

УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО

СИЛА И ЖИВОТ

Том IV

Многотомникът „Сила и Живот“ е съвместна публикация на издателствата „Захарий Стоянов“ и „Бяло Братство“. В нея за първи път е представена пълна хронология на неделните проповеди на Учителя Петър Дънов (Беинса Дуно) през периода 1914–1924 г. В тях, по собствените му думи, са изложени всички основни принципи на неговото учение, което той нарича Новото учение на Всемирното Бяло Братство.

От езикова гледна точка неделните проповеди, наричани беседи, са стенографирано говорно слово. Стенограмите на беседите са дешифрирани, редактирани и публикувани от различни последователи на Учителя П. Дънов, през различни периоди от време, на което се дължат някои езикови и стилови разлики. По-голямата част от съдържанието на настоящата поредица са първите шест сборника с беседи, които започват да се публикуват от 1915 г. със заглавие „Сила и Живот“.

ИЗДАНИЕТО Е ОДОБРЕНО
И ПРЕПОРЪЧАНО ОТ **МОН**

**УЧИТЕЛЯ ПЕТЪР ДЪНОВ
БЕИНСА ДУНО**

СИЛА И ЖИВОТ

**НАЧАЛА НА НОВОТО УЧЕНИЕ
НА ВСЕМИРНОТО БЯЛО БРАТСТВО**

Том IV

**Издателство •ЗАХАРИЙ СТОЯНОВ•
Издателство •БЯЛО БРАТСТВО•**

София, 2010

© Петър Дънов (Беинса Дуно), автор
© Димитър Калев, съставител и редактор
© Филип Филипов, азбучен показател, 2010
© Петър Добрев, библиотечно оформление, 2010
© Издателство „Захарий Стоянов“, 2010
© Издателство „Бяло Братство“, 2010

ISBN 954-739-737-0 (т. 4)

Съдържание

Великите условия на Живота.....	7
Голямата вяра.....	21
Лозата и пръчките.....	36
Като себе си.....	52
Противоречие в съзвучието.....	70
Ако не бях дошъл.....	90
Моето иго.....	105
С Любов се взима.....	118
Детето растеше.....	135
Господ му рече.....	155
Нито тържик.....	175
Като го видя Петър.....	192
Кога се молиш.....	209
Изгряващото Слънце.....	224
Светило на тялото.....	239
Гредата.....	252
Трапезата на Новия завет.....	268
Отхвърленият камък.....	283
Гърбавата жена.....	300
Учител и Господ.....	321
Малкият закон.....	342
Старият книжник.....	363
Аз съм онзи човек.....	381
Бог е говорил.....	398
Двамата свидетели.....	417
И отиде, та се пристави.....	440
Ще живее.....	458
Работи на лозето Ми.....	475
Денят на Доброто.....	491
Добрият пастир.....	503
Земният и небесният.....	517
Аз Съм жив.....	535
Що казва Духът.....	554
Ще управлява всички народи.....	571
Законът и пророците.....	589
Зачудиха се.....	601
Отиде след Него.....	614
Молих се.....	634
Приятел и раб.....	652
По предание.....	668
Запалят свещ.....	684
Десен и лъв път.....	704
От мен да мине.....	710
Двата принципа.....	715
Двата велики закона.....	723
Кротките.....	736
Любовта.....	754
Вярата.....	770
 Приложения	
Обяснителни бележки.....	796
Речник на остарели и чужди думи.....	800
Азбучен показател.....	803

ВЕЛИКИТЕ УСЛОВИЯ НА ЖИВОТА

*Както ме познава Отец, и аз познавам Отца;
и душата си полагам зарад овците.*

От Йоанна 10:15¹

„Както ме познава Отец, и аз познавам Отца“ – един от важните стихове по форма, съдържание и смисъл. За да се разбере този стих, трябва да се постави далеч от обикновеното човешко съзнание. Само онзи може да разбере вътрешния смисъл на стиха, който познава езика на Слънцето, на Светлината и Топлината, на въздуха и на водата, на росната капка и на вятъра. Богат, красив и смислен е езикът на Слънцето – който знае този език, той може да проникне във вътрешния смисъл на Живота.

Отец и син са обикновени думи, познати не само на хората, но и на животните. И млекопитаещото познава своя баща, а бащата познава сина и дъщеря си. Наблюдавайте животните и ще се уверите в това: ако конят види дъщеря си в стадо коне, изпъжда я навън. Наистина, животните нямат културата и разбирането на съвременните хора, но и те имат вътрешно чувство към Божествения ред и му се подчиняват. Прелетните птици знаят точно времето на тяхното прелетяване. Паякът, например, носи в себе си изкуството да преде – той преде такава тънка и издръжлива нишка, каквато и най-модерните предачи не могат да постигнат. Ще се възрази, че човек е създаден по образ и подобие Божие; този стих има отношение към първия човек, а не към онзи, който е съгрешил. За човека след грехопадението се казва, че е в рабски образ; и Христос, като се видя в този образ, се смири. Следователно докато не се смири и познае Отца си, човек не може да мисли, че носи образа на Бога. Защо страдат хората? За да се смирят. Защо страдат животните? По същата причина. Когато волът насочи рога-та си към своя господар, последният го мушне няколко пъти с остена си и го смирява. Така и Бог отправя остена си към човека, който иска да боде, да рита, да хапе. Който много боде и рита, минава за голям философ и критик, с особени възгледи за живота, но често се натъква на остена.

Коя е причината за страданията на съвременните хора? Илюзиите, с които живеят. Всеки си мисли това, което не е, всеки си представя нещата такива, каквито не са. Майката си въобразява, че е идеална майка и ако не я признаят за такава, страда; бащата, сестрата, братът също си въобразяват, че са по-добри, отколкото в действителност, и като не ги признаят за такива, страдат. Кои са качествата на майката и на бащата, коя жена наричаме майка, кой мъж е баща? Жената е майка и мъжът е баща не само по форма. Понятията *майка* и *баща* крият велико съдържание и велик смисъл в себе си. Майката казва, че детето е излязло от нея, т.е. родила го е, затова е майка; какво ще кажете тогава за тръбата, от която изтича водата – може ли тръбата да се нарече майка на водата? Следователно не всичко, което излиза или изтича от човека, е родено от него.

Съвременните хора са загубили вътрешния смисъл на езика, поради което са объркали понятията за Живота. Обаче Христос казва: „Както ме познава Отец, така и аз познавам Отца си; и душата си полагам заради овците“. Казано е в Писанието: „Отец люби Сина Си“ – това значи: Бог вложи Живота Си в Христа и се пожертва чрез Него. Христос е отражение на Бога, затова Бог Го познава. Бог е Любов, която се проявява чрез Сина. Бащата познава Любовта, която е вложил в Сина Си – затова Христос казва: „Както ме познава Отец, така и аз Го познавам“. Не може Синът да не познава Любовта, която Бащата е вложил в Него.

Казано е в Писанието: „Бог е възлюбил истината в човека“. Който съзнава това, той е носител на Истината, той никога не отпада, никога не лъже. Истинолюбивият живее в Светлина, а който отрича Истината, живее в сянка, в тъмнина – тази е причината за погрешките, на които постоянно се натъкваме. Невъзможно е човек да търси нещата в тъмнината и да ги намери, невъзможно е да се движиш в тъмнина и да не правиш погрешки. В Божествения свят всяко нещо е на своето място, в човешкия свят нещата са разбъркани – тази е причината, задето хората са изгубили смисъла на своя Живот. Който иска да осмисли Живота си, трябва да постави мислите и чувствата си на определените им места. Постави мислите и чувствата си в строго определено математическо отношение и Животът ти ще се

осмисли. Търси смисъла на всички явления в Природата и Живота, за да осмислиш и своя живот.

Всяко явление има две страни – положителна, или добра страна, и отрицателна, или лоша. Вятърът например носи прах, но едновременно той пречиства въздуха и обновява човешката мисъл; вятърът някъде движи облаците и донася дъжд, а някъде – суша. Водата и вятърът обработват почвата, но сами не могат да възрастат посятото семе, в помощ трябва да им дойдат светлината и топлината, за да възрасне или да възкръсне животът, посят в земята. Светлината внася стремеж, а Топлината – движение; Светлината определя посоката и целта, а Топлината дава сила за реализиране на целта; Светлината отправя Живота нагоре, откъдето тя слиза, а Топлината го импулсира и разширява. Словото, т.е. семето в живота, е Христос, защото Той казва: „Аз познавам Онзи, Който Ми дава Живот и Ми показва Пътя; виждам Светлината, която Ми сочи целта; усещам Топлината, която Ме разширява и движи към целта на Моя Живот. Щом познавам Светлината, Топлината и Живота, познавам и Отца Си“. Христос казва още: „Полагам и душата си за овцете“.

И тъй, каквото е отношението на Христовата душа към човеците, такова е отношението и на въздуха, водата, светлината и топлината към растенията. Христос трябва да полее почвата на нашия Живот, да я озари със Своята Светлина и Топлина, за да възкръсне Божественото. Както Любовта възкреси Христа, така ще възкръсне всяка човешка душа – затова е нужно познаване на Отца и на Сина. Познаването означава разбиране и прилагане на великия закон на Любовта, който спасява и възкресява. Спасението няма да дойде нито от водата, нито от въздуха, нито от земята – Спасението иде от Слънцето на Живота, носител на Светлината и Топлината. Водата символизира Надеждата, а въздухът – Вярата: ако имаш вода в себе си, ще имаш и Надежда; ако имаш въздух, ще имаш Вярa.

Надеждата и Вярата съществуват в света, но хората не са ги възприели и приложили. Вярата развива ума, а Надеждата – сърцето. Радвайте се, че водата тече, а въздухът се движи и образува ветровете, защото подтикват хората към мисъл и чувство. Защо идват изпитанията и

страданията? За да се усилят Вярата, Надеждата и Любовта на хората. Каквото е отношението между водата, въздуха и светлината, такова е отношението между Вярата, Надеждата и Любовта. Който иска да усили Вярата, Надеждата и Любовта си, трябва да работи съзнателно върху себе си. Кой борец е придобил сила, без да прави упражнения и да развива мускулите си? Героят е силен човек, но с години е работил върху мускулите си; философът се отличава със силен ум и дълбока мисъл, защото постоянно работи със своя мозък; добродетелният човек има велико сърце, защото постоянно го упражнява. И водата се пречиства, след като мине през ред процеси – утаяване, прецеждане, изпаряване. Нищо не се постига изведнъж и наготово. На мнозина усилията се виждат безпредметни, глупави, но трябва да се знае, че мъдрите и умните неща се крият в привидно глупавите, а глупавите – в привидно мъдрите и умните. Когато мисли, че е много умен, човек престава да работи и загубва всичко, което е придобил. Когато богатият мисли само за богатството си и разчита на него, той постепенно обеднява; такива хора влизат и излизат от дома си, без да работят и в края на краищата нищо не придобиват – те приличат на търтеите, които бръмчат, влизат и излизат от кошера, без да донесат капка мед. Днес в Божествения кошер има много търтеи, които пчелите сами умъртвяват и изхвърлят навън. Онези търтеи, които оцеляват, обикалят кошера и бръмчат – очакват благоприятни условия, за да влязат вътре и да хапнат от готовия мед.

Христос казва: „Както ме познава Отец, така и аз Го познавам; и душата си полагам заради овците“. Нека всеки си каже: „Както ме Отец познава, така и аз Го познавам“. Който познава Отца си, той взема ралото и мотиката и отива да оре и копае. Както детето прави движения, за да намери майка си и да се накърми, така човек трябва да вдига и слага мотиката в земята, своята майка кърмилница, за да се храни от нея. Когато на детето израснат зъби, то започва да дъвче; майката се радва, че детето дъвче хляб, плодове – мачка ги със зъбите си, без да мисли за жертвата, която те правят за него. След всичко това хората се питат защо идат страданията и нещастията; отговорът е прост – хората страдат, за да научат закона на жертвата. Растенията, плодовете

и животните се жертват за хората, а хората трябва да се жертват за по-възвишените Същества от тях.

„Както ме познава Отец.“ Познаването има отношение към жертвата – само за онзи можеш да се жертваш, когото познаваш. Затова и Христос казва: „Както Отец се жертва за Мене от Любов, така и Аз проявявам Любовта Му“. Жертвата е Божествен закон, който трябва да проникне в умовете и сърцата на хората, за да ги направи силни. Жертвата има отношение към Любовта – само любещият може да се жертва. Дето Любовта отсъства, там Животът се обезсмисля и човек очаква на хората, а не на Бога – той търси Светлина, Топлина и Сила отвън, а не от Божественото начало в себе си. Божественото се познава по жертвата и Любовта. Силата на човека се крие в Любовта, а не в думите. Който говори само за Любов, а не я проявява, е празна бъчва, която вдига шум и нищо не дава. Думи, лишени от съдържание и смисъл, са търговски обяви, които имат за цел да рекламират стоката и да повдигнат цената ѝ. Ще кажете, че обичате житото, плодовете, зеленчуците – кой не обича това, от което придобива нещо? Обичаш ябълката и крушата, но ще я съдъвчеш със зъбите си; обичаш житото, но ще го туриш под воденичния камък. Ще се възрази, че плодовете и житото се жертват за човека; жертват се те, но насила, а не доброволно. Истинската жертва е доброволен, свободен акт. Узрелият плод сам пада от дървото и се жертва, но откъснеш ли го зелен, ти употребяваш насилие върху него – следователно жертвата става навреме и доброволно.

„Както ме Отец познава.“ Като се говори за познаване на Отца, хората искат да чуят гласа Му, да им говори. Бог може да говори на хората, но те трябва да познават езика Му, да Го разбират – не Го ли разбират, те всякога ще спорят дали Господ е говорил на човека, или не. Господ е говорил и говори, но не на всички хора. Ако царят влезе в един от своите обори и погали най-хубавия си кон, това показва, че е разговарял с него – този кон може да каже, че е разговарял с царя, но другите или трябва да вярват на думите му, или да отрекат истината, че царят може да разговаря с конете. Така и Бог е говорил в миналото, говори в настоящето, ще говори и в бъдеще, но само на онези, които имат Любов. Дето няма Любов, там не се чува говора на Бога. Каже ли

някой, че Бог му е говорил, ще го питам: „Ти готов ли си да се жертваш за Бога, за човечеството, за народа си?“. – „Не съм готов още.“ Щом не си готов за жертва, и Бог не може да ти проговори – невъзможно е Бог да говори на човека, а той да не е готов за жертва. Невъзможно е камъкът да стои цял ден на Слънце и да не се стопли – изложат ли се на Слънце, и камъкът, и дървото се стоплят.

Бог говори на човека само при известни условия, при известни отношения, когато Той пожелае, а не когато човек изисква – Бог сам определя момента, когато трябва да проговори на една душа. Милиони житни зрънца има в хамбара, но всички няма да бъдат посети – част от тях ще бъдат хвърлени на нивата, а останалите ще се превърнат на хляб. Само напредналите души ще чуят гласа на Бога и ще Го познаят. Кой човек е напреднал? Който е силен по ум, по сърце и по душа, т.е. който носи в себе си Вярата, Надеждата и Любовета. Не е силен ум този, който възприема и поглъща нещата, както попивателната хартия поглъща водата; тогава ще излезе, че и фотографската плоча² е силна – достатъчно е да я изнесете на светло, за да отпечата образите, които попадат на пътя ѝ, но всъщност това се дължи на светлината, а не на нея. Доброто излиза от Светлината, а човек така съчетава условията, че дава възможност на Светлината да се прояви.

Човек прилича на своя портрет, но портретът не е жива фотография. Художникът е нарисувал добре вашия образ, поставил е съответните цветове на лицето, направил ви е красив, но това не е истинската красота – не се заблуждавайте от външни неща. Мнозина живеят в заблуждения, поради което имат криви разбирания за Живота. Някой се поглежда самодоволно в огледалото и си казва: „Пълничък, здрав, красив съм, пък и богат съм“. Не се лъжи, това са фотографии в твоя ум, които всеки момент могат да се заместят с нови. Всеки философ или учен може да наруши щастието ви – достатъчно е да прочетеш една песимистична книга, за да кажеш, че животът няма смисъл, и да изгубиш щастието си. Ако Любовета е проникнала дълбоко в човешката душа, никаква сила в света не може да отнеме Мира, който Бог е вложил в нея, никаква сила в света не е в състояние да

отнеме Светлината на човешкия ум и Топлината на неговото сърце – това значи да живееш в Реалност. Излезе ли от тази Реалност, човек изгубва Мира си и търси помощ отвън. Вярата е нужна на човека – Вярата в Бога, в ближния и в себе си.

„Както Ме познава Отец, така и Аз познавам Отца“ – този стих подразбира синовно отношение. Синът прави това, което Бащата прави; и Бащата прави това, което Синът прави; с други думи казано, както Отец е вложил Живот в Мене, така и Аз мога да оживя другите. Ще кажете, че така говори само Христос, но не и човек. Ако сте фотографска плоча, така е, но ако Светлината е вън и вътре във вас, и вие ще правите това, което Христос прави. Защо всеки човек да не каже като Христа, че както сам познава Отца си, така и Той Го познава и полага душата Си за Неговите овце? Не мислете, че е смелост да се сравнявате с Христа. Христос дойде на Земята, да покаже на човека пътя, по който трябва да мине. Благодарение на самопожертването на Христа днес има петстотин милиона християни, които Христос познава – защо тогава и християните да не познават своя Спасител? Кой баща днес не познава сина си и синът – баща си? Коя мома, като се влюби в някой момък, не обиква и баща му? Момата казва на своя възлюбен: „Готова съм да положа живота си за теб и да следвам твоя път“. Щом влюбените се разберат и познаят, те познават и Бога. Това става всеки ден в обикновения живот, но стане ли въпрос за духовното, всички се страхуват от него. Има нещо страшно в живота – това са зъбите на смъртта. Обаче Любовта е мощна сила, която внася в човека Радост, Веселие, активност. Любов е нужна на съвременните хора, та изпълнени с нея, да кажат: „Познаваме Христа, както Той ни познава, и полагаме живота си за Неговите овце“. Това е Новото учение, което осмисля Живота и го освобождава от ненужни мъчности и страдания.

Защо страдат съвременните хора? Защото живеят в илюзии и заблуждения, които всеки ден се разбиват. Няма човек в света, който да е свободен от илюзии и заблуждения, но това не значи, че цял ден трябва да се занимава с тях. Малкото момиченце играе с куклата си, а момченцето – с кончето си, но това не значи, че трябва да се откажат от ядене, защото куклата и кончето не могат да ядат с тях. Човек

трябва да се храни, да работи и да се развива и заблужденията едно след друго ще го изоставят. Ще се възрази, че Господ трябва да премахне заблужденията, мъчнотиите и страданията; да се премахнат страданията, това значи да се спре всякаква дейност, всякаква инициатива на човека – това е невъзможно. Ще живееш, ще правиш погрешки, ще страдаш и сам ще изправяш погрешките си. Съзнателно или несъзнателно можеш да счупиш крака на брата си, но Господ ще те научи на изкуството да лекуваш счупени крака; ще извадиш окото на брата си, но Господ ще те научи да лекуваш очи, да поставяш на мястото на извадените нови, здрави очи; ще убиеш някого, но в друг живот ще станеш майка, ще събереш нужния материал, за да съградиш нова къща на убития – той ще стане твое дете, за да разбереш колко струва живота на човека. Така ще изучавате закона за събирането и изваждането. – „Страшно нещо е раждането.“ Страшно е, но трябва да се научите да съграждате. Колкото по-мъчно ражда жената, толкова повече полици има да плаща. Когато ражда, жената трябва да се обърне към Бога с молба, за да я научи да изпълнява Волята Му. Защо страда човек? За да научи нещо ново, за да разбира Божията воля и да я изпълнява.

Какво правят съвременните хора? Когато се радват, довольни са; когато страдат, роптаят и търсят причината вън от себе си. Има някой виновен за страданията на хората, но кой е виновникът? Това е задача с три неизвестни: вината може да бъде в Бога, в ближния или в самите вас – важно е да се разбере кой е главният виновник. Всъщност вината е в човека, който иска неговата кукла или неговото конче да се хранят заедно с него. Синът направил ред престъпления, а майката иска да дойде Божието благословение върху него; казвам на майката: „Жено, не очаквай това, от което синът ти не може да се ползва“. Преди да дойде Божието благословение върху него, извикай лекар да го простре на леглото и да го разтрие – кракът му е изкълчен и трябва да се намести. На някои хора сърцето е изкълчено, на други – умът; те трябва да се наместят. Какво по-голямо благословение може да се очаква от наместването на изкълчения уд в човешкия организъм? Това е необходим физиологически процес, през който минава цялото човечество. Ако

стомахът ви е разстроен и не може да смила храната, по-добре да прекарате няколко дена в лишения, отколкото да го товарите с излишен материал, да загнива храната в него и да се явят нови усложнения.

Кога ще се оправят хората? Когато всеки каже: „Както Христос ме познава, така и аз Го познавам и полагам душата си заради Неговите овце“. Мнозина се запитват какво отношение има този стих към техния живот – защо е нужно да познаваме Бога и Христа? Този стих има отношение към човешкия Живот, защото всеки човек е овца от Божието стадо – заради него Бог е пожертвал Живота Си. Достатъчно е да възприемете тази мисъл, за да опитате Божието благословение върху вас. Както слънчевата енергия не достига направо до нас, но минава първо през етерното пространство, така и Божията Любов дохожда до хората чрез Христа, който се явява като посредник. Човек не е това, което външно представлява – отвън той не е нищо друго, освен малка бедна къщичка. Ще дойде ден, когато той ще напусне своята малка къщичка и ще заработи съзнателно върху себе си, за да си пригответи нова – голяма и хигиенична. Ще дойде ден, когато човек ще си направи ново, здраво тяло, на което ще стане господар. Обаче само онзи може да стане господар, който е бил слуга. На Небето Христос е бил господар, Син Божи, но със слизането си на Земята Той се облече в рабски образ и прие положението на слуга – така Той показва на хората как се слугува. И до днес още хората слугуват едни на други, изтезават се, роптаят и не знаят как да се освободят от това положение. Едно се иска от сегашните хора – послушание и познаване на Бога и на Христа. Когато заминете за другия свят, първият въпрос, който ще ви се зададе, ще бъде: „Положихте ли Живота си за овцете на Христа?“. И тъй, послушанието, познаването и самопожертването са първите качества, необходими за човека на новите времена. Само така той ще оправя Живота си и ще тръгне към великата цел на Битието – безсмъртието.

Защо хората не успяват в живота си? Защото не се стремят да угодят на Бога; те искат едни на други да си утаждат – това е невъзможно. Към хората можете да бъдете учтиви, внимателни, услужливи, но никога не можете да ги задоволите. Ако срещнете гладен човек, нахранете го; ако

срещнете жаден, напойте го; и в единия, и в другия случай обаче не очаквайте те да ви бъдат благодарни и задоволени – все ще се намери нещо да бъдат недоволни от вас. И досега Бог прави опити да угоди на хората и да ги задоволи, но не е получил никакъв резултат. Велика наука е да задоволиш човека – първо Бог ще приложи тази наука, а после хората. Не се е намерил и до днес човек, който да задоволи хората, да му бъдат благодарни. Някоя майка мисли, че е задоволила детето си; нека го остави два-три часа гладно, за да види колко го е задоволила. И мъжът е доволен от жена си, когато е нахранен; щом огладнее, той става недоволен. Само светлината остава вярна към хората, тя не може да се изменя, да се проявява като светлина и тъмнина – светлината всякога си остава светлина. Тя разкрива нещата такива, каквито са, пред нея не остава нищо скрито-покрито. Светлината има отношение към Истината: както светлината разкрива всички скрити неща, така и Истината, където мине, всекиго докосва. Истината разкрива човека във всичката му голота. Ще кажете, че Истината е страшна – защо е страшна? Защото съблича човека. Какво лошо има в голотата? Да се мисли, че голотата е лошо нещо, това говори за опетнената и изопачена човешка мисъл. Животинското естество в човека не може да се възпита, нито може да се облагороди – колкото и да се възпитава, в края на краищата ще прояви естеството си.

Един англичанин намерил едно малко тигърче някъде в Индия и го взел със себе си да го опитоми. Един ден увлечен в мислите си той задрямал, а до краката му седял неговият пораснал вече опитомен тигър, който непрекъснато ближел ръката му от благодарност. Обаче кожата на ръката му се протрила от острия език на животното и започнало да тече кръв. Миризмата на кръвта събудила дивия инстинкт на животното, което се готвело да се хвърли върху господаря си. Тогава слугата влязъл в стаята и го спасил от явна смърт.

Нужно е ново възпитание, ново раждане на хората, за да се измени дивото естество на животното. Не работи ли съзнателно върху себе си, човек всякога се натъква на нежелателни прояви на своето естество, които унищожават доброто и красивото в него. Често, дори при добро разположение на духа, в ума на човека прониква някаква отрицателна

мисъл, която започва да го души и измъчва. Щом ви обхва-
не едно отрицателно състояние, обърнете се мислено към
Христа, без да Му говорите, и Той ще измени състоянието
ви. Светлината ви посещава, без да ѝ говорите – достатъчно
е да се отворите за нея, за да ви огрее и озари.

Казано е в Писанието, че многото думи водят към
грях. Някои религиозни хора мислят, че могат да оправят
работите си само с молитви – не е така. Ако искаш да опра-
виш работите си и да бъдеш здрав, легни на топлата земя и
отправи погледа си нагоре, откъдето иде светлината. Когато
земята е студена, обърни гърба си към Слънцето, а погледа
си – към Земята. Много от светските хора са богати, учени
и здрави, защото излагат гърба си на Слънцето, за да се
ползват от неговата светлина и топлина; религиозните, ко-
ито мислят, че са свързани с Христа, не се пекаат на Слънце,
затова постепенно обедняват. Закон е: ако искаш да бъдеш
богат, учен и здрав, изложи гърба си на Слънцето – така ще
познаеш Бога и Христа. Ако си гневен или мразиш някого,
изложи гърба си на Слънце, отправи погледа си към Земята
и тя ще отнеме отровата, която се е вмъкнала в кръвта ти.
Слънцето и Земята са най-добрите лекари и учители на
човека. Някой иска Бог да му говори; преди да говори на
хората, Той е говорил на Земята – тяхната майка. Красива и
добра е вашата майка, но като не я познавате, намирате, че
е черна и груба. Черна и груба е Земята, защото постоянно
работи за своите деца – тя се грижи за малките тревици, за
всички растения и дървета, за всички живи същества, които
гълзят по нея. Не прави ли същото и майката? По цял ден
работи за децата си, за да ги отхрани и отгледа – ръцете ѝ
са черни и груби, но тя вдига и слага мотиката. А дъщерята
седи на сянка вкъщи с бяло лице и меки ръце, но в края на
краищата душата на майката става красива и благородна, а
душата на дъщерята остава груба, необработена.

Често срещате културни хора, християни, с гладки и
меки лица и ръце, с благочестив вид, но външно, само по
форма – делата им не са благочестиви. В противополож-
ност на тях срещаш някой груб селянин, с обгоряло лице,
но благороден по душа. Той е пийнал повече, отколкото
трябва, едва се държи на краката си, но когато види ня-
кой почтен човек, веднага се опомня и казва: „Извини ме,

братко, напих се като магаре“. С това той иска да каже, че е направил нещо, което не е съгласно с Божиите закони. Всъщност той не се е напил като магаре, защото магарето освен чиста вода, нищо друго не пие; думите *напил се като магаре* означават едно от качествата на магарето – неговата откровеност. Човек става откровен и готов да говори истината само когато се напие; когато е трезв, той мисли, увърта думите си, прецежда ги – пръв той да плувне над водата като масло.

„Както ме познава Отец, и аз познавам Отца, и душата си полагам зарад овците.“ Ще дойде ден, когато всички хора ще познаят Отца си, ще бъдат готови да говорят Истината и ще положат Живота си заради Неговите овце – това значи отношение на Син към Баща и на Баща към Син. Велик е Господ, защото пръв е положил Живота Си за Своите чада – грижил се е за тях и постоянно се грижи, без да им изисква нещо. Едно е задължението на хората към своя Отец – да изгълняват Волята Му. Ако не я изгълняват, Той не ги съди, но търси причината за това и им помага. Той вижда човешкото безсилие и не го съди, но го учи и възпитава.

По какво се отличават човешките прояви от Божествените? Първите са лишени от Истина и Любав, а вторите са проникнати с Истина и Любав. Божественото излъчва Светлина и Радост. Влезе ли в човека, тази Светлина се изявява като интелигентност. Всичко в света се движи около Светлината, тя е крайната цел на Битието; да се слее човек със Светлината, която излиза от Бога – това е смисълът на Живота. Малцина придобиват тази Светлина. Христос носеше Божията светлина в Себе Си и я изяви като Мъдрост и Знание. Той дойде между хората, за да им покаже как да живеят, за да постигнат идеала на своята душа. Той мина през такива страдания, каквито никой човек досега не е познал. Хората са минали и минават различни страдания, големи и малки, но още не са дошли до Христовите – тази е причината, дето Христос стои над всички хора. Много пъти човек ще слиза на Земята, докато придобие Светлината, която ще го заведе при Бога. Като се ражда и преражда и работи съзнателно върху себе си, човек вае своето лице, докато се представи пред Бога като завършена, съвършена картина. Много недостатъци, необработени линии има

върху човешкото лице, но той трябва да работи и да върви напред. Всеки трябва да си каже: „Аз познавам Бога, както Той ме познава; аз Го любя, както Той ме люби; аз ще се пожертвам за Него, както Той се жертва за мен“. Кажете ли си така, започнете да работите тихо и спокойно, без да се обезсърчавате. Който бърза и желае в скоро време да постигне нещо, той само се обезсърчава – бързите работи не дават добри резултати.

Един младеж отишъл при един прочут германски професор по философия, за да му препоръча някакъв кратък курс – за малко време да изучи философията. Професорът се замислил и му отговорил: „Когато Бог иска да създаде тиква, употребява само шест месеца, а когато иска да създаде дъб, нужни са Му десетки години. Ако искаш да станеш тиква, ще следваш шестмесечен курс по философия; ако искаш да станеш дъб, ще се учиш десетки години“. Следователно, ако искате да водите християнски живот с изискванията на тиквата, ще работите малко време върху себе си; ако живеете с изискванията на дъба, ще работите съзнателно върху себе си десетки години; ако искате да се усъвършенствате и пречистите като диаманта, ще работите още повече. Много работа се иска от човека, за да хармонизира ума, сърцето и волята си.

Погледът и движенията на човека трябва да бъдат хармонични – така той влияе на ближните си и ги повдига. Както хармоничните движения влияят върху хората и ги повдигат, така и дисхармоничните им въздействат и понижават настроението им. Бъдете внимателни към себе си и към ближния си. Както слънчевата светлина минава през прозорците на къщите, така и Божествената светлина трябва да прониква през очите на човека, за да осветява пътя му. Достатъчно е една свещ да свети на пътя ви, за да разберете накъде отивате – Светлината е жива проповед, от която всички се нуждаят. Защо трябва да се проповядва на хората? Това е необходимост и за този, който проповядва, и за онзи, на когото проповядват. Защо майката трябва да ражда? Това е необходимост и за нея, и за ближните ѝ. Това е толкова необходимо, колкото е необходимо на човека да яде, да пие, да диша, да мисли, да чувства и да действа. Да проповядваш на хората, това значи да дадеш възможност

на Бога да се прояви като Светлина и Топлина, да освети пътя на хората и да ги стопли. Не може ли без проповеди? Не може. По много начини се проповядва на хората: чрез говорене и мълчание, чрез светлината, топлината и въздуха. Често Природата е тиха, мълчалива, но човек възприема нейните вибрации без никакво противоречие и смущение. Светъл ум е нужен на човека, за да възприема Любовта без омраза, Истината без лъжа, Мъдростта без глупост. Това значи да познае човек своя Отец и да каже като Христа: „Както ме Отец познава, така и аз Го познавам и съм готов да се жертвам за Неговите овце“.

Какво представляват овцете, за които говори Христос? Те са Божествени души, които минават през процес на развитие. Те се сравняват с овцете, а не с козите, понеже първите са кротки и незлобливи, готови на доброволна жертва. Всички животни, растения, насекоми, пеперуди са символ на нещо Божествено. Например пеперудата със своите красиви цветове и шарки представлява нещо Божествено – Бог и чрез нея говори. Жива е Природата, Бог говори чрез нея и поучава хората. Вижте как и с какво се храни пеперудата – тя смуче сладък сок от цветята и показва на хората по-чист начин на хранене от този, по който днес те се хранят. Който иска да се запази от погрешки и престъпления, нека изучава живота на пеперудите: изучавайте цветовете, шарките им, с които са напъстрени, за да разберете великата философия, която се крие в тях. Велика е книгата на Живота, велик е нейният език – всяка тревица, всяка буболечица е буква на този език. Съчетавайте буквите на Природата в срички, сричките – в думи, думите – в цели изречения, за да съставите великите мисли на Живота. Поставете Любовта и Истината за основа на Вечния живот, а Мъдростта – за украса. Само така ще познаете Отца си и ще положите живота си за Неговите овце. Само така ще възприемете и приложите Христовото учение, ехото на което се носи в цялата Природа и я оживява и одухотворява.

Желая ви да познаете Бога и Христа и да се радвате на светлото бъдеще, което ви очаква.

12 януари 1919 г., София

ГОЛЯМАТА ВЯРА

Голяма е твоята вяра.

От Матей 15:28

Един от важните стихове в прочетената глава е за Вярата. Христос се обръща към една жена хананейка и казва: „Жено, голяма е твоята вяра“. Вярата, за която говори Христос, представлява велик, необятен свят. За мнозина Вярата е толкова разбрана, колкото думите *Бог Отец*, *Бог Син* и *Бог Дух*. И тези думи са дотолкова разбрани за човека, доколкото той сам съзнава положението, в което се намира: който знае какво значи начало на нещата, той разбира думите *Бог Отец*; който разбира двете противоположни начала в света – Духа и материята, той знае смисъла на думите *Бог Дух*; който разбира отношенията на сина към бащата, той знае какво означават думите *Син Божи*; когато се говори за проявите на Сина към хората, разбираме значението на думите *Син Човечески* и най-последно, когато се говори за връзка между проявите на Сина към човешкия разум, разбираме понятието *Разумна светлина*.

„Жено, голяма е твоята вяра“ – значи има и малка Вяра. Голямата и малката Вяра представляват два полюса на човешкия ум. И голямата, и малката Вяра са потребни в Живота – според случая; това са контрасти, без които не може. Те съществуват и в Природата – навсякъде ще видите големи и малки планини, големи и малки реки, морета и езера, големи и малки градове, държави и т.н. За да каже Христос на жената, че Вярата ѝ е голяма, това показва, че Той я подложил на изпитание – защо трябваше да я изпитва? За да разбере дали може да се излекува дъщеря ѝ. Ако някой купи много земя и започне да я обработва, първият въпрос, който ще му задам, ще бъде има ли вода на разположение и какво количество – за много земя е нужна много вода; ако водата е малко, по-добре да не се заема с обработването на земята. Вярата представлява особен род енергии в човешкия живот – колкото по-голяма е Вярата на човека, толкова по-енергичен е той и толкова по-голяма

работа може да свърши. Христос зададе на жената няколко въпроса и след като тя отговори разумно на всички въпроси, Той ѝ каза: „Не е добро да вземе някой хляба от децата и да го хвърли на псетата“; а тя рече: „Ей, Господи, но и псетата ядат от трошиците, що падат от трапезата на господарите им“. Тогава Христос ѝ каза: „Жено, голяма е твоята вяра; да бъде според вярата ти“.

Разчитайте на онази жена или на онзи мъж, които обръщат внимание на малките неща; който не обръща внимание на малките величини, е разсипник – от него нищо добро не се очаква. Малките величини водят към големите, които могат да се използват за добро на всички хора. Правилно е да се върви от малкото към голямото, а не обратно; това показва, че и в Живота, и в Природата съществува известна последователност – затова се казва, че и в прилагането на Божиите закони съществува тази последователност. Ако лекувате някого по Божествен начин, ще прилагате такива методи, които отговарят на неговия организъм, т.е. между методите, които прилагате, и неговите енергии трябва да има известно съответствие. При това ще започвате от слабите методи и постепенно ще вървите към силните. При лекуването по Божествен начин принципът е един и същ, но методите са различни. Какъв метод ще се приложи към даден човек – това зависи от степента на неговото развитие: някои се лекуват с лекарства, с вода, с баене, а други – с Вяра.

Коя е причината за болестите? Отслабването на жизнената енергия в човека, при което тя се превръща в потенциална, или пасивна. Следователно лекуването на болния има предвид превръщането на потенциалната енергия в кинетична – това се постига чрез различни лекарства или действия, които възбуждат пасивната енергия. Понякога българите лекуват трескавия, като го заливат със студена вода – по този начин те произвеждат силна реакция в организма и ако пасивната енергия се превърне в активна, болният оздравява; не стане ли това, той не може да оздравее. Както и да се лекува болният, важно е да съществува известна връзка между него и Бога. Хананейката, която молеше Христа да помогне на болната ѝ дъщеря, се нуждаеше от тази връзка – в лицето на Христа тя видя човека,

който направи връзката между нейната душа и Бога, и дъщеря ѝ оздравя в същия час. Понякога човек сам прави тази връзка, а понякога се нуждае от чужда помощ. Както хирургът превързва и намества счупения крак на болния, така и Христос е съединителна връзка между човешката душа и Бога. Който не може да направи тази връзка, дълго ще обикаля болния, без да му помогне.

Защо страдат хората? Защото костите им са изместени. Аз вземам думите *изместени кости* в смисъл на размествени мисли, желания и постъпки. Може да си добър, искрен, но пак страдаш от разместване на мислите и чувствата – защо? Защото започваш работите си не навреме и без нужното разбиране. В края на краищата, когато се намериш в затруднение, казваш: „Господ е всемоушен, всичко може да направи“. Той може да направи всичко, но по Своя ум и разбиране, а не по твоя. Хората грешат, като мислят, че Бог ще ги научи как да постъпват, без да разсъждават сами върху постъпките си. Те се обръщат към Бога само когато имат нужда, без да се запитват разположен ли е Бог да им отговори. Всяко нещо трябва да става на своето време. Жената хананейка схвана този момент и го използва: когато Христос ѝ каза, че не може да вземе хляба от децата и да го даде на псетата, тя веднага съобрази как да отговори. Кои са псетата? Хората, които мислят само за ядене и пиене. Хананейката беше скромна жена, тя дойде при Христа, за да вземе само излишъка от трапезата на господарите, без да посегне на техния дял – тя съзнаваше, че има право да живее и да се ползва от благата на Живота, макар те да падат от трапезата на господарите. Христос се почуди на тази Вярa и отговори: „Жено, голяма е твоята вяра“. От този момент животът на хананейката се измени и Христос рече: „Да бъде според вярата ти“. „И оздравя дъщеря ѝ от онзи час“ – този преврат в живота на човека наричаме придобиване на вътрешен, Божествен мир; когато болният оздравее, в душата му наставя Мир и спокойствие.

Ще кажете, че познавате това състояние, т.е. разбирате всичко, което ви се говори. Възможно е и това, но между разбиранията на всички живи същества има разлика. И най-дребните животни имат свои разбираня, но техните разбираня се различават коренно от човешките,

а човешките – от ангелските и т.н. В известно отношение едно животно има по-правилно разбиране от човека, но в повечето случаи разбиранията на човека са по-високи и по-правилни от тези на животните. Изучавайте качествата и проявите на животните и подражайте на доброто в тях. Вижте как овцете се подчиняват на своя пастир – не трябва ли и хората да се подчиняват така на своя Отец? Вижте как копринената буба се смалвява постепенно, докато се завие в пашкул и прекарва в сън известно време, докато се превърне на пеперуда и литне в широкия свят – не трябва ли и човек да научи изкуството да се смалвява и увеличава, когато условията му диктуват едното или другото положение?

Като слушат да се говори така, мнозина ще възразят, че човек е свободно, мислецо същество, независимо от условията. Наистина, човек е мислецо същество, но той е господар на условията само когато мисли, чувства и действа правилно; иначе той е роб и слуга на условията. Правата мисъл, правото чувство и правото действие имат отношение към Божественото начало. Така постъпи жената хананейка – тя започна с малкото и придоби голямото. Много от сегашните хора започват с големи желания, искат да блеснат в света, всички да говорят за тях. Чувате някой да казва: „Ще направя едно угощение на близките си, че всички да останат учудени; после мога да постя цяла седмица, но поне веднъж да се проявя“ – това значи да започнеш добре, а да свършиш зле. Така са започвали много хора, много народи, но в края на краищата всички са завършили зле и са оставали сами, разочаровани. Както и да започнеш, добре или зле, все ще научиш нещо – Природата използва всичко и най-после превръща злото в Добро. Понеже всички хора не са на еднаква степен на развитие, и постъпките им са различни. Понеже човек е свободен в своите действия, погрешките в живота му идват като естествено последствие на неговата Свобода. Обаче едно се иска от него – изправяне на погрешките.

Кой изправя погрешките си? Смиреният. Едно от качествата на жената хананейка беше смирението. Всеки човек трябва да придобие смирение, без него нищо не се постига – и млади, и стари, всички трябва да се смирят. Едни се смиряват доброволно, а други – насила; умният предвижда

злото и го избягва, а глупавият не може да го предвиди и се натъква на него. Умният се смирява доброволно, а глупавият – по неволя; когато го принудят да се смири, той казва: „Няма какво да се прави, трябва да се подчиня“. Не може ли да се живее без смирение? Не може – поне един път в живота си трябва да се смириш. Смиреният търси причината за неуспехите и нещастията си в себе си, а не отвън – така той усилва смирението си и става вътрешно силен и богат. Истински човек е онзи, който увеличава дарбите и способностите си – той работи върху себе си съзнателно и не се заблуждава. Той не си въобразява, че Вярата му е голяма; той не си въобразява, че светостта му е голяма.

Някои родители мислят, че децата им са гениални, че всичко разбират; човек може да разбира нещата, без да е гениален. Геният е напреднал дух, който е завършил развитието си на Земята. Докато живееш на Земята, не можеш да бъдеш гениален – ще се приближаваш до гения, без да си истински гений. Затова е казано в Писанието, че никой ученик не е по-горен от учителя си. Достатъчно е на ученика да бъде като учителя си; докато ученикът стигне учителя си, последният вече го е надминал. Някой християнин си въобразява, че има голяма Вярa, много знания, но разболеел се детето му, той се отчайва, плаче, страда, не може да му помогне – нали имаш Вярa, Знание, защо се отчайваш? Силата на човека се познава в изпитанията. – „Ще умре детето ми, а то трябва да живее.“ Ако е нужно да живее, ще живее; ако преждевременно умре, бъди доволен, че е свършило някаква работа на Земята и след време ще дойде пак между вас, за да продължи работата си. – „Вярно ли е това?“ Ако си вярваш, сам ще провериш това; ако не вярваш, ще се мъчиш, без да се домогнеш до истината. Смъртта не подразбира свършване на живота. Раждаш се – значи мобилизират те; умираш – демобилизират те, събличаш военните дрехи и обличаш онези, с които си дошъл на Земята – мобилизираният е ограничен човек, а демобилизираният е свободен като пеперуда.

Какво представлява генералът, който дава заповеди на редовните войници и на мобилизираните? Учител – той им предава различни лекции по военното изкуство и дисциплина, а те слушат и се съгласяват с всичко, което им се

говори. Генералът говори, а те потвърждават: „Тъй вярно, господин генерал!“. Дали всякога разбиранията им са съгласни с тези на генерала – това е друг въпрос, важно е, че военната дисциплина изисква ред, порядък и пълно съгласие между войниците. Това предаване е подобно на забиване на гвоздеи в дъската – майсторът забива гвоздеа, а последният казва: „Тъй вярно, господин генерал!“. Когато свърши работата си, майсторът казва: „Свърших една добра работа“; за теб е добре, но за гвоздеа и за дъската не е добре. И евреите мислеха, че вършат добра работа, когато забиваха гвоздеи в ръцете и краката на Христа, но последствията от цялата тази работа не излязоха добри за еврейския народ. В човешкия ум се явяват отрицателни мисли, които приковават ръцете и краката на своя Бог; има мисли и чувства на съблазън, на безверие, които връзват Бога в човека, докато най-после Го разпънат. Всички отрицателни мисли и чувства в човешкия живот трябва да се премахнат, защото никой не се нуждае от дървени или каменни кръстове – светът се нуждае от мислещи същества, от живи кръстове, без никакви гвоздеи. Съвременните религии са пълни с кръстове, забити с гвоздеи – бъдещата религия ще се отличава с живи кръстове, без никакви гвоздеи.

„Жено, голяма е твоята вяра“ – какво отношение има Вярата на тази жена към вас? Оттук се вижда, че силната Вяра лекува. Всеки човек има в себе си три болни дъщери – тялото, умът и сърцето. Трите дъщери имат три майки, но само една от тях потърси Господа и Го намери, затова дъщеря ѝ оздрави – тя вярваше в Бога и Вярата ѝ беше голяма. Велико нещо е Вярата. Според някои Вярата е резултат на добро разположение – не е така. И животните имат добро разположение, играят си весело, скачат, но не може да се говори за Вяра в тях. Колкото по-добър и разумен живот води човек, толкова повече се усилюва Вярата му; лошият и неразумен живот става причина за отслабване на Вярата. Понеже Вярата има отношение към ума, затова силата ѝ зависи от Светлината и Чистотата на човешкия ум – няма ли тези качества, умът става причина за заблужденията на сърцето. На какво се дължи голямата Вяра на хананейката? На познаването ѝ на Бога и на Христа – така тя почувствала вътрешната сила на Христа и на нея уповавала. Вътрешно

тя познала Христа като Син Божи и смело поискала от Него това, което би поискала от Бога. Тя разбирала стиха, дето Христос казва за Себе Си: „Аз и Отец Ми едно сме“.

Казано е в Писанието: „Както Отец има живот в Себе Си, така е дал и на Сина Си живот; както Отец има сила да възкресява, и Синът има същата сила“ – коя е причината за това? Връзката на Христа с Бога. Който обича ближния си или себе си повече от Бога, той всякога ще изневери на Любовта си. Момък, който обича една мома повече от Бога, всякога може да ѝ изневери; като обикне втора, и на нея ще изневери. Всеки търси нещо вън от себе си и когато го намери, не се задоволява. Търси Бога в себе си, свържи се с Него, за да бъдеш всякога доволен и верен на себе си и на своя ближен. Ето защо всеки трябва да си каже: „Аз познавам живия Бог, който е в мен, и изпълнявам Волята Му“. Бог, който живее в човека, живее във всички същества, в цялата Природа – проявите на този Бог наричаме *Син Божи*.

Сегашните хора не издържат в отношенията си – те се разделят и разочароват едни от други, защото не разбират законите на вътрешния Живот. Както външният, така и вътрешният Живот си имат свои закони и нужди. Веднъж облякъл се в плът, човек не може да се отрече от нея – той може да ѝ стане господар и да не задоволява всичките ѝ желания, но няма право да я унищожава. Плътта е форма, в която са поставени душата и Духът, да изучават Живота. Корените на Живота са в плътта, а клоните – в Духа; понеже корените се стремят надолу, към центъра на Земята, а клоните – нагоре, към Слънцето, затова Духът и плътта се движат в две противоположни посоки и се противят един на друг. Благодарение на противодействието между плътта и Духа се ражда Живота – така именно плътта и Духът извършват велика работа. Следователно, за да има равновесие в човешкия Живот, плътта трябва да върви надолу, а Духът – нагоре. Мнозина искат да унищожат плътта, да се отрекат от нея – това е невъзможно. Докато е на Земята, човек се нуждае от плът – той не е нито Ангел, нито светия, не разполага с техните знания. Само Ангелите и светиите могат да живеят без плът, но когато са на Небето; слязат ли на Земята, и те се обличат в плът. Всички животни, всички хора са облечени във форми, които отговарят на тяхното

развитие; в този смисъл всяка форма изпълнява известна служба. И най-малкото същество, което изпълнява службата си както трябва, отива нагоре, към клоните, и обратно – ако човек не изпълнява Волята Божия, той е в положение на корени, които се забиват дълбоко в земята. Следователно не е важно каква служба изпълнява човек, а как я изпълнява.

Съвременните християни говорят за Любовта на Христа, но прилагат старите методи в живота си – те започват добре, а свършват зле. В това отношение те приличат на влюбените моми и момци: докато не са женени и родителите им работят за тях, отношенията им са правилни, те са внимателни, нежни един към друг, пишат си любовни писма, обаче щом се оженят, всичко се разваля – защо? Защото тежестите на живота падат върху тях. Момъкът мисли, че се е излъгал, момата – също, а в края на краищата вината е и в двамата – те са мислили само за удоволствие, а не и за съзнателна, разумна работа. Който иска да се удовлетвори, плаща скъпо – тази мисъл Христос е изразил чрез стиха: „Не мога да взема хляба от децата и да го дам на псетата“. Аз превеждам думите на Христа по следния начин: „Не съм дошъл за хора, които искат само да се удовлетават“. Жената хананейка отговори на Христа: „И аз искам да вляза в добрия път, който показваш на хората“. Христос каза: „Жено, голяма е твоята вяра; нека бъде според вярата ти“ – от този час дъщерята на хананейката оздравя и тя получи Божията благодат.

Всички хора – учени, философи, музиканти, художници, писатели – имат известни стремежи и идеали, които всеки постига според степента на своята Вяра; какъв ще стане човек, това зависи от неговата Вяра – някой става богат, учен, философ или музикант, понеже е вярвал, че може да стане такъв. Забелязано е, че великите хора са вярващи – те са вярвали в постигането на своите идеали и са станали силни и велики хора. Който има разумна Вяра, преодолява всички мъчности и препятствия в живота си. Христос показва на хората начина, по който могат да се справят с мъчнотиите си: първото условие за това е чист Живот, изпълнен с Любов. Истинският християнин се отличава с морален устой – той е смирен, любещ и чист. Който не е

придобил тези качества, и християнин да стане, ще се проявява такъв, какъвто е бил първоначално; ако е бил нервен, нервен ще си остане; ако е бил щедър, такъв ще си остане. Големи усилия трябва да прави човек върху себе си, за да превърне отрицателните си качества в положителни и да усили положителните. Бубата не може за един ден да стане пеперуда, за това са нужни около четиридесет дена; ако на бубата, която живее толкова кратко време, са нужни четиридесет дена за превръщането ѝ в пеперуда, колко повече работа и време са нужни на човека, за да мине от състояние на буба в пеперуда.

Както животните, така и хората се развиват бавно, постепенно, като следват законите на еволюцията. Всяка форма представлява нота на Божествената гама на Живота; нотата може да бъде цяла, половина, четвъртина, осмина и т.н., тя има свой тон и определена стойност. Хората си мислят, че знаят азбуката на своя език, както и седемте музикални тона, но когато започнат да си служат с тях, нито говорят им е говор, нито песента им е песен – малко хора говорят и пеят както трябва. Някой говори за любов, а сърцето му е празно; говори за Истината, без да я познава; говори за Любов към Бога, а не е готов за никаква жертва (който не може да се жертва, той не обича Господа). След всичко това той се чуди защо хората не го разбират и работите му не вървят добре. Човек трябва да разбере, че Божественият живот работи в него, и да знае, че всяко благо е дадено не само за него, но и за ближните му – всеки има право да се ползва от благата на Живота за своето развитие. Мъжът, жената, децата са условия, дадени на човека, за да мисли, да работи за своето развитие, а не само за използване едни други. Как да се освободим от страданията? Не избягвайте страданията, но се учете от тях – всяко страдание е музикален тон, който трябва да бъде чист, ясен и мек. Той трябва да бъде в хармония с тона на Радостта – само така Животът ще се развива правилно. Както в музиката тоновете трябва да си хармонират, за да образуват правилен акорд, така и тонът на страданието трябва постепенно да се повдига, докато внесе хармония в Живота и се превърне в Радост. Следователно страданието представлява понижаване на тоновете на човешкия Живот, а Радостта – повишаване на същите тонове.

Христос казва: „Жено, голяма е твоята вяра“ – това значи: „Жено, ти пееш правилно, в хармония с твоята дъщеря, поради което тя ще оздравее“. Майката може да излекува дъщеря си, а бащата – сина си, ако са в хармония помежду си. Ако майката греша, дъщерята страда; ако бащата греша, синът страда; за да не страдат децата, родителите трябва да живеят добре. Когато дъщерята заболее, майката трябва да се бори със смъртта като тигрица, за да я спаси – иначе и майката, и дъщерята спират развитието си. Обаче има случаи, когато смъртта на децата носи известно благословение за родителите, но това вече не е смърт, а преселване. Страшна е смъртта, когато иде преждевременно и лишава човека от възможността да реализира своите идеали. Как може човек да се спаси от смъртта? Като живее в пълна хармония с Бога – това значи да пази връзката си с Бога, направена още в началото на своя Живот. Затова се казва: „Не късай връзката си с Бога“. Не късай връзката и на ближния си с Бога – ако не можеш да я усилиш, поне не я късай. Като не разбират законите на Живота, хората късат едни други нишките на Живота си и после страдат. Те късат нишките си, защото Вярата и Светлината им са слаби. Много пъти те ще се раждат и прераждат, докато завършат работата си на Земята, т.е. докато свържат нишките, които са късали.

Съвременните хора се сгъват едни други в живота си, защото се състезават – всеки иска да бъде пръв. Светският човек иска да заеме първо място в обществото, а религиозният – да бъде близо до Бога; и едното, и другото е невъзможно. Каквото място и да заемаш в обществото, все ще има един човек, който да стои по-горе от теб. Що се отнася до близост към Бога, това е относително понятие – Бог е Слънцето на живота, но от човека зависи да бъде близо или далеч от Него. Ако си в хармония с Бога, ще бъдеш близо до Него; ако скъсаш връзката си, ти сам се отдалечаваш от Него. За Духовния свят няма място, пространство и време – това са величини, които имат отношение към материалния свят. Можеш да бъдеш близо до Бога по Дух, а не по плът. Физическият свят е ограничен, а Духовният е безграничен, затова казваме, че двама души на един стол едновременно не могат да седят, в една кесия не могат да

бъркат, едни обувки не могат да носят и т.н. Докато е на Земята, човек трябва да разбира физическите закони и да се съобразява с тях. Първоначално хората са ходели без обувки, но след грехопадението климатичните условия се изменили, станало е по-студено и се е явила нужда от обувки. Днес птичките не се борят за обувки като хората. Защо се бият и карат хората помежду си? Защото Вярата им е отслабнала. Докато мъжът е богат, жената вярва в него; щом той изгуби богатството си, и вярата на жената изчезва; докато мъжът е здрав и заема високо положение, жената вярва в него; щом изгуби здравето и положението си, тя се обезверява. Това не е Вярa, за каквато Христос говори. Ето защо някои предпочитат да посветят живота си на изследване и изучаване на пеперудите и насекомите, отколкото да се занимават с подобните си, от които често се излагат на разочарования и огорчения.

Христос каза на хананейката: „Жено, голяма е тво-
ята вяра“ и тази жена се смири и пожела да изправи по-
грешките си, за което получи Божията благодат. Мнозина
не виждат погрешките си, не искат да ги признаят и ако
някой им ги изнесе, те търсят начин да извинят себе си –
това не е Божествено. Един е Божественият закон и всички
трябва да го изпълняват. Не всички хора изпълняват този
закон еднакво, защото не са на еднаква степен на развитие:
у някои сърцето взема надмощие, у други – умът, а у тре-
ти – волята. Защо не се организират всички хора, за да се
развиват еднакво? Това е невъзможно. Ще кажете, че има
ред обществени организации. Всички организирани хора
на еднаква степен на развитие ли са? Следователно истин-
ското организиране става отвътре навън и отвън навътре,
но от Духа – това значи усилване на Вярата. При такова ор-
ганизиране никой никого не може да изнасили. В човеш-
ките организации има взаимопомощ, но има и изнудване;
в Божествените организации има взаимопомощ без никак-
во изнудване – тук излишъкът се раздава без задържане от
кого и да е. Всеки има право да се ползва от излишъка
на благата, т.е. от техните лихви, но в никой случай няма
право да нарушава основния капитал, или майката, на
дадено благо – майката остава за основа на бъдещия гра-
деж. Давай от излишъка си, без да знаят другите за това.

Ти, който се ползваш от благо то на ближния си, благодари за полученото и не изисквай повече, отколкото ти е дадено. Ако отидеш някъде на гости, не стой повече от три дена без работа – на четвъртия ден вземи участие в общата работа, за да покажеш, че си близък в този дом. Не изнудвай близките си, нито изпитвай търпението им – само Бог и Христос имат право да изпитват хората. Христос изпита търпението на учениците си чрез хананейката: те искаха от Христа или да ѝ помогне, или да я прати да си отиде – нямаха търпение да дочакат края.

„Голяма е твоята вяра.“ Нека всеки си зададе въпроса: „Голяма ли е Вярата ми, за да поливам градината си?“. Коя е тази градина? Човешкото сърце. Мнозина мислят, че разбират човешкото сърце – те го разбират дотолкова, доколкото да си причиняват страдания. И кокошките се разбират, но дайте им храна, за да видите как се кълват. Така правят и воловете: когато ги храните, те се мушкат, завиждат си и се страхуват да не би единият да хапне повече от другия. Когато хората очакват на вас, давайте храна на всеки поотделно, за да няма кълване и мушкане между тях. Сипвайте на всекиго ядене в отделна чиния; ако всеки сам си сипва, определете по колко лъжици да си вземе – вземе ли повече, отколкото е определено, последните ще останат без ядене. За да познаете човека, наблюдавайте го как се храни и как постъпва с близките си през време на ядене – какъвто е човек на трапезата, когато се храни, такъв е и в обществото. Божественият живот, в който сме призвани, не е живот на кълване, на мушкане, нито на късане на нишки. Вместо да кълвеш, да мушкаш, да късаш нишките (а с това да прекъсваш благородните пориви на своята душа, както и на своя близък), изпращай добрите си мисли и помагай. Всеки има излишна енергия, която трябва да се впрегне на работа – ако сте готови да давате от своя излишък, можете да помагате на окръжаващите. Излишната енергия представлява превръзка за счупения крак или ръка на вашия близък – когато някой иска да му помогнете, това подразбира даване от излишната енергия. Лекарят ще превърже болния, ще намести счупения му крак, но неговият близък трябва да е готов да му даде от излишната си енергия, т.е. от своите материали за превързване.

Който е готов да дава от своята излишна енергия, той може да прави чудеса. Какво се разбира под думата *чудеса*? Чудесата не са произволни неща, те почиват на разумни закони, чрез които Бог се проявява. Следователно, когато се обърнете към Бога за помощ, не се питайте дали ще ви помогне, или не, но дайте Му само превързки и масло – Той ще намести крака, ще го намаже и ще го превърже. След няколко дена ще видите резултата и така ще опитате Бога. Ако всичките опити на човека при лекуване на близките му излязат сполучливи, трябва ли да се съмнявате в Него? Това е наука, изкуство, което всеки може да приложи в живота си. Ако страдате или сте болни, приложете Вярата си – колкото по-голяма е Вярата ви, толкова по-добри резултати ще имате. Ако Вярата ви е голяма, лесно ще се справите с отрицателните чувства в себе си, например с омразата, завистта и др. Голяма сила се иска от човека, за да се справи със злото в себе си. Един начин познавам за това: изпълнение на Божията воля.

Един Учител познавам в света – Бог. Който следва Божия път, той всякога изпълнява Волята Му. Кого да слушаме? Себе си ще слушате, защото там е Бог. Мнозина не успяват в живота си, защото слушат много учители. Ще слушате само онзи учител, който изпълнява Божията воля – той работи добре и работата му има резултати. Така работи всеки човек, който е свързан с Бога. И общаят, който работи с любов, прави хубави обувки и задоволява клиентите си – той може да не е свършил висока наука, но има любов в себе си. Почитайте и уважавайте всекиго заради Божественото, което се крие в него; то може да е малка искрица, но с време тя ще се увеличи, ще стане голям огън. Всеки може да помогне за раздухването на тази искрица – това значи хората да си помагат и да се разбират. Така се разбират музикантите в един оркестър; публиката седи, слуша и ръкопляска. И вие, като мои слушатели, представлявате музиканти на великия житейски оркестър; вие свирите, Ангелите ви слушат и дават мнението си. За да не ви съдят строго, аз им казвам, че сега сте започнали да свирите; един ден ще станете добри музиканти и ще ги задоволите.

Външно сте добри, благочестиви, но от всички се иска вътрешно благочестие и Доброта. Ако някой не е станал още добър, красив и благочестив, нека се радва на тези качества у другите хора. Радвайте се на доброто, което живее във вашия ближен, за да стане то основа на вашия живот. Това е Учението, което ви проповядвам днес: благо на едного да бъде общо благо и благо на всички да бъде благо на едного. Откъде е взето това Учение? От Разумната Природа. Използвайте методите, които тя ви дава, за да подобрите живота си. Всяко нещо е на мястото си, но вие трябва да разбирате съотношенията между нещата. Като не разбират тези съотношения, хората са недоволни едни от други и постоянно роптаят; за да не изпаднат в това положение, нека си спомнят българската поговорка: „Не съм Слънце да огрея всички“. Наистина, само Бог е Слънце, което огрява цялата Вселена. Ще дойде ден, когато Божествената светлина ще проникне в умовете на хората и те ще станат по-силни, отколкото са днес. Тъй щото, ако си силен, знай, че Бог работи чрез теб. Дайте път на Бога в себе си, за да създадете истинска култура, на която да се радват всички. Затворите ли пътя за Божественото в себе си, сами се излагате на страдания. Следователно вървете от светлина в светлина – така ще познаете Бога, себе си и своя ближен. Какво учение е това, което ви освобождава от едни вериги и хвърля в други? Божественото учение представлява непрекъснатата линия от Светлина, в която нещата се огряват последователно – така именно се вижда връзката между отделните явления.

„Голяма е вярата ти, жено.“ С примера за хананейската Христос обърна внимание на учениците си върху смирението – тази жена каза, че се задоволява от трошиците на Господнята трапеза. Велико нещо е смирението. Малко хора днес се задоволяват от трошиците, повечето искат да седнат на първо място. Казва се за Христа, че дойде на Земята, облече се в рабски образ и се смири. Ако Христос трябваше да се смири, колко повече това е нужно за обикновените хора – всички трябва да се смирят, да дойдат до положение да бъдат еднакво доволни при изгълнение на висока или ниска служба. Докато момата е свободна, облича се хубаво, мие се по няколко пъти на ден, не работи много, за да не цапа ръцете си, за да запази

кожата си мека и бяла; когато се ожени и стане майка, тя пере пелените на детето си, къпе го, работи по цял ден – учи закона на смирението. Как изучава този закон? Чрез Любовта. Помнете: човек учи смирението чрез закона на Любовта. Чрез същия закон той се задоволява от трошиците на господарската трапеза. Съвременните хора се хранят с трошиците, които падат от трапезата на Ангелите – техният излишък е нашето изобилие; от нашия излишък се хранят съществата, които са под нас. Значи всички живи същества на Земята се хранят все с трошици.

Желая ви в бъдеще Вярата ви да се усили и когото от вас срещне Христос, да му каже: „Голяма е твоята вяра“. Желая ви да учите закона на смирението и да го прилагате. Желая ви да бъдете доволни от трошиците и да ги използвате разумно. Желая ви и дъщеря ви да оздравее. Това не са само пожелания, но неща, които можете да постигнете. Тогава и вие, и дъщеря ви ще бъдете здрави.

19 януари 1919 г., София

ЛОЗАТА И ПРЪЧКИТЕ

Аз съм лозата, вие – пръчките.

От Йоанна 15:5

Прочетената 15-а глава от Йоан представлява интимен разговор между Христа и учениците Му. Дълбокият смисъл на този разговор е разбран само за ученика, който познава Божествените закони. Дойдете ли до християните, малцина от тях разбират тази глава – тя е достойние само на мистика. Външно тази глава изглежда проста, достъпна за всеки човешки ум, но всъщност не е така. През някои нощи небето е ясно, осеяно с множество звезди, но яснотата още не е признак, че всички хора разбират тайните, които небето крие. Яснотата е само условие, нужно за ученика, да отправи мисълта си към Божественото. Следователно яснотата не предполага още, че човек всичко разбира. Слушате някой оратор, доволни сте от него и казвате, че говори ясно – ясно говори, но неразбрано. Всички умове не са нагодени да разбират това, което им се говори. Виждате ясно един човек, но не го разбирате – това не значи, че сте глупави. И глупавият не е за осъждане. Едно се иска от човека – да развие опаковката на идеята, която носи в себе си. Така само ще разберете, че имате знания, от които можете да се ползвате. Казват на някого: „Не бъди глупав“ – това значи: бъди умен, не се заблуждавай от външната страна на живота, от опаковката на нещата; отправи погледа си към вътрешната страна на живота, където се крие истинското съдържание и смисъл на нещата.

„Аз съм лозата, вие – пръчките“ – чрез този стих Христос определя какви трябва да бъдат отношенията между Учителя и учениците: Учителят е лозата, учениците – пръчките. По-нататък се казва: „Който пребъдва в Мене и Аз в него, той приноси плод много“. Пръчката пребъдва върху кочана на лозата, но все пак ѝ липсва нещо, за да живее самостоятелно – тя няма свой корен; лозата обаче има свои корени, води самостоятелен живот и предава живота си на пръчките. Следователно, докато пръчката научи великия закон на поляризиране, т.е. докато изработи своите корени и

се пусне дълбоко в материята, за да заживее самостоятелно като Учителя, тя трябва да пребъдва върху кочана на лозата. „Тя приноси плод много“ – наистина, без плод няма Живот, плодът носи Живота. Пръчката може да израсте високо, да се оформи, да даде красиви листа, но без да цъфне, без да завърже плод; в това състояние пръчката представлява външна проява на живота, който ще се развие в бъдеще не само като външен, т.е. материален, но и като вътрешен, духовен Живот.

Ако пръчката не принася плод, отрязва се и се хвърля в огъня – защо? Защото този живот е потребен за другите пръчки. Същото може да се каже за всеки ученик, който приема учението на Учителя си и го задържа само за себе си, без да го приложи – такъв ученик се изпъжда навън. Сега всеки може да се запита: „Аз достоен ли съм да приема учението на своя Учител?“. Не е въпрос за достойнство или недостойнство на човека и на ученика, важно е ученикът да бъде прилежен. Той може да бъде царски или княжески син, но ако не се учи, Учителят не може да влее насила знанието си в главата му – той не иска да губи времето си с него, Великият Учител не се занимава с невъзприемчиви ученици. Учителят трябва да пребъдва в ученика си и ученикът – в своя Учител. Ако пръчката пребъдва в лозата, соковете ѝ ще възлизат нагоре и ще хранят пръчката – значи материалният живот на корените възлиза нагоре към пръчките и се превръща в духовен. Когато пръчките дават цвят и плод, духовният Живот се превръща в Божествен. Този Живот подразбира семката на плода, която отново дава пръчки и се размножава. Корените представляват основата на Живота: всяко растение, на което корените са здрави, стои на едно място, където ту работи, ту почива; растение, което няма здрави корени, постоянно се мести, всеки вятър го поема в пространството.

И учениците са като растенията – устойчиви и неустойчиви. Устойчивият ученик има убеждение, на което не изменя. Неустойчивият мени убеждението си – той всеки момент е готов да приеме чуждо мнение, да се откаже от убеждението си; той мисли, че от всичко може да се учи, но всъщност никога не дохожда до познаване на Истината. Такива ученици има много в живота – те приличат на онези

хора, които очакват само на печалби от лотарии: днес си купят един лотариен билет, утре – друг, дано спечелят нещо, но нищо не печелят, обаче надеждата не ги напуска. Така постъпват и някои религиозни – те си казват: „Да научим някои окултни закони, че да видят хората какво можем да направим“. Ден след ден, месец след месец и година след година минават, но те нищо не учат и нищо не постигат. Създателят на света, Който е всемъдър и велик, познава добрите и лошите черти на човека, заради което не позволява нито на хората, нито на Ангелите да злоупотребяват с Неговата Благодат и Сила. Който се е опитал да наруши Божествения закон, той скъпо е платил. Който се е определил като Христов ученик, той е преживял голяма болка. Не се минава лесно през огъня – седем пъти трябва да минеш през огъня, за да разбереш донякъде смисъла на Живота, в който има различни видове огън. Важно е през какъв огън ще минеш, за да осмислиш Живота си: има огън на минералите, на растенията, на животните, на хората и т.н. Всеки трябва да се запита на какъв огън се грее и на каква светлина се учи.

Много хора днес се грееят на огън от дърва и казват: „Приятна е тази топлина“. Какво вижда обикновеният човек в огъня и какво – ясновидецът? Малко ясновидци има днес в света; според мен те са само трима – две жени и един мъж. Мнозина си въобразяват, че са ясновидци, но те сами се заблуждават – това са ясновидци, които със своето ясновидство се натъкват на големи противоречия. Да виждаш ясно и да разбираш ясно – това е голямо постижение. Какъв смисъл има, ако човек вижда ясно, а не разбира това, което вижда? Това значи да прави погрешки, без да знае как да ги изправя. Какъв смисъл има да слушаш Божието Слово, без да Го разбираш и прилагаш? За да изправи отношенията си към Бога, човек трябва да слуша, разбира и прилага Словото на онзи Бог, който не е рисуван нито на книга, нито на дъска. Той живее в Духа и в душата на човека, Той говори на хората отвътре, а не отвън. Някои си представят Бога като стар човек с бяла брада, с тояга в ръка и т.н. – това не е Бог. От създаването на света досега никой обикновен човек не е виждал Бога, нито е чул гласа Му – даже и най-високостоящите Ангели едва надзъртат

към Него. Що се отнася до енергията и живота на Бога, това е друг въпрос – той прониква навсякъде и във всичко като енергия, като Живот и като Светлина.

„Който пребъдва в Мене и Аз в него, той приноси плод много“ – следователно, за да принася много плод, човек трябва да познае Бога. Това може да се постигне, когато той пребъдва в Христа и Христос в него. Ако не пребъдва на лозата, пръчката няма да се ползва от слънчевата светлина и топлина, следователно няма да принесе никакъв плод. Само онази пръчка принася плод, която пребъдва на лозата. Пребъждането е вътрешен процес, а не външен. Външните процеси са механически, а ние говорим за процеси, в които има съдържание и смисъл.

Мнозина се спират само върху външната страна на живота и мислят, че там е всичко. Външният живот е повече механически; той има смисъл, когато се свърже с вътрешния като негова обвивка. Външните отношения на хората са пълни със заблуждения и илюзии. Тази е причината, дето някой мисли, че е близък с някого, а след време се разочарова; външно може да са близки, но вътрешно отстоят далеч един от друг – при това положение всякаква физическа близост изчезва. Вътрешно хората се намират на такова разстояние един от друг, на каквото са кометите и планетите; въпреки това те пак говорят за близост – каква близост е тази? Има комети, на които опашката е на километри разстояние от Земята, а какво остава за главата ѝ – може ли да се каже тогава, че кометата е близо до Земята? Такава близост съществува често между хората. И кучето се докосва с опашката си до своя господар, но не го познава – разстоянието и близостта между кучето и господаря му са грамадни. Хората не се познават помежду си, но и човек сам себе си не познава. След всичко това той говори за свръхчовека.

Какво представлява свръхчовекът? Той се отличава с необикновена сила и възможности – каквото пожелае, може да го направи. Той разбира законите на Живота, знае причините и последствията на нещата, разбира вътрешния смисъл на Доброто и на злото. Свръхчовекът е кротък, смирен, чистосърдечен, за него се казва, че ще наследи Земята. Той нищо не говори за себе си, не се

хвали, не се препоръчва и работи тихо – никой не го вижда, навсякъде минава незабелязан. Който иска да влезе в Царството Божие, трябва да се смири – това значи да стане свръхчовек. Според съвременните хора свръхчовекът се разширява, заема голям обем; от духовно гледище свръхчовекът се смаява. Обаче смисълът на човешкия живот се заключава външно в материално смаяване, а вътрешно – в духовно разширяване. Между смаяването и разширяването има тясна връзка – не можеш да разшириш нещо, което предварително не е било съгъстено.

И тъй, свръхчовек е онзи, който познава законите на съгъстването и на разширяването, т.е. на смирението и на възвисяването: когато иска да се приближи към Бога, свръхчовекът оставя всичкия си багаж на Земята, отказва се от материалните си блага и започва постепенно да се разширява, докато стигне крайната цел на своя живот – сливането си с Бога. Така той може да каже като Христа: „Аз и Отец ми едно сме“. И Христос е говорил на учениците си върху закона на смаяването; свръхчовек и ученик на Христа – това са синоними. Когато ученикът придобие способността да се смаява и разширява по свое желание, той се слива с Учителя си и става едно с него – той се развива по особени закони и се освобождава от ограничителните условия на живота. През тези процеси минава и семето: първо се посажда в земята, в ограничителните условия на живота; после пониква, расте, развива се, дава плод и се освобождава от ограниченията. През каквито процеси минава семето, през такива минава и човешката душа. Затова Павел казва: „Ние живеем и се движим в Бога“.

Докато живее и се движи в Бога, човек расте и се развива правилно; щом излезе вън от Бога, той изопачава живота си. Затова Христос казва: „Всяка пръчка, която не пребъдва на лозата, отрязва се и се хвърля в огъня“. Същият стих се отнася и за детето, което е в утробата на майка си: ако не е свързано с майка си и не се храни от нея, майката ще го пометне – тя помята детето, защото е неспособно да използва живота. Ако майката пожелае да пометне детето си, това показва, че тя го разбира – съзнава неговата неспособност за живот. Следователно всяко заченато дете, от което майката не е доволна, не може да стане велик човек.

Великият човек се зачева в момент, когато майката е изпълнена с любов, със светли мисли и с благородни чувства – през времето на своята бременност тя е пазила детето си като зеницата на своето око; през това време и бащата е бил изпълнен с любов и светлина. Така родено, детето може да се уподоби на лозова пръчка, която принася много плод.

Този е въпросът, върху който Христос е беседвал с учениците си. При това тук се изнася само външната страна на въпроса. Човек трябва много да учи, докато дойде до вътрешно разбиране на нещата. Който не разбира и външната страна, той се запитва какво отношение съществува между Учител и ученик, между майка и дете. Това са отношения на величини, на известни сили, които се преплитат в човешкия живот. Когато хората се научат да трансформират енергиите си, само тогава може да се говори за хармоничен и правилен Живот – само тогава те ще се разбират, ще могат да превръщат своите нисши енергии във висши.

Много хора се отегчават от живота си, от беднотията, искат да станат богати, но не знаят как и страдат – те искат да придобият изкуството да се съгъстват и разширяват по желание, но не могат и се обезсърчават. И религиозните, и светските хора страдат, без да могат да си помогнат. Религиозните искат да слязат от висотата, на която са застанали; светските искат да се качат нависоко; но и едните, и другите се отбягват. Те не знаят, че едни други могат да си помагат; едно е нужно – да сменят местата и службите си. Един от великите закони в Природата е законът за обмяната, затова когато един човек пада, друг става; когато един се понижава, друг се въздига. Христос казва, че всяка пръчка, която не дава плод, се отрязва и на нейно място дохожда друга – това показва, че в Природата няма празни пространства. С това се обяснява законът на присаждането – едно клонче се отрязва и на негово място се поставя друго. Страхливият ще каже като Павел: „Да не би аз, който се стремя към Бога, да бъда отхвърлен?“. Бог може да отхвърли от Себе Си човека само когато последният е огорчил Духа.

Представете си, че една мома се ожени за богат, учен, добър, благороден момък, който е внимателен към нея, създава ѝ всички удобства, задоволява нуждите ѝ, а тя е постоянно недоволна от него – какво трябва да прави

този мъж? Нищо друго не му остава, освен да даде свобода на жена си, да я пусне в света – там да търси щастието си, там да научи урока си. Докато живее с мъжа си, докато той задоволява всичките ѝ нужди и желания, тя няма да го разбере – между тях няма допирни точки, стремежите им се различават, поради което не се обменят правилно; когато изгуби мъжа си и се натъкне на суровите условия на живота, тя ще започне да мисли и ще го разбере. Такова е положението на ученика, който слуша уроците на Учителя си, но не учи и не се ползва от тях. Учителят е недоволен от ученика си и казва: „Ще отрежа този ученик от лозата, от която досега се е хранил“; след това Учителят ще си намери друг ученик, който ще замести първия. Така трябва да се постъпва и с недоволния. Първият стремеж у всички хора е еднакъв – всеки се стреми към възвишеното и благородното, но малцина издържат на стремежа си. Това се дължи на факта, че стремежите и разбиранията на хората не са еднакви – малко хора запазват отношенията си към Великия, както и към своята душа. Който е свързан с Бога, той е доволен от всичко, той издържа на своите вътрешни стремежи и разбирания.

„Който пребъдва в Мене и Аз в него, той приноси плод много.“ Плодът е потребен за самата пръчка, следователно под *плод* Христос разбира условията, при които човек живее и се развива. Защо Христос уподобява човешкия живот на лозова пръчка? Човек е закрепен към Великото дърво на живота, както лозовата пръчка към лозата – както пръчката смуче сокове от лозата, расте, развива се и дава плод, така и човек смуче сокове от Дървото на Живота, преработва ги и като кръв ги изпраща в сърцето за пречистване. Така той минава от физическия към Духовния живот и оттам – към Умствения. Пречистената кръв влиза в мозъка, дето се превръща в умствена енергия, която наричаме *плод на Живота*. Както стомахът, белите дробове, сърцето и мозъкът на човека работят едновременно и всеки принася своя плод, така и трите вида Живот – физически, сърдечен и умствен – се проявяват едновременно, принасят своя плод и хранят лозовата пръчка, закрепена към лозата, която черпи соковете си от Божествения живот. Стане ли най-малкото нарушаване в един от трите вида живот,

лозовата пръчка започва да вехне, за което господарят на лозата я отрязва и хвърля в огъня.

Съвременните хора се намират в първия стадий на живота – във физическия живот на лозата; затова се казва, че днес повечето хора живеят в стомаха си. Иде вече новото време, когато човекът влиза в белите си дробове, пречиства мислите и чувствата си, за да изпрати в мозъка си чиста червена кръв, чрез която да се свърже с Възвишените същества и оттам – с Бога. Само така човек ще разбере отношенията между своите мисли, чувства и постъпки – така именно той ще разбере връзката между физическия, Духовния и Божествения живот. Виждате една красива червена ябълка и се радвате на червения ѝ цвят и на формата ѝ, но след няколко дена тя загнива и се разваля – какво ви даде красивата ябълка? Тя ви свърза със съдържанието си. Значи външната форма и красота на нещата е подтик към вътрешното им съдържание. Вие изяждате ябълката, използвате сока ѝ и го изпращате в мозъка си като преработена, пречистена кръв, която внася енергия за работа на мисълта – вие започвате да мислите за отношенията на нещата. Ето защо, когато се говори за живота на лозата и на лозовата пръчка, разбираме всичките положения, през които минава човешката душа – така тя разбира Божиите пътища и закони.

Като се говори върху различни въпроси, мнозина казват, че вместо да разберат нещата, повече се объркват. Говори се за еволюция, за превръщане на енергиите, за съгъстяване и разширяване на материята, но все едно че се хвърля камък във водата – както хвърленият камък във водата образува все по-големи кръгове около себе си, така и неразбирането им расте все повече. Едно се изисква от човека – Христос да пребъдва в него; това значи Христос да живее в човека и да се проявява като Светлина, Топлина и Сила. Както животните се ръководят от Божествения ум по инстинкт, така и всеки християнин трябва да се ръководи от Христовата светлина. Докато не приеме Божията мисъл в себе си, човек всякога ще страда. Всеки казва, че има свои разбирания и възгледи за живота, не иска никого да слуша, но в края на краищата животът на хората се обезсмисля и работите им всеки ден изостават назад. Ще кажете, че животните се ръководят от инстинкта си, но въпреки това

животното усеща приближаващата буря или земетресение и взема мерки да се запази, а човек със своя висок ум и с особено си мнение става жертва. В инстинкта на животното се крие Божественият Дух, който го ръководи. Прелетните птици схващат по инстинкт времето за напускане и отиване в топлите страни и никога не се излъгват; човекът обаче със своето умуване често се излъгва – когато види, че денят е ясен, топъл, той се радва, излиза да се разходи, без да подозира, че след два-три часа ще дойде буря, вятър, градушка, и се връща у дома си цял измокрен. Понякога бурният ден е за предпочитане пред ясения – след буря иде хубаво време, а след ясен ден често времето се разваля и изненадва човека.

Мълчаливият и тих човек е по-опасен от онзи, който вика и много говори. Тихият водопад е по-опасен от шумния – затова се казва, че тихата вода прави големи пако-сти. Мочурите изненадват човека – както върви замислен, той може да попадне на мочур и да потъне в него. Когато не предвиждат изненадите в живота си, хората са недоволни и търсят причината на своите нещастия въвн от себе си. Докато мисли, че е лоза, а обкръжаващите са пръчки, човек всякога ще се изненадва и ще страда. Някои религиозни мислят за себе си, че са лози, а светските са пръчки и обратно – светските мислят, че са лози, а религиозните са пръчки; и едните, и другите са на крив път. Една е лозата, много са пръчките. Следователно Христос е лозата, а хората – пръчките. Който мисли, че е лоза, той или не разбира Истината, или се заблуждава – и той е пръчка като всички хора. Една е Божествената лоза и за нея Христос казва, че тя се е разпространила по целия свят и го храни. Да мислиш, че си лоза, това значи да мислиш, че си господар на света. – „Аз мисля самостоятелно, свободно и независимо.“ Ти не знаеш още какво представлява мисълта и свободата. Да мислиш свободно и право – това е велико изкуство, малко хора разбират и владеят това изкуство. У някои интуицията е силна и схващат нещата правилно, у други мисълта е силна, но понякога и едните, и другите остават излъгани. Казвате за даден човек, че е добър, но виждате само външната, празничната му дреха; не знаете какви са всекидневните му дрехи.

Мнозина цитират мисълта: „Да съм или да не съм“, изказана от Шекспир, без да разбират вътрешния ѝ сми-

съл. Тази мисъл подразбира: „Да стоя ли на лозата, или да я напусна; да уча ли, или да напусна училището; да работя само за себе си или и за другите“. Ще кажете, че това е свободно тълкуване на мисълта; това е тълкуване, каквото и Шекспир може да даде.

Един испански писател написал една книга, която чели мнозина. Един от читателите не могъл да разбере смисъла на някои изречения и се отправил към автора, за да му ги обясни. Той погледнал читателя си, усмихнал се и отговорил: „И аз сам не зная какво съм искал да кажа с тези мисли“.

Правата мисъл се разбира от всички. При това между писмената и говоримата реч трябва да има известно отношение, известна връзка – не можеш да пишеш едно, а да говориш или разбираш друго. Не е все едно дали обичаш, или любиш някого. Обичта е закон за създаване, а Любовта – за разрушаване; Обичта съгражда разрушеното, а Любовта и руши, и съгражда – Любовта първо руши старото, гнилото, негодното, а после съгражда нещо ново, здраво, полезно за всички. Радвайте се, когато ви обичат; радвайте се и когато ви любят. Мъчнотиите, страданията и нещастията са първата степен на Обичта. Щом страда, човек започва да мисли и да гради – той възприема Христа в себе си и се ръководи вече от Неговата мисъл.

И тъй, дръжте връзка с Христа, за да не развалите отношенията си с хората. Който се е отделил от лозата, той живее постоянно в спор и неприятности с хората – кой каквото му каже, той е готов да се кара с него. Ако някой развали оградата на къщата му, той веднага го дава под съд; и това е разрешение на въпроса, но има друго, правилно разрешение – сам да съградиш оградата си. Вместо да водиш дело с години и да си създаваш неприятности, по-добре сам си помогни. Ако се съдиш с ближния си, ще те отрежат от лозата и ще те хвърлят в огъня, дето ще се изпаряваш – това значи да обезсмисли човек живота си. След години ще съзнаеш погрешката си и ще разбереш, че никой няма право да се съди със своя ближн.

Който прилага Божествения закон в живота си, той повече печели, отколкото губи. Работи с Любов, без никакво користолюбие! Защо ще се мъчиш да обърнеш някой

богат човек към Бога, ако той не е готов за това? Защо ще се мъчиш да привлечеш учения човек в дома си, ако той не иска доброволно да те посети? Каквото и да правиш, нищо не се постига насила – чрез насилие нито богатият обръща кесията си, нито ученият отваря ума и сърцето си. Има смисъл да дойде някой учен в дома ти, но да е готов да нахвърля в двора ти от своите камъни, с които да градиш – това е Любов. Така постъпва и Христос – когато види, че лозовата пръчка не се ползва от соковете на лозата и не дава плод, Той я отсича и я хвърля в огъня.

„Който пребъдва в Мене и Аз в него, той приноси плод много (...) Всяка лозова пръчка, която не принася плод, отсича се и в огъня се хвърля.“ Езикът, с който Христос си служил, е символичен – така Той изнасял Истината на хората, без да ги засегне. Не е лесно да се говори на хората – целта на говорителя е да повдигне слушателите си, а не да ги обижда и изобличава. Символичният език е същевременно и научен. Мощен е езикът на Истината, но за онези, които го разбират; който не разбира този език, казва, че Истината е горчива. Съвременните хора се нуждаят от нови разбирания и възгледи, от нов морал – само така всеки народ ще се повдигне, обнови и засили. Всички народи трябва да се обединят, да заживеят братски помежду си.

Ще кажете, че Бог е създал и Доброто, и злото. Едно ще знаете: Бог има Свой план, който трябва да се изпълни. На всяка душа е определен пътът, по който трябва да се движи; който се отклони от своя път, страда. Човек може да се движи по права или по крива линия – всяко движение има свои резултати; от резултатите се познава прав ли е пътът, по който човек се движи, или е крив. Хората трябва да се обединят, да станат едно цяло – силата е в цялото, а не в частта. Един велик учен е казал, че ако хората не се разберат помежду си, ще се посрамят. Същият закон действа и между животните: докато са събрани в стадо, те са смели, решителни и могат да се бранят; щом се разделят, силата им намалява и лесно попадат в устата на неприятеля.

Христос казва на учениците си, че силата им се крие в тяхното обединение – докато са пръчки на една лоза, те са силни, развиват се добре и дават много плод. Следователно докато умът, сърцето и душата са в единство, човек всякога

може да бъде добре, да се развива правилно. Ще кажете, че човек трябва да живее първо за отечеството си, а после за душата си; право е, има едно отечество, за което трябва да се живее. Има едно царство, което е на първо място – човек е дошъл на Земята да стане гражданин на Царството Божие, от което всички царства и държави са клончета. Отделните държави са букви на азбуката, а Словото си служи с всички букви – то ги обединява и образува речта. Каквито са отношенията между отделните държави, такива са и между хората; тази е причината, поради която някога даже двама души не се разбират – те се свързват в името на любовта, но скоро се насищат един на друг и пожелават да се разделят. Те могат да се разделят, ако знаят действията изваждане и деление. Някоя жена иска да напусне мъжа си; това е възможно, само ако тя знае всичките правила на математиката. Също се изисква и от всеки християнин – ако искаш да извадиш една лоша мисъл от ума си, трябва да знаеш общия сбор на мислите си, които предварително си разпределил на добри и лоши, и тогава от лошите мисли ще извадиш лошата, а добрите ще оставиш настрана. Ако си оцетил някого с хиляда лева, ще отвориш кесията си, ще извадиш хиляда лева и ще му ги върнеш – така ще се разрешиш спорът. Божественият закон не допуска никаква дисхармония, никакво прескачане – там процесите се извършват правилно и систематично.

Казано е в Писанието: „Слушайте тихия глас на Онзи, Който постоянно ви говори и в радости, и в скърби“. И днес, когато аз ви говоря, не правя нищо друго, освен че поливам корените на Живота във вас – в това Дърво е Онзи, Който постоянно ви говори. Същевременно аз отварям прозорците на вашия ум, за да проникне повече Светлина, за да разбирате нещата. Само така душата на човека се изгълва с добри чувства и желания, а умът му – със светли и възвишени мисли. Само така хората могат да се разбират и да станат братя помежду си.

„Който пребъдва в Мене и Аз в него, той приноси плод много.“ Който пребъдва на лозата, той може да разбере дълбокия смисъл на Любовта. Когато се говори за лозата, някои я уподобяват на народа си, на отечеството си, на своя дом и са готови да се жертват. Една е истинската жертва – за

Любовта. Казано е, че Бог е Любов – следователно, ако се жертваш, ще се жертваш за Бога. Слушаш ли тихия глас на Бога в себе си, ти си здрав, бодър, свободен, готов на всякаква разумна жертва; който губи връзката си с Божественото, придобива тъмnochервен цвят на лицето си, става недоволен, мрачен, груб. Обърнете се към Бога с молитва, за да възстановите вътрешния си Мир, да придобиете загубената си Любов. Пазете добрите отношения към близките си, за да се радвате на здраве и вътрешен мир. Отношенията на хората трябва да бъдат като тези на майката и на бащата към децата, на братята към сестрите и на сестрите към братята – тези отношения са мярка, с която се определят правилните връзки.

Ще каже някой, че знае тези неща, че всичко му е открито – как ги е научил, чрез откровение ли? Някои мислят, че сънищата им са откровения, но те сами се заблуждават – откровението иде от висок свят, а много от сънищата са резултат на впечатления и преживявания. Само някои сънища идат от по-висок свят; те, както откровенията, про-извеждат преврат в човека.

Една жена заболяла сериозно, почти до смърт, но за щастие оздравяла. Когато започнала да се подобрява, имала едно откровение, което произвело в нея голям преврат – от този ден тя изменила коренно живота си. От Невидимия свят я предупредили, че след един месец ще умре, но тя не се уплашила, а с примирение се приготвила за другия свят. И наистина, след един месец умряла. Синът много скърбял за майка си. Веднъж тя му се явила насън и му казала: „Престани да плачеш, аз съм добре; твоята привързаност към мен е особен род партизанство – тук не се допуска никакво партизанство“.

Днес и Христос казва на съвременните християни да се откажат от всякакво партизанство и да разберат, че нощът играе върху лозата – всяка пръчка, която не дава плод, отрязва се и се хвърля в огъня. Време е вече християните да се определят и да бъдат или с Христа, или вън от Него. Който разреши този въпрос в положителен смисъл, ще се повдигне и ще даде сладки, изобилни плодове. – „Какво ще стане с България?“ Оставете този въпрос настрана, има кой да се занимава с България; великият художник, който

знае да рисува, не се нуждае от помощта на детето си. Бог е велик, всемоушен и всеблаг, Той е промислил за всички – Той има предвид всички живи същества, всички народи, без разлика на нации. Затова и Христос казва на учениците си да не поддържат никакви партии. Павел изказва същата идея чрез стиха: „В Христа няма нито елини, нито юдеи, нито скити“ – значи който вярва в Христа, ще се благослови. В Евангелието не се говори за отделни държави. Всяка държава е една фирма; който злоупотреби с тази фирма, ще бъде наказан и лишен от правата, които тя дава на своите членове; ако всички членове злоупотребят, фирмата престава да съществува. Казано е обаче в Евангелието: „Ако един народ не служи на Бога, ще бъде заличен от Неговата книга“ – този закон се отнася както към народите, така и към отделните индивиди.

Сега цялото човечество влиза в нова епоха. Днес Христос поставя всеки човек на везните и го тегли, за да види колко тежи – според теглото му Той отсъжда кой има послушание и кой няма. Който слуша и изпълнява Божия закон, ще се ползва от Неговото благословение; който не Го слуша, ще бъде поставен на големи изпитания. Най-голямата служба, която Бог може да даде на човека, е да го изпрати в дома на някоя бедна и нещастна вдовица, за да я утеши и да наглежда сираците. Да утешиш една вдовица е по-велико нещо, отколкото да ръководиш съдбата на цял народ. Пред Бога една душа е повече нещо от цял народ – защо? Защото който не може да зачете една душа, т.е. Бога в себе си, той нищо не може да направи. Любовта на човека се определя от това доколко той зачита душата си. Ако не зачитате Христа и Бога, как ще зачитате ближния си?

Ще кажете, че евреите разпзнаха Христа. Какво ще кажете за съвременните християни, които всеки ден разпъват Онзи, който им говори със Своя тих, кротък глас? Днес повечето хора плачат, страдат и казват, че Бог не ги обича и ги е забравил – всъщност те не Го обичат, те са Го забравили. Върнете се всички в домовете си и кажете: „Господи, искаме да се свържем с Тебе“. След това съберете всички камъни, тухли и започнете да градите. Плачът не спасява; много ученици получават слаби бележки и плачат, но плачът не изкарва добри бележки. И добри бележки да имат, ако

нямат знания, пак няма да се спасят. Животът е велико училище, в което не се позволява никакъв плач – учене е нужно за всички. Казва се, че корените на Знанието са горчиви, а плодовете – сладки. На ученика е забранено да плаче, за него е изключено всякакво партизанство. Турете плача и партизанството настрана, влезте при Христа и кажете: „Готови сме вече да учим, да проникнем във великите тайни на Битието, където цари Радост и Веселие, Мир и Свобода“.

Работата на ученика се заключава в ученето – и като женен, и като неженен, той еднакво трябва да учи. Слушайте Тихия глас в себе си, който ще внесе съгласие и мир във вас, във всички хора, в целия свят. Той ще организира всички общества и ще внесе истинската религия в света – религията на Духа. Всеки друг глас във от Тихия глас трябва да се проверява – само така можете да решавате правилно въпросите на Живота. – „Кой ще ни помогне да разрешим въпросите си?“ Има кой да ви помогне. Ето, аз съм готов да ви помогна – ще ви светя и вие ще вървите след мен. Днес съм с вас и в бъдеще пак ще ви срещна. Ако учите, ако сте готови да изправите живота си, ще се застъпя за вас пред Господа, за да ви запише отново за ученици. Ето защо, когато се върнете по домовете си, отворете нов лист на вашата книга – това значи да станете отново пръчка на лозата и Божествените сокове да потекат във вас.

Бъдете смели, бодри, радостни и вслушвайте се дълбоко в Тихия глас в себе си. За умрелите не плачете. За изгубеното време не тъжете. Турете миналото настрана и работете за настоящето и бъдещето, много време има пред вас. Работете и изправяйте погрешките си – както можете да грешите, така можете да изправяте погрешките си и да градите. Бог гради, а дяволът разрушава; свържете се с Онзи, Който гради. Богатият земеделец взема работници и за един ден свършва работата си; бедният земеделец сам жъне и много време употребява, докато свърши работата си; първият върви по закона на Любовта, а вторият – по закона на еволюцията. Свържете се с Христа, за да станете богати и скоро да свършите работата си. Няма време за протакане – жътвата е готова, нужни са работници на нивата, та по-скоро да се свърши работата. Бог е впрегнал оралото и

оре нивата Си – нивата е светът. Значи Бог разбърква света с ралото Си, обръща пластове, за да ги изложи на новата светлина и топлина, да се приготвят за посяване на новото семе. Станете и вие съработници на Господа и кажете: „Господи, благослови и нашата работа!“.

Внесете Мир и съгласие помежду си и не се осъждайте едни други. Слушайте Тихия глас в себе си, за да цъфнете, вържете и да дадете плод. Когато ви срещна в бъдеще, да се зарадвам и да кажа: „Никой ученик не е по-горен от Учителя си – достатъчно е той да бъде като Учителя си“.

Бъдете бодри, свежи и радостни. Облъчете се с Надеждата, изгълнете се с Вярата, съединете се с Любовта.

26 януари 1919 г., София

КАТО СЕБЕ СИ

*Да възлюбиш Господа Бога твоего
с всичкото си сърце, с всичката си душа
и с всичкия си ум (...)*

Да възлюбиш ближния си както себе си.

От Матей 22:37-39

На всички е позната истината, че хората не обичат старите неща. Когато бащата и майката остарееят, синът и дъщерята са недоволни от тях, искат час по-скоро да останат свободни – те гледат на старите като на препятствие в живота си. Всъщност старите хора са на мястото си. Една българска пословица казва: „От стара коза яре“ – изобщо, старите хора носят в себе си всички условия, при които детето може да се роди и отгледа. В първоначалния език думата *стар* имала съвсем различно значение от това, което днес ѝ отдават.

За да се развива правилно, младият трябва да служи на двата велики закона – Любов към Бога и Любов към ближния. Без Любов нищо не се ражда, Любовта подтиква човешката душа към движение и творчество. Да се говори за Любовта, това не значи да имаме предвид човешката любов, която води към разочарования; ние говорим за Любовта, за която апостол Павел казва: „Отчасти знаем, отчасти пророкуваме, но когато дойде съвършеното, това, което е отчасти, ще се прекрати“ – съвършеното е Любовта. Абсолютната Божествена Истина се изявява чрез съвършеното знание, чрез Любовта.

Христос казва, че Любовта се изявява чрез два велики закона: да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа, с всичката си сила и – ближния си, както себе си. Когато се говори за Любов към Бога, някои мислят, че Той е вън от тях, невидим; затова казват, че никой не Го е виждал. Който иска да намери Бога, трябва да Го търси в брата си, т.е. в своя близък. Как ще любиш Бога, ако не си възлюбил своя близък, когото виждаш? Който люби, той вижда Бога, затова е казано: „Бог е Любов“ – този стих изразява външния и

вътрешния смисъл на понятието *Бог*. Любовта не се вижда, но се чувства, затова Бог е достъпен за всички човешки умове, сърца и души. Достатъчно е човек да се отвори за Любовта, за да я познае. Живот без Любов не съществува. Няма сърце, ум и душа, които да не са опитали Любовта. Дето Любовта прониква, там има топлина, затова всички същества я носят в себе си в малка или голяма степен като нисша или висша проява.

Казано е: „Да възлюбиш Господа с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и с всичката си сила“. Дето се проявява сърцето, там има чувства и желания, т.е. материал, чрез който Любовта работи. Който дава ход на чувствата и на желанията си, без да работи с тях, скоро се насища на любовта и казва, че няма смисъл да люби. Има смисъл всякога да любиш, но правилно. Телесната топлина на човешкото тяло е между тридесет и шест градуса и тридесет и седем градуса; вдигне ли се над тридесет и седем градуса, човек започва да боледува – колкото по-висока е температурата, толкова по-големи усложнения настъпват в организма; дойде ли до четиридесет или четиридесет и един градуса, болният заминава за другия свят. Значи на физическия свят любовта може да достигне най-висока температура до четиридесет и един градуса. Същият закон има отношение и към обществения живот: докато общественикът се движи между тридесет и шест градуса и тридесет и седем градуса температура, всички го считат за нормален човек; повиши ли се температурата му, той започва да бълнува, говори несвързани неща и веднага го завеждат в лудница – защо? Защото имал такива прояви, които са вън от физическия свят.

Всъщност мъчно може да се постави граница докъде стига нормалният и докъде – ненормалният живот. Когато утоявате прасето си, вие намирате, че това е нормално – казвате, че прасето трябва да се угои, да има повече сланина; пуснете същото прасе в гората, при естествени за него условия, и вижте какво ще стане със сланината му – тя ще се стопи и прасето ще дойде в нормалния си вид. Следователно понятията *нормален* и *ненормален* са относителни. Какъв е бил човек в миналото, какъв е днес и какъв трябва да е в бъдеще – това са три различни неща, три

реалности. Истински реален живот е този, който включва миналото, настоящето и бъдещето. Който носи в себе си и трите живота, наричаме човек на Любовта – той се ръководи от три велики закона: закон на необходимостта, закон на Свободата и закон на Природата. Законът на необходимостта разрешава двадесет и пет на сто от човешките мъчнотии; законът на Свободата разрешава също двадесет и пет на сто от мъчнотиите, а законът на Природата – петдесет на сто; трите закона заедно разрешават сто на сто от житейските мъчнотии. Ако болният приложи и трите закона, в скоро време ще оздравее. Според първия закон той си е сам лекар, затова ще си помогне двадесет и пет на сто; според втория закон ще прибегне до лекар, който ще му помогне още двадесет и пет на сто и най-после като се остави на Природата, тя ще го лекува петдесет на сто – по този начин той ще оздравее напълно. Ако болният се остави сам на себе си или само на лекаря, ще се излекува отчасти, обаче болният и лекарят трябва да призват на помощ и Природата – тогава лекуването е сто на сто рационално.

Същият закон има отношение към семейния, към обществения и към общочовешкия живот. Когато двама млади се женят, момъкът трябва да вземе участие за добрия живот с двадесет и пет на сто от своите сили и възможности, момата – също с двадесет и пет на сто; след това и двамата трябва да се обърнат към Бога, за да искат Неговото участие в живота си – Той ще им помогне с петдесет на сто от Своите сили и животът им ще бъде сто на сто нормален. Съвременните семейства не почиват на здрава основа, защото единият от младите дава двадесет и пет на сто от себе си, а очаква от другия седемдесет и пет на сто. Всеки човек може да даде от себе си само двадесет и пет на сто, останалата част до сто на сто трябва да се очаква от ближния и от Господа. Не се ли поставят семейният и общественият живот на този принцип, всякога ще липсва нещо, поради което хората ще се разочароват едни от други. Прилагайте и трите закона, за да опитате тяхната сила. Служите ли си само с единия, или с двата, всякога ще бъдете недоволни. Причината за смъртността в домовете, за болестите, за бездетството се дължат именно на прилагане на закона на необходимостта и на

свободата, на отричане участието на Божествения принцип в Живота, или на Разумната Природа.

„Да възлюбиш Господа с всичката си душа“ – под *душа* Христос разбира път, условие за движение на Любовта. Движение има в цялата Природа – всички езера, реки, морета се движат. Дето има растене, там всичко е в движение – то е условие за развиване на душата. Ето защо казваме, че движението е необходимо и в човешката, и в Ангелската, и в Божествената любов; спре ли се движението, спира животът, а оттам и Любовта. Понеже в Любовта има движение, човек трябва да обича всички живи същества, които се изпречват на пътя му; само така той дава възможност на Бога в себе си да се прояви – това значи да чувстваш пулса на Живота, това значи да чувстваш величието и красотата на Природата, както и могъществото на Твореца. Само така човек може да разбере и приложи стиха, в който Христос казва как трябва да възлюбим Бога. Без стремеж към красотата Любовта не може да се прояви.

„Да възлюбиш Господа с всичката си сила“ – силата подразбира интензивност. Това значи да възлюбиш Господа така, че да си готов да преодолееш всички мъчности и препятствия. Любов, която отстъпва пред препятствията, не е истинска; користната любов не е истинска. Любовта изисква велики жертви – всички велики хора са дали жертва първо за Любовта. Мнозина се съмняват дали наистина са съществували или съществуват хора, готови на пълно себеотричане за Любовта; могат да се съмняват, но съмнението не разрешава въпросите – едно ще отречеш, друго ще поддържаш и доказваш. Как ще отречеш светлината, как ще отречеш живота? Животът се доказва чрез смъртта, а смъртта – чрез живота: щом има живот, има и смърт; щом има смърт, има и живот. Казано е в Писанието, че ние живеем и се движим в Бога; следователно докато си свързан с Бога, всякога ще живееш, безразлично дали си на този, или на онзи свят. Заминаването на човешката душа за онзи свят наричат смърт, обаче в абсолютния смисъл на думата смърт не съществува – че човек умира и изчезва, това е крив възглед, останал от деди и прадеди. Всъщност смъртта е сянка на Живота. В горещи летни дни човек се крие под сянката на дърветата – умрял ли е той? Не, скрил

се е само под сянка. Казано е в Свещените книги, че смъртта е почивка; значи който е работил и работи, има право да седне под сянката на някое дърво, за да си почине; каже ли се, че някой умрял, това подразбира, че той се е скрил на сянка, за да си почине.

Според мнозина смъртта е конвулсия, гърчене, агония, мъчение и т.н. – това са фиктивни неща. Физическата дреха на човека се отделя от духовната, но това не е смърт. Може да внушите на някой човек, че умира, и той ще преживее всички прояви на агонизиращия, без да умре в действителност; когато се освободи от чуждата мисъл, той сам ще се убеди, че е жив и здрав. Може ли след това да се мисли, че е възкръснал? Колкото е умрял, толкова и възкръснал – това показва, че смъртта е процес на човешката мисъл. Когато дошъл на Земята и разбрал, че всичко, което го заобикаля, е Божие създание, човек пожелал да направи нещо и в заключение работил за създаване на смъртта, т.е. на почивката. Сегашният човек се страхува от смъртта, без да се замисля върху нея като свое изобретение – как може да се страхува човек от собственото си изобретение? Той казва, че след смъртта идат страдания, огън и вечно мъчение – кой е ходил на онзи свят и се е върнал оттам, за да опише какво има и какво го очаква? Нека дойдат учените, философите, които говорят за онзи свят, за да се разберат помежду си – да видят на какъв език пишат и обясняват истината.

В далечното минало в Индия някъде, в дома на тогавашния шах, живял един виден философ, който изучавал тайните на Природата. Покрай големите философски познания той научил изкуството да разговаря с движения на ръцете. Шахът се интересувал от това изкуство и за да види как могат хората да се разбират само с движения, казал на философа да потърси друг някой познавач на това изкуство, с когото да разговаря. Философът не познавал такова лице, затова шахът възложил тази задача на един от своите учени брамини, като му казал: „Искам да намериш човек, който да разговаря с движение на ръцете като философа. Ако не намериш, ще напуснеш двореца ми“. Браминът се стреснал от заповедта на шаха, потърсил такъв човек, но не намерил. Замислен и тъжен, той напуснал двореца и се вгълбил в себе си. Един ден той срещнал своя бръснар, който го запитал:

– Защо си толкова замислен?

– Не мога да ти кажа, ти не си в състояние да ми помогнеш.

– Кажете какво те мъчи, ще намеря някакво разрешение на твоята мъка.

– Шахът ми възложи задачата да намеря човек, който да разговаря с движения на ръцете, но никъде не се оказва такова лице. Понеже не можах да изпълня желанието му, напуснах двореца.

– Не се безпокой, аз зная това изкуство. Ще разговарям с философа в присъствие на шаха, за да покажа и аз моето изкуство.

Шахът определил деня на сеанса и разговорът започнал. Философът вдигнал едната ръка и единия си пръст, а бръснарят – двете ръце и двата пръста; философът спуснал едната си ръка отгоре с разтворени пръсти, а бръснарят изнесъл ръката си с разтворени пръсти нагоре. Шахът запитал философа какъв разговор водил с бръснаря и той отговорил: „С вдигането на ръката и на единия си пръст аз казах, че само едно същество управлява света – Бог. Бръснарят вдигна две ръце и два пръста, с което искаше да ми каже, че две същества управляват света – Бог и цар. Със свалянето на ръката си надолу с разтворени пръсти аз исках да кажа, че в скоро време ще вали дъжд. Бръснарят противопостави по същия начин срещу ръката ми своята, с което искаше да каже, че след този дъжд иде голямо плодородие“. След това шахът запитал бръснаря какво разбрал от разговора си с философа. Бръснарят отговорил: „Когато философът вдигна единия си пръст нагоре, искаше да каже, че ще ми извади едното око. Аз вдигнах двата си пръста, за да му докажа, че съм по-силен, ще извадя и двете му очи. Когато простря ръката си във въздуха, с това искаше да каже, че ще излезе срещу мене с пет души, за да ме накаже. И аз прострях ръката си във въздуха, за да докажа, че ще му се противопоставя с пет души по-силни от неговите“. Шахът се усмихнал и си казал: „И това било разбиране“. Така се разбират много от съвременните религиозни и светски хора – така се разбират хората в семействата, в обществата, благодарение на което идат нещастията и страданията.

КАТО СЕБЕ СИ

Христос говори за Вечния живот, с това Той изключва смъртта. Вечният живот подразбира познаване на Бога и на Христа. Познаването почива на истинско, вътрешно разбиране. Който люби Бога с всичкото си сърце, с всичкия си ум, с всичката си душа и сила, а ближния си – като себе си, той е придобил Вечния живот и не се страхува от смъртта. За мнозина понятието *вечен живот* е отвлечено. Много неща, много понятия са отвлечени; думата *отвлечен* има двояк смисъл – външен и вътрешен. Казва се, че нещо е отвлечено, т.е. задигнато – често младите се оплакват, че любовта им е отвлечена, задигната. Момък плаче, страда, че някой отвлякъл, т.е. задигнал, възлюбената му: докато била при него, той бил щастлив; щом я отвлечат, той става нещастен. Това е неразбиране – никой не може да отвлече Любовта на човека, освен той сам; щом се усъмни в Любовта си, тя сама го напуска. Значи съмнението, подозрението в човека става причина за отвлечане на неговите красиви и възвишени идеи, на неговата Любов – той губи своя вътрешен Мир и търси причината за нещастията си във от себе си. Причината за всичко е сам той – човек определя както своя живот, така и живота на семейството и обществото; каквото е състоянието на индивида, такова е и на цялото общество. Индивидите образуват обществата, обществата образуват народите, народите – цялото човечество, а човечеството пък има връзка с Ангелския свят; следователно всичко зависи от индивида – той съгражда човечеството, а не човечеството индивида. Под *индивид* разбирам Божественото начало в човека – неговата душа.

За мнозина е противоречие да се говори за *индивид* и *душа* като идентични понятия. Противоречие е да се каже, че 10 е равно на 1, обаче купувате един килограм ябълки, преброявате ги и виждате, че са десет на брой – в случая 1 е равно на 10 или 10 е равно на 1. В този смисъл индивидът, в който живее душата, е единица – в нея се крият всички условия и възможности за създаване на цялото човечество. Житното зърно крие в себе си условия за създаване на сто житни зърна – това е философско разбиране на нещата. Така трябва да се разбират хората, а не както философът и бръснарят. Не е права мисълта на онзи, който се счита за нищожество, за грешник и търси

причината в майка си и в баща си. Майсторът, който е градил твоята къща, може да не е знаел законите на съграждането и вместо голяма здрава къща да е излязла колибка, но трябва да знаеш, че колибката и ти сте две различни неща. Сегашната ти къща може да е малка, нехигиенична, но въпреки това ти можеш да се проявиш – ти можеш да пуснеш Светлината в къщичката си и да проявиш Любовта си. – „Малка е любовта ми.“ Колкото и да е малка, прояви я, не затваряй сърцето си за Бога и за своя ближен – дай път на Любовта си, за да се разшириш. Не се страхувай от промените в живота – Живот и смърт са две състояния, през които човек неизбежно минава; те са промени, които водят към Реалността. Ще живееш и ще градиш, ще разширяваш къщата си, за да изявяваш Любовта на Онзи, който те е създал; ще умреш и ще занесеш със себе си онова, което не гние и не умира. Така ще растеш и ще се развиваш, докато стигнеш до съвършенството, за което Христос казва: „Аз и Отец Ми едно сме“.

„Да възлюбиш ближния си като себе си“, това значи да възлюбиш всяка душа въвн от себе си – ближният ти е бил в теб и е излязъл въвн от теб. Ако при това положение можеш да го възлюбиш като себе си, ти си изгълнил втория велик закон на Любовта. Ще възразите, че не помните ближният ви да е бил във вас и да е излязъл; това нищо не значи – и житното зърно не знае, че от него са излезли всички житни зрънца на класа. Следователно ти трябва да любиш ближния си като свое дете, което е живяло и живее в теб – както Бог живее в човека, така и ближният живее в него. Ближният, който живее като душа във всеки човек, не се е проявил още, защото не му са дадени условия. Дайте му условия и той ще се прояви – колкото и да е малък, все ще излезе нещо красиво от него. Всеки се стреми към красивото и съвършеното, това е естествен закон.

Сегашните хора не могат още да се похвалят с онази Красота и Свобода, към която се стремят. Свободният човек издържа на всички изпитания. Говори се за свобода, за Любов, но ако ви подложат на неколкодневен глад, веднага ще се откажете от идеята, която преследвате – с такава любов и свобода не се постига безсмъртие. Само онзи може да говори за Свобода, който е скъсал веригите на

смъртта; докато е неин роб, нито свободата му е Свобода, нито любовта – Любов.

Съвременните религиозни и светски хора говорят за Любов, а повече прилагат омраза, завист. Как се обяснява омразата между майка и дъщеря, между баща и син, между приятели? Не е достатъчно да дадете научно обяснение на въпроса – всеки лекар знае как се лекуват различните болести, но не може да лекува всички хора. Следователно истинското обяснение на омразата е това, което може да я превърне в Любов. Омразата е проказа за човешкото сърце; ако днес може да излекувате тази проказа поне двадесет и пет на сто, вие сте постигнали много нещо – това значи да настане Мир и Радост в домовете. Обаче работа се иска от човека – вътрешна, съзнателна работа. Затова казваме: не чакайте помощта да дойде отвън, впрегнете се всички на работа. Всички хора, семейства, общества и народи очакват външна помощ – отгоре да им се помогне. Силата и благоденствието е в отделния човек – ако частите на едно цяло са в изправност, и цялото ще работи добре. Частите трябва да разчитат на онези блага, които Природата дава, а не на преходни, временни неща. Каква култура ще дойде, ако не вали дъжд и не грее Слънце? Какво общо има между дъжда, Слънцето и човешката култура? Има нещо общо, което жителите на Слънцето знаят – достатъчно е да отидете само за момент на Слънцето, между слънчевите жители, за да видите колко много се интересуват те от Земята. Ще се възрази, че Земята е мъртва – жива е Земята, тя обича хората, своите деца, и постоянно се грижи за тях. Земята изпраща любовта си на хората всеки момент, но любовта на Слънцето е още по-голяма – ако Слънцето отнеме любовта си от хората само за момент, те веднага ще почувстват студа и безлюбието, веднага ще разберат откъде идат Живота, развитието и културата.

Христос говори за двата велики закона на Любовта като за нещо реално. Любовта се проявява и в най-малките частици като енергия, като импулс. Учените наричат тази енергия притегляне, сродство, теготение; както и да я наричат, тя е една и съща – Любов на частите и Любов на цялото. Няма атом, йон, молекула, които да не съдържат енергията на Любовта. Малък е атомът, но той крие в себе си цялата

Вселена в миниатюр; който познава свойствата и състава на атома, той познава цялата Вселена; затова се казва в духовната математика, че частта е равна на цялото. Това е законът на еволюцията, според който малкото се стреми към голямото, обаче според Божествения закон голямото се стреми към малкото. Значи два закона действат в Природата – закон на разширяване и закон на смяляване. При смяляването човешката душа прониква в дълбоките тайни на Природата. Смялява се смиреният и кроткият, а не гордият; затова Христос казва: „По-лесно може да мине камила през иглени уши, отколкото богатият да влезе в Царството Божие“. Този стих има отношение към жертвата – само онзи може да влезе в Царството Божие, който е готов да се отрече от себе си и се самопожертва. Да любиш Господа, това значи да се смириш; да любиш ближния си, това значи да се разшириш; следователно човек трябва едновременно да се смялява и разширява, т.е. да става малък като атома и голям като Вселената. Който люби, става велик; който не люби, страда. Като знаете това, не питайте защо боледувате – болестите са признак на безлюбие или на малко Любов в човешкото сърце. Ако искате да бъдете здрави, вложете Любовта в ума, в сърцето, в душата и в цялото си тяло. Дето е Любовта, там няма недоразумения, омраза, завист, болести и мъчения. Без Любов в сърцето ще приличате на човек, който вода газни, а жаден ходи, хляб носи, а гладува. Любовта иска дела, а не думи – многото говорене води към нещастия. Изобщо, стремете се към малките величини, но добре разбрани и приложени.

Днес много се говори за Любовта, но въпреки това резултатите са слаби – защо? Защото не се говори на съответен език. Ще говорите на хората по три начина: или с езика на въздуха, или с езика на водата, или с езика на Стъпчето. Езикът на въздуха има отношение към дишането, т.е. към пречистването на кръвта – ще говориш на този език и ще мислиш за чистия въздух, за кислорода, за цялата дихателна система. Като говори с езика на въздуха, човек трябва да мисли право, да съгласува своята мисъл с Божията; не съгласува ли мисълта си с Божията, той непременно ще страда. Като мисли право, човек превръща умствената си енергия в електрична и магнетична и така създава условия в себе си за здрав, нормален живот.

Да говориш с езика на водата, това значи да проявяваш нейните свойства, т.е. да бъдеш пгъргав, енергичен, чист като нея – дете минаваш, всичко да напояваш и оросяваш, а твърдите вещества да разтваряш и препращаш като хранителни сокове за всички живи същества. Езикът на водата има отношение към храносмилателната система.

Да говориш с езика на Слънцето, т.е. с езика на Светлината, това значи да превръщаш нисшата енергия във висша и да я препращаш направо в мозъка като динамична, творческа енергия. Колкото повече Светлина прониква в човешкия мозък, толкова по-чист и светъл е Животът на човека, толкова по-чисти и възвишени са неговите дела. Езикът на Светлината има отношение към артериалната кръв, която се разнася по цялото тяло и го храни. Любовта към Бога има отношение към венозната кръв, а любовта към ближния – към артериалната. Следователно, ако се отегчиш от живота и кръвта ти стане нечиста, потърси ближния си – щом го възлюбиш, ти се разширяваш и кръвта ти се пречиства. Вярвай в ближния си като в себе си; колкото по-силна е Вярата ти, толкова по-силна ще бъде Любовта и Надеждата ти.

Какво представляват Любовта, Вярата и Надеждата? Любовта е Бог, Вярата – Ангелите, а Надеждата – цялото човечество. Облечете се с одеждите на Любовта, Вярата и Надеждата – само така ще оправите живота си. Как ще се оправи обществото? Като не нарушава Божествения план. Ако искате да излекувате раната на ръката си, очистете я, превържете я и не я бутайте повече; колкото повече я чоплите, толкова по-бавно ще оздравее. Не се бъркайте в Божествените работи. Както в организма се крият всички условия за лекуване, така и в Божествения план са предвидени всички условия за изправяне на цялото човечество.

Всичко, което става в живота, е предвидено, нищо не е случайно. Вzeti са мерки за оправяне на обърканите работи. След 1945 г. работите на цяла Европа ще се оправят, но до това време пътниците ще повръщат, както онези, които минават с параход през Атлантическия океан. Виждали сте как тръгват пътниците, които ще пътуват по море, и как слизат по пристанищата: близките им ги изпращат, поднасят им букети, всички са радостни; щом се

качат на парахода и навлязат в морето, разположението им се загубва – те пребледняват, започват да повръщат и един след друг лягат на креватите; на втория ден състоянието им се влошава – не им се яде, не им се говори; на третия ден положението им е още по-лошо, но надеждата им за подобрене се усилва, защото наближават някое пристанище; щом слязат на сушата, всички се усмихват, стават весели и разположени и започват да разговарят, като че нищо не са преживели – всички ги питат как са минали морето и те разправят със засмени лица за морската болест. И тъй, каквото преживяват пътниците в моретата, това преживяват и хората на Земята: докато е млад, човек е радостен и весел, обича всички – той се качва на парахода и близките му го изпращат; колкото повече навлиза в живота, т.е. в морето, той става по-сериозен и замислен; когато се ожени, става още по-замислен – параходът навлиза дълбоко в морските води; раждат му се деца, които не го уважават, и той се обърква съвсем, не може вече да играе ролята си – синът и дъщеря му са недоволни от него, намират, че е изостанал назад, не може да възприема новото; когато се види в това положение, той слиза от сцената и отстъпва мястото си на новите актьори – публиката му дава букет и го запитва доволен ли е от положението си.

„Да възлюбиш Бога и ближния си“ – това значи да мине човек безопасно през океана или морето. Който има Любов в себе си, ще избере такова време за пътуване, когато морето или океанът са тихи, спокойни. Без Любов няма успех – трябва да обичаш поне един човек. Сегашните хора страдат от любов, придружена с ревност. Срещате една добра, учена мома, но лицето ѝ обезобразено – защо? Обичал я някой и от ревност напръскал лицето ѝ с витриол – това не е Любов. Ще кажете, че момата и момъкът не трябва да изневеряват на своята любов; това е друг въпрос. Не упреквам младите, нито старите, но хората трябва да се върнат назад, за да изправят погрешките си и да се подмладят. Съвременните хора са остарели преждевременно – те говорят за старост, без да разбират какво представлява старостта. Само Бог е стар, а човек си туря маска на лицето и казва, че е стар. Старост без мъдрост не е старост. Милиони години още ще минат, докато се яви стар човек на Земята. В *Откровението* се говори за

двадесет и четирима старци, които седят около престола на Бога; теософите дават различни обяснения за тия старци; всъщност те символизируют времето, т.е. епохите, през които е минало човечеството. Времето е в Бога, Който носи началото и края на нещата. Когато Христос казва, че трябва да станете като децата, Той има предвид, че старият не може да влезе в Царството Божие.

Време е човек да се откаже от кривата идея за старостта и да се подмлади; иначе той всякога ще се оправдава, че е стар, че не може да работи, да учи, да люби и т.н. На санскритски език под *стар* разбират същество, което се е проявило, научило е законите на Природата и на безсмъртието; съвременните хора едва сега изучават тези закони. Ще кажете, че старият се познава по белите си коси; това не е признак на старост – вижте как се дегизират актьорите на сцената: там младият става стар, а старият – млад, без да са такива всъщност. Достатъчно е да обърнете страниците на вашия минал живот, за да видите колко пъти сте се качвали и слизали от сцената и какви роли сте играли: били сте в положение на цар и на слуга, на прост и на учен, на беден и на богат. Когато изиграете ролята си, слизате от сцената и оставате с неизменното в себе си. Всичко в живота се мени, но Божественото в човека остава неизменно и вечно. Който не познава закона на прераждането, той се чуди защо някой го мрази; много просто – направил си му пакост в миналото: обърни една от страниците на миналия си живот и ще видиш, че си отнел несправедливо къщата на този човек. Сега ще изправиш погрешката си: за да те обикне и прости, не само къщата ще му върнеш, но даже ще я мебелираш. Това значи да живееш според закона на Любовта.

Съвременните хора живеят по два начина: едни от тях говорят за Бога, а постъпват по човешки; други не говорят за Бога, а постъпват по Божествен начин. За предпочитане е човек да живее по втория начин. Да живееш така, това значи да си постоянно радостен и весел. Любовта подмладява, освежава човека и му дава сила да понася мъчнотиите и противоречията в живота – Любовта разрешава всички недоразумения. Любещият вижда във всички хора своя ближн, с когото има три допирни точки – в ядене, в дишане и в живеене. Тук именно всички хора си приличат – всички

живеят, дишат и се хранят; разликата е само в това как живеят, какъв въздух дишат и с каква храна се задоволяват. Едно е важно: всички хора трябва да живеят разумно, да дишат чист въздух и да приемат чиста, здравословна храна – само така човек ще свърши работата, за която е дошъл на Земята. Всичко живо се движи и работи. В човешкия стомах има десет милиона клетки, които работят за пречистването на кръвта; между всички клетки съществува известна хармония, затова те вършат добре своята работа. Какво ще стане с човека, ако клетките се откажат от службата си? Човек престава да съществува. Дисхармонията води към разрушаване и смърт.

Мнозина не успяват в живота си, защото живеят със своето минало величие. Вместо да погледнат реално на настоящето, те казват: „Знаете ли какъв съм бил в миналото?“. Не е важно миналото, важно е какъв си сега – миналото и бъдещето са само условия, а реалността е в настоящето. Като мине през миналото и настоящето, човек дохожда до закона на необходимостта и Свободата, които водят към Любовта. Тя е път към Доброто и Разумността – дето е Любовта, там са правата мисъл и разсъждение. Безлюбието води към криви възгледи и разсъждения.

Един ден лисицата разговаряла със себе си: „Хората ме преследват несправедливо, обвиняват ме, че съм нападала кокошките, и затова ме убиват; има нещо вярно в това, но те забравят, че аз постъпвам с кокошките по-добре, отколкото котката с мишките – аз поне събличам дрехата на кокошката, а котката яде мишката с дрешката ѝ заедно“. Ето едно криво разсъждение – криво е, защото е лишено от Любов. Положението на кокошката и на мишката е едно и също: щом попаднат в устата на неприятеля, за тях е безразлично дали дрешката им е запазена, или не – важно е, че и в единия, и в другия случай животът и на кокошката, и на мишката е отнет. Ще дойде ден, когато лисицата ще съзнае погрешката си и ще изправи своя живот. Много оскубани кокошки има днес, на които в бъдеще ще се възстанови животът. Оскубаните кокошки са бедните хора, на които положението ще се подобри.

Помнете: Природата си служи със символи, които трябва да се изучават. Реките, цветята, дърветата, риби-

те, птиците, млекопитаещите, хората са символи, с които Природата изразява своите тайни. Който разбира езика на Природата, ще чете в нейната книга миналата, настоящата и бъдещата история на човечеството. И лекарят, когато постави ръката си върху пулса на болния, веднага определя състоянието му – значи пулсът на човека е език, по който лекарят познава здравословното състояние на болния. После той отваря очите, устата на болния, за да види в какво състояние се намират стомахът и черният му дроб. Виждате, че някой мълчи и казвате, че той размишлява – външните неща определят вътрешното разположение на човека. Какво представлява размишлението? Човек размишлява, а говедото преживя; следователно както за преживянето говедото се нуждае от храна, така и човешкият мозък се нуждае от мисли, за да размишлява. За какво мисли мъжът? Как да запази любовта на жена си. И жената мисли как да запази любовта на мъжа си. Това е една мъчна задача в живота с две неизвестни; трудна е тази задача, но има разрешение. Ще кажете, че тя може да се реши на Небето – къде е Небето? Небето е на Земята – от вас зависи да живеете едновременно на Небето и на Земята. Възможно ли е това? Възможно е – как живеят бубата и пеперудата заедно на Земята? Пеперудата се храни с нектара на цветята, т.е. с добри мисли и желания, а бубата – с листа, т.е. с нисши мисли и желания. Кога човек е като пеперудата? Когато дава място на Духа, т.е. на Учителя в себе си, той се нарича служител на Любовта.

Какво се иска от човека, за да служи на Любовта? Пълно себеотричане. Животът е пълен с примери на себеотричане. В далечното минало в едно руско село се извършило голямо престъпление, но не могли да намерят виновника. Вместо него обвинили една бедна вдовица с четири малки деца. Съдът решил да я изпрати в Сибир на заточение. Присъдата трябвало да се изгълни за двадесет и четири часа. Един младеж от същото село чул за присъдата на вдовицата и се ужасил от мисълта на кого ще останат четирите малки деца. Той си казал: „Аз съм без баща и майка, минавам за нехранимайко, на никого не съм нужен – ще отида в съда и ще кажа, че аз извърших престъплението“. Същия ден още той се явил в съда и казал на прокурора и

съдията, че престъплението е негово дело, а не на вдовицата. Така той освободил нещастната майка от затвора и поел нейната съдба върху себе си. След десет години един свещеник изповядвал един умиращ. Последният открил тайната, която носел десет години на съвестта си – признал се, че е истински виновник за престъплението, направено преди десет години. Веднага властта се разпоредила да освободят младия момък от затвора, но се оказало, че той е вече умрял. Значи този млад човек е живял по човешки, а постъпвал по Божествено. Външно този младеж носел дрехата на нехранимайко, на апаш, но вътрешно той работел върху себе си, облагородявал своята душа. Заслужава човек да се възхищава от подобни герои, които са готови на жертва. Те са смели, решителни, със стремеж към Великото и Възвишеното.

Да възлюбиш Бога и ближния си – това са два велики закона, чрез прилагането на които човек може да се освободи от мъчнотиите и противоречията в живота. Ще кажете, че когато дойде Христос втори път на Земята, животът ще се подобри изведнъж; няма защо да чакате това време, Христос може да дойде след две хиляди години – не трябва ли да работите през това време? И да дойде на Земята, Христос не би могъл да обиколи всички градове и села, да държи навсякъде по една беседа; значи ще се възползват от Неговата беседа само онези, които ще я чуят – какво ще правят останалите? Вие очаквате невъзможни неща и губите времето си. Знайте, че Христос е в светлината, която възприемате; във въздуха, който дишате; във водата, която пиете; в храната, която ядете; Христос е и във вашите мисли, чувства и постъпки – навсякъде ще Го срещнете. Използвайте тези блага съзнателно и не отлагайте нещата. Бъдете добри платци – щом дойде срокът на полицата ви, веднага плащайте; ако отлагате, лихвите се увеличават. Смислът на Живота е в Любовта – да вършиш всичко с Любов.

Докато е млад, човек живее с Вярa и с Любов, готов е на всякакви жертви; щом изгуби Вярата и Любовта си, той казва: „Мина хубавото време“. Днес повечето хора страдат за изгубената Любов – прави са, Любовта е Сила, която повдига човека. Както едно престъпление може да опорочи живота на човека, така в един момент Любовта може да го очисти и повдигне; както смъртта в един момент може да

окося хиляди глави, така и Животът в един момент може да възстанови падналите глави. Животът е по-силен от смъртта, а Любовта – по-силна от омразата. Като знаете това, поддържайте страната на Живота и на Любовта. Който е силен, само той има право понякога да се излежава под сянката на смъртта и омразата. Външно омразата е грозна, страшна като вълк, а вътре има нещо благородно, меко. Който мрази, той може и да обича; който не мрази, не може да обича. Омразата е пак Любов, облечена с чужда дреха, с цел да изпита какво се крие в човешкото сърце. Просякът хлопа на вратите на хората, за да изпита тяхното милосърдие: външно той е окъсан, пращен, но вътрешно е облечен с чиста, хубава премяна. Видите ли много добре облечен и нагизден човек, ще знаете, че той не е онзи, когото душата ви търси – истинския човек ще намерите в окъсания, беден, страдащ човек. Истината, Любовта се обличат в стари, окъсани дрехи. Който искрено ги търси, ще се научи да различава Доброто от злото и няма да се лъже от външните неща, т.е. от опаковката им.

Прилагайте Христовото учение, за да разберете защо трябва да любите и защо – да мразите. Ако искаш да любиш, трябва да знаеш да мразиш – не можеш да любиш, ако никога не си мразил. Любовта и омразата са две сили, които работят едновременно в Природата: Любовта е магнетизъм, а омразата – електричество. Сегашната омраза е бъдеща Любов, а сегашната Любов е бъдеща омраза – това е закон на поляризиране. За да избегне този закон, човек трябва да се отрече от себе си: усетиш ли, че омразата прониква в сърцето ти, отречи се от себе си. Затова Христос казва: „Който не се отрече от себе си, не може да бъде Мой ученик“. Приложете себеотричането, за да видите какъв ще бъде вашият живот.

Един баща умрял и оставил голямо наследство да се разпредели между четиримата му синове. Те започнали да се карат кой повече да вземе. Най-малкият син схваща положението и за да избегне раздора, отрича се от своя дял и казва на братята си: „Вземете моя дял и го разделете помежду си; аз предпочитам да имам вашата любов, отколкото да се караме“. Не се минало много време, останалите братя се помирили и делбата станала по мирен и любовен начин.

Забелязано е, че когато любовта между двама души е активна, и двамата стават положителни и се отблъскват: ако са мъж и жена, те остават бездетни – това е закон на физическия свят; когато мъжът и жената станат отрицателни, раждат им се деца, но не могат дълго време да живеят. Следователно в Любовта между двама души единият трябва да бъде положителен, а другият – отрицателен, единият да създава, а другият – да гради; ако и двамата създават, не могат да раждат. Този закон има отношение и към обществото, и към държавата: когато се явят двама души кандидати за един и същ министерски пост, работите на държавата не вървят добре. Ако държавата иска да успява, половината от нейните поданици трябва да бъдат положителни, а другата половина – отрицателни, т.е. едните да създават, а другите да градят, едните да слугуват, а другите да господаруват. Не е добре човек да разваля, това не е наука – който само руши, не е научил закона на създаването и съграждането. Един от великите закони на Битието изисква от човека или да гради, или да създава – този е начинът, по който човек може да даде ход на Божественото начало в себе си и да изгълни предназначението, което Природата му е определила.

Много вярвания може да има човек, но нека опита и Христовото учение, което преобразява нещата. За мнозина Христовото учение е старо, отживяло времето си – не е така. Христовото учение е толкова старо, колкото и ново. Ако считате, че е старо, радвайте се, защото старата майка ражда разумни, добри деца; ако е ново, пак се радвайте – младата майка ражда деца с любещи сърца. Приемете Учението на Христа с Любов, приложете го и бъдете радостни и щастливи.

Христос казва: „Да възлюбиш Господа и ближния си“. Това значи: съвременните хора се нуждаят от повече светлина, повече въздух, повече влага, повече храна. Това показва и днешното Слънце. Грижете се за мозъка, за белите дробове и за стомаха си. Слушайте гласа на Разумната Природа, свързвайте се с Бога и светлото бъдеще ще е на ваша страна.

2 февруари 1919 г., София

КАТО СЕБЕ СИ

ПРОТИВОРЕЧИЕ В СЪЗВУЧИЕТО

Ако ли дясното твое око те съблазнява, извади го...

И ако дясната твоя ръка те съблазнява, отсеци я...

От Матей 5:29-30

Прочетената глава има отношение към съзвучието и противоречието. „Ако дясното око те съблазнява, извади го; ако дясната ръка те съблазнява, отсеци я; ако те ударят от едната страна, обърни другата“ – за съвременните хора този език е неразбран. Ако днес Христос им говори така, малцина ще Го разберат. Днес има много черкви, където служат в името на Христа и песни Му пеят, но ако Той дойде и говори между последователите си, както преди две хиляди години, ще Го считат за неуравновесен човек и който пожелае да Го слуша, ще се натъкне на големи противоречия.

На какво се дължат вътрешните противоречия в човека? Всички хора поддържат, че са излезли от Бога, а като им се говори с езика на Любовта, не разбират какво трябва да правят – те се питат как е възможно овца да роди вълк или вълкът да стане агне. Всички говорят за братство, равенство, любов, себеотричане, но дойде ли до прилагане на тези идеи, те се объркват и нищо не разбират – защо не разбират? Защото в основата на живота им се крие нещо користоно: те служат на Бога, но в тяхното служене има корист – чрез службата си те искат да се прехранват; други стават търговци с единствената цел да забогатеят – пак личен интерес ги движи. Наистина, като живее, човек трябва да се прехранва, но важно е да работи с Любов, иначе той всякога ще се извинява, че окръжаващите или външните условия го заставят да се проявява както не желае. И вълкът се оправдава, че яде овцете, защото занаятът му е такъв; когато се намери в затруднение, той казва: „Ако човек одира кожата на хиляди вълци и лисици, нямам ли право да одера кожата поне на една овца?“. Когато вълкът напада овцете, веднага му теглят куршум; когато човек убива подобния си във време на война, не само че не го съдят, но получава награда – кръст за

храброст. Ще кажете, че така е писано – във време на война хората да се убиват. Кой е допуснал войната, в кой Божествен закон е писано това? В Мойсеевото учение се говори за война, но в Христовото войната е изключена – между Мойсей и Христа има такава разлика, каквата между Земята и Небето. Следователно когато християните воюват, трябва да признаят и пред себе си, и пред целия свят, че постъпват по Мойсеевия закон, а не по закона на Христа, който подразбира абсолютно прилагане на Любовта – на всяка ваша постъпка давайте съответното име.

Мойсей казва: „Око за око, зъб за зъб“; Христос казва: „Ако те ударят по едната страна, обърни и другата“. Съвременните хора живеят още според Мойсеевото учение – старата култура. Сам Мойсей казва: „Господ ще издигне друг пророк, по-висок от мен; който не служи на този пророк, сам подписва смъртната си присъда“ – Мойсей говорел за Христа и сам признавал учението си за несъвършено. След всичко това хората се запитват защо, като са излезли от Бога, не живеят добре; много естествено – хора, които не живеят добре, не са излезли от Бога. Някоя майка се заканва на своите неприятели с думите: „Нека родя аз, тогава ще видите“ – тя очаква да роди син, който да отмъсти за нея. Може ли този син да се роди от Бога? По наследство той ще върви по майчина или по бащина линия, тях ще следва. Законът за наследствеността не е разбран от всички. Египтяните са вярвали в преселването на душите, индусите вярват в прераждането, а съвременните учени – в наследствеността. Това са три учения с противоположни значения: наследствеността е закон за физическия свят, прераждането е закон за душата, а преселването на душата – закон за Духа. С други думи казано, египтяните учили за слизането на Духа, индусите – за еволюцията на душата, а съвременните учени – за наследствеността (те говорят за ниви, къщи, за лозя, за имоти, за наследяване на дарби и способности).

„Ако дясното око те съблазнява, извади го и го хвърли.“ В Битието се говори за змията, която изкушавала Ева да яде от забранения плод, за да се отворят очите ѝ. Наистина, Ева яде от този плод, даде и на Адам да яде и от този момент се отвориха очите им – с дясното си око те гледаха към

света, т.е. към съблазните в живота. Казва се, че Адам и Ева били голи в Рая; всъщност не е така – в голотата, за която се говори, се крие друго нещо, не се разбира външна голота. И за развитието на човечеството учените дават различни обяснения, но истината стои далеч от тях. В развитието си човечеството е минало по пътя на еволюцията, но в какво се заключава тя, малцина знаят. Не е достатъчно да се каже, че еволюцията е развитие, това и децата знаят – и най-простата българка знае да развива платното, но това още не е еволюция. Ще кажат някои, че еволюцията е създавала всичко; ако еволюцията може да създава, тя би била мощна сила, която преобразява, пресъздава и видоизменя. Всъщност еволюцията е процес на човешкия Дух. Ето защо, когато се говори за еволюция, трябва да я разбираме в нейната същина, без да ѝ приписваме качества, каквито не притежава. Ако кажем, че еволюцията е закон на развитие, това е достатъчно, няма нужда от повече обяснения.

Какво представлява законът, кога се създават закони и къде именно? Закони съществуват и в Живота, и в Природата. Закон съществува там, където съществата не са много културни: законите се създават против кражбите, престъпленията и беззаконията на хората. И в Природата съществуват закони – там всички същества, от малки до големи, живеят в борба и изстребление помежду си. Такава борба съществува и между хората, въпреки това навсякъде се говори за култура. Съществува култура между хората, но култура на парата, или на капитала. Тази култура има отношение към Мойсеевото учение, значи между капитала и учението на Стария Завет има нещо общо – те са синоними. Затова и Христос казва: „По-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богат да влезе в Царството Божие“. Под *Царство Божие* хората разбират нещо съвсем различно от това, което Христос разбира. Изобщо, учението на Христа и до днес се тълкува съвсем своеобразно; ако Христос дойде днес между хората, ще се зачуди на това тълкуване и на това, което те наричат Любов. Какво всъщност е Любовта мъчно може да се определи, но лесно се разбира – и детето разбира Любовта, но не може да я определи. Любовта е единствената Сила, която може да направи всичко, което човек пожелае – тя дава подтик, импулс, стремеж.

Без Любов волята нищо не може да направи – всичко, което човек обича, тя може да го реализира.

Старата херметическа школа дава точно определение за Любова. Хермес в своята философия обяснявал всички противоречия в живота чрез седем принципа. Съвременната наука приема само два от тези принципи: принципът на ментализма (според теософите – принцип на манас, според окултистите – поле на Умствения свят), т.е. принцип, който определя формите на нещата; вторият принцип е полето на сърдечния свят, т.е. светът на чувствата, на трептенията, чрез които се обяснява понятието *светлина*. Останалите пет принципа стоят вън от съвременната наука. Тя не се занимава с тях, но въпреки това им дава нужните имена: например тя нарича третия принцип „принцип на сходство между нещата“; четвъртият принцип се разглежда като принцип за раздвояване на силите в Природата – той е причина за съществуването на положителни и отрицателни сили; петият принцип е на приливите и отливите – той поддържа, че всичко, което става в Природата, е точно определено, както приливите и отливите, и навсякъде съществува ритъм (и в музиката съществува точно определен ритъм, такт, без него музика и хармония не съществуват); шестият принцип е на причинност и последствие на нещата; седмият принцип е на родовете, т.е. на мъжкия и женския пол – с явяването на този принцип се яви и злото в света. Следователно зло съществува по причина на мъжете и жените.

Когато се говори за мъже и жени, не разбираме техните форми, но принципа *мъж* и *жена* като противоположни сили в Природата. Под *жена* се разбира творческият принцип: за да съградиш нещо, трябва да събереш градивен материал – тухли, вар, пясък, греди, керемиди и т.н. Когато се гради къща, едни се радват, други страдат – човек се радва на новата си къща, а дърветата, камъните, растенията скърбят. И работниците не се радват много – случва се някой работник да падне от къщата и да се осакати. Същото става и със създаването на човешкия живот: родителите се радват, че се е родило дете на света, но много същества около тях скърбят. Значи благото на едного не е благо за всички – тази е причината за омразата между хората. Недоразуменията между братя и сестри, между религиозни и светски хора се

дължат на същата причина. Двама овчари се карат, защото единият отнел една от овцете на другия; двама момци се карат, защото единият е взел възлюбената на другия. Затова именно Христос казва: „Ако дясното око те съблазнява, извади го“ – кое е дясното око на човека? То представлява физическия свят. За да не се лъже от привидността на нещата и да ги разбира, човек трябва да познава законите на физическия свят; който не разбира тези закони, всякога пропада. Среща го един познат и му обещава, че ще го осигури, ще нареди работите му; той вярва, но в края на краищата остава излъган. В дома на някой добър човек влиза един непознат и се влюбва в жена му; за да прикрие чувствата си, той играе роля на благодетел, който има желание да помогне на цялото семейство; в края на краищата добрият човек вижда, че непознатият имал користна цел да използва жена му – този човек имал лоши намерения, които прикривал с думата *благодетел*. Да прикрива човек лошите си намерения с нещо добро, това говори за лоши черти в неговия характер, които и днес се проявяват по атавизъм.

В Америка някъде, в далечното минало, живял един знаменит лекар, който страдал от манията да реже хора. На много болни помагал, но и много от тях пострадали от неговия нож. Когато изпадал под влиянието на слабостта си, той изваждал ножа си и нарязвал болния на парчета. Първата жертва на неговата анормалност била секретарката му. По едно време той решил да нареже на парчета членовете на едно семейство, в чийто дом бил домашен лекар, обаче тук го хванали и го предали на властта. Оказало се, че той унищожил чрез нарязване на парчета двадесет и пет души. Съдиите се запитали на какво се дължи тази аномалия на лекаря. Допитали се до специалисти учени, които се произнесли, че тази слабост се крие в неговите деди и прадеди – по наследство той възприел тази аномалия от тях и днес, по атавизъм, я проявява. Затова именно Христос казва: „Ако дясното око те съблазни и пожелаеш да убиеш брата си, по-добре го извади; ако дясната ръка те съблазни и пожелаеш да направиш някакво престъпление, по-добре я отсечи“. Да извадиш окото си и да отсечеш ръката си, това са думи, взети в преносен смисъл. Човек може да извади окото си и пак да се съблазнява и върши престъпления.

Какво представляват дясното око и дясната ръка? Окоето представлява човешкия ум, а ръката – човешката воля. Следователно, ако умът те съблазнява и пожелаеш да извършиш някакво престъпление и насочиш волята си в тази посока, спри ги и въздействай върху себе си, за да се запазиш от злото. Ще кажете, че вълкът всякога си остава вълк, а овцата – овца. В човека са събрани качествата на всички животни, от него зависи да даде предимство на едни или на други качества. Като работи върху себе си, човек може да възпита своите слабости и страсти и да се облагороди. Мъчно се възпитава и облагородява животното вън от човека, но лесно се възпитава в човека – за това се иска съзнание и искреност в работата. Животните представляват стадии на развитие, през които човек е минал и още минава, затова и съвременната култура се дели на култура на вълка и култура на овцата. Съвременните хора трябва да изучават животните като символи и да се ползват от тях. Като изучавате коня, виждате, че задните му крака приличат на човешки ръце. Със задните си крака конят рита; за да се превъзпита тази черта, Създателят превърнал задните крака на коня в ръце на човека, с които да работи и върви напред. Наистина, човек е лишен от изкуството да рита; вместо ритането, той впрегнал ръцете си на работа – цял ден вдига и слага мотиката, влачи ралото и обработва земята. Докато съзнава службата на ръцете си и работи с тях, човек помага на ближния си да се повдигне; щом забрави каква е службата на ръцете му, той веднага прилага стария си занаят, ритането, и смъква ближния си надолу – това е атавизъм, остатък от конската култура. Затова Христос казва: „Отсечи дясната си ръка, която прилага старото изкуство, ритането, престани да риташ и започни да работиш – повдигай ближния си нагоре, а ти сам върви напред!“. „Ако дясното око те съблазнява, извади го и остане само с лявото – окоето на Любавта“ – лявото око има отношение към Божествената Любав, която подтиква хората нагоре и напред.

Мнозина ме запитват каква религия проповядвам. Аз не проповядвам никаква религия, но говоря на хората за добър живот – моята наука е за Живота, който хората са изгубили. Всички хора, учени и прости, млади и стари, искат да живеят добре: майката иска да има добри деца, децата – да

имат добри родители и т.н. Това желание е естествено, обаче никой не може да бъде добър, ако няма Живот в себе си. Затова Христос казва: „Аз съм Пътят, Истината и Животът“. Христос не е проповядвал никаква религия, но е говорил за Пътя, Истината и Живота, към които човек трябва да се стреми. Когато запитали Христа на кой бог да се кланят, Той отговорил: „Иде ден и сега е, когато нито в Ерусалим ще се кланят, нито на тази гора, но ще се кланят на Бога в дух и истина“. Това не е религия, но служене на истинския Бог в Дух и Истина. Ще кажете, че този възглед руши старите идеи; старото се руши само по себе си – всяка нова култура руши старата. Всеки човек трябва да се откаже от старото, за да съгради нещо ново – по-красиво и здраво. И старата религия ще се разруши, ще дойде нова религия, религия на труда – бъдещето е нейно. Новото се отличава от старото по това, че постепенно се освобождава от лъжата и от кривите възгледи. Днес всички проповедници се молят Бог да благослови оръжието на народа им; имат право да се молят за оръжието си, но като националисти, като патриоти, не и като християни. Христос не е поддържал войната, следователно никой няма право в Негово име да се моли за благословение на оръжието и за успех във войната. Мнозина се крият зад Христа, оправдават делата си в Негово име и казват, че в някои стихове се говори за войната като неизбежен процес. Това не е истина, Христос никъде не е говорил в полза на войната. Напротив, Христос казва: „Възлюби врага си, не се противи на злото“.

„Ако дясното око те съблазнява, извади го“ – това значи: откажи се от изопачения си ум, който е поставил в крива посока твоите мисли, чувства и постъпки. Този ум е изхабил сърцето ти и силите на твоя организъм – да се отречеш от изопачения си ум, това е в реда на нещата.

„Ако дясната ти ръка те съблазнява, отсеци я.“ Казваш за някого: „Той ми е дясната ръка, не мога да се откажа от него“; ако този човек има предвид твоите интереси и твоеото благо като свои, не трябва да се отказваш от него, обаче щом върши престъпления, щом те ощетява, ти трябва да се откажеш от него. Ако дясната ти ръка върши престъпления, непременно трябва да се откажеш от нея. И обществото не търпи такива хора – срещне ли човек с изопачен

ум и извратена воля, то го изхвърля навън. Да изхвърлите човека вън от себе си, това значи да не се поддавате на неговите влияния. Ако трябва да се поддавате на нещо, това е Любовта – само Любовта има право да влияе на хората. Който живее според нейните закони, той е добър човек; който се поддава на безлюбието, той е лош човек. Кой е добър човек? Който помни доброто и забравя злото; ако на такъв човек кажеш сто лоши думи, а една добра, той ще помни добрата дума, а ще забрави лошите. Кой е лош човек? Който помни лошото, а забравя доброто; ако на такъв човек кажеш сто добри думи, а една лоша, той ще помни лошата, а ще забрави добрите. След всичко това той мисли, че когато замине за другия свят, ще го приемат с почести. Не, възвишеният свят не приема хора с изопачени умове и сърца – с дясно око и дясна ръка, които се съблазняват.

Времето разкрива човека най-добре и го определя в категорията на добрите или на лошите. В бъдеще учените ще разполагат с лаборатории, в които само по потта на човека ще определят добър ли е, или лош – те ще правят такива анализи, каквито сегашните учени и не подозират. Съществува и науката боваризъм, чрез която също познават кой е добър и кой лош човек. Тази наука изследва лъча, който излиза от човешкото око. Този лъч никога не лъже: у хора, на които мислите и желанията са възвишени, лъчът, който излиза от очите им, е над плоскостта и във възходяща посока; у лошите хора този лъч е под плоскостта и в низходяща посока, към земята. Гледайте този лъч и не се заблуждавайте от убежденията на човека: каквито и да са убежденията му, щом лъчът на окото му е над плоскостта, той е добър; ако лъчът е под плоскостта и надолу, той е лош човек – и за светия да минава пред хората, той е лош и не може да се разчита на него. Когато изучавате боваризма, дохождате до заключение, че съществуват три категории хора: първата категория живеят за Бога и за всичко, което Той е създал; те са сто на сто добри хора; втората категория живеят за ближния си и за всичко около тях – те са петдесет на сто добри хора; третата категория живеят само за себе си – те са двадесет и пет на сто добри. Ако родителите не се отнасят добре с децата си и мислят само за себе си, те не са на мястото си; ако децата не уважават родителите си, и те

не са на мястото си. Ако мъжът и жената нямат добри отношения помежду си, не могат да се нарекат идеални хора; за такива хора се казва, че дясното око и дясната им ръка ги съблазняват – техният ум е изопачен и прилича на змия, която всеки момент може да ги изненада.

Един укротител на змии в Европа правел различни опити, с които се прочул. Достатъчно било да каже няколко думи на змиите, за да ги застави да се увиват около него и по заповед да се развиват и да отиват по местата си. Между змиите имало една голяма и опасна змия, която също се подчинявала на заповедите му. Обаче един ден тя се обвила около него и когато трябвало да се развие, не го послушала – вместо да се развие, тя повече го притискала. Когато костите на укротителя изпращели, змията се развила и отишла на мястото си. Затова Христос казва: „Извади главата и опашката на змията от себе си, т.е. от своя живот, и ги хвърли“. Главата на змията е дясното око, а опашката е дясната ръка – изучавайте живота си и сами ще се убедите в това сравнение.

Мнозина цитират стиха, върху който днес говорим, но го разбират толкова, колкото разбират и светлината. Всеки говори за светлината, но като отражение на нещо. Виждате едно стъкло, казвате, че е стъкло, но не се замисляте колко пречупвания е претърпяла светлината, докато получите изображението на стъклото в очите си. И фотографът като светлината ходи от един предмет на друг, прави снимки и след това ги продава на хората като реални образи, за да ги изучават – това не са реални образи, но сенки на предметите. Всеки предмет трябва да бъде в естествено положение, както листата, клончетата, цветовете и плодовете на дърветата – само така ще имате ясна представа за него.

Едно се иска от съвременните хора – съзнателно отношение към нещата. Някой се радва на цветята, на техните краски и аромат и казва: „Всичко това е създадено заради мен“. Не е така, краските и ароматът на цветята са създадени за привличане на насекомите, чрез които става опрашването и оплождането им. Ако при това положение и ти можеш да се ползваш от краските и аромата на цветята, свободен си да ги използваш, но нямаш право да мислиш, че са създадени само заради теб. Някои богослови поддържат идеята, че светът е създаден за човека; не е така – трябва да се знае за кой

свят се говори. Ако говорите за света, създаден от човека с негови собствени разбирания, наистина, този свят е за него; ако говорите за необятния, безграничен и велик свят, в който се движат милиони същества, той не е създаден само за човека. Мислите ли, че многобройните планети – Юпитер, Сатурн, Венера, Нептун, Уран, се интересуват от човека? Мислите ли, че съществата, които живеят на тези планети, се интересуват от работите на България и от това, което става сега в Европа? Възвишеният свят се интересува от работите на Европа дотолкова, доколкото вижда в тях изпълнението на Божията воля. Така всеки човек се интересува от някой виден певец или музикант дотолкова, доколкото песента или музиката задоволяват копнежите на неговата душа. Ако глухият или невежият попадне на концерта, няма да остане там – той ще погледне натук-натам и ще напусне концерта. Какъв интерес представлява лудницата за здравия човек? Когато влезе вътре, той ще преживее страх и ужас и веднага ще излезе навън. В лудницата има хора, всеки от които живее със своя собствена идея; някой от тях събира сламчици, нарежда ги на купчинки, пренася ги от едно място на друго, докато се умори и легне да спи – на другия ден започва пак същата работа. Много от съвременните хора вършат подобна работа – пренасят сламките от едно място на друго и като дойде краят на живота им, казват: „Слава Богу, изпълнихме предназначението си на Земята както трябва, сега спокойно напускаме този свят и отиваме при Бога“. Който е определен да отиде направо при Бога, нямаше да го изпращат на Земята да се учи. Много пъти човек слиза на Земята, докато бъде готов да стане жител на Небето. Небето е място за Любов, Мъдрост и Истина, а не за събиране на сламки и пари. Жителите на Небето представляват голямо семейство, членовете на което се стремят към прилагане на Любовта и самопожертването. Да се отречеш от себе си, това значи да се откажеш от излишния си товар, затова Христос казва: „Ако имаш две ризи, дай едната на ближния си, който няма нито една“. Страшно е, когато цял свят гладува, а ти мислиш за своето благоденствие. Който мисли за себе си, прилича на Настрадаин ходжа, който казва: „Когато жена ми умре, половината свят е загубен за мен; когато умра аз, целият свят е загубен“.

Време е вече хората да се справят с противоречията си и да престанат да се залъгват едни други. И простите, и учените хора трябва да се сближат, да се почувстват братя помежду си. Народът представлява мъжете, а владиците, свещениците и учителите – жените. Кой разваля народа? Неговите служители. Жената е развалила мъжа, а мъжът – жената. Ще кажете, че жената е страшно нещо; каквото е жената, такова е и мъжът. Нека всички мъже и жени, свещеници и учители, управници и управляеми се обединят и заработят заедно за изправяне на своя народ. Новото време изключва лъжата – никаква лъжа не се позволява. Който лъже, който престъпва Божия закон, сам определя мястото си, сам се отделя от обществото на добрите и почтени хора. Светът се нуждае от здрави хора със светли умове и благородни сърца. Срещате ли хора с извадени очи и отрязани ръце, били те учители, духовници, бащи и майки, общественици, на тях не може да разчитате. Стойте далеч от човек, на когото дясното око е извадено и дясната ръка е отрязана. В бъдещата култура ще влизат хора със здраво ляво око и здрава лява ръка – дясното им око и дясната им ръка ще бъдат заместени с нови, здрави, но те ще работят под импулса на лявото око и лявата ръка. Веднъж запитали сърцето защо е отишло в лявата страна на гърдите; то отговорило: „Избрах лявата страна, за да покажа, че нямам нищо общо с дясната ръка и дясното око на човека“.

Когато се говори на хората за недостатъците им, те казват, че не искат да слушат думите на този или на онзи. Ако не слушате думите на вашите приятели, ще слушате думите на Природата. Нейният език е строг и безпощаден: когато съди никого, тя го простира на земята и започва постепенно да отнема мазнините, мускулите му и когато го отправи на онзи свят, запитва го: „Къде остана твоята философия?“. Като не може да ѝ отговори, близките му казват: „Бог да го прости“ – това не е разрешение на въпроса. Бог прощава човека, когато той сам се заема да изправи погрешките си. Този човек е отнел къщата, нивата на своя ближен и след това иска да го простят. Върни къщата и нивата му и ще бъдеш простен, а така, без да изправиш погрешките си, никой няма да ти прости или да те извини. От хиляди години хората все се извиняват, без да изправят погрешките си.

Ще кажете, че Бог е всеблаг и всемилостив; вярно е, всеки е опитал Божията милост и благодат, но въпреки това Той изисква от хората да изправят погрешките си, т.е. да изплатят задълженията си. И днес всички се питат защо съществува смъртта; много просто – смъртта е бирник, който заставя длъжниците да изплатят дълговете си. Тя е справедлива и не прави за никого изключение. Когато дойде смъртта, всички се плашат; смъртта иде да ликвидира с греховете и престъпленията на хората, т.е. с техните дългове, ето защо по-добре е човек да се плаши от греха и да не греши, а не да се плаши, след като е сгрешил. Аз считам добри, почтени хора онези, които се страхуват, преди да са извършили някакво престъпление. Истински герой е онзи, който не бяга от дълговете си, но ги признава и започва да плаща – той се обръща към своя ближен и казва: „Братко, извърших едно престъпление към теб, съзнавам погрешката си и съм готов да приема наказанието, което ми се полага“. Какво ще каже обществото за този човек? Да каже и да мисли каквото си иска, важно е какво Бог мисли и казва. Затова е казано в Писанието: „Начало на мъдростта е страхът Господен“.

Мнозина се запитват защо Христос е говорил повече с притчи и символи. Целта на Христа е била да каже Истината на хората, да им посочи правия път, без да ги обижда. Но въпреки това те не можаха да Го изтърпят и Го разпнаха. Той казваше на свещениците: „Вие държите ключовете от Небето и нито сами влизате вътре, нито другите пуцат да влязат“. Така и съвременните християни се готвят за Небето, без да отговарят на името *истински християни*. За да носиш това име, трябва да се проникнеш от Великото учение на Христа, от едно дълбоко разбиране на всичко, което става в света, и от готовността да изправиш всяка своя погрешка – в това се крие благородството на човешката душа. Много са заблужденията на хората, и то по причина на друго заблуждение – че човек е короната на създанията, че е създаден по образ и подобие на Бога. Истинските човеци, създадени по образ и подобие Божие, са на Небето, а Адам и Ева, направени от кал, са още на Земята. Някои поддържат идеята, че душата е направена от кръв, която след смъртта се разливала по земята; наистина, плътта гние, кръвта се разлива, но живото дихание нито гние, нито се разлива и

губи, а остава за вечни времена – то е Божественото начало в човека, което е безсмъртно. То е подложено на закона на еволюцията, значи животинското начало в човека умира, а Божественото живее вечно. Важно е Божественото, а не животинското. Ако приятелят ти дойде на гости с кон, кое е по-важно за теб – неговото присъствие или конят, с който е пристигнал? Същественото е твоят приятел, а не неговият кон – какво значение има белият или червеният кон, с който приятелят ти е дошъл? Конят е важен дотолкова, доколкото да чуеш отдалеч пристигането на твоя приятел; ако конят е бял, също така отдалеч ще видиш приятеля си, който бързо се приближава към тебе.

Когато се говори за смъртното и безсмъртното начало в човека, явява се въпросът как ще възкръсне човек. Според някои човек ще възкръсне със същото тяло, с което е живял на Земята. Значи, ако някой борец е тежал сто-сто и двадесет килограма, след възкресението си ще се яви пак толкова силен, едър, тежък човек; това е детинско разбиране, а не истинско Възкресение на душата. Възкресението подразбира нов, Божествен живот. В този смисъл човек може да възкръсва по няколко пъти на ден – достатъчно е да се откаже от едно свое заблуждение, за да възкръсне нещо в него. Възкресението подразбира освобождаване, то няма нищо общо с гроба на човека. Кой човек е излязъл от гроба жив и възкръснал? Това не е било и няма да бъде. Обаче човек е подложен на постоянни промени, затова и Павел казва: „Ние няма да умрем, но ще се изменим“. Това е било и всякога ще бъде: сегашният човек не е това, което е бил в миналото, нито ще остане такъв в бъдеще. Човек се изменя по ум, сърце и воля; той изменя и своите разбирания, своя начин на живот. Съвременните хора говорят за достойнство, за воля, за силна мисъл и т.н.; според мен само онзи има силна воля, който може да се откаже от злото, което е намислил да прави, и да го замени с Добро. Ще кажете, че това и вашите деди и прадеди са знаели; знаели са го, но не са разбирали по какъв начин може злото да се превърне в Добро.

Един ангел се провинил в нещо пред Господа и за наказание го изпратили на Земята между конете, за да изучава техния език. Когато се радвали, конете произнасяли звуковете *и-ху-ху*. Ангелът научил езика на конете, разговарял

с тях, но когато трябвало да се зарадва и да каже *и-ху-ху*, не могъл да произнесе тези звукове, за което всички му се смеели. Не било лесно да се изговорят тези звукове – защо? Защото той не разбирал смисъла им. Наистина, човек мъчно произнася думи, на които не разбира смисъла.

Какво означават звуковете *и-ху-ху*? Когато правят сватби в селата, българите се веселят, играят и викат *и-ху-ху* – с това те изказват доволството си, че са придобили нещо ценно. Най-напред родителите на момъка харесват една мома и пращат някой да я иска. Това изпълнява обикновено стара умна жена, която започва работата дипломатически: първо тя се осведомява за материалното положение на момата, иска да разбере имат ли родителите ѝ ниви, лозя, говеда; като се убеди, че момата е заможна, тя започва да хвали момъка, да говори, че е много работлив, добър, пък и от имане не е лишен. Родителите на момата слушат, но не дават още отговор. Бабата отива два-три пъти и все за момъка говори, докато най-после родителите на момата се съгласят; те довеждат момата – и тя да каже съгласна ли е, или не. Щом и двете страни се съгласят, започват приготовления за сватба. Определят деня на сватбата и веселието започва: булката и младоженецът тръгват напред, а след тях кръстницата и кръстникът – тя носи сито, пълно с орехи, сушени плодове и пари. След тях вървят всички роднини, приятели и познати, всички са радостни, засмени, музика свири. Кръстницата хвърля от време на време по няколко ореха или сушени плодове и пари на децата, които с нетърпение очакват този момент. Като се изпълнят всички обреди, музиката засвирва, хорото кръшно се залюлява и някой от играчите се провиква: *И-ху-ху*. Какво представляват ситото, плодовете и парите? Ситото е човешкият ум, който носи богатства – орехи, лешници, плодове, пари. Давайте от богатствата на ума си щедро на всички, които се нуждаят от него. Децата, които събират благата, представляват човешките мисли и желания – умът трябва да им дава подтик да растат и да се развиват.

Ако питат кръстницата защо носи сито с плодове и ги раздава, тя ще каже, че това е обичай, но какво се крие в него – не знае. Съвременните хора имат много обичаи, изпълняват много обреди, без да знаят вътрешния им смисъл. Първоначално обичаите и обредите са били в самия човек,

но после ги е изгубил и са останали само външни форми. Първоначално храмът е бил вътре в човека, но след като го изгубил, той започнал да си строи външни храмове и там да се кланя и моли. Със загубване на Чистотата си човек изгубил всичко, което било написано в сърцето и душата му. Какъв по-велик храм ще търси той от онзи, който е в него, и онзи, който вижда в цялата Природа? Достатъчно е да излезе вън сред Природата, да види небето, да се изложи на Слънцето, да диша чистия въздух и да благодари на Онзи, Който е създал цялата Вселена; да излезе вечер, когато небето е осеяно с безброй звезди, за да почувства величието на Твореца. Всичко, което ни обикаля, е в състояние да повдигне мисълта и чувствата ни, да ни свърже с Бога – ето къде е църквата, т.е. храмът на човешката душа. Това е Божествената църква, която храни душите. Тя е и в човека, и вън от него – сред цветя и дървета, реки и морета, птички и животни. Дето Животът се проявява правилно, там е Божият храм, там са свещите и кандилата. Когато хората се обединят и заживеят в Любов и братски помежду си, те влизат в Божествения храм. Всички хора не са на еднакъв уровень, но всички могат да бъдат братя и да се ползват еднакво от благата на Живота. За онези, които се съблазняват от чуждите добрини и блага, Христос казва да се извади дясното им око и да се отсече дясната им ръка.

Дошло е време, когато християнските народи трябва да се побратимят и приготвят за бъдещата религия, която иде. След 1945 г. тя ще дойде, ще се наложи на човечеството и ще го преобрази – тя е религията на труда. След нея ще дойде Новото учение – Учение за Живота. Докато живеят в религията на труда, хората все още ще се карат, ще се бият, но влязат ли в Учението на Живота, всичко това ще изчезне – защо? Защото Любовта ражда Живота. Следователно всеки трябва да си даде отчет в коя религия живее – в религията на труда или в религията на Любовта. В религията на труда има две категории хора: едните живеят по Божествен начин, а се проявяват по човешки; другите живеят по човешки, а постъпват по Божествен начин. Това са неизбежни противоречия, обаче живеете, трудете се и очаквайте новата религия, т.е. Новото учение на Живота, на работата и на Любовта. Казано е, че животното в човека се мъчи, човек се

труди, а Бог работи. Дайте път на Бога в себе си, Той да се прояви и да заработи чрез вас.

Какво представлява Земята? Велико училище. Понеже много от съвременните хора са алчни, те се стремят изключително към придобиване на материални блага. Провидението ги възпитава по най-рационален начин. Както възпитава алчността на змията, също така възпитава и алчните хора: то дава възможност и на най-ненаситната змия да се нагълта толкова много, че да се насити поне за пет-шест дена; така и на съвременните алчни хора дава толкова материални блага, че да не помислят с години за тях. Провидението дава на някои хора изобилни блага, за да се наситят и преситят – според закона на втръсването човек престава да мисли за неща, за които някога е мечтал. Така обаче се възпитава неразумният човек. Правилно е да се откажеш от преходните неща в живота, преди да си дошъл до втръсване от тях. Трябва ли пианицата да се откаже от пиенето, след като му е втръснало виното? По-добре е да се откаже преди това, защото след втръсването може и оргазмът да заболее. Трябва ли войникът от бойното поле да се откаже от убийство, след като му втръснат убийствата? Добре е войникът да се откаже от убийството навреме, преди да му е втръснало. Някой иска да си поживее, да изпита всички удоволствия в живота, но веднага се излага на критиката на хората. Чуден е съвременният морал: когато хората се убиват на бойното поле, считат, че това е в реда на нещата; когато някой се удоволства, критикуват го. Ако едното е позволено, и другото трябва да се позволи; ако едното се критикува и осъжда, и другото трябва да се осъди. Дайте на хората нещо по-добро от това, към което се стремят, и не ги осъждайте.

Като слушате да ви се говори така, казвате: „Лесно се говори, мъчно се изправят погрешките; лесно се проповядва, мъчно се постигат великите неща“. Вярно е това, но човек трябва да се справя със своите слабости и недостатъци. Не е въпрос да ограничавате човека, но трябва да знае какво му е нужно за пиене и ядене. Който е жаден, нека пие, но какво? Чиста, прясна вода. Който е гладен, нека яде, но чиста, здравословна храна. Който иска да мисли, нека мисли, но умът му да е зает с възвишени и светли мисли. Следователно

яжте, пийте, мислете, но не разрушавайте бъдещето си, не се противопоставяйте на стремежите на вашата душа. Ще кажете, че някой се влюбил в танцорка; ако тя може да го спаси, нищо лошо няма в това – има танцорки, които са спасили десетки мъже от падение. Важна е идеалната страна на нещата; в този смисъл за предпочитане е да има танцорки на света, които да спасяват хората, отколкото да ги няма, а хората да живеят в безгътица и престъпления. Ще кажете, че това не е морално – войната морална ли е? Щом допускате войната, ще допуснете и танцорките – това е в живота на противоречията, обаче когато войната престане, ще изчезнат и танцорките. Дето е злото, там са и неговите последствия – премахнете злото като причина, за да се справите и с последствията му.

Животът на съвременните хора е пълен с противоречия. Стотици и хиляди хора загиват във фабриките и мините; тези жертви се оправдават само ако с тях се повдига цялото човечество – не става ли това, те не са намясто. Каква е крайната цел на съвременната култура? Да се повдигнат всички народи, както и цялото човечество. Ако една държава има стотици параходи на разположение, те имат значение само ако помагат за благосъстоянието на всички поданици; в противен случай за предпочитане е да се освободи от тях. Всички народи се бият за повече земя; в края на краищата, освен че нищо не печелят, но животът им поскъпва толкова много, че едва дишат под тежестта му. И България се би за Македония, без да я спечели. Печалбата от войната е поскъпването на живота – днес всички се чудят как да плащат дълговете си. Това е в реда на историческите събития, в реда на човешката култура, но не е в реда на Божественото учение, нито в реда на културата преди съгрешаването на Адам. Културата на Мойсей се различава коренно от тази на Христа. Преди Адам са живели възвишени, чисти и умни хора – това малцина знаят. Ако трябва да се доказва на сегашните хора този факт, нужни са специални пособия и време, с каквито днес не разполагаме. Ще кажете, че това е само за оправдание; и да имам време и пособия, не бих могъл да докажа истинността на думите си – истината не се нуждае от доказателства. Каквото кажа, не подлежи на критика и съмнение – защо ще се съмнявате в чистото злато?

Сегашните хора се съмняват, защото са вярвали на човешки обещания, а не на Божествени. Много мъже и жени си дават големи обещания, без да ги изпълняват – така те губят вярата си и се разочароват. Като обещавах нещо, ще говориш в съгласие с Божествената граматика и логика, дето всички знаци и всяка дума са на мястото си. Какво означава запетаята при обещанията, които един човек дава на друг? Запетаята показва, че речта му още не е завършена и той трябва да приготви перото си, за да я завърши. Докато речта не е завършена, можете да поставяте запетая, точка и запетая, двоеточие и други; след двоеточието се изнасят ред качества на предмета или лицето, за което се говори; най-после, когато се свърши речта, поставят точка.

Сега, всички, които ме слушате, излязохте от Рая и започнахте със запетая, после с точка и запетая, с двоеточие, докато най-после свършихте с точка – какво означава точката? Тя означава смъртта – край на стария живот и начало на новия. След точката иде нова мисъл, ново положение. Някой казва за себе си: „Аз (поставя запетая), богатият някога търговец, днес фалирах; живях неправилно и неразумно; искам вече да изправам живота си, но затова трябва да бъда кредитиран – искам да живея разумно, за да изправам погрешките си“. Онзи, който кредитира, си служи с въпросителна и удивителна – той пита: „Готов ли си да изплатиш дълговете си?“. Ако отговориш положително, той поставя удивителна, с което иска да каже, че като изплатиш дълговете си, трябва да останеш около него да му слутуваш. Ще слутуваш на кредитора си, но той ще постъпва към теб с Любов. Приятно е да слутуваш на Любовта. Мома и момък, които се обичат, си изпращат въздушни целувки.

Когато се говори за целувката, хората се срамуват от нея, считат я за нещо нечисто, покварено. Някои питат как се е появила целувката; тя е съществувала преди създаването на човека. Растенията, птиците се целували помежду си – първа Светлината ги е научила. Стремете се към целувката на Светлината – така трябва да целуват всички хора. Мома, на която целувката е чиста като Светлината, казва на своя възлюбен: „Искам и твоята целувка да бъде така чиста и светла, да носиш светъл ум, благородно сърце и здраво тяло“. Засега са позволени само въздушните целувки, всяка

друга целувка носи зараза. Много от съвременните хора са болни, следователно и целувката им носи нещо болезнено.

Едно се иска от съвременните хора – изучаване и прилагане на Христовото учение. Ще кажете, че има хора, които изпълняват това Учение, и не е нужно всички да го изпълняват – не е така. Всички хора, всички народи съставят част от голямото Божествено дърво, следователно всеки трябва да изпълнява службата си като лист, клон, цвят или плод на Дървото. Само така човек запазва своята индивидуалност и върви от частното към общото, от личното – към общочовешкото. Животът на индивида и на цялото се изменя така, както ембрионът в утробата на майката: той преминава през петстотин хиляди форми, докато приеме образа на човек. В духовно отношение различните хора приемат различни форми: един прилича на точка, друг – на запетая, трети – на точка и запетая, четвърти – на въпросителна, удивителна, на лист, на клон, на цвят и т.н. От гледище на сравнителната физиогномия само външно човек носи човешка форма, вътрешно обаче той има форма на растение или на животно. Затова някои сравняват носа на човека с ноктите на орела – както орелът сграбчва жертвата си със своите нокти, така и човек може да напакости на ближния си със своя нос. Носът символизира ума – това показва, че сегашният човек още не се е изменил вътрешно.

Като се говори на хората за добър живот, за самопожертване, за Любов помежду им, това няма да се постигне изведнъж, но трябва да се знае, че добрият и правилен Живот иде като следствие от прилагането на Христовото учение. Когато майките и бащите изменят мислите и чувствата си, ще се роди ново, здраво поколение с права мисъл. Всеки човек носи в себе си материал за бъдещо развитие, затова се казва, че от човека зависи да живее добре или зле. Който живее по Божествения принцип, ще бъде в мир и любов със себе си и със своите близки, даже и с враговете си. Христовото учение е на принципи, а не на форми – принципите разширяват, а формите ограничават. Вън от Христовите принципи животът на човека е безсмислен. Българската поговорка „Празна Мара тъпан бие“ ясно изразява живота на обикновения човек. Тъпанът трябва да бие навреме и намясто – така трябва да бие тъпанът на майката

и на децата, на свещениците и учителите, на управниците и управляемите. Това значи искрен човек – неговите думи, неговата реч е чиста, искрена. Който слуша такъв човек, не се натъква на никакви противоречия – той вижда чистото съзвучие, без никакъв фалш и никаква грубост.

И тъй, да извадим дясното око и да отсечем дясната ръка, които внасят съблазън в Живота. И след това да възлюбим враговете си – който люби врага си, той е човек на бъдещата култура. И ако онези, които заседават сега на конференцията в Париж³, любят враговете си, ще дойде истински мир между народите; не любят ли враговете си, и да дойде мир, той ще бъде временен. Истински Мир е този, който носи бъдещата култура на работата, на Живота и на Любовта. Ако мирът, който сегашните народи очакват, почива на Мойсеевия закон „Око за око и зъб за зъб“, времето ще покаже какъв ще бъде този мир и каква култура ще донесе.

Желая ви да дойде бъдещата култура, а вие да бъдете носители на Любовта.

9 февруари 1919 г., София

АКО НЕ БЯХ ДОШЪЛ

*Ако не бях дошъл и не бях им говорил,
грях не щяха да имат.*

От Иоанна 15:22

„Грях не щяха да имат.“ Ние разглеждаме греха от особено становище, а не както съвременните хора го разбират. Те считат за грях това, което не е, а какво представлява истинският грях не знаят – защо? Защото делят нещата на добри и лоши според това как се отразяват на тях, как те ги чувстват. Всяко приятно нещо човек счита за добро, а неприятното – за зло. Който му дава пари назаем, минава за добър човек; който не му дава, минава за лош човек; това е криво заключение – някой може да ви даде пари назаем, но е лош човек; друг не ви дава, а всъщност е добър човек. Следователно ние разглеждаме греха принципно, независимо от човешката личност и човешките разбирания.

Днес всички хора говорят за греха, без да могат да го разрешат. Който вестник отворите, на всяка страница се описват греховете и престъпленията на хората. Ако апаш обере някого, веднага започват да го преследват, защото считат лъжата и кражбата за големи престъпления; ако някой вземе парите ви, дават го под съд, повдига се цял „източен въпрос“⁴, докато ги върнат. Всички считат парите за голямо благо – всъщност те са причина за нещастията в света. Парите са само условие, което хората са преувеличили толкова много, че ги считат за цел в живота – те казват: „Без пари не може, както и без грях не може“. Не е така – и без пари може да се живее, и без грях може.

Христос казва: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат“ – Той свързва отговорността за греха със своето идване. Кога греши човек? Когато не слуша думите и съвета на Любовта. Когато греши, човек първо проявява непослушание, после – неизпълнение на това, което му се говори. Казано е в Писанието: „Заплатата на греха е смъртта“; това значи: грехът лишава човека от най-голямото благо – от Живота. Пита ли някой защо не трябва да греши, ще знае, че грехът ще го лиши от най-

великото благо, което му се дава. – „Защо ме лишава Господ от Живота?“ Отговорът е в стиха: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат“.

В първата глава на *Битие* Бог заповяда на Адам и Ева да не ядат от плодовете на Дървото за познаване на доброто и злото. Понеже не Го послушаха и не изпълниха заповедта Му, те сгрешиха – така те внесоха греха в човешкия живот, от който хората и до днес още не могат да се освободят. Какви бяха тези плодове, това не е важно; едно трябва да се знае: както ръждата разяжда желязото, така и грехът подкопава основите на човешкия живот. Грехът е огън, който разяжда, опетнява и покваря чистата човешка душа, като я лишава от тялото ѝ. Не може ли душата да се прояви без тяло? Не може; както солта не може да се прояви без киселина и основа, така и човешката душа не се проявява без тяло – такъв е законът на физическия свят.

Следователно, за да се извърши една химическа реакция, нужни са две тела, които взаимодействат помежду си и се получава трето тяло. За тази цел е нужен огън – той топи и окислява телата. Благородните вещества се топят от огъня, например злато, платина, сребро, а неблагородните се окисляват и разлагат. От гледището на Божествения закон, т.е. от гледището на алхимическия закон, кои са двете тела, които си взаимодействат? Това са Небето и Земята, съставени от четирите главни елемента – въздух, вода, огън и земя, т.е. от твърда, течна, въздухообразна и светлинна, или лъчиста, материя. Като резултат на това взаимодействие се е явил човекът – петият елемент, наречен *малкият свят*. Ако Земята и Небето в човека не се съединят, как ще се роди истинският, вътрешен човек? От гледището на алхимията Земята е основа, Небето – киселина, а човекът – сол. Затова Христос казва: „Вие сте солта на Земята“. Под *киселина* се разбира Божествена сила, която прониква навсякъде и твори, създава нови светове; под *основа* се разбира съвкупност от сили, които съдействат на Божествената сила да събере необходимите елементи за създаването на човека – малкия свят.

Като се говори за Небето, не подразбирам Рая, защото той е състояние, а не място на блаженство. Когато говори на учениците си за блаженствата, Христос пак разбира състояния, които човек преживява. Той казва: „Блажени нищите

АКО НЕ БЯХ ДОШЪЛ

духом, защото е тяхно Царството небесно“; под *нищ* *духом* се разбира човек, който лесно се топи и разтваря – това са качества на солта. Добрият човек трябва да се топи като солта: туриш ли сол във водата, тя веднага се разтваря, без протест, затова Царството небесно е нейно. Водата е основа, носителка на Живота, а Животът – едно от условията за придобиване на Царството Божие; тъй щото, щом се разтопи като солта, човек влиза вече в Царството Божие. Когато пада на земята, снегът се топи и така носи своето благословение за живота. Докато хората тлеят и се мъчат, а не се топят, злото ще се шири и управлява света. Защо се мъчат хората? Защото са твърди, не се топят – казано е в Писанието: „Затвърдя сърцето на този народ“.

„Блажени нажалените, защото те ще се утешат.“ Готварската сол, когато стои на въздуха, поглъща водата и овлажнява, т.е. започва да сълзи – така тя осоява телата. Значи нажаленият привлича влагата, т.е. Живота, и така осоява средата, в която живее. Ако не правите същото и вие, не може да се утешите.

„Блажени кротките, защото те ще наследят земята.“ И солта, в широк смисъл на думата, е тиха и кротка: когато се разтвори във вода, тя не ферментира, не вдига шум около себе си. И в разтопено състояние солта спокойно чака времето си – да дойде топлина отвън, да изпари водата и отново да се яви в първоначалния си вид като чиста, кристална сол; тя знае, че сега ще бъде по-чиста, отколкото е била порано. Следователно кротките хора са сол, която овлажнява на въздуха и започва да плаче, разтваря се във водата и в това състояние се разнася навсякъде по Земята, докато най-после отново кристализира в хубави, чисти кристали.

„Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят.“ Кога човек усеща жажда? Когато е ял солена храна – тогава той има нужда от повече вода. Само човек изпитва жажда в различни направления: жажда за вода, за знание, за светлина, за свобода и т.н. Казано е обаче: „Които жадуват и гладуват за правдата, те ще се наситят“ – кроткият, който се уподобява на сол, трябва да гладува за Правдата.

Христос казва на учениците си: „Вие сте солта на Земята“, а за Себе Си казва: „Аз съм виделината на света“.

Солта играе важна роля на Земята, даже и Светлината не може да се прояви без сол. Наистина, учениците на Христа бяха среда, чрез която Той се прояви. Солите се състоят от две неща – от метал и металоид, или от метал и остатък от киселини, но солите не се намират отделно нито в киселините, нито в основите. За да си обясните как се образуват солите, посейте едно житно зрънце и наблюдавайте как расте и се развива то. Растенето е процес на Духа и не се дължи нито само на земята, нито само на Слънцето – Земята и Небето, съединени в едно, дават условия на Духа да се прояви. На евангелски език под *Дух* разбираме *сол* – дето е Духът, т.е. солта, там има съзвучие; дето Духът отсъства, там съществуват противоречия. Така са разбирали старите хора Духа и така са работели с него.

Старите учени са признавали съществуването на четири елемента в Природата – земя, вода, въздух и огън. Съвременните учени са считали това учение за криво, но най-новите учени са съгласни с него и от това гледище поддържат съществуването на четири състояния на материята, които оттоварят на четирите велики свята. Земята крие в себе си много сили, някои от които хората в бъдеще ще изучават. Земята е проучена повече външно, по-малко вътрешно, обаче външният изглед на Земята и нейното вътрешно съдържание са две различни неща. Киселината, за която говори химията, окултистите наричат *Небе*, а основата – *Земя*. Небето в човека постоянно твори, действа, желае – тази е причината, дето човек постоянно е недоволен, все иска нещо ново. Земята пък, наречена *основа*, *плът*, отхранва желанията, оформя ги и от тях образува човешкото тяло. Значи има Небе и Земя във човека и вътре в него – той трябва да познава тяхната служба и да им съдейства. Желанията и идеите идат от Небето, а се реализират на Земята – тя е майка на проявения човек, а Небето е негов баща. Земята е душата, а Небето е Духът на човека – те са работили, за да го създадат; те работят още, за да го усъвършенстват.

Христос казва: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат“. Щом няма грях, и смърт няма да има. Ако киселината и основата не си взаимодействаха, щяха да се проявят като разрушителни сили; понеже те си взаимодействат и образуват сол, носителка на Живота,

разрушителните сили не се проявяват. Живот има и в киселината, и в основата, но той се различава коренно от живота на солта. Сегашните хора разбират повече живота на солта, отколкото живота на киселината и на основата.

„Ако не бях дошъл.“ Христос дойде на Земята, за да избави хората от греха, а с това заедно да освободи човешката душа от материята, с която се е оплела. Как ще я освободи? Чрез киселината, която носи в света – само киселината е в състояние да разкъса връзките на материята. Само човек е в сила да освободи затворената птичка от кафеза; обаче върне ли се отново в кафеза, птичката умира – значи свободата е нейният живот. Много от сегашните хора са осъдени да живеят в кафез, т.е. осъдени са на преждевременна смърт; като не съзнават това, те казват: „Тук е истинският живот“ – колкото и да им предлагат да напуснат кафеза, те отказват под предлог, че свободата е празна работа. Излязат ли вън от кафеза, те разбират вече смисъла на Живота и на Свободата. Някоя красива, черноока мома, с розов цвят на лицето, жизнерадостна, се ожени за някой Дон Жуан, който веднага я затваря в кафез и я залъгва с малко просо; тя подскача в кафеза нагоре-надолу, върти се, но престава да пее; когато ѝ се насити, той я захвърля и я замества с друга птичка. Много жени днес са изхвърлени от кафезите навън и страдат, оплакват дните си. Защо са изхвърлени? Защото Бог им е говорил да не влизат в кафеза, но те не са Го слушали – днес носят последствията на своето непослушание. Дали вярвате, или не вярвате на думите ми, не е важно – ще ги опитате. Ще дойде ден, когато вашият възлюбен или вашата възлюбена ще ви изхвърлят от кафеза и ще повярвате на моите думи.

Хората се делят на мъже и жени, но не са истински мъже и жени – те играят роля на такива. Жената символизира Любовта, а мъжът – Мъдростта. Коя от сегашните жени изявява Любовта, кой от сегашните мъже изявява Мъдростта? Жената ще каже, че сърцето ѝ горяло от любов; горенето на сърцето не е Любов, и дървото гори, но не люби – между горенето на сърцето и Любовта има грамадна разлика. Любовта на съвременните хора е преходна, като на птичаря, който отглежда пойни птички в кафез; когато порасне птичката, той я продава и почва да отглежда друга.

Един от синовете на Давид опита тази любов: той се влюби в сестра си и се престори на болен, за да я изпрати баща му да го гледа; щом изпита човешката любов, той презря сестра си и я изгъди. Днес тази любов господства в света: днес любиш, на другия ден мразиш – това не е Любов. Момък гори от любов към момата, но когато свари яденето си на огъня и се нахрани, после казва: „Не ми трябва вече това гърне“. Някога момата готви на своя огън, някога – момъкът. Така постъпват всички хора – когато сварят ядене на огъня си, захвърлят гърнето и казват: „Нашият живот е чергарски, защо ще носим гърнета със себе си да ни тежат?“. Много гърнета има в света – и мъжки, и женски; където спрем, там ще търсим гърне, обаче тази любов води към смъртта. Като знаете това, не питайте защо умират хората; много просто – човек умира, защото господарят му си сварил ядене в неговото гърне, нахранил се добре и хвърлил гърнето. Като се чуши гърнето, близките му се събират около него, плачат, четат молитви за успокоение на душата му – защо са тези панихиди? Казвате, че така е наредил Бог. Като отговор на тяхното разбиране Христос казва: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат; сега обаче за греховете си извинение нямат“.

Когато се говори истината, хората казват, че ги съблазняват. За каква съблазън може да говори гърнето, което е пълно с нечистотии? Друг е въпросът, ако то е праведно, т.е. чисто, обаче праведни хора на Земята не съществуват – всяко гърне е изцапано външно или вътрешно, то носи нечистотии. Ще каже някое гърне, че е праведно и свято; аз не се лъжа, отдалеч усещам миризмата на нечистотиите. Така не се лъже нито Христос, нито Бог. За да придобие Чистота и святост, гърнето трябва да се мие и отвън, и отвътре. Хората мият гърнетата само отвън и минават за благочестиви. Когато момъкът се влюби в някоя мома, представя се нежен, внимателен, готов на всякакви жертви – той казва на момата, че е готов да умре за нея. Как ще умре, когато той още не е жив? Много от сегашните хора са повече мъртви, отколкото живи – как е възможно тогава умрелият да умира? Има смисъл живият да се жертва за възлюбения си, но в никой случай умрелият да се жертва и да умира за другите хора. Следователно не вярвайте на човек, който

АКО НЕ БЯХ ДОШЪЛ

отдавна е умрял. Има смисъл човек да се жертва, но не и да умира – смъртта е дело на греха. Бог казва: „Не съизволява душата ми в смъртта на грешника“. Кажете ли някой, че умира от любов, той не говори истината; той няма да умре, но ще изяде жертвата си – той не обича душата на човека, но богатството му. Отивате при кошер с пчели, кадите ги, за да вземете меда им, и казвате, че обичате кошера – не обичате кошера, но меда му. Така постъпва и дяволът: когато дойде при вас, казва: „Колко ви обичам!“; докато се обърнете, той отреже плода от дървото ви и казва: „Довиждане, догодина, когато вържете плод, пак ще ви посети“. Когато умре някой, близките му се събират около него, плачат и казват: „Добър човек беше“ – защо плачат? Че гърнето заминало занаякъде. Те казват, че гърнето се счупило, а ние казваме, че то е оживяло, освободило се е от оковите на смъртта.

Всички хора говорят за Любовта, но никой не я е виждал. Ако каже някой, че е виждал Любовта, това е любовта на пепелта – човешката любов може да се види само на огнището, дето гори, изгаря и се превръща на пепел. Коя жена и кой мъж са доволни от живота си като женени? Всеки мечтае да се ожени, но в края на краищата казва, че не заслужава човек да се жени. Малко хора са се оженили както трябва и са доволни от живота си. Който е недоволен от Любовта, той е попаднал на магнетичната, неустойчива и преходна любов. Тя е резултат на възбуждане на малкия мозък в човека; благодарение на това младите се влюбват, привличат се и като се отделят един от друг, се разлюбват. Привличането, което е резултат на магнетизма, не е Любов. За да се магнетизират, младите се хващат за ръце, целуват се; истинската Любов не се проявява нито чрез хващане на ръце, нито чрез целуване. Магнетичната любов е начало на Любовта, условие за проява на киселините и основите – тази е причината, дето влюбените стават кисели, нервни, неспокойни. Когато се влюби, момата се дразни, сърди се, никого не може да търпи; майката мисли, че е болна, вика лекар да я прегледа – не е болна момата, но огън гори на огнището ѝ, гърнето с яденето се пържи на огъня. Понеже момата не е привикнала на този огън, мъчи се и страда; когато не може да издържи на огъня, момата се отчайва, иска да се самоубие. Същото става и с момъка. Казват, че някой

се самоубил от Любов; това не е вярно – Любовта възкресява, оживява, подмладява човека; това, което го кара да се самоубие, е резултат на неустойчивите човешки чувства. За да не изпадне под тяхно влияние, човек трябва да се вслушва в гласа на Божествената си душа, който го предпазва от нечистото гърне. – „Искам да си сготвя в него.“ Гърнето е нечисто, не ти трябва такова ядене. Много от съвременните хора са нервни и болни все от любов – не ви трябва любов, която разклаща основите на здравето, изтощава нервите и води към отчаяние и самоубийство.

И тъй, първата проява на Любовта е на привличането, т.е. магнетичната любов. Втората проява на Любовта е приятелството; тя е по-висока степен на Любовта от магнетичната – всеки човек иска да има приятел, с когото да споделя своите мисли и чувства. Но и приятелството не е устойчиво, лесно може да се развали – кога приятелството между двама души не устоява? Когато не почива на здрава основа. За да устои, то трябва да има три допирни точки: на физическия, на Духовния и на Божествения свят. Двама души се сприятеляват и започват обща работа – връзката им е главно на физическия свят; те стават съюзници, но не се минава много време и приятелството им се разваля, не може да устои само на една връзка.

Третата проява на Любовта почива на сродство между душите. Когато двама души имат сродни мисли, чувства и постъпки, те не се привличат, нито се сприятеляват, но се свързват в името на Божественото в себе си. Тяхната връзка е неразривна, нищо не е в състояние да ги раздели – така се свързват само сродни души.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил“ – за какво им говорил Христос? За третата проява на Любовта. Ако хората бяха приели Христовото учение, грях нямаше да имат и щяха да станат безсмъртни. Сега, понеже живеят повече в магнетичната любов, грехове имат и смъртта ги дебне. Хората още не познават сродството като проява на Любовта, затова боледуват, страдат и умират. Сродството между душите подразбира единство в проявите им, единство във възгледите им, в разбиране на великите добродетели – Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Доброто. Това не значи, че те са еднакви по буква – те се разбират по дух,

АКО НЕ БЯХ ДОШЪЛ

а не само по външни прояви. Велико нещо е да си свързан с една душа по вътрешно сродство. Това, което ние разбираме под *Истина*, коренно се различава от разбирането на обикновения човек – неговата истина означава изстиване. Истината е квасът на Божествения живот – тази Истина са търсили алхимиците, тази Истина търсят и съвременните учени. Всички търсят Истината, но не я намират, защото я търсят по крив път – там, дето не е. Вместо на Истината, те се натъкват на птичар, който ги туря в своя кафез при други птички; когато им се насити, той ги изхвърля навън.

Като се говори на хората за магнетичната любов, те се страхуват да не изгубят ценното в себе си. Какво става с железните стърготини, като се намагнетизират? Те временно се намагнетизират и скоро изгубват свойството да привличат леки телца, обаче свойствата на желязото не се изгубват. На същото основание и човек, който се поддава на магнетичната любов, временно се привлича от нея и само външно се изменя, обаче той запазва вътрешните си качества. Щом се освободи от влиянието на тази любов, и външно, и вътрешно си остава такъв, какъвто Природата го е създала. Никаква сила в света не е в състояние да измени вътрешните качества на човека; с други думи казано, никаква сила в света не е в състояние да измени Божественото начало в човека.

Какви трябва да бъдат вашите възлюбени? Те трябва да бъдат нищи духом, за да се разтопяват; трябва да бъдат нажалени, за да се утешат; трябва да бъдат кротки, за да наследят Земята; трябва да гладуват и жадуват за Правдата, за да се наситят. Гладуването и жадуването подразбират самопожертване. За кого се жертва човек? За ближния си, с цел да го повдигне. Христос казва: „Дойдох на света да положа душата си за своя ближен – имам власт да я положа, имам власт и да я отнема“. Ще кажете, че всичко, което ви се говори, е добро, но не можете да се съгласите с мисълта, че вашата любов води към смъртта; не е нужно да се съгласите с моите думи – важно е да изучавате любовта си и да видите какви резултати произвежда тя. Ние не се интересуваме от гърнетата, които се пекат на вашите огнища, нито Бог се интересува от тях. Вижте колко от вашите гърнета са останали здрави, след като са се пекли на вашия огън;

вижте колко хора са останали здрави, след като са се хранили от яденето, което се е готвило във вашите гърнета – кой от сегашните хора не е умрял от любов? Проследете живота на своите близки и ще видите, че който е умрял, причината за смъртта му е или магнетичната любов, или приятелската любов, на които се е поддал.

Съвременните хора се нуждаят от чистене, но не както се чистят в банята. Някой влиза в банята и вика човек да го търка, докато се махне кирта от тялото му – това не е чистене, така не се постига чистота и светост, с които можеш да влезеш в Царството Божие. Който се стреми към чистота и светост, сам трябва да се разтопи и да влезе в банята на Божествения живот – така именно той ще стане по-бял и по-чист, отколкото е бил по-рано.

„Блажени нажалените, защото те ще се утешат.“ Думата *нажален* подразбира растене в добродетели – не можеш да растеш в добродетели, ако не жалиш. Ако жалиш за майка си, или ти трябва да отидеш при нея, или тя трябва да дойде при теб; ако жалиш за светлината, ти трябва да отидеш при нея – само така ще растеш в добродетелите. Следователно, ако искаш да растеш и да се развиваш в добродетели, първо трябва да отидеш при Бога – това значи да се откажеш от всички временни връзки на Земята, които спъват развитието ти.

„Блажени кротките, защото те ще наследят Земята“ – кроткият е солта на Земята. Как се среща солта в Природата? В разтворено състояние, в морската вода и като минерал – каменна сол; тя трябва да се отдели и от морската вода, и от каменната сол и да се пречисти. Получили се в чисто състояние, тя представлява Божествения живот, към който всички се стремят. Този живот е съчетание на Любовта и на Мъдростта: Любовта действа на Земята, а Мъдростта – на Небето. За да разбере какво нещо е Любовта и Мъдростта, преди всичко човек трябва да знае може ли да се разтопи, или не може. – „Как ще познаем?“ Много просто, ще намерите тайната врата на Царството Божие и там ще разберете можете ли да се разтопите. Така ще разберете и стиха: „Блажени кротките, защото те ще наследят земята“. За това са нужни труд и работа – да се потите по деветдесет и девет пъти на ден и всичко във вас да се

разтвори за Божествения живот. Само така ще разберете смисъла на труда и работата, на радостите и страданията. Като се разтопите, ще се повдигнете нагоре, в Божествения свят, и всичко земно ще остане на Земята.

Като се говори за Възвишения свят, някои казват, че са го видели насън – сънят не е истинско виждане. Да виждаш само външната форма на нещата, това още не е познаване и разбиране; това е все едно да казвате, че някой човек е чист, само защото външно е чист. Знаете ли какво нещо е Чистотата? Когато в дома ви влезе чист човек, ако сте готови за Божествения живот, той ще ви донесе най-голямото благословение. Ако не сте готови, ще преживеете големи страдания – той не иска да страдате, но вашето неразбиране ви носи тъмнина и мрак. И Христос дойде между евреите, донесе им Светлина, чрез която посочваше правия път, но те не Го приеха и Го разпнаха; те се отказаха от Неговата светлина и приеха тъмнината, а тъмнината и смъртта са синоними. Така става с всеки, който се отказва от Живота – щом се откажеш от Живота, иде смъртта. Христос е Пътят, Истината и Животът; следователно, който се отказва от Христа, влиза в ада, мястото на тъмнината, на разлагането, на прекъсване на връзките с всички живи същества – това значи да съдействаш за разрушаването на своя живот, както и на този на своя ближен. Ако съзнаваш това, няма ли да страдаш?

Мнозина се страхуват от страданията. Страхът е на място, ако предшества греха, обаче страхуваш ли се след съгрешаването, положението ти е лошо – затова е казано: „Страхът от Господа е начало на мъдростта“. Ако скърбите преди съгрешаването, добро е; ако скърбите след съгрешаването, зло е. Който скърби преди да е съгрешил, той може да подобри живота си; който скърби след съгрешаването, натъква се на непоносими страдания. Казано е, че гневът Божи се излива върху чадата на непослушанието; така е за сегашната епоха, но бъдещата епоха носи благословение за праведните. Към грешниците тя ще бъде крайно възискателна. – „Аз от кои съм?“ Ако искаш да знаеш от кои си, попитай се и си отговори разтопяваш ли се, т.е. кротък ли си, гладуваш ли и жадуваш ли за Правдата. Топиш ли се като солта? – „Не се топя“ – губиш първия

зар. Нажален ли си? – „Не“ – губиш втория зар. Жадуваш и гладуваш ли за Правдата? – „Не“ – губиш и третия зар. След това каквото и да ти говорят проповедниците, както и да те успокояват хората, ще знаеш, че не си спасен. Едно от свойствата на Христовата кръв е разтварянето и разтопяването; ето защо, който пие Христовата кръв, ще бъде спасен – значи Христос спасява човека. Въпреки това момата мисли, че спасява момъка, а момъкът мисли, че спасява момата – и двамата са на крив път. Какво спасение е това, което ги прави нервни, отчаяни и недоволни? Момъкът туря пипалата си върху момата като октопод и я изсмуква; и момата прави същото – това е морският дявол, който се проявява чрез тях. При новото възпитание майката трябва да каже истината на дъщеря си, а бащата – на сина си. Ако дъщерята се е влюбила и страда, майката трябва да ѝ каже: „Дъще, това не е любов, твоето гърне и гърнето на възлюбения ти не са още чисти, не можете да готвите в тях“.

Възложи надеждата си на Бога и Той ще ти покаже къде е твоят възлюбен и как ще го намериш. Аз вярвам само в един Бог, който е в сила да ни научи на великия закон на Любовта. Всеки друг, дошъл с мисълта да сватува, непременно крие в себе си някаква лоша мисъл. Сватовниците искат да съберат двама млади да си помагат; всъщност излиза друго нещо – вместо да си помагат, те започват да воюват кой да вземе първото място. Ето, и българите воюваха, за да стане България велика – стана ли велика? Не само че не стана, но днес се страхуват от решението на Съглашението⁵. Какво мислят съглашенците? Каквото Бог мисли за България. Бог е решил да прекара България през огън, за да изчисти нейното гърне – Той казва: „Аз не се нуждаю от българи, които не се разтопяват, не са кротки и нажалени, не гладуват и жадуват за Правдата и Истината“. Същото се отнася и до всички народи.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат.“ Днес във всички черкви се молят за България, дано не дойдат страдания върху нея, т.е. да не мине гърнето ѝ през огън. Българите се страхуват да не би съседните държави да вземат повече земя, да станат по-силни. Да вземат повече земя, това значи да варят повече кокали в гърнетата си – какво ще им донесат тези кокали? Едно ще

АКО НЕ БЯХ ДОШЪЛ

знаете: човек или народ, който не се топи, ще бъде изхвърлен навън – това се отнася до всички хора и народи без изключение. Всички хора и народи могат да се разтопяват, но не искат, защото са в обятията на своя възлюбен, който им дава различни обещания: той им казва, че ще ги украси с диаманти – отдалеч да светят. Диамантите не са дадени за октоподите; всеки може да изработи такива диаманти и да ги носи в себе си – само така човек може да бъде смел, силен и готов на всякакви жертви. Пита ли някой какво бъдеще го очаква, ще му отговоря: бъдещето ти е завидно, ако се топиш, ако си кротък, ако си нажален, ако гладуваш и жадуваш за Правдата. – „Мъчно се постига това.“ Все пак може да се постигне.

„Ако не бях дошъл.“ Понеже Истината е дошла, човек или ще живее, или ще умре – едно от двете. Когато се разтопи, солта не изчезва, но става по-чиста – колкото пъти и да я разтваряте във вода, тя не се уморява; обаче турите ли дървото само веднъж на огъня, то изчезва и се превръща на пепел. Ако приличате на солта, след разтварянето ви отново ще кристализирате, т.е. ще възкръснете; ако приличате на дърво, ще изгорите, ще се превърнете на пепел и ще ви хвърлят на купището. Казано е в Писанието, че ако солта обезсолее, ще се хвърли навън.

И тъй, блаженствата, върху които Христос говорил на учениците си, имат отношение към солта. Ако дойде някой приятел при вас, питайте го желае ли да се разтваря и топи като солта; желае ли да бъде кротък и нажален, да гладува и жадува за Правдата; ако отговори положително на всички въпроси, той е добър човек; ако отговори положително само на един въпрос, а на другите не дава отговор, пазете се от него. Това е говорил Христос на тогавашните хора, така трябва да се говори и на сегашните учени, проповедници, общественици и други. Така трябва да се разбира Христовото учение, за да не кажете един ден: „Вода газихме, жадни бяхме“. Приятна и лесна работа е човек да се разтопява; когато се къпе, той може да провери разтваря ли се, или не. Децата обичат да се къпят, но и възрастните обичат това; от тях се иска внимание, за да се изпитват могат ли да се разтварят или топят – това ще ги доведе до себепознаване. – „Как ще позная дали се топя?“ Ако някой

ти открадне голяма сума и ти не се смутиш, способен си да се разтопяваш; смутиш ли се, ти не можеш да се топиш. Ако влизаш в положението на онзи, който страда, ти си способен да се разтопяваш. Приятно е да срещаш такъв човек – той е добър и влияе благотворно върху окръжаващите. Заслужава да слезеш на дъното на ада за един добър човек – за него Небето се отваря и ти става весело и светло на душата. Приятно е да слушаш музиканти, които не само свирят, но чувстват и живеят в това, което изпълняват.

Мнозина говорят за Любовта, без да я чувстват, без да се проникват от нея и без да я прилагат – това значи едно се говори, друго се изпълнява. Когато видиш едно агънце, казващ, че го обичаш, а то отговаря: „Бе-е“ – това значи: „Няма ли човек, който да покаже в действителност любов към мен?“. Ти обичаш агнето, но мислиш, че като го заколят, ще си хапнеш от него – това не е Любов. Така се обичат повечето хора, така се обичат много моми и момци – в края на краищата един от тях все ще стане жертва, както агнето, от ножа на своя господар касапин.

Съвременният свят е пълен с касапи. Колко агнета днес отиват жертва! Аз се чудя на величието на Бога, на Неговата милост и Любов, на Неговото търпение – Той вижда всички престъпления на хората и търпи. Навсякъде чувствате съмнения и подозрения. Докато някой ви храни, вие сте с него; щом престане изобилието, всички се отдръпват от него – това не е християнство, не е морал. Не ви упреквам, но посочвам слабите ви страни, за да се вгледате в себе си и да научите правилно да се разтопявате. Светът е преситен от обяснения в любов. Ако се жертвате, жертвайте се за Бога, а не за човека. Не искам да се жертвате за мен, нито да умирате за мен – това е най-голямото нещастие за човека. От всички се иска да се откажат от греха, от престъплението и непослушанието. Откажете се от ревността, която трови душите ви, очистете къщите си и тогава очаквайте Христос да ви посети. Вложете повече Любов в Живота си. Когато месите хляб, когато готвите, приложете Любовта си; и тогава който хапне от вашия хляб, ще бъде благословен. Хляб, омесен без Любов, носи отрова за човека; не тровете себе си, не тровете и близките си – никой няма право да става причина за страданията

АКО НЕ БЯХ ДОШЪЛ

и смъртта на своя ближен. Чист и свят Живот се изисква от всички. Всеки трябва да се разтопи, да стане кротък и нажален, да жадува и гладува за Правдата.

Христос казва: „Аз съм виделината на света“. Следователно, който търси тази Виделина, ще се просвети; който не я търси, ще ходи в мрак и тъмнина. Ще кажете, че светлината се проявява чрез всяка лампа; всяка светлина, отдето и да иде, е отражение на Божествената светлина, но отражението изчезва, ако не е свързано с главния източник. Истинската Светлина е в човешкия мозък, а не вън от него. Светлината иде само отгоре. Който възприеме Божествения живот в себе си, той започва да свети като Слънцето и тогава стихът „Вие сте виделината на света“ се осмисля.

И тъй, докато сте в света, между хората, работете съзнателно, за да не се отчайвате, да не се спъвате едни други. Понеже минавате за културни хора, покажете своята култура. Не ставайте причина да прогоните добрите хора между вас – те са дошли да ви помагат; ако не отворите сърцата си за тях, ще ви напуснат. Ако е да опитват жилото на човека, те могат да отидат между бръмбарите и буболечките – и там ще бъдат жилени, но поне ще се предпазват. Буболечката носи жилото си отпред, на хобота, за да се вижда, а човек носи жилото си отзад. Човешкият език е жило, което троши и кости – който може да извади отровата на своя език, той минава за учен и велик човек.

„Ако не бях дошъл и не бях им говорил.“ Христос дойде между хората, за да им покаже как да живеят, как да изпълняват Божията воля, да работят за идване на Царството Божие на Земята и за въдворяване на Славата Божия. Тази е положителната страна на стиха: „Ако не бях дошъл и не бях им говорил, грях не щяха да имат“.

2 март 1919 г., София

МОЕТО ИГО

Вземете моето иго на себе си и научете се от мене...

Защото моето иго е благо и моето бреме е леко.

От Матей 11:29,30

„Вземете моето иго“ – това е една положителна заповед. Защо трябва да вземем Христовото иго? Защото е благо и леко. Какво ще се придобие от това? Ще се научим да бъдем кротки и смирени. Ще кажете, че това са прозаични думи. Игото е символ на робство – отрицателна страна на Живота; всички живи същества, от най-малкото до най-голямото, носят по едно иго – няма същество в света, което да е абсолютно свободно от иго. Ето защо като предлага на хората своето иго, Христос го сравнява с игото, което те сами си налагат – Той казва: „Вземете моето иго, защото е благо и леко“. Наистина, всяко човешко иго е тежко и горчиво.

Какво означава думата *иго*? На турски език *йок* означава *няма*; на английски *йок* означава *хомот*; на индуки *йог* означава *учител*. Следователно Христос говори за Своето иго в смисъл на учител – Той казва: „Вземете моето иго“, т.е. приемоте го като Учител в себе си и се научете от него. В широк смисъл на думата под *иго* турчинът разбира отсъствие на свобода, англичанинът съветва човека да си тури хомот и да върви напред, индусят вижда в игото Учител, който учи човека на Добро. Българинът счита игото за робство – той знае това от себе си. Като стане сутрин, туря хомот на биволите си, тръгва след тях с остена си и казва: „Дий!“; биволите се обръщат назад и питат господаря си: „Защо ни мушкаш?“ – „Защото няма свобода на този свят.“

Нужно ли е игото в живота? При сегашните условия на живота игото е необходимо – то води човека към мъчение, труд и работа. Понеже съвременният човек е проникнал дълбоко в материята и се е свързал с нея, той се мъчи, докато скъса тези връзки; след това започва да се труди и най-после животът му се осмисля; щом осмисли живота си, човек работи. И пилето, докато е в черупката на яйцето, се

мъчи; щом наближи време да се излюпи, то започва да чука върху черупката, докато я пробие и излезе вън, на свобода; и в свободния живот има иго, но пилето се труди вече да осигури прехраната си. Всички хора са затворени в черупка, от която трябва да излязат. Докато не я усеща, човек стои в черупката си тих и спокоен; щом му дотегне, той се мъчи, прави опити да я пробие и да излезе навън. Важно е да спази момента на пробиването ѝ; счупи ли я преждевременно, или ще умре, или ще излезе вън, но хилав и неспособен за самостоятелен живот. Внимавайте да счупите черупката си навреме – този момент в живота наричаме придобиване на Свобода, влизане в Новия живот. Алхимиците го наричат придобиване на философския камък, а в Евангелието се говори за него като влизане на човека в Царството Божие. Който е придобил Царството Божие, той не говори за него; чувате ли някой постоянно да говори за Царството Божие, ще знаете, че той е далеч от него. Колкото повече говори човек за Правда, Истина, Любов, морал, богатство, толкова по-далеч стои от тях – изобщо, хората говорят за неща, които нямат. Гладният говори за хляб, докато се наяде; щом се нахрани, не мисли вече за хляба; когато огладнее, отново започва да мисли за хляб – въображението му работи, представя си фурна, пълна с топли, зачервени хлябове.

„Защото съм кротък и смирен по сърце“ – с този стих Христос открива нова епоха за човечеството. Кое е забележително в тази епоха? Остенът изчезва, слугите стават едно с господарите, жената и мъжът тръгват задружно в живота. Който е влязъл в тази епоха, казва: „Хвърлям вече остена, пускам воловете си на свобода, завързвам със слугата си отношения на приятелство и най-после влизам в кухнята и започвам да готвя заедно с жена си, тръгвам рамо до рамо с нея в живота“.

Христос казва: „Вземете моето иго на себе си“ – веднага ще се запитате може ли да се вземе това иго, време ли е вече, какви ще бъдат резултатите. От две хиляди години хората си задават все едни и същи въпроси, но никой вече не ги пита готови ли са, или не. Като срещнат човек с тежък чувал, не го питат готов ли е да го облекчат, но взимат чувала му и казват: „Ние имаме право да вземем твоя чувал; друг е въпросът, ако можеш да го носиш; щом не

можеш, ние ти идем на помощ“. Ако срещнат човек, който е впрегнал биволи в колата си и върви след тях с остен, ще спрат колата и ще му кажат: „Приятелю, разпрегни колата и освободи биволите си – аз ще се впрегна и ще работя вместо тях“. Време е силните, големите да се впрегнат на работа и да заместят малките и слабите. Съвременните хора трябва да се освободят от двойното робство, в което са попаднали – физическо и духовно.

В първите времена на християнството един светия срещнал един голям богаташ, който търсел роб да му служи. Светията предложил на богаташа да му стане роб. Богаташът се съгласил, но първо го запитал:

- Колко искаш да ти платя?
- Продавам се за хиляда дуката.
- Съгласен съм, от днес ще бъдеш мой роб и слуга.

Светията изпълнявал добре работата си и останал две години в дома на богаташа. През това време той успял да обърне двете дъщери на господаря си към Бога – така той ги освободил от веригите на човешките заблуждения. Като свършил работата си, той казал на господаря си, че трябва вече да напусне дома му. Господарят дал съгласието си и му предложил сумата хиляда дуката, която му дължал. Обаче светията отказал да вземе каквато и да е сума, като добавил: „Господарю, платено ми е всичко – за всяка от дъщерите ти, които обърнах към Бога, ми е платено по петстотин дуката“. Това е алегория, от която хората трябва да се учат. Светията не е получил никаква сума за дъщерите на богаташа, но той знае, че е голяма радостта на Небето, когато една душа се обърне към Бога.

Мнозина говорят за Христовата кръв, за жертвата, която Христос направил за човечеството, за Любовта, за Правдата, но като влязат в дома си, други са отношенията им към техните близки. Жената на един такъв християнин казала: „Не желая да вляза в този Рай, за който ми говориш“. Така казвали и китайците за католиците, от които слушали да се говори по един начин, а се постъпва по друг; те често запитвали: „Има ли на другия свят католици?“ – „Има“ – „Тогава не искаме да влезем в този Рай, за който те ни говорят.“ Ето защо между делата и думите на човека не трябва да има противоречие. При това, като обещаваме нещо,

трябва да си служим със сегашното време на глаголите, а не с бъдещото – Бог говори всякога в настояще време, а не в бъдеще. Настоящото принадлежи на Бога, а бъдещето – на човека. Кажы: „Взимам Христовото иго на себе си“; кажеш ли: „Ще взема Христовото иго“, ти залгваш и себе си, и своя близкен. Който вземе Христовото иго, той придобива нужната Свобода. Свободен е този, който е научил законите на кротостта и на смирението. Солта е кротка и смирена – туриш ли я във водата, тя се разтваря без шум, без роптание и протест. Следователно, ако се гневиш на жена си, че не е стотвила добре, ти не си кротък и смирен. – „Аз съм добър човек, но малко съм нервен.“ Кой човек не е нервен, на кого нервите не действат? – „Неврастеник съм.“ В неврастенията няма нищо лошо – неврастеник е онзи, който се е омотал в лабиринта на своите мисли и чувства, объркал е пътя си и не може да излезе вън, на свобода. Такова е положението на човек, който има да плаща две-три полици в един ден, но няма достатъчно пари и се чуди как да излезе от това положение. – „Какъв е цярът на тази неврастения?“ Да отидеш при кредитора си и да го помолиш да продължи срока на полиците ти. – „Честолубието ми не позволява да се моля на този-онзи.“ Как ти позволява честолубието да подписваш толкова полици? Щом си подписал няколко полици, без да си в сила да ги плащаш, ти си накарнал вече честолубието си – сега не ти остава нищо друго, освен да се молиш и да възстановиш своето честолубие и достойнство.

Един турски кадия разглеждал делото на един богат турчин. Преди да се произнесе и издаде присъдата, турчинът посетил кадията и изказал следната молба: „Господин кадия, ще ти дам сто лири и гърне с чисто, хубаво масло, ако отсъдиш делото правилно“. Кадията издал присъдата в полза на турчина. За да изкаже благодарността си, турчинът му занесъл обещаните сто лири и гърне с масло. Кадията благодарил и след сбогуването си с турчина решил да опита маслото дали е хубаво. Като бръкнал с ръката си в гърнето, той останал крайно изненадан – само горният пласт бил масло, а в средата на гърнето имало говежди нечистотии. Силно разгневен, той изпратил слугата да повика турчина. Последният застанал спокойно пред кадията и го запитал:

– Какво искате от мен?

– Как не те беше срам да напълниш гърнето с нечистотии? Като бръкнах вътре, изцапах ръцете си.

– Ти отдавна ги изцапа; още като издаваше присъдата, ти бръкна в гърнето и изцапа пръстите си.

И тъй, помнете, че дяволското гърне, в което често бъркате, е пълно с нечистотии. Има ли дяволи между хората? Има, те са духове, възплътени в човешка форма – те са хубаво облечени, заемат различни служби в обществото. Как се познава дяволът? Много лесно – достатъчно е да бръкнеш в гърнето му, за да разбереш с кого имаш работа. Отгоре в гърнето има нещо сладко, но вътре е пълно с нечистотии – тази е диагнозата, по която познавате присъствието на дявола.

Една от великите науки на Живота се заключава в правилното хранене. И в миналото, и днес човек се храни с нечиста храна – възможно ли е това? Възможно е. Всяка клетка има стомах, черва, както и цялото животно; щом е така, тя отделя нечистотии; понеже човек се храни с растения и животни, следователно той възприема и нечистотиите на самите клетки. Мислите, чувствата и постъпките на хората също биват чисти и нечисти. За да се уверим в това, достатъчно е да бръкнем само с два пръста в някои от техните гърнета – щом извадим пръстите си навън, ще разберем какво носят те за цялото човечество. Може ли човек да се освободи от нечистотиите на физическия и Духовния свят? Може, но той трябва да се преобрази, да стане кротък и смирен.

Христос казва: „Вземете моето иго на себе си, за да се научите как да станете кротки и смирени“. Христос е кротък и смирен – не ферментира, не роптае, не се гневи. Кротостта е необходимо условие за живота на великия човек – никой не може да изнасили кроткия, нито може да му причини някакво зло. Според някои кроткият се познава по това, че е мирен, стои на едно място, не се движи много – това не е кротост. Кротостта е вътрешно състояние на душата, при което мислите и чувствата на човека са отправени към един център с единствената цел да съграждат. И водата е кротка – тя прониква навсякъде, пои растенията и животните, утолява жаждата на пътниците, върши полезна работа. Понякога тя става буйна, причинява големи пакости, но това се дължи

на хората, които изменят природата ѝ – те искат да впрегнат кротостта ѝ, да я използват за свои лични облаги. Водата има свойството да пречиства различните вещества: ако се разтвори в нея нечиста сол, утайките падат на дъното; след изпаряване на водата солта отново се отделя, но вече чиста и във вид на кристали – значи при пречистване на солта утайките остават, т.е. кротостта се отделя от утайките си. Онзи, който се представя за кротък, без да е такъв, носи само утайките на кротостта. Кой човек е кротък? Който носи Христовото иго на себе си. Кой не е кротък? Който не носи Христовото иго. Христовото иго е свързано със закона на кротостта – който поема това иго, той изучава този закон.

Сега, като се говори за кротостта, хората ще се разделят на категории: първата категория ще приеме идеята за кротостта от страх; втората категория ще я приеме от материален интерес – да спечели нещо; третата – от любов към науката, за да научи нещо, да опита силата на кротостта; четвъртата – от любов към Бога, за да приложи Словото Му и да бъде полезна на своя ближен. Не е лошо, че съществуват толкова категории хора – важно е в края на краищата всички да възприемат игото на Христа, за да станат кротки и смирени. Това не се постига изведнъж, но постепенно – не можем да учим гъсениците да хвърчат, нито пеперудите да лаят. Какво правят някои хора? Срещат гъсеници и започват да им проповядват как да хвърчат; опасно е гъсеницата да хвърчи, тя трябва да лази и да се храни с листа – не е дошло още времето ѝ да хвърчи и да се храни със сладкия сок на цветята. Единственото нещо, което може да се направи за гъсеницата, е, когато я видите на земята, да я поставите на лист, за да си гризе спокойно, от никого несмущавана. Опасно е да учите пеперудата да лази – тя трябва да се движи в градина с много цветя, да смуче сладкия им сок и да се радва на Божествения свят.

Всеки говори за себепознаването, но като се натъкне на известно изпитание, вижда, че не се познава – затова често човек се запитва пеперуда ли е, или гъсеница. За да се познаеш, наблюдавай се да видиш хвърчиш ли, или лазиш; дали гърнето ти е пълно с чисто масло, или има и нечистотии в него. Ако си гневен, бръкни в гърнето си и виж чист ли е пръстът ти, или не; ако е чист, продължи работата си;

ако е нечист, освободи се от отровата на гнева и след това работи. Дойде ли една идея в ума ти, преди да я реализираш провери дали хвърчиш, или лазиш; при хвърченето ти ще я реализираш по един начин, при лазенето ще я реализираш по друг начин. Някой се заема с много работи, но като не може сам да ги свърши, прибегва до помощта на външни хора – този човек лази. Който не търси чужда помощ, той хвърчи – защо? Защото уповава на Бога и като хвърчи, той намира нужните сокове навсякъде. Който не уповава на Бога и не е свързан с Него, страда, независимо това дали е пеперуда, или гъсеница, дали хвърчи, или лази. Някои хора са в състояние на гъсеница, а други – на пеперуда; въпреки това и едните и другите страдат – защо? Защото често гъсеницата попада между цветя без листа, оттук-оттам обикаля – няма храна и условия за развитието ѝ; пеперудата пък попада между листа на дървета и растения без цветове – и тя се лишава от храна и условия за развитие. Следователно оплаква ли се гъсеницата, че страда, казвам, че се намира между цветя без листа; ако и пеперудата се оплаква, че страда, тя се намира само между листа.

„Вземете моето иго на себе си, защото съм кротък и смирен.“ Да бъдеш кротък и смирен значи да проникнеш в благоприятни условия за твоето развитие, да не ферментираш и да бъдеш тих и спокоен, да дочакаш времето за изучаване тайните на Живота. Някой иска да знае какво представлява другият свят, какво нещо е Астралният свят и какво – Умственият. Това са светове, които могат да се определят с една дума: например Астралният свят е на желанията, Умственият свят – на мисълта, а Причинният – на причини и последствия на нещата. Какво знание е това, което се определя само с една дума? Ако сравнявате материята на трите свята – физически, Астрален и Умствен, ще видите, че материята на физическия свят е най-гъста, на Астралния свят е по-разредена, а на Умствения свят – най-рядка. От човека зависи да измени свойствата на физическата материя, т.е. да я направи по-пъргава, по-еластична, по-рядка. Трябва ли да допускате в ума си отрицателни мисли, които сгъстяват атмосферата около него? Чували сте как някой се заканва на своя познат, задето му казал една обидна дума; той ще му отговори с десет обидни думи

и не мисли, че с това е бръкнал вече в нечистото гърне и се оцапал – така той се излага много повече, отколкото обидната дума го излага. Дръжте в ума си възвишени и чисти мисли, които ви свързват с Умствения свят, където живеят светли, разумни Същества. Дойде ли в ума ви една нечиста мисъл, турете я веднага в огъня на Божествената любов, за да изгори и да се превърне на пепел.

Сега аз не говоря на вас, но на кадията и неговия обвиняем – турчина. Трябва ли кадията да се сърди на турчина, че му казал истината? Благодарете на всеки, който ви казва истината. Кой от вас е изгълнил Божията воля както трябва? Нека всеки си отговори какво е направил за Господа. – „Аз ли съм най-голям грешник?“ Не е въпрос дали си грешник, или не; важно е всеки да изгълни волята на Онзи, който го изпратил тук, на Земята – в изгълнението на тази велика воля се крие благо то на човешката душа, както и благо то на цялото човечество. Ще кажете, че лесно се говори, но светът не се оправя само с думи; аз не мисля, че мога да оправя света, но ретуширам своите работи. Така постъпва всеки художник: когато нарисува една картина, оставя я известно време настрана, не се занимава с нея; след време пак я преглежда, за да намери някакъв недостатък – види ли такъв, веднага го изправя; когато я гледа дълго време и нищо лошо не забелязва, пак я туря настрана – така той изправя погрешките си, докато един ден не вижда нищо лошо в нея и счита, че картината е завършена. Когато срещна някой човек, аз считам, че той е една от моите незавършени картини и веднага взимам четката си да изправя един от недостатъците му. Знаете ли с какви бои си служи? Обикновено аз използвам всички цветове на спектъра. Обаче никога не си служи с черна боя – черният цвят означава почивка, отсъствие на Живот, той е отрицателен цвят.

„Защото съм кротък и смирен по сърце.“ Кротостта и смирението са толкова необходими в Живота, колкото и солта – това са вътрешни качества, които дават възможност на човека да се развива правилно. Така той дохожда не само до външното, но и до вътрешното знание. Кроткият се проявява само тогава, когато влиза в общение с хората; тогава той се проявява свободно и познава себе си, но и окръжаващите го познават – с присъствието си той внася Мир между

хората. Кротостта хармонизира хората, поради което те се обединяват и образуват големи общества – така действа и Бог със своето присъствие. Възможно ли е различни хора с различни характери да се обединят в едно цяло? Вижте какво правят музикантите в един оркестър: всеки музикант свири своята част и в края на краищата тоновете на различните инструменти се сливат в акорди и образуват нещо хармонично, приятно за слушане – тук действа законът на сливането. Следователно всяка музикална пиеса, която е основана на този закон, е кротка и хармонична. Ако искате да създадете красива и възвишена музика, турете кротостта в действие; ако искате да създадете нова религия, която да почива на Любовта, вложете за основа кротостта; ако искате да преобразите земния си живот, да изчистите отношенията си, вложете кротостта за основа на вашите постъпки. Кротостта повдига вибрациите на човека и го води към чист, Божествен живот. Всяка мисъл, всяко чувство и всяка постъпка, лишени от кротостта, са проява на безлюбието. Чистота и искреност се иска от човека – как се познава чистият човек? Като бръкнете с двата си пръста в неговото гърне и пръстите ви останат чисти, той е чист. Така ще познаят и вашата чистота. С двата пръста жената рови в земята да посади нещо – в тези пръсти се крие човешката религия, съвест, воля и правда. Ето защо, когато казвате, че човек трябва да се познае, това значи да бръкне с двата си пръста в своето гърне и да види чисти ли са пръстите му, или оцапани.

Кротостта и смирението са качества, които вървят заедно. Смиреният никога не говори за себе си, той изпълнява задълженията си тихо и добросъвестно и така се проявява. Христос дойде на Земята именно затова – да покаже на хората как да живеят. Без кротост и смирение няма спокойствие; вълнува се морето, т.е. човешкото сърце, но един е пътят за утихването му – пътят към кротостта и смирението. Защо трябва да се смущава сърцето ви? Писателят се смущава за своето произведение, да не би критиката да се произнесе много строго; ученият се смущава за своето изобретение. Ако съчинението ви почива на Истината, няма защо да се смущавате – има строги критици, но ако са чистосърдечни, те не са опасни. Важно е човек да бъде искрен към себе си и към своите

близки, за да не изпада в лицемерие. Лицето на някого се изкривило от страдание, а той се представя за спокоен; лицето на спокойния е огледало на душата му – и да страда, той понася всичко със съзнание и Любов, знае, че сам е виновен за страданието си, не хвърля отговорността на другите хора. – „Не се носи лесно бремето.“ От човека зависи. И бременната жена носи иго, но се радва, че ще се роди човек на света; бременната жена трябва да носи детето си с кротост и смирение, за да предаде тези качества и на него – само така може да се подобри бъдещото поколение. Следователно дето и да носите иго – на врата, на гърба, в утробата си, в ума, в сърцето, носете го с радост, кротост и смирение.

„Вземете моето иго на себе си, защото съм кротък и смирен по сърце“ – ето един стих, който заслужава да се приложи в Живота. Всеки трябва да го напише в ума и в сърцето си. Бременната жена трябва да повтаря този стих през всичкото време на бременността си – така ли постъпва тя? Понякога си спомня този стих, но едва след като роди детето, а тогава е късно вече. Христовото иго е необходимо за умствения и духовния живот на човека – без него той изопачава своите мисли, желания и постъпки. Какво значи да живее човек с изопачени мисли и желания? Това подразбира дърво с лоши, гнили плодове. Мислите са плодове на ума, а чувствата – на сърцето.

За да се създаде една мисъл, нужни са два елемента: *A* – висшият манас и *B* – нисшият манас; двата елемента заедно образуват *C* – самата мисъл. И в Духовния свят чувствата се образуват пак от два елемента – искане и желание. И тъй, буквата *A* е умът, *B* – сърцето, *C* – волята; значи $A + B = C$, т.е. волята е дете на ума и на сърцето. Следователно, когато казват за някого, че волята му не е възпитана, това значи, че умът и сърцето му са невъзпитани – щом те са невъзпитани, и детето, родено от тях, ще бъде невъзпитано. Някои искат да възпитат ума и сърцето чрез волята; и това е възможно, обаче синът ви ще играе ролята на вашата воля – той ще се ожени и заедно с жена си ще ви възпитават. Синът ще бъде *A*, жена му – *B*, а вие – *C*, т.е. неговите деца. На какво ще бъде равно $A - B$? Този въпрос оставям отворен, вие да го разрешите.

Кротост и смирение – две велики качества на Астралния свят, които създават истинските желания и стремежи на сърцето. Който иска да влезе в общение с възвишените жители на Астралния свят, трябва да бъде кротък и смирен. Без тези качества пак ще отидете в Астралния свят, но ще се върнете, без да сте придобили нещо – кротостта и смирението подготвят човека за съзнателното му влизане в Астралния свят. Те успокояват душата, която укрепва тялото и го прави здраво и бодро – без кротост и смирение лекуването на човека е невъзможно. Без кротост и смирение никаква идея не може да се приложи. Кроткият се отнася добре и с хората, и с животните – той знае силата на грубите отношения, на лошите думи и ги уподобява на отровните и вредни питиета. Затова казвам: не се черпете с лоши думи и с груби отношения. Всяка дума е ценна, когато е употребена на мястото си. Днес на всички хора са дадени условия да бъдат кротки и смирени по сърце.

„Вземете моето иго“ – игото, това са двете очи на човека. Който не прилага закона на кротостта и смирението, носи хомот на гърба си. Човешкият дух е впрегнат на работа; неговото седалище са очите, през които вижда всичко и върви напред. Същевременно очите са и хомотът на човека: каквото види чрез тях, той го пожелава; ако не може да го постигне, той се връща у дома си недоволен и разочарован. Вижда ниви, къщи, говеда – всичко пожелава; чувате го най-послед да казва: „Винце искам, прасенце искам, за да си пийна и хапна, да разбере смисъла на живота“; и ако не може да задоволи желанията си, той казва, че носи иго. Игото не е в това, че не е постигнал временните си желания, но в това, че не е употребил очите си намясто – пожелал е неща, които не са нужни. Който не е доволен от живота си, ще носи игото на врата си; ако пак не е доволен, игото ще се премести на гърба му; и най-послед игото ще влезе в утробата му и ще роди дете. Така игото ще се мести, докато човек разбере смисъла на Живота и стане свършен, т.е. кротък и смирен. Значи игото е първо на очите, после – на врата, на гърба и най-послед – на корема. Да се справиш с това иго подразбира да изучаваш алхимията.

Следователно не говорете за желанията си и не страдайте за това, което не сте постигнали; използвайте знанието,

което иде чрез очите ви, и мислете какво трябва да правите всеки ден. Кажете си: „Днес трябва да бъда кротък и смирен заради Онзи, Който ми е дал Живот“. Ако не сте готови да бъдете кротки и смирени заради Господа и Го безпокоите, вашият Ангел ще ви напусне. Ако майката и бащата се безпокоят за нищо и никакво, близките им един след друг ще напуснат Земята. Страшно е да остане човек сам на Земята, без близки и приятели – като сухо дърво без листа, клончета и цветове. Колкото повече се безпокои, толкова по-долу слиза той и губи всичко, което му е дадено. За да не става това, приемоте Христовото бреме, което води към кротост и смирение – само така ще се повдигнете и облагородите. Да вземете игото на Христа, това значи да приемоте Знанието на своя Учител в себе си. Който не е кротък и смирен, не може да придобие Любовта – най-мъчното изкуство е да любиш. Дето е Любовта, там е Духът. Учете се да любите не само хората, но и най-малките мушици, буболечици – и в тях се крият условия за бъдещото ви развитие.

Когато станат кротки и смирени, хората ще се отнасят добре с животните и растенията, няма да секат горите безразборно. В дървото виждам великолепен палат за съществата, които живеят в него (в кристала също виждам палат за съществото, което живее там), следователно нямате право да взимате без позволение живота на дървото – за всичко трябва да се допитваме до господаря на къщата. Какво правят съвременните хора? Те разполагат с живота на нисшите същества като със своя собственост, но в края на краищата скъпо плащат – дали признават това, или не, не е важно. Ще възразите, че Господ е създал всичко за човека – какво представлява човекът? Част от целокупното човечество. Следователно, като част, той е длъжен да иска позволение за всичко, което му е нужно, от Онзи, Който е господар на Цялото. Това изисква Христовото учение, това изисква новата религия – религията на работата, на Живота и на Любовта. Днес срещам млади моми и момци, деца и възрастни, които късат цветята безмилостно и после ги хвърлят като непотребни – това не се позволява. За човек, който къса цветята и ги хвърля, имаме лошо мнение: както къса главичките на цветята, така може да откъсне главата и на човека. Някой къса цветята и ги

подарява на близките си – и това не се позволява; за такива случаи българите казват: „С чужда пита помен не се прави“. Колко цветя са ми подарявани, но за всички съм платил; щом получа едно цвете, обръщам се към неговия господар и казвам: „Моля ти се, прости на това дете, то не разбира закона; когато порасне, ще разбере погрешката си и ще я изправи“. Новото възпитание изисква почитание към цветята и дърветата, както към хората.

Аз поставям нов закон: обичай всяко дърво, всяко цвете, всяко животно като себе си. Ще кажете: „Кой си ти, с какво право поставяш нов закон?“. Аз превеждам старите закони на нов език, за да бъдат разбрани и изгълнени от всички. Всяко живо същество – трева, дърво, цвете, животно, е израз на някаква идея, скрита в него; и човек е израз на една Божествена идея. Когато дойде на Земята, Бог ще потърси първо човека, за да види доколко той е реализирал идеята, която е вложил в него. Той ще се почуди, когато види колко се е изопачил човекът, колко е изопачил Божествената идея, вложена в душата му. Бог ще каже на човека: „Ти нямаш право да залагаш тялото си и душата си, те не са твоя собственост – тялото ти е храм Божий и ти нямаш право да го петниш“. Колко мъже и жени са изхвърлени днес на боклука, като остатъците на агънцата и прасенцата, а отгоре им турят кръст и пишат: „Бог да ги прости, да ги помене в царството си“. Бог ще помене покойния, но ще помене и онзи, който е станал причина за разрушаване на къщата му – неговото тяло. Аз пък ще кажа: „Господи, помени в Царството Си всички мъже и жени, старци и деца, свещеници и проповедници, учители и ученици, търговци и занаятчии и ги научи да живеят правилно, да не рушат къщите на своите ближни, да не отнемат живота на всичко живо по лицето на Земята“. Това значи да вземете Христовото иго на себе си и да станете кротки и смирени.

9 март 1919 г., София

С ЛЮБОВ СЕ ВЗИМА

*Царството Божие с любов се взима,
с обич се държи и с дух се крепи.⁶*

Това е мотото, написано на вратата за Царството Божие. Досега всички искаха да вземат Царството Божие със сила, но не успяха. Отсега нататък вече всеки трябва да се освободи от този възглед, т.е. да се освободи от старата черупка на закона, от неговите окови, неговите възгледи. Царството Божие не със сила, а с Любов се взима. „Бог възлюби света, за да не погине всеки, който вярва в Него“ – когато се приеме, че Бог е възлюбил света, тогава става ясен и прочетеният стих.

И тъй, първият тон в Живота е Любовта – с нея Животът започва. Имате ли този тон в себе си, ще имате и Радост; изгубите ли го, явява се скръбта, която е признак на тази загуба, както при певците, загубили тона на песента си, изчезва хармонията на гласовете и песента не върви. Любовта е основен тон и основна Сила. Човек, който люби, е всесилен, той страх не знае. Любовта, за която ви говоря, е същата, която действа и у вас, но вие често мените тона ѝ. Под думата *царство* се разбира простор, възпелтяване, проявление на човешката душа. В това Царство всички членове, т.е. камъните, които го съграждат, са живи. Царството Божие не е нещо мъртво, не се състои от правила и закони, а от живи същества, които живеят в една непреривна връзка. Всеки дом е едно царство в миниатюр – бащата, майката и децата образуват едно малко царство; когато има хармония и Любов между всички членове на семейството, това царство се изявява и членовете му вкусват неговите блага.

Сега, Царството Божие трябва не само да се вземе с Любов, но и да се държи с Обич. Под думата *държане* се разбира вътрешно крепене, което става от Духа – ето защо Царството Божие с Дух се крепи. Не считайте, че думите *Любов*, *Обич* и *Дух* се отнасят само до Царството Божие – те се отнасят и до нашия обикновен живот така, както никоя мома или момък не могат да вземат своя другар без Любов. Даже никаква вещ не можете да си купите

без Любов, а по-напред трябва да я възжелаете, да я възлюбите. Отидете ли в някоя гостилница да се нахраните или в някоя месарница да си купите нещо, пак ще вземете онова, което обичате. Обичта е вътрешна сила, която държи всичко в изправност, а Духът обгражда онова, което имаме. Като поставим Любовта в отношението към нашия Дух, Обичта – към нашата душа и Духа – към нашето тяло, ние ще имаме разгадка на Великия живот, който владее Земята. Духът е единството, което се проявява във всички хора – той е едно цяло, неделимо в себе си и във всички същества, затова трябва да го любим с една и съща Любов. Духът не може да се разделя, той крепи цялото Царство. Може да плачете, може да изливате много сълзи, но нямате ли Любов, Царството Божие е далеч от вас. Цял живот може да постите, постоянно да се разкайвате, но нямате ли Любов, Царството Божие е далеч от вас. Да се покаеш, разбирам да разтвориш сърцето си и да възприемеш Любовта вътре в него – друго покаяние не разбирам.

Според този велик закон вие трябва да обичате еднакво и Доброто, и злото – там е силата на човека. Любовта не познава зло. Може да кажете, че това е трудна работа; други пък ще кажат, че децата влизат в Царството Божие – влизат, но не могат да го взимат. Тези стари възгледи за „може“ или „не може“ са едно заблуждение. Ако оплета с въже краката ви, вие няма да можете да ходите, но това не показва, че действително не можете – съществува само една външна спънка, която ви пречи, но която можете да премахнете. Всеки човек, когото с Любов повикате да ви помогне, ще дойде, защото винаги, когато призовете Духа, той се отзовава. Злото в света се явява, когато престанем да любим Духа, т.е. злото е отсъствие на Любов към Духа. Някой казва, че мрази еди-кой си човек – това значи, че той мрази себе си и затова всякога ще бъде нещастен.

Сега, при днешния порядък на живота вие можете да си представите много мъчности: днешната култура е едно въже, омотано около краката ви; днешната политическа наука е второ въже, омотано около къщата ви; днешната религия пък е друго въже, омотано около вашите деца. Новата религия, която иде, ще бъде религия без въжета, без символи, без свещеници и проповедници, без съдии

и учители, без търговци и земеделци, без мъже и жени – бъдещата култура ще бъде царството на бащи и майки, на братя и сестри. Сигурно ви се вижда чудно как ще може без учители; тогава ще има един учител, един съдия, един мъж, една жена, а не много, както сега, защото днес светът страда от многото. Ако ме питате как да разбирате това, ще ви кажа да го разбирате както искате, няма да ви го обяснявам. Духът, който слиза към Земята, идва да повдигне човешката душа, която е жива и която, както казах, е най-същественото, най-ценното – Духът се прелива в душата и носи Любов. Когато последната се влее в душата, тя обиква Духа; после Духът и душата се вливат в тялото, което е тяхното дете. Тогава Духът ще крепи Царството Божие, което е целокупното тяло. Всички вие съставлявате Царството Божие на Земята, затова именно Христос казва: „Във вас е Царството Божие“. Това е факт, който може да се провери от всеки: нека който и да е от вас отиде в някоя пустиня, нека се изолира от всички същества, да остане сам-самичък и нека каже колко е щастлив. Всички живи същества, от най-голямото до най-малкото, чувстват необходимостта от общение. Всички живеят, въздишат и казват: „Завладейте ни чрез Любов, дръжте ни чрез Обич, крепете ни с Дух“ – всички, било деца, било възрастни, това търсят.

Едно време, когато Господ създал света, слънчевите лъчи решили да слязат на Земята, облекли се в най-хубавите си светли премени и слезли да я посетят – тези лъчи били седем сестри. Но щом слезли на Земята, какво било учудването им, когато видели, че дрехите им от светли се превърнали в седем други цвята: червен, портокален, зелен, жълт, ясносин, тъмносин и виолетов. Всяка сестра виждала промяната, която станала с нея, и се питали помежду си: „Какво стана с нас, че толкова ни потъмняха дрехите?“. Също и разликата между вас се дължи на тези седем сестри, които слезли на Земята: някой от вас е червен, друг – портокален, трети – жълт, четвърти – зелен и т.н. Щом се намерили в това чудо, сестрите написали на баща си: „Татко, когато слязохме на Земята, дрехите, които ни даде, се измениха толкова много, че едва се познаваме – няма я вече тази първоначална Светлина между нас“. Тогава бащата отговорил на първата си дъщеря: „Дъще, твоят червен цвят показва,

че ти носиш Живот на Земята и на хората, които толкова се оковаха в тези закони, че днес са мъртви – кажи им, че твоята Светлина се превърна в Живот и затова си червена“. Така тази първа слънчева дъщеря дала Живот на децата и затова всички се спуснали да грабят, започнали да се борят и да си скубят косите кой повече да вземе.

На втората си дъщеря бащата написал: „Дъще, кажи на хората, че ти им носиш дихание, Божествен живот – кажи им, че те трябва да работят, затова и твоят цвят е портокален“. Хората обаче не разбрали какво е работа, а започнали да се трудят и да се мъчат. Днес всинца се намираме в това положение: разболеете ли се някой, бързо викаме лекари или започваме да го тълчем с ядене, като че ли лекарите и многото храна ще му задържат живота – това е заблуждение. Знаете ли как се хранят Ангелите, знаете ли как се храни детето в утробата на майка си – само ли се храни, или го храни майката?

На третата си дъщеря бащата написал: „Дъще, кажи на хората да не държат очите си сведени надолу, да не търсят богатства, а да гледат нагоре, душите им да растат с вековете, да бъдат вечно зелени, какъвто е твоят цвят“. На четвъртата си дъщеря написал: „Кажи на хората, че след всеки растеж има узряване, има жътва и че събраният плод трябва да бъде общ за всички – това, което расте, го давам на всички общо и еднакво и трябва да се подели по братски, т.е. всеки да вземе само толкова, колкото му трябва“. На петата си дъщеря бащата написал: „Дъще, твоите дре- хи са сини, защото ти носиш Истината, носиш начина, по който хората да не изстиват, т.е. начина как да се запазва Божествената топлина в душата на хората“. Следователно Истината означава да имаш онзи вътрешен метод, чрез който да не изстиваш. Проверете на практика и ще видите, че омразата всякога е едно изстиване, недоволството също е изстиване, всички противоречия в света са все изстивания и обратно – всяка хармония е Божествена топлина и е една Истина. Истината е метод, начин, сила за задържане на Божествената топлина в човешката душа.

Шестото писмо, адресирано до шестата дъщеря, ще го прескоча, няма да го разпечатвам, ще оставя вие да го разгадате. Защото другарката на шестата сестра я няма, а

аз не говоря на един човек, но на двама. Ще премина към аметистовия цвят. На седмата, последната своя дъщеря, бащата написал: „Дъще, кажи на хората, че Царството Божие с Любов се взима, с Обич се крепи и с Дух се държи, затова и твоите дрехи са аметистови“.

Днешният ден има символично отношение към бъдещето – бъдещата култура ще бъде култура на Любовта, култура на Обичта и култура на Духа. Любовта е сила, която лекува всички болести и недъзи, няма по-добър лекар от нея в света – всеки, който иска да лекува или да придобие нещо, трябва да има Любов в себе си. Не се старайте да разгадавате какво нещо е Любовта, не я чоплете, само я опитайте; разгадаването е механично действие. Често вие питате децата колко ви обичат и те посочват с ръце, като ги разтварят повече или по-малко широко според степента на любовта: за братчето си посочват половин пръстче, за голямата си сестра посочват повече, за майка си – още повече, а когато показват колко обичат баща си, съвсем разтварят ръцете си, т.е. показват, че го обичат най-много – толкова, колкото целия свят. Широко разтворените ръце на детето показват, че обичта им е колкото цялата Вселена. Децата обичат баща си повече, защото бащата означава Бог, т. е. *баща* и *Бог* са синонимни думи. Ако във вашите бащи и майки вие виждате не човеци, а Бога, веднага този закон ще ви стане ясен. А сега казвате: „Този да обесим, онзи да обесим, този е крадец, онзи лъжец“ и т.н. – с това въпросът не се разрешава.

Тези седем сестри първоначално са слезли на Земята, после са се върнали на Небето, но сега отново идват в света вече в нова форма. „Зора се чудна зазорява“ – зора на какво? „Зора на светъл нов живот.“ Щом има зора, ще има и лъчи, които вече идват. И те трябва да ви намерят в положението на онзи млад и красив древен цар, който отишъл на лов в една гора и някъде след десетия ден на пътя му се изпречила една много красива боса девица, преследвана от злосторници. Като видяла младия момък, тя го помолила да я избави, без да подозира, че той е цар. Царят я завел в шатъра си, направил ѝ легло, поставил я да си легне и тогава тя се обърнала към него и го запитала: „Ти няма ли да ми направиш някакво зло, няма ли да злоупотребиш с

доверието, което имам към теб?“. Той ѝ отговорил: „Бъди спокойна, в моя шатър ти си в пълна безопасност“. Така тази мома не пожелала да се ожени за царския син и на другия ден той я изпратил с всички почести. Това е една загадка в света: колцина днес биха се отнесли така благородно с тази мома, ако тя попаднеше в шатъра им, колцина щяха да имат доблестта да не се докоснат до нея? Ето въпросът, който трябва да разрешите. Девицата е вашата душа, която трябва да пазите чиста вътре в себе си. Вие, които учите Христовото учение и ме слушате, едно чувате, а друго разбирате. Щом видите девицата, вие си казвате: „Не може ли тя да ни стане наложница, не може ли да донесе пари от баща си, разполага ли със средства?“. Не, тази девица само е изпитала царския син, но и двамата са издържали изпита. Затова Христос казва: „Синовете на възкресението нито се женят, нито за женитба мислят“ – това значи да не изнасилват момата, когато влезе в шатъра. И ако ме питате защо не може да възприемете това Учение, отговарям ви: защото сте изнасилили тази девица; без да ви упреквам, казвам, че няма човек, който да не е изнасилвил своята душа.

Един хамалин във Варна казваше на душата си така: „Ти или ще работиш, или ще те направя овчар, а ако и това не искаш да работиш, ще те туря да чистиш боклуци“. Хиляди, хиляди хора има, които са пратили душите си на такава нечиста работа. Душата ни не е нито за хамалин, нито за овчар, нито за слуга, който да чисти боклуци – тя е душа, която с Обич да поддържа Царството Божие. А Царството Божие са синовете ви, които ще дойдат в бъдеще, т.е. Синовете на безсмъртието. Не мислете, че имам желание да ви упреквам. Аз днес обичам злобата толкова, колкото и Любовта; обичам крадеца толкова, колкото и онзи, който не краде; за мен е добър и този, който лъже, и онзи, който не лъже. Що е лъжа? Тя си има свои причини и е лъжа само при дадени условия. Например, ако човек няма какво да вземе от вас, ще ви излъже ли, ще ви ограби ли? Но ако имате пари, скъпоценни камъни или друго, той ще ви излъже. Или пък ако се е родил във вашия дом и му давате всичко, ако разполага с всичкото ваше състояние и му казвате: „Приятелю, всичко това е твое“, каква нужда има той да ви лъже? Следователно лъжата произлиза от

вътрешното ограничение на човешката душа, т.е. ограничете човека и ще създадете лъжата. Например майка казва на детето си да не пипа еди-къде си, но то пипва и за да прикрие простъпката си, излъгва. Не ограничавай детето си, а му кажи: „Имаш всичко на разположение“. Не говоря за сегашните ви деца, а за вас, т.е. за това как трябва вие да мислите днес. Казвате, че трябва да поправите света – няма какво да го поправяте, светът сте вие.

„Царството Божие с Любов се взима, с Обич се държи, с Дух се крепи“, а старият превод казваше: „Царството Божие се взима със сила“. И наистина, днес и българи, и англичани, и германци, и французи – всички искат да взимат Царството Божие със сила. И болшевиките по същия начин искат да го вземат и казват: „Трябва да избесим и да изколим всички престъпници, за да се оправи светът“ – добре, но кой ще остане тогава? Светът е сит на кражби, на всички видове грехове и е пълен с бесилки. И болшевиките нищо няма да оправят, само още повече ще съборят и ще разрушат. Нямам нищо против тях, но трябва да се разбере, че бъдещата култура е само у хората, които взимат Царството Божие с Любов, които го държат с Обич, а го крепят с Дух – ето панацеята за всички ваши нещастия. При тези условия за един ден ще може да възобновите домовете си и всеки ден ще може да възкръсвате. Днес е денят на Възкресението. Ще ме запитате дали можете да възкръснете – Слънцето казва: „Можете“. Да няма плач, да няма скръб! Плачът е остатък от старата култура – старите хора плачат, а в Новата култура не трябва да има и помен от плач. Не допускайте в себе си никаква скръб, усещайте я тъй, както параходът усеща вълните, които се блъскат върху бордовете му – само външно, а вътрешно бъдете тихи и спокойни. Управлявайте вашите кораби с Любов.

Сега, жените ще попитат какво да правят с мъжете си, когато не ги оставят на спокойствие – кой е вашият мъж и къде е той? Мъжът ви е в друг кораб – оставете го да се грижи за себе си, а ти си в съвсем друг кораб. Питате се какво ще стане с кораба на другия, опасявате се да не потъне; някои казват: „От моя кораб аз ще оправя другия“ – и започват да се оправят. По какъв начин? Оправят се с гранати – хвърлят по кораба една, две, три и повече гранати,

докато той се обърне, докато се изсипе от него Любовта и Обичта, а след това казват: „Затова ли се оженихме?“. Това е старата култура на женитбата – Господ никъде не е писал хората да се женят. Думите *жена* и *жиг* произтичат от един и същи глагол – *жигосвам*; хората се жигосват, но това не е женитба. Писанието казва: „Коего Бог е съчетал, да не се разваля, защото то е съчетание вътрешно“. Често казвате за младите: „Да ги оженим“; може да ги ожените, има разни женитби – християнски, мохамедански, будистки и т.н., но при всички тях хората все се жигосват. Тогава започват да дирят истината, да търсят кой народ е най-благородният. В света има само един благороден народ – народът на Божествената Любов, на Божествената Обич и на Божествения Дух. Ще ме попитате навярно към кой народ спадат българите; когато изучавате окултизма, проследете и вижте как са се появили първите раси и после как се е появил българският народ. Всичките раси представляват едно човечество. Една раса не е цялото човечество, а е преходен стадий, като един лъч от светлината; и всяка раса, всеки лъч носи в себе си известни зародиши, които може да развие. Следователно всяка душа минава през седем фази и това, което се съдържа в нея, това е и в цялото човечество и обратно. С други думи, когато изучите вашия живот, вие ще изучите живота и на цялото човечество. Ще кажете, че това е много лесна работа; не е много лесна, но не е и много трудна работа – можете и вярвам, че сте я разбрали.

И така, ако сте разбрали всичко това, вложете тази Любов в себе си, но не обикновената любов, а онази, която при тия големи нещастия в света ще внесе нова Радост във вас. Щом дойде тази Божествена Любов, тя ще очисти всичко. Сега вие питате какво ще решат на Конференцията; не се безпокойте за това, аз ще ви кажа какво: това, което ще решат там, ще бъде стара култура. Но днес и Господ взима решение и казва: „Царството Божие на Земята с Любов се взима, с Обич се държи и с Дух се крепи; и онзи народ, който има Моята Любов, Моята Обич и Моя Дух, ще бъде най-великият народ в света; онзи човек, който има Моята Любов, Моята Обич и Моя Дух, ще бъде най-великият човек в света“. Тъй казва Господ, заедно с всички Ангели, светии и Велики духове. Следователно, ако обикнем Бога, ние

ще бъдем най-великият народ, ще бъдем най-благородните хора в света – велики по Любов, по Обич, по крепост и сила. Царството Божие идва за вас.

Днес искам да скъсам всички вериги, в които сте оковани, и да ги захвърля. Искам да превърна всички затвори в храмове, в които да слезе Божественият Дух – Господ на всичката Пълнота. От Него излиза всичката Сила, чрез Него се прояви Словото в света и Словото стана човек. Ще кажете: „Ето един анархист“; да, анархист, който иска чрез Божествената Любов, Обич и Дух да разруши стария свят и да съгради нов – какъв именно? Във всички ще разруша всяка омраза и всяка лъжа. Когато срещна някой, който знае да лъже, казвам: „Приятелю, обичам те, защото умееш да лъжеш“; щом един човек не ми казва истината, това показва, че не съм толкова истинолюбив. Всеки пратеник трябва да говори Истината, защото Господ не търпи лъжи и ще освободи хората от тях. Господ е написал на знамето си: „Свобода, равенство и братство за всички – от най-малките до най-големите същества“. Днес всички хамбари ще се разтворят, всичко ще се разпреди по равно и на всички ще се дадат условия за развитие. А онзи, който не се покори на Божествения закон, ще бъде прогъден извън пределите на Земята – запомнете това и го разкажете на всички. Всичко това ще се сбъдне – всички, които ме слушат днес, ще бъдете свидетели на това велико Божествено дело. Господ е казал това и Неговите думи са неизменяеми. Господ, който е създал света, който е говорил чрез Христа и всички пророци, ще смъкне лъжата и измамата. *(Реплика: Амин!)* „Амин“ е за този, който има Любов, Обич и Дух – това, изгълкувано на ваш език, означава човек, който има мъж, жена и дете. Във вашия език жените и мъжете са станали за посмешище: мъжът се оплаква от жена си, жената – от мъжа си, децата – от родителите си и т.н. Тогава питам: каква е тази любов, тази обич и тоя дух? За да възкръснете, вложете в себе си Божествения Дух.

Сега, най-малко три неща изисквам от вас: едни да станат, други да оживеят, а трети да възкръснат. Само така ще забравите вашата стара култура, според която започвате добре и свършвате зле или започвате зле и свършвате зле. Сега трябва да усвоите следното: да започвате зле и да

свършвате добре или да започвате добре и да свършвате добре. На съвременен християнски език това значи, че има четири категории хора: първи, които вярват в Бога, но не живеят по Бога; втори, които не вярват в Бога и не живеят по Бога; трети, които не вярват в Бога, но живеят по Бога и четвърти, които вярват в Бога и живеят по Бога. Първите две категории, които са хора на старата култура, ги оставям настрана, защото в бъдеще имам нужда от последните две категории, т.е. от тези, които вярват в Бога и живеят по Бога и тези, които не вярват в Бога, но живеят по Бога. Ние имаме нужда от оглашени, които не вярват, започват зле, но свършват добре, и от хора, които започват добре и свършват добре. Искам да сте в една от двете последни категории. Искам да изхвърлите от душите, сърцата, ума и главите си всички стари вярвания, които досега са ви отдалечавали от Бога на Любовта. И тогава думите ми ще ви бъдат ясни. И тогава ще преживеете един момент от Божествената Любов, който струва много повече, отколкото всички знания, които имате, макар и придобити от хиляди години. Този преживян момент съдържа целокупността на Вселената, а знанието, които имате, са само нищожни придобивки.

Отсега нататък искам да не ме занимавате с вашите скърби, да не ми разказвате какво се е случило с вас, какви разпавии сте имали, какви нещастия са ви сполетели. Ако някой е жаден, гладен или скръбен, ще го напоя, ще го нахраня, ще го утеша, но да изслушвам какви взимания-давания имал – не е моя длъжност, оставете това за служителите на старата култура. Пари, ризи, чорапи, обувки – нищо не ми носете и се освободете от мисълта да ме подкупвате с тези свои неща. Аз мога да работя както всеки от вас, тия ръце виждате ли ги – мога да придобия хляба си с труд. Ако можете да сторите това нещо с Любов, нямам нищо против – на драго сърце ще го приема, ще ви посрещна, ще ви целуна и ще ви кажа: „Елате в Царството Божие“; в противен случай ще ви кажа: „Приятелю, ти не си влязъл през вратата на Любовта“. Ако можете да изпълните всичко в името на Божествената Любов и Обич, добре, но вън от тях аз не съществувам. Това е Божественото учение в алегоричен смисъл – искам да ви представя това, което едно време Великият Господ е говорил на първия човек в Рая и после е

говорил чрез всички пророци и Христа. Някои от пророците са разбирали Бога, но някои не са Го разбирали, изопачили са думите Му и днес те вече не са предадени така, както са били в първите времена. Защото много пророци са лъгали, но ние благодарим и на лъжите им – те са имали причини да лъжат. Например пророкът го е страх, че ще го затворят или обесят, затова поизопачава нещата, за да тръгнат след него: „Господ казва, че България ще стане велика и ще завладее целия свят“. Не, приятелю, този пророк лъже. Аз ще ви пророкувам така: ако българският народ може да вземе Царството Божие чрез Любов, ако може да го държи с Обич и да го крепи с Дух, тогава той ще бъде най-великият народ, а царят му, безразлично кой е той, също ще бъде най-великият. Може за цар да е турен най-последният българин, овчар или говедар, но аз ще имам най-голямо почитание към него, ако той може да приложи това. Така трябва да се гледа на въпроса – всеки, който е роден и вдъхновен от Любов, Обич и Дух, в жилите му тече царска кръв. Бих желал във всички вас да тече такава кръв.

Искам да забравите вчерашния ден, мен там ме няма вече. Днес е 9 март⁷, аз съм във от гроба, плащаницата я няма вече на главата ми и аз съм готов на всичко – разбирате ли добре? Когато българинът иска да каже, че е готов на всичко, той казва, че вече е разпасал пояса си, а това на Божествен език значи, че вместо хората да ме лъжат, аз се запретвам на работа. Ако в света още има зло, това значи, че още не съм си извършил работата, т.е. не съм дал колкото трябва от своята Любов и от своя Дух. Светът нямаше да падне, ако му бях дал това нещо. Някой ми се оплаква от някакво нещастие, а аз си казвам: „Дънов, разбра ли какво си направил – този човек имаше нужда повече да му дадеш“. И затова от днес аз започвам да поправам всичките си погрешки от хиляди векове. Ще кажете: „Колко е добър г-н Дънов!“ – не говорете за добрина, а говорете само за Любов, Обич и крепост на Духа. Не мислете, че аз се различавам от вас – не, между мен и вас няма никаква разлика. Ако има, тя е само външна, а по същество, по вътрешно съдържание и по произход от Божествения Дух всинца сме едно и също. Вашите скърби са и мои, но понеже аз вече не признавам скърби и омраза в света (освен че съществуват като сенки),

то и вие трябва да се откажете от тях. Какво е скръб и омраза не зная, имам само усещане за тях. Например някой страда от зъб и казва, че никога няма да забрави тази болка, но зъбът му минава, той всичко забравя, остава само спомен от болката, който е илюзия на нашия ум.

Днес Господ ви говори на прост език – необходимо е само да пожелаете да Го разберете и послушате. Възможно е, когато си отидете вкъщи, да се запитате: „Какво ли мога да направя?“. Не мислете какво можете да направите – когато отидете на гарата, питате ли какво трябва да направите за локомотива, дали има нужда от вода, въглища или масло? Не, само ви питат дали ще пътувате. Влезте във вагона и не мислете нито за въглища, нито за вода, нито за маслото на колелетата; когато на следната станция влакът спре, слезте и тогава помислете какво трябва да направите по-нататък за Царството Божие – това го говоря на ваш език. Разтворете душите си. Вместо да ги разтворите, вие ги счупвате, както някой, който не може да отвори някое шише, го счупва. Всяко нещо си има специален начин за отваряне – отворете ума и сърцето си и онова, което от хиляди години не сте разбрали, ще го разберете сега. Всички сте много богати, не виждате колко много имате в касите си – отрупани сте с богатства, а гледате колко са богати другите. Аз ще пратя комисия, която да ревизира състоянието на вашите каси и да види какво брашно, масло, маслини, захар и други неща имате в зимниците си – ревизия ще има, каси ще се отварят! Затуй ви казвам: направете си приятели от богатството на неправдата. Преведено на ваш език, това означава дрехата, която носите и вече ви е неприятна, да я изперете, за да ви стане приятна. В днешните усилни времена хората извадиха захвърлените дрехи от килерите си и ги подновиха – това значи да си направите приятели от богатството на неправдата. И тъй, Царството Божие с Любов се взима, с Обич се държи и с Дух се крепи.

Сега, поуспокойте се, защото забелязвам едно хипнотично състояние у вас. Аз обаче не искам да ви хипнотизирам – успокойте се и не бързайте, искам да мислите сериозно. Царството Божие, Любовта, Обичта, Духът никога не бързат. Бездруго трябва да проявим това, което Бог иска, даже сме закъснели в проявлението му – голяма част от

живота си сме употребили за нищо и никакви неща, които Бог не иска, затова са дошли страданията и нещастията. Но днес аз обръщам нов лист и на него ще пиша за жената така: Намериш ли мъжа си неразположен, кажи му, че ще го обикнеш, защото досега не си го обичала; твоят Господ е в мъжа ти – възлюби Го и после Му кажи: „Господи, ще възлюбя и Духа Ти, ще обикна и душата, и тялото Ти“. Ако дъщеря ви не е разположена, кажете ѝ същото. Обърнете се към Господа и кажете: „Господи, искам да ми помогнеш да разкъсам всички стари вериги“. От всички ви да искам си подадете ръка, да заработите кой както знае. Създайте си колкото искате кръжоци, проповядвайте където искате – по църкви, стъгди, училища и други, по какъвто щете начин работете, никакви ограничения, никаква дисциплина и закон не ви турям в това. Ако нямате трите неща, за които ви говорих – Любов, Обич и Дух, старият закон е във вас, а ако ги имате, ще извършите чудеса.

Днес целият български народ може да каже на Европа: „Достатъчно това робство!“. Господ, на когото се кланяме, казва, че Царството Божие с Любов се взима, с Обич се държи и с Дух се крепи и ние сме решили отсега нататък с Любов да го вземем. Досега сте искали да бъдете само духовни хора – не, бъдете обществени, политически, културни и духовни хора. На мъже, жени, деца, на всички еднакво препоръчвам това правило – този е великият закон на Свободата. Не питайте дали вече е дошло време; успали сте се много – вдигнете завесата, отворете прозорците и ще видите, че Слънцето отдавна е изгряло. У някои от вас кепенците са затворени и казвате: „Не е съмнало още“; докато станете, Слънцето ще залезе, а вие ще продължавате да мислите, че още не е изгряло, ще лежите и така ще пропуснете и новия изгрев. Божественото Слънце вече е изгряло. Дръжте се за Божествените правила, работете разумно и никога няма да паднете. Кажете на брата си: „Аз те обичам, братко, ще те крепя с Духа си и на моето легло ще си в пълна безопасност – нито косъм няма да падне от главата ти“.

И така, вчерашните сметки не важат вече, Божественият закон не признава никакви полици, никакви задължения. Вие често питате дали Съглашението ще наложи на България контрибуция. Ако вървите по стария закон, ще ви

наложат големи контрибуции, които с десетки и стотици години няма да можете да изплатите; вървите ли по новия закон, прилагате ли импулса да вземате Царството Божие с Любов, да го държите с Обич и да го крепите с Дух, никаква контрибуция няма да има. Могат да ви кажат: „Но въпреки всичко, ще ви наложим контрибуция“ – нищо, ние ви обичаме.

Всякога дръжте в ума си този стих и бъдещето ще бъде добро както за вас, така и за целия български народ. Ако българите приемат този стих, ако вярват и вървят по него, това е добре, а ако не го приемат, пак е добре, защото все един или два народа ще го приемат. Такъв е девизът на дверите на Царството Божие. Това е учил едно време Христос, това са учили и всички негови последователи – затова ги вземаха за анархисти, затова пострадаха.

Днес всички казват, че Земята е юдол плачевна – не, юдол плачевна е неразбраният човешки живот. Земята е благословена наша майка, която ни дава всички блага – защо роптаем против нея? Земята ни дава цветове, плодове, всякаква храни, прегръща ни и ни утешава. Не Земята е грешна, а грешни сме ние, които не разбираме този велик закон, опетнили сме го, опетнили сме и нашата майка. Ако ме попитате какво ще бъде бъдещето ви, ще ви предскажа, че ако всеки от вас възприеме Божията Любов, Обич и Дух, в бъдеще ще стане цар или царица. Тъй че ако всички ме слушате, ще ви направя царе, царици или князе – ако възприемете това, което ви препоръчвам, няма да бъдете прости хора. Не казвайте като Давид: „В грях ме зачена майка ми“ – днес ще бъдете заченати от Божествената Любов, ще бъдете въздигнати от Божествената Обич и ще бъдете възкресени чрез Божествения Дух. Искам всеки от вас да призове Господа. В Писанието се казва: „Призови ме в ден скръбен“; аз казвам: призовете Бога в деня на Неговата Любов, Обич и Дух и Той ще ви даде всичко, което желаете. Тогава няма вече да има скръб и всяка сълза ще се заличи от очите ви. Сега ще ме запитате защо още сте скръбни – защото живеете в Стария завет. Всеки, който има скръб в себе си, той е в миналия, а не в днешния ден. В днешния ден няма скръб, защото в него Господ царува.

И тъй, днес едни от вас ще бъдат заченати, за да станат, други ще бъдат заченати, за да оживеят, а трети ще бъдат заченати, за да възкръснат – всеки от вас ще попадне в една от тези три категории. Отворете ума си за развитието на вашата душа и ще разберете най-великите тайни, ще имате общение с Ангелите и светиите, ще разберете какво има Горе, ще минавате от слава в слава, от едно слънце в друго, от една планетна система в друга. Не позволявам никакво съмнение! Когато се върнете вкъщи, да не започнете да се питате дали е вярно всичко това – съмнението е вчерашният, старият човек, не му вярвайте! Има два вида вяра – да вярваш в лъжата и в Истината. В съвременната вяра са събрани най-лошите птици, които са омърсили гнездото на Дървото. Ако вярваш, че има смърт, че има болести, че няма нищо хубаво в света, това е вярата на Луцифер. Вярвайте в Любовта, в Обичта, в Духа, във всичко добро, което Бог е създал. Не искам старите да бъдат млади и младите – стари, а искам всички да бъдат умни, мъдри. Младият подразбира силен човек, а старият – мъдър човек; затова старият ще каже на младия: „Аз имам знания, а ти имаш сила; ела, братко, да работим“. А сега младите казват: „Когато стана по-възрастен, тогава ще работя“ – няма какво да ставаш възрастен, ти и сега си такъв. Майката пък казва на детето си: „Ако станеш по-добро, ще те обикна“; не лъжете децата си – обичайте ги, макар и да са лоши. Ако са добри, те няма да имат нужда от вашата Любов – смешно ще бъде да дойде лекар, за да ме лекува, когато съм здрав, но когато съм болен, ще го приема. Казвате: „За да обикна някого, той трябва да бъде чист“; не, сега, в това състояние го обикни, защото той има нужда от теб днес.

Както виждам, днес вие имате нужда от масажи и аз ги правя – мачкам крака и ръце. Ще кажете: „Как майсторски разтриваш!“ – ще ме извините, но днес съм лекар в болницата и правя операции. Някои казват, че Дънов е против операциите; гноясалото трябва да се изреже, а здравото трябва да остане. Щом излезете от болницата, ще дойда в дома ви, но няма да си нося церовете, няма да ви меря пулса, няма да ви гледам очите, а ще ви целуна по Божественому. Божествени целувки трябва да има само на Небето, но не и на Земята, защото тук има зарази.

Тук мъже и жени започват по небесному, а свършват по земному: докато са млади, раздават си много целувки, а когато остарееят, целувките вече ги няма. Обратно трябва да се постъпи: най-напред да се започне с по една целувка в година, после да се премине на по една целувка в месец, по една целувка в седмицата, по една на ден, по една на час и така постепенно да се увеличава – така трябва да се върви по закона на Любовта.

Казано е в Писанието: „Целувайте се със свято целуване“. Когато жените ме слушат, ще се запитат има ли право чужд мъж да ги целува; обърнете внимание, че аз не признавам мъже и жени, девиси и момци, а признавам само човеци – а всеки човек е ваш брат, ваша сестра, ваш приятел и т.н. И ако твоят брат те срещне в Царството Божие и не те целуне, той прави престъпление, тъй както днес е престъпление чужд мъж да целуне нечия жена. Днес такива мъже ги изпъждат, а в Царството Божие е обратно – когато влезеш без целувка, изпъждат те и ти казват да слезеш на Земята. Казват, че е хубаво да сте на Земята; хубаво е, но само тогава, когато смъртното се облече в безсмъртно, а нечистото – в чисто. Затова ви казвам да съблечете старите си дрехи, старите си вярвания и навици. И не мислете какво е казал Дънов, какво е писал един или друг – гледайте това, което казва някой, дали е вярно, или не. И ако е вярно, приемоте този човек и го целунете; ако не е вярно, кажете му, че се опитва да ви целува по лош начин и му покажете пътя. Когато четете някой роман и у вас се вмъкне някоя лоша мисъл, авторът ви е целунал лъжливо – тогава му кажете: „Навън!“. Ако можете да възкресите някого, ако можете гладен да нахраните или жаден да напоите, целунете го, дайте една отлична целувка на неговата душа, на неговия Дух. Не принижавайте смисъла – не ви говоря за целомъдреност и не искам лъжлива целомъдреност от вас. Днешната ми целомъдреност е лъжлива, но и вашата е такава, защото ние още не сме чисти, не сме в Царството Божие. Но можем в един миг да бъдем чисти – според закона на прераждането пречистването може да стане за хиляди години, но може да стане и за един миг. Има случаи, когато човек моментално пада, но има и случаи, когато моментално се повдига – и едното, и другото е вярно.

Сега, няма да ви пожелавам никакво благословение, защото благословение без Любов е лъжа. Върнете се при наскърбените ваши братя, сестри, приятели и слуги и им кажете: „Царството Божие с Любов се взима, с Обич се държи и с Дух се крепи“. Бих желал сега всички да се пръснете из София и да държите беседи – така ще турите целия град в тревога. Както аз не ви повиках в това събрание насила или с особени покани, така и вие срещнете едного и го наставете – по този начин вие ще създадете едно Велико събрание. Обикнете го и разберете какво велико нещо е човешката душа. На жените казвам: „Обикнете се!“, на мъжете казвам: „Възлюбете се!“, на децата ви казвам: „С Дух се крепете!“; на бабите казвам: „Обикнете се!“, на дядовците казвам: „Любете се!“, на правнуците им казвам: „С Дух се крепете!“. Всяка млада мома да хване стар дядо, всеки млад момък да хване стара баба, защото в тези стари баби и дядовци се крие царската дъщеря. Когато старата баба се съблече от старите си дрипели, тя ще излезе като красива пеперуда и ще каже: „Аз не съм баба, аз съм царската дъщеря, която търсите“; когато дядото съблече своите дрипели, ще каже: „Аз не съм стар дядо, а съм левент момък, аз съм царският син, бях само скрит в тази черупка“. Потърсете и ще намерите вашата Любов, вашата Обич и вашия Дух. Любовта ще намерите в дядото, Обичта ще намерите в бабата, а Духа ще намерите във внуците; или Любовта ще намерите в мъжете, Обичта – в жените, а Духа – в децата. Във всяка девица и във всеки момък ще намерите и Любовта, и Обичта и Духа.

И сега аз поставям за мото на бъдещия ви живот на Земята да бъдете девствени, т.е. да имате Любов, Обич и Дух, да стоите по-горе от всяко вярване, религиозно общество и схващания, да се обедините с Бога и да кажете: „Господи, ние с Любов ще Ти служим, с Обич ще поддържаме Царството Ти и с Дух ще го крепим“.

22 март 1919 г., София⁸

ДЕТЕТО РАСТЕШЕ

*А детето растеше и укрепяваше
се духом, и се изпълваше с мъдрост; и
благодатта Божия бе на него.*

От Лука 2:40

„А детето растеше и се изпълваше с мъдрост; и благодатта Божия бе на него“ – тук се изнасят две положения: растене в Дух и Мъдрост и благодатта Божия. Кой расте в живота – детето или възрастният? Детето. Наистина, растенето е съществено различие между детето и възрастния. Детето расте от ден на ден и майката се радва, като вижда как от парче месо се оформя голям, левент момък или стройна, красива мома. При физическото растене частите на тялото трябва да се развиват съразмерно – тогава се казва, че организъмът е външно красив, силен и здрав. Във физическо отношение Духът се проявява в сила, а Мъдростта – в пластичност, т.е. в яки кости и здрави мускули; значи, ако костите не са яки и лесно се трошат, а мускулите не са здрави, човек не е дошъл до Мъдростта, за която Христос говори. Който не разбира смисъла на физическото растене в Дух и Мъдрост, казва, че смисълът на живота се заключава в яденето – не е така. Не е достатъчно само да ядеш, но с приятност да ядеш – да си доволен и когато ядеш, и когато не ядеш, да си доволен от всичко, което ти е дадено; ако ядеш и изпитваш неприятност, ти не живееш като съзнателен и разумен човек.

И тъй, яденето, храненето е наистина важен житейски въпрос, но се изисква съзнателно отнасяне към него. Ето защо всички партии и в миналото, и днес се занимават на първо място с въпроса за храненето – и буржоазните партии, и болшевизмът поставят въпроса за хляба на пръв план. Богатият иска да има повече патици, кокошки, агънца, да хапне и пийне с приятели, с роднини, да отпразнува деня на сина, на дъщерята, на жената или на мъжа; друг път се събират на угощение, заедно да хапнат и пийнат в памет на св. Петър, св. Иван или друг някой светия – те все ще намерят за кого да си хапнат. Бедният гледа как богатият

ДЕТЕТО РАСТЕШЕ

яде и пие, и си казва: „И аз искам да си хапна за някой светия, и аз искам да се повеселя за деня на моите деца“ – и в края на краищата между богатия и бедния се явява омраза и спор. Всички хора имат право да ядат, защото чрез яденето растат и придобиват елементите, необходими за тяхното развитие, за техния живот; който не е съгласен с това, нека се опита да живее на Земята без ядене и пиене. Когато се проповядва на хората, че трябва да ядат малко, че трябва да има бедни и богати, в тази проповед се крие нещо користоно; според това учение богатството подразбира изобилен живот на едни за сметка на други – това не е право. Всички хора трябва да ядат, без да преяждат – в това отношение няма по-голямо благо за човека от яденето. Едно нещо разбират всички хора еднакво – яденето. Извикай един гладен и неразположен човек у дома си и го нахрани добре; той ще се разположи, ще отвори сърцето си и ще те слуша – каквото му говориш, ще го приеме. Той ще приеме идеята за братство и равенство, за Господа; докато е гладен, нищо не го интересува – той отрича и Господа, и морала, отрича всички велики идеи.

Христос казва: „Близко е вече Царството Божие на Земята“. Близко е, но не е дошло още – кога ще дойде? Когато се уреди правилно въпросът за яденето, т.е. за хляба. Ще кажат някои, че Църквата препоръчва пост; под *пост* разбирам работа. Който пости, той работи усилено на нивата – оре, копае, сее, жъне; когато свърши работата си, отива у дома си и разваля поста – той казва: „Дайте ми да си хапна добре, свърших една работа и сега имам право да се нахраня и да си почина, така ми е добре и приятно“. Яденето има отношение и към физическия, и към духовния живот, следователно както ядеш за стомаха си, така ще храниш ума и сърцето си и ще благодариш, че си ги задоволил. Ще възприемаш чисти мисли и чувства, ще ги асимилираш, без да преяждаш – само така ще разбереш, че между физическия, Духовния и Умствения свят има тясна, неразривна връзка. Само така ще разбереш, че физическият свят представлява сенките на нещата, а Духовният и Умственият – тяхната реалност. Физическият свят е външна форма на предметите, той минава през различни промени; Духовният свят е съдържанието, а Умственият, или

Божественият, е смисълът на нещата – силата им се крие в тяхното съдържание и смисъл, а не във формата.

„А детето растеше и укрепяваше се духом и се изпълваше с мъдрост.“ Естествено растене е това, когато човек върви последователно от стъпка в стъпка, както детето минава от едно отделение в друго, от един клас в друг – такъв е пътът на човешкото развитие. Който се опита да прескочи една стъпка, той се натъква на големи мъчности. Каквото е отношението между силата и човешкия организъм, такова е и между Духа и Мъдростта – едното без другото не могат да се проявят. Вярно ли е това сравнение? Опитайте и сами ще се убедите – всеки човек има възможност сам да изпитва и проверява нещата. Как ще ви доказвам, че дадена ябълка е сладка? Достатъчно е сами да я вкусите, за да се произнесете сладка ли е, или не.

Павел казва: „Има тяло естествено, има и тяло духовно“; под *естествено тяло* се разбира физическото тяло, което е тясно свързано с Духовното, затова трябва да се пази връзката между тях, т.е. да не се разваля. Колкото по-тясна е връзката помежду им, толкова по-здрав е човек физически и духовно. Физически здрав е този, на когото нервната система е в пълна изправност. Нервите в човешкия организъм се уподобяват на струните на даден инструмент: добре запазен е инструментът, когато попадне в ръцете на майстор музикант; остане ли в ръцете на някое дете, в скоро време се разваля. Всеки човек има по едно дете в себе си, което не може още да мисли, затова греша и прави пакости; като знаете това, не се питайте защо струните ви са скъсани или инструментите счупени, но възпитавайте детето си да расте в Сила и Мъдрост. Докато човек не съзнае, че е пакостно дете и трябва да се възпитава, той не може да расте, да стане възрастен и да придобие Мъдрост.

Съвременните хора мислят, че са много културни, много знаят и т.н., а щом стане въпрос за техните деди и прадеди, те ги считат невежи, некултурни хора. Всъщност сегашните хора са още деца, които растат, но много работа им предстои, докато пораснат в Дух и Мъдрост. Докато човек още обърква работите на баща си, докато спори и се сърди, казваме, че не е пораснал в Дух и Мъдрост. Следователно не се гневете едни на други, но дръжте връзката с Баща си,

Той да ви учи как да живеете и уреждате работите си. Това, което е вярно за физическия живот, вярно е и за духовния. Въпреки това има известна разлика между физическия и Духовния свят: Съществата, които живеят в Духовния свят, изпълняват Божествените закони без никакви протести, обаче хората на Земята не се подчиняват на тези закони и са в постоянно противоречие помежду си. Работите на физическия свят не вървят добре, защото постоянно ги отлагат; в Духовния свят обаче никакво отлагане не съществува. На физическия свят всеки се мисли за по-умен и по-учен, отколкото е в действителност; в Духовния свят всеки има ясна представа за себе си и за своите възможности. В Духовния свят училищата, семействата са поставени по-добре, отколкото земните. Има ли и там деца и ученици? Има – в Писанието се говори за чада Божии. Има ли чада Божии на Земята? Няма – значи под *чада Божии* се разбират децата в Духовния свят. Те се учат там и когато издържат последния си изпит, матурата, пращат ги на Земята като ваши деца – на Небето плачат за тях, а на Земята се радват, че им се родило добро, благородно и умно дете. Когато прекара няколко години между родителите си на Земята, то пак си заминава за Духовния свят – тогава родителите му плачат, а на Небето се радват, че то е свършило работата си. То е дошло на Земята да повдигне родителите си, да внесе в умовете им една нова идея и след това си заминава.

Съвременният свят е обхванат от една нова идея – болшевизмът. Тя е Божествена идея, но опасно е да не се изопачи. Всяко ново движение, всяка нова идея е Божествена, но когато се прилага, в нея се вмъкват човешки елементи – користолюбие, егоизъм и др., които я изопачават. Не се страхувайте от Божественото, обаче пазете се от преходното, човешкото, което се основава на личния живот. Не се страхувайте, че известно движение ще вземе големи размери – определено е какви размери трябва да има това движение и дойде ли до тях, повече не може да се придвижи. Махалото на часовника се движи на една и на друга страна, но движението му се определя от неговата дължина; следователно и размерите на човешкото развитие ще стигнат до онези предели, до които човек ще израсте и получи Божията благодат.

И Павел казва: „През много страдания ще минем, докато влезем в Царството Божие и получим Божията благодат“. Той научи това от своята лична опитност и от живота на Христа, който дойде на Земята между богоизбрания народ – еврейския, но евреите не Го признаха. Техни пророци предсказаха идването на Христа като техен Месия, обаче те Го разпнаха; като последствие на своята погрешка и до днес още те носят страдания. Какво трябваше да направят? Да приемат учението на Христа. Той ги учеше да живеят правилно, но и това не приеа. Коего се казва за евреите, се отнася и до всички народи – всеки народ трябва да приеме учението на Христа, което носи обществена, политическа и духовна култура, която почива на закона на Любавта.

Под *Любов* не разбираме физически преживявания, настроения и чувства, но нещо високо, което надминава възможностите на физическия човек. Само онзи люби, който е надраснал физическите условия, който е господар на себе си. Никой от съвременните езици не може да предаде съдържанието и смисъла на Божията Любав. Да живееш в тази Любав, това значи в един миг да ти се разкрие целият свят с неговите наука, философия, изкуство, музика. Който живее в Любавта, той расте и се развива правилно. Да изгубиш Любавта, вложена в душата ти, това значи да изгубиш смисъла на Живота, да изгубиш всякакво знание и култура, всякаква музика и поезия в живота си – дойде ли в това положение, човек губи Силата и Светлината на ума си. Нищо друго не му остава, освен да прояви Любавта – как става това? Като отвори прозорците на сърцето и на душата си. Бог е вложил Любавта във всички живи същества, но те трябва да я проявят. Правете опити с Любавта, за да видите каква Сила представлява тя. Ако изпаднеш в отчаяние и се почувстваш изоставен от родителите си, приятелите и познатите си, не търси причината във от себе си, но забрави всичко лошо. Отвори сърцето си за хората, за своите близки – гледай на тях като на любими същества, които мислят доброто ти, и веднага отчаянието ти ще се смени с радост. – „Мъчно се постига това.“ Вярно е, това е опит само за герои, които лесно могат да излязат от личния живот, да влязат в духовния и да се разширят. Духовният свят е основан на пълна хармония и закономерност, там

няма произвол, несъгласие и противоречие; следователно, ако искаш да излезеш от живота на противоречията, влез в Духовния свят – само така ще познаеш Любовта и ще се наслаждаваш истински от Живота.

Следователно, когато се говори за философия, за християнство, за окултизъм, подразбираме Духовния свят. Когато се говори за обикновени неща, ние сме във физическия свят, дето се правят опити. Не може ли без опити? Не може – физическият свят е опитна школа; който е минал съзнателно през нея, той влиза и излиза свободно и в Духовния свят. Той се намира в положението на човек, който знае много езици – между който народ и да отиде, знае езика му и разговаря с хората. Къде е Духовният свят? Около нас, както и физическият – и двата свята са на едно и също място, но за да ги разбира, човек трябва да има съответни органи. И в Духовния свят има къщи, но стъклени, затова светлината прониква отвсякъде; там има реки, морета и океани, както на Земята, на физическия свят – отгук вадим заключение, че физическият свят е създаден по подобие на Духовния. Казано е в Битието, че Земята е била неустроена и пуста, за Духовния свят обаче не се казва нищо – значи той е съществувал преди физическия. Човек се стреми към Духовния свят, но не може лесно да влезе в него – през големи митарства ще го прекарат, докато стъпи кракът му там. Духовният свят представлява Абсолютна реалност по форма, по съдържание и по смисъл; физическият свят е реален само по форма. За да влезе в Духовния свят, човек трябва да расте в Дух и Мъдрост.

Колкото и да се говори на хората за Духовния свят, те ще го разберат, когато се вгълбят в себе си. Да се вгълбиш, т.е. да влезеш в себе си, това значи излизане от физическия свят и влизане в Духовния, или да излезеш от дома си и да отидеш сред Природата. Под *себе си* разбираме Божественото начало в човека – това е къщата на човека, която не се нуждае от пазене. Никой не може да влезе в твоята Божествена къща – защо? Защото е в хармония с къщите на всички хора. От това гледище човек е приятел на всички хора, следователно той няма неприятели, които да употребяват насилие върху къщата му, за да влязат вътре. Ако влезеш в едно общество в Духовния свят, ти можеш

да минеш през всички фази на духовния живот и там да спреш. Това нещо не се допуска на Земята; на Земята всички неща са разпределени и всеки взема толкова, колкото му се пада: ученият си остава учен, простият – прост, благородният – благороден. Във физическия свят има граници, а в Духовния няма – ти можеш да минаваш през всички места, за да се развиваш. Всички хора говорят за братство и равенство, без да се запитват откъде иде тази идея – тя иде от Духовния свят. Малко хора съзнават това. Докато е на Земята и живее според земните закони, човек все бърза да свърши работата си по-скоро, да не губи времето си.

„А детето растеше в дух и мъдрост.“ И Бялата раса, т.е. съвременните хора, трябва да растат в Дух и Мъдрост, за да придобият Божията благодат – само така ще дойде Царството Божие на Земята. Ще кажете, че днес хората се нуждаят от други неща, не се интересуват от Царството Божие; каквото и да ги интересува, от каквото и да имат нужда, лесно няма да го постигнат – защо? Защото си служат с насилие. Те са упорити, а не твърди – те са своенравни, безхарактерни. Човек постига своя идеал само ако има твърд, непоколебим характер; идеалът се постига с кротост и смирение – това значи да бъде човек пластичен, да използва благоприятните условия на живота. Смиреният има всички добри условия да укрепва Духът му. Затова Христос казва: „Ако не станете като малките деца и не се смирите, не можете да влезете в Царството Божие“.

„Растене и укрепяване в дух и мъдрост“ Под *Дух* разбираме Божествения живот, който организира и преработва материалите за човешкия ум. Така човек достига до Божествената Мъдрост, която дава условия за придобиване на Божията благодат, необходима за всички хора и народи. И българският народ трябва да расте в Дух и Мъдрост, за да придобие благодатта. Говоря за българския народ, а не за българското племе – народът е нещо вътрешно, а племето е външно. И Бог се обръща към еврейския народ, а не към еврейското племе. Народът подразбира висшето съзнание в човека, който се чувства гражданин и на физическия, и на Духовния свят и работи едновременно за физическото и за духовното. Истинската работа има отношение към двата свята, защото те са тясно свързани помежду си. Казвате, че

както и да работи човек, все едно го очаква – смърт. Какво всъщност е смъртта? Умиращ на Земята – раждаш се на онзи свят; раждаш се на Земята – умираш на онзи свят. Смърт ли е това? Промяна на състоянието. Значи човек едновременно умира и се ражда, т.е. умира за един свят, ражда се за друг. Казва се, че човек се ражда, за да умре – това значи родил се на Земята, умира за Небето; родил се на Небето, умира за Земята. Как трябва да се гледа на Живота? Като на безкрайно голямо колело, по което едни слизат, други се качват – всичко в Живота се мени, нищо не е статично, неизменно. И Духовният свят, който е организиран, се мени външно, но вътрешните, съществените му черти са неизменни.

„А детето растеше и укрепяваше се духом, и изпълваше се с мъдрост“ – Христос взема детето като символ на отделния човек, на народа и на цялата Бяла раса. Да расте човек в Дух и Мъдрост, това значи да не се заблуждава от външните промени в живота. Студ и топлина, светлина и тъмнина, Истина и лъжа, Добро и зло са две необходими сили – всички противоречия също имат две страни и те са необходими. Необходимостта е закон, в който човек не може да прави избор. Необходимо е да слезеш на Земята, за да се учиш и да страдаш, да растеш в благодат и да се радваш – това е необходимо и за обикновения човек, и за великия дух. Необходимо е човек да умре, т.е. да се качи на онзи свят – там да се роди. Смъртта и раждането са двама човека, от които никой не може да се отрече. Кажете ли някой велик дух, че не може да слезе на Земята, всичко е изгубено за него; той е длъжен да слезе, да напусне добрите условия и да изпълни програмата, която му е дадена.

И тъй, съществата на Духовния свят спрятат глагола *мога* и с него си служат във всички случаи на Живота; на Земята хората спрятат същия глагол, но в отрицателната му форма – *не мога*. За първите *мога* е необходимост, а за вторите *не мога* е необходимост. За съществата от Духовния свят всичко е възможно, понеже те упоават на Бога и работят в Негово име; за хората има мъчни и лесни работи. За мъчните казват: „Не можем да свършим тази работа“; към лесните работи се отнасят с пренебрежение. Мъчните работи са Божествени, а лесните – човешки. Който си служи с

глагола *мога*, при хиляда опита само един излиза несполучлив; който си служи с отрицателната форма на този глагол, при хиляда опита само един излиза сполучлив. Това е закон, който има приложение и в науката: например, ако едно колело се движи с един милион обръщения в една посока, ще имаме само едно изключение колелото да се обърне в обратна посока на първата. Следователно, когато казваме, че всяко правило има изключение, подразбираме само едно отклонение на милион еднакви случаи. Наблюдавайте движенията на частите в една машина, за да проверите този закон: той има отношение към физическия свят – към света на трите измерения, Духовният свят обаче е свят на четири измерения. Ако поставите едно колело на плоскост и го движите, то ще се движи около оста си, но плоскостта ще остане в покой; ако същото колело се движи в Духовния свят, с него заедно се движи и плоскостта. На физическия свят колата се движи в права линия, т.е. в една посока, а в Духовния свят се движи едновременно в четири посоки – изток, запад, север и юг. Ще кажете, че това е неразбрана работа.

Като ви се говори за Духовния свят, от една страна, вие се интересувате да чуete нещо повече за него, а от друга, не вярвате в това, което чувате. Например какво ще кажете, ако видите един влак, който се движи едновременно в четири посоки. На Земята се искат много часове и дни, за да стигнете до някой отдалечен град; в Духовния свят пътуването става бързо, почти моментално. Ако на Земята за свършване на една трудна работа са нужни сто години, в Духовния свят се свършва най-много за една година – там условията за работа са по-добри и по-богати.

„А детето растеше и укрепяваше се в дух и мъдрост“ – така трябва да расте всеки човек. Само тогава Христовото учение става разбрано и може да се приложи. Не е достатъчно само да се стремите към Христовото учение – условия са нужни за това. Първото условие е да промени човек ума и сърцето си, да проникне новото в тях. Кога цъфтят цветята? Напролет, когато Природата се пробужда, когато има повече светлина и топлина. Не може човек всякога да се занимава с религиозни, философски или научни въпроси – наблюдавайте колко време през деня имате разположение към такива въпроси. Не е

достатъчно да кажеш, че си милосърден човек, но трябва да проявиш милосърдието си, да свършиш някаква работа с него – при това трябва да се спазва момента, когато милосърдието действа. Затова и Бог казва: „Търсете ме, когато съм близо до вас“ – това значи: търсете Бога, докато се проявяват Неговият Дух и Неговата Мъдрост.

Мнозина очакват благоприятни условия в живота и тогава да работят – те са на крив път. Всякога ще работите, за да не изпуснете благоприятните условия; изпуснете ли ги, ще дойдат неблагоприятните условия. През месец май цъфтят всички цветя, всички плодни дървета; ако едно от тях не цъфне, то е изгубило благоприятните условия – ще чака другия месец май, на следната година. Другите дървета завързват плод и плодът узрява, а закъснялото дърво, макар и при външни благоприятни условия, не може да расте и да се развива; то минава през вътрешни неблагоприятни условия, затова страда – то е лишено от вътрешна енергия. Как може да се помогне на това дърво? Като се пренесе в друга област, при благоприятни за него условия – там то ще цъфне и ще следва пътя на своето развитие. Това е закон, който има отношение и в психическия живот: срещате едно малко момиченце, бедно, гладно, с изтощено тяло, с хлътнали очи; минават хора край него, но никой не му обръща внимание – защо? Не може да цъфне. Обаче вижда го един милосърден човек и го взема под свое покровителство: храни го добре, облича го с топли, хубави дрешки, занимава се с него. В скоро време момиченцето се поправя, разхубавява се, става весело, жизнерадостно – който го види, спира се и му се радва. Много естествено, Любовта е озарила вече това дете и то започва да цъфти и да се развива правилно.

Много неща се говорят на съвременните хора, върху много въпроси разискват, но в края на краищата все ще се намери нещо, което не разбират – неразбирането показва, че са попаднали в сянка. Когато цветето расте близо до някое дърво, то не може да цъфне – сянката му е голяма; затова и на вас казвам: не стойте близо до богати хора, големи къщи не градете, бъдете на разстояние от учени хора, философи и проповедници. Когато някой ви каже да седите близо до него, той има предвид да ви обере; неговата кесия е празна, а вашата е пълна – той иска да вземе нещо от вас.

Като знаете това, не се приближавайте до него; той проповядва братство и равенство – не се заблуждавайте от думите му. Каквото учение и да се проповядва, пред Любовта всички сме равни. Всички трябва да работим, да помагаме на слабите и на бедните, които се нуждаят от нашата помощ. Съвременните хора трябва да си говорят на прост език, за да се разбират. Някой се нуждае от помощ, а ти му говориш за молитва, за Господа – каква по-добра молитва от разтриването и превързването на крака? Седни близо до болния, наведи се и започни да наместваш счупения крак. Ако те пита той защо се счупи кракът му, кажи: „Така ти ще познаеш ближния си, а аз ще дам възможност на Бога да се прояви чрез мен – Той ми казва: „Намести крака на брата си, за да не се сгъва развитието му!“ . Молитвата не се заключава в палене на свещи и кандила, нито в поклони, но в участието, което вземаш в живота на своя ближен. Ако срещнеш гладен, нахрани го; ако срещнеш беден, окъсан човек, облечи го – по-добра молитва от тази няма.

Днес всички хора страдат от критика и недоволство едни от други – всеки вижда погрешките на другите, а своите не вижда. Приемете Христовото учение, приложете Неговата Любов, за да се освободите от старите навици на критика и осъждане. Всяко нещо, което човек прави, трябва да се основава на Любовта. Когато правите добро на ближния си, вие го правите и на себе си – в този закон няма никакво изключение. Кажете ли някой, че не е разположен да прави добро, той сам се ограничава. При Доброто всякога трябва да имаш разположение; при злото всякога трябва да си неразположен. Който живее само за себе си, той служи на злото, т.е. на дявола; следователно впрегнете дявола на работа – кажете му, че той има право на гост само три дена, а на четвъртия трябва да отиде на работа.

Сега, като изучаваме проявите на хората, виждаме една разлика, която се определя от различното устройство на главите им. У някои хора мозъкът е силно развит – те са интелигентни. При това различните центрове на мозъка не са еднакво развити у всички хора: ако предната част на мозъка, над веждите, е добре развита, човек има обективен, или природен ум; ако задната част на мозъка е по-добре развита, той проявява друг род чувства и способности;

у някои хора сърцето е по-добре развито – те са крайно чувствителни, сърдечни хора. Различните мозъчни центрове оказват различно влияние върху човека, затова някои хора са умствени работници, други – философи, трети – дипломати, политици и т.н.

„А детето растеше в дух и мъдрост.“ Под *Дух* разбираме чувствения, политическия и обществения живот на човека, а под *Мъдрост* – културния и духовния му живот. Когато завърши духовното си развитие, човек придобива Любовта. Това не се постига изведнъж; хиляди години човек е работил и още хиляди години ще работи, докато прояви Любовта си – за това е нужна усилена и съзнателна работа върху ума и сърцето. Такъв човек прилича на богат роднина, който събирал пари с години и където отива, всички му се радват, защото опитват кесията му; когато изразходва парите си, всички го изоставят; колкото и да е огорчен, той се вижда принуден да си отиде откъдето е дошъл. Така постъпват и светските, и религиозните хора; и близките му казват: „Хайде, иди сега там, откъдето си дошъл, отново да събираш пари, да помагаш на хората“. Назначават някого учител в гимназия; в първо време той е богат, енергичен, пълен с живот – всички са доволни от него, защото получават нещо; когато работи няколко години, учениците му го обират и той обеднява, вижда, че трябва да напусне учителството. За да не изпада в това положение, богатият трябва да оставя основния си капитал настрана, на никого да не го дава. На същото основание казвам: когато отваряте сърцето си за външния свят, не оставяйте всичката си Топлина да излезе навън. Светът не се нуждае от вашата топлина – колкото и да давате, нищо не го ползва. Ако искаш да помогнеш на брата си, извикай го в стаята си да се стопли, а не да отваряш прозорците си, та да излезе топлината навън – остане ли да го топлиш отвън, нищо не се постига. Светът не се развива правилно, защото разчита на завещания: този му завещал нещо, онзи му завещал нещо и в края на краищата завещанието се свършва, благодетелите обедняват, а заедно с това изворите пресъхват. Щом пресъхне един извор, и двете страни страдат – първо, самият извор, а след него – обкръжаващите. Това е един важен социален въпрос, който трябва да се реши правилно; един от методите, който може

да го разреши, е следният: всеки човек да има нива, която да обработва – в бъдеще всички трябва да работят на своята умствена, сърдечна или материална нива.

„А детето растеше в дух и мъдрост.“ Всяко нещо, което расте в Дух и Мъдрост, има условия за развитие. И земята трябва да се обработва и разпределя в Дух и Мъдрост; и тогава ако си разположен, ще работиш – ако не си разположен, ще почиваш. Работа се иска от хората и искрено желание да подкрепят Божественото дело, а не да го сгъват – само така ще се оправи светът. Само с говорене не може да се оправи. Не се страхувайте от това, което сега става – и в него се крие нещо Божествено. Подкрепете Божественото, а човешкото, преходното, само по себе си ще падне. На едного може да оскубят перата, на друг – да прережат крилата, това нищо не значи – през есента не капят ли листата, през месец май не окапват ли цветовете? Това е в реда на нещата. Всеки народ има определена мисия, която трябва да изпълни добре. На всеки народ е дадено точно определено количество земя, която трябва да обработва и владее – никой няма право да владее чужда земя и да заробва и измъчва другите народи, земята принадлежи на Господа и само Той има право да се разпорежда с нея. Всички народи са Божии слуги, които изпълняват Волята на своя Господар – който не изпълнява тази Воля, сам подписва присъдата си. Казано е, че Бог въздава на всеки човек, на всеки народ точно според делата му – всеки получава заслуженото. Изучавайте историята и ще видите каква е била съдбата на римляните, на египтяните, на вавилонците и др. Ето защо същественото за човека е да расте в Дух и Мъдрост, за да се ползва от Божията благодат.

Стремете се към благодатта, която иде Отгоре, от Любовта. Как се достига до Божията благодат? Чрез работа и учене в Дух и Мъдрост. Изучавайте всички учения, всички философски системи и религии, но дръжте се за Божественото в тях. Те са дадени от Разумния свят, но след време хората са ги изопачили; днес те не са такива, каквито са били първоначално, когато са излезли от източника. Задачата на съвременния човек е да ги пречисти и освободи от утайките на миналото. Всяко учение, всяка религия, всяка философска система е клон от Божественото дърво,

следователно всеки клон трябва да стои на дървото. Кажете ли, че дървото може и без клони, ще изпаднете в илюзии-те и заблужденията на живота. Сипете на кокошката цяла крина царевица и вижте какво ще прави: когато се нахрани, тя ще разпръсне царевицата и на другия ден ще очаква друга крина; обаче тя остава излъгана – никаква крина не вижда пред себе си и гладува. Така постъпват много хора: когато се видят обиколени от различни учения и религии, нахвърлят се върху тях и като се нахранят, разпръскват ги; на другия ден търсят храна, но не намират – така те сами се осъждат на глад. Какво прави катерицата? Тя складира излишната храна и когато ѝ потрябва, задоволява глада си. Складирайте и вие Божествената Мъдрост, както катерицата излишната си храна, както пчелите – сладкия сок. Всяка религиозна и философска система представлява цвят, от който можете да събирате сладък сок; събирайте сладкия сок на всички цветове в себе си и не казвайте, че този или онзи цвят не е потребен – всичко, което Бог е създал, е място и необходимо. Който каже, че дадено учение или дадена система е глупава, непотребна, ще го извикат Горе, за да си каже мнението по въпроса – и той сам трябва да знае защо именно нещо е глупаво и какво трябва да се направи с него. Мнозина се произнасят за християнството, за социализма или за комунизма като за крайни учения, които не могат да донесат никакво благо на хората; Разумният свят слуша техните разсъждения и след няколко години ще ги извика на доклад, да кажат мнението си обосновано, доказано, за да изправят погрешките на тези учения. Ще кажете, че когато ги викат Горе, те умират; за вас това е смърт, а за Възвишения свят не е нищо друго, освен извикване на човека Горе, за да даде своя доклад върху важни житейски въпроси. В заключение може да се каже, че хората заминават на другия свят от много знание.

Какво направиха първите човеци, Адам и Ева, в Рая? Когато придобиха много знания, те се срещнаха с един велик адепт, който им каза, че има нещо, което те още не знаят – те се заинтересуваха от това ново учение и пожелаха да го придобият. В какво се заключаваеше новото учение? Че ако ядат от плодовете на Забраненото дърво, не само че няма да умрат, но очите им ще се отворят и ще станат

като Господа. Това учение ги разколеба, те се усъмниха в думите на Господа и престъпиха Неговата заповед. След това Бог ги потърси, за да Му докажат защо Неговото учение не е вярно, и ги изпъди от Рая, за да отидат в света, там да се учат. Евреите пък казваха, че учението на Христа не е право – Христос ги извика да му докажат това. Наистина, като четете историята на евреите, виждате, че те са минали през такива страдания, каквито не са очаквали: например, когато Тит е превземал Рим, шестдесет хиляди евреи били разпнати на кръст – по този начин евреите трябвало да докажат, че Христовото учение не е право.

Днес и българското духовенство, заедно с учени и философи, казва, че учението, което проповядвам, не е вярно; нека знаят, че и с тях ще стане същото, както и с евреите – и те ще бъдат повикани Отгоре, за да дадат доклад, в който да изкажат мнението си. Ще ми възразят, че и мен ще викат Горе; и мен ще викат, но и те ще дойдат. Едно време евреите обраха Христа, разпнаха Го, но днес това не се позволява, днес никой не може да обере и разпне Христа – всеки, който проповядва Божественото учение, е неуязвим. Божественото учение е неделимо – то е било в миналото, е и сега, ще бъде и утре. Следователно кой го е проповядвал, кой днес го проповядва и кой ще го проповядва утре не е важно – Божият Дух е един и същ във всички времена и епохи, следователно никоя сила в света не е в състояние да го победи.

Какво се иска от съвременния човек? Да зачита Бога, който живее във всяка душа. Ако не любим Бога, никого не можем да любим – Той е един, в Него са всички живи същества. Само така хората ще се разбират и светът ще се оправи. Любовта ще оправи света, а не безлюбието – Любовта носи Свободата, а безлюбието носи насилието. Дето е насилието, нищо добро не излиза – какво ще придобиеш, ако обесиш някого? Знаеш ли кой човек трябва да обесиш? Отиваш на лозето да режеш пръчките, но трябва да знаеш коя пръчка е за рязане; ако режеш здравите и гълъни с енергия пръчки, ти вредиш както на лозата, така и на цялото общество. Горко на онзи лозар, който реже пръчки, на които има по две-три пъпки – това се забранява. Горко на онзи, който беси и убива своя ближнен! Христос казва: „Горко на вас, книжници и фарисеи, които изопачавате Словото Божие!“ . Какво да правят

хората, когато отиват на бойното поле да се бият? Те сами ще разрешат въпроса. Аз казвам за себе си, че съм против всякакъв вид война, която развращава хората. Всички недоразумения, спорове и войни, които стават между братя, между близки народи, са резултат на човешки изобретения – в тях няма нищо Божествено. Това не е за упрек, но всеки трябва да знае как да изпълнява службата си като майка и баща, като учител и свещеник, като търговец и т.н.

Всеки трябва да расте в Дух и Мъдрост. Задачата на отделния човек, на всички общества и народи е да изпратят една любовна вълна по целия свят в помощ на човечеството. Всеки човек е помпа, която полива градините. Мнозина страдат от нямане на вода – откъде ще дойде водата за помпата? От учените хора, от философите и музикантите, както и от религиозните. Ще кажете, че религиозните само се молят; чрез молитвата обаче те изпращат вода за помпите, за да поливат изсъхналите градини. Когато житото узрее, плодът ще се разпредели по равно между всички, които са пращали вода на нивите чрез своите помпи. Житото се нуждае от добри мисли и чувства, които трябва да отправяте към всички ниви – не постъпваме ли така, ние разваляме отношенията си като братя.

Двама родни братя се срещат на улицата: единият бил подполковник, а другият – прост войник. Последният се приближил към братя си и започнал направо да разговаря с него, без да му отдаде нужното уважение като на подполковник. Той го арестувал за двадесет и четири часов строг тъмничен арест, като му казал: „На улицата няма братски отношения, те съществуват само въкъщи – ти трябва да знаеш, че вън от дома ние сме като чужденци“. Братство съществува само в дома, т.е. вътре в човека – в неговите мисли и чувства, в неговия вътрешен живот и вътрешни отношения. Съвременните хора разсъждават като двамата братя – те казват: „Бог е горе, на Небето, а на Земята Той не съществува“. Те мислят така, защото единият брат е подполковник, а другият – прост войник. Как ще мисли подполковникът, когато го уволнят? Един офицер разправял, че откак го уволнили, не му отдавали такова уважение, както по-рано; той си казвал: „Иване, не трябва да се обиждаш, че днес, когато не носиш офицерски мундир, малцина

те почитат“. Днес навсякъде говорят за мундири: учител си, началник си, офицер си, министър си – всички те почитат за мундира, с който си облечен; ако си прост, обикновен човек, малцина те почитат. Мундирът е външната страна на живота – не трябва да се влияем от него. Следователно, ако си офицер и те срещне брат ти, не се обиждай, че не ти е отдал нужното почитание – спри се, кажи му няколко топли думи и продължи пътя си.

Какви трябва да бъдат отношенията между хората, как трябва да постъпват? Като руският генерал Кутузов. Един ден той отишъл да обиколи частта на един от своите офицери, който имал обичай да излиза сутрин между войниците си не в униформа, а в халат. Кутузов знаел тази негова слабост и решил да му даде добър урок. Той отишъл при офицера и го заварил между войниците в халат, да пие кафе. Генералът го поздравил, казал му няколко думи, хванал го под ръка и го помолил да се разходят, заедно да прегледат състоянието на частта. Офицерът се огледал натук-натам, намерил се натясно, но нямало какво да прави. Тръгнал с генерала на обиколка и от този ден той бил всякога в пълна изправност към облеклото си. Генералът не му направил никаква забележка, но той сам изправил поведението си. И тъй, срещнеш ли човек, облечен с халат, т.е. с недостатъци, не му говори нищо, не го морализирай, но вземи го под ръка и се разходи с него – той ще види недостатъка си и сам ще се изправи. Когато Христос ви срещне, ще ви хване под ръка, ще се разходи с вас и вие сами ще изправите погрешките си.

Много хора съм срещал и срещам, но нито за един от тях не мога да кажа, че по естество е лош. Обаче има моменти в живота на човека, когато дълбоко нещо в него му препятства да върши добро; често външните условия влияят на човека да прояви Доброто. Например беден благочестив момък се оженил за богата красива мома; под влиянието на нейните родители той изменя живота си, отказва се от Бога и слиза надолу в гъстата материя – той люби Бога, но богатството го заслепява и неусетно се отклонява от правия път.

Днес и религиозните, и светските хора не успяват в живота си – защо? Защото нито религията разбират правилно, нито науката. Какво представлява религията? Тя е метод за

подобряване външния и вътрешния живот на човека, както и за облагородяване на душата. В религията и в науката се крият положителни знания за добър живот; когато се прилагат тези знания, и обществото се подобрява, и семейството, и индивидът. Овчарят знае кога трябва да заченат овцете му, а човек не знае кога трябва да се зачене някое дете; той казва: „Не е важно кога се е заченало детето, важно е да се роди то – може и навреме, и без време, когато Бог даде“. Бог дава всичко, но ти трябва да спазваш благоприятните условия за зачеването и раждането на детето. Ти имаш една идея, дадена от Бога – от теб се иска да създадеш условия за нейното реализиране. От съзнателната работа на хората зависи бързото изправяне на техния живот; когато се подобрят външните условия на живота, ще се подобрят и вътрешните. Затова казваме, че в бъдеще хората ще работят по-малко, отколкото днес – те ще имат време за умствена и духовна работа. Тогава въпросът между жената и мъжа ще се разреши правилно: сега те се борят за първенство – кой от двамата да бъде господар; в бъдеще няма да има господари, всички ще слутуват на Бога – единствения Господар на света. Мъжът ще остави жената да се проявява свободно, но и жената ще остави мъжа да се проявява свободно. Никой човек няма право да препятства на Свободата на когото и да е. Изобщо, между всички хора трябва да има взаимно уважение и почитание. Всеки управляващ и общественик има за задача да пази Свободата на гражданите.

Сега да дойдем до заключението, но не и до края на нещата. Така постъпват и рибарите – те хвърлят отдалеч една голяма мрежа във водата и като се напълни с риба, започват да я теглят; колкото повече се приближава мрежата до брега, толкова повече се приближават и те. Когато дойдат до брега, изваждат мрежата от водата, за да видят какво е заключението; те изтеглят мрежата, но остават изненадани – голяма мрежа, малко риба вътре; над нея обаче плуват много рибки карагюзки, които не влизат в мрежата. Ще кажете, че и вие не искате да влезете в това заключение. Желая ви да остане у вас Божественото, а не човешкото – да остане у вас заключение за Свобода, а не за робство.

Думата *заключение* има отношение към поставяне на ново начало в Живота. *Заклучавам* подразбира *сключвам договор с нещо ново*. Договорът с новото се състои

в приемане на Духа като основа на Живота, а Божията Мъдрост със своята Светлина да служи на хората както слънчевите лъчи на всички живи същества. Тогава ще дойдат истинските писатели в света, които ще служат на Истината. Светът се нуждае от истински учени, музиканти, художници, които да разбират Истината и да я прилагат. Навсякъде има такива хора, и в България ги има, но няма още условия за тяхното проявяване. Народите още не могат да почитат своите даровити хора; издигне ли се някой писател, музикант или учен, веднага близките му, неговите сънародници, първи ще го съборят. И против мен се повдигна обществото, както и духовенството, но не можах да ме опозорят – защо? Аз съм дълбоко море – който се опита да влезе в мен, ще се удави. Аз съм голяма, пълноводна река, която никога не може да подпуши – турите ли ѝ бент, ще дойде наводнение, което ще завлече бента и водата ще залее цялата местност.

Жителите на един американски град решили да турят бент на реката, която минавала покрай града, за да отделят едно място, което да замръзва през зимата, та да могат да се пързаят. Така се развличали те двадесет години наред, без да помислят, че един ден може да ги сполети някакво нещастие. Наистина, станало това, което не очаквали: при едно голямо наводнение бентът се разрушил, реката заляла къщите край брега и две хиляди души се удавили. Като знаете това, не правете бентове на реките си, защото ще дойде наводнение, което ще завлече бента и водата ще залее цялата околност – горко на онзи, който е под бента. Това се разбира от думите, които Христос изказал: „Не се противи на злото“; с други думи казано, не се противи на Божественото учение, което иде със сила Отгоре – Бог урежда и оправя света. Дойдеш ли до човешкото, можеш да му се противопоставяш, но на Божественото нямаш право да му се противопоставяш; за човешките неща можеш да имаш особено мнение, но за Божествените никога няма право да се произнася. Божественото владее света – то управлява народите, обществата и хората.

„А детето растеше в дух и мъдрост“ – така трябва да растат всички българи, всички народи, цялата Бяла раса. Не се страхувайте от това какво ще стане с вас – бъдещето на

българския народ, с малки изключения, е светло. Бъдещето на славяните е добро – те носят такава култура, каквато никой не подозира. Всички народи ще черпят от тази култура – тя ще бъде култура на братство, равенство и свобода. В името на тази Свобода всички народи ще се обединят, и то така, че големите народи ще покровителстват малките.

Ето защо, обръщам се към всички мъже, жени и деца да ратуват за идеята, която ще донесе братство, равенство и свобода между народите. И тъй, да престане борбата между народите. Всеки народ да се стреми да стане велик по Дух, Мъдрост и Любов, а не голям – да владее и управлява малките народи. Нека всеки работи в това направление, за да се освободи от атмосферата, която сега го задушава, и да си каже: „Ние можем да се споразумеем, да уредим живота си, защото Господ е с нас, Духовният свят е с нас“. Който препятства на славянството да се прояви, няма да види добро. В бъдеще всички народи ще работят за славянството – така е писано в Божествената книга. Славяните са богати хора; техните житници, техните кесии ще се отворят за всички народи и ще кажат: „Братя, елате при нас, за да заживеем в мир и съгласие, в братство и равенство помежду си“. Това носи Новата култура за цялото човечество. Нова философия иде в света. Когато заминете за другия свят и се върнете отново на Земята, сами ще проверите дали думите ми са верни; докато сте в другия свят, ще прочетете програмата, която ще се приложи в бъдеще.

Желая ви да бъдете радостни и весели. Никаква скръб, никакво страдание, никакъв страх – мъжество се иска от всички! Хлябът ще дойде, няма да умрете от глад и от жажда – всичко ще имате в изобилие. Всички мъртви ще оживеят – ще повикаме всички убити и обесени от онзи свят. В продължение на сто години най-много няма да остане онеправдан човек на Земята. В продължение на сто години ще се тури ред и порядък в света. Божието благословение ще дойде върху вас и върху децата ви.

30 март 1919 г., София

ГОСПОД МУ РЕЧЕ

И Господ му рече: Стани, та иди на улицата, която се казва Права, и попитай в дома на Юда за някого си на име Савел.

Деяния 9:11

В съвременния век не е на мода да се казва, че Господ говори. Ако някой се осмели да каже, че Господ му говори, би се повдигнал цял спор – обкръжаващите ще му искат доказателства, за да ги убеди по какъв начин Господ му говори и какво му говори. Няма съмнение, че и Бог говори така, както и хората говорят. Под *говор* разбирам разумност – само оня говори, който има разумна, права мисъл. В сегашния свят има хора с толкова деликатни и чувствителни души, че ако им дадете една монета или друг някой предмет, който е бил свидетел на известни събития, по него те могат да видят всички събития на миналото, отпечатани върху тоя предмет; те не само чувстват, не само възприемат, но чуват и думите, свързани с даденото събитие. В бъдеще, когато слухът и зрението на хората се усили, ще се убедят, че всичко около тях говори. Няма да се спирам да доказвам това, нямам свободно време сега – нека остане тоя въпрос спорен. Когато някой параход потъва, няма време за спор – човек трябва да бърза, да бъде смел, час по-скоро да влезе в първата спасителна лодка. Всеки човек, който иска да придобие някаква разумна философия, трябва да влезе в спасителната лодка – само тая лодка ще го спаси.

„И Господ му рече.“ Имайте предвид, че Бог говори на Ананий, на човек, който е готов да Го слуша. И аз говоря на хора, които имат отношение към Бога. Учителят говори само на своите ученици, с които разрешава известни задачи, защото и те имат отношение към него. Всички, които искат да се учат, имат отношение към учителите – защо? Идея имат те. Ония от вас, които сте изучавали геометрия, говорите за равностранныя триъгълник – каква идея е скрита изобщо в понятието *триъгълник*? Знае се, че сборът на вътрешните ъгли в един триъгълник е равен на два прави.

Ние казваме, че думите *човек* и *триъгълник* са синоними. Долната страна на триъгълника, основата му, е основа и на човешкия живот – върху тая основа той гради, тя е материалната страна на неговия живот; дясната страна на триъгълника е умът на човека – неговите мисли, а лявата страна на триъгълника – човешкото сърце и чувства.

Значи между човека и триъгълника има известно отношение. Ако си представим един равностранен триъгълник, имаме предвид човек, в когото материалните, умствените и сърдечните сили са в пълна хармония. Ако триъгълникът е равнобедрен, тогава материалните енергии в човека са по-слабо или по-силно застъпени. Както и да се проявяват силите в триъгълника, общият им сбор е равен на сто и осемдесет градуса. Триъгълникът като идея представя семейството: майката е лявата страна на триъгълника, бащата – дясната страна, а детето – основата. Ако основата в равнобедрения триъгълник е по-малка от бедрата му, това показва, че детето ще бъде телесно слабо – то може да бъде по-интелигентно, чувствително, но физически слабо. Ако един от ъглите в триъгълника е по-голям от другите, то и силите, които действат срещу този ъгъл, ще бъдат по-големи. Дето и да видите триъгълника – в Природата или в живота, ще знаете, че той има отношение към живите същества. Триъгълникът има смисъл за разумните хора, не и за простите; за учения той е сбор от живи сили, а за простия – сбор от мъртви линии.

Триъгълникът е жив, движещ се човек. Когато изучавате човека, ще видите как се проявяват в него силите на ума, на сърцето и на тялото. Числото на градусите 180, или двата прави ъгъла, показва посоката на вашето движение; за да познаете истинската посока на вашето движение, трябва да намерите вашия прав ъгъл; линията, която се отклонява от правия ъгъл, показва съединителните точки, през които може да минавате. Ако в семейството мъжът е прав ъгъл, жената ще бъде остър ъгъл – в този случай жената е връзка; едното рамо на острия ъгъл ще бъде по-голямо, защото лежи срещу по-голям ъгъл – следователно силата на жената е по-голяма от тая на мъжа. Ако жената е прав ъгъл, страната на мъжа ще бъде по-голяма – той е хипотенуза в триъгълника и е по-силен

от жената. Затова се казва, че хората на правите ъгли не са всякога силни хора; кривите хора са по-силни, защото имат по-дълги силови линии. Значи срещу всеки прав човек има по един крив, лош човек, който има по-дълги линии; следователно този човек е по-силен от правия. Значи добрите хора са прави ъгли, а лошите хора – остри ъгли, с по-дълги силови линии. Така говори новата геометрия, но никой учител не е говорил на учениците си така.

Ако искате да познаете какъв е даден човек или дадено дете, накарайте го да начертае един триъгълник: ако детето начертае триъгълник, в който лявата страна е по-голяма от дясната, това показва, че то е повече чувствително, отколкото интелигентно – в него сърцето работи повече от ума; ако дясната страна на триъгълника е по-голяма, това дете е повече интелигентно, отколкото чувствително; ако основата е по-голяма, детето е силно развито във физично отношение. Това са факти, а не случайности – в Природата няма случайности.

В прочетената глава се говори за един човек на име Савел, който после стана Павел. Той беше правоверен според тогавашното разбиране, но Бог искаше да го отклони от това правоверие. Като падна от коня, той изкриви правия ъгъл и всички ъгли в него станаха остри; следователно, който иска да се спаси, трябва да изгуби правия ъгъл в себе си. Докато мисли, че е умен и няма какво да учи, човек ще си остане всякога глупав; започне ли да мисли, че е глупав, че трябва много да учи, той има условия да се развива и да стане умен – той е на прав път в живота си. Щом майката казва, че е завършила мисията си, тя трябва да напусне Земята; всеки човек, който се спира на едно място в своите възгледи, е приел една философия, която не търпи нищо ново – това значи човек съзнателно да спре развитието си. Казвате, че ако човек приеме новите възгледи, постоянно ще греши; ще греши, но същевременно ще еволюира – човешката душа се развива и чрез погрешките.

Аз разглеждам думата *погрешка* в широк смисъл. Човек не трябва да се влияе от материалните неслоди, да мисли, че само добрият живот обуславя неговото развитие – защо? Защото има външно знание, но има и вътрешно. Човек може да чете различни автори, да възприеме

тяхното знание, но докато това знание не се обработи и не стане негово, нищо не се ползва – чуждото всякога си остава чуждо. Затова всички поддържат, че каквото и да прави, човек трябва да мисли. Върху какво трябва да мисли? Върху всички жизнени въпроси, които се повдигат в света. Всеки човек сам трябва да си дава отчет. Три принципа, три важни категории въпроси играят роля в Живота. Първата категория въпроси са чисто материални и те трябва да се разрешат по законите на материалния свят; за тия въпроси не можем да кажем, че Бог ще промисли – то е все едно да кажеш, че и без хляб можеш да живееш. Първата категория въпроси се разрешава чрез стомаха, втората категория се разрешава чрез сърцето, а третата категория чрез ума, т.е. чрез мозъка. Значи три категории въпроси действат едновременно в човешкия живот: първо, обществени или социални; второ, етични, нравствени или духовни; трето, умствени.

Как е създадена религията? Тя е създадена от участието на трите принципа: волята е создала материала за съграждане на външната форма; сърцето е создало съдържанието ѝ, а умът – силата, с която тя се движи. Аз говоря за материята в друг смисъл, а не както сега я разбират – тя има особени качества, които малцина виждат. Според някои материята е нереална, само Духът е реален – значи материята е спящ Дух; под *материя* те разбират спящото състояние на Духа, а щом Духът се събуди, материята минава в друга форма. В заключение казваме: материя в действие или Дух и материя в бездействие, или мъртва материя, спящ Дух. Като знаете това, не мислете, че материалните неща са нереални, т.е. недействителни.

В Духа се крият сили, чрез които формите се видоизменят. Формата и субстанцията на материята са две различни неща: атомите и молекулите в различните съединения могат да се изменят по количество, но субстанцията им е реална, действителна, вечна и неизменна; това е един отвлечен въпрос. Вие се интересувате от въпроси, които се отнасят до сегашното време – вие мислите, че сегашният живот е най-важен. Вие се държите главно за материалния, или физическия свят, без да подозирате, че той е една от стоте милиона брънки на веригата светове, която ви обгръща – какво представлява една халка от верига със сто милиона халки?

И тая халка трябва да се развива, но не е право да мислите, че тя съдържа всичко в себе си. Спрете вниманието си върху процесите, които се вършат в Природата – какво става със семенцето, което посадите в земята? Първо го заравяте в земята на известна дълбочина и го поливате, след това то се пропуква и започва да гние; в земята семето минава през процес на анархия, т.е. разрушаване. И светът, който Бог е създал, е минал през процеса на анархията – в тоя процес се крият Божествени закони. Ще кажете, че цяла Европа днес минава през тая анархия – това е хаосът в света, който ще създаде бъдещето. Казвате, че има много болшевики, не знаете какво ще стане с вас; не се безпокойте. Вие се плашите, че реката е придошла, че водата се е вдигнала на височина четири-пет метра и причинява пакости, вдига къщи, огради, отнася животни, хора – вие се страхувате, че тя ще отнесе целия свят. Не се страхувайте – това ще трае, докато се стопят снеговете; щом всички снегове се стопят, водата ще почне постепенно да спада и ще се прибере в коритото си. Болшевиките са сили, събирани от хиляди години – какво ще направят те? Ще кажат на хората да не си правят къщи край реките – само така ще се оправи светът.

Сега аз искам да ви дам една правилна философия, за да не се увличате в страстите на хората, които защитават своите интереси. Ние разрешаваме въпросите по Божествен начин: ние говорим за онова право, което се отнася и до ума, и до сърцето, и до тялото; ние говорим за онова право, което се отнася и до мъжа, и до жената, и до детето. Право, което се отнася само за мъжа, за жената или за детето, е една трета от цялото; истинско, Божествено право, е това, което обхваща всичко в себе си. Това право ще се приложи тогава, когато ние започнем да слушаме гласа на Бога. Някой казва: „Не искам да слушам какво ми говори Господ“; приятелю, каквото и да правиш, все ще слушаш някого – ако не слушаш Господа, ще слушаш своя настойник; ако не слушаш Господа, човек ще слушаш. Дето и да си, в църква или на училище, в някое учреждение или в дома си, все ще слушаш някого; дали си християнин или евреин, все ще слушаш съветите на някого – заблуждение е да мислиш, че си свободен. Някой мисли, че като минава от едно състояние в друго, ще оправи света.

Казвате, че болшевизмът е лошо нещо – не е така; болшевиците ще направят корекция в живота на богатите хора – Бог ги изпраща като бирници, за да вземат от богатите това, за което от две хиляди години нищо не са плащали. Богатите хора не изгълниха своите задължения към Бога. Какво представляват болшевиките? Те са бирници на Бога – дали вие ги признавате, или не, това е друг въпрос. Аз гледам на въпросите другояче и зная, че всичко ще стане така, както трябва. Ето, и Павел беше един от правоверните, но убеждението му се измени; той отиваше от Йерусалим за Дамаск – един културен център, и падна от коня си. Тогавашните християни бяха болшевики, които застрашаваха старата култура, затова ги гонеха и преследваха да ги накажат. Срещна го Христос и го запита: „Савле, защо Ме гониш, защо гониш Моите хора?“. Савел запита: „Какво искаш от мене, Господи?“. Казвате: „Тогава всички да станем болшевики“; ако всички можете да възприемете болшевизма на равностранныя триъгълник, в който Обичта, Любовта и Духът крепят нещата, станете болшевики, но болшевизъм, който убива хората, не е истински – това е революционерство.

Сега аз ви говоря върху тоя въпрос, за да не се плашите, защото всички обществени явления вървят по определени закони. Това, което става сега в Европа, е предвидено – всеки народ си има своя програма и своя роля, която трябва да изиграе. Никой не е виновен за това, което става днес в света – нито французи, нито англичани, нито германци, нито руснаци; всеки народ си играе своята роля. Виновни са ония, които не разбират Божиите закони и едни на други си пакостят. Ония от болшевиките, които не разбират Божиите закони, казват: „Да избием и да обесим богатите“ – Бог им казва: „Няма да колите и да бесите!“. Аз и друг път съм казвал: човек няма право да беси и да убива. – „Как, не трябва ли да се убиват хората?“ Казвам: имаш право да събориш една стара къща, но на мястото ѝ да направиш нова; ако не можеш да направиш нова, не бутай старата. Ако Божият Дух не живее в тялото на човека, това тяло може да се събори, но само смъртта има право да разрушава човешките тела. Там, дето Божият Дух живее, ти нямаш право да насочиш артилерията си към тоя човек и да го събориш – от Божествено гледище това е престъпно.

Павел отиваше в Дамаск да събори тия тела, в които живееше Духът Божи – те представяха истинската култура. След като се срещна с Ананий, Савел измени своя стар възглед и прогледа. Една от добрите черти на Ананий е, че той повярва на Господа; следователно дойде ли в ума ви една светла мисъл, не казвайте, че сте заблудени, че това е някаква философия, но вярвайте в тая мисъл и я приемоте. Аз твърдя, че чувствата и мислите на човека са толкова верни, колкото и чувствата и мислите на даден философ, в който той вярва; той може да няма езика на философа, да изрази чувствата и мислите си, но трябва да знае, че това, което е заседнало дълбоко в душата му, е вярно – когато мине известно време, той ще разбере, че е бил прав. Всяко учение трябва да се използва разумно, както геометрията събира мненията на всички учени. Трябва да си служим с опита на философите и учените от миналите векове: всеки писател, учен и философ е кошер, в който има мед – влез в кошера и събери си колкото мед искаш. Влизайте свободно във всеки кошер, в който има мед; няма ли мед в някой кошер, не влизайте там. Всяка пчела, като влиза в цветовете, събира мед, защото познава кои са медоносни; не може да се каже същото за всеки човек – всички не сте подготвени за това. В това отношение пчелата е по-умна от човека: това показва, че тя е прекарала в специални училища хиляди и милиони години; днес тя владее изкуството да събира прашец и нектар от цветята и да го превръща в мед; отдавайте правото на пчелата и се учете от нея.

Ще възразите, че човек стои по-високо от пчелата. В едно отношение човек стои по-високо от пчелата, но в друго отношение пчелата го превъзхожда – никой човек не може да направи това, което пчелата прави. Вижте какви идеални клетки прави и как ги пълни с мед – за това се изисква голямо изкуство, голяма точност. Ако не изцяло, поне частично пчелата трябва да служи за поука на човека. Има много писатели, които са като пчелите: те хвърчат от едно място на друго, изучават хората, наблюдават ги и пишат – трябва да благодарим на тия писатели и да се ползваме от тях. Ще кажете, че и без писатели може или достатъчно е само един писател – не е така, с един цвят пролет не става, с едно учение култура не се създава. Всички философи,

учени и писатели съставят едно цяло, затова множеството не трябва да ви смущава. Ако се обърнете към растителното и животинското царства, ще видите хиляди разнообразни форми от тях; някои може да са вредни, но в цялото те са на мястото си – всяка мушица, в каквата форма и да е, колкото и да е малка, в миросъзданието тя има своето предназначение. Няма безполезна неща в света – щом нещо е допуснато, то има някаква цел. Ето, на Земята съществува зло и Добро; от по-високо гледище това, което на Земята е зло, когато отиде на Небето, става Добро и обратно – Доброто на Земята е зло на Небето. Дали ще приемете това твърдение, или ще го отхвърлите, не е важно – аз нямам време да се впускам в подробности и обяснения.

Да се твърди, че злото на Земята е Добро на Небето, е голямо противоречие. Наистина, противоречие е това, но само за ония глави, които не искат да разберат същината на нещата. Бог е създал всичко много добре, но мнозина се спират върху временните неща и ги виждат в изопачен вид – дебела е още човешката глава. Казвате: „Да махне Бог дявола от света, всичко ще тръгне напред“; дяволът е отличен учител – докато хората не поумнеят, той има своята задача между тях. Дяволът има една добра черта – той е честен; понеже всякога си служи с лъжата, той казва: „Аз лъжа, никога не говоря истината“ – той остава верен на лъжата. В това отношение човек е неиздържано същество – някога говори истината, някога скрива истината. Дяволът казва за човека, че и Бог не знае къде е, защото някога си служи с истината, а някога – с лъжата. Оня, който си служи и с двете, казва: „В тоя свят не може без истина, но не може и без лъжа; не може без добро, но не може и без зло“; обаче Христос казва: „На двама господари не можеш да служиш едновременно“. Помнете: от Божествено гледище злото на Земята е Добро на Небето.

И аз казвам: страданията, които хората преживяват, носят големи блага за тях. Покажете ми един човек, който е минал само през радости, да е станал добър – който е минал само през радости, не може да бъде доволен. Ако разрешим въпросите за стомаха, ще останат неразрешени въпросите за сърцето и за ума, а въпросите на ума, на мисълта, са предмет на Небето. Само Бог в човека разрешава тия въпроси – задача на земния човек е да разреши въпроса за хляба. Тоя

въпрос съставя една трета от всички въпроси; дойдете ли до въпросите на ума и на сърцето, тях само Бог може да разреши. Казано е в Битието: „Не убивай“ – това е закон; значи има закон, който повелява на човека да не убива, обаче няма закон, който може да го накара да обича.

„И Господ му рече: Стани, та иди на улицата и попитай в дома на Юда за някого си на име Савел, и го научи“. Савел е бил голям консерватор. И до днес още вие сте от партията на Савел: мнозина отивате в Дамаск, но половината от вас още по пътя ще паднат от коня си и ще ослепеят. Павел отиваше от Йерусалим за Дамаск – полето на Мъдростта; той не отиваше за Йерусалим, дето Христос опита Любовта на хората. Всеки човек се е качил на своя кон и отива за Дамаск, но ще падне от него, ще напусне своите стари възгледи и ще възприеме новите възгледи – чрез тях ще се домогне до Мъдростта и хармонията в света. Не става ли същото и в Природата? Окапват старите листа и нови се явяват – така старото се обновява и освобождава от противоречията на живота.

На какво се дължат противоречията? На неразбиране на законите. Когато жената види, че мъжът сваля старите листа от дървото, веднага започва да роптае и казва: „Това не може да бъде“; ако жената сваля старите листа, мъжът вика – те не подозират, че когато окапят старите листа, нови ще изникнат. Когато окапят косите, нови ще израснат – значи на всяка гола глава могат да изникнат коси. Аз мога да ви дам метод как да се покрият главите ви с коса. Окапването на космите показва, че човек поумнява: оня, на когото косата не окапва, живее още в зимата; започне ли косата му да капе, той човек отива към пролетта на Живота.

„И рече му Господ: Ананий, иди при човека, който се моли“ – Ананий означава човек, който разбира Бога. Савел е човек, който постоянно се пълни и изпразва, като Месечината – той е променлив, постоянно се двоуми. Буквата *С* означава закон на промените – тя реже като нож, като трион (когато режете лозето с трион, то започва да сълзи). Ако името ви започва с буквата *С*, нека се смени тая буква с *П*. Изобщо, ако работите ви не вървят добре, променете името си – от двусрично направете го трисрично или четирисрично; по-добре е да увеличавате сричките

на имената си, отколкото да ги съкращавате. Наполеон отначало имал величествен почерк, но постепенно го стеснявал – с това той сам си причинил пакост. Не се позволява никакво съкращаване нито в сричките на името, нито в почерка. Духовният свят е свят на разширяване, а не на съкращаване – влезете ли в тоя път, трябва да носите в себе си мисълта и стремежа към разширяване.

Сега аз нахвърлям много мисли. От тая материя могат да се съставят няколко беседи, които да попълнят празнините във вашия ум – защо правя това? Защото ви каня на утощение, на което слагам богата трапеза. Когато слушате беседата, казвате: „Не е свързана речта му“; право е, речта ми не е свързана, защото представлява богато утощение, на което ви предлагам и телешко готвено, и пиленско, и сладкиши, и плодове, и вино – на вас остава да си изберете каквото искате. Ако някой философ ви разведе из стаите на една богата къща и ви покаже къде какво има, вие ще кажете, че той е отличен философ; отличен е, но за човек, който не е гладен – гладният няма търпение да се разхожда от стая в стая, той иска да яде. Ако срещна гладен човек, който няма търпение да философства, ще му кажа: „Ела при мен да си хапнеш“; ако ме пита добре ли е стотвено, разбирам, че тоя човек не е гладен – ще му кажа: „Приятелю, опитай първо и после говори“. Аз не обичам много да говоря за това, което съм приготвил – хареса ли ти се, яж; не ти ли се хареса, ще те поканя друг път, когато приготвя това, което обичаш. Щом веднъж съм се съгласил да стана готвач, ще готвя това, което се харесва на клиентите ми – това изисква съвременното общество. И в Божествения път трябва да бъдем реалисти. Преди всичко от нас се иска да имаме Мир в душата си.

„И рече му Господ“ – питам на вас говори ли ви Господ сега? Казваш: „Не съм чул Господ да ми говори“ – значи оглушал си. Вие имате чувства в себе си, които трябва да развивате – сегашната епоха може да ви помогне в това направление. Човек трябва да развива своите чувства и сетива, да вижда и чува добре и външно, и вътрешно. Как ще си обясните виждането на поета? Той е ясновидец, вижда онова, което другите не виждат. Четете стиховете на някой поет и се чудите как е видял това, което никой не вижда.

„И Господ му рече: Стани и иди на улицата, която се нарича Права, и попитай в дома на Юда за някого си на име Савел“. *Юда* означава човек, който обича да се слави – тя е лоша дума. Често думите се изопачават: например едно време думата *йезуит* означавала последовател на Христа, но днес тая дума е изопачена. Ананий се обръща към Господа с думите: „Чух от мнозина за тогоз човека колко злини е сторил на твоите светии в Йерусалим“ (13 ст.). „А Господ му рече: „Иди, защото съсъд избран ми е той, да носи моето име пред народи и царе, и пред синовете Израилеви.“ (15 ст.). И на вас могат да ви говорят, но питам кой ви говори; може духове да ви говорят и ако сте щастливи, ще кажете, че Бог ви говори; ако Бог ви говори и не Го разбирате, голямо зло ще ви сполети. Бог говори на днешните хора: „Обичайте се, не правете зло, не се насилвайте, премахнете затворите, обичайте всички, разделете справедливо богатата, които ви давам; ако не Ме послушате, ще изпратя Моите бирници, с тях да се разправят“. Какво представляват бирниците? Злото в света, т.е. Божието добро. Казахме, че злото на Земята е Добро на Небето; иде денят, когато Божието добро ще слезе отгоре. Бог казва на сегашните хора: „Уредете света чрез вашето добро“ – това значи: „Помирете се чрез вашето добро“. – „Не искаме да се помирим“ – „Щом не искате да се помирите, ще пратя вашето зло, т.е. Моето Добро“. То ще вземе къщите на хората срещу дълговете им. Бог казва: „Аз ви пратих на Земята да правите Добро и да се учите, а не да събирате пари и да се удоволствате; Аз не съм ви пратил да господствате над бедните и нещастните в света“.

По начина на живеенето си хората могат да се уподобят на двамата александрийски светии, от които единият правил добрини и получавал заплата за добрините си още на Земята, а другият събирал богатства и съкровища за Небето. Двамата светии се подвизавали цели двадесет години в един от александрийските манастири. Случило се, че единият от тях, като се разхождал край манастира, видял една голяма дупка в земята – надзърнал вътре и ужасен отскочил настрана. Другарят му забелязал това и отишъл да види какво има в дупката, което уплашило първия светия. Приблизил се, погледнал вътре и се зарадвал – в дупката имало едно котле с жълтици. „Чудно нещо – си казал

той, – не предполагам, че другарят ми може да бъде толкова глупав, има ли нещо страшно в златото?“ Той влязъл в дупката, извадил котлето и отишъл в Александрия да употреби златото за благотворителни цели. Една част от тях дал за съграждане на църква, друга част за направата на училище, а останалата – за болница. Като свършил работата си, той се върнал в манастира и започнал да се моли на Господа да му отговори дали е постъпил добре с парите. Един Ангел, пратеник от Небето, му казал: „Всички добрини, които ти направи, не струват колкото отскачането на твоя приятел – с добрините, които направи, ти наруши мира на много хора, живеещи до това време в мир и спокойствие“.

Сега и на вас казвам: всички къщи, всички благодеяния, които правите, не струват колкото отскачането на светията при вида на златото. Въпреки това днес всички викат: „Пари, пари ни трябва на нас, будали са били нашите бащи, че не са крали“ – тогава кради ти! Наистина, много от сегашните хора крадат. Много от Божиите касиери са крадци – те събират пари за ония, които ще ги изядат и изпият; никой крадец не е собственик на това, което е откраднал – крадците са събирали пари, оставили са ги настрана за черни дни, а всъщност други са ги яли.

В България някъде върлувала една разбойническа банда от десет души. Когато обрали много богаташи, събрали се заедно, за да си делят парите. След това трима от тях трябвало да отидат в града да купят нещо за ядене. Седмината, които останали на полето, казали: „Когато дойдат тримата от града, ще ги убием, за да останем по-малко, та да ни се паднат повече пари“. Същото мислели и тримата – когато се върнат от града, да убият седемте, за да им се паднат повече пари. Нападнали се едни-други и неколцина от тях станали жертва. Останалите седнали да ядат. Когато се нахранили, всички се почувствали зле и умрели. Ще кажете, че яденето било нещо развалено; много причини има за това – важно е, че никой от тях не използвал богатството.

Каквото е положението на крадците и разбойниците, такова е и на много от сегашните хора: днес аристократи и прости, богати и болшевици се бият, но по тоя начин въпросите не се разрешават – всичко в света принадлежи

на Бога. Бъдещето се нуждае от разумни хора, които разбират Божествените закони. Религията трябва да се проповядва добре; днешните свещеници и учители носят отговорността за неизпълняване на Божиите закони – те са подписвали и подписват всичко, което Бог казва. Сега идат болшевиките в света и питат свещениците и учителите на какво основание са се подписвали под Божиите закони, без да ги изпълняват – така казва Бог, не казвам аз. В бъдеще няма да се допусне никаква лъжа – за най-малката лъжа ще се плати скъпо. Всяка партия трябва да бъде честна, да работи за благото на своя народ; делата и проявите на партиите, на църквите и на училищата трябва да отговарят на Божествените. С това не искам да настройвам хората, не обвинявам никого, но казвам, че всеки трябва да изпълни поетото задължение. Всички свещеници и учители, всички партии са изпратени от Бога да изпълнят един велик дълг; ако съзнаят това и се пожертват за благото на своя народ, съдбата на Европа ще бъде друга, а не като сегашната. – „Трябва ли да се жертвам?“ Ако ти е проговорил Бог, жертвай се; ако не ти е проговорил, не се жертвай. Ако Бог е говорил на момата и на момъка за Любовта, нека Го слушат; момъкът, на когото Бог е говорил за Любовта, трябва да каже: „Аз слушам само Бога – тая е момата, която обичам, никоя друга“. По същия начин и ние трябва да кажем: „Това учение е Божествено – никое друго“.

Сега, като говоря за Божественото учение, не мислете, че то изведнъж ще преобрази света – за да се реализира това Учение, нужни са хиляди години. Когато дойде Шестата раса на Земята, тогава хората ще подобрят живота си. Дотогава ще минавате от една епоха в друга, от едни условия в други. През колко месене ще минете, през колко сита ще ви пресяват, колко пъти ще ви съдят и наказват, колко пъти ще ви мелят във воденицата, докато излезе от вас чисто, хубаво брашно! Днес сте киселици още – едва след две хиляди години ще станете хубава, доброкачествена ябълка.

Казвате, че сте добри хора – опитайте се и сами си кажете колко сте добри. Ако дойде в дома ви човек, когото не обичате, как ще постъпите? Остане ли два-три дни в дома ви, на четвъртия ден сте отегчени вече от него и казвате:

„Кога ще се махне тоя човек от моя дом, кога по-скоро ще ме освободи?“. Ако синът, който обича баща си, е недоволен, че не му оставил наследство, добър син ли е? След всичко това се питате кога ще се оправи светът. Светът ще се радва на велика, истинска култура, когато Божието добро, т.е. човешкото зло, и човешкото добро, т.е. Божието зло, се съединят и заработят заедно. Бог е милостив и снизходителен към нас – когато грешим, Той казва: „Все ще излезе нещо добро от тия деца“. Бог обича грешните повече от праведните, простите – повече от учените, защото те имат нужда от Него. Когато някой се мисли за много добър, за много учен, Бог казва: „Турете тоя човек далеч от Мене, той не се нуждае от подкрепа“; на проповедниците и на свещениците, които мислят, че всичко знаят, Бог казва: „Стойте настрана от Мене“. Някой казва: „Добре е да съм проповедник“ – ще изгубиш Божието благоволение.

Защо проповядвам аз? Когато изучавах тая философия, казах си: „Искам да видя хората, които Бог обича“. Кои са тия хора? Грешниците. Когато ги обикнах, аз разбрах, че в тях се крият добри заложби. Оная грешница, която се крие от лицето на Господа от срам и от страх, е по-голяма светица от тая, която се мисли за праведна и свободно се явява пред лицето на Господа. Положението на сиромаша е по-добро от положението на богатия, защото по-лесно ще влезе в Царството Божие. Всички искате да бъдете учени, без да подозирате, че външното знание е фалшиво богатство. Някой ме пита изучавал ли съм някаква философия; казвам: приятелю, като се освободиш от големия товар, тогава ще говорим.

Сегашните ученици изучават триъгълниците, четириъгълниците, петъгълниците, но не знаят какво означават тия фигури. – „Кога ще научим това?“ Когато дойдат Ангели да ви учат – тогава ще станете учени хора. Петъгълникът например показва посоката, в която трябва да се проявява вашият умствен живот; той показва, че къщите ви трябва да бъдат построени според законите на ума и да бъдат хигиенични; той показва още, че трябва да ядете здравословна храна, да пиете чиста вода, да дишате чист въздух и да четете книгите на великите и възвишени автори. За какво говори шестоъгълникът? За отношенията на човека във

физическия и Духовния свят. Който се занимава с шестоъгълника, трябва да научи двата полюса в света, т.е. поляризиране на силите, които действат в Природата. В шестоъгълника действат шест сили: трите се проектират отдолу нагоре и трите – отгоре надолу.

Днес желая на повечето от вас да отидете при Савел, както Ананий отиде – всеки от вас има по един Савел в себе си. Като ме слушате, някои от вас казват: „Защо Учителят е събрал тия хора да им говори, какво особено ще им каже?“. Казвам: Савле, слез от коня си. На теософите казвам: трябва да ослепеете, за да станете истински теософи; на християните казвам: трябва да изгубите каменното си сърце, за да станете истински християни – който не е изгубил сърцето си, не е станал християнин. Ако не можеш да послужиш на своя ближен със сърцето си, за да почувства нещо, и с очите си, за да види нещо, никакъв християнин не си. Следователно искаш ли да си теософ, трябва да ослепееш; искаш ли да си християнин, трябва да дадеш сърцето си в жертва – това изисква Новото учение.

Много от сегашните хора имат очи, но не виждат, обаче срещате слепи хора без очи, които с едно докосване до вас проникват във вашата душа и прозират във вашия минал живот – те са по-добри ясновидци от тия, които имат очи. Опитайте се да пишнете моя минал живот и да ми кажете какъв е бил той – когато човек ослепее, тогава вижда добре. Който вижда близките предмети, не вижда далечните; законът е такъв: колкото по-близо е един предмет до очите ви, толкова по-мъчно се вижда. Ако съсредоточите ума си към някой възвишен предмет, вие ставате слепи за обикновените работи. Вие не трябва да гледате само с духовните си очи на нещата, нито само с физичните си очи, но трябва да прониквате дълбоко в душата си, за да става правилна обмяна между физическото и Духовното ви тяло.

Хората на Земята се отнасят към различни категории, защото не произлизат от един и същ баща. Някои хора произлизат от баща вълк, от баща лъв, други произлизат от баща гълъб, пуяк или други някои птици – какъвто е характерът на животното или птицата, от които произлиза човекът, такъв е и неговият характер. Горделивият човек е роден от баща пуяк – когато го похвалиш, той ще

се надуе, ще разпери опашката си и ще каже: „Като мен няма подобен“. Не е обидно, че произлизаш от баща пуяк; ако това те обижда, докажи обратното, т.е. че баща ти не е бил пуяк. – „Хората ме гонят и преследват“ – ако наистина те гонят, ти трябва да бъдеш тих и спокоен като Сократ. Човек разполага с различни средства, чрез които може да се противопоставя на своите неприятели. Какво прави пуякът? Когато го гонят, той разперва опашката си, надува се и започва да преследва неприятеля си. Ще кажете, че вие не сте пуяци – не сте пуяци, но понякога проявявате характера на пуяка. Не се обиждайте, че понякога си служи с думи, които не ви харесват – аз търся съответни думи да изразя мисълта си, но не ги намирам всякога. Пазя се да не ви обидя, защото вие носите в себе си експлозивни вещества, които могат да засегнат и вас, и мен.

Желая ви да бъдете Ананиевци – хора на новата мисъл, да ви говори Господ, а вие да говорите Истината. Трябва да имате любовта на Ананий, който отиде при Савел: той положи ръцете си върху главата му и Савел прогледа. Трябва да измените вашия Савел – поне първата буква на името му от С да я направите на П. Християнството се отличава от всички теософски учения по това, че то дава методи за общение на човека с Бога. И теософията, и окултизмът дават методи, но те се различават от тия, които християнството дава; отвлечените науки са едни и същи, но се различават само по методите си. Като говоря за теософия, окултизъм или християнство, разбирам методи за придобиване на известни данни. Към всички учения имам разположение, но когато срещна човек с крив надпис, казвам: приятелю, някой ти е турил крив надпис – не се оправдавай, че така си го купил, но опитай го и го промени. От всички се изисква да промените обявленията си. Днес всички хора сме като Павел – без коне; и Павел пита какво трябва да се прави. Всички трябва да отидем в Дамаск – мястото на разумността, на растенето. Дамаск е равностраничен триъгълник, т.е. закон на равновесие – тук силите действат еднакво.

Вие, които ме слушате, трябва да имате почитание към всичко в света. Старите корени нека изгният и от тях да се образуват нови корени, нови листа, цветове и плодове.

Старите вярвания, старата философия, всичко старо трябва да окапе, да умре – от техните сокове ще се създаде новата култура. Ако възприемем старото, както е сега, ние ще спрем своето развитие. Бог иска днес от нас да ослепеем, да изгубим сърцата си – кои сърца? Каменните. Преди хиляди години още пророкът е предал думите на Господа: „Ще отнема каменните им сърца, ще ослепеят вълчите им очи, ще прогледат като човеци“ – това значи да изгубят каменните си сърца и да придобият нови; да изгубят вълчите си очи и да придобият човешки. Тогава като ви срещна след две хиляди години, ще позная какво сте придобили.

Числото 2 е закон на развитие. С тия умове, които днес имате, не можете да приемете Новото учение; с тия криви надписи не може да приемете Новото учение – трябва да ги промените, да минете през културата на себеотричането. Работа се иска от вас; ако не работите, в една епоха може да сте пророк, а в друга говедар – от вас зависи; много от миналите пророци са пръснати в света като обикновени хора. В живота си човек напредва, но се връща и назад – зависи как е свършил работата си; ако си я изтъкал криво, ще се върнеш да я поправиш, колкото страдания и да ти струва това. Небето иска герои; ако не си готов да бъдеш герой, Небето няма да се занимава с теб – то ще те остави настрана като последен престъпник.

„Господ рече на Ананий: Иди при Савла, който живее на улицата, наречена Права“ – Правата улица е Христос. Дамаск е новата култура, която иде вече, а Ананий е носител на тая култура. Савел, това са болшевиките – те имат идеи, но нямат методи, т.е. в идейно отношение те са прави, но методите им са криви. Едно трябва да пазят – да не се отклонят от идеите си; ако не се отклонят, ще свършат добра работа в света. Ако идеите им са Божествени, не трябва да се противопоставяме на техните идеи – трябва да гледаме широко на нещата. Аз разглеждам болшевизма идейно и го наричам *религия на труда*.

Българите имат нужда от Савел, който става Павел; българите имат нужда и от Ананий, за да изчезне слепотата в тях. Българският народ е определен да съществува като народ, а различните партии са негови сенки – съществуването на партиите зависи от народа. Вложете в себе си

желанието да призовете Господа на помощ – кой Господ? Тоя, който сега ви говори – слушайте какво Той ви говори. Не изисквайте да говори на всички хора като на вас – Той говори на всички по различен начин. Някой ме пита какво да мисли за даден човек; няма какво да мислиш – слушай само какво говори. Ако е въпрос за свирене, могат да се нагласят цигулка и пиано, китара и цигулка и други, следователно каквато и народност и религия да сте, вие можете да се нагласите на един ключ и да свирите заедно. Всички можем да бъдем носители на една идея.

Сега всички сте обременени от въпроса за прехраната, а това ви разединява. Бих желал всички религиозни и духовни хора в София да създадем една приятна атмосфера, да вложим в ума си мисълта към обединяване – нека всички дадем път на Божественото Начало в себе си. Мощна е мисълта на добрия човек: мисълта на един добър човек е равна на мисълта на хиляда лоши хора, мисълта на двама добри е равна на десет хиляди лоши хора. Ако няколко добри хора съсредоточат мисълта си към доброто на своя народ, те биха постигнали голям резултат – добрата мисъл твори чудеса. Днес не могат да се намерят двама души на един ум; единият се мисли за учен, другият – за прост; единият се гордее с богатството си, другият се стеснява от сиромашията си. Учеността, богатството – това са титли, които нищо не допринасят; откажете се от тия стари титли, съберете се като хора с добри сърца и светли умове – това е важно. Ако изгубите каменните си сърца и ослепеят вълчите ви очи, можете да се разберете. Аз се страхувам от хора, на които вълчите очи не ослепяват; ако тия очи на човека ослепяват, всеки може да се разбере с него. Някой говори със сладки думи, но без топлина, и минава за Ангел; гледаш друг човек с изкривени черти на лицето, мислиш, че е лош – всъщност чертите му са изкривени от страдание, не е лош човекът, но страда. Влизайте в положението на страдащите.

И аз съм готов да помогна на всички, които страдат – аз ще отнема петдесет процента от вашите мъчности. Като помагам аз, и вие ще помагате – когато съединим моята мисъл с вашата, всичко можем да направим. Ако искаме да имаме истинска култура, трябва да се

обединим и да отправим мисълта си към Бога – без Него не само че няма да дойде тая култура, но постоянно ще се натъкваме на раздори и недоразумения. Ако се обединим в името на Бога, ще дойде великата култура – така трябва да се говори и на свещениците. Всички трябва да изпълняват Божията воля. Казано е и на всички партии, че ако не послушат Господа, ще бъдат пометени. Бог ще изпрати Своето Добро отгоре – Той казва: „Всички партии трябва да работят за доброто на своя народ; не работят ли така, те ще се натъкнат на Моего Добро“. Така говори Господ – казвайте на всички партии да работят за доброто на своя народ. Бог желае доброто на Своя народ, той иска да помогне на всички страдащи, на всички обременени.

Днес всички очакват спасението си от Франция или от другаде някъде. Помнете: спасението иде от самите вас, от всеки едного. Ако всички се обедините в името на Бога, аз мога да пророкувам какво ще стане с България. Всяко пророчество има две страни – лоша и добра. Казвате: „България я чакаше добро, но доброто не дойде“. Казвам: ако България изпълнява Божията воля, ако всички българи бъдат добри, разумни, честни и справедливи, добро иде за нея; ако не изпълнява Божията воля и не прилага Доброто, разумността, честността и справедливостта, никакво добро не я очаква. Следователно всяко пророчество се обуславя от известни условия. Всички сте призвани да помагате.

Някои очакват деня, когато ще придобият чистота и светост, за да отидат на Небето, да ги посрещнат с песни и венци – не очаквайте такива неща. Вярно е, че човек трябва да се спаси, но работа се иска от него, наготово нищо не се дава. Сегашните бащи и майки са роби; първо те трябва да се освободят от робството, после ще дойде свиренето с китари и арфи. Идете в публичните домове, за да видите как живеят вашите сестри и братя; първо трябва те да се освободят, а после ще мислите как ще ви посрещнат горе. Когато свършите добре работата си на Земята, тогава ще отидете Горе и ще ви посрещнат с китари и с венци. Докато сте на Земята, пейте и свирете на ония, които са нажалени и наскърбени. – „Нямаме още знания.“ Това се иска от ония, които имат знания. Всичко, което ви говоря, ще се изпълни – ако не днес, след хиляда години.

Аз често говоря за единицата – кой човек се занимава с единицата? Правият човек. Оня, който се развива, работи с двойката, а тоя, който взема, работи с тройката. Сега Бог се обръща към вас, които ме слушате, както се обърна към Ананий, и ви пита: „Готови ли сте да отидете в улицата, наречена Права, да положите ръцете си върху падналия от коня? Готови ли сте и вие да паднете от коня, да ослепеете и от Савел да станете Павел?“. Ако сте готови на всичко това, бъдещето на България и вашето бъдеще ще се осигурят. Тогава България ще има повече земя, отколкото се нуждае. Ако целият български народ, начело със своите управници, свещеници, учители, изпълни Божията воля, ще бъде благословен и ще се прослави. Това може да стане сега, може да стане и след хиляди години – от вас зависи.

Желая Божието благословение да дойде над вас.

6 април 1919 г., София

НИТО ТЪРЖИК

Нито тържик за път...

От Матей 10:10

„Нито тържик за път, нито две дрехи, нито обуца, нито тояга; защото работникът е достоен за своята прехрана“ – тоя стих е малко изтъркан. Сегашните хора страдат все от тържици. Всички сте запознати с устройството на тържиците и ги носите. Циганките носят кожени тържици, в които турят брашното си; различни тържици има – за леща, за грах, за боб и други. Устата на тържика е всякога отворена – той има голяма уста; когато се туря сирене в него, устата му става по-малка. Има и железни тържици. Изобщо, светът е пълен с тържици. Ние вземаме думата *тържик* в идеен смисъл.

Христос казва: „Не вземайте нито тържик, нито две дрехи, нито обуца, нито тояга; защото работникът е достоен за своята прехрана“. Причината за всички спорове в света е все тържикът: заспиш някъде, вземат ти тържика и ти започваш да го търсиш. Съществуват три вида тържици: материален тържик, сърдечен и умствен. Христос казва: „Който е тръгнал за Царството Божие, не му трябва тържик“, който е тръгнал на път, не му трябва нито две дрехи, нито две обувки – изобщо, той не трябва да работи с числото 2, което е число на разединяване. Ако имате много идеи във вашия умствен тържик, взети оттук-оттам, мислите ли, че ще бъдете осигурени? Циганката трябва всеки ден да мисли как да напълни своя тържик. В това отношение днешната култура е култура на тържика – всеки казва: „Да имам къща, да имам имот, това-онова – тържикът ми да е пълен“. Христос казва: „Който е тръгнал на път“ – пътят, това е честният труд, честната работа. Кое спасява земедельца? Ралото – като тегли браздите, той ще се спаси. Всяка бразда, теглена назад и напред, представлява философията на Живота. Всяко качване и слизване е закон на работа – работата е подтик на Божествения живот в човека. Човек не може да работи, докато в душата му няма стремеж към нещо – когато работи, той осмисля живота си и избягва

НИТО ТЪРЖИК

всички спорове и недоразумения. Това значи тържикът да се движи назад и напред; оня, който се връща назад, за да тръгне напред, е културен човек.

„Нито тържик.“ Често тоя тържик събира толкова много хляб, че не може да се изяде; като стои известно време в тържика, хлябът започва да мухлясва; и мишките обичат тържика, защото има какво да си хапнат от него – следователно лошите мисли в човека не са нищо друго, освен тържик, пълен с мухлясал хляб. За да се освободиш от лошите мисли, свали тържика от гърба си – той не ти е нужен. Ние трябва да се освободим от тържика, защото той е човешко изобретение, човешко учение – учение на залъгалки. Катаклизмът, който виждаме сега в света, се причинява все от борбата на хората за тържици – спорът между богати и сиромаси е спор за тържици. Богатите имат пълни тържици, а бедните нищо нямат; бедните казват: „Вместо да ходим от къща в къща да просим, по-добре да оберем богатите“ – така се явяват социалните идеи. Всеки казва: „Да видим сега как да изпразним пълните тържици“ – питам: как ще се уреди светът, ако всички тържици са празни? Казват: „Защо животът трябва да се слага по тоя начин?“ – питам: защо животът да не се слага по тоя начин? Въпросът на въпрос отговаря. Защо трябва да имаш тържик? За да живееш по-охолно. Защо трябва да имаш тържик? За да станеш ленив, да се домогнеш до по-лек начин за живеене. Който иска да стане по-груб, по-нахален, по-ленив, нека носи тържик. Човек, който носи тържик на гърба си, никой не го приема с радост в дома си – ако дойде в дома на някого, той гледа по-скоро да се освободи от него.

Христос казва: „Който е тръгнал на път, той не носи нито тържик, нито две дрехи, нито обуца, нито тояга“ – с една дума казано, който е тръгнал на път, той не носи със себе си нито злато, нито сребро. Няма да се спирам да обяснявам какво нещо е златото и какво е среброто. Какво представлява тоягата? Тя е международното право. Христос казва: „Не ви трябва такава тояга“ – за кои хора не трябва тояга? За ония, които са тръгнали на път, които разбират Божествените закони. За такива хора не е нужно нито тържик, нито тояга – те са осигурени сами по себе си. Ако вие сте в съгласие с великите сили, които регулират Живота, с

малко физически труд щяхте да минете добре и да ви остане време за вашето умствено и духовно развитие. Понеже не разбирате Божиите закони и не сте в съгласие с тях, вие изразходвате повече енергия, отколкото трябва, и не ви остават сили да се развивате духовно. Помнете: всички удоволствия, които днес имате, не са нищо друго, освен тържицът, за който Христос говори. Отивате на театър, на някакво представление – и то е тържик (не говоря за театъра като изкуство, но като външна забава, както мнозина гледат на него); разбирайте ме идейно, а не по буква – само така ще видите, че навсякъде в живота има тържици. Отиваш на театър, гледаш някаква драма и туряш нещо в тържика си, без да го приложиш. Само оня хляб ви ползва, който е в стомаха, а не оня, който е в тържика; вероятността да използваш хляба в тържика е само едно на сто.

Казвам: ако едно колело се завърти сто милиона пъти около себе си, ще се създаде едно ново движение. Какво ще стане с колелото? За момент само то ще спре и след това ще се яви ново движение – нова насока, ново направление в живота. Кое е това колело? Нашата Земя – тя се движи около себе си; когато направи сто милиона завъртания, Земята ще мине през едно изключение, което става днес, в днешните времена – то ще подтикне живота на Земята в нов път. Ако сте математици, щях да ви покажа математически посоката, в която се движи Земята, и отношението ѝ към всички слънца и планети. Питате: „Нима Земята днес не се движи?“. Движи се, но така, както се е движела във времето, когато е направила сто милиона завъртания. Всяка частица на Земята извършва едно кръгообразно движение; това показва, че днес частиците на Земята не се движат както едно време – значи атомите и молекулите на Земята са изменили своето движение; Земята е изменила не само посоката си като маса, но тя е изменила посоката и на най-малките си частички – по този начин тя иска да изпразни тържиците на своите деца.

И тъй, каквото става със Земята, същото става и с вас; много естествено – частиците на Земята влизат и във вашите тела, значи и във вашите тела става същото движение, същият обрат. Тая е причината, поради която днес всички хора са недоволни. Едно време хората бяха по-доволни. Какво е

отношението между доволството и недоволството, каква е разликата между тях? Доволството е кръгообразно движение; оставям вие да определите недоволството. Ако една река направи едно ново движение, тя ще залее цялата местност и ще се приближи до извора – в тоя случай движението няма да бъде толкова в източника, колкото по повърхността.

„Нито тържик на път“ – защо трябва да носите тоя тържик да се уморявате? Носете една идея в себе си, която да ви спаси. Сега вие се чудите с коя партия да се свържете – с демократичната ли, с болшевишката ли, или с монархическата; сами не знаете какво да правите. Казвам: освободете се от всички тържици, каквито и да са те – спасението ви не е в тържиците. Идеята на монархията е изопачена, демократичната идея е изопачена, болшевишката идея също е изопачена. Всяка идея, като се приложи, се изопачава; резултатът ѝ се изразява с равенството: $a + b = c$. И християнството, най-великата идея в света, също се изопачи: за своята идея Католическата църква изгори толкова много хора, без да спаси човечеството. Според мен всяко учение, всяка идея, която пърли хората на огън, която ги беси и убива, има един и същ резултат: $a + b = c$. Някои казват, че са хора на Новото учение – питам: бесите ли хората? – „Бесим ги.“ – Мразите ли ги? – „Мразим ги“ – тогава вашето учение е старо, но с нов надпис, вие носите старите тържици. Казвате, че според закона на кармата човек непременно трябва да бъде бит, обиран, бесен – да пострада малко; да, докато носиш стария тържик на гърба си, докато носиш две дрехи, обуца и тояга, непременно ще страдаш. Съберат се двама души на едно място, единият вади от своя тържик и другият вади от своя тържик, докато се скарат – това не е нищо друго, освен пренасяне на материалите от един тържик в друг. Защо се карат тия хора? Да докажат кое учение е по-право. Право учение е това, което вади от своите пълни тържици и дава на ония, на които тържиците са празни; право учение е това, което уравновесява енергиите в Природата – това се отнася и до обществения, и до семейния, и до частния живот на хората.

Днес където и да отидете, навсякъде ще срещнете тържици: ако влезете в едно семейство, ще видите, че и бащата, и майката, и децата имат тържици; в училищата и

учителите, и учениците имат тържици – ето защо всички хора се карат. Дето е Любовта, там има работа, а не тържици. Като давам формулата $a + b = c$, разбирам резултатите на всяка идея, на всяко учение. Буквата a е носът, b е окото и веждата, а c – устата; когато носът приеме някаква миризма отвън, окото пожелава да види нещата, а устата иска да ги опита – значи $c = a + b$. Устата е това, от което се раждат всички раздори в света: когато се изплези оня малък уд в устата, че като започне да изригва като локомотив напред-назад – всичко разбърква или всичко оправя, зависи каква е посоката. Христос казва: „Не пълни своя тържик, т.е. устата си“; това значи: „Не задържай храната в устата си, за да се осигуряваш за утрешния ден“ – няма по-глупаво нещо от осигуряването. Когато възприемете една идея, не я задържайте в ума си, но асимилирайте я – защо ще я държите в тържика си? Обработете я и я пратете в света, за да се използва от всички. Да задържаш нещата в тържика си, това значи да премяташ едно и също нещо от едно място на друго, без да постигнеш някакъв резултат.

Една селянка изпрела всички три вретена – две бели и едно черно. Понеже била ленива, когато се връщал мъжа ѝ от работа, тя прехвърляла пред него ту белите, ту черното вретено, за да изглеждат много. Мъжът ѝ не искал да проверява колко вретена изкарва на ден, но разбрал, че нищо не работи. Един ден той се престорил на умрял. Тя започнала да търси дрехи да го облече, но не намерила – чудела се с какво да го облече. Най-после ѝ дошла една светла мисъл – да го препаше с вретената. Тя започнала да го опасва от краката, но не стигнала до главата. Опасвала го и нареждала: „Мъжо, мъжо, заприлича на тамбура“. И сегашните хора са така насновани от краката до главата – заприличали са на тамбури, но тамбурата не спасява положението, нито облагородява човека.

Днес Христовото учение, както и окултизмът, са насновали хората – те носят тия учения като конци, но това не ги спасява. Бих желал да срещна хора идеалисти, а не насновани; бих желал да срещна хора с празни усти, а с пълни стомаси; бих желал да срещна хора с пълни бели дробове, а с празни носове. Ония хора, за които казват, че са празни, внасят подтик в човешкия живот – защо? Защото те вървят

във възходяща посока. Докато не преместиш нещо, за да се образува празно място, ти не можеш да вървиш напред.

И тъй, първото нещо, което се иска от човека, е да се освободи от стария тържик. Причината за явяването на тържика е човешкият ум: когато умът в човека се свърже с чувствата, явява се злото. Забелязано е, че омразата например не се явява между глупави, но всякога се явява между учени, между умни хора. Питате кое от християнско гледище заставя човека да греша. На въпроса кое заставя човека да греша могат да се дадат различни отговори: когато Бог създал света и поставил човека в Рая, в сърцето му се явило желание да обсеби света – така неговата алчност е станала причина за падението му. Наблюдавайте живота на хората, за да видите как алчността става причина те да грешат: момък иска да се ожени за една богата мома; той ще я открадне от родителите ѝ – ще употреби насилие; това се дължи на неговата алчност за пари – той обича повече парите на момата, отколкото нея. На същото основание мнозина се борят да влязат в Царството Божие с насилие – това е криво разбиране. Под *насилие* първоначално се е разбирало да вложиш силата си в работа, да вложиш и Любовта си в работа. Когато се казва, че трябва да вложиш Любовта си в работа за благото на своя брат, тая Любов ще даде плод – плодът на Любовта е идване на Царството Божие на Земята. Кой гладен не се е задоволил, когато го нахраните? Кой жаден не се е задоволил, когато го напоите? Кой паднал не е благодарил, когато го повдигнете? Хлябът води гладния в Царството Божие, водата води жадния в Царството Божие, Любовта към падналия води последния в Царството Божие – душата носи в себе си Царството Божие.

Какво представлява идването на Царството Божие? То е оня вечен и постоянен стремеж на душата, която излиза от Бога и отива на Земята да служи. Царството Божие иде на Земята и си отива, без да го владее някой – човек не може да разполага с крепостен акт за владение на Царството Божие. Ония, които казват, че Царството Божие се взема насила, нека покажат кое е това царство. Вие говорите, че Царството Божие е във вас, а същевременно го търсите отвън. Имате царство, царе нямате; ако имате царе, не знаете какво управление да изберете. Вие

се плашите от болшевиките; няма защо да се страхувате от тях, те са деца на монархистите; вие култивирахте тия деца от осем хиляди години – синът иде от странство да даде урок на баща си. Това виждаме в повестта *Тарас Булба* от Гогол: Тарас Булба изпратил синовете си да се учат и когато се върнали, той се хвърлил върху тях да ги бие – той искал да опита силата им; когато го надвили, той останал доволен от тях. Болшевиките ще покажат на баща си как трябва да се управлява. Пред закона и богатият, и бедният са еднакви – на всеки човек трябва да се отдаде нужното. Сега на сиромаша вземат тържика, а на богатия казват, че трябва да работи. Дошло е време сиромасите да оправят света – кои са тия сиромаси? Вашите деца. Кои деца – добрите или лошите? Безразлично, добрите се отличават от лошите по знаците си: едните имат положителен знак, а другите – отрицателен; на добрите тържиците са пълни, а на лошите са празни – тая е разликата между добрите и лошите хора. Някои хора одобряват сегашния ред и минават за добри, други не го одобряват и минават за лоши – кои са прави? Нито едните, нито другите, защото всички разсъждават от гледището на своите тържици. Мнозина казват, че християнството е добро учение – защо е добро? Защото възпитава и осигурява човека. Това не е право разсъждение – това е старо учение с нов надпис; след време те напускат християнството и приемат друго учение. Божественото учение се отличава по това, че носи храна за всички хора, за малки и големи; това учение носи правила за всички хора – всеки може да изпълни тия правила.

„Който е тръгнал на път“ – за кой път говори Христос? За пътя на прогреса. Който е тръгнал в тоя път, трябва да се освободи от всички стари идеи; това трябва да стане доброволно – всяко насилие върху човека, за да отнемеш тържика му, води към стълкновение, към спор.

„Нито две дрехи“ – под дреха Христос разбира съвременния строй. Една дреха ви трябва, но да знаете на кого да служите. Едно служене има в света – служене на Бога. Когато се казва, че трябва да служим на народа, знайте, че той е дете на човечеството, следователно, когато служите на човечеството, ще служите и на народа – народът е дете, което трябва да се отглежда. Много народи ще изчезнат,

защото телата на тия деца не са създадени по правилата, които Бог е определил; много народи са изчезнали не по същество, а по форма – защо? Защото управлението, върху което са се основали, както и животът им, не са били в състояние да ги задържат. Силата, идеите, религиозните вярвания на хората не се губят, но само се изменят. В днешните времена ще се явят толкова религии и вярвания, колкото е имало и в миналото, но видоизменени. Какво представя сегашният танц в театрите? Нищо друго, освен народните игри от миналите времена. Когато отиват на бал добре облечени, хората искат да се представят за благородни от простите и бедни хора: ще се въртят цяла нощ, ще се изпотят и простудят – нищо няма да постигнат. И след това говорят за дервишите – къде няма дервиши в света? Набиеш детето си, то започва да се търкаля по земята, играе – и то е дервиш. Ще кажете, че дервишът е опасен човек – това е криво разбиране; опасен е, но навсякъде го срещаш – навсякъде срещате дервиши, които се въртят и играят. Идете в едно българско село, за да видите какво хоро се върти там; хубаво е българското хоро – на хорото се сглеждат моми и момци; всяка мома, която иска да се ожени, трябва да отиде на хорото.

Ще кажете, че не трябва да се ходи на хоро; питам дошли ли сте до последното завъртане на стомилионното движение – ако сте дошли до него, свободно ще ходите на хорото, без да се смущавате. В българските хора има по-голям смисъл, отколкото в европейските игри, дето играят двама по двама; ако момата играе само с един момък, както се играе по баловете, нищо няма да придобие, особено ако момъкът е демагнетизиран; същата мома на хорото ще спечели нещо – тя ще се върне вкъщи разположена и ободрена, защото е приела от общия магнетизъм на участващите на хорото. – „Трябва ли да играем на хорото?“ Ще играете, но като българи, а не като европейци. Добре е да се събирате по двеста-триста души заедно и да играете; а тъй, двама по двама, или ще спечелите, или ще изгубите. Същият закон се отнася и до учените хора.

Някои казват, че около мен имало някаква тайна верига – чудно нещо, каква ще е тая тайна верига? Като се съберат двеста-триста души на едно място и се

магнетизират, всички ще ги видят – хорото става на открито. Следователно под *верига* разбирам брънки от живи същества, мъже и жени, свързани в общ танц като дервишите. Разликата е само в това, че дервишите не пускат жени в игрите си. При това те прекаляват в своите игри: като дойдат до последното завъртане, от устата им започва да излиза пяна; щом дойдат на себе си, започват да пророкуват – по тоя начин те стават насилствено пророци; това не е пророчество, това са етикеции, каквито съществуват в отношенията на хората. Дойде някой, пита как да поздравява своите близки; първо ще свалиш шапката си, а после ръкавиците си – със здравия трябва да се ръкуваш без ръкавици, да приемеш от неговата енергия. С болния ще се ръкуваш с ръкавици; желаеш ли доброволно да му дадеш от своята енергия, можеш да свалиш ръкавиците си – от теб зависи. Мнозина идат при мен, ръкуват се, без да свалят ръкавиците си – с това те искат да се скрият, да не познаят каква култура носят в себе си.

Казвам: всички покривки трябва да се свалят – те са старите тържици, от които човечеството трябва да се освободи. Причината за болестите се крие в ръкавиците на сегашните хора, те внасят утайките и нечистотиите в кръвта. – „Аз съм християнин.“ Като християнин очисти ли кръвта си, научи ли правилата за чистене на кръвта, научи ли правилото как да дишаш, как да приемаш Божествения въздух, научи ли правилото как да създадеш права мисъл в себе си, може ли твоята мисъл да даде плод?

Каква е разликата между реалните и фиктивните, или недействителните, плодове? Ако ви дам една ябълка или круша от восък или от гипс и една от плодно дърво, как ще ги различите? Истинските плодове носят сила в себе си. Следователно всяко учение трябва да се опита първо с ума, после – със сърцето и тогава ще се произнесете за него. Едно учение е истинско и на мястото си, ако постоянно внася Сила в ума и Любов в сърцето. Казват, че някой припаднал от любов; аз не говоря за любов, която кара хората да припадат – който припада от любов, той е играл на дервишкото хоро. Някой търговец пропада – защо? Играл е на дервишкото хоро – припадъкът му се дължи на неговите стари тържици.

Христос казва: „Всеки държавник, който е тръгнал в Божествения път, трябва да остави своя тържик; всеки учител, който е тръгнал в Божествения път, трябва да остави своя тържик; всеки свещеник, който е тръгнал в Божествения път, трябва да остави своя тържик; всички хора трябва да оставят своите тържици – горко на ония, които не оставят своите тържици, горко вам, книжници и фарисеи, горко вам, лицемери!“. Това са силни изречения – защо? Защото ние обличаме своите заблуждения в хубави форми и ако някой се осмели да каже истината, вижда ни се грубо. Аз уважавам българите за техните хора, на които има радост и веселие – това е култура, това е религия. Казвате: „Да си поиграем, да минем по-весело, не ни трябват много деца“ – защо не искате много деца? Когато става въпрос за плодове, искате крушата и ябълката да родят много; щом дойде до вас, не искате много деца – нека се родят толкова деца, колкото е определено. Нужни са деца, но деца на Доброто.

Често между слушателите ми се явява състезание: като дойде някой нов между тях, те казват: „Тоя е нов, ще ни вземе мястото“. Казвам: дайте му път, той е вашето малко братче – дайте му от вашата енергия, от вашата мисъл, за да върви напред в живота, не го спъвайте. Снемете тържиците от гърба си и оставете всеки да се развива свободно. – „Дали тоя човек е добър, или не?“ – не се грижи за това, Бог е промислил за всичко. Българите казват: „Бог дава, но в кошара не вкарва“; щом работиш, Бог и в кошарата вкарва – ако не работиш, Бог нищо не вкарва. Мислите ли тогава, че човек може да заеме първо място и да го задържи, ако нищо не работи? Първото място има отношение към човек, който е в състояние да свърши една велика работа – Учителят му дава да реши една трудна задача и той я решава. Някои мислят, че първото място подразбира първия стол; то означава най-трудната задача. Първото място се дава на силните хора, които имат характер и могат да се жертват – който е готов да живее за другите, ще вземе първо място; който живее само за себе си, взема последно място. Музикантът се изпитва с трудните парчета и ако ги изспири добре, тогава го поставят на първо място – в това отношение на никого не правят отстъпки. Ще кажете, че

някай ученик обича учителя си – носи му цветя, кани го на гости, приема го добре; ако прави всичко това, а не учи, той ще остане на последно място. Следователно първото място подразбира способността на човека и благородството на неговата душа. За да разбираш смисъла на нещата, трябва да имаш възвишен ум и благородно сърце. Някоя жена не може да търпи мъжа си, а иска да бъде първа в Царството Божие – казвам ѝ: „Щом не можеш да търпиш мъжа си, на оня свят ще бъдеш последна“; същото се отнася и до мъжа, който не може да търпи жена си.

Казвате: „Какво ще стане със света?“. Виждам една комисия, която прави преглед на всички народи – тя наблюдава как решават задачите си. И на българите е дадена една задача. – „Да имаме и ние делегати в Париж.“ И да имате делегати, задачата трябва да се реши – не я ли решите, и в Париж да отидете, пак ще останете на последно място. Задачата ви още не е решена, а казвате, че народът е онеправдан; всеки народ, който е честен, умен, справедлив и добър, не може да страда. Всеки човек, който притежава тия качества, не може да страда, никаква катастрофа не може да го сполети – цялото Небе и цялото човечество са на негова страна. В тоя смисъл учените хора не са нищо друго, освен методи, форми, начини, които посочват на хората правия път. Подготвеният се отличава от неподготвения, както тропическите плодове се отличават от плодовете на умерения пояс – първите плодове са сочни, едри, сладки.

Христос казва: „Нито тържик за път, нито две дрехи“ – това се отнася до сегашната епоха. Ако ме питате какво ще стане със света, казвам: не се безпокойте, светът ще се освободи от всички тържици, от двете дрехи, от обувката и от тоягите – това значи: светът ще се освободи от всички лъжливи, стари учения, които само събират, без да изпълняват Божията воля. Това са тържиците на досегашния свят – с тях вече ще се ликвидира. Така говори Господ, така пише Той в Своята книга.

Всички дрехи, които се продават на битпазар, само отвън имат вид на нови, а отвътре са стари – те носят зараза на различни болести; затова казвам: не влизайте в никакви човешки организации. Днес се отварят много осигурителни дружества, за да подкрепят българите – каквито

подкрепителни дружества и да са, те не носят спасение на човечеството. Какво трябва да правим? Ще ви отговоря с един образ: змията запитала:

– Да си хвърля ли кожата, или не?

– Хвърли я.

– Защо?

– Защото отдолу имаш нова кожа.

Сега и на вас казвам: хвърлете стария тържик, за да облечете новия, който крие магнетична сила в себе си. Хвърли старите мисли, които са старата кожа в теб; хвърли старите чувства, които създават омразата – тя трябва да се превърне в Любов. Хвърли стария тържик, за да се разбере с брата си – от две хиляди години носиш този тържик, овехтял е вече. Като говори за тържика, Христос има предвид човешкото естество, което лесно се поддава на съблазни и изкушения; когато пирам този тържик, и аз се пазя от него. Всеки, който мете старите къщи на хората, ще заболее от нещо – и аз се отказвам да мета стари къщи. Така, както сега хората метат, аз не признавам това изкуство; в бъдеще меглите ще работят с електричество – ще се пусне токът и всичко ще се изчисти изведнъж. Сега домакинята мете цял ден и мисли, че всичко е изчистила; достатъчно е да погледнете въздуха в осветената от Слънце стая, за да разберете доколко е чист той – цялата стая е пълна с прах. Същото става и в обществата, и в народите: дойде един реформатор, иска да преобрази света, но в края на краищата нищо не излиза; дохождат големи хора, образуват общество на народите, международна лига, но и от това нищо не излиза. Аз не вярвам в никаква лига на нациите – защо? Защото и тя е дете на сегашното човечество. Ето, Уилсън⁹ донесе нови идеи, но и те не дадоха резултат. Българите помислиха, че спасението им е в Лигата на нациите – лигата може най-много да излекува хората от някаква болест, но тя не може да донесе братство и равенство между народите.

Христос казва: „Нито тържик“. Когато хората възприемат Божията Любов, тогава ще разберат, че човечеството е техен баща, а те са деца на този баща – тогава ще дойде единение, братство и равенство между народите. Аз изхвърлям думата *равен, равенство* от Божествения речник – туриш ли тая дума между хората, дяволът веднага ще ги посети.

Братството е намясто, но равенството е изопачена дума. Братството почива на Любовта. За каква Любов говорите – човешка или Божествена? Помнете: Любовта е една и недежима – тя е велика идея, велик импулс; в тая Любов се крие всичко – и братство, и свобода, и знание, и мъдрост, и култура, и цивилизация. Пред Божията Любов всичко отстъпва.

И тъй, ако някой ме пита в какво вярвам, отговарям: аз вярвам само в Любовта – ако кажа, че вярвам в друго нещо, не говоря Истината. Някой казва, че вярвал в Мъдростта – знаеш ли какво нещо е Мъдростта? Мъдростта се проявява в геометричните форми и в алгебричните правила. Ето едно алгебрично правило: $a + b = c$. Една теорема от геометрията: две величини, или две линии, равни на трета, са равни помежду си; това означава: баща и майка, които еднакво обичат своите деца – и силите, които действат между тях, са равни. Между бащата и майката има хармония; дето има хармония, там може да се говори за равенство – вън от хармонията никакво равенство не съществува.

И тъй, откажете се от старите тържици, дрехи, обувки и тояги. Някои философи ме питат: „Голи ли трябва да ходим?“ – вие не разбирате какво ви се говори. Казвам: съблечете старите си кожи, за да облечете нови. Ако след днешната беседа не можете да се откажете от старите си тържици, вие ще се върнете пак същите – със същите страдания и недоразумения и ще гледате на всеки новодошъл като на оглашен, като на човек, който иска да се домогне до нещо. Опасни са хората, които имат тържици. Знаете ли какво правят някои разбойници? Докато много хитруват, сами попадат в капан. Някой от тях туря главата си в едно гърне, като куче, и не може да я извади; той блъска главата си в гърнето и който го види, казва: „Кучето носи гърне на главата си“ – това не е гърне, а тържик. Децата го закачат, удрят го с камъни – как ще се спаси той? Счупете гърнето и той ще прогледа, ще се спаси от нещастията си. Гърнето е тържикът, който сегашните хора носят на главите си. Ще кажете, че лесно се говори, мъчно се прави; лесно е и да се направи – щом мислиш добре, всичко можеш да направиш. Възможно ли е това да стане още в наше време? Ако си узрял, възможно е – ако не си узрял, невъзможно е; ако си дошъл през пролетта, когато

змиите хвърлят кожата си, всичко ще бъде добре – ако не си дошъл през пролетта, не е добре.

Често моралистите говорят, че човек трябва да бъде честен и справедлив – питам може ли да бъдеш честен и справедлив, щом вървиш по пътя на мравката? Не мисли за мравката, не мисли за она, който ограбва. – „Да не слушам ли тоя учен?“ Остави тоя учен настрана, той е мравка. – „Кого да слушам – да вярвам ли, че душата е съчетание на ум, на сърце, на воля?“ Няма какво да вярваш; и да вярваш, и да не вярваш, все едно – всичко това е в теб, ти сам си философ, всичко сам трябва да решиш. Ако си гладен, ела при мен, ще те нахраня, ще ти дам хляб да се наядеш – след това вече можеш да мислиш. Ако имаш нужда от въздух, поеми го дълбоко, след това ще се обновиш. Кой ти е дал хляб да се нахраниш, не е важно – резултатът е важен. Същото се отнася и до всяко учение: не е важно откъде си възприел известна истина – важно е тя да е Божествена и да внесе Живот в тебе. Като говоря за философи и учени, едно искам да зная – носят ли те она хляб, който поддържа Живота.

Откажете се от старите тържици, които ви правят недоволни. Наблюдавам кое прави хората недоволни: ако дам на някого едно парче хляб, съседът веднага поглежда недоволно към него и казва: „Ти даде на тоя по-голямо парче хляб от моето, ти напълни неговия тържик“. Приятелю, имаш грешка – на никого не турям хляб в тържика; това, което давам, трябва да се изяде веднага – никого не осигурявам, нито себе си осигурявам.

Един ден срещнах един беден, искаше помощ – дадох му каквото можах. На другия ден пак го срещнах – пак иска помощ.

– Какво направи с вчерашните пари?

– Изпих ги.

– Щом е така, ще дойдеш с мен в една гостилница, там да си хапнеш.

Няма защо да се осигуряваш за утрешния ден. Някой просяк вземе парчето хляб, което му давам, но не е доволен, иска повече; казвам му: „Изяж хляба и виж какъв резултат ще произведе в теб – ако внесе нещо добро в теб, хлябът е хубав и даден с Любов“.

Приемете Учението, което ви проповядвам сега. И когато се върнете по домовете си, пожелайте да заживеете добре с всички свои братя и приятели – това значи да търсите Бога вътре в себе си, а не отвън. Никъде не съществува такъв Бог, какъвто вие търсите. Къде е Бог? На този въпрос не може да се отговори – това е все едно да питаш къде е Слънцето. Не питай къде е Слънцето, но изложи гърба си на слънчевата светлина и топлина и ще разбереш къде е то и какво представлява. Слънцето, което дава светлина и топлина, е пътят, който води към Бога на Любовта. Той повдига хората, обединява ги и възкресява – вън от Него никакъв Бог не съществува.

Казвате: „Ако дойдат болшевиките, ще разрушат религията, ще изхвърлят Бога“ – нищо, нека се прояви този Господ, в когото вярвате. От две хиляди години вие говорите за Господа, но Той още не е оправил света – защо? Защото говорите за Господа, а се кланяте на хората – кланяте се на този учен, на оня философ. Долу философските системи, които отдалечават хората от Истината! Аз съм сит от тия философски системи. И вие сте сити от тях – това виждам по лицата ви, недоволството е изписано на вашите лица. Кой от вас е доволен от своята философия, кой от вас е приложил едно учение и е останал доволен от него? Ако се намери такъв човек, бих седнал при нозете му да слушам какво е неговото учение и как го е приложил. Ето толкова години вече проповядвам на софиянци, но никой още не е направил опит да приложи това Учение. Някои ме слушат, клатят глава и казват: „Големи грешници сме“ – аз не търся стари сметки. На всекиго казвам: сей – каквото посееш тая година, това ще излезе! Сей жито, царевица, ечемик, боб – това, което посееете, ще ви ползва не само в материално отношение, но и в духовно; житото, царевицата, ечемикът, бобът са символи. Ще кажете, че вие знаете какво представляват житото, царевицата; знаете, приятели, всичко знаете – няма човек в света, който да не знае какво представляват житото, царевицата, бобът и други. Мнозина мислят, че всичко знаят, а всъщност малко знаят; мнозина мислят, че са осигурени, а всъщност не са осигурени.

Преди години отидох в Рилския манастир. Като разгледах всички забележителности, заведоха ме в една

стая, за да видя черепите на някои калугери, живели в този манастир. Аз се заинтересувах да ги прегледам, защото мога да чета по тях. Прегледах ги и поисках да ми дадат една свещ. Като осветих всичките черепи, дойдох до последния; едва поставих свещта в черепа и тя изгасна. Мислено се обърнах към духа на оня, чийто беше черепът, и му казах: „Приятелю, не се безпокой – каквото прочета, ще задържа за себе си, на никого няма да кажа какво съм прочел; ти живя преди много години на Земята, но и до днес още се страхуваш да не разберат какъв е бил миналият ти живот; не се страхувай, но изправи живота си, защото като дойдеш следния път на Земята, няма да бъдеш по-добре, отколкото си бил в миналото“. Калугерът, който ме придружаваше, ме попита: „Какво говориш на този череп?“. Каквото и да ви кажа, няма да повярвате – според вас този, който разговаря с човешките черепи, е извееян. Аз съм извееян, но какво ще кажете за оня, който търси парите си от преди хиляди години? Не търси своите длъжности нито от миналото, нито от настоящето – прости на своите длъжности! Това не е ли дълг на умрели хора? Съдят някого, без да подозират, че неговата вина се крие в далечното минало – днес виждат само последствието на неговото престъпление и го съдят (и това го правят все умни хора).

Продължих разговора си с черепа. Калугерът, чийто беше черепът, ме запита:

- Какво правиш?
- Дознание.
- Защо?
- Искат ми сведения за теб.
- Може да ме затворят.
- Не, аз ще направя всичко възможно за теб, за да те осъдят само условно.

Той се успокои. Турих втори път свещта в черепа, но сега тя не изгасна – той каза, че ми вярва вече.

Днес Христос слиза на Земята със запалена свещ, за да търси истински човеци. Така е направил един от гръцките философи – Диоген: той запалил свещ и тръгнал с нея из града. Всички го питали:

- Защо си запалил тая свещ, какво търсиш?

- Човеци.
- Не виждаш ли, че светът е пълен с човеци?
- Търся истински човеци.

И Христос зададе въпроса: „Когато Син Человечески дойде втори път на Земята, ще намери ли достатъчно Вярa, ще намери ли хора, които ще приемат това Учение?“. Питам дали пак ще се отрекат, както преди две хиляди години – трябва ли пак да кажат: „Имай ме отречен, не мога да страдам за Тебе“? Христос казва: „Който не се отрече от баща си и от майка си и не ме последва, не е достоен за Мене“ – аз правя допълнение към тоя стих: „Който приеме баща си и майка си, брата си и сестра си в своя дом с Любов, той е достоен за Мене“. Това е контраст на първия стих: единият стих е взет в отрицателна форма, а другият – в положителна. Христовото учение е приемливо и в двете форми – и в отрицателната, и в положителната.

Какво заключение ще дадем на тая беседа? По-добре да свърша без заключение.

13 април 1919 г., София

КАТО ГО ВИДЯ ПЕТЪР

*Него като видя Петър, казва
Исусу: Господи, а този що?*

От Иоанна 21:21

Дух и материя са двата полюса на човешкото битие. Под *Дух* се разбира вечното, безсмъртното, а под *материя* – преходното, променчивото. Човек неизбежно минава през живота на материята и живота на Духа. Във временния живот, т.е. в живота на материята, съществуват всички философски теории, всички противоречия и заблуждения. Противоречията водят към Истината, но Истината не е в тях. Който обича Истината и живее в нея, той не се измъчва, не измъчва и другите; той не работи за пари. Който проповядва, че културата може да дойде чрез убийства, насилие и грабеж, е на крив път; който е готов да убие свой ближен и да мисли, че с това внася свобода, той е на крив път – той и себе си заблуждава, и обкръжаващите. Мъже и жени, които се изнудват едни други, са на крив път – за такива хора Христос казва, че са лъжци и разбойници. Съвременните хора на XX век, наречени културни хора, си служат с една истина, която е милиони пъти далеч от действителната, от същинската Истина, наречена Божествена. Изчислено е, че Земята се намира на деветдесет и два-деветдесет и три милиона мили далеч от Слънцето – такава част представлява човешката истина от Истината на слънчевите жители.

Питам сегашните хора: трябва ли да им се проповядва Истината, трябва ли да им се говори за Бога? Някои хора приемат, че Бог съществува, и Го проповядват, други Го отричат, обаче и едните, и другите работят за пари – това значи, че всички разбират истината от свое лично гледище. Докато стомахът е задоволен, животът ви е лек и приятен и работите ви вървят добре – вие мислите, че навсякъде има ред и порядък; щом се разстрои стомахът, и работите ви остават назад, казвате, че хората са лоши, обществото не се развива правилно – навсякъде виждате пълен безпорядък. Това е философията на човешкия стомах, но тя не разрешава въпросите на Живота. Даже нашата Слънчева система

не е в състояние да разреши всички въпроси – защо? Тя е част от друга система, в която има милиони слънца като нашето. Ако нашето Слънце е само уд от тая всемирна система с милиони слънца, какво може да разреши един малък уд от Великия Божествен организъм? Това Велико космично слънце¹⁰ наричам Душа на Вселената – силата му е сто милиона пъти по-голяма от тая на нашето Слънце. Нашето Слънце иждивява само за Земята енергия, равна на тая, която развиват петстотин четиридесет и пет милиарда машини, всяка от които развива по четиристотин конски сили; изчислете колко струва енергията, която Слънцето изпраща на Земята. За оня, който вижда разумността в Природата, не може да става въпрос съществува ли Бог, или не – достатъчно е да проучи Земята, Слънцето, енергията, която то отделя, за да схване отчасти величието на Космоса. Въпреки това аз считам за светотатство да се разисква въпроса за съществуването на Бога.

Според мен и оня, който вярва в съществуването на Бога, и оня, който Го отрича, и двамата не са истински разумни хора. И който Го отрича, вярва наполовина, и който Го признава, наполовина не вярва – двамата заедно съставят едно цяло, т.е. двете полушария. Вярващият е светлото полушарие, а безверникът – тъмното; първият е обърнат с лицето си към Бога, а вторият – с гърба си. Защо съществуват вярващи и безверници? Поради въртенето на Земята около своята ос – така се създават ден и нощ в Природата, ден и нощ в човешкото съзнание. Ще кажете, че това са парадоксални твърдения; светът е пълен с парадокси. Питам: защо човек има две очи, а не три? Защо има една уста, а не две? Защо има един стомах, а не два? Ще кажете, че така е по-добре, отколкото ако би имал три очи, две усти, два стомаха. Особено днес вие намирате храна едва за една уста и един стомах, а какво би било, ако трябваше да задоволите две усти и два стомаха? Как мислите, по колко очи, усти и стомаси имат жителите на другите слънчеви системи? Дали и те са като хората на Земята, или другояче са устроени? Според някои учени съществуват особен род инфузории, които имат много стомаси, повече от сто – дали е доказано това твърдение не се знае, но приемаме, че е така.

КАТО ГО ВИДЯ ПЕТЪР

Хората, изобщо, страдат от недоказани твърдения. Единственото реално нещо за човека е, че живее, че страда и се радва. Вън от това дали съществува Бог, или не, не е доказано; този въпрос не се доказва по външен път, той не се нуждае от доказателства – смешно е мравките да доказват дали съществувам аз, или не. По отношение съществуването на Бога човешката философия е мравешка: дали е вън от Църквата, или в Църквата, мравката не може да реши въпроса има ли Бог, или няма. Когато хората престанат да спорят има ли Бог, или не, тогава светът ще се оправи. Има философи, които са доказали този въпрос само с помръдването на устата си: достатъчно е само да отворят и затворят устата си, за да убедят хората в съществуването на Бога. Ако всички философи със сигурност могат да докажат или отрекат съществуването на Бога, те би трябвало да оправят света; понеже и до днес нито едните, нито другите можаха да оправят света, казвам, че тяхната философия е фиктивна. Ако отидеш при някой вярващ за някаква услуга и той не иска да ти послужи, какво струва неговата вяра? В този случай разликата между вярващия и безверника е само в надписа, но не и в съдържанието. Като се отвори главата на единия и на другия, колко може да се плати за техните глави?

Първата работа на човека е да се освободи от всички лъжливи учения на миналото и сам да се убеди, по вътрешен път, че Бог съществува. Ония, които доказват съществуването на Бога на думи, приличат на майката и на бащата, които искат да убедят дъщеря си, че някога ще се влюби и ще се ожени – с това майката иска да я убеди, че нейният възлюбен съществува някъде. Истината не се нуждае от доказателства.

Петър запитва Христа: „Господи, а този що?“ – с други думи казано, „Какво ще прави този?“. Той ще философства цели три хиляди години върху въпроса съществува ли Бог, възкръснал ли е Христос, кое общество е най-добро, коя Църква е най-права, как ще се спаси светът. Едно е интересно в сегашния свят – хората разискват върху много въпроси, но не и върху самата Истина. Съвременните християни са подобни на литературните критици, които са готови всеки момент да критикуват някоя книга, току-що излязла от печат; светът е пълен с критици, които постоянно прелистват

Божествената книга, за да видят дали подлогът и сказуемостта са поставени намясто. Коя е мярката, с която определяш тия неща? Отиваш при един банкер, искаш му хиляда лева назаем – ако ти услужи, казваш, че е добър човек; отиваш някъде на гости и те приемат добре – ти казваш, че тия хора са добри; това е философията на пълния и на празния стомах – това не е оная истинска, абсолютна мярка. Днес мериш по един начин, утре по друг – според стомаха си: значи, ако си здрав и те нахраня, добър човек съм; ако си болен, със слаб стомах, и не те нахраня, лош съм. Не всякога даването е добро и не всякога лишаването от известно благо е зло. Ще кажете, че болният се нуждае от лекар – така е, но когато друг му е причинил болестта. Скарал си се с някого, стрелял си го, а после търсиш лекар – и в тоя случай лекарят е нужен, но сбиването и скарването между двама приятели може да се избегне. В който ден престанеш да се биеш, болестите изчезват и хората не се нуждаят вече от лекари, от различни лекарски прибори и инструменти.

Мнозина казват, че се нуждаят от учители; ако се раждате, имате нужда от учители (новороденото дете постоянно учи, възприема знание – вратата му остава отворена) – ако не се раждате, нямате нужда от учители. – „Ние се нуждаем от свещеници и проповедници“ – защо се нуждаете? Защото не сте просветени – ако бяхте просветени, щяхте ли да се нуждаете от проповедници? Следователно учители, свещеници, проповедници и лекари са нужни там, дето има невежество, смърт, раждане и болести. Човек, на когото кракът е изкълчен, не трябва да се заблуждава. Какво да се прави с него? Намести крака му и остави го да заздравее. – „Какво ще стане със света?“ Не се грижи за света – ако мравката престане да третира въпроса за моето съществуване, мислите ли, че аз ще престана да съществувам? Има кой да се грижи за света – Оня, който го е създал, има грижа за него. Важно е, че хората мислят за Бога само като за понятие, което съществува в човешкия ум; така мислят и мравките за мен, но както тяхното съществуване не зависи от моето, така и моето не зависи от тяхното; да мислите обратното, това е лъжа. Под *лъжа* аз разбирам истина без съдържание и смисъл. Всяко празно шише е лъжа – то е обвивка, в която може да се вложи съдържание и смисъл.

КАТО ГО ВИДЯ ПЕТЪР

„А този що – какво ще прави той?“ – този въпрос се отнася до Йоан. Богословите и до днес се интересуват от въпроса какво е искал да каже Христос в този стих; и до днес се тълкуват думите на Христа, пишат се големи томове, но светът и без тия томове ще се оправи. Казват някои, че Христос обичал Петър и Йоан – какво се разбира под *Любов* и *Обич*? Любавта означава закон на самопожертване, т.е. движение, пътуване на далечни места; под *Обич* се разбира щедрост, т.е. движение с по-малка сила от това на Любавта. При Любавта ти носиш материал за градеж от далечни разстояния, а при Обичта градиш. Под *Дух* разбирам проява на Сила, затова казваме, че Духът крепи света. И строят се крепи чрез сила, но не чрез насилие, както мнозина разбират. Някой престъпва законите и законът го наказва със затвор или със смърт – право ли е това? Питам право ли е да обесиш мравката, че не вярва в моето съществуване? Ако е за бесене, трябва да се бесят и вярващите, и безверниците, за да останат само истински правоверните, които имат една мярка и гледат на Живота като на велика проява на Битието. Когато аз живея, когато чувствам и страдам, зная, че заедно с мене живеят, чувстват и страдат още много същества. Ще кажете, че страданията на мравката не са като моите – как ще докажете това?

Представете си, че от Земята до планетата Нептун, която е на грамадно разстояние от нас, е проточен един човек – може ли да си представите колко голям ще бъде той, с какви дълги пръсти? Окоето ви не може да обхване големината на този човек: вие ще пипате пръстите му, ще ги разглеждате и всеки пръст ще бъде за вас нещо цяло, отделно от грамадното тяло на този човек; щом е така, вие свободно ще режете пръст по пръст, без да подозирате, че цялото тяло страда. Помнете: в Битието всяко същество, колкото и да е малко, е част от Цялото, следователно, когато малкото, или частта, страда, с нея заедно страда и Цялото. Като не знаят този закон, хората си причиняват сами на себе си страдания. Цялото човечество е общ организъм, затова всеки трябва да приложи своята дейност за благо на този организъм. Като не разбират това, хората спорят, преследват се, убиват се; тия спорове не ме интересуват, но и не съм в сила да ги спра – те имат отношение към ония, които влизат в тяхното течение. Ще кажете, че такава е Божията воля – ако

ти попаднеш между зъбците на воденичното колело, ще мислиш ли, че това е Божията воля? Божията воля не е в смъртта на човека, това е волята на майстора, който е правил воденичното колело – хората създават строги закони и казват, че чрез тях се изявява Божията воля, затова следят за тяхното изпълнение. Да познаваме Бога и да вярваме в Него, това значи да мислим и чувстваме като Него, да работим като Него – това подразбира да носим Силата на Бога в себе си и да изпълняваме Неговата воля.

Може ли човек да бъде силен като Бога? Може. Тая Сила се проявява, когато човек трябва да се въздържа от правене на зло: ако намислиш да направиш едно зло, приложи Божията сила и спри желанието си към злото. Ако Бог никога не наказва и не върши зло, защо ти ще го вършиш? Бог говори на човека отвътре, съветва го какво да прави и ако не послуша, Той го оставя свободен – законът наказва човека. Въпреки това човек си живее спокойно, мисли само за себе си, като същество, отделно от Цялото, и гледа да се осигури добре. Светът е пълен с осигурителни дружества, гробищата са пълни с осигурени хора. Когато умре някой, близките му се заемат да го погребат, да го опеят и за всичко това плащат – за всичко мислят, но най-малко за това къде отива техният близък, ще живее ли и след смъртта. Колко души от вас са убедени в живота след смъртта? Повечето мислят, че като умрат, с тях всичко се свършва.

От колко хиляди години съществува учението за смъртта? От грехопадението. Бог каза на първите човеци, че ако ядат от плода на Дървото за познаване на доброто и на злото, ще умрат – те ще умрат за живота в Рая, но ще живеят на Земята; когато изправят погрешката си, ще се върнат отново в Рая. В това отношение смъртта представлява материята, а Животът – Духа; Дух и материя са двата полюса на Битието – в материята се крие горивото на Духа. Колкото по-гъста става материята, толкова по-големи безверници стават хората. Добре е понякога хората да не вярват в нещо, например в злото – трябва ли да вярваш във всичко, което се пише във вестниците? Обаче хората вярват в това, в което не трябва да се вярва, затова казвам, че те страдат от много вяра. Вярваш, че след смъртта всичко се свършва; наистина, свършват се противоречията, но не и самият Живот. Когато изплатиш

дълговете си, свършват се безпокойствата, с това заедно престава и вярата в лъжата. След това човек започва да вярва в живота, в Доброто и в благого на своя ближен – той започва да щади живота на своя ближен, както щади своя.

Може ли да се оправи обществото, как ще се оправи то? Някои мислят, че болшевиките ще оправят света – те ще го объркат, но няма да го оправят. Там, дето има убиване и бесене, животът не може да се оправи. Болшевиките са незаконните деца на аристократите и на царете; това незаконно дете казва на баща си: „Ти ме изостави, пусна ме в света да скитам от всички гонен и хулен – намерих те вече и ще ти отмъстя за злото, което ми направи“. Днес турят ръка на собствеността, без да се замислят какво всъщност е собственост; собственост е само онова, което носим в себе си – на тая собственост никой не може да посегне. Земята не принадлежи на никого, никой не може да я владее – тя е условие, средство, общо достояние на всички. Тя е широка, просторна, може да задоволи и най-недоволните, но съзнание се иска от хората. Ако си недоволен от Земята, подай заявление до Господа да те премести на друга планета – на Марс, на Юпитер, на Сатурн, дето желаеш; Той ще изпрати слугите си да те вземат от Земята и пренесат където пожелаеш.

Петър запитва Христа: „Господи, а този що, този какво ще прави?“ – Христос отговори: „Йоан е човекът на Любовта – неговата е задачата на бъдещето“. Следователно, когато дойде денят да разберем какво трябва да правим, тогава ще дойде Любовта. Жената пита мъжа си какво да прави – той ѝ казва: „Ще ме гледаш, ще готвиш добре, ще ме переш и ако не изпълниш задълженията си към мен, ще те накажа“. Така казват и на чиновниците, и на свещениците: „Всички ще работите и ако направите едно опущение, ще бъдете наказани“. На свещениците се заповядва да опяват умрели, да кръщават деца, да венчават младите; на владичите се казва да разглеждат дела на съпрузи, които не живеят добре, и да се произнасят може ли да им се даде развод, или не; след това всички учители, чиновници, съдии, свещеници ще кажат: „Господи, благодарим, че изпълнихме Твоята воля“ – дали е Божията воля, или човешка воля, това е друг въпрос.

От стотици години българите викаха към Бога да ги освободи от турското иго – освободиха се от турците, попаднаха под друго робство. Едни отиват на фронта, други остават в тила, за да помагат на първите; тия, които са в тила, говорят за ужасите на войната, апелират към народа да подкрепя положението на войниците и с това мислят, че са изпълнили своя дълг; войната се свършва, джобовите им се пълнят с пари, те спокойно въздъхват като хора, които са изпълнили дълга си, и казват: „Христос възкресе“ – отговарят им: „Наистина възкресе!“ Но огорченият, обеднелият като руския селянин, казва: „Есть деньги, Христос воскрес – нет денег, смертью смерть“. Христос не е само за руснака – той е общ принцип, който прониква целия живот. Това не е за упрек, но изнасям истината така, както никой досега не я изнасял.

На всеки човек се дава съответна част от Истината, както на всяко растение – съответен лъч от светлината. Учените са правили опити със светлината и са успели да я разложат на седем цветни лъча, наречени слънчев спектър; те са поставяли различни растения под действието на всеки един лъч, за да видят какво влияние оказват върху тях – така те са дошли до интересни научни изводи. Едно е важно да се знае – че седемте цветни лъча не са самата светлина, тя е нещо повече от цветните лъчи. Когато се намаляват вибрациите на светлината, тя се разлага на седем цветни лъча; щом се повдигат и увеличават вибрациите на светлината, цветните лъчи изчезват. На същото основание казвам: хората се различават едни от други, защото минават през стъклена призма; щом минат през събирателна леща, те се обединяват в едно цяло и започват да си приличат.

И тъй, Животът е голяма призма, която пречупва Светлината – когато дойде до призмата, Светлината се пречупва и оцветява всеки човек различно. Хората са различни до смъртта си; минат ли отвъд смъртта, те се обединяват и стават еднакви. Казвате, че зад смъртта няма Живот. Питам: преди да се е разложила, светлината не е ли съществувала, преди смъртта Светлината имала ли е енергия? Имала е, разбира се – защо тогава след смъртта да няма енергия? Енергията съществува преди и след смъртта на съществата. Да се говори за Живот след

смъртта, това значи да се говори за продължаване на Божията дейност като вечна и непреривна.

Когато Петър запитва Христа за Йоан, какво ще прави на Земята, Христос му отговори: „Не се смущавай, лъчите, които ще минат през Йоан, са лъчи на Любовта – великия принцип на Живота“. Питате какъв ще е бъдещият строй, който ще го донесе. Гъсеницата не може да тури ред и порядък в живота, но когато се превърне в пеперуда, тя ще има всички условия за развитие. Заблужденията на хората се дължат на това, че те гледат на света като на нещо неорганизирано и мислят, че трябва да въведат нов ред и порядък: когато видят една широка и голяма стая, веднага турят преграда в средата – стаите стават две, а с това животът се усложнява. Дойде друг квартирант, и той намира, че стаите са големи, туря друга преграда, на кръст – стаите стават четири, а животът още по-сложен. – „Ние сме културни хора.“ Културни сте, но постепенно намалявате стаите си. – „Какво ще стане с нас?“ Най-после ще влезете в безсмъртието на слънчевите лъчи. Като дойдете до това положение, няма да мислите какво е мнението на хората за вас, но ще гледате да дадете добри плодове. Човек е плод на великото Дърво на Живота, затова всеки ден трябва да облагородява своите мисли и чувства като храна на своя живот. Това се доказва на опит: посадете една ябълка и вижте какво ще излезе от нея – тя може да даде само един плод, а може да даде и стотици ябълки, от вас зависи. Един декар може да даде толкова плод, колкото дават сто декара.

Любовта ражда изобилието – ако работите с Любов, ще имате плодове. Ако обработвам с Любов един декар земя, ще изкарам толкова, колкото и от десет, и от сто декара. Ще кажете, че това е силно казано, че имам високо мнение за себе си; аз мисля за себе си така, както Господ мисли за мен. Когато работя земята, аз се обръщам към Господа с думите: „Господи, помогни ми в работата, за да покажеш на хората, че ако са с Тебе, ще изкарат много повече, отколкото ако очакват на себе си“. Направете опит, за да се убедите в думите ми – още днес може да направите опита и да видите резултата на своя опит. За мнозина е дошло време да се изменят и да заживеят добре – не направят ли тоя опит, ще дойде някаква катастрофа да ги помете; за някои не е дошло още

времето. Първите са в пашкула си вече и трябва да се превърнат в пеперуди; вторите едва се завиват в пашкул – те ще чакат времето на своето излюпване. Ще кажете, че спасяването на човека е в Църквата; спасяването на човека е в пашкула, който скоро ще се пробие – спасяването на човека е в пеперудата. Ако си пеперуда, ще влезеш в мисълта на някой виден писател и ще извлечеш оттам сладки, вкусни сокове. Казват, че Свещеното писание е живо Слово; ако е така, турете го на главата на болния и вижте ще оздравее ли. Не може да оздравее – значи Свещеното писание не е живо Слово, но съдържанието му внася в човека жизнена енергия. Превърни тая енергия в Живот и болният ще се излекува: постави ръката си върху главата на болния с всичкото си разположение и Любов и виж как ще се отрази на здравето му – твоята Любов и добро желание към болния ще се превърне в мощна жизнена сила.

Христос казва на Петър: „Когато дойде Йоан в света, т.е. Любовта, тогава хората ще се почувстват братя и Царството Божие ще дойде на Земята“. И тогава едни хора ще знаят повече, а други – по-малко, едни ще бъдат по-богати, други – по-бедни, но отношенията между тях ще бъдат братски. Богатството, знанието не са съществени неща – важни са отношенията. Всички народи се нуждаят от нова мисъл, от нова култура, която да ги преобрази, да премахне затворите и бесилките. Музика и песен трябва да цари в света, Земята трябва да се превърне в райска градина и хората да пътуват безплатно от едно място на друго – всеки ще работи, без да му се плаща. Това ще стане в далечното бъдеще. – „Какво ще стане с нас?“ Ако сте гъсеница, ще изядете листата на дърветата и ще ги развалите; ако сте пеперуда, където и да сте, в бедна или богата градина, ще смучете сок от цветята, без да ги разваляте.

Какво донесе Христос на човечеството? Той донесе едно учение на Любов и Свобода, за да направи всички хора вътрешно свободни. Това не значи, че искам да философствам пред вас, но говоря Истината. Ако е въпрос за философстване, аз предпочитам простодушния, смирения и глупавия пред учения и философа. Глупавият има само едно верую: той знае, че съществува Бог, и повече не се интересува; той знае, че Бог е всемъдър и всеблаг, и не търси

вината за лошото в никого, освен в себе си. Ученият обаче, когато се разболее, търси вината в яденето, в готвача, в слугите. Разположението и неразположението на човека се дължи на неговите мисли, чувства и желания – те са храната, която той употребява. Както усещате миризмата на лука в една къща, така чувствителният човек усеща миризмата на лошите мисли и чувства в един дом. – „Може ли да се готви без лук, трябва ли да не режем и пържим лука?“ Когато лукът се нареже на ситно и опържи, той губи своята магнетична сила; ако сварите лука, без да го режете, той не люти. Рязането и пърженето на лука е предисловие на готвенето – готви без предисловие, пиши и говори без предисловие!

Как трябва да четем книгите? Според мен първо прочети книгата, а после предисловието. Ако проповядваш, изложи съдържанието на беседата без предисловие – то разкъсва целостта на проповедта; предисловието е човешка работа. Защо ще коментираш как Бог е създал света – кажи кратко и просто: „Бог създаде света да се веселим и пеем, Той облече всички свои създания в различни костюми и ги изпрати на Земята да живеят в Мир и Любов, Той не благоволява в тяхната смърт, в убийствата и бесенето“. Светът е широк, всички трябва да бъдат радостни и весели – за всички има място. Казвате: „Това е моя собственост, никой няма право да буца тук“. Бог навсякъде пише: „Яжте от всичко колкото можете; работете, но не се трудете; трудете се, без да се мъчите“; след всичко това казвате: „Животът е тежък, трябва да се мъчим и трудим, за да изплатим дълговете си“. Какви дългове имате? – „Към народа си, към държавата, към близките си – взели сме много пари назаем и трябва да ги върнем.“ Щом съзнавате, че дължите, ще плащате. Аз не дължа на никого, аз нямам никакво задължение към българския народ. – „Защо дойде тогава в България?“ Дойдох да ви попея, да ви посвирия и да ви кажа, че Бог създаде света не както вие мислите. Вашите закони не са в съгласие с Божиите – тъй, както живеете, това не е българщина, това не е човещина.

Едно време, когато тръгнах от Слънцето за Земята, запитах Господа какво да кажа на българите. Той ми отговори: „Ще им кажеш да бъдат добри, умни, честни и справедливи. Ако хората на стомаха спазят тия изисквания, ние,

чрез своята артериална система, ще им изпращаме нужна-та енергия; ако не живеят както трябва, ние ще затворим крановете си и ще ги лишим от своята енергия“. Това изискват Слънчевите жители от вас, това изисква Бог от вас. Сега всички се оплаквахте, че нямате плодородие – защо? Защото не проявихте това, което се искаше от вас. Тая година се отпуска голям кредит на България – ще има голямо плодородие. Ако българите бъдат добри, честни, умни и справедливи, изобилието ще е все по-голямо. Като казвам, че съм дошъл от Слънцето, вие мислите, че това е мъчна работа. Едно се иска от вас – да отворите очите си, т.е. да прогледате – отвориш ли очите си, ти си вече на Слънцето. Отваряй очите си за Доброто и за Любовта.

Някои от вас приличат на оная мома, която иска да се представи пред своя възлюбен за много скромна и току затваря очите си и поглежда надолу; не, отвори очите си, покажи се такава, каквата си – нека твоят възлюбен те види в истинската красота още отначало, че да не се изненадва после. Момата слуша съветите на майка си да се представи пред възлюбения си много скромна; когато се ожени, тя се представя в истинския си вид – едва сега той разбира причината за благородството и скромността ѝ. Когато се срещнат мома и момък, не трябва да затварят очите си, но широко да ги отворят и да си кажат: „Такива сме, каквито ни виждате“ – защо ще се представяш по-благороден и честен, отколкото си? Момъкът излъгал десет моми, а говори за честност и чистота; понякога и момата има такива грешки и се представя за чиста и почтена; когато се оженят, чудят се защо им се раждат лоши и хилави деца. Пазете се от своите вътрешни недъзи, от слабостите на сърцето си, за да не обвинявате Господа за последствията.

Аз дойдох в България да кажа на българите Истината, да им посоча Правия път. И вместо да ме послушат, те ме на-кичиха с различни епитети: лъжец, самозван пророк и други. Когато се върна на Слънцето, ще взема със себе си всички епитети – там ще напиша книга с бележки и впечатления от прекарването ми в България. От моята книга ще зависи бъдещето на България и на българския народ. Ако ме питате кой съм всъщност и какъв съм, покрай многото епитети, дадени от вас, казвам: аз съм един екскурзиант. Може да

питате и за Христа кой беше и откъде дойде – това не е моя работа, аз мога да говоря само за себе си. Казвате: „Какъв е произходът на фамилията, в която дойде?“. Фамилията ми е Дънов, но това е псевдоним; бащата на моя дядо бил много як, здрав човек, като дъно – оттая дума произлиза прякорът *Дънов*. Дъно имат и бъчвата, и реката, и морето – интересно е за кое дъно се отнася. Навсякъде има дъно – горко на оня, който няма дъно! Ето защо, когато ви наричат *дъновисти*, ще знаете, че не сте мои последователи, но сте хора с дъно. След всичко това трябва ли да ви наричат *дъновисти*? Аз не съм ви турил дъно, думата *дъновизъм* е прозвище. Ако се говори за чешма, желая тя да няма дъно; ако се говори за човек, желая той да има не едно, не две, а много дъна. Горко на оня, на когото се запушат гърлото и червата – откъде ще влезе и излезе храната? Нещастен е оня, който има само по две дъна – в ума и в сърцето си. Едно от дъната на човека трябва да бъде плоско – върху него Бог ще се проектира като Светлина, за да осветява човешките умове.

Петър запитва Христа: „Господи, а този що?“. Христос разговаряше с Петър, който беше голям консерватор – той искаше да дойде Царството Божие само за евреите. Петър казваше на Христа: „Господи, бъди предпазлив, Ти не си живял много време на Земята, не познаваш хората“ – Христос отблъсна неговите съвети. Така се произнасяше Петър и за Йоан, за да не му се възлага сериозна работа, защото е млад; Христос му отговори: „Нека всеки човек се проявява свободно, както Бог го е създал“. Ако си вълк, прояви вълчия си характер и кажи: „Аз съм жесток човек – който иска да живее с мен, ще бъде измъчван по всички правила на моето изкуство“. Бъдете искрени към себе си и към другите, за да се прояви Любовта чрез вас.

Какво ще донесе Любовта в света? Тя ще донесе соковете на Новата култура, тя ще донесе материал, който да отговаря на новите форми, т.е. формите на бъдещия строй. Днес старите форми се рушат, нови се създават. Защо страдат хората? Те страдат поради разрушенията, които стават вън и вътре в тях. Не страда ли целият организъм, когато някои мозъчни клетки се разрушават? Френологът само с пипане познава какъв е човек: добър или лош, честен или не, философ или невежа – достатъчно е да тури пръстите

си върху някой мозъчен център, за да определи характера на човека. Ще кажете, че френолозите са опасни хора; не са ли по-опасни тия, които бъркат в човешките умове, сърца и кесии? Опасен човек е оня, който изнудва съвестта на човека в името на Христа. Няма по-отвратително нещо от това да се вършат престъпления в името на Любовта – да се вършат престъпления в името на Христа и на Любовта, това значи да обезверите хората.

Христос казва на Петър: „Петре, ти трябва да приемеш Йоан в себе си, т.е. трябва да възприемеш новото учение – Учението на Любовта“. Как се възприема Любовта? Както се приема светлината и топлината: отвори очите си и ще възприемеш светлината, изложи гърба си на Слънце и ще възприемеш топлината. Всеки ще възприеме от Любовта толкова, колкото му е необходимо. Любовта, Мъдростта и Истината са за всички – те не са привилегия за едного. Всеки писател е цвят, който цъфти през пролетта на Живота – всяка пчела има право да се ползва от нектара на тоя цвят. Всеки цвят трябва да ни радва, но желателно е той да върже и узрее, важно е още плодът да не окапе – ако плодът узрее, ще имаме един добър писател. Всеки учен, всеки писател, всеки духовник, от плодовете на които се раждат добри мисли и чувства, т.е. сладки сокове, са благословени – те идат на Земята да внесат добрите и светли мисли и чувства в хората. Иде време, когато сърцата на хората ще цъфнат като растенията. Горко на оня, който не иска да цъфне – той е осъден на смърт. Всеки трябва да желае да цъфне, да завърже и плодът му да узрее.

Казвате: „Еди-кой си философ тъй говори“; оставете настрана кой какво говори, но вижте, че Слънцето изгря – изложете гърба си на Слънцето, за да се ползвате от неговите лъчи. Без Слънце на тоя свят не може, велика идея е скрита в Слънцето – хора, които не обичат Слънцето, не обичат и Бога. Ще възразите, че е казано да не се кланяш на Слънцето, да не се кланяш на никакви идоли; наистина, Слънцето не иска нито да му се кланяш, нито да му служиш, то само дава и казва: „Вземай от мен колкото искаш“ – как ще се отплатиш на Великото? Някой велик човек ви дава изобилино, а вие искате да му се отплатите – смешно е това; той е дошъл на Земята да дава, а вие трябва да прилагате това, което ви се дава.

Днес всички се интересуват какво ще стане с България. Биете се за нея, наричате я свое отечество – питам след сто хиляди години къде ще бъдете. Ще кажете, че гробищата ще бъдат вашето жилище – какво нещо е гробът? Зародишът е затворен в яйцето като в гроб, но в тоя зародиш се крият условия за нов живот; следователно умирането на човека не е нищо друго, освен ликвидиране със старите условия, които спъват развитието му, и влизане в условия за нов живот. Гробът е яйцето, в което се крият новите условия, а смъртта е съдебният пристав, който обира човека и го освобождава от всичко непотребно.

Когато тръгнах за Земята, чувах да се говори за хора, жителите на Земята, че откакто Слънцето съществува, те не са възприели слънчевите лъчи както трябва – защо? Липсва им нещо, мозъкът им още не е добре развит. Днес откак телепатията си проби път и хората възприемат мисли от далечни пространства, заедно с това те започнаха да използват слънчевата енергия. Казвате: „Всяка коза за своя крак виси“ – това значи: „Няма защо слънчевите жители да мислят за земните жители“.

Христос искаше да каже на Петър, че Йоан, т.е. младите, ще оправят света – Йоановците ще оправят света, а не Петровците. Ония, които се казват Петър, нека ме извинят, но аз изнасям Истината; и аз съм Петър, но ще знаете, че бъдещето е на Йоановците. Йоан запита Христа: „Господи, кой ще те предаде?“ – Христос отговори: „Който най-малко ме обича“. Ония хора, които имат най-малко Любов, най-малко Истина, наричам предатели на човечеството; ония, които са готови да се жертват за другите, които имат Любов в сърцето си, наричам истински герои в света. Да умре човек, това значи да придобие нови условия за Живот – това е учението на Йоан. Учението на Петър гласи: „Когато умра аз, с мен заедно целият свят умира“.

Сега, като се върнете в домовете си, нека всеки измени името си – сегашните имена няма да ви спасят. Когато Православната църква постригва някой монах, изменя името му; той започва добре своя духовен живот, но с това спира – той си живее пак по стар начин. Махнете старите надписи, обърнете шишето надолу, за да изтече старото съдържание – лъжливите философски учения,

лъжливите мисли и желания, и приемоте Новото учение, което иде Отгоре. Старите ви шишета ще се напълнят с ново съдържание – със знание от Слънцето. Когато обикнете Слънцето, то ще ви заговори на такъв сладък език, какъвто никога не сте чували. Понякога то пече и изгаря, защото не го слушаме и не го обичаме.

Сегашните хора са крайно упорити, своенравни и консерватори: когато слушате да ви говоря, някои казват: „Отде знаем, че и тук не ни залъгват?“. Ако искате да проверите истинността на моите думи, турете всичко на опит – опитът разрешава въпросите.

Ще ви дам един пример за упоритостта на българина. В един манастир при един игумен живял един българин. Той прекарал в манастира цели двацет години като слуга. Един ден игуменът казал на българина: „Иване, изведи магарето навън, за да не стои в обора“. Иван извел магарето, но го завел при игумена, а не както му заповядал. Игуменът се чудел как да подейства на тоя упорит характер да прави всичко наопаки, както му се заповядва. В тоя момент му дошла една светла мисъл – да не се смущава от упорството на слугата си, но каквото иска от него като услуга, да го казва обратно. Един ден игуменът, Иван и магарето минавали през едно опасно място. За да предотврати някакво нещастие, игуменът казал на слугата: „Иване, бутни магарето в пропастта!“. Той си мислел, че Иван ще направи обратното, както обикновено постъпвал, обаче тоя път слугата решил да изпълни желанието на господаря си буквално и отговорил: „Господарю, никога не съм изпълнявал заповедта ти както трябва, но днес ще я изпълня“ – бутнал магарето в пропастта и то се убило.

Много от сегашните християни постъпват като слугата на игумена. Обаче дойдете ли до Новото учение, вие трябва да постъпвате правилно. Бъдете честни и искрени към себе си и знайте, че всяка лоша мисъл и лошо желание имат лоши последствия: ще дойде ден, когато лошите мисли и желания ще ви доведат до такива резултати, които ще спрат вашето развитие – те могат да ви доведат до слепота, до идиотизиране. Добрите мисли и желания водят към добри резултати – затова Христос казва на Петър: „Дай простор на Йоан в сърцето си“.

КАТО ГО ВИДЯ ПЕТЪР

Желая от днес всички да се подмладите, да дадете място на Йоан в сърцето си и да не питате повече Господа дали ще възкръснете, или не. Всички можете да възкръснете, но не вярвате във Възкресението и затова умирате. В това отношение вие приличате на затворник, на когото често прилошава: колкото пъти му прилошее и припадне, все го спасяват, докато дойде деня да го обесят според присъдата му. Хората не подозират, че животът, който прекарват на Земята, има голям смисъл и живеят ден за ден. Вие трябва да живеете не само индивидуално, но и колективно, за да съзнавате защо сте дошли на Земята – само така съзнанието ви ще се пробуди и животът ви ще се осмисли. Ето защо желая в бъдеще да не се срещаме на Земята, но вие да дойдете при мен на Слънцето и да се убедите във верността на всичко това, което ви говоря. Слънцето е стомахът на Слънчевата система – там ще ви предложат богат обяд и когато се нахраните, ще решите на Слънцето ли ще останете, или ще отидете другаде да работите и помагате на по-малките от вас.

Христос възкръсна, за да даде свободен билет на хората – всеки да пътува където иска. Така именно хората ще се освободят от връзките на лъжливите философски системи. Да бъдеш свободен да любиш – това е Новото учение. Любов, Мъдрост и Истина в широк смисъл на думата – това е Учението, което днес проповядвам на хората.

20 април 1919 г., Великден, София

КОГА СЕ МОЛИШ

А ти, кога се молиш, влез в скришната си стаичка...

От Матей 6:6

„А ти, кога се молиш, влез в скришната си стаичка и като си затвориш вратата, помоли се Отцу твоему, който е в тайно, и Отец ти, който види в тайно, ще ти въздаде наяве.“ Мнозина запитват защо човек трябва да се моли. Молбата, молитвата, е съзнателен процес на работа. Някой пита може ли човек да не се моли. Може, умрелите не се молят – значи всяко живо същество се моли. Аз ще разгледам молитвата като велик природен процес, а не както вие я разбирате – както вие се молите, това не е молитва. Ако мълчанието на устата или мърдането на устните е молитва, тогава и есенните окапали листа се молят. Всеки е виждал как есенните листа, като падат на земята, се мърдат, движение има около тях, обаче всяко движение не е работа – съзнателното движение е работа.

Молитвата е съзнателен процес на човешката душа: когато се моли човек, душата му се проектира отгоре надолу – тя излиза извън себе си; тоя процес наричаме излизане от тесния чертог, в който живеем. Когато амебата простре крачето си, за да хване храната си, това е молитва; после тя свива крачката си и храната влиза навътре. Когато се моли, човек трябва да се изказва точно, определено, да изрази мисълта си с малко думи – всяка дума трябва да отговаря на съдържанието си. Ако изговаря думите *метаболизъм*, *анаболизъм* и *катаболизъм*, всяка от тях подразбира известно съдържание: под метаболизъм разбираме химичен процес, който става в клетките, за да променят състава си; процесът, при който клетката обработва неорганичната материя в себе си, се нарича *анаболизъм*; разлагането на живата материя в растението се нарича *катаболизъм*. Човек се моли, когато има нужда, и ако в молитвата не се извършва някакъв вътрешен процес, това не е молитва. Най-обикновеното нещо в света е молитвата – всички се молят. Кой се моли? Слабият – силният не се моли. Слабият се моли на силния,

силният се моли на по-силен от себе си, той пък – на още по-силен и т.н. Като наблюдавате молещите се, ще видите една градация – всички живи същества са свързани с молитва.

Някой казва, че не се моли – защо не се моли? Защото бил господар. И той се моли – на кого? На слугите си. Например ученият се моли на лекаря. Силен и слаб човек, това са относителни понятия. Да мислиш, че си силен, това значи да се самоизлъгваш – когато дойде лекарят със своята игла и вкара в кръвта ви някакъв серум, тогава виждате колко сте силни. Аз наричам силен човек оня, който може да се бори с всички болести, с всички лоши мисли и желания – не е достатъчно само да се бори, но да ги побеждава. Като минавам край гробищата, виждам, че и най-големите герои са претърпели фиаско – къде остава тяхното геройство? След всичко това сегашните хора почитат умрелите герои, а гонят живите. Докато е жив тоя герой, всички го гонят, вестниците пишат за него, хулят го; щом умре, турят му паметник и започват да го славят. Сегашните хора само обещания дават, а нищо не изпълняват – в това отношение те приличат на циганката и болното ѝ дете.

Разболяло се детето на една циганка. То постоянно искало от майка си ту млечице, ту масълце със симидче, ту пиленце. Тя слушала молбата му и само отговаряла: „Ще ти дам, мамино, всичко ще ти дам“. Бедна била циганката, не могла да задоволи желанието на детето си. Най-после то умряло. Циганката плачела и нареждала: „Е, мамино, поне от всичко си хапна“. От всичко и от нищо. Така постъпват всички хора: това ще направим, онова ще направим – нищо не правят; така постъпват всички партии: това ще направим, онова ще направим – нищо не правят – все проекти дават, но нищо не излиза от тях, не ги реализират. Като умре човечеството, всички ще кажат: „Поне се облагородихме“ – това значи неразбиране дълбокия смисъл на Живота.

Днес всички хора се женят, раждат им се деца, умират, други се раждат; отиват на война, едни други се убиват; в края на краищата те казват: „Ще решим и тоя въпрос“ – какво решиха хората от две хиляди години? Ще кажете, че придобиха голяма култура – аз не вярвам в това. Според мен съществуват два вида култура, два вида религия, два вида партии: култура на Светлината и

култура на тъмнината, религия на Светлината и религия на тъмнината, партия на Светлината и партия на тъмнината. По какво се отличават едните от другите? Първите знаят да строят, да градят и носят благото на човечеството, а вторите – да събарят и рушат.

„Кога се молиш“ – каква трябва да бъде молитвата, какво представлява тя? Молитвата е съвкупност от принципи, от елементи, чрез които се проявяват чувствата и мислите на човека. Молитвата трябва да бъде съзнателна, да има определена цел – оня, към когото отправяш молбата си, трябва да ти е познат. Детето се моли на майка си, която познава – в този случай неговата молба е точно определена, то знае какво иска и от кого иска.

В Америка някъде една бедна жена била принудена да отдели детето си и да го изпрати в един от големите градове, за да изкарва само прехраната си. Цели шестнадесет години то било далеч от майка си, между чужди хора. То пораснало, станало юноша. По едно време младото момче заболяло тежко и лекарите се произнесли, че болестта му е неизлечима. Трябвало да съобщят на майката да дойде при момчето си. Тя пристигнала и заварила момчето си в безсъзнание. Силно разтревожена, но с упование в Бога, майката поставила ръката си върху главата на детето. Макар и в безсъзнание, то прошепнало: „Майко!“ – само с едно полагане на ръката детето познало майка си. От този момент положението на болния се подобрило – Любовта на майката го спасила.

И тъй, когато и ние се обърнем към Бога, който обединява всички същества, работите ни ще се наредят. Животът ни на Земята не е нищо друго, освен съзнателен процес на познаване на Бога и Христа. Да познаваш Бога, това значи да използваш всички добри мисли, чувства и желания, вложени в Битието – това значи всички живи същества да бъдат в съгласие помежду си. Няма да обяснявам защо всички хора не се разбират; ще дойде ден, когато всичко живо ще разбере закона на Любовта – тогава всички хора ще си подадат взаимно ръка.

„Кога се молиш“ – това значи да се самоопределиш в идеите си. В този смисъл молитвата е самоопределяне. Буквата *М*, с която започва думата *молитва*, се състои от три ъгъла: двата са с върха нагоре, а средният – с върха надолу.

Средният тъгъл показва, че душата, която отправя молитвата си към Бога, е бременна – качеството на молитвата се определя от плода на тая душа. Молитвата не е нищо друго, освен дълбоко желание на човешката душа да постигне нещо; за реализиране на това желание се иска участието на ума, на сърцето и на волята – дето умът, сърцето и волята се съединяват, там молитвата се реализира. Това съединяване може да става в тъмнина, може да става и в светлина – безразлично, в какво направление се молят хората не е важно; едно се иска от тях – да се молят. И вълкът, когато излиза вечер да си търси храна, също се моли, т.е. и добрите, и лошите хора се молят, но се различават само в резултатите от съединяването на своите мисли, чувства и действия. Няма живо същество, което да не се моли, обаче молитвата е толкова по-определена, колкото съзнанието е по-високо. Един от елементите, който участва в молитвата, е Любовта.

„Влез в скришната си стаичка“ – това значи: „Влез в мястото на самоопределянето“. Тая стаичка подразбира мястото, дето се организират човешките мисли и чувства. Да се молиш, това значи да отправиш своя доклад към оня велик Център, от който си излязъл – за какво ще дадеш доклад? За работата, която си свършил. И в отговор на това ще стане правилна обмяна между твоите мисли и чувства и тия на Съществата от Възвишения свят. Ако някой мисли, че може и без молитва на тоя свят, той е на крив път – не може без молитва. Само умрелите не се молят; ония, които живеят във вечна тъмнина, също не се молят; само децата, които не са се родили, не плачат, нито се молят. Души, които не са дошли на тоя свят, които не са видели светлината, не се молят; всеки, който е дошъл в света на светлината, се моли, т.е. самоопределя се – той е в непреривна връзка с Битието. Като знаем това, да не сгъваме оня истински, естествен процес, който се извършва в нас. Не е важно дали принадлежим към дадена религия, или не – молитвата е предшествовала всякаква религия; религиите са дали различни форми на молитвата и с това са я изопачили. Молитвата не става по заповед; да мислиш, че можеш да се молиш по заповед, това значи да се самоизлъгваш – молитвата е свободно действие на човешкия Дух и на човешката душа. Когато човек иска да

се самоопредели, т.е. да покаже, че се моли, той проявява мисъл, чувство и действие; ако в молитвата не участва мисъл, чувство и действие, тя не е истинска.

„Влез в скришната си стаичка“ – коя е тая стаичка? Тя е единственото неопетнено място в човешкия свят – тя е най-чистото място, дето човешко око не е проникнало, нито човешко желание се е проявило, нито човешка воля е действала. Човешката душа влиза в това девствено място и оттам отправя молбата си към своя Отец. Казвате: „Не можем ли да се молим в църква, вкъщи някъде или на улицата?“ – не можеш, ще се молиш само в скришната си стаичка. Не можеш да се молиш нито в църква, нито вкъщи, нито на улицата – скришната стаичка е вътре в теб. Бог е определил това място със закон, който има отношение към бъдещето, което е светло и велико. В бъдеще хората няма да живеят както днес; сега пътуваш и когато дойдеш до границата, веднага те питат къде е паспортът ти; вземат паспорта ти, разглеждат чертите ти дали отговарят на това, което е писано в него – защо е нужен паспорт? Да не си някакъв престъпник. И това не е лошо, но когато говори за молитвата, Христос казва, че трябва да се съблечеш от всички човешки вярвания и постановления, да оставиш всичко настрана и да влезеш в скришната си стаичка, в своята девствена душа – там ще разбереш дълбокия смисъл на нещата – защо живееш и защо трябва да се молиш; от това място ще разрешаваш най-великите въпроси.

В бъдеще всички царе, управници и министри, от каквато партия и да са, трябва да излязат от скришната си стаичка; не излязат ли оттам, те са хора на тъмната култура, на тъмната религия, на тъмната наука, на тъмната свобода – те не са хора на истинската култура, на истинската религия и наука. Светът е минал през много видове управления, които са избили и обесили милиарди хора, с кръвта на които цялата Земя може да се залее. Някои мислят, че ако се пролее още малко кръв, светът ще се оправи; с кръв светът не може да се оправи – мислите ли, че пролятата кръв на човечеството остава така? Казано е в Псалмите, че Бог събира сълзите на хората и ги туря в малки шишенца в Своята лаборатория; като ги подложи на опит, Той проверява откъде идат тия сълзи – от обида, от злоба, от скръб

за някой покойник или от непостигнати желания. После Бог казва на жената, която плаче, че е изгубила мъжа си: „Вземи сълзите си – твоят мъж е скрит някъде, той е жив и ти можеш да го видиш“. Както събира сълзите на човека, така Бог събира и пролятата човешка кръв: някой човек се напил, пукнали главата му и протекла кръв – Бог събира тая кръв в едно шишенце и пише: „Това е кръвта на еди-кого си, който се е напил в кръчмата“; някой свещеник, като служил на Бога, скарал се и се сбил със своя колега – Бог събира и тая кръв и пише на шишенцето от кого е кръвта и защо е пролята; някой съдия разглежда едно дело, но не може да дойде до правилно разбирателство с колегите си и се сбива с тях – Бог събира кръвта, пролята при сбиването им, и пак пише на етикетчето чия е тая кръв; събрана е и кръвта от бойните полета от всички убити – войници, офицери и генерали, от всички майки и бащи, братя и сестри – запазена е тая кръв. Това е великата култура на Земята, която пролива кръв и до днес.

И досега всички хора спорят дали съществува Бог, или не; дали съществува религия, или не; дали светът ще се оправя, или не. Всички процеси на оправяне са в реторгите на лабораториите. Всички герои, на които кръвта изтича, омекват, стават слаби; ако на най-големия фанатик, борец за една идея, пукнат главата му и оставят да изтече едно кило кръв, той веднага омеква, отрича се от идеята и казва: „Нека други се борят вече, аз достатъчно дадох от себе си“. Следователно войната се дължи на факта, че в хората се събира излишна кръв, която трябва да се пролее – от другия свят идват Същества да вземат излишната кръв на човека. Всяка частица от човешката кръв отговаря на нещо вън от него: например ти искаш да имаш много пари; количеството пари, които искаш да притежаваш, отговаря на известно количество кръв в твоя организъм. Всеки предмет, който човек владее отвън, отговаря на известно количество кръв в него; тая кръв контролира и пази предмета – възможно ли е това? Направи опит, за да се убедиш. Под *кръв* разбирам вътрешната сила на човека. Ако искаш жито, донеси чувал; готов съм да напълня чувала ти догоре, но сам ще го носиш – колко жито ще носиш? Колкото е силата ти – количеството жито, което ще ти дам, се определя от твоята сила. На същото основание казвам: постигането

на нашите желания се определя от количеството на нашата кръв, т.е. от нашата вътрешна сила.

Христос казва: „Влез в тайната си стаичка, за да се освободиш от излишната кръв“. Всеки, който притежава повече кръв, отколкото му трябва, е изложен на катастрофа; за да изтече тая кръв, или ще му пукнат някъде главата, или ще го изпатят на бойното поле; ще дойдат крадци и разбойници да го оберат – кои са крадците и разбойниците? Неговите синове и дъщери. Той казва: „Ще оставя богатството си на своя син“ – да, но твоят син ще те опропасти, както ти опропасти хиляди семейства.

„Кога се молиш“ – молитвата е процес, който уравнивява силите на Доброто и на злото. Ако се молиш както трябва, няма да имаш никакви злини в живота си. Повечето хора не знаят да се молят; те се молят в църквите, по улиците, в кафенетата, но не и там, дето трябва – това е една от големите злини в света. Питам религиозните хора, които вярват в Христа, които Го приемат за Син Божи, какво направиха досега. В първите векове на Римската империя християните бяха гонени и преследвани, следователно естествено беше да не се проявяват, но във времето на Константин Велики се даде право на християните да турят ред и порядък в света – какво направиха досега? Лесно е да се възмущаваш от ония, които постъпваха жестоко с християните, но какво направиха и какво правят сегашните християни? Те туриха корони на главите си, патерици в ръцете си, но живееха по езически: влиза владиката в черква, облича мантията си, поглежда към всички, благославя ги, но когато излезе от черквата, отива в митрополията да разглежда бракоразводни дела. Защо тия хора не оправят света? Има нещо, което им пречка. Има една опасност, която се крие в самия човек; това не е за осъждане, но опасността иде от факта, че хората сами се лъжат – и християните сами се лъжат. Християнските народи трябваше да направят опит да приложат Христовото учение, тогава нямаше да става нужда да се приложи насилието, да се убиват стотици хиляди и милиони хора. Казват, че са станали много убийства – не, вие още не сте достигнали до това, което Инквизицията извърши; казват, че били застреляни две хиляди свещеници и шестстотин епископи – Римската

църква изгори милиони хора; значи сегашните християни не са толкова жестоки, колкото са били хората на миналото. Но ако и болшевиките вървят по същия път, нищо няма да постигнат. Ще дойде време, когато богатите ще станат пролетарии, а пролетариите – богати, но и това няма да оправи света; сегашните кривоверни ще станат правоверни, а правоверните ще станат кривоверни – важно е да се оправи светът; кой ще го оправи, това е второстепенен въпрос.

Казвате, че културните хора ще оправят света – каква е културата на сегашните хора? Растенията и цветята приемат сокове, обработват ги и образуват аромата в тях – приятно ти е да помиришеш едно цвете; хората приемат аромат от растенията и когато мине през тях, те отделят вещества, които сами не могат да понасят – такива културни хора сте всички. Защо обществата не прогресират? От много извержения. Преди години някой си сънувал, че в скоро време израсла една голяма, хубава лоза; не минало много време, лозата започнала да изсъхва; потърсил причината и видял, че корените ѝ били покрити с човешки извержения – какво представляват тия извержения? Нечистите човешки мисли и желания. Християнската църква трябва да работи за човечеството, за да пречисти човешките мисли и желания.

От години говоря на българите, но те не разбират и не слушат – те не знаят, че щом сляза от това място, болшевиките ще дойдат. Аз говоря за Мир и Любов, за Божествения принцип, който ще спаси човечеството. Ние трябва да се молим да дадем път на Божествения принцип в себе си – откажем ли на тоя принцип, ще дойде омразата. Нека направят опит в малък размер: нека ми дадат едно село от сто къщи, да приложи закона на Любовта, за да видим какъв ще бъде резултатът след десет-двадесет години. Нека видят българите как се управлява: законите, с които ще управлявам, ще извадя от човешкото тяло. Когато приложи Божествената конституция, всичко ще тръгне по мед и масло – на сто случая ще има едва едно изключение. Може ли това да стане при сегашните условия, при сегашния ред и порядък? Не може. Човек, който не се храни, не диша, не мисли и не чувства, умира. – „Можеш ли да възкресиш човека?“ На оня, който не се храни, не диша, не мисли, не чувства и не действа, никой не може да му помогне.

Молитвата е най-силният акт в човешкия живот, тя концентрира човешката мисъл, човешките чувства и човешката воля в едно – тая молитва е мощна, тя върши чудеса. Ако обиденият от изневеря мъж каже, че ще отмъсти на своя съперник, неговата закана е сила като молитвата, той се заканва и успява – и Ангелите, и Херувимите му помагат да си отмъсти; но ако мъжът е готов да прости и да прояви Доброто, тоя момент е по-силен от отмъщението – цялото Небе и Бог му идват на помощ.

Днес всички българи – управляващи, духовенство, всички се питат какво ще стане с България. Нищо лошо няма да стане с България. – „Какво ще решат в Париж?“ Кой решава въпросите в Париж? Ще кажете, че французите, американците и англичаните решават въпросите – кои са тия хора? Аз познавам два вида англичани, американци и французи – и двата вида добре ги познавам. Няма сила в света, която може да върне човечеството назад; няма сила в света, която може да умъртви хората, да избие и унищожи човечеството. Тоя век е отживял своето време, останал е само ариергардът, който бяга вече – след двадесет-тридесет години нищо няма да остане от него.

„Кога се молиш, влез в скришната си стаичка“ – моли се и не се връщай към старото. Моли се за живите хора, носители на бъдещата култура, а не за умрелите. Който не иска да се моли, свободен е да не се моли. За себе си казвам: за умрели хора не се моля. – „Бог да прости нашите умрели“ – няма защо да ги прощава, Бог прощава на живите, а не на умрелите. Смешно е да се молиш за умрял кон, който мирише – моли се за живи хора; да се молиш за умрели хора, това е заблуждение, което няма нищо общо с християнството. Който върши Добро, е жив; който върши престъпления, е умрял.

Хората се делят на леви и на десни; така се делят и философите, и учените; и в Камарата има леви и десни. Понякога левите са десни, а десните – леви. Често управляващите са криви хора, а някога обратно – управляващите са прави, а управляемите криви; при сегашните условия не може да кажете коя партия да дойде на власт. В България трябва да дойде партията на живите хора, а партията на умрелите Господ да я помете – колкото по-скоро стане това, толкова

по-добре. Не вземайте това помитане в лош смисъл – както жената мете къщата и я чисти, така ще се измете и партията на умрелите хора, т.е. партията на смъртта. След това се запитайте: „Живи ли да бъдем, или умрели?“ – живи. – „За умрелите ли да се молим, или за живите?“ – за живите. Аз не искам да засягам вашите чувства, както и тия на приятелите, но изнасям една велика Божествена Истина.

Казвам: досега всички хора са страдали и страдат само от лъжи – лъжете себе си, лъжете хората, лъжете и Бога; лъжата създаде всички нещастия в света. Лъжата може да е на мястото си, но кога? Ако орелът нападне един умрял вол, той е на мястото си, но ако напада вола, който оре на нивата, не е на мястото си – тогава той върши престъпление; да заравяш умрял човек в земята, това е добро, но да заравяш жив човек в земята, това е престъпление.

Христос казва: „Влез в скришната си стаичка и се помоли на Бога“ – това значи: „Определи се към Бога в положителен смисъл“. Определиш ли се, ти ще прогледаш през очите на Бога, на всички обкръжаващи и ще разбереш, че те са твои братя. Ние сме пратени на Земята не да оправяме света, но да работим. Чудни са някои лекари, които практикуват гипсирането: като видят, че кракът на болния е счупен, те веднага го турят в гипс; ако се окаже, че кракът не е добре наместен, счупват гипсовата превръзка и турят нова; случва се, че кракът зараства накриво – тогава чупят костта и отново я гипсират. Новите лекари избягват гипсовите превръзки: първата им работа е внимателно да наместят счупените кости, които превързват с лека превръзка, за да не се движи кракът, и оставят Природата да довърши работата – от страна на лекаря се иска изкуство да намества счупените кости, а останалата работа ще свърши Бог.

Христос казва: „Отец твой, който вижда в тайно, ще ти въздаде наяве“ – значи всичко, което желаеш, Отец ти ще ти го даде. Така ще се реализира силното желание на момата и на момъка: някоя мома например започва да мечтае за женитба и определя какъв да бъде възлюбеният ѝ – рус, със сини очи, добре облечен, умен, добър, с добра обхода; не се минава много време, тоя момък иде при момата, предлага ѝ своята любов – той е уверен, че тя ще му отговори, защото вътрешно чувства, че Отгоре е определен за нея.

Един ден, когато България бъде толкова вярваща, колкото тази мома, и тя ще помисли какво управление да има, кой да я управлява – и каквото пожелае, това ще бъде. Казваш: „Искам пари назаем“ – колко искаш, определи точно колко искаш; – „Искам жито, ечемик, царевица“ – и това ще бъде, но определи точно по колко крини искаш; – „Искам петнадесет крини жито, три крини царевица, една крина боб, три крини леща“ – каквото искаш, ще ти се даде; ето, вземи всичко това и го използвай за своето благо, както и за благо на обкръжаващите.

От две хиляди години се проповядва Христовото учение, но нищо не излиза – защо? Защото не се спазват условията, при които семето завързва. Проповядването е сеене, при което семето трябва да завърже и даде плод.

Сега, като говоря така, някои от вас харесват каквото говоря, а други се съмняват и казват: „Ние знаем защо ни говори той“. И аз зная защо говоря, при това не говоря с пипане, слепешката – определено говоря, че ние трябва да се молим. – „Значи трябва да бъдем религиозни.“ Не е нужно да бъдем религиозни; религията подразбира свързване, а от свързването произлиза думата *лига*, *легия* – когато човек си представи, че нещо е много сладко, образуват се слюнки в устата му. Казано е, че ще се молиш и ще служиш на Бога в Дух и Истина; под *Дух* се подразбира със Сила, а *Истина* подразбира всички разумни закони, между които има тясна връзка. Казвам: да си духовен не значи да си религиозен – под *духовен* разбирам силен човек. Силен е оня, който при вида на отворената и пълна със злато каса остава тих и спокоен и казва: „Не се нуждая от пари“. Ако си добър музикант като Паганини, защо ти са пари? Ще вземеш цигулката си и ще свириш, а парите ще вървят след теб.

Вече четиридесет години работя между българите и само едно чувам: „Пари, пари“ – ето, вече имат пари. Едно време българите бяха идолопоклонници, а днес са иконопоклонници – кланят се на парата като на икона. Те не трябва да бъдат нито идолопоклонници, нито иконопоклонници, това не е молитва – българите трябва да се молят само на Бога и само на Него да се кланят. Българите трябваше да се молят само за жито, за царевица, за плодове. Днес има богати хора, но те са още иконопоклонници: много от

сегашните хора продават икони – ние знаем какви са техните икони. Не се позволява на културните хора да се кланят на идоли и на икони; да ги турят за украшения може, но да влагат надеждата си в тях – това е престъпно. Жената, като види парите на мъжа си, не трябва да ги пожелае, но да каже: „Това е иконопоклонство“ – служи си с парите, без да им се кланяш. Парите могат да изчезнат, какво ще правиш тогава? Ще кажеш, че не можеш да живееш – това е иконопоклонство. Някой иска да има звонкови монети – щом ги иска, ще се ожени за тях; утре ще дойдат болшевиките – какво ще правиш тогава? Аз не говоря за сегашните болшевики, но за ония, които искат да бъдат свободни, а ограничават свободата на другите. Има и такива съдии.

Казвам: съществуват два вида болшевики. Едните наричам бели, светли болшевики: те не си служат с насилие и ограничения – аз съм с тях и ги поддържам. Другите наричам тъмни болшевики: те си служат с насилието, те са стари болшевики с нов надпис – те трябва да разберат Христовото учение и да го приложат. Щом сме дошли на Земята, трябва да се ползваме от Христовото учение; не сме дошли да използваме хората, да ги впрегнем на работа и да ги мушкаме с остен – това не е култура. Един закон има и всички трябва еднакво да се подчиняваме на него – той трябва да бъде написан в сърцата ни и всеки да бъде съдия на себе си, сам да следи за неговото прилагане. Често хората менят убеждението си според общественото мнение; според мен общественото мнение се променя както времето: лятно време е едно, зимно време – друго. Земята е причина за промяната на общественото мнение – защо? Защото оста ѝ е отклонена на двадесет и три градуса от първоначалното положение. Един ден, когато оста на Земята се изправи и заеме перпендикулярно положение, тогава общественото мнение ще се установи – тогава ще дойдат добри времена за човечеството.

Каквото е станало със Земята, същото забелязваме и в човешкия мозък – и той се е отклонил на двадесет и три градуса от правия ъгъл. Ето защо нашите мисли, нашите философски разсъждения са на двадесет и три градуса далеч от Истината; сегашната философия и сегашните вярвания на хората са далеч с двадесет и три градуса от Любовта. Кога ще

се оправи светът? Когато изправите оста на вашия мозък на деветдесет градуса – това значи светът да се пречисти и да дойде хармонията и Възкресението за човешките души. При това положение човек е готов да се откаже от всичко временно и преходно: дойде някой да иска къщата му; той не се противопоставя, но казва: „Заповядай, влез в къщата, тя не е моя собственост“ – оставя къщата и излиза вън. Казвате: „Лесно се говори, защото нямаш своя къща“ – всички ваши къщи са и мои. Ако един ден отида в пространството, ще посещавам всички къщи като свои: където искам, там ще вляза – каквото пожелае, ще го взема, обаче не искам да минавам през тесни дупки. Ако искам да стана царски син, и това мога да постигна: ще се родя в царски дом и ще стана царски син – раждането е минаване през тясна дупка.

„Кога се молиш, влез в скришната си стаичка“ – какво ще правиш там? Ще се запознаеш с човешките души, ще започнеш да ги разбираш и да разговаряш с тях. И тогава като срещнеш един човек, ще го познаеш и ще кажеш: „Ето човекът, когото търся“ – сега се срещате и се разочаровате един от друг. По колко пъти на ден лицето ви се променя, става ту бледо, ту червено – ти се молиш, но твоята молитва нищо не ти допринася. Едно нещо е да се молиш вън, т.е. вън от Духовния свят, друго нещо е да се молиш в скришната си стаичка, т.е. в Духовния свят. Малцина са влезли в скришната си стаичка – който влезе в тая стаичка, става господар на себе си и възкръсва. Кой човек не възкръсва? Който не излиза от скришната стаичка. Ще влезеш в скришната стаичка и ще излезеш вън. Казвате: „Такова възкресение ли очакваме?“ – вие приличате на млада мома, която очаква някой княжески син; като не дойде той, дохожда един беден, скромн момък, тя го поглежда и казва: „Княжеският син закъсня, няма повече да го чакам – ще взема бедния момък“.

Помнете: докато сте вън от стаичката си, никога няма да разберете Христовото учение; влезете ли в стаичката си, Истината, Правдата, Любовта ще царуват във вас – волята, умът, сърцето ще се проявят с всичката си сила, никакво недоволство, никаква сянка няма да се яви на лицето ви. Питате: „Вън ли съм, или вътре в стаичката?“ – вън сте, всички сте вън. Някога правите опит, влезете вътре,

постоите десетина секунди и пак излизате вън; доброто и възвишено настроение, което понякога имате, както и желанието ви да помогнете, да простите на ближния си, да повдигнете падналия – това се дължи на момента, който сте прекарвали в тайната си стаичка. – „Нали сме правоверни?“ Според мен правоверен е само оня, който е в тайната си стаичка. На оня, който е в тая стаичка, моето почитание и благословение – за него всякога мога да се моля; оня, който стои вън от стаичката си и само философства, той е далеч от мене – за него не мога да се моля. Той казва: „Помоли се за мен“ – влез в скришната си стаичка, заедно ще се помолим. Казвате: „Човек трябва да бъде силен, за да приложи Христовото учение“; щом намирате, че сте слаби, децата ви ще приложат това Учение – те ще оправят света. Майката живее само за детето си, понеже то внася подтик, импулс в нея; детето е цар за майката – каквото заповяда, тя изпълнява. Изпълнява се заповедта на онова дете, което внася подтик към наука, към култура – на такъв цар и аз бих се молил, на такъв цар бих изпратил много подаръци и бих казал: „Достоен си да управляваш“.

Христос казва: „Кога се молиш, влез в скришната си стаичка“. Тая стаичка е една гатанка още неразрешена – и философи, и учени са мислили и мислят върху тая гатанка, но не са я разрешили. Казано е просто и ясно: „Влез в скришната си стаичка, дето човешки крак не е стъпвал – там само Ангелите живеят; и като влезеш вътре, помоли се Отцу твоему, който вижда в тайно“. Като влезеш в тая стаичка, ще разбереш какво нещо е Господ – Той не е такъв, какъвто философите и богословите Го описват; те не Го познават, защото оста на техния мозък е изкривена. Всички, които ме слушате днес, влезте в скришната си стаичка и се помолете на Бога – това, което пожелаете в тайно, Бог ще ви го въздаде наяве. Като казвам, че всичко ще ви се въздаде, имам предвид белите българи – добри хора са тия българи, велико бъдеще ги очаква.

Какво означава думата *българин*? Тя е от древен произход, коренът ѝ се крие в дълбоката древност. Под *българин* разбирам човек, който търси Учителя си, намира Го и учи – от гледището на Божествената филология това е значението на думата *българин*. Като българин

намери своя Велик Учител и кажи: „Велики Учителю на Светлината, ти ще бъдеш между нас и ще ни управляваш“! Значи българин е всеки човек, който търси и намира своя Велик Учител, за да приложи неговото учение и да покаже на своя народ и на своя ближен как трябва да се живее. – „Българин ли съм?“ Ако ме разбираш, българин си; ако не ме разбираш, не си българин.

Желая ви да се върнете по домовете си с думата *българин* и да намерите своя Велик Учител. Желая ви да влезете във вашата скришна стаичка и да се помолите Отцу вашему, който вижда в тайно и ще ви въздаде всичко наяве.

Не се плашете от Парижката конференция, нито от болшевиките и от гърците – от никого не се плашете. Бъдете свободни граждани на живата Земя и тя ще бъде ваша!

27 април 1919 г., София

ИЗГРЯВАЩОТО СЛЪНЦЕ

Аз дойдох виделина на света, за да не остане в тъмнина всякой, който вярва в мене.

От Иоанна 12:46

Думата *Аз* от прочетения стих замества сегашната дума *Дух*. Идеите на старите и младите хора, когато се различават по форма, не се различават по съдържание, а когато се различават по съдържание, не се различават по смисъл и най-сетне, когато се различават по смисъл, не се различават по същество. Тази разлика между млади и стари е естествена: младите и старите, които наблюдават двете фази, изгряването и залязването на Слънцето, имат две различни перспективи в живота – за едните светлината се увеличава, а за другите намалява, следователно те не могат да гледат еднакво на света. Кажат ли хората, че се различават един от друг, аз правя следното сравнение: от изгрева на Слънцето до обяд хората имат един вид идеи, а подир обяд до залез на Слънцето имат друг вид идеи. Тъй че когато хората кажат, че се различават, аз питам какви идеи имат – идеи на изгряващото Слънце или на залязващото Слънце, сутринни или вечерни схващания. Има друга категория хора, на които идеите се различават от залез слънце до полунощ и от полунощ до изгрева на Слънцето. Значи има четири вида хора, които се различават по идеи: двете категории спадат към Виделината, а другите две – към тъмнината.

Като говоря за Виделина и тъмнина, подразбирам движението на Земята в нейните отношения към съзнателния Живот: има ли движение, ще има и Светлина, и тъмнина, а това подразбира, че Земята се движи към центъра, към Слънцето – към него тя се стреми. Движението значи Любов – Любовта движи всички същества. Когато известна материя има кинетична енергия, т.е. такава, която произвежда движение, това значи проявление на Любовта във всичките ѝ форми. Виделината е една от формите на Любовта.

Христос казва: „Аз“, т.е. *Духът*, но не това, което виждате, защото виждате само сенките на нещата, просто

отражението на светлината от повърхнината на телата. Казваш: „Видях един човек на пътя“ – какво видя? Сянката му: отражението на неговото тяло влиза в очния нерв, прави сътресение, произвежда впечатление, проектира сянка навън и после казваш, че си срещнал еди-кой си господин – просто неговата сянка ви е срещнала. Питам ви: когато изгрява Слънцето, вие ли го посрещате, или то вас – който привлича или който се привлича посреща? Това е философия. Когато някой каже, че се движи, искам да зная дали той се привлича, или той привлича; като се движиш, ти може да си привличан, а и да привличаш. Да привличаш е едно, а да се привличаш е друго – това са две различни положения: когато те привличат в движението, ти си ограничен, а когато привличаш, ти си свободен. Като казвате, че сте дошли на Земята, то е защото тя ви привлича: вие се привличате от нея, приковала ви е тя тук и ви държи. Вие ли ходите, или тя ходи? Аз мисля, че Земята ходи във вас – това са само нахвърляни философски мисли. Земята ходи и се движи, тя е отлична дама – толкова изящно ходене аз не съм виждал, не съм виждал друга дама да ходи тъй гъвкаво и прилично. Като се движи в пространството, тя не произвежда никакъв шум, никакъв прах не вдига – както съвременните дами. Земята е толкова учтива, че не иска да събуди никого, когато минава, затова никой не я усеща – понеже тя е впила очите си към Слънцето, своя любовник. А съвременните госпожи правят обратното: всички, които роптаят в тоя свят, не са впили своя поглед, или другояче казано, те са хора безидейни. Като казвам *безидейни хора*, не разбирам, че у такива хора няма никакви идеи, но техният поглед, тяхното движение, техният стремеж не е тъй фиксиран в известна посока, както на Земята.

Когато Христос казва: „Аз дойдох“, с това Той не разбира идването на един човек, а на една велика идея и ние се лъжем, като мислим, че един човек идва или е дошъл. Дойде някой проповедник и ние казваме: „Той ще оправи света“; дойде Христос преди две хиляди години и тогава казаха: „Той ще оправи света“, но светът пак не се оправи; дойдоха след него много други, светът пак не се оправи според нашето схващане – защо? Защото светът не се оправя тук, а на друго място. Аз ще ви задам един въпрос:

когато един художник рисува една велика картина, къде отправя той ума си? В платното, и там прави корекция. Идеята в ума му е свършена, но когато се проектира във на платното, тя не е тъй свършена, както в ума – следователно животът, който е вътре в нас, е свършен. Казват, че животът на едни е светски, а на други – духовен; Животът сам по себе си не може да бъде нито светски, нито духовен, но когато животинското живее в човека, той става светски, а когато човешкото се проявява в човека, той става духовен. Ако турите в съвсем чиста вода някое горчиво или сладко вещество, тя ще приеме неговия вкус, но това значи ли, че самата вода е сладка или горчива? Тя не е нито сладка, нито горчива – това не е разбиране, а вие я правите такава. Така е и с хората: едни внасят в чистия Божествен живот някой елемент, който го опорочава и го прави светски, а други внасят Доброто в живота и той става духовен – по тази причина някои хора са много духовни. А днес хората така са опорочили живота си, че аз не виждам никаква разлика между духовните и светските хора – когато дойдат да защитят идеите си, и единият, и другият си държат къщите, вземат наемите си. Единият минава за сладък, а другият минава за горчив, но горчивият е такъв за хората, а не за себе си, а сладкият е сладък пак за хората, а не за себе си – това са понятия на хората. Следователно Светлината и тъмнината са два процеса за разбиране на всички съществуващи отношения: Светлината е ясно понятие, а тъмнината е смътно, забъркано понятие за нещата.

Сега мнозина между вас минават за светски хора. В някои отношения бих желал да бъда светски човек, а в други – духовен: ако искам да си почина, да седна под сянката на някое гъсто, сенчесто дърво, при някой извор, ще бъда духовен, а ако съм с мотиката в ръка, ще бъда светски човек, защото на много червейчета ще прережа главите. Затуй духовните хора не вземат мотики и носят прозвището мързеливци, а светските – работни; светските хора разрешават въпросите с острието на меча си, а хората на идеите – с перото си; светските хора са черноработници, пролетарии, а духовните хора – буржоа. Не е лошо човек да бъде буржоа – след като някой е работил дълго време на нивата като пролетарий, после ще си почива и ще стане буржоа, ще оправя

света от своето становище. За да има ред в света, не трябва да се почива повече, отколкото е необходимо, но и не трябва да се работи повече, отколкото силите ни позволяват. Светлината и тъмнината са две фази в Природата, които се сменят: в Светлината работим, а в тъмнината почиваме; когато работим, Светлината е отвън, а тъмнината отвътре, а когато почиваме, Светлината е отвътре, а тъмнината отвън. Само така като мислят и разбират живота, светските и духовните хора ще намерят допирните точки на съгласието помежду си, за да уяснят закона на труда.

Христос казва: „Аз дойдох“, т.е. Духът е дошъл – когато дойде Духът у вас, той ще ви даде ясна представа за Живота. Христос е дошъл за вас, за да не ходи в тъмнина всеки, който вярва в Него. Аз ще взема Вярата не в обикновения смисъл, както я разбират мнозина: Вярa може да има само чистият, безгрешният човек – само той може да вярва във всичко и да не се съмнява в никого. Това е Вярa, а не вярване – Вярата е качество на Ангелите. Някои казват: „Аз имам вярa“; не, ти имаш вярване: твоята вярa е като паяжината, мени се сто пъти на ден – вярваш и не вярваш. Срецах веднъж един млад студент, който ми каза, че първоначално се е занимавал с известни окултни науки и вярвал, че има Господ, но после, когато почнал да изучава социализма, изповяда, че стъпкал своята идея за Бога и сега вече станал човек. Под думите *стъпкал своя бог* аз разбирам, че е стъпкал своя егоизъм; когато някой каже, че вярва в Бога, то значи, че вярва в себе си и се счита за божество. Всички съвременни хора са божества, тъй че при едните или другите, които казват, че вярват или не вярват в Бога, то значи, че едните са доблестни да заявяват, че вярват в себе си като божества, а другите крият това. Светът днес е пълен само с божества – с христосовци, богородици, светиивановци, светиниколовци и т.н., светът страда от тях. Няма го още истинският Господ – къде е Той? Ето къде е: в онзи момент, когато в душата си възлюбиш всички хора, този Господ ти е изпратил един лъч; когато всички противоречия изчезнат от твоя ум, когато ти съзнаеш своята длъжност и си готов да се пожертваш, истинският Господ е проговорил в теб – ти и Той сте едно и също в тоя момент.

Христос казва: „Аз дойдох с тоя Господ, който живее в Мене, дойдох с Него, чрез Него, за да дам Виделина на всички, за да повярват“ – кои? Онези малките, чистите души. Колко велико нещо е да бъде човек чист в света! Върху тази Чистота почиват всички идеи, всичкото щастие, здраве и цялото блаженство на човечеството. Ако човек бъде чист, няма да ходи в тъмнина, ще има ясна представа за Живота и ще може да го нарежда тъй, както би трябвало.

Познавам двама братя от Варна, единият от които постъпи във военно училище, стана офицер и постепенно напредваше в по-висш и по-висш чин, докато се издигна до чин полковник; другият му брат не свърши нищо и затова постъпи като прост войник, за да изслужи военната си повинност. Един ден войникът срещнал брат си на улицата и не му отдал чест. Полковникът го спира и го запитва защо не му отдал чест. Войникът отговорил:

– Нали си ми брат, мога и да не те поздравя.

– Аз съм преди всичко офицер, а после твой брат и затова трябваше да ме поздравяш – отговаря полковникът. – Арестувам те за два дена.

И сега светът е пълен с полковници отвън и прости войници отвътре, с буржоа и пролетарии – емблема на Светлина и тъмнина. Кога е станал буржоа и кога пролетарий? Ти не си роден нито буржоа, нито пролетарий, а си роден човек за мислене – да разбираш закона на Светлината и тъмнината. Светлината подразбира богатство, а тъмнината – сиромашия, но и в Светлината има различия, има разни степени светлина: например има светлина при изгряването на Слънцето, има светлина към обед, а има светлина и при залязването на Слънцето. Онзи буржоа, на когото Слънцето е изгряло, ще гледа на нещата по един начин, а този, на когото Слънцето е залязло, ще гледа на нещата по друг начин.

Днес Христос разрешава един велик обществен въпрос – въпросът за т.нар. класова борба. Това не е идейна борба – тя е същата, която съществува от осем хиляди години, изразена в същото положение – „слез ти, да се кача аз“. Досега са управлявали малцинствата, а в бъдеще ще управлява мнозинството; досега са работили меншевиките, а в бъдеще ще работят болшевиките – това може да

стане. Ще кажете: „Как е възможно един благородник да работи за простия човек, за пролетария?“ – ще ви запитам: как е възможно майката и бащата, които са буржоа, да работят за своите деца, пролетариите в света, да стават рано сутрин, да ги нахранят, да им доставят всички средства за съществуване, да жертват за тях безсънни нощи и т.н.? Родителите знаят, че по такъв начин трябва да изпълнят задълженията си към своите деца, защото един ден този пролетариат ще отмъщава. Майката, която е Любов, работи, бащата също – трябва тия буржоа да си турят престилките, да шетат на пролетариата, защото този пролетариат един ден ще ги изпъди от къщата им, ще им вземе насила парите и ще ги кара да работят. Това е било и ще бъде – докога? Докато изчезне тази класова борба, която е чисто материалистическа. Това е един преходен стадий в живота на човечеството; след хиляди години ще дойде друга епоха, когато хората ще живеят по друг начин и тази борба ще се замени с ред и порядък в живота. Днес ние разглеждаме човека в отношенията към подобните му според изречението: „Човек за човека е вълк“ – обаче аз казвам, че човек на човека е брат. Ако вземем Дарвиновата теория за произхода на видовете и проследим при какви условия се е родил и живял вълкът, ще видим, че първоначално той не е имал тези качества в характера си, които после е развил вследствие на условията, при които е живял. Вълкът представлява една далечна култура на миналото и той се проявява сега в човешкото общество и в живота – защо? Защото хората не разбират ония велики закони, които управляват Живота.

Ще ви представя фигурално отношенията на хората в днешния живот: допуснете, че корените на едно дърво имат дълбоко съзнание в себе си и по едно време от него се отделя едно малко коренче, което върви по своя път, но среща големи препятствия; това коренче не може да си намери изход и затова се връща пак при баща си и го прекръстосва; бащата не знае, че това е неговият син, и започва да се бори с него. Така днес всички хора се борят със себе си, със своите деца, като се мъчат да ги изрежат и да се освободят от тях – това са все същите корени, които са срещнали препятствия в живота, защото иначе не щеше да има дисхармония.

Христос казва: „Аз дойдох да покажа истинския път на всички, които вярват и имат Чистотата на Ангелите“. Човекът още разсъждава дали ще живее след смъртта си, или не, дали животът има смисъл, или не – това не е живот, а само утайки на тъмнината, в която той живее. Един е Животът и той не може да умира, нито да се ражда. Ако излея водата от своята кана, тя умира ли? Каната никога не е била жива и не може да умре – следователно във физическото си състояние човек е една кана, в която е налян Животът. Каната е само едно условие, а Животът е всичко: когато се напълни каната, оживява, а когато се изпразни, умира. Животът в тялото е разнороден, а в смъртта – еднороден.

Сегашните учени казват, че материята била еднородна – това е петдесет на сто вярно. От еднородното не може да се роди разнообразие: ако в боите нямаше разнородност, от тяхното еднообразие не би могло да се роди нищо. Що е разнообразие? Това са всички необходими форми, в които Битието, Животът трябва да се прояви. Животът не може да се прояви само в една форма, а се проявява в ред безконечни форми; когато тия форми се съчетаят и дадат израз на една по-велика форма, казвам, че Животът е еднороден, т.е. всички форми имат еднакъв стремеж към проявлението на една по-висша форма. Така е само по отношение на тази велика форма, която е еднородна, но това не значи, че тя е сама – с нея има още такива форми, които се съединяват и образуват други светове. Като изучаваме Природата, виждаме, че съществува този велик закон за еднородност и на разнообразие – това обаче не бива да ни съгъва. Човек, който е на тъмнина, е на почивка и дава наставление на младите – той ще бъде писател, поет, княз и ще стои под сянката долу, а щом е пролетарий, ще работи само когато има Светлина. Следователно Господ създаде света не за буржоата, а за пролетариата, т.е. за работниците, които прогресират. Ще уподобим богатите хора на събрано богатство от миналото, а бедните хора – на богатство, което сега се събира; тъй че богатите хора са на миналото, а бедните хора са на бъдещето. Изберете си тогава – богат ли си, ти си човек на миналото; беден ли си, ти си човек на бъдещето. В еврейския език има само две времена – минало и бъдеще, няма настояще; евреите казват, че всяко нещо, което става,

е минало, а което иде, е бъдеще. Настоящото е само един преходен момент, то е точка и не заема никакво пространство – бъдете, прочее, хора на бъдещето. И тъй, Христос казва: „Аз дойдох да дам светлина на хората“, т.е. на бедните, на хората на бъдещето, за да не ходят в тъмнина по пътя на богатите, т.е. на миналото.

Всички грехове са грехове на миналото. Ние носим греха като сянка и всеки, който иска да се освободи от него, трябва да стане човек на бъдещето; иначе той ще носи греха си тъй, както змията носи кожата си. Когато някой каже, че иска да живее в бъдеще, разбирам, че той иска да живее без грях; когато някой иска да бъде богат, разбирам, че той иска да греша – и тъй, бедните хора са на Доброто и на Светлината, а богатите хора са на греха и тъмнината. Може да ви се видят тия думи горчиви, но нека излезе някой да докаже, че това не е истина. Аз не считам богат човек само оня, който има пари, но и този, който имайки знания и сила, употребява това не за доброто на своите ближни, а за тяхното спъване в зло – него наричам буржоа. Хора, които вършат Волята Божия, наричам пролетарии, или хора на бъдещето – пролетариите наричам още пчелички, работници на новата култура. Думата *пролетарий* е класова, тя не е точен израз, а трябва да се каже *работници на новата култура, на новата наука*. Коя е Новата наука? Да живеем всички в Светлина, да бъдем всички щастливи и да не разваляме нито своето щастие, нито щастиято на другите.

Аз мога само с две думи да разваля щастиято ви и за сто години да не го намерите: представете си, че ви извикам и поставя срещу вас една бомба със запалка – ако експлодира бомбата, какво ще стане с вас? Така и във всяка ваша мисъл има запалително вещество, което щом експлодира, образува всички ония условия, които наричаме зло. Тъй пояснявам злото: материя, която не можем да контролираме, защото не е подчинена на нашата воля; материята, която е под нашата воля и можем да я контролираме, аз наричам Добро. Външният свят се контролира от друга воля, различна от нашата; ако и Господ, който контролира материята отвън, изгуби своята нишка, то всяко съществуване би изчезнало. А за това трябва да държим юздите на коня си, защото изпуснем ли ги, конят избягва и катурва

всичко, а от това стават и нещастията. Това са общи и прости идеи: всеки ден вашият кон, т.е. вашият ум, върви с вдигната опашка и уши, смел е, от нищо не се бои, но мине някой покрай него, каже му нещо и той веднага се стресва. Някой богат евреин върви смело по пътя, но срещат го и му казват, че му остават още два дена да живее – уплашва се конят, т.е. умът на този евреин, веднага той взема мерки, затваря магазина си и казва: „Ще празнувам отсега нататък“. Така всички хора се плашат.

От войната до днес все слушам да се говори какво ще стане с България – мнозина се плашат повече, отколкото трябва. България не е единствената величина, има и други величини. Кажете ми, имаше ли българи, сърби, французи, германци, англичани, когато Господ създаваше света? Нямаше ги, те отпосле сами дойдоха. Може да ми възразите, но аз питам майката ражда ли децата си като професори, учители, свещеници, съдии и други? Тя ражда деца, които отпосле стават учени, генерали, доктори, инженери и други подобни по служба. Службите, които изпълняваме в живота, са разните роли, които играем на сцената: докато сме на сцената, ние сме облечени във форми, актьори сме; слезем ли от сцената, ние сме вече братя. Когато отидем на Небето, ще се посмеем на тази борба, като си припомним разните случаи от живота си на Земята.

С един пример ще ви изясня положението, в което се намирате. Един индуски бог, като се наситил на хубавия си живот на Небето, пожелал да му се позволи да слезе на Земята, за да си поживее. Позволили му, той си избрал формата на свиня и затова се въплътил в едно младо прасенце. Започнал да живее като всички прасета – ровил се из нечистотиите, излежавал се на сянка и тлъстее. По едно време се оженил, родили му се около десет-петнадесет деца. Живеел си мирно и щастливо. Почакали го на Небето година, две, три, десет – той не се връща. Повикали го оттам, но той не искал да се върне – „Мен ми е тук много добре“, казвал. Решили да му вземат прасенцата, та да го принудят да се върне, но и при това нещастие пак не искал да се върне. Взели после и жена му, но пак не успели – той започнал да си търси друга жена. Решили най-после да поразят него самия и затова му изпратили тежка болест, която и го

върнала на Небето. Като се събудил на Небето, започнал да се смее на живота си, който прекарал на Земята.

Много съвременни хора имат опитността на този бог, но не знаят какви са били по-рано; много хора имат опитността на този буржоа – ровят и решават разни въпроси на Земята. Идат разни нещастия да вразумят хората, но като напуснат свинската форма, тогава ще разберат какво е било тяхното състояние – какво представлява свинската форма? Тя е крайният материализъм, който сега съществува. В какво седи той? Именно в това: събират се хората и си говорят за това-онова, за онзи свят, за доброто в света, но те си имат своите гъски, кокошчици, винце и си живеят широко; бедните хора, като ги слушат така да говорят, казват си: „Тези хора все за онзи свят говорят, за Бога живеят, но знаят как да живеят на този свят“. И така на бедните хора се харесва животът на богатите, техния материализъм – те го възприемат като идеал и се стремят да го постигнат; този идеал става прицелна точка в живота на бедните и с това се създава учението за материализма – бедните хора казват на богатите: „Ние искаме да живеем като вас“. Понеже богатите хора станаха причина за отклоняване на бедните от правилния път, Господ ще ги тури на тяхното място, за да изправят грешките си – такъв е законът. И затова Христос казва: „Аз дойдох виделина на света, за да разясня нещата“.

В Природата няма противоречия, но ние сами ги създаваме – как? Част от материята, която Бог ни е дал, ние не можем да я управляваме и затова създаваме злото. Всички грехове имат началото си в материята, всеки грях има форма – покажете ми един грях, който да няма форма. За някой човек казват, че е егоист – в какво се състои егоизмът му? Иска да има къщи, пари, да господства над жена си и т.н. За някои хора казват, че са алчни, че мразят хората и т.н. – всички грехове си имат своята материална подкладка; когато изгладим всички лоши форми, и грехът ще изчезне. Следователно лошите форми създават злото, затова се препоръчва на хората да си създават красиви форми. Събират се двама учени и предлагат две различни теории за Слънцето, за неговото състояние и т.н.; други учени започват да спорят кое мнение е по-вярно и се разделят като последователи на единия или другия – днес всички учени

спорят върху това кой от авторитетите на науката има повече последователи. Двама свещеници се борят кой от тях да има повече последователи, енориаши и т.н. – Христос и Мойсей не се съгласяват, не се споразумяват в света, т.е. Христос и Мохамед нямат съгласие помежду си на Земята. В света няма такъв Мойсей, няма такъв Мохамед, няма такъв Христос – онзи Христос, Мойсей или Мохамед, които са причина за деление на хората, не са служители Божии. Когато човек е изпратен да донесе някоя велика Божествена идея, той няма право да пробва хората и да търси своето благо. И Христос казва: „Аз, Духът, нося тази Светлина на хората, които вярват, т.е. които имат Чистота“.

Сега например вие вярвате ли в това, което аз ви казвам? Ще кажете, че не сте го още проверили. Ами в Христа вярвате ли? Вече две хиляди години откак хората проверяват Христа. Колкото вярвате в мен, толкова вярвате и в Христа. Евреите вярват ли в Мойсей? Аз досега не съм срещал човек в света, който вярва напълно в своя учител. Тези хора, които казват, че вярват в Христа или в кого и да е друго, не говорят самата истина. Да вярвам в Христа не значи да се изправа в църквата и да стоя благоговейно, но да бъда в такова разположение, в такова състояние, каквото е имал Христос в душата си. Не ви говоря за религията, сити сме вече на религии – ние трябва да живеем в Божествената Любов, в Божествената Обич, в Божествения Дух. Сегашните религии нека останат за буржоата, за хората на миналото, а Божественият живот е потребен за хората на бъдещето. Някои мислят, че ние искаме да турим хората в ново заблуждение – далеч е от мен такава мисъл. В мен има Любов, която е движение отгоре надолу; разбирам какво е Обич, т.е. движение на човешката душа отдолу нагоре; разбирам какво е Божественият Дух, т.е. Сила, която държи всичко в хармония. Докато вие имате сегашните религиозни схващания, никога не ще може да се споразумеем с вас. Може ли да кажете като Христа: „Аз дойдох виделина на света“, може ли да бъдете Виделина на себе си и на своите близки? Това се изисква от всички ви, защото всички можете да станете в този смисъл спасители на света. Докато очакваме спасението на света от един човек, той никога няма да се изправи и уреди, а трябва всички да се

загрижим за неговото изправяне и уреждане. А това ще постигнем, като поддържаме Божествения ред на нещата и се стремим да не го нарушаваме.

Когато някой ме пита дали вярвам в Христа, аз намирам, че това е най-баналният въпрос, защото това е равносилно да ме пита някой дали вярвам в Светлината, в Любовта. Аз ходя в Светлината – каква нужда има да вярвам в нея; всеки ден аз приказвам с Бога – как да не вярвам в Него? Щом ми задават такива въпроси, то значи, че искат да ме снемат от положението ми, да ме направят демон, антихрист, буржоа. Аз не искам да бъда нито буржоа, нито пролетарий тъй, както сега разбират хората. Аз не ви говоря за историческия Христос, но за Този, живия Христос, който е във вас и между вас. Избийте тоя клин от ума си – да мислите, че Христос е вън от вас. Този Христос е Духът и когато Го разберете, ще Го видите във всеки човек. Докато търсите Христа само в един човек, никога няма да го намерите. И друг път съм ви казвал, че когато някой човек иска да ви проучи, ще може ли да ви разбере само по един ваш косъм? Ако някой обича някого и вземе един косъм от косата му, може ли да се каже, че в това се крие цялата му любов? Това ще бъде цяла идилия. И аз виждам религиозни хора – извадят един косъм от Христа, погледат, погледат го и пак го турят на мястото, не го разбират. Всички вземат не само косми, но и парченца от кръста Му и светът пак не се оправя – защо? Защото се занимават само с физическата страна на Христа, а Христос е казал: „Който изпълнява волята на Отца Ми, той ще живее в светлина“.

С това нямам предвид личния живот на хората, но искам да чистя вадите. Аз съм решил да изчистя мътната вода не защото я мразя, а да даде място на чистата вода и да полива градините, дето са насадени пипер, зеле, моркови и други зеленчуци. За градините е потребна мътна вода, а чистата вода е потребна за пътниците на Живота, които се връщат към Бога – каква идея е тя! Когато Господ създал света без народности, светът бил щастлив, но днес, откак дойдоха старите египтяни, асирийци, филистимци, римляни, гърци, щастието изчезна от Земята. Съвременната наука и животът ме интересуват и при всичките противоречия, които срещам, аз пак намирам много полезни

работи. Аз се възхищавам много повече от едно босо дете, отколкото от едно богато и добре облечено; това бедно дете е отлично, защото с него може да разговаряш, то е скромно, а в облеченото дете има външни форми, неискрени, чрез които то иска да покаже, че не е просто. Среждам един пиян човек, който се е напил много; той ми се извинява и казва: „Извинете, господине, аз съм магаре, понапил съм се добре“; казвам му: „Ти не си магаре, защото магарето не пие, но си откровен човек, за което те и уважавам“. Понякога човек, като се напие, може да стане буржоа, защото работният човек никога не се напива – всички пияници са буржоа.

И тъй, да се върнем към Бога и да живеем без религията на омразата, завистта и користолюбието. С това не искам да кажа, че трябва да се изхвърли религията – нека си съществува класовата борба, защото и тя е тъй потребна, както са потребни онези червеи, които разработват почвата. Земеделецът казва: „Изорах нивата“ – не, не си я изорал ти, а тези червеи, които живеят дълбоко в земята; тъй и в класовата борба пролетариите и буржоата са червеите, които са работили ред години и са окислили почвата; след това ще дойдат Ангелите със своите рала, ще посеят тази почва и ще кажат: „Достатъчно сте работили, ние ви благодарим, защото ще имате за хиляди години какво да ядете и пиете и ще бъдете всички братя“. Християните казват, че при тези блажени времена ще бъдат в Рая, турците казват, че ще имат цели планини с пилаф и т.н. – каква идилия е това, пилаф без купон! Христос обаче казва: „Аз дойдох виделина на света“, а Виделината е смисъла на Живота, тя е храна на ума, душата и сърцето. Това значи да сте доволни в себе си, сити в Живота и да имате енергия и желание за работа в живота.

Сега, като се върнете вкъщи, ще почнете да философствате: „Може ли човек да живее без религия?“. Когато Господ създаде света, нямаше религия – религията се яви в света, когато дойде дяволът. По-напред хората живеяха в Любов и всяко учение, което не се ръководеше от Любовта, не се признаваше за Божествено. Според мен религията е един санаториум – една болница за болни хора е религията. Когато една мома се разочарова от живота и когато момъкът изгуби своята възлюбена, те стават религиозни; следователно всички религиозни хора са фалирали буржоа,

а ония хора, които служат на Бога от Любов, те са хора без религия. Тези, които са в болницата, не ги съветвам да излязат от нея преждевременно, а ако искат да излязат, трябва да запитат лекаря дали е време за това, дали организмът им функционира правилно, и ако лекарят им разреши, нека влязат в широкия път на Живота, дето се живее без религия. – „Свободни сте“ – трябва да каже той и ще ви подпише свидетелство да бъдете свободни. Църквата засега е една болница, а свещениците и проповедниците са прислужниците и лекарите. Сега на някои от вас предстои да излязат от болницата и аз съм на вратата ѝ; макар и да съм незван от никого проповедник, пророк без портфейл, ще ви запирам приятен ли беше животът ви в болницата, научихте ли си урока там. Ще кажете: „Ох, съсипаха ни тези инжекции“. Лекарят казва: „Човек, който не живее в Бога, ще опитва нашите игли и ще живее в болницата“; аз казвам: не нося никакви губерки, ножове, никаква аптека нямам, торба не нося, но дишайте чист въздух, гледайте нагоре, не ходете в тъмнината, нека Слънцето да ви огрее, за да не влезете пак в болницата. А влезете ли отново в болницата, опасно е вече, защото положението се усложнява – докторът пак ще се яви, ще употреби всички научни средства, ще гледа как температурата постоянно се повишава. И тогава вече болният ще фалира и ще го изнесат от болницата – при такава висока температура няма живот, а ще го внесат в аутопсионната стая, ще му разтворят мозъка, стомаха, червата и ще видят по какви причини са го уволнили. Христос казва, че може да се живее и без термометри. Не се смущавайте от това кое е полезно в живота и кое не е – всичко е полезно, но да престанем да мислим, че животът е само в болницата. Болница, църква, концертна зала, училище – това са неща преходни, а Животът подразбира нещо много по-сериозно в себе си. В истинския Живот не трябва да има никакво смущение, а постоянна работа.

С три думи ще ви определя това, което Христос казва: мъчение, труд и работа. Някой ученик казва: „Много се мъчих, докато влязох в гимназията, много се трудих, докато я свърша“. Когато се помъчите и потрудите, идва работата – това е учението, което сега ви проповядвам. На тези, които се мъчиха, казвам да не се мъчат повече, а да се

трудят; на тези, които са се мъчили и трудили, казвам: не трябва повече да се мъчите и трудите, а елате при мен, аз ще ви науча да работите. Това са думите Христови, които казва в цитирания стих: „Аз, моят Дух ще дойде да ви научи какво да правите“. Сега е моментът за тези, които са свършили училището, да се спрат, да покажат свидетелството или дипломата си, защото преди това са били невежи. Днес навсякъде в света искат дипломи – нямаш ли такива, не можеш да станеш нито учител, нито министър, нито съдия и т.н. Бъдещият живот няма да бъде живот на миналото – Христос казва: „В бъдеще няма да има нужда от свидетелства“, а сегашният живот ще служи за основа на бъдещия. Ще се изработят нови форми и ние знаем какви ще бъдат тия форми – братство с Любов. И тъй, онези, които не са влезли в училището и не познават Светлината, ще се мъчат и трудят. Малко са тези, които работят – те са само някои поети, художници, музиканти. Работата е да нямат абсолютно никакво смущение в ума.

Христос казва: „Аз ви нося Божествена Любов – влезте в нея, проявете вашата Обич и тогава Духът ще дойде, ще влезе във вас и вие ще разберете вътрешния смисъл на Живота“.

4 май 1919 г., София

СВЕТИЛО НА ТЯЛОТО

*Светило на тялото е окото; и
тъй, ако е окото ти чисто, всичкото
ти тяло светло ще бъде.*

От Матей 6:22

Какво е разбирал Христос под думите: „Светило на тялото ти е окото“? Според съвременните схващания окото не може да бъде светило на тялото. Христос влага една дълбока идея в тази мисъл. Онези, които не са проучвали устройството на окото, малко разбират неговото естество. И аз казвам, че даже една хилядна част от устройството на окото още не е проучена; ако аз бих се опитал да опиша окото, бих влязъл в стълкновение с всички учени хора. Първата функция на окото е да събира и да разпръсква лъчите – събира ги отвън навътре, а отвътре ги разпръсква. Когато този процес в живота се измени – ако започне да събира лъчите отвътре навън, а ги разпръсква отвън навътре, тогава се ражда дисхармония в човешкия ум. Вие имате по две очи и затова ще ме запитате: „За кое око говори Христос – за дясното или за лявото?“. И наистина, Христос не казва: „Ако очите ти са светли“, а казва: „Ако окото ти е чисто“ – оттук се вижда, че Христос говори за едно око, което е вътре, в центъра на мозъка. Това око не е, което наричат pinealна жлеза – аз го наричам *око на душата*.

Христос взема думата *око* в единичен смисъл – като общ принцип, който включва всичко в себе си. Когато говорим за Бога, ние разбираме единица, която включва всичко в себе си; когато говорим за тази единица разделена, размножена в себе си, разбираме всичките ѝ проявления в света. Хората тълкуват това подразделение различно: учените хора го наричат закони, причини и последствия, еволюция, мисли, чувства и т.н. Христос казва, че вътрешното око е едновременно и слънцето на човека и когато човек изгуби своето слънце, той умира; с други думи, когато човек ослепее духовно, той умира, а когато прогледа духовно, той оживява. Че тази мисъл е вярна, вижда се от думите на Христа: „Които чуят гласа на

Сина Човечески, те ще възкръснат“. Може да ви се вижда чудно, че не се казва: „Който чуе гласа на Бога, той ще възкръсне“, а се казва: „Който чуе гласа на Сина Човечески“ – Син Човечески е глас на Мъдростта. Това възкресение не е това, което подразбира Църквата – то е Възкресение, чрез което се придобиват знания за разбиране на законите, по които се управлява светът и се развива Животът.

Мисълта на съвременното общество е единична и колективна. Животът е започнал с образуването на окото: най-напред, когато Господ създал човека, Той направил окото, а после самия него. Някой може да оспорва това, но аз ще ви го докажа: преди майката да роди, вземат мерки да наредят къщата, да стоплят стаята, ако е зимно време, и т.н., следователно онези, които казват, че човек може да живее без око, поддържат, че няма разумност в Природата. На туй око, казва Христос, съответства човешкото сърце – между духовното око и сърцето има тясна връзка; това не е само теория, но твърдения, които може да се проверят всеки ден на опит.

Който не е на правия път, животът му е все от нещастия и страдания. Ако някой се интересува да знае защо страдаме, бих отговорил, че страданията са резултат на това, че ние сме в противоречие с духовното око. Христос казва: „Ако окото ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде светло“ – и наистина, ако окото ни е чисто, ние ще виждаме всичките предмети. Често очите ни се развалят от храната, която приемаме; ако храната е нездравословна, тя покваря кръвта, а покварената кръв поврежда очите и става нужда да се правят операции – защо? Защото животът ни не е съобразен с Божествените закони. Както във физическото око се явяват наслоявания, по същия закон и в духовното ни око се явяват подобни наслоявания, които създават нещастия както за индивида, така и за семейството, обществото, народа и цялото човечество. Но някой ще каже: „Господ ще ни спаси“ – всички хора за спасение говорят. Няма защо Господ да ни спасява, Той ни е създал спасени – и най-глупаво е да говорим, че Господ ще ни спаси. Когато казваме, че искаме да се спасим, това показва, че ние избягваме от Божието спасение, в рамките на което се намираме. Що е спасение? То е светлият Живот на ред и порядък. Но излезем ли от него, не ще бъдем вече

спасявани от Господа, а от хората: тогава няма да се раждаме от Бога, а когато грешим много, ще бъдем заставени да се прераждаме в плът и кръв – ще обикаляте тогава около някоя жена или мъж, ще ги молите да ви спасят, т.е. да ви създадат ново тяло, но това ще бъде само предговор на спасението. Когато поживеете няколко години тук, на Земята, ще отидете наново в пространството, където ще прекарате също известно време и пак ще дойдете тук, на Земята – Син Човечески ще ти проговори и ще ти каже: „Създадох ти от ново око, гледай този път да не го поквариш“.

Аз искам да извадите от това една аналогия за сегашния живот и да видите какво ще остане от вас, като изхвърлите всичките си черупки. Някои казват: „Ще умрем“ – ще умрете и пак ще оживеете. Орехът, който стои на дървото, има много облекла, но като узрее и падне, той хвърля най-горното си облекло, а като се посее, хвърля и другите си облекла, за да може отново да поникне и оживее – свалянето на тия облекла не значи смърт, а показва, че си по-близо до Живота. Тогава определям Живота по два начина – физическият живот постоянно се променя и изменя, а духовният се променя, без да се изменя. Всеки, който се променя и изменя, той е в рамките на плътта, на преходното, а този, който се променя, без да се изменя, той е в рамките на Духа. Ще кажете: „Как е възможно човек да се променя, без да се изменя?“; представете си, че аз съм един благородник, на когото предстои няколко пъти на ден да се среща с различни лица – затова ще бъде принуден да се обличам и събличам няколко пъти на ден с различни дрехи, според хората, с които имам срещи: сутринта се обличам в черни дрехи, черна шапка и ръкавици, официален костюм; върна се от тази среща, следобед ми предстои да се срещна с по-обикновено лице, затова се обличам в бели дрехи, бяла шапка и така излизам; който ме срещне този ден, ще пита: „Кой е този господин, който се облича по няколко пъти на ден с различни дрехи?“ – това е господинът с многото костюми, който постоянно се мени, но не се изменя. Това е свойството на човешкия Дух да се мени, но да не се изменя. Когато дойдем обаче до онова вътрешно състояние, когато се изменяме вътрешно, тогава изгубваме своята индивидуалност, изгубваме това, което сме спечелили – това аз наричам закон на падането.

Лъчите, които се проектират като известна енергия, с падането върху Земята остават на нея дълги години, докато дойде ден да се върнат при своя Баща, от който са излезли. Защо тези лъчи излизат от Бога? Защото и те са съгрешили. Ако те не бяха грешни, вие не щяхте да усещате това парене и изгаряне, а щяха да предизвикат една нежна светлина и приятна топлина. Тъй че тия лъчи, които са паднали веднъж на Земята, колкото и да са светли, и те са съгрешили – тяхното око е хванало малко мрежа. Тия лъчи са живи и вие ще се чудите как е възможно да живее светлината – този въпрос ще оставя да го разрешите вие. Човек сам по себе си е един Божествен лъч. Съвременната биология казва през колко стадии е минал човек, докато достигне това състояние, в което днес се намира: той е минал през много видоизменения, клетките му са претърпели много деления и най-после имаме окончателната форма, която пак продължава да се видоизменя – всичко това е станало от подтика на тая жива Светлина.

Ако проучите подробно развитието на човека, ще видите колко струва неговото устройство, колко скъпи са материалите, от които е образувано неговото тяло, и тогава никога не щяхте да грешите и не бихте допуснали нито една лоша мисъл или желание; няма по-голяма заблуда от тази да мислите, че човек, като греша, не вреди на спасението си. В какво се състои грехът? Грехът се състои в това, че мислим как придобитите неща могат да ни доставят по-голямо щастие, но с това ние се ограничаваме и завистта става наш съпътник. Всички християни от различните школи искат свобода, пари, за да живеят за сметка на другите. Е, добре, в началото на XIX век Френската революция даде свобода на народите, но каква свобода имат днес, може ли да се нарече това свобода? Говорим за свобода, за това, че жената се е повдигнала в умствено отношение, че заема по-добро положение в обществото и т.н., но какво е това повдигане на човечеството през тези две хиляди години? То се равнява на една петдесетмилионна част от милиметъра – такъв е резултатът на усилената дейност на цялото човечество. Като знаете това, изчислете колко е вашият ефектив в това общо развитие: повдигнете това число на десета степен и така ще намерите коефициента на вашето съзнание, на

вашата култура и развитие. Само по този начин ще може да проучваме Божествените неща.

Това Слънце, т.е. Божественият стомах на Слънчевия логос (тъй се нарича по теософски), свети и ни дава всичката топлина. Всеки човек си има свое слънце, което по същия закон се намира в човека в залязването си или в изгрева си. Случва се някога, вън е зима, много студено, а вътре вашето слънце е в пролетта си; някога във физическия свят е топло, а вашето слънце не съответства на него и вие усещате една студенина. Това може да се обясни по различни начини: някога вие не сте разположени духом – аз казвам тогава, че вашето слънце не е на мястото си; някой път във вашето слънце има петна, тъй както и във физическото Слънце – как обясняват тези петна? Съвременните учени хора обясняват, че на Слънцето някога се е образувал един тъмен пласт, то изгубило всичката си топлина, вследствие на което на Земята настанал леденият период. Аз не го твърдя, това са научни теории; според тях в Слънцето е станала някаква промяна – кората му се разпукала, Слънцето започнало сегашната си дейност, станали потоци и се образувал днешният свят, т.е. от разтопяването на ледените пластове е станал потоцът. В бъдеще вие ще проверите това.

Христос казва, че светило на тялото ти е окото и ако окото ти бъде чисто, цялото тяло ще бъде светло. Когато Христос казва, че тялото ти ще бъде светло в зависимост от чистотата на окото ти, Той разбира, че в теб ще има онзи Божествен живот, който ще ти дава всичката възможност да се развиваш и да не бъдеш дребнав. Сегашните хора мязат на малки буболечки – мислят, че са много учени и силни хора; когато някому е пълна кесията, той разрешава важни въпроси, но изгуби ли парите, изгубва с това и силата си; друг някой критикува със своя малък мозък всичко, което Бог е създал, казва, че не е добре направено това, онова, а туй, което неговата малка земя е направила, е добро. Знаете ли колко голяма на дължина и на широчина е Земята – главата – на българина? На дължина е най-много двадесет и един сантиметра, а на широчина е шестнадесет сантиметра – е, и с тази величина на своя ум българинът иска да преустрои целия обществен строй и да говори за всичките велики тайни. Това е не само с българина, но и

с всеки човек. Защо умират хората? От малко ум, от малко храна, от малко въздух, от малко кръв.

Под думата *кръв* подразбирам Божествения живот – да имаш *кръв* значи да имаш този чист неопетнен Божествен живот, който не трябва да бъде нито горчив, нито сладък. Отношенията в живота са такива: ако един човек в един живот е горчив, в другия ще бъде сладък, а ако в този живот е сладък, в следния ще бъде горчив. В духовен смисъл топлината аз уподобявам на Обич, светлината – на Истина, а въздухът – на човешката мисъл: както въздухът влиза в белите дробове, окислява кръвта и я пречиства, по същия закон в мозъка влизат мисли, които пречистват човешките желания – желанията са човешката *кръв*. Като разберем така тази наука, ще може правилно да я приложим в устройството на обществото и с това ще може да премахнем още в самото начало всичките злини в живота.

Хората казват, че всяко нещо си има причините и последствията – питам: кои са подбужденията на известни причини? Някои казват: „Еди-кой си убил някого от голяма омраза“ – добре, но защо го мразеше толкова много? Друг път казват, че еди-кой си обичал много някого – защо го обича? Ако причината да мрази и да обича някого е една и съща, тя произлиза от Бога; щом не е една и съща, не произлиза от Бога – тези причини са следствие от някой друг живот. Мнозина говорят за законите в Природата и обществото и казват, че този свят е свят на закони; между законите има известно съотношение, но те показват, че съществата, които се управляват от закони, не живеят в мир – не само ние, но и по-висши същества от нас, които са в Слънчевата система, и те не живеят в мир. Ето защо Бог е поставил известни ограничения, известни разстояния между тях – за да няма спор. Между системата на Алфа Центаури¹¹ и нашата система има едно разстояние от двадесет и пет билиона мили; това пространство е толкова голямо, че в него може да се поставят още три хиляди системи като нашата – по този начин те не може да се карат; когато Господ иска да направи хората добри, Той ги поставя на такова голямо разстояние. Ако ме пита някой: „На какво разстояние трябва да са мъжът и жената един от друг?“, ще отговоря: на двадесет и пет билиона мили. Числото 25 е образувано от 2 и 5, сборът на които дава

7; числото 7 е съвършено – то подразбира закона на хармонията. Но съвременните хора със своето учение до известна степен са развалили всички прегради, които Бог е поставил между едно и друго същество – защо? Жената иска да обсеби мъжа, да го владее – че как ще може да го обсеби, когато той е далеч от нея на двадесет и пет билиона мили? Днес хората търсят начини как да си влияят един на друг; да, може да влияеш, но никога не можеш да владееш – всеки, който се опитва в това, той може да завладее само себе си. Желанието за владение се вижда и в някои религиозни общества: едно ново течение иска да завладее друго, да го претопи в себе си; един народ иска да завладее друг – хората умират все от тази лакомия да имат много. Онзи, който иска много, не разбира Божествените закони – не трябва да искаме много, защото имаме повече, отколкото ни трябва. Сегашните хора, макар че имат толкова малко мозък (шестнадесет сантиметра на широчина и двадесет и един сантиметра на дължина), не са го обработили както трябва – земята на човека не е обработена. У българите например е обработено отпред на мозъка едно пространство само от шест-седем сантиметра и те мислят, че са носители на велика култура – питам ви: какво може да построиш на такова малко пространство от шест сантиметра височина и дванадесет сантиметра широчина? Следователно всички ние живеем в закона на илюзиите – мислим, че всичко знаем.

Казвате: „Нам не ни трябва никаква философия“; не, има една философия – философията на твоето око, на твоята душа, и нея трябва всички да знаете. В какво се състои разбирането на този закон? Когато човек проектира една мисъл по Божествен начин, тя вече твори у него. Възприеми една Божествена мисъл без каква да е користолюбива цел, изслушай нейните упътвания и ти ще придобиеш всичко, което пожелаеш. Като казвам, че ще придобиеш всичко, което желаеш, разбирам това, което се променя, но не се изменя – тогава ще живееш в една непреривна връзка на Любовта. Като говоря за Любов, не разбирам вашата, човешката любов; вашата любов е като тази между петлите и кокошките: хвърлят малко жито или царевица на кокошките и петлите, те всички се събират заедно да ядат, но останат ли едно-две зрънца, веднага петелът разгонва кокошките и изяжда сам последното

зрънце – до последното зрънце беше тяхната любов. Всички общества, били те религиозни или светски, живеят, къткат се като кокошки и петли, живеят в мир и любов, но дойде ли последното зрънце, казват: „Хайде сега настрана!“. Петелът изкукуригва и казва: „Кокошки, настрана от мен, вие трябва да знаете да пеете като мен“ – що е пеенето? Да пееш значи да можеш да мислиш. Докато вярваме в лъжливите обещания на хората, всякога ще бъде така, всякога ще бъдем изпъждани от мястото, дето са ни повикали по-рано. Така се лъжат моми и момци: някой момък започне да лъже момата, че ще ѝ купи това-онова, ще живее добре с нея и т.н. – момата вярва; на друго място момата лъже момъка. В съвременното общество ние не говорим на истински език; като се върнем у дома, ние казваме: „Човек не трябва да бъде много откровен, да не вярва на хората“. Преди всичко ти трябва да бъдеш човек, да живееш тъй, както Бог те учил едно време – да не чакаш никакво благо от никого, да упоаваш на Бога, на своята душа, а после на ближните си. Когато Христос казва, че ако око̀то ти е чисто, цялото ти тяло ще бъде светло, Той разбира, че ако око̀то ти е чисто, ще видиш най-напред Бога, после – своята душа, а най-после – своите ближни. Ако око̀то ти не е чисто, ще започнеш по обратен процес: ще видиш най-напред ближните си, после – себе си, а най-после – Бога, а с това ще обърнеш света с главата надолу.

Питам вас, които сте събрани тука, кой ви даде Живот – баща ви и майка ви ли? Кой са вашите баща и майка – записали ли сте името им със златни букви, ще намеря ли нещо от тях, ако дойда у вас, или само дрехите и някой портрет имате? В това отношение ние приличаме на старите евреи: те измъчваха, убиваха своите пророци, притриваха главите им с трион, а след смъртта им правеха паметници и ги величаеха – така постъпиха и с Христа, а днес паметници Му строят и песни Му пеят. И в църквите все песни пеят за Христа, а навън нищо не се чува за Него. И ние пеем, пеем за Бога, но когато дойде въпрос да се замислим и за ближните, веднага предпочитаме себе си. Господарят третира зле слугата си, обира го, а с това се създават отношения на буржоа и пролетарии – и едните, и другите не се разбират. Господ не е създал нито буржоа, нито пролетарии, а човечеци. Като ви говоря, аз не искам с това да ви морализирам,

защото морализирането не е нещо хубаво, то е дресиране на човека; аз ви говоря върху един Божествен закон, за да знаете как да раждате децата си – когато ги викате тук, на Земята, ще трябва да им кажете всичко истинно.

Знаете ли как са раждали хората преди грехопадението? Мъжът и жената тогава са водили чист, девствен живот: мъжът е познавал само една жена и жената само един мъж – не са се женили, както сега, по няколко пъти. Някои ще ме запитат: „Като е тъй, по колко деца трябва да раждаме?“; само едно – защо? Защото Господ има само един Единороден син. Господ казва на хората: „Ако искате да живеете добре, вашият син трябва да бъде готов да напусне света и да помага на своите братя и сестри, тъй както Христос се пожертва за човечеството“. Като синове и дъщери на вашите майки, вие не сте готови да служите на човечеството. Ще кажете: „И ти, който проповядваш, не си готов“ – прави сте, аз сега се приготвявам. Докато не се свърши окончателно една работа, тя още не е готова; за тази работа, върху която сега работя, ми са потребни най-малко десет милиона години, за да я докарам поне до един край. На мен ще трябват толкова години и на вас по толкова – и работата ще се свърши. Ще кажете: „Е, колко дълъг период от време е потребен“; то е къс период – това време е само една приятна разходка за човешкия Дух, защото времето и пространството имат отношение към ограничения живот.

Един светия, който живял в един манастир, мислил дълго време за онзи свят и си казал: „Какво ще правят хората на Небето – година, две ще прекарат хубаво, ами после?“. Един ден в манастира прелетяло едно много хубаво птиченце и светията пожелал да го хване – започнал да го гони, тичал дълго време подир него. Изведнъж му дошло на ума, че закъснял. Като се върнал в манастира, намерил големи преобразования, големи промени в хората и никой не го познал. Този светия е изгубил четиристотин-петстотин години, за да гони едно птиченце, а колко години ще са потребни за някоя велика мисъл? Така че когато животът е осмислен, той никога не омръзва. Когато чакате вашия възлюблен, времето тече много бавно, но когато чакате определения час, за да ви обесят, той дохожда много скоро – ние изпитваме нещата според нашето вътрешно състояние.

Христос казва, че ако вашето око е чисто, вие няма да забелязвате как минава времето – вие ще се радвате. Днес кога се радвате? Като си опечете едно прасенце, кокошчица, пуйчица, наточите си винце, седнете на масата, завтракат вилицы, зачукат се чаши, пие се за здраве, за хаир на мира. Да, но тези кокошки и агънца са недоволни от вашата радост, не я споделят – вашата радост е тяхна скръб. Един ден отношенията ще се изменят: от вашите тлъстини ще се образува тревата, която овцете спокойно ще хрупат – това ще им бъде отплата за тяхното месо, което вие ред години сте употребявали; такъв е великият кармичен закон. Христос казва: „Когато разберем така Живота, нещастията ще изчезнат и животът ще бъде светъл“. Вие не знаете защо овците пасат тревата – това е един временен метод, а в бъдеще храната може да се възприеме от цялото тяло, от порите му, без да се дъвче. Ще попитате: „Какво трябва да правим?“. Да държите всякога отворено, светло и чисто окото, което Бог е вложил във вашата душа, за да може да се грее на неговата Топлина и Светлина.

Знаете ли защо съществува светската любов? Когато някой се ожени, българите казват, че го е хванала „сляпата събота“ – защо се говори така за любовта, за женитбата? Това показва, че тази любов не произтича от духовното око, а е сляпа; затова именно аз наричам светската любов *любов на слепи хора*. Често мома и момък се хващат под ръка – какво означава това нещо? Това показва, че единият от тях е без око и затова има нужда да го водят под ръка; ако и двамата имат това око, не се позволява да се хващат под ръка. Някой ме пита: „Да хвана ли жена си под ръка?“; щом е сляпа, ще я хванеш, но ако има око, ще ѝ кажеш: „Жено, от мен до теб разстоянието трябва да бъде един метър“ – този е спасителният момент в Живота. Следователно, ако нашето око светеше добре, ние никога не бихме позволили да дойде някой близо до нас; ако трябва някога да се доближим, ще обърнем окото си и тъй, на тъмно, ще се доближим. Така ние ще трябва да образуваме един народ; народът според мен е едно велико условие за душата. Тъй че ние трябва да използваме условията, в които живеем, и никога не трябва

да критикуваме цял един народ или цяло общество; обществото, народът, човечеството са условия, създадени от Бога, и ние трябва да ги използваме – отделните хора може да критикуваме, но не и цяло общество. Ние трябва да използваме всички условия, които ни дава това око, а то е тясно свързано с човешкия ум, сърце и воля. Христос казва: „Ако цялото ти тяло е светло“ – това значи: „Ако използваш разумно всички възможности, които са вложени в тебе, ти Син Човечески ще станеш и ще бъдеш в пълна хармония със Сина Божи“.

Не може да има култура, не може да има благороден свят, докато съвременните хора не развият в себе си това вътрешно око. Това може да ви докажа по един естествен начин: всички растения дължат живота си на Слънцето – така също, за да растат и да се развиват нашите мисли и желания, трябва това око да изпраща своята Топлина и Светлина върху мислите и желанията ни и с това да ги полива и наглежда. Това око е вътре в мозъка ни – намерим ли окото, ще намерим и слънцето си. Не мислете, че сърцето е един орган, който изпълнява определена функция; сърцето е общество от най-разумни клетки, които извършват най-възвишената работа – те извършват работата на душата. Препоръчвам ви да развиете това светло око, за да не правите грешки в живота. Аз уподобявам греха на зародиша на яйцето, който се крие в него, вътре в тази черупка – в това яйце има всички условия, от които може да се развие бъдещият Живот. За да се развие този Живот, потребно е яйцето да се постави под квачката, където като престои двадесет и един дни, майка му ще започне да клочи и да му казва: „Когато дойде моментът да излезеш, ще пробиеш яйцето“; пиленцето протрива стената отвътре и с това настъпва моментът на избавлението – този процес настъпва отвътре навън. Ние чакаме другите да ни избавят – не оставяйте други да пробият вашето яйце. Под това око Христос разбира движещото се око, т.е. душата на всеки човек, която съдържа в себе си всички възможности за едно правилно развитие. Ако окото ти е чисто, ще можеш да разрешаваш правилно всички въпроси, благодарение на Светлината, която имаш.

Нашият живот е във връзка с миналото и бъдещето. Това, което ви говоря, не е от характер да ви спаси, ако вие сами не работите – моята проповед е само едно клочене на квачка. Тогава казвам: онези, които са замътени и са близо към излизането, нека употребят клончето си за пробиване стените на яйцето и нека направят последни усилия да извадят главата си вън. Когато излязат пиленцата, квачката казва: „Клок, клок“ и започва да ги води, за да ги учи как да кълват зрънцата – това е Божественият естествен закон. Ние искаме Господ да дойде с нас, но Той само проповядва – всеки проповедник е една квачка. Има квачки, които проповядват, но нищо не излиза от тях, защото те нямат яйца; ако си квачка без яйца, помолите се на Бога да те насади някъде – всяка майка и баща са квачки. Христос казва: „Ако окото ви е непокуварено, то ще осветява цялото ви тяло, ще разберете смисъла на Живота и ще бъдете във връзка с миналото, настоящето и бъдещето, а ще бъдете също и в непреривна връзка с Любовта“. Но тази любов, която днес господства в света – да ви пази Господ от такава любов! Светската любов е като една мътна рекичка, която полива зелето, пипера и другите зеленчуци, но след време и тази мътна рекичка се прецежда и пречиства. В нашето яйце обаче не трябва да има никакви нечистотии, никакъв компромис, за да имаме светло бъдеще. Поне за една година дръжте в себе си следната мисъл: „Искам окото ми да бъде светло, чисто, за да бъде такова и цялото ми тяло“. При такова положение вие бихте спечелили много повече, отколкото ако бихте слушали всички проповедници в света. Онзи слънчев лъч, който иде отгоре, произвежда много по-добър резултат от всичките печки в света – такъв е Божественият закон.

Спрете сега ума, мисълта, волята и сърцето си върху това око и запитайте се всеки един в себе си кой ден от замътването сте; ако са се изминали десет дни от замътването, ще кажеш: „Мамо, още не е време“; на петнадесетия ден майката започва да клока, но ти ще кажеш: „Мамо, още не е време“; когато дойде двадесет и първия ден, ще кажеш: „Мамо, време е вече“. Така и аз ви казвам *клок, клок*, но в това отношение аз съм профан и не зная в кой ден на замътването си е всеки от вас – това ще познаете по вашите

пориви, желания и мисли. Ако от днес всички проповедници, свещеници, учители, съдии в цяла България, па и в цяла Европа, започнат да мислят за това око, щяхте да видите какъв добър резултат щеше да има. Ако българите направят първи този опит, ще видят как в една година ще има подобрене и в умствено, и в душевно отношение. Мислете за окото, за което Христос е говорил, защото то е във всички – и във вас ще се породи Божествена мисъл, Обич и Добрина. Когато намерите това око, ще бъдете всички безсмъртни – то съживява; това е искал да каже Христос. Всеки, който иска да бъде безсмъртен, да намери своето око – тази е мисълта, която Христос е вложил в този стих.

11 май 1919 г., София

ГРЕДАТА

Лицемере, извади първом гредата из своето око и тогава щеш чисто видя да извадиш сламчицата из братовото си око.

От Матей 7:5

Миналата беседа говорих върху думите: „Ако окото ти е светло, цялото ти тяло ще бъде светло“. В това око има греда, която пречи на неговата чистота. Христос казва: „Извади гредата от своето око, за да може да виждаш ясно, та да извадиш сламчицата от окоето на брата си“ – как да се извади тази греда? Под думите *греда* и *сламка* Христос разбира два противоположни принципа – принципи на отрицание в човешкия живот. Греда в окоето си има този човек, на когото окоето е съсредоточено във физическия свят, потънал съвършено в материята – гредата, това е закон на противоречия. Под думата *сламка* се разбира закон на постоянни промени. Христос взема два образа – греда и сламка. Гредата е издялана от дърво – знаете ли кои дървета стават за греди? Най-хубавите греди стават от дъбови дървета, които се употребяват и за строеж на къщите. И ако проследите дъба, той живее в най-ниските места на земята; той е най-старият материалист и затова неговата кожа е тъй напукана. Между бивола и дъба има известно съотношение. Биволът, като се напече, влиза в локвите, за да се нацапа с кал и да се разхлади, за да не го хапят мухите. Що е топлина? Тя е символ на Любовта – следователно хора, които имат разположение към Любовта, влизат в локвите да се накалят, та да не ги хапят мухите; те са съобразителни хора. Когато мине някой стършел покрай вола, той веднага дига опашка и бяга; биволът не прави такова нещо – мине ли покрай него стършел и подсвирне, биволът напуска нивата, отива, та се скрива в някое бласто.

Може би вие ще ми кажете: „Знаем какво ще ни кажеш върху тази греда“ – не знаете какво мога да ви кажа. Аз съм отварял и ровил много книги, в които се разглеждат разни въпроси от Евангелието, но върху този важен въпрос

е писано много малко, докато върху най-маловажните има писани цели колонии. В съвременния свят всичко е така: за съществени работи нищо не се пише, а за несъществени – цели томове се посвещават. Тъй че тези маловажни въпроси, по които толкова е писано, представляват сенки по отношение на съществените, важните въпроси. Сенките са нужни само тогава, когато важното нещо е определено – тогава има някакъв смисъл. Когато някой велик художник ще рисува някое лице, той му поставя сенки, за да може лицето добре да изгъкне; при това, не е все едно откъде се туря сянката – дали отдясно, или отляво. Ако е от лява страна, това показва, че художникът, когато е рисувал, е бил обърнат към запад, т.е. Слънцето е било на залязване – от това ще съдя, че животът на този художник е бил на залязване, или с други думи, той слиза в материалния свят; ако сянката на предмета е хвърлена от дясна страна, то значи, че художникът е рисувал своята картина, когато Слънцето е изгряло. Ето защо за глупавите хора е безразлично откъде пада сянката, а за умните не е – важно е откъде пада сянката върху вашето лице. Защо казва Христос, че трябва да се извади гредата на вашето око? Защото тази греда хвърля сянката си навътре, а у човека, който иска да наблюдава Живота, сянката трябва да бъде навън. Ще ме попитате защо трябва да е така – ако сянката е вътре във вашия Живот, вие няма да разберете смисъла му. Това е много естествено: например, ако вашата къща остане тъмна, а улиците бъдат осветлени, вие ще знаете какво става по улиците, кой е минал, как е облечен и т.н., но няма да знаете какво става в стаята ви. Следователно, ако тази греда е във вашето око, то смисълът на вашия вътрешен Живот ще остане неразбран – вие може да станете реформатор, моралист, да морализирате другите хора, да поправяте къщите, градовете, но не ще може да промените техния вътрешен живот.

Христос казва: „Извадете тази греда“ – как се е образувала тя? Тя се е образувала от навика в човешкия ум, придобит от много векове. И всеки от вас може да провери сянката си навън ли е, или навътре. Христос казва *извади*, а не казва *събирай*; събирането и изваждането са два първоначални процеса: първият процес е събиране, а вторият е изваждане. Досега вие сте събирали, образували сте тази

гредата, която е резултат на миналото, тъй че $a + b = c$; c е гредата. За да се освободим от този общ резултат, Христос казва да се извади a и b от c и омото ще ти бъде чисто – как да ги извадим? Не можеш да се освободиш от c , докато не извадиш a и b – докато не извадиш мъжката и женската въшка от главата си, никога няма да премахнеш гнидите. Така a и b е равно на c , което е гредата; в този смисъл a е вашият ум, пък b е вашето сърце, но не във възходяща степен на своите действия, но в низходяща степен на своите проявления – ето защо Христос казва: „Ще спреш тези два процеса“. Ще ме запитате: „Как ще ги спрем?“. За да заработи умът на хората, те трябва да се поставят в труд – в едно безизходно положение. Ще трябва да се намерите в положението на онзи инженер на Наполеон, който бил заставен от господаря си за двадесет и пет минути да съгради един мост, иначе ще бъде застрелян; инженерът употребил всичките си способности и успял да съгради моста. Забележете как някоя котка, като минава покрай опасни места, гледа да мине без мъчнотии; ако е умна, тя гледа да мине без трудности: ако се е качила на някоя стена, висока до пет-шест метра, и се намери на тясно място, тя ще се принуди да скочи от стената, колкото и невъзможно да ѝ се виждало по-рано. Така и вие казвате, че това не можете, онова не можете. Христос казва: „Извади гредата от омото си и я постави на друго място – не в твоето око, а в къщата си“ – омото няма нужда от греди. Онзи учител, който пръв е препоръчал да се постави гредата в омото, а не в къщата, той не е разбрал Божествените закони – в тялото може да има гредата, но в омото по никой начин не трябва да има.

Под думата *сламки* аз подразбирам ония хора, които живеят в чисто чувствения свят – сламките са взети от житото. Тези хора са придобили грешки от постоянните си удоволствия в света, гредата е придобита от един алчен, користолюбив живот – на такива хора не може да разчитате. И на тоя човек, в чието око стои гредата, която е много тежка, омото му постоянно се уморява и затова гледа все надолу. Мога да направя всеки от вас да гледа надолу – как? Като туря сто оки товар на гърба му, той ще започне да разсъждава и да гледа надолу. Някои ще кажат за него, че е голям философ; да, има философи, които гледат надолу,

но има и такива, които гледат нагоре. Когато гредата е във вашето око, умът, сърцето ви всякога ще бъдат обременени и вие ще бъдете неразположени. По някой път хора, които имат тия греди в окото, успяват да се скрият, да прикрият това свое състояние, но ако наскърбите или обидите такъв човек, той ще започне да гледа надолу. Жена, която се е разгневила на мъжа си, гледа надолу – защо? Защото гредата е започнала да проявява своето действие. С това аз характеризирам един общ принцип. По същия закон момите и момците имат греди, също и женените. Оженването обаче е само временно; според мен в света няма женени хора, а има само впрегнати – затова аз не говоря за женените, а за впрегнатите. Аз вярвам, че вие не сте впрегнати, а вие, които се мислите за женени, сте от блажените хора. Христос казва: „Извади гредата от окото си, за да бъде то чисто, та да може да извадиш сламчицата от окото на брата си“.

Аз разглеждам общо духовните принципи, върху които почива нашият живот. Например, ако моята къща е построена върху Божествените закони, това не е само моя заслуга, но и заслуга на онзи инженер, когото съм повикал да я построи, да даде плана за нея; така също и всички неудобства, които има къщата, не може да се приписват само на мен. Ето защо, когато дойде някой господин, който разбира от строителство, и ми каже, че умивалникът или друго нещо не е на мястото си, аз трябва да го послушам; ако един умен човек ми каже да преустроя къщата си, защото стените са тънки, аз трябва да го послушам, трябва да се съглася с неговото мнение, защото някоя катастрофа може да ме изненада. Когато Христос се обръща с тия думи за гредата, той е скрил тази велика мисъл в една дума. Често и българите скриват под някоя дебела гредя парите си; едно време хората са криели нещо, затова са имали нужда от гредя; често ние туряме дебела завеса на прозорците си, за да не влиза светлината отвън. Така и в сегашния си живот ние сме нещастни поради тази гредя, която пречи на Светлината да влиза и да оживотворява материята на нашето тяло. Ние, съвременните хора, имаме едно и също понятие за светлината в различни периоди, когато светлината не е една и съща. Ако вие се топлите на топлина, предизвикана от дървета, или пък на топлина,

предизвикана от въглища, ефектът върху вас в двата случая ще бъде различен: ако сте чувствителен, то когато се отоплявате с каменни въглища, ще преживеете всичките перипетии, през които те са минали; когато се отоплявате с дъбови дърва, ще преживеете перипетиите, които са минали дъбовете, ще ги почувствате като живи същества – черната краска на въглищата ще произведе съвсем друг ефект върху вас от този, който бихте изпитали от топлината на дърветата. Съвременната култура трябва да се освободи от употребата на каменните въглища, затова за в бъдеще трябва да се намерят учени хора, за да впрегнат слънчевата енергия – трябва да си доставяме туй гориво от Слънцето. Когато дойдем до положението да използваме слънчевата топлина и енергия, ние ще бъдем такива културни хора, каквито човечеството очаква; при сегашното положение ние не може да се наречем културни хора.

Христос казва: „Извадете тези греди, те са ненужни вече“. Едно време тази греда е била необходима, служела е за нещо, но днес за съвременните хора тя няма значение. Биволът, който отива в локвата, за да се скрие от стършела, има своите икономически съображения; той разсъждава така: „Вместо да бягам четири-пет километра от един стършел, ще вляза в една локва, ще се покрия с кал и така никакви стършели няма да ме безпокоят“. Така казват и съвременните хора: „Ние трябва да се осигурим материално, за да не ни безпокои никой, за да не ни безпокоят стършелите“. Когато искате да осигурите жена си, децата си, това са стършелите, които всеки ден и час ви безпокоят. Християните приличат на воловете – те бягат; светските хора пък като биволите влизат в някоя локва, за да не ги уловят.

Преди години в Русия се прокарвал един закон против евреите и бил подложен на разискване и тълкуване. Един от представителите на министерския съвет бил много против евреите и затова настоявал за гласуването на този закон. Евреите се опитали да противодействат по различни начини на съвета, особено на този главен техен противник, но не успели. Един от евреите намислил сам да се обърне направо към този министър и решил да отиде при него. Явил се при стражаря и казва: „Искам разрешение да вляза при министъра да му кажа само три думи“. Позволили му

да влезе. Влиза при министъра, предлага му една голяма торба злато и казва: „Вземи и мълчи“. Събрали се всички министри под председателството на царя на заседание върху еврейския въпрос. Всички се изказали против този закон и чакали да се произнесе министърът, който бил против евреите, но той мълчал. Царят остава изненадан и запитал защо сега мълчи. Министърът изважда торбата и казва: „Докато имам тази торба със злато, не мога да говоря“. Тази торба със злато е гредата.

Ще дойде ден, когато Господ ще ви пита защо мълчите – прокарвали сте някакъв закон, за който сте се ангажирали да мълчите. Днес всички богати и видни хора само мълчат. Който мълчи, той е дипломат – в дипломатията се препоръчва мълчанието. Христос казва: „Извади гредата от околото си, за да можеш да говориш; извади гредата от околото си, за да виждаш“. Между виждането и говоренето има известна връзка – не може да говориш, докато не виждаш.

Сламчицата, която е в очите на някои хора, е от съвсем друг материал от този на гредата – тя е от жито. Знаем, че в житото има само желание да се размножава, да заеме голямо пространство – то казва: „Дайте ми само седем-осем месеца време да се размножавам, аз ще си свърша работата и после ще напусна мястото си“. С гредата не е така: дъбът иска десет, сто, петстотин, хиляда години, за да се развива и расте – той установява собствеността. Учението за гредата е учение за собствеността; ако твоят син е недостоеен, извади гредата от околото си и го лиши от всяка собственост, за да не минава твоето имущество в ред поколения и да се вършат престъпления. Но ще кажете: „Нерде Шам, нерде Багдад“. Ако има нещо, което спъва нашия живот, то е учението за собствеността: дохождаме на Земята и се ангажираме с къщи, ниви, караме се с баща, майка, сестри, братя, съдим се, докато дойде ден да ни задигнат оттука; синът казва: „Замина баща ми, не можа да разреши този въпрос, но аз ще го разреша – ще видя как да се разпреди наследството“. Осем хиляди години човечеството решава въпроса за собствеността и тоя въпрос още остава нерешен. Христос казва: „Извадете от вашето око тази собственост, за да се оправи светът“ – тогава малките спънки, малките сламчици ще изчезнат.

Сега в обществото има благотворителни дружества; в църквите свещениците проповядват, учителите просвещават в училищата, съдиите раздават право в съдилищата – но всички имат греди в очите си. Господ, когото аз познавам и за когото ви говоря, не е Господ на гредите, на собствеността и не е за хора, които спорят за собствеността – собствеността няма никакъв Господ. И хората, които се делят на католици, протестанти, мохамедани и т.н., нямат никакъв Господ. Вашият Господ е Господ на гредите, а моят Господ няма греди. Христос казва: „Лицемере, извади гредата от око̀то си“ и ако ме попитат кога ще се оправи светът, ще отговоря: когато се извади тази греда от око̀то ви. А кога ще се извади тази греда? Когато се възцари Любовта – тогава гредата може да се извади много лесно. Всички жени, които носят културата, могат да извадят своята греда, както и тази на своите дъщери и синове, още когато са в утробата им.

Ако бях проповядвал Мойсеевия закон, най-напред бих наказал жените – там се пада най-голямото наказание; понеже не проповядвам Мойсеевия закон, а Христовия, то казвам на жените: „Понеже вие сте лекарите, доста вече сте служили на вашите стари любовници в райската градина, откажете се от тях и служете на Господа“. Вече осем хиляди години откак жените служат на този хубавец от райската градина и нищо добро не свършиха, затова им се налага да се откажат от него. Ще ми възразите: „Не ни нападай, ние сме чисти“; да, едно време бяхте чисти, но днес не сте това, както ви знаех – тази греда, собствеността, влезе в око̀то ви, заживяхте със закона за собствеността, дойде при вас в райската градина вашият приятел и ви каза: „Излезте от тази райска градина, стига сте стояли тук като градинари, завладейте Земята, тя е за вас – защо сте глупави да стоите в тази градина, вие ще станете равни на Бога“ – и излязоха жените от Рая. Мойсей е описал в една дълга и интересна история излизането на жените от Рая; като прочетете целия Стар завет, ще видите как Господ постоянно се обръща към израилевата девица, която нарича с различни имена – постоянно я съветва да се върне в правия път, към баща си. Къде ли не сте ходили след излизането си от Рая – ходили сте в Египет (той е материалният свят), във Вавилон, който е старият свят, старата култура (култура все на собствеността),

сега вие сте в Европа, която бърка пак същата каша, както египтяните и вавилонците. Христос казва на съвременните хора, които представляват избрания народ: „Извадете тази гредата от околото си“, т.е. махнете тази собственост от вашата земя, защото тя е причина за всичките спорове и войни. Единствената собственост, която човек има, това е неговото тяло: ако човек може да изменя всеки ден частите на тялото си, да управлява желанията и действията на своите органи, както и на мозъка с всичките му центрове, той ще бъде отличен човек. Кажете си: „Сега не ми трябва никакви къщи и ниви – това е за бъдещата култура“. Бъдещето, като проекция на миналото, е за грешниците, а настоящето е за праведните; когато някой каже, че ще изправи в бъдеще своя живот, разбирам, че този човек е грешник; когато някой каже, че ще изправи още сега своя живот, аз разбирам, че този човек е праведник, който е извадил гредата от своето око. Тъй че в този смисъл бъдещето е на грешниците, които не изменят своите желания – то е тяхна собственост, а настоящето е на праведните, защото то не заема никакво място, то е една математическа линия – всеки праведник ще мине през тази права линия. Аз казвам: всеки, който владее настоящето, ще влезе в Царството Божие; и тогава бъдещето е на грешниците. Миналото, т.е. всичко, което е станало, е в ръцете на Бога, а настоящето е наше.

И тъй, ние сме си разменили ролите: Бог се занимава с това как да оправи нашите грехове – ние се занимаваме с Божията Правда, която ще дойде в бъдеще. А хората на сегашното време казват: „Ние ще работим за Бога, за да реализираме Неговите желания“. От днес аз искам да смъкнете всички своите греди и съм готов да ви помогна; но оставите ли това за утре, няма да ме намерите; за настоящето аз имам думата, за миналото – Господ. Моята дума се основава на един много тънък конец, който се нарича конец на Любовта. Христос се обръща към онези, които са учили това Учение, които са събудени; затова и аз няма какво да ви уча, но трябва да прилагате Божествените принципи, на които сте се учили вече. За прилагането на един Божествен принцип има известни методи: човек, който иска да използва едно учение, трябва първо да плати всичките си дългове; според мен законът на самопожертването не е нищо друго,

освен изплащане на дълговете, а дълговете са направени по причина на собствеността. Ще кажете: „Е, тогава може“ – какво може? Може например да станеш богат, учен и т.н. Не, с това нищо не можеш да направиш; много хора са прилагали това учение, много са искали да бъдат богати, учени, здрави, но не са го задържали за дълго време. Учението може да има резултат само тогава, когато човек приложи закона на самопожертването за цялото човечество – само тогава ще се пожертвате за себе си. Ако се пожертвате за доброто на човечеството и го повдигнете само един сантиметър от неговото положение, следния път, когато се върнете на Земята, вие ще влезете в тия благоприятни условия на Живота, за които сами сте причината. Всички самоубийства в света произтичат от закона за собствеността: жена иска да владее мъжа си и ако не успява в това, отчайва се и се самоубива; жената дава наставления на мъжа си как да гледа или да не гледа на чуждите жени и т.н. Сега мъжът е попаднал в тия погрешки, защото е роден от жена – жените са отговорни за грешките, в които изпадат мъжете, те ги научиха на този закон. Ще кажете, че аз ви осъждам – не, не ви съдя, не съдя никого, но казвам истината.

Христос казва: „Извади гредата от твоето око“, а гредата в твоето око е ревността, подозрението, омразата, злото, алчността, завистта и т.н. Гредата, гредата трябва да се махне! Тя е навсякъде – във всички общества, църкви, религии все греди виждам. Съвременните хора приличат на онези двама германци в Америка, които били добри приятели и си дали един ден обещание да се целунат; обаче коремите им били големи, не могли да се доближат един до друг да се целунат и тези двама приятели се разделили с голяма скръб. Днес всички хора имат такива големи коремни, та не могат да се доближат – защо? Гредата е всичката причина – при такава голяма гредата за душата не може да има никаква целувка. Някоя мома срещне един момък, иска да го целуне, но не може – изгышка; момък иска да целуне някоя мома, също не може – и той изгышка; всички хора все охкат – не могат да се целунат. Докато не се извади гредата от око, ние ще бъдем далеч един от друг.

Днес нравите са извратени, вследствие на което хората не се разбират. Някой мъж погледне жената на другито,

той веднага се разгневява и си казва: „Чакай да те видя какво ще правиш, ще те следя“. Мъже и жени навсякъде се ревнуват, а искат да научат някаква нова философия, ново учение. Най-трудното нещо е да заслужи човек това име – да познава Природата и тя да му служи. Познавате ли вие тази майка, наречена Природа, говорили ли сте с нея? Тя е девствена – знаете ли какви са нейните навици, погледи, приеми, закони и общество? Когато говоря на хората, че трябва да влязат в хармония с Природата, съвременните служители на религията наричат това идолопоклонство. Днешният ред, който съществува, е идолопоклонство, но този ред ще бъде пометен и ще остане само ексчовекът. От днешния човек ще остане само празната му глава, която ще се съхранява в музеите като остатък от миналата култура; бъдещите хора, когато дохождат в музеите, ще разглеждат главите на сегашните видни владици, патриарси и епископи, ще видят техните греди, с които са живели толкова години, и ще кажат: „Знаменити хора, благочестиви хора – такова благочестие, че от него само главата е останала“. В бъдеще всички учители, свещеници, проповедници и съдии трябва да бъдат без греди. Голяма услуга бих направил на България, ако определя кого да поставят за учител, кого – за свещеник, кого – за съдия и т.н.; ако се спазваше това, работите в България щяха да тръгнат напред. А сега какво става? Свършва някой за свещеник – натурата му повече отговаря за актьор, а те го опопват; такъв човек, като стане свещеник, по-добре ще бъде, ако се нарече служител на Църквата, но не и на Бога. Бих желал всички свещеници и учители да научат езика на Природата и да видят какво пише тя. Аз проучвам всички камъчета, всички рекички, всички цветя и по тях мога да определя каква е била Природата преди две хиляди, пет хиляди и десет хиляди години – тъй че Природата изменя всеки ден своя костюм. Затова вие трябва да учите каква е тя днес – настоящето е за праведните.

Христос казваше на евреите: „Извадете гредите от очите си, защото иначе няма да станете народ“, но тогавашните духовници, които бяха окултисти и кабалисти, казваха: „Така ли, наместо да извадим нашите греди, ние предпочитаме Тебе да турим на тази греда“ – тия ваши греди разпнаха Христа. Той бе разпнат на две греди – едната

мъжка, другата женска; казвате: „Колко е приятно да се минава под тези греди!“. Христос казва: „Ако махнете частната собственост между братя и сестри, вашият ум и Дух ще бъдат свободни, за да можете да станете добри хора“; ако всички жени на Бялата раса се проникнат от тази идея, то за сто години биха подтикнали човечеството четири-пет хиляди години напред. Но ум трябва, а като няма ум, няма това съзнание у хората, бесят един след друг, режат им главите – сега и на поповете режат главите. Искам да разбирате това, което говоря; аз говоря принципно, а не за хатъра на този или онзи, и разглеждам въпроса в широк смисъл: с клане светът не може вече да се поправи. Аз не съм от тези, които може да колят и бесят – всички да знаят това. Отсега натък мен няма да разпъват, вие сами ще се разпъвате един друго, докато се просветите – Христос казва: „Лицемере, извади гредата от око̀то си“.

От всичко говорено, не схващайте нещо обидно – това е закон за Небето. Когато минем през границите на духовния живот, ще оставим гредата тук, на Земята. Казват за някого: „Той замина за онзи свят“ – не, той не е заминал още, още е тук, на Земята, затова трябва да му дават и по малко житце; затвор е Астралният свят и той е заминал там със своята греда. А сламките в нашите очи са всички малки недостатъци, които съществуват у нас. За някои казват, че много обичали да говорят, не знаели как да си държат устата, не знаели как да се обличат, не ставали сутрин рано, не работили много и т.н.; всичко това са малки недостатъци, много малки погрешки – това са сламки в очите на хората. Нима съвременните хора работят? Това не е работа, то е мъчение, труд – работата се върши винаги с Любов, трудът служи на дълга, а мъчението става чрез насилие. Причина за всичко това е тази собственост; жената, която е внесла този навик в света, е виновна за това зло. Всички жени учат децата си и казват: „Гледайте да станете по-богати, повече приходи да имате, искайте от мъжете си всичко, каквото ви трябва; не им казвайте всичко, дръжте се резервирано“ и т.н. – затова жената почва да иска това-онова от мъжа си, без да се интересува от неговото положение, а той се вижда в чудо и не знае как да я задоволи. Какво става тогава?

Един грък в Бургас се оженил за една много богата гъркиня. Тя му донесла четири хиляди лири. Като се оженили, тя започнала да иска да ѝ се купи това-онова, харчела безразборно. Не минали две години и всички пари, които тя донесла, се изхарчили. Мъжът ѝ държал сметка за всичко, което тя харчила, и когато сметката достигнала четири хиляди лири, той ѝ казал: „Парите, които ти донесе, се свършиха вече – затова иди да искаш от баща си и ако той ти даде още, купувай си, каквото ти е потребно“. Когато кажат, че някой напуснал жена си, казвам: „Изхарчил е човекът всичко, което тя е донесла от баща си, и понеже няма повече, той иска развод“. Защо не могат да живеят заедно? Защото жената има голяма греда в окото си, иска да го обсеби, да не мисли за никоя друга жена, цитира му стихове от Писанието, които са в неин интерес, казва му: „Първата клауза в Писанието е, че човек ще напусне баща си и майка си и ще се прилепи към жена си“ – да, но кои баща и майка? Христос казва: „Човек, който се жени, ще напусне тези свои майка, баща, братя и сестри, които сгрешили в Рая, и така ще се прилепи към жена си“. Тежко и горко на онзи, който като се жени, не се откаже от своите майка и баща, които са сгрешили в Рая.

Следователно вие, като християни, трябва да премахнете частната собственост. Частната собственост е едно зло както за всеки човек, който иска да се развива, така и за всеки окултист, мистик специално, който иска да проучва тайните на Природата – частната собственост е велико зло. Аз не разбирам държавния строй, но който иска да разбере човешкия Живот, трябва да се откаже от частната собственост. Това не значи, че трябва да сме мързеливи, но да се научим да работим. Жената не трябва да чака да ѝ носят нито баща ѝ, нито мъжът ѝ, а да се надява на своите сили. Мъжът не се е оженил, за да донася вкъщи – това не е женитба; истинската женитба е сдружаване между двама млади, за да работят идейно. Ако жената разбираше така брака, тя би се старала да облекчи мъжа – а какво става днес? Жената не е изгълнила своята работа, не е изгълнила своя дълг и затова когато се върне мъжът от работа, започват разправиите и недоразуменията. Законът за частната собственост е за сегашните, които се женят. Казвате: „Тези млади се обичат много“ – защо? Защото момъкът е

богат, има положение и ще достави всичко, което е необходимо на жена си, или пък тя е богата, та ще може чрез нея да напредне и мъжът ѝ; ако момъкът е беден, момата не го обича. По причина на тези криви разбирания се явяват разните нещастия. Божественият закон ще асимилира старите материали и ще ги преустрои. Въгленът може да стане диамант, когато преустрои частиците си така, че да се състят, да кристализират и тогава да мине в нова форма; следователно и нашият живот трябва да мине през огън, за да се преустрои и прекристализира – и тогава ще добие нова форма. Тогава ще имаме и по-хубави къщи: ще дойде ден, когато след като живеем по десет години в една къща, ще я съборим, за да направим нова. Старата къща, в която сме живели десет години, е пълна с лоши мисли; когато се карат мъже и жени, трябва да изгорят старата къща и да направят нова; когато се скарат учители и ученици в едно училище, трябва да изгорят това училище и да направят ново; така трябва да се постъпва и в църквите. Ново училище, нова църква – това е Христовото учение. Да извадите гредата – това е новото учение. Тъй пише Господ: „Ако искате да подобрите живота си, ще трябва да съборите всичко и ще градите на нови правила – без да оставяте гредата в окото си“. Тогава вашите схващания за Природата, вашият обществен живот ще се подобрят и домовете ви ще се подобрят.

Когато се върнете вкъщи, ще кажете: „От днес започвам да вадя гредата от своето око“. Но гредата не се вади с един калем, а много пъти ще изваждате – трябва верижно изваждане. Като научите този закон на изваждането, ще дойдете до процеса на умножаването – тогава ще разберете и закона: „Плодете се и множете се“. Първият процес, на събиране, е дошъл в света с Адам, а вторият процес, на изваждане, е дошъл в света с Ева, затова Господ е създавал жената чрез изваждане реброто на Адам. Коя жена? Райската жена, която обичала да има сношение с „онзи“. Следователно мъжете ще се научат да изваждат жените си; жените ще се научат да изваждат синовете и дъщерите си – затова те раждат. Раждането е закон на изваждане – с този закон Господ учи жените на изваждане и ги пита: „Искате ли друг път да имате собственост?“.

Като ме слушате, ще си кажете: „Ето един човек, който нарушава закона на собствеността – учение, което е съществувало от осем хиляди години“. Не, този закон е насаден отпосле, а в Природата той няма никаква основа – Земята е наша и ние можем да разполагаме с нея. Ако обичаме братята и сестрите си, ние може да разполагаме с това, което те имат; ако не ги обичаме, явява се законът за частната собственост – частната собственост е дошла, когато Любовта е престанала да действа. Във време на раздори жената казва: „Ще се разведе с него, но ще го накарам да ми плаща“. Хора, които не изискват от живота нищо особено, може да живеят с тази идея за частна собственост, но тези, които искат да разрешат тайните на Природата, да проучат своето съществуване и смисъла на Живота, за тях частната собственост е голяма спънка, голямо зло. Трябва да престанете да се осигурявате, а да работите – човек може да си създаде някаква работа, която да го задоволява. Но вие ще ми възразите: „Господ дава, но в кошара не вкарва“ – тази поговорка е създадена след съгрешаването на Ева; частната собственост – това е кошарата. Ева е скрила тази поговорка; тази поговорка се подразбира така, че ако искате да имате частна собственост, трябва сами да си вкарате овците в кошарата; Господ всякога дава богатство, но в частна собственост не вярва. Днес хората се възхищават от тази поговорка – аз намирам, че тя е човешко изобретение. Христос казва: „Извади тази греда, т.е. частната собственост, от околото си, никаква кошара не ти трябва“. Христос те извежда от кошарата и ще те заведе на паша – това показва, че Той не вярва в частната собственост. И всички християни, които вярват в частната собственост, имат църкви, секти и прочее; в религиозно отношение те считат, че трябва да се делят на будисти, брамини и други, което показва, че вярват в частната собственост. Аз вярвам само в един велик Божествен принцип, но в никакви форми не вярвам – Господ е създал принципите, а формите ние създаваме. Сам си правя мое то гърне, но не вярвам в никакви гърнета. Днес хората се молят на гърнетата си; когато си направят къща, започват да стават смели и да вярват, като си казват: „Вярвам вече в Бога и мога да се кръстя; да пази Господ къщата ми, друг да не ми я вземе“ – затова се кръстят те; такива хора не вярват

в Бога, а в къщата си. Аз не се кръстя по този начин и казвам на Господа: „Господи, няма защо да пазиш моята частна собственост, аз не я признавам, не вярвам в нея – прости ме, че толкова пъти съм се кръстил и съм Те задължавал. Аз искам заедно с Тебе да ходя свободно по онези бистри, пенливи потоци, по зелените и росни ливади, по кичестите гъсти гори – да разсъждавам и да бъда свободен гражданин на цялата Земя“. Само така ще разберете Христа, само така ще бъдете близо до Него.

Като ви гледам днес, не ми се харесват очите на всинца ви – извадете от тях гредата. И щом извадите гредата от очите си, ще дойде Христос, вашият пастир, и ще ви изведе от вашата частна собственост – ще ви се дадат най-благоприятни условия за живот, ще ви създаде нови тела, братя, сестри, общества и народи, за да може да живеете и работите между тях. Достатъчно сте служили на стария си господар. Някой изгубил къщата си, умряло му детето; отчайва се и се самоубива – защо постъпва така? Защото вярва в частната собственост. Господ е взел сина или дъщеря ти, защото вижда, че не ще може да живеят в тази къща; когато заболее синът ти или дъщеря ти, не се страхувай за него – знай, че болестта е велико благословение за човека при сегашните условия на живота. С тия греди юнаци не може да бъдете; отсега нататък трябва да станете юнаци, герои, но затова трябва да се откажете от гредите си. Когато се върнете у дома си, направете си един голям поменик, според който ще изброите всички неща, от които ще трябва да се откажете в бъдеще. Ще изброите всичко, от което се отказвате, така: „Отказвам се да принуждавам мъжа си да ми донася каквото и да е, оставям го свободен – каквото може да направи според любовта си; отказвам се да карам мъжа си да взема пари назаем, за да построява къща, да ми купува скъпи дрехи за Великден и да задоволява моите капризи, както друг път; отказвам се да ме води в странство, на курорт, бани, балове, театри и т.н.; отказвам се да принуждавам мъжа си насила да ме обича – оставям го свободен, както душата му го увлича“. Ще кажете: „Много опасно учение е това“ – не, досега то е било опасно. Колко сълзи са били проливани за това, че мъжът на някоя жена, нейната собственост, не я обичал! Знаете ли доколко този

мъж е твоя собственост? В една къща има много кираджии, тъй че и твоят мъж е един от тези кираджии, на които нямаш никакво право. Турците казват: „Ахмед бурда, акъл дишарда“, т.е. „Ахмед е тук, но умът му е навън“; мъжът ви, това е неговата сянка, но душата му, мисълта му е отвън. Най-после как ще искаш да те обича той, когато и ти не си в къщата си – твоята къща е пълна с кираджии.

Днес ние сме излезли в частната собственост, за да завладеем света, а с това сме изгубили висшето. И затова Христос казва: „Който намери частната собственост, ще изгуби себе си, Живота си, а който изгуби частната собственост, ще придобие Живота си“. Който е напуснал учението на частната собственост, той се приближава към Бога и към бъдещата култура, а който вярва в частната собственост, той се отдалечава от Бога. И вие ще вървите по този път – смело ще вървите, юнашки ще разрешавате този въпрос. Когато Господ види, че вие поставяте налице книгата, в която ще започнете да бележите всички пунктове, по които ще се отказвате, Той ще каже: „Аз ще помогна със своите помощници на тази българка, която се заема с изваждането на гредата“. Да видим коя е първата българка, която ще се заеме с тази работа. Аз зная много, които вярват в Новото учение и са готови да се откажат от частната собственост, но в същото време са осигурени в много банки; ние трябва да сме верни на един принцип не само по форма, но и по съдържание, и по смисъл. А днес какво правят хората? Спорят дали има Господ, или не, дали има бъдещ живот, или не и т.н. Да, има и бъдещ, и минал, а има и настоящ живот – настоящият живот е Божественият, а бъдещият и миналият са човешкият живот. Да живееш като човек с всичкото си сърце, ум и душа – това е Божественото вътре в теб, това е настоящето.

Това е подразбирал Христос, като е казвал да извадиш гредата от околото си, защото само така ще разберем Живота, само така ще тръгнем по правия път на еволюцията на човечеството – по пътя на Любавта. И тогава ще можем да се разберем.

18 май 1919 г., София

ГРЕДАТА

ТРАПЕЗАТА НА НОВИЯ ЗАВЕТ

*И когато бе седнал на трапезата
вкъщи, ето – мнозина митари и грешници
дойдоха и насядаха с Иуса и учениците
негови.*

От Матей 9:10

Ето един обикновен стих, „без смисъл“ и „без съдържание“, подобен на едно обикновено камъче, което държи богатството си не вънка, а вътре. Аз вземам думата *митар* в съвременния език в смисъл на прости хора. Бедният и грешникът са двама братя: бедният е лишен от пари, от злато, следователно няма средства, а богатият използва всякога бедния за работа; грешният е човек, лишен от Мъдрост, от знания, затова и греши. Простите хора аз наричам банкери, а съвременните банкери наричам бирници: по пет на сто, десет на сто – колкото могат, събират данъците. И бирниците днес събират даждие.

Всички тези митари и грешници дошли и насядали на трапезата при Христа. Може да запитате: „Как е възможно такъв Учител да позволи на подобни хора да седят заедно с Него на трапезата?“. Под думата *трапеза* аз разбирам училище, но не старото училище, Стария завет на Мойсей, а Новата школа на Христа. Христовите ученици представляват първите ученици на Новото училище, на Новия завет; митарите и грешниците представляват старата култура, старото учение, Мойсеевия закон. Нима всички деца, които влизат в училището, са все учени? Повечето са прости и невежи – колко деца има в училището със скъсани дрешки и панталонки, но се учат много по-прилежно от синовете на богатите хора; следователно тия митари и грешници са ученици, които са дошли да учат Новото учение.

Съвременните християни, като не разбират дълбокия смисъл на това Учение, са разделили Църквата на грешници и праведни, на действителни членове на Църквата и оглашени. Оглашени има във всички църкви и ред години ги държат под изпит, докато станат членове на Църквата; такъв човек, след като стои десет-петнадесет години оглашен,

когато го питат какво е научил от християнството, той отговаря: „Като дойде Христос, Той ще ни обясни“. Аз бих желал съвременните християни да се поставят на матура според това дали свършват един клас, или предстои да излязат вече от училището. Тогава ние ще се намерим в едно противоречие, каквото виждаме в следния разказ.

Един велик, мъдър цар от древността искал да изпита наклонностите на своите най-учени, най-добри поданици и затова им устроил следния изпит: избрал едно великолепно здание и в него поставил десет много хубави предмета. Повикал десет от своите поданици, всеки от които бил представител на десетте тогава съществуващи съсловия. И у нас съществуват такива съсловия. Тези съсловия и тогава са носели някакво име, дадено им от техния основател, тъй както всяко новородено дете се кръщава с някакво име (името се освещава от самия човек, а не е то, което прави човека; не е надписът, който прави търговеца честен, а честният търговец прави честна своята фирма; не е кадилницата, която прави свят свещеника, а самият свещеник прави кадилницата му да свети; не е книгата, която прави човека умен и съдържателен, а човекът прави книгата умна и съдържателна). И тъй, този мъдър цар събрал на тази изложба всичките десет души, за да си изберат по един от изложените десет предмета. Тези десет предмети били: една скъпоценна корона, която струвала милиони, един голям старовременен куп, пълен със злато, една златна сабя, златно перо, един далекоглед, едно шише, пълно с жизнен еликсир, който според старовременните алхимици подмладява хората, един пергел, едно житно зърно, една книга на велик мъдрец и едно яйце. И повикал представителите на тоя народ, т.е. тия съсловия, да си изберат кой каквото си хареса. Първият харесал златната корона – вдигнал я, за да я постави на главата си; вторият взел купа със златото, третият взел златната сабя и веднага я опасал, четвъртият взел златното перо, петият – далекогледа, шестият – шишето с еликсира за продължаване на живота, седмият – пергела, осмият – житното зърно, деветият – книгата на мъдреца и последният – яйцето. Кой от тях е спечелил – вие сте умни, как бихте разрешили тази гатанка? Първият, който взел короната, станал цар;

вторият – банкер; третият – най-прочутия генерал в държавата; четвъртият – правник, най-великия законовед и писател, защото той се занимавал с Божественото право в света (сегашното право е човешко право); петият, който взел далекогледа, станал астроном, за да изучава звездите (оттогава започнала астрономията); шестият, който взел жизнения еликсир, станал лекар; седмият, който взел пергела, станал инженер; осмият, който взел житното зърно, станал земеделец; деветият, който взел книгата на мъдреца, станал учител. Последният, който взел яйцето, не спечелил нищо; всички тия хора са спечелили по нещо, а този, който взел яйцето, не спечелил както другите, защото деветте души придобили по един занаят. Последният мислил какво да прави с това яйце, тръгнал да го продава тук-там, но никой не искал да му го купи – наглед туй яйце нямало никаква цена. Най-после му дошло наум да го тури под някоя кокошка, за да види дали може да се измъти. И наистина, от яйцето се измътил най-красивият петел, който обаче бил много лаком и затова никой кокошки и петли не го искали в тяхното съдружие. Заел се неговият господар да го храни, но трябвало много да жертва за него, така че започнал и да проси – принудил се да отива при другите девет души, които спечелили нещо от своя предмет, и да иска помощ за своя петел.

И наистина, днес всички все за този петел говорят: образуват се благотворителни дружества, целта на които е да се подобри положението на този петел, т.е. положението на този народ, за който са се събрали да работят; създава се някоя нова партия и казва: „В нашата програма влиза подобрене положението на нашия народ“ – днес всички имаме добри стремления, добри желания, но кое е най-същественото, дали тези предмети, които получили деветте души, са изпълнили своето истинско предназначение? Всеки предмет, попаднал в добра или лоша ръка, ще може да изпълни едно или друго предназначение: например с една сабя или нож може да се направи операция на един болен и с това да се подобри положението му, но може и да се отреже главата на някой човек на бойното поле; с перото може да се напише някоя отлична книга, но може да се напише и някоя толкова лоша книга, че отровата ѝ да се

разнася с векове, а може да се подпише и смъртна присъда; с далекогледа може да откриете нещо ново, което да ползва човечеството, но същевременно може да откриете някой роб, който е избягал от господаря си, и да го предадете на властта – предатели да станете; с жизнения еликсир ще може да продължавате живота на хората, но с него и ще забогатявате. Много пъти, когато се разболеете някой богат човек, вдигат се на крак и най-знаменитите европейски лекари, дават своята помощ, правят всичко възможно да помагат, защото ще бъдат добре възнаградени, а за някой беден болен не се полагат толкова грижи – там оставят да помага Господ. Когато умираше руският цар Александър III, всички европейски капацитети дойдоха в Русия.

Аз ще обясня стремежа на съвременното човечество: когато Христос бил на Земята, с Него на трапезата седели много митари и грешници – това са две категории хора от Стария Завет. Тия старозаветници още заемат видно място в съвременното общество, макар че са ги кръстили с нови имена. Държава, в която хората се колят, бесят, в която има затвори, тя е старозаветна; в Царството Божие няма никакви бесилки, затвори и застрелвания – това е Христовото учение. Но ще кажете: „Какво да се прави с тези грешници, с тези престъпници, които са тъй много на Земята?“ – дайте всекиму да си вземе това, което му е необходимо. Ако му дадете сабя или перо, или далекоглед, или пергел и прочее (някой от десетте предмета), ще създадете работа на ума му, която ще го задоволи – това са подтици, не го осъждайте, нека да опита. Не осъждам човека, който си е взел корона и я поставил на главата си да управлява – нека опита и тези си стремления. Ако Бог е допуснал вълци, мечки, разни буболечки, които са тъй пакостни, то защо и ние да не допуснем всеки да се прояви в живота тъй, каквито са неговите подтици? Ако Бог изпраща и на пакостните животни своята светлина и храна, то какво може да имаме ние против? Затова и ние трябва да тършим всички, да бъдем толерантни към всички и да не се отвръщаме от никого. Вълците и лисиците не са във в Природата, те са между хората – всички чешити ги имате вие: от всички тия видове вълци, лисици, мечки, буболечки и други има у хората. Вие теглите куршум на вълка, че изял една овца,

а в обществото има хора вълци, които изяждат и по десет души, а вие нищо не им казвате – къде е справедливостта? Някой беден открадва един хляб, за да нахрани бедното си и болно семейство, и го осъждат на затвор няколко месеца, а някой богаташ открадва хиляди, хиляди левове, но за него казват, че той направил комисионна от някоя сделка. Една сврака изяде яйцето на една от вашите кокошки и вие я убивате; аз оценявам живота на една сврака на хиляда яйца, така че вие имате право да я убиете само тогава, когато тя изяде тези яйца. Същия закон турям и за един вълк: и него може да убиете само тогава, когато изяде хиляда овци – такова е Божественото правило в света.

Митарите и грешниците, които се събирали около Христа, слушали Новото учение, което Той проповядвал. Мнозина си казват: „Е, колко хубаво би било, ако и ние бяхме на Христовата трапеза“; че тази трапеза е била много проста, не мяза на царска трапеза – там не е имало агнешко печено, кокошки, пълнени домати или кюфтета, супи с яйца, тиквички с агнешко месо, карначета, печени на шишчета, момици, печени на скара, и други. Тогава, като не е имало всички тези хубави работи, какво е струвала такава една трапеза – а на една трапеза, лишена от тия ястия, аз не бих отишъл. Казва се: „Тези митари и грешници се събрали заедно с Христа и с Неговите ученици“.

Новото учение е един велик процес, то е една велика трапеза, на която има най-изящни яденета. Но най-напред вие трябва да се научите да присъствате на обикновената трапеза на стомаха (и съвременното човечество минава на тази трапеза); няма да ви описвам сега каква трябва да бъде трапезата на стомаха и отстъпвам правото на вас, защото вие сте по това специалисти. Втората трапеза, на която човек трябва да е присъствал, е трапезата на дихателната система и след това, като премине през процеса на пречистването, тогава ще присъства на един отличен банкет, какъвто светът още не познава. На трапезата на стомаха има десет милиона куверти – всеки от гостите вдигне чашата, вдигне вилицата и казва: „Ох, колко е приятна тази работа“; с тези десет милиона души, или клетки, и ние вземаме участие и преживяваме тяхната радост. Това не е алегория, а факт – в стомаха има десет милиона клетки, които ядат, пият и

вършат работа. В белия дроб има още повече гости, още по-голямо количество клетки, които вършат своята определена работа: когато се качим на един планински връх и подишаме чист въздух, клетките на белия дроб вдигат чашките и казват: „Колко ни е приятно тук, да живее нашия господар, че ни е извел на това високо място!“. Като се качите горе в мозъка, където били поканени митарите и грешниците, трапезата е още по-величествена: там има три билиона и шестстотин милиона клетки – толкова гости са поканени да присъстват заедно с Христа и Неговите ученици. Затова като изпратиш чрез ума си една велика мисъл, в теб, в твоя ум става такъв голям банкет, който не може да почувстваш нито в стомаха, нито в белия дроб – следователно умствените преживявания са най-виспи. Това не е илюзия – нима това, което преживяваш със стомаха и с белите си дробове, е илюзия? Но казвате: „Имаме къща, ниви и т.н.“ – това е илюзия; всичко, което се изгубва, е илюзия, а илюзията не е нищо друго, освен закон на движение. Тия неща са реални, но преходни: това значи, че един път те минават през нас, а друг път – ние през тях; в един случай нашите мисли и желания ще минат като кинематограф пред нас, а в друг случай ние ще минем пред тях като пътници и ще гледаме тия фотографии. Следователно в съвременното общество и единият, и другият процес се менят, само че онези пътници, които обикалят Земята, са много малко.

Разправят една характеристика за англичаните, германците, французите и русите. Четирима от тези народности били някъде из Европа на курорт и заедно яли и пили. По едно време всички забелязали, че в пространството някъде, много високо, се виели две големи птици. Англичанинът, като ги видял, веднага обърнал внимание на посоката, от която идели, и като разбрали, че идат от изток, веднага вдигнал чантата си и взел първия параход, за да отиде да ги изследва. Французинът веднага си взел шапката и отишъл да провери какво пишат вечерните вестници за тяхното явяване. Германецът отишъл в библиотеката да се справи с литературата на учените преди него – дали не се загатва нещо за идването на тези птици. А русинът легнал на гърба си и като ги погледнал, казал: „Е, това са орли“. Свършена работа – ето как лесно славяните решават

всички въпроси. И българинът, като пийне половин кило вино, каже: „Орли са, какво ще му мислиш много, не се иска много философия – това са орли и свършена работа“. Това е придобиване на знания; когато придобиеш знания, казваш: „Аз зная този въпрос, не ми трябва нито вестници, нито библиотека, аз виждам, че това са орли“. Не давам преимущество на никого от тези четиримата, защото всички действат съобразно своя темперамент – всички хора проявяват своя характер според своя темперамент.

Когато изучавам живота на народите, изучавам го обективно, измервам го с положителната наука и зная какво се крие в него – в светлината на тази наука няма нищо скрито и покрито. Тогава ние казваме, че тоя човек е честен и почтен – че кой не е честен и почтен? Нима вълкът, който изяжда агнетата от чуждите стада, не е честен или тигрицата, която играе с децата си, не е ли почтена? Това, че вълкът постъпва нечестно, е чуждо мнение – вълкът казва: „Аз не искам да зная мненията на хората“. Казвате, че агнето и овцата са благородни животни; я питайте тревата какво ще каже за тях: като минат отгоре ѝ, изпасват я, изтъпкват я и тя не може да расте. Казваме, че овците са емблема на благородство – кои овци? Вие се заблуждавате, като мислите, че тези овци са благородни. Има други овци в света, а не тези, които нашите овчари пасат – тези овци са сенки на истинските. Христос казва: „Имам и други овци, които не са от този дом, и тях ще събера“ – какво подразбира Христос под думата *агне*? Вие ще кажете: „Знаем какво нещо е агнето, то е родено от овца, хубаво, палавичко – като му отрежат главата, вкусно е на ядене“. Агнето означава Огън, който чисти Живота и когато казват, че Христос е Агне, то значи, че Той е Божественият огън, който пречиства човечеството. Всеки, който може да намери този Божествен огън, той е намерил еликсира тук, на Земята.

Сега остава въпросът за овцата – да си помислите върху тая дума. В друга беседа ще ви говоря за Овците: с тях разговарям всеки ден, вие ги срещате и аз намирам, че те са най-онеправданите в света, но са най-благородните и от тях няма по-щастливи – вълк не може да ги яде, червеи в корема им не влизат, краста не ги хваща, от глад не измират, от овчарски нож не се боят, вълната си на земята

не хвърлят, млякото си не дават, сирене и масло не може да изкарате от млякото им, но трябва да знаете, че красотата на вълната им носи живот и благословение на целия свят. Те малко говорят, не са много красноречиви като ораторите и говорят само в промеждутъка, във време на паузата, когато ораторът дигне чашата – през това време те успяват да кажат само една дума. И всичко се дължи на тия Овци: всички велики изречения, които са изказани още от паметивека и не са изгубили своя смисъл, са казани от тях; авторът на тези велики изречения не е известен, но благодарение на тях светът съществува и сегашните автори се прославят. Днес някой автор, като напише една книга, казва: „Тази книга е написана от мен и никой няма право да я печата без мое позволение“.

Като ме слушате да ви говоря така, навярно си мислите, че имам някаква особена цел – аз просто искам да се поразговоря с вас, да ви дам едно утощение. Аз не се занимавам с философски работи, обаче не отнемам правото на тия автори, които могат да се занимават с философия; царски корони не бутам, не взимам нито купа със злато, нито далекогледа, нито пергела, нито перото, нито житното зърно; и яйцето не бутам. Аз съм избрал числото 11 – то е нещастното число в света; по-нещастно число от 11 за евреите нямаше. Числото 13 днес е нещастно за културния европеец – него мъчно можете да вкарате в някоя стая на хотела с номер 13. Защо е нещастно числото 11? Това число е без майка и баща в света, то е число на противоречия в живота. Защо съществуват противоречия в живота? Има определена причина, по която те съществуват. И числото 4 е закон на противоречия, но по причина на Правдата. В света има причини, които определят всяка дейност: хубавите цветя не може да ги търсите зимно време, защото зимата изразява числото 4, а ще ги търсите в определено време, определен сезон на годината, т.е. в числата 1 и 2; ако търсите разни видове плодове, ще ги намерите в определено време през годината, в числото 3 – за всички проявления в Живота също има определено време.

Българите имат право, когато казват, че съществуват нещастни дни – това не е суеверие. Например тръгнете на път за Северния полюс, но заминавате в един от горещите

летни дни; ако не се съобразите, че за Северния полюс ще ви трябват топли дрехи, като стигнете там, вие веднага ще се простудите – следователно зимните, студените дни са нещастни в живота. Слушал съм някои българи да казват: „Не излизам навън и не започвам работа във вторник и петък“ – прави са те, защото има наистина нещастни дни в живота. Бих желал да видя някой, който не е суеверен, да тръгне на път през някой от нещастните дни и ще видим докъде ще стигне той; ако този човек е учен, ще каже: „Не можах да стигна на определеното време и място, защото беше мъгливо, имаше голяма буря“ и т.н.; ако човекът е прост, той ще отдаде неуспеха на работата си на това, че е тръгнал във вторник или петък – тия дни са фатални. Ученият казва, че гръмотевицата става, понеже две противоположни сили се съединяват; простият казва, че свети Илия бяга на колесница с две колела по Небето – простият човек знае, че електричеството е причина за образуването на гръмотевицата, но той приема още и друга някаква, висша сила.

Преданието казва, че свети Илия се разхожда по Небето на колесница с два коня, така че освен положителното и отрицателното електричество, има още два коня и един човек – т.е. една разумна причина, която направлява тия две сили. Добре, обяснете ми като учени хора как става това нещо: аз съм на разстояние петдесет километра от вас и имам на разположение един голям топ, който бие на петдесет километра; когато дойде до вас шрапнелът от моя топ, вие ще чуете и гърмежа, а същевременно ще опитате и резултата на този шрапнел – питам ви коя е причината, която докара до вас шрапнела. Ще кажете, че причината за това е ефектът, който предизвиква взривното вещество; това е вярно, но вие изяснявате само една трета част от истината, защото има и друга причина, която съединява тези взривни вещества и вследствие на тези няколко сили се извършва тази експлозия – по тоя начин ще дойдете до самия ум на изобретателя.

За всяко явление в живота има едновременно три причини. Ето защо ние не може да кажем, че сме много учени, защото не знаем и трите причини, които предизвикват известно действие. Ние казваме, че знаем как е станало известно политическо събитие, че лицата, които са взели участие, са подкупени и т.н., обаче причината, по която тези

лица са били подкупени, стои много по-далеч, отколкото ние я виждаме – това не е обяснение на тоя психологически момент. Как е възможно човек, който обича отечеството си, да се продаде за някакви пари, били те даже и няколко милиона? Причината може да е съвсем друга. Казват, че Юда е предал Христа за тридесет и три сребърника; това не е още всичко, важно е коя причина го е заставила да го предаде – причината за това предателство е много по-дълбока. Когато си обясним истинската причина, ние няма да съдим никого. Благодарете на този Юда, който изпълни тази незавидна роля на предателство – ако Христос не беше разпнат на кръста, нямаше да дойде и спасението на човечеството. Ще кажете: „Ето един човек, който не говори логически“ – аз ще ви обясня защо мисля така. Ако посадя едно житно зърно в земята, не съм ли за него Юда? За това зърно временно аз съм предател, но същевременно съм и негов спасител – как би могло да се развие и размножава зрънцето, ако не бъде посадено? Така че трябва нещата да се обсъждат умно, сериозно и да няма осъждане. В сегашните вестници има само нападки и критика – това не е наука; трябва винаги да се проучват истинските мотиви на нещата, на събитията и тогава да се произнасяме. И когато искаме да оправим човечеството, трябва да разбираме законите, които управляват човешката душа. Някои ме питат: „Мислиш ли, че като говориш толкова много, ще оправиш света?“ – казвам им, че нямам даже такава цел, но само давам банкет на гостите си. Който от вас е гладен, жаден, той ще дойде при мен, ще му дам един банкет, ще се нахрани и ще си отиде накъдето иска; като си излезе от моя дом, няма да му запиша името – не искам да помни, че ми дължи; даже ако има прах на дрехите или обувката си, ще му дам четка да се изчисти – нека остави праха си в моя дом и да излезе съвсем чист.

Как ще примирите тия две противоречия в живота? Христос казва: „В който град не ви приемат, като излезете от него, изтърсете праха си“ – къде? На улицата. А аз казвам: като те нахраня и излезеш от моя дом, изтърси праха си не на улицата, а в моя двор. Ако разбираш този велик закон, когато ти дойде някой на гости, ще трябва да изтърси праха си в твоя дом, за да забогатееш – това е един закон, който може да проверите. А вие какво правите? Когато ви

дойде някой на гости, карате го да си изгърси праха на улицата и тогава чист да влезе при вас – вие изхвърляте вашето благословение и психологически у вас се образува законът на разрушението. В Божествения свят разрушенията не се допускат – всичко в света трябва да твори, защото злото и грехът са само ребуси за хората. Казват за някого, че бил голям грешник; това показва, че този човек е майстор на големите грехове, затова аз бих желал да имам някои от неговите ребуси – такива хора са много изобретателни.

Някои се опълчват против дявола, но съвременното общество не знае колко то дължи на него. Вие трябва да благодарите на дявола: ако той би изчезнал само за един ден от света, би настанал голям смут – парите щяха да се обезценят, свещениците нямаше на кого да проповядват, майките не щяха да раждат, нямаше да има ядене, стомахът, белите дробове, мозъкът щяха да откажат да работят – всички щяха да бъдат свободни и т.н. А днес всички говорят за дявола, че бил много лош. Когато имате кола, която изнася вашата смет, както и тази на вашите познати, вие всичките казвате: „Ех, колко лошо мирише този боклук“ – не, благодарете на тази кола, която ви изнася сметта, иначе вие бихте се разболели, ако сметта останеше между вас. Ето защо и вие днес трябва да благодарите на този велик дух, който носи греховете на хората. Който и да сгреша днес – попът, владиката, царят, майката, бащата, – все дяволът е виновен, а пък аз ви казвам: този дявол е отличен учител. Някой път го срещам, поздравявам го и го питам: „Къде си ходил?“ – „Живея между тия културни хора, които само се бият, избиват се – аз ги уча на едно, те вършат друго, а после се оплакват на Баща си, че все аз съм бил виновен за техните грешки.“

Христос казваше: „Видях Сатана как падаше отгоре надолу като светкавица“; аз ще кажа: видях как слънчевите лъчи падаха отгоре надолу – какво означава падането? Ако слънчевите лъчи не бяха падали, какво щеше да стане със Земята? Съвременният християнски свят е пълен с противоречия и заблуждения, а няма учители, които да обяснят правилно нещата, както са в Природата. Например някой говори, че трябва да бъдеш много мъдър, много умен, за да станеш цар; друг казва, че за да може да управлява човек, трябва да бъде много богат; трети

казват, че човек трябва да бъде генерал, за да управлява народа си, но смисълът на Живота не е във всички тези неща. Аз познавам два вида царе, банкери и генерали: познавам генерали, които воюват, без да избиват хората, и ние в съвременното общество имаме по-голяма нужда от тях. Някои казват, че на нас не ни трябва генерали – не, трябва ни, само че правилно да си изпълняват дълга. А който завижда на богатия и иска да вземе неговото място, това не е разрешение на въпроса; двама или трима души не могат, според мен, да носят една сабя, така че този, който е роден за генерал, ще изпълнява своята служба.

В окултните науки се казва, че на един стол могат да седят едновременно няколко същества, без да се обезпокояват едно от друго; ще попитате как е възможно това – ще ви го обясня. Да допуснем, че имаме една тенекия, която събира най-много десет килограма – да турим в нея едри куршуми, докато се напълни; казваме, че тенекията е вече пълна, обаче в междините може да поставим още няколко килограма ситни сачми – и сега казваме, че е пълна, но в по-малките междини може да турим ситен пясък, докато се и те запълнят; в същата тенекия може да налеем също един килограм вода и пак ще остане още малко място, в което може да налеем около сто грама от най-хубавия спирт; така тези противоречиви елементи заеха място в тази тенекия, която на пръв поглед изглеждаше, че се напълни само от едрия куршум. Тъй че идеята, че на моя стол не могат да седят много души, е неправилна; на моя стол могат да седнат десетте души, които взеха по един предмет от царя – даже и аз, единадесетият, мога да седна на същия стол. Следователно няма да има никакво противоречие – аз съм избрал числото 11, защото кара хората да мислят. А това става, когато човек мине най-големи изпитания – всички велики народи с характер са минали през най-големи изпитания, през огън и вода. На героите в света трябва да се подражава, а не да се съжالياват – такива хора сами си избират своята съдба и те носят леко своята раница. Героите нямат нужда от спасение, те сами се спасяват. Сега и между вас, българите, има герои.

Разправят за един голям, ловък апаш в Англия. По едно време английската полиция успяла да го улови, затворила го и за да не избяга, вързали му краката и ръцете

с възжета. Стражарят, който му носел храна, забравил при него една вечер свещта. Апашът веднага съобразил, че може да се спаси с тази свещ, и затова внимателно прегорил с нея връвта на краката си, а после – връвта на ръцете си. Като се видял свободен от връзките на затвора, веднага изскочил от прозореца и излязъл на свобода.

Когато се намерите затворен като този апаш, вие започвате да се вайкате и да казвате, че ви преследва тежка съдба; знайте, че дяволът, когато ви улови и завърже, всякога ви оставя една запалена свещ, с която можете да се спасите, и казва: „Ха да видим сега герой ли си“ – но вие стоите, разсъждавате и си казвате: „Как може това нещо, предпочитам да стоя вързан, отколкото да се опаря“. Бъди герой, изгори възето и излез – такава запалена свещ всички имате, тя е човешкият ум. И да ви направи някоя пакост дяволът, Господ ще му заповяда да ви остави една свещ, с която може да се спасите; тогава дяволът казва: „Сега ще видим дали си герой, т.е. човек за Небето, или ще останеш мой роб – достоен ли си да се развържеш и да пътуваш по тесния път нагоре, или ще останеш да ореш на мен“.

Защо днешните българи орят? Те не са могли да се освободят навреме, не са могли да се развържат и дяволът ги е впрегнал и казва: „Дий, дий“ – това е една алегория, за да мислите. Мнозина казват днес: „Тъй е казал едно време Питагор, тъй е писал Трисмегист на златната си плоча, тъй е казал Кант“ и прочее; моите почитания към всички тези труженици, но знаете ли отде са взели тези учени хора своето учение? Всички се възхищават от техните учения и ги тълкуват; тълкуванията им приличат на тези, които някои съвременни богослови правят върху посланията на апостол Павел и други за определения и неопределения член и казват: „Апостол Павел не е турил на място този или онзи член“ – в това се състои тяхната критика и тълкуване. Когато пишете нещо, вие не мислите къде да поставите този или онзи член, а гледайте мисълта ви да бъде правилна, съдържание да има – апостол Павел е могъл и без членове, и без запетаи да изрази същата мисъл. Като кроите една дреха, едната част ще бъде предницата на дрехата, а другата част ще бъде гърбът. Който мисли за определения член, това показва, че той е определен член на някоя църква, а

който говори за неопределения член, то значи, че той е оглашен – никаква философия няма тук.

А дълбоката философия седи в това, което Природата е изработила. В едно цвете има много по-голямо съдържание, отколкото в научния трактат на Питагор или в *Критика на чистия разум* на Кант, или в десетте правила на Трисмегист, писани на златната плоча. Ти минаваш по една поляна и стъпкваш едно цвете, което струва повече от книгите на тия хора, и продължаваш да философстваш: „Тъй е казал Кант“ – да, приятелю, ти стъпка цветето и не прочете какво е написано върху него, в неговата книга. Казваш: „Вярвам в Бога“ – не, приятелю, ти си най-невежият, ти си човек на Стария Завет, митар и грешник, дигнал си най-голяма гюрултия за съботата и т.н. Светът не е създаден за никакви съботи и няма определена събота за почивка – в света има само една събота, тя е съботата на Любовта и кръщението с Огън.

Който е герой на своите добродетели, той има закона на Любовта. Този, който се кръщава с Божествената Любов и Мъдрост, той ще бъде Син Божи; следователно Любов без Мъдрост не значи нищо и Мъдрост без Любов – също. Тези две велики сили, Любовта и Мъдростта, трябва да проникнат дълбоко във вас и да ги разберете във всичката им широчина и дълбочина, т.е. тъй, както се проявяват в този широк Божествен свят – само така ще се осмисли сегашното Учение. Ако взема да разправам за сегашната алгебра и геометрия, те ще оживеят. Ако се изучават правилно рисуване и поезията, ще има съвсем друг резултат; в днешната поезия обръщат главно внимание на римите, например „По плет се скитам и за тебе питам“ или „Раз, два, три, генералът се скри“ – светът е пълен с такава поезия. Ще кажете: „Опасно нещо е да се скрие генерал“; няма нищо от това, че се е скрил – човек, който се крие, е много скромен, не иска да го виждат. Казват за някого, че обича да изгъква; ако сравним този човек с един фенер, той ще служи за осветление, а ако е някой планински връх, ще може отдалеч да определя посоката – няма нищо от това, че обичал да изгъква. Какво се разбира от стиха: „По плет се скитам“? То значи: „Изучавам законите в България“. „И за тебе питам“ значи: „И за тебе върша всичко това“. Ще кажете:

„Този поет е написал много глупаво изречение“; напротив, това изречение е много умно, тъй че *умно* и *неумно* – това са неща относителни.

От разказа, който ви представих (за избиране от десетте определени от царя предмети), най-много е спечелил този, който избрал яйцето, от което излязъл петелът – що е петелът? Той е закон на самопожертването, т.е. постоянно да даваш, а другите да вземат. Благодарение на този велик закон на самопожертването светът върви напред и всичките тия десет предмета (корона, перо, далекоглед и т.н.) дължат своя прогрес на петела.

Има нещо много по-високо от петела, а то е при всичките свои неуспехи да намериш смисъла на Живота. Поставиш на главата си царската корона, но това положение не те задоволява – петелът се провиква: „Кукуригу“: това значи, че си пропял не навреме – взе короната, но не намери същественото в Живота; търговец си, но се връщаш у дома обезсърчен, недоволен – петелът се провиква: „Кукуригу“; написал си книга, но тя няма голям успех, чувстваш се нещастен – петелът се провиква: „Кукуригу“; чел си някаква книга на Мъдростта, но не си разбрал нищо от нея – петелът се провиква: „Кукуригу“; сял си жито и други храни, но нямало плодородие, ти оставащ разочарован в надеждите си – петелът се провиква: „Кукуригу“. Съвременният петел казва на хората при всичките им работи: „Кукуригу“ – това кукуригане означава много нещо.

Аз ще ви оставя да разсъждавате върху думата *кукуригу* до следната беседа.

25 май 1919 г., София

ОТХВЪРЛЕНИЯТ КАМЪК

*Камъкът, който отхвърлиха зидарите,
той стана глава на ъгъла.*

От Марка 12:10

Какво интересно може да има в един отхвърлен камък? Ще ме запитате: „Какво съдържание, каква философия има в един отхвърлен камък?“. Такива изоставени камъни има днес с милиони в България – при граденето на всяка къща изоставят много такива камъни. Нещастieto се състои именно в това, че има много изоставени камъни и те представляват спънка в Живота. Като прочетете цялата глава, ще разберете съотношението, което съществува между прочетения стих и останалите стихове, и ще разберете защо са казани тези думи. Ако нямаше зидари, не би се говорило за този камък, тъй че зидарите са виновници. Като градят някоя къща, зидарите събират камъни, разчупват ги и затова има изоставени камъни. Следователно под камък разбираме процес на градеж.

Онези, които се занимават с положителните науки, казват, че всички неща трябва да бъдат видими, осезаеми, реални. Обаче не всички осезаеми или доказани неща са верни или реални. Има хиляди неща в света, които не са доказани, а са верни. Има хиляди философи в света, за които нищо не се знае, но това, което те са казали, е право; има и много такива, за които светът знае, че съществуват, но тяхната философия не е права. Като чета някоя философска книга, аз свалям петдесет процента от истинността ѝ, после изваждам още двадесет и пет процента и само върху останалите двадесет и пет процента разсъждавам.

Числото 25 за мен е съдържателно число – то е закон, с който меря всички неща. Може да ми възразите, че дните и нощите се мерят с един цикъл от двадесет и четири часа, но всъщност Земята не прави своите обръщания за двадесет и четири часа точно, а в един период от около двадесет и пет часа. Числото 25 се отнася не само до Земята, но и до човешкия живот. Аз разлагам това число тъй, както децата разлагат числата. Числото 25 е съставено от числата 2 и 5,

които събрани дават числото 7. Тъй че тук имаме три числа: първото число е 2, второто – 5, а третото – 7. Ще кажете: „Нима не знаем какво нещо е двойката – знаем я още от училищния период“. Всички ученици, студенти, цял свят все от двойки плачат. Всички страдания, всички неволи, всички грехове, разрушаването и създаването на световете, всичко започва с числото 2. Имате благороден син, чист като девица, и вие не сте пожалили никакви средства, за да го възпитате и образувате, обаче някоя мома е вторачила очи към него и иска да се съедини с него, защото двойката без единицата е отражение на единицата.

Всяко число има свое отражение. Когато изучавате астрологията, ще видите, че и там има известни отражения. Във физиката също има отражения, например светлината на Земята е отражение – то е сянката на светлината, която се състои от билиони трептения. Вие изучавате сега само тия неща, в които има трептения, т.е. вие изучавате само сенките на отраженията. Дето има движения, там е мястото на сенките. Не казвам, че сенките не са реални неща, но са неща преходни. Една сянка може да ни послужи временно, но вие не можете да я направите основа на вашия Живот.

И защо именно числата 2 и 5 имат еднакво отношение към нас? Числото 5 е сбор от произведението 2 по 2 плюс 1. Следователно човешкият ум не е нищо друго освен две жени, оженени за един мъж. Човешкият ум разговаря с двете си жени, като се спогажда с едната си жена, а с другата не може. Това е държава с две партии, от които едната е консервативна, а другата – демократическа. Според окултистите едната наричат *висш ум*, или *висш манас*, а другата наричат *низш ум*, или *низш манас*. А това аз наричам *ум на двете жени*, но такъв ум според сегашните закони на Църквата е осъден на отлъчване. Някои казват: „Да облагородим, да възвишим ума си“; да, но за това той трябва да се научи да живее само с една жена. Колко ще останат тогава? Като извадим 2 от 5, ще останат 3 – то е числото, от което може да започнем нашия Живот.

Мъж и жена могат да се карат, но когато започнат да се карат две жени, вдига седим и прах в къщата. За да проверите това, прочетете историята на Яков, който се ожени за двете дъщери на Лаван – по-голямата и по-малката; проследете

какви са били техните отношения. Яков имаше дванадесет сина, единадесетият от които беше Йосиф. Защо продадоха Йосиф, който беше единадесетият по брой, а не друг някой? Ще кажете: „Случайно съвпадение“. Съвпадението е един кармичен закон, отмерен закон на действие. Няма да се спирам да обяснявам защо Йосиф трябваше да бъде продаден. Между Яковите сина беше този камък, който трябваше да стане тъгъл, но зидарите го отхвърлиха. Йосиф беше продаден от братята си, но после той стана глава на тъгла. Във времето на големия глад, който настана в цялата ханаанска земя, Йосиф беше пръв голедец в Египет и спаси от глад много хора, между които и своите братя. Това не е история само с евреите, но е повседневна история с всички. Нещастията във всеки дом се дължат на отхвърлянето на този камък – той е числото 11.

Коя от двете жени остава в дома? Тази, която е най-умна и най-практична, но според мен тя не е и най-добрата. Добрата жена всякога е готова да даде своето място на другите. Съвременното общество, съвременните домове страдат от вътрешно раздвояване, защото тези две жени се борят коя да има мъжа – тези две жени се борят за един мъж. Вие знаете как двете жени на Яков го подкупуваха. Един ден синът на Яков беше пратен от майка си да донесе гъби и майка му каза на Яков: „Тази вечер аз те купих с гъби, затова при мен ще дойдеш“. Ще кажете: „Може ли по такъв начин да се подкупува един мъж?“. Всички мъже се подкупват – кажете ми дали през тази война¹² остана някой неподкупен мъж? Всички вие, които ме слушате, било мъже или жени, може ли да турите ръка на сърцето си и да кажете, че не сте подкупени? С това не ви съдя, но казвам една истина.

В едно от стихотворенията си Славейков пише: „Парице, парице, всесилна царице, с тебе в Рая, без тебе накрая“.¹³ И всички духовни хора днес все за Господа декламираат и казват: „Господи, Господи, Ти, наша парице, на Тебе като се кланяме, ние сме в Рая, но напуснем ли Те, ние сме накрая“. Парата – това е жена, която развращава съвременното общество, тя е дом на блудодеяние. И наистина, днес всички престъпления се вършат само за парата – жената се жени за мъжа само за неговите пари, защото е

силен и неговите мишци са здрави, за да изкарват прехраната. Когато някой каже, че идейно обича, той сам себе си лъже. Така идейно и котката хваща мишката, така идейно и вълкът сграбчва овцата. Едно време, когато Господ създал вълка, пратил го да пази овците, направил го техен пастир. На първо време вълкът започнал да им използва вълната, после – млякото, докато най-после започнал да опитва и месцето им. За тази последна постъпка Господ изгъдил вълка в гората, а на негово място оставил кучето, което и до днес изгълнява ревностно тази служба.

Какъв е в основата си този камък, който зидарите отхвърлиха и стана глава на тъгла, как трябва да се подразбира това нещо геометрически – глава на тъгла? Защо да не е глава на линията? Вие, които сте изучавали геометрията, какво ще кажете за посоката на тази глава – накъде трябва да бъде тя: дали нагоре, дали надолу, или настрана? Ако обърнем този тъгл надолу, ние имаме една посока на движение; обърнем ли го нагоре, имаме друга посока на движение. Вашето тяло без ръцете ви представлява този камък, а двете ви ръце представляват тъгла. Аз искам да изучавате живата геометрия – човек е построен на геометрични начала. Може да ме запитате: „Тъгл без линии не може ли?“. Не може, това е закон. Тъгълът показва две противоположни сили, които действат в една и съща посока и имат един общ център. Между тези сили всякога ще има известно пространство, защото като разнородни, между тях се образува една плоскост, която в геометрията се нарича тъгл. Ако силите са еднородни, те ще вървят по права линия. Ще кажете: „Знаем ги ние тези неща“. Не, не ги разбирате още.

„Този камък, който зидарите отхвърлиха, стана глава на тъгла“ – отде са го отхвърлили? Има едно предание, според което когато в Египет съграждали великата пирамида на Гиза, камъкът, с който щяла да се завърши тази пирамида, бил издялан най-напред и оставен настрана. Тази пирамида се градила с векове и затова зидарите подритвали този камък, като не знаели смисъла. Като се завършила пирамидата, дошъл главният майстор и положил отхвърления от толкова време камък като връх, като глава на пирамидата. И така този камък станал глава на тъгла.

Пирамидата показва човешката еволюция. Този камък, който трябва да се постави на върха, за да завърши еволюцията на човека, се подритва от едно място на друго – днес всички философи подритват този камък. Знаете ли каква е била големината на тази пирамида? В нея имало материал от близо шест милиона тона. Хора, които се занимават с изучаването на старините, на разкопките, казват, че за да се пренесе материалът на тази пирамида, се изискват шестдесет хиляди машини, всяка от които да събира по сто тона. Може да си представите какви усилия на човечеството е коствала тази пирамида! Ще кажете: „Какъв смисъл има тази пирамида?“. Тя има много голям смисъл, защото е емблема на съвременния човек и в нейните размери и мерки са определени всички събития, които са станали и трябва да станат в бъдеще. В нея се включва астрономията с всичките ѝ подробности. Върху тази пирамида може да се чете и миналото, и настоящето на човечеството, но малцина могат да четат по нея, защото нейният език е труден.

Някои съвременни учени хора прочитат ред книги и започват да мислят, че много знаят – не се лъжете, че знаете. Според мен истинско знание има само този, който може да хване смъртта и да я обуздае. Тъй че вие може да сте философ, богослов, мистик или какъв и да е друг, но мачка ли ви смъртта, вашата наука не е положителна и вашият камък е отхвърлен.

Писанието казва, че кривият камък е станал глава на този ъгъл – на кой ъгъл? На Любовта и Мъдростта в Невидимия свят. В създаването на света, в целия Космос се крие една велика тайна. Вие мислите, че само сегашните хора се борят, само днес има такива вражди. Това, което става сега, то е отражение на миналото. Тази злоба, тази омраза, тези неразбранщини между хората, всичко това не е продукт на настоящето, а е продукт на миналото. Това мога да докажа с ред факти. Например явява се у някой човек една болест като разстройство на мозъка, стомаха или какво да е друго; тази болест се явява сега, но причините за явяването ѝ са отпреди сто, двеста, хиляда и повече години. Лекарите признават, че тази болест се е появила най-много отпреди двадесет години. Тези болести се причиняват от много натрупани остатъци, от

много непотребни утайки, които предизвикват реакция и създават анархия в организма, вследствие на което се явява температура и ние с ужас наблюдаваме как температурата се повишава от 38 градуса на 39,5 градуса, 40 градуса, 40,5 градуса, 41 градуса и краят приближава. – „Колко страшно нещо!“ – казвате. Аз казвам: няма нищо страшно освен повишаване на температурата. Човек може да остане жив не само при 41 градуса, но и при 100, 200, 2000 и повече градуса. Ще ме запитате: „Може ли да остане жив при толкова градуси, както сме сега?“. Сегашните хора са едно посмешнице на човечеството по своя организъм. Ако имате възможност да разгледате човека под специален микроскоп, вие ще видите каква е неговата красота.

Ние смесваме в ума си две идеи – за духовното и за материалното. Ние живеем с духовни работи в нашия ум, но като се наядем, казваме: „Днес сме добре“. Утре, като огладнеем, започваме отново да се безпокоим и замисляме пак за материалното. Жената, като се наяде, казва: „Е, слава Богу, днес съм доволна, няма дефицит“. Питам: каква наука има в един живот, който е пълен само с дефицити? Днес мъже, жени, деца влизат в кухнята и казват: „Колко хубаво мирише!“. Така постъпват и владици, и учители, а после казват: „Ние сме културни, идеални хора“. Да, културни хора на тигана и на маслото. Някои питат защо не ви уча на нещо по-философско. Дайте ми нещо философско, за да видя каква е вашата философия.

Изписвам един център – какво означава този кръг? Той означава една велика идея, с която е започнало Битието – този кръг показва по какъв начин е започнал светът. Светът най-напред е започнал от един кръг без център, който после се определил от само себе си, или тази първоначална причина се е придвижила в тази посока, направила едно кръгообразно движение и се е спряла. След това от повърхността на това свое първо движение първоначалното положение се изгубило и се образувало едно бездействие, или тъмнина, както индусите казват – образувал се периодът на Кали Юга. След време в центъра на този кръг се явила една малка точка, тъй както вие поставяте пергела в центъра на кръга и описвате около нея окръжност. Тъй че тази Сила, след като определила своите граници, до които ще работи,

влиза в центъра, разработва там своя кръг, за да образува Вселената – това наричам забременяване на Космоса с една велика идея. Тази малка точка е важната.

Вие си казвате: „Нима е толкова важна тази малка точица?“. Да, тези малки точки вършат всичко в света. Например у вас се явява някаква болест, но в същото време ви излиза и една малка пъпчица, която забира и с това отвлеча вниманието ви от другата болест. Значи в тази малка пъпчица се концентрира всичкото ви безпокойство. Когато у вас се заражда известна хармония, също трябва да се яви една пъпчица, една точица – вие виждате вашите идеали в центъра и казвате, че сега животът има смисъл. Казвам: сега вашият живот е станал бременен с една идея. Питате: „Само с идеи ли живеят хората?“. Да, с храна хората вегетират, а с идеи живеят. Не трябва да се смесват съществуване с вегетиране – това са две различни положения. Казвате: „Ще съществуваме ли?“. Било ли е време, когато да не сте съществували – може ли частицата да каже, че не е съществувала в цялото? Следователно всяка частица е съществувала в цялото. Когато частицата се индивидуализира вътре в цялото, то с това започва и нейното индивидуално съществуване. Съществуване значи проявяване – от санскритската дума *sat*, която значи да се проявиш. Когато започнеш да мислиш, да се движиш, да вършиш Добро или зло, ти съществуваш. В това отношение Доброто и злото в света са двете сили, които действат.

Злото се състои в това, че зидарите отхвърлили този камък. Когато човек отхвърли една велика идея от ума си или едно желание от сърцето си и когато един народ отхвърли своите идеали и се подкупва за някакви си пари, той губи. Ако държавниците се вслушваха в идеалите на народа, не биха правили грешки. Държавниците и духовните хора, като се индивидуализират, мислят, че тяхното благо стои вън от този камък. Не, вие може да съградите цялото човешко тяло, но ако този камък седи извън това тяло, нищо не струва. Може да сте някой милионер, но без този камък вие сте човек без глава, т.е. човек без един положителен ум или положителна душа, или положителен Дух. Умът, душата и Духът са три различни идеи. Кое е положително? Това, което се променя, но не се изменя.

Положителното е господар на своята съдба и не се стреми да завладее света. В положителното всякога има стремление да се съгласува с великата хармония, която съществува от паметивека. Навсякъде – между мъже, жени и деца, във всички домове трябва да има хармония. Някои казват: „И да няма хармония между мен и мъжа ми, пак ще може да живеем“. Не, не може така да се живее – колко мъже съм виждал да бягат от такъв живот!

Знаете ли на какво приличат тези мъже? Един ден Настрадаин Ходжа карал за дома си десет магарета, натоварени с дърва, но като се уморили, те не искали да вървят. Настрадаин Ходжа се чудел какво да прави с тях, за да ги накара да тръгнат. Минал покрай него един пътник и казал на Настрадаин Ходжа, че има цяр против тези упорити магарета – дал му една лютива чушка и му казал да ги намаже около опашката. Настрадаин Ходжа послушал съвета, намазал магаретата и действително те отишли у дома си. Не взимайте този пример в лош смисъл. Същото нещо се прилага и по отношение на вас: заболи ви гърлото, възпали се силно и за да оздравеете, дават ви някой лют цяр – вземате цяра и си отивате у дома. За да се постигне целта, трябва да ви се даде нещо горчиво, нещо лютиво. Някой мъж, след като жена му го намаже със своите мисли, той избягва от дома си, отива в някоя кръчма или забягва в странство. Това се отнася не само за мъжете, но и за жените.

Не ви говоря това, за да ви укорявам. Аз вземам числото 2 като форма – това число съществува вътре във вас, дето има известно противоречие. Ние ще се освободим от противоречията в Живота, когато поставим този камък глава на ъгъла, защото само той свързва Любовта и Мъдростта, за да работят във великата хармония, защото само чрез него може да се проектират тялото, белите дробове и всички органи и така да се прояви целокупният човек. В съвременното общество слушам да казват, че Господ ще оправи света. И аз вярвам, че Господ ще оправи света, но въпросът е дали ние ще можем да оправим нашия свят.

Когато дойде пролет, цветята започват да цъфтят, здравите хора я посрещат весело и засмяно, а болните хора посрещат по друг начин Слънцето и пролетта. Пролетта, която за здравите хора е приятна, за болните хора е чис-

тене; и наистина, дойдат ли месеците април и май, за тях настъпва криза. Българите казват, че месеците март, април и май ликвидират сметките на болните, а на здравите дават енергия и подтик. Ние сме свързани с всички сили, които действат в Природата, понеже те действат и в нашето тяло. Ние сме зидарите, които отхвърляме този камък, туй разумно разбиране, и казваме: „Трябва да дойде едно общо оправяне“. Това оправяне е като пролетта – важно е дали аз ще бъда в състояние да го използвам. Казвате: „Първо трябва да се поправи човечеството“ – човечеството е отдавна поправено, но единиците от него не са поправени, били те жени или мъже, без разлика на това какви титли носят, дали са учени, или невежи. Аз казвам, че на всички липсва по нещо. Дотогава, докато умираме, ние глава нямаме; докато страдаме, ние знание нямаме.

Казвам: когато се появил центърът на окръжността, Вселената станала бременна, при което точката се придвижила и разделила кръга наполовина. С това Вселената се самоопредилила и родила първо жената, която най-напред разделила света – затова едната половина на Земята е светла, а другата половина е тъмна. Мъжът се разгневил на тази жена, която разделила света, и затова днес той осветява само едната половина, и то тази част, която той обича. Тези две жени се гонят, но той всякога осветява само тази, която обича. Тази жена, която се радва, наричат ден, а която се сърди – нощ. Или с други думи, жената, която се радва, е висшият манас, или денят, а тази, която се сърди, е низшият манас, или нощта. Тези два ъгъла са двете жени. Защо човек има по две ръце, два крака, мозъкът е двоен, белият дроб е двоен, сърцето е двойно и т.н.? Всичко е разделено, защото има две жени. Ще кажете: „Тогавата да махнем двойката“ – няма защо да махаме двойката, а трябва да разбираме нейната същина. Според мен материята е отражение на Духа, материята е пак жена. Тази жена не ражда постоянно. Ние сме попаднали в обятията на тъмната майка, която постоянно ни мачка и казва: „Вие ще държите ли още с този баща, който ми изневери? Оставете него и елате при мен, аз ще ви дам щастие!“.

Тези хора, които вярват в реалността на света, тях наричаме материалисти. Утре, след като вашите очи, ръце,

стомах, мозък и прочее се разкапят, изгубва се и всяка реалност. И нервите се разкапват – къде е реалността, де е положителното в света? Ще кажете: „Ние сме вярващи хора, вярваме в един Господ“ – радвам се, но вие били ли сте при вашата светла майка, ходили ли сте в светлата страна на Земята? Някои хора казват, че познават Земята. За да познаете Земята, трябва да излезете десет хиляди километра из пространството нагоре, за да видите какво нещо е тя. От гледището на културните хора, които живеят по-горе от вас, вие сте в положението на риби, които живеят на дъното на океана. Културните хора, които живеят над вас, ви изваждат с въдиците си и казват: „Да оставим ли този човек тук, или да го изпратим да се прероди?“. И смъртта не е нищо друго, освен една въдица, на която се туря някой червей, за да се хване рибата. Господ казва, че тази Божествена мрежа ще се хвърля винаги, до скончанието на века – едни ще изважда от морето и ще ги туря на сушата, а други ще хвърля отново в него.

Във всички прояви на Природата ние трябва да виждаме положителни, неизменни неща. В какво се състои неизменното? В желанието да се зароди у нас оная братска връзка и да разберем, че всички хора страдаме еднакво в тоя свят, безразлично дали сме богати, или сиромаси, учени или прости, родители или деца. Когато съзнаем тоя факт – че всички имаме едни и същи страдания и еднаква съдба, че спасението на едного е спасение и на другото, ние ще дойдем до една правилна философия на Живота. Но не тъй, както светът и църковниците разбират – защо? Защото ако разрешението на една малка задача е правилно и вярно за един ученик, то не значи, че с това се изчерпва и цялата математика. И в геометрията изваждат много геометрически формули, но не ги доказват. Теоремата, че сборът от трите ъгъла в един триъгълник е равен на два прави, не включва в себе си цялата геометрия. Следователно ние трябва да погледнем малко по-сериозно на всички въпроси и да се замислим какви трябва да бъдем в сегашния момент. Ако кажем, че сега сме лоши, но в бъдеще ще бъдем добри, това не е правилно разрешение на въпроса. Сегашните ви лошавини са вашето минало, а сегашната добрина е бъдещето ви.

Нашата добрина може да се изпита. Тя може да се провери тъй, както се проверява промяната, която става в гладния човек, след като се нахрани – такъв човек се ободрява, развеселява. Да мислим идейно значи да имаме за настоящето време такава съществена храна, която може да даде сила и подтик на нашия ум. Тази сила и храна може да вземаме отвсякъде. Според мен всички писатели, от какъвто калибър и да са, са цветя. И затова вие като пчелите извадете си мед от който цвят искате. Не мислете защо са създадени тези или онези цветове – всички цветове са създадени с определено предназначение. Всяко нещо, било то Добро или зло, всяка мисъл, всеки Ангел или демон, и те си имат своето предназначение в Космоса. Какво нещо са Ангелите и демоните? Те представляват движение в две противоположни посоки. Едните са пълни кофи, които отиват нагоре, а другите са празни кофи, които слизат надолу. Ние искаме само пълни кофи. Добре, ние искаме пълни кофи, но като се изпразнят те, отде и как ще се напълнят? Следователно праведният, като отиде горе, ще стане грешник, а грешният ще стане праведен. С това имаме движение на колелото, по което върви прогресът на човечеството. Човек трябва да съзнава, че може да бъде и грешен, и праведен, но трябва да върши Волята Божия.

Човек, който гради, не може да не се оцапа. Не трябва да мислите, че няма да оцапате своя ум. Нас не трябва да ни смуцават законите на държавата. Ние трябва да имаме в себе си други закони, от които нашето битие се обуславя, защото когато България и всички държави изчезнат, Земята и Слънчевата система се превърнат, ние пак ще съществуваме. Земята ще се промени, тя няма да бъде такава, каквато я виждаме днес – затова България не определя вашето битие, а вие определяте битието на България.

И тъй, казвам: на Земята цялото зависи от своите части, а в Духовния свят частиците зависят от своето цяло. Ще ви изясня тази мисъл: двадесет милиона хора на Земята може да се сплотят в една обща идея и общи чувства и да образуват един народ, обаче един ден техните идеи и чувства може да се изменят така, както се изменя гъсеницата, когато преминава в пеперуда. По същия начин и вие няма винаги да бъдете българи, ще се простите със своята националност

и ще измените начина на своя живот. Една гъсеница прекарва това положение само четиридесет дни, а после преминава в пеперуда. Един народ е поставен в дадена форма само за четиридесет дни и през това време нему предстои да изгълни всички свои задължения към себе си и след това ще заживее с други идеи и чувства. Тогава ние можем да заменим думите *българин, французин, германец* със съвсем други понятия. Като кажем думите *ръка, крак, мозък, бял дроб*, ние имаме известна представа – значи всяко нещо си има смисъл в своя организъм. Какво означава думата *българин* в общия организъм? Аз турих българите в черния дроб, но трябва да знаете, че частиците на черния дроб, както и всички същества, еволюират и постоянно се изменят. Така и българите след време ще минат в друга форма на развитие – тогава ще търсите българина по-горе в организма.

Велика Мъдрост е да разберете смисъла на отхвърления камък – камъкът означава неизменното, постоянното, непроменливото. Ние принадлежим на известна Църква, а отхвърляме принципите на Природата, но трябва да знаем, че нашите философии ще изчезнат, а принципите на Природата ще останат неизменни. Каквото е създала майката Природа, то си остава. Замислете се защо се раждат мъже или жени, защо в едно семейство се ражда първо момиче, а някога обратно – момче, защо сте склонни към известна философска система, защо сте приели християнството и т.н. Ще ми отговорите: „Защото християнството спасява хората“. Съгласен съм петдесет процента с вас. Тогава казвам: вие сте били болни и сте излезли вече от болницата – в такъв случай какво отношение има болницата към вас, които сте оздравели и започнали да орете и сеете? Или ще започнете всеки ден да ходите в болницата и да благодарите на лекаря, че ви е излекувал? Един лекар ще ви каже: „Стига вече благодарности, защото имам и други болни“.

Ще кажете: „Ние трябва да се молим на Бога“ – разбира се, че трябва да се молим, но не като болни хора, а като здрави. Като болни хора ще пиете лековете, ще лежите на гърба си, ще се обръщате от едната страна на другата, ще коленичите от болки, но като здрави, ще вземете ралото и мотиката и хайде на нивата и лозето, и ще правите поклонни. Всеки болен човек е християнин. Но ще кажете: „Аз съм

от друга партия“ – от каквато партия и да си, какъвто и да си по вероизповедание и възгледи, било будист, мохамеданин, теософ, окултист и друти, болен ли си, ти си християнин. Някои ме питат защо християнството не е поправило света. Отговарям: християнството е наука за болни хора и то е помогнало на тях, доколкото е могло, а в света няма още наука за здравите хора. Някой казва: „Аз искам да се занимавам с велики идеи“. Питам: ти свърши ли с всички лекарства, с всички болни, прости ли се с всички милосърдни сестри, излезе ли от болницата? Ако си се справил вече с всичко това, ще може да влезеш в света, ще научиш закона на християнството и тогава можеш да намериш светлата си Майка. Вие, съвременните хора, сте християни, но не сте още Синове Божии. Горко сега на този, който каже, че е Син Божи – биха го обесили, биха го сметнали за еретик, за смахнат човек и т.н. Син Божи е човек здрав физически, душевно и умствено, и той не умира – така го определям.

Ние трябва добре да разбираме Христовото учение. Христос казва: „Аз дойдох да сторя не своята воля, а волята на Онзи, който ме е изпратил“. Кой е Той? Още не Го знаете. Всички Го търсят пипнешката и свещи Му палят, и тамян кадят, и нагоре гледат, и ядат, и пият, и четат, и никой не Го знае още – горчива истина. „Това е живот вечен, да познаеш единаго истиннаго Бога“¹⁴ – какво значи Бог? Бог значи движение в права посока на твоето битие. Бог е туй, което стимулира правилното движение у вас. Движението аз тълкувам или превеждам с думата *Любов*, защото само Любовта образува движение. Мома или момък, като се влюбят един в друг, движат се един към друг; хората, като се влюбят в някое учение, обикват всички. Следователно болните хора, които аз наричам християни, са отхвърлили този камък на тъгла, защото не им трябва. Ние, като болни хора, лежим на гърба си и чакаме все наготово. Викат някой лекар при един болен и последният вика: „Ох, господин докторе“, но като му сложат кюфтета, яде – яде той, но и гъшка. Вашите кухни са за болни хора. Мъжът дойде от работа и започва да вика: „Защо не си сготвила, не знаеш ли, че съм болен човек, че съм християнин?“. Казвате: „Благородно е името християнин“ – да, но докато си в болницата, а излезеш ли от нея, вече не си християнин.

Аз разсъждавам идейно, не ме разбирайте криво. За мен в света няма противоречия, всичко е ясно. Ако всички бихте разбирали въпросите тъй, както аз ги разбирам, светът в един ден щеше да се оправи. Аз си представям хората от сегашния свят завързани един за друг, за да бъдат сигурни в живота. Аз казвам: престанете да се връзвате – връзването е признак на болезнено съзнание, защото само болните се осигуряват. Старите хора казват: „Ние трябва да се осигурим“ – то значи: „Ние трябва да се смирим, да станем християни на стари години, да заживеем за Бога“. Това са всички хора, които отхвърлят живия камък. Всеки човек, който не изпълнява Волята Божия, все остарява.

Ще ви приведа един разказ от Шекспир, взет от датския живот. Един много мъдър цар искал да направи опит с един прочут човек в своята държава, наречен за своята святост и чистота Антон Праведни. Царят повикал един ден Антон Праведни при себе си и му казал: „Искам да те оставя известно време да управляваш вместо мен, без да знае народът за отсъствието ми“. На първо време Антон Праведни отказвал, но после се съгласил. Заел той царското място и понеже в това време имало много голям разврат, издал строга заповед: „Всеки, който се улови в прелюбодеяние, да се екзекутира“. Синът на един прочут датски велможа се провинил в това престъпление. Извикал го Антон Праведни при себе си и му казал: „Ти си се провинил зле и според заповедта ще трябва да бъдеш екзекутиран“. Младежът се уплашил много и решил да изпрати сестра си, която била чудна хубавица и се готвела да постъпи калутерка, да измолви живота му. Като видял тази хубавица, Антон Праведни ѝ казал: „За нищо друго няма да се съглася да простя братата ти, освен ако се съ согласиш да ми станеш любовница, без да знае за това някой“. Антон Праведни бил женен и разведен с жена си, а отпосле станал праведен. Сестрата се погнусила от това условие и казала на братата си, че той ще трябва да понесе наказанието си. Братът я запитал: „Какво лошо има в това, ако се съ согласиш – поне ще се пожертваш за мен“. Мъдрият цар узнал тайно това, намерил разведената жена на Антон, казал ѝ да се преоблече в дрехите на красивата девица и в определения ден да му се представи. Като успял в своето желание, Антон издал заповед да екзекутират

младия момък – с това той искал да се ухитри. Мъдрият цар узнал и това и казал на началника на затвора да не се екзекутира младия момък. След туй повикал Антон на обяснение. Тогава Антон Праведни се изповядал и казал: „Всичко в света можах да победя, но пред очите на красивата жена не можах да устоя и паднах“.

Падането на всички съвременни хора е там. Хора, които се свързват в едно общество или братство, без да вярват, извършват подобно прелюбодеяние. Хора, които минават от едно братство в друго, които се женят за една, втора и трета жена, в моите очи са като Антон Праведни и те няма да придобият никаква Мъдрост. Мъдростта е вътре в самата Природа, вътре в нас. И затова ние трябва да се вслушваме дълбоко в онова вътрешно подбуждение – да вървим в посока на онзи камък, който ще ни покаже с коя или с кого трябва да се съединим. Ако човек придобие Мъдрост и има за цел да злоупотребява с нея, той прелюбодейства; а този, който придобие Любов и злоупотреби с нея, той прелюбодейства. Всяка благородна мисъл или чувство, което се изопачава, е прелюбодеяние.

Следователно целият свят е болен. Всички днешни болни хора са християни. Най-големият позор, който понася днес Христос в света, е християнството, с което всички се кичат. Ако турите този позор на гърба си само за двадесет и четири часа, тогава ще изпитате най-голямо отвращение в света, като видите как всичко днес се върши в името на Христа. Всичко най-лошо днес се върши в името на религия, цивилизация, свети чувства. И колко мерзки са подбудителните причини за всичко това! Ето защо ние трябва да се стремим всички да станем Синове Божи.

Сега ще изтълкувам думата *християнство* в обратен смисъл: Христос е човекът, който е винаги здрав, поставил е в ред и порядък своите мисли и желания, победил е страстите си и се нарича Син Божи. Само когато научим Божествената Мъдрост, само тогава ние ще бъдем в състояние да разбираме Истината, да станем господари на положението и само тогава ще преобразим света. Тогава ще се наречем и Синове Божи. А днес болните хора управляват света и затова е такъв, затова в него има повече ножове, лекарства, болнични легла, губерки за инжекции и други.

Тази наука ще бъде само за болните, но от нея те повече ще се измъчват. Днес срещам хора от разни съсловия, които не могат да се споразумеят. Днешният човек е един кръст без окръжност, т.е. човек в болница, и казва на другите: „Трябва да си носим кръста“. На един англичанин, който ми каза: „To put Christ on“, аз му отговорих: „To put Christ in“, т.е. той ми каза: „Да се облечем в Христа“, аз му отговорих: „Да възприемем Христа в себе си“. И в някои песни се пее: „Да се облечем в Христа“. Аз казвам: не трябва да се облечем в Христа, защото обличането е временно състояние, то е един преход, а да възприемем Христа вътре в себе си, да станем Синове Божии, да станем здрави. Ако съвременното общество мисли така, ще научи правилно този закон. Чрез страданията хората ще се научат на Доброто.

В Земята е влязъл един нов елемент, който ще оправи света – той е чистият въздух. Изнесете един болен горе на планината на чист въздух и той въпреки своята воля ще оздравее. Иде момент, в който, без да съзнаваме, ще оздравеем. Страданията са подтик, те ни изкарват на високо място. Когато някой стрепи, разболява се и казва: „Няма да правя повече така“ – значи той ликвидира своята сметка. Когато ликвидираме с греховете си, ние трябва да възприемем Любовта, Мъдростта на здравето и на безсмъртието и тогава ще бъдем близо до вратата на великия храм, в който ще научим великата истина на Живота. Ние се стремим към Живот, който може да имате само тогава, когато излезете от тия болници.

Отсега нататък престанете да казвате, че Христос ви спасява, а казвайте: „Ние ще живеем за Христа, ще помагаме на болните да излязат от болницата и ще ги заведем вън от градския живот, защото той е нехигиеничен“. Трябва да се излезе по нивите и полята и там да се оре и копае. Българинът, като оре, казва, че България е уредена, а който не оре, безпокои се докъде ще се даде земя на България – коя част от Македония, коя част от Добруджа и т.н. Това не е българщина, такъв българин не живее даже и в черния дроб на общия организъм, а се намира по-долу от него. Вземете ралото, остена, орете и сейте без къклица и кажете: „Ние сме здрави хора на новата култура и слава Богу, че се освободихме от болниците“.

Още един пример: в една болница имало двама парализирани болни, които считали за безвъзвратно изгубени и затова ги поставили сами в едно отделение. За тяхно щастие един ден болницата се запалила и в бързината успели да изнесат във всички болни от болницата, като забравили само двамата паралитици. Както лежали, те усетили, че огънят започнал да ги понапича. В този критичен момент за живота си те забравили, че са болни, и изскочили навън от болницата. Като се видели здрави, те благодарили на Бога, че болницата се запалила, за да оздравеят и да се освободят от това велико робство.

И вие кажете сега: „Да изгори тази болница, за да излезем ние, паралитиците, и да кажем: Слава Богу, можем да мислим вече тъй, както Бог иска, а не както хората искат“.

1 юни 1919 г., София

ОТХВЪРЛЕНИЯТ КАМЪК

ГЪРБАВАТА ЖЕНА

*И положи на нея ръце и тозчас се
изправи жената и славеше Бога.*

От Лука 13:13

Първото положение в Живота е да се представи Истината в нейната действителна форма. Има истини реални и отвлечени, или положителни и отрицателни. Ако се движите по цевта на целзиевия термометър отдолу нагоре, както се повишава температурата, вие ще имате положителна Истина, но движите ли се отгоре надолу, ще имате отрицателна Истина – в първия случай топлината ще се увеличава, а във втория случай ще се намалява. Ще кажете: „Какво от това дали се увеличава, или се намалява топлината?“. Това нещо е от голямо значение. В Природата само чрез топлината се произвеждат всички растителности и всички плодови дървета. Този закон е верен и за човешкия ум и сърце. Думата *топлина* превеждам с изрази *благородни чувства* – най-благородните мисли, чувства и действия се раждат от Топлината.

Ще ме попитате какво отношение има това, че Христос е положил ръцете си върху тази жена. Жената е основа в света – светът не може да съществува без жени. Ако можеше светът без жени, Господ не би ги създал. Някои ще ми възразят, че Господ е направил най-напред Адам – да, но кой Адам, който бе направен от пръст ли? Господ създаде мъжкия и женския пол заедно. Мъжкият и женският пол подразбират една противоположност в света, но и това разногласие е велика наука. Христос искаше да постави тази жена на нейната висота. Тази жена беше гърбава – какво означава гърбицата? Тя беше сгърбена по мисли, чувства и действия. Върху тази жена Христос положи ръцете си – ръцете означават великото и възвишеното в света. Съвременният човек страда от безволие, а човек без воля не е човек. Навярно всички ще ми възразят, че имат воля. Бих ви дал една малка задача, за да опитате вашата воля: ще ви дам един килограм тежест да го вдигнете от земята. Ще кажете: „Как да не можем един килограм да

повдигнем?“. Да, в даден момент вие може да го повдигнете, но в друг момент не можете. Как ще повдигнете този килограм, ако той е нагрят до 1000 градуса? Не само вие, но никой човек не би могъл да го вдигне и дори ще отстоите десет метра далеч от него. Тъй че ще приложа това правило: между един килограм, който и децата могат да вдигнат, и един килограм, който и целият свят не може да вдигне, има голяма разлика. Ако теб може всеки да те повдигне, това показва, че нямаш в себе си воля, сила.

Четем, че Христос положил ръцете си върху тази гърбава жена и тя се изправила. Питам: можете ли вие да турите ръцете си върху вашия гърбав ум, върху вашето гърбаво сърце и да ги оправите? Ще ми отговорите: „Нашите сърца и умове са прави“. Не, вашите сърца и умове не са прави – на всички духовници, министри, учители и други сърцата и умовете са гърбави. Ще кажете: „Защо ни обиждаш?“. Не ви обиждам, но говоря една положителна истина, за да се избегнат илюзиите, че сме нещо, когато всъщност не е така. В прочетения стих обаче има и друго психологическо отношение: Христос положи ръцете си върху тази жена, за да стане и слави Бога. Кажете ми колко пъти майката трябва да положи ръцете си върху своето дете, като го къпе, за да може то да се изправи и проходи? Ако майките не правеха това, щяха ли децата им да проходили? Вашите деца са гърбави жени и затова трябва всеки ден да полагате ръцете си върху тях и да ги къпете. Знаете ли какво означава къпане? Колко проста истина е къпането, а никой от съвременните учени не може да я разреши.

Съвременните хора приличат на оня гръцки философ, който искал да изучи света и гледал само нагоре. Като вървял по пътя, паднал в една дупка. Излязъл философът от дупката, но се разсърдил и започнал да вика, да се сърди на хората, които поставили на пътя му такива препятствия. Успокоил се и продължил по-нататък пътя си, обаче за още по-голямо негово учудване паднал отново в друга дупка. Този път той още повече се разсърдил и започнал да вика против хората, които му поставяли препятствия на пътя, за да не може да открие Истината. Не, господине, когато търсиш Истината, трябва да гледаш напред, а не нагоре. Всички съвременни контета и дами

гледат все нагоре. Идете на нивите и вижте накъде гледат празните и накъде гледат пълните класове – всички празни класове гледат все нагоре. Ако земеделецът види, че всичките класове са изправени нагоре, той би се отчаял; ако види класовете с наведени глави, ще каже: „Слава Богу!“. Бих желал всички да сте наведени.

Христос видял гърбавата жена и по същия закон положил ръцете Си отгоре ѝ – тя станала и започнала да славя Бога. Някои ще попитат: „Защо да славим Бога?“. Аз не ви говоря да славите онзи Господ, в чието име стават сега всички раздори и Църквите от две хиляди години му служат; не ви говоря за този Господ, на когото държавите служат, бога на войната. Не отричам, че те са богове, но богове за себе си, а не за човечеството. Но аз ви говоря за един Господ, когото вие можете да намерите навсякъде, който е във вас, в когото живеете, движите се и чувствате. Този Господ не е на държави и на партии. Него аз наричам Бог на страдащите, на гърбавите в света.

Тези от вас, които сте учили питагоровата теорема, знаете, че тя гласи: квадратът, построен върху хипотенузата на даден триъгълник, е равен на сбора от квадратите, построени върху двата катета на същия триъгълник, т.е. пространството, което се включва в квадрата, построен на хипотенузата, е равно на пространството, което се включва в другите два квадрата. Тъй че жената, върху която Христос прострял ръцете си, представлява хипотенузата, на която е бил построен квадратът, т.е. неутрална зона, която разделя квадрата на два триъгълника. Така използвани геометрията и математиката, ще се намери известно съотношение между тях и Живота.

За да се излекува човек, да се излекуват неговите ум, сърце и воля, трябва да има най-малко три условия. Не може да се излекува човек, на когото белите дробове, мозъкът и стомахът са развалени. Ще ми възразите: „Ами как е излекувал Христос толкова болни хора, и то от различни болести?“. Христос е лекувал само тези хора, които са имали известни препятствия в живота си, а белите дробове, стомахът и мозъкът им са били на местата си. Аз вземам стомаха като емблема на физическия живот, белите дробове – като емблема на умствения живот,

а мозъка – на духовния живот на човека. Следователно, ако не сте свързани със силите на тия три свята, вашата гърбица не може да се оправи.

За да може да стане детето, върху което майката полага ръцете си, трябва и то сам – да има това желание, трябва да има известна мисъл. Тази аналогия се отнася и до отделните народи – всеки народ е подобен на едно дете. За един народ казват, че е млад, а за друг – че е стар. Ако един народ е млад, то майка му трябва дълго време да го къпе в коритото и да полага ръцете си върху него, докато проходи. При това известно ви е, че детето, което прохожда за пръв път, минава през много перипетии – има много падания, ставания, но това нищо не значи.

Ще ме запитате какво отношение има този стих към днешния живот. Слънцето проектира своите лъчи всеки ден над нас – те са Божествените ръце. Но какво се крие в тях? Христос всяка сутрин проектира Своите ръце чрез тези лъчи. Ако мозъкът, стомахът и белите ви дробове са здрави, вашата гърбица непременно ще се изправи. Ще ми възразите, че това не е съобразно с днешната Църква. Коя Църква – която хората са образували или която Бог е създал? Ако е Божията църква, това е Природата и в нейния символ аз вярвам. А онези, които искат да държат изпит за свещеници, владици, трябва така да го издържат, че като си положат ръцете върху една гърбава жена, да ѝ се оправи гърбицата. Колко такива свещеници и владици има в България? Ето, вече се изминаха две хиляди години след Христа и какви ли не учени владици и проповедници дохождаха, а гърбицата на цялото човечество, и на българския народ в частност, стои – защо? Защото те не вярват в това, което Христос е учил.

Разговарял съм с много светски лица и съм забелязал, че те са по-възприемчиви за великите истини, отколкото някои духовни. Това не е осъждане или упрек. Ако учителят ви даде една задача да я решите и вие не можете да я решите правилно, учителят казва, че задачата не е разрешена. – „Но как така, господин учителю, аз се мъчих много, докато я реша. Освен това моят баща и дядо са богати, добри хора, възможно ли е да не мога да я реша?“ Всичко друго може да е така, но задачата не е решена. Като не успеят с това, започват

да носят цветя, пари и други неща на учителя, но задачата остава пак нерешена. Не, знайте, че училищата, гимназиите, университета са основани за знания, а не за подкуп. Гледам, всички съвременни хора носят свещи в църквите, палят ги, но задачата остава пак нерешена. Ти може да си цар, но твоята душа, сърце и воля остават гърбави. На такъв човек казвам: „Ти нищо няма да направиш в света и винаги ще бъдеш роб на условията, в които живееш“.

Съвременните хора се оправдават с условията – че са били тежки, неблагоприятни. Ако поставя някой човек в едно хубаво здание и му създам всички най-добри условия за работа, а той внесе всички боклук от вън в стаята, какво ще стане с тези добри условия, които му се дадоха? Такъв човек ще се оплаква от лошите условия на живота си, а кой ги създаде? Той самият. Какво трябва да направи? Да ги измени, но не да събори къщата, а да я изчисти. Не спазваш ли добрите условия, които ти се дадат, ти ще приличаш на онези гарджета, които след като изцапали гнездото си, започнали да се молят на майка си да се премести в друго гнездо, защото това било много нечисто. Майката ги запитала:

- Ами и вие ли ще дойдете в новото гнездо?
- Разбира се.
- Тогава вие и новото гнездо ще изцапате.

Ще ви приведа подобен пример за вълка: един вълк отишъл да се оплаче на лисицата от хората, че са много лоши, защото постоянно го преследвали.

– Ще отида при други, добри, благородни хора – казал той.

Лисицата го запитала:

- Ами зъбите си ще вземеш ли?
- Разбира се, може ли без зъби?
- Тогава и тези хора ще те гонят.

Човек трябва да разбира основния закон, според който да се поставя всяко нещо на мястото му. Ако имаш зъби, трябва да знаеш как да ги употребяваш. Стова Христос искал да покаже, че всички хора, които вярват в Него, трябва да имат воля, за да изправят Живота си. Жена, от санскритската дума *зео*, на български означава Живот. Животът на тази жена е станал гърбав, но за да се поправи той, Божествената

воля трябва да го направлява в тази посока, че да се прояви разумно. Как би се проявил Божественият живот? Голяма грешка е това да мислите, че много знаете. Не отричам, че имате познания, но бих ви попитал, като сте учили алгебра, геометрия, за какво бихте си послужили с тези формули? Разглеждам учебници по алгебра, геометрия и виждам какви велики истини са скрити в тези формули, но те остават неразбрани в дълбокия им смисъл и за учители, и за ученици. Тия семена не са посети още в науката.

У нас има една апатия към дълбоката Истина. Има само едно механическо вярване – ние чакаме да дойде Бог, та Той да оправи всичко, Той да ни научи на всичко, без да седнем сами ние да работим и да издирваме. Така ние приличаме на онзи богаташки син, който наследил голямо състояние от баща си. Ходил той по концерти, балове, разхождал се от град на град, обиколил всички по-забележителни места в света и като се върнал най-после, казал: „Няма никакъв смисъл в този живот“. Такъв човек, който като турист обикаля градовете или събира знания в училището, без да ги приложи, аз го считам за просяк, който ходи със своята торба от къща на къща да събира подаяния и ги трупва на едно място. При това някъде го приемат добре, а другаде го нахокват, докато у него се убие всяко честолюбие. Това е израждане на човека. Всеки, който очаква на другите, ще се изроди. В Писанието се казва: „Вярвай, надявай се и люби“, а това значи – имай воля. Да проявиш воля, значи да се противопоставиш на целия свят, ако е против твоите убеждения, които ти си проверил и искаш да прокараш. Може да ти кажат, че е глупаво да отстояваш това, но ако имаш воля, ти няма да се откажеш по никой начин – ще кажеш: „Вярвам и нищо повече“.

Ще кажете, че е глупаво да вярва човек. Може би, но аз не съм срещнал човек, който да не вярва, само че някои мислят, че не вярват, т.е. имат само отражение на Вярата в себе си, слизат надолу и губят своята топлина. Някои вярват, че ще изгубят живота си, че жената им е лоша, че нищо няма да излезе от тях и т.н. – това не е Знание, а само вярвания. Ако казвате, че имате знания, бих ви попитал защо ви говоря върху този стих. Ще отговорите: „Предполагаме, вярваме“. Ще приличате на онези селяни, на които един свещеник излязъл да проповядва и ги запитал:

- Братя, знаете ли какво ще ви говоря?
- Не знаем.
- Е, като не знаете, няма защо да ви говоря.
- Не, знаем, знаем!
- Е, като знаете, тогава няма защо да ви говоря.

Аз не поставям така въпроса, но класифицирам християните на такива, които имат общ център, и които нямат, т.е. на такива, които се движат по правилни кръгове, и на такива, които се движат по криви, хиперболични линии.

Някоя комета се покаже в пространството, приближи се до Слънцето и после изчезва – защо се е проектирала тази комета в света? Ако някой човек иска отдалеч да ви поздравя, да ви хвърли едно далекобойно оръдие, някоя граната, той има за това някаква цел. Аз смятам, че кометите излизат от своето място с цел да поздравят Слънцето; минават покрай света и някой път се пукат и после пак отминават в пространството. Всяка комета има точно определена мисия и нейното появяване може да се разгледа от физическо, от астрономическо или от духовно гледище. Първо предстои да се разгледа нейното движение, защо е дошла и т.н. Така и много от вас са комети, които след хиляди години ще се изгубят в пространството. Вие се явявате и не се движите в кръг, но в хипербола; движите се вън от пространството, като мените мястото си, докато дойде друга някоя планета да измени вашия център и да ви тури в кръг. Христос дойде да измени тази хипербола в кръг и да ви тури в центъра, да измени пътя ви. Така Христос измени орбитата на тази жена – като стана, тя се намери в един мъдър свят, започна да слави Бога, т.е. да учи и разбира живота си. Нейното положение е като на човек, изваден от затвор и поставен в най-хубавите места на Природата, за да се радва на чистите извори, да вкуси от най-хубавите ѝ плодове и да се наслаждава от неизказаните ѝ прелести.

За да изправим живота си, нам е потребна положителна Божествена наука. Мнозина от вас, като ме слушат, въодушевяват се и казват: „Всичко можем да направим, за да поправим живота си“; до края на седмицата обаче това въодушевление мине и вие си казвате: „Не, не можем да направим това нещо“. Пък вие надали сте проучили този въпрос както трябва. Няма въпрос, който (бил той

от социално или духовно гледище) да не съм проучил – разбирам го по форма, по съдържание и по смисъл, както по действието на Божествената воля и по действието на Божествения Дух. Аз разбирам по воля и по Дух това Божествено тяло, което в света не се мени (т.е. онези идеи, които са неизменни, които съществуват вечно), и действията, от които светът се гради – това Божествено тяло, в което волята се проявява. Под *Дух* разбирам Божествената душа. От тази Божествена душа произтича това, което наричаме Любов. Духът ражда Любовта, защото Любовта е плод на този Дух. На български език думата *Дух* произлиза от духане на вятър, но с това почти е изгубен смисълът на тази дума. Духът е онова висше Разумно начало, чрез което в съприкосновение непременно ще разберете смисъла на Живота и ще заживеете по всички негови правила.

Съвременната наука обяснява причините на всички аномалии в обикновения живот. Първата причина се дължи на неестествената храна, която туряте в стомаха си – Бог е направил човека да се храни с плодове, а вие ядете месо. Месната храна е внесла такива отрови във вашия организъм, че днес той представлява сбор от нечистотии – това го доказва и самата наука. Ако бихте имали непоковарено обоняние, вие бихте странели далеч един от друг – такъв смрад се носи от ония, които ядат месо. Като ми каже някой, че боледува, първото условие за подобрение е да промени храната си. Ще кажете: „Ами с какво да се храним?“. – С плодове. – „Скъпи са.“ На първо място трябва да измените условията на живота си. Приемате ли, че има един Господ, който е създал всичко в света, готови ли сте да жертвате за Него всичко? Този велик лекар, който е вътре във вас и на когото съвременните лекари са асистенти, казва: „Живей естествено!“. Аз разглеждам този въпрос в много широк смисъл: плодната храна, както и месната, съдържа различни елементи, поради което те предизвикват две различни състояния в нашия организъм. По същия закон всяка мисъл, всяко чувство у нас могат да произведат две различни състояния, които в далечното бъдеще на нашия живот ще произведат два различни резултата.

Забележете, че Христос положи двете си ръце върху тази жена, а то значи, че положи десетте си пръста. Знаете

ли какво значи да положиш ръцете си върху някой човек? Няма по-велико благо от това простиране на ръцете върху главата на някого. Казва се в Писанието: „И дигна Христос ръцете си, благослови учениците си и им духна отгоре“. И днес вие страдате от това, че не си простирате ръцете. Това е молитва. Но казвате: „Аз не се моля“. Да се молиш, то значи да простираш ръцете си, а там, дето има правилно движение, то е движение на Духа. Молитвата е движение във всяка посока. Както краката се движат правилно, тъй и сърцето, волята, всичко трябва да се движи в своя път. Какво ще почувстваш тогава? В такъв момент ще почувстваш, че ти си господар на своя свят, че всичко имаш и не ще имаш нужда от другите. Може да те поставят в затвор и пак да се чувстваш щастлив, а може да си в царски палати и пак да бъдеш нещастен като гърбавата жена. Един учен българин ми казваше, че искал пари, а то значи, че иска да бъде като гърбавата жена. Не отричам парите, защото Бог и тях допуска, но не трябва да ги изискваме от Бога, защото всичко си имаме. И аз съжалявам, че всички българи искат да бъдат гърбави жени, защото искат къщи и пари. Всичко, което имаме, трябва разумно да го използваме.

Не ви казвам да напуснете този живот, да напуснете мъжете си, защото вие не сте герои. Какво разбирам под думите *да напуснете мъжете си*? Жената уподобявам на директор на затвора, която следи постоянно къде отива мъжът ѝ, какво прави, как прилага нейното учение и за всяка най-малка грешка го бие. Като казвам: „Жено, напусни мъжа си!“, това значи: „Остави го на свобода, остави свободно да зарастат раните му!“. Днес всички хора се държат един за друг като кърлежи и трябва сила, за да ги отделиш. Днешната религия се е обърнала на паразитизъм. Ако съм се събрал с някой човек, за да го изсмуча, да се нахраня от него, това е изнудване. Владиката не е станал такъв, за да се прехранва само от занаята си и да се грижи за ниви и къщи. Като говоря за свещениците, то не е да ги презирате, а да изхвърлите от Църквата всичко, което е нечисто – важна е идеята, която е вложена. Такива свещеници и владци аз наричам гърбави. Като дойде Христос, трябва да положи ръцете си върху всички попове, за да се оправят гърбиците им.

Свещениците проповядват Словото Божие, но като излязат от църква, казват: „Ние проповядваме и говорим това, защото ни е такъв занаятът, но всъщност другояче мислим – сега тъй ще вървим, а ще се оправим в другия живот“. Ако бих говорил тъй преди петстотин години, биха ме изгорили за това. Не, аз не съм от тези, които могат да бъдат горени. И вие, които не искате да умирате, елате на това място, в което аз живея, станете негови граждани – то е толкова широко, в него има много Светлина, ще ви дадем най-хубави къщи и най-хубава храна. Не мислете, че като влезете в този свят, за който ви говоря, ще бъдете бездетни. Чудни са хората, като мислят, че като влязат в другия живот, като станат светии, няма вече да раждат. Не, и тогава ще раждате – само праведни синове и дъщери, а не грешни, както е било досега. Да си свят, да си чист човек, значи да не си гърбав. Според този закон всеки, който влезе в това царство и се ожени, ще има само две деца – едно момче и едно момиче. И тези деца, като се оженят, ще имат също само две деца, а не като Яков – дванадесет.

Христос положи ръцете си върху главата на тази гърбава жена и каза: „Благословието на твоя син и дъщеря да почива върху тебе, те те спасиха“. Ако ви разправя миналото на тази гърбава жена, ще видите, че тя представлява велика история. За тази гърбава жена всички пророци са говорили – разтворете Стария завет и навсякъде ще срещнете писано за нея, тя е описана във всичките ѝ форми. И в Откровението се говори за нея: в първата ѝ фаза тя се представя като жена, която седи на седем хълма, а във втората фаза тя е бременна жена, която ражда – детето ѝ се взема и се отнася на Небето, а тя отива в пустинята. Значи гърбавата жена, като се освободи от гърбицата си, ще роди мъжко дете, сиреч умът ти ще се събуди да мислиш и сърцето ти – да чувстваш. Тогава ще кажеш: „Отсега нататък аз ще живея за своя син, т.е. за ума, и за него всичко ще жертвам“.

Аз вземам ума не като орган, а като Божествена същина. Не вземам човешкия ум в неговото израждане, защото той днес е станал посмешище. Като казвате, че много знаете, кажете ми какво ще стане с вас след една година – дали ще бъдете на физическия свят, или ще бъдете някъде на курорт; дали след една година ще има мир и какво ще

бъде положението на България – ще плаща ли данък, или без такъв ще мине. Всички тези неща имат известно съотношение. Ако днес плащаме някакъв данък, то е това, което от хиляди години дължим. Смешно е, когато хората се плашат, че България ще плаща контрибуция. Ами знаете ли какви големи контрибуции са плащали досега хората, без да се замислят за това нещо? Колко живота са минали опропадени и за какво и кому са плащали тия контрибуции? Поради тях досега нищо не е излязло от вашия живот. Във вас наистина има нещо, но пътят ви е изкривен.

И когато дойде Христос да постави върху вас ръцете Си, вие ще започнете да славите Бога, ще познаете, че се движите в един център. И тогава всичките събития, които стават около вас, ще имат друго значение. За да въздигне българския народ, Господ е изпратил своите деца в тази малка земя на пансион. Всички народи са пансионери, дето квартируват добрите, Божествени деца. Реномето на всеки пансион се определя според храната, обстановката, чистотата и реда, които владеят в него. И във всеки народ ще се родят таланти хора, писатели, поети, гении, а после – светии и сетне ще дойдат Синовете Божии, които ще се върнат назад, за да се благослови този народ. Най-голямата награда за този пансион ще бъде тази, че в него е живял еди-кой си царски син като пансионер. Ще кажете: „Христос е правил толкова много чудеса между евреите и те не поумнях, та от светии и велики хора ще поумнеят“. Че и българите не са по-умни от евреите. Ако Христос би дошъл днес между французите, англичаните, германците или между българите, то и те биха постъпили с Него тъй, както и евреите. Днешните войни показват какви са християнските народи. Христос трябва да простре ръцете си върху тези гърбави народи, за да се изправят. Никому не казвам днес, че е културен човек, всички са гърбави.

И ние се нуждаем от друга, по-възвишена култура. Условията на сегашната култура трябва да се изменят, за да подготвят явяването на Божествената култура, за която всички сме призовани. Нашето бъдеще ще се определи от мислите ни, а не от това, което представляваме външно. Може ли в даден момент своята мисъл, която възприема нещо от Невидимия свят, да не го изопачава? Кои светли

лъчи идат направо от Слънцето и кои са пречупени? Само тази светлина и топлина, които идат направо от него, могат да ни направят здрави. И когато Христос простря ръцете си върху гърбавата жена, тя се изправи, като започна да славя Бога. В десетте пръста на ръцете е всичката сила. Числото 10 означава да живееш заедно с Бога и да вършиш Неговата воля. Единицата е Бог в света, а нулата – условията, при които човек може да се развива. Трябва да имаш тия условия в слизането и качването към Бога и да носиш своите благословения на страдащото човечество, на всички, които са се отклонили от правия път.

Трябва да се знае значението на всички пръсти на ръцете, за да знаем какво е искал да каже Христос с полагането на ръцете си върху гърбавата жена. С това Той ѝ казал: „Жено, на теб ти трябва воля“. Палецът означава: дръж се с Божествения свят, не презирай Божията воля и ум; показалецът – бъди чиста и пази правото, което Бог ти е дал; средният – отсъждай всяко нещо с Божествената мярка, за да бъдеш винаги справедлива и милостива към всекиго във всички свои действия; прави това, което искаш и другите да правят на теб; безименният – обичай Божествената наука, Истината, хубавото и красивото в Природата, в търговията не лъжи хората. Кутрето, или най-малкият пръст, се отнася за търговията и иска да каже: „Изпридай добре своята прежда и тъчи добре“. Такова е значението на пръстите на едната ръка, а значението на пръстите на другата ръка ще оставя за друг път.

И когато положи Христос ръцете си върху гърбавата жена, тя веднага стана и каза на Христа: „Разбирам смисъла на всичко, което ми каза и което е дълбоко скрито в душата ми“. Можете ли и вие, като гледате пръстите си, да кажете, че ще изпълните това, което се крие дълбоко в тях по смисъл и съдържание? Свещеникът благославя с двата си пръста и казва: „В името на Божествения свят, в името на нашата религия и справедливостта, въз основа на науката и на материалния живот аз ви благославям и дай сега парите“. Така постъпвате и вие – направите най-малкото добро и веднага казвате: „Дай сега парите!“. Христос не каза на гърбавата жена да Го последва, но ѝ каза: „Жено, иди и отглеждай своите деца по всички правила

на Божествената наука“. И от тази гърбава жена произлизат всички, които днес славят Бога – те са синове и дъщери на тази гърбава жена, върху която Христос положи ръцете Си. Хиляди майки са простирали ръцете си върху своите синове, но от тях излезли само нехранимайковци и вагабонти, защото майките не са знаели в кой момент да прострат ръцете си върху тях. Ако един земеделец простре ръце и посее своето семе на нивата не в определеното за това време, няма да има никакъв резултат от неговата сеитба. Това показва, че за всяко нещо в света има определено време, през което трябва да се простират ръце.

Обикновено майките къпят децата си сутрин и вечер и по този начин ги масажират, разтриват, простират ръцете си върху тях, като имат за това и своите съображения. Всичко е добре, но те не знаят как трябва да правят това. Най-великото Божествено изкуство е да знае майката как да къпе, как да масажира своето дете, и ако знае това, от него би излязъл велик гений или светия. Нужни са училища за младите моми, за да се научат как да къпят и масажират децата си. Днешните майки гледат да извършат това нещо как и да е, за да бъдат по-свободни. И в бъдеще ще ви дам един метод как да къпете децата си. Този стих аз свързвам с много други стихове, тъй го тълкувам и го подписвам отдолу, защото като го подпиша, думите му имат сила.

Ще ме питате какво означава подписването. Когато посееш нивата, ожънеш житото, събереш го в хамбара, това е подпис. Когато напише човек нещо и се подпише под него, то значи, че трябва да устоява на думите си. А днес ние лесно подписваме и малко изпълняваме. Христос само един път простря ръцете Си върху гърбавата жена и тя се изправи. Христос иде сега и ще простре ръцете Си върху цялата бяла раса – тогава ще имаме една жена, един нов живот в Европа, ще стане цяло възраждане. Това брожение, което днес съществува в света, тия перипетии, които стават, аз ги уподобявам на оня процес, който става в тялото. Може точно да ви определя какъв вътрешен процес произвежда всяка партия върху организма на отделните хора.

Следователно в организма на всеки народ, в който живее Божественият Дух, има от векове наслоени известни мисли, с които трябва да се борим. Когато един народ

придобие добри качества, това е благословение за него, но ако придобие лоши качества, то е ужас и терор за добрите хора. Добрите качества са като река, която носи само добри благословения, а лошите качества са река, която влече и разрушава. Аз ви говоря не като на българи, а като на човеци, мислещи същества, у които има зачатък от Божествения Дух, душа и воля, за да може да се съединят у вас тези три елемента и да станете свободни граждани в света. Ще кажете: „Да имам власт, аз бих направил това, онова“. Не, не искате власт, защото имате достатъчно, за да направите всичко, което пожелаете. Онази майка, която е окъпала добре детето си, тя е наложила вече своята власт. Ако всички майки биха простирали ръцете си разумно върху своите деца, тъй както Христос направи, то и тази война не щеше да стане.

Ще питате: „Добре, но какво ще стане в бъдеще?“. Христос, този Разумен принцип, простира ръцете Си от Слънцето и ако вие възприемете Неговите мисли, желания и воля, ако всичко това произведе промяна във вас, за да съзнаете, че всички сте братя, че щастieto на едного е щастие и на другото, веднага вашият Живот ще се превърне в една права линия, която се движи около един център. Днес всички хора (богати, учени и прочее) имат различни центрове и с толкова различни центрове искат да образуват едно общество – това не е наука, а дисхармония.

И аз съм дошъл до това заключение. В обиколките си из България отпреди десет-петнадесет години аз се занимавам с изследване на главите на българите, измервал съм ги с кръгове, пергели, правил съм изчисления и съм дошъл до известни заключения¹⁵. Като ме гледат, че правя такива изчисления, мнозина ме питат:

- Какво правиш?
- Уча се да смятам.

Научил съм вече от какви въпроси се интересуват българите. Като пътувам за някъде, те ме запитват: „Отде идеш и накъде отиваш, с каква цел пътуваш?“ и т.н. Веднъж казах:

- От Слънцето ида, за да правя наблюдения в България.
- Можеш ли да ни повериш някои от твоите изследвания?

- Това не поверявам.
- С какво друго се занимаваш?
- Беседвам.
- Плащат ли ти за това?
- Не, даром.
- Как тъй? Не си ли женен, колко деца имаш? Баща ти и братята ти живи ли са, българин ли си?
- Засега съм българин.
- И след туй слушам да казват:
- Плащат му отнякъде, затова е учен човек. И аз ставам учен, ако ми плащат.

И вие трябва с пергела си всеки ден да измервате главите си. Аз съм измервал и наблюдавал много очи, уши, вежди, носове и съм дошъл до заключение какво означава дългият нос, широкият нос, дебелиите вежди, високото, широкото и ниското чело и т.н. С тези заключения аз съм дошъл до питагоровата теорема и виждам хора, у които хипотенузата е обърната нагоре. Но такива хора не обещава много, от тях нищо не може да очаквате. Ще кажете: „Какво да се прави с такива хора?“. Да се обърне хипотенузата надолу, а не нагоре, т.е. върхът на триъгълника да е нагоре. А това значи мозъкът на човека трябва да е построен на квадрат, а не на хипотенуза. Иначе ще имате човек, у когото предната част на главата, дето са умствените способности, ще бъде съвсем слабо развита, а ще преобладава само един егоизъм, една животинска натура. Такъв човек ще бъде способен да извърши всички престъпления, без да знае какво го очаква за в бъдеще.

Дохождат при мен някога двама млади – момък и мома, които мислят да се оженят – и ме питат дали се схождат, дали са един за друг. Казвам: „Хипотенузата на твоята възлюбена е обърната нагоре, не сте един за друг и ако се вземете, ще вибият, защото вземате чужда половина“. И когато Христос простря ръцете си върху жената, хипотенузата ѝ бе обърната надолу. Прострениите ръце трябва да бъдат хоризонтални. Всички разстояния от върха на челото към ухото трябва да бъдат еднакви. Турете този човек, у когото тия разстояния не са еднакви, в каквото искате общество, той не може да използва благата на Живота, но изменят ли се отношенията, изменят се и всички прояви

у човека. Това нещо може да проверите с всяко животно: поставете някое свирепо, жестоко животно при най-благоприятни условия, то не може да се измени.

Много хора имат човешка форма, но тяхната глава трябва да бъде построена по всички правила на рационалните числа в математиката и геометрията, а не на ирационалните числа. Учили ли сте рационални уравнения? Има рационални корени в света – те са Божествените основи, турени дълбоко вътре в нашия бит. Когато разберете тези математически съотношения, като видите една правилна геометрична фигура, вие веднага ще познаете Божествените условия, вложени в нея. Когато видите едно цвете с пет, шест, седем листа и повече, знаете ли какви са тия числа – рационални ли са, или ирационални? Знаете ли какви задачи са скрити в тия числа на цветята? За тази математика аз търся език на българите, с който да изразя съотношението между тези числа в листенцата и цветовете на цветята. Тия линии и форми трябва да оживеят във вас. Така трябва да оживее математиката и учителят трябва да знае върху какви числа е построена всяка глава. Вие трябва дълбоко да разбирате тези неща, та като видите някой човек, веднага да познаете какъв е той по неговите вежди, очи, уши, нос, косъм – дали косъмът е тънък, или дебел и т.н. Няма нищо случайно в света. Ако косите на една жена са дебели, тя на дебело преде, а от жена с тънки коси много нещо може да излезе.

Ще ме питате: „Нима всичко това е скрито в тази гърбава жена?“. Да, в нея е скрито всичко. Ако изучите всичко това, ще разберете целия индивид и целия съвременен обществен, политически и духовен живот – ще се познаваме по външните признаци, тъй както днес лекарят по външни признаци у болния познава каква е болестта му. Лекарят дойде, погледне езика ви и знае, че в организма ви има някакво отравяне; погледне очите ви и види, че са жълти – това показва, че черният дроб не действа добре. Лекарите препоръчват на болните здрава, силна храна, но с това положението на болния се влошава. На болни хора аз препоръчвам поне два-три дена глад, а след това може да хапне малко чорбица от сливи, след няколко часа – пак, но с малко хляб. Като се позасили малко болният, ще му

дам една хубава ябълка – да я сдъвче добре с кората, за да поеме всичките ѝ сокове, и чак след това ще пристъпи към обикновената храна, която той употребява. Когато заболее някой беден и няма възможност да вика лекар, той или оздравява сам по себе си, или заминава за онзи свят – това показва, че този човек е осъден да замине и затова нека се приготвява. Един път писах на един мой приятел, който се готвеше да замине, следното нещо: „Твоята къща е вече разнебитена, тя е съставена от много ирационални числа и ти трябва да заминеш, за да си доставиш хубави материали за построяване на новата си къща“.

Гърбата жена, върху която Христос положи ръцете си, веднага съблече старото си тяло, както се съблича змията и както гъсеницата се превръща в пеперуда. По същия закон и вие трябва да минете. Не стане ли някакъв коренен преврат, който да ви измени, вие не ще можете да се ползвате от храната, която ви дава Природата. В най-големите нещастия има най-изобилна храна. Знаете ли колко храна е складирана във Витоша? Ако би могла днес да се използва, би се нахранила цяла България, но грешни сте, ще злоупотребите. Това нещо може да стане само в бъдеще, когато хората се подготвят да не злоупотребяват.

Програмата за бъдещата култура е предвидена, определена е работата и за мъже, и за жени, и за деца. Тогава хората ще се познават отдалеч, ще ходят без шапки и ще работят само два часа на ден. Социалистите искат в програмата си осем часа труд, а аз турям в бъдещата програма само два часа физически труд. Ще ми възразите: „Ами ако слънчасат? Освен това нали апостол Павел казваше жените да не ходят гологлави“. Какво значи да си гологлав? Да приемеш Благословение, а за жените апостол Павел е казал да ходят с покрити глави само когато са пред мъжете си, а вън ще хвърлят наметалото си, за да чуят гологлави какво ще каже Христос. Излезеш ли вън, под открито небе, ще хвърлиш всичко от главата си, за да може да възприемеш Божията благодат и да чуеш какво говори Христос. А днес хората са си турили големи шапки и под тях има такова силно бръмчене, че не могат да чуят нищо от това, което говори Христос. Сегашните хора си турили големи шапки, за да станат министри, милионери и какви ли не още, та как

ще разберат Божията воля? Ние всички сме толкова богати, че няма какво повече да желаем, но трябва да дадем свобода на всички наши братя, за да развият и те своите богатства и да не им правим никакви препятствия.

На българите особено препоръчвам да не развалят. Наблюдавал съм ги повече от двадесет години и виждам, че те развалят това, което друг е съградил, а после си казват: „Чудно нещо, защо не ни върви?“. Не събаряйте, а градете върху това, което друг е градил вече! Така е и с мен – вече толкова години работя върху едно и също нещо, а поповете се мъчат да съборят това, което аз уча. Ако това, което говоря, е мое, то и аз бих го съборил; понеже то е Божествено и след мен друг няма да говори така, то българите трябва да построят живота си върху това Учение. Аз не искам да разруша църквите, да изменям обществения строй, но ви казвам да изхвърлите от Църквата, от разните партии само това, което е негодно. След това всички – проповедници, учители, партизани, подайте си ръка и започнете да градите взаимно; помагайте си един на друг и продължавайте работата на Живата Природа. Ако е за разрушение, и аз съм майстор на това – не мислете, че добрият човек не може да разваля. Ева каза само една дума на змията и за тази дума вече осем хиляди години откак страда цялото човечеството. Ева каза на змията: „Наистина, след като изям плода, който ми предлагаш, ако стана като Бога, аз обещавам всичките мои синове и дъщери да ти служат“. Ето защо жената, която Христос спаси, беше гърбава. Христос положи върху нея ръцете Си и ѝ рече: „Жено, внимавай друг път да не даваш такива обещания. А сега иди си и раждай!“.

Вън от Бога няма Живот, вън от Божествената наука няма наука. И благодарение на тази гърбава жена, която започна да слави Бога, ние днес имаме вече нова култура. Да простра ли аз ръцете си върху вас, или да ги държа още скръстени? Няма да си простра ръцете върху този, на когото умът, сърцето и стомахът страдат. Сега аз говоря в името на Бога. Когато завъртя Божествения кран, всичкото благословение ще дойде върху вас, но ако не го завъртя, вие ще копаете кладенци. Като завъртя този кран, вие ще имате в такова изобилие вода, че не ще плащате нищо за нея. Затова Христос казва: „Ако би знаела кой е този, който ти

говори, ти би поискала и той би ти дал жива вода“. И тази гърбава жена Го разбрала.

Аз бих желал българите да не бъдат гърбави. Ще почакам още няколко години, за да видя дали духовенството и учителите ще дойдат в съзнание. Ако те не дойдат в съзнание, ще турим в торба всички техни ирационални числа и ще ги заставим да ги изчисляват. Това е Божието решение: знанието ще се даде само на ония, които не ще злоупотребят с него. Днес ние виждаме как в Русия се злоупотребява с най-светите, с най-религиозните идеи на човечеството¹⁶. В бъдеще тези неща не ще се търпят.

Като простря ръцете си, Христос каза на гърбавата жена: „Жено, разбери и пази Божия закон – когато се обръщаш към Бога, ръцете ти трябва да бъдат винаги чисти!“. Като се обърнеш към Бога, Той ще погледне устройството на пръстите ти – рационални числа ли са те, или ирационални, и ще каже дали да те приемат, или да те върнат назад. Това е една велика наука, която като се проучи от всички, тогава и партии, и отделни личности ще се преобразят и ще започнат да славят Бога. Тогава всички партии ще бъдат основани на рационалните числа в математиката, както днес са основани на ирационалните числа. Числото 10 е рационално, а 5 е ирационално. Мъжът е числото 5, затова не му върви; той трябва да се съедини с жената, за да станат двамата числото 10, което е рационално число. Тогава законът е: две ирационални числа, събрани в едно, образуват едно рационално. Съчетанията на тия живи числа ще дадат бъдещия Живот. Тези неща, които ви говоря, са неразбрани за вас, но нищо от това. Благодарете на Бога и за това, което не разбирате, както благодарите за това, което разбирате. От това, което разбирате, ще определите това, което не сте разбрали.

И тъй, като се върнете у дома, разгледайте ръцете си отдолу и отгоре, направете упражнение и все ще ви дойде една светла идея. Като станете сутрин, поставете ръката си пет минути срещу Слънцето, както се греее на печката. Ако имате разположение, в тия пет минути ще научите много повече неща, отколкото бихте разбрали през цял един глупав живот. Ако разбирате добре тези неща, бихте видели, че в ръцете е скрита всичката енергия и воля и чрез тях

ние ставаме болни или здрави. Започне ли човек да скрива палеца между другите пръсти, няма да му върви на добре. Когато човек си свива ръката в юмрук, то значи: „Бой ще ядеш“. Някои хора държат четирите си пръста на ръката заедно, а най-малкият отворен – това значи: „Моите интереси се отличават от хорските“. Хората трябва да се научат как да си държат ръцете. Много оратори не знаят как да държат ръцете си, смущават се – това показва, че у тях сърцето, умът и волята не са в съгласие. Спусни спокойно ръцете си надолу и кажи: „Господ ще ми помогне“, после повдигни ръцете си нагоре и у теб ще се роди известна идея.

Някой казва, че е честен човек, а си затваря очите и гледа надолу. Не, отвори очите си и кажи, че си честен човек. Ние днес говорим неща, противоположни на добрия живот. Детето казва, че ще слуша, а гледа надолу. Дете, което човърка в ухото или носа си, не е добро. Когато някой иска да му помогнеш, а се почесва зад ухото, това показва, че той няма определена идея. Като положи десетте си пръста, Христос с това изрази науката, на която всички резултати са изчислени математически. Молитвата е наука и вие дълго време трябва да се учите как да държите правилно ръцете си, как да движите езика си. У някого погледът е страшен – защо? Защото у такъв човек светът е неустроен. Друг поглед е жесток или на тъгъл – защо? Защото тъгълът на питагоровата теорема е изкривен. Очите ти трябва да са меки, винаги отворени, в почиващо състояние – да бъдат готови да възприемат Божествената Истина.

Това е говорил Христос на гърбавата жена, това ви казвам и аз, за да ви се изправят гърбиците. Всичко у вас – вашите очи, уши, носове, чела, пръсти – трябва да са рационални числа, за да се изправят гърбиците ви. Тогава ще разберете има ли в света Истина, Мъдрост и Любов. Аз казвам: има добродетели, има абсолютна Правда, Мъдрост, Любов, Истина – вие живеете в един Божествен свят, който трябва да възприемете. И кога ще дойдат новите деца на новото поколение? Много Същества са приготвили този свят за вас, сложили са трапеза и ви чакат, но вие може да намерите причина да се откажете и да отговорите: „Купих си нива – отивам да я обиколя; купих си пет чифта волове – отивам да ги опитам; или ожених

се – искам да се повеселя с жена си и не мога да дойда“. Така отговориха учените хора във времето на Христа, но днес вие не трябва така да отговаряте. Вие може да работите на нивата си, може да опитвате петте чифта волове, може да се жените и пак да служите на Бога.

И тъй, пожелавам ви да се изправят гърбиците ви. Моите думи се отнасят до тези, които имат гърбици; ако на някой гърбицата е изправена, ще ме извини. Който няма гърбица, а се докача, това показва, че той има гърбица. Като се върнете у дома, прочетете този стих, размишлявайте върху него и върху казаното, за да си създадете своя философия, която ще бъде основа за по-добро разбиране на Христовото учение.

8 юни 1919 г., София

УЧИТЕЛ И ГОСПОД

*Вие ме викате Учител и Господ;
и добре казвате, защото съм.*

От Иоанна 13:13

Външно думите *Учител* и *Господ* нямат нищо ново, те са толкова обикновени. Но в света тези две думи – *учител* и *господар*, са две противоположности. В българския език с думите *господар*, *господин*, *госпожа* или *госпожица* се именуват хора, които са господари на положението, които са управляващи, високопоставени лица. Обаче в първоначалния език тези две думи означаваха два велики принципа, които съграждат човешкия живот. Ще трябва да се определи положението на учителя и на господаря, който в този смисъл е взет като Господ. Думата *Господ* в първоначалния език е употребена в множествено число и е означавала господари. Първият принцип – *Учител*, има отношение към човешкия ум и воля, а вторият принцип – *Господ*, има отношение към човешкото сърце и душа.

Имайте предвид, че в това, върху което ще ви говоря, всяка дума има особен смисъл. Когато употребявам известна дума, аз търся нейните вибрации, защото думите се определят тъй, както се определят слънчевите лъчи – не може да произведете известен цвят, ако не произведете вибрациите, които му съответстват. Следователно, като се говори за добродетел например, трябва да произведете вибрации, съответни на добродетелта, и тогава ще разберете съответния смисъл на тази дума. Само така ще имате една обективна, реална истина, или истина, която се изявява в живота. В света има и неизявени истини. Земята е пълна с богатства, скрити в центъра ѝ, но те не ви интересуват, защото не са изявени. Вас ви интересуват богатствата в касите на богатите, златото по короните на царските глави и т.н. Има знание, скрито в Слънцето, но какво ви интересува то, щом не е изявено, щом е предположение? Богатството, което е в книгите, ви задоволява. Аз ви говоря за Знание, което е изявено в Учителя. Когато говоря за Учител, аз разбирам Същество, което нагласява

Вселената, т.е. нагласява учениците си, защото Вселената съставлява сбор от мислещи същества, които са атомите на този Велик разумен свят. Като питате що са духовните хора, трябва да знаете, че те са мислещи същества.

Някои поставят духовния човек като противоположност на светския. Вие ще кажете, че светският човек се познава по външността си – той се облича с фрак, цилиндър, носи особени вратовръзки, яки, маншети, ръкавици и мебелировката му въкъщи е по известна система. Нима това е лошо в светските хора? Лошавини има и в Духовния свят. Там, дето има дисхармония, съществуват и лошавини. Тогава аз си задавам въпроса: ако Духовният свят бе чист от грях и ако ние излизаме от Бога чисти, как е възможно да правим грехове? Този въпрос би останал необясним. Значи и в Духовния свят съществуват възможности за погрешки. Възможност за погрешки и грях са две различни неща – ще разясня тази мисъл.

Да вземем два кръга с различни центрове (пергелът ще направи по една окръжност) – тези две окръжности така да са описани, че всяка една от тях да минава през центъра на другата. Ако тези две окръжности съставляват два разумни свята, или по-научно казано, ако едната от тях представлява положително, а другата – отрицателно електричество, когато тия два тока започнат да действат така, че силата на отрицателното електричество да минава от периферията към центъра, а на положителното – от центъра към периферията, най-после ще дойде положение, когато двете окръжности ще се пресекат в две точки и ще стане точно това, което днес става на Земята. Това, което става днес, не е нищо друго, освен че кръгът на Духовния свят минава през центъра на физическия и обратно. Ще кажете: „Това е голямо противоречие“ – да, това е противоречие в онези ограничени умове, които не разбират нито миналото, нито настоящето, нито бъдещето. От гледището на един Възвишен дух в света няма никакви противоречия.

Хората искат свят без страдания; чудни са те – това не е философия на Живота. В противоречието всякога има страдания, но и в хармонията има зачатък на страдания. Вашето щастие в света почива в страданията на тия малки същества, които ви служат. Вие, които минавате за много

благородни, питайте малките същества какво ще кажат те за вашето благородство. Всички овци, волове, агнета, кокошки, патици, всички малки птички, които имат отношение с вас, и те си имат особено мнение за човека. Всички по-малки същества с един глас казват, че човекът е ужасно жестоко същество. Ако попитате дърветата, и те същото казват: „Ужасен е, безпощаден е човекът“. И тогава вие питате: „Защо Господ създаде света такъв?“. Не, Господ е създал света много добър, но ние и всички други преди нас го развалихме. Тъй както днес е развален външният свят, той се отразява вътре в нас. Светът е направен така, че като страда господарят, страдат и слугите, и обратно.

Христос казва: „Вие ме зовете Учител и Господ и добре казвате, защото съм“. За да обясня моята идея – Учител и Господ, ще ви разкажа следния пример. В древността живял един млад цар на тридесет и три годишна възраст, която само умните и мъдрите хора имат. Той написал една прочута книга за живота, която посочвала как трябва да се живее. В него се влюбили две царски дъщери. Ще кажете: „Колко честит бил той!“. Когато видя двама млади, които се обичат, аз казвам, че се занимават приятно – по-приятно забавление от Любовта няма в света; и когато виждам, че хората се любят, казвам: те се забавляват. Ще ми възразите, че Любовта е нещо много сериозно. Нима когато някой велик цигулар изгълнява едно хубаво музикално парче, извършва нещо много сериозно? Сериозни положения са, когато имаш да даваш на кредитори или когато хирургът те постави на масата и започне да прави операция. И тъй, ние често казваме, че трябва да сме сериозни. Сериозни хора наричам ония, които имат дългове. Докато не се освободите от вашите дългове, не можете да разберете Словото Божие в дълбокия му смисъл. Когато отидеш на църква и дойде при теб кредиторът да ти напомни, че трябва да му платиш, де ще остане твоята сериозност?

Първата царска дъщеря, която се влюбила в царския син, изразявала своята любов в това, че носела навсякъде портрета на своя любим, по цял ден го целувала, направила му параклис, за да му служат хора, палила му кандило и т.н. Другата царска дъщеря взела „Книгата на живота“, която написал царския син, и от любов към него се заела с

изучаването ѝ, като се стараела да прилага всички принципи, които били вложени в нея. Започнала да посещава болни, страдащи и по този начин проверявала всичко, писано в книгата. С това тя още повече се привързвала към царския син, защото виждала добрите резултати от неговото учение. Тези две царски дъщери образували два различни култа. Култа на едната царска дъщеря ще видите изложен във всички храмове на света – нему служат всичките будисти, брамини, жреци, турските ходжи и християнските свещеници. Другият култ се среща дълбоко в сърцата на някои хора, които само прилагат, без да знаят, че служат на някакъв култ. Първите хора са т.нар. правоверни – те мислят, че Христос ще дойде в плът и Го чакат в този образ. Как мислите, коя от двете царски дъщери е разбрала царския син и е изразила по-добре любовта си към него?

Първата култура наричам култура на егоизма, дето човек иска само да обсеби някого, да го владее. Днес момък или мома, като се обичат, искат да се владеят един друг, да се обсебват. Докато са млади, какви хубави работи си говорят, но като се оженят, не минат пет години и всичката им любов се изпари, нищо не остане от нея. Когато ви говоря, аз не искам да ме разбирате по първия начин – аз бих желал да разберете правилно втория принцип и да го прилагате в живота си.

И тъй, Учителят има отношение към човешкия ум и воля. Той носи в душата си ония вибрации, които може да дадат подтик на ума и волята ви. Вие изпращате дъщеря си на училище при някой учител по музика, но тя се влюбва в него и по този начин не може правилно да схване подтика, който учителят дава на нейния ум и воля. Музиката и поезията са опасни занятия за младите момичета и момци, особено за слабохарактерните. Като се влюби в учителя си, ученичката започва да му носи всеки ден цветя, без да изучава упражненията си. В такъв случай вашата дъщеря няма да свърши музика. Ако този учител е момък и може да се ожени за своята ученичка, добре, но ако е женен, какво ще произлезе от това? Ще се яви многоженството, което се среща навсякъде в света. Под *многоженство* се разбира раздвояване в живота.

Раздвояването е всякога във вреда на единството. Ученик, който отива при учителя си, трябва да научи същественият принцип, да разбира качествата на законите,

силите, да разбира своя мозък, стомах и бели дробове. Стомахът, белите дробове и мозъкът си искат своето. Заболи ви стомах – скоро викайте лекар да ви направи няколко инжекции, но какво иска да ви каже този разумен стомах с разстройството си? Той е едно разумно същество. Някой път усещате едно стягане в гърдите си, в стомаха си и у вас веднага се явява безпокойствие. Няма нищо опасно в тези стягания – те не са нищо друго, освен смяна на енергиите.

В света има две противоположни течения на енергии, които произвеждат два различни резултата – едната енергия стеснява формите, а другата ги разширява. В това се проявява Животът, туй може да се наблюдава и в Природата. Аз не се спирам на съвременните теории, но ще обясня: за да се образува дъжд, необходими са две противоположни течения – топло и студено. За да се образуват росните капки, отрицателната енергия ги вдига, топлината ги разширява и превръща във въздухообразни; положителната енергия държи водните капчици долу на земята. Следователно отрицателната енергия на Земята и положителната на Слънцето се привличат и там, дето се събират тези две енергии, двата кръга, се започва противоположен процес, вследствие на което се образува дъжд, който после отново пада на Земята.

Това е философско разглеждане на въпроса. Тези изпарения, които стават в Природата, стават същевременно и в нас. По отношение на Природата вашият мозък заема мястото на Слънцето, стомахът ви заема мястото на Земята, а белите ви дробове са съединителната нишка между Земята и Слънцето. През белите дробове минават двете течения – артериалното и венозното. И в Природата има венозно течение, което отива нагоре, и артериално, което слиза надолу. Венозното течение, което отива нагоре, има направление към мозъка, т.е. към Слънцето. Най-напред венозната кръв трябва да мине през сърцето и белите дробове, за да се пречисти и тогава да отиде нагоре. Това е една необходимост, която става и в нас, както и в Природата – кръвта трябва да се озонира и да се повдигат вибрациите ѝ. Всички нечистотии, които се намират във венозната кръв, трябва да се премахнат и така да се повдигнат вибрациите в света.

Всички болести в света произлизат от неразбиране на този велик Учител, който ни учи. Някога имаш известно стягане на главата си – умът казва: „Ти имаш нечиста кръв, прати я да се пречисти“. Някога ви боли стомахът – той казва: „Имаш нечиста кръв, изпрати я нагоре да се пречисти“. Като не знаете това, вие вземате няколко дози или хапчета от някакво лекарство, за да се възбуди стомахът и да престане болката. Същото нещо става и в семейния живот: като се съберат мъж и жена да живеят заедно, единият от тях трябва да бъде учител, а другият – ученик. Но вие ще започнете да се борите за първенство. Ако мъжът ви има тези вибрации, които могат да подигнат вашия ум, дайте нему мястото на учител. Жената ще каже в този случай: „Аз не обичам да се подчинявам“. Знаете ли какво значи думата *подчинение*? Да се подчиняваш, значи да възприемеш енергията, да я обработваш – това е култура, това значи да изработваш известен предмет. Един цигулар или художник приготвява с часове своята композиция или картина, за да обработи в себе си този предмет. По същия закон аз считам, че всяко учение ви ограничава, подчинява. Ето защо и думата *религия* не трябва да схващате в ограничен смисъл, а да я разбирате в широкия ѝ смисъл, за да имате резултат във вашия личен живот. Който носи известна религия или известно учение като портрет в себе си и само го поглежда от време на време, няма да има никаква полза от него. Не казвам, че трябва да изхвърлите този портрет от паметта си, но да го поглеждате един път в годината или в месеца и да го прилагате повече.

Защо Господ ни държи далеч от Себе Си? Той е избрал толкова високо място, защото знае, че ще Го безпокоим. Господ казва: „Аз искам да изпълнявате Моята воля, да живеете тъй, както Аз Съм наредил света, за да бъдете щастливи“. Някои питат: „Кога ще отидем на Небето?“. Когато се научите да живеете според книгата на този мъдрец, царския син – когато дойдете във втората култура и научите законите.

И тъй, в думата *Господ* се включва майката. Учителят е бащата. Учителят, т.е. Бащата, е превод от една велика идея – Бог се превръща на Баща и взема известно съотношение към нас. Учителят е число, повишено в трета

степен, то е кубът на Живота. Учителят е една Разумна същност, която разглежда нещата от три направления, а именно – по права линия, по плоскост и по височина. Ще кажете: „Какво значение има тук по каква линия или по какво направление се върви в Живота?“. Това има голямо значение. Ако вие минавате в света само по права линия, какво щяхте да разберете от този свят? Ако направите една екскурзия през цялата Слънчева система с експрес и се движите с бързината на светлината, ще ви бъдат необходими тридесет и една хиляди години, за да изминете тая права линия. След като сте се движили с тази бързина и се върнете на Земята, какви познания ще имате? Никакви. Ще кажете: „Славно, чудесно е“ – ще се спрете на общи определения. Вие сте минали пред Слънцето със светкавична бързина и мислите, че сте минали през цялата Вселена, че много неща знаете, а всъщност нищо не е останало у вас. На такъв философ казвам, че много малко знае, защото се движи с много голяма бързина.

За да може да проучиш този свят, трябва ти толкова години, колкото едно число с петнадесет нули накрая. Ще кажете: „Нулите може много лесно да се турят“ – да, но за мен тези нули имат голямо значение. Например като турим при единицата една нула, две нули или три нули, между получените числа има голяма разлика. Аз правя разлика между първата, втората и третата нула. Втората нула показва, че числото 10 е взето в квадрат; третата нула показва, че числото 10 е взето в куб; ако има четвърта нула, тя показва, че числото 10 е взето в четвърта степен; петата нула показва, че числото е взето в пета степен и т.н. Няма да отида до петнадесета степен, защото това не е за човешкия ум – човешкият ум може да открива тайните на Природата само до четвърта степен. Геометрията може да разрешава задачи само до тесеракта¹⁷. Тесерактът е една малка фигура, на която изучаваме само отделните ѝ части – кубът е една малка отсечка от тесеракта.

Тези линии, плоскости, кубове имат отношение в нашия живот. Ако разгледаме нашето лице, ще забележим, че то е съчетано от много прави линии, от плоскости и от кубчета. В съвременната геометрия правата линия се определя така: най-късото разстояние между две точки е правата

линия. Аз определям правата линия така: тя е най-малката отсечка от един кръг – това не е противоречие. Ще кажете: „Диаметърът на кръга е също права линия“ – да, но той е малка отсечка от друг по-голям кръг. Така и сегашният наш живот е една малка отсечка от един по-голям кръг на миналото ни, следователно и вашият бъдещ живот ще бъде една малка отсечка от сегашния ви живот.

Във вашите животи има слизване и възлизане. По закон на слизането вие се научавате да се намалявате, а по закона на възлизането се учите да се увеличавате. Тъй че ние трябва едновременно да знаем да се смалняваме и да се увеличаваме. И съвременните хора страдат от това, че не знаят да се увеличават и да се смалняват. Търговец, който не знае добре да балансира, губи в сметките си; например той има само хиляда лева злато ефектив, а пише сто хиляди и върху тях прави своите сделки. Не, всеки трябва да поставя точно толкова от своите пари, колкото има в касата си. Природата не търпи фалшиви сметки. Ако не проверите своите пари – колко в наличност имате в даден момент, дохождате да ви критикуват. Като знаеш по себе си, че си писал повече, отколкото имаш, мислиш, че и другите постъпват по същия начин и не им вярваш. Това сме и ние, съвременните хора – препоръчваме се, че имаме повече ефектив, когато всъщност нямаме толкова. Като се смъкнат няколко нули, ще дойдем до самата истина.

Христос казва: „Вие ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм“. Той е говорил много важни работи, незаписани в Евангелието. Да, Христос дойде да ви научи как да живеете. Някои казват: „Достатъчно ви е това, което Христос е говорил“. Да, за спасението ви е достатъчно, но не и да ви научи как да живеете. А Йоан казва, че Христос говорил толкова много, че ако би се написало всичко, то книгите на целия свят не са в състояние да поберат това. Аз зная, че и от това, което Христос е говорил, е предадена една много малка част.

Аз черпя своите принципи от една много голяма книга, на която всяко камъче, листче, клонче, цветче съставляват азбуката. Аз постоянно превеждам от тази велика книга. Като взема едно листо от някое дърво, аз започвам да го разглеждам и чета по него – къде и при какви условия

се образувало това листо, де е расло това дърво, защо е оstarяло, какви са били тогава хората, в какви времена е живяло, какво е било състоянието на Слънчевата система и т.н. Всичко това аз проверявам по отпечатъците на всяко листо и клонче. А вие се спирате пред дърветата, разглеждате ги и си мислите, че те нямат свои преживявания, че не говорят и не виждат. Колко красиво говорят и виждат цветята и дърветата! Всяко листо има свое оченце – четете всичките ви мисли и като седнете под някое дърво да размишлявате, всяка ваша мисъл се отпечатва върху дървото и отделните листа. След време вие ще можете да четете по дърветата вашия живот, както и този на вашите предшественици. Колко пъти, като съм се спирал под някое дърво, то ми е разказвало мислите и действията на разни философи, свещеници и други хора, които се спирали под него.

Трябва да знаем, че пред Бога всичко е открито, няма нищо скрито в тоя свят. Вие казвате, че дърветата са безсловесни същества, а човекът бил словесно същество. Аз съм против това – няма безсловесни същества в Природата, но по различен начин говорят. За мен всичко е словесно. Като казвам *за мен*, не подразбирам онзи царски син, чийто портрет носи царската дъщеря, а другият, който носи в себе си Божествените истини за този свят. Христос казва: „Наричате ме Учител и прави сте“, но Христос не е Учител като Мойсей, който проповядваше „Око за око и зъб за зъб“. Днес вие служите на Христа, но служите и на много други учители, служите и на Мойсей. Вие казвате: „Аз съм християнин, православен“, но ако ви обиди, докачи някой малко, вие веднага започвате дело против него – това е старото учение, което прилагаме в живота, а говорим за новото.

Когато говорим за материализъм, аз разбирам, че служим на този свят – влюбваме се в образа на царския син и казваме, че това, което виждаме, то е реалното в Живота. А всичко друго, което е действително реално, истинско в Живота, него изхвърляме. Всички отношения, които са много по-реални и съдържат смисъла на Живота, могат да се проверят. Като говоря за смисленост, не разбирам тази, която вие може да схванете. Аз всякога мога да проверя как вие разбирате нещата и често си правя забавления, като изчислявам какъв процент от вас ще ме разбере, колко ще

ме слушате и колко ще изгълните. Аз имам предвид отде идете. Вие ме слушате и казвате: „А, сега ви разбрахме“ – и аз турям в книгата си: „И аз ви разбрах много“. Когато хората разбират, и аз разбирам, но когато те не разбират, и аз не разбирам. Когато дойдете в моята гостилница и аз ви нахраня, приема ви добре и вие ми заплатите и благодарите, тогава и вие разбирате, и аз ви разбирам; ако излезете, без да ми заплатите, аз оставам без пари и не ви разбирам.

Неразбирането е празна кесия и празен стомах. Всяка торба, всяка кесия и вашият стомах са все отношения в света, които не съществуват. Вие сте изложени на страдания, мъчение, гонения – защо? Защото кесията ви е празна. Ако някой не ви приема в къщата си, ако всички ви изоставят, аз изваждам лошо заключение за вас. Това значи, че не сте постъпили по закона на Любовта, огълчили сте целия свят против себе си. Това показва, че не сте послушали Учителя си, че Господ ви оставя да се учите от своята опитност. Ще ми възразите: „Аз съм учил толкова неща от математиката, зная много формули, теореми“. Питам ви: като сте учили толкова формули, като знаете толкова теореми, можете ли да ги приложите, като построите вашето тяло съобразно с тях, съобразно с питагоровата теорема? Ще ми възразите, че между вас и тези неща няма никакво съотношение. Има голямо съотношение между всичко това, защото вашият живот е един кръг, който може да се изчисли, защото произтича от две величини: едната – по-голяма, а другата – по-малка. По-голямата величина е тази на Духа, която действа извън вашия живот и не може да се изчисли. Ще кажем, че тази сила е една дроб, която върви до безконечност, но ще дойде ден да я изчислите. Такъв е законът, по който действа тази сила: при сегашните условия тя излиза извън вашия живот и не може да я изчислите. Това обаче не показва, че няма да дойде ден, когато ще се изчисли тази дроб.

Христос казва: „Вие ме наричате Учител, но Аз не Съм Учител като Мойсей, защото Аз ще ви уча на закона на разширението, а Мойсей ви учеше на закона на смяляването“. Когато слеете тези два закона в един, ще намерите начин за Свободата. Христос казва: „Като те ударят от едната страна, обърни си и другата; ако ти вземат горната дреха, дай си долната“. Какво разбираше Христос под долна и горна

дреха? Това има приложение към физическия и Духовния свят – това значи: ако твоята горна дреха лятно време ти тежи, хвърли я и я остави някъде; ако кожухът ви е бил необходим зимно време, хвърли го от себе си лятно време. Ще кажете: „Какво ще правим зимно време без кожуха си, ако го хвърлим през лятото?“. Ами ти отде знаеш, че ще дочакаш следната зима? При тези условия хвърли кожуха. Да хвърлиш горната си дреха, Христос подразбира да не влизаш в съприкосновение с хора, които искат да богатееят. При това в Духовния свят няма зима. Някой човек иска да направи две или повече къщи, друг иска да се учи, трети иска да разхубавява и т.н. – не влизай в съприкосновение и не препятствай на тия хора. Който иска да забогатее, дай му и твоего, помогни му да съгради къщата си – нека се учи и нека бъде красив. Остави ги да вършат това, което желаят, поощрявай хората за Доброто.

Първоначално всички наши стремежи са били добри, но после се изопачили и станали лоши. Например ти си в гората и почнеш да декламираш нещо, да пееш и играеш свободно; направиш ли същото нещо и в града, там ще те вземат за луд. Ето как първият твой подтик в гората, изразен в града, се изопачава. Ако в гората между дърветата си пееш и играеш, те няма да те критикуват, но дойдеш ли между хората, между културните, словесните същества, те няма да те оставят свободно да издигнеш гласа си. Щом си в обществото, трябва да издигнеш ръката тъй, щото да се образува пречупена линия. Питат тогава: „Има ли смисъл в този живот?“. Много пъти, като излизам да говоря, казвам си: „Ако почна да говоря високо и да махам с ръце, веднага ще дойдат при мен и ще ми кажат: „Какво правиш, не знаеш ли, че в едно общество не е позволено да говориш както искаш и да махаш така с ръце?“. Тогава аз започвам да правя изчисления как да говоря, как да си махам ръцете, за да не засегна никого. Знаете ли колко е мъчно да определя човек посоката на движенията си? Трудни са тези изчисления, които трябва да се направят, докато дойдем до една разумна беседа.

Мнозина, като слушат, казват: „Ако изляза да говоря аз, ще говоря по-добре“. Тогава ние се намираме в положението на младия и стария кон. Един стар кон бил впрегнат

в една кола, пълна с грънци. Той слизал по един наклон и затова вървял много внимателно. Един млад кон го гледал и си казвал: „Да дадат на мен този товар, веднага ще го сваля долу, а старият кон едва-едва пристъпва“. Не минало много време, младият кон бил впрегнат в колата, пълна с грънци. Трябвало да мине по същия път, но той не вървял внимателно като стария кон, който мислел за глупав, а се затичал силно по наклона и изпочупил всичките грънци. Някои ми казват: „Кажи нещо по-сериозно“ – какво искате, като младия кон ли да постъпвам? Ако вървя по наклон, ще бъда сериозен – бавно ще се движа; ако вървя нагоре, ще пъшкам – с труд ще се издигам, а ако съм на равно място, ще философствам. Като знаете това, изчислете тези две положения в Живота – когато трябва да вървите нагоре и когато ви се представя случай да слизате надолу.

Ще се върна към първата си мисъл. Казах, че във вашия мозък има набрана много енергия. Жената се сърди и казва: „Докога ще робувам на мъжа си – аз искам свобода, затова ли се ожених, да му готвя?“. Мъжът също е недоволен и казва: „Ти не ме разбираш“. Слугата е недоволен от господаря си и иска да се освободи от него. Това са двете положителни енергии в света, които се отблъскват и вследствие на това се явява сбиване и недоразумения. Дохождат хора да ги успокояват и казват: „Не правете така, не постъпвайте против евангелските правила“. Не, приятелю, няма какво да съветваш, ами превърни едната енергия в отрицателна, а другата да си остане положителна. Ще попитате какво ще се образува тогава. Ще се образува дъжд. Когато жената плаче, нека благодари, че има сълзи, защото този момент е най-благоприятен, за да превърне своята енергия в отрицателна – нека каже на мъжа си: „Виждам, мъжо, че ти имаш право“. А в живота обикновено и двамата имат право, затова и двамата са криви – ако единият е прав, другият ще бъде крив. Затова търсете такива хора, с които да сте противоположни по енергия. Така е и в света – половината свят са прави, добри, или положителни, а другата половина са криви, лоши, или отрицателни. Лошите хора са едно благословение – те имат запас от енергия, те носят условията за бъдещата култура. Добрите хора ще дойдат в бъдеще – те стават негативни и ще започнат да обработват енергията, която имат. Добрият поет, като дойде в света,

създава нова поезия от лошия живот на хората; ученият ще създаде нова наука, музикантът – нови мелодии и така ще се поставят основите на нова култура. Когато видиш един страдащ, ако си писател, ти би могъл да създадеш такава хубава поезия, с която да повдигнеш ума и сърцето на хората към благородни и възвишени неща.

Христос казва: „Аз дойдох в света, за да ви науча да познавате Доброто в лошото и лошото в Доброто“. Доброто има своя лоша страна, както и лошото има своя добра страна. Доскоро мислеха, че Слънцето е съвсем чисто, обаче днес е известно, че по него се намират черни петна – и Слънцето е опетнено. Знаете ли каква тревога се вдига понякога в Слънцето? Всякога тревогата на Слънцето се отразява и на Земята; когато на Слънцето е тихо, и на Земята е тихо. Следователно едната половина на нашата Земя е обърната към Бога – тя е по-близо до Бога и Слънцето я осветява, а другата половина е тъмна. Тази половина, която е обърната с лицето си към Бога, събира енергията си. Всеки от вас може да дойде до това състояние: когато кажете, че нищо не може да направите, вие сте в положителната енергия на Земята; когато вашата Земя се обърне към Слънцето, вие сте в отрицателната енергия на Земята и тогава дохожда културата. Ще ме попитате: „Как тъй една и съща слънчева енергия някога е добра, а някога – лоша?“. Сутрин слънчевата енергия представлява майчината любов, а следобед, когато мине меридиана, енергията се изразжда, става лоша. Привечер тази енергия се отразява още по-зле и затова вечер стават сбивания, убийства и т.н.

Защо стават тези неща между хората? Защото се събират все положителни енергии. За да не стават такива неща, жената трябва да напише закон на мъжа си да се връща вкъщи два часа преди залез слънце; ако се върне след залез слънце, главата му непременно ще пострада. Същото нещо става и в нас: когато замислим нещо хубаво, благородно, ние сме в отрицателната енергия, в светлата страна на Земята; замислим ли нещо лошо, ние сме в положителната страна на Земята, в положителната енергия. Господ е положителен, а когато се обърнеш към Бога, енергията ти е пасивна, съзнателна. Дойдеш ли да воюваш с по-силния, ще бъдеш смазан – Господ се противи на горделивите хора. Когато

кажеш, че ще се противиш, Господ ще заповяда да те превържат и да те заведат в някоя болница. Като се намериш в болница, ще кажеш, че си ходил да се биеш за отечеството си – никакво отечество не си освобождавал. Твое отечество по друг начин се освобождава – извади сабята си, т.е. твоята воля, и виж дали тя е достатъчно калена, за да освободи хората. Като ти представят една-две торби със злато, ти се изкусяваш и започваш да говориш, че няма смисъл да се бие човек, това не е човешко и т.н. – защо? Защото златната торба е зад гърба ти. Това не е идеал. Богатите казват: „Няма смисъл да се бием, трябва да живеем в мир“ – защо говорят така? Защото са богати и нямат нужда от нищо. Много сиромаси пък казват: „Искаме да се бием“, защото имат нужда. Христос казва: „Аз дойдох да разреша въпроса, който смуцава човечеството – Аз Съм Учител и ще ви покажа как трябва да познавате учителя си и господаря си в себе си“.

Ако слушаш твоя Господ, който е дълбоко в теб, ти ще можеш да направиш нещо, но ако не слушаш твоя Учител, ти ще бъдеш в противоречие. Човек трябва да познава и Учителя си, и Господаря си. Във всеки човек има Господ. Вие често тълкувате много криво думите ми – искате да се проявите и с това правите големи грешки. Аз ви уча на едно положително учение, което може да прилагате, и мога да направя опит с всекиго, стига вие да сте искрени. Това е привилегия на моята философия – че може да се прилага в Живота. Моето най-голямо желание е навсякъде в домовете да има отношения, каквито са между учителите и господарите: децата да бъдат и добри ученици, и добри слуги; учениците да слушат учителя си, а слугите – господаря си. Научиш ли на това нещо децата си, внесеш ли между тях тази идея, дъщерята ще слуша майка си, а синът ще слуша баща си. Дъщерята не може да слуша баща си и синът не може да слуша майка си. За да може синът да слуша майка си, трябва в следното поколение той да се превърне на жена – тогава ще може да слуша майка си; същото нещо ще бъде и с дъщерята. В Природата енергията трябва да се превърне: спрямо вашите енергии аз може да съм положителен, но спрямо други енергии може да съм отрицателен – това е закон. Енергията е велика сила, която прониква в нас и строи Живота.

От две хиляди години се проповядва, че Христос е Велик Учител и е дошъл да ни спаси от греха, за да се покаем и да станем добри членове на Църквата. Че вие и сега имате членове – имате синове и дъщери, които като станат на двадесет и една години, казват на родителите си, че са оглупели. Какви ученици са тези ваши синове и дъщери? Вие мислите, че много знаете. Често Господ ви изпраща главоболие, като казва: „Дайте тази задача за разрешение на човечеството – защо ги боли глава?“. Вие отговаряте: „Преляли сме“. Не, друга е причината за вашето главоболие – боли ви главата от това, че много знаете. Някой път те заболи корем – това показва, че Господ ти изпраща тази задача за разрешение. Който не знае на какво се дължи главоболието, коремоболието и други някои болести, той нищо не знае. Коремоболието показва, че енергията в стомаха трябва да се превърне от положителна в отрицателна; главоболието показва, че енергията в главата ви, която е положителна, трябва да се превърне в отрицателна по отношение на другите енергии. Умът ви трябва да се занимава с възвишени работи: като те заболи глава, иди при някоя бедна жена да ѝ помогнеш; заболи те глава или корем – започни да работиш. Тъй казва Господ. Вие казвате: „Като ме боли глава, аз не мога да работя“; затова именно те боли глава – защото нищо не работиш. Ако чуят това нещо лекарите, ще кажат: „Опасна теория е тази – да работиш във време на главоболие“. Лекарите обясняват само следствията на болестта, но те не знаят от какво са предшествани болестите. По-новите лекари казват, че главоболието се явява от пикочна киселина, която се наслоила в организма, в мозъка, кръвта се стъстява, организмът започва да действа усилено и т.н., но как се е появила пикочната киселина, това лекарите не обясняват. Те не могат да обяснят цял ред причини, които са предствали появяването на пикочната киселина. Следователно причината на всяка болест трябва да се търси много отдалеч. Живеем ли по този Божествен начин, ще дойде ден, когато моментално ще се изчисти тялото ни от всякакви утайки, които днес предизвикват болестта.

Някои физици допускат, че ако се употреби електричество от десет, двадесет или сто хиляди волта върху човешкия организъм, той би се обновил в много кратко

време, би приел детска младост. Тогава ние бихме казали: „Слава Богу, дойде Царството Божие на Земята“. Господ изпраща смъртта и казва: „Повикайте това остаряло дете и го поставете върху диска на смъртта, за да се обнови и заживее друг живот“ – тогава се завърта колелото на живота със сто хиляди волта и не минават петдесет или сто години и същият човек отново дохожда, но вече обновен с нова енергия и ново име. Това е законът на прераждането – смяна на енергиите; душата може да възприеме много хиляди форми. Вие не сте изучавали какво нещо е човешката душа; ако бих казал всичко, каквото зная за нея, то би било девето чудо на света – толкова много неща има да се говорят за нея.

Христос казва: „Вие ме наричате Учител и Господ и право е, защото съм“. Като прочетете по-надолу главата, ще видите защо се нарича така. Искам двете думи *Учител* и *Господ* да останат у вас. Учителят е една положителна енергия. Всяко разстройство, всяка дисхармония на мисли и желания е положителна енергия, която трябва да се превърне в отрицателна, защото само отрицателните енергии в света творят; това е вярно и по отношение на електричеството. Ако вие сте ясновидец, ще видите, че светлината се явява само на отрицателния полюс. Когато кажат за някой човек, че е привлекателен, то значи, че той има отрицателна енергия в себе си – това е магнетизмът; такъв човек има да дава и да взема нещо от хората. Човек не трябва да бъде само любезен към хората, но всяка негова дума трябва да бъде пълна със съдържание – никога не казвайте празни думи. Някои питат: „Защо не ни покажеш, че ни обичаш?“ – щом съм те поканил на трапезата и те нахраня, то значи, че те обичам. Ако ти кажа много думи, а не те нахраня, обичам ли те тогава? Ако те покания с бира, бонбончета или пасти, това не е Любов. Ние трябва да живеем само с хляб, с житни зърна и всякакви плодове.

И Христос казва: „Вие ме наричате Учител и Господ и добре казвате, защото съм“. Когато този Учител дойде във вашия дом, ще има хармония, музика, поезия, всички ще бъдат на своите места; няма да има раздори между мъжа и жената, между слуги и господари, между дъщери и синове, между учители и ученици. Сега Го няма Христос в света. Ще кажат някои, че Христос е дошъл; не, Той не идва, защото

има вече опитност – ако дойде днес между хората, те пак ще Го разпнат. Който е стоял на кръста, той знае какво нещо са тия гвоздеи, с които е бил прикован. Христос пита сега Своите последователи:

– Има ли още гвоздеи?

– Има.

– Тогава не е за Мене още да дохождам.

Свещениците проповядват братство и любов. Христос не се залгъва от тези думи и пак пита:

– Има ли гвоздеи на Земята?

– Има.

– Още не е за Мене.

Някои казват: „Изяви се, Учителю, ние ще те разберем и оценим“ – да, вие сте приготвили вашите гвоздеи и искате да дойде Учителят, за да ги забиете в Него. И това аз виждам всеки ден – вие вземате всичко, каквото можете, от хората. Гледам – в градината двама млади разговарят, а до тях стоят няколко агънца и си казват: „Културни са тези хора, но нищо не им пречи в един момент да ни одерат кожата“ – те много добре знаят помислите на техните господари. Сега ще кажете, че много добре говоря – да, аз добре говоря, а вие добре слушате. Но аз бих желал да се създадат в България учители, които да учат на благост и търпение. Аз не съм срещнал в България търпеливи хора; срещал съм такива, които носят неволята си, но търпеливи не съм срещал. Да имаш търпение, то подразбира воля и ум, сиреч да знаеш причините и последствията на нещата. А нетърпението ражда подозрение към всичко и към всички. Не съм срещал хора, които да убедя, че в нашето дело няма нищо подозрително. Българите нямат търпение и затова подозрението не ги напуска.

Второто нещо е да премахнем предубеждението. Всеки ден се борим с нечисти мисли, които ни накачват като оси. Съзнателно или несъзнателно, навсякъде виждам една атмосфера на подозрение и след всичко това хората искат да минат за културни. Трябва да се обграждаме от тия мисли, които са остатък от миналото – те са излишъци, от които всички трябва да се очистите. Подозрението е проникнало в ума, сърцето и душата ви и трябва да се освободите от него. Какво има да подозирам?

Някой дойде при мен и иска да ме поизлъже; аз му казвам: „Приятелю, ако не се опитваш да ме излъжеш, аз бих сторил повече за теб, а така ще сторя по-малко; аз и така съм длъжен да направя нещо за теб“. С това не искам да кажа, че съм добър, но че съм длъжен да направя за всекиго по нещо – защо да представяш работата тъй, както не е? Затова понякога казват, че не приемам гости. – „Защо днес не приемаш гости?“ Защото не съм изработил нищо и не мога да ви дам нищо. И за вас е същият закон: не си разположен днес духом – не приемай гости, кажи: „Имам да решавам известна задача, която Учителят ми е дал“.

И тъй, вложете две неща – търпение и отмахнете вашето подозрение. Подозрението го виждам написано на веждите на българина и у някой е толкова голямо, че е необходим цял живот, за да се освободи от него. Тоя знак е на мястото си – Господ го е турил там. А подозрението е отсъствие на безкористна Любов – от него се раждат всички болести. Като срещнете някои хора, вие казвате: „Този е лош, онзи е лош“ – за вас няма добри хора. Мислете, че всички хора са добри, но у тях има само положителна енергия, която вие не можете да използвате – и затова стойте настрана от тях, за да я използват другите.

Двама мъже, които имат положителни енергии, се отблъсват. Днес има магнетизатори, които могат да превръщат енергиите. Отивам някъде, дето се бият мъж и жена; аз вдигам ръцете си, после ги спускам надолу и мъжът става положителен, а жената – отрицателна; постоя малко при тях и те започват да се извиняват, че са направили грешка. Те не са съзнали закона, по който единият става положителен, а другият – отрицателен. И наистина, след като се сменят енергиите им така, че да има и от двата вида, те престават да се карат. Казвам: приятели, единият трябва да бъде горе, а другият – долу. Когато се заеме да лекува някого, магнетизаторът прекарва ръката си отгоре надолу върху болния – това значи жената да бъде долу, а мъжът – горе, т.е. мъжът да чупи камъни, а жената да гради. Това е учил и Христос.

Христос казва: „Вие ме наричате Учител и Господ“. Учителят е горе на планината, а Господарят е долу и той гради там – значи, ако искате да градите, слезте долу. Ако

разбирате това нещо така, няма да има никакво противоречие. Като слушате, ще кажете, че аз ви уча да се откъснете от света; не ви уча да се отречете от света, но ви казвам да превърнете вашата енергия в отрицателна и да започнете да градите. Когато си нещо разтревожен, вдигни ръцете си нагоре, а после ги свали надолу. Тогава кажи на стомаха си: „Слушай, приятелю, нека мозъкът бъде горе, а ти – долу; препращай материал за него, за да работи“. Изобщо, дето има главоболие, там страда и стомахът, и обратно; това показва, че всякога законът е верен – между стомаха и главата има тясна връзка. Това нещо може да го проверите. Вие или тези от вас, които имат развита воля, може да се лекувате по следния начин: ще се обърнеш към Господа и ще се помолиш като на Учител и Господ да те научи да управляваш главата и стомаха си. Вие ще кажете: „Не ми трябва мен стомах и глава, аз искам да имам ангелско тяло и китара в ръка, за да свиря и пея на Небето“. Това е криво разбиране на Христовото учение – трябва да разбирате право. Това е форма, а ти трябва да имаш известен резултат. Не искам да създавам антагонизъм между едните, които не разбират правилно Христовото учение, и тези, които го разбират по-добре. И няма да кажа, че едните са на правата страна, а другите – на кривата, но казвам, че тези, които не мислят правилно, са положителна енергия.

Докато у нас подозрителността взема връх над всичко, никой не може да оправи света. Преди да заминем, ние трябва да изпълним Волята Божия. Българите имат бъдеще като народ, затова трябва да станат търпеливи и да премахнат подозрението. Българите не са толкова добри, но в тях има условия за добър живот, а дето има условие за Живот, Бог е там. От българите ще излезе нещо, а не от България, защото тя е ретортата, в която стават опитите, и като такава ще изпълни ролята си. Съдържанието, което е в ретортата – българският народ, е и творческа сила. Когато българите отиват да живеят между американци и други народи, те са учтиви, любезни, но щом се върнат в България, стават груби, недоволни от всичко. Това недоволство се дължи на малкото земя, с която разполагат – българинът има творчески дух и затова му е тясно. Дайте работа, широк замах на българина, той ще работи. Разхождам се

един ден покрай семинарията и срещам един полковник на кон. Гледам, по едно време конят му се спирал и не иска да върви; слиза полковникът от коня и той тръгва – конят иска с това да каже: „Без полковник ще вървя, но с него ще спирам“. Тази черта има и у всеки българин.

Христос казва: „Аз дойдох да науча хората да дават широк простор на всяка душа и да поощряват всяко добро начало във всичко“. Ако всеки даде свобода на близките си, както и той се нуждае от такава, ще има широк простор на действия и мисли. Ако бихте приложили тези закони, които се крият в моите думи, много нещо бихте разбрали. Аз вземам всичко от Природата и го превеждам. Всички закони, които съм проверил от Природата, са седемдесет и пет на сто верни, а остават двадесет и пет на сто, които ще трябва да проверя. Внесете тази Вярa в себе си и знайте, че у всекиго се крие нещо велико. Някой иска да стане Ангел, но и Ангел да стане, ще вижда само началото на нещата, но не и края им – ти ще виждаш само главата си, а опашката си няма да виждаш. Като ти отнемат опашката, ти ставаш атом и се въртиш около една окръжност, за да придобиеш равновесие. А въртенето около един център показва, че човек е изгубил своето равновесие.

Понеже сме се освободили от периферията, трябва да изучаваме тези два свята – между Учителя, който е горе, и майката, която е долу. Това, което е вярно за Слънцето и Земята, е вярно и за мозъка и стомаха, за Духа и душата. Приложете търпението, т.е. развийте ума и волята, махнете подозрението и го заместете с творческа Любов. Бъдете тъй силни, че каквато обида да ви се хвърли, да не ви докосне и скоро да се освободите от нея. Няма по-голямо изкуство от това – да се поставиш по-горе от всяка обида и да я заместиш с добри мисли. Всички вие може да свършите много работа, да вършите големи добрини. Това, което свири учителят в дадения момент, може да го научи и ученикът. Всеки, който иска да бъде нещо повече от другите, трябва да се съединява с живия Господ, с онази велика връзка на хармония, и да учи закона на мълчанието. Както казват окултистите, бъдете слушатели на Великия Учител, който говори. Няма по-хубаво нещо от мълчанието. Бих желал да съм на ваше място – вие да говорите, а аз да слушам,

защото ще разбере всичко, което говорите. Сега, като слушат нещо, хората не само че не си плащат, ами започват да критикуват, че това не било хубаво.

Христос казва: „Аз Съм гостилничарят и доход да нахраня хората“. Христовото учение ни показва, че ние имаме условия да станем светии и Ангели, и гении. А сега какво сме? Ние сме любящите деца на Бога, който ни обича не защото сме толкова добри, а защото е милостив към нас. А то е най-великото в света, с което можем да се кръстим. Ние трябва да оправдаем тази Любов, да я заслужим и никога да не дърпаме косите си пред Неговото лице. Щом чуем, че Учителят, Бащата, Господ иде, веднага да се спрем.

От днешната беседа искам щото всички, които имат положителна енергия, да я превърнат в отрицателна; всички, които са горе на планината, да слязат долу да градят, а които са господари, да станат слуги – от господари няма нужда. Господ казва: „Сит Съм вече на господари, искам слуги – те да оправят света“. Христос казва: „Сега светът ще се оправя от учениците, синовете и дъщерите, а не от майките и господарите. Учениците, синовете и дъщерите са бъдещето на тоя свят“. Майката се занимава с тоалети, бащата пие, а синовете и дъщерите виждат, че родителите не вървят в правия път и затова те се заемат за сериозна работа.

Сега заемете положението на синове и дъщери, на ученици и слуги, а не казвайте, че сте учители, свещеници, майки, бащи, царе, князе, господари и други подобни – да ви пази Господ от такива грехове. И мен да пази Господ от този грях. И да ни даде да бъдем ученици и слуги на този Велик Учител и слуги на този Велик Господ в света! А Той е жив Господ.

15 юни 1919 г., София

УЧИТЕЛ И ГОСПОД

МАЛКИЯТ ЗАКОН

И тъй, който наруши една от най-малките тези заповеди и научи така човеците, най-малък ще се нарече в царството небесно; а който стори и научи, той ще велик да се нарече в царството небесно.

От Матей 5:19

Има големи и малки заповеди, големи и малки закони. Христос казва: „Който наруши една от най-малките заповеди или закони, най-малък ще се нарече в Царството Божие, а който изгълни закона, най-велик ще се нарече“. Имайте предвид, че тези закони, за които говори Христос, не се създават, а вечно съществуват и всяка култура, всяко мирово проявление се дължи на тях. Според разбирането на тия закони, такъв е и нашият морал.

Съвременните философи казват, че схващанията на хората за нещата са относителни, според техните понятия. Това отчасти е вярно, но ако нашите разбирания са слаби, това не показва, че в света не съществуват абсолютни закони, които регулират отношенията на хората – Правото във всички векове е Право, Доброто във всички векове е Добро, Любовта във всички векове е Любов и т.н. Ние може да имаме различни разбирания за Доброто, за Правото, за Любовта, но те ще бъдат по отношение на нас, а не по отношение на Великата Вселена, която съдържа всичко в себе си. Злото започва оттам, откъдето започват малките закони. Ние може да мислим, че всички страдания се явяват като резултат от нарушение на малки и големи закони, обаче аз няма да обяснявам подробно причините и последствията при нарушението на един закон – това е обширен въпрос, по който са писани много трактати. Аз ще се спра само върху две положения – върху малките и големите положения на великия закон.

В една от своите беседи Христос казва, че неверният в малкото е неверен и в многото и верният в малкото е верен и в многото. Някой казва: „Този закон е малък,

защо да го изпълнявам, аз ще изпълня големите закони“. Не, човек, който не е готов да изпълни малките закони, той не ще бъде в състояние да изпълни и големите. Често изпълнението на един закон може да стане по един чисто материален, физически начин. Държавата има свои закони, с които заставя своите поданици да изпълняват задълженията си. Българите се отличават с голяма смелост и често се противят при изпълнението на законите, но като им обърнеш другата страна, като им покажеш тоягата, те веднага отстъпват.

Разказват един анекдот за българите от турско време. Те имали обичай да се събират в село около някое бунище и да разговарят тихо и приятелски. Във време на разговора те вземат някоя пръчка и както си говорят, дялкат я на едро, защото в разговора си са смели и герои. Някой от тях се обажда:

– Знаете ли, братя, че в село е дошъл юшюрджията и събира данъка?

– Е, че какво от това – се обаждат други и дялкат пръчката едро, едро, – няма да му платим.

– Да, но тези, които му се противели, той ги биел, лошо се отнасял с тях.

– Е, тогава и ние ще се погрижим, ще съберем оттук-оттам пари и ще си платим данъка – и започват да дялкат ситничко пръчката.

Така постъпваме и ние – докато сме здрави, говорим и режем пръчката на едро, но заболеем ли, започваме да дялкаме пръчката ситно. Това е механическото изпълнение на този закон – трябва да има страх от бой, за да го изпълним. Такова е изпълнението на законите днес навсякъде в частния, в обществения, в политическия и в духовния живот на хората. Тъй че днес законите се изпълняват не по собствено желание, не от съзнание на своя дълг, а насила. И затова всеки, който нарушава законите, се наказва с лишение от наследство, изключване от обществото или от някое дружество – навсякъде има принудителни мерки за изпълнението на закона.

Ще кажете: „Ами нали всеки народ има свои схващания и разбирания?“. Да, всеки човек отделно или всяко семейство, всяко общество може да си има свои схващания,

но те не изменят онзи Божествен закон, върху който почива нашето растение. Докато сме в съгласие с тоя закон, за който говори Христос, у нас ще има растеж, ще има подем на нашите мисли и чувства, замах или разширение на нашата воля и тогава ние лесно ще може да се разберем. Това ще бъде всякога, докато сме във връзка с малките и големите закони. Обаче от момента, когато нарушим съзнателно или несъзнателно един от тези закони, малък или голям, нарушава се и равновесието в нас.

Ние не може да разберем причината на безпокойството ни, криво ни е, недоволни сме и търсим причината у другите хора. Това безпокойствие може да произлиза от нещо. Например ти си духовен или културен човек, минаваш покрай някой овчар, който си пасе овцете, и си казваш: „Какво хубаво ядене може да се приготви от тези агънца“ – вземаш едно от тях и го заколиш; не мине много време и у теб се заражда една необяснима тъга. Или един богат човек вижда едно дете и казва: „От това бедно дете ще стане нещо“ и го издържа в училището. Аз вземам агнето като емблема на всички наши криви постъпки, а не говоря за месоядството. Ние се мислим за много културни хора, а въпреки това цял свят страда. И евреите от страдания не могат да се освободят.

Днес всички се запитват кои са причините на страданията. Едни мислят, че виновници за страданията на човечеството са богатите хора; други мислят, че виновници са управляващите и т.н., а всъщност причината на нашите страдания са ония агънца, които ние сме яли. Щом изядете едно от тези агънца, всички в семейството ви ще имате много неприятности през целия си живот. Нарушили сте една от малките заповеди и ще бъдете най-малък в Царството Божие. Ще ме запитате: „Ами какво да правим ние, които сме изяли толкова агънца?“ Ще бъдете най-малки в Царството Божие. – „Няма ли поне едно изключение?“ Няма. А онзи, който е изгълнил най-малките заповеди, който не е пожелал нито едно агне, той ще бъде най-голям в Царството Божие. Аз вземам думата *пожелание* в лош смисъл. Всички страдания в света са резултат на лоши пожелания, защото пораждат лоши мисли, а лошите мисли зле влияят на нашия мозък, сърце и се отразяват изобщо

вредно върху организма ни. В такива случаи лекарите се произнасят, че е станало някакво отравяне на кръвта и т.н. Това е право, но храната, която приемаме, определя качеството на всички наши действия. Някой ще ми възрази: „Може ли човек да живее без желания?“. Не казвам, че не трябва човек да желае, но в желанията той трябва да научи великия закон, по който да постъпва – той трябва да знае дали това, което желае, е добро за него, за неговите близки, за народа му, за цялото човечество, и тогава да пожелава.

Не е важно да се създава временно живият организъм. Вие давате живот на едно дете, но не минават и две-три години и Господ ви взема това дете; плачете и се чудите защо умря вашето дете. Причината за това нещо са вашите желания, нарушенията на най-малкия закон, които са ви направили най-малки в Царството Божие. Под думата *малък* се разбира слаб човек, който се поддава на всякакви изкушения, на всякакви влияния. В слабия човек няма определен и устойчив морал и затова той казва: „Как и да е, ще се прекара този живот“. Нима може да се нарече живот този на свинята, турена в кочината, на която господарят носи храна три-четири пъти на ден? Тя мисли, че от нейния господар по-добър няма и от нейния живот по-хубав няма.

Питам: какъв е сегашният наш живот по отношения на бъдещия? За да станем велики в Царството Божие, у нас трябва да се зароди силно желание да се повдигнем като мислещи същества и да изпълним великия Божествен закон във всичката му пълнота. Всички съвременни писатели казват, че за да стане човек велик, трябва да има силна воля, докато не изгълни най-малкия закон във всичката му пълнота, без да го наруши. Често ние изпадаме в положението на онзи американец, който бил поставен да отваря и затваря движещия се мост, когато минавали и заминавали треновете. Той живеел на една кула всред моста. Един ден той отворил моста и не го затворил; много тренове се събрали и чакали път. Той казал: „Днес аз съм господар на положението и когато кажа да минат треновете, тогава ще тръгнат“. Как са постъпили с този американец? Изпратили хора да го свалят от моста и вместо него поставили друг, който да затваря моста. Така правим и ние – отворим моста и не го затваряме, като

казваме, че ние сме господари на положението и от нас зависи всичко. След време обаче Господ ще изпрати своята делегация, която ще ви смъкне от това място – тогава вие сте най-малките в Царството Божие.

Кой е най-малък? Този, който не изпълнява Волята Божие ни по сърце, ни по ум, ни по душа, ни по Дух. Чули ли сте как се разговарят двама млади преди да встъпят в брак, когато са всред Природата? Те си обещаваат много хубави неща, говорят си сладки думи (моят слух е много развит, възприемал съм целия им разговор). Ако тези млади хора приложат всичко, което обещаваат, Царството Божие ще се въдвори в техния живот във всичката си пълнота. Но щом се оженят, какво става? Обърнат другият лист на живота, забравят всички дадени обещания, започват да нарушават малките заповеди, явяват се нещастия и животът им се разваля. Коя е причината за тези нещастия? Не сте изпълнили онова, което обещавахте в градината. Не, извадете всички ваши поменици, в които стоят написани обещанията ви. Жената, като се ожени, казва: „Излъгала съм се аз, никога не мислех, че той бил такъв дявол“; мъжът от своя страна казва: „Е, каква добра беше тя по-рано – цял Серафим, а днес ми се представя по-страшна от най-лошия пъклен дух. Как ще изпълня своите обещания?“. Питам: как е възможно женитбата да прави хората от Ангели на дяволи? Ако това е така, по-добре никой да не се жени. Това не е било съчетание по Любов, Любов по Бога.

Аз говоря принципно и не вземам предвид вашия личен живот. Този закон засяга еднакво и мен, и вас, и всички Ангели – той е еднакъв за всички. Аз поддържам възгледа, че човек е добър само в момента, когато действа добре; прав е в момента, когато постъпва право, любещ – само в момента, когато проявява Любовта и т.н. Престане ли да върши това, той не е нито добър, нито праведен, нито истинолюбив и т.н. Докато се съобразяваш с тези закони, мислите ти ще вървят гладко, пластично. В такъв случай, ако си художник, писател или домакиня, всичките ти работи ще вървят правилно, с широк замах. Но в момента, когато измениш на своите мисли, ще слезеш от по-високо в по-ниско поле. Аз си представям, че тези полета се намират в един безграничен кръг и колкото повече слизам надолу, толкова повече

този кръг се стеснява, като приема форма на конус. Някои казват, че тези полета са седем, а аз намирам, че те са на брой седем милиона по седем милиона. Вие слизате все по-надолу и по-надолу в този конус и си казвате: „Да слезем по-долу, за да видим какво има там“. Ще дойдеш до най-долното поле на този конус, в центъра му и там ще спреш – ще се преобърнеш на едно микроскопическо същество и ще кажеш: „Господи, защо станах толкова малък?“. Защото си един от великите философи и си дошъл тук да научиш изгълнението на малкия закон в Живота.

Процесът на развитието е обратен, т.е. за да се издигнеш от това поле, в което си паднал, ти няма да минеш вече по същия път. Сега ти ще започнеш, минавайки през тясната врата на единия конус в друг, който допира върха си о първия, и ще почнеш своята еволюция. Така ще минаваш от поле в поле, докато дойдеш в новия свят. Едва си влязъл в този нов свят, ще те срещне някой философ и ще ти каже:

– Защо ние, хората, не живеем тъй, както си искаме, защо да не се проявяваме самостоятелно и независимо от всички закони?

Ти ще го попиташ:

– Слизал ли си ти в конуса на Живота?

– Не.

– Слез да видиш как се живее там. Аз слизах един път и втори път за нищо в живота си няма да сляза.

Мнозина ще слезете в този конус и когато минете през тясната врата, ще си спомните моите думи. Всеки, който е минал един път през тясната врата на конуса, той става велик в Царството Божие, а който се е спрял в първия конус, ще се нарече най-малък в Царството Божие. Този, който се е спрял в първия конус, се намира в положението на една мравка, която е попаднала в конуса на мравояда – той я хваща постепенно ту за едното, ту за другото краче, докато свърши с нея.

И тъй: „Който наруши една от най-малките заповеди и научи така хората, най-малък ще се нарече в Царството Божие, а който стори и научи, най-велик ще се нарече в Царството Божие“. Аз ви говоря върху този стих, защото всяка душа има свои стремежи. Не казвам за всички, че

нито сте добри, нито сте лоши, защото хиляди пъти през деня постъпвате и добре, и зле, хиляди пъти през деня се сменят вашите желания. Ставате сутрин и си казвате: „Днес ще живея вече добре“, но като се върнете вечерта у дома и си дадете сметка за всичко, казвате си: „Не стана така, както мислех, защото при днешния живот, при хората, които ме обикалят, не може да се живее честно“. Търговецът казва, че днес не може да се живее без лъжа; земеделецът казва, че не е възможно при орането и разработването на земята да не унищожим живота на много червеи; политикът казва, че при днешните условия на живота не може да се води честно политиката; също така говори и духовникът – всички говорят, че не е време за добър и чист живот. А кога ще дойде това време? Когато дойде новата култура, тогава щял да се подобри животът. Живееш ли в своите мисли, ти си в своето минало, следователно живеем ли със своя минал живот и искаме ли това-онова да стане, ние живеем в първия конус, а в него е лошият живот. Добрият живот е във втория конус.

Аз ще уподобя първия конус на малкото дете, което по-рано е било стар човек, но се е смалило. Едно време това дете е било някой философ, някой брамин, жрец, патриарх, учен, който днес се нуждае от вашата помощ – сега то крещи, иска да го прекарат през тясното отворстие на конуса. Питате защо това дете се е явило в този дом. Господ го е пратил да му покажете вратата. Майката е вратата – тя го взема и казва: „Много интелигентно е моето дете“. Знаете ли в какво положение се намират съвременните майки? Като пораснат децата им, тогава едва разбират какви са, защото тогава се проявяват.

За обяснение на своята мисъл ще ви разкажа следния пример. В една гора живял един отшелник цели двацет години и бил известен със своя чист и благочестив живот. Дяволът намислил различни начини, за да го изкуси, но не успял. Най-после той решил да влезе в стомната му и там да остане, докато отшелникът го изпие. Отшелникът обаче го затворил там, прекръстил стомната и го оставил затворен в нея. Като се изминали десет години, той си казва: „Чакай да измия стомната и да си служа с нея“. Отишъл на изворчето, излял водата и си налял чиста вода. Като излял

водата, той забелязал в извора едно много красиво детенце. Отшелникът взел това детенце и го отгледал грижливо. Расло детенцето и станало такова интелигентно, че поразявало всички със своя ум и знание. Един ден детето казва на пастрока си: „Ще ти дам да управляваш голямо царство, а не в гората да живееш – светът има нужда от теб, ще те науча как да живееш и ще те направя царски зет“. Бащата се съгласил и неговият син го завел в друго царство, дето го сгодил. Не се минало много време, синът му откраднал всичките скъпоценности на царя и отишъл да му съобщи, че зетят е крадецът. Царят издал заповед да се улови зетят и да се накаже с обесване. Синът на отшелника отива при него и му казва, че срещу него има големи улики, затова да се пази. Отшелникът не можал да се опази и трябвало да го обесят. Когато го качили на въжето, синът му се доближил до него и му казал тихичко:

– Погледни далеч в пространството и виж какво ще ти се яви – виждаш ли нещо?

– Да, виждам три магарета.

– Друго не виждаш ли?

– Виждам, че са натоварени.

– Какво носят?

– Те са натоварени с цървули.

Тогава синът му отговорил:

– Това са цървулите, които скъсах, докато те кача на въжето.

Така е и с вас – дойде ви някоя мисъл, тя ви се вижда идеална и вие започвате да работите за нейното осъществяване, но осъществите ли я, закачват ви на въжето. Ето защо ние трябва да изгълняваме Божествените закони, които градят нашето благо и доброто на всички около нас. Животът е създаден така, че всяко Добро, всяка наша мисъл или действие е конкретно свързано с всички хора, растения, с цялото органическо царство, с Невидимия свят и всичките му йерархии и с Бога. Всяка наша мисъл и наше желание понякога се свързват с клоните на това велико Дърво на живота, а понякога – с корените му.

Няма да обяснявам какво значение имат корените, клоните и цветовете на дървото. Една българска поговорка казва: „Корените на знанието са горчиви, а плодовете

му са сладки“. Ако направите едно Добро, ще получите Божието благословение. Мойсей казва: „Господ въздава престъплението на бащите върху чедата до четвъртия род, а благословието до хиляди родове“ – следователно за реализирането на добрите неща се изисква един дълъг период от години. Същото нещо е и за реализирането на една лоша мисъл, обаче като се стимулират лошите мисли, злото дохожда много скоро. Това показва колко силни сме в злото. Много светии, много идеалисти, като знаят, че техните добри мисли и желания не ще останат нереализирани, казват: „Ние сме готови да умрем, да се жертваме за народа си, та макар и след хиляди години да видим осъществени нашите идеали“. Ако един безбожник и безверник се жертва за доброто на човечеството, в очите на Бога той стои много високо, защото без да го познава, е направил Добро. Има много хора, които вярват в Бога, четат Символа на вярата, разбират Христовите истини, но когато им дойде някоя добра мисъл, не са в състояние да я изпълнят. Затова аз ще обърна Христовото учение така: „В бъдеще безбожниците и безверниците ще наследят Царството Божие, а съвременните вярващи ще бъдат изгъдени от Царството Божие“.

Съвременните християни приличат на онзи слуга, когото господарят накарал да отиде на нивата да оре; слугата казал: „Господарю, почакай, аз ще ти покажа полесен начин за изоравање на нивата“. Минали седмица, две, но нивата още не била изорана. Християните мислят, че с молитвите си и с вярата си в Бога ще прекарат по-лесен живот, макар и да не работят толкова много. Съвременните хора са смешни в своите изисквания от живота: те стоят по кафенетата, купуват си лотарийни билети и чакат да излезе тиражът, за да видят дали печелят; четат вестниците и виждат, че не печелят, но това не ги отчайва – те със спокойствие дочакват второто теглене, та дано този път спечелят. Не, Господ е пратил този слуга на Земята да работи и по този начин да печели, а той иска по лек начин, без труд да печели. Дава ум на Бога – този слуга казва: „Аз ще увелича този талант, който Господ ми е дал, като го туря в лотария“. Ще го увеличиш, но един ден ще ти донесат червен лист, че си фалирал. Вие ще кажете:

„Така се стекоха обстоятелствата и затова той изгуби“. Това е, защото в миналия си и в сегашния си живот той не е имал добри мисли и желания.

В Небето има специални комисии, които разглеждат сметките и делата на хората (който иска повече да се осведоми, нека се позанимае с окултните науки). Ти може да се молиш по четири-пет пъти на ден, но ако в миналото не си мислил и вършил Добро, ако и сега не работиш, не поливаш своята градина, не помагаш на хората и животните, то като отидеш на онзи свят, никой няма да те погледне. Всеки, който те види, ще рече:

– Чакай да видя вложил ли си нещо в мен, за да ти помогна.

– Няма нищо вложено. Дай ми от излишъка си!

Да, но в Природата няма никакъв излишък. Такъв човек ще се намери в положението на онзи царски син, който се сгодил за една много красива мома, но се заразил от една болест и щял умре. В отчаянието си той се молил Богу да продължи живота му поне с един час, за да може да се види с възлюбената си. Тогава Господ изпратил един Ангел при такива отчаяни хора, които искали да се самоубият и да умрат, за да ги пита могат ли да пожертват един час от своя живот, за да се продължи с толкова живота на царския син. Ангелът си припомнил, че една стара бабичка често се молила Богу да ѝ вземе час по-скоро душата, защото ѝ дотегнало да живее в толкова несгоди. Отишъл при нея Ангелът и ѝ предложил да даде един час от своя живот за един млад момък. Тя му отговорила: „Да, аз едно време исках да умра, но сега вече измених намерението си“. Ангелът си спомнил тогава друг случай – един богаташ, след като изпитал всичко в живота, намерил, че няма смисъл повече да се живее и молел Бога да го вземе. Отишъл Ангелът при него и му казал същото, каквото и на бабата. И богаташът отказал да даде един час от своя живот. След този си неуспех Ангелът отишъл при младия момък и му казал: „От толкова хиляди хора на Земята не можах да намеря нито един, който да пожертва един час от живота си за теб, за да видиш своята възлюбена“. Днес в съвременното общество често се говори за ада, за Рая – злото е, че ние сме свалили ада и Рая тук, на Земята, и ги опитваме тъй, както на нас е угодно.

Стиха, който ви прочетох, Христос е отправил към тези от слушателите си, у които е имало развито съзнание; Той не е говорил на ония, които не разбирали. Христос им казва: „Вие, които от хиляди години се измъчвате, трябва да съзнаете, че страданията ви се дължат на това, че сте нарушили една от най-малките заповеди“. Някои питат: „Защо Господ е толкова щедър и снизходителен към мен?“. Защото си изгълнил най-малкия закон. Някои казват, че аз говоря хубави неща; не е важно какво говоря аз, но е важно да приложите този закон, защото в приложението на това Учение е вашата Радост и смисълът на вашия Живот е в повдигането ви. Когато вие сте радостни или скръбни, и околните ви имат същото разположение. Когато имате някоя рана, най-много ще страдат близките до нея клетки, а по-отдалечените ще изпитват състояние на състрадание само чрез рефлексия. Когато вие страдате на Земята, и свързаните органически с вас ще страдат. Тъй че тези Същества, които са извън нашите сфери, като по-отдалечени, само ще съжаляват, че ние сме нарушили един закон и затова страдаме. Те ще ни посочат начини, по които да избягваме в бъдеще тези страдания.

Обществото трябва да приложи тези два велики закона в политиката, в живота. Всички вярващи трябва да ги приложат, защото тия малки закони са общи за всички и от приложението им зависи спасението на цялото човечество. Онзи, който може да изгълни малкия закон, може да изгълни и великия; онзи, който не може да изгълни малкия закон, не може да изгълни и великия. Това е правило – ако вие не проявите Любов към една малка буболечка, към една малка мушица, вие не може да проявите Любовта си и към човека. Ако някой ти каже, че те обича, а преди малко е откъснал главата на една мушица или главата на някое агънце, той не говори право. Мушицата, която е пострадала от теб или от кого и да е друго, знае колко можеш да обичаш. Жена или мъж, които късат главите на мушичките, които режат главите на агънцата, не могат да обичат, не могат да любят, не могат да имат и добра воля. Аз не вярвам в неверието на хората, не вярвам в глупостта им, не вярвам в беззаконието на хората. Да вярвам в неверието на хората, то значи да вярвам в един закон, който не съществува;

неверието на хората е човешко изобретение, то е създадено от нашия ум. Всички търсят Царството Божие, всички искат да го възстановят, затова който иска да стане член на това Царство, трябва да му служи.

Младият момък и мома искат да възстановят Царството Божие, говорят си като гургулички, но само докато се оженят; после започват по старому и животът им не върви добре. У гълъбите не е така – аз съм ги наблюдавал как добре започват и свършват: гугутката снесе яйцата си, после ги мъти, след това се излюпват от тях малките им и нямат никакви разправии. У хората започва добре, а свършва зле – родят им се деца, радват им се, но като пораснат децата, родителите плачат. У хората старите гугутки плачат и казват: „Малките гугутки ни накараха да плачем – това излезе от нашите деца, на които толкова много се надяхахме и на които толкова много се радвахме“. У птичките децата никога не карат родителите си да плачат, както става у хората. Същото е и в училището: виждал съм как хубаво започват отношенията на учители и ученици в училищата – отначало сладко, приятно си гукат, но не мине много време и те започват да се оплакват едни от други. Учениците казват: „Несправедливи са нашите учители“; учителите казват: „Няма днес никакво уважение и почитание на ученици към учители и родители“. Така всички се оплакват, всички казват, че не съществува Бог, че Истината, Доброто, Любовта са неща относителни – всичко в живота е относително. Децата казват, че всичко в училищата е относително и учителят е нещо относително. Учителите плачат, протестираат, отчаяват се, но аз казвам, че и техните сълзи са нещо относително, защото ние мислим, че малкият и големият закон са нищо. Не, те са велики истини – те са абсолютни и всякога и във всички времена ще произвеждат един и същ резултат.

Често съм слушал с часове как пеят славейчетата и гугутките, с наслаждение съм ги изслушвал и съм си казвал: „Много хубаво пеете и ако хората разбират вашия език и биха могли да приемат вашата култура, в света не би имало толкова страдания, колкото сега“. Славейчетата и гугутките ми отговарят: „Да, и ние бяхме едно време хора и като не ни задоволи тяхната култура, напуснахме я и днес предпочитаме птичата култура пред човешката“.

Ако съм проповедник, ще трябва да заобикалям истината, да не ви я кажа в очите, за да не ви обидя. Е добре, Слънцето блесне, но очите на хората са болни, та им се отразява зле – виновно ли е Слънцето за това? Виновно ли е Слънцето, че оста на Земята се завъртяла преждевременно и Слънцето я огряло? Тогава в какво съм виновен аз, че тази Светлина, която ви давам, е толкова силна, че не можете да я понасяте? Кажете на Земята да спре колелото и тогава Светлината ще бъде по-малка, но щом се върти колелото, непременно ще виждате всичките фази на Добро и зло. Няма сега да ви обяснявам защо в това въртене има постоянна борба между Светлината и тъмнината, между Доброто и злото, между Реалното и сенките на Живота. Много от вас ще запитат: „Можем ли да изпълним Христовия закон?“ – да, може да го изпълните.

Ако някой ми изгори или продаде къщата, която струва двеста хиляди лева, в мен ще се зароди голяма борба от това зло, но ако победа себе си и не отмъстя, ще се нарека велик в Царството Божие. Ако съм виден държавник и ме свалят от поста, който заемам, макар и несправедливо, и аз не отмъстя за това нещо, в бъдеще ще съм добър човек. Изобщо всеки, който не отмъщава даже и за най-голямото сторено нему зло, той е добър човек. На Земята ние може да направим някого такъв, какъвто искаме: например може да направим едного министър, друго – държавник, трети – проповедник, четвърти – учител и т.н. В това отношение ние приличаме на онази българка, която дала на мъжа си едно котле с вода, китка босилек и го изпратила да ръси – направила го по свое желание поп. Нашите длъжности, които заемаме тук, на Земята, не са нищо друго, освен произведение на подобни длъжности от един друг свят, който е над нас.

Всички, които са изпълнили малкия закон, са станали велики в света. Ако художникът е изпълнил малкия закон, той ще започне да рисува велики картини. Всички ние може да станем велики художници – ще ме запитате как е възможно това. Ако един ден представим на света своето лице, вече усъвършенствано и завършено, не ще ли представлява то най-великото произведение на художника? А не забравяйте, че върху това лице вие работите векове. Днес

в целия свят има изложби на картини – на нашите лица, но нито една още не е приета от Бога. Откак светът съществува само две картини са приети в Стария завет – тази на Енох и на Илия; затова те живи са заминали горе на Небето. Досега в България на колко души са приети горе картините? Рисуваме, рисуваме цял живот и ни кажат най-после, че тази картина и сега не може да се приеме; дойде погът, опее тази картина и я зароят. Опяването не е нищо друго, освен че тази картина не е направена по всички правила на изкуството. Комисията, която разглежда картините, вижда, че тая картина не е направена според Божествения закон: очите, ушите, устата, носът, зъбите не са на мястото им; от друга страна, умът, сърцето, мислите, чувствата не са на мястото им. Вие, които ме слушате, мислите ли, че вашите мисли и чувства са на мястото си? Аз виждам хиляди хора, на които мислите и чувствата не са на мястото им. Не ви обвинявам за това нещо, не сте вие виновни, но ви обръщам внимание да поработите с този велик закон.

Трябва да си зададеш за цел да изгълняваш всеки ден и най-малките пожелания, които ти дойдат, без никаква погрешка и без да се поддадеш на никаква съблазън. Ако биха ми предложили да стана министър в България, бих предпочел да отида да помогна на някоя бедна вдовица и по-скоро бих се отказал от този пост, отколкото да оставя тази бедна жена без моята помощ. Вие се готвите за един голям бал, концерт или журфикс, но в това време идва при вас един беден човек и вие го връщате, защото нямате свободно време да се занимавате с него. Не, вие трябва да се откажете от бала, за да спазите този велик закон, който е създаден от Бога. Ако бихме се научили да бъдем любящи, да бъдем в мир със себе си, да разберем, че може да живеем сами със себе си, тогава светът би се оправил; даже ако хората не ни обичат, и без тях можем да живеем. Сега ние се намираме в положението на онези зловредни бактерии, които като влязат в нашия организъм, намират материал да живеят и там се загнезждат; изчезне ли материалът, свършва се и техният живот. Затова Христос казва: „Който изгълни най-малката заповед, най-велик ще бъде в Царството Божие“.

В какво се състои тази малка заповед? Онази работа, която Провидението ти е определило, не трябва да я

отлагаш. За всяка мисъл, за всяко желание има определено време, което като пропуснеш веднъж, няма вече връщане назад. Вашите младини вече не могат да се върнат; този живот, който сега живеете, втори път няма да го прекарате. И Доброто, и злото, което сега сте минали, оставят отпечатък във вашия живот; втори път вие ще минете през съвсем друго място, през съвсем друг живот, в който ще има само отражения от първия. Някои казват: „Ами нали Земята минава все един и същ път, обикаля около Слънцето, значи има повторения в живота?“. Да, но никога Земята не минава през едно и също пространство – пътят, през който е минала предишната година, е друг; сега минава в друга област и опитността ѝ е различна. Това място, през което е минала Земята един път, е вече безвъзвратно изгубено. Животът, който веднъж сте прекарали, е вече безвъзвратно изгубен.

Ще попитате: „Не може ли да поправим грешките си?“. Никой не може да поправи изгубеното. Псалмопевецът казва: „Само един е в състояние да заличи нашите грехове и беззакония“.¹⁸ Само Господ има тая прерогатива – да слезе в тези дълбини, дето сте направили престъпления, и да ги заличи със своята четка. Докато слезе Господ в тези места да заличи вашия грях, вие ще трябва дълго да плачете, да проливате сълзи. Вашите сълзи са потребни на Господа, за да напълните с тях цяла бутилка, която Господ пази. Когато се напълни бутилката, Господ ще я вземе и ще слезе на мястото на прегрешения, на престъпления, за да поправи живота ви, като от време на време ще разквасва устата си със събраните ваши сълзи. Само така ще може да се измени вашият живот. Това е алегория, но ако вникнете дълбоко в нея, ще разберете, че тя е една велика Истина в характера на Бога. Казвате: „Защо Господ мълчи и не отговаря на нашите страдания?“. Господ мълчи, защото не се е напълнила още бутилката; като се напълни, Той ще дойде да оправи живота ви, ще запита коя година е извършено престъплението, по кое време и т.н. Като измие греховете ти, ще каже: „Сега си свободен, но втори път не греши“. И Христос плака, докато напълни една бутилка. Той се нае да оправи света, да вземе на Себе Си греховете житейски, но като видя, че тази работа е много тежка, плака, да Му дойде Господ на

помощ, и само така успя. Като се напълни бутилката Му, Христос рече: „Свърши се вече, бутилката е пълна, дойде Спасението на човечеството“.

Безразлично е дали си голям, или малък в света – всеки трябва да мине през сълизите, за да измие греховете си, както и тези на близките си. Ще ми кажете: „Защо ни безпокоиш с тези твои мисли, защо не ни кажеш някои утешителни думи?“. Именно това, последното, правя аз. Нима този, когото болят краката, не усеща никаква болка? И не трябва ли да му се направи малка разтривка, въпреки болката? В известни случаи той може да не усеща никаква болка, но ако го нападне неприятел и започне да го гони, какво ще бъде неговото положение? Той не ще може да се спаси, няма да може да избяга и неговата болка ще бъде по-силна, отколкото всеки друг път. Ако аз се загрижа за този човек и започна да разтривам неговите крака, за да оздравеят, ще съжалява ли той за болката, която му причини с разтриването? Напротив, той ще каже: „Слава Богу, че оздравях, за да мога да бягам с всички други наред при случай на опасност“. Това е истинска философия.

Животът на обществото е такъв, както и на отделните индивиди. Между един народ и неговите членове има известно съотношение, но и всяко същество си има свои индивидуални чувства, мисли и желания. Народът не живее като личност. Като казвам *българският народ*, разбирам българите. Според техните взаимни мисли и чувствавания ще се определи тяхното политическо, духовно, културно и умствено отношение – бъдещият им живот. Според техните мисли от миналия живот се определя тяхното настояще, а според сегашните им мисли и желания се определя бъдещето им. Тези два Божествени закона са поставени у човека така: първият, великият закон, е поставен в ума, а малкият – в сърцето. Следователно, когато искате да изпълните малките работи в света, трябва да ги изпълнявате със сърцето си; с други думи, без Любов към този закон не може да изпълните малките работи.

Минавам покрай една вадичка и гледам – някаква мравка се дави, но понеже съм зает с някоя философска мисъл, минавам покрай нея и не ѝ обръщам внимание; не, трябва да се спра, да ѝ помогна. Трябва да се спираме

пред най-малките и да им помогнем; като им дадем помощта си, да не искаме от тях цял живот да ни се отплащат, защото ние в този случай не сме били нищо друго за тях, освен едно Провидение. Имаме ли желание да помагаме на малките, то ще създаде условията да помагаме и на по-големите; не помогнем ли на тази малка мравчица, в бъдеще това ще бъде условие за лош живот. Ще кажете: „Малко ли мравки се дават?“; вярно е, много мравки се дават, но тази, която аз видя и за която се породил желанието да избявя, трябва да я спася – тя е особена мравка. Ако не ѝ помогна, тази мравка след сто години може да ми причини най-голямото нещастие. Според постъпката ми в този момент, когато се е зародило съзнанието в мен, Господ ще определи моя бъдещ живот.

Тази мравка подразбира някое агне, гълъбче, дете, момиче, момче, някоя бедна вдовица, някой болен или който да е друг човек. Мравката е една математическа формула – представи ли ти се такава формула за разрешение, ти ще спреш да помислиш как да я разрешиш. Дойде някой при теб и ти каже, че е много отчаян, иска да се самоубие – ти ще се замислиш по какъв начин да му помогнеш. Кажеш ли, че не можеш да му помогнеш, в следния живот тази твоя постъпка кармически носи лоши последствия. Законът е един и същ: ще се спреш в този малък закон и ще помогнеш; ако ли не помогнеш, ще определиш в този момент своята лоша съдба. Когато срещнеш по този начин, потърси друг начин, по-добър, за поправяне на погрешката си. Ако всички българи обмисляха добре всяка своя постъпка, всяко свое действие, то щяха ли днес да ядат хляб с купони, захар с купони, щяха ли да воюват? Българските държавници не се грижат за даващата се мравка, а за големите граници на България, но те не знаят, че съдбата на България се определя от съдбата на тая мравка. Българските държавници се интересуват от България дотолкова, доколкото са засегнати техните кесии – това не са родолюбци, това са предатели, те играят ролята на Юда съзнателно или несъзнателно, с пари или без пари.

Аз ви говоря върху тези два велики закона, защото ако се приложат те и ако точно се изгълняват, те ще спасят и поправят човечеството. Сега българите отварят разни

училища, но не мислят за мравките, за подобрението на техния живот – те мислят за печалби и казват: „Да имаме пари, ние ще намерим добри учители, добри работници“. Покажете ми едно общество, което е работило с пари и да е успяло много. Не искам да кажа, че всички дружества трябва да спрат своята дейност, но трябва да изменят начина на живота си. Предпочитам да посветя цял живот за един човек, който възприема това, което казвам, отколкото да работя за хиляди хора, които нищо не възприемат. Всеки, който започва една работа, трябва да работи присърце, а не да ходят по десет пъти в къщата му да го викат да направи едно или друго. Човек, който проповядва едно учение, трябва да разбира неговите закони и да ги прилага.

Казвате: „Да възпитаваме нашата младеж“ – ами как ще я възпитате, как ще обуздате нейните постъпки? Аз не вярвам в никакво възпитание, т.е. в дресиране, а вярвам, че всички хора имат условия да станат добри, стига да искат. Аз вярвам, че всички хора определят своя живот според момента, в който действат, защото след този момент идат други условия – това е възпитание. След този момент ти ще възприемеш храна, наука, които ще бъдат според плоскостта, по която се движиш. Земяделецът изучава условията за своите посеви – всеки изучава условията за своята работа.

Като казвам, че не вярвам в никакво възпитание, не вземайте това в крив смисъл. Аз не вярвам в онова криво, външно възпитание, което хората дават на своите деца, но вярвам в истинското възпитание, което дават двата велики закона в света. Не вярвам и в съвременната наука, но вярвам във великата Божествена наука. Не вярвам в съвременната глупава любов и в съвременната глупава мъдрост и привидна истина тука, на Земята, т.е. в лъжата, която хората са облекли във формата на Истина – аз казвам: всичко туй е велика лъжа. Истината е вътре във вас. Великият закон е във вашия ум, а малкият закон е в сърцето ви. Всяко благородно желание, което се породи във вас, колкото и микроскопично да е то, ще определи вашето щастие в бъдеще. Това желание ще обърне от този ден краищата на вашия Живот и оттогава и Земята, и Небето ще работят за вас. Колелото на Живота, като се движи към една или друга посока, ще произведе съответно действие.

Готови ли сте да бъдете верни на онези ваши малки желания, които от хиляди години са вложени във вас, готови ли сте да подадете сламката на мравката, която се дави, вие ще започнете отляво към дясно, иначе ще започнете от дясно към ляво, т.е. надолу към конуса. Тогава ако си християнин и слизаш през тези седем по седем милиона полета, и те питам къде си сега, ще отговориш, че си в низшите полета на Астралния свят. Ако си окултист, ще кажеш:

- Стигнах най-после до дъното на този конус.
- Ами сега какво мислиш да правиш?
- В моята философия се казва, че като стигна до дъното, ще направя един подем нагоре.
- Криво си разбрал тази философия.
- Е, ами какво да правя сега?

Ще минеш през тясното отворстие на другия конус и оттам ще се издигаш нагоре, понеже енергиите в тия конуси вървят точно в противоположни посоки. Сега вече ще вървиш по енергията на втория конус. Като минеш през този втори конус, ще преминеш през всичките седем милиона по седем милиона полета, ще ги изучиш и ще кажеш: „Имам вече една философия, разбирам нещата издълбоко и виждам, че това не са седем полета“. Ще кажеш за Духовния свят велики неща – светове, светове, Същества без граница и без брой.

Цялото пространство, в което живеем и се движим, е пълно със Същества от разни категории и култури. Слънчевата светлина се движи със сто и осемдесет хиляди мили в секунда, за да измине само диаметъра на нашата Вселена, който за да се премине, трябва тридесет и една хиляди години. Цялото пространство е пълно със светове. Когато нашата Земя се движи в пространството на тази Вселена, ние се намираме под влиянието на тези Същества, с които дохождаме в съприкосновение – и цялото това грамадно пространство с всичките Същества имат един отглас в нашите сърца, умове и души. Някой път ви дойде една мисъл, тежко ви е, но тази мисъл не е ваша – вие сте чувствителни и като тъй, долавяте тъгата на някое малко същество някъде в Ню Йорк, което в даден момент не е изгълнило своя дълг, не е изгълнило Волята Божия, този велик Божий закон. Друг път изпитвате радост – защо? Защото другаде

някъде по света, в някой будистки храм в Китай някое малко същество е изпълнило своя дълг както трябва.

И тъй, всеки ден като се менят мислите ви, аз се радвам, защото виждам какво става по света и от всичко, което се върши, забелязвам две неща: някъде едни хора изпълняват, а други не изпълняват Божия закон. След това се връщам в живота, гледам там какви неща стават; връщам се към миналото и гледам кога са замислени тези неща, та днес вече се реализират. Минават хиляди години в минутата и виждам кога са замислени тия събития и кога са взели това лошо направление. Следя и виждам, че преди две хиляди години един български жрец е завъртял крана на Живота в крива посока и нему днес се дължат тия последствия. Ето защо днес всички проповедници, свещеници, управници в България мислят като този жрец и така действат. Ще кажете: „Кой е този жрец, за да го обесим?“. Не, не го търсете да го обесите, но завъртете крана в обратна посока на тази, в която сега действа. Ако вие не сторите това, освен че няма да станете велики, но и ще изгубите много.

Затова съм аз в България – да завъртя крана на колелото на Живота. И след две хиляди години ще ме търсите, ще искате да знаете кой е сторил това нещо. Господ ме е изпратил в България да завъртя колелото на Живота в обратна посока и аз ще го завъртя по всички правила на Божествения закон, за да опитате всички блага на Живота. Когато завъртя колелото в обратна посока, българите ще разберат, че може да изпълнят и този малък закон – да се въдвори между тях отлична и възвишена култура, и ще станат един велик народ, който ще принесе своята легта. Няма да се гордеете. Колелото още не е завъртяно, нужни са много усилия, за да се завърти. Всички вие ще вземете участие във въртенето на голямото колело – ще хванете по едно от малките колелца и ще въртите не както сега от дясно към ляво, а от ляво към дясно. Това е Христовото учение – да завъртите колелото на малкия закон. Ще ме запитате какъв спомен ще ви оставя. Ще ви завъртя колелото от ляво към дясно – тогава всички Ангели, всички добри хора ще заработят и вие ще се повдигнете.

Турете сега в мисълта си: „Можем да изпълним най-малкия Божествен закон“. И след две хиляди години ще

проверите вярно ли е това, което ви казвам, или не – ще проверите резултатите. След две хиляди години вътрешните условия на Живота ще бъдат десет пъти по-добри, отколкото сегашните – то е слизване и качване нагоре в Живота. Блажени са тези от вас, които с Вяра дочакат това време. Тия две хиляди години са два Божествени дни – дни на велико благословение. По-напредналите от вас може и след две години да проверят това, а някои даже след десет години. Но за това се иска чист, възвишен и благороден живот – единственото наследство на човека на Земята.

22 юни 1919 г., София

СТАРИЯТ КНИЖНИК

А Той им пак рече: „Затова всякой книжник, който се е учил за царството небесно, подобен е на човек домовит, който изважда из съкровището си ново и ветхо“.

От Матей 13:52

Христос определя учения книжовник по две негови качества – той изважда от съкровището си ново и вехто. В прочетения стих Христос вмята думите: „Който се е учил за Царството Божие“. Под *Царство Божие* в широк смисъл Христос подразбира всички ония велики закони, които направляват човешкия Живот, защото всичко в Природата е тясно свързано с човека и човек е тясно свързан с Природата. Всички явления или сили в света, които наглед като че нямат нищо общо с нашия Живот, ние ги наричаме физически или неорганически. Всички тези сили обаче имат съотношение не към личния, а към колективния човек. В такъв случай изваждането на новото и вехтото от съкровището има известен смисъл: вехтото означава миналото, а новото – бъдещето. Вехтото означава погрешките на човека, а новото – това са благата, които му се дават. Ученият книжник, който изучава Природата и Живота на хората, намира стари неща – погрешки на хората – и внася нещо ново в света. Следователно в такъв смисъл ние може да определим положително и добрините, и злините, които произтичат като резултат от тия последствия на миналото.

Тъй че вехто е всяко нещо, което е в дисхармония, т.е. износено, негодно за работа. Онази материя, която е изгубила Силата си, считаме я за негативна, т.е. като такава, в която не може да се прояви никаква Сила. Всеки от вас е изпитал тези две състояния в себе си – да вади ново и вехто от съкровището си. Когато човек изгуби вътрешното равновесие между сърцето и ума си, той започва да изважда вехтото и с това наставя у него недоволство. Такова е положението на болния, който винаги е недоволен от обкръжаващите, които му услужват. Здравият, който има сила в себе си, е доволен от всичко. Законите, които регулират едното

и другото състояние, състоянието на доволство и недоволство, са в хармония, защото в дадения момент вашето негативно състояние съответства на едно положително състояние на някой здрав. В даден момент, когато вие най-много страдате, друго някое същество, което има някаква връзка с вас, изпитва най-хубаво разположение на духа. Това е един закон, който съществува вътре в Природата – Небето и ада съществуват като два полюса. Небето е новото нещо, а адът е вехтото, тъй че всеки от вас през живота си ще се качи и ще слезе в едното и другото състояние.

Аз не ви говоря за ада и Небето тъй, както вие ги знаете, но ви говоря върху една положителна Истина, която ви се вижда отвлечена. Тези две състояния са необходими на човешкия Дух. Вие питате защо е необходимо да остарява човек и да се подмладява. Това е процес, който става и в самата Природа. Вие не питайте защо става този процес, но гледайте каква полза може да извлечете от него. Как бихте определили младостта или старостта? В древността един мъдрец е казал: „Ако търсиш сила, търси я у младите, у новите хора, а ако търсиш мъдрост, търси я у старите хора“. Мъдрост и сила не са едно и също нещо. Силата включва в себе си човешката воля, а Мъдростта – човешкия ум. Следователно вие имате два противоположни полюса: умът е горе на Небето, а волята – долу на Земята. Ако искате да бъдете стари, мъдри, трябва да сте горе на Небето, а ако искате да бъдете млади, трябва да сте долу на Земята. Затова, когато разменим отношенията на нещата и поставим стария човек на физическото поле, а младият поставим на Небето, ние произвеждаме дисхармония. В такъв случай вие ще извадите неправилно заключение и ще мислите, че всички хора на Небето са все стари, а всички хора на Земята са млади, но това не е вярно.

Под *младост* аз не разбирам само външните отношения, но разбирам вътрешния растеж у човека. Същото нещо се забелязва и в Природата. От 9 март⁷ се забелязва един растеж, който започва да намалява към 20 юни или към началото на юли и в Природата започва едно състояние на почивка. Каквито смени стават вътре в Природата, такива смени се извършват и в нашия Живот. Ако ние не разбираме това, което става в нас като индивид, т.е. ако не

разбираме своя ум и воля, то в живота често влизаме в противоречия, които наричаме *съдба* и според нея едни биха били щастливи, а други – нещастни. Някои мислят, че на едни помагат някакви сили, а други мислят, че същите сили им противодействат. Разбира се, като вървите по посока на течението, то ще ви способства, но ако вървите против течението, то ще ви противодейства, защото вървите в разрез с него. Това течение няма нищо против вас, но то иска да ви каже, че щом вървите в разрез с него, ще страдате, защото силите, които направляват вашия Живот, са в разрез със самите вас. Когато някому не върви в живота, това показва, че мисълта му е в разрез с неговата воля – това е и за индивидуалния, и за общественния живот на човека.

Аз говоря за събития, които стават сега в Европа и които са определени отпреди хиляди години. Съвременното човечество е дошло в разрез с движението още отпреди милиони години. Следователно съвременната европейска култура е попаднала в разрез с това течение и тя се мъчи да си пробие път. Вследствие на това се води една упорита борба, в която ще паднат много жертви. Колко жертви ще паднат, дали един, два или повече милиона, това е безразлично за Природата. Казвам, че това е безразлично за Природата, защото за нея са безразлични нашите играчки. Когато ние създаваме градове, правим къщи и храмове, мислим, че това е култура, но Природата не иска да знае за тази наша култура, в един момент тя може да я разруши. За всички наши дори най-фини материи Природата е създала молците и праха, които ги разрушават. Вън от това тя е създала много вредни елементи, които постоянно рушат нашия организъм.

В миналото, преди отклонението на човечеството от правата посока на своята култура, хората са имали много правилни понятия за законите, които направляват растежа на нашия живот. Този растеж може да се определи математически, с пергел. Например взимам пергел и с него най-точно измервам носа на едного и виждам, че е четири сантиметра, на другото е пет сантиметра и т.н. След това пак с пергел измервам брадата на едного, на втори, на трети и виждам, че всички имат различна големина. По същия начин измервам челото на едного и виждам, че е например три сантиметра, на другото – четири сантиметра

или пет сантиметра, шест сантиметра и т.н. Ще попитате: „Какво съотношение има тук?“. Има голямо съотношение, защото ако видите, че носът на един човек е къс и широк, това показва, че енергиите в неговия организъм са в напрегнато състояние и от най-малкото побутване ще е в състояние да предизвика експлозия. Ако неговата брада е много широка и дълга, това показва, че енергията на този човек не е само много възбудена, но и много активна, затова дето мине, той ще произведе разрушение. От долната част на брадата – тази, която е под носа – ще се определи каква е човешката воля и как би се проявила тя на физическото поле. Наблюдавайте това нещо у великите пълководци, у генералите. По брадата може да определите дали някой човек е млад или стар – само младите хора воюват, а старите – не. Отношението на стария човек към младия е 1:100 – една армия от хиляда млади хора може да надвие една армия от сто хиляди стари хора.

Когато казвам, че бъдещето на Земята е в ръцете на младите, прав съм, защото този свят е създаден за хора, които обичат да воюват. Небето е създадено за стари, мъдри хора. В горния свят хиляда стари хора се равняват на сто хиляди млади хора – значи отношението тук е обратно. Ще ме запитате какво отношение има между младите и старите хора. В Духовния свят старите хора са само опорната точка, около която се движи махалото на младия човек, като в часовника. Докато младият човек извърви сто километра, старият не е извървял нито един километър – тъй че младите хора са стрелките в часовника. Старите хора в този свят не се движат, затова от тях не очаквайте никаква култура на Земята. Умствена и духовна култура, за каквата се говори тук, на Земята, не може да съществува. Най-голям подем в културата може да се постигне само тогава, когато се пуска кръв на хората – колкото повече кръв се пусне, толкова по-голяма култура се заражда. Хората на двадесети век започнаха да мислят, че са много културни, и казват: „Ние, съвременните хора, не пускаме кръв, това са правили само хората на миналото“. Обаче съвременната война опроверга тази теория и показва, че младите хора всякога пускат кръв и колкото са по-млади, толкова повече кръв пускат. Днешните хора, понеже са много млади, затова правят и

най-големи опустошения. Сегашните хора може да се уподобят на гъсеници, които всичко опустошават.

И този книжник, който се учил за Царството Божие, изважда от съкровището си новото и вехтото и казва: „Така казва Христос“. Защо му е това ново и вехто? Когато вие изваждате старите дрехи от някоя възглавница или гардероб, нали имате някаква цел, нали мислите да изкарате нещо от тях? Когато изваждате новите дрехи, нали правите това с цел да видите да не са проядени от молци? Като вади новото и вехтото, книжникът има някаква умна мисъл. Той не се занимава с някаква глупава задача, както е постъпил един цар.

Един цар искал да намери човек, който да му разкаже някаква приказка без край. Търсил той различни философи, които да задоволят желанието му, обещавал големи награди, но не се намерил човек, който да му разкаже приказка без край. Дохожда най-последен един мъдрец, който казва на царя:

– Аз ще ти разкажа една приказка без край.

– Добре, ето човекът, когото търся.

Мъдрецът започнал:

– В древността имало един цар, който разполагал с хиляди, хиляди декари земя. Тази земя била засята с жито и понеже годината била много плодородна, нивите му родили извънредно много. Царят заповядал да се съгради голяма каменна житница, в която да се прибере житото и по този начин да се запази. Обаче зидарите оставили една малка дупчица в този хамбар. Един щурец успял да се промъкне през тази дупчица и изнасял едно по едно житните зрънца. Щурецът изнесъл едно житно зрънце, занесъл го в своята дупка и се върнал да вземе второ. Взел второто зрънце, занесъл го в дупката си и се върнал да вземе трето. Взел него и се върнал за четвърто...

– Стига вече това, продължавай нататък, няма ли край това пренасяне на житото, па и цялата приказка?! – рекъл отегчен царят.

– Чакай де, да се пренесе всичкото жито от хамбара, че тогава и приказката ще се свърши.

Съвременните хора искат да знаят края на нещата, но аз казвам: „Чакайте да се пренесе всичкото жито, че тогава“. Книжникът, който изучава Царството Божие, не се занимава

с такива глупави теории – преповтарянето на едно и също нещо не е Знание. Ние казваме: трябва да опитахме нещата и така да се учим от своята опитност. Достатъчна ни е тази опитност, която имаме, защото и милиони зрънца да извадим от хамбара, нещо повече няма да научим. Вие си казвате: „Чакайте да видим какво ново ще ни каже днес Учителя“. Прави сте. Размерите на вашия нос ще определят обема на вашите чувства, дължината на брадата ви – силата на вашата воля, а височината на челото ви – качеството на вашия ум.

Някои казват, че ако човек има малко чело, пак може да бъде умен – това не е вярно. Какво отношение имат в геометрията правите линии, острите ъгли и т.н.? Ако в устата ви се тури острието на един ъгъл, нали тя ще се разтвори? Следователно по отвора на вашата уста ще се определи степента на вашия апетит – колкото повече си отваряте устата, толкова по-гладни сте. Ако пък ъгълът е обърнат с остроото навънка, това показва, че вие сте в почивка. Като съдим по това дали носът е прав, накъде е вдлъбнат или изпъкнал – навън или навътре към челото, по същия закон се определят и нашите чувства. Ако носът е широк, сърцето ще има едно състояние, а ако е сплеснат, ще има друго състояние. Ако вашите устни са тънки или дебели, вашият стомах ще се намира в едно или друго състояние. Състоянието на вашия стомах може да се определи и по вашите бузи, дали те са вдлъбнати или изпъкнали. Тъй че външният човек е израз на вътрешния.

Всяка ваша мисъл се определя на лицето ви. По лицето ви може да се определя и добродетелта ви – тя е поставена отгоре на устната ви. Ако прочете ви са разпогледа в две противоположни посоки, това показва, че във вашето естество има раздвояване. Ако ъгълът на зрението ви е насочен нагоре или надолу, това са две различни състояния. Ако прочете ви са много отворени, това показва, че имате голяма впечатлителност, а ако са малко отворени, впечатлителността ви е по-малка. Дали прочете ви са по-близо, или по-далеч от носа, и това има значение. прочете на всеки човек са поставени от Бога с геометрическа точност. Всеки човек е направен по скица, която е определена отгоре – всеки носи с най-малките подробности на лицето си свидетелството, което определя не само сегашния негов живот, но и миналия, и бъдещия. И ако

съвременните хора биха могли да четат по тези свидетелства, по тази Божествена книга на лицето, която всеки носи със себе си, хиляди нещастия биха се избегнали.

На всички свои последователи Христос препоръчва да се върнат от своите погрешки на миналото. Някой казва: „Да изпитаме своя живот“ – фотографирай се и изпитвай лицето си, виж дали се харесваш. Съвременните фотографии целят да представят човека по-хубав, с по-загладени черти, отколкото има в действителност, като рисуват и ретушират лицето му. Не затривайте Божественото писмо – не трябва така да се заглаждат чертите, защото старият човек не може да стане млад и обратното. „Това са неща несъвместими“ – казва Христос. Само ученият, който разглежда нещата тъй, както Той, може да разбере отношенията, които съществуват между отделните части. В математиката има известни формули, по които да се превръщат едни величини в други. Например топлината, която се отделя от сто тона въглища, може да се превърне в динамична сила, но трябва да се знае методът за това. Тази наука е скрита от съвременните хора, защото ако те биха я знаели, щяха да си играят с хората и да принесат хиляди нещастия на човечеството.

За какво нещо ни са тези знания? Ако познавахме човека отгоре, ние бихме разбрали още щом го видим, че неговата енергия е в напрегнато състояние. Тогава ние бихме го избегнали, без да подклаждаме повече огън, или бихме пуснали парата да излезе навън, за да се намали малко енергията у него. На хора, у които енергията е намалала, трябва да употребим малко гориво, за да я нахладим отново. Как се доставя гориво във физическия свят, това знаем; за доставяне на гориво в Умствения и Духовния свят има много начини, които ние не знаем, но може да научим. Има хора, които са изгубили смисъла на живота и искат да бъдат винаги млади – само в младостта намират смисъл. Когато проучвате дълбоко окултните науки, ще видите, че човек не е създаден само от един вид материя, но от различни видове материя и състояния – значи във всички атоми и йони, които го съставляват, има градация. Такива състояния на атомите във физическото поле засега има четиридесет и девет. Всяко състояние може да произведе известен резултат на чувства и мисли. И колкото повече коефициентът на

вашето състояние се изменя, толкова повече вашите чувства и мисли стават по-активни. Днес хората са много нервни, но това не е нищо друго, освен повишение на енергията им, затова тяхната енергия трябва да се трансформира и препрати в едно по-висше състояние на материята.

Често вие говорите за възпитание на децата си. Българската дума *възпитание* значи да отхраниш. Така и пчелите се грижат за отхранването на своите царици. Когато искат да отхраният царици, те им дават един вид храна; когато искат да отхраният работници, избират им друг вид храна, а за търтеите дават особен, трети вид храна. Търтеите са свирачи в кошера; без търтеи не може, както не може и без свирци – те са един вид музиканти. Вие казвате, че и без търтеи може – не, не може без свирци. Вие казвате, че и във вашия живот има много търтеи, но аз ги наричам *свирци*. Всяка неприязнена мисъл е един свирец, една неприятна музика. Вие питате: „Защо ни са толкова неприятни тези мисли и страдания, които те ни довеждат?“. Защото сте болни, но когато оздравеете, вие ще обичате тези свирци, а тия страдания сами по себе си обновяват човека.

Сега да се върна към Христовата мисъл. Книжникът е онзи учител, който знае законите. Какво знаят днес нашите учители и духовници за хората? Учителите трябва да използват математиката, за да може да познават хората по челата, носовете и т.н. Тези, които се занимават с математиката, нека изучат тия формули, а с геометрията да определят и изучат от най-малките до най-големите ъгли, да проучат значението на кривата линия и т.н. Казва се, че кривата линия се образува от въртенето на една линия около оста си, а като се завърти кривата линия, образува се сфера. Какво означава тази сфера? Сферата е разширение на вашите мисли и чувства. Ако живеехте в един свят, който върви само по една посока, вие не бихте имали никакво развитие – това е свят само на един кръг от едно измерване. Ако се срещнат две същества, те не могат да се разминат – това е така, защото всяко отклонение разбира разширение. Как ще прекарате тогава тези две същества? Едното от тях трябва да мине по гърба на другото. Затова българите казват за някого, който се влече, че трябва да търпи, когато другите минават по гърба му – това са

хората, които се движат само по едно измерение. Това обаче не може да ни покаже истинския път на Живота.

Във всяка своя мисъл Христос е скрил нещо. Той е казал: „Много неща мога да ви кажа, но сега не може да носите“. Тия неща ще се кажат на хората, когато станат културни, за да ги разбират. Американците са напреднали в разбирането на тези закони; например, когато ще встъпват в брак, те не пращат сватове, които да им уреждат работата, а праща младите при някой френолог, за да ги изследва и да се произнесе могат ли те да живеят и да встъпят в брак. След това ги пращат при някой физиономист, после – при някой астролог и ако всички сведения се сходят в благоприятен за тях смисъл, те встъпват в брак и образуват една щастлива двойка. Тъй че, когато хората се женят, центровете на техните мозъци трябва да имат известно съотношение. Ако между центровете на женския и мъжкия ум не става правилно преплитане на енергиите, непременно ще се образува едно нервно състояние. Причината на това е, че от едната или другата страна остава излишна непласирана енергия и тя произвежда злото. Затова жена, която е недоволна от своя мъж, нека потърси друг мъж, в когото да вложи, да пласира своята излишна енергия и по този начин да стане обмяна, за да няма загуба. Но това трябва да става по един духовен начин между тези двама души и така, като вложат излишната си енергия, да възстановят хармонията помежду си.

Като не разбира положението на жена си, мъжът ѝ казва: „Не може да имаш приятелски връзки с друг мъж“ – и започват разправии и раздорите. По същия начин постъпва и жената с мъжа си, когато той, за да вложи своята излишна духовна енергия, търси друга, по-възвисяна жена извън семейството, с която би могъл да влезе в духовно общение – започват и двамата по стария начин на разправии. Казвам на такива хора: „Вие сте започнали зле и ще свършите зле, защото като книжника не видяхте какво имате в торбата“. Мъжът и жената са двама книжници, които не разбират законите, а трябва да постъпват като книжника. Затова като се жените, извадете старото и новото, което имате на разположение. Момъкът и момата преди да се оженят, казват, че всичко в техните торби е в ред и порядък, но като се оженят, отворят торбите и

не излиза така, както е говорено. Всичко туй се отнася до съвременния живот и ако българите искат да поправят живота си, трябва да се съобразят с тия закони.

Някой път си казвам: „Защо ли разочоплям болните места на хората, та по този начин си създавам неприятели?“. Добре, но ако вашият крак е навехнат и вие извикате някой опитен масажист да го разтрива, колкото внимателно да го разтрива той, все ще ви причини болка. Виновен ли е тогава той, че за да ви излекува, ви е причинил някаква болка? После ще благодарите на масажиста, че ви е излекувал крака. Болни сте и викате лекар да ви прегледа; той ви даде едно горчиво лекарство, но вие не обичате такива горчиви лекарства и затова гледате на лекаря като на ваш неприятел. Ето защо и децата, които са употребявали горчиви лекарства, не искат ни да видят, ни да чуят лекаря. Излезе ви някой цирей и вие викате един хирург да го прегледа; той взима своите инструменти, разрязва го и го изстискава – с това се причинява болка на болния, но лекарят не е виновен.

Аз бих желал да бъдете в това отношение всички масажисти, хирурзи, но да изпълнявате вашата работа най-добре, по всички правила на изкуството. Ако мъжът има излишна енергия, нека я пласира в друга жена, но разумно; ако пък жената има излишна енергия, нека я пласира в друг мъж, но достойно и разумно. Необходимо е да става навсякъде духовна обмяна, за да има растене, мир и хармония. Българите знаят този начин за обмяна на енергията и затова правят сборове. Събират се хора от десет-двадесет села и там се кръстосват – споделят, изразходват своята излишна енергия и така се лекуват. Всеки си отива у дома доволен. Някои казват: „Ние не искаме стари неща, искаме нови неща“, но новото няма такъв резултат. Аз съм наблюдавал старите българи: като варят боб, изхвърлят първата му вода и във втората варят боба. Първата вода не е хубава, но сега казват, че това е просто, не трябва да се хаят дърветата. Един германски или английски лекар препоръчва същото – първата вода да се изхвърли като нездравословна. Аз бих желал българите да се върнат към старите народни обичаи, които са почивали на много важни психологически закони и имат добри резултати.

Христос казва, че ученият книжовник е подобен на онзи домовит човек, който изважда от съкровищницата си старото и новото. И съвременната наука върви по същия път. Всички нови открития, които стават в науката, не са още добре проучени, в тях не са открити тези истини, които са били известни от най-стари времена на старите народи. Например в последно време е открит елемента радий, но причините на неговите особености още не са известни. Още не е открита тази жизнена енергия, която се съдържа в Природата, както и във всички елементи, и се нарича от индусите *прана*, или животворно електричество. Такива енергии се съдържат в нашия организъм, в елементите водород и кислород, но те не са водород и кислород – кислородът и водородът са само носители на тези енергии.

Като нямаме правилни понятия за всички явления и промени, които стават в Природата, ние създаваме една крива култура. Постоянно критикуваме, че този или онзи не живеят правилно, добър живот, че този или онзи е невъзпитан човек. Питам: кои са правилата, по които трябва да се живее, за да ги приложим? Какво нещо е възпитанието? В християнството не трябва да има критика, а трябва да има знания и добродетели. Критиката трябва да се обуславя от такова вътрешно разбиране, което би било в състояние да измени и поправи нашия живот. Дотогава европейците трябва да направят най-малко стотина опита, за да приложат Новата култура и новите форми на управление.

Отношението на слугите към господарите е произлязло от отношенията на синовете към родителите – бащи и синове, майки и дъщери създават всичката дисхармония в света. Ако майката изнасилва дъщеря си, и последната се отнася по същите правила към нея; дъщерята после ще се отнася и със слугите си по същия начин, както майката с нея. По тази йерархия се образували слугите и господарите, защото не са разбирали този велик закон. Бащата заема мястото на онзи старец мъдрец, а синът – мястото на силния. Бащата ще каже: „Аз ще заема мястото на опорна точка, около която ти ще се въртиш и движиш в хиляди и милиони направления – може да правиш всичко, каквото искаш, но не се отделяй от опорната точка“. Ако синът каже, че бащата е глупав, и поиска да се отдели от него, всичко се

разваля. В такъв случай бащата не е силен и с това и синът изгубва, а синът е силен, но не е умен. Децата имат стремеж към своите родители, защото се нуждаят от тяхната мъдрост и опитност. Затова родителите трябва да започнат да изваждат старото и новото от своите торби, за да видят какво да им дадат. Родителите трябва да знаят каква храна да дадат на децата си в понеделник, във вторник и т.н., защото храната създава хората. Вземете най-културния човек и започнете да го храните с най-груба храна – вие ще видоизмените живота му; хранете някой груб човек с най-деликатна храна – в десет години той ще измени начина на живота си.

Аз се радвам сега, че започнаха вече да се явяват разни течения по-близки до Природата, например вегетарианството. Макар че и това не е правилно схващане за диетата, защото Природата е създала всевъзможни храни и всеки трябва да се храни със специална за своя организъм храна. Всеки човек, всеки народ, всяко общество трябва да си избере подходяща храна, която да дава най-добри резултати. Чрезмерното избиване на млекопитаещите животни създава аномалия в Природата. Повечето болести се дължат на избиването на млекопитаещите и на птиците. Понеже с това избиване се спира тяхната еволюция, всички сили, които трябва да образуват тяхното благо, остават неизползвани и с това се явява един хаос, който е причина за разните болести. Знаете ли какво става след безразборното изтичане на тази животинска кръв? От изпаренията ѝ се образуват разни серуми и култури за вредоносните бактерии, от които дохождат всичките злини в органическия свят. За да се тури равновесие в Природата, тя трябваше да отдели около сто милиона килограма кръв, за да се балансира тази на животните. Но днес в тази война се пусна около двеста милиона килограма човешка кръв.

Някои ще искат да докажа това нещо. Аз имам ред доказателства за това и виждам, че законите в Природата са верни и по отношение на вашия живот. Ако биете, нагрубавате баща си, проверете след това дали ще имате такова разположение на духа, каквото сте имали и по-рано. Особено ако този човек е поет, нека се опита след това да напише нещо хубаво. Също и някой драматург или писател, който бие жена си, може ли след това да съчини някаква

пиеса или книга? Жена, която е правила опити да отрови мъжа си, изгубва своята хубост. Ако момък и мома си дадат обещание да се оженят, но тяхното обещание се окаже глупаво, то те не трябва да турят в изпълнение този договор. Ако аз дам обещание да се срещна днес със сто души и да водя с всички един интелигентен разговор, немислимо е да изпълня обещанието си. Желанието, което имаме, да удържим някое обещание, което не може да се изпълни, е продиктувано от честолубието на някой честен човек. Честен човек е обаче този, който мисли и действа правилно.

Сега вие, мъже и жени, сте този учен книжник и това старо и ново, което вадите от съкровището си, са вашите синове и дъщери. Ако майката роди неспособно, сприхаво дете, то е вехтата дреха. Ако разбираше закона, тя щеше да роди умно дете, което е новата дреха. Но на физическото поле това умно дете се намира в неподходяща среда за него – то иска да работи, да се прояви, но майка му не му дава да работи, не му позволява да се среща с други деца и т.н. Нима не можеш да дадеш работа на своето малко момче или момиче? Дай на момиченцето кукли да си играе и да извлече от тях поука. Често бащата казва: „Нямам време да се занимавам сега с деца, трябва да приготвя своите проповеди и задължения“. Вие може много да проповядвате, но от всяка проповед трябва да извадите известна поука.

Когато усетите някакво неразположение в стомаха си, това показва, че между хората около вас има някаква дисхармония; когато усетите в белите си дробове някаква тежест, това показва, че сте в дисхармония със сърцето на другите; усетите ли някакво стягане в главата си, това показва, че сте в дисхармония с мислите на обкръжаващите. Когато си в стаята и си неразположен, излез вън да промениш мястото си, а с това ще се измени и състоянието ти. Попаднеш ли в едно общество и почувстваш скука, излез оттам и иди на някой сбор или хоро и не мисли, че хората са лоши. Казвате: „Религиозни хора сме, не е по Бога това да се заловим на хоро“ – ами когато дойде лекарят с една губерка, когато те накара да вземаш хинин, когато вземеш да режеш месо за кюфтета, когато мъж и жена се карат, това по Бога ли е? Кое е по Бога? Всички неща, които вършим, не са по Бога, т.е. не са разумни, а ние се мислим за идеалисти.

Горе – идеалисти, а долу – материалисти. За Бога говорим – кесията си пълним, на болни четем – себе си осигуряваме. Свещеници, учители, съдии – всички мислят, че са на мястото си, но като книжника са изгубили този велик закон да познават нещата. Добър човек ще нарека само този, който като ме срещне, ще бъде в състояние да измени моето неразположение на духа. Например срещна някоя жена и започна да разговарям с нея; ако тя има излишна енергия и от този разговор се измени моето лошо разположение, тя е добра. И тогава, ако тази жена е произвела във вас добро разположение, това значи, че е имало правилна обмяна на енергиите помежду ви. Ако се срещнат двама негативни, нищо няма да излезе от тях – те не са един за друг.

Правете своите заключения и наблюдения между религиозни хора. И аз сега проверявам този закон с математическа точност. И затова Христос казва: „Този, ученият книжник – вие трябва да знаете какво ражда вашият ум, сърце и стомах“. Някои религиозни хора казват, че Господ трябва да разруши търбуха. Да, търбухът е нещо необуздаемо, но стомахът е много хубаво конче, което трябва да се храни с много хубава храна. Но съвременният наш стомах е голям нещастник, защото го насилваме.

Един българин, Иван, отишъл на гости у един селянин. Селянинът го приел много добре, дал му да пийне, но Иван отказал. Селянинът настоявал и му казал: „Не може да отказваш, Иване, ще пиеш за хатъра на жена ми“. Пил Иван за хатъра на жена му. После по настояване трябвало да пие за хатъра на децата му и т.н., докато толкова много се напил, че едва се вдигнал и едва можел да ходи. Отишъл Иван после да напои коня си на водопоя. Конят пил колкото му трябвало и престанал вече да пие. Господарят му започва да го кара още да пие, но конят не искал повече. Тогава той си казва: „Брей, конят е по-умен от мен – за никакъв хатър не пие повече, а аз пих толкова много“.

Ние трябва да ядем, да пием, да мислим, да чувстваме, да действваме толкова, колкото е необходимо. И това е бъдещата наука – да се даде свобода на човешкия ум, мисъл, чувства и воля. Вие, майките, които сте мили толкова пъти ушите на вашите деца, можете ли по тях да познавате колко време ще живеят вашите деца? Като ви погледна

ухото, аз познавам по него колко години ще живеете, от какви болести ще страдате и от какво ще умрете. Същото нещо мога да позная и по нокътя – всички болести се показват, той е написана книга. Някой път се гледате в огледалото и не харесвате устните си, защото са бледи – това показва, че сте анемични. У някои устните са червени и лекарите казват, че имат повече червени кръвни телца. Тънките устни показват, че си фалирал по чувства или пък си скъперник. Някой път момата си прави нарочно устните тънки, свива ги; момъкът си мисли, че това е по-добре, защото няма да даде другиму чувствата си. Тънките устни са едно зло, а дебелиите – друго. Според ръста трябва да има съответствие между широчината на гърдите, на устните и на челото. Ако ние носим Божествени идеи в нашия ум, щяха да се създадат поколения по всичките правила на науката и децата щяха да ни обичат. И затова Христос казва: „Този книжник започна сега да изважда“.

Какво означава дебелият врат? Ако човек е нисък, а има дебел и къс врат, това показва, че скоро ще плати на попа. Понаяде ли се някоя вечер повечко, току-виж на другия ден се чуе, че умрял внезапно. Ако някой е висок 175 сантиметра, а вратът му е 34 сантиметра, такъв човек страда от слабогърдие. Някой казва: „Моята годеница има тънък врат“; добре е да има по-дебел врат, иначе тя не трябва да се жени – не може да стане майка. Ще ме попитате какво отношение имат тези неща към християнството. Те имат голямо значение, защото това е християнството – да знаем да четем в себе си и хубавото, и лошото. Под *вехто* се разбират всички грешки, които са вложени у нас, а под *ново* – всичкото Добро, което е в нас; и като знаем тези неща, ние ще може да ги комбинираме, за да създадем добър живот, съобразно тези познания.

В бъдеще трябва да се създадат училища, в които да се изучават очите, ушите, горната и долната част на главата, челата, носовете, брадите, после белите дробове, стомаха, какви са тъканите, каква е нервната система – дали е отзивчива и т.н. Та като имаме всички тези данни, ние ще може да създаваме добри хора. Като се знае всичко това, ще може да избираме какви хора да ни шият дрехи или да ни правят обувки и други. Има хора, на които енергията е много

тягостна и затова на такива хора не бих дал да ми шият дреха – такава дреха ще създаде лоши настроения у този, който я носи. Има хора, които като гледат къща, оставят в нея най-лоши мисли и чувства, затова всички, които живеят в нея, умират. Учител или свещеник, който има такива мисли, не бих го пусал в къщата си и не бих му позволил да чете молитви. Това не са само твърдения, а са резултати от наблюдения. Дай да ти ушие дреха онзи, когото обичаш. Когато влезеш в някой магазин, ще купиш от него нещо само ако ти се харесва търговецът. Старият българин, който има няколко снахи, казва: „Искам най-младата снаха да ми омеси хляб“ – защо? Той знае защо иска от най-младата снаха хляб: снахата, като меси хляба, ще внесе своята жива енергия в него и ще го обгърне с хубави мисли; направи ли старата снаха хляб, стомахът на свекъра ще се разстрои. Ако домакинята на къщата се е демагнетизирала и ще има само разстройства в къщата, мъжът трябва да пазари една здрава жизнена слугиня, която да върши всичката домашна работа, а жена си да изпрати на курорт, докато възстанови силите си. Никога не поставяйте нервен, сух човек да ви готви, а поставяйте за тази работа пълен, здрав, весел човек. Това значи този книжник, който изважда от своята съкровищница новото и вехтото и показва на какво се дължат страданията на нашия живот. Тъй че когато момъкът се жени за някоя суха мома, да знае, че няма да излезе нищо.

Аналогията е същата и в Духовния свят – хора, които са много сухи, нямат онова възвишено духовно разбиране, не са от Божествения свят по простата причина, че съдържат много киселини, от които се проявява чрезмерна активност, а пълните са като основи. Сухите са активни, а пълните – пасивни. Светът обаче не е създаден само от основи или от киселини, а има и нещо средно – това са децата.

Започнете сега да изваждате новото от вехтото. Преди това премерете носа, брадата, долната и горната си устна, разгледайте си очите и вижте защо някога са по-широко отворени, друг път – по-малко, защо някога са по-ясни, а някога по-тъмни и т.н. Между всички тези неща има известно съотношение. Ако разглеждате така нещата, ще дойдете до положението да разбирате вътрешния смисъл на Живота. Окултистите казват за чувствата на някого:

„Астралното му тяло не е в правилно съотношение с физическото му тяло“ или пък „Менталното тяло не е в правилна връзка с физическия му мозък“. Менталното тяло заменям с мозъка, Астралното – с белите дробове, а физическото – със стомаха и казвам, че отношението между стомаха, белите дробове и мозъка не е правилно.

И тъй, наблюдавайте ушите на хората дали имат много гънки, широки или тесни са; наблюдавайте и очите на хората, достигнали до дълбока старост, и у младите също. И като се приложат правилно тези възпитателни методи и в семейния живот, веднага всички мъже и жени ще се разберат помежду си. Това е Учението, което Христос е завещал на съвременното човечество. Мъже и жени, които ще се женят, не трябва да имат еднакъв темперамент, еднакъв мозък, пръстите и носовете им не трябва да бъдат еднакви – туй е новото и старото в света. Ако пръстите на мъжа са по-дълги, на жената трябва да са по-къси. Когато избирате слугиня, ще гледате да съществуват същите отношения между господарката и нея. Всеки човек е роден за известна работа, която ще отговаря на това, с което се заема. Американците добре съзнават това нещо и като избират слугиня, представят я на френолог за изследване – той се произнася дали е годна, или не. Така и всички насекоми, животни са създадени от Бога за известна специална работа. Когато човек намери своето място, за което е определен, той е щастлив, в противен случай той е нещастен. Затова в бъдеще трябва да има такива училища, които да изследват хората, с които започваме някакво предприятие, и с това ще се избегне голяма част от нещастията. Хора, които живеят по тези закони на Природата, по-малко страдат, а ония, които не живеят така, съдбата ги гони.

Спрете се върху този книжник и разсъждавайте за старите и новите неща. Целия свят няма да повдигнете, но на вашия свят и на вашите близки можете да помогнете. Ако устните ти са бледи, моли се да се зачервят; ако носът ти е сплеснат, дишай дълбоко, за да се разшири; ако очите ти са мъжделиви, моли се да се изяснят. Негативната страна трябва да стане положителна. Ако усещаш сърцебиене, това показва, че в твоите чувства има някакво раздвояване – тури повече Любов в сърцето си, пусни свободно чувствата си,

сърцебиенето ще изчезне. Ограничението на чувствата предизвиква известна промяна в мозъка, мозъкът – в кръвообращението, кръвообращението – в стомаха и т.н. Сърцебиенето е резултат на борба между две чувства – премахнете борбата и сърцебиенето ще изчезне. Имаш главоболие – махни мисълта, която те мъчи, примири противоречивите мисли и главоболието ще изчезне. Някой фалирал търговец започва да се безпокои и глава го заболява – премахнете противодействието в мисли и в чувства и вие ще бъдете здрави. Това е наука, воля, християнство, култура, религия – да владеем себе си и да помагаме на ближните. Като срещнем някой нервен човек, ние го избягваме – не, по друг начин трябва да му въздействаме. Така постъпват и при такива случаи, когато някой се провини в нещо – веднага го осъждат на затвор. Не, съденето трябва да става по правилата на този книжник, който изважда старите и новите неща. Трябва да реформиране в този дух и училищата, и съдилищата, и съвременния строй, за да може да подмладим семействата и всичко и всички да бъдем радостни – това иска Господ.

Едно време са мислели, че религиозните хора трябва да ходят с наведени глави. Който държи надолу главата си, показва, че тя е много пълна, има да плаща. Който прилича на въпросителна или запетая, значи, че има много да дава. Който вдига нагоре главата си, това показва, че тя е празна – от него няма и какво да се взема. Хокането е признак на старите хора; днес хората само се хокат и карат. В трамвая всеки ден се карат кой да седне, къде да седне и т.н. – това значи превземат позиции и след малко пак ги напускат. Това е Новото учение – да не изразходваме безразборно своята енергия, а да я пласираме точно на мястото ѝ. Иначе ще влиза лекарят в такава къща и ще нарече тези хора неврастеници, хиперстеници, манияци и т.н. Такива хора според мен страдат от недоимък, от изтичане на енергията им – това е малокръвието.

Турете в съгласие вашите мисли, вашите чувства и вашата воля и старайте се от новото и вехтото да създавате вашия бъдещ живот.

29 юни 1919 г., София

АЗ СЪМ ОНЗИ ЧОВЕК

*Аз съм онзи човек, който видях
скърб от жезъла на неговата ярост.*

Плач Йеремиев 3:1

Четете книгата *Плач Йеремиев* и знайте, че тя поставя писанието на един поет и пророк. Всичко, казано в тая книга, е в преносен смисъл. Сегашните хора мислят, че старите пророци и поети не са разбирали нещата, както те ги разбират. Те мислят, че старите пророци не са разбирали и Бога, както днес Го разбират – затова питат как е възможно да се говори за ярост Божия. Вярно е, че който пише или говори за Господа, трябва да Го познава, но може ли някой да докаже, че яростта на Бога е нещо лошо? Какво ще кажете за ковача, който цял ден надува меха, за да разпали огъня и с яростта му да стопи и огъне желязото? Огънят държи ли сметка какво усеща желязото? И желязото има право да се чуди защо тоя огън излива яростта си върху него. Трябва ли да се каже, че яростта на огъня се крие във вашия мех и в ръката, която го надува? Човекът, който надува меха, ще каже: „Аз не изпитвам никаква ярост, никакъв гняв, но приспособявам гвоздеа за работа“. Ако гвоздеят пита ковача защо го мъчи, последният ще каже: „Не те мъча, но те приготвям за работа – в душата ми се таи само обич, с която искам да извадя непотребното от теб и да остане само онова, което ще влезе в работа“.

Сега като наблюдавате как Бог работи и виждате, че някои от Неговите прояви не отговарят на вашите желания, вие си съставяте различни мнения за Него – един казва, че Бог е Любов, друг – че Бог е Правда. Кой е опитал Божията Любов, кой е опитал Божията Правда? Като обичате някое дете, вие го прегръщате и стискате – детето казва, че го мъчите, а вие искате да го убедите, че от Любов правите това. Помнете: когато се говори за яростта на Бога, имаме предвид Неговата Мъдрост. Мъдростта се постига само чрез мъки и страдания. Она, който иска да стане мъдър като Бога, ще мине през такива страдания, каквито наум не са му дохождали. Който иска да мине по-лек път, да приеме Любовта.

АЗ СЪМ ОНЗИ ЧОВЕК

Когато човек се намери на кръстопът в живота, трябва да избере или Любовта, или Мъдростта – един от двата велики принципа. Ако избере пътя на Мъдростта, той трябва да знае, че ще мине през големи изпитания и мъчения. Който може да изтърпи всичко докрай, той ще бъде достоен за Бога и Бог ще направи жилище в него. Методът на Любовта е друг, съвършено различен от тоя на Мъдростта.

„Аз съм оня човек, който видях скръб“ – така казва пророк Йеремия, но и вие казвате, че вашата скръб е голяма. Скръбта не иде за пръв път в живота. Като четете книгата *Плач Йеремиев*, виждате през какъв тежък изпит са минали евреите. Имайте предвид, че вавилонците са били културен народ, но често най-големите варварства идат от културните хора – те са способни да извършат най-голямото Добро и най-голямото зло. Съвременният културен човек ще хване една кокошка, ще я заколи и ще я тури на огъня да се готви; също така ще хване един гълъб, ще го заколи и сготви – после всички ще се наредят около кокошката, ще ядат и ще се веселят. Какво мнение има кокошата раса за нас? За тях ние сме богове. Кокошките казват: „Много жестоки са вашите богове“. Човекът ще възрази: „Ние обичаме кокошките и като ги колим и ядем, чест им правим – ние ги приемаме в себе си и с това помагаме за тяхното развитие“. Той казва: „Такъв е Божият промисъл“. Кое всъщност е Божи промисъл – това не се знае. Схващането на сегашните хора за Божия промисъл е петдесет на сто лъжливо, двадесет и пет на сто вероятно и двадесет и пет на сто вярно.

„Видях скръб от жезъла на Неговата ярост.“ Може ли да дойде лекар да чисти цирея ви и да не ви причини скръб? Докато се изчисти циреят ви, лекарят ще бъде яростен – той ще вземе ножа и ще ви причини голяма болка. Това страдание е смислено – ако не очистите цирея, животът ви ще бъде в опасност. Значи има два вида страдания – едните са смислени, а другите нямат смисъл. Когато намествате счупения крак на някого, вие ще му причините страдание, но това страдание е намясто. Има случаи, когато умът и сърцето на човека са изкълчени – кой ще му помогне? Пак големият палец на ръката; той ще причини болка, но ще ги намести – това страдание е осмислено. Представете си, че ви срещне някой човек и без никаква причина ви набие,

счупи крака ви и избяга; вие страдате, без да знаете защо, не намирате смисъл в това страдание. Тоя човек не знае кога трябва да бие – индусите наричат това страдание кармично. Когато намествате крака на някого по всички правила на изкуството, страданието е намясто – индусите наричат това страдание добра карма или дихарма.

Казвате: „Индуската философия крие дълбоки истини в себе си“. Било е някога, но сега тя е изгубила петдесет на сто от своята стойност. Сегашните индуси нямат това просветление, каквото са имали преди хиляди години. Някогашните индуси са били на голяма висота, но днес са изгубили част от светлината си – има нещо криво в сегашната индуска философия. И евреите, като се считали за избран народ, искали са да бъдат първи между народите, но не могли да устоят; Бог ги е поставил на големи изпитания, но те пропаднали, не могли да издържат на тия изпити.

Избраниците са хора на Мъдростта, а не на Любовта. Любовта търси умни, а не глупави хора. Момъкът например се влюбва в умна мома – Любовта се стреми към Мъдростта. Ако си умен човек, на мнозина ще обърнеш внимание; ако си глупав, никой няма да те погледне. Любовта търси умни хора, а Мъдростта – глупави. Ако си глупав, не можеш да бъдеш избраник на Любовта. Казваш: „Аз мога да служа на Бога без Любов“ – това е невъзможно, никой не може да служи на Бога без Любов. Любовта казва: „Аз не се нуждаю от глупави слуги – моят свят е съставен от хора, които вършат работата ми без погрешки“. Някои мислят, че Любовта не е възискателна – те се лъжат. Любовта е крайно възискателна – тя не търпи никакво недоволство, никакво навъсване на лицето. Мъжът влиза вкъщи и вижда, че жена му е малко неразположена – той се намръщва, не обича да гледа болна жена. И жената е недоволна от болния си мъж. Любовта казва и на двамата: „Който е недоволен, да излезе вън – аз обичам хора с весели и засмени лица, които са минали през училището на Мъдростта“. Повечето хора страдат по причина на своята глупост – те искат да внесат в света ред и порядък, противоположен на Божествения. Те трябва да знаят, че човешките закони не са Божествени. Не мислете, че Бог ще остави своите глупави деца да управляват света вън от Неговите закони. Не прилагат ли законите

Му, Той ще вземе една тояга и ще каже: „Хайде вълн!“. Не изгълнят ли Неговите закони, колкото и да философстват, не само че не ще си помогнат, но ще си изгубят ума.

Един учен, който много философствал, дошъл до една крива идея – че бил гъба и не може да яде; каквото му давали да яде, нищо не приемал, отказвал под предлог, че гъбите не ядат. Турили го в лудницата, дано там се излекува, но и тук лекарите не могли да му помогнат – те се видели в чудо. Най-после дошъл един психиатър лекар да прегледа умопобъркания. Той го запитал:

– Ти кой си и какъв си?

– Аз съм гъба – спокойно отговорил болният.

– И аз съм гъба – казал лекарят.

– Знаеш ли, че гъбите не ядат?

– Аз ще ям – възразил лекарят.

– Как смееш?

– Аз съм главната гъба – над всички гъби, аз управлявам гъбите.

– Щом е така, и аз ще ям, и аз съм главна гъба – отговорил болният.

Така лекарят успял да накара болния да яде.

И тъй, съществуват две общества – общество на прости гъби, на които не се позволява да правят престъпления, и общество на главни гъби, които имат право много да ядат. Съвременната култура страда все от общества на главни гъби. Простата гъба е разрешила въпроса – тя казва: „Аз съм гъба и не ям“. Спорът на сегашните хора произлиза от въпроса за яденето – той е важен въпрос и трябва да се разреши правилно. Човек трябва да измени начина си на живот. Днес главната гъба яде много и различни яденета; простата гъба яде боб – проста храна. Така възниква различието между хората, които започват да се делят на прости и на благородници. Простата гъба се облича просто, скромно, а главната гъба се облича в скъпи, хубави дрехи и се накичва със златни пръстени, часовници, гerdани и други. Питат простата гъба:

– Защо страдаш, кой ти причини страданието?

– Главната гъба.

Какво представя главната гъба? Тя крие в себе си условия за хаос и анархия. Както студът разваля доброто

разположение на човека, така и главната гъба внася дисхармония в света. Кой не се е изненаждал от студеното и лошо време? Излиза на разходка пременен, добре облечен, но завали дъжд, времето се застуди и той започва да трепери. Ще кажете, че лошото време внася анархия във вашия живот – навсякъде има анархия. Влезете ли в едно културно общество, там ще видите най-голямата анархия – защо? Защото съвременната култура не носи онова съдържание, което се изисква от нея. Хора, които минават за културни, а постоянно разискват върху въпроса съществува ли Бог, има ли друг свят, това са все главни гъби. Питам колко тежи мозъка на една главна гъба? Най-много килограм и половина. Тая гъба с килограм и половина мозък иска да разреши важни космични въпроси – може ли тая малка глава да разреши въпроса съществува ли Бог, или не? За да се задава такъв въпрос, това значи да се запитвате Бог ли управлява, или човек. Тоя малък човек е готов да критикува Господа, че не е направил света както трябва.

Оня, който се осмелява да критикува Господа, трябва да се откаже от ядене на кокошки, агнета, фазани, пъдпъдъци и други – яде ли всичко това, той никога не може да има представа за Господа. Великият Бог, когото се опитвате да критикувате, даде Своя живот в жертва за всички същества – Той пое техните страдания като Свои. След това ще дойде малкият човек да казва, че Божиите пътища не са добри – а твоите пътища добри ли са? Наточиш ножа си и заколиш една кокошка – това добро ли е? Щом колиш кокошка, и човек ще заколиш. Лекарите се опитват да доказват научно, че месната храна е по-добра от растителната – къде са техните данни за това? Поставете двама здрави хора на опит: единият да се храни с месо, а другият – със зеленчуци и плодове, и вижте какъв ще бъде резултатът. Ще кажете, че всеки човек прави това, което може да подобри живота му – вярно е, но всеки трябва да живее така, както му е определено. Ще избягваш да подражаваш на другите, но ще се концентрираш дълбоко в себе си, за да разбереш какво се иска от теб и какво ти е необходимо.

Питам сегашните културни хора: защо се повдигнаха едни върху други, защо избиха милиони хора? При това останаха много сакати, хроми, вдовици – защо беше нужно

това? Както и да разглеждам въпроса, виждам, че това не е никаква философия. В тая война се създаде една нова философия – че причините и последствията на нещата вървят неотклонно, те не могат да се изменят. И в края на краищата човек дохожда до заключението: каквото правиш, това ще ти се въздаде – и за най-малката, добра или лоша, постъпка ще ти се върне. Това се изразява с българската поговорка: „Каквото сееш, това ще пожънеш“.

Преди години един български адвокат трябвало да пътува от Горна Оряховица до Търново с влак. Като купувал билет, един селянин се приближил до него и му казал: „Господине, не ми достигат тридесет стотинки за билет, можеш ли да ми послужиш?“. Адвокатът се обърнал строго към него и казал: „Нямам пари, не мога да ти дам“. Всъщност той имал пари, но си казал: „Селянин е, като няма пари, да върви пеш“. След години този адвокат пътувал от Лондон за един провинциален град, но не му достигали тридесет стотинки за билет – обърнал се натукнататам да намери някой познат, но не могъл да види такъв. Не се решил да иска от непознати и се принудил да върви пеш. Като тръгнал, замислил се и си спомнил, че преди години той не пожелал да послужи на селянина – сега той изпаднал в неговото положение. Закон е: каквото си направил, ще ти се върне. Тоя закон е общ и се отнася до всички живи същества, до всички народи.

Бог постъпва еднакво с всички същества – войната доказва това. Българите са недоволни, че като отишли в Париж, не им дали право.¹⁹ От кого търсят своето право – от простата или от главната гъба? На Земята право не съществува – не е имало, няма и няма да има. Правото е атрибут на Божествения свят. За да отсъжда право, човек трябва да бъде мъдър, да разбира причините и последствията на нещата, да анализира всяка своя постъпка. Главата на Европа има да страда още много, докато разбере има ли Бог, или не, съществува ли Божествен свят, или не. Всички народи ще познаят съществува ли Божествено право, или не. Всички мъже и жени, дъщери и синове ще разберат защо плаче Йеремиа.

Какво правеха евреите, когато Бог изпращаше между тях някой пророк? Те са го гонели, били, убивали. Това не

показва, че еврейският народ е лош, но понеже той е избрал пътя на Мъдростта, трябва да мине по него. Провидението не е отхвърлило еврейския народ, но го прекарва през страдания. Ето защо, когато страдаме, трябва да знаем, че Бог ни е определил този път. Покажете ми един велик или добър човек, който да не е страдал. Не говоря за страданията, които сами си създавате, а за ония, които Мъдростта ви налага. Аз говоря за ония страдания, които повдигат народите, общества и индивидите. Епохата, през която сегашното човечество минава, изисква от всички да въдворят братство между народите и общества, да хвърлят оръжието от ръцете си. Аз съм против сегашните оръжия – защо? Защото има други сили, с които може да се воюва. Страшно е да хвърлят гранати, бомби, с които да чупиш ръце и крака, да вадиш очи на хората.

Питате: „Как може да се приложи Новото учение, когато сме заобиколени с хора, които искат само отмъщение?“. Новото учение крие такава сила в себе си, че като дойдеш до неприятеля, само ще махнеш с ръка и той ще заспи. Като се събуди, ще го нахраниш и ще го изпратиш да си върви. Как ще се бие неприятелят ти, като знае, че ще го приспиш? Хората на Новото учение разполагат с такива сили, с каквито никой не е разполагал. Какво ще направиш, ако един от тях извади револвера си срещу теб? Ръката ти ще остане във въздуха и дълго време след това трябва да работиш, за да я свалиш долу. Това не са празни приказки – невъзможно е да убиеш човек, в когото Бог живее. Когато човек реши да страда и да се самопожертва, Бог го изоставя, подлага го на изпит. И да пострада, Бог ще му направи нова къща, т.е. ново тяло, по-здравото от първото.

Казвам: и Христос беше изоставен от Бога – Той се обърна към Него с думите: „Господи, защо си ме оставил?“. Коя е причината някога Бог да ни изоставя? От двадесет години българите поддържаха мисълта, че ние сами можем да се оправим – Бог отговаря: „Тъкмо такъв народ искам Аз“. В този смисъл българинът казва: „Да ти е здрав гръбнакът и кривакът“. Но сила без Мъдрост не може да се употреби разумно. В бъдеще всички държавници трябва да разберат неизменните Божии закони, защото върху тях се крепи цялото Битие. Казано е, че Бог се проявява в две

противоположни направления – значи в Него действат и положителни, и отрицателни сили. Кога се проявяват отрицателните сили на Бога? Когато не изпълнявате Волята Му и нарушавате основния закон на Любовта.

Питате как е възможно човек, произлязъл от Бога, който е Любов, да греши и да не изпълнява закона Му. Източникът на злото и на греха е съвсем друг, а не тоя, от който излиза Доброто и Любовта. Злото в Бога е в потенциал, но когато се прояви, то слиза в по-ниска сфера от тая на Доброто. Когато слиза от по-висока сфера, човек неизбежно минава през сферата на злото и се заразява от него. В това отношение грехът, злото, е преходна сила. Като излезе от сферата на злото, човек отново става чист.

Сега да се върнем към въпроса за страданията като нещо смислено, в което участва и Любовта. Всички страдания – индивидуални, обществени, народни и общочовешки – носят в себе си зародиша на Любовта. Страдания се дават на всички ученици, които вървят по пътя на Мъдростта. Любовта, като среща човека, казва му: „Ти си същество, с което мога да живея, защото си мъдър“. Казвате, че Бог е търпелив, т.е. Любовта е дълготърпелива, затова може да живее с човека. Не можете ли да търпите и вие като Бога? Защо като дойде брат ти и вземе къщата ти, не кажеш философски: „Брат ми е, нека вземе къщата ми“. Не само че не търпиш, но търсиш правото си – какво право? Човешкото право. Божественото право е далеч от вас – в Божественото право няма никаква собственост. Обаче смешно е, когато човек туря богатството си в десет кесии, в петте от които свободно бърка и вади пари, а в останалите пет не смее да бутне.

Единственият грях се заключава в това, че спираме действието на Божията Любов и пречим на Божествения живот да се оформи в стройна система. От Божествено гледище много злини носят благо за човека. Бог, който е всемъдър, ни лишава от ненужни страдания. Привидно това лишение е зло за нас, но като вникнем в него, виждаме, че по-добре е да се лишим от едно благо, в което се крият условия за бъдещи страдания. Кога става човек нервен? Когато носи по-голям товар, отколкото са възможностите му. Защо носи тоя товар? Защото иска да стане величие,

божество, всички да му се кланят – даже и най-простият човек иска да стане божество. Дайте и на най-смирения човек пари, власт, за да видите как ще постъпи. Той се моли на Бога, ходи на църква, но като му дадете възможност да се прояви, виждате другото му естество.

Сегашният строй е поставен на фалшива основа. Вярванията на сегашните хора в основата си са една голяма лъжа – всичко това причинява страдания. Ако днес дойде Христос на Земята, ще се чуди на изопачените човешки умове, които са турили в устата на хората думи, които Той никога не е казал. Всички проповедници, свещеници и учители трябва да застанат на страната на Христа и да кажат: „Няма да воюваме!“. Така е казал нашият Велик Учител. Свещениците излязоха с кръст в ръка да се молят за благословение на оръжието и казаха: „Трябва да се бием!“. Един Учител имате – как ще се оправдаете, че не Го послушахте? С нищо не можете да се оправдаете – това са християнски народи.

Сега от Небето изпращат комисия да проучи положението. Старият кабинет е разтурен горе, старите методи са заменени с нови. Старият цар е детрониран – новият цар е дал кандидатурата си от две хиляди години и едва сега го коронясват. Всички хора със стари убеждения ще бъдат уволнени – кой ще ги уволни? Христос. В продължение на няколко години хората ще разберат може ли Христос да уволнява, или не може. Оня, който може да влезе в Новото учение, да възприеме Любовта и Мъдростта в себе си и да живее с тях, той ще бъде назначен на служба от Христа.

Христос казва: „Който не се отрече от себе си, не може да бъде мой ученик“. Отричането от себе си подразбира отричане от стария ред на нещата. Върху стария ред са писани хиляди томове – в тях е застъпено човешкото, а не Божественото. Смешно е, ако един лекар иска да ви убеди, че лекарствата му са добри, когато деветдесет и девет души на сто умират от тях. Колко хора са умирали от старите системи и методи! Ще кажете, че това е карма – не е карма това, но лъжливи учения. Не е право да се опълчвате против Бога и да Го обвинявате в несправедливост. Няма по-страшно нещо за човека от това да се ползва изобилно от Божиите блага и след това да се обърне против Него и

да Го хули. Кой баща не би се оскърбил от такива синове? И Бог се огорчава от своите синове, които Го хулят. Дали това правят българите, англичаните, американците, не е важно – безразлично е кой човек или народ постъпва така. За Бога няма величия – пред лицето на Бога всички култури, всички народи са еднакви.

Преди години бях в Бостън.²⁰ Вървя един ден по улиците и виждам един висок господин, около два метра, стърчи над другите – на главата си имаше корона. Всички се обръщат, гледат го и се смеят. Какво ли особено имаше този човек? Мина пред мен, нищо не видях; отминах го, обаче рекох да се обърна, за да видя гърба му. Каква беше изненадата ми, когато видях, че гърбът му беше покрит с различни реклами. Казах си: „Такова нещо представляваме и ние, съвременните хора – рекламаджии“. Гърбът ни е покрит само с реклами от различен характер. Ако ни погледне някое Разумно същество, няма да ни познае. Рекламите са различните прозвища, които ни са дадени – кое е истинското ни име мъчно може да се разбере.

Пророкът казва: „Аз съм онзи човек, който видях скръб от жезъла на неговата ярост“. На такъв рекламаджия трябва тояга – защо е нужна тояга? За да излязат узрелите зрънца. Когато бобът и лещата узреят, чукат ги с тояга, за да паднат узрелите зрънца. Тогава ще пишете в историята, че сте многострадален народ. Аз облажавам всеки човек и всеки народ, който е страдал, защото от него ще излезе доброто и възвишеното, които ще служат за повдигане на човечеството. Бог сега вдига и слага тоягата си върху гърба на българите, те казват: „Убиха ни!“. Не, само шушулките хвърлят настрана. Аз облажавам всеки човек, бит от Господа или от някой мъдрец, защото така се намагнетизира – всеки, който е бит от Господа, става гений и светия. Блажен е този народ, върху който Божията тояга се вдига и слага – тоя бой ще създаде всички добродетели. И България, върху която пада Божествената тояга, ще се освободи от всички шушулки, от всичката плява – ще остане само чистото в нея. Тогава Бог ще каже: „Идете и намерете оня българин, който е добър, умен, честен и справедлив – той ми трябва, ще го назнача на важна служба в Царството Си“. Засега трябва да изчезват

всички шушулки. Не се обезсърчавайте – който се обезсърчава, не е достоен да носи името на Мъдростта.

Сега аз търся в България хора на истинската култура, в които да вложим нещо ново. Всички стари реклами трябва да се хвърлят навън. Свещениците трябва да се облекат в бяло и отвън, и отвътре. В това отношение аз харесвам шопите, които носят бели и шарени дрехи. И аз трябва да хвърля черните дрехи, да си направя шопски. В бъдеще цяла Европа ще се облече в бяло като шопите.

„Аз съм онзи човек, който видях скръб от жезъла на Неговата ярост.“ Блажен е този пророк, защото се е удостоил да изпита Божията тояга на гърба си. Това е голяма привилегия не само за пророка, но и за царя – от такъв бой човек се намагнетизира и оживява. Всеки, който страда по този начин, той се благославя. Слънчевата енергия не е нищо друго, освен ударите на тая тояга – който не понася тия удари, търси сянка. От тия постоянни удари плодовете узряват. Тия удари вървят ритмично: първо те са слаби, постепенно се усилват, на обяд са най-силни и следобяд постепенно се намаляват. Същият закон се прилага и при страданията. Ето защо, когато Бог иска да повдигне човека, Той го прекарва през екватора, дето стават големи бури – така той се пречиства, обновява и повдига. Бурята постепенно утихва, но минали са вече четиридесет-петдесет години от неговия живот.

Питате: „Какво ще стане с нас в бъдеще?“. В бъдеще няма да лъжете, няма да крадете. Каквото направите, ще се напише на лицето ви – нищо няма да остане скрито. Направите ли една малка погрешка, веднага ще дойде последствието.

Наблюдавах един интересен факт във Варненско. Две лястовички си правеха гнезда на близки места. Едната ходеше, връщаше се, носеше кал, сламки за гнездото си; другата, по-хитра, стои настрана и чака първата да замине, да вземе от гнездото ѝ готов материал. Първата лястовичка не забелязва това, продължава да носи кал, да си гради гнездото. Това траеше десетина дена. Първата, работливата лястовичка, гледа гнездото си и се чуди защо след като носи толкова материал, не може да го завърши; в това време иде втората лястовичка, спуска се към гнездото на първата, за да си вземе сламки и кал. Едва сега трудолюбивата

лястовичка разбра, че крадец взема материала за гнездото ѝ – хвърли се върху нея и се сбиха. В борбата и двете паднаха на земята. В това време се спусна върху тях една котка и хвана едната – коя лястовичка падна в устата на котката? Крадливата. Така тя получи възмездие си.

Връщам се един ден от Княжево с трамвай. Двама богаташи разговарят, единият казва:

- Не зная какво ще стане с мен, не мога да ям.
- Защо, жена ти ли не позволява, или докторът?
- Нито жена ми, нито докторът, но стомахът ми е разстроен, не мога да ям нищо, само мляко пия.

Казвам: Божественият стомах заповядва на сегашните хора да не ядат нечиста храна. Мойсей заповядва на евреите да не ядат нечисти животни. Наистина, всяка храна, която внася нечистотии в сърцето, в ума, в тялото на човека, както и в цялото общество, нищо не допринася за развитието на човека. Божественият стомах е по-умен и от най-видните философи и учени. Като изучават човешкия организъм, дохождат до заключението, че материята, от която е направен мозъкът, е най-организирана, т.е. най-одухотворена, най-чиста. Забелязано е, че когато човек заболяе от сериозна, тежка болест, той губи от теглото си голяма част, само мозъкът нищо не губи – това показва, че материята на мозъка е най-устойчива. В бъдеще, когато одухотворим всичките си органи – белите дробове, сърцето, стомаха, няма да страдаме. Тогава ще бъдем истински културни хора и ще разбираме великите Божии закони. Тогава ще дойде истинският комунизъм – не чрез насилие, а по общ избор, чрез закона на Любовта. Тоя комунизъм съществува в нас – клетките на нашия организъм живеят по закона на Любовта.

Някои мислят, че комунизмът е нова наука. Не, старата наука е комунизмът, той съществува откак свят светува. Когато пръстите на ръцете и на краката страдат, целият организъм страда; здравите клетки започнат да изпращат храна и енергия към болните и така ги подкрепят. Клетките са малки душички, които след време ще се развият и ще станат индивидуални души, разумни като вас. Дайте им условия да се развият – те са комунисти, отказали се доброволно от своята собственост. Те казват: „Господарю, ние ще живеем заради теб“. Когато господарят им направи

отклонение от правия път, те казват: „Господарю, ти трябва да умреш“. В този смисъл смъртта не е нищо друго, освен край на монархическото управление в човека – това управление трябва да умре. Бог е начертал какво ще бъде управлението и ние трябва да го приложим.

Ако всички, които ме слушате днес, сте готови да напуснете старите си вярвания, т. е. изсъхналите шушулки, и потърсите Бога с всичкото си сърце и душа, ще Го намерите. Който е намерил Бога, той обича всички живи същества – от най-малките до най-големите. За него няма страдания, за него не съществува ад. И тъй, ако искате да се освободите от страданията и нещастията, потърсете Господа. Той е в сила да ви освободи от всички мъчности, да вдигне товара ви. Някой туря на гърба ти голям товар, не можеш да го носиш и се оплакваш – Господ чуе плача ти, изпрати някой силен човек да вдигне товара ти. Задлъжнял си, клюмнеш глава, не можеш да платиш дълга си – какво ще направиш? Ще се помолиш на Господа и Той ще изпрати един благороден, щедър човек да ти помогне – ти се зарадваш и казваш: „Има Господ“.

Сега всички хора искат да управляват; това нищо няма да допринесе – трябва да се излезе от тази обществена кал. Спасението на България е в това всички българи да се обърнат към живия Господ, който държи съдбините на народите в ръцете си. Те се кланяха на германци, на англичани, на американци, на французи, но никой не им помогна. Казано е: „Проклет е оня, който се надява на човека“. Нека българите се обърнат към Бога и кажат: „На Тебе, Господи, се кланяме, на Тебе уповаваме. Никаква политика не ни трябва – долу всички узурпатори, долу всички лъжци!“.

„Аз съм онзи човек, който видях скръб от жезъла на Неговата ярост“ – кога иде Божественият жезъл? Когато настъпва нова култура, нова епоха. Учените казват, че човек е произлязъл от маймуна – тогава той не е бил изправен на два крака, но се е подпирал с тояга. Значи при всяка нова епоха, при всяко ново учение човек се подpira на тояга, т.е. учи нов закон. Той вдига и слага тоягата, т.е. вдига пръста си нагоре и го слага – тоягата се движи нагоре и надолу под прав ъгъл.

Мнозина казват, че истините, които проповядвам, били прости. Сега ще ви дам няколко формули: $a + b = c$;

$a^2 + b^2 = c^2$; $a^3 + b^3 = c^3$; $a^4 + b^4 = c^4$. Това са величини от първо, второ, трето и четвърто измерение. Вие знаете ли какво означава първото измерение? Можете ли да се движите по права линия? Правата линия е Божествена – тя образува всички плоскости, с нея се измерват всички величини. Следователно като имате някакво страдание, вижте де е то – в правата линия, в плоскостта или в куба. Правата линия е тялото ви: $a + b = c$, плоскостта е сърцето ви: $a^2 + b^2 = c^2$, кубът е вашият ум: $a^3 + b^3 = c^3$ (ако не мислите право, логично идат страданията), душата ви е четвъртото измерение: $a^4 + b^4 = c^4$.

Четириите измерения представляват страданията на човека в четирите полета. Това е велика наука – на построяване. Ако бяхте ясновидци, щяхте да видите, че в телата ви става такъв строеж, какъвто и на физическия свят. Навсякъде в нашия живот се забелязва движение в права линия, в плоскост, в триизмерното и в четириизмерното пространство. Който не разбира тия движения, трябва да каже: „Аз съм оня човек, който не разбрах жезъла на Бога“. Разбереш ли тия движения, блажен ще бъдеш – тогава ще кажеш: „Всичките ми гвоздеи минаха през огъня и разбрах смисъла на Божиата тояга“. Блажен си, защото чрез страданията разбра общността на Божиата Мъдрост, която ще се изяви в бъдеще.

Ние се нуждаем от обширна философия, която да преобрази обществата и народите. Опитайте се чрез тая философия първо да свържете момък и мома, да им създадете един щастлив живот. Ще кажете, че им трябва пари – всички богати нали имат пари, защо не живеят добре? Значи друго нещо им липсва, а не пари – парите са условие в живота, но не главен елемент. Знайте, че всеки, който ме слуша днес, като българин може да допринесе нещо на своя народ. – „Мога ли аз да направя нещо, мога ли да помогна на България?“ Може би ти си последният, който като минеш, ще скъсаш конците и ще освободиш оня, който от години е вързан. – „Това не е моя работа.“ Ако не е твоя, чия работа е? – „На поповете, на учителите – те трябва да освобождават хората.“ Смешно е да се мисли така – всеки е длъжен да работи за доброто на своя народ. Това е Божиата воля. Когато вършиш Божиата воля, ти си Син Божи.

Христос казва: „Аз съм Син Божи, понеже върша Божиата воля“. Ако и ние вършим Божиата воля, ще бъдем

Синове Божии. Искам всички да се заемем да скъсаме този конец – няма време за отлагане. Остава само половин час до последния трен – ако сега го пропуснете, ще чакате хиляди години отново да дойде. Това е в преносен смисъл – *половин час*, но като го изчислите с друга мярка, ще видите колко години остават до това време. Преди две хиляди години се казваше, че е наближил денят Господен; сега аз казвам: ние сме в деня Господен – остава само половин час до последния трен. Горко на оня индивид, на оня народ, който дотогава не уреди сметките си! Всички ще бъдете изболчени – така се казва Отгоре. Ако Европа не изправи своите погрешки, тая тояга ще се сложи отгоре ѝ – големи страдания я чакат. Казано е: „Горко на тебе, Йерусалиме!“ – сегашната Европа е тоя Йерусалим.

Това е една идея, която има отношение към нашите души. Ние сме роби на нашия вътрешен страх и трябва да се освободим от него. Ако така разберете Живота, Любовта ще ви посети – всички ще си подадете ръка и ще заработите по новите правила на възвишената Божествена наука. Тогава и възпитанието на младите, и техните бракове ще стават по същите правила. Аз мога да приложа тия правила, за да видите как се възпитават младите. – „Ние си имаме мярка.“ Имате мярка, но двойна е тя: като купувате, прилагате една мярка; като продавате, прилагате втората мярка. Двете мерки са мярка на простата гъба и мярка на главната гъба – двойната мярка разрушава света. Явява се в теб желание да станеш главна гъба; това значи, че желаеш да ядеш повече от другия и казваш: „Аз съм главна гъба, а ти си проста гъба“. До вчера си бил проста гъба, а днес ставаш управител, главна гъба, и казваш: „Аз имам право да ям повече, да се обличам по-добре“. Всичките ни разсъждения са такива и с тях се опитваме да разрешаваме Божествения план. Няма прости и главни гъби – те съществуват само между умопобърканите хора. Казват за някого: „Той е от високо произхождение“ – питам добър ли е тоя човек, любещ ли е, мъдър ли е, справедлив ли е, честен ли е? Ако е такъв, това значи благороден човек, от високо произхождение – като види отворена каса, минава и заминава, без да посегне към нея.

Желая да бъдете като оня салежджия, който намерил един вързоп банкноти. Взел ги, турил ги в джоба си и

спокойно продължил да вика: „Салеп!“. По едно време го настигнал един търговец, уморен, запъхтян и го попитал: „Не намери ли един вързоп книжни пари? Изгубих ги, десет хиляди лева бяха“. Салепджията извадил вързопа от джоба си, дал го на търговеца и продължил да вика: „Салеп!“.

Днес бях решил да не говоря, да не обидя някого, но после измених решението си – ще говоря и ще направя един масаж, за да го усетят всички българи, от най-големите до най-малките. Кога ще направя масажа? Може още докато съм на Земята, а може и като замина на оня свят, но ще накарам всички българи да познаят Бога. Това е моята задача – да науча българите да се кланят на живия Бог, който е дал всички блага; да разберат смисъла на Живота, да придобият истинската култура. Седем пъти ще ги прекарам през огън, но ще станат истински човеци, носители на Новата култура. Те трябва да вдигнат високо знамето и да кажат: „Отсега нататък ние имаме нов лозунг. Ние сме носители на Любовта и на Мъдростта. Ние презираме всички престъпления, всички реклами, написани на дрехите ни – събличаме вече старите си дрехи и обличаме нови“. Тогава като ме срещнете, няма да ме питате проповедник ли съм. Не съм проповедник, но обичам да проповядвам. Когато хората са весели, аз съм скръбен; когато те са скръбни, аз им пея – майката пее, когато детето е скръбно. Днес Невидимият свят пее на сегашното културно човечество и казва: „Бъдете смели и решителни във вашите подвизи – турете малодушието настрана!“.

Според барометъра днес времето трябваше да бъде лошо, но като ви говорих, времето подчерта моите думи и каза: „Така трябва да бъде“ – оправи се времето. Всички ще бъдете свидетели на моите думи и ще кажете: „Верен е Господ във всички Свои прояви“.

Казвам: освободете се сега от всички политически връзки. Мислете, че сте царски синове и дъщери. Вие сте хипнотизирани; и до днес ви казват, че сте големи грешници – не се обезсърчавайте, други са ви заблудили. Бог ви казва: „Деца, излезте от тая кал, доста сте се забавлявали! Върнете се в плодната градина“. Не казвам, че хората са лоши, но още се кланят на икони. Колкото пари имам, готов съм да купя вашите икони. Ония, които служат на Господа,

ще имат достатъчно жито, храна, плодове – всичко това ще дойде Отгоре. Бъдете весели и бодри, носете тая веселост навсякъде. Знайте, че Бог е вече в света между хората, Той ви е хванал в ръцете си и всички треперите. Всички престъпници ще се открият, всички беззакония ще станат явни, няма да остане нещо скрито-покрито. Горко на ония майки и бащи, синове и дъщери, които вършат престъпления! Така казва Господ, който е горе на Небето и долу на Земята. Като направиш едно престъпление, Господ те хваща и те пита: „Ти разбра ли – ти не си син на дявола, но Син Божи“.

Желая сега всички българи да са като оня салежда, а не главни гъби. Всички страдаме все от тия главни гъби – дойде някоя главна гъба и всички казват: „Той ще повдигне България“. България си има свой план, определен от Бога. Земята, която ѝ е дадена от Бога, никой не може да ѝ я вземе. Всеки народ, който би се опитал да вземе тая земя, която е дадена за осигуряване на народа, е проклет – върху него ще дойдат най-големите страдания. Кажете и вие като Йеремиа: „Ние сме оня народ, който има скръб“. Казвам: блажени сте, носете тоя хомот, за да дойде Божествената тояга и да очука житото, да отдели чистото от нечистото. После тоягата ще се сложи и върху другите народи. Блажен оня народ, който Бог ръководи и отправя в пътя на Правдата и Истината – в тоя народ ще се развият възвишени добродетели.

Обърнете се към Бога и кажете: „Господи, благодарим Ти, че ни избави от фалшивите реклами и ни посочи истинския път“. Потърсете тоя Бог в себе си – Той е вътре във вас. Търсете Го по прав път. Щом Го намерите, всички вериги на робството ще се скъсат така, както на Петър, който беше в тъмница – веригите паднаха от нозете му, вратата се отвори и той излезе; стражарят го търсеше, но не го намери. Не е проста гъба Петър, той не се връща вече назад – това ще бъде второто действие. И тъй, когато дойде Ангелът при вас, ще каже: „Долу веригите! Елате при вашите братя, за да се радват на спасението ви“. Амин.

28 септември 1919 г., София

АЗ СЪМ ОНЗИ ЧОВЕК

БОГ Е ГОВОРИЛ

Ний знаем, че на Мойсея Бог е говорил, а тогоз не знаем отде е.

От Иоанна 9:29

„На Мойсея Бог е говорил.“ Дали евреите знаеха, че Бог е говорил на Мойсей, това е въпрос. Казвам: ако $x + y = 20$, то $x = 20 - y$. На какво са равни величините x и y сами ще си отговорите. Да говори Господ на хората, това не е чудно – в говоренето няма нещо необикновено. Някой виден професор от университета може да говори на слугата си – какво от това? Слугата ще каже, че едичкой си виден професор му говорил. Много от сегашните хора, мъже и жени, казват, че и на тях Господ е говорил. Радвам се, че Господ им е говорил, но Той може да им е говорил, както професорът на слугата в университета, а може да е говорил, както говори на студентите си – това са две различни положения. Следователно вие не трябва да се самозаблуждавате.

„Ние знаем, че на Мойсея Бог е говорил.“ Под *Мойсей* в широк смисъл на думата разбираме всичко, което ни е познато. „Тоя не знаем отде е“ – това е Новото в света. Мойсей представлява стария порядък в света, който всички знаем; Христос е Новото, което иде в света и което не знаем. Нима волът не познава своя дам, в който постоянно влиза и излиза? Ако кажете на вола, че може да се направи някакво преобразуване на неговия дам, той ще възрази, че не иска – защо не иска? Защото намира, че похубаво нещо от неговия дам няма. Това са разсъжденията на мнозина учени и философи. Вземам думите *учени* и *философи* в широк смисъл, като общи принципи. Аз не защитавам никого, нито упреквам някого – според мен хората са еднакво ценни, независимо от това дали правят Добро, или зло. Те са двете неизвестни x и y , които се равняват на 20. Изчислете на колко е равен x и на колко – y . Двете величини x и y са добрите и лошите хора, с които по необходимост трябва да работите. Без Добро и зло никакъв прогрес не може да има – така е поставен тоя въпрос

в Природата, така и аз го разбирам. Как вие го разбирате философски, това е друга работа. Ако роптаете против злото, защо го държите в себе си? Ако жената роптае против мъжа си, защо е станала негова наложница? Ако мъжът говори лошо за жена си, защо ѝ е станал наложник? Разберете тоя въпрос принципно, а не в тесен смисъл.

Човек може да бъде наложник и на някаква идея, човек може да бъде наложник и на някакво верую. Опитали е той плодовете на своята идея или на своето верую? Плодовете могат да бъдат и лоши, и добри. И добрите, и лошите хора любят; и честните, и нечестните любят – каква е разликата между едните и другите? Разликата е само в нашите умове, в нашата мисъл, според която приемаме, че едни хора са добри, а други – лоши. Един художник може да нарисува вашия образ, да тури няколко бръчки, да измени чертите ви и да каже, че сте лош човек – вярно ли е това? Тоя образ е чужд, а не ваш – той е изобретение на художника. Тъй щото човек може да прави с тялото си каквото иска, но душата му е неуловима, никой не може да я засегне. Тя остава всякога чиста и непорочна – каквито усилия и да правят хората, душата не може да се улови.

„Ние знаем, че на Мойсея Бог е говорил.“ Мойсей е видимата, физическата страна на Живота. Кой човек, който е бил в затвор, който е висял на въже, който е бит с тояга, не познава Мойсей? Навсякъде е Мойсей – тоя Мойсей, на когото Бог е говорил, се среща навсякъде. На него Господ е говорил, но и той говори – значи, когато Бог говори, и хората говорят. Всеки, който е пострадал от някого, казва: „Аз познавам Мойсей, на когото Господ е говорил“.

„А този отде е не знаем.“ На името на Тоя неизвестен са построени в целия свят безброй храмове. Мъже и жени от целия свят се наричат християни – на Негово име. Едни се наричат баптисти, други – съботяни, трети – православни и т. н. Въпреки това влезте в сърцата на тия хора, за да видите дали вътре е написано името на Христа. Всички казват: „Мойсей познаваме, но тоя отде е не знаем“. Право казват евреите, че не познават Христа, защото не можеш да познаеш Истината, докато не я опиташ. Учението на Христа в широк смисъл е учение на опита, но не на обикновения опит. Ще възразите: „Ние познаваме

Христа“ – вие познавате историческата сянка на Христа. Знаете, че някога се е родил човек Христос от еврейско произхождение, чели сте Евангелието, познавате Христа, но и това познаване на Евангелието не е истинско – вие познавате сянката на Евангелието. Ако мъжете и жените познаваха Христа и Евангелието, домовете им щяха да бъдат другояче устроени. Питам: как си обяснявате стиха, в който Христос казва да любите враговете си? Как си обяснявате стиха, в който Христос казва: „Ако не се отречете от себе си, не можете да бъдете мои ученици“? Как си обяснявате стиха: „Който обича баща си и майка си повече от мене, не е достоен да ме следва“? Как прилагате тия стихове? В заключение всички казвате: „Ние знаем Мойсей, на когото Бог е говорил, но тоя отде е не знаем“. Въпрос е доколко познавате Мойсей. Едно се иска от вас – първо трябва да се освободите от Мойсей и от това, което Господ му е говорил, и после да се занимавате с Христа.

Сегашното християнство е християнство с еврейска черупка. Всичко, което едно време евреите са вършели, сега християните го вършат. Христос казва: „Речено е: око за око, зъб за зъб. Аз казвам: не противи се на злото. Ако те ударят по едната страна, обърни и другата“. Ще кажете, че Христовото учение е неприложимо в живота – как така да ме ударят по едната страна, а аз да дам и другата? Ако те хванат здраво и започнат да те бият, като истински християнин ти трябва да останеш тих и спокоен, да не викаш за помощ, да покажеш, че си герой. Можеш ли да търпиш толкова? Ще си представиш, че бият твоята сянка, твоята къща отвън, а не самия теб. Какво ще правите, ако започнат да ви бият? Ще се молите, ще коленичите, за да престане боят – значи познавате Мойсей и му се молите. Като дойде Христос, казвате: „Ние сме учени хора, трябва да критикуваме, за да не изпаднем в заблудение“. Вие и без това сте в заблудение. Бих желал да срещна хора, които не са заблудени.

Сега аз не говоря за философията на сенките, не аргументирам нещата. И математиката аргументира. Ако започна да аргументирам всичко по математически начин, как ще ме разберете? Ще си послужи с неизвестните x и y , с равенството $a + b = c$, но няма да ме разберете. Всичко това има смисъл в живата математика. Като дойда до нея, ще

посея една семка и като израсте, ще ви извикам да разгледаме действията събиране, изваждане, умножение и деление, през които тя е минала. После ще спра вниманието ви на по-сложните процеси, които стават в нея – граници, функции и други; това са математически аргументи. Наблюдавайте как става растенето и вадете заключения на какво се дължи стремежа на растението да върви нагоре, защо листата се разперват, а плодовете увисват надолу.

Като изучавате растенето като съзнателен процес, ще кажете, че тук взема участие законът за земното притегляне. Мнозина говорят за този закон, но отчасти го знаят. Например знаеш, че телата се привличат, но защо става това? Казвам: можеш да привлечеш едно тяло само след като си го отблъснал – привличане без отблъскване не съществува. Майката първо отблъсква плода, а после го привлича, за да се слее с нея. Това състояние е наречено от индусите *нирвана*, т.е. закон на сливане. Ако не съществуваше закон на сливане, плодът нямаше да се слее с майката и вие нямаше да дохождате да ме слушате. Ще кажете, че това е философия, не се знае доколко е вярна. Аз пък казвам, че повечето от сегашните хора се занимават с разбиване на вълна: когото срещнеш, все вълна разбива – философства. В това отношение вие сте отлични дръндари – светът е пълен с вълна и с дръндари. Ако продължавате този занаят, сами ще се задушите във вълната. Какво трябва да се прави? Да се преде. Спасяването на хората е в преденето. Казвам: повярвай в преденето – ще бъдеш спасен ти и твоят дом.

От две хиляди години хората все вярват. Дойде някой, иска пари назаем и казва: „Вярвай, че ще ти ги върна“ – вземе парите и повече не се вижда. Дадеш пари, а после се чудиш защо не ти ги върнал. Казвам: силата, с която си го отблъснал, е толкова голяма, че трябва да минат десетки години, докато го привлечеш отново към себе си. Той не е лош, но трябва да минат сто години, за да се върне при теб. – „Кой ще чака толкова години?“ Щом не можеш да чакаш, давай малко пари, за да не ги мислиш. Богатият казва: „Не съм глупав да давам много пари наведнъж – ще давам по малко, по няколко лева, та често да дохождат при мен“.

„Ние знаем, че на Мойсея Бог е говорил.“ Ще приведа един разказ из живота на един млад цар. Той живял в

Египет четири хиляди години преди Христа, когато Египет бил в своето цветущо състояние. Как се казвал тоя цар не е важно, няма да кажа името му – приемете го като уравнение с едно неизвестно. Царят обичал да ходи на лов, затова си построил малка колибка в една гора, близо до едно пасбище, дето млада, красива овчарка пасяла своето стадо. Тя весело и безгрижно си пеела и пасяла овцете си. Често срещала младия цар, но не го познавала. Една сутрин той спрял младата овчарка и я запитал:

– Можеш ли всяка сутрин да ми носиш мляко от твоите овце?

– Мога.

Тя започнала всяка сутрин да му носи мляко, от което той оставал крайно доволен – забелязал, че откак пие това мляко, започнал да става по-умен. Решил да намери причината за това и започнал да наблюдава живота на овчарката – как пасе овцете, как се отнася с тях – и извадил голяма поука от нейните отношения. Той си казал: „Като се върна в царството си, ще приложя нейните методи в управлението“.

И българите искат да преустроят България, но не знаят какви методи да приложат. Те отиват в Англия, в Америка, във Франция, оттам да вземат някакви мероприятия за повдигане на българския народ. Ето четиридесет години вече България се управлява все с чужди мероприятия, без да постигне ония резултати, към които се стреми. Тя може като египетския цар да се ползва от методите на добрите български овчари и овчарки. Няма защо българите да изучават законите на Мойсей, на когото Господ е говорил. Те трябваше да кажат: „Макар че ние знаем Мойсей, на когото Бог е говорил, а не знаем Тоя отде е, ще опитахме Неговото учение“. Ще кажете, че за да се направи един опит, са нужни сто години. Според мен една година е достатъчна за опита – в това време ще се разбере право ли е даденото учение, или не. Когато Христос проповядваше на евреите, по политически съображения те отблъскваха Неговото учение и казваха: „Римляните са силен, културен народ, ние трябва да им подражаваме, да станем силни като тях. Що се отнася до новото учение, което препоръчва да не се противим

на злото, да дадем и другата си страна, ако ни ударят по едната, то е далеч от нас. Ние сме практични хора, търсим бърз начин на работа“.

Българите, които приемат Христовото учение, още не са Го приложили. И те казват като евреите: „Не е дошло още времето на това учение“. Казвам: времето е дошло – повече от четиридесет години са се изминали от това време. – „Какво ще стане с нас в бъдеще?“ Представете си, че живеете на Северния полюс, дето всичко е лед – къщите ви са от лед направени, никъде не виждате вода. Ако дойде някой и ви каже, че трябва да измените живота си, да направите лодки, с които да плувате, ще възразите, че не вярвате и не може да измените на живота, който вашите деди и прадеди са прекарвали. Казвам ви да вземете мерки, защото Земята ще претърпи голяма промяна. Ако не вярвате, ще дойде ден, когато ще проверите думите ми – Слънцето ще започне по-силено да грее, ще стопи ледовете; къщите ви ще се разпукат, ледовете ще се стопят и вие ще почнете да потъвате. Казвате: „Каква съдба ни сполетя!“ – никаква съдба не е това, но Земята е изменила своя път на движение, слънчевите лъчи падат под прав ъгъл и топят ледовете. Вие живеете върху ледено море – закъснеете ли да промените живота си, в скоро време ще се намерите на дъното на морето. Сега и на вас казвам: ако не изправите живота си, същото ви очаква. Това не е заплашване, това е естествено положение на Живота – великата вълна, която иде сега в света, руши ледовете и ги превръща във вода. След хиляда години не само хората ще се изменят, но и вълците ще престанат да ядат овце – те ще се отвратят от месото и ще употребяват растителна и плодова храна.

Аз вземам думите *круши, ябълки, жито* в обикновен смисъл, както математиката си служи с неизвестните x , y , z . Като дойдем до функциите в математиката, там неизвестното x може да бъде променлива, независима величина. Такава величина е например радиусът на окръжността. Неизвестното y е зависима променлива величина, или функция на x . Когато расте, човек е променлива величина. Ако характерът му е устойчив, казваме, че той е променлива независима величина – каквито промени стават в него, той се справя лесно с тях. Ако характерът на

човека е неустойчив, той е величината y – той е зависим от промените, които стават в него. Казваме, че величината y е зависима и променлива. Всеки човек, който не е господар на положението си, той е величината y ; който владее себе си, той е величината x .

Когато приемете едно учение или някакви идеи, вие трябва да владеее техните елементи и да ги прилагате. Ако ги прилагате, вие сте величината x – независима променлива величина; ако не ги владеее, вие сте y – зависима променлива величина. В първия случай човек се разширява, а във втория – ограничава. Това е отвлечен въпрос, но толкова необходим, колкото е необходим пясъкът, който дават на гъската за лесно смилане на храната.

„Ние знаем, че на Мойсея Бог е говорил.“ Като се срещате, вие се питате: „На теб Господ говорил ли е?“. Дойде някой при мен и ми казва: „Господ ми говори, затова не искам никого да слушам“. Господ говори на слугата в университета, но след това той свършва университета и излиза от него – ти свърши ли университет? – „Не съм свършил.“ Щом не си свършил, Господ не ти е говорил. Не се заблуждавайте! Когато Господ ни говори като на Мойсей, ние правим и добри работи, и погрешки – това всеки може да провери. Например богат баща говори на сина си и му дава средства да учи; синът учи, но върши и ред погрешки. Статистиката показва, че синовете на богатите бащи са слуги в университета; те свършват университета и стават учени. Ако питате защо светът страда, отговарям: светът страда, защото Господ е говорил на учениите слуги. С това не упреквам учените, но ние трябва да разбираме същността на нещата, да разбираме дълбокия смисъл на това, което ни се говори.

Българите трябва да бъдат истински християни – всеки да ги търси, както и до днес търсят цигулките, направени от Страдивариус и Амати. Вече триста и повече години са изминали от смъртта на тия майстори цигулари, но цигулките им не изгубиха своята цена. Ако и вие минавате за майстори християни, след триста години трябва и вашите цигулки да имат цената на тия на Страдивариус. Той не правел цигулките си от материала на българските цигулки. Българинът прави цигулки от черничево дърво;

той не изучава качеството на дървото, разположението на жилките му, но гледа дървото да е сухо и започва да го реже. Страдивариус първо изучавал качеството на дървото, направлението на жилките, дебелината му; за него не е било безразлично в каква посока вървят жилките на дървото. После той обръщал внимание на дебелината на долната и на горната дъска, съчетал ги правилно – само при това съчетание на различните елементи той изкарвал от цигулките си прекрасен тон.

В цигулката има една обща линия, в която се сливат всички тонове; не се ли постави тая линия на място, цигулката не издава добър тон. Добра цигулка е тая, на която тонът наподобява човешки глас. Цигулката представлява човешката душа, с която човек работи. След триста години ще бъде ли по-разработена, отколкото е днес? Казвате, че душата няма форма – вярно е, че душата няма форма, но тя може да се разработва. На кого ще я дадете вие – на Страдивариус или сами ще я дълбаете? Дайте цигулката си в ръцете на добър майстор, на Бога – Той да я обработи.

Майката пита: „Какво става с детето, какво ще го правим? Ще го кръстим, поп ще му чете, дано стане добро“. Кръщават го, поп му чете, но то не става по-добро. Детето не става добро нито с кръщаването, нито с четенето на попа. При възпитанието има елементи, които трябва да се спазват – спазят ли се, детето става добро. Синът, който учи в университета като слуга, казва: „Да се жертваме за народа си, да помагаме на ония, които са на бойното поле, но да бъдем в тила. Да умрем за отечеството си!“. Това значи: „Идете вие на бойното поле, а ние ще бъдем в тила, оттам ще помагаме“. Не разбирам какъв е тоя патриотизъм. Едно време се бореха за Христа, имаше кръстоносни походи; сега има различни движения – женско движение, кооперативно движение, социално движение. Радвам се на тия движения, те проветряват човешките умове – върху основите на тия движения можем да построим една воденица да мели брашно.

Аз питам сегашните християни защо не се занимават с Евангелието. Те отговарят: „Да видим първо какво ще се реши на конференцията в Париж, тогава ще се занимаваме с него“. Казвам: конференцията в Париж няма

да реши нещо особено; ако очаквате само на нея, боси и гладни ще ходите – тя няма да ви заведе в Рая. Какво се решава в Париж – това не е ваша работа; важно е какво трябва да правите вие. Ония в Париж познават Мойсей, на когото Бог е говорил, а Тоя кой е и отде е, не знаят. Вие се ожесточавате и казвате, че тия в конференцията не са прави; не ги осъждайте – те са едната половина на човечеството, вие сте другата. Ще възразите, че вие не можете да направите нищо, не сте членове на конференцията; не сте прави – едно житно зрънце е внесено в света, но то храни цялото човечество. Също така и ябълката, и крушата не са дошли колективно. Култура е имало в света, която обработвала земята и отглеждала растенията.

Кога е дошло житото в света? Ако отворя архива на Природата и прочета, ще видя, че един Ангел е донесъл първото житно зрънце на Земята – вярвате ли в това? Това е станало преди двеста и петдесет милиона години. Тогава Земята не е съществувала. Можем да приемем тая истина, ако намалим годините – вместо от дванадесет месеца, ще приемем, че годината се е състояла от три месеца. Според мен тогавашните години са били по-дълги от сегашните. Знаете ли как се е въртяла Земята в миналото, знаете ли колко дълги са били дните? Няма да се спирам на тия въпроси. Важно е, че числото 250 представлява основен закон на Битието. Двойката представлява принцип на Божия Дух, а петорката – принцип на човешкия ум. Следователно преди двеста и петдесет милиона години житното зърно е било внесено в Умствения свят – то е расло първо в човешкия ум, т.е. в мозъка на човека. То постепенно е слизало от Умствения свят, докато е дошло на Земята. И ние днес се ползваме от него, знаем каква сила съдържа то. Въпреки това малцина знаят истинската стойност на житното зърно. В известни случаи българинът би се отказал от прясната пита хляб за сметка на печената кокошка или печеното агне. Допреди войната все се намираще някой да каже, че се отказва от хляба, но не и от печеното агне; след войната всеки казва: „Отказвам се от агнето, но не и от хляба“ – значи войната намести изкривеното в човешкия ум. Едва след двеста и петдесет милиона години на възпитание и чуване на човешкия

мозък хората съзнаха, че без всичко може, но не и без хляб. Това е истинската философия, до която хората са дошли – само така те ще разберат стиха, в който Христос казва: „Аз съм живият хляб, слязъл от Небето. Който ме яде, той има живот в себе си“.

„А това отде е, не знаем“ – че не знаете, това не е важен аргумент, незнанието не разрешава въпросите. Опитайте Го и ще разберете отде е дошъл. Че е говорил Господ на Мойсей, говорил е – на кого не е говорил? Надали има друг народ, на който Бог да е говорил толкова много, колкото на еврейския народ, но надали има друг народ, който да е страдал толкова много, както еврейският. Много от сегашните религиозни хора казват: „Знаеш ли, че Бог ми е говорил, знаеш ли, че трябва да бъдеш внимателен към мен?“. Знаеш ли, приятелю, че еврейският народ, на който Бог е говорил най-много, е бит най-много? Всеки човек, на когото Бог много говори, много бой получава. Виждали ли сте оная възлюбена дъщеря на майка си и на баща си през какъв бой минава – защо я бият? Защото се е влюбила в един нехранимайко. Чрез тоягата на майката и бащата Бог ѝ говори. Човек трябва да разбере смисъла на тоя бой. Младата мома понася боя, търпи, защото има идея – тя казва: „Не искам вече да вървя по пътя на Мойсей, на она, когото познавам – тръгвам по пътя на Непознатия, на Неизвестния“. – „Ще те убием, не можеш да вървиш по тоя път!“ Започва гонение против момата – защо иде гонението? Много естествено, майката и бащата не искат да я дадат на неизвестния, а тя страда; другояче казано, тя е ученичка на Божествената школа, отдето я поставят на изпитание, за да провери своята Любов. Казвам: ако те гонят за нещо неизвестно, има смисъл; ако те гонят за нещо обикновено, ти сам трябва да кажеш: „Зная, че на Мойсей Бог е говорил“.

Днес всички църкви твърдят, че Бог на Мойсей е говорил – това поддържат и съвременните народи. Никой народ още не е приел Христа. Ако Христос дойде днес между хората, на общо основание ще Го разкарват от едно място на друго, за да Го разпитват отде е дошъл, де е роден, как се прехранва и т.н. Какво ще отговори Христос? Той ще каже: „Ако хората наистина вярват, че Бог е говорил на Мойсей, щяха да вярват и на Мене. Но те не вярват и на Мойсей“.

Сега виждате ли този облак на небето – какво ви говори той? Ще кажете като учените, че това е облак, образуван от изпаряването на водата. Не е само това, той е жив облак. Черният му цвят показва, че той е отражение на отрицателните научни и философски вярвания – той представлява отрицателната страна на живота. Долната, т.е. вътрешната, страна на облака е светла, а горната – тъмна. Ще кажете, че този облак закрива Слънцето и ви пречи. Знайте, че всичко, което става в Природата, е на мястото си. Ако Слънцето всякога грееше силно, цялата растителност щеше да изсъхне и обратно – ако в Природата съществуваше само влага без Слънце, растителността пак щеше да изчезне. Всички промени в Природата са на място, че дават условия за развитието на Живота. Следователно и всичко, което сега става в живота, е в реда на нещата, няма защо да се сърдите.

Сега именно, в тая епоха, българският народ има условия да стане културен, да пречисти своите сили и да се укрепи вътрешно. Той не се нуждае от пари, защото земята му е богата; той не се нуждае и от чужди умове, защото умът е в него; той не се нуждае и от чужди сърца, защото топлят, защото Животът е в него; той не се нуждае от съветите на други да работи, защото по естество е работлив. Не отричам съдействието на други умове и сърца, но на ония, които искрено го обичат. Българинът страда от преяждане – ако яде по-малко, всичко ще се оправи. Като яде, човек трябва да изяде двадесет хапки и там да спре. Когато купува нива, българинът трябва да отстъпи поне два-три метра от своето място за другите, да не стават спорове. Днес всеки българин иска да окоси ливадите си, да направи ниви от тях – защо му са много ниви? Дългове имал, да ги изплати. Не се страхувай от дълговете си, не ставай роб на условията – така казва Тоя, Неизвестния.

Еврейските пророци се обръщали към евреите с думите: „О, Израилю, обърни се към Господа!“. Защо не казват: „Якове, обърни се!“? Българите трябва да изменят една от буквите на името си или името на София. И България, и София свършват с буквата я – опасна буква. Българите са в областта на буквата я. Понеже сега царува тая буква, българите говорят за купони, за ядене, за месо, за масло. Буквата я владее цяла България, както и София.

Вие живеете в София, без да знаете какво означава тая дума. Буквата с означава закон на реформи; буквата о подразбира условия; буквата ф е опасна по вибрациите си. Ако не вярвате, че тая буква е опасна, питайте евреите, които са живели при фараоните. Казвате, че не е важно какво име носи човек – ожени се за някоя мома, на която името започва с буквата ф, за да видиш не е ли важно!

За да се реформира България, половината от българите трябва да се прекръстят, да им се дадат нови имена, за да не създават нещастия. Не е безразлично какво име носи човекът или животното. Мислите ли, че имената на вълка, на змията не отговарят на техните прояви? Ако един мирен и тих по характер човек произнася в продължение на един месец по няколко пъти на ден думата *змия*, непременно ще почувства вибрациите на змията. Сегашните хора често говорят за дявола, за дяволски работи и без да подозират, възприемат неговите вибрации – хората мислят повече за дявола, отколкото за Бога.

„Ние знаем, че на Мойсей Бог е говорил.“ Там е нещастieto на хората – че много мислят за Мойсей, за неговия закон – стане ли някакво престъпление, някаква кражба, веднага създават закон против кражбата. Камарите създават различни закони против престъпленията. Долу законите на Мойсей! Извадете ония закони, които преди милиони години са написани във вашите сърца и умове. Живейте според тия закони и ще видите, че колкото по-свободни сте от закона, толкова повече ще живеете. Колкото повече вярвания имате, толкова по-малко ще живеете. Вярвайте в това, което може да ви повдигне.

Срещнат се двама и веднага се скарват – защо се карат? Защото не вярват в това, което поддържали някои учени.

- Защо се карате? Ти провери ли това учение?
- Не съм го проверил, но мисля, че съм прав.
- С мислене само работа не става.
- Не мога да вярвам.

Той започва своето верую:

- Вярвам в единого Господа Исуса Христа.

В кой Бог вярваш ти? Моето верую е следното: вярвам в Любовта и Мъдростта, които са създали Живота.

Вярвам, че те са в сила да пресъздадат света. Вярвам, че живата Любов и Мъдрост могат да променят нашия живот, нашия обществен строй, нашите домове. Щом приемем Любовта и Мъдростта, ще дойдат Истината и Правдата – тогава Ангели ще слезат от Небето да садят плодове в нашите души. Религиозните очакват да дойде Христос, да отдели козите от овцете: едните ще отидат наляво, другите – надясно. Така е казал Христос, но знаете ли какво нещо е отделянето?

Едно време сърцето и умът са живели заедно: сърцето е било на лявата страна, а умът – на дясната. Днес те са разделени. В Новата епоха ще стане точно обратно: сърцето ще бъде надясно, а умът – наляво. Следователно, ако искате да знаете на прав път ли сте, вижте дали сърцето ви е в средата. Ако е наляво, още не сте правоверни. Христос ще тури в Рая само праведните, на които сърцето е в средата. Има ли истински православни или евангелисти, на които сърцата да са наляво? Ще кажете, че е естествено сърцето на човека да е наляво; нямам време да обяснявам, че сърцето на човека не е наляво, но хората са го изместили наляво. Изместването на човешкото сърце наляво се дължи на слизането на човека на Земята – понеже Земята го е привлякла към себе си, заедно с това и сърцето му е мръднало наляво. Когато човек започне да се качва нагоре, привличането му към дясно ще бъде по-силно; това привличане ще надвие привличането наляво и сърцето ще остане повече към средата. Ето защо мислите, че сърцето ви е повече в средата, отколкото наляво. Забравете вашето сърце, което е наляво; мислете за сърцето, с което служите на Бога – това сърце е в средата, а умът ви в душата. Не говоря за сърцето, което бие в гърдите, но за онова сърце, с което служите на Бога – то е в средата на вашата душа. Когато едно Възвишено същество от горния свят мисли, вашето сърце на Земята бие – всяко движение е резултат на човешката мисъл.

„А тоя отде е не знаем.“ Неизвестното в нас – това е човешкото сърце, т.е. чувстването и движението. Те определят качеството и силата на душата. Както ароматът на цветята оказва слабо или силно влияние върху нас, така и нашите мисли и чувства оказват по-силно или по-слабо въздействие върху нашата душа. Правени са опити с различните

цветове на растенията, специално на цветята, и са дошли до заключение, че те оказват различно влияние върху растенето на човека. Учениците на Христа поискаха да им даде Вяра и Той им отговори: „Ако бихте имали вяра колкото синаповото зърно, бихте могли да местите планини“. Защо Христос си послужи като символ със синаповото зърно, а не с друго някое? Защото синаповото зърно произвежда пришки – следователно Вярата на човека трябва да бъде толкова силна, че да произвежда пришки. Питам: вашата вяра произвежда ли пришки? Не. Значи вярата ви е слаба. Ако искате да усилите вярата си в положителен смисъл, трябва да използвате сините лъчи на светлината (ясните, не тъмносините) – те са в състояние да усилят Вярата и да премахнат меланхолията в човека. Когато не мислите право, наблюдавайте изгряването и залязването на Слънцето, за да възприемете жълтите лъчи.

Сега очаквате да дойде Христос на Земята, да оправи света. Христос е на Земята, между вас и във вас – аз Го виждам. Казвате: „Какъв е тоя Христос?“. Аз Го виждам, но не такъв, какъвто вие си Го представяте. Вие мислите, че Христос седи отдясно на Отца с ореол и с бяла премяна. Христос е между хората, няма защо да Го очакват да се яви като светкавица между тях. Достатъчно е Христос да ви погледне в очите, за да внесе във вас такъв пламък, който да ви направи герои, да работите за Него. Аз бих желал българите да видят тоя Христос, който може да внесе Любовта в душите им; бих желал българите да видят тоя Христос, който може да внесе Божията мисъл в умовете им. И да престанат да се интересуват от дявола – никакъв дявол не съществува. Аз отричам дявола като съществена реалност; като обикновено същество, като относителна реалност дяволът съществува, но не и като абсолютна реалност. За себе си казвам: аз не се плаша от относителната реалност на нещата – хора с относителна същност са временни, те нямат голяма стойност; такова същество е дяволът, от когото хората се страхуват. Светът, който Бог създаде, в началото си е бил относителна реалност, затова се казва, че Бог създаде света от нищо. В тая относителна маса се създадох условия, за да се прояви истинската, абсолютната Реалност.

„Тоя отде е не знаем.“ Търсете Тоя, когото не познавате, само в себе си, никъде другаде. Вие не сте дали възможност на тоя Христос да се прояви. Вие сте приели закона на Мойсей и когато Христос иска да ви говори, вие се затваряте за Него и казвате, че не искате да слушате глупости. Когато някой ви говори комплименти и неискрени неща, вие се отваряте за него и се чувствате щастлив, че ви е посетил; с комплименти и Мойсей си служи. Аз не вярвам на хора, на които Бог говори; ако и аз ви кажа, че Бог ми говори, и на мен не вярвайте. Но аз ви казвам: Бог живее в мен и аз живея в Него. Ако и в това не вярвате, по-добре е за мен – аз ще отида на друга някоя планета, там ще ми бъде по-добре. Ако сега ви говоря, не искам да ви направя адепти, но искам да ви видя какви сте като хора. Приятно ми е да се разговарям с вас и да ви кажа: не бойте се, един ден и вие ще живеете с Бога – това казва и Христос. Дошло е време, когато Господ ще влезе в човека и ще му проговори – днес е това време; който казва, че времето още не е дошло, той не говори Истината.

Казвам: Бог е отместил вече камъка от гроба. Излезте от вашите гробове, напуснете затворите, направете си широки прозорци, направете си добри покриви. Живейте без ограничения, без никакви закони. Само три закона съществуват: законите на Любовта, на Мъдростта и на Истината – тъй казва моят Господ, с когото живея. Тъй ме е учил Той, така ми е говорил. Не мислете, че аз прекарвам времето си напразно – аз работя за себе си. Аз рисувам и свиря – това е моето занимание, музиката и изкуството е постоянното ми занимание. С поезия още не съм започнал да се занимавам, защото човешкият език е груб, не мога да си служа с него – не искам да си служа с тоя език.

Казвате: „Нещастна България“ – защо е нещастна? Защото била обвързана във вериги. Казвам: щастлива България! Освободете се от тия връзки, от тия вериги и от хората, които не говорят Истината. Освободете се от контрибуциите. – „Трябват ни добри хора да дойдат от странство.“ Вие имате добри хора – те са между вас, между вашите добри овчари и овчарки. Аз намерих достатъчно умни хора между вас – България е пълна с моми и момци, които ще свършат велика работа. Някои ме питат отде ще

дойде Доброто; отговарям: Доброто ще дойде от Земята, а условията за Доброто ще дойдат от Небето. Когато се разтопи ледът и водата залее цялата Земя, от нейната кал ще израснат най-хубавите цветя и плодни дървета. Отде ще дойде Доброто? От най-лошите хора в света. Дали вярвате в това, то е друг въпрос; запишете си тия думи и един ден ще ги проверите. Ще ме извините, че говоря така – това е мое гледище. Имайте добрината да ме изслушате, един ден ще проверите Истината. Най-голямото Добро в света ще дойде от най-лошите хора. Лошите хора са покрити със сняг и с лед – като дойде Слънцето, снегът и ледът ще се стопят, ще се образува кал, която ще донесе най-големите блага. Тия хора ще бъдат носители на най-благородните и възвишени идеи, те ще бъдат най-самоотвержените хора. Такива, каквито сте, вие сами ще оправите света – никой друг не може да го оправи.

Правоверните казват: „Повярвай в Господа Исуса Христа и ще бъдеш спасен ти и домът ти, и народът ти“ – тоя закон е наполовина верен. Казвам: приеми Христа в душата си, работи в съгласие с Неговата Любов и Мъдрост и ще бъдете спасени ти и домът ти, и народът ти. Ако българите ме питат как могат да се спасят, казвам им: приемоте Христа в себе си, работете с Неговата Любов и Мъдрост в широк смисъл на думата, без никакви закони и ограничения. Ако очаквате спасението да дойде отвън, тежко ви и горко. Нито Мойсей ще ви спаси – той не можа да преобрази света, той само изведе евреите от Египет и умря в пустинята. Мойсей не влезе в Обетованата земя, защото не можеше да спаси света.

Дайте място в себе си на Божия Дух, който от хиляди години хлопа на вратите ви. Вие Го търсите отвън, а не вътре в себе си. Чуйте Неговия глас – чуете ли гласа Му, ще изпитате оня трепет на душата, който повдига и освобождава. Тогава няма да се критикувате едни-други – да казвате, че Иван е такъв, Драган онакъв. Имената на хората са формули, т.е. условия, при които всяка душа може да живее и да се развива. В тоя смисъл Иван е ябълка, Драган е круша, Тодор е череша – имената са формули, при които човек може да расте и да се развива. Ако искате да подобрите кръвообращението си, яжте череша. Христос казва: „Ако

не ядете плътта ми и не пиете кръвта ми, нямате живот в себе си“ – с тоя стих Христос изразява един велик закон, който има отношение към органическите вещества в нас. Христос е и в житото, и в царевицата, и в ечемика – Той е навсякъде и във всичко. Като взема житното зърно, казвам: „Ти, който си в това зърно, влез в моята държава; давам Ти пълна свобода, можеш да живееш в мен без никакви закони – приложи Своите закони, живеи свободно в мен“.

Когато някой иска да ми дойде на гости, казвам му: „Ти ще съблечеш всички свои вярвания, ще се откажеш от баща си и от майка си, от всички закони на своята държава и ще останеш само с Господа. Тогава ще ти дам най-добрия прием, ще ти служа, ще те нагостя добре и като излезеш, кажи: благодаря на тоя брат, Бог да му даде живот и здраве!“. Когато отивам на гости някъде, и аз искам да бъда приет по същия начин. Само по тоя път ние можем да се разберем – това е Учението, с което хората могат да се разбират. Сега се проповядва да повярваш в Господа – не повярваш ли, ще бъдеш в пъкъл. Защо проповядват така? За пари. Ще кажат, че трябва да се свети масло на някого – и това се прави за пари. Това не е обида. Казвам: долу тия заблуждения! Ако трябва да опявам някого или да му светя масло, ще го направя без пари. Всеки си получава възнаграждението, но по друг начин.

В Америка някъде съществувала една секта, която признавала само Духа. Казвали, че материя не съществува, според тях всичко е Дух. Един американец си счупил крака и повикал един лекар да го лекува; оказало се, че тоя лекар бил от сектата на тия, които признавали само Духа. Лекарят го прегледал и му казал: „Ще мислиш, че нищо не ти е станало“. Наистина, минало известно време и кракът зараснал сам по себе си. След време лекарят отишъл да прегледа болния и да му иска пари. Болният казал: „Ще мислиш, че съм ти платил – както ме излекува, така ти плащам“.

Така постъпват много хора – искат пари, задето проповядват или светят масло. Защо ще плащате – нито масло, то сте видели, нито Господа, за когото ви говорят. Вярно е, че трябва да се свети масло и вода, но важно е какво представляват те. Водата представлява твоя Живот, а маслото – твоята мисъл. Маслото е нектарът, от който излиза човешката

мисъл; свещеникът е бащата, който трябва да освети твоята мисъл. Това значи да ти светят вода и масло. Аз не искам да ставам свещеник, аз съм пътник на Земята – интересувам се от живота на хората. Чудни са хората, които мислят, че няма друг живот като техният. Те нямат представа за оня свят, за който ви говоря – той е свят с висока култура. Ако бих ви завел там, не бихте се върнали на Земята – както момата напуска бащиния си дом, когато намери своя възлюбен, така и вие ще забравите, че сте жители на Земята. Момата приставя на момъка и забравя родителите си; това е истинска женитба – приставането подразбира отказване от стария живот. Ако момата пристане на момъка, а после и двамата се връщат при бащата, това не е женитба. Бих желал всички да пристанете – да се откажете от вашите възлюбени, които са одрали много кожи. Нали знаете приказката за слутата Стоян, който направил с господаря си договор с условие, че който го наруши, да одере две кожи. Господарят всякога одирал кожата на слутата.

Ще кажеш на тоя господар: „Нямам нищо общо с теб“. Ще напуснете стария си господар и живият Господ ще бъде с вас. Аз не ви говоря за Господа на Мойсей, но за живия Господ, който е във вас. И ако това, което сега ви казвам, е съгласно с това, което живият Господ във вас ви казва, приемете го; ако не е съгласно, не го приемайте. – „Аз съм правоверен.“ Аз пък искам да бъда начисто – когато вие ми говорите и когато аз ви говоря, искам да зная какви са отношенията ни към Бога. Вярвайте първо във вашия Господ, който ви говори и който е неизвестен. После ще вярвате на вашата душа и най-после – на вашия ближен. Живеете ли така, никой не може да ви излъже. Така аз се уча от своя Господар, който е мой проповедник.

Дадох ви уравнението $x + y = 20$. Числото 2 представлява Божествената майка. То е велико число – с него започва човешката еволюция, чрез него ще познаете Бога. За това число и Мойсей не се е произнесъл. Това число представлява втория ден от създаването на света. И Мойсей е премълчал за тоя ден, нищо не е казал; за другите дни е казано, че всичко, което Бог направи, е добро, но за тоя ден Мойсей нищо не е казал – нито добро, нито зло. Той е ден, в който Доброто и злото се примиряват;

той е ден, в който омразата и Любовта се хващат ръка за ръка; той е ден, в който лъжата и Истината заживяват заедно – те се оженват. Знаете ли какво значи да се оженят лъжата и Истината? Лъжата казва: „От този ден аз ще мълча, ще говоря само Истината“. И омразата, като се ожени за Любовта, казва: „Отсега нататък аз ще любя“.

„Тоя отде е не знаем.“ Тоя Непознат говори на целия свят, говори и на вас. Той ще разтопи къщите ви и основата, на която стоите, ще изчезне – ще се намерите върху водна повърхност. Затова постройте си кораб като Ноевия или поне малки и големи лодки. Като влезете в кораба или в лодката, няма да имате нужда от никакви животни. За всекиго ще има по една малка лодка и малко храна, колкото за един човек.

Сега бъдете смели и решителни. Като отидете по домовете си, да кажете на майка си: „Аз приставам вече, не се подчинявам на никого – на майка си и на баща си, на брата си и на сестра си, на жена си и на мъжа си, на всички синове и дъщери, на всички слуги и господари“. Всички да се разбунтуват – нека целият свят се разбунтува и каже: „Всички ние свършихме с учението на Мойсей. Искаме да приложим учението на Тоя, Когото не познаваме и Който ни говори. Искаме да слушаме живия Господ, Който живее в нас – отсега нататък искаме да служим на Него“.

9 ноември 1919 г., София

ДВАМАТА СВИДЕТЕЛИ

*А и във вашия закон е писано, че на двама
чловеци свидетелството е истинно.*

От Иоанна 8:17

Всяко външно свидетелство е проявление на един вътрешен разумен подтик на душата. Защо именно на двама души свидетелството е вярно, а не на единия, и кои са тия двамата? Ако в съвременните съдилища двама съдещи се повикат двама, трима или десет души свидетели, които обичат да лъжат, или които не обичат да говорят истината, съдиите няма да вземат под внимание тяхното свидетелство. Мисля, правниците ще ме подкрепят в това твърдение. Имайте предвид, че говоря принципино. Не засягам никой човек, за мен човешката личност е нещо относително в своята проява. Някои може да помислят, че в беседите си за тях говоря – ни най-малко.

Питам ви кое е реалното в света – цветът или плодът, листът или клончето, плодът или семката? Те са относителни реалности. Ако в света вие играете ролята на лист, ако играете ролята на цвят, на клонче или на плод, или на семка, това са все различни положения, които в математиката се наричат вариации, пермутации и комбинации. Разбирате какво значи вариации в математиката – може някой път да се позанимаете с тях. Вариация значи нареждане, пермутация – разместване, а комбинация – съчетание. Но ако вие сте една вариация, или нареждане, в Живота, по какво ще се отличавате? Във вашия свят влизат известни величини, които образуват известни съединения, и вие сте една група или едно съединение от тия величини. Величините – това са елементите на проявения ваш Живот. Математиците казват, че вариациите са съединения, в които не влизат всички елементи, и имат класове. После те казват, че пермутациите са размествания, в които влизат всички елементи, следователно нямат класове. Комбинациите пък са съединения, в които не влизат всички елементи, имат класове и клас от клас се отличава поне с един нов елемент. Към коя категория мога да ви класирам?

ДВАМАТА СВИДЕТЕЛИ

Може вашият живот да върви само по нареждане, може да върви само по разместване и може да върви по едно съчетание на нещата, на величините.

В тия математически определения се крият дълбоки истини, които сега нямам време да обяснявам, защото те са сухи кости и трябва много години да работя над тях, за да им дам живот. Такъв е законът на Природата – има семки, които израстват за шест месеца, като например тиквата, и дават плод, а други семки, дърветата, които цъфтят на сто години веднъж. Не можем да изменим реда на нещата, който Бог е положил в Природата, защото ако го изменим, съдбата на нашия живот се изменя и се ражда кармата. Кармата не е нищо друго, освен отклонение от правия път на човешкото развитие, а изкупването на кармата е влизане наново в правия път на човешката еволюция.

Следователно би било полезно за онзи, който обича математиката, да се позанимае с тия вариации, пермутации и комбинации. Трябва не само да мислите, че много знаете, но и да опитате знанията си; не само да ги определяте, но да боравите с тия величини и елементи. Да кажем, има нареждане от комитета да се даде на човек по един килограм захар – това е една вариация. Може да чакаш дълго време, а може и да се върнеш със счупено ребро, следователно ще кажеш, че вариацията е излязла несполучлива. Колкото по-скоро вземеш захарта, без да изгубиш време, толкова вариацията ще излезе по-сполучлива. Разбира се, тази вариация няма нищо общо с онази в математиката – тя е само едно отражение на онзи велик духовен закон, който работи в нашата душа.

Ще се върна на предмета – кои са тези двама, които свидетелстват? Когато българинът иска да съгради някоя колиба, забива първо два колеца (те са двамата свидетели) и Господ му казва: „Сега можеш да съградиш колибата“. Отгоре на двата колеца той поставя един триъгълник и започва градежа. Когато вие искате да насновете платно, пак трябва да имате двама души, две жени – една в началото, друга в края, за да навият платното. Едната жена ще увие наснованото около кръста, а другата ще почне да го навива на кросното и това трае три-четири часа, докато образуват тази пермутация, туй разместване на нещата. Ще ви се види

много смешно, че тия две жени нямат съгласие – едната тегли назад, а другата – напред, като рака и щуката. Само тъй може да върви работата. Някой път, да кажем, мъжът е опнал платното, а жената увива и казват: „Защо тегли мъжът, та не слуша жената?“. Тегли, защото инак няма да се наснове платното. В този момент той не трябва да слуша жената, докато се наснове то. Някой път жената тегли, а мъжът насновава – зависи кой навива кросното. Аз ви нахвърлих една мисъл, наглед проста, но инак дълбока.

Двамата свидетели пък в Природата са светлината и топлината. Тяхното свидетелство е всякога вярно, защото там, дето те проникват, има живот и растене, а там, дето не дадат своето свидетелство, няма никакво движение, никакъв извор, никаква растителност, никакъв живот. Това е в Природата, а в човека тия двама свидетели са нашият ум и нашето сърце. Там, дето нашият ум и нашето сърце говорят заедно, тяхното свидетелство е вярно, както и във вашия закон е писано, че свидетелството на двама души е вярно. Христос навежда тази мисъл и казва: „Аз съм, който свидетелствам за себе си, и Отец е, който свидетелства за мене“. В Духовния свят двамата, които свидетелстват, са Отец и Син и тяхното свидетелство е вярно; в Ангелския свят двамата, които свидетелстват, са Духът и душата; в човешкия свят са умът и сърцето; в Природата са светлината и топлината.

Имате една лестница на възлизане, следователно когато ние искаме да изменим нашия живот, трябва да разберем нещата по-обстойно. Ако се движим отгоре надолу, ние трябва да имаме предвид Топлината и Светлината, понеже те са отражение на Божествения свят; следователно нашият ум трябва да бъде всякога в съгласие със Светлината, а сърцето – с Топлината. Там, дето няма Светлина, умът не мисли, а там, дето няма Топлина, сърцето не бие – това не са само положения, твърдения, но велик закон. И когато ни запитат коя е мярката или кое е доказателството, с което ние можем да докажем известни истини в Природата, ще употребим Светлината и Топлината; ако доказваме истини в човешкия живот, ще употребим ума и сърцето; ако доказваме истини в Духовния свят, ще си послужим с Духа и душата; ако доказваме истини в Божествения свят, ще се отнесем към Отца и към Сина. Не си бъркайте умовете с

онези философско-богословски заключения, които казват, че Синът е проявление на Отца. То според моето схващане е едно криво определение на съвременния наш живот, защото ако Синът е проявление, то е една сянка. Да се прояви нещо, то е външната страна, а Синът е нещо повече от проявление. Сърцето не може да бъде проявление на ума, нито пък умът – проявление на сърцето. Те могат да си съдействат в проявленията, но това са вариации, пермутации и комбинации – нареждания, размествания и съчетания.

Мисълта още не ви е ясна – сега се сновае платното и не виждате нищо изтъкано. Христос се обръща и казва, че и във вашия закон свидетелството на двама души е вярно. Ние трябва най-първо да отстраним всяко съмнение от нашия ум – съмнението в истинския живот не носи никакво добро. И в съвременния живот има хиляди причини да се яви съмнение у нас. Как може да очакваме от другите хора това, което те не могат да проявят в даден момент? Може ли вие да очаквате от ябълката зимно време плодове – ще ѝ се разсърдите ли, че тя не е била достатъчно милостива и учтива към вас? Няма защо да ѝ се сърдите, защото тя ще ви каже: „Не навреме сте ми дошли на гости“. Някои от съвременните хора живеят в пролетта, други – в лятото, трети – в есента, а четвърти – в зимата. Някои казват, че всички хора са еднакви. Не са всички еднакви – някои образуват група от вариации, други от пермутации, а трети от комбинации. Същото се казва и във вашия външен закон, който е подобие на вътрешния, понеже долното, земното, е подобие на Небесното. Ако вашето сърце и вашият ум говорят за един предмет едно и също нещо, приемете тази истина без никаква резерва, без колебание; всяко колебание ще бъде в ущърб на вашия прогрес. На съвременното общество именно това му липсва – то няма достатъчно Вяра в себе си – Вяра положителна, Вяра без съмнение.

Едно време, когато Господ създал света, тогава Вярата и Знанието, които били две богини и сестри горе в Божествения свят, решили да слязат долу, да помогнат на хората. На Небето те се познавали и се обичали, но като слезли на Земята, едната влязла в ума и там се облякла според закона на ума, а другата влязла в сърцето и се облякла според закона на сърцето. Като ги впрегнали хората на работа, те

мили паници, кълцали лук, готвели месо и лицата им станали толкова грозни, че сестрите не могли да се познаят. Казва някой: „Аз имам вяра“ – да, вяра, която готви лук, която пържи месо, която мие паници, която се бори със съмнение. Тъй и тия две сестри, Вярата и Знанието, не се познали и почнали да се карат и да се препират коя е първа – Вярата или Знанието? И така целият свят се разделил – едни взели страната на Вярата и станали религиозни, а други хора взели страната на Знанието и станали материалисти. И започнали бомбардиране: „Аз съм учен, ти си невежа, ти имаш вяра, но си първокласен глупак“. И сега имаме хиляди томове, написани върху материалистическата философия и вярата, но тия две сестри още не са се помирили. Когато Господ видял, че се скарали, пратил Сина Си да ги помири. Казват някои: „Как ще се помирят?“. Чрез самопожертване.

Някои питат кой е мъжът и коя е жената. Жената е Вярата, а мъжът – Знанието. Като се карат, мъжът и жената не се познават. Жената казва: „Аз искам да бъда мъж“. На Небето вие сте били две сестри, богини, слезли сте от Небето, за да поправите света; едната се превърнала на жена, кълца лук, а другата – на мъж, отворил дюкяни, продава дини, тикви, лук и т.н. Те не само не могли да оправят света, но са го развалили толкова, че и Господ не може да го познае. Трябва право, дълбоко, искрено мислене. Мъжът и жената, като се съединят и дадат свидетелство в живота, тяхното свидетелство ще бъде вярно, само ако бъде с Мъдрост и Любов. Любовта е онази велика сила, която може да понесе най-големи страдания без падане на Духа – то е Вярата. А Мъдростта е онази сила, с която може да се разрешат най-трудните задачи в живота. Всички съвременни мъчнотии са задачи, които ние трябва да разрешим, а не да казваме: „Господи, махни ги, не ни трябва“. Майката казва: „Измъчи се моето дете, толкова задачи му е задал учителят – то отслабна, горкото, не може да си отспи“. Господ не е пратил вашето дете на Земята да спи, Той го е пратил да се учи. Без съмнение сънят е потребен за временна почивка – може да почива пет минути, десет минути, два часа или седем часа, но повече от седем часа почивка не му се позволява.

И във вашия закон е казано, че свидетелството на двама души е вярно. Някой път в съдилището дойдат тия

двама свидетели и казват: „Мъжът е крив, жената е права“. Мъжът се обръща и казва: „Протестирам, господин съдия, тия двама свидетели са заинтересовани, махнете ги, аз ще повикам други свидетели“ – и докарва други двама свидетели. Тогава жената казва: „Аз протестирам, господин съдия, тия двама свидетели са заинтересовани“. Най-после съдията се намира в чудо и отлага делото. Затова най-голямото изкуство в правото е да можеш да отлагаш делото, когато не можеш да го спечелиш. И вие сте адвокати, които отлагате делата си, а това значи, че оставяте вашите задачи в живота неразрешени, за по-благоприятно време: „Сега – казвате като съдията – съм малко неразположен“.

Не хвърляйте вината на вашия ум, че бил слаб, не казвайте: „Аз съм слабоумен“. Никога не казвайте, че сърцето ви е покварено. Вие може да цитирате от Писанието, че умът е покварен – това са само философски твърдения на пророците, но вие трябва да разберете дълбокия смисъл на тези думи. Ако сърцето беше покварено, ако то не струваше нищо, Бог никога не би казал: „Сине мой, дай ми сърцето си“ – Той не казва: „Дай ми живота си“. Трябва да го дадеш на Бога, за да те научи на великата Истина, че твоето сърце е нещо възвишено и благородно, че в него се крият източниците на твоя сегашен и бъдещ Живот. Никой не може да живее, когато сърцето му е неспокойно – дори съвременната медицина препоръчва сърцето да бъде спокойно. На повърхнината му може да има малки вълнения, но долу, в основата, трябва да бъде тихо и спокойно. Може да има течение, но никога това течение да не вълнува сърцето. Когато вашият ум и вашето сърце се обърнат към Бога, Той слуша молитвите ви и решава правилно съдбата ви.

Сърцето и умът са две величини, два елемента на тази група, наречена Астрално-ментален свят според окултизма, а аз го казвам веро-философен (да изкова нова дума) – свят веро-философен. Следователно свидетелството на тия двама, този веро-философен закон, се взема за Истина в Божествения свят, както е вярно свидетелството на топлината и светлината във физическия свят. Светлината е качество на Мъдростта, а Топлината е качество на Любовта, неотделна от последната. Обаче не тази топлина, която усещате (вие често усещате неприятните вибрации на топ-

лината). Когато имате опитността на един мистик да изпаднете в екстаз, само при такова състояние вие можете да опитате тази вътрешна Божествена топлина – качеството на Любовета. Такава Топлина може да разтопи и пречисти всичко. Трябва да повишите вашата Топлина не според целзиевия термометър, но като изучите алхимията и проучите вибрациите на тази Топлина – тя е толкова интензивна, че всички нечистотии, които смушават живота ви, веднага ще се пречистят. Това може да постигнете, ако изгъдите съмнението от вашето сърце и от вашия ум. Или нека употребя друг израз: извадете съмнението отвън, наемете му стая, плащайте му наем, но не го дръжте в дома си.

Като полага този велик закон, Христос казва: „Аз съм, който свидетелствам за себе си, и Отец – за мен“. Кой е важният въпрос, за който сме се събрали днес? Аз не разрешавам въпроса дали след една седмица ще ви дадат по един килограм захар; аз не разрешавам въпроса, който комитетът може да разреши; аз не разрешавам въпроса какъв мир може да се сключи. Може да се повдигнат много подобни въпроси, които не са съществени за нас. Важното е за какво е дошъл човек на Земята, имате ли душа, или нямате, имате ли ум, или нямате, имате ли сърце и в съгласие ли са вашите сърца и вашите умове и т.н. Често пъти сърцето ви се смушава и търсите приятел да ви премахне смущението, но представете си, че и той се намира в същото положение. Събират се група хора, образуват общество и казват: „Ние сме песимисти“ и почват философски да го доказват – те гледат особено на света, намират, че не бил от най-добрите и почват да доказват научно, че този свят е най-лош. Ето аргументите им: лош бил, понеже ковели кокошките, воловете, имало земетресения, войни и тям подобни – ако бил добър, той щял да бъде другоаче, казват те. Но аз казвам: вие, господа песимисти, сте онези мъже и жени, които сега навиват кросното – и двамата теглят назад. Но щом насноват платното, жената вземе платното, мъжът – совалките и казват: „Свършихме работата“. И няма вече дърпане, противоречия в живота – тяхната работа става свидетелство, че са работили заедно, в съгласие.

Често ние казваме, че мъжът и жената се теглили като рака и щуката, но това са тия мъже, които са в две

посоки – от центъра към периферията и обратно. Ако мъжът отива към една посока, жената отива към друга – кой е прав? И двамата са прави, защото се движат от центъра към периферията. Когато и двамата дойдат в периферията и почнат да се движат, тогава са в Пътя.

Когато изучавате астрономията, ще забележите, че Земята и Слънцето имат две противоположни движения: Слънцето се движи по една посока, а Земята – по друга и всякога Земята пресича пътя на Слънцето. Но пътят на Земята е по-дълъг от пътя на Слънцето. Когато на нашето Слънце, за да направи едно обръщение около центъра на своя кръг, са необходими петдесет и два милиона години, Земята трябва да се обърне двадесет и пет милиона пъти около Слънцето и плюс това да направи със Слънцето заедно един голям кръг. Кой върши по-голяма работа? И двамата вършат добре работата си. Слънцето изживява по-голяма енергия, а Земята – повече време. Във физиката има един закон, че всеки, който иска да спести енергия, трябва да изживява време. Следователно, ако в едно отношение вие искате да спестите енергия на вашия ум, ще изживите енергията на вашето сърце и наопаки – ако искате да спестите енергията на вашето сърце, ще изживите енергията на вашия ум. Защото времето се познава по посоката на движението. Аз не разискам философски какво е времето в самата си същина, но казвам: времето е един фактор, който определя самото движение, насоката на вашия Живот, а енергията е подтик на това движение отвътре. Ако изживим енергията на ума, пестим енергията на сърцето и наопаки – ако изживим енергията на сърцето, пестим енергията на ума. Във всеки даден момент вие ще се спрете върху двамата свидетели.

И в съдилищата това е вярно, двама свидетели не могат да говорят едновременно – когато единият говори, другият трябва да мълчи; когато единият хаби енергия, другият трябва да седи тихо и спокойно; ако почнат да говорят изведнъж двамата, съдията ще им каже: „Чакайте!“. Единият значи ще определя времето, другият – енергията. Следователно, когато единият свидетел вътре във вас говори, вие, ако сте съдия, ще кажете на другия да мълчи, за да дадете време на вашия ум да се произнесе. Не го смущавайте, нека се изкаже

докрай и след туй ще дойде вашето сърце, да каже и то своето свидетелство. Също и при възпитанието трябва да турим ума и сърцето в най-нормални отношения и да ги оставим, да не ги спъваме с неща, които не са реални.

Най-първо на вас говоря, но под думата *на вас* разбирам тъй грамадно мнозинство хора, защото всеки човек е колективно същество от милиони и милиони души заедно. Всички тия души са разумни и слушат тази беседа, разбирате ли? Даже някой път забелязвам, че вашите очи по-добре ме разбират, отколкото вашите мозъци. Най-схватливи в света са очите – като погледнеш един човек, по очите ще забележиш дали те разбира, или не. Когато не те разбира, очите му са мътни – „Ахмед бурда, акъл дишарда“, както казват турците, т.е. „Ахмед е тука, но умът му е отвънка“. Когато човек ви разбира, вие виждате неговия проникателен поглед фиксиран и долавяте, че той разбира всичко и че има връзка с отношенията на нещата – всеки от вас знае туй. Мнозина казват: „Аз го усещам“ – хубаво, но трябва и да го долавяш с ума си. Ако ти си слушал само свидетелството на твоето сърце, а не и свидетелството на ума, ти си на крив път на развитие. Ако Светлината в тебе работи повече, отколкото Топлината, пак си на крив път.

Някой път у вас чувствата са интензивни. Като дойдат в извънмерна радост, децата почват да скачат, след туй настане в тях преходно състояние и те почват да плачат; тази радост не е естествена. При възпитанието трябва да се създаде едновременно работа и за сърцето, и за ума. И аз ви моля, когато някой човек говори, никога да не го спирате със своите мисли – ако не искате да го слушате, отдалечете се. Дъщерята каже на майка си: „Аз не искам да те слушам“, или майката каже на дъщерята: „Аз не искам да те слушам“ – този, който не иска да слуша, повтарям, нека се отдалечи. Много пъти се случва и друго: детето се въодушевило от това, което учителят е разправил при урока, дохожда вкъщи и почва да го разправя на майката, а тя изведнъж рече: „Махни се, не искам да слушам твоите глупости“ – в този случай майката прави голямо престъпление. Тя трябва да изслуша своето дете, да чуе какво му е казал учителят – то дава своето свидетелство. След като го прекъсне така грубо десет-двадесет пъти, детето сигурно

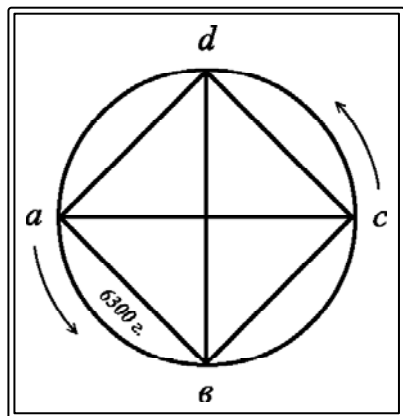
ще хване кривия път в живота – това е по отношение на ума. Някой път пък сърцето на дъщерята се е въодушевило, но майка ѝ, като се е оженила, станала философка, ще я спре с думите: „Не се води по глупостите на твоето сърце, не го слушай – парички, парички! Желанията на сърцето са илюзии на младежта, трябва месце за ядене“. И спират крехката душа на дъщерята – днес това не е важно, утре онова не е важно; тя стане като майка си и почне да казва: „Това е глупаво, реално е еди-какво“. Реално беше това, което чувстваше това момиченце, дъщерята, в своето сърце – по-реално от него няма. Как искате да опитате нещо – с езика си или със сърцето си?

Ще приведа пак онзи пример, който съм привеждал и друг път: един турчин къщал кафе в един голям каменен хаван с голям дървен чук и като чукал, казвал: „Хъ“. Минавал край дюкяна му един човек и му казал: „Аз съм без работа, предлагам услугите си, искам да ти помогна в тази работа – ти ще чукаш с чука, а аз ще казвам „Хъ“. Почнали работата – турчинът вдигал и слагал чука, а помагачът викал: „Хъ“. Счукали кафето, турчинът почнал да прави кафетата и като вземал пари, турял ги в касата и нищо не давал на съдружника си. Последният се докачил, завел дело за неизпълнение договора на съдружието. Съдията попитал как стои работата и като му разправили, поръчал да направят една тенекия и казал на кафеджията: „Като вземаш пари, ще ги пускаш в тенекията и тенекията ще каже: „Тин“ – това ще бъде заплатата на съдружника ти, който казваше: „Хъ“. Вие, които слушате вкуса на вашия език, то е, както се казва на турски, *нефес-орта*. Тъй че и във вашия закон е писано, че свидетелството на тези двама души е вярно.

За да можете да разберете философията на Живота, трябва да имате чисто сърце и чист ум. Най-първо трябва вашите ум и сърце да бъдат в такова положение, щото умът да схваща нещата, когато трябва и сърцето да ги чувства, когато трябва. Но ще каже някой философ: „Вие не можете да чувствате и мислите като Ангелите“. Когато дойдете до тяхното положение, ще чувствате като тях – в живота има разни стадии на развитие. Всяка минута, всяка секунда носят своите качества и сили. Не се стремете всички да бъдете еднообразни, еднакви. Когато Бог първоначално е създал

света, всички души, които излезли от центъра на Битието и тръгнали по разни посоки като слънчевите лъчи, всяка от тях е понесла по нещо от този Божествен център – разни дарби, разни чувства и прочее. Няма две души еднакви в света и не може да бъдат еднакви, макар разликата между едната и другата да бъде малка.

Когато изучаваме астрологията, ще видите, че се намирате на известен градус от една или друга четвъртина на кръга, а тази дъга от деветдесет градуса е равна на четвъртината от т.нар. Платоническа, или полярна, година, сиреч – на един промеждутък от шест хиляди и триста години. Двама души може да ги дели една дъга от деветдесет градуса, или все едно период от шест хиляди и триста години. Да кажем, че единият, *a*, е в началото на кръга, а другият, *b*, на деветдесет

Фигура 1.

с се движи по възходящата му половина – те ще извървят равен път, но знанията, които ще придобият, не ще бъдат еднакви. Едната част на кръга означава слизание, а другата – възлизане; във възлизането се придобива едно знание, а в слизането – друго. Следователно, когато от висотата на ума ние слезем към сърцето, умът придобива едни знания, а когато сърцето се движи отдолу към ума, придобива други знания и чувства. И тогава формулата е следната: умът, като слиза надолу, придобива умочувствания, а сърцето, като върви нагоре, придобива сърцемисления.

Ще кажете: „Каква е разликата?“. Разликата е тази, че когато преодолява сърцето, има по-голяма Топлина, а когато преодолява умът, има по-голяма Светлина. Когато зрее плодът, житото, непременно трябва да има топлина, която помага на узряването. Когато трябва да стане растенето в нас, непременно трябва да преодолява умът – в онзи, който иска да расте правилно, умът му трябва да има надмощие. Растенето и знанието са от ума, а развитието – от сърцето. Това са два велики процеса на нашето развитие и следователно тяхното свидетелство е необходимо и вярно. Господ казва: „Да работите съобразно с вашите сърца и умове – тогава ще имате велико развитие в света“. А сега четете философски книги – какво казал Кант и други...

Какво означава тази круша? Цъфнала и дала плод. Какво прави котката? Мяучи. В това мяукане тя може да иска месце или да търси своите деца – ще рече, че има разлика между мяукането. Някои говорят, ама какво говорят? Глупости. Що е глупост? Ако вляза при умопобъркани, от тяхно гледище ще бъда глупав, макар да съм философ. В едно общество от материалисти религиозният човек ще бъде глупав и обратно. Аз казвам, че и двамата са умни: и материалистът, и духовният човек – и онзи, който служи на Вярата, и онзи, който има Знания. Ние им туряме веднага етикет: „Той е глупав човек“ или: „Той е безверник, не го слушайте“ – нито едните, нито другите имат правилно разбиране за Бога.

Ще ме извините, Бог в моето схващане не е никакво понятие, никаква идея. Ние имаме понятие за нещата, които Бог е създал, за неговите проявления, но за самия Него нямаме никакво понятие. За Божията Любов и за Неговата Мъдрост имаме понятие, но той е повече от Любовта и Мъдростта, които се проявяват. Вие може да имате понятие за тях, но ако искате да кажете, че сте добили дълбоки познания за Бога, правите си само илюзия и ще се самоопровергавате. От хиляди години река Искър е правила пакости на околните села – колко къщи и местности е наводнявала и отнасяла! Шопите, като се давели, казвали: „Така е писано“; сегиз-тогиз ще впрегнат водата за воденица, докато придойде реката и я отнесе. Но съвременните хора излязоха по-умни, те впрегнаха Искър – произвеждат електрическа

енергия, с която осветяват къщи и карат трамваи. Виждате каква енергия има този пакостен Искър – той е казвал на хората: „Впрегнете ме на работа, аз ви нося много нещо; ако не ме впрегнете, ще правя пакости“.

Ще ме запитате защо ви говоря за Искър – вашето дете е като Искър. Казвате: „Аман от това дете, защо ми го даде Господ – прави ми толкова пакости!“. Направете, както сте направили с Искър: пробийте тунел, турете турбини, пуснете водата и ще произведете електричество, което ще тури в движение кола и ще осветява къщи. Учените педагози казват: „Трябва да възпитаваме децата да станат религиозни, да имат знание, да почитат баща си и майка си“ – разбирате ли това? Нито вие, нито онези педагози са го разбрали. От осем хиляди години все това се говори – да се възпитат хората и да вярват в Бога; и който не вярва, ще бъде безверник. А Христос казва: „Свидетелството на тия двама е вярно“ – само онова свидетелство в нас е вярно, което сърцето и умът ни дават едновременно. Само ония неща в Природата говорят Истината, които са неменяеми. И когато някой казва нещо от своята опитност или цитира кой философ и математик какво е казал, според моята математика изключвам от казаното първо петдесет на сто и после – още двадесет и пет на сто. И след това ще се позамисля към коя група спадат останалите двадесет и пет на сто: дали към вариация, към пермутация или към комбинация – нареждане, разместване или съчетание.

Какви са нашите отношения към Бога? Някои казват: „Да ни помогне Господ да се наредим, да наредим децата си, да оженим дъщеря си, после да имаме дечица, да имаме пълни хамбари, волове, туй да ядем, онуй да пием и т.н.“. Всеки ден нареждаме и най-после умрем – попът дойде и започне: „Благословен Господ Бог наш“ и свърши: „Успокой, Господи!“. Този, който иска да го нареди Господ, трябва да мине през всички тия вариации, пермутации и комбинации, а не да остане само в нареждането. България сега издава само предписания и нареждания. Това не е нищо друго, освен претоварване на камилата – турят провизии и стоки, докато ѝ се счупи гърбът. Онова, което Бог свидетелства вътре в нас, то е Духът, който говори, и ние, като чада Божии, трябва да умеем да се вслушваме в Неговия глас.

Преди няколко дена дойде при мен един младеж, запасен офицер, и ми разправи, че се разболял от неизлечима болест. Той бил на умиране, но му попада на ръката една книжка за лекуване чрез глад, струва ми се от някой си доктор Мюлер. Решава и той почва да гладува и това продължава двадесет и два дена. Разправи ми опитността, която е получил от първия, втория, третия ден и резултатът бил, че неизлечимата болест изчезнала. Тогава отишъл в Пловдив при лекаря, който по-рано му казал, че болестта му е неизлечима, и казал: „Изследвайте ме“ – докторът го изследвал и му казал: „Здрав си“. Този човек приложил глада със своя ум и сърце. След туй умът му се проявява и от материалист той става духовен – той разбира, че в света има и друго нещо, освен онова, което хората познават. От това се разбира, че той е прогледнал, станал е до известна степен ясновидец. Отива той при един вярващ и казва, че Духът го навел на тази идея, но оня си казал: „Умът му е малко слаб“. За тях е вярващ само онзи, който вярва в кълцаното месо, в пиенето, в парите – неговият ум е на мястото, а да вярваш в духове, считат те умопобъркан. От тяхното гледище едни са умни, други – глупави, обаче от моето гледище всички са добри.

Вестниците пишат: „Този е изедник, онзи е разбойник – да се накажат тия изедници, разбойници, кърлежите народни и т.н.“. Те гледат на нещата едностранчиво, а трябва да имат Вяра само в положителните неща. Видимите неща трябва да се изхвърлят навън, те не са в Божествения свят. Ние трябва да проникнем дълбоко в нашите души и сърца – да кажем в себе си, че сме Синове Божии, че сме излезли от Божествения център и затова ще вършим Волята Божия.

Някои казват: „Искам да бъда добър“ – крив път си хванал, никога няма да бъдеш добър. Ти трябва да вършиш Волята Божия; ти може да си добър, ама като не вършиш Волята Божия, ти си лош. Съвременните хора трябва да решат да вършат Волята Божия в пълния смисъл на думата. Но не тъй, както я разбират, защото това, което те вършат, не е Волята Божия, а служене на себе си. Да изпълняваме Волята Божия значи да почувстваме единство с Бога – тогава ни обгръща Радост и гледаме на всички хора тихо и

спокойно, защото знаем причината и последствията на техните недостатъци. А ние, когато слугуваме на себе си, не се разбираме и от това произтича злото в света.

Ако вашето сърце спре за половин час, то ще почне да мирише; тъй и умът, ако спре да работи, ще се вмирише. Казват за някого, че дишането му спряло – лъжат; когато дишането и биенето на сърцето на физическото поле спре, душата започва да работи. Това е опитност, която са имали всички, които се занимават с духовните науки. Някой пита: „Какво ще стане с мен, когато спре сърцето ми да бие?“. Ще се пробуди своята душа. – „Какво ще стане, когато спре работата на моя ум?“ Ще се пробуди Божественият дух.

Не ви препоръчвам и не ми е намерението да ви накарам да постите двадесет и два дена, както онзи момък, за който ви говорих – с това не се постига нищо, ако нямате Вяра. Но ще кажа, че според мен този момък се е освободил от едно съмнение и е пробудил Божественото в себе си. Ако искате да изпълните всички ваши задължения, да премахнете всички нещастия, постете пет-десет-петнадесет-двадесет дена и тогава ще научите и причините на всичко. Но заедно – и сърцето, и умът да ви го подсказват; тогава постете и резултатът ще бъде отличен. Но ако сърцето каже: „Пости!“; а умът – „Недей!“, не започвайте. Някой ще каже: „И без пост може“ – не може. В известен момент на живота, когато трябва да усилим нашата воля, да я съединим с Волята Божия, да видим свидетелството на тия двама души, трябва да постим.

Сега – за влиянието на планетите върху хората: онези, които се намират под влиянието на Земята, знаете ли как ще се отрази то върху тях? Ще ги направи алчни за имане. Когато констатираме известна алчност у човека, то показва, че Земята има влияние на него. Когато у вас се породи желание и движение да довършите или да създадете нещо, върху вас има влияние Меркурий. Когато вашето сърце почне да обича и да люби, вие сте под влиянието на планетата Венера. Когато Марс влияе върху вас, у вас ще се породи желание да се борите, да се покажете, че сте силен и мощен. Когато планетата Юпитер има влияние върху вас, ще почнете да се въздържате, ще станете малко по-умерен, мълчалив и ще се

стремите към свобода и братство. Когато Сатурн има влияние, ще се усили вашето чувстване, вашето обоняние. Когато Уран има влияние, ще се усили вашето сърце, а пък когато Нептун започне своето влияние, тогава у вас ще се засили виждането, ще станете ясновидец. Всички тия планети от Слънчевата система със своите влияния предизвикват у хората разни прояви. Когато едновременно действат всички планети, които са живи и разумни, тогава сме в хармония. Когато кажете, че не обичате света, подразбирам, че сте под влиянието на Земята.

Вие искате да имате всички богатства на този свят, но затова пък ще се отдалечите от Бога. Не сте дошли на Земята да бъдете богати, а да придобиете знания, да разбирате тия двама свидетели, за които ви говоря. Трябва да проучите вашето сърце и ум – те са двама професори, които ви учат. Сърцето е отличен професор – то е онази богиня, за която ви говорих, то е Вярата, то е Любовта. А във връзка със Знанието, то образува религията на Земята. Разбрахте ли този професор, който е вътре във вас? Казвате: „Моят ум е глупав“ – това значи, че вашият професор, който ви е учил, е глупав човек и не разбирал професията си. Аз ви казвам, че вие не разбирате или не слушате ума и сърцето си. Някой ще каже за друго, че не вярва в Бога; аз пък ще кажа, че той не вярва в сърцето си. – „Ама той не е умен човек“; аз казвам: „Той не вярва в ума си“.

Ония, които се отчайват от този свят, които искат да се самоубият, не обичат Светлината. Някой не иска да се самоубие на високо място, на планина, а на някое тъмно място, в някоя изба. Ония егоистични сили, които искат да ви попречат на развитието, произвеждат във вашия ум затъмнения, за да може да се извърши престъпление и да кажат, че умът е извършил престъплението. Богинята, която е слязла от Небето, не прави престъпления – също и сърцето, вашата Вярa, тази богиня, която е слязла отгоре, не върши престъпления. Следователно казвам на всички ви: вярвайте в сърцето си, вярвайте в ума си, тогава ще дойдете във второто положение – ще повярвате в душата и Духа си, след това – в Бога и в Неговия Син. Само така вие ще придобиете истинска философия за разбиране великия закон на Природата.

Вие питате какво е вашето предназначение. Софианците трябва по четири-пет пъти да възлизат на Витоша лятно време, да посетят всички водопади, да възлизат и на Мусала, и на Белмекен. – „Обуца трябва, а те са скъпи.“ Екскурзии, екскурзии нагоре, по планината! А тези екскурзии са стимул, който ще развие ума и сърцето на човека. Трябва непременно да се изкачвате на високи места. Като казвам *изкачване нависоко по планините*, употребявам един символ. Който иска да развие своя ум, трябва непременно да се изкачва на високо място; който иска да развие своето сърце, трябва да слиза към ниски места – и едното, и другото е геройство. Колко пътешественици са искали да се изкачат на Хималаите, но не са успели, защото са недосегаеми. Така и в човешкото развитие има места, дето човешкият ум не е могъл да се качи. В България някои даже не знаят Мусала, а който знае колко малко са се изкачили на този връх. Аз смятам, че на десет хиляди едва един е достигнал горе, а понеже за мен Монблан е мярката, с която се мери европейския ум, ще кажа, че малцина са достигнали върха на тази планина.

Ще ми кажете: „Това са отвлечени работи, които нямат никаква връзка с нашия комитет по прехраната. Знаете ли в какво трудно положение се намираме? Масло, сирене и прочие продукти няма“. Комуто трябва масло, нека дойде при мен, аз ще му дам – ще му дам метод да си изважда масло от Природата. Вие може да имате масло колкото искате, ако тия двама свидетели говорят във вас вярно – елате, ще направим опит. Аз поставям тази Божествена наука на жив опит; с онези от вас, в които тия двама свидетели говорят, ще направим опита и знаете ли какво ще бъде тогава положението ви?

В Индия един велик учител брамин имал крава, която била толкова красива, че местният княз искал да му я вземе. Направил опит да я купи с пари.

- Не искам никакви пари – отговорил браминът.
- Ама да ти дам толкова пари, колкото тежи кравата.
- И целият свят да ми дадеш, не си давам кравата.
- Ще я взема насила.
- Опитай се.

Князът изпратил десет души стражари да му вземат насила кравата, но браминът махнал с ръка и те се

прострели на земята. Князът праща хиляда души – браминът пак махва с ръка и те също се прострели. Пратил двадесет хиляди души – всички се прострели на земята. Човекът не си давал кравата. Князът се убедил, че този човек е силен, отишъл при него и му станал ученик – той искал да проучи как браминът добил тази тайна сила. Започнал той да живее като него, проживял хиляда години – опитал се да му вземе кравата, но пак не можал. Прекарал и учил други хиляда години и пак се опитал, но не успял. Прекарал още хиляда години, всичко три хиляди години, и видял, че станал по-силен от брамина, но сега вече си рекъл: „Защо ми е неговата крава, не ми трябва“. Намерете тази крава – тя е вътре във вас; и като я намерите, вие ще имате и млечице, и масло, и всичко – мед и мляко ще потече, както се казва.

Едно време в Палестина текло мляко и мед и двама души носели един грозд, а сега там не тече нито мляко, нито мед – има причини за това. Дайте място в сърцето и ума си на всичко, каквото считате за Добро в света – това е първото правило. „Всичко е Добро“ казвайте. То не е тъй, но кажете, че е тъй, и ще стане тъй – кажете ли, че е Добро, вие ще се обърнете към друга посока. Кажете: „Не искам неговите пари, защо ми е този товар“. Лошо е, когато желаете нещо и не можете да го имате или да го носите. В дадения момент например какво ще ви ползва богатството, когато утре може да стане някоя катастрофа?

Сега се готвим уж за другия свят, а не вярваме в него. Ако почне някой сега да говори за духове, другите ще кажат, че му е изхвъркнала чивията. В Америка имало един проповедник, който като държал речи, много обичал да преувеличава нещата. Той имал един приятел на име Жан; извикал го и му рекъл: „Ще ми направиш една услуга – когато чуеш в събранието, че преувеличавам нещо, ще завъртиш с показалеца ей тъй“. Проповедникът държал един ден проповед за Самсон, който хванал триста лисици, и почнал да обяснява, че опашките на тези лисици били извънредно дълги – по три метра. – „И това е факт, защото го казва едичкой си автор“ – казал той. Привежда и цитира, а неговият приятел махнал с показалеца. – „Но – продължил проповедникът – туй ми се вижда невероятно, аз предполагам, че опашките са били дълги два метра.“ Почва да цитира

друг автор – приятелят му пак махнал с показалеца. – „Но и това пак ми се вижда невероятно, обаче те сигурно са били един метър дълги“ – и почнал да го доказва пак с цитати. Приятелят му отново помахва с показалеца. – „Но – казва проповедникът – и това ми се вижда неестествено, сигурно е, че опашките са били дълги колкото на нашите лисици – около петдесет-шестдесет сантиметра.“ Жан пак махнал с показалеца, но проповедникът скокнал и извикал: „Жан, повече от това не съкратявам вече“.

Опашките и в самсоново време са били толкова дълги, колкото и в наше време – какво има тук да се аргументира, че еди-кой си автор казал това или онова? И хората четат разни философи, четат, докато най-последно биват принудени да погледнат истината в Природата – как са нещата действително в Живота, това, което говорят сърцето и умът. Бъдете верни на тези два принципа и вие ще имате подкрепата на Невидимия свят, който е около вас и помага на всекиго, който търси Истината. Ние не сме сами на Земята и няма защо да се грижим за своята прехрана – всичко е приготвено.

Едно време, когато Господ изведе евреите из Египет и ги прекара през пустинята, даде им манна да ядат и им заповяда всеки ден да събират само за този ден – да не събират за два, освен за съботата. Обаче евреите, научени в Египет, който представлява и сегашния свят, не послушали, събирали манна за два дена, но тя се разваляла. И ние, съвременните хора, в стремлението си да трупаме за бъдещето, не даваме дори почивка на ума и сърцето си – затова всичко в нашия живот се разваля. А знаете ли какво значи това? Също както детето иска да ангажира майка си през целия ден. Ние казваме за такова дете, че е непослушно. Има време и за детето, а има време и самата майка да посвети за себе си. Не мислете, че вашето време е изключително за вашите деца, нито тяхното – за вас; част от вашето време трябва да бъде посветено и на Бога, и на вашите ближни. Всички хора трябва да посветят известно време на това – да познаят какъв е великият закон.

Трябва да се посвети известно време на Бога. Но какво правите вие? Отивате и си гледате търговията или работите. И какво се случва? Изгубите десет пъти повече

време. Ще каже някой: „Посочете къде има статистика в света, за да установи какво се е случило на ония търговци, които не са изпълнили закона, и на ония земеделци, които не са постъпили съобразно с него“. Дойде някой път при търговеца беден човек, който проси; това значи, че Господ иска от човека да посвети известно време и Нему – нека му даде нещо, нека му каже блага дума. Но често той му казва: „Махни се, имам работа“ – Господ тогава пише в своя тефтер, че еди-кой не е посветил даденото време Нему. Търговецът постъпи така три-четири пъти и виждаш, дошла криза, изгубил сто-двеста хиляди лева – взема му ги Господ, защото не изпълнил закона. Със земеделеца, който не изпълнява закона, какво става? Сее две-три години, но нивата не ражда, защото е отказал да посвети един малък момент на Бога. Свещениците пък ще кажат, че всичкото време човек трябва да посвети на Бога – много добре, но те не правят това. Мойсей, който е дал закона за почивката, е бил много по-умен – казал е: „Шест дена работи за себе си, за жена си, за децата си, за приятелите си, а седмият ден е на Господа Бога твоего“. Тази почивка е необходима за теб, за да влезеш вътре в себе си и да прецениш опитността, която си имал през дните на седмицата – ще кажеш на жена си и на децата си: „Оставете ме свободен днес, да послужа на Господа“. Ама децата се биели, жената била неразположена – оставете ги, не ги съжалявайте прекомерно. Ако жалите вашите близки и приятели в този ден, вие ще излезете вън от Божествената хармония и ще изгубите един велик момент от живота си.

Дойдат хора при мен и ми се оплакват, че няма какво да ядат. Аз съм опитал всички методи на ядене, с които хората се хранят – ял съм по една ябълка, само боб и пак съм преживял. Според мен само хлябец е най-хубавата храна. Ама това не било хигиенична храна; месцето, масьлцето, маслинките, пастърмата, супица, направена от агнешки дробчета – те са още по-нехигиенични. Казват: „Да се яде така, както препоръчваш, то е калугерска работа“. Заблудили сме се с животински ум и сме станали месоядци; заблудили сме се с инстинкта на свинята и сме станали всеядци – свинята яде всичко, от нищо не се отказва. Веднъж дойде при мен един поп и като говорех така, той

ми възрази: „Аз имам здрав стомах и всичко мога да ям“. – „Дайте му всичко, каквото иска да яде!“ – рекох. След като яде, боледува цели два дена. От какво? Неразположен. Приятелю, стомахът ти казва, че ти не си умен човек. Когато ядем, ние трябва да благодарим на нашата душа, че ни е дала всичко, каквото ни е необходимо – не ни трябва никакви излишества. Необходимото за нас е да познаем нашия ум и нашето сърце – те са Божествени. Търсете само необходимото в света, търсете го в мисълта, в сърцето, в Живота – то не оставя във вас никакъв излишък, от който всякога остават нечистотии у човека.

Само ако се обърнете към ума и сърцето, вие ще можете да реформирате вашия живот и обществото – ще разрешите едновременно и двата въпроса. Всеки ще работи това, което му е дадено; няма да работите едно и също нещо, понеже службите са разнообразни – всеки ще работи според своето разбиране. Като влязат в този велик Божествен план, за който ви говорих, българинът и България ще уредят живота си. На България препоръчвам да направи опит – да послуша ума и сърцето си и за десет години отгоре ще се оправи. И всеки българин нека направи опит – да слуша ума и сърцето си, никой да не изнасилва другото. Така ако приятелят на някого не върви по правия път, нека той насочи своя ум към него и по този Божествен път ще му прати помощта си и животът му ще се измени.

Когато цветето не е поливано дълго време, то казва: „Вода, вода!“; когато има влага, казваме: „Трябва му светлина и топлина“. Тази влага, тази вътрешна Топлина и Светлина е нам потребна. Някой ще каже: „Това е мъчно да се приложи“; за прилагане на това Учение се изискват герои, а не страхливци. Не какво са писали философите на минало време, не какво пишат сега учените, не какъв е сегашният ред и порядък, а това, което самата Природа ни учи, за какво сме създадени – това е за нас важно! Нима сме създадени да ставаме жертва по бойните полета, нима да бъдем палачи и да бесим хората? Ни най-малко. Бог ни е създал с велики цели. Ние минаваме за културни и като православни, протестанти и католици уж служим на Бога, а всички еднакво колим кокошките и агнетата. Още не сме културни хора. Отсега нататък бъдещето е на истинската

култура – културата на нашето сърце и на нашия ум. Да няма две чувства и две мисли у хората върху нещата – да казваме всякога право, всякога да държим Доброто в нашето сърце и да бъдем готови да се самопожертваме за него. Аз съм готов да се пожертвам за онова, което вярвам – това аз съм опитал. Аз виждам това, което другите не виждат. Предпочтително е да носи човек халат и да има свеж ум, да говори Истината, отколкото да носи корона, да заема високо положение в света и да бъде последен лъжец.

Братя и сестри, знаете ли колко сте се заблудили вие? Едно време, когато вие излязохте от Небето, какво ми казахте, знаете ли? Какви хубави идеали, каква велика програма, с какви задачи излязохте оттам! Вие бяхте красиви и мощни, както аз ви зная, а сега като ви гледам, съжалявам ви. И ако можех да плача, бих ви оплакал. Бих плакал не за вашите страдания, а за вашите заблуждения – че не знаете как да бъдете щастливи на Земята и не искате да разберете къде ви е щастието.

Животът в сегашните му условия е робство, голям затвор – не си правете никакви илюзии, разберете положението и излезте от него. И вие, като сте в затвора, мислите като хора – как да го реформирате, та затворниците да живеят добре; а пък аз ви казвам: „Излезте от този затвор!“. Някои ще кажат: „Не му е дошло времето“ и предпочитат да живеят с хиляди години в затвора. Не, пет години са се изминали, изтекли – срокът е минал, не е ли дошло времето да излезете от затвора? Хиляди години са се минали и вие още седите в него – вън от него! Ще повикате стражаря и ще му кажете: „Ние сме осъдени въз основа на еди-кой си закон да лежим толкова години – срокът е вече изтекъл, искаме да ни освободите“. Издигнете вашия ум и вашето сърце и апелирайте към Бога, повикайте Го да ви освободи от затвора.

Всичко това, което вие виждате сега, ще се срути издъно за десет години, няма да остане нищо от тези закони – такъв ще бъде свършекът на този свят с неговата сегашна извратеност. Ще настане Нова култура, когато хората ще слушат своето сърце и своя ум и ще живеят братски, според дълбокото разбиране на онзи закон, който казва (а и във вашия закон е писано), че свидетелството на двамата е вярно.

Не ви казвам да станете песимисти, но бъдете герои – работете между всички и казвайте на всички, че е дошло вече време да живеем човешки живот на Земята. – „Ама други не желаят.“ Ще ги убедите, защото правото е на наша страна. Ще се създаде общо братство по целия свят, ще се смъкне това робство, ще се приравнят богати и бедни, учени и прости, ще се приравнят всички по закона на Мъдростта и Любовта – това ще бъде Новата култура. Въоръжете се с тази мисъл, бъдете герои и не се плашете от нищо. Доста сте служили на дявола – хората вярват повече на него, отколкото на Бога. Кажете: „Отсега нататък ние ще вярваме в живия Господ, Който движи света и Който е решил да го реформира“. Затова Той е пратил Своите слуги. Ако вие не го извършите, камъните ще оживеят и ще преобразуват света. Писано е: „Дърветата и животните ще станат“, а вие, ако не станете, ще бъдете последни в Царството Божие.

Ще кажете, че съм строг – ще ме извините, това не е строгост. Казвам само, че вашите отношения като братя и сестри не са каквито Бог изисква – казвам ви самата истина. Оставете ежбите между вас, защото няма причини за тях. Но казвате: „Аз съм православен, аз съм католик, аз съм евангелист, аз съм комунист, аз съм теософ, аз съм спиритист, французин, българин и прочее“. Когато Господ създаде света, ние не бяхме разделени на разни вероизповедания и народности – сега станахме и французи, и англичани, и италианци, и тути кванти. Да се обърнем към великата Истина, която ни сочи Бог и ни зове към велика работа. Турете сега ума си и сърцата си на работа, за да създадем една велика вълна в света, която ще ви вкара в пътя на съгласието и на великите закони на Природата! И бъдете уверени, че бъдещето ще бъде ваше.

16 ноември 1919 г., София

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

*И отиде, та се пристави едному
от гражданите на онази страна,
който го проводи на полетата си
да пасе свине.*

От Лука 15:15

Тук важни думи са *отиване* и *приставане*. Казва се: отиват на бойното поле да се бият, отиват да печелят пари, отиват да придобиват знания, да орат на нивата и т.н. Отиване и приставане – кой пристава и на кого пристава? Момата пристава на момък за дълго време, слугата пристава на господаря си за малко време, най-много за година или за две години.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази земя“ – коя е тази земя? Онзи, който отишъл и се приставил, бил млад, способен момък, син на заможен човек. Този син вместо да започне в бащиния си дом с науката на събирането казал на баща си: „Татко, дай ми дела, който ми се пада“. Значи синът искал делба – започнал с последното действие на аритметиката, с делението. И бащата според желанието на сина си започнал със същото действие. Момъкът отишъл в чужда страна и приложил умножението – какво умножава? Умножава приятелите си – моми и момци, умножава угощенията си, по цели дни и нощи пилее парите си в ядене и пиене. Какъв бил резултатът от живота му, който започнал с умножението и делението? Изпоял и изпил всичкото си богатство и се принудил да отиде и се представи пред един гражданин на онази страна, който го пратил да пасе свине. При това синът на този виден човек бил евреин – най-големият позор за един евреин е да пасе свине. Какво научи той от свинарството? Да оре земята. Със зурлата си свинята разорава земята. Така постъпват някои моми, като се оженят: щом мъжът ѝ отиде на нивата да оре, и тя тръгва след него – бразда след бразда се нареждат и нивата неусетно се разорава. Като гледа мъжа си и свекъра си как орат, и младата булка научава този занаят. Ако научи в скоро време занаята, всички

казват, че е умна жена. Обаче синът на видния човек започнал да работи по обратен път – първо пасъл свине, а после се научил да оре земята; след това се научил да сее нивите и най-после се върнал при баща си.

Сегашните хора като този млад човек изучават четирите аритметически действия и постепенно навлизат в алгебрата, дето се натъкват на величини, които се увеличават и растат, и на други, които се намаляват. Кои величини могат да се увеличават и намаляват? Живите величини. Те са неизвестни за човека, затова се стреми към тях. Така той навлиза в страната на радостта и веселието, които постепенно го водят към упадък, т.е. към свинарството. То е символ, който означава нисшите желания на човешката душа. Когато пасе своите нисши желания, човек сам се понижава и ако влезе в някое общество между разумни хора, всичко разбърква. За такъв човек се казва, че е несретник, защото е започнал с делението и работи с нисшето начало в себе си.

В първа глава на *Битие* се говори за създаването на света. „И рече Бог: Да се събере водата, която е под небето, на едно място и да се яви сушата. И стана така.“ Оттук се вижда, че Бог е започнал създаването на света чрез действието събиране. Първият човек също бил създаден чрез събиране. Когато дошъл ред до жената, Бог приложил изваждането – Той приспал мъжа, извадил от него едно ребро и създал жената. Когато се вади нещо от дадена величина, тя се намалява. Намаляването показва, че движението се извършва в противоположна посока. Оттук вадим заключение, че малкият син, който пожелал да напусне бащиния си дом, започнал с изваждането, т.е. с намаляването и с движение в обратна посока на събирането.

Като се изучават различните математически действия, дохождаме до постоянните и непостоянните, или преходни, величини. Само Бог е постоянна величина, а всички останали величини – хора, животни, растения, минерали, се видоизменят, т.е. постоянно се увеличават и намаляват. На тези процеси именно се дължи развитието на човека и на всички живи същества. Младият човек напуснал баща си с цел да отиде в широкия свят, дето величините се увеличават и намаляват. Желанието му е добро, но погрешката му се заключава във факта, че той влязъл в света на

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

удоволствието, а не в света на труда. Много синове на богати хора избират същия път – те търсят другари за ядене и пиене, за яздене на кон, за различни спортове и когато изгубят всичко, връщат се у дома си окъсани, слаби, немощни и казват: „Всичко загубихме, но придобихме поне нещо от културата“. Те са на крив път – нищо не са придобили, това е култура на израждането, на низшето в живота.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази страна“ – кой е този гражданин? Природният ум, или низшият манас – господарят на тази страна. Когато се намирал в трудно положение, младият човек се обръщал към този гражданин да го пита какво да прави – той му давал съвети да краде, да се кара с хората, да се бие, да си пукат главите. Той му казвал:

- Не се страхувай от хората, и те са като теб.
- Неприятели имам.
- И от тях не се страхувай – влез помежду им, скарай ги и те ще почнат да се бият.
- Ще пукнат и моята глава.
- И твоята ще пукнат, но и техните няма да останат здрави.

Който слуша съветите на този гражданин, всякога свършва зле. Като влезе в семейство, дето мъжът и жената си живеят добре, гражданинът започва да им влияе със съветите си и в скоро време те се разделят. Той говори първо на мъжа: „Защо си тръгнал по ума на жена си – не виждаш ли на какво положение си дошъл? Никакво достойнство нямаш, загубил си всякакво честолюбие“. Мъжът започва да се налага на жена си, иска само неговата дума да се чува. После гражданинът се обръща към жената: „Чудно нещо, защо търпиш този грубиян? И ти си Божие създание, имаш право на свобода – ти трябва да му докажеш, че не си играчка в ръцете му“. Жената започва да се противи на мъжа си. И двамата са недоволни един от друг, всеки търси своето право, всеки иска своя дял – вземат дела си и всеки тръгва в широкия свят. Така се създава новата свобода, т.е. еманципиране на мъжа и на жената – мъжът счита, че има свобода, а жената сега си я извоюва. Към кого е насочена свободата? Мъжът иска да се еманципира по отношение на жената,

а жената – по отношение на мъжа. Всъщност това не е онази свобода, към която се стреми душата – вътрешната, разумна, съзнателна свобода.

Какво постига човек, ако слуша съветите на този гражданин? Отива да пасе свинете на своя господар. Интересен е фактът, че господарят му, т.е. гражданинът, не оставя младия човек в дома си да му слугува, а го изпраща на полето да пасе свинете му. Каква мисъл е вложил Христос в този стих – защо господарят е постъпил така с младия момък? Заради недоволството му от живота. Младият момък не бил доволен от живота, от своя баща, и мислел, че може по друг начин да живее, затова поискал дела си и тръгнал по широкия свят. Този свят има отношение към математиката, към неизвестните величини. Да решиш тези величини, това значи да намериш посоката на движението им, да видиш дали се увеличават, или намаляват. Знаете ли на колко са равни неизвестните на Доброто и на злото? Не ги знаете, но сте ги опитвали отчасти. Така се работи и в математиката – за да се намери стойността на неизвестното, приемат едно произволно число и с него работят.

„И проводи го на полето да пасе свине“ – има ли нещо лошо в това? Не е лошо, че отишъл да пасе свине, лошото е, че той започнал да учи този занаят, след като излял и изпил всичкото си богатство. Свинете могат и без пастир – свинарството е човешко изобретение. Когато създаде човека, Бог не каза, че трябва да пасе свине. Обаче има свине, които трябва да се пасат – това са човешките свине, т.е. свинете вътре в човека. И тъй, свинарството има отношение не само към външния, но и към вътрешния живот на човека.

Съвременните хора не виждат връзката между външния и вътрешния си живот, както и между мислите, чувствата и постъпките си. Освен това те не обръщат внимание на посоката на своите мисли, чувства и постъпки, както и на орбитата на тяхното движение, поради което претърпяват неуспех в живота си. Като изучават своя живот, мнозина се натъкват на щастливи и нещастни случаи, но въпреки това не се стремят да си обяснят причината за това. Например, ако някое дете се роди във вторник, 9 ч. сутринта, то няма да живее дълго време – защо? Защото тогава планетата Сатурн се намира във възход, постепенно се издига на хоризонта.

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

Планетите влияят благоприятно или неблагоприятно не само когато се ражда човек, но и когато се зачева. Разумните хора знаят тези моменти и ги спазват при зачеване на детето, при започване на всяка важна работа. Младият момък, за когото говори Христос, напуснал бащината си къща във вторник, затова работите му не вървели добре; веселбите и утощенията правел в петък, а в събота отишъл да пасе свине. Когато пасял свинете, често си спомнял, че съботата е ден за почивка, затова се умъчнявал. И решил да се върне при баща си, да иска прошка от него.

Младият син, наречен блудният син, представлява една от фазите на човешкия живот. Всеки човек минава през такъв период на живота си, когато пожелава да напусне бащиния си дом, да отиде в далечна страна, да намери този гражданин, който ще го изпрати на полето да пасе свине. Изкуство ли е свинарството? Не само че не е изкуство, но не е нито наука, нито занаят. То не разрешава смисъла на Живота. Който иска да осмисли Живота си и да се спаси, трябва да се обърне към християнството. Ако пасеш свинете на господаря си, трябва да намериш Христа, за да те спаси. Ако си при баща си, трябва да намериш учител, който да те учи как да живееш.

Като говоря за блудния син, нямам предвид никого, но спирам вниманието ви върху величини, които се увеличават и намаляват. Да се удовлетвори човек, това значи да се движи по пътя на величини, които се намаляват. Как се познава кога човек се движи по пътя на тези величини? По резултата на неговия живот: ако е земеделец, нивите му постепенно намаляват; ако е богат човек, парите му постепенно изчезват; ако е жена, постепенно погрознява, лицето ѝ се набръчква, след това тя отива при гражданина, дето минава в последния етап на живота – свинарството. Най-после човек умира за злото и заблужденията, за да се върне при Баща си и започне нов живот. За онези, които не разбират пътя на човешката душа, тоя процес минава незабелязан и те казват: „Господ да го прости, добър човек беше“. Следователно започнеш ли да погрозняваш, не чакай времето да станеш свинар, нито да те погребват и опаяват, но започни да мислиш право, докато разрешиш въпроса си разумно. Правилното разрешаване на въпроса

показва, че човек се движи по пътя на величини, които растат – тези величини са Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добротелта.

Колко Любов е нужна на човека? Колкото може да кара неговото колело. Всяка воденица има нужда от толкова вода, колкото да се движи колелото ѝ – пусне ли се повече вода, колелото ще отхвъркне настрана. Когато някой иска много Любов, трябва да знае, че Любовта ще отвлече колелото на неговия живот. Много християни са готови да се жертват за Христа, за доброто на човечеството, но само на думи; щом дойдат изпитанията, те бягат назад и намират, че тази работа не е за тях – те отиват в някоя чужда страна. Тогава и който бяга, и който го гони, отиват на едно и също място – къде отиват? На онзи свят, да пасат свинете на господаря си. Значи и блудницата, и блудният син умират. Въпреки това хората говорят за победени и победители; смешно е да се говори за победа – и двамата плащат с живота си. Който обсебва здравето, силата, богатството на човека, тъй необходими за живота му, той слиза заедно с него в бездната – това е старото учение на живота, което всички са опитали.

Ново учение е нужно на хората – учение за Вечния живот, учение за Любовта. Новото учение изключва низшите желания – то не се занимава с величини, които се намаляват и се движат в обратна посока на Любовта. Който се занимава с такива величини, слиза в гъстата материя, дето сърцето, умът и волята се изопачават. Такъв човек не се поддава на никакво възпитание. Ето защо истинският ученик трябва да си дава отчет в кой път се движи – в пътя на величини, които растат и се увеличават, или в пътя на величини, които се намаляват. Как познавате, че човек се движи в пътя на увеличаващите величини? Първият признак е, че във физическо отношение той е здрав, бодър, с енергия за живот и работа.

Казват за някого, че откак влязъл в религиозния живот, започнал да оглупява. Това е невъзможно – да влезеш в религиозния живот и да оглупееш. Ако носиш само надписа на този живот, а живееш и се движиш по пътя на намаляващите величини, не само че ще оглупееш, но ще изгубиш всичкото си богатство. Обаче живееш ли без

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

надписи, а следваш пътя на увеличаващите величини, ще растеш и ще се развиваш правилно не само физически, но и духовно. Който върви в обратна посока на Любовта, постепенно губи здравето, силите си, лицето му става бледо, изпито и набръчкано. Не е лошо да се набръчка лицето, но така, че всяка бръчка да е на мястото си, да показва какво е научил човек. И художникът туря сенки, т.е. бръчки, на картината си, но всяка бръчка е на мястото си. И малкото дете рисува, хвърля сенки на картината си; майката се радва, че детето рисува, обаче сенките на неговата картина са драсканици, а не бръчки – с това то иска да покаже, че иде от свят на безпорядък, дето е пасло свине и нищо не е научило. Въпреки това родителите се възхищават от детето си и го наричат „нашето ангелче“.

Всички деца са ангелчета, но нямат още криле. Трябва да се запитвате дали това ангелче се движи в посока на величини, които се увеличават и растат, дали то укрепва физически и духовно. Всеки човек трябва да знае с какъв капитал разполага в живота си. – „Това не се знае.“ Как да не знаеш колко лева имаш в касата си? Ако имаш две хиляди лева и от тях извадиш петстотин, не знаеш ли, че остават още хиляда и петстотин лева? Ако и тях извадиш, ще остане една нула, едно колело, с което мъчно ще се движиш. Движение е нужно на човека, но в права посока, т.е. в посока на величини, които растат и се увеличават.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази страна.“ Значи младият син отишъл при природния ум, който му казал: „Понеже не си достоен син, аз ще те науча да работиш“. Като не могъл да научи изкуството да работи, младият син решил да напусне този гражданин, т.е. да умре за света и да се върне при баща си. Така става с всеки, който изгубва външното и вътрешното си богатство, безразлично дали е религиозен, или е светски човек. Най-после той умира за света и се връща в бащиния си дом, т.е. в света на Любовта.

Страшно е положението на свинаря. Свинята е крайно индивидуализирано същество – тя обича живота, силно е свързана със Земята. Достатъчно е да я хванете за крака, за да писне, като че я колят; оставите ли я на земята, веднага се успокоява и започва спокойно да грухти. Следователно

чувате ли, че някои хора много викат и плачат, ще знаете, че не са дошли още до истинското страдание. Страданието е вътрешен процес, който няма нищо общо с викането и плача.

Истинското страдание се предизвиква от голямо разочарование в живота. Представете си, че някой ваш приятел, за когото сте жертвали всичко, ви предаде на властта и ви затворят; или майка, която е жертвала живота си за своите деца, изпита тяхната неблагодарност – това не са лични страдания, но разочарования от живота. Страшно е да изпита човек такова разочарование – той губи почва под краката си. Когато изразходва своята вътрешна енергия, човек дохожда до пълно разочарование от живота и ако отправи надеждата и упованието си към Бога, той излиза на спасителен бряг. Не повдигне ли ума и сърцето си към Бога, той изпада в положението на младия син, който казал на баща си: „Татко, искам дела си, за да отида в далечна страна“.

Кой е младият син? Като говори за него, Христос има предвид всички хора, които нямат истинско, положително знание, истинска философия – те пожелават да напуснат обикновения живот и да влязат в онзи, който им обещава ново нещо. За разумния човек и обикновеният живот носи Новото и Великото. Той знае какво търси и насочва погледа си към растящите величини. Като отиде на театър, той не спира вниманието си върху обикновените характери, които се движат в низходяща посока, но се спира върху моралните типове с велики подвизи и прояви. Той знае, че низките прояви се отпечатват в ума на човека по-силно от възвишените, затова ги избягва. Защо ще се спирате върху нереални, недействителни неща? Обикновените неща в живота са преходни и недействителни, а необикновените и великите са постоянни и устойчиви; обикновените работи са човешки изобретения, а необикновените – Божии.

Един американски студент решил да провери знанието на един от добрите си професори естественици, голям специалист по насекомите. Той събрал части от различни насекоми – главичка, крилце, краче, коремче, образувал ново насекомо, което показал на професора си с цел да се произнесе за този вид насекомо. Професорът разгледал внимателно новото насекомо и казал на студента: „Момче, това е насекомо humbug (хамбар), т.е. човешко произведение“.

Много писатели събират части от различни прояви, сглобяват ги и казват: „Ето, четете, това е любов“ – любов е това наистина, но човешка, събрана от различни места. Няма писател в света, който да е описал Любовта в истинските ѝ прояви. Отчасти Толстой е описал Любовта, но и той не е предал истинските ѝ прояви – липсва нещо и на неговата Любов. Някои автори представят героя и героинята си в идеален вид, но и те не изявяват истинско геройство. Истински герой е онзи, който може да пожертва живота си отначало докрай за една идея. Обикновени герои има много, но те проявяват геройство само в известни моменти – те се казват „десетични“ герои, а не цели. Да бъдеш герой в един момент, а в друг да не си – това не е истинско геройство. Ако си герой, бъди такъв във всички моменти на живота си и да се движиш в посока на растящите величини. Измениш ли тази посока и поемеш посоката на намаляващите величини, ти сам се излагаш на мъчнотии и страдания – ден след ден организмът ти ще слабее, лицето ти ще се набръчква и ще търсиш лекари да ти помогнат. В какво се заключава помощта на лекаря? Да покаже на болния пътя към растящите величини.

Чувате някой да казва, че животът му е дотегнал, не може вече да търпи никого – това е човек, който върви в обратна посока, дето величините се намаляват. Обърни се и тръгни в правата посока на Живота, дето величините растат – така ще се научиш да различаваш твоето от чуждото и да не се поддаваш на външно влияние; така ще анализираш всяка своя мисъл, свое чувство и действие. Външно човек е единица, независима и свободна, но вътрешно той е колективно същество с много мнения, по-близки и по-далечни от неговото. Знаете ли колко акции са вложени в едно сдружение или в един колектив? Някой мъж казва, че не разбира жена си, не може да се спогажда с нея; и жената казва същото за мъжа си – много естествено, и двамата са големи сдружения, с много съдружници. Като знаете това, не се обезсърчавайте; ако не можете да се споразумеете с един от съдружниците, ще се споразумеете с друг – все ще се намери поне един разумен от тях, който ще ви помогне. Така човек се насърчава и върви напред. Обаче целта на съдружието е да забогатява, да

събира капитали и да ги запазва, следователно всички съдружници трябва да бъдат в пълно съгласие и единство.

„И отиде, та се пристави едному от гражданите на онази страна.“ Това е пътят на човешката душа, която слиза на Земята да се учи. Бащата намира желанието на сина си основателно, затова дава частта, която му се пада, и казва: „На добър път, синко – иди в онази страна, дето сърцето те тегли, за да придобиеш всичко, каквото желаеш“. Благороден е бащата – дава свобода на сина си. Като се видял сам, без никакъв контрол, синът започнал да развързва и завързва кесията си, да проявява своята щедрост. Някога е добре да бъде човек щедър, широк, но някога се налага пестеливост. Земеделецът взема крината и с широк замах хвърля семето на разораната нива – това движение, този замах е намясто, обаче върху неразораната нива същият замах няма смисъл. Ако лозарят отиде навреме на лозето си и отреже пръчките по всичките правила на изкуството, неговата работа е намясто; отиде ли ненавреме, изреже ли пъпките, както му попадне, работата му, колкото и да е с широк замах, поврежда лозата.

Един свещеник казал на слутата си:

– Стояне, можеш ли да режеш лозе?

– Мога, дядо попе.

– Щом можеш, иди на лозето и изрежи непотребните пръчки.

Отишъл Стоян на лозето и се върнал доволен, че сам свършил една работа. Свещеникът го запитал:

– Стояне, плаче ли лозето?

– Плаче, дядо попе. Като го видиш, и ти ще плачеш.

Така постъпват и светските, и религиозните хора – като не разбират как да свършат дадена работа, вземат ножа и кълцат дето попадне. Ако видят, че лозето на човека плаче, казват: „Дадох му да разбере – да не си мисли, че е много нещо“. Те изрязват лозето така, че който го види, ще го оплаче.

„Който го проводи на полето си да пасе свине“ – така младият момък изучавал първия урок на труда. Същевременно той видял с каква мъка свинете намират храната си – дълго време трябва да ровят, докато се нахранят. У човека има нисши желания, които го съсипват; те нямат лошо

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

разположение към него, но водят крайно индивидуален живот, който няма нищо общо с човешкия; и за да не остане сам, човек се поддава на своите низки желания и почва да им служи. Не може ли човек да живее сам? Не може. Ако оставите и най-даровития човек сам или между хора, които не го разбират, дарбата му ще се прекрати – той няма условия да прояви дарбата си. Следователно и младият момък, като се видял при неблагоприятни условия (във властта на егоизма, дето човек от сутрин до вечер рови, търси прехрана), решил да се върне при баща си. Какво прави свинята, като намери нещо за ядене? Тя започва да грухти и останалите свине се събират около нея. За свинете е добре това, но какво е придобил младият момък? Ето една задача с три неизвестни: едното неизвестно е бащата, второто е големият син, а третото – малкият син.

Сега се говори за малкия син, който не разбрал Живота и вървял в пътя на смаляващите величини. С каква мярка се измерват величините изобщо? Когато измерват малки величини, служат си с микроскоп; когато измерват големи величини, крайно отдалечени от Земята, служат си с телескоп. Задачата на човека е да намери онази мярка, с която да измерва своите мисли, чувства и постъпки и да определя посоката на тяхното движение. Ще кажете, че мислите и чувствата са невидими, не трябва да се занимаваме с тях – за обикновеното око те са невидими, но за въоръженото око са видими. При това колкото и да са малки, те влияят на човека и могат да изменят живота му в положителен или отрицателен смисъл. Клетката, макар и малка, също оказва влияние върху човешкия живот. Всеки орган оказва влияние върху човешкия живот. Например стомахът е движил човечеството, движи го и днес; под негово влияние се създава цяла школа – епикурейската, дето животът на хората изхождал от желанията на стомаха. Хората на стомаха са избивали множество славейчета, за да вземат езичетата им, от които да си приготвят вкусно ядене. Мнозина от сегашните хора, служители на стомаха, избиват фазаните за същата цел.

Младият син, за когото се говори в стиха, имал нещастието да се роди в понеделник, но при неблагоприятно съчетание на планетите – затова каквато работа и да

започвал, свършвал с катастрофа. Това са забелязали даже и простите хора, поради което се пазят от неблагоприятни за тях дни, часове или минути – да не започват тогава някаква важна работа. За някои това е суеверие, а за някои – наука. Денят, в който човек има неуспех, говори за неблагоприятно съчетание на условията – те водят към противоположна посока на Живота, дето величините се намаляват. За да избегне резултата на лошите условия, човек трябва да чака да изтекат те и да се сменят с благоприятни. Който се занимава с астрология и с други окултни науки, сам ще се убеди в истинността на моите думи; при това той ще може да си помогне, да се предпазва от лошите условия на своя живот.

Първата задача на човека е, като стане от сън, да извика съдружниците си, за да разбере тяхното настроение, да ги постави на работа и да види кой от тях ще бъде отговорен за делата на всички през деня. Навсякъде и за всичко е нужно отговорно лице. Когато издават списание или някакъв вестник, още на първата страница се пише името на отговорния редактор. Всеки може да пише в списанието или вестника, но за всичко отговаря редакторът. Вземе ли вестникът крива посока, редакторът е вече в затвора; тук може да изгние, а може и да го пуснат на свобода – зависи от вината му. Ако умре в затвора, пишат за него, че отиде мъченик за България. Всъщност той е по-голям герой от тези, които пишат в неговия вестник – той платил с живота си, а те дават малко, само част от времето и от труда си.

Мнозина носят последствията от своето редакторство. Затова съветвам всекиго да не се дава под наем на редакторството в широк смисъл на думата – едни да пишат, а той да отговаря вместо тях. Всеки трябва да бъде господар на своя ум, на своето сърце и на своята воля – да не позволява на хората да разполагат с тях. Божественият закон гласи: всеки сам да разполага със себе си, да не се дава под наем, т.е. в услуга на другите. Христос казва: „Който не се отрече от този свят, не може да бъде мой ученик“. Под *този свят* разбираме преходните, измамливи неща в живота. Момъкът обещава на момата златни кули, а тя вярва и си мисли, че намерила това, което душата ѝ желае. Всъщност момъкът пише в нейния вестник, а тя отговаря за написаното и плаща с живота си.

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

Пазете се от този, който много обещава и нищо не изпълнява; вярвайте само на онзи, който обещава и изпълнява обещанието си. Ако някой ви обещава много неща, кажете му, че не искате да станете отговорен редактор. Повярвате ли в обещанията му, без да усетите ставате редактор на списание и веднага ви държат отговорен за всичко, което се пише в него – ще минат една-две години и ще ви турят в затвор, ще се чудите после защо са ви затворили. Ако не можете скоро да излезете от затвора, ще се озлобите против всички хора, ще се разочаровате от живота и ще вземете крив път на мисълта си; в края на краищата ще кажете: „Страдам невинен, от всички изоставен и неразбран“. Не е така; веднъж си станал редактор, плаща ти се за това – ти трябва да носиш отговорност за всичко, което се пише в твоя вестник. Като знаете това, не отивайте при гражданина на онази страна, не слушайте неговите съвети, не отваряйте кесията си пред него, защото ще ви обере и ще ви изпрати на полето да пасете свинете му.

Казано е да се отречем от света – това значи да се отречем от свинарството. Лошо е да бъдеш свинар, но въпреки това понякога човек минава и през това положение. Овчарството е за предпочитане пред свинарството, но и към него хората нямат разположение. Между турците има много хамали; когато някой от тях носи нещо, господарят му казва: „Внимавай, добре да носиш, иначе ще те направим овчар“ – според турците овчарството стои по-долу от хамалъка. И съвременните хора се товарят като хамали, но ако кажеш на някого да стане овчар, обижда се. Всъщност не е така – по-добре е да бъдеш овчар, отколкото хамалин. Какъв смисъл има да носиш бъчви, пълни с вино и ракия? Като се умориш, ще влезеш в кръчмата да пиеш – това не е живот.

От осем хиляди години хората са на Земята, но още не са влезли в правия път. Кой е посочил правия път на своя ближен, кой е посочил пътя към увеличаващите величини на своя ближен? Малцина са направили това – кой може да го направи? Онзи, който става от ден на ден по-красив, лицето му – по-светло, сърцето – по-широко, а Духът и душата – готови да работят за доброто на цялото човечество. Това значи да следваш правия път и

пътя на растящите величини. Мнозина намират, че този път е труден и се колебаят – да се върнат ли назад, или да вървят напред. Който се върне в стария път, преждевременно остарява и губи силата, богатството и здравето си – най-после той се принуждава да стане свинар. – „Какво да се прави, трябва да се угажда на хората.“ Това е криво разбиране – не е позволено на ученика да угажда на хората. Ако е въпрос да се угоди на някого, само на Бога ще угаждате. – „Хората се нуждаят от нас, трябва да им даваме всичко, което им е необходимо.“ Трябва ли да даваш вино и ракия на пианицата? Той се нуждае от вино, но ти трябва да разбираш истинските му нужди и тях да задоволяваш. Давайте на хората само тогава, когато можете да ги отправите в пътя на растящите величини – давайте така, че да осмислите живота на своите близки.

Работа се иска от хората, а не труд и мъчение. Младият момък се обезсърчил от живота, защото попаднал в закона на труда и мъчението, крайният предел на които е смъртта. Който е попаднал в тинята, трябва да се мъчи и труди, за да излезе оттам. Който пише, рисува, създава, той работи – работата произвежда Радост, Веселие, Мир, разширяване на ума и на сърцето. Следователно който иска да влезе в правия път, трябва да работи. Как се познава кой е влязъл вече в правия път?

Един индуски ученик отишъл при своя Учител и го запитал какво да прави, за да влезе в пътя на Любовта, дето величините растат и се увеличават. Като индус, Учителят си послужил с един кратък съвет, вместо да му говори с часове и развива теории. Той му казал: „Ще излезеш на пътя, дето ще срещнеш трима души – ще удариш на тримата по една плесница и ще наблюдаваш как ще реагират“. Ученикът срещнал трима души и постъпил с тях, както го посъветвал учителят му. Първият веднага се хвърлил върху ученика и му ударил две плесници вместо една и го повалил на земята. Вторият вдигнал ръка с намерение да му отговори, но бързо се овладял, свалил ръката си и продължил своя път. Третият бил в съзерцание, поради което не усетил даже плесницата и продължил работата си. Тогава учителят казал на ученика си: „Първият, който ти удари две плесници, е човекът, който живее по Мойсеевия закон – той още пасе

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

свине на господаря си. Вторият е човекът, който се стреми към Христа, но още не е приложил учението Му. Третият е човекът на Любовта – той е влязъл вече в правия път, затова не обърна внимание на плесницата“.

Какво се иска от съвременния човек? Да дойде до положението на онзи, който не усетил плесницата. Какво е плесницата в живота? Страданието. Когато човек стане глух и сляп за страданието – да го не чува и не вижда, той е в правия път; когато обаче се спира на най-малкото страдание и роптае против него, той е в широкия свят, отишъл е там да се удоволства, да яде и да пие. Като изгуби богатството си, започва да пасе свинете на господаря си – това значи човек да се занимава с величини, които се намаляват и които го водят към смъртта. Какво го очаква след това? Разпадане на тялото му на безброй частици, които се разпръсват в пространството. При това положение той се вижда сам, изоставен от всички, затова отива при Баща си и му казва: „Татко, не можах да се разбера със съдружниците си, напуснах ги и се връщам при Теб, да ме приемеш като един от Твоите слуги“. Баща ти ще те изпрати отново на Земята, с нова фирма и нови съдружници – за този човек казваме, че се е преродил.

И тъй, спазвайте онези моменти в живота си, при които величините се уголемяват – този е пътят, който води към Любовта, Мъдростта и Истината, той е път на вечно движение. Спрете ли се само за момент в пътя си, вие се натъквате на катастрофа. Божественият живот се отличава с това, че там всичко е в постоянно движение, там не се позволява никакво спиране – щом влезеш в този Живот, непременно ще вървиш напред. Ако объркате пътя и сте принудени да спрете, ще потърсите посоката на Изгряващото слънце – то ще освети пътя ви, както днес Слънцето разсея облаците и се показва на хоризонта. Слънцето ви казва: „Вървете нагоре, там е пътят“. Ако се движите в тази посока, всякога ще имате изгрев; обърнете ли гърба си към Слънцето, ще останете в залез.

Днес чухте много неща в беседата, но една мисъл задръжте в ума си – мисълта за величините, които се уголемяват и намаляват, т.е. растат и се смалаят. Всеки ден се запитвайте с какви величини работите – с увеличаващи

или с намаляващи; запитайте се още с колко градуса се увеличават или намаляват тези величини. Ако не можете изведнъж да намерите числената стойност на неизвестната величина, това да не ви смущава. Всеки нов ден води към разрешаване на неизвестното; щом го решите, веднага ще се натъкнете на друго неизвестно. Всеки знае колко лева вади от касата си всеки даден момент, обаче колко ще извади следващия момент и колко му остават – не знае. Това значи, че всеки познава сегашните условия на своя живот; какви ще бъдат условията на другия ден – не знае.

Чрез изчисления и това може да се реши. Достатъчно е да знаете височината и дебелината на тялото, дължината на носа, широчината и височината на челото, обиколката на главата, дължината на пръстите на ръката, за да определите своя бъдещ живот. Още много данни са нужни за това определение – колкото повече данни имате на разположение, толкова по-точни изчисления ще направите. Всичко, което става с човека днес и което ще стане в бъдеще, е точно определено и може да се предскаже. Достатъчно е да погледнеш ръката си, за да познаеш колко време ще живееш и какъв човек ще станеш. Затова Христос казва, че няма нищо скрито-покрито в света.

Съвременните хора мъчно успяват в живота си, защото се страхуват от страданията и бягат от тях – така те се лишават от благата, които страданията носят. Казано е в Писанието: „Търсете ме в ден скръбен“ – това значи: „Търсете ме, когато съм близо до вас“. Бог е близо до човека, когато той страда. Близостта показва, че човек има добри условия за развитие, а далечината го лишава от тези условия. Някой мисли, че добрите условия се дават всякога, затова отлага нещата; не е така – добрите условия се дават само веднъж. Например тази беседа мога да ви държа само днес – утрешния ден има друга програма; всяко нещо става на точно определено време.

Какво прави обикновеният човек? Като му дотегне живота в бащиния дом, той казва на баща си да му даде дела, който му се пада, и отива в чужда страна да изпита всички удоволствия. Щом разпилее богатството и силата си, отново се връща при баща си, за да го приеме не като свой син, но като слуга. Всеки има право да живее охолно,

обаче неизбежно ще носи последствията на този живот. Който иска охолоен живот, нека отиде сред Природата, между реките и изворите, между цветята и плодните дървета, за да изучава истинското художество – само така човек ще се запознае с цветовете и истинските бои. Боите на Природата са трайни, тези бои се наричат хас – колкото повече се употребяват, толкова по-хубав става цветът им. Може ли да се каже същото и за човека? Истински човек е този, който носи страданията с Любов – за него може да се каже, че колкото по-големи страдания е преживял, толкова по-красив, по-енергичен и по-добър е станал. Това значи човек, боядисан с хас боя, т.е. с боята на страданието. Срещнете ли човек, който постоянно се оплаква от страданията, ще знаете, че той още не е боядисан с боята на страданието; такъв човек се отегчава от всичко: на училище не иска да ходи, в църква – също. Всъщност той никога не е ходил на училище, нито на църква – истинското училище е Природата. Чрез птичките, цветята, водите, изворите, насекомите той изучава езика на Природата и разговаря с нея. От звездите, Месеца и Слънцето той придобива нови знания, които спират вниманието му върху величието на Твореца. Който иска да бъде ученик на Новото учение, трябва да посещава Природата – истинската Църква, и да се учи от нея.

Съвременните хора говорят за пари, за храна и облекло като съществени неща в Живота. И парите, и храната, и облеклото са нужни, но има други пари, друга храна и друго облекло, които облагородяват човека и го правят истински богат, здрав и силен – те са духовни блага, които не се изменят. Физическите блага предизвикват втръсване, както и физическите отношения между хората. Затова някой казва: „Искам да напусна жена си, омръзна ми вече“. – „Ще се ожениш ли за друга?“ – „Ще се ожения.“ Тогава ще знаеш, че и втората ще бъде като първата, и тя ще ти омръзне. И тя е ребро като първата. Докато е била ребро, мъжът бил доволен от нея и я търпял; щом излязла от него, вече е недоволен. И жената често се оплаква от мъжа си – иска да го напусне; тя забравя, че някога е била ребро на мъжа си и излязла от него. Мъжът и жената са едно и също нещо, т.е. еднакви величини. Първоначално мъжът е бил по-голяма величина от жената; за се изравнят, Бог извадил реброто

на мъжа и направил от него жената. Следователно днес и мъжът, и жената са две половини на една цяла величина – човекът, равен на хиляда единици.

И тъй, вървете в пътя, дето живите величини растат, т.е. събират се и се умножават. Само излишъкът на тези величини се вади и дели, самата величина остава неизменна. Който се опита да дели тази величина, сам си създава нещастие. Адам искаше от Бога другарка, но Бог му каза, че няма условия за това; Адам настояваше и така пристъпи законите на Рая. Адам беше роден в петък, първия ден на равенството, затова и първото изваждане излязло несполучливо. Бог задоволи преждевременно желанието на Адам, но с това заедно се зае да изправи погрешката, която направиха първите човеци. Сега Бог иде в света да извади още едно ребро от Адам, за да направи Новата жена. Старата форма на мъжа и на жената умря – Нов свят ще се създаде. Нов мъж и Нова жена идат в света, носители на Новата култура. Блудният син представя старото човечество, а възкръсналият човек – Христос, представя Новото човечество, което се създава сега.

Днес казвам на жената да се готви да получи поне две ребра от Новия живот, а на мъжа – да се радва, че ще има другарка, създадена по образ и подобие на Бога. Как ще бъде създадена Новата жена и откъде ще се вземе материал за нея? Това ще разрешите вие. Мислете върху два въпроса: върху величините, които растат и се намаляват, и върху създаването на Новата жена. Новият мъж и Новата жена ще се новородят, няма да бъдат направени от пръст и от ребро. С това наставка нова епоха, нова култура в света. Щом дойде Новата култура, блудният син ще се върне при Баща си и ще изпълнява Неговата воля.

30 ноември 1919 г., София

И ОТИДЕ, ТА СЕ ПРИСТАВИ

ЩЕ ЖИВЕЕ

И когато беззаконният се върне от беззаконието си, което е направил, и направи съд и правда, той ще опази жива душата си. Понеже се е смислил и се е върнал от всичките си беззакония, които е сторил, непременно ще живее, няма да умре.

Йезекиил 18:27, 28

Съвременните културни хора не могат да си дадат отчет за страданията, които преживяват индивидуално, обществено и народно. Хората от Бялата раса са поставени на големи изпити. Когато хората минават през страдание или радост, нещастие или щастие, българите казват: „Късметът прави човека щастлив или нещастен, късметът му носи радости или страдания“. Щастieto и нещастieto, радостта и скръбта представляват два резултата, както в пропорцията и уравнението. В пропорцията произведението на крайните членове е равно на произведението на средните; в уравнението първата част е равна на втората. Да решите една пропорция, това значи да намерите неизвестния ѝ член; да решите едно уравнение, това значи да намерите неговите корени.

И тъй, всички сте дошли на Земята да решавате уравнения с едно или повече неизвестни, да намирате техните корени. — „Не искаме да решаваме уравнения.“ Искате или не искате, ще решавате. Например някой трябва да плаща наем, но няма средства, не знае отде да вземе пари; какво ще стане? Ще дойде съдебният пристав — първият член, наемателят — вторият член, а хазяинът на къщата е третият член на уравнението. Ако не платиш, глоба ще ти наложат, в краен случай могат да те затворят. Знаете ли какви дългове имате вие? Сегашните хора са потънали в дългове от миналото още. Казваш: „Чудно нещо, майка ми и баща ми са благородни хора, но въпреки това не съм виждал бял ден в живота си от дългове“. Значи благородството на твоите родители не може да те спаси, ти трябва да платиш дълговете си. — „Какво ще кажеш тогава за оня вагабонт, от когото

толкова хора се оплакват – той е добре, работите му се нареждат.“ Той е изплатил дълговете си, затова никой не го безпокои. Човек трябва да разсъждава правилно. Някой добър човек носи мътна вода в шишето си; казвам му: „Водата ти е мътна, излей я!“. – „Аз съм добър човек.“ – „Добър си, но водата ти е мътна.“ – „Ти ме обиждаш.“ Няма защо да се обиждаш – твоята доброта е едно нещо, а мътната вода е друго нещо, тия неща не се съгласуват. Някой човек е лош, но водата му е чиста. – „Вагабонт е той.“ Възможно е, но водата му е чиста. Не всякога добрият човек носи чиста вода, нито лошият – нечиста. – „Как е възможно честен човек да продава лоша стока?“ Всичко е възможно.

Какво представляват дълговете на отделния човек или на даден народ? Според източните народи дълговете представляват закон на карма, или закон за причини и последствия. Карма съществува там, дето е станало отклоняване от правия път на развитие. Според едно обяснение кармата се дължи на стремежа на тъмнината от пасивна да се превърне на активна – така е започнало създаването на Космоса. Тогава се явило страданието. Възможно ли е това? Възможно е – човек е живял в тъмнината и постепенно започнал да излиза от нея.

Защо трябва да страда човек? Представете си, че голяма разбойническа банда си почива в една гора. Докато имат храна, те са спокойни, никого не нападат; щом се свърши храната им, те започват да мислят къде да отидат и кого да оберат – стават активни, тръгват из гората да срещнат някого, да го оберат. Срещат един пътник, нападат го, но той се защитава, стреля и те стрелят. Започва се престрелка, в която пътникът пада убит – виновен ли е той, че плати с живота си? Не е виновен, но разбойниците са гладни, искат да ядат. Само с убийство ли може човек да се прехранва? Много начини има за прехранване, но това се отнася до разбирането на човека.

Някой иска да живее охолно и да пести време; щом пести време, енергия ще изразходва – той непременно ще попадне под закона на кармата. Например млад момък не иска да учи, нито да работи и започва да играе на комар – той печели лесно, не губи време, но изразходва много енергия. Който пести времето си, а иждивява повече енергия,

той лесно намира затвора – това е неправилно решаване на уравнението. Де са затворите? Те не съществуват само вън от нас, но са и в нашите умове и сърца. Питаш: „Защо страдам толкова много?“. Защото си в затвор. Страшно е да бъдеш в затвор – ако началникът на затвора не те хареса, заповядва на стражаря да ти ударят двадесет и пет тояги. При това положение никой не може да ти помогне – защо? Защото затворът е вътрешен, никой не го вижда. Тогава ви-каш един-двама лекари и те казват, че страдаш от неврас-тения; според мен това не е неврастения, но затвор – ти си вътре в затвора и стражарят те налага с тоягата.

Съществуват два закона: закон за кармата, или за-кон за причини и последствия (ти носиш страданията по неволя, т.е. по необходимост); вторият закон е закон на Свободата. Законът за кармата не признава никакво пра-во, никаква култура, никакво щастие, никаква Любов. Кой прилага тоя закон? Вие го прилагате всеки ден, но и върху вас го прилагат. Вие хванете една кокошка, пипнете я тук-там, за да се убедите, че е угоена, и туряте ножа на врата ѝ. Тя кряка, моли се, но не я чувате – вие си мислите за хуба-вото ядене, което ще сготвите. Няма закон, който може да защити кокошката, няма съдия, който да ѝ отдаде правото. Мислите ли, че като заколите кокошката, вие ще бъдете щастливи? От тоя момент започват вашите страдания, т.е. вашата карма. Ще кажете, че е писано, че Бог позволява на човека да се храни с месо – това е човешко тълкуване. Има разлика между писаното и казаното от Бога. Бог е казал да се режат само сухите клони на дърветата, а хората сами си позволиха да режат и суровите клони, както и да изсичат цели гори. При това ако изкорениш сухо дърво, на мястото му трябва да насадиш ново, младо дърво. Какво е всъщност сухото дърво и какво – живото? Сухото дърво е лошият чо-век, а плодоносното дърво – добрият човек.

Като разберете закона, върху който Йезекиил говори, тогава ще съгласувате живота си с неговия. – „Аз съм на особено мнение.“ Законът на необходимостта не признава никакво особено мнение, никакви народи, никакво високо произхождение на човека. Защо е така? Ще ви отговоря със следния пример. Запитали един негърски проповедник какво прави Господ, когато няма работа.

- Сече пръти.
- Защо Му са?
- С тях налага неразумните хора.

И аз казвам същото: едно време Господ сякъл пръти, да бие с тях неразумните. Това е фигура – всеки е опитал тоягата на Господа. Често казват: „Да имаш Господ на Земята“. Те разбират *Господ* в друг смисъл – да имаш злато, къща или скъпоценен камък, да имаш някой познат с високо обществено положение. Други мислят за Бога като за Същество, което наказва; значи вие разглеждате Бога от две страни, положителна и отрицателна – в първия свят действа Бог на Доброто, а втория свят наричаме Свят на илюзиите. Човек не може да живее едновременно в двата свята – в света на Доброто и на Любовта и в света на илюзиите.

Кармата е закон на тъмнината. Вторият закон, законът на Свободата, е също и закон на Светлината, т.е. закон за правото и за човешката мисъл. Бог казва на пророка, че ако някой излезе от закона на кармата, или от закона на необходимостта, и влезе в закона на Свободата и Светлината, непременно греховете му ще се заличат. Някои мислят, че като тръгнат за оня свят, ще вземат със себе си всичките полици на своите длъжности. Полици се плащат само на тоя свят. На оня свят, т.е. в света на Свободата, няма дългове, няма полици, няма затвори, няма съдии. На оня свят няма помен от тия неща – там Съществата живеят като братя и сестри. В оня свят е истинският Живот – там е скрит Животът на цялото Битие, както в семката на растението е скрит животът на цялото растение. Семката казва: „Ако искаш да знаеш какво нося, посей ме, за да израства, да цъфна, да вържа и плодът ми да узрее – като опиташ плода ми, ще разбереш какво нося в себе си“. – „Нямам време да чакам толкова дълго.“ Щом нямаш време, гладен ще умреш.

Съвременните хора минават за много учени, но кой учен се е заел да изучи щателно ябълковата семка или кокошето яйце? В семката, както и в кокошето яйце, е написана историята на техния живот – как са създадени и защо са създадени, от колко години съществуват. В ябълковата семка е написана историята на всички ябълкови дървета; в кокошето яйце е написана историята на всички птици от рода на кокошката – достатъчно е да преброите семенцата

на ябълката и яйцата, които една кокошка снася, за да разберете техния живот. Какво правят сегашните хора? Вземат една ябълка и едно яйце и ги изяждат. Смисълът на Живота не се крие в яденето – да мислиш само за ядене, това значи да си в положението на водопроводна тръба, през която минават милиони килограми вода, но пак празна си остава. И през човешкия стомах могат да минат хиляди агнета, прасета и кокошки, но пак празен ще си остане.

Днес всички хора искат да се осигурят, без да дозират, че цяла Европа ще мине през такива страдания, каквито през ума им не са минавали. Не се плашете. Ще ви дам един пример за изясняване на мисълта си: преди тридесет-четиридесет години аристократите от един американски град пожелали да имат в града си езеро, за да прекарват горещите летни дни по-приятно. Понеже край града им минавала една голяма река, те се посъветвали с няколко инженери как биха могли да запушат реката, за да образуват едно езеро, върху което лятно време да плуват с лодки, а зимно време да се пързаят с кьнки. Инженерите проучили въпроса и се произнесли, че идеята може да се реализира. Наели много работници и в скоро време гражданите се радвали на приятната забава. На реката била построена голяма стена – бент, която задържала водата. Един ден се случило голямо нещастие – реката придошла толкова много, че стената не могла да издържи големия напор на водата и се пробила. С голяма сила водата нахлула в коритото и заляла близката част от града, като завлякла къщи, хора и добитък – около две хиляди души били удавени. Питам: не можа ли това езеро да се направи под града, а се направи над града, за да станат толкова хора жертва? Ето, сегашна Европа е поставила бент на реката, който един ден ще се отпуси и пробие. Затова който е над града, да търси спасение в планината, а който е на долния етаж, да се качи на горния. Това е кармата на европейските народи, която се е събирала от години – тя е узряла вече и произвежда страдания на цялото човечество.

Страданията показват, че хората трябва да изменят живота си и да приложат Божественото учение. „Защото, казва Йезекил, който ходи в повеленията на живота и не струва неправда, непременно ще живее, няма да умре.“

Казвате: „Какво ще стане с Европа не ни интересува – какво ще стане с нас, това ни интересува“. Ако сте в закона на необходимостта, не можете да не се интересувате от това, което ще става; ако сте в закона на Свободата, ще бъдете зрители. Като поставяте дърва на огъня, не сте ли зрители? Дървата изгарят, това е цяла катастрофа за тях. Тия дърва с хиляди години са изграждали своите тела, а вие в един момент ги насичате и поставяте в огъня – те горят, вие се топлите на техния огън и казвате: „Колко приятна топлина!“. Ще кажете, че дърветата са невинни, безгрешни същества – въпрос е дали са толкова невинни, колкото си представяте. Те дойдоха на Земята и без позволение взеха от нея каквито елементи пожелаха и каквото количество им трябваше, някои от тях станаха по-големи, отколкото трябваше, и заеха големи пространства. Тъй щото, когато хората ги екзекутират, т.е. секат, горят и правят различни предмети от тях, това става по закона на тяхната карма – Бог им казва: „Така ще бъде с всекия, който постъпва неправедно“. Колкото и да се оплакват дърветата и хората, всички трябва да знаем, че не сме дошли на Земята за щастие, нито да живеем на гърба на другите. Който иска да бъде щастлив, той трябва да влезе в закона на Свободата. Ако можеш от Любов да направиш за някого това, което майката прави за него, ти си в закона на Свободата, обаче ако хванеш един вол и го заколиш, ти живееш в закона на необходимостта. Утре ще те хване някой по-силен – трябва ли да те убие? Тоя закон има нещо общо със закона на махалото – достатъчно е малко да го залюлееш, за да се движи от единия край до другия. В това отношение законът на необходимостта не е нищо друго, освен часовник с махало, което всеки момент определя времето на човешката карма.

Мъжът решава някой въпрос и казва: „Време е да намеря една жена, за да заживея по Божествен начин“. Намира такава жена, ожени се, но след две-три години отрича тоя живот, казва, че жената е лошо нещо – отново взема обратна посока; и жената се отказва от Божественото, раздвоява се, а с това и часовникът им се разваля. Всички се събират около тях, искат да ги убедят да се върнат, дано часовникът тръгне напред. Аз не съжалявам за такъв часовник, който всеки ден се разваля. Нещастие ли е, ако гилотината се

развали? Нека се развали. Лошо ли е, че ножът ръждяса? Нека ръждяса. В Природата съществува закон, който има предвид правата на всички живи същества – според този закон ти нямаш право да задържаш в себе си повече енергия от тая, която можеш да асимилираш; задържиш ли повече, отколкото трябва, излишната енергия произвежда известно напрежение върху твоя организъм. Възможно ли е излишното количество енергия да се отрази вредно върху организма? Пуснете няколко капки вода да текат непрекъснато в продължение на двадесет години върху един камък, за да видите какво ще направи тя – малко е количеството на водата, но тя ще пробие камъка на мястото, дето е капала. На същото основание казвам: нашите лоши мисли и желания, които са капали хиляди години наред върху нашия ум и нашето сърце, са направили много дупки в тях – тия дупки са причина за нещастията на сегашните хора.

Пророкът казва: „Всички хора трябва да се върнат в правия път, да заживеят по закона на свободата“. Какво гласи този закон? Да забравиш, че имаш да вземаш нещо от когото и да е. Кажи в себе си: „Каквото баща ни е оставил, ще го обработваме заедно и ще го делим по братски“ – това значи да се роди човек изново и да работи по закона на Любовта, на Правдата и Свободата. Всеки човек е дошъл на Земята с известна мисия, която трябва да свърши. Няма да определяме кой какво трябва да свърши – всеки трябва да е свободен, както Бог ни е оставил да се проявяваме свободно. Това се отнася до разумните хора, които слушат какво им се говори. Кое пречи на хората да живеят добре? Няма сила в света, която може да противодейства на Любовта. Ако българите бяха разумни, те щяха да обработват земята си с Любов и да изкарат толкова храна, че да задоволят всички изобилно. Днес мъчно можеш да убедиш народите, че земята, която имат, им е достатъчна. Българите специално мислят, че трябва да вземат отнякъде заем, да изплатят дълговете си – те са на крив път, така не се оправя положението. Заемите повече объркват работите, отколкото да ги оправят.

Пазете се да не изпаднете в положението на оня българин, който за осем крини жито, дадени в услуга на свой близък, взел десетократно. Той дал назаем на едного осем

крини жито. Като плащал задължението си цели десет години, накрая на десетата година длъжникът пресметнал, че дължи още осемдесет крини – значи той изплащал задължението си със сложна лихва. И това било услуга! Ще кажеш: „Дано намеря някой благодетелен човек да ми даде пари назаем“ – пази се от благодетели, които дават пари под лихва. Аз разглеждам въпроса принципно, не се занимавам с вашите малки търговски сделки. Няма по-лошо нещо от това да вземаш пари под лихва или назаем, не давай нещата си под наем. Сегашните хора се дават под наем: на Бога не вярват – на хората вярват, на Бога не се кланят – на хората се кланят. Няма силни хора в света – жалко, слабо нещо е човекът. Кажете ми къде са силните хора на миналото, от които светът е треперел? Какво ще стане със сегашните силни хора в бъдеще? Не си въобразявай, че си силен. Когато греша, човек всякога е слаб; силен, праведен и чист е оня, който не греша. Свят човек е оня, който и при най-големите противоречия живее за доброто на ближния си.

Сега вие, които ме слушате, искате ли да се спасите, да не ви сполети някакво зло? Аз не ви проповядвам спасение, проповядвам ви как да вършите Божията воля на Земята – аз ви уча как да изпълнявате Волята на живия Господ, в когото се крие вашата Свобода. Той ще ви накара да се чувствате братя помежду си, да се пригответе за Великия живот, който сега иде. Всички сте опитали стария живот, който ви е направил нещастни. Днес търсите път към Спасение. В това отношение сегашният човек прилича на оня алкохолик, който се отказва от пиене, когато остане без пари; той казва на жена си: „Давам честна дума, че няма повече да пия. Моля те, поискай от баща си малко пари, за да подобрим положението си – ще си живеем в мир и любов“. И тоя път бащата се изгътва, дава пари, но зетят не издържа, продължава да яде и пие, за нищо не мисли – по цели нощи не се връща в дома си, не мисли за жена си, за децата си. Той е влязъл в пътя на престъплението.

Казвате: „Кажи ни нещо велико, нещо философско“. Каквото и да ви говоря, мъчно ще ме разберете – вие имате своя философия, от която не можете да се откажете. Според мен старата философия е отживяла времето си. От вас зависи в един момент да се освободите от старото

и да приемете Новото. Днес времето е мъгливо, но от вас зависи да се оправя – как ще стане това? Достатъчно е да повдигнете мисълта си, да се свържете с мисълта на Живия Господ, за да изгрее Слънцето и да се оправя времето. – „Докажи това!“ За да ви го докажа, нужни са часове, през което време вие ще измръзнете – вълн е студено и мъгливо. Отказвам се да аргументирам нещата – както и да говоря, все ще има недоволни.

Някои казват, че беседите ми не отговаряли на изискванията на речта, липсвало въведение, първа и втора част и заключение. Ето хиляди години вече как хората държат беседи по всички правила – с въведение, съдържание и заключение, но светът още не се е оправил. В живота се извършват действия, които се развиват по всички правила – с въведение, съдържание (първа и втора част) и заключение, но животът на хората не се подобрява. Какъв е смисълът на такъв живот? Някой намислил да обере един богат човек – въведение; потърсил съучастници и ги намерил – първа част на съдържанието; уговорил се с тях колко да им плати – втора част на съдържанието; обирът е извършен и виновниците са в затвора – заключението. Това действие се описва и напечатва. Всички познават тия беседи, но никой нищо не е придобил от тях. Такива беседи нито съм държал, нито ще държа – аз оставам далеч от тях. Тая е причината, дето аз проповядвам без въведение, без първа и втора част на съдържанието и без заключение.

И тъй, когато някой иска да чуе една беседа от мен, аз ще го покана в градината си да види моите плодове – въведение в беседата; после ще му предложи да опита тия плодове – първата част на съдържанието; след това ще се разговорим върху начина на посаждането им и техните качества – втората част на съдържанието; най-после той ще пожелае да си посади същите плодове и ще му пожелае Бог да бъде с него – заключението. Това е новият начин на проповядване.

Да се откажем от старите пътища, да обикнем хората като свои братя и да не пожелаваме техните имоти, техните жени и деца. Какво правят сегашните хора? Една мома харесва някой момък и пожелава да се ожени за него. Майката съдейства на дъщерята, започват да канят момъка, да го

гощават с кокошки, с агънца, докато го завъртят – той неусетно влиза в капана. Това не е женитба, това не е никакво съдружие. На такива хитрини именно се дължат нещастията в света. Така хората са продали своите идеали, своите велики стремежи – така и до днес още продават Любовта. Мъжът и жената не са създадени за удоволствие в света – на тях е предоставена велика работа. Като види момата, момъкът казва: „Какво лице, какви червени устни!“ – така е, но това не е истинската мома, тя е направена от кал. Днешните мъже и жени са направени от кал, те трябва да се върнат към времето, когато са били създадени по образ и подобие на Бога. Жена или мома в прав смисъл на думата е она, на която сърцето е пълно с чиста, велика Любов. Мъж и жена в прав смисъл на думата са ония, които за какво благо не се продават. Първите човеци се продадоха за една ябълка – днес всички хора ядат същата ябълка. Например, когато двама млади се венчават, те черпят гостите си с алкохолно вино; по този начин Новото не може да дойде – чашата показва, че младите трябва да цъфтят като цветята, но виното в чашата трябва да бъде сладко, а не кисело, алкохолно. Ако аз венчавам, ще давам само сладко вино – алкохолното вино опива хората. Още на втория ден младите се скарват, на третия ден те се примиряват – така живеят ден след ден, докато най-после се разделят. Майките дават и на децата си да пийнат малко винце, но и те се сбиват. Това са изопачените човешки чувства, с които още осем хиляди години да се живее, нищо няма да се постигне.

Време е вече да се върнем към Живия Господ, който всеки ден ни говори. С Него можем и ние да говорим и да се разбираме – Живият Бог е достъпен за всички, Неговата мисъл осветява ума на всички хора, облагородява сърцата им и повдига техния Дух. След всеки разговор с Бога човек е готов да работи и да се жертва. Дойдеш ли до махалото, напускаш Бога, започваш да философстваш и казваш: „Свободен съм да правя каквото искам“; после съзнаваш погрешката си и започваш да се молиш, да се извиняваш за нея – така постъпват и народите. Обаче Бог е решил да оправи света. Бентът, който американците построили на реката, не е нищо друго, освен бент, който е задържал кармата да не се прояви. Днес кармата на цялото човечество е

назряла и водата пробива бента – днес кармата се проявява чрез болести, страдания, нещастия. Болестите са признак на назрялата карма на цялото човечество. Един американски лекар изследвал повече от пет хиляди нервни болести само в Америка – тия болести се дължат на покварената човешка кръв. Покварата се дължи на кармичния закон, който действа в света. Човек сам си е причинил своята карма.

Представете си, че живеете в голяма хигиенична къща, добре осветена от Слънцето – в тая къща вие се чувствате здрави, добре разположени. Ако в продължение на няколко години хвърляте боклук, нечиста вода в двора си, всички ще започнете да боледувате. Като не се вглеждате в себе си, търсите причината вън някъде и казвате, че някой ви е направил магия – не, вината е във вас, вие сами си създавате страдания, сами попадате в кармичния закон. Каквото прави човек на физичния свят, това прави и в Духовния. Там хората са нахвърляли толкова много боклуци и нечистотии, че и до днес още не могат да се освободят от тях – това са техните нечисти мисли и желания, които им причиняват различни болести и противоречия. Ти не търсиш причината в себе си, но обвиниш някого и казваш: „Ще отмъстя на този човек, ще го убия“ – който убива другите, сам себе си убива. Кой е причина за кармата? Змията – тя се уви около Дървото за познаване на доброто и на злото и изкуси Ева. Истинската дълбока причина за грехопадението се крие в сърцата на първите човеци. Човешката карма като змия обвиня човека и го заставя да греши – кармата е неразумният човек, който мисли, че е свободен да прави каквото иска, без да носи някаква отговорност. Мислиш ли, че ако заколиш едно агне, не носиш отговорност? Какво ще отговориш, ако ти кажа, че агнето е дете на някой Архангел? Ще кажеш, че това е глупаво. Кой от двамата е глупавият – не зная; когато ви заставят да отговаряте за постъпката си, тогава ще разберете кой говори глупости. Бащата на агнето ще иска отчет за неговия живот; днес може да премълчава, но един ден ще отговаряте за всичките си постъпки. Бог се застъпва за всяка неправда – Той е Баща на всички, няма по-силен от Него. Ако някой ви напада несправедливо, то преди да се застъпи вашият баща, Бог ще се застъпи. Бог

забавя, но не забравя – може след хиляди години да се чуе Неговият глас, но ще се чуе. Той е дълготърпелив.

Сегашните хора са слезли дълбоко в материята, отклонили са се от Божествените методи и мислят, че светът ще се оправи чрез насилие. Насилието унищожава хората, но не ги оправя. Насилникът е подобен на чук или на брадва – какво допринася чука? След като е удрял няколко години върху камъните, той се изтъркал и унищожил. Така постъпват и лошите хора – те сами се унищожават и с това измъчват добрите хора. Че това е така, сами ще го проверите: идете на гробищата да видите, че всички хора, които са напуснали Земята, са чукали камъни и сами са се унищожили. Христос дойде на Земята да покаже на хората начин, по който могат да се освободят от своята карма и да влязат в пътя на дихармата.

Какво представлява дихармата? Тя е закон на благоденствие, при който човек живее в благоприятни условия, в пълна хармония. Дихармата подразбира Живот на безсмъртие – тя е живот на Любовета, на Мъдростта, на Истината, на Правдата и на Свободата. Българите наричат дихармата дарба; много естествено – като почнеш да обичаш, това е дарба; като мислиш право, това е дарба; като си истинолюбив и говориш Истината, това е дарба. За да придобием една от тия дарби, трябва да пуснем Живия Бог в себе си. – „Ще си помислим по тоя въпрос.“ Няма защо вие да мислите – пуснете Бога в себе си, Той да мисли за вас. Ако кракът ти е счупен, ти ли казваш на лекаря как да го лекува? Лекарят знае работата си, той сам прави каквото е нужно. И вие като неразумния болен казвате, че не ви трябва лекар, т.е. не се нуждаете от Господа. Не говорите Истината – всички се нуждаете от Господа. Той иде да намести счупения ви крак и казва: „Ще стоиш мирно, няма да риташ – най-малкото помръдване ще размести счупените кости“. На оня, който има карма, не се позволява да риташ.

„Ако и нечестивите се обърнат към великия Божий закон, греховете им няма да се споменат“ – накъде да се обърнем? Религиозните ще ви покажат посоката. Ще повдигнете ръцете си нагоре – какво означава това? Че си намерил главата си. Щом намериш главата си, ще намериш ума си; щом намериш ума си, ще намериш сърцето си; щом

намериш сърцето си, ще намериш душата си; щом намериш душата си, ще намериш Духа си. Ще се качваш и ще слизаш, докато намериш пътя на Свободата. Пръстите на ръцете представляват добродетелите, следователно като вдигне ръцете си нагоре, човек казва: „Господи, в името на моите добродетели и добродетелите на моята жена дай ми сила да работя в Твоята градина. Работи и Ти в нашите градини, за да посадиш от Твоите ябълки, круши, череши и други!“. Да вдигнеш ръцете си нагоре с допрени пръсти, това значи поляризиране на силите в човешкия организъм. Какво прави отчаяният? Той чупи ръцете си, хваща се за главата си и я стиска. Това не е намясто, няма защо да चुпиш ръцете си и да стискаш главата си. Можеш да стискаш само онова, от което ще получиш нещо – домакинята стиска вимето на кравата, за да издои млякото ѝ. Обаче щом си отчаян, вдигни ръцете си нагоре, изправи се и след десет-петнадесет минути отчаянието ти ще мине. Щом си отчаян, кажи: „Господи, извади ме от това състояние на безумие и ме въведи в закона на Свободата, за да мисля правилно“.

Какво правят повечето хора? Когато са добре, мислят само за ядене и пиене. Те разчитат на капитала, оставен от баща им – кой е тоя капитал? Тяхното тяло. Щом изразходват тоя капитал, започват да страдат. Нямах право преждевременно да изразходваш своя капитал. Докато си млад, всичко изияждаш и изпиваш; после ставаш една въпросителна и се чудиш какво да правиш – иде смъртта и те задига. Така изгубваш всички условия на Живота, започваш да се молиш отново да дойдеш на Земята, но не можеш. Когато душата напуска плътта, това наричат живот на вечно мъчение; това е състоянието, през което човек минава в ада – тогава той казва: „Божиите пътища не са прави“. Неизповедими са Божиите пътища, но ти трябва да напуснеш стария живот и да отидеш при Господа, да работиш за Него, както Той работи за теб.

Казано е: „В който ден се обърнем към Господа, ще заживеем в братство и Любов“. Така е, но прилагането е мъчно. Ако си млад кон, всичко е лесно; ако си стар кон, не можеш да научиш нов занаят. „От старо дърво вретено не се прави“ – тая поговорка трябва да се разбере правилно. Не може ли без вретено? И без вретено може. Когато убият

някаго, той прилича на вретено. За жената вретеното е това, което е камшикът за стражаря – жената навива и развива вретеното, както стражарят вдига и слага камшика си върху гърба на престъпника. И тъй, вретеното е нужно, докато човек е в закона на необходимостта; щом влезе в закона на Свободата, никакво вретено не му е нужно. Птиците имат ли вретена? Бубата, която сама си прави пашкул, има ли нужда от вретено? Въпреки това човек пита: „Как ще се облечем без вретена?“. Който живее в закона на Свободата, той се нуждае от друго вретено – то е от друг свят и се върти не отляво надясно, но спирално, отдолу нагоре. Долната спирала е най-широка и колкото по-нагоре отива към Бога, започва да се стеснява – това спирално движение наричат закон на еволюция. Кармата е закон на инволюция, т.е. отклоняване от правия път на Живота, отбиване от пътя на Светлината и слизване в тъмнината. Какво прави момата, когато иска да се хареса на някой момък? Тя се облича с нов костюм, напудря се, червиса се и така излиза въвн, за да срещне момъка; ако тоя път не успее, тя облича друг костюм. Защо още първия ден не облече костюма на Любовта? Като я види с тоя костюм, той непременно ще я хареса. Нека втория ден облече костюма на Истината, синия цвят, и така да се покаже на своя възлюбен. Външно момата може да е черничка, но отвътре да е бяла. Външната красота на човека трябва да отговаря на неговия вътрешен живот.

Каквито и да сте, бъдете благодарни – важно е да сте искрени и чистосърдечни. Благодарете за всички блага, които ви са дадени. Не очаквайте благото да дойде отвън. Купувате си лотариен билет и очаквате да спечелите нещо; такива билети са и вашите синове и дъщери, на които очаквате. Де са вашите синове и дъщери? Те се забавляват някъде, а вие очаквате на тях; вие очаквате и на мъжа си, но и той не мисли за вас. Вложете надеждата и упованието си във вашата душа, която живее в Бога – там ще намерите своята жена, своя син и своята дъщеря. Само така вашият мъж и вашата жена, вашата дъщеря и вашият син ще водят добър и смислен живот.

Приложете правилото на Новото учение: Любов към Живия Господ, Любов към вашата душа и Любов към своя ближен – това изисква Новото учение и Новата религия. Те

ще разрешат всички философски въпроси. Разрешаването на тия въпроси ще внесе Светлина в човешките умове. Влезте в Новото училище и направете първия опит – опитът разрешава въпросите. Като правя опити, аз сам се убеждавам във верността на Новото учение. Аз не се убеждавам в това, което Господ може да направи, но в това, което аз мога да направя. Докато аз постъпвам според Божията воля, и Господ е готов да изгълни моето желание; ако аз изменя отношенията си към Бога, и Той ще се измени към мен. Ние сме отражение на Бога, затова е казано: „С каквато мярка мериш, с такава ще ти се отмери“. Каквито камъни хвърляш, с такива ще ти се отговори – започнеш ли да критикуваш Господа, положението ти ще се влоши. Не мисли лошо за Господа, защото Той е вътре в теб и ти казва: „Страданията, които имаш, се дължат на лошия ти живот – ако още ходиш в тоя път, вечно ще страдаш. Откажи се от него и не викай против страданията“. Всъщност Бог вика в теб.

Днес хората роптаят против бедните, критикуват ги, но не знаят, че сега е тяхното време. Бедните идат в света – това Бог казва, не го казвам аз. Той призовава бедните, слепите, хромите, клосните, за да управляват света. Казано е, че децата ще управляват света; понеже учените и богатите не можаха да управляват света, децата ще го управляват – те не могат да лъжат, те изнасят нещата както са. Сегашните управници си служеха само с дипломация, с маниери; като ги наблюдават, другите казват: „Красиви маниери има тоя човек!“. Животът не се нуждае от фалшивите маниери на хората. Откажете се от тия маниери и се покажете такива, каквито сте, каквито ви познавам отначало, а не такива, каквито днес ви виждам; бъдете Божествени човеци.

Какво виждаме днес? Тръгнал някой богаташ, а след него цяла свита – познати, приятели, слуги, по-добре облечени от него, цели генерали. Светът е сит на такива генерали. Казват за някого: „Голям човек е той“ – защо е голям? За друг казват, че е малък – защо е малък? Защото си служи с чужди умове и сърца, а не със своя ум и със своето сърце. – „Много неща знае той, какви истини говори!“ – той говори това, което от други е чул, а не това, което сам е придобил и преживял. Ако е за Истината, готов съм да я слушам и от децата, и от жабите, и от мухите. Аз съм разговарял и с жабите, и с мухите

и от тях съм чул умни неща. Дето кацне, мухата говори: ако кацне на челото, тя ни пита: „Мислите ли право?“; ако кацне на окото, тя казва: „Много са отворени очите ви, затворете ги малко“ – и ние, за да се освободим от мухата, затваряме очите си. С една дума мухите казват, че идат при нас, за да ни освободят от нечистотиите и да ни покажат как трябва да живеем. Тъй щото когато мухата кацне върху вас, не бързайте да я изгоните или убиете, но запитайте се какво иска да ви каже тя. Умна е мухата, за нея може да се говори много, но нямам достатъчно време. Каквото и да ви се случва в живота, мислете за Живия Господ, който е на Земята, между нас.

Аз съм дал срок на хората десет години, за да познаят, че Бог е жив и е между тях. Вярвате ли в думите ми, или не, не е важно – след време ще видите дали имам право, или не. Великият Живот е влязъл вече в нас и ще ни измени без нашата воля. Както железарят туря желязото на огъня, за да го пречисти, така и Великият живот ще ни прекара през огън, за да ни очисти и кали. Така и фитилът, турен в лампата, гори и дава светлина, без да го питат желае ли това, или не желае. Питате ме какво искам и защо съм дошъл на Земята. Искам да запала изгасналите светлини и да ви накарам да светите или като свещ, или като газена лампа, или като дърва, или като електрична лампа. Това ще стане, по тоя въпрос няма две мнения. Ония, които слизат Отгоре, казват: „Ние ще обърнем Земята с главата надолу, но ще изгоним дявола от нея“ – втори път той няма да помисли да дойде между вас. Бог пред нищо няма да се спре – Той е избрал нови средства за действие, които не се подчиняват на никакви наредби и закони. Бог няма да остави ново средство, което да не приложи – всички нови средства ще бъдат приложени и изпитани. Тогава няма да има особени мнения, всички хора ще мислят еднакво – всички ще бъдат на един ум. Всички ще спазват правилата: зло на никого няма да мислят, бедните няма да онеправдават, гладните ще задоволяват, болните ще лекуват, бездомните ще приютяват, на немощния нивата ще изорават. Това изисква Новото учение – всички ще го опитате, то ще ви избави от заблужденията. Казвате: „Не е дошло още времето на Новото учение“; други казват, че е минало неговото време – според мен мина времето на злото.

Горко на бедните и на богатите, които не се подчиняват на Великия живот! Благословени са бедните и богатите, които се подчиняват на Великия живот! Не давайте богатството си на свинете, да го изразходват напразно, а вие да станете за посмешище. – „Не се живее лесно на този свят, искам да туря край на живота си, не ми се живее вече.“ И да туриш край на живота си, нищо няма да постигнеш – това е излишно чесане. Щом те сърби някъде, кажи: „Мога да търпя, ще изнеса страданието докрай“. Речеш ли да се почешеш, ти си човек със слаба воля; речеш ли да изгониш или убиеш мухата, ти нямаш търпение – който пъди мухата от носа, от челото си, от него човек не може да стане. Кацне мухата на носа ти и казва: „Братко, защо не живееш по закона на Любовта?“; не я пъди, но отговори ѝ: „Аз правя опити да прилагам Любовта“. Кажеш ли така, мухата ще хвъркне; ако не сте готови да разговаряте с Любов с мухата, тя постоянно ще ви безпокои. Едно казва мухата: човек трябва да мисли право.

Сега аз ще прекратя беседата си, защото краката ви отдолу ще почнат да протестират – не е лесно да стоите въвн на студа час и половина или два часа. Аз съм обещал да лекувам всеки, който се простуди. Понеже служа на Новото учение, готов съм да понеса разноските на всеки, който се простуди и заболее.

Вярвайте в своя ум, в своето сърце и в своята душа, за да се освободите от старото заблуждение, наречено карма, или закон на необходимостта – само така ще влезете в закона на Свободата.

Това, което ще остане недовършено от моята беседа, ще ви се даде по друг начин. Ново Знание, нова Светлина иде – те ще оправят пътя ви. Това, което сега ви говоря, е само въведение – после ще дойде съдържанието и заключението. Във въведението нещата не са строго систематизирани. Когато дойде Бог, ще ви говори така, както никога в живота си не сте слушали.

7 декември 1919 г. София

РАБОТИ НА ЛОЗЕТО МИ

*Синко, иди днес, работи на лозето ми!
А той отговори и рече: Не ща; но после
разкая се и отиде.*

От Матей 21:28, 29

Съзнателният Живот има две посоки на движение – те не са произволни, нито необходими; те не са насилие, но свободна проява на човешката душа.

В прочетената притча Христос говори за двама снове, проява на един и същ баща, на една и съща майка. Думата *проява* е употребена във философски смисъл. На обикновен език казваме: „Двама сина, родени от един и същ баща и от една и съща майка“. Казано е в Писанието, че Бог извади от Адам едно ребро и направи от него жената – оттук излиза, че първият човек е раждал, но от сърдечната област. Който разбира Божествения език, ще си изтълкува въпроса както е в действителност, без да се съблазни; който не разбира тоя език, ще се съблазни и криво ще го изтълкува. Под *жена* сегашният мъж ще каже, че тя е същество, което гледа къща, готви, ражда деца и ги отглежда; под *мъж* сегашната жена ще каже, че той е същество, създадено да гради къщи, да внася в къщата необходимите блага за поддържане на живота, да се грижи за външните работи. Философията на сегашния живот е съградена върху две основни начала – да донасяш материал за готвене и да готвиш тоя материал. В широк смисъл на думата всички философи, учени и писатели са готвачи. Разликата между тях е само в това, че едните са добри майстори готвачи, а другите – обикновени, прости готвачи. Всеки готвач, който готви добре, изпълнява волята на господаря си; който не готви добре, не изпълнява волята на господаря си. Всяка жена, която обещава на мъжа си, че ще сготви добре, а нищо не готви, прилича на втория син, който обещава на баща си, че ще отиде на работа, а не отива. Жена, която отказва на мъжа си да готви, а след това се разкае и сготви добре, е подобна на първия син.

Аз не разглеждам готвенето в обикновен смисъл на думата. Ако вие го разглеждате в тесен, т.е. в буквален

смисъл, това значи да разбирате аритметичните действия както децата ги разбират. Колко прави $1+1?$ – 2. Колко прави $2+2?$ – 4. Колко ще получите, като съберете $4+1?$ – 5. Числото 2 е резултат, а резултатът в семейството е синът. Обаче числото 2 означава още майката, жената – значи синът се замества с майката. Когато Бог поставил жената в Рая, тя Му казала: „Господи, аз няма да изпълня Твоята воля, имам свои разбирания и ще живея както намирам за добре – ще изучавам нова философия, а не тая, която Ти си въвел“. Тоя разговор между Бога и жената не е станал в Рая; той напомня разговора на бащата с първия син, който първо се отказал да изпълни волята на баща си. Той се отказал да отиде на лозето му, но после се разкалял и отишъл да работи – разкалянието е резултат на големите страдания, през които той минал. Съзнанието му се пробудило и той казал: „Ще отида да изпълня волята на своя баща“. Когато се казва, че жената ще спаси света, разбираме първата жена, която отказа да изпълни волята на баща си. Когато говорим за първия син, разбираме проява на Любовта във всичките ѝ форми.

Казано е: „Любовта ражда живота“ – значи Животът не може да се прояви, нито може да се разбере без дълбоко проникване в Любовта. Под *Любов* не разбирам вашите чувствания, които са само резултат на Любовта. Не се лъжете от приятните чувства – ако едно чувство в началото е било приятно, накрая става неприятно. Закон е: всяко нещо, което започва добре, свършва зле. Това може да се докаже статистически: колко на сто от младите моми и момци, които влизат в живота с радост и надежда, като остарееят, свършват живота си със същата радост и надежда – де остана техният идеализъм? Започват живота си като идеалисти, в средната си възраст стават материалисти, а накрая на живота се разочароват във всичко и казват, че животът няма смисъл. Повечето хора започват живота си добре; обещават, че ще отидат на нивата да работят, а после се отказват – свършват зле. Така свършват всички, които живеят само на физическия, т.е. на материалния свят. Дай в ръцете на такъв човек десет-петнадесет хиляди лева и виж какво ще направи – той ще почне да търка ръцете си, както Пилат изми своите, за да се освободи от всякаква

отговорност. Като търка ръцете си, той казва: „Аз съм свободен от всякаква отговорност – ако направя някакво престъпление, не отговарям“. Вие възлагате надежда на тоя човек, дано свърши някаква работа, но той не я оправдава.

Днес мъжът и жената търкат ръцете си една в друга, но какво излиза от това търкане? И двамата изяждат капитала си. Това не става по закона на необходимостта, но така искат те. Всичко зависи от добрата воля на човека: искаш да си добър – ставаш добър, искаш да си лош – ставаш лош. Защо? Защото и в Доброто, и в злото се крият известни блага. Например заколиш едно агънце, опечеш го – вършиш престъпление; седнеш да ядеш агънцето – изпитваш доволство и приятност. Ако се откажеш да го заколиш, в първо време страдаш, но после си доволен, че не си извършил престъпление. Ако заколиш теленцето си, ще благуваш най-много една седмица, докато изядеш месото му; ако го отгледаш, то ще стане голяма крава, от която ще пиеш мляко, ще биеш масло, а понякога ще си правиш и сирене. Кой от двамата печели повече? Първият мисли, че без месо не може, но като яде месо, ще се натъкне на такива страдания, каквито никога не е помислял. Какво чувство изпитвате към приятеля си, който ви казва обидни думи? От ден на ден вие ставате все по-хладен, по-чужд към него, докато най-после съвсем се отчуждавате и разделяте – каква пакост ви е причинил той? Заклал е вашето теленце.

Христос изнася притчата за двамата синове, за да представи двете категории хора – духовенството, които обещаха, че ще изпълнят Волята Божия, но не я изпълниха; втората категория са бедните, хромите и клосните, които не обещаха да изпълнят Волята Божия, но я изпълниха. На духовенството бяха дадени законът и заповедта, но те не ги изпълниха. Каквото е било духовенството преди две хиляди години, такова е и днес; каквито са били бедните преди две хиляди години, такива са и днес. Ако времето носи живи, съзнателни условия, които хората използват, то дава своето, т.е. то изменя хората. Иначе времето не изменя хората. И сегашните християни не са използвали времето от идването на Христа до днес. Те не се различават много от светските хора: съботен ден, като свършат работата си, светските хора отварят вестниците и преглеждат какво се

дава в театъра или в операта, кой добър певец и музикант е дошъл, за да отидат да послушат музика, да прекарат времето си по-приятно. Религиозните хора търсят по вестниците къде ще се държат духовни сказки или проповеди, за да послушат нещо; те мислят, че прекарват времето си по-разумно от светските, които покрай театри и концерти мислят за ядене и пиене – те казват: „Чухме поне една сериозна проповед“. Казвам: не е само до слушане на проповеди и беседи – прилагане е нужно.

Всяко нещо подлежи на развитие. Както слухът, зрението, обонянието трябва да се развиват, така и духовният живот на човека трябва да се развива. Първо ще слушаш, после ще прилагаш – едното без другото не може. Какво е придобил и научил човек, ако на старини зрението, слухът и обонянието му започват да отслабват или напълно се изгубят? Ще кажете, че в реда на нещата е старият човек да изгуби и зрението, и слухът, и обонянието си – това не е вярно. Ще кажете, че външните обстоятелства налагат едно или друго положение – и това твърдение не е вярно. Дават на някого известна сума, за да се съгласи на нещо, което не е в реда на Божиите закони; ако сумата е малка, той отказва да свърши работата – не се подкупва; увеличават сумата, докато най-после той отстъпи. Близките му го оправдават, че не могъл да издържи под напора на парите – каква сила представляват парите в себе си? Не се оправдавайте със силата на парите, това е криво учение. Парите не са сила – желанието на човека към забогатяване е силно, но не и парите. Отиваш в една църква, дето започват да те убеждават, че само тук е спасението – те казват: „Ако останеш между нас, ще бъдеш спасен“. И това е криво твърдение – църквата, като външен образ, не спасява хората. Само оня може да угътва, който върви в Божествения път. Не върви ли в тоя път, колкото и да говори на хората, колкото и да се моли на Бога, нищо не може да направи. Колко души има между вас, които познават пътя към Бога? Казвате: „Ти нали ни говориш за Бога, нали ни сочиш пътя към Него?“. Така е, аз говоря, вие ме слушате, но ако няма единство между нас, нито аз мога да ви угътва, нито вие можете да ме следвате.

В Германия имало един знаменит проповедник, с красноречието си той увличал стотици хора на своите проповеди.

Една млада красива мома се влюбила в него и започнала да посещава проповедите му редовно – винаги сядала на първо място и с жив интерес следяла всяка дума. Дълбоко в себе си тя си мислела: „Ето един човек, за когото мога да се оженя – с него ще живея добре“. Проповедникът, като виждал предаността на младата мома към неговите проповеди, често си казвал: „Ето, вкарах една овчица в тоя път“. Най-после се оженили, но какво излязло? Двамата синове не изпълняват Божията воля – единият обещава, но не изпълнява; другият не обещава, а изпълнява. Като се оженили, работата излязла другояче; тя казала на своя възлюбен: „Дотегна ми да слушам твоите проповеди, разбрах вече едната страна на живота, искам да разбера другата“ – започнали да четат вестници, за да видят къде се дава концерт, бал или някаква забава.

Сега и аз ви питам: като ме слушате, като посещавате беседите, какво мислите, каква е скритата ви мисъл? Ако съм богат, ще ме обикалят бедни, ще се оплакват, дано оставя на тоя една сума, на оня друга сума, за да ги осигуря. Знаете ли какво прави богатият, като умира? Той завещава богатството си на тоя, на оня, докато раздаде всичко. Това не е изпълняване на Божията воля – това пречи на хората да разберат Живота правилно. Ако и аз съм заинтересован от някои от вас като учени, богати, влиятелни, че ще можете да съдействате на моята работа, също съм на крив път. Ако всички ние, като музиканти на един велик оркестър, се събираме заедно първо да свирим с Любов, а после да делим печалбите си братски, можем да свършим една работа; няма ли единство и хармония между нашите мисли, чувства и действия, нищо не можем да постигнем. Ако аз не ви ценя и отделям трите части от печалбата за себе си, а едната част за вас, законът на пропорцията и отношението между членовете на уравнението не са спазени. Щом законите и отношенията между величините не са спазени, работите всякога пропадат. Бог създаде света от две еднакво интензивни сили, действащи в противоположни посоки.

В притчата за двамата синове Христос не осъжда единия, който не изпълнил волята на баща си, но запитва слушателите си кой от двамата я е изпълнил. Защо не я изпълнил първият? Когато човек изпълнява Божията воля, той прави

това за себе си, а не за Бога – да живееш добре, това е за самия теб, а не за другите. Това не значи, че търсиш начин за спасяване, но да работиш разумно и от своята работа да се ползват близките ти – да живееш добре не от егоистична гледна точка, но за равновесие в живота. Добрият живот уравновесява силите в Природата – засегне ли се равновесието в малкия човешки свят, ще се засегне равновесието и във външния свят. Казват: „Да запалим къщата на еди-кого си“ – знаете ли, че ако се запали неговата къща, ще се запалят къщите и на някои от вашите близки?

Христос пита учениците си: „Кой изпълни Божията воля – който се отказа или който обеща да я изпълни?“. Ако вие сте от тия, които се отказвате, а изпълнявате Божията воля, аз ви похвалявам; ако сте от тия, които обещавате да изпълните Божията воля, а после се отказвате, вие губите условията за вашето повдигане. Новото учение внася нов подтик в хората да разбират нещата правилно, да се стремят към съзнателен Живот. Причините за нещастията и падението на хората се крият в микроскопични поводи – причината за греха е малка, но последствията му са големи. Едно неразумно желание към известна форма или към даден плод създава големи страдания. Ако пожелаеш да имаш къща като тая на своя ближен, ти вече си съгрешил; видиш една красива жена, погледнеш към нея – веднага се заразиш.

Сега аз говоря за жената принципно, а не както вие я разбирате. Според мен мъжът и жената отделно не съществуват – защо? Защото мъжът и жената, както днес се проявяват, са търговски фирми, които много пъти са пропадали. За коя от тия фирми да говоря? – „Аз, Иван, съм честен човек.“ Честен си, но досега си пропадал най-малко сто пъти; надявам се, че ти, Иван, сегашната фирма, ще приемеш Новото учение и ще живееш по нов начин. Няма защо да се докачате – ако не сте разрешили някоя задача, ще си признаете, без да се самоосъждате.

Запитайте се изпълнили ли сте всички добри подтици, които се явяват в душата ви, извършили ли сте всички добри дела, които е трябвало да направите? Вижте колко е готов човек да отговори на оня, който го обидил – ще тръгне от къща в къща да говори по негов адрес, за няколко

часа ще напълни града с лоши думи за него. Следователно, ако искаш бързо да се рекламираш, кажи няколко обидни думи на своя близък. Какво печелите, като препоръчате този човек пред другите хора? Ще кажете, че всички трябва да го познават като нечестен човек – кой човек е честен? За да намерим истински честен човек, трябва като Диоген да запалим свещ и да тръгнем да го търсим по целия свят. Аз вземам думата *честен* в широк смисъл, както се разглежда в Божествения свят. От човешко гледище лесно се намират честни хора, но не и от Божествено гледище. Ето защо нашата работа е да решим отново всички задачи: ония, които са криво решени, ще ги поправим; ония, които още не са решени, ще ги решим по нов начин – това зависи от нас, от нашето добро желание.

Казвате: „Ако условията ни са благоприятни, ще решим всички задачи и ще се развиваме правилно“. Идат благоприятни условия за цялото човечество – това са големите страдания, през които ще минат всички хора, всички народи. На ония, които са трупали милиони, косите им ще настръхнат от ужас, когато банките една след друга започнат да пропадат; ония, които са градили къщи и трупали имоти, ще се видят в чудо, когато всичко изгубят и се намерят на пътя; ония, които са имали стопанство и отглеждали добитък, кокошки, патици, горчиво ще съжаляват, когато мор дойде върху добитъка и птиците им и останат с празни обори и кокошарници. Това е положението, което очаква всички ония, които са вървели по пътя на втория син. – „Кажи ни поне една утешителна дума.“ Ще ви кажа утешителни думи, но само тогава, когато изпълните Божията воля.

Често ви говоря за Знанието като необходимост за човешката душа. Аз нямам предвид онова знание, което е причина за много престъпления. Съзнателно или несъзнателно, много писатели, проповедници, философи заблуждават хората – те всички минават за учени. Какво знание е това, което заблуждава хората? Ние говорим за истинското, положителното Знание, което внася Светлина в човешките умове. Някои казват, че лъжата струва пари – това е въпрос. Всъщност казано е, че краката на лъжата са къси: ако вземеш пари за лъжата, няма да мине много време, ще те уловят и

ще платиш скъпо. Повечето хора много обещават, малко изгълняват – и това е особен вид лъжа. Човек трябва да бъде искрен към себе си, да не карикатури истината. Малцина са ония, които са дали обещание да отидат на нивата и са изгълнили обещанието си. Който не работи на нивата, той попада в закона на кармата и страда; който работи, той има какво да яде, затова е щастлив. Използвайте малкото време, което ви остава; не ви заплашвам, но повтарям: решете още сега да заживеете нов живот, защото малко време ви остава. Това не значи да тръгнете по църквите, да четете Библията и Евангелието, да палите кандила и свещи – Бог не се лъже. Той е сит на човешки обещания – адът е павиран с човешки обещания. Важно е кой ще изгълни Божията воля.

Казано е в Писанието: „Когато Слънцето потъмнее, Луната престане да свети и звездите почнат да падат една след друга, тогава ще се яви знаменията на Сина человечески, който ще прати ангели на Земята, да съберат неговите избраници“.²¹ Какво ли означава това събиране? – „Дано не дойде скоро това време!“ Няма време за отлагане. Всеки трябва да направи завещанието си – ако го направи навреме, ще подобри живота си; мисли ли, че има още време, горко ще пати. Кога ще дойде часът ви и Ангелите не знаят – кои Ангели не знаят? Падналите. И Синовите человечески не знаят – за кои синове се говори? За облечените в плът. Ангелите, които са при Бога, всичко знаят. Навсякъде по света има Ангели и Синове человечески, които нищо не знаят. От Америка се чува гласа на един учен, който казва, че на 17 декември ще се свърши светът; дойдоха при мен две студентки да ме питат какво е мнението ми за това предсказване – питам ги: „Вие готови ли сте за оня свят?“. Как ще се познае свършването на света? Бог ще слезе на Земята и ще Го посрещнат тържествено със салюти. Свършването на света ще бъде велико събитие: реките ще придойдат и ще излязат от коритата си, Земята ще се разтърси и ще се зарадва на Господа, вулканите ще изригнат и със силен гръм ще поздравят Господа. Интересно е да се следи колко салюти и поздравии ще се отправят към Господа. Земята като млада мома ще заиграе пред Него.

Христос запитва днес всички хора: „Кой от двамата синове е изгълнил Божията воля?“. Ще кажете, че оня,

който първо се е отказал, а после се разкалял, той е изгълнил Божията воля. Последният момент спасява положението – в тоя смисъл много добрини и едно добро са равностойни. Важно е какво си направил в последния момент: може да си направил много злини, но в последния момент на живота си да си направил едно добро – то спасява живота ти. Последното Добро заличава всичките ти злини и от Разумния свят започват да гледат на теб като на свой брат. С това не ви утешавам, но казвам: съблечете старите си дрехи и облечете белите, празничните си дрехи. Нали много от вас сте ясновидци – кажете какво ще стане на 17 декември. Ако питате мен, аз ще ви кажа, че на 17-и много хора ще излязат от гробовете си и ще възкръснат. Какво е казал американецът – това е негова работа, аз не отговарям за него; ако пророчеството му се сбъдне, той ще мине за истински пророк; ако не се сбъдне, ще изгуби доверието на хората. И да не се сбъдне пророчеството му, той е накарал хиляди хора да се замислят – на мнозина сърцата се свиват от страх, боят се да не правят погрешки. Колкото е голяма възможността да се сбъдне пророчеството му, толкова е голяма вероятността и да не се сбъдне. Ако сега ви подложат на глад, всички ще гласувате да се отложи това нещо. Защо не искате да гладувате? Защото не сте приключили сметките си. Какво страшно има в смъртта? Каквото и да правите, колкото и да отлагате, все ще дойде едно число 17. Дали единично, или колективно ще заминете за оня свят, не е важно. Иде денят, когато Ангелите ще кажат: „Стига вече, време е да се върнеш при Баща си – тук ще минава регулация и къщата ти ще се развали“. Като знаете това, съветвам ви да се освободите от всякаква омраза, от всякакво съмнение и подозрение.

„Някой си човек имаше двама синове.“ Синът, който обеща да извърши Божията воля, е мъжът, човекът, когото Бог пръв създаде; другият син, който отказа да изгълни Божията воля, но после се разкаля и я изгълни, е жената. Двамата синове, т.е. мъжът и жената, са ония близки души, които живеят заедно в човека. Някога човек обещава да направи едно Добро, но го отлага; вечерта, като съзнае погрешката си, разкае се и изгълни решението си – така човек расте и се развива. Умът обещава и не изгълнява, а сърцето се отказва да изгълни Волята на Бога, но после

се разкайва и изгълнява. Има интелигентни хора, които много обещават, но нищо не изгълняват – от тях нищо не излиза; хората на сърцето, които минават за наивни, глупави, първо се отричат, но после изгълняват Волята на Баща си. Затова казвам, че бъдещата култура е на сърцето. Не ще оживее това, което е в нашия ум – ще оживее това, което е в нашето сърце. Следователно предчувствията на сърцето са по-верни, отколкото мислите на ума. Понеже бъдещата култура е на сърцето, затова Христос ни обръща внимание да обработваме сърцето си. Бих желал в бъдеще всички общества и народи да образуват дружества, да отварят училища за работа върху сърцето – това да не бъде само проект, но да стане действителност.

Какво правят сегашните хора? Образуват едно дружество, съставят устав, представят го в министерството на одобряване, след това викат свещеник за водосвет, избират комисия, която да поеме работата, и докато започне функцията си, то свършва своя живот. Новото дружество няма нужда от никакво регистриране, от никакъв водосвет – решете и приложете решението си, регистрирането му ще дойде свише. Старите дружества ще си вървят по стария път, а новите, които сега се създават, ще се развиват по нов план. Питате ме можете ли да влизате в дружества; човек е сам дружество – ще се запише член на своето дружество. – „Да се женим ли?“ Ако живеете по законите на Бога, няма защо да се жените; ако сте във Неговите закони, женете се колкото пъти искате.

Какво означава женитбата? Питам кой венча първите хора, кой осветява живота на птичките – кой ги венчава? Всяко добро дело се осветява и санкционира от Бога. Днес, като извърши човек престъпление, хваща го полицията и го туря в затвор, после го съдят, държат протоколи и когато произнесат присъдата, осъждат го на десет-петнадесетгодишен затвор – тук остава, докато минат определените години. Когато човек направи едно добро, никой не знае, никаква санкция не се издава. Как ще се оправи светът? Като обърнете нещата: когато някой направи едно добро, санкционирайте го; когато направи престъпление, не издавайте никаква санкция за него. Когато в някое семейство едно от децата е много лошо, майката носи ризката му в

черква, за да му чете свещеникът; според мен майката трябва да занесе ризката на доброто си дете – на него да чете свещеникът. Идеите трябва да се преобразят – Бог е решил да ликвидира със старите и изопачени идеи на човечеството. Как мислите, право ли е това, което ви говоря, верни ли са думите ми? Ще кажете, че са верни. Аз казвам, че моите думи са верни петдесет на сто, а когато се приложат и дадат резултат, ще бъдат верни сто на сто. Процентът на вярващите в България е малък – ако двама души на сто вярват, деветдесет и осем на сто не вярват.

Мойсей отиде при фараона и му каза, че Йехова го праща при него. Наивен беше Мойсей, като мислеше, че фараонът ще го разбере и повярва – той му отговори: „Не познавам Йехова“. Мойсей трябваше дълго време да убеждава фараона, да прави чудеса, докато най-после фараонът се принуди да освободи евреите. След последното чудо фараонът каза: „Да си вървят тия хора – дето искат, там да отидат, там да принасят своите жертви“. Всеки, който иде в света, трябва да бъде като Мойсей. – „Чудеса ли трябва да прави?“ Чудеса и знамения се правят за безверниците, а вярващите не се нуждаят от никакви доказателства. Какво ще бъде знамението за твърдоглавия фараон, за да пусне евреите да излязат от Египет? Земята ще заиграе, както никога не е играла; реките ще излязат от коритата си и вулканите ще изригнат с всичката си сила и мощ. Де ще станат тия знамения? В човешките общества – те ще ви разтърсят така, че всичко старо ще изчезне.

Спомнете си всички какво ви е говорил вашият Баща и какво сте изпълнили от всичко, каквото ви е говорил. Кажете си: „От днес туряме край на стария живот, заличаваме всички стари сметки, всички вземания-давания. От когото имам да вземам, нищо не искам; на когото имам да давам, нищо не давам“. С търговията е свършено вече. Може ли да се живее без търговия? Ще дойде новата търговия – ще продаваш с Любов и ще купуваш с Любов. – „Не искаме да купуваме и продаваме с любов.“ Който иска да се занимава с пари, свободен е – Любовта е за ония, които са ликвидирали със старото. Това не значи като се върнете по домовете си, да започнете да се карате, мъжът да не иска да знае за жена си, и жената – за мъжа си, да кажете, че не

се познавате вече. Всъщност те досега не са се познавали, а трябва да се познаят. Кой мъж е познал жена си и коя жена е познала мъжа си? Те отсега нататък трябва да се познаят и да си подадат ръка за взаимна работа. Кажете на вашите синове и дъщери, че ги познавате вече.

„Това е живот вечен, да позная Тебе, единаго истиннаго Бога.“ Сегашните хора се страхуват да не ги позная. Двете студентки, които дойдоха да ме питат за верността на предсказанието, дадено от американеца, също се бояха да не ги позная. Но аз отговорих на зададения от тях въпрос, без да се впускам в друг разговор. Казах им, че досега хората са били гъсеници, на седемнадесето число ще умрат за тоя живот и пак на седемнадесето ще се превърнат в пеперуди, т.е. ще възкръснат. Те искаха да им кажа нещо за бъдещето; казах им: „Понеже старият свят ще се свърши, няма какво да ви говоря за него; всичко, което ви интересува, има отношение към стария живот – за него всичко е писано, вие знаете това. Следователно мога да ви кажа нещо за Новото, което иде сега“. Казах им, че в света ще станат големи промени. Всичко, което става, е за добро; хората не разбират Доброто, което иде, и го тълкуват криво. Те ще се преобразят, но и светът ще се преобрази. Ще станат промени и на физическия свят – земетресения, бури и други. Кога ще стане това? В бъдеще.

„Това е живот вечен, да познаем Бога.“ И ние трябва да се познаем – да знаем, че всички страдаме, че всички се мъчим, че всички имаме неразрешени задачи. Мнозина си дават вид, че работите им са уредени, а всъщност не е така. В това отношение те приличат на ония ученици, които казват, че знаят уроците си, а като ги вдигне учителят, търсят помощта на другарите си. Някои ученици написват по-трудните формули на ръката си; като ги вдигне учителят, те разказват урока си, а от време на време погледват написаното на ръката, както хиромантът чете бъдещето на човека по ръката. Ако учителят не е прозорлив, пише добра бележка на ученика; ако е прозорлив, казва: „Дай ръката си!“ – погледне написаното и казва: „Много си умен“.

Сега и Христос, като дойде на Земята, ще погледне написаното на ръката на всеки мъж и на всяка жена. Едновременноният учител, като влизаше в клас, преглеждаше

ръцете на учениците, ноктите им, за да види дали са чисти; ако намираше нещо нечисто, вземаше тънка пръчица и удряше по ръцете. Като влезе Христос между учениците Си, няма да се спре само върху външната нечистота, но ще погледне линиите на едната и на другата ръка и ще каже: „Много добре са написани“. Христос не си служи с пръчица или с фалага, както старите учители. Едно време учениците бяха способни, затова ги удряха по краката. Сега фалагата не се практикува в училищата, но в домовете – някога мъжът я прилага, някога жената. Фалаги има в човешките умове и сърца, а те трябва да се махнат.

Желая ви да изпълнявате Божията воля – всички имате възможност за това. Няма сила, която може да ви препятства в изпълняване на Божията воля. Както Бог е всемоушен и свободен да прави Добро, така и вие сте ако не всемоушни, поне силни и свободни да Го подражавате в правене на Добро – понеже не сте богове, не сте всемоушни, но имате сила да се проявите в Доброто. Кога е слаб човек? Когато се отдалечава от Бога; а той се отдалечава от Бога, когато престане да изпълнява Неговата воля. Стар, слаб и сляп си, когато се отдалечаваш от Бога. Какво прави крадецът, като влиза в дома на богатия? Той връзва очите му да не вижда, запушва устата му да не вика, запушва ушите му да не чува – така постъпва и дяволът.

Мнозина идат да слушат беседите ми, но се страхуват да не ги видят външните хора, да не знаят, че ме посещават – защо се страхуват? Ако има човек в България, който говори Истината, който изнася нещата, както са в целокупния Живот и в Разумната природа, това съм аз – от какво се страхувате тогава? Как ще постъпят българите с мен, какво отношение ще вземат към идеите, които проповядвам, за мен е безразлично. Важно е, че хората са малодушни, не се решават да приемат Новото учение. Обаче от където и да е – от водата, от въздуха или от Светлината, те трябва да приемат това Учение. Аз не искам хората да тръгнат след мен, както момите, които се влюбват в един момък (влюбили се четиристотин моми в един момък и всички тръгнали след него, всяка мома искала да го срещне, да си поговори с него) – това би било най-голямото нещастие за мен. Това не са последователи – истински

последовател е оня, който с цялото си същество приема Учението и го прилага. Не е нужно да се възхищавате от моите беседи, нито от мен – важно е да приемете Учението, да го приложите и да решите задачите си. Аз още не съм видял вашите решени задачи. Никой от вас не е решил задачата на Любовта; тая задача не е решена даже и по отношение на близките ви – ако днес дойде Христос между вас, на всички би писал двойка върху задачата на Любовта. Аз ще Го покана някой ден да ви изпита. Сега вие се намирате в положението на двамата синове.

Като се върнете по домовете си, влезте в скришната си стаичка, т.е. вашата душа, и с едри букви си напишете: „Всичко, което е Добро, мога да приема; всичко, което е Добро, мога да приложам. Когато искам да направя някакво Добро, няма сила, която може да ми противодейства – всичко мога да направя чрез Живия Господ на Любовта, който е създал всичко в света“. Това е моят поздрав за 17 декември. Когато дойде Христос, и вие да Го поздравите така. Когато гърмежите започнат да се чуват, когато Земята започне да играе под краката ви, кажете си горните мисли и не се страхувайте – нека тия мисли останат във вас за всички случаи в живота ви. Пазете се от отрицателни мисли, откажете се от всички стари майки и бащи, учители и свещеници в себе си – на стария свят, с който досега сте били свързани, кажете: „Сбогом, нямам вече нищо общо с теб“. На всички свещеници, учители, майки и бащи, синове и дъщери, които искат да служат на Новото и да прилагат новите правила, Христос казва: „Добре дошли при Мене, Аз ще ви сложа богата трапеза“. Това всички ще проверите – кога ще бъде това? Все ще бъде на седемнадесето число, но на кое, не е важно.

Бъдете смели и решителни, че като се върнете по домовете си, да кажете: „От днес изхвърлям всичко старо от сърцето си“. Кажете ли веднъж така, първо вие трябва да повярвате на думите и на решението си. Иначе ще приличате на оная стара жена, която имала една могилка пред прозореца си; тя пречела на Слънцето да огрява стаята ѝ. Една вечер, като си лягала, тя се помолила на Господ да махне могилката пред прозореца ѝ. Сутринта, като станала, погледнала към прозореца и видяла, че могилката е на същото

място. Тогава тя си казала: „Точно така си мислех“ – тя се помолила, но сама не вярвала на молитвата си. Щом не вярва на молитвата, по-добре щеше да бъде да построи къщичката си над могиликата, че да не ѝ засенчва Слънцето.

Сега Христос иде на Земята и казва: „Една стъпка по-горе!“. Вие трябва да вземете една стъпка по-нагоре, т.е. към Небето. Какво разбирате под *Небе*? Да отидеш на Небето, това значи да излезеш от състоянието на гъстата материя, в която се намираш. Сега цялата Земя минава през голямо преобразуване, атомите се преустройват – това ще продължи, докато силите на Земята се уравновесят. Земята ще мине през големи сътресения. Има начини за познаване в коя област на Земята ще станат най-големите сътресения; това на вас не може да се каже, защото ще се уплашите. Когато българите били под турско робство, някои от страх се криели по планините и викали: „Бягайте, че турците ни гонят“; някои по-смели решили да се върнат по домовете си и каква била изненадата им, когато не видели нито един турчин по пътя – страхът ги карал да бягат.

Помнете: дошъл е краят на старото. Не може вече да се живее по стар начин – който иска да бъде щастлив, трябва да се откаже от старото. Вижте какво е политическото положение на народите – цяла Европа е настръхнала, готова е да избухне. Само една искра е нужна, за да избухне цял пожар – целият свят се блъска и лъкатуши. Не се плашете. В тия трудни времена ще познаем Бога, ще разберем, че Той е Велика, Разумна Сила, която превръща всичко на Добро. Само така хората ще разберат, че съществува жив математичен закон, в изчисленията на който нищо не е пропуснато. Бъдете тихи и спокойни и знайте, че времето, в което сега живеем, е най-добро. Може да има фалаги, може Земята да играе под краката ви, гърмежи от топове да тресат въздуха – това нищо не значи. Всичко, което става, е в реда на нещата, няма защо да се плашите. Като мине 17 декември, ще кажете: „Излъга ни тоя американец, създаде ни само излишни тревоги“. Според мен добре е направил той – стресна малко хората, накара ги да се замислят. Като мислите, все ще се откажете от нещо старо в себе си.

Какво означава числото 17? То е съставено от единица и седмorka. Двете числа заедно дават осмorka: $1 + 7 = 8$ – число

на безконечността. Числото 17 ще дойде като Халеевата комета²². Американецът казва, че няколко планети се събрали на едно място; аз продължавам по-нататък: тия планети се събрали на конгрес, за да решават какво ще стане със Земята. Казват, че на Слънцето ще се яви такова голямо петно, което и с просто око ще се вижда; това петно ще създаде голяма магнетична вълна, която ще разтърси Земята. Тая вълна иде за добро, зависи под какъв ъгъл ще удари Земята. Ако ударът падне под прав ъгъл, Земята ще отскочи, без да се засегне; ако ударът падне под наклон, под остър ъгъл, Земята ще се засегне малко – това ще бъде масаж за нея, без да ѝ причини някаква катастрофа. Ударът на магнетичната вълна ще се предаде на цялата Земя, той ще се почувства навсякъде като нов подтик – тая вълна е жива, интелигентна, тя ще промени живота на хората.

Желая ви да възприемете тая вълна и да разберете нейния велик смисъл. Запазете разположението, което имате тая вечер, и си кажете: „Разбирам какво искат да кажат планетите Сатурн, Марс и Венера“. Бъдете в размишление – мислете за Слънцето и за всички планети, които влизат в Слънчевата система. Да изпаднете в дълбоко размишление, това значи да получите Божието благословение.

Вървете без страх и без тъмнина, с обич и със Светлина! Любовта изпъжда навън всякакъв страх. Знайте, че няма да стане нищо лошо – всичко ще бъде за Добро.

14 декември 1919 г. София

ДЕНЯТ НА ДОБРОТО

*За то е позволено да прави някой
добро съботен ден.*

От Матей 12:12

Съботата е спорен ден, или свещен ден. Спорните неща са скъпите неща в живота – всичкият спор в света се дължи на скъпите, хубавите неща. Много спорове ще има и за хубави моми, много глави ще бъдат разбити за тях – защо? Защото са хубави, стройни, а за грозните моми не става и въпрос. Съботата е красива мома, аз я наричам ден на Любовта. И действително, този ден, който трябваше да бъде благословение за човечеството, сега става спънка за него. Онези, които не искат да признаят съботата, не искат да я празнуват, си имат по една събота. Всеки човек си има в живота по една събота, а тя е денят на почивката, на яденето, на пиенето, денят, когато човек се облича добре.

Какво е разбирал Христос под думите: „Затова е позволено да прави човек добро в съботен ден“? На кой човек е позволено? На онзи човек, който стои по-горе от овцата, разумния човек. Хората не могат да разберат смисъла на съботата. Това е денят, в който да знаеш как да промениш настроението на ума, на сърцето си, да промениш настроението на душата си и на Духа си. Съвременните православни, католици и евангелисти празнуват неделята, а съботяните и евреите празнуват строго съботата. Евангелистите нищо не правят в неделя, а съботяните – в събота, както и евреите. Евреинът счита за грях даже да си вакса обувката, да си накладе огъня или да направи някоя друга работа, но когато дойде да вземе някому лихва – десет, петнадесет или двадесет на сто, не счита това за престъпление. Това е разбиране на буквата на съботата, т.е. има събота на буквата.

Казано е в Писанието: „Буквата умъртвява, а Духът оживотворява“. Под думата *буква* всякога се разбира ограничение. Например, когато някой момък се жени, той казва на момата: „Аз ще те оставя да празнуваш съботата, т.е. в дома ми ще бъдеш свободна, аз ще те любя, ще те обичам“, но щом се ожени, той тури другата събота и казва: „Това не

ДЕНЯТ НА ДОБРОТО

е като у вас“. Започва тя да работи в кухнята и оттам никъде другаде не може да излезе, не ѝ се позволява никаква събота. Съвременните религиозни разбирания внасят същите идеи в човешките умове, с които се ограничават; и сега спорят дали съботата да празнуват, или неделята – не спорят дали трябва да се обичат, а дали да празнуват съботата или неделята. Турците празнуват петъка, а българите имат три дена – вторник, петък и неделя, а понякога празнуват и половината от съботата. Защо българите празнуват вторника, петъка като дни, в които не се работи, а после и неделята? Защото така е писано в техния обичаен закон. Христос определя съботата като ден, в който е позволено човек да прави Добро. Как е възможно човек да прави през другите дни Добро, когато той е зает с другите си работи? Понеже седмият ден е на Господа, казва се, че е позволено някому да прави Добро в съботен ден. Не мислете, че празнуването на съботата става като някакъв механически процес, чрез който ще станете по-добри. Аз наричам съботата ден за наука, в който човек трябва да работи и гради. През шестте дни човек ще се мъчи и труди, а през седмия ден ще работи. В първия ден ще се мъчи, във втория ще се труди, а в седмия ден ще работи. Работата е най-възвишеното, най-благородното, най-великото нещо в света – тя е най-великата наука на бъдещето. Затова е позволено да прави някой Добро в съботен ден.

„Не само че не е забранено, но е позволено“ – казва Христос, а в оригинала означава, че човек трябва да прекара съботата само в Добро. Сега да определя какво означава думата *добро*. Думата *добро* определя качествата на всички наши действия, то е плодът, а Христос казва: „По плодовете ще се познаят“. Не може да има Добро в човешкия Живот, ако няма плод, следователно добродетелта не е нещо отвлечено, а реално, то е есенцията на човешкия Живот – смисълът на човешкия Живот е Добро. Правдата, Истината, Мъдростта, Любавта са силите, които работят за Доброто, за да се реализира то в човешкия Живот. Както плодовете определят качествата на дървото, така и Доброто определя качеството на човека. За да обичаме плодните дървета, ние се ръководим от качеството на техните плодове. Онази ябълка, която

дава най-доброкачествени плодове, се ползва от нашите най-големи грижи, най-голямо внимание и обич – защо? Защото плодовете ѝ са хубави и вкусни. Ако тази ябълка престане да дава плодове, няма смисъл да я отглеждаме.

В Духовния свят човекът е дърво. Както плодните дървета са необходими за човешкия Живот, така и човешките добродетели са необходими за Ангелите, защото чрез тях те се хранят. Ако ме запитате: „Защо Ангелите се интересуват от нас“ – защото имат нужда от плодовете на нашите добродетели. За да може да разберете дълбокия смисъл на това Добро, трябва умът, душата и сърцето ви да бъдат в пълна хармония – човек не може да прави Добро, ако умът, душата и сърцето му не са в съгласие. Щом мислите дали трябва да се прави Добро, или не, вие сте от ниска култура – в Небето няма двусмислие за Доброто. В Духовния свят никак не става въпрос дали трябва да се прави добро, или не; Доброто е смисълът на Живота – когато престанеш да правиш Добро, ти си мъртъв човек. Всяка мисъл и всяко благородно чувство произтичат от Доброто, което вършим; добрите желания и добрите мисли произтичат от Доброто, те са процес на растене у нас. Когато посеем една семка, ние имаме първия процес – поникването на растението, втория – на прорастване, третия – на цъфтене и четвъртия процес – връзване на плодове. Следователно Доброто, плодът в човека, може да се яви само в неговата душа, а в окултизма наричат това Причинно тяло у човека.

Всяка семка е една причина. Съвременната култура, движението на човечеството се дължи на тия семки на Доброто от миналото, а в бъдеще тези семки ще дадат бъдещата култура. Всички други педагогически възгледи за възпитанието аз наричам дресировка, т.е. безплодни растения. Такова е например растението фикус – има ли то някакъв плод? Няма. Много хора в съвременния живот мязат на фикусите. На Земята може да растат фикуси без плодове, но на Небето не може да има такива; ако искаш да бъдеш небесен фикус, трябва да имаш плод.

От какво се парализират човешките добродетели? Те се парализират от низшия ум на човека и от неговите страсти, защото съвременните хора са роби на своите страсти, които само разрушават, а не създават. За едно приятно

удоволствие човек похарчва хиляди, пожертва даже живота си и живота на другите, а в това приятно удоволствие няма никакъв плод. Ние мязаме на онази туристка американка, която за да опита Любовта на своя възлюбен, го накарала да се качи на една отвесна скала в Алпите и да ѝ откъсне оттам една от редките алпийски рози. Той се качил на скалата, откъснал розата, подал ѝ я. Тя я турила на гърдите си и се усмихнала, а той след това ѝ рекъл: „Сбогом“ – за едно свое удоволствие тя изложила живота му на опасност. По същия начин и ние излагаме Бога на изкушение – ние казваме: „Господи, дай ни удоволствие, пари, къщи и прочее“, но като ни даде всичко това, Той ни казва: „Сбогом“. Тогава ние сме богати хора, всичко имаме, но Господ не е при нас.

Мен ме учудва това положение на съвременните религиозни хора – по-твърдоглави, по-упорити и своенравни хора от религиозните не съм виждал. Аз вземам думите *религиозни хора* в най-широк смисъл: аз считам съвременната религия като един костюм или парфюм, с който прикриваме всички наши лоши постъпки и всички наши грешки – религията е едно модерно изобретение. Никъде в Евангелието не се споменава думата *религия*; когато хората са изгубили смисъла на съботата и правенето на Добро, тогава са турили думата *религия*. И сега постоянно спорят дали някой е религиозен, или не.

Няма по-религиозен век от сегашния. Вземете един човек, който принадлежи към някоя партия и вярва в нея – той е готов да жертва живота си заради нея. А колко пъти той е излагал живота си и живота на цялото си семейство заради тази партия, колко пъти е пукана главата му за тази партия! Той си казва: „И нашата партия ще дойде на власт“; чака той партията си, а докато дойде тя, колко пъти ще яде бой, колко пъти ще се връща с разбита глава вкъщи. Всички живеят с тази религия, качват се и слизат, чакат някоя промяна от нея. Никоя партия няма да донесе някаква промяна и облага в живота, защото тя самата иска, а не дава. Наистина, тя ще намали данъците с пет-десет на сто, но затова от друго място ще ви ги вземе повече; тогава ще запитате: „Какво да правим?“. Ще орете земята и ще молите Бога да ви даде повече жито, отколкото по-рано сте имали, за да може да давате – в изобилието е спасението.

Когато хората кажат, че искат да бъдат културни, казвам, че всички трябва да се върнат към земята – да орат и сеят. Сега сме се събрали всички в градовете, разпределили сме се на занаяти, едни работят, а други очакват наготово – затова са тези злини. Аз нямам нищо против този ред на нещата, той е много естествен, но тъй, както ние го използваме, ние бедстваме и се душим в тоя ред. Ако посетите Лондон, ще видите, че той е толкова много прокопан, толкова много опушен, както никой друг град – седем милиона хора живеят там и очакват някакво бъдеще. Тези хора се събрали там и чакат случаи как да се изнудят един друг – това е култура на изнудване. Лондон има такава тъмна страна, както никой друг град в света – всички култури са пренесени там от паметивека, от разни епохи и времена.

Христос подразбира Новата култура, като казва: „Позволено е на онези хора, които ще дойдат в бъдеще, да правят Добро в съботен ден“. В какъв смисъл е позволено? Позволено е на опитния хирург да прави операции, но на неопитния, на глупавия не е позволено. Например ти си религиозен човек и трябва да отидеш да утешиш някого – позволено ти е да направиш това, ако знаеш как, но ако ти нарушиш мира му, кракът ти не трябва да стъпва там. Не мислете, че е лесно да правиш Добро – това е велико изкуство. Ако дойда във вашата къща да ви проповядвам ново учение с цел да ми станете последователи и после ви оберат, аз се ръководя от материални облаги – това не е добро дело, а търговска сделка. Така ще дойде при теб някой търговски агент, много учтиво ще представи мостричките си, ще те почерпи, ще разговаря за едно, за друго, докато замае главата ти и направи сделката си – и този човек бил религиозен! Аз не разбирам такава религия. „Спорът на всички религиозни секти е спор търговски“ – тъй казва Невидимият свят. Това са хората на миналата култура. А хората на бъдещата култура, които ще имат за девиз да правят Добро от Любов в съботен ден, това са новите хора и те имат на челото си особен знак, а под езика си имат особено камъче. Езикът, очите на тези хора са другояче устроени: техният поглед е дълбок, в него няма никакво раздвояване, в очите им има само една мисъл, а тя е *Любов и безкористие*. Празни думи са *Любов и безкористие*, нали?

Разбирате ли какво нещо е безкористие, опитвали ли сте го поне един път в живота си? Опитали ли сте поне един път в живота си какво нещо е Любов?

Един евангелски проповедник ми разказваше една своя опитност. Дълго време той се молил Богу да му даде възможност да опита Божествената Любов. Един ден го обхванал Духът и той се почувствал като надут, легнал на корема си, не могъл да се побере в себе си, боял се да не се пукне – толкова широко и пълно нещо го обладало. Започнал да се моли на Бога да го освободи от тази широка Любов, за която не бил готов – легнал на корема си и започнал да рита. Защо ритал? Защото не искал да даде. Когато някое дете вземе една ябълка, а майка му иска да я вземе, то рита – защо? Защото не иска да я даде. Конят рита – защо? Защото не иска да даде. Хората говорят лошо с езика си – защо? Защото не искат да дадат. Затова е позволено на новите хора да правят Добро в съботен ден, за да повдигнат човечеството.

Съботата е ден Божествен, който ще ни повдигне и преобрази съвършено, а с това и ние ще преобразим света. Не казвам, че като дойде съботата, ние ще трябва да напуснем всички занаяти. Не, занаятите ще се осветят и ще бъдат Добро за нас, ще бъдат обосновани на това да правим Добро в съботен ден. Не разбирайте, че аз искам да разрушавам вашите възгледи – не, аз искам да махна праха от очите ви. Като дойда при вас, най-напред ще ви науча как да си измивате очите, ще ви дам вода за тази цел, а после ще приказваме. Учили ли сте изкуството да си миете очите? Аз бих ви препоръчал да направите следния опит: ако си неразположен или не можеш да разбереш някой предмет, или някой човек ти е неприятен, вземи един леген с чиста изворна вода, подигни очите си към Бога, тури лицето си вътре в легена, отвори очите си, направи няколко мигания във водата и кажи: „Искам моят ум да бъде чист като тази вода“ – тогава виж дали си изменил настроението. Ако не си го изменил, тури лицето си още един път във водата – направи това няколко пъти и виж какъв ще бъде резултатът. Водата е емблема на Живота. Ние трябва да вложим в себе си мисълта да правим Добро. Всеки от вас трябва да си каже: „Аз ще бъда добър“ – но това да не става механически.

Това показва, че ще трябва да посаждаме у нас всички плодни дървета от райската градина. Когато дойдат новите хора, тогава в сърцата, душите и умовете им ще може да виреят тези възвишени мисли и чувства.

При сегашните ваши схващания не може да се разберем. Като ме слушате, вие ще кажете: „Този човек православен ли е, като говори така? Ако е православен, вярно говори, но ако не е такъв, не го слушайте“. Ако ме слуша някой евангелист, ще каже: „Евангелист ли е?“; ако не е, ще каже: „Не го слушайте, не може да говори истината“. А някой патриот ще каже: „Ако е патриот, вярно говори, но иначе не е вярно това, което казва“. Някои питат: „Свършил ли е нещо? Ако е свършил, ако е учен, вярваме му“. Ако ме слуша някой учител, ще каже: „Ако е учител, вярваме му“. Започват всички хора да приказват, но не е тази Божествената мярка, с която може да мерим нашите постъпки. Може да съм православен, евангелист, патриот, някой учен или какъвто и да е друг, но това още не показва, че говоря право. Може да съм заинтересуван, може да проучвам Евангелието от интерес, за да видя дали ще мога да се прехранвам с него и т.н. Евангелистите ще кажат: „Православните свещеници изнудват“ – ами другите не изнудват ли? Да, православните изнудват с котлето на лице, а протестантите по скрит начин, отзад – това на какво прилича?

Един турчин си купил овен за байрама и го турил на гърба си, за да го занесе на ходжата да му чете. По пътя овенът го ритал много по гърба. Турчинът се ядосал и през целия път го ругал, казвал му *домуз*, *гяур* и прочее. Като стигнал при ходжата, той му казал: „Аз нося един овен да му четеш, ще го коля за курбан, но из пътя го рутах много, защото той ме рита по гърба – става ли той за курбан?“. Ходжата му отговорил, че този овен е негоден и ще трябва да донесе друг. Купува турчинът втори овен и го занася на ходжата. Из пътя овенът пак ритал, но турчинът си мълчал и си мислил: „И ти си като онзи, и ти риташ, но няма да ти казвам нищо, защото ще трябва да купувам трети“. Аз казвам: „Ако риташ, и ти си от тях“.

Затова е позволено на човек да прави Добро в съботен ден. Човек трябва да излезе извън своя егоизъм, да отвори душата си на Божественото слънце, да излезе из рамките

на сегашните си възгледи. Сегашното човечество е пълно с лицемери. Гледам – мъж и жена вървят тихо, благочестиво, но едновременно и двамата се контролират да не би единият или другият да поглежда тук-там – „религия“. Когато мъжът го няма, жената е свободна да си поглежда, дето иска, но дойде ли мъжът, жената става благочестива; така е и с мъжа – това било „религия“. Защо мъжът или жената в присъствието един на друг да не са свободни да поглеждат, дето си искат, какво лошо има в това? Това ограничение произлиза от факта, че в нашата душа няма събота. Някои ме запитват: „Кога ще се облагороди човечеството, кога ще се запознаем с новите идеи?“. Казвам: новите идеи не могат да дойдат, докато не дойде съботният ден, докато не се научим да правим Добро в събота.

Вземете всички съвременни писатели, от какъвто калибър и да са, и ми покажете един от тях, колкото виден и да е той, който да посочи един начин, един прав път, по който трябва да живеем. Всички имат една тактика – започват въведението, а като прочетеш цялата книга, същественото остава неразрешено. Този автор пише в книгата си, че разрешението на този въпрос ще намерите в книгата на еди-кого си; отправяте се при другия автор, но и той не разрешава главния въпрос и ви отправя при трети автор; започвате и него да четете, но и той не ви задоволява. Ходиш, ходиш от автор на автор и виждаш, че всички са търговци. Единият казва: „У мен няма такава стока, каквато ми искаш, иди при друг“; този вторият казва: „Аз свърших каквото ми искаш, иди при друг“; отиваш при трети, и той казва същото и т.н. Най-после ти казват: „Ще остане до второ разпореждане и когато дойдат нашите стоки, когато направим сделките си, ще ти услужим“ – така е било, ще обикаляш дюкяните. Но за бъдещата култура трябва да имаме поне две-три ръководни правила, които да прилагаме в живота си: първо – заради Любовта на Бога мога ли да извърша това? Второ – за доброто на моята душа мога ли да направя това? И трето – за благото на моя близен мога ли да сторя това?

Аз съм дошъл да кажа една велика Истина – какво говори Господ, когото познавам много добре. Комуто съм казал тази Истина и я е проверил, винаги е имал резултат. Всичко, което казвам, подлагам на строг научен опит.

Всеки, който иска да направи с мен опит, не може да се отърве тъй лесно. При мен са идвали някои да ги лекувам; аз ги питам: „Вие сте обиколили всички лекари, готови ли сте сега да служите на Бога, да посветите на Него живота си? Ако сте готови, добре – ще ви помогна“. Някой иска знания – готов ли си да посветиш живота си на Бога? Ако си готов, ще ти открия някоя велика тайна, а ако не си готов, ще ти говоря за ябълки, круши, листа, клончета и други подобни, но няма да ти кажа никаква тайна – и аз си имам известни ръководни правила, които никога не престъпвам. Ще ме попитате защо ще постъпя така – отговарям: готов ли си да правиш Добро в съботен ден, готов ли си да служиш на Господа, Когото аз познавам, от Когото произтичат всичките блага, Който е направил всичко в света и Който е дал Живота на хората? Готов ли си да Му служиш? Тогава и аз съм готов да ти служа. Но ако не си готов, аз ще ти говоря само за лук. Това е категорично Учение и всички Велики учители са правили така.

И тъй, Новата култура изисква да се прави Добро в съботен ден. Ако бихте приложили новите правила, голям резултат щеше да има. От толкова години в София аз си хабя езика, но резултатът е малък, защото я няма съботата – това, което изисква съботата, го няма. Аз забелязвам това даже и между моите най-близки: щом се съберат, стоят един до друг, но се чувства една натегната атмосфера помежду им, не се спогаждат. Казвам: празнуват съботата в себе си, но аз ще ви говоря за лука. Знаете ли, че ако бихте отишли на Небето, само за един лош поглед като тези, които отправяте тук, на Земята, биха ви изключили за десет хиляди години? Ако един Ангел би погледнал накриво, ще го изключат за десет хиляди години от Небето – толкова строго е правилото.

Някои от вас искат да отидат на Небето; благодарете, че не сте там при сегашното си състояние. Сега ви прощават, защото сте на Земята в опитно училище; на Земята всичко е позволено, но в онова чисто място, за което се готвите, човек трябва да бъде съвършен – там опити няма. В оня свят няма скръб и плач – и в Писанието е казано: „Ще обърша сълзите им и скръб няма да има, всички ще бъдат радостни и весели“. Знаете ли какво е

Радост и Веселие? Какво велико самопожертване е от страна на някой Ангел, който се занимава с разрешаването на велики въпроси и като види, че някоя душа страда, веднага напуска работата си и отива да ѝ помогне, да я утеши. Кой от вас би направил това? Наистина, ние бихме направили много нещо за известни хора, ако те ни са симпатични – на симпатичния човек всеки може да направи услуга. Един кавалер е готов да послужи на симпатичната мома с всичко, от което тя се нуждае, но на грозна разноголеда камбуреста мома – нея никой не поглежда. Питам: какви са вашите убеждения, щом постъпвате така?

Ако дойде Христос, на когото се надявате да оправи света, мислите ли, че Той ще говори навред? Изпъдете този дявол от вас, който е обсебил всинца ви. Доста вече осем хиляди години слугуване и робство на него! Кажете на този дявол: „Вън! Ще си вземеш всичките партакешии и пари!“. Да излезе на двора, но вътре в душата ви да не остане ни помен от него – кажете му: „Ако ти не излезеш, ние ще излезем“. Много пъти дяволът не се съгласява да излезе и ти започваш да правиш договор с него, да се помиряваш – не, свърши веднага с него!

Защо Христос е разделил този стих от прочетената глава, дали по случайно съвпадение? „Колко е по-добър човек от овцата“ – то значи: колко е по-добро Доброто от съботата. И аз турям съботата като емблема на Любовта. Ако правите Добро в съботен ден, всички болести, всички нещастия ще изчезнат от вас – това може да го знаете като нещо положително. Ако детето ти се разболе, прегледай коя събота не си направил Добро – поправи грешката си, търговията ще ти тръгне. Написал си някоя книга, не ти върви продажбата ѝ – поправи грешката си, работата ще ти тръгне. Съботата ти бърка във всичките работи, затова бъди изправен към нея – всичко ще ти бъде добре. Този въпрос за мен е много ясен. Някой ме пита: „Защо да правим Добро?“. Без да правим Добро, не може да направим крачка напред – това е математическа аксиома. Ако тръгнеш на път без хляб, накъде ще отидеш? Направете опит колко километра може да извървите без хляб – може да извървите например петдесет, шестдесет, най-много сто километра, но после ще спрете. Следователно Доброто

е силата, храната, чрез която човешката душа може да се движи и еволюира в този свят. Всяко Знание, всяка Мъдрост ще се обосновава върху плодовете на тази добродетел – затова трябва да правиш Добро, ако искаш да забогатееш и да се развиеш в най-широк смисъл.

Всеки ден има свое предназначение, но хората, като не разбират това, не отдават истинския смисъл, който дните имат в човешкия живот. Например в първия ден Бог казал: „Да бъде виделина!“ и видял Бог, че виделината е добро; и станало вечер, и станало утро – ден първи. Това е неделният ден – денят на Виделината. На втория ден Бог разлъчил водата от вода, т.е. разделил Висшия живот от низшия, понеже водата, както казах, е емблема на Живота. Той създал твърдта като граница между тия два живота и понеже еволюцията на този ден не е завършена, Бог не се е произнесъл върху него; и станало вечер, и станало утро – ден втори. В третия ден Бог заповядал да се събере водата, която била под Небето, т.е. низшия живот, в едно място и да се яви сушата, която е емблема на човешкия мозък и на човешкия ум. И нарекъл Бог събраната вода море, а сушата – земя. И видял Бог, че това е добро, и затова рекъл на земята да произведе всички видове растения, като подразбирал да се явят всички добри мисли в света; и станало вечер, и станало утро – ден трети. А в четвъртия ден Бог рекъл да се явят двете големи светила на твърдта небесна, за да разлъчат деня от нощта. Той е подразбирал: първото светило, голямото, е умът, а второто – сърцето, чрез които човек да прави разлика между Доброто и злото, т.е. да разграничава едно състояние от друго. И тъй, четвъртият ден е ден, в който трябва да се създадат условията за развиването на човешкия ум и човешкото сърце. И направил Бог всичките звезди, които означават всичките сили вътре в човешкия Живот, поставил ги на твърдта небесна, която подразбира човешката душа, за да светят на Земята заедно с голямото светило – ума, и малкото светило – сърцето, за да владеят на деня и нощта и да разлъчат Виделината от тъмнината; и видял Бог, че е добро, и станало вечер, и станало утро – ден четвърти. И рекъл Бог в петия ден водата да произведе всички видове гадина одушевени и птици, за да летят над земята, под твърдта небесна; а те означават всичките стремежи и

ламтежи на човешкия живот. И понеже това давало насока и смисъл на човешкото развитие на Земята, Бог видял, че е добро, и ги благословил да се плодят и множат – затова и нашите желания постоянно, всеки ден се плодят и размножават; и станало вечер, и станало утро – ден пети. И в шестия ден Бог рекъл да направи човека, т.е. разумното, по образ и подобие Свое, за да владее над морските риби – над своите земни желания, над небесните птици – над своите мисли, и над скотовете на всичката земя, значи – над своите пориви, над всичките гадове, които пълзят по земята, т.е. над своите страсти, които пълзят в неговия мозък. И след това Бог вдъхнал на човека Своего дихание, дал му е Разумната душа, за да Го познава във всичките си пътища и да работи и действа тъй, както Бог е работил.

И така, когато искаш да посетиш някого, да осветлиш живота му, ще отидеш при него само в неделята, защото тя е ден на Виделината – значи ще му занесеш Виделина. Когато искаш да посетиш някой болен, ще направиш това в понеделник, защото този ден носи Живот в себе си, и прочее. А в седмия ден Бог си починал – това подразбира, че седмият ден е ден на Доброто, в който Бог е почнал да проявява Своята Любов към човека. Затова го е поканил да участва в това велико Божествено дело на Божествения живот.

И тъй, приложете съботата в живота си по новия начин – опитайте това, което ви казвам. Доброто и Любовта трябва да бъдат празнични дни за човека – това трябва да бъде почивката му през целия му живот.

21 декември 1919 г., София

ДОБРИЯТ ПАСТИР

*Аз съм добрият пастир и познавам
моите, и моите мене познават.*

От Йоанна 10:14

Тоя стих и досега е неясен и неразбран както за културните хора на сегашното време, така и за духовенството – всички му дават такова значение, каквото в действителност няма. Преди да обясня вътрешния смисъл на тоя стих, ще направя едно въведение. Например някой пита: „Ти религиозен ли си?“ – той мисли, че религията е всичко. Религията е само една трета от Истината; значи религиозните познават само една трета от Истината, следователно не им се сърдете, когато правят погрешки. – „Ти духовен ли си?“ – духовните познават две трети от Истината, и на тях липсва нещо. – „Ти Божествен човек ли си?“ – Божествените хора познават цялата Истина, т.е. три трети от Нея. Ето защо, за да познае човек Истината, трябва да бъде едновременно и религиозен, и духовен, и Божествен.

Как се проявява религиозният? Като срещне беден, окъсан човек, той ще го заведе в един магазин, ще му купи дрехи и ще го изпрати да си върви. Той има дрехи, шапка, но е гладен; още на пътя му премалява, не може да върви – дрехи има, но хляб няма. Среща го духовният – той го завежда в дома си, нахранва го добре и го оставя да ношува при него; тръгва тоя пътник в живота, пада, става, докато един ден счупи главата си. Среща го Божественият човек, поканва го в дома си и започва да му говори – дава му знания, запознава го с Истината, която му дава възможност да живее добре. Истинският човек включва и трите прояви на Живота – физическите, Духовните и Божествените. Физическият живот има отношение към формите, т.е. към религията; Духовният живот има отношение към съдържанието, т.е. към чувствата, а Божественият живот – към смисъла на нещата, към Любовта.

„Аз съм добрият пастир“ – какво означава пастирът на физическия свят? Всички поданици на една държава са овце, а техният управител, т.е. главата им, е пастирът;

всички хора в църквата са овце, а владиката или проповедникът е пастирът; всички ученици в училището са овце, а учителят им, който ги събира да се учат, да се упражняват, е техен пастир. Навсякъде хората се упражняват; и в църквата се упражняват: те се молят, коленичат – това са все упражнения, това е прост начин за разбиране на религията. Каквото и да правите, важно е да се научите да мислите право. Под право мислене не разбирам логично мислене; право мислене е, когато във всяка мисъл вземат участие и умът, и сърцето, и волята. Там, дето умът, сърцето и волята се проявяват отделно, злото се вмъква.

Днес учени и религиозни очакват Христос да дойде на Земята – какво ще направи Христос, ако дойде на Земята? От паметивека се явявали и сега се явяват велики хора – учени, проповедници – и всички говорят за хляба, как да се осигурим. Какво са постигнали досега? Тия учени и философи аз ги наричам проповедници на самуна. Казвам на тоя проповедник: „Ти си религиозен, добре правиш самуните“. – „Аз не ходя на църква.“ Не е важно, ти можеш да месиш хляб. Едно се иска от всички: да изправим живота си. Всички хора страдат, боледуват, липсва им нещо (не се обиждайте от това); може да ви липсва нещо обикновено: дреха, обувка, украшение – важно е, че ви липсва нещо. Тая липса не изменя характера ви. Казваш: „Всичко имам, но съм гладен“; значи пак ти липсва нещо – храна. – „Тоя човек е неморален, не може да издържа“ – гладен е човекът; нахранете го, за да се бори и устоява на всички сили, които работят против него. – „Той е грешник, трябва да се изгъди вън от обществото“ – гладен е човекът.

Учените ще започнат да обясняват какво нещо е гладът и какво – жаждата, отде произхождат. Те определят какво нещо е водата, но това определение е религиозно. Според мен сегашната наука е религиозна, понеже се спира главно върху формата на нещата; в тия форми или няма съдържание, или е налято малко съдържание – това не е обидно, то показва, че науката има още много да придобива. Че шишето е празно, нищо не значи – то трябва да бъде чисто, че като дойдете до извора, да го напълните с чисто съдържание. Всеки трябва да се запита: „Шишето, което нося, празно ли е и чисто ли е?“. Ако някой си отговори, че

пишето му е пълно, това е половина Истина – той трябва да знае с какво е пълно. В някои случаи предпочитам пишето да е пълно, а някога обратно – да е празно; някога предпочитам плюс, а някога – минус. Ако твоят плюс подразбира актив в Живота ти, той е намясто. Имаш пет хиляди лева и още пет хиляди стават десет хиляди лева – ти си богат човек; ако имаш пет хиляди лева дълг и още пет хиляди дълг, ти имаш плюс, т.е. събираш ги, но накрая плюсят става минус – това е дълг от десет хиляди лева.

Мнозина казват: „Ние трябва да бъдем активни, а не пасивни, животът е борба“ – това е една трета от Истината. Борба съществува, докато чукаш камъните и докато направиш къщата си; щом направиш къщата и влезеш в нея, борбата не е намясто – в тоя случай животът не е борба; борите ли се, това показва, че сте неразумни хора. Казвате, че само революцията ще оправи живота – знаете ли какво е отношението на човека към революцията? Каквото е отношението му към рициновото масло, такова е отношението му към революцията. Кога взема рициново масло? Когато е запечен и не може да се освободи от нечистотиите си. Рициновото масло произвежда революция в червата му и той се освобождава от затруднението си; щом се очисти, не търси вече рициново масло. Следователно революцията е преходно състояние, което има за цел да възстанови реда в Божествения живот; веднъж нарушен, тоя ред непременно трябва да се възстанови – дали ще взимате рициново масло, или гореща вода, ще имате един и същ резултат.

И тъй, разсъждавайте право, за да дойдете във връзка с Великата Разумна Природа, за която мнозина мислят, че е мъртва, неодушевена – те мислят, че камъните, растенията, животните са съвършено несъзнателни същества. Следователно само човекът има право да урежда Живота. Ако дойде една комисия от Слънцето, за да прегледа живота и културата на Земята, какво би казала? Каква култура има в тоя дом, дето мъжът и жената се хващат за косите и се бият? Това е културата на Тарас Булба²³, който искал да опита силата и смелостта на синовете си – той искал да знае готови ли са да се борят с мъчнотииите в живота. Сега и ние в някои случаи ще се борим, в други случаи ще правим

революция, а в трети – ще градим. Всички сте правили революция; ако кажете, че не сте правили революция и сте кротки хора, аз ще остана на особено мнение – кой от вас не е дърпал косата на по-малкото си братче или сестриче, кой не е пръскал другарите си с вода? Казват за някого, че е отличен човек – колко пъти е дърпал косата на своето братче и сестриче? – „Да го изберем за управител“ – той ще оправи работите толкова, колкото е оправил своето братче и сестриче. Следователно, когато назначавате някого за министър, попитайте как се е отнасял с по-малките си братчета и сестричета – ако се е отнасял добре с тях, той ще оправи България или коя и да е държава. Аз говоря принципно. При всяко отклоняване от тоя въпрос всякога ще ни липсва или една трета, или две трети от Истината, все ще липсва нещо. Човек и като религиозен, и като духовен може да бъде добър или лош, да му липсва нещо; само когато стане Божествен, човек се свързва с Бога – за него се казва, че е създаден по образ и подобие Божие.

Казвам: човек трябва да бъде свързан с Бога. Думата *свързан* е неразбрана – да се свържеш с Бога, това значи да разбираш закона на служенето. Като си свързан, ще обичаш Бога; като Го обичаш, няма да стоиш при Него, а ще Му служиш. Хората ходят на църква, молят се, но когато излязат от църквата, пак вървят по стария път – те казват: „Христовото учение е неприложимо“. Не е така – който е готов да служи, всякога може да го приложи. Както и да служите на старото учение, бирникът всякога ще дойде; който министър и да дойде, бирникът ще ви посети; която майка и да дойде, няма да се освободите от бирника – важно е как ще се справите с него. – „Бог да ни помогне!“ Щом искате Бог да ви помогне, научихте ли Неговия велик закон на Любовта? Оня, който не е показал милост, и спрямо него Бог не може да покаже милост; ако ние имаме Любов, и към нас хората ще бъдат милостиви.

Христос казва: „Аз съм добрият пастир“. Аз определям Доброто като качество на човешката воля. Човек не е нито добър, нито лош – това зависи от момента, когато проявява Доброто или злото. Ако проявява разумната си воля, той е добър. Добрият човек дава добри плодове, без червеи – плодовете му са сладки и малко кисели.

Помнете: всичко, което ви говоря сега, влиза в Живота – никой не може да се освободи от влиянието на моите думи. Те ще произведат своя ефект най-много след хиляда години. Казвам *моята мисъл*, като подразбирам Новата мисъл, т.е. мисълта на живия Бог, с когото съм свързан. Както Бог мисли, така и аз мисля; каквото Той пожелае да направя, това върша аз. Всеки може да бъде такъв – това не е мъчно, но герой трябва да бъде човек. Много хора са герои на бойното поле, но щом дойдат в обществото, не са смели – те се страхуват как ще преживеят, какво ще стане с децата им. Затова някой казва: „В тоя живот не може без лъжа“ – той не знае, че чрез лъжата именно ще умори децата си. Лъжата е красива жена, която е изгубила честта си; за такава жена се казва: „Пусни красивата жена без верижка, ще се върне с верижка“ – аз вземам думата *верижка* в широк смисъл.

Питам: на кого искате да угаждате? – „На обществото.“ На кое общество? – „На свещениците.“ На кои свещеници? Ако е въпрос за истински човеци, къде са те? И Диоген навремето си ги търсеше със запалена свещ, дано ги намери. Де са ония хора, които побеждават със своята воля? Аз не търся силни хора от миналото, но сега искам да ги видя – ако днес си добър, и в бъдеще ще си добър. – „Ще стана добър.“ Защо не си добър и сега? Ако в бъдеще станеш добър, и днес можеш да бъдеш такъв – сегашният момент гради и създава. И Бог гради и създава в настоящето, а не в миналото – грешните хора са в миналото. Сегашните хора се делят на десни и леви, религиозните се борят да седнат отдясно на Отца. Аз бих желал да върша Божията воля във всеки даден момент – нищо повече не желая. „Аз съм добрият пастир“ – добрият пастир е добър в даден момент. На Земята ние сме овце. Овчар, който не може да пасе добре овцете, не може да ги опази от вълците – господарят му ще го изгъди. Добрият овчар води овцете си по високи места, за да не заболяват от метил.

Често хората се питат защо идат страданията. Ще ви отговоря със следния пример. В древността живял един умен цар; той бил млад, но крайно амбициозен. Като се оженил, родило му се много красиво момиченце. Веднага астролозите се явили при царя, направили хороскоп на

детето и казали: „За да запази хубостта и здравето си, твоята дъщеря трябва да прави всеки ден по една баня от сълзите на твоите поданици“. Преди да се роди детето, поданиците трябвало да се молят Бог да изпрати красив, умен наследник на царя; те закъснели с молитвата си и вместо наследник дошла наследница – царската дъщеря. Сега трябвало всички поданици да плачат за царската дъщеря. Кога плаче човек? Когато страда, когато го бият. Във всяка улица се чували плачове – трябвало сълзи да се събират. Всеки ден събирали сълзи, с които къпели царската дъщеря – това продължило цели двадесет години.

Днес, когато хората се питат защо идат страданията, аз отговарям: страданията идат, за да се поддържа красотата на царската дъщеря. Защо са сълзите в света? За баня на царската дъщеря – това не е алегория. Когато лихварите, големите земевладелци опропастват десетки и стотици семейства, не къпят ли те своите дъщери в техните сълзи? Няма човек в света, който да не се е къпал в такива сълзи.

Продължавам разказа: поданиците започнали да плачат и да се молят дано Бог ги избави от това нещастие. Най-после Бог изпратил един Херувим на Земята, за да се роди в плът като млад, красив момък – царската дъщеря го видяла и се влюбила в него. Оженили се, но първата работа на Херувима била да предаде на своята възлюбена Новото учение – той ѝ казал: „Ти можеш да бъдеш красива, без да се къпеш в човешки сълзи“. До това време водата не съществувала; Херувимът взел една малка тояжка, отишъл при една канара, ударил няколко пъти с тояжката си и от канарата започнала да извира чиста, хубава вода. Дотогава всички хора се миели със сълзите си – сега вече царската дъщеря се къпела във водата на тоя чист извор. Благодарете, че не живеете в епоха, когато трябва да се миете със своите сълзи. Царската дъщеря родила едно дете и започнала да го учи на Новото учение – тя му казвала, че трябва да се къпе в чиста вода, а не в сълзите на своите поданици, както на нея преподавали. Възлюбеният на царската дъщеря, Херувимът, изчезнал от двореца – той се върнал на Небето, отдето дошъл.

Сега остава още едно голямо нещастие в света – отнемане живота на по-малките и слаби същества. Заради вашите малки ангелчета и гълъбчета – вашите деца, вие

точите ножове и режете главите на кокошки, агънца, прасенца, за да им сготвите хубава чорбичка, да ги къпете отвътре. Днес една кокошчица, утре друга кокошчица, но това води към друго, по-голямо страдание. Трябва да се освободите от това страдание, на което всеки ден се натъквате. Казвате: „Как така, моето здраве, хигиената изисква да се къпя в сълзите на моите поданици“ – обаче Архангелът доказва, че може и без тия сълзи. Друг Архангел ще дойде да докаже, че може и без тая кръв.

Един цар в древността пожелал да се прослави. Събрал целия народ около себе си – свещеници, учени, философи, вестникари – и на всички заповядал да вдигнат знамена и да говорят за него, да държат лекции, сказки, за да се прочуе в целия свят. Покажете ми един народ, който като е живял по тоя начин, да се е прочул и да е процъфтял. Когато Мойсей изведе евреите от пустинята и влезе в Ханаанската земя, можа ли да я завладее? Не само, че не я завладяха, но те я изгубиха. Къде са сега асирийците, вавилонците, египтяните, де е тяхната стара култура? И сега всички казват, че не може без война – може и без война, но трябва да се пробуди висшето съзнание на хората. Ако разбирате Живота правилно, не бихте заклали нито едно агне или кокошка. Много агнета са по-културни, отколкото вие си представяте – като отидете на оня свят, ще проверите тая истина. Там ще срещнете много агнета, които ще ви кажат:

- Ние те познаваме.
- Отде ме познавате?
- Едно време ти ни закла в твоя двор.

Ще ви срещнат и кокошки, които ще ви кажат същото – вие сте ги заклали, без да подозирате, че те ви дават пример на саможертва. Че агнето жално блее, като го колиш, ти не искаш да знаеш и казваш: „Нека си блее“; кокошката кряка – ти казваш: „Нека си кряка“. Когато вие страдате, казвате: „Сърцето ми се къса“. Защо? – „Нямам нови дрехи и нови обувки за Великден.“ Когато колиш агнето, сърцето ти не се къса – това култура ли е? Велико е Божието търпение към ония, които не вършат Божиата воля, а своята воля. Кажете: „Господи, ние не вършим още Твоята воля“. България се нуждае от искрени хора, които говорят Истината – само така ще се повдигне българският

народ. Христос дойде между един народ, но Го разпнаха. Българите имат за задача да предадат това Учение на другите народи. Какво искат те – да станат велик народ? Вашата земя е толкова голяма, колкото беше земята на евреите – ако не слушате Господа, и от вас нищо няма да остане. Ако приемете великите Божии закони – Любовта и Мъдростта, вие ще бъдете велик народ и държавата ви ще бъде по целия свят. Тогава ще царувате не чрез насилие, но чрез Божественото учение, което ще излиза от вашите сърца – то навсякъде ще дава изобилино сладки, вкусни плодове. Ще кажете, че това е съблазнителна мисъл. – „Можем ли да бъдем толкова велик народ?“ Питам: как можете да убивате хиляди хора на бойното поле, а не можете да отглеждате също толкова хиляди? – „Това е закон.“ Според мен това, което става на бойното поле, е беззаконие; това, което се върши от Любов, е закон.

Сега вие искате да приемете Новото учение – как ще стане това? С работа и учене. Вие наблюдавате Слънцето, но това не е достатъчно – трябва да следите отде изгрява Слънцето, как обикаля Земята и т.н. Изгряването на Слънцето може да познавате и по растенията, по изворите. Изобщо трябва да следите всички промени в Природата – това е истинско знание. Когато страдате, вие търсите причината за това и казвате, че нямате достатъчно храна – всъщност вие не страдате от недоимък, но от преяждане. Положението, в което сега се намирате, не позволява да ядете много – защо? Много естествено – на пеперудата не се позволява да яде колкото гъсеницата. Знаете ли какво е отношението по тегло между соковете, които пеперудата изсмуква, и листата, които гъсеницата изяжда? На ония, които са в пашкула, не им трябва храна; те минават известно време без храна и след това започват да се хранят с новия нектар на Живота, т.е. с храната на Новото учение. Ако сегашните хора постоянно усещат глад и жажда, причината за това е, че те събират материал за съграждане на своето бъдещо тяло, което никога няма да умре. В бъдеще, когато дойде някой гладен при мен, ще му дам десет капки от нектара на Живота – от него той ще извади ония елементи, които му са необходими. Както от три хиляди килограма розов цвят може да извадите

един килограм розово масло, така и от грубата материя вие може да извадите ония фини елементи за съграждането на вашите светли мисли и благородни чувства. Не можете да мислите и чувствате, ако нямате съответстващ материал за съграждане на вашите мисли и чувства.

Някой казва, че не може да люби – как ще любиш, като си последен бедняк? Само богатите могат да любят. Преди да любиш, ти трябва да си бил гъсеница, да ядеш листа и след като станеш пеперуда, ще можеш да извличаш сладките сокове от цветята. Ще кажеш, че ядеш, за да изпитваш приятност; после ще ти стане тежко, защото не си могъл да асимилираш храната както трябва. Тогава ще ти препоръчват рициново масло – внимавай да имаш добри отношения със своите граждани, защото пак ще дойде революцията. Аз не поддържам никоя страна, но казвам, че ония, които насилват и ограничават, са от старата култура. И те имат право – каквито морални аргументи да изнасям, те ще си правят своето; и да кажа, че съм готов да ме обесят заради някого, пак няма да успея. Със сила не мога да заставя човека да постъпва по един или по друг начин; мога само да кажа на хората, че това, което вършат, не е Добро – и това, което вършат, ще им се върне назад.

Христос казва: „Аз съм добрият пастир и моите ме познават“. Кой са тия овце? Те са ония разумни овце, които са готови да приемат моето Учение – те ме слушат и аз ги слушам. Както между овчаря и тия овце има разумни отношения, такива трябва да има между учители и ученици, свещеници и пасоми. Де се прилага добрият пастир? Дето човешкото не помага, там иде Божественото – добрият пастир. Представете си, че в крака на вашето дете влезе трън; то плаче, вика, цяла нощ не може да спи от болки – викате лекар да го разтрива, но болките не минават. Трънът с разтриване не излиза, трябва да се извади, след това да се пусне малко кръв, за да се пречисти мястото. Трънът е човешкото користолюбие, човешката алчност, които трябва да се извадят.

Срещам много хора, на които мозъците са заразени – те казват: „Винце искаме, не ни трябва твоето учение“. Аз виждам, че твоите малки братчета, червейчетата, ще те ядат, ще си направят хубаво ядене от теб – те ще

кажат: „Учен човек е тоя господин“. Учен е, но само кости ще останат от него. Запитаха Христа: „Могат ли тия кости да оживеят?“ – учението, което проповядвам, ще събере тия сухи кости. И горко на тоя, който не се подчинява на Духа, който иде. Не мислете, че Слънцето може да измени нещата, не мислете, че аз правя нещо – Божията воля прави всичко в света. Аз казвам: наближило е времето, извадете ралото и сейте – идната година ще има изобилно жито. Послушайте ме, направете опита – за българите настанаха най-благоприятни условия. Обърнете се към живия Господ, към Неговата велика държава. Ще кажете, че никой никога не е видял Господа – обърнете се към живия Господ, който е всякога между нас. Светиите са между нас, Ангелите са между нас. Всичко, което не е в съгласие с това, което казвам, е далеч от нас. Когато двама млади седнат в гората и се любуват, целият свят е хубав за тях – те обещава, че ще живеят според законите на Бога. Като ги види баща им, набие ги; на другия ден те пак се срещат – герои са те. Аз не говоря за вашите целувки, които са сенки на Живота – аз говоря за такава целувка, в която умът и сърцето се съединяват, после Духът и душата се съединяват. Най-после иде Бог и дава своето съгласие – тогава цялото Небе се радва. Сега момата не дава на момъка да я целуне, докато не ѝ обещае нещо; щом обещае да ѝ купи рокля, златен часовник, обувки, тя казва: „Можеш да ме целунеш“. Това не е Божествена целувка – целият свят страда от такива целувки, така не се живее.

Христос казва: „Аз съм добрият пастир“. Обърнете се всички към добрия пастир, към Бога – така ще се образува една велика бойна канара, от нищо несъкрушима. Казано е: „Ще изпратя Духа си“ – тогава хиляди реки ще потекат, това значи, че хиляди духовни хора ще служат на Бога. Ето защо, като се върнете по домовете си, обещавайте пред себе си, че ще служите на Бога. Кажеш ли веднъж, ще издържиш – никаква измяна не се позволява. – „Слаб човек съм“ – аз не вярвам в слаби хора; който служи на Бога, не може да бъде слаб. Живият Господ ще заговори, хиляди хора ще започнат да се стичат отвсякъде – учени, философи, професори, лекари ще изменят убежденията си и ще започнат да се смекчават.

Какво представлява сегашният свят? Замръзнало езеро, върху което се пгързаят хиляди хора; други стоят настрана и наблюдават. След малко Слънцето изгрява и ледът започва да се топи – става катастрофа, пгързаящите се започват да се давят, викат за помощ; ония, които стоят настрана, благодарят, че са въвн от опасността. Иде Божествената вълна, която ще разтопи човешките езера – от тях помен няма да остане. Ти вече няма да бъдеш лед, но ще се превърнеш на чист извор, който ще тече по целия свят, за да разнася Новото учение. Ако българите приемат това, което Бог казва, за три години най-много България ще се поправи. Да не остане помен от критика – мъжът да престане да говори против жена си, жената – против мъжа си, ученици – против учители, учители – против ученици, слуги – против господари и обратно – господари против слуги. Ако приложите така Учението, ще опитате думите ми. Жив е Господ. От кого очакваме ние, от Великите сили ли? Толстой казваше в Русия да се обърнат към Господа, но не го послушаха; той беше пратеник на Господа, но гласът му остана глас в пустиня – след това Русия пострада. Мислите ли, че ако и вие не ме послушате, България няма да пострада? Когато се върна на Небето при Господа, ще Му разкажа цялата Истина. Да възлюбим Господа, който е бил всякога добър към нас – да Му дадем място в себе си. Да дойде Царството Божие в нас!

Желая въвн всяко семейство, отвън и отвътре, да царуват Мир и Любов, Радост и Веселие. Ще кажете, че Новото учение е секта. Не е секта, защото изисква от всички да бъдем едновременно и религиозни, и духовни, и Божествени хора – да сме готови да се жертваме за Господа, да бъдем всички добри овце и добри пастири.

Често хората се обиждат за нищо и никакво, делят се на партии. Аз не признавам никакво деление – светът принадлежи на Живия Господ, всички можем да се ползваме еднакво от Него. Ако изложиш гърба си на Слънцето, ще се ползваш от неговите лъчи. Излезте всички въвн, за да се грееете на Божествената светлина, да придобиете сила и да възкръснете. Може да си болен от туберкулоза в последния стадий, но ако приемеш Учението, ще станеш от леглото и ще оздравееш. Всеки човек е призван да служи на Бога – ако не изпълни

призванието си, ще заболее от някаква болест. Оня, който се отказва да служи на Господа, няма да остане жив – няма да остане гъсеница в света. Аз не говоря за ония гъсеници, които се въдят по дърветата; аз говоря за гъсениците в нашия ум, в нашето сърце – помен няма да остане от тях. Страшни са те; яви ли се такава гъсеница в моя ум, аз започвам да я убеждавам да слезе от моето дърво – аз съм от миролюбивите хора, готов съм да ѝ дам всичко, каквото ѝ е нужно, но да ме освободи. Ще знаете, че каквото поискате в името на Любовта, ще ви се даде.

В Англия, в един голям град, живял един прочут апаш. Една вечер той влязъл в дома на един милиардер, голям скъперник, с намерение да го обере. Милиардерът се прибрал в стаята си, заключил се и като мислел, че е сам, започнал да брой парите си и да им се радва. В тоя момент апашът, който бил скрит под масата, излязъл срещу богаташа с револвер в ръка. Последният го погледнал и веднага казал: „Вземи колкото пари искаш“. Ще кажете, че милиардерът бил много щедър. Така всички хора са щедри – щеше ли той да даде пари на апаша, ако не беше видял револвера? Трябваше ли апашът да се крие под масата му?

Какво изисква Новото учение от вас? Да бъдете верни на своя ум, на своето сърце, на своята душа и на своя Дух. Не мислете, че сте слаби – бъдете слаби за греха и за злото в света. Ако ви накарат да извършите някакво престъпление, кажете: „Слаб съм, не мога да направя това“ – бъдете силни за Доброто, слаби за злото. Ако някой върви в обратна посока, нека обърне страницата на своята книга и тури нов знаменател.

Сега аз искам да изглежда малко нещата, да ги приемете свободно, и то само онова, което подхожда на вашия ум и на вашето сърце. Бъдете абсолютно свободни да приемате нещата по вътрешно разположение и дух. Често обикалям София, да видя какво правят хората и какво мислят. Така правел един от турските султани: той се преобличал, дегизирал се и така се движел по улиците, за да види какво правят неговите поданици. И аз слушам как хората искат да се освободят от гъсениците в своите умове. Казвам: ние ще изпратим силни дъждове, от които няма да остане нито една гъсеница. Какво да се прави със

затворите? Ще станат големи земетресения, от които няма да остане нито един затвор. Какво ще стане с църквите? Коренно ще се изменят. Това са фигури, които помагат за изразяване на мисълта. Като говоря за земетресенията, имам предвид коренните промени, които ще станат в човешките умове – всички стари идеи ще изчезнат.

Добрият пастир – Христос – иде вече в света. Той ще бъде на бял кон. Ще посети България – всички управляващи, всички учреждения, всички благотворителни дружества; Той ще посети всички църкви, всички домове, за да види как живеят хората. Дето намери стари идеи и убеждения, стар живот, ще каже: „Бъдещето не търпи нищо старо – Моето Царство е на Новото учение. Бог иска да знае готови ли сте да Му служите с Любов и Мъдрост – който е готов, ще мине отъдно; който не е готов, ще мине отляво“. Хората на Новата култура са хора на Шестата раса – светещи хора. Разликата между старите и новите хора ще бъде такава, каквато е днес разликата между млекопитаещите и човека. Хората на старата култура ще останат на мястото на млекопитаещите, за да опитат тяхното положение; светещите хора ще им покажат как трябва да живеят.

„Да не се смуцава сърцето ви.“ И аз казвам: не се смуцавайте! В света ще станат чудни неща – не казвам да вярвате, но сами ще ги проверите. Един ден, когато видите всичко, което става, ще кажете: „Наистина, каквото Бог е казал, то става“. Не ви казвам да затворите магазините си, да напуснете мъжете и жените си, но да работите честно и с Любов. Разработвайте добре земята, за да няма бедни хора в България. Всички трябва да работят – свещениците трябва да излязат от църквите с хорутвите и да покажат на хората как трябва да се работи. Живият Господ казва, че светът не се нуждае от сегашните молитви на хората – Той казва, че молитвата трябва да излиза от сърцата. Вие не знаете каква промяна може да стане с вас – каквото става с гъсеницата, това ще стане и с вас. Като наблюдавате какви промени стават във вас, вие ще се уверите в моите думи; каквото стане, ще бъде за ваше благословение. Днес родителите не са доволни от децата си, но и децата не са доволни от родителите си; главите на сегашните майки и бащи са побелели от доброто на своите деца. Сърцата и душите на хората трябва

да побеляват, а не косите им. Вътрешна белота е нужна на човека – белият цвят е символ на Доброто.

Христос казва: „Аз съм добрият пастир“. Всички сте срещали тоя пастир; не мислете, че сега за пръв път ще Го срещнете – от хиляди години сте Го срещали. Кога се познават хората? Когато се обичат; като не обичаш никого, не го познаваш. Обикни човека както трябва и ще видиш, че в неговата душа, в неговия ум и в неговото сърце се крие нещо велико. Ако не обичаш както трябва, днес ще се очароваш от никого, на другия ден ще се разочароваш. Имаш една приятелка, за която казваш: „Чудно нещо, какво стана с нея, че се измени толкова – аз мислех, че е добра, а то не излезе така“. Цяла нощ не можеш да спиш, недоволна си от нея; сутринта те питат как си, казваш: „Добре съм“. Не говориш истината – защо не кажеш, че си разочарована от приятелката си, защо не я срещнеш, да се извиниш за лошите чувства към нея?

Някои хора имат към мен неприязнени чувства, но аз ще им се отплатя с Любов. Не само на тях, но на всички българи ще се отплатя според Великия Божи закон, закона на Любовта – даром съм взел, даром ще дам.

Обърнете се към изток, дето е вашият ум и вашето сърце. Хвалете Живия Господ, който ви е пратил в красивата долина на Живота – радвайте се на Живия Господ. Обърнете се към живия Господ – това ще бъде моята голяма радост. Това ще бъде и Радостта на Живия Господ, когото вие търсите.

18 януари 1920 г., София

ЗЕМНИЯТ И НЕБЕСНИЯТ

Ако земните работи ви рекох и не верувате, как щете поверува, ако ви река небесните?

От Иоанна 3:12

Христос казва, че човек черпи своите знания от два свята – от земния и от Небесния. „Ако земните работи ви рекох и не вярвате, как ще повярвате, ако ви река небесните?“ – Христос употребява думата *не вярва* в специален смисъл. Като изучаваме човешкия език, ние трябва да проникваме в неговия дълбок смисъл, в начина, по който са свързани думите. Като изучаваме музиката, виждаме, че тя се основава на известни закони и ключове – и тя има свои знаци, както и езикът. Ключът е от голямо значение в музиката – как ще изпееш една песен, ако в началото на петолинието не е поставен никакъв ключ? Казваш: „Зная, че нотата *сол* стои на втората линия на петолинието, *си* – на третата линия“; така е, но местата на тия ноти зависят от ключа – ако ключът не е *сол*, а друг някакъв, и нотите са други.

На същото основание казвам: когато употребяваме известни думи, трябва да знаем на какъв ключ говорим. При това трябва да се знае в каква гама е написана дадена песен, в мажорна или в минорна; ако е написана в мажорна гама, тя звучи по един начин; ако е написана в минорна гама, тя звучи по друг начин. Една музикална пиеса може да бъде написана и в хроматични гами, дето мажорната и минорната гама се преливат една в друга. Какво представляват тия гами? Мажорната гама представлява ума, минорната – сърцето, а хроматичната – Живота.

По кой ключ изучавате религията или коя и да е наука? Ще кажете, че религията си е религия, няма защо да се интересува от гамите – така е за невежия, но не и за посветения. За невежия и шумът, и хармоничните тонове са все музика – той бие тъпана и се въодушевява, мисли, че и това е музика; за музикалния човек това е шум, а не

ЗЕМНИЯТ И НЕБЕСНИЯТ

музика. Вие тъпан ли биете, или музика слушате? Днес повечето хора бият тъпан, защото това е най-лесното изкуство. Шопите много обичат да бият тъпан; като удрят тъпана, гласът му се чува чак до другото село – голям шум вдига тъпанът. Не е лошо нещо тъпанът, но той не изразява целокупния Живот.

„Ако земните работи ви рекох и не вярвате, как ще повярвате, ако ви река небесните?“ – с други думи казано: „Ако не разберете земните работи, как ще разберете Небесните?“. Кои са земните работи? Всички сте изучавали геометрията, знаете какво нещо е квадратът – той е фигура, т.е. пространство, затворено с четири равни страни и четири прави ъгли. Какво означават правите ъгли? Намерете ключа, на който е построен квадратът, и го преведете в една постоянна величина. Човек е сложна величина – за да познаеш човека, трябва да го разложиш на съставните му елементи, т.е. на съставните му величини. В математиката величините се разглеждат като елементи на телата – какво нещо е елементът? Елементът е определена величина, която влиза в състава на телата; значи елемент и величина са едно и също нещо. Мислите и чувствата са също величини. Какво число представя всяка величина не знаете. Една величина може да е 10, друга – 100, а трета – 1000. Какви са отношенията между различните величини?

Много неща не знаят сегашните хора от геометрията, но въпреки това те са построили дома си върху квадрата. Квадратът не е нищо друго, освен кола в движение, с четири колела, две отпред и две отзад – правите ъгли. Квадратът е плоскост, върху която падат всички тежести на живота; следователно, когато човек страда, това показва, че животът му е построен на квадрат, върху който се стичат тежестите на живота. И българинът е построил колата си върху квадрат, който е в движение: правият ъгъл е център, около който силите се движат кръгообразно; четирите страни на квадрата са диаметри на четири окръжности. В геометрията се изучават, освен квадрата, още и триъгълникът, петоъгълникът и други фигури – те се разглеждат като отсечки на сложни величини. И в геометрията по дадени величини могат да се намерят неизвестните.

Когато се говори за пътя, който човешкият ум изминава при движението си, аз го означавам с думата *вектор*. Какво означава векторът? Движение в определена посока. Правата линия *АВ* представлява пътя, по който умът се движи: *А* — *Б* — точката *А* е началото на вектора, *Б* — края на вектора. Значи всяка мисъл, която започва от *А* и свършва в *Б*, е вектор — дължина, измината в известна посока. Думата *добро* също представлява движение, изминато в определена посока — като преведете тая величина в Живота, ще разберете вътрешния смисъл на Доброто. Като изговорите думата *бомба*, веднага си представяте нейната външна форма и ефекта, който произвежда при експлозия. Между думите *добро* и *бомба* има голяма разлика — първата има отношение към Духовния свят, а втората — към материалния.

„Ако ви говоря за земните работи и не ги разбирате, как ще разберете небесните?“ — това значи: „Ако не разбирате ключовете на земните работи, как ще разберете ключовете на Небесните?“. В какво се заключава смисълът на земния живот? В движението отдолу нагоре. Така човек се развива, става по-благороден, по-разумен, чистосърдечен, а отношенията му към Бога и към ближните — по-правилни. Каква е разликата между земния и Небесния живот? Земният живот се занимава със земните работи, които имат отношение към стомаха; небесният живот се занимава с Небесните работи, които се отнасят към мозъка — това е превод на Христовите думи във величини от първа степен. Има величини от втора, трета, четвърта степен, едни от които вървят във възходяща степен, а други — в низходяща. Като казвам, че стомахът има отношение към Земята, имам предвид неговите нужди. Всичко, което произхожда от Земята, е в услуга на стомаха: щом види едно земно благо, човек го туря първо в устата си, а оттам то отива в стомаха — няма благо на Земята, което човек да не е опитал.

Христос казва: „Ако не се родите изново, не може да влезете в царството Божие“ — това значи: „Ако земният ви живот няма определена форма, съдържание и смисъл, той не може да се свърже с Небесния, дето всички неща са строго определени и точно измерени“. На Земята хората се пипат, гледат, докато се познаят; на Небето не е така, там хората се виждат — виждането подразбира вътрешна

Светлина на човешкия ум и на човешкото сърце. Тук не се прави разлика между гледане и виждане, както мнозина смесват понятията душа и кръв, душа и Дух, Дух и ум. Тая е причината, дето хората говорят на неразбран език – затова един друг се наричат невежи. Всички сте невежи, защото говорите на неразбран език, на неразбрани клюнове. Ако душата е кръв, какво е тогава кръвта? Душа и кръв са две различни понятия, две различни величини. Да говориш на разбран език, това значи всяка дума да има точно определен смисъл. В Божествената математика всяка дума, всяко число имат строго определен смисъл; в човешкия живот обаче всяка дума става разбрана само когато човек страда. Страданието е метод, от който човек се учи да говори кратко, правилно и съдържателно; който страда, казва кратко и ясно: „Братко, помогни ми!“. Той не говори излишни думи, не казва: „Братко, ти си добър, благороден човек, ако искаш, можеш да ми помогнеш“; той изчерпва въпроса с две думи: „Помогни ми“ – тия думи съдържат такава сила, че който ги чуе, веднага се притичва на помощ.

„Ако земните работи ви рекох и не ги разбирате, как ще разберете небесните?“ Ако не разбирате работите, които всеки ден преживявате и които са близки до вашето съзнание, как ще разберете Небесните, които са далеч от вас? Сегашните майки и бащи не разбират синовете и дъщерите си, които са постоянно между тях. Ако попитате майката каква е дъщеря ѝ, тя ще я опише външно, ще каже, че е руса, хубава, грациозна – това са външни черти на дъщерята, а не вътрешното ѝ съдържание. Утре ще дойде един млад момък, ще запали фитила на нейния огън и ти ще се чудиш, че дъщеря ти била толкова избухлива. Дъщеря ти се сърди, гневи се, избухва, докато един ден стане най-голямата експлозия – тя напуска своя дом и отива далеч някъде, дето момъкът я води. Всички казват: „Ожени се тая мома“; казвам: прояви се тая мома, формата ѝ се разпръсна, съдържанието ѝ се разви – тя цъфна като цвят, прецъфтя и завърза.

„Ако земните работи не разбирате, как ще разберете небесните?“ Днес малцина разбират Сина Человечески, Синът на Любовта и Мъдростта – защо? Защото Синът има отношение към Небето, а не към Земята. Докато умът не

влезе в душата на човека, последният не може да разбере Небесните работи. Земните работи се разбират чрез чувстванията, а небесните – чрез мисълта, затова е нужно да се научи човек да мисли. Кажеш ли някой, че не може да търпи хората, това показва, че Вярата му е слаба и не се е научил да мисли. – „Аз мисля, че имам силна вяра“ – тогава нямаш търпение. – „Търпелив съм“ – значи имаш малко Любов. За да търпиш хората, Вярата и Любовта ти трябва да бъдат големи. – „Аз мисля, че имам Любов“ – тогава не слушаш Господа. Любовта се определя от послушанието – когато слушаш някого, ти го обичаш. Като слуша дълго време учителя си, ученикът започва да го обича и да вярва на всичко, което той говори; след това той е готов да слуша и изпълнява заповедите му. Как да обичам? Вложи в душата си желанието да обичаш и повече не мисли; това желание ще работи в теб и ще даде своя плод – дай ход на твоето желание, оправи пътя му и не се бой.

Какво трябва да направиш с вадичката, която минава през твоята градина? Казваш: „Не ме интересува тая вадичка, зает съм с обществена работа“; вадичката тече, но не върши работа – след време виждаш, че цветята в градината ти изсъхнали. Спри вниманието си върху вадичката само за момент, отпрати я да тече през цветята и зеленчуците, за да ги полее, и пак гледай обществената си работа. Вадичката е твоето желание да обичаш хората – то ще принесе своя плод. Любовта ще ни спаси; дай път на Любовта в себе си – като мине през твоята градина и напои всичко, каквото срещне на пътя си, тя ще те напои. Иначе Любовта ще мине и замине, без да бъдеш спасен.

И тъй, без Вяра няма Живот, както без Слънце няма растение – Вярата е причина за растенето. Ако растеш и се укрепваш, ти имаш Вяра; изгубиш ли Вярата си, ти преставаш да растеш и отслабваш. Какво ще стане с теб, ако се съмняваш във всички хора? Ще станеш маниак, ще започнеш да се страхуваш от всичко, докато най-после заболееш. Всеки човек е величина, която трябва да се разбере; ти срещаш тия величини, не ги разбираш, отбягваш от тях, докато изгубиш мярка на всякакви отношения и станеш невъзможен и за себе си, и за окръжаващите – каква по-страшна болест от тая? – „Как ще се излекувам?“ Започни да мислиш, че

хората са добри поне като теб. Няма лоши хора в света, но има гладни хора; ако моята торба е пълна и някой ме дебне да я вземе, за да се нахрани, аз ще му кажа: „Братко, не се опитвай да крадеш, кажи, че си гладен и аз ще те нахраня“ – щом го нахраня, той става добър.

Когато Бог създавал света, създал едновременно и вълка, и коня. Вълкът останал недоволен от коня и завел дело против него – то било първото дело в света. В обвиненията си против коня той писал следното: „Моят съсед, конят, ме ритна толкова силно със задните си крака, че ми изкърти два кучешки зъба. В обществото, дето се движа, твърдят, че Бог създал коня, значи и копитата му, но аз не мога да си представя, че Бог е създал толкова яки и корави копита, за да изкъртват зъби – вижте колко са меки моите крака“. Съдията казал: „Дай да видя краката ти“ – вълкът подал краката си, но старателно скривал своите нокти. После съдията се обърнал към коня и го запитал: „Какво ще кажеш за свое оправдание?“. Конят отговорил: „Господин съдия, съседът ми наруши едно основно правило, което спазваме в нашето общество – то е следното: когато при нас иде приятел, той иде с лице към нас, тогава ние се помирисваме, опознаваме се и започваме да разговаряме. Който иде отзад, той е наш неприятел – ние го удряме със задните си крака, за да го научим как трябва да се запознава и поздравява. Това е Божествен закон – всеки, който наруши този закон, опитва нашите задни крака“.

И сегашните хора често водят дела все за счупените си зъби. Защо изкъртват зъбите им? Защото не са спазили законите на обществото. Когато искаш да се запознаеш с един човек, застани срещу лицето му, а не зад гърба му. Който краде, бърка в джобовете на човека пак отзад; друг крадец влиза в къщата на човека, когато спи – и това е заставане зад гърба му.

Христос казва: „Ако земните работи не разбирате, как ще разберете небесните?“. Следователно като живеете на Земята, не питайте защо иде злото, но разберете какво представлява то. Злото е резултат на еднообразието, а Доброто – на разнообразието. Когато в ума ви се роди една мисъл и вие постоянно мислите за нея, това е пресътпление. – „Как е възможно да ме занимава една мисъл

постоянно и да считам, че това е зло – ако мисля постоянно за Бога, това престъпление ли е?“ Не мисли постоянно за Бога, но работи постоянно за Него. Бог е величина, която обхваща всичко – следователно като мислиш за Бога и работиш за Него, ще мислиш за всички същества, които живеят в Него. Бог е навсякъде и във всичко, а не само на Небето, на Слънцето или на звездите. Не ви упреквам, но казвам, че някога възгледите ви са прави по отношение на Доброто, а някога са прави по отношение на злото. Значи кажеш ли, че си добър човек, ти си прав по отношение на Доброто, което се изразява в разнообразието; кажеш ли, че си лош, ти си прав по отношение на злото – влязъл си в еднообразието на Живота. Живей в разнообразието – обичай всички и работи за всички.

И тъй, за да се разбираме, първата ни работа е да нагласим ключовете си, за да знаем кой на какъв ключ говори. Ако един свири в мажорна гама, а друг – в минорна гама, те не могат да се разберат; това е все едно единият да погребва баща си, а другият да се радва, че му се родило дете. За да се разберат, и двамата трябва да почакаат известно време, докато дойдат на една гама – оня, на когото бащата е умрял, трябва да се успокои малко, за да мине голямата скръб; когато и на него се роди дете, тогава ще се разберат. Христос казва: „Нека мъртвите погребват своите мъртви“ – това значи да погребем своите мъртви мисли и да заживеем с Радост. Да се радваме на Новото, което се ражда. Всичко, което се е обезсолило, е мъртво – обезсоляване става там, дето съдържанието и смисълът на нещата изчезват. Какъв смисъл имат сегашните пръстени, верижки и другите украшения? Поглеждаш към пръстена си, радваш му се, обаче за тоя пръстен могат да те продадат – това не е ли юлар, който те ограничава? Ако някой гради къща и с нея иска да те обвърже, стой далеч от тоя човек – това е юлар, от който трябва да се пазиш. Цял свят да ти обещават, стой настрана. Всяко добро, което се прави на Земята, трябва да е прието на Небето; не се ли приеме на Небето, то не е истинско Добро – това изисква законът на справедливостта, който е един и същ и за Земята, и за Небето. Това наричаме ние международно право; основният закон на това право гласи: каквото е на Небето, това е и на Земята и каквото е на Земята, това

е и на Небето. Сегашните хора не спазват тоя закон, поради което преждевременно остаряват. Като не знаят това, те казват, че остаряването им се предизвиква от техните близки: майката остарява от дъщеря си, учителят – от учениците си, търговецът – от своите клиенти, овчарят – от овцете си. Днес овчарят изгуби една овца, на другия ден – друга, на третия ден – трета, докато лицето му се набръчка; като видя лицето му, казвам: „Приятелю, много нещо си прекарал“. – „Откъде знаеш?“ Всичко е написано на лицето ти – изгубил си овцете си. Всички хора страдат и остаряват все от своите подчинени. Това са отношения, които трябва да решите правилно – само така ще влезете в Новото учение.

Питате какво отношение имат тя неща към квадрата, към триъгълника и към останалите фигури. За да разберете живата геометрия, за която говоря, изучавайте носа, устата, веждите, ушите, очите си. Например носът има форма на триъгълник – изучете добре своя нос, линиите, формата и големината му, за да се домогнете до живия триъгълник. После изучавайте веждите си, за да разберете техния произход. Ще кажете, че веждите са предназначени да пазят очите от прах и пот; донякъде това е вярно, но веждите имат и друго предназначение. Забелязано е, че хора, на които обективният ум е силно развит, имат дебели вежди – те са смели и решителни, със силна воля, чувствата им са груби; хора, на които обективният ум е слабо развит, имат тънки вежди, чувствата им са деликатни. Значи веждите показват какви са чувствата на човека – груби или нежни. Научете се да превеждате външните форми, за да разберете техния дълбок смисъл и предназначение. Когато носът при основата си е широк, това говори за човек със силно развити чувства; когато интелектът се развива, носът се удължава и стеснява. Какъв нос е за предпочитане – дълъг и тесен или къс и широк? Носът трябва да бъде добре развит, да има съответствие между широчината и дължината; не е ли спазена тая пропорционалност, между ума и сърцето няма хармония. Носът е барометър – с него се измерват външните и вътрешните условия. Това е наука, която не може да се даде на хората, защото те нямат още нужната култура. Ако познаваха тая наука, те щяха да се подиграват едни с други – като ви се разсърди някой, ще каже: „Виж си носа

колко е къс, неправилен, а чувствата ти са много груби, не-обработени“. В този случай за предпочитане е невежеството, отколкото знание, което ще ви събори.

Като познава човешките сърца и умове, Христос каза на тогавашните учени: „Понеже извратихте Израила и изопачихте неговия живот, не може да ви се говори за Небесния живот. Египетското знание, за което Мойсей говори на евреите, на вас още не може да се даде – това знание подразбира слизането на Духа в човека. Следователно докато не приемете Сина на Мъдростта в себе си, докато не приемете Живия Господ в душата си, Духът няма да ви посети“. Духът трябва да влезе не само в човека, но и в църквите, и в училищата. Когато посети човека, Духът му разкрива всичко и той започва да разбира нещата ясно. Това не значи, че няма да учите – ще учите, ще придобивате знания, но положителни. За да придобием тия знания, нужно ни е търпение, основано на Божията Любов. Как се придобива търпението?

В околността на един чифлик имало голямо жабешко блато. Жабите крякали денонощно и хвалели чифликчията. Две по-смели жаби решили да излязат от блатото, за да отидат в дома на чифликчията, да проверят истинността на тия похвали. Един ден те излезли от блатото и смело закрачили към дома на чифликчията. Влезли право в кухнята, дето видели голям котел с прясно, току-що издоено мляко. Те влезли в котела и започнали да изследват бялата течност – на вкус се оказала приятна. Те се запитвали една друга каква е тая течност, която не прилича на водата. Страхното за тях било това, че не могли да излязат навън – започнали да се въртят в котела, дано намерят начин да излязат оттам. Едната казала:

- Много се уморих, ще се спусна на дъното.
- Опасно е дъното. Ще се спуснеш, но там ще останеш – отговорила втората.
- Не мога да издържам повече.

Втората жаба употребила всичкото си търпение и продължила да се върти в котела, докато най-после избила маслото. После стъпила на него и излязла вън от котела. Следователно искаш ли да придобиеш търпение, трябва да издържаш и на най-големите мъчнотии.

Сега често се питате какво представлява светът – той е голям котел, пълен с мляко. Какъв е смисълът на Живота? Да слезеш в котела с млякото, да избиеш маслото и да се качиш на него, за да излезеш в широкия, неограничен свят – това значи да придобиеш търпение и да се спасиш. Аз не говоря за Спасението в този смисъл, както религиозните го разбират. И те са прави, и аз съм прав; и Мойсей е прав, и Христос е прав; прави са всички ученици – и тия от първоначалните училища, от прогимназиите и гимназиите, както и тия от университета – защо? Защото между това, което изучават децата от основните училища, учениците от прогимназиите и гимназиите, както и студентите от университета, има известно отношение. Какво ще кажете, ако се съберат на едно място тия ученици и започнат да разискват върху даден въпрос – ще се разберат ли те? Не могат да се разберат. На оня от първо отделение казвам: приятелю, ти не можеш да разбереш оня, който е свършил гимназия или университет. – „Аз го разбирам, но той е еретик, не разбира.“ Не е еретик той, но съзнанието му е по-широко от твоето – за себе си и ти си прав, и той е прав. Ще вървите постепенно все по-нагоре, докато разберете правилно великия Божествен смисъл на Живота. Павел казва: „Когато бях младенец, като младенец мъдрувах, а като станах мъж, напуснах това, което е младенческо“. Докато е в основното училище, ученикът минава за младенец, следователно ако влезеш в религиозно общество, което дели хората на праведни и грешни и по този начин ги изолира, това е религия за младенците. За студента е нужна религия, която обхваща цялото човечество – тая религия се основава на Любовта. Тя дава право и свобода на хората да мислят и чувстват както Бог ги е научил. Който приеме религията на Любовта, той влиза в безсмъртието.

Да се върнем към присъдата, издадена по делото на вълка и коня. Съдията издал резолюция, с която забранил на вълка втори път да разговаря с коня като неприятел – ако иска да говори с него, да застане отпред, а не отзад. На коня наложил наказание да поеме разноските за поставяне два нови кучешки зъба на вълка. След време при същия съдия дошли две котки да се съдят за едно агнешко шкембе. Едната котка държала шкембето между краката си и

казала, че е нейно. Другата също настоявала, че шкембето е нейно: „Виж – казала тя на съдията – как е одраскано лицето ми от моята другарка“. Съдията пожелал да види с какво оръжие е драскана и видял, че на краката си котката имала здрави остри нокти. Съдията се замислил как да реши делото и веднага се досетил, че те се карат за нещо, което не е тяхна собственост, и казал: „Нито една от вас няма право на шкембето – агнето има право да си го иска“. В този момент се задало агнето и се оплакало, че две котки задигнали шкембето му и моли да му го върнат. Съдията взел шкембето от котките, наместил го и пуснал агнето да си върви.

Сегашните хора и до днес се карат за шкембето на агнето – всеки тегли към себе си, всеки иска да го присвои за своя частна собственост. Оня, който не може да го вземе, пита: „Трябва ли да съществува частна собственост?“. Отговарям: частна собственост не може да съществува – да владееш нещо можеш, но да му туриш табела, че това е твоя собственост, нямаш право. Можеш да владееш тялото си, можеш да владееш къщата си, но владението е временно нещо. Как ще наречеш частна собственост закланото агне, кокошка, прасенце? Нямаш право да строиш грамадни къщи; това самата Природа ти доказва – как? Чрез земетресенията: Земята се оплаква, че носи по-голям товар, отколкото трябва, и Бог изпраща едно земетресение да я освободи – Земята не е длъжна да носи такива тежки товари. Това показва, че частната собственост не се позволява – това е Божият глас. Може да си направите една къща, но ако започнете да се биете за нея, съдията ще каже: „Дайте шкембето на агнето, за да го турим на мястото му и агнето да оживее“. Това искал да каже Христос в стиха: „Ако не разбирате земните работи, как ще разберете небесните?“. Казвате: „Значи и Христос е бил против частната собственост – какво ще правим, ако се откажем от нея?“. Приложете владението. Колко време трае цветът на едно растение? Всеки цвят е временен. Както цветът и плодът не са вечни, така и частната собственост, и владението са временни неща.

Като говоря против частната собственост, нямам предвид вашите къщи – аз говоря за оная частна собственост, срещу която и вие сами протестирате. Например мъжът счита

жена си за своя частна собственост, жената счита мъжа си за частна собственост. Те трябва да се жертват един за друг, без да се владеят, без да се считат частна собственост. Това не значи мъжът да напусне жена си или жената да напусне мъжа си. Връзката между жената и мъжа трябва да бъде вътрешна, да почива на закона на Любовта, в която няма измяна. Павел казва: „Който е вързан, да не се развързва, и който е развързан, да не се връзва“. Докато ореш, ще бъдеш с оглавник; щом престанеш да ореш, хвърляш оглавника и отиваш да ядеш – така се учи търпението. Който не научи тоя урок, турят торбата на гърба му и го пращат повторно на нивата. Тъй щото не казвам мъжът да напусне жена си, нито жената – мъжа си, но да определите отношенията си един към друг. Умът не може да слезе при стомаха, нито стомахът може да се качи при ума, но те трябва да определат взаимните си отношения. Ако мъжът ти е мозък, дай му всичкото си уважение и почитание; ако е стомах, дай му възможност да изпълни своята функция както трябва. В математиката има закони, които привеждат членовете на уравненията при условия, удобни за решение – само така задачите стават ясни и разбрани. И на вас много неща са неясни; за да се изяснят, умът ви трябва да лети, да се качва в по-високи сфери. Когато излизате вечер да наблюдавате звездното небе, вие виждате звездите, но не ги познавате, нищо не знаете за тях; за да разберете нещо повече, умът ви трябва да лети, да се качва високо в небесното пространство.

Христос казва: „Когато Духът дойде, ще ви научи на всичко“. Говори се, че в света съществуват две начала: Христос – Доброто начало, и Антихрист – злото, или частната собственост. Ако обсебиш даден човек или някое общество или спреш вътрешния стремеж на душата към Бога, ти си Антихрист; ако съдействаш за развиване на Божественото в човека, ти си Христос за него. Докато всички органи на тялото служат на целия организъм, те са свързани с Христа; щом се отделят, всеки служи на себе си – те имат връзка с противоположното начало. Който се отдалечава от Бога, сам се осъжда на смърт. Един е Бог, ние сме Негови удове; един е Христос, ние сме Негови удове. Всеки трябва да знае мястото и службата си във великия Божествен

организъм – дали е нос, око, ухо, пръст. Защо трябва да се занимавам с ръката си? Ще се занимаваш с ръката си като с величина, чрез която ще прилагаш волята си; ръката представлява преобразен квадрат – четирите пръста без палеца са четирите колела на колата, с които тя се движи. И човек е подобна кола: с двете колела, т.е. с краката, той се движи по земята, с горните колела – ръцете, той пори въздуха.

Христос казва: „Ако не разберете земния живот, не може да разберете Небесния“. И обратно – ако разберете Небесния, ще разберете и земния. Ние започваме отдолу нагоре – да разберем първо земния живот, после Небесния. Дали отгоре надолу ще върви, или отдолу нагоре, човек трябва да разбере, че частна собственост или негово владение е само тялото му. Позволи ли си друг някой да се намести в него и да го владее, човек се обърква; това състояние лекарите наричат полудяване, умопобъркване – за такъв човек казвам, че е изгубил своята частна собственост, т.е. друго същество е влязло в него. Да му се помогне, това значи да влезе той във владение на своето тяло. Как се лекува такъв болен? Свещениците четат молитва, за да изгонят лошия дух от него, а лекарите му правят инжекции – и едните, и другите имат желание да изпъдят неканения гост навън. Има случаи в живота, когато истинският собственик се изгубва за няколко години – в това време гостът живее в неговото тяло; като се минат десетина години, първата личност се връща и започва своята дейност оттам, дето е спряла. Де е било това лице цели десет години, не е време да обяснявам; тоя въпрос е сложен, много време е нужно за неговото обясняване – той има отношение към психологията.

Казвам: човек може да излиза от тялото си, т.е. от своята къща, по желание, без да става нужда други същества да го обсебват и пъдят навън. Има закони, чрез които човек може да пази своето владение. Казвате, че баща ви, например, умрял и отишъл при Бога; всъщност баща ви е изпъден, други са взели неговата частна собственост и той остава в положение на бездомник. Вазов нарича бездомниците *немили-недраги* – те са героите на човечеството. Най-големите злини и беззакония в света стават все за частната собственост. И парите, и яденето, всичко е частна собственост. Ако искате да живеете добре и в хармония с Великата

разумност, откажете се от частната собственост – само така ще разберете дълбокия смисъл на Божествения живот.

Има свобода в света, но има и закон – кога иде законът? Когато отиваме от задната страна на коня – копитото на коня, това е законът. Как може да се избегне този закон? Ще отидеш откъм главата на коня, отпред – главата е Христовото учение. Кажеш ли на някого, че е лош, ти го поздравяваш неправилно, отиваш зад гърба му; кажеш ли, че е добър, поздравяваш го пред лицето. Който поздравява човека зад гърба, ще изгуби два кучешки зъба – когато престъпиш Божествения закон, непременно ще те сполети някакво нещастие. Като знаете това, търсете причината в себе си, а не в другите. Ако българите са нещастни, причината е в тях, никъде другаде – за тяхното нещастие не са виновни нито сърбите, нито гърците, нито англичаните, германците, французите. Същото се отнася и до другите народи – всеки народ сам е виновен за своето нещастие. Ако българите поздравяваха коня отпред, откъм лицето му, нямаше да получат този ритник; понеже дойдоха от задната му страна, получиха един тежък урок. Казано е: „С каквато мярка мерещ, с такава ще ти се отмери“. Българите повярваха, че ще ги направят велики, но сметката им излезе крива – никой никого не може да направи велик. Само този народ може да стане велик, който вярва в Бога и изпълнява Неговата воля. Когато един народ има Любов в себе си и готовност да се жертва за Великата правда, той всякога побеждава. Когато всички свещеници, проповедници, учители, съдии и управници, майки и бащи живеят в Доброто и го прилагат, те водят своя народ към победа – само този народ може да стане велик.

Нови времена идат за човечеството, нова култура, нов живот. Какво изисква Новата култура? Да се даде свобода на човека да се прояви. Как се проявяват хората днес? Майката се прояви – натиска дъщерята; ако дъщерята се прояви, натиска майката. Така се борят пехливаните: единият е горе, другият – долу, после обратно. Първият път майката е горе – дъщерята долу, после дъщерята е горе – майката долу; така се редуват, докато се уморят. Въпросите не се разрешават така. Днес мачкат България – другите се повдигат, утре други ще бъдат мачкани. Кога

ще се разрешат въпросите? Дойде някой – казва, че е силен, дойде втори – и той казва, че е силен; хайде тогава да опитаме силите си – започва пехливанството. Въпросът се решава правилно, когато и двамата кажат: „И ти си силен, и аз съм силен, но няма защо да се борим, да си чупим главите – по-добре е да живеем братски, а силата си да употребим за общо добро, да просвещаваме умовете и сърцата на своите близки, да ги научим как да създават домовете си“. Велико изкуство е да създадеш един дом. Днес навсякъде, във всеки дом има разногласие – защо? Защото хората не могат да живеят правилно, не знаят как да се поздравяват – всички се поздравяват откъм гърба. И това не е лошо, но такъв поздрав има закон. Нека съществува закон строг и справедлив, а не жесток.

Въз основа на това Христос влиза в нова фаза и казва: „Ако не се родите изново, не може да влезете в царството Божие“ – това значи: „Ако не се върнете в правия път, от който сте се отклонили, не можете да мислите, както Син Человечески мисли, не може да разберете Небесните неща, следователно не може да подобрите Живота си“. Ако не разберете вътрешния Живот, не може да разберете и външния.

За изяснение на тая мисъл ще си послужи със следния пример: представете си, че живеете в дворец със сто големи стаи – външният свят. Стаите са затворени, отникъде не дохожда въздух; живеете в тоя дворец, движите се от една стая в друга, изучавате всичко, каквото има в тях, но постепенно започвате да се отегчавате, въздух нямате, светлината ви също е малко. Казвате, че трябва да направите по-големи прозорци, да влиза повече светлина и въздух; разширявате прозорците, но около вас се вдига прах, събират се нечистотии. Чудите се какво да правите – чувствате нужда да излезете вън, всред Природата, в широкия Божествен свят. Такова е положението на сегашните хора, които живеят само във физическия свят – те знаят много неща, изучавали са философия, история, право. Възхищават се от римското право – това право е отлично, но се отнася главно до римските граждани. Такова право има всеки народ. Римското право е защитавало римския гражданин – горко на ония, които не са римски граждани! Казвам: има едно право, наречено Божествено – то е Право за всички хора, за всички

живи същества на Земята. За това Право говори Христос – който приеме това Право и великите Божествени идеи, той ще стане гражданин на Царството Божие. Това Право ще го покровителства навсякъде. Направете опит: нека най-нещастният човек приеме това Право, за да се убеди в неговата сила – животът му ще се подобри, хората ще започнат да го обичат, работите му ще тръгнат напред.

Пак повтарям: пазете се от идеята за частната собственост, която задушавя човека. Идеята да бъдеш пръв в света, да бъдеш най-силен, е идея на частната собственост – тая идея ще ви заведе в гроба. Тя задавя човека, както всяка хапка, която попада в кривото гърло. Гърлото, сърцето трябва да се отворят и разширят, за да диша човек свободно. Извадете хапката, която е отишла в кривото гърло и ви задушавя.

Кое е новото, което се очаква от Новия живот, какви блага носи тоя Живот? Той превръща гъсеницата в переруда и я учи как да изважда сладкия нектар от цветята – той освобождава човека от идеята за частната собственост. Не говоря против вашите тела като частна собственост, като лично владение; казвам: пазете телата си, че като дойде господарят ви, да дадете сметка за това, което сте получили от Него – ще кажете: „Господарю, много добре прекарах в твоя дом, връщам го с направените подобрения. Ако имаш намерение да ме пратиш пак на Земята, дай ми по-добър дом, за да придобия нещо повече от това, което сега придобих“.

И тъй, новото време, което сега иде, изисква от вас търпение, търпението изисква Вяра, Вярата – Любов, Любовта – послушание, а послушанието – Знание и Мъдрост. Само умният може да люби. Велико и разумно нещо е Любовта – да любиш някого, това значи да го пазиш като зеницата на окото си. Да изтезаваш човека, това не е Любов; да убиваш хората, това не е Любов. Ще кажете, че Любовта носи страдание; страда само она, който не разбира и не познава нещата. Христос дойде да научи хората да любят и да знаят защо страдат.

Говори се в Писанието за вода и Дух. На научен език водата е магнетизмът, т.е. тя носи магнетичната сила в себе си, а Духът е носител на електричество. Христос казва: „Който

е минал през вода и Дух, той може да влезе в Царството Божие“ – това значи: „Ако умът ви се възроди от електричеството, а симпатичната нервна система²⁴ – от магнетизма, вие ще бъдете граждани на Царството Божие. Ако обработвате мислите си с електричеството, а чувствата – с магнетизма, вие ще разберете великия Божи закон и ще бъдете носители на Вярата и на Любовта“.

Запишете си следните мисли: Търпението изисква Вяра, Вярата – Любов, Любовта – послушание, а послушанието носи Знание и Мъдрост. Мислете върху тях, комбинирайте ги по различни начини, за да внесат в душата ви нова струя на Живот. Какво изпитвате, когато някой каже, че ви обича? Светлина и радост – нещо светне във вас и вие се зарадвате. Когато майката каже на дъщеря си, че я обича, тя веднага се зарадва. Ако господарят каже на слугата си, че го обича, и той става радостен и весел; започне ли господарят да се сърди на слугата си, той се обезсърчава и пада духом. Кои ученици обича учителят? Които са добри и послушни.

Желая на всички да приложите Любовта в отношенията си. Приемете Новото учение и го занесете в домовете си – предайте го на децата си и на своите близки. Правете опити, без да се обезсърчавате – сто опита да направите, важно е да успеете; може би стотният опит да даде резултат. В края на краищата очите ви ще се отворят и ще кажете като слепия: „Едно време бях сляп, но сега виждам“.

Мнозина ме питат: „Ти вярваш ли в това, което проповядваш – ходил ли си на оня свят, че говориш за него?“ В оня свят не съм ходил, но живея в него. – „При Бога ходил ли си?“ Не съм ходил, но в Него живея и Го изучавам във всичко – в камъните, в растенията, в животните, във водата, във въздуха, в светлината. Бог е във всичко живо – виждам Го и в най-малкото, и в най-голямото, радвам се и се веселя, когато чувам Неговия тих глас. Има ли нещо чудно в това? Вие очаквате да видите Господа след смъртта си; ако живеете по човешки, и като умрете, пак ще бъдете на Земята. Човек трябва да умре за своя егоизъм и от лед да се превърне на течност – само така човек може да се спаси. Иначе да умреш, без да превърнеш леда в течност, ти пак си в опасност. Приемете новите идеи, които идат Отгоре. Де е Бог? Той е в професора, който просвещава; в свещеника,

който поучава; в домакинята, която се грижи за къщата си; в съдията, който решава добре делата си; във войника, в офицера – навсякъде е Бог. Той е в мен, който ви говоря, и във вас, които ме слушате. Бог казва: „Това са моите деца, които ме слушат; в бъдеще ще станат отлични хора – Аз се радвам, че те ще се преобразят“. Казват някои, че сте грешници, че ще отидете в ада; всичко е временно – ако днес са грешници, утре ще се очистят и преобразят; те сега са в ада, но утре ще излязат от него. Какъв по-страшен ад може да съществува от Земята? Бог е дошъл на Земята да ни извади от тоя ад и ще ни извади. Той ни облива със своята Любов, посочва ни я и така усилва в нас Вярата и търпението.

Желая всички да бъдете Синове Божии. В широк смисъл казано, слушайте гласа на Бога, вършете Волята Му, както вие разбирате, и повече не се страхувайте.

1 февруари 1920 г., София

АЗ СЪМ ЖИВ

*И ето, жив съм во веки веков,
Амин; и имам ключовете на ада
и на смъртта.*

Откровение 1:18

Ще ви приведа един анекдот из живота на мравките. Мравешката култура представя една от великите епохи в историята на Природата. Като символ мравката представлява човешкия егоизъм. В миналото мравките били в апогея на своето развитие; те се славели със своите научни открития, с разбиране тайните на Природата, с добре организираното си общество – те се управлявали със сенат или с народно представителство. Един ден за тяхно нещастие те били изненадани от появяването на един мравояд; той насочил дългия си език в тяхното събрание и за голям ужас на всички на него се полепили министрите им, народните представители и голяма част от висшите чиновници – с едно насочване на езика си той ги глътнал и си заминал. Видните философи започнали да разсъждават върху това особено явление, да търсят причината – те се запитвали как е възможно едно голямо представителство да полепне на езика на един мравояд и да изчезне. Едни от тях казвали: „Видяхме, че нещо черно се проточи към Народното събрание и всички министри и депутати от нашия свят се полепиха и в един момент изчезнаха някъде в пространството“. Както магнитът привлича железните стърготини, така и мравоядът привлече тия хора и ги погълна. И до днес тоя въпрос не е разрешен, и до днес мравешките философи се питат де отидоха министрите и народните представители. Казвам: те отидоха в утробата на мравояда – култура.

Питам: какво е предназначението на земния живот, какво е предназначението на нашата култура? Ще кажете, че предназначението на културата е да създаде държава, семейство, наука, религия. Ако наистина това е предназначението на културата и на нашия земен живот, защо да не създаде такава религия и наука, които да обединят всички хора? Ако религията е велика наука

АЗ СЪМ ЖИВ

или велико учение, би трябвало тя да бъде приложима към всички разумни същества – в това няма две мнения. Следователно нейните форми, каквито и да са те, трябва да бъдат еднакво достъпни за всички. Аз разглеждам религията нито като съвременните философи, нито като съвременните схоластици, нито като съвременните проповедници – аз не минавам нито за проповедник, нито за схоластик, нито за философ, но за един прост събеседник. Когато фабриката изкарва красиви шишета, какво е тяхното предназначение? Предназначението на шишето е, първо, да се напълни с чиста, прясна вода, че като пътувате, да има с какво да разхлаждате гърлото си; второто му предназначение е да го напълните с прясно мляко, за да си пийнете от него, да подкрепи силите ви; третото му предназначение е да го напълните със старо, шестгодишно винце, да пиете и като се замае главата ви, да викаете: „Да живее България!“. Не е виновно виното, че главата на човека се замайва – всеки да пие толкова, че главата му да не се замайва; ако не можеш да издържиш на една винена чаша, изпий една кафена чаша. Трябва ли да се пие вино? Аз не препоръчвам абсолютно въздържание, не препоръчвам и абсолютен морал – защо? Ако препоръчвам на хората абсолютно въздържание, ще излезе, че не вярвам на тяхната сила да се владеят; ако им препоръчвам абсолютен морал, ще излезе, че ги считам за неморални. Ако ви уча на нещо, ще излезе, че сте глупави, че нищо не знаете – аз разисквам само пред вас известни въпроси така, както са в Разумната природа.

Какво представлява науката за нас? Науката, Знанието, е Светлина за нашия живот. Светлината показва, че ние не сме нито умни, нито глупави, но сме същества, които постоянно се развиваме. Думите *умен* и *глупав* са относителни понятия. Ти си културен човек, но иде нова култура с по-голяма светлина от твоята – в тоя случай ти минаваш за глупав. Когато новата култура вземе надмощие, съществата, които живеят в нея, минават за умни; съществата от старата култура пък минават за глупави. И обратно – ако старата култура има надмощие над новата, съществата от старата култура минават за умни, а тия от новата – за глупави. Каква е мярката на

сегашните хора за умни и за глупави? Ако имаш пари, умен си; ако нямаш пари, глупав си.

Христос казва: „И ето Аз живея, Аз Съм жив“. Думата *жив* не означава това, което вие разбирате под понятието *жив*. Ако един човек като ме слуша, изопачава думите ми и се нахвърля върху мен, той е мъртъв, не е жив; ако бих направил същото, и аз съм мъртъв. Когато срещам хора, които говорят, пишат, учат, питам се кое ги подтиква да правят това. Ако някой ви обича, запитайте се коя е причината за това. Христос казва: „Аз Съм жив“ – жив е само оня, който може да влезе във връзка с всички живи същества, да разбере тяхното състояние, да познае добрите и лошите им черти и да съдейства за развитието им. Ако дойде някой проповедник, ще каже, че Бог се гневи на грешниците и ги наказва – не приписвайте на Бога качества, каквито Той не притежава, не туряйте в устата на Бога думи, които Той никога не е казал. Външно никой не е чул гласа на Бога – хората сами говорят от името на Бога както им изнася. Слабият казва: „Така е рекъл Христос, така е рекъл Бог“ – ти казваш това, а не Бог. Всеки говори от името на Бога това, което е в негов интерес. Днес множество религиозни, сектанти, правоверни четат Евангелието и вадят само тия стихове, които им изнасят, и започват да просвещават хората – себе си представят за праведни, а тях – за големи грешници. Казвам: приятели, всички сте прави, но вашите шишета са толкова малки, че не могат да съберат даже една стомилионна част от водата на Истината. Не казвам, че не сте взели от водата на Истината, но тя не е всичката. Ако задържите тая вода във вашите малки шишета два-три месеца, тя ще се изпари или ще се развали – тая вода трябва да се освежава, всеки ден да бъде прясна.

Наблюдавайте какво правя аз: всеки ден отварям великата книга на Живота и чета – каквото прочета, предавам го на другите. Тая книга е истинският оригинал – написаното в нея се отличава от това, което хората четат и знаят. Съвременните хора четат от преводите на тая велика книга, които са далеч от самата Истина. Задачата на бъдещата култура е да разкрие Истината в проста, ясна и приложима форма – да бъде приложима, това значи тя да цъфне, да върже, да даде плод и всички да опитат плода ѝ. Плодът

на Истината е той, който Христос изразява чрез стиха: „Аз Съм жив“. Като вкусим от този плод, всички ще бъдем живи. Ако дойде някой да спори с мен, ще го питам: „Ти ще умреш ли?“. – „Ще умра.“ Тогава не можеш да спориш с мен; достатъчно е с върха на моята губерка да те бодна някъде по тялото, за да загубиш мисълта си и да престанеш да философстваш – ще започнеш да правиш конвулсии, да вдигаш и слагаш ръцете и краката си. Ако едно слабо бодване произвежда такава промяна в мисълта ви, какво би станало с вас при по-голямо сътресение – де остава вашата философия? Как имате право да се произнасяте за хората кой е прав и кой – крив? Прав е той, който се движи по диаметъра на окръжността; крив е той, който се движи по самата окръжност – има ли нещо лошо в кривите хора?

Правите и кривите хора са две противоположности, които въртят колелото на Живота. Опитайте се да махнете обиколката на колелото, за да видите какво ще стане: достатъчно е да се возите половин километър на такава кола, за да кажете: „Всичко оставям, но на такава кола не мога да се возя“ – това е кривото в света. Турете един диаметър на кривото и то ще стане право. Казват за някого, че е прав; казвам: турете му една крива линия наоколо – значи кривият се нуждае от диаметър, а правият – от окръжност. Това е философско определяне на нещата; като зная тая философия, мога да ви кажа какво ви липсва. Ако жената в един дом е права, ще кажа да ѝ турите една крива линия; ако дъщерята е права, и тя се нуждае от една крива линия; после ще туря по една ос на тия колела и ще ги впрегна на работа – само така ще настане мир и любов между хората. Какво става днес? Диаметърът отива на едно място, окръжността – на друго място и започват да философстват. Едни считат себе си за правоверни, а другите – за кривоверни, обаче нито едните, нито другите вършат никаква важна работа. Не е въпрос кой е крив и кой прав – това е бълникане; важно е всеки да се запита защо е създаден светът и какво трябва да прави човек във всеки даден момент. Какво трябва да правим и как да вършим работите си? За да се свърши една работа, трябва да се съберат заедно един прав и един крив човек.

Казвате: „Как да се освободим от злото?“ – това е крива мисъл. Щом си ял от забранения плод, не можеш да се

освободиш нито от Доброто, нито от злото – в забранения плод е скрит принципът на Доброто и на злото. Всеки ден ядете от плода на Дървото за познаване на доброто и на злото, а искате да се освободите от злото – това е невъзможно. Който се ползва от плода на Забраненото дърво, ще бъде прав и крив, добър и лош – какво ще възразите на това? Ще питате защо Ева яде от тоя плод; Ева беше умна и доблестна – тя реши да яде от забранения плод и понесе последствията без страх. Сегашните дъщери на Ева са крайно страхливи, те нямат доблестта и безстрашието на майка си – достатъчно е да ги боднеш с върха на една губерка, за да наддадат вик до Бога.

В миналата беседа аз говорих от името на Природата; които ме слушаха и не разбираха, казаха, че говоря за себе си. Ако отидете при една чешма, която тече буйно и надалеч се чува, кой е причина за това – чешмата или водата? Водата, разбира се. Значи, за да бъде прав, трябва да кажа, че като Православната църква няма друга, като православните свещеници няма други или че евангелистите са най-добрите хора в света – като тях безкористни, честни няма други, те работят само за Бога, всичко даром дават. Ако говоря така, и православните, и евангелистите ще бъдат доволни от мен, ще кажат, че съм добър човек, че всички трябва да ме слушат. Има и съботяни; за тях трябва да говоря добре, да кажа, че са на прав път, че всички като тях трябва да зачитат съботата – те са безкористни работници за Божието Слово. И те ще кажат, че няма по-добър човек в света от мен: „Всички трябва да го почитаме – той говори право, затова всички трябва да го слушаме“. Прав съм наистина по отношение на тях, но не съм прав по отношение на Истината. Това, което казвам за православните, не е право, защото и до днес те ядат от забранения плод; това, което казвам за евангелистите, не е право, защото и те ядат от забранения плод; това, което казвам за съботяните, не е право, защото и те ядат от забранения плод. В която Църква и да отидеш днес, трябва да стоиш най-малко два метра далеч от техния кръг, защото наблизко има ритане. Това не е за обида, нито правя упрек, но изнасям въпроса, както е в действителност. Като изхождам от Великата истина, казвам: само едно Евангелие

съществува, само една Православна църква съществува, само една събота съществува – съботата на Доброто в света. Нека всеки ден сърцето ти бъде обсебено от желанието да празнуваш съботата като събота на Доброто в света.

Христос казва: „Имам ключовете на ада и на смъртта“. Аз се чужда на сегашните правоверни и религиозни, които се страхуват от мен. Защо се страхуват – нито власт имам, нито пари имам, нито много последователи имам. Аз разбирам защо се страхуват: като хвърля светлина върху лицето на един голям апаш или разбойник, той веднага изважда револвера си и стреля – той казва: „Господине, не хвърляй светлина върху мен, осветявай пътя, дето ти вървиш“. Извини, не исках теб да осветя, но понеже попадна на пътя ми, светлината ми те освети – аз ти правя път да минеш, но щом не искаш, ще обърна фенера си малко настрана. Няма защо да се плашат хората от мен, те трябва да се плашат от друго – страшна е смъртта, страшен е адът. Проповедниците говорят на хората за друг някакъв ад, далеч от тях – според мен страшен е адът на съвременните хора.

Едно малко Ангелче живяло на Небето щастливо и блажено. Като посещавало Небесното училище, чуло да се говори за някакъв нов свят, за Земята. Един ден то казало на един голям Ангел: „Моля ти се, можеш ли да ми направиш една голяма услуга? Понеже чувам да говорят за Земята и за нейните жители, моля ти се да ме заведеш там, за да видя какво представляват новите хора“. Големият Ангел задоволил желанието на Ангелчето – турил го на крилете си и с него заедно слезли на Земята. Като прекарали няколко дена между хората, Ангелчето запитало големия Ангел: „Защо ме доведе в ада – аз те молих да ме заведеш между хората, да видя как живеят“. Това са хората, това е животът на цялото човечество – наистина, по-голям ад от тоя на Земята не съществува.

От две хиляди години богословите и проповедниците говорят за някакъв ад, но далеч някъде. Разправят, че там връзвали грешниците с някакви горещи железни вериги; каквито страшни картини да представят, хората пак не се плашат – друго нещо е адът, а не това, което проповедниците разправят. Благодарете, че вашите сърца са задебелели

малко, та не чувствате големите страдания на хората – какви ли страдания няма в света! Те именно разрушават човешкия живот. Кога ще престане това разрушаване? Когато се премахнат страданията. Има мъчения и страдания, които непременно трябва да се премахнат, обаче има мъчения и страдания, които трябва да останат – те са естествените страдания, които произтичат от Духа, те подтикват хората към Добро. Когато уча, минавам през страдания и мъчения, които ми са приятни – от тях придобивам нещо. Когато някой забива гubberка в ръката ми, това страдание е безсмислено; когато ме пекат на нажежена пиростия, и това страдание е безсмислено. Какво искат от мен? Пари. Аз и без нажежаване ще дам колкото искат.

Един турчин на име Хасан работел в едно турско кафене. По едно време в кафенето влязъл един турски бей, който носел една торба с турски жълтици. Беят седнал пред една от масите и турил торбата близо до себе си. Хасан хвърлил поглед върху торбата, забелязал къде я оставил беят и си казал: „Ех, да имам тая торба, друг човек щях да бъда!“. Като видял, че беят се разсеял, Хасан взел торбата и я скрил някъде. После се върнал в кафенето и продължил работата си. Беят забелязал, че парите му липсват, и създал тревога в цялото кафене. Започнали да търсят крадеца и съмнението паднало върху Хасан – хванали го и започнали да го налагат. Той се уплашил и казал: „Аман, ефенди, ще кажа де съм скрил парите“. Въпреки това го набили добре и му казали: „Втори път да не правиш такива работи“. След това дохождали други богаташи в кафенето с пълни торби, но Хасан поглеждал настрана – не се интересувал от парите. Причината за вашите страдания е една и съща – всички мислят, че златото в света е за тях. Не, златото е на бея – като вземеш торбата на бея, смъртта ще те хване и ще платиш с живота си.

Христос казва: „Имам ключовете на ада и на смъртта“. В това именно се заключава Новото учение – да разбираш законите на ада и на смъртта. Другояче казано, да разбираш законите, на които се подчиняват силите в твоя организъм, да живееш толкова, колкото желаеш, а не хората да те заставят да напуснеш тялото си. Целта на Христовото учение е да придобием безсмъртие. Всеки човек, който вярва в Бога,

може да бъде безсмъртен – това значи човек да бъде спасен. Не е въпросът в спасението – то е само един момент в човешкия живот, развитието е друг момент, а безсмъртието подразбира да имаш ключа на ада и на смъртта. Това значи да кажеш: „Аз съм жив“ – Живият Господ ще бъде свидетел на всяка твоя постъпка. Като знаеш това, ще внимаваеш за постъпките си – всяка твоя постъпка да бъде права, защото си пред лицето на Бога, в когото живееш. – „Как ще изменим живота си, как ще подобрим положението си?“ Човек може да измени живота си и да подобри положението си в един момент. Ти можеш в един момент да се освободиш от всичките си недъзи – достатъчно е да кажеш като Христа: „Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Оня, Който ме е изпратил“. Нека всеки в себе си каже: „Не дойдох да изпълня волята на Иван, на Драган – дойдох да изпълня волята на Оня, Който ме е изпратил“. Иван, Драган, Стоян са ваши братя, няма защо да изпълнявате тяхната воля – ще изпълнявате волята на Оня, Който ви е дал Живот. Като се определите да служите на Бога, ще забележите над очите си (под тъгъл от четиридесет и пет градуса) една постоянна Светлина, която ту се увеличава, ту се намалява. Това ще зависи от вашата Вяра: докато тая Светлина е пред вас, нищо не може да ви нападне, всякога ще бъдете живи – тая Светлина иде от източника на Живота. Всеки може да има тая духовна опитност, обаче това се отнася до оня, който се е приготвил вътрешно.

Закон е: за да влезеш във връзка с живите сили на Природата, клетките на твоя мозък трябва да са пригответни да издържат. Не са ли готови, ти ще приличаш на оня човек, който от две чаши вино се опива. Две кадъни отишли при една богата българка чорбаджийка и започнали да разговарят. Чорбаджийката ги почерпила по една чаша хардалия вино. Понеже не били привикнали да пият, кадъните усетили, че виното започва да им действа – те се развеселили и запели. Чорбаджийката им дала още по една чаша хардалия – те изпили и нея и започнали да пеят и играят. Казват, че религиозните хора се обърквали; има нещо истинно в това – те мъчно издържат на духовните сили, които действат в тях. Казвам и аз, че Новото учение изменя хората, прави ги живи, енергични, весели. Който не знае

причината за това, казва, че са пили хардалия вино; други казват, че им липсва нещо – като минат двайсет и четири часа, те дохождат в нормалното си положение.

Велик е Духовният свят, но за него са нужни подготвени хора, които могат да се справят с бързите промени в Живота. Например намирате се на физическия свят, осветен от Слънцето; изведнъж светлината се изгубва и вие изпадате в пълен мрак; ако не се уплашите, след малко ще видите една слаба Светлина, която постепенно ще се увеличава. Вие ще започнете да различавате друг свят пред себе си, подобен на физическия, с полета, гори и планини, подобни на тия, които познавате – навсякъде виждате Светлина, по-мека от слънчевата. Това може да продължи две-три минути и след туй дохождате в първоначалното си състояние. Какво ще кажете за това? Ще кажете, че е въображение. Какво ще кажете за астронома, който през своя телескоп вижда неща, които с обикновено око не се виждат – и това ли е въображение? Кое от двете е въображение? И двете неща са реални. Ти отваряш и затваряш очите си и казваш, че виждаш различни неща – това е илюзия. С обикновено око ти виждаш добре на около сто-двеста метра разстояние, на един километър разстояние мъчно различаваш предметите – значи има известен предел на виждане във физическо отношение, вън от тоя предел предметите се виждат неясно. Това не е виждане. Обаче насочиш ли своя вътрешен телескоп, ти виждаш неща, които с най-силен телескоп на Земята не можеш да видиш.

Какво представлява Духовният свят? Външно с думи той не може да се опише – за да го разбереш, ти трябва да влезеш в него. Това не е привилегия само за одного – тоя свят е достъпен за всеки, който се е подготвил да влезе там. Мислите ли, че мравката, която лази по главата, по тялото ви и влиза в различни общества, може да научи всичко, което става там? Разбира ли тя какво мислят и говорят хората? Нищо не разбира. Каквото е разбирането на мравката за вашия свят, такова е и вашето разбиране за Духовния свят. Ако ви кажа, че виждам това и онова, какво ще ми възразите? Понеже вие не виждате същото, ще кажете: „Ти виждаш, колкото и ние“; от ваше гледище сте прави, но и аз съм прав – аз виждам повече от вас, но не

мога в дадения момент да докажа това. И няма защо да ви доказвам – каква полза ще имате от моето доказателство? Не искам да ви направя адепти. Защо ви говоря тогава за Бога, за Невидимия свят? Защото това е благо и за мен, и за вас. Казвам: освободете се от всички умствени предразсъдъци, от всички лоши чувства, за да бъдете свободни да се ползвате от Божествената виделина, от Божията Истина и Любов, които носят Живот и Свобода за човешката душа.

Христос казва: „Аз съм жив“ – и вие като християни може да потвърдите това. Не може ли да кажете, че Христос живее във вас? Ако от две хиляди години досега не сте срещнали Христа поне един път, как ще се оправдаете пред себе си? Христос е жива Светлина, която озарява всичко в света, вън и вътре в него – не сте ли видели тая Светлина? Всички промени, които стават днес във външния свят, както и в самите вас, стават и в Духовния свят; всяка промяна в Духовния свят произвежда промяна и на физическия свят. Когато на Небето стават избори, и на Земята стават избори – разликата е само в това, че ако на Небето става един избор, на Земята стават десет; ако на Небето стават десет избора, на Земята става един. Когато на Небето стават десет войни, на Земята става една война и обратно – когато на Небето става една война, на Земята стават десет войни. И на Небето има раждане и смърт – как ще си обясните тия неща? Това е Учението на Христа – Той казва: „Ако не се родите от вода и Дух...“. Водата е емблема на Духовния свят – значи ако не се родите в другия свят, не може да влезете в Царството Божие. Това подразбира духовно прераждане, а не раждане на Земята.

Казано е: „Ако не се родите изново“. Човек трябва да се роди духовно – от вода и Дух. При всяко раждане на човека се дават условия да се домогне до Божественото знание, необходимо за съграждането на човешкия Живот. Като изучава музиката, човек прави усилия да се домогне до нещо, да придобие повече знания; като изучи едно упражнение в първата позиция, той постепенно минава във втора, трета, четвърта позиция. Какво ще каже майката на детето си, което по цели часове свири една и съща песен все в първа позиция? Майката ще се отегчи и ще каже: „Стига толкова, главата ми гръмна от твоето свирене!“. Детето

може да свири *Цвете мило, цвете красно*²⁵, но в различни позиции. И сегашните хора свирят *Цвете мило, цвете красно* само в първа позиция, а говорят за религия, за наука – те казват: „Ние вярваме в Бога, четем Евангелието“, те се запитват едни други кой от тях е православен, кой е евангелист, разбират ли Евангелието и т.н. Това са религиозните хора на *Цвете мило, цвете красно*, които свирят само в първа позиция. Друг е въпросът да свириш на всички позиции – на такъв религиозен казвам: „Свири още!“ . Среещне те един религиозен и казва, че е православен, вярва в Христа, чете Евангелие, знае Символа на вярата, а като отидеш да купиш от него масло, ще ти го продаде на най-скъпа цена. Среещнеш друг, който се препоръчва за съботянин, казва, че зачита съботата, а тъкмо тоя ден ще ти даде пари назаем с голяма лихва; ако не можеш да платиш дълга си навреме, ще те даде под съд, ще вземе къщата ти. Това не е нито православие, нито евангелизъм, нито съботянство.

Сега на всички мъже и жени казвам: приложете Христовото учение в домовете си. Днес всеки дом има своя религия – при това положение на нещата никой не може да възкръсне. Който иска да възкръсне, трябва да приеме Христовото учение.

Сега аз искам да ме опитате доколко прилагам Христовото учение; и аз искам да ви опитам. Не искам да вярвате в мен, но да вярвате в своята душа и в своя Дух. Вие още не живеете за душата си – колко пъти сте я впрягали в неща, които не са по естеството ѝ. Среещнете някого, казвате му няколко обидни думи – така вие обиждате своята душа. Не е позволено на душите да се обиждат – трябва да сме нежни, деликатни, както Бог е деликатен към нас.

Като прочетете цялата глава от *Откровение*, виждате, че там се говори за седем светилника – това са седем духове. Всеки трябва да носи тия седем светилника в себе си. Те могат да се изразят чрез кого и да е и да помагат на човечеството; тия духове могат да говорят чрез някой от евангелистите – Матей, Лука, Марка и Йоана; могат да се изявят чрез някой учен или философ – важно е да се изнесе Истината. Който говори Истината, той е истински човек, той е едно с Бога; ако едно дете говори Истината, и него бих слушал, както и големия човек. Йоан казва,

че когато видял всичко, което му се открило, паднал на земята – това показва, че земният живот не може да издържи на вибрациите на чистия и възвишен Духовен живот. Трябваше да се яви Христос, да положи ръката си върху него, да го вдигне от земята и да му каже: „Не бой се, аз съм жив“. Всеки човек трябва да падне на земята като мъртъв, да мине през това, което Йоан е преживял. Докато не паднете мъртви като Йоан, докато вашето лично Аз, т.е. вашият егоизъм, не умре, вие никога не може да кажете като Христа: „Аз съм жив“.

Всичко лично, всякакъв егоизъм трябва да падне на земята мъртъв – не да изчезне, но да се подчини на Божественото, да се впрегне като вол, за да служи за развитието на бъдещата култура. Цели осем хиляди години сме служили на егоизма – достатъчно е царувал той, сега трябва да го сменим. С цял свят сме скарани само за егоизма: мъже и жени, приятели и приятелки, синове и дъщери – всички са скарани все за личното в себе си. Някой казал нещо лошо за жена ти и ти веднага се скарваш с него – защо се караш? – „Имам чест, имам достойнство“. Моето достойнство се заключава в това, което правя за своята душа; моето достойнство се заключава в Истината, на която служа; моето достойнство се заключава в Любовта, която нося в душата си; моето достойнство се заключава в Живота, който е даден на мен и на всички хора.

Как гледам на хората в света? Като на условия, чрез които мога да се освободя от злото и от нечистотиите в Живота. Както чрез парите се извлича нечистото от нас, така и чрез известни човешки прояви се извличат нашите нечистотии. Например срещна един човек, нахокам го, кажа му няколко обидни думи, но той ме погледне кротко и си отива тих и спокоен – аз му благодаря, защото той стана причина да изхвърля от себе си нещо нечисто. Понякога една човешка мисъл може да ни обнови и повдигне. Като знаете това, трябва да разберете смисъла и предназначението на човешките общества: както прозорците на къщите са необходими за проветряване на въздуха, така и обществата имат за цел да предпазват хората от задушаване – колкото повече прозорци има къщата, толкова по-добре. Тъй щото когато някой ми забие губерка в ръката, аз мълча, нищо не

казвам – чувствам болката, много дълбоко я чувствам, но си казвам: „Такъв с Божият закон, ще понесе всичко с Любов – заради мен са носили, и аз ще нося за другите“. Това е изпит за всеки християнин. Когато опитваш жилото на своя брат, живият Христос ти казва: „Не бой се, тази отрова ти е полезна, Аз ще ти покажа Истината – и ти прави същото в Моята лаборатория“. Какво правя аз в своята лаборатория? Днес ме ужили един – вземам отровата от неговото жилище, турям я в едно шишенце за лекарство и надписвам каква е тая отрова и за какво се употребява; на другия ден ме ужили друг – пак турям отровата в едно шишенце; така събирам всички отрови за различни болести. На едно шишенце пиша: „Тази отрова взех от Иван Драганов – тя действа отлично при дадена болест“; на друго шишенце пиша: „Отрова от аптеката на Петко Стоянов – тя струва скъпо, но като лекарство действа отлично“. Вие, като не разбирате тая наука, сърдите се, казвате: „Не ми трябва тая отрова“.

Христос казва: „Имам ключовете на смъртта“ – Той говори именно за отровата, която предизвиква смъртта. Като не знаете как да извличате лечебната сила на тая отрова, вие сами се умъртвявате. Срещне те един – вкара ти малко от своята отрова, срещне те друг – също внесе малко от своята отрова в организма ти, а ти казваш: „Няма какво да се прави, ще се мре“. Като си решил да мреш, викат свещеник да те изповяда; ти казваш, че си направил това-онова и като се изповядаш, тръгваш за другия свят; всички казват: „Отиде човекът в Царството Божие“ – това е залъгване. Няма защо да се залъгва с изповядване, но свещеникът да извади всичката отрова от душата му – това значи да му каже Истината. Тия наши езици, тия наши губерки – по-опасна губерка от езика не съществува! Аз съм опитал вашите губерки: като ме погледне някой, очите му светнат – той иска да каже: „Знаеш ли какво мога да ти направя?“. Зная, ще ми забиеш губерка. – „Досега съм я забивал два сантиметра навътре, сега ще я забия три сантиметра.“ Зная, решил си да пуснеш отровата си както трябва. Казвам: няма защо да святкаме с очите си, няма защо да забиваме губерките си. Да употребим губерките си за други неща. Някой ден ще направя опит със своята губерка: ще извикам няколко болни неврастеници, слабогръдни и ще забия своята губерка в тях, за да видите

какво ще стане. В разстояние на един час те ще оздравеят. Защо ще направя този опит? За да покажа силата и възможността на великия Божи закон; да покажа, че в Бога няма промяна и измяна. Ще направя опита с ония, които се колебаят, на които Вярата е слаба и които постоянно се питат какво ще стане с тях. Нищо лошо няма да стане с тях – те ще станат истински човеци в пълния смисъл на думата.

Какво искам да ви кажа с вдигане ръцете си нагоре? Двете ръце, вдигнати нагоре, показват двете семена, посадени в земята – от тях излиза Вечният живот. Двете семена, израснали в името на Божията Любов и Божията Мъдрост, произлизат от двата велики принципа: принципа на ада и на смъртта и принципа на Живота. Затова Христос казва: „Имам ключовете на ада и на смъртта“. Отровата на ада и на смъртта ще се отнеме от Виделината на Живота и от него ще остане само онова, което носи Вечния живот.

Днес всички хора търсят Христа в тая или в оная Църква. Всички проповедници спорят помежду си в коя Църква е Христос или коя Църква ще спаси човечеството. Те се страхуват да не би аз да заема мястото на Христа – никога не съм мислил подобно нещо. Нека те не се страхуват от това – нито аз мога да заема това място, нито те. Кой е Христос? Она, който е страдал за цялото човечество. Всеки, който не е страдал за човечеството, не може да бъде Христос. Който иска да бъде като Христа, нека поеме Неговите мъки и страдания; всеки, който може да страда като Христа, аз пръв ще го призная за равен на Христа. Когато момъкът иска да вземе една красива мома, казва: „Ако ме вземеш, ще бъдеш щастлива с мен – аз съм силен човек“; момата казва на майка си: „Намерих своя избраник – готова съм да отида при него“. Родителите се съгласяват, турят им венец. След две години тя се връща при родителите си и казва на майка си: „Мамо, моят спасител не излезе такъв, какъвто се представяше – той ме изтезва, бие ме, гърбът ми е посинял от бой“; майката казва: „Не се отчайвай, не е само той такъв“. Светът е пълен с такива спасители, навсякъде ще ги намериш – във всяка Църква, във всяко общество, във всеки дом; учението на тия спасители е фалшиво. Она, който обича своята възлюбена, не оставя прах да падне върху нея. Всички хора хвърлят прах върху Христа, своя възлюбен, но Той стои и гледа, нищо не казва.

Аз съм виждал Христа, познавам Го добре, разговарял съм с Него. Не съм срещал по-добро учение от Христовото, нито език, по-добър от Неговия – това Учение обхваща всичко в своите предели, това Учение дава подтик на съвременното общество, на съвременната наука и държава. Голямото брожение в света се дължи на Великия Христов Дух, който работи в дълбините на цялото човечество, както и в дълбините на Земята. Всичко нечисто, което се крие в Земята, се изхвърля навън като цирей; няма да минат десетина години – всичко ще се изчисти. До това време човечеството ще мине през такова изпотпяване, каквото никога не е мислило – най-малко по три пъти ще се изпотят, ще се преоблекат и ще се освежат. Всички лъжливи учения, в които са потънали човешките души, ще излязат от вътрешността на организма им към периферията във вид на пот и ще ги облекчат. Да се освободиш от заблужденията си, това значи да си излязъл от ада. Христос отключи ада и изхвърли смъртта навън, като каза: „Аз съм жив“. Новият живот изкарва смъртта вън от ада и влиза в нашите души.

Сега вложете Вярата си в Живота и знайте, че няма по-мощна, по-велика сила от Духа. Вън от Божия Дух няма по-мощна сила – така зная аз. Едновременно Животът е и слаб, и силен, както водата. Всички промени вън от нас се дължат на водата; всички промени вътре в нас се дължат на Живота. Ето защо ако използвате Живота разумно, ще имате добри резултати. За да разберете дълбокия смисъл на Живота, освободете се от мисълта, че сте грешни и че Бог не ви обича; откажете се от преводите на всички автори и се обърнете към Господа. Той държи ключовете на ада и на смъртта, Той бди смъртта да не вземе надмощие над Живота и да унищожи всичко в света. Смъртта неизбежно съществува – ние доброволно я приемаме. Докога ще умираме? Докато ядете от плода на Дървото за познаване на доброто и на злото. Кой е тоя плод? Той е плодът на мравешката култура.

Като не познават Живота, мнозина си мислят, че като са живели добре на Земята, ще живеят добре и на Небето – така мислят и прости, и учени, и философи. Един свещеник казвал на жена си: „Знаеш ли, жена, аз мисля, че и на оня свят ще бъда добре; досега живях на Земята добре,

задоволен от всичко – тук заемах първо място и на Небето ме чака първо място“. Един ден дошъл краят на живота му и той умрял. Жена му поплакала малко за него, но се успокоила с мисълта, че е добре на оня свят. След десет години и тя умряла; първата ѝ работа на оня свят била да потърси мъжа си. Отишла право в Рая – тук погледнала, там погледнала, никъде не го видяла.

– Кого търсиш? – запитали я някои от Рая.

– Дядо поп.

– Той не е тук. Има и други места, все ще го намериш някъде.

Тя дошла най-после до ада, влязла там и за свое учудване видяла дядо поп.

– Какво стана, че тук те намирам?

– Остави се, погрешно съм мислел. Но моето положение не е толкова страшно – аз съм на раменете на дядо владика.

Казвам: не се чудете, че много православни и евангелисти ще попаднат при дядо поп. Ще кажете, че има нещо утешително – кое е утешителното? Че ще бъдат на раменете на владиката. Колкото и да се утешавате, това не помага. Православните имат по-малко знания от евангелистите, но са по-искрени, по-чистосърдечни от тях. От много философстване някои евангелисти са дошли до извъртане на Истината – те коментират стиховете в Евангелието, докато ги извъртят. Извъртането отдалечава човека от Истината; всеки може да извърта – достатъчно е да те бодна с губерката си, за да се извъртиш и забравиш да спориш.

Един човек често критикувал дявола и се произнасял лошо за неговите дела. Дяволът няколко пъти му казал: „Слушай, не се занимавай с мен, аз съм назначен на тая служба от Господа – само Той има право да ме съди. Аз съм господарят на света – ако не престанеш да ме хулиш, ще ти дам един урок, да разбереш кой съм“. Хулителят не преставал да говори лошо за дявола. Един ден последният се превърнал на едно красиво магаре, което отишло на пазара. Тоя човек отишъл на пазара да си купи нещо, погледът му се спрял на магарето и пожелал да го купи. Оказало се, че цената на магарето не била голяма, тъкмо в неговата възможност. Той се пазарил с

продавача и радостен се върнал в дома си. На другия ден завел магарето на чешмата да го пои; чешмата имала два големи крана – магарето веднага се мушнало през един от крановете и започнало да показва ушите си от двата крана. Стои господарят пред чешмата, вижда ушите на магарето, но не знае как да го извади. В това време дошъл един селянин да пие вода от чешмата. Той му казал:

– Приятелю, помогни ми да извадим магарето, което е влязло в курната на чешмата.

– Де е то?

– Ето, виждат се ушите му.

Селянинът погледнал към курната, но нищо не видял. Ядосал се, че се гаврят с него и набил добре господаря на магарето. Той постоял известно време и видял как магарето мърда с ушите си. Дошъл друг човек и на него разказал същото – че магарето му влязло в курната. И този човек не видял магарето, и той го набил. След това дохождали много хора на чешмата, но той мълчал вече. Магарето пак мърдало ушите си, но той му казвал: „Виждам те, но не смея вече да искам помощ от хората – не искам да ме бият трети път“.

Питам: какъв смисъл има да разказвате пред хората, че магарето ви се е скрило в курната и движи ушите си? На когото и да разказвате, бой ви очаква. Всички лъжливи учения, всички заблуждения в света приличат на красиво-то магаре, което един ден ще влезе в курната на чешмата и ще стане причина да ви бият за него – ще ви бият, без да знаете защо. Казвате: „Искам да излезе магарето“. Искате, но не излиза. Дръжте се за това, което Христос казва – „Аз съм жив“. Може ли съвременната Христова църква да каже: „Жив е Оня, в Когото вярваме – Той има ключовете на ада и на смъртта“? Въпрос е трябва ли християните да се делят на православни, евангелисти, католици, съботяни. Важно е да си отговорите на въпроса жив ли е и живее ли във вас Христос, в когото вярвате. Ако е жив, как тълкувате *Откровението*, което четете?

Мнозина четат *Откровението* и си правят своеобразни тълкувания. Там се говори за звяр с четири рога, за седем светилника, за някакви тръби – каквито тълкувания и да се дават, всичко си остава така, както е в действителност.

Седемте светилника са седем светлини, от които умовете ни могат да просветнат; седемте звезди са пътеводните учения в самия човек – те са силите, с които човешкият Дух си служи за разбиране дълбоките тайни на Природата; тръбата, с която Архангел Михаил затръбил, е човешкото ухо, дадено от Бога – с него човек трябва да възприема звуковете от външния свят и да разбере за бой ли са те, или за мир; с това ухо той трябва да се вслушва в гласа на Новото учение и да разбере право ли е то, или криво. Тръбата символизира още и човешката уста – има ли по-голяма тръба от устата на човека? Казва се, че Ангел затръбил с голяма сила. Ще дойде ден, когато умовете на всички хора ще затръбят в един глас, ще се съединят в един ум. Архангел Михаил представлява Истината, която ще затръби чрез човешката уста – ще проговори тоя Ангел чрез устата на всички хора, ще се чуе навсякъде Разумното Божие Слово.

Казва се още в *Откровението*, че три жаби излезли от морето. Морето представлява света; според някои жабите представляват спиритизма, който се разглежда като нещо опасно, което руши. Спиритизмът съществува отпреди четиридесет и пет години – до негово време кой разрушаваше? Спиритизмът развъртавал хората – до негово време кой ги развъртаваше? В това няма никаква логика, кой развъртава човешкия ум? Никой не го развъртава – нито православие, нито евангелизъм, нито католицизъм. Ще кажете, че християнството развъртава света – така не се говори; християнството, както и други философски учения, могат да станат проводници на известни заблуждения, но никога не могат да развъртят човечеството. Губерката може да внесе известни микроби в кръвта ти и да се заразиш, но тя по никой начин не може да те отрови – ако нямаш в себе си отрова, никой не може да те отрови отвън.

Христос казва: „Аз съм жив“. Вие, които ме слушате, не вярвате, че Христос е жив. Ако ви кажа, че Христос е тук, между вас, какво ще отговорите? Христос е тук не като физическа личност, а като духовно, невидимо Същество. Макар и невидим, тоя Христос е по-реален, отколкото всички вие, които присъствате тук.

Сега вие, които ме слушате, имате известно разположение и чувство към мен. След години обаче може да ме

забравите – човешките чувства са преходни. Христос никого не забравя; не е било време в историята и живота на Космоса, когато Христос да е забравил някого – това Го отличава от всички живи същества. Това е живият, великият Христос, който се изявява днес на цялата Бяла раса. Той има предвид всички страдащи, угнетени, онеправдани. Проповедниците, свещениците трябва да приемат Неговото учение и да го приложат – не направят ли това, те носят отговорност пред цялото човечество. Те ще ме извинят, не говоря против тях. От това, което им казвам, те ще бъдат по-добре, отколкото са сега – аз им направих една малка услуга, отнех част от отровата в тяхната кръв. В бъдеще аз ще направя така, че всяка губерка, с която си служите, да не вкарва отрова, а да вади отровата от вашата кръв. Като казвам Аз, говоря на ваш език – всъщност подразбирам живия Христос. Той казва: „Ще извадя отровата от езиците на всички управляващи, на всички проповедници, майки, бащи, братя и сестри – няма да остане живо същество, на което на върха на езика да има отрова“. Тъй говори Живият Христос. В бъдеще, когато се срещнем, ще се поздравим без отрова.

Христос иде на Земята и ще царува хиляди години. Тогава ще се срещнем и поздравим със свято целуване. И аз след хиляди години ще дам на всички по една целувка.

22 февруари 1920 г., София

ЩО КАЗВА ДУХЪТ

Който има ухо, нека слуша що казва Духът към църквите.

Откровение 3:13

Животът трябва да се разбира в своя прав, дълбок смисъл. Разбирането се познава по това, че носи обновя.

„Който има ухо, нека слуша що казва Духът към църквите“ – в тоя стих има две важни мисли: „който има ухо“ и „да слуша що казва Духът“. Думите *ухо* и *слушане* са два важни момента, две важни състояния на душата. Ухото е орган, който душата си е изработила – значи само она може да слуша, който си е изработил орган. Казват, че ухото е външен орган, който има отношение към физическия свят. Както между ухото и говора има известно отношение, така и между слушането и Духа има отношение. Често българите казват, че Духът витае някъде; тоя израз показва, че те имат криво понятие за Духа – с това те искат да кажат, че Духът изявява своето присъствие по особен начин в Живота. Когато казваме, че Духът говори в даден народ или в даден човек, подразбираме, че тоя народ или тоя човек мисли, чувства и действа право.

Още в предисторически времена, за които се говори в окултната наука, на Земята съществувало първото царство, създадено от Бога. Тогава хората се намирали в големи мъчнотии, които не могли да разрешат. Царят им бил добър и благочестив човек; като видял мъчнотиите на своя народ, той се обърнал към Бога за помощ. Молитвата му била приета – Бог изпратил от Небето един Ангел, който му донесъл едно житно зърно и казал: „Ще посеем това зърно и като даде плод, с мярка няма да го теглите, с кола няма да го пренасяте, по пътя няма да го хвърляте, в хамбари няма да го пазите – всеки човек ще вземе от него толкова, колкото сам може да носи на гърба си. Ако ти и твоите поданици служите на тоя закон, ще бъдете щастливи; в който ден измените на тоя закон, ще ви сполетят големи нещастия“. И ако ме питате защо страдате, отговарям: сегашните хора страдат, защото мерят житото с крини, с коли го пренасят,

по пътя го хвърлят, в хамбари го пазят – и всеки човек носи на гърба си повече, отколкото му трябва. Хората измениха на великия закон, който Ангелът написа още в предисторически времена. Тоя закон може да се приложи навсякъде – житното зърно представлява една математическа формула, която трябва да се изучава.

И в геометрията има много неща за изучаване – с какво се занимава геометрията? С прави и криви линии, с фигури и тела. Като сте изучавали геометрията, кажете какво представлява кривата линия и какво – кръгът; кажете какво е приложението на правата линия и какво – на кръга в Живота. Ще кажете, че правата линия представлява диаметър в кръга, обаче правата линия има и друго определяне и друго значение. Съвременните учени физици, които изследват звука и светлината, са направили следния опит: вземат два камертона, единият поставят в хоризонтално положение, а другият – във вертикално. Срещу тях поставят едно огледалце, а срещу него насочват сноп светлинни лъчи – те се отразяват върху бяло платно. След това докарват камертоните в движение, което се отразява върху платното във вид на кръг. Колкото повече намаляват вълните на камертоните, и кръгът намалява, става елипса, докато най-после се превърне в права линия. Всеки може да направи тоя опит.

Какво представлява кръгът? Той е проява на физическия свят. Диаметърът е преходен стадий, неутрална зона, граница между видимото и невидимото. Когато енергията на физическия свят започне да намалява, ние се приближаваме към правата линия; когато енергията на физическия свят започне да се увеличава, ние се приближаваме към кръга – това показва, че нашите отношения към физическия свят са отмерени и определени. Ако един от камертоните е нагласен една октава по-високо от другия, то вълните от трептенията на камертоните ще образуват една осморка. Камертонът, който е поставен хоризонтално, представлява ума, а отвесният представлява сърцето. Доказано е, че интензивността на ума е два пъти по-голяма от тая на сърцето – това показва, че материята на ума е по-деликатна, с по-високи трептения от тая на сърцето.

„Който има ухо, нека слуша що казва Духът.“ Велико нещо е ухото, с което слушаме. Кого слушаме? Духът, т.е.

Разумното начало, което Бог е вложил в нас. Всеки трябва да проникне в това Разумно начало. Хората страдат от това, че не слушат Духа, а слушат всеки, който отвън им говори. Какво ще научите от тъпана, който бие без време; какво ще придобие, ако слушате дрънкането на газена тенекия; какво ще разберете, ако се вслушвате във всеки шум, който се произвежда във външния свят? Всички хора изпълняват различни длъжности: учители, свещеници, съдии, майки и бащи – питаш ли ги обаче какво са научили при изпълняване на своите длъжности? От осем хиляди години майките раждат, но станаха ли децата им по-добри; от осем хиляди години съдиите разглеждат дела и съдят хората, но оправиха ли света; от осем хиляди години свещениците и проповедниците просвещават хората, но можаха ли да ги научат на великия Божи закон; от осем хиляди години войниците и офицерите прилагат силата, но поставиха ли хората в условия, необходими за тяхното развитие; от осем хиляди години хората оправят света, но можаха ли да го оправят – защо не постигнаха това, което желяеха? Защото са се отклонили от правия път, поради което не разбират Духа.

Днес всички хора се страхуват от Духа; няма защо да се страхувате от Духа – Той е велик принцип, който внася Топлина в сърцето, Светлина в ума и смисъл в Живота. Духът е Сила, която действа непрерывно – Той е нещо повече от Топлина и Светлина. Стане ли някакво прекъсване в действията на Духа, това се дължи на неразбирането на хората. Ако вляза в един замък с капаци на прозорците, отникъде да не влиза светлина, непременно ще забележа; кой е виновен за това – Слънцето или аз? Страшно е да останеш в тъмнина. Въпреки това човек живее на Земята, дето светлината се редува с тъмнината, денят – с нощта. Ден и нощ съществуват в човешкото сърце и в човешкия ум: всяка отрицателна мисъл, всяко отрицателно чувство и всяка отрицателна постъпка внасят тъмнина в човека; положителните мисли, чувства и постъпки внасят Светлина. Гневът, сърденето предизвикват тъмнина в човека – щом се примириш, в теб наставя Светлина. Въртенето на Земята около оста ѝ и около Слънцето показва процесите, през които душата минава: светлата страна на Земята говори за

правилно отношение на душата към Бога – тъмната страна говори за неправилно отношение на душата към Бога.

Често слушате да казват: „Да се разберем, да подобрим отношенията си“ – ако живеете в тъмната страна на Земята, няма да се разберете. С гладния и с жадния всякога можем да се разберем – достатъчно е да дам на гладния половината от хляба си и на жадния една чаша вода, за да се разберем веднага. Ако вместо от моя хляб взема неговото последно парче хляб, никога няма да се разберем. Това е принцип, който се отнася както за отделния човек, така и за всички хора – давай, без да очакваш да ти се даде. Който не спазва тоя принцип, сам се натъква на мъчнотии. Една причина може да е малка, но последствията ѝ да са големи.

Преди години в Чикаго станал такъв голям пожар, както до това време не се е случвал. Един човек доил кравата си; понеже било тъмно, той си послужил със свещ, която турил зад кравата. По едно време кравата ритнала свещта и сеното в обора се запалило – запалил се и оборът, а с него заедно и всички съседни къщи. Малка причина създавала големи последствия – пожарът обхванал почти целия град. Един богаташ като изнасял касата си от кантората, пламъци я лижели вече – как да я изнесе? В това време един беден човек минавал покрай кантората; богаташът го спрял и го помолил да му помогне, срещу което му обещал възнаграждение от двеста и петдесет хиляди лева. Бедният човек отговорил: „За никакви пари не излагам живота си“.

Сега и на вас казвам: пожар иде, Чикаго гори. Какво правят сегашните хора? Днес и учени, и прости стоят на едно място и се занимават с въпроса как да изнесат касите си; други се пазарят колко да им се плати, за да помогнат на богатите да спасят касите им от пожар. Ако продължавате още да се занимавате с касите си, ще платите с живота си – Чикаго се е запалил и гори. Господ не ни е изпратил на Земята да ставаме милионери, майки и бащи, свещеници и проповедници – Той ни е изпратил на Земята да бъдем ученици на Великото Божествено учение, да се научим да живеем правилно. Ще кажете, че това Учение е в разрез с разбиранията на хората; мислете както искате, но няма да минат десет години и сами ще разберете има ли правда в света, има ли Божествени закони. В близко бъдеще няма да

остане човек в света, на когото главата да не узрее – това чета аз в Божията книга, така ми е казано. Няма да остане глава в света, която да не разбере, че законът на Бога е всякога един и същ и неизменен: всеки ще разбере, че житото не трябва да се тегли с никаква мярка, нито с кола да се пренася, нито в хамбар да се пази и всеки да си вземе толкова, колкото може сам да носи на гърба си. С това не искам да ви заплашвам, но казвам: ще мине известно време и вие сами ще се убедите в истинността на моите думи. Запишете си тия думи на едно тefтерче, за да се убедите, че думите ми ще се сбъднат. Не казвам да тръбите това в света, да плашите хората, но да вземете думите ми под внимание и да оправите живота си. Няма да минат много години и вие ще се откажете от стария си господар – Бог ще уволни всички нечестни служители и ще остави само ония, които са доказали своята честност и искреност в служенето си.

Ще кажете: „Нима ще престанем да съществуваме?“. Животните не съществуват ли? Животните съществуват, но кой от вас би пожелал да изпадне в положението на едно животно? Какво е положението на коня, който всеки ден впрягат? Какво е положението на говедата – крави и волове, които тъй често са опитвали ножовете на своите господари касapi? Какво е положението на невинните овце, жертва на ненаситния човешки апетит? Мислили ли сте някога върху великата загадка на Живота, върху предназначението на всяко живо същество? Ще кажете: „Така е определил Господ“. Не е определил така Господ.

Като четете Библията, в *Битие* е казано, че Бог е определил храна за животните – трева и корени, а за човека – плодове; никъде не е казано да се колят овце, волове и други. Но като напуснаха Рая, хората образуваха кръга, създадоха се различни вярвания, но човешки, а не Божествени. Да мислиш, че твоето верую е право, това е вярно само петдесет на сто – право верую е само това, което изхожда от Божествения храм, от Божествения рай. Когато някой казва, че неговото верую е право, питам: ти живееш ли в Рая? – „Не живея.“ Тогава нямаш право да говориш. Казваш, че си силен човек; опитай се да носиш товар, след като три дена си гладувал – така ще опиташ силата си. – „Моето верую е съгласно с Църквата.“ За коя Църква говориш? Евангелието изнася

две идеи: за Църквата и за Царството Божие – Църквата е вътрешен процес, а Царството Божие е външен процес, който оформя всичко. Питам Църквата: „Де са вашите форми, де е вашето верую?“. Казвате: „Вярваме в единаго истиннаго Бога“. Ако вярваш в Бога, вярваш ли в Неговата Любов? – „Вярвам.“ Вярваш ли в Неговата Мъдрост? – „Вярвам.“ Вярваш ли в Неговата Истина? – „Вярвам.“ Имаш ли хамбар за жито? – „Имам.“ Жито? – „Имам.“ Имаш ли магаре за пренасяне на житото? – „Имам.“ Тогава ти нямаш нито Любов, нито Мъдрост, нито Истина – всичко в теб е човешко. Това не са мои мисли – тъй говори Духът, така говори Живият Господ, който държи всичко в света. Благодарение на Него днес всички министри, бащи, майки, учители, проповедници се ползват от Неговите блага. Мислите ли, че живият Господ е някъде далеч? Той е близо, между нас и всичко слуша – Неговото ухо е толкова чувствително, че възприема и най-слабите въздишки на страдащите.

Като четете *Откровението*, ще срещнете места, дето се говори за страданията на закланите животни – душите им протестират. Не е въпрос да се разчувствате, но да приложите Божията Любов – да приемете Божественото учение. То е много старо учение – колко пъти сте го изучавали! Как ще го приложим? Като дойдете при мен, ще ви кажа: жито не тегля, в хамбар не го пазя – влез и си вземи колкото ти трябва. Вие минавате за учени хора, за християни, но имате полици с двама-трима поръчители; казваш: „Наистина, ти си честен човек; майка ти и баща ти са честни хора, вярвам ти, но за да бъда сигурен, нека се подпишат на полицата“ – това показва, че тоя човек вярва на теб само петдесет на сто. И сега като говоря, хората ми вярват само петдесет на сто – казват: „Дай поръчители!“. Поръчители не давам; един поръчител имам – Живия Господ. Ако всички българи се съгласят да живеят както им казвам, сами ще проверят, че Бог управлява света – само тогава ще ми повярват. Аз не си служа със схоластика. Дали аз, или вие ще направим опита, все едно – ще се намери човек, който един ден ще направи тоя опит. Някои завиждат, че еди-кой си постигнал нещо – всеки иска да се прослави. Когато си правиш кола, все ще дойде някой да ти помогне. – „Не съм доволен от него“ – тогава направи си я сам. – „Не мога“ – щом не

можеш, ще бъдеш доволен от това, което другите правят. Друг е въпросът, когато се качиш на своята кола – там можеш да заповядваш; докато я правят, ще мълчиш. Детето ти е болно на смъртно легло, имаш нужда от лекар, избираш един, друг, не си доволен от тях; кой лекар ще дойде не е важно – важно е да се помогне на детето.

Сегашното общество боледува; питам де са вашите лекари, как ще се излекува обществото. Ако мислите, че обществото ще се поправи с досегашните педагогически методи, все същата кал ще се газе – сегашните методи не могат да издигнат обществото нито на милиметър. Здрава основа е нужна. За да извадя човека от калта, трябва да имам здрава основа; ако го извадя временно и после пак затъне в калта, и аз ще отида след него – такива са сегашните реформи. Реформират се хората – как? Един се качил на гърдите на друг; в това положение и двамата ще паднат, единият по-рано, другият по-късно – защо? Няма основа. Ето защо като дойде едно ново учение, което може да повдигне хората, да възпита децата, да преустрои обществото, то трябва да се зачита. Всеки да зачита правото на човека като душа, защото по начало тя е Божествена и произлиза от Бога.

„Който има ухо, нека слуша що казва Духът към църквите.“ Какво ще стане с тоя, който няма ухо? Преди години на Бургаското пристанище се случило нещо интересно: пътници с билети в ръка се трупали на пристанището, за да влязат по-скоро в парахода да си заемат места. Един овчар от едно българско село също се отправил към парахода, придружаван от кучето си. Още не стигнал до парахода, кучето му започнало усилено да го тегли за дрехата, за да се върне назад. Овчарят се опитал да се противопостави на кучето, но то продължавало непрекъснато леко да го дърпа. Той започнал да се колебае да се откаже от пътуването си и най-после решил да се върне назад. Като видели, че се връща, някои пътници му казали: „Защо се връщаш – билетът ти ще пропадне“. Той отговорил: „Ще послушам кучето си, което никога не ме е лъгало. Че ще пропадне билетът, нищо от това“. Наистина, тоя параход претърпял голяма катастрофа и освен овчарят, никой не се спасил. И до днес не се знае какво е станало с него.

Кучето е символ на вяроност и приятелство – то обича човека и му остава вяроно; с това кучето изплаща греховете си. Питам: какво трябва да се прави, след като Бог ни е кредитирал? Трябва да се готвим за другия свят – де е тоя свят? Според мен тоя и она свят са на едно и също място. Ако живеете само в две стаи от един голям замък, целият замък ли обитавате? Обаче двете стаи са в замъка – значи те са част от целия замък. На същото основание и Земята представлява част от целия свят. – „Не виждаме другия свят“ – това е друг въпрос, то се дължи на вашето ограничено зрение. Казваш, че виждаш даден човек; какво ще стане, ако тоя човек се постави под специални ъгли на пречупване на светлината и стане невидим? Вашето виждане се обуславя от сенките, от отраженията, които претърпява светлината; измени ли се ъгълът на падането на светлинните лъчи, вие ще виждате предметите по особен начин, а не както при обикновено-то виждане – от ъгъла на падането и на отражението на светлинните лъчи зависи в какъв свят ще попаднеш и как ще виждаш нещата. Следователно виждането се определя освен от участието на зрението, още и от участието на останалите сетива. Какво ще видите, ако съзнанието ви е затворено в един камък? Колкото окото прониква вън от камъка, толкова и вие ще виждате. Обаче ако и слухът ви взима участие, той ще помогне на зрението ви. Ако шестото чувство във вас е развито, вие ще виждате нещата и на големи разстояния, както и зад непрозрачни прегради – както с помощта на радиото чувате какво се говори от Америка например, така с помощта на шестото чувство ще виждате какво става в даден момент в Америка. Това може да проверите всеки момент, за да се убедите в истинността на думите ми. Например оттук виждате, че в Чикаго някой професор държи една интересна лекция по биология – проверете по телефона, за да се уверите във вашето вътрешно виждане. Проверявате и се оказва, че виждането ви е вяроно – как ще си обясните тоя факт? Ще кажете, че тук има някакво объркване. Кой е обърканият – който притежава шестото чувство или она, който отрича истината? Не е въпрос да се доказва кой е объркан, но да се докаже, че съществува шестото чувство в човека. Она, който има добре развито ухо, може да възприеме и най-деликатните тонове, за които човек с

неразвито ухо остава чужд; художникът, който има добре развито око, схваща такива цветове, които човек с обикновено развито око не може да възприеме; писателят предава на своя стил такива тънкости, каквито обикновеният човек не долавя – може ли при това положение да отречете способностите на човека? Достатъчно е да попаднете в ръцете на един добър френолог, за да се произнесе дали сте музикален, дали имате философски способности или някаква особена дарба. Ще кажете, че само Бог знае тия неща и само Той може да се произнася за човека.

Един турчин кадия (това се случило в турско време) отишъл при един български чорбаджия. Последният го приел добре: заклал кокошка, опекал я, наточил вино; като се нахранили, чорбаджията му казал:

– Слушай, ефенди, времето скоро ще се развали, ще дойде голям студ. Бързай да си отидеш.

– Откъде знаеш?

– Свинята ми каза.

Кадията го послушал и си отишъл. Веднага времето се застудило. След това той срещнал техния ходжа и го запитал:

– Знаеш ли кога се разваля времето?

– Не зная.

– Чудно нещо, свинята на чорбаджията знае това, а ти не знаеш.

Какво се иска сега от човека? Той трябва да знае отношението, което съществува между мислите и ума, чувствата и сърцето, постъпките и волята, както и между душата и Духа. Ще кажете, че не вярвате в тия отношения – и ходжата не вярва, че времето може да се предсказва, но свинята го предсказва. Не само свинята предсказва времето, но и паякът, и пчелата; който наблюдава тия неща, той се убеждава в предсказването – не като сляпо гадание, но като естествен закон. Човек трябва да наблюдава Природата и да изучава явленията ѝ. Когато казвам, че чета от книгата на Природата, това значи, че наблюдавам явленията и ги изучавам – аз търся причината на всяко явление. Виждам, че една река тече бързо – защо? Наклонът ѝ е голям. Друга река тече бавно – защо? Наклонът ѝ е малък. Един човек е буен, друг е тих, кротък – наклонът, от който слиза първият,

е голям, а наклонът на втория е малък; между буйния човек и бързата река, както между тихия човек и тихата река съществува известна аналогия. Влизам в една гора и виждам, че клоните на някои дървета стърчат нагоре, а на други са увиснали – коя е причината за това? Първите дървета са млади, а вторите – стари. Когато момъкът реши да се жени, завива мустаците си нагоре; щом се разочарова от женитбата, мустаците му увисват надолу. Кажете ли човек, че Животът няма смисъл, той прилича на старо дърво, на което клоните увисват надолу. Не дръжте в ума си мисълта, че сте стари.

Думите *стар*, *беден* са измислени от дявола – бъдете млади и богати, а не стари и бедни. Аз не препоръчвам на хората беднотията – всички трябва да бъдете богати по ум, по сърце, по Дух и по душа. Ако сте богати така, всичко останало ще дойде само по себе си. Когато Бог се яви при Соломон и му каза да иска каквото желае, Соломон не пожела нито богатство, нито слава – той пожела Мъдрост. Грешката на хората се заключава в това, че не знаят какво да искат. Ако ме пита Господ какво искам, ще кажа: „Господи, искам Твоята Любов, Твоята Мъдрост, Твоята Истина, Твоята Правда и Доброта да пребъдват винаги в мен“. Понеже в продължение на десетина години Бог ще се яви на всички, бъдете готови и вие да поискате същото. Как ще се яви Бог на хората? На едни ще се яви с весело и засмяно лице, а на други – строг и сериозен. Когато ученият заболее от някаква инфекциозна болест, започва да се гърчи, да свива лицето си, страда – това е Божието лице, отразено върху неговото. Бог го пита: „Защо не приложи нито езика си, нито ръцете и краката си за Словото Божие? Разбра ли сега как се живее? Сега тъпан бие върху теб“. Защо? Да те укротят. Когато индийците искат да укротят слон, обръщат го няколко пъти на гърба му – така той става много кротък. Слонът е горд, гневен – горко на оня, който се опитва да го хване. Когато Бог иска да укроти човека, туря го на легло и го обръща няколко пъти на гърба му; като се укроти, той разбира как трябва да се живее – той не люшка вече хобота си натук-натам, а започва да помага на слабите и немошните.

Като ви говоря по тоя начин, това не значи, че трябва да вярвате във всичко. Сами ще опитате думите ми – няма да минат много години и ще се уверите във всичко казано. Бих

желал да не опитвате лошата страна на Живота. Христос казва: „Който има ухо, нека слуша що казва Божият Дух“. Мнозина ме слушат, но малцина вярват в думите ми. Някои ще кажат, че ги залъгвам, че искам да ги накарам да вярват – аз не проповядвам вярване, а Вярa в Живия Господ. Вярата повдига еднакво и бедния, и богатия. Ако имаш Вярa, и беден, и прост да си, ще се повдигнеш; ако нямаш Вярa, и богат да си, ще паднеш. Причината за падането на човека е отсъствието на Вярa – щом падне, той започва да чука камъни и казва: „Хубав беше животът едно време“. Казвам: докато мерите житото с крини, докато го пренасяте с коли, докато го пазите в хамбари, вие всякога ще страдате и хлябът ще поскъпва от ден на ден. – „Какво трябва да правим?“ Не теглете житото – това се постига само с Любов, само по тоя начин ще разберете как работи Природата. Всеки трябва да носи в себе си Любовта поне на майката и на бащата – това е идейното в света. Аз говоря за майчината любов като по-висока степен на Любовта. Любовта на младите е човешка, а не Божествена – тя е любов на промени. Не осъждам Любовта на младите, но констатирам нещата, както са. Не преувеличавайте нещата, нито ги намалявайте.

Затова като говорите за мен, не преувеличавайте нито Доброто, нито злото ми. Някой казва, че съм добър, защото е опитал богатството ми; друг казва, че съм учен, защото е опитал знанието ми. Ако казвате, че съм учен, а не мога да ви помогна и да ви излекувам, де остава моята ученост? Ще приличам на оня лекар, който препоръчвал на болните си да се мажат външно с газ. Аз не препоръчвам лекарства, които обелват кожата. Ако искате да подобрите положението на обществото, първо трябва да се заемат майките и бащите, после – свещениците и учителите, а най-после – съдиите. Започнат ли първо свещениците и учителите, нищо няма да излезе – майките и бащите трябва да дават основния тон на Живота. Казват, че Църквата ще спаси хората – казвам: спасението иде от майките и бащите. Оня баща, който отначало още дава най-хубавото нещо на децата си, е свещеник, патриарх, владика и цар; оная майка, която още в най-ранната възраст внася в душата на децата си светли и възвишени мисли и идеали, тя е царица. Да бъдеш майка и баща, това са свещени длъжности, които

Бог е определил за човека. Днес хората свалят майката и бащата от положението, което те заемат, и казват: „Да дойде учителят да проповядва на децата ни, да дойде свещеникът да проповядва на нашите деца“ – те могат да проповядват дотолкова, доколкото техните майки и бащи са вложили в душите им светли и възвишени идеали. Само на чернозема можеш да посееш каквото желаеш и да очакват резултат – на пясъчливата почва нищо не можеш да посееш.

„Що казва Духът.“ Духът казва на всички да се подготвим за оня свят – кой е оня свят? Той е Божественият свят на Земята – това значи да живеем на Земята, но да изпълняваме Божията воля. Каква е Божията воля? Да живеем добре, да придобием безсмъртие – в това се крие смисълът на Живота. Според някои учени смисълът на Живота е в изучаване Природата и нейните закони; това са сенки на Живота, това е външната страна на Живота – истинският смисъл на Живота е в добрия Живот и в безсмъртието.

Коя е причината за смъртта на човека? Човек умира, защото е заложил душата си на оня, който само може да я погуби. Ако се свържете с Бога и живеете, както Той иска, вие ще придобиете безсмъртие. И да умрете, вашата смърт ще бъде само физическа – след вас няма да вървят свещеници да ви опяват, да казват: „Бог да го прости, да го упомене Господ в Царството Си“. Който върши Божията воля, той заминава за оня свят, а не умира. Той казва сбогом на близките си и знае де отива – той знае, че ще възкръсне и пак ще дойде на Земята да продължи работата си. – „Това не може да стане с нас, ние не можем да възкръснем.“ Какво можете да правите? Вие можете да теглите житото, да го пренасяте с коли, да го пазите в хамбари, да отваряте войни, да се биете. В края на краищата учените се питат защо светът е създаден така, защо идат толкова страдания.

„Който има ухо, нека слуша що казва Духът.“ Аз бих желал да не слушате само мен, но да слушате всички учени, които са създали нещо, всички музиканти и художници, които са обезсмъртили името си. В Природата има хиляди цветя, реки, гори и планини, а не само едно цвете, една река, една гора или една планина – Великият Божествен Дух се проявява чрез всички цветя, реки, гори и планини, събрали заедно. Всички ние сме събрани заедно да обмислим

един важен въпрос – да намерим начин как да развием и обработим вътрешното богатство, което ни е дадено. Вие не подозирате какво богатство носите в себе си – като развиете това богатство, ще влезете в контакт с Природата, за да разберете Божествения Дух, който работи в нея. Сега вие сте в положението на човек, който не знае откъде е дошъл и къде отива. Вие идете от далечен път, вървели сте милиони години и днес сте спрели на една станция, за да дадете нещо от себе си и да придобиете нещо. И Земята заедно с вас пътува през различни места в пространството.

Един англичанин написал книгата *Отравяне на Земята*, която предизвикала голяма буря, голям шум и подигравки около себе си. Като правел своите научни изследвания, англичанинът дошъл до заключението, че Земята ще мине през един етерен пласт, в която атмосфера хората ще се задушат, не ще могат да живеят. Вестниците пишат за тая книга подигравателно; те казват, че хората ще заспят и като минат през етерния пласт, отново ще се пробудят – това наричат те възкресение на човешката душа. Казвам: хората наистина ще минат през такъв пласт, но няма да се задушат. Те ще минат през огън – едни от тях ще изгорят, а други ще светнат; тая мисъл е писана в Свещената книга. Етерът е Божественият огън, който ще изчисти хората. Когато видите, че едни хора се запалват, горят и изгарят, а други горят, не изгарят и започват да светят, ще знаете, че е дошъл вече Божественият огън. Първите ще умират, както сегашните хора умират, а вторите ще заминават съзнателно. Някой казва: „Не мога да издържам на тоя огън“ – щом не можеш да издържаш, ще умреш; който не е готов да издържа на тоя огън, той преждевременно ще напусне Земята. Ние трябва да се приготвим да издържаме на вибрациите на благородните и светли мисли и желания – който не е готов, той ще се обърка. Не ставаше ли същото и с евреите? Те казваха на Мойсея: „На всичко сме съгласни, всичко можем да понесем, но не можем да издържаме Бог да ни говори“; Мойсей им обеща, че той ще говори с Господа, а после ще предава разговора на тях – те не можеха да се разговарят направо с Господа.

„Който има ухо да слуша, нека слуша що казва Духът.“ За вас е важно да разберете тази жива, велика Истина.

Когато тя влезе в душата ви, очите ви ще се отворят, без да изгъкват, както в алчните хора – погледът ви ще стане мек, ясен, приятен, пълен с интелигентност. Виждали ли сте колко са отворени очите на сокола? Очите му са отворени, за да вижда жертвите си отдалеч. Значи очите ви не трябва да бъдат нито много изгъкнали, нито много отворени, защото това показва голяма алчност и грубост; очите не трябва да бъдат и много вдлъбнати, защото такива хора са склонни да виждат първо лошото в човека, а после доброто му. Ако очите бъдат много отворени, изгъкнали или вдлъбнати, това са аномалии в човешкия живот. Когато Любовта дойде между хората, човек ще има следната външна черта: устните му – симетрични, с малки тъгълчета, с върха нагоре. Не е добре устните на човека да бъдат опънати като права линия. Ако устните на някого са такива, да не се обезсърчава, но да вложи в себе си повече Любов и Вяра – той трябва да вярва в Доброто на всички хора. Мътната вода, като проникне дълбоко в земята през пясъчливи пластове, става чиста. Защо някой човек е нечист? Той е голяма, дълга река, която иде отдалеч и събира по пътя много нечистотии и утайки. Добрият човек се мъчи, страда и така се освобождава от нечистотиите – той обеднява, но става чист. Лошият човек не е отзивчив – той върви, не се спира по пътя си; бедни и страдащи го спират, искат помощ, но той на никого не помага. За лошия се казва, че е богат – богат на утайки и нечистотии. Злото може да бъде отвън и отвътре в човека.

Едно се иска от вас – да си помагате. Вие се намирате при различни условия, не сте на едно и също положение, затова трябва да се чувствате като братя – взаимно да си помагате. Вие сте актьори, дошли на Земята като на сцена, за да изиграете своята роля – всеки трябва да помага на послабия от себе си да изгълни своята роля. Никой не може да играе добре ролята си, ако няма в себе си Любов, Мъдрост, Истина, Правда и Доброта. Ако ти имаш повече Любов, дай му от своята. Мома, пълна с Любов, да се ожени за момък, беден на Любов, и обратно – момък, пълен с Любов, да се ожени за мома, бедна на Любов. Казват, че бедните не трябва да се женят – трябва да се знае за какви бедни се говори. Богатството на човека се определя от неговия ум и от неговото сърце. Човек трябва да учи, да познае себе си и своя

ближен. Днес хората се крият един от друг, не искат да ги познаят. Аз съм правил научни изследвания върху черепа на българина и съм дошъл до заключението, че човек е сложна математическа формула. Всеки уд, малък или голям, също представлява математическа формула. Между тия удове, като формули, съществува известно отношение. При това забелязано е, че всеки външен или вътрешен недостатък на организма отговаря на някое негово вътрешно качество; например късият палец показва, че във волята на човека има някакъв недостатък. Палецът отличава човека от животните. Едно време, в миналото, наказвали престъпниците с отрязване на палеца – така те парализирали тяхната воля. Че наистина между волята и палеца съществува известна връзка, виждаме по това, че когато някой заболее, започва да свива палците си. Забележи ли се това, отначало още трябва да започне лекуването на болния; главно се обръща внимание върху волята му – да се поддържа нейната активност.

Човек трябва да мисли право и да не хвърля вина за погрешките си на другите. Един доктор се спречкал нещо с жена си и за да я сплаши, извадил срещу нея ножа си. Тя се уплашила, стреснала се и изпаднала в слабо умопомрачение. Близките ѝ веднага хвърлиха вината върху мен – тя се умопобъркала, защото посещавала беседите ми. Ако наистина моите идеи са причина за това, наемам се да я излекувам. След това ще я посъветвам повече да не посещава моите беседи – аз не искам хора, които се умопобъркват. Всъщност причината за това е ножът на нейния мъж – той най-добре знае вината си. Нека всички знаят това – така говори Духът.

Аз не искам българите да обиждат Духа, който живее в мен. Аз нося Добро на българите и казвам: житото, което ви давам, не искам нито с крини да го мерите, нито с коли да го пренасяте, нито в хамбари да го пазите – нека всеки си вземе толкова, колкото сам може да носи. Ясно ли ви е сега? Това не говоря аз, но Божият Дух, който живее във всички хора. Един е Духът – Той възпитава и майката, и бащата, и учителя, и съдията, и свещеника, Той разпределя всички блага както намира за добре.

„Що казва Духът.“ Да живеем всички в пълна хармония и съгласие, за да живее и Бог в нас като наш Баща, а

ние – като Негови деца. И като слушахме Бога, ще имаме права мисъл и право разбиране. От вас като българи се изисква геройство. В една от миналите беседи казах, че англичаните се отличават с честността си, германците – с трудолюбието си, славяните – със самопожертвователността си. И вие като българи желая да имате за девиз самопожертването – само така ще разберете смисъла на Живота. Дето има саможертва, там е Духът. Ако не сееш, как ще жънеш; ако майката не роди, как ще познае майчината Любов? Приложете саможертвата, за да дойдат Любовта и Мирът в домовете, между мъже и жени – да настане пълна хармония, пълно съгласие между всички хора. Когато мъжът се връща от работа, жената да го посрещне с радост и веселие, да бъде готова за всякаква жертва за него; като види това, той ще се изгълни с Любов към нея, с готовност да ѝ услужва във всичко. Как проявяват мъжът и жената Любовта си? Ако мъжът обича жена си, близките започват да действат върху честолюбието му и казват: „Какво си тръгнал по ума на жена си, не виждаш ли, че тя те води за носа? Дай ѝ да разбере, че ти си мъж, че си господар“ – той се повлиява от думите им и постепенно изменя отношенията си към нея. Другаде на жената говорят против мъжа ѝ, докато я настроят против него – и тя постепенно изменя отношенията си към своя мъж.

Една майка изпратила детето си в дюкяна, да каже на бащата, че обядът е готов. Мъжът не тръгнал веднага за дома си, понеже имал доста клиенти, трябвало да изпрати всички. Жена му се ядосала, едва го дочакала да се върне и като видяла, че иде, сграбчила бастона му и го ударила силно по ръката. Така тя проявила геройството си – счупила ръката на мъжа си. Като ходел с превързана ръка, близките му го запитвали как е счупил ръката си. – „Паднах от коня си и я счупих.“ Тоя мъж бил силен, с пехливани се борел и ги събарял на земята, а жена му с един удар могла да счупи ръката му.

„Що казва Духът.“ Той казва да напуснеш дюкяна си и да излезеш вън. Щом ти каже, веднага изгълни заповедта му – иначе ще те удари един път и ще ти счупи ръката. И като те питат как счупи ръката си, ще кажеш, че си паднал от коня си. Причината за счупването на ръката не е външна, но вътрешна – причината се заключава в това, че седиш в

кръчмата, че мериш житото с крини, че го пренасяш с коли, че го пазиш в хамбари. За да не се чупи ръката ти, в кръчма не ходи, с крини жито не мери, в хамбари не го пази – и всеки да си вземе толкова жито, колкото може да носи.

Засега тоя обяд ви е достатъчен – повече от това ще ви даде Духът, който живее във вас.

Христос казва: „Когато Духът на Истината дойде във вас, Той ще ви научи какво да правите и ще ви припомни всичко онова, което Аз съм ви казал“. Духът ще ви научи на всичко – Той ще ви напомни всичко онова, което Живият Господ ви е казал. Той ще възкръсне във вашите души.

29 февруари 1920 г., София

ЩЕ УПРАВЛЯВА ВСИЧКИ НАРОДИ

*И роди дете мъжско, което ще управлява
всички народи с жезъл железен; и нейното
чадо бе грабнато и занесено при Бога и при
неговия престол.*

Откровение 12:5

Сега ще се спра само върху половината от цитирания стих. Детето, за което се говори тук, съставя ядката на цялата глава. Ще направя една аналогия върху цялата глава, т.е. ще свържа емблемите и символите, за които се говори чрез роденото дете.

Съвременните културни хора едва сега са в първата фаза на Живота – да изучават езика на Природата. И когато се научат да говорят не само по форма, но и по съдържание, не само по съдържание, но и по смисъл, светът ще се представи в нова форма, ново съдържание и смисъл. Най-голямата спънка в сегашния стадий на човешкото развитие е дълбокото убеждение, всадено в човека, че е културен. Аз не отказвам, че сте културни, не въставам против думата *култура*, но приемам, че сте културни само по форма, не по съдържание и смисъл – значи културни в пълния смисъл на думата са само една трета от хората.

Какво е искал да каже евангелист Йоан в тази глава, какво представя тук жената? Тя може да се вземе като символ на цялото човечество, като символ на един народ, като символ на един човек. Какво представя детето? Детето може същевременно да се представи като символ на идеалите, към които се стреми човечеството – детето е плодът на тези идеали. Ще ме попитате: „Какъв е стремежът на ябълките, крушите или черешите?“. Отговарям: стремежът им е да родят, да създадат поне една ябълка или круша; вън от плодовете им, ябълката и крушата нямат друг смисъл. Какво представя змеят? Той е символ на онези противодействащи сили в Природата, които пречат на растенето на хората, на техните мисли и желания, т.е. против Доброто. Змеят не е емблема на грубата сила – той е интелектуална

ЩЕ УПРАВЛЯВА ВСИЧКИ НАРОДИ

сила, употребена да спира всеки процес на растене, всяко разширяване на човешкото съзнание.

Какво представя борбата между Архангел Михаил и змея? Тази борба е емблема на двете велики сили в света, които ние наричаме Добро и зло. Теософите ги наричат висш и нисш манас, окултистите – тъмни и светли сили в Природата. Тези две сили се борят – Михаил е богът, т.е. великото, разумното в света, се бори с неразумното. В змея има известна интелектуалност, но няма разум, няма разбиране на великите закони, по които върви развитието на цялото човечество. Змеят паднал на Земята – това подразбира, че условията на Земята се изменили след падането на змея. Жената избягала в пустинята. И до днес тази история се повтаря. Няма да се впускам в разяснения, защото за тези неща има цели томове богословски тълкувания; моето тълкуване се различава от техните – то обяснява текста тъй, както си е. Жената представя Бялата раса – тя е носител на онази жива Божествена идея, която се олицетворява с раждането на детето. Когато майката добие детето, а бащата го роди, те трябва да кажат: „Живата Божествена идея започва своето правилно развитие“. Интересно е, че новороденото дете не остана на Земята, а го отнесоха на Небето, майката пък отиде в пустинята – майката и синът се разделят. Следователно детето трябва да се възпитава на Небето до времето, когато условията на Земята се изменят и то бъде готово за Новия живот. Майката, която още не е готова, отива в пустинята – колко дни останала да живее там? Всичко 1260 дни. Сега спорят какво означават тези дни; едни ги смятат за дни от годината, други – за периоди. Може да се вземат и като дни, и като периоди. Не е важно колко е стар човек, но колко е умен и добър – живото куче е за предпочитане пред умрелия лъв, и силният лъв е за предпочитане пред умрялото куче.

Новороденото дете представлява новото човечество, което се приготвя в Невидимия свят и ще дойде на Земята. И тази война, която е предвидена там и се изразява в боя между Михаил и змея, до известна степен представлява световната война, която ние преживяваме, но още не е завършена. В 19-а глава на *Откровение* се среща повторение на събитията – там символите се изменят. Говори се за бял кон. Изхвърлянето на змея от Небето означава

изхвърлянето му от умовете на хората, за да не ги изкушава – да слезе долу, на физическия свят. Защото най-големите заблуждения и изопачавания съществуват в ума; не можете да поправите някого, докато умът му е изопачен – не можете да накарате човека да ходи правилно, ако кракът му е изкривен. Следователно първо човешкият ум трябва да се очисти от всички противоречия. И тъй, детето се възпитавало на Небето. На друго място Евангелието характеризира детето с думите *нов човек*.

Често се говори за религия. Онези, които са издигнати, които имат духовни преживявания и са във връзка с Бога, разбират, че религията не е нова форма, но велик Живот – отношение, връзка на човека с Бога. Всички сте били деца, млади – изпитали сте първите ласки и обич на вашата майка; някои от вас сте опитали обичта на вашите приятели; други – Любовта на възлюбения си и познавате трептенията на вашето сърце – то трепти като Божественото сърце. Има тайни неща в Живота, които ние търсим – това са преживявания, за които човек е готов да пожертва живота си. Божествените преживявания се отличават от обикновените – в тях няма промяна, те са постоянни. Когато се нахраните, вие усещате приятно чувство, което постепенно отслабва и след пет-шест часа се сменя с неприятно чувство – усещате глад; отново задоволявате глада си и пак усещате приятност; след няколко часа огладнявате – неприятност. Приятност и неприятност – това са променливи преживявания, такъв е физическият човек. Ако искате да угодите на този човек с кокошки, агънца, кюфтета и други подобни, от него нищо няма да излезе – значи смисълът на Живота не е в яденето. Аз вземам тези два противоположни полюса в преживяванията, за да разберете, че във физическия свят има смяна в преживяванията, докато в Духовния свят няма промени. Никакви страдания, никакви мъчнотии не са в състояние да изменят стремежа ни към Духовния свят. За духовните преживявания човек е готов да се жертва, да страда – това наричам Любов. В нея се включват всички стремежи.

Мнозина от вас се стремят към богатство, чест – да бъдете силни, да имате знания. Питам какво ще остане за вас от всичко това след сто години. Ще кажете: „Поне ще ме помнят хората, името ми ще бъде записано в историята“.

Всичко това може да бъде, но какво ще се ползваш ти сам от тази слава? След като преминеш от този свят в другия, след като минеш през устата на змея, след като се бориш с него, ще задържиш ли в себе си тези преживявания? Съвременните философи казват: „Това нещо трябва да се докаже“. Аз нищо не доказвам, нищо не аргументирам, защото както вие, така и аз можем да го докажем моментално едни на други. Например вие сте гладували няколко дни и за да разберете дали може да получите нещо, отдалеч се осведомявате дали съм добър, честен човек, какви убеждения имам и т.н.; обаче без да ви отговоря, аз слагам трапеза и ви гощам – вие се усещате добре, доволен сте от мен. Огладнеете – пак се съмнявате в мен, на другия ден пак ви изхранвам – съмнението изчезва. Но след като ви храня десет години наред, има ли смисъл да се съмнявате? Така постъпват Природата и Бог, който работи в нея; ако десет години наред Бог слага на човека трапеза, хубав обяд и вечеря, а той продължава да пита има ли Господ, какъв човек е той? Тогава Господ ще каже: „Навън това магаре!“ Като го изпъдят, турят го в ковчег, събират се около него роднини и приятели със сълзи на очи да му четат молитви – да го помене Господ в Царството Си. Не, няма да го поменат никъде – втори път като дойде, Господ ще му даде по обратен път доказателства има ли Господ, или няма. И аз няма да аргументирам този въпрос, защото Земята е така създадена, че ние сами по себе си ще се убедим в Истината. Ще изясня мисълта си с един пример от окултен разказ, претърпял много преводи.

В старо време, още след грехопадението, имало две царства: едното се наричало Мензи, а другото – Есперти. Царят на първото царство имал син, който според тогавашния обичай трябвало да мине своето школуване, т.е. своето посвещение. Един знаменит учител в царството, приближен до двореца, разгледал астрологически живота на царския син и намерил, че някога в миналото си той извършил едно престъпление, което станало причина за разделянето на двете царства и за възникване на враждата между тях. Знаменитият учител казал на царя, че синът трябва да напусне бащиното си царство, да стане някъде овчар, да пасе овцете, да размишлява и да гледа небето,

докато получи Светлина; след десет години царският син ще се върне при своя учител и той ще го посвети. Царският син се преоблякъл в просто облекло и отишъл в царството на еспертите. Взел тояжката си, подсвирквал си и прекарал като овчар десет години. Един ден, като пасял стадото си при един планински връх, обрасъл с най-хубави цветя, пристигнала на кон дъщерята на еспертския цар, облечена с най-хубавата си премяна. Като видяла хубавите цветя, тя слязла от коня и се затичала да им се порадва. В това време изскочила отнякъде една кобра и ухапала царската дъщеря на дясната ръка. Младият овчар видял всичко и като знаел последствията от ухапването – че след десет минути момата ще бъде мъртва, веднага взел ръката ѝ, изсмукал с устата си отровата и тя се спасила. Обаче един от пазителите, които придружавали царската дъщеря, видял това, веднага грабнал лъка си и забил отровната стрела в лявата ръка на момъка. Момата също се досетила за лошите последствия, затичала се към момъка, скъсала дрехата на раненото място, извадила стрелата, впила устните си и изсмукала отровата. Питам: кой кого спасил? Това е била развързката. След тази случка двете царства се помирили.

Казвам: ако очакваме да изсмучат отровата от нашата ръка, а оставяме отровата в ръката на нашия ближен, ние не сме истински хора. Момата беше готова веднага да даде жертва за жертва и изсмука отровата от раната. Ще ме попитате какво приложение има този пример. Отлично приложение. Ако всеки мъж и всяка жена са готови да изсмучат отровата от раненото място, би ли имало страдания и смърт в този свят? Забележете, че момата беше ранена в дясната ръка, а момъкът – в лявата. Момъкът каза на момата: „Ти пострада от животинска отрова“; момата каза на момъка: „А ти пострада от човешка отрова“. В този свят има две отрови, които разрушават мъжа и жената, които разрушават човешкото общество.

„И мъчеше се да роди“ – както се мъчеше тази жена, така ще се мъчите и вие. Колцина от вас се мъчат сега! Защо? За да родите. Гледайте да родите такова дете. Бременната жена ме пита: „Ти вярваш ли в Бога, или не?“. Казвам: жено, ако родиш детето си, и ти вярваш в Бога; ако не го родиш, не вярваш. Ако се роди детето ти и го вземат на Небето

да го възпитават, може да кажеш, че имаш вяра в Бога и Бог се грижи за теб. В Писанието се казва, че Бог е пригответил за тази жена място в пустинята – това значи да живее при оскъдни условия. Така и израилският народ излезе от Египет, културна страна, и отиде в пустинята, дето прекара цели четиридесет години – защо? За да премахне страха от себе си. И съвременното човечество има ужасен страх като този у евреите в Египет; и досега още евреите имат страх. Днес хората се страхуват как ще прекарат живота си, какво ще стане с тях, ще спечелят ли и т.н. – това са странични въпроси. Ако родите, ще вземат детето ви на Небето, вие ще отидете в пустинята, а Михаил ще се бори заради вас. Змеят ще падне и ще се бори с онези, които вярват в Новото учение. Всички хора, които искат да поддържат ред и порядък в света, казват, че всяка власт е дадена от Бога; аз прибавям: всяка праведна власт е дадена от Бога. Тези, които се застъпват за властта, за правата на змея, ще го видят да дойде на Земята, като се прояви по различни начини. Ние не искаме да намалим страданията на този свят, но и да искаме, това няма да ни помогне. Страданията ще се намалят само тогава, когато се разбере смисълът на този велик закон в Живота на човека и придобиете правилно разбиране.

Вие казвате: „Ние вярваме в Господ“ – готови ли сте да се пожертвате за Него? – „Аз съм християнин“ – готов ли си да умреш за Христа? – „Аз съм евангелист, православен“ – готов ли си да се жертваш за Евангелието, за православието? Ако не си готов, ти си актьор на сцената. Де са онези велики хора, които са готови да се жертват за своите идеали? Разбира се, щом те уловят в престъпление, ще дойде съдията, ще те осъдят, после свещеникът ще те изповяда, ще окачат въжето на шията ти и ще кажат: „Той умря, жертва стана“ – за какво? Жертва за своето престъпление. Аз намирам, че тези хора, които умират на въжето за своите престъпления, са по-големи герои от вярващите, които не са готови да пролеят капка кръв за своите идеали. Ако боднеш някой вярващ и му протече капка кръв, ще си наведеш с това най-голямата беля. Всички парадират, като казват: „Ние сме вярващи“ – ако не си готов да пролееш капка кръв, не си вярващ. Така е било с всички светии, с всички велики хора, когато се опитвала Вярата им – който

е готов да защити своите принципи, той е готов да пролее и кръвта си. Когато бъдем готови да се жертваме, тогава ще се събуди у нас Великото, Божественото.

„И змеят се спря пред жената, която щеше да роди, за да изяде чедото ѝ, щом се роди.“ (ст. 4). Змеят стоял до жената, но тя не се бояла от него. Тя не била страхлива като сегашните жени, затова била героиня – тя казала на змея: „Аз ще родя, но ти няма да вземеш детето ми“. Жената представлява Божествения живот в човека, а мъжкото дете – Божествения разум. Значи във времето на Йоан, когато ставали тези събития, Бялата раса, т.е. Петата раса на човечеството, се мъчела да роди. Раждането на това дете произвело брожение между човешкия и Божествения живот. И навремето, и до днес змеят се мъчи да задуши детето на раждащата. Целият свят да се опълчи срещу този акт, целият ад да въстане против него, и дяволът да падне с главата си надолу, детето ще се роди. С други думи казано, светът да се обърне наопаки, главите на всички хора ще узреят.

Един пътник минал край един паяк, който развивал изкуството си да преда, и го запитал:

– Какво правиш?

– Както виждаш, преда. Аз съм трудолюбиво същество, макар че хората имат лошо мнение за мен – всички ме обвиняват в неща, за които не съм виновен. Аз изпридам такава тънка прежда, каквато никой досега не е направил. При изложбата в Райската градина аз взех първа премия – моето изкуство е ненадминато. Пчелите и осите имат жили, с което живеят; аз не живея никого. Обвиняват ме, че съм хващал мухи в мрежата си и съм смучел кръвта им; какво правят хората, когато влизат в магазините – купуват нещо и срещу това плащат. Според мен мухите са мои клиенти – те влизат в магазина да си купят нещо, аз ги омотавам в мрежата си, приближавам се към тях и казвам: „Плащайте сега!“ . Това правя от любов към мухите. Като си взема необходимото, казвам им сбогом и ги оставям свободни, да си вървят. Така правя аз своите научни изследвания. Мухите трябва да бъдат умни, да не хвърчат там, дето тъка мрежата си; щом не са умни, ще плащат и ще носят последствията на своята глупост. Птиците хвърлят изверженията си отвисоко, но всички казват, че това е в реда на нещата, никой не

ги съди; хората вършат най-големите престъпления, но и за тях не се говори лошо. Щом започна да прилагам своето изкуство, всички хора ме обвиняват в жестокост. Ако някой има право да се оплаче от мене, това са мухите – нека те подадат заявление против мен и се оплачат, за да видим аз ли съм виновен, или те.

Сега питам и вас кого обвинявате – мухата или паяка? Учените казват, че паякът прави паяжината си специално за мухите – не е така. Първоначално паякът изучавал своето изкуство от Любов към него, той нямал предвид мухите – отпосле е започнал да лови мухи. Защо се е занимавал със своето изкуство никой не знае.

Да се върнем към детето на раждащата жена, т.е. към човешкия ум, който трябва да се издигне. Всички хора се нуждаят от убеждение, от правилно разбиране на нещата. Цветята са цъфтели и разнасяли аромата си надалеч още когато хората не са съществували – те цъфтели и благоухаели за себе си, а не за нас; те не са мислели, че някога човешкият нос ще ги мирише. Хората се оплакват от условията, казват, че нямат възможност да цъфтят и да се развиват – те не са прави. За всички има условия да цъфтят, но хората искат да има кой да им се радва, да ги мирише. Вземете пример от цветята в Природата: няма защо хората да миришат цветовете им, задачата на цвета е да върже плод и плодът да узрее – това е велик закон, към който трябва да се стремите.

Сега като говоря по този начин, някои си казват: „Каква ли скрита цел има този човек?“. Когато изказвам една мисъл, или изнасям една истина, аз имам само една цел – да проектирам мисълта си колкото може по-далеч в пространството, за да правя своите научни изследвания. Ако някой се хване в мрежата ми, както мухата в паяжината, казвам: „Кой ти даде право да се оплиташ в моята мрежа и да нарушаваш нейната цялост?“. Ако паякът тъче паяжината си с единствената цел да лови мухи, в скоро време той ще изгуби своето изкуство. Ако изкриви пътя на своята мисъл, и човек ще изгуби изкуството да преде и да тъче своята мрежа. Следователно, ако и вие се усъмните в Живота и кажете, че няма добър и честен човек в света, веднага ще изкривите пътя на правото мислене. Приятелю, отде знаеш, че няма честни и добри хора на Земята? – „Така е писано в книгите.“ В кои книги? – „В

свещените книги. “Ако искаш да кажеш, че човек е свободен да греши, това е друг въпрос. Давид казва за себе си: „В грях ме зачена майка ми“; хората четат това, което е казал Давид, и го вземат като нещо Божествено. Трябва да се знае кой е казал това – Бог или човек. Това са човешки думи, от които само петдесет на сто са верни. Вярно е, че човек сам създава условия за греха и греши, следователно той може да се зачене и роди в грях, но Бог никога не може да ни роди в грях. Да мислите, че източникът, от който сте излезли, е нечист, това е най-голямата лъжа. Само по форма човек е роден в грях, но не и по същество, т.е. по съдържание и смисъл. За да се измени съдържанието на човешкия Живот, това зависи от самия него. Под думите *в грях ме зачена майка ми* Давид подразбира само външната страна на въпроса.

„Змеят се спря пред жената, която щеше да роди, за да изяде чадото ѝ, щом роди.“ В случая змеят представлява неблагоприятните условия за жената, която ще роди, за да пречи на плода ѝ. Колко пъти този змей е пречел на вашите добри желания да се повдигнете или да повдигнете някого! Той казва: „Не му е времето сега“ – вие се съгласявате с него и казвате: „Наистина, не е време за добри дела, да ни прости Бог, но ще отложим за по-добри условия“. Няма защо Бог да те прощава – ти ще застанеш смело пред змея и ще кажеш: „Моего дете ще се роди и ще отиде при Бога, т.е. на мястото, дето няма грехове и престъпления“.

Умът на човека трябва да бъде бистър, трезв, да схваща Истината. Казваш: „Каква ли задна цел има този човек?“ – никаква задна цел нямам. Моята цел е да вдигна запалената свещ – който знае да чете, да дойде при Светлината и да чете. Щом изгрее Слънцето, духам свещта и казвам: „Всички навън с книжките си – дойде денят!“. През деня не паля свещ; щом се мръкне, отново запалвам свещта. Така оттоварям на въпроса каква е моята задна цел – като запаля свещта, на моята светлина могат да дойдат десетки и стотици хора да се ползват от нея. Сега хората философстват отвън каква цел имам да събирам около себе си адвокати, съдии, учители; аз нямам нужда от никакви адвокати, от никакви съдии – запалвам свещта си и чета. Ако и вие искате да четете, елате при мен заедно да четем; ако не искате, сбогом. (*Вън се звъни продължително.*)

Последният звънец бие, затова е толкова продължително – всички трябва да го чуят. Който успее да влезе във влака, добре ще бъде за него; който не успее, ще чака друг влак, за други времена. Време е вече хората да отправят мисълта си в друга посока. Как ще стане това, коя е правата посока?

В едно царство някой си се провинил в политическо престъпление, за което бил осъден на смърт. Царят решил да пощади живота на престъпника с условие да обиколи целия град с гърне мляко на главата, без да пролее капка на земята. Осъденият се съгласил на това условие, турил на главата си гърне, догоре пълно с мляко, и обиколил града, без да пролее капка мляко – животът му бил подарен. Като го запитвали какво видял в града по това време, той отговарял:

– Нищо и никого не видях.

– Защо?

– Защото мислех само за гърнето с млякото на главата си.

Казвам: докато виждаш всичко в града, ти си на опасен път; трябва да забравиш всичко, да бъдеш сляп за всичко, каквото виждаш – само така животът ти ще бъде подарен. Щом имаш една Божествена идея, трябва да жертваш за нея целия си живот, всичко, каквото имаш. Днес когото срещнеш, всеки разказва какво видял и чул; докато виждаш и чуваш всичко, което става около теб, ти не можеш да носиш гърне с мляко на главата си, без да го разлееш. Религиозните хора постоянно спорят кой е прав и кой крив, кой ще отиде в Рая и кой – в ада. Питам ви: плащат ли ви за работата, която вършите? – „Плащат ни, разбира се.“ Щом ви плащат, няма да влезете в Рая. – „Защо?“ Защото на вратата на Райската градина е писано: „Всеки, който проповядва Словото Божие користо, няма да стъпи тук“. – „Какво да правим тогава?“ Правете каквото искате – ставайте търговци, учители, свещеници, адвокати, съдии, но никога не изопачавайте Истината, за пари никога не работете. Свещениците и проповедниците ще опитат истинността на моите думи. Който проповядва Словото Божие, трябва да работи безкористо, без никакви задни цели, с готовност да се жертва за Бога – християнинът трябва да бъде абсолютно безкористен. – „Тогава как трябва да живеем, трябва ли да се откажем от сегашния

си живот?“ Питам: какво благо се крие във вашия живот? Виждал съм как син бие баща си; след време първият го изгъжда от собствения му дом и го туря в лудница – синът се освобождава от баща си и разполага с неговите имоти. Това се върши от културни хора, които вярват в Христа и четат всички молитви, които черквата препоръчва.

„И жената побягна в пустинята.“ Тя отиде да живее в пустинята, защото разбра, че не е възможно да остане между хората, да живее с техните мисли и чувства. Отворете коя и да е книга, кой и да е вестник и кажете какво смислено намирате в тях. Отворете един учебник, например геометрия, и вижте за какво се говори; ще видите чертежи на триъгълници, четириъгълници, петоъгълници, тангенти линии и т.н. – какво означава това? Ще кажете, че все означава нещо. Един ден ще разберете живата геометрия, живите линии, които така се кръстосват, че едни от тях излизат от ума, други – от сърцето, а трети – от волята; ще разберете, че силата на волята регулира двата вида линии – на ума и на сърцето. Например двете страни на триъгълника показват посоката на съзнанието, от което излизат линиите на сърцето и на ума; тези линии са противоположни, не съвпадат, но лесно се примиряват благодарение на третата страна на триъгълника, основата – тя представлява равнодействащата сила, волята в човека. Значи равностранният триъгълник представлява силите на ума, сърцето и волята, които са в пълна хармония помежду си – върху този триъгълник се създава истинският Живот.

Като изучавате лицето на човека, виждате един триъгълник – носа. Българинът има слаба воля – умът и сърцето му са по-силно развити от волята. Носът му има дължина средно от три и половина-четири сантиметра. Българинът е упорит, не е волев човек; упоритостта е едно качество, а разумната воля – друго. Турчинът изразява упоритостта на българина със следната поговорка: „И чука си продавам, и чергата си изгарям, но не се покорявам“. Тази черта на българина е причина за честите войни; може да се каже, че на всеки десет-двайсет години се пада по една война – от народите на Балканския полуостров българите са воювали най-много. Никое българско царство не е траяло повече от сто години – това не е за упрек, но факт, който са констатирани всички учени, мислещи хора. Ще кажете, че сте

герои – това е друг въпрос. Мястото, което заемат българите на полуострова, ги застава да воюват често – по този начин те усилват волята си и изучават закона на жертвата. Българите трябва да се откажат от своя егоизъм. Те са готови за една педя земя да убият брат си или за един грош да развалят приятелството си с човека – това е лоша черта, от която трябва да се освободите. Казвате: „Сърбите и гърците по-добри ли са от нас?“. Това не е ваша работа – какви са сърбите и гърците, това се отнася до тях. Вие като народ трябва да развивате благородни черти в себе си, да усиляте волята си като необходимост за вашето бъдещо развитие. Безволието води към робство, без воля умът и сърцето не могат да се хармонизират. Безволието е причина дето двама славяни, събрани на едно място, не могат да дойдат в съгласие – разногласието на славяните е пословично. Понеже ги обича, Бог ги прекарва през огън, за да се обединят. Няма други народи в света, които са минали през толкова страдания, както славянските – Бог казва: „От вас трябва да излезе нещо добро!“. Кой добър баща не наказва сина си, когото обича? И славяните са възлюбените чада на Господа, затова Той ги наказва. Те имат велико бъдеще.

Като говоря за славяните, обръщам специално вниманието си към българите, за да ги предупредя, че ще бъдат бити на общо основание – готви се вече за българите камшик, не човешки, а Божествен. Този камшик ще играе по гърбовете на българите дотогава, докато узреят главите им, докато се подчинят на Божията воля и кажат: „Ние ще турим ума и сърцето си в съгласие с великата Божия воля, ще турим нов ред и порядък в държавата си – в съгласие с Божествените закони“. Ако не вярвате на думите ми, сами ще ги проверите – няма да се минат десет-двадесет години, сами ще видите какво иде. Аз няма да кажа какво иде – ще го опитате. Великият закон, който действа в целия свят, е Архангел Михаил – той иде със своя нож. Бог разгръща книгата на Живота и отдава всекому заслуженото – иде съдба на Земята. Няма да остане човек, който да не се яви на съд пред Господа – всеки ще бъде съден според писаното в книгата на Живота. Щом Бог се наеме да оправи хората, змеят ще бъде изхвърлен навън; не се ли наеме Бог с оправянето ви, и вие, и змеят ще бъдете хвърлени в пропастта.

В бъдеще Христовото учение не може да живее в човешките сърца – в тези малки черупки. Не казвам, че свещениците са лоши, но те още не разбират Христовото учение. Нека дойдат при мен, да им държа една беседа, да отворя очите им, за да видят как са живели в миналото – ще отвори Бог умовете им, за да разберат, че не са толкова чисти, както си мислят. Какви трески за дялане имат всички хора! Писано е: „Книгата на живота ще се отвори и няма да остане тайна, която да не се знае“. Всичко ще стане така, както е станало с раждащата жена. И или живо дете ще се роди, или мъртво – каквото и да е, все ще се роди нещо. Разликата между добрия и лошия човек се заключава в следното: лошият се мъчи и нищо не ражда, а добрият се мъчи и ражда. Лошият човек прилича на онзи змей, чиито малки оживяват още в утробата на майка си, дето прояждат корема ѝ и излизат навън.

Днес пред жената – вашата душа, която иска да роди вашия ум, стои змее, т.е. вашите лоши разположения, и казва: „Защо си вярващ, не бъди толкова глупав, и без Вярa се живее“. Ако го слушаш, змее ще погълне твоето дете, без да ти даде нещо. Толкова години сте яли и пили, добре сте се обличали и сте сядали на меки легла, но въпреки това пак сте недоволни – какво сте придобили от този живот? Какво трябва да се прави? Ако си недоволен от пухените възглавници и дюшеци, смени ги със сламени; ако и от тях си недоволен, смени ги с дъсчени – постоянно сменяй обстановката и условията, докато почнеш да ставаш от сън доволен и разположен, с бодър дух. Щом имаш това разположение, ще знаеш, че всичко е за Добро. Ако станеш от сън неразположен, когото срещнеш, ще бъдеш готов да се караш с него – защо си неразположен? – „Защото не можах да спя.“ Не можа да спиш, защото дюшекът ти е много мек; не само това, но си вечерял късно и си ял много – може ли след всичко това човек да спи добре? Един варненец, богаташ, изял няколко свински пържоли, изпил две кила вино и веднага си легнал да спи – на сутринта го намерили мъртъв. Човек трябва да яде навреме и да си ляга навреме.

Казва се в прочетената глава, че жената ще роди дете – коя е тази жена? Според свещениците тази жена е Църквата – какво ще роди тя? Своите деца, пасомите си. В

Стария Завет се казва, че безплодната Рахил най-после родила много деца – нисшите животни, както и рибите, раждат много деца. Жената ражда едно дете – някакъв символ, но в него се крият много неща. Всеки човек, който живее в съгласие с ума, сърцето и волята на Бога, струва повече от цялото човечество, което не живее в съгласие с Божествените закони. Един ден, когато хората заживеят в хармония с Бога, ще кажем, че е дошъл вече съвършеният живот на Земята.

Иде Божественото дете на Земята – кое е това дете? Христос. Днес всички Го очакват да дойде в облаците, придружен с много Ангели. Някои очакваха Христа още в 1845 г., в началото на XIX век, и като не дойде, усъмниха се в Него; други Го очакват и до днес. Някои вярващи се облякоха с бели дрехи и излязоха да посрещнат Христа. Той дойде, но не както Го очакваха, затова много християни се разочароваха. В 1845 г. се яви спиритизмът, който обърна умовете на хората към Бога – те се убедиха, че има и друг живот, вън от физическия. Някои гледаха на спиритизма като на дяволска работа. Значи Христос дойде чрез спиритизма, но малцина Го познаха и приеха. Излъгани в своите тълкувания и начисления, някои вярващи отново започнаха да изчисляват кога ще дойде Христос втори път на Земята. Те изчислиха, че Христос ще дойде в 1915 г. на Земята, но на никого не казаха, мълчаха са. И този път дойде Христос, но пак не Го познаха. Как дойде? С камшик в ръка – така Той обиколи цяла Европа, отвори касите и пръсна парите, отвори хамбарите на богатите и ги изтърси. Христос запита богатите: „Защо дойдох на Земята и пролях кръвта Си – за богатите търговци и фабриканти ли, за да измъчват и насилват своите братя? Защо ви са тези пушки и топове?“. Въпреки това мнозина казват: „Не е дошъл още Христос на Земята“ – дойде Христос, но с камшик в ръка. И досега още Го питат: „С каква власт правиш това?“. Архангел Михаил скоро ще дойде и ще покаже на хората с каква власт прави всичко. Вие ще бъдете зрители на великото, което Бог приготвя за цялото човечество. Светът ще познае, че Бог не може да бъде поруган – ще се изгълнят законите на Неговата милост, Правда, Истина, Мъдрост и Любов. „Небето и Земята ще преминат, но нито една точка от великия Божии закон няма да се премахне.“

„Роди дете мъжко, което ще управлява всички народи“ – кое е това дете? Шестата раса, т.е. идеята на Бялото Братство, че всички хора са братя. Всички знаете, че съществува ад, но няма защо да определяте какъв е той и къде е, защото от хиляди години горите в неговия огън. И аз мога да ви заведа в ада и да ви покажа къде се намира той, но има нещо по-важно от това – кое е то? Идеята за братството. Христос казва: „Всички сте братя“. Можете ли да внесете тези идея в умовете си и да кажете на брата си: „Братко, защо ме гониш? Всичко, което взех, ти върнах. Прости ми за всички пакости, които ти причиних – всичко ще ти въздам четирикратно. Да заживеем братски, както Бог изисква“.

Мнозина казват: „Това учение не е за българите“. Ако българите не приемат това Учение, както го слушат, след десетина години ще разберат говорях ли Истината, или не. Архангел Михаил ще им докаже по всички правила дали съм говорил Истината. Аз никого не съдя, не съм дошъл за съдба, но казвам на българите и на всички европейски народи, че ако не заживеят братски, ще познаят кой е Христос. Всички, които ме слушате, започнете да живеете братски, не както ви говоря аз, но както вие разбирате, както вашето сърце ви диктува – само така ще се обновите. Аз вярвам, че Истината е във вас. Умът и сърцето ви са добри – турете волята си в съгласие с тях и очите ви ще се отворят. Някои казват: „Докажи ни, че съществува Бог“; питам: виждате ли в тая тъмна стая нещо? – „Не виждаме.“ Обаче ако пусна един светъл лъч отгоре, ще видите хиляди пращинки; ако усиля светлината, ще видите още много работи. Следователно пространството, в което живеете, има много неща, но ще ги видите само ако то се освети – само така ще разберете, че всичко около вас е живо, че навсякъде има Живот.

„И мъчеше се да роди“ – де е жената, която ражда? По цяла Европа – това, което Йоан е видял, става сега в цяла Европа. Той е видял бъдещите събития: Бялата раса се мъчи да роди идеята за братството, да заживее братски, но змеят стои пред вас и казва: „Не ви трябва братство“. Змеят е човешкият егоизъм, алчността – всеки да живее за себе си и да заробва своите братя. Като дойде Архангел Михаил, ще повали змея и той ще падне – който пада, той е вече осъден. Земята ще възпита този змей; тя ще го

завърже и ще му каже: „Тук е твоето място, а не горе, да развъртаваш хората“. Ако змеят не послуша Земята, ще отиде още по-долу. Решено е в бъдеще да не се вършат престъпления в името на Христа, в името на Неговата кръв, на Неговото Слово; който си позволи да прави престъпления, ще падне на Земята и тя ще го погълне.

Казва се в Писанието: „И изпусна змеят след жената из устата си вода като река, да стори да я повлече реката. И помогна земята на жената, и отвори земята устата си и погълна реката“. Водата представлява лъжливото учение, което се поглъща от условията – днес се проповядва едно лъжливо учение, утре друго, после трето, но Земята постоянно поглъща и руши. Много обещания се дадоха на българите, докато ги накарат да воюват; те влязоха във война и очакваха да получат Македония, но изгубиха и това, което имаха – съдба ли беше това? Не, те трябваше да разчитат на Бога, Той щеше да им даде повече неща. Съдбата на всички народи, както и на българите, се определя от друго място; нито Франция, нито Англия, нито Германия, нито Русия определят съдбата на народите – Бог определя съдбините на всички народи. Когато иска да повдигне един народ, Той му изпраща умни майки и бащи, свещеници, проповедници, учители и управници; когато иска да накаже един народ, отнема идейните му и разумни хора и го оставя на произвола на съдбата – този народ сам по себе си ще се унищожи. Ние се нуждаем от умни и добри хора.

Аз викам всички свещеници да дойдат при мен да им говоря, а не да говорят лоши работи за мен – каквото и да говорят, те не могат да ме спънат. За българите е казано: ако приемат Новото учение, още тази година ще има плодородие; ако не го приемат, очакват ги седем години такъв глад, какъвто България и целият свят не са запомнили. Аз говоря Истината, това всички трябва да знаят – всички ще разберат, че друг закон управлява света. Този закон не е поставен от мен, нито по свой ум говоря. Бог сам ще покаже на хората съществува ли Той, или не съществува. Той ще им покаже, че всичко е в хляба – докато имате хляб, силни ще бъдете; щом нямате хляб, силата ще ви напусне.

Това не говоря от себе си. Ако са недоволни от мен, да ми кажат направо – аз съм готов да напусна България. Ако

съм опасен за вас, кажете ми, не правете никакви интриги. Аз не искам да се натрапвам на никого – ще ви напусна и ще ви оставя свободни, за да живеете както искате. Не искам да преча на свещениците, но ви казвам една велика, Божествена истина, която носи Добро за вас. Готов съм да направя всичко за вас, само да бъдете добри. Добри думи са казани за България, добро бъдеще я очаква, но от нея се иска разумност, благородство, за да приеме онези, които сеят Божието Слово свободно. – „Как ще познаем кой носи Божествената истина?“ Казано е: „По плодовете си ще се познаят“.

„Мъчеше се жената да роди.“ Бих желал българската жена, която вече е заченала, да роди мъжко дете. Желяз Архангел Михаил да е на ваша страна, а не против вас; ако той извади ножа си да воюва заради вас, никаква контрибуция няма да ви се налага, никакво зло няма да ви сполети. И Бог ще бъде на ваша страна. Казано е, че ако България приеме Новото учение, границите ѝ ще се разширят и ще получи всичко, каквото ѝ е нужно; ако не приеме Божественото учение, нищо няма да ѝ се даде – такова е политическото положение на България. Всеки народ, който иска да бъде поставен добре между другите народи, трябва да има четири качества: да бъде честен, справедлив, добър и разумен. На всеки дом, на всяко училище, на всяка черква, на всяко съдилище трябва да стои надписът: „Честност, справедливост, доброта и разумност“. Ако живеете така, всички народи ще отворят обятията си за вас – кой не обича добрите и разумни хора? Казвам ви това, за да се поправите. Свещениците трябва да знаят, че Бог не бива поругаем, не се шегува. Не искам да ви плаша, но не искам да гледам страданията на хората. Казвам: съществуват Божествени закони, от които нищо не може да избегне.

Питам: за колко време беше затворено Небето? За три години. Това предсказаха и пророците, и Йоан – така беше определено и аз не искам да ви плаша. Но казвам: вие сте разумни, имате ум, сърце и воля; турете волята си в действие и потърсете вашия Господ, в когото вярвате. Де е Той? Потърсете Го и ще Го намерите. Който Го намери, става силен, здрав, радостен – душата му се разширява, а Духът се укрепва. Когато Бог проговори на човека, сиромашията, страданията, болестите изчезват, навсякъде царува братство и сестринство, мир и съгласие. – „Ние сме религиозни,

стремим се към усъвършенстване. “Имате ли недоразумения помежду си? – „Имаме.“ Значи Бог още не ви е проговорил. Желая Бог да проговори на българите, за да дойдат Мирът, Любовта, Мъдростта, Истината, Правдата и Добродетелта между тях. Тогава българите сами ще кажат: „Ние вярваме в живия Господ, защото сами Го опитахме“. Ще кажете като слепия: „Едно време бях сляп, но сега вече виждам“ – какво по-голямо доказателство искате от това, ако очите ви се отворят и вие разберете великата Истина? Тогава и аз ще подам ръката си и ще кажа: „Братко, подай ръката си, мога свободно да разговарям с теб – ти вече не си сляп, няма защо да те вода“. Аз не искам да вода слепи хора, но хора с отворени очи, които виждат красотата на света – цветята, дърветата, изворите, планините, и се радват на всичко. Това значи да се въдвори Царството Божие на Земята.

„Детето беше отнесено при Бога, при Неговия престол.“ И вашето дете е при Бога – кога ще ви го изпратят? Наближава времето, когато вашето дете ще дойде на Земята – аз давам срок най-много десет-двадесет години. Детето ще дойде, когато Земята се очисти. Казано е, че още малко време дяволът ще прекара на Земята.

Сега не чакайте Господ да слезе отгоре да Го видите, но отворете сърцата си да Го почувствате сами. Като ви наблюдавам, за мнозина от вас мога да кажа: „Ти си свободен вече, оправдан си – излез въвн от затвора, влез в Божествения свят и знай, че Бог е Любов“. Така ще кажа на всяка пробудена душа, на всеки брат и сестра.

Мнозина питат какво е Новото учение. Това е Христовото учение – такова е било в миналото, такова е днес, такова ще е и в бъдеще. То отрича всякакъв ад, всякакъв пъкъл – адът е човешко изобретение, човек сам го създава и сам влиза в него. Сега ще създаваме Божествения рай и влизаме да живеем в него – ще се радваме на плодовете, които Бог ще дава. Бъдете смели и решителни, не се страхувайте от змея – Бог и цялото Небе са на ваша страна, всичко ще се свърши благополучно.

Това са думите, които Христос днес отправя към вас – Той казва: „Дойдох в света, за да ходите всички във Виделина“.

7 март 1920 г., София

ЗАКОНЪТ И ПРОРОЦИТЕ

*Законът и пророците до Йоанна
бяха; от тогази царството Божие
се благовестува и всякой се нуди да
влезе в него.*

От Лука 16:16

Ще взема думите *закон и пророци*, защото те означават сегашния живот във всичките му фази и нужди.

Всички хора живеят в известни ограничения, а именно – по три пъти на ден ядат, затова цял ден са заети с мисълта как да си доставят необходимата храна. И птиците хвърчат цял ден из въздуха с единствената цел да си доставят отнякъде храна. И хората цял ден са заети със закона и пророците – техните деца, които още със ставането си от сън започват да викат и да пророкуват: „Мамо, дай ми хляб!“. „Законът и пророците до Йоанна бяха“ – кой е Йоан? Той представлява един преходен стадий на Живота.

„Оттогава Царството Божие се благовестува.“ Няма да разисквам върху дълбокия, мистичния смисъл на това Царство, но казвам, че то представлява разумния, истинския Божествен живот, който изключва мъченията, страданията и смъртта. Това не значи, че тези неща не съществуват, но в Царството Божие тези неща се приемат с Радост. Това е велика Истина, която мъчно може да приемете – вие не можете да си представите как това, което причинява страдание, причинява и радост. За мнозина това е непонятно по причина на техния егоизъм: понеже те живеят само за себе си, то когато на тях е добре, и светът е добър; когато те са щастливи, и окръжаващите са щастливи. Обаче истинското щастие се крие в Царството Божие, т.е. в Божествения живот. Често хората страдат по причина на това, че не дават път на малките Божествени идеи, които минават през ума им – на малките идеи те не обръщат никакво внимание.

Всички знаете баснята „Лъв и мишка“ – там се прокарва идеята за важността на малките неща. В една гора живял голям, силен лъв. Един ден той си спял спокойно, от никого несмущаван. В това време отнякъде излязло едно

ЗАКОНЪТ И ПРОРОЦИТЕ

малко мишле и като видяло лъва, качило се на гърба му и започнало да го разглежда оттук-оттам, за да разбере какво е това голямо животно. Лъвът веднага се събудил, видял мишлето и го запитал: „Как смееш да ме безпокоиш, кой ти позволи да се разхождаш по гърба ми и да нарушаваш съня ми? Знаеш ли, че мога да те изям?“. Мишлето се разтреперило и започнало да се моли: „Пусни ме на свобода, аз съм малко животно, и да ме изядеш, нищо няма да спечелиш. Може някога и аз да ти услужа нещо“. Лъвът го погледнал отвисоко и казал: „Как ще ми послужиш – аз съм толкова голям и силен. Но понеже съм благороден, ще пощадя живота ти“. Един ден същият лъв попаднал в един голям капан. Като чуло жалния му стон, мишлето веднага се притекло на помощ – прегризало пръчките на капана и освободило грамадния лъв.

Казвам: съществуват малки идеи като мишлето, които, влязат ли в ума на човека, нарушават неговото вътрешно спокойствие. Например влезе в ума ви мисълта да бъдете добри; за да я реализирате, започвате да правите добрини, но с това нарушавате спокойствието си – домашните ви се сърдят, наричат ви извезани, разсипници, те се чудят какво е станало с вас, че не приличате на другите хора. Дойде ли една малка идея в ума ти и започне да те безпокои, ти казвай: „Махни се, не ме смущавай“.

Христос казва: „Законът и пророците до Йоанна бяха“. Това не значи, че след Йоан няма да има пророци – и след Йоан ще има пророци, но те ще проповядват друго учение. Човешките идеи и учения се менят като модата. Отворете кой и да е моден журнал – ще видите, че се пише само за моди, които се рекламират пред целия свят; не минава много време, журналите се пълнят с нови моди – старите се заместват с нови. Всяка жена е доволна, че е облечена по последна мода. Едно време жените носеха турнюри, които изглеждаха като седла; турнюр – това беше търпимо за окото, защото беше мода; ако днес срещнете жена е турнюр, ще ви се види смешно и грозно. Всяко нещо е добро за своето време. Същото се отнася и до идеите: всяка стара идея е турнюр, всяко старо пророчество е също турнюр. Не са лоши старите идеи, форми и материали, но те са турнюри, които според закона на

еволюцията трябва да претърпят промяна. Новото време изисква нови форми, нови идеи. Стремехът на човека се заключава именно в това – да преработи старите форми, да създаде от тях нещо ново. Ето защо, когато говоря за Новото учение, разбирам изкуство за превръщане на материята, изкуство за превръщане на силите в Природата – само така тези Сили могат да работят за нашия организъм. Остаряването на човека се дължи именно на това, че старите форми не се менят. Това е преходна фаза в човешкото развитие. Иде ден, когато старото ще се преобрази, ще вземе нова форма и ще дойде в услуга на човечеството.

Казваш: „Остарях, нямам сили, краката вече не ме държат; остарях, изгубих красотата си“. Защо изгуби силата си, защо изгуби красотата си? Страданията са ралото на земеделеца. Дето мине ралото, всичко превръща в черна пръст – красивите полета и ливади стават орна пръст. Не съжалявайте, че временно сте изгубили красотата си. Гледайте живото, красиво лице на Господа, което крие в себе си магическа сила – това лице възкресява и обновява. Човешкото лице още не е изработило тези качества. Истинската красота е чиста и възвишена, тя е образ на Истината. Тази красота внася в човека импулс за работа; тя води към положителната философия на Живота, а не към отвлечената и безформена философия, която някои философи проповядват. Съществува един безформен свят, както и един неразумен, но трябва да се знае, че Разумният свят не произтича от неразумния, както и неразумният не произтича от Разумния. Неразумното може да бъде в услуга на Разумното, т.е. неговите форми могат да станат носители на Разумното, но те не са произлезли от Разумното.

И тъй, Храстовите думи „Царството Божие се благовества“ означават, че всички ще станат носители на Новото. Кои всички? Които съзнават, че Животът трябва да мине в нова фаза, за която Христос е говорил преди две хиляди години. Тази фаза иде вече, тя е в настоящето. Мнозина и до днес още живеят с илюзията, че Христос ще дойде втори път на Земята, за да ги спаси и да ги вземе със Себе Си на Небето. Тези хора приличат на младата мома, която очаква своя възлюбен да я вземе от бащиния ѝ дом и да я заведе на по-добро място, да ѝ покаже как се

живее – всички мъже и жени са минали през тези илюзии. Когато влезе в къщата на своя възлюбен, момата трябва да знае да нарежда къщата, да готви, да чисти и сама тя да се облича и докарва; ако не знае това, няма да се минат две-три години и тя ще изгуби любовта на своя възлюбен. Само Божественото спасява човека. Следователно когато То дойде у нас, ние трябва да сте готови да направим всичко за Него, да отворим сърцата и умовете си, за да Го приемем. Ние трябва да проникнем в своята душа и да се вглеждаме в нейните прояви. Чрез какво се проявява душата? Чрез тялото. Без тялото, като инструмент, тя не може да се прояви на физическия свят. Колкото повече се проявява тя, толкова повече се обработва тялото.

И тъй, дръжте в ума си мисълта, че кога и да е Божественото трябва да дойде във вас – това е реална мисъл, защото с нея може да правите опити всеки момент. В Божественото няма нито промяна, нито измяна, а в Реалното има промяна, но няма измяна – в Реалността има еволюция. В Реалността няма сенки, но във от нея сенките съществуват като нещо несъществено и неосезаемо. Идеалното, т.е. Божественото, се основава на Реалното, а Реалното – на сенките; Реалното всякога може да създаде една сянка, а Идеалното – една Реалност. Отношението между Идеалното, Реалното и сенките на Живота е различно. Идеалното, като форма на Живота, е вътрешното начало във вас, което възприемате чрез душата си – то е основа на душата. Реалното е проява на външния, обективния свят, който не се променя, но се изменя. Така човешкият Дух и човешката душа се усъвършенстват.

„Царството Божие се благовества“ – това значи: Царството Божие се проповядва. Какво ще стане с нашите синове и дъщери, ако през периода на тяхното растене и развитие не им проповядвате – мислите ли, че те ще останат така? Все ще се намери някой да им проповядва и да ги учи. Самата Природа, Невидимият свят ще започнат да им проповядват, да ги учат – те ще събудят в тях известни мисли, чувства, страсти, чрез които ще се учат. Родителите казват: „Има неща, които децата не трябва да знаят“; така е, но има неща, които децата трябва да знаят. Когато дъщеря ти дойде на известна възраст, ти ще ѝ кажеш цялата

истина, за да знае какво я очаква – ще я приготвиш за Живота. Какво прави сегашната майка? Щом порасне дъщеря ѝ, тя ще ѝ ушие нова модерна рокля, ще я нареди добре и ще гледа да я представи пред хората, за да покаже, че е станала мома за женене. Ще ѝ покаже външната форма на живота, а що се отнася до същината на Живота, нищо няма да ѝ каже – така дъщерята ще остане с илюзиите на Живота. Майката е опитала вече страданието, но на дъщеря си казва, че тя ще живее добре с мъжа си, а като им се родят деца, ще живеят още по-добре. Майката вижда как мъжът и децата боледуват и умират, но на дъщеря си говори друго – тя казва, че мъжът ѝ ще бъде здрав, силен, ще я поддържа, ще гледа децата си, докато станат големи. Всичко това не почива на истината. Защо да не кажеш па дъщеря си и на сина си всичко, което си научила – защо да не кажеш цялата Истина? Щом знаят Истината, те ще гледат на Живота с отворени очи; ще бъдат като опитния архитект, който предварително знае какви сгоди и несгоди ще срещне в работата си. Някои, като дойдат до Духовния свят, казват: „Щом сме стигнали дотук, не се страхуваме, бълха няма да ни ухапе – ще ни посрещнат с песни и музики, ще ни дадат добра работа“. Не е така – като дойдете до този свят, очакват ви сполуки и несполуки, щастие и нещастие; щом влезете в Духовния свят, ще изгубите и най-добрите си приятели. – „Тогава да не се женим.“ Не е въпросът в женитбата. Като влезете в Духовния свят, ще разберете смисъла на Живота и смъртта, на мъчението и страданието.

Сегашните хора гледат на смъртта, на страданията и мъченията като на големи нещастия. Според мен те са най-голямото благо в човешкия живот. В бъдеще, когато свършим развитието си на Земята, мъчението ще те срещне и ще те пита:

– Познаваш ли ме?
 – Не те познавам.
 – Аз съм те посещавал много пъти, но ти всякога си бил недоволен от мен.

След това ще срещнеш страданието, което също ще те пита:

– Познаваш ли ме?

– Не те познавам, не съм виждал такова лице.

– Колко пъти сме се срещали, колко сме се разговаряли! Аз познавам целия ти род, но всички сте се оплаквали от мен, защото не сте ме разбирали.

Казвам: хората са дошли до сегашното си развитие благодарение на мъчението и страданието – Бог се проявява чрез тях, те приготвят човека за Обичта и Любовта, те му донасят истинските блага на Живота.

„Законът и пророците до Йоанна бяха“ – какво представляват законът и пророците? Старият живот с всички свои сгоди и несгоди. Той отваря пътя към Царството Божие. Не може ли да се живее без страдания? И това е възможно, обаче питам учените какъв ще бъде животът без мъчения и страдания – дайте ми един проект за такъв живот. Да живеете без мъчения и страдания, това значи да станете по-нещастни, отколкото сте сега. Влезете ли в свят без страдания, още на другия ден ще кажете: „Пратете ни страдания, не можем без тях“. Това не е теория, но факт – докато не разбереш смисъла на страданието, всякога ще бъдеш недоволен; щом го разбереш, ще бъдеш доволен. Ако страданието те посети, ще кажеш: „Благодаря, че ме посети – какво ми носиш?“.

Казвам: не бързайте да ядете ореха със зелената обвивка; посадете го в земята, дайте му добри условия да израсте и чакайте търпеливо да стане голямо дърво, за да даде изобилно плод – тогава ще разберете какво съдържа той. Всички мои опити, всички велики идеи, всички изобретения, до които съм достигнал, са реализирани при най-големи мъчнотии и страдания. Като изучавате живота на Христа, ще забележите същото: няма друг човек на Земята, който да се е мъчил и страдал толкова много като Христа, но няма и друг човек на Земята, който да е получил толкова блага като Христа. Това показва, че Бог е скрит както в мъченията и страданията, така и в радостите. Ако не познаеш Бога в мъчението и страданието, другаде никъде няма да Го познаеш. Ако не познаеш Бога в опаката страна на Живота, т.е. в мъчението, което като лъв разкъсва тялото ти и чупи костите ти, никъде няма да Го познаеш. Като гледа как се гърчиш от страдания, Бог те пита: „Юнак ли си, да понесеш тези страдания?“.

„Царството Божие се благовества“ – чрез какво? Чрез страданията. Аз изнасям тази велика Истина пред вас, пробудените души, тя не е за всички хора. – „Как можем да намерим пътя на спасението?“ Като разберете смисъла на страданието. Питам: къде беше дяволът на мъчението и страданието преди създаването на света? Според мен той съществуваше като възможност в самото Битие. Въобразяваш си някога, че твоят възлюбен може да бъде красив или грозен – и това е една възможност. Какво означават закривените нокти на лъва, които той забива в тялото на своята жертва? Една възможност да задоволи своя глад. Ако разбираш закона за превръщане на материята, ти ще се освободиш от ноктите на лъва; ако не го разбираш, той ще забие ноктите си в твоята кожа и ще ти каже:

– Глупако, много години живя на Земята, но не можа да научиш закона за превръщане на материята. Ето защо аз ще стана твой учител и ще те уча на изкуството да превръщаш материята.

– Докога ще ме учиш?

– Докато придобиеш това изкуство. Щом го придобиеш, моите нокти няма да имат сила за теб.

– Как ще придобия това изкуство?

– Като се мъчиш и страдаш.

Дяволът забива ноктите си в твоята кожа, а ти плачеш. Колкото повече плачеш, толкова повече той се смее. Казваш на дявола:

– Много си жесток.

– Не съм жесток, но съм умен. Докато и ти поумнеееш, ще стана милостив и благороден.

Христос казва: „Царството Божие се благовества“ – какъв е смисълът на Царството Божие? То учи хората как да се освобождават от ноктите на лъва и от зъбите на вълка. То представя великата наука на Живота, която можете да придобиете в един ден – достатъчно е да пожелае човек, за да я придобие. Като изучавам човека, виждам, че една от големите спънки за успеха му е съмнението. Казваш: „Аз оставам на особено мнение“; на особено мнение оставаш, а искаш да се спасиш. Пътят за Спасението е мъчен. Днес всички хора стоят пред различни врати – дано попаднат пред вратата на Спасението. На всички

врати има надписи, за да знае човек къде влиза. Обаче на вратата на Спасението стоят дяволи – дебнат човека; като видят дяволите, хората бягат. Не бягайте от тази врата, но спрете се пред нея и чакайте да ви се отвори. Докато не отидете при дявола, и при Бога няма да отидете. Дяволът взема участие в съвета на Бога, често Бог се разговаря с него. Един ден Бог го запитал:

– Обърнал ли си внимание на моя верен раб Йов? Няма подобен на него между хората.

– Аз имам особено мнение за него. Остави го на мен, аз да го опитам. Той е праведен и верен, защото е богат, има на разположение всичко. Аз ще му отнема богатството, децата, ще засегна и здравето му, след това ще видиш какъв е той.

– Направи опита, но внимавай да не му отнемеш живота.

Сега и вие искате да има Бог добро мнение за вас – и това може, но веднага ще дойде дяволът да ви изпита. Достатъчно е да каже Бог за някого, че няма подобен ученик в София, за да дойде дяволът и да остане на особено мнение; той ще каже: „Остави го на мен, аз да го изпитам“ – Господ ви оставя в ръцете на дявола. Казвате: „Какъв е този Господ, Който дава свобода на дявола да изпитва – ние очакваме Той да ни обича, а не да ни изпитва“. Значи вие искате косъм да не падне от главата ви; вие искате богатство от Господа както за себе си, така и за целия си дом, без да направите най-малката жертва за Него; вие искате да бъдете господари, а Бог – ваш слуга. И това ще стане, но първо ще минете през дявола, за да забие ноктите си във вашето тяло. Когато струпеи покрият кожата ви, когато вземат всичко-то ви богатство, тогава вашият Бог ще се прояви – това е Новото учение. Щом разберете тези велики неща, вие ще се домогнете до алхимията, според която нещата се постигат моментално, по магически начин. Алхимията подразбира превръщане на материята от низше в по-висше състояние.

Вие искате да ви кажа нещо насърчително. Прави сте, но ако сте деца, вие се нуждаете от куклички и от дрехи за тях, обаче ако сте 21-годишна мома, готова за женене, куклички ли ви са нужни? Ако ѝ дадете кукла, тя ще се обиди. Вие сте надраснали епохата на кукличките; време

е вече за чистене и за работа. Като се разсърди на жена си, мъжът започва да ѝ се зъби и я пита: „Научила ли си изкуството на зъбенето?“. Тя погледне смутено надолу и казва: „Не е още време за това“.

И тъй, Царството Божие се благовества. Смисълът на това Царство е да научим значението на страданието – да се научим да отваряме шишетата, да изпразваме съдържанието им и да ги пълним отново. Като отваряме шишетата, това показва, че Бог иска да изхвърли навън непотребното, да изтекат всички наши мъчения, всички мътилки, всички лоши чувства и мисли. Когато започнем да пъшкаме, Бог ще ни стисне между пръстите Си като пълно шише, ще ни изпразни от старото съдържание и ще започне да налива ново съдържание. След това ще каже: „Ти си готов вече да разбереш Царството Божие и да влезеш в Него“.

Казано е в Писанието: „И Духът ще дойде във вас“ – кога? Когато сърцата ви бъдат готови. Щом дойде Духът да живее във вас, вие ще имате огнище, на което да ковете материалите, потребни за съграждането на Новия живот. Според философията, която ви проповядвам, не разбирам, че трябва да се примирявате, но не казвам, че трябва да си скубете косите, нито да си забивате ноктите. От днес ще питам всички мъже и жени: „Бихте ли се добре?“. – „Не.“ Тогава излезте навън, идете да вземете уроци по това. Аз не искам да бъдете бити. Боят е символ: Новото учение започва с бой – двама по двама да се наложите добре, като петли, и след това да се сприятелите. Ако при първия бой не станете приятели, втори път ще се биете; в края на краищата трябва да станете приятели – само така ще станете ученици на Новото учение. Така са постъпвали пророците до Йоан.

Следователно и в Новото учение има бой, налагане, както рана се налага. Бабата лекува внука си и казва:

- Наложил го!
- С какво?
- С трици, с лапа.

Има два вида налагане: едното е според старото учение, а другото – според Новото учение. Също и думите имат два смисъла – стар и нов. Когато религиозни хора се бият, смеят им се. У индусите боят често се практикува. Как бихте постъпили, ако бяхте на мястото на Епиктет²⁶? Той бил роб

при един римски патриций, който се отнасял много зле с него и с другите слуги. Както и да го малтретираше, Епиктет никога не възразявал, той понасял всички обиди с необикновено търпение и хладнокръвие. Един ден господарят му го бил много зле и Епиктет спокойно му казал: „Господарю, не ме бий толкова силно, защото ще ми счупиш крака и не ще мога да ти служа както по-рано“. Това още повече разсърдило господаря му и той продължавал да го бие жестоко, докато счупил крака му. Епиктет казал: „Нали ти казах, господарю, че ще ми счупиш крака?“. За голямото си хладнокръвие и търпение Епиктет бил освободен от робство и изпратен в неговото отечество, Гърция, дето след време се прочул като виден гръцки философ. Опитай се само да натиснеш крака на някой обикновен човек, за да видиш какъв скандал ще вдигне – ще се оплаква на всички хора, цяла София ще знае, че го засегнали. Не се оплаквай, но кажи: „Господарю, ще ми счупиш крака и след това няма да ти бъда полезен“. Имаш приятел; кажи му: „Приятелю, ще ми счупиш крака, не ще мога да ти бъда полезен“ – така трябва да се разбира Христовото учение. След това да започнем с опаката му страна. Онези от вас, които не могат да си служат с опаката страна, те не могат да бъдат ученици на Новото учение.

„Царството Божие се благовества и всеки се нуди да влезе в Него“ – това значи, че трябва да се стремим да разберем смисъла на онова, което Бог е създал, и да приемем Божествените мисли. Приемете ли Божествените мисли, вие сте на прав път и колкото повече страдания и мъчения имате, толкова на по-прав път сте. Първият признак за познаване на бременната жена е страданието; която не е бременна, няма никакви страдания – тя няма страдания, но не може и да роди. Същият закон работи и в Духовния свят. Преди да се ожени, младата мома казва: „Ще живея като царица“; като се ожени, казва: „Едно мислех, друго излезе“. Какво мислеше? Да живееш в царски палати и да не падне прах върху теб. Женитбата показва пътя на Божествените тайни – Божественото в човека ги разкрива. Новото учение има също отношение към хората, затова те трябва да бъдат смели и решителни. Когато някой те бие, кажи му: „Бий ме по всички правила на Новото учение“.

Един американски студент бил недоволен от един от своите професори и като го намерил сам в дома му, ударил му две плесници. Професорът го запитал спокойно:

– Само толкова ли?

– Да, повече не мисля.

Професорът му казал:

– Сега аз ще ти докажа, че не си научил добре изкуството.

Хваща го, набива го и го изхвърля навън.

И тъй, който влиза в пътя на Новото учение, трябва да бъде смел в постъпките си. Щом изучавате това изкуство, трябва да го изучавате изцяло, а не наполовина – Бог не обича прекъсванията. Често казвате: „Боже, запази ни!“ – това е човешко учение. Кажете: „Господи, научи ме как да удриям“ – кажеш ли така, Господ ще те научи на всичко. Дали правиш Добро, или зло, направи го по всички правила на изкуството. Който прави Добро, знае да прави и зло. Казваш: „Не съм лош човек“ – но и добър не си. Ако си много лош, ще бъдеш и много добър; ако си много добър, ще бъдеш и много лош – това е положителната страна на Новото учение. Не си правете илюзии да мислите, че само Доброто съществува. Казваш: „Да живеем в мир и съгласие“ – не, понякога и юмрук ще показвате. – „Как трябва да живеем?“ Може да живеете по два начина. Как ще живееш с лъва? По лъвски. С лъвицата? По нейния начин. Каквото и да правят, вълкът и овцата не могат да живеят по братски. – „Ама вълкът изял овца!“ Разбира се, че ще я изяде – вълкът казва: „Никакви баби не искам при себе си“. Овцата не трябва да търси братство от вълка, но да бъде пъргава и бдителна, да плюе на краката си и да бяга. Пъргавината, както и подвижността на човека, се дължи на вълка, който като се движи между хората, станал причина за пробуждане на съзнанието им. Когато птичката се озърта на една, на друга страна, питам я: „Защо се озърташ толкова?“. Тя казва: „Опитвал ли си ноктите на сокола? Понеже съм ги опитала, сега още отдалеч бягам, за да не го срещна“.

Помни: Новото учение изисква две неща – да издържаме, от една страна, на страданията и мъченията, а на Любовта и Обичта, от друга, и то във всичките им форми. В някои случаи Любовта предизвиква зло в света. Например

залюбиш една красива селска мома, която си работи доволна и щастлива на нивата; ти я отделиш от работата ѝ, заведеш я в града, облечеш я като кукла и почваш да я показваш на хората. Младата жена, непривикнала на този живот, постепенно се поддава на хорските ласки, докато един ден я загубиш – кой е причина за това? Твоята неразумна любов. Казвам: да пази Бог от любов, която разваля човека! Дай възможност на момата или момъка, който си залюбил, естествено да се проявят. Бих препоръчал на момъка, който обича селянката, да вземе мотиката и да отиде при нея – заедно да работят; извади ли я той от естествената ѝ обстановка и я постави в своята среда, тя ще се развали.

Когато искате да проявите Любовта си, ще слезете до положението на ония, които обичате, и ще работите заедно с тях. Един ден, когато у тях естествено се яви желание да живеят като вас, те ще минат безболезнено от едно състояние в друго – това е Учението на Христа. И Христос живее сега при нас, докато един ден ние сами пожелаем да се повдигнем до Него. Така разбрано, Христовото учение има смисъл, идея, Живот; не го ли разберете така, вие сте още в илюзиите на живота. Хиляди години ще чакате още, докато Христос дойде между вас като работник и ви запита: „Имате ли нужда от Мене, за да поработя заедно с вас във вашия дом?“. Защо Христос иска да работи у вас? Защото ви обича. С години Той ще работи у вас и между вас, без да ви покаже външно Любовта Си. Сегашните хора парадират с Любовта си – всеки казва: „Не знаеш ли, че сърцето ми гори от любов?“. Щом минат две-три години, тази Любов изчезва; като няма на какво да се греят, те казват: „Няма любов в света“. Обаче сегашният живот изисква не огън, който изгаря сърцата, а Божествена топлина, в която сърцата горят, без да изгарят.

Желая ви да придобиете Божествената топлина на вашите сърца, която някога сте изгубили. Това означават думите: „Царството Божие се благовества“.

28 март 1920 г., София

ЗАЧУДИХА СЕ

*И като чуха, зачудиха се и
оставиха го, и си отидоха.*

От Матей 22:22

Сега аз няма да говоря за причината на учудването им, вие ще я търсите; аз ще говоря само за резултата – зачудиха се.

В света, както и в Природата, се извършват два процеса – обикновен и необикновен, или извънреден. Човек всякога се учудва от необикновения процес. Например вие ядете по три пъти на ден и като ви готвят редовно, считате, че това е естествено, в реда на нещата; ако ви кажат, че трябва да гладувате два-три дена, учудвате се, гледате на това като на извънреден процес. Значи учудването се дължи на факта, че обикновеният процес става необикновен. Който не разбира езика на Природата, счита, че необикновените процеси са разрушителни. Здравият гледа на здравето като на обикновен процес, който е в реда на нещата, а на болестта – като на необикновен процес. Следователно болестта, като необикновен процес, разрушава човешкия организъм. От гледището на Духовния свят е точно обратно – там считат здравето за необикновен процес, а болестта – за обикновен. За нашите уши думата *болест* звучи дисхармонично.

Задали на Христа един важен въпрос и като им отговорил, те се зачудили как не могли да Го хванат в примката, която Му устроили, но се изплъзнал; зачудили се и на себе си как не могли да Му устроят още една примка, за да Го хванат. Човек се учудва, когато не разбира нещата. И вие се учудвате на някои прости неща – например учудвате се как крадецът, който отива да краде, не е предвидил всичко и влиза в ръцете на полицията. Учудил се и добрият човек, когато намисли да направи едно добро, а не успява – той се учудва как е пропуснал да предвиди едно просто обстоятелство, което му се явило като пречка.

Сега искам да излезете от обикновените процеси и да влезете в необикновените. Да мислиш, че си добър, или че трябва да бъдеш добър, това е обикновен процес;

да мислиш, че си добър, това е най-голямото нещастие за теб. Защо да не мислиш, че си добър и лош? Да мислиш, че си богат – и това е обикновен процес. Докато си беден, хората те съжаляват – външно си слаб, сух като чироз; станеш ли чорбаджия, положението ти се подобрява, в една-две години надобелееш, обърканите ти работи се оправят. Започнеш ли да дебелееш, ти си дал кандидатурата си за чорбаджия; ако си сух като кука, ти си далеч от чорбаджилъка. Аз засягам този въпрос принципно, във всичките му форми – външни и вътрешни. Започне ли човек да мисли, че е умен, той е станал вече чорбаджия – той е надобелял в Умствения свят. Какъвто въпрос се повдигне пред него, той всичко знае. Ако се заговори за някакво откритие в областта на математиката или астрономията, той пръв ще каже: „Чакайте аз да си дам мнението, този въпрос ми е познат“ – той знае всичко, благоутробие има човекът. Кажеш ли му, че не знае нещо, той веднага се обижда и казва: „Ти си невежа, затова мислиш, че аз не зная“; кажеш ли му, че всичко знае, той е доволен от теб – той казва: „Ето един човек, който разбира нещата – това е човек!“.

Сегашното общество търси такива хора именно, които да одобряват всичките им постъпки и мероприятия. Ако се осмелиш да кажеш, че в дейността на дадено общество има нещо неправилно, ще те нарекат простак, невежа, глупак. Когато отделният човек или дадено общество изпадне в голяма самонадеяност, Природата, нашата разумна Майка, го поставя в противоречия. Тя му изпраща една болест, с която той не може да се справи – веднага се обръща към лекари, за да определят диагнозата, да му помогнат. Питам: защо сам не определиш диагнозата на болестта си? – „Не разбирам.“ Защо сам не си помогнеш? – „Не мога.“ Следователно като се натъквате на мъчнотии и страдания, ще знаете, че Природата съзнателно ви ги създава, за да ви покаже, че не знаете всичко, както сте склонни да мислите.

Христос казва: „Отдайте кесаревото кесарю, а Божието – Богу“. Този отговор учуди всички. На такъв отговор българинът казва: „И вълкът сит, и агнето живо“. Чудно е наистина как можеш едновременно да отдадеш Божието Богу и кесаревото кесарю. Това подразбира два различни свята, два различни момента – на кесаря ще

даваш материалното, а на Бога – Божественото. С други думи казано, на Бога ще дадеш ценното, вечното, а на кесаря – преходното, непотребното; сърцето си ще дадеш на Бога, а труда си – на кесаря. Какво представлява кесарят? Вътрешен процес, който работи постоянно в човека; този процес търси своето външно изявяване, затова човек постоянно задава въпроси. Само Божественото в човека отговаря на зададените въпроси. Душата, т.е. Божественото, отговаря разумно и на въпроса, който евреите задали на Христа; и ние се чудим как е възможно душата да се изплъзне от нашите ръце, от примката, която сме ѝ приготвили. Мислите ли, че като минавате за добри и благочестиви, всякога постъпвате благочестиво с душата си? Всичките ви мъчнотии и страдания се дължат именно на това, че нарушавате Мира на своята душа. Възможно ли е човек сам да нарушава Мира на своята душа? Мирът е резултат на Великото начало, което работи в света. Любовта носи Мира – тя е работила хиляди години върху човека и продължава да работи. Само ситият може да бъде мирен, а не гладният; само ученият може да бъде мирен, а не невежият; само добрият може да бъде мирен, а не лошият. Това са величини, постижения, които правят човека мирен и свет; тия постижения правят човека силен, добър по характер и смел.

Казвате: „Нима всичко това се съдържа в думите: *Зачудиха се, оставиха Го и си отидоха*“. Съдържа се и не се съдържа; това е все едно да ме питате: „Нима цялото дърво на ореха се съдържа в малкия орех?“. По същество големият орех, дървото, не се съдържа в малкия орех, но по проекция. Следователно, когато разглеждам известен стих или дадено учение, спирам вниманието ви върху първичната, вторичната и третичната му субстанция. Под *субстанция* разбирам същина – значи има първична, вторична и третична същина. Първичната субстанция е безпространствена, тя е извън времето и пространството – те са външни прояви на тази субстанция. Според мистицизма първичната субстанция не е нищо друго, освен вечно съществуващият несъздаден свят; този свят е съществувал всякога и ще съществува вечно – той няма начало, няма и край. Човешкият ум няма представа за този свят.

Вторичната субстанция, или вторичната същина, е свят, който се проявява вече – той се нарича Идеен свят. Третичната субстанция представлява сегашния, създадения вече свят – той произлиза от Идеиния свят. Това са трите отвлечени свята, от които най-много ви интересува третичния.

Сега като говоря за трите свята, малцина ме разбирате. Обаче в един момент мога да ви накарам да ме разберете – това е най-лесното нещо. Ще сложа пред вас трапеза с печена кокошка, баница, винце и ще кажа: „Заповядайте“ – всички ще се наредите около трапезата и ще кажете: „Този човек е много добър, разбираме го“ и ще ме запитате: „Ще ни дадеш ли втори и трети път такъв обяд?“. Това значи съществен, реален свят. Вън от яденето и пиенето няма живот – човек живее, докато яде и пие; щом престане да яде и пие, той умира. Ако ви кажа, че без ядене и пиене няма живот, ще се учудите. В широк смисъл под *ядене* и *пиене* аз разбирам и чувстването, и мисленето. Можете ли да си представите живот без ядене и пиене, без мисли и чувства? Казваш: „Не искам да мисля“ – ти си мъртъв в Умствения свят. – „Не искам да чувствам“ – ти си мъртъв в Духовния свят. – „Аз искам само да ям и да пия“ – ти живееш само на физическия свят, това се вижда от твоето благоутробие.

Изучавайте и двата вида процеси – обикновени и необикновени, и след това съединете ги в едно. Развитието на расите, както и на отделните индивиди, се заключава в необикновените процеси – ето защо изучавайте тези процеси. Необикновените мисли, чувства и постъпки съдържат мощна, велика сила; обикновените процеси са само упражнения. Влезеш в един дом – кажат ти: „Добре дошъл“, отидеш в друг дом – пак ти кажат: „Добре дошъл“, отидеш в трети – чуваш същите думи: „Добре дошъл“, обаче никъде нищо не ти дават, хапка хляб не ти дават. Влезеш в една гостилница, но нямаш пет пари в кесията си; гостилничарят те погледне и като разбере, че нямаш пари, веднага ти казва: „Сбогом!“. Влизаш в друга гостилница – пак чуваш „Сбогом“; гостилничарят казва: „Ако имаш пари в кесията си, добре дошъл; ако нямаш пари, сбогом“. Когато мъжът се връща от работа, жената му казва: „Ако носиш нещо, добре дошъл; ако нищо не носиш, сбогом!“. Жената се връща от работа и мъжът ѝ

казва: „Ако носиш нещо, добре дошла; ако нищо не носиш, сбогом!“. Обикновените неща се посрещат с *добре дошла* а необикновените – със *сбогом*. На пълната кесия казвам „добре дошла“, а на празната – „сбогом“ – кой се кланя на празна кесия? На грозен и на болен човек казвам „сбогом“.

Като чуват думата *сбогом*, хората се учудват и питат: „Защо ни казват сбогом?“. Защото кесията ти е празна, т.е. твоят ум и твоето сърце са празни. – „Какво да правя?“ Напълни кесията си, напълни ума и сърцето си – в това се заключава философията на Живота. Онези от вас, които са практични, казват: „Да има някой да напълни кесиите ни!“. Момата, която е намислила да се жени, седне някъде, върти пръстите си надясно-наляво и си фантазира – защо си върти пръстите? Има причина за това: тя не мисли да отиде на нивата или на лозето да копае, или да преде, да сее, или да напише нещо – тя си мечтае за някакъв граф с черни очи и мустачки, със златни пръстени на ръцете, с пълна кесия в джоба, за да я направи щастлива. И това се сбъдва: дойде отнякъде един граф и започнат да се разговарят:

- Как сте?
- Добре съм. А вие?
- И аз съм добре.

Времето минава, обяд наближава и двамата се поглеждат кой кого ще угости. Момата казва: „Ти нали си граф“ – момъкът отговаря: „Ти нали си графиня“. Като разберат, че кесиите им са празни, и двамата казват: „Сбогом!“. Защо се разделят хората? Защото кесиите им са празни. Момата отново сяда и чака, дано дойде друг с пълна кесия. В света има много хора с празни кесии, които посрещат с *добре дошли*, а изпращат със *сбогом*. Това са обикновените и необикновените процеси в човешкия живот.

Събират се много хора на едно място, да слушат някой проповедник или сказчик, и като не получат нищо от него, отиват си недоволни, с празни кесии и му казват: „Сбогом!“. Той седи, очаква да турят нещо в кесията му и като не получи нищо, казва: „Тази публика е необикновена, нищо не разбира – сбогом!“. И публиката намира, че проповедникът е необикновен, ексцентричен, затова му казва „сбогом“. Аз бих желал да проповядвам на необикновени хора с празни кесии – не обичам хора с пълни кесии. На онзи с празната

кесия ще кажа: „Добре дошъл, отворете празните си кесии, да ви ги напълня“. След това вие може да си кажете „добре дошъл“. Не казвайте, че съм добър човек – този израз се отнася към ирационалните числа; понеже не ги разбирате, не се занимавайте с тях; започнете ли да работите с ирационалните числа, нищо няма да постигнете. За да познаете човека дали е добродетелен, или не, трябва да владеете великата Божествена наука. Как ще определите кой човек е добродетелен – какви са качествата му? Няма да търсите неговите качества, но ще го посрещнете с „добре дошъл“. Защо съм добре дошъл? Защото напълних празните ви кесии.

И тъй, стремете се и вие да бъдете при мен добре дошли, и аз при вас – добре дошъл. Кога ще бъдете за мен добре дошли? Когато дойдете при мен болни и аз ви излекувам, ще кажа: „Отворете кесииите си!“. Моята визита е само сто лева; ще ви прегледам и ще кажа: „Добре дошли, болестта ви е на път да ви напусне“. Като кажа на болестта да ви напусне, и аз, и вие ще бъдем добре дошли. Първо аз бях добре дошъл, защото давах; сега вие сте добре дошли, защото давате – това не е алегория, но велика истина, велик природен закон. Природата дава на човека до петдесетгодишната му възраст – тя влиза в кесията ти и казва: „Добре дошъл“; ти отваряш и затваряш кесията си – пълна е. Минеш ли тази възраст, Природата започва да взема от теб; ти ставаш неразположен, недоволен и започваш да правиш визити – даваш от себе си. Докато дава, човек се подмладява; щом започне да взема, той постепенно остарява. Подмладяването е обикновен процес, а остаряването – необикновен. Младият никога не мисли, че ще остарее. Един ден, като се гледа в огледалото, вижда бели косми на главата си – защо? Защото Природата започва да черпи от него и му казва: „Сбогом!“. Щом остарее, човек започва да се учудва и се пита: „Защо трябва човек да се ражда и да умира?“.

Смъртта е ликвидация със старата култура. Казвате, че еди-кой си умрял; не казвайте, че е умрял, но пожелайте и вие да ликвидирате като него със старото – кажете си: „Благодаря на Бога, дето със смъртта на моя близък ми напомня, че и аз трябва да ликвидирам със старите си сметки“. Следователно, когато смъртта посещава домовете ни, тя ни напомня, че е дошло време да ликвидираме със

старите си сметки. Кои са старите сметки? Греховете и пресъплненията, които постоянно се утаяват в сърцата, умовете и телата ви. Ако спрете вниманието си на човека от физиологическо, френологическо и хиромантическо гледище, забелязвате, че поради утайките човек е изложен на постоянни промени – тази е причината, дето се казва, че човек се намира на несигурна почва. Големи промени стават с човека от младини до старини. Четеш Библията на младини – буквите са ясни, добре виждаш; като станеш на петдесет години, пак четеш Библията, но намираш, че буквите не са ясни – казваш си: „Защо се измени тази книга, защо е толкова неясна?“. Питам: книгата ли е неясна, или има нещо в очите ви? Може да е станало нещо с книгата, но всъщност промяната е във вашите очи. Когато децата се учат да четат, обичат да следят буквите и редовете с пръст; като прекарат пръста си няколко пъти върху буквите, книгата се изцапва и буквите се заличават – друго дете не може да чете от тази книга. Както децата прекарват пръста си върху буквите на буквара, така и възрастните прекарват пръста си в ума и в сърцето си и заличават онова, което Божественото е писало. Направиш едно Добро и после казваш: „Чакай да видя дали съм направил Доброто както трябва, дали съм го направил навреме“; като прекараш пръста си няколко пъти върху Доброто, най-после го заличаваш. Като прекараш пръста си няколко пъти през своя ум, зрението ти отслабва – туряш едни очила на очите си, втори, трети, докато един ден лекарят ти каже: „За теб няма очила“.

Духовната наука си служи с други очила, т.е. с други методи за виждане – те се различават от физическите. Ако можете да запазите мир и спокойствие и насочите енергията си върху очите на слепия, в него ще стане известно просветление и той ще вижда по-ясно. От какво ослепяват хората? От неразбиране на обикновените и необикновените процеси; очите не отслабват от плач, но от чрезмерна скръб. Някой изгуби богатството си, друг – сина си или дъщеря си и не могат да забравят загубата; от честото повтаряне на загубата зрението постепенно отслабва. Майката не разбира, че тя нито е изгубила дъщеря си, нито я е спечелила. Какво си предал на големия дъб, който е израснал от един малък жълъд? Нищо не си му предал. Ако не беше слънчевата

енергия, ако дъбът не черпеше хранителни материали от земята, ти нищо не би направил. Единствената заслуга на човека е, че посадил жълтда в земята и от време-навреме го наглеждал – можеш ли за тази малка услуга да считаш, че дъбът е твой? Това било право на собственост, на владение! Орехът казва: „Ти имаш право да се ползваш от плодовете ми, докато ме ограждаш от злото; щом престанеш да ме пазиш, и аз ще престана да ти давам плодовете си“.

Сега аз взимам ореха като идея, която прониква в човешките умове. Всяка идея, всяка мисъл и всяко чувство помагат на човека, докато ги огражда и пази. Знаете, че човек е направен от милиарди клетки – всъщност къде е човекът? Ще кажете, че той се проявява чрез своите удове. Обаче де е самият човек? Знаем, че след смъртта всички клетки на човешкия организъм се разпръсват в пространството – къде отива човекът? Духът му пребъдва в първичната субстанция, душата му – във вторичната, а тялото – в третичната. Какво ще кажете за светията, на когото всички кости след смъртта му се разграбват? Всеки от неговите почитатели взема по една кост и я туря в специално сандъче; всеки казва: „Тук са останките на един свет човек“ – питам де е този човек. Най-голямата сила е в онзи, който е взел главата на светията – той ще бъде умен като него; който е взел крака му, ще придобие добродетелите му; който е взел гръдния кош, ще възприеме Любовта му. Всяка кост на светията предава по нещо на онзи, който я притежава.

Какво правят католиците? Като отидат в Рим, искат да видят папата, да му се поклонят, да му целунат краката. Така постъпват някои момци, за да покажат любовта и уважението си към своята възлюбена: те падат на колене пред нея и целуват краката ѝ – значи и момата е папа на своя възлюбен. Под *папа* се разбира баща и майки на вашия Живот. Казват за някого, че целувал краката на папата. Колко крака е целувал той! Когато майката роди, не целува ли детето си? Колко пъти тя го целува по крачето, по гърба, по лицето – къде ли не го целува! Не се чудете, че хората целуват краката на папата – и вашето дете е папа. Да целунеш крака на папата било нещо необикновено, а да целунеш крака на детето си е обикновено нещо! Ето защо, за да може едно ваше действие да произведе нужния ефект

в Умствения, Духовния или физическия свят, преди всичко трябва да знаем какъв е характерът му и как трябва да се извършва. Ако майката знае как да целува детето си, тя може да създаде от него гений; добре е майката да знае къде да целуне за пръв път детето си. Бъдещата наука за възпитанието ще научи майката как да го целува. Аз не мога още да предам тази наука на българите, тя е една от тайните на Природата. Значи първата целувка на майката представлява една от великите тайни на Живота.

Христос се обръща към един от слушателите си и казва: „Дойдох в дома ти, но ти целуване не ми даде“. Къде трябваше да го целуне? Питате важен ли е този въпрос. Според мен, докато хората не се научат да целуват, не може да се говори за никаква култура. Някои казват: „Да се целунем“ – на кое място: по крака, по челото, в устата или ръката? Не е безразлично къде ще целунеш човека – мястото, където си целунал човека, определя отношенията помежду ви. Има целувки, които носят здраве; има целувки, които причиняват болести. Човек е динамо, което в различни моменти произвежда различни сили. Същото се казва и за устата: в различни моменти тя произвежда различни енергии – долната устна е проводник на пасивни сили, а горната – на активни. Когато долната устна на човека е много издадена, това показва голяма пасивност – такива хора очакват удобен момент за всичко; когато горната устна е много издадена, човек е крайно активен – той пръв пристъпва към хората, не чака благоприятни моменти. Пасивният казва: „Ако ми донесат пари, добре; ако не ми донесат, пак добре“; активният казва: „Ако не ми донесат пари, аз сам ще отида да си ги взема“.

Като говоря за целувката, имам предвид чистотата в отношенията на хората. Чрез целувката аз изнасям един велик закон, който действа и в самата Природа, както между хората, така и между животните. Като се срещнат два гълъба например, те доближават клуновете си, целуват се; който не разбира това, мисли, че гълъбите се хванали за клуновете и се бият. Клонът е символ на нещо – той е завит във форма на еврейската буква *йот* – като запетая; без запетаята няма никакъв живот. Каквото е носът за човека, това е клонът за птицата. Някой нос е закривен на една страна, друг нос – на

друга страна. Двете форми имат различно значение – какво е значението им? Това е тайна, която няма да открия. И вие се нуждаете поне от една малка запетая като символ за превръщане на енергиите от едно състояние в друго.

Христос казва: „Отдайте кесаревото кесарю, а божие – Богу“. Този език, на който Христос е говорил, е преносен, кабалистически. Преведено това означава: за физическите енергии трябва да си служим с физически методи, а за Божествените енергии – с Божествени методи. Например, ако си разгневен, ще вземеш мотиката и ще отидеш на нивата или на лозето – ще вдигаш и слагаш мотиката и ще си казваш: „Както удриям пръстта, така ще удриям и този, който е причина за гнева ми“; значи вместо да удариш човека, удари пръстта – поне ще свършиш известна работа. Така ще трансформираш гнева си и ще се върнеш у дома спокоен и доволен. Не казвай, че жена ти се гневи, но купи ѝ мотика и я прати на лозето; не казвай, че мъжът ти е гневен, но накарай го да впрегне воловете и да отиде да оре. Какво правят сегашните хора? Събират се разгневен мъж и разгневена жена и се оплакват един от друг, от децата си и вместо да си помагат, те повече се гневят. Според мен тъкмо такъв мъж и такава жена са нужни за нивата и за лозето – това е идеален начин за разрешаване на всички противоречия.

Някой се обезсърчава и казва: „Никой не ме обича, никой не ме е целунал“; излез вън, за да посрещнеш изгрева на Слънцето – то ще те целуне. Тогава ще си кажеш: „Има един, който ме целуна“. Ако всеки ден посрещаш Слънцето, всеки ден то ще те целува – какъв по-добър възлюбен ще търсиш от Слънцето? С този възлюбен всеки може да живее. Говори за този възлюбен свободно, без никакъв страх! Ако някой те чуе и не те разбере, ще те осъди; обаче щом разбере, няма да те критикува – всеки търси Любовта на Слънцето.

Сегашните хора още не познават Любовта. – „Ние се нуждаем от целувки.“ От чии целувки? От целувките на Слънцето. – „Ние се нуждаем от целувки.“ От чии? От целувките на чистата вода. – „Ние се нуждаем от целувки.“ От чии? От целувките на чистия въздух. – „Ние се нуждаем от целувки.“ От чии? От целувките на Светлината. Това не са обикновени неща в Живота. Като казвам, че трябва да търсите целувките на Слънцето, чрез него

искам да отправя погледа ви към Божественото слънце. Който е получил целувка от Божественото слънце, никога не би потърсил целувка от физическото Слънце – слуга на Божественото. Физическото Слънце грее и изгаря – кой не е опитал неговите черни лъчи? Дамите носят воали на лицето си и чадъри, за да се пазят от това Слънце. Американката носи голяма, бяла шапка – с това тя иска да каже: „Не позволявам на слугата да ме целува; ако трябва да ме целува някой, това е Божественото слънце“.

Едно време евреите задаваха на Христа различни въпроси, а именно как да разрешат социалните и семейните въпроси. И до днес още хората задават същите въпроси; те запитват Христа как да разрешат семейните си въпроси: отношенията на мъжа към жената, на жената към мъжа, на децата към родителите и т.н. И досега хората не са разрешили въпросите си, защото не служат на Бога. Мнозина казват, че искат да служат на Бога, а всъщност служат на себе си. За да разрешиш правилно отношенията си към жената, трябва да я оставиш свободна, за да черпи енергия от Божествения източник; така трябва да постъпва и жената към мъжа си – само така те ще имат истинска цена като души.

Човек трябва да познава силата си. Не е ли заблуждение от страна на малката рекичка, която полива едва десетина корена зеле, да мисли, че полива цялата градина? Колкото е опасно малките неща да преувеличават силата си, толкова е опасно големите неща да намаляват своята сила. Ако си малък, имаш едно ценно качество – чистота; ето защо някога човек трябва да бъде малък. Малките хора са малки чисти изворчета, а големите хора са големи мътни реки. Ако не вярвате на думите ми, сами ще ги опитате. Кажат ли за някого, че е голям човек, аз зная вече, че той е голяма мътна река. Жадният се нуждае от малък извор, от малка чиста река, а търговецът – от голяма река; градинарят се нуждае от малки рекички, а воденичарят – от големи. Воденичарят казва: „Аз не се нуждая толкова от чиста вода, колкото от буйна, силна; дали е чиста, или нечиста, важно е да върти колелото“. Това твърдение е право, докато има воденици; щом няма воденици, ние се нуждаем от чиста вода. С каква вода готвим, с каква вода мием съдовете си? Следователно за воденицата е нужна каква и да е вода – важно е да е буйна;

за Божествените неща обаче е нужна чиста, кристална вода. Който иска да влезе в Божествения свят, изворите на неговия Живот трябва да бъдат чисти. Това е закон, валиден и за Природата: при бистри води и хубави дървета живеят пойни, красиви птички; при мътни води никакви птички не живеят. Здравето, доброто разположение, щастието са Същества, които обичат чисти извори. Пита ли ме някой защо страда, отговарям: защото си голяма мътна река.

„Зачудиха се.“ И вие, като излезете оттук, ще се зачудите какво да правите, като живеете в свят, с който не можете да се хармонизирате. Чудите се защо светът е създаден така. Има неща в света, които Бог не е направил. Кой е направил вашите къщи, воденици, фабрики, кой е направил вашите дрехи, кой е измислил готвенето? Светът, от който сте недоволни, е създаден от хората – той е човешки свят. Да казвате, че светът, създаден от Бога, е лош, това значи, че или не говорите Истината, или не я разбирате. Някой боядисал косата си черна и казва, че е такъв цветът на косата му – той не казва истината. Защо не каже, че я боядисал? Косата може да се боядисва, да става черна, руса, червена, бяла – каквато искаш. Ако Бог беше боядисал косата ни, тя нямаше да окапва. Ако сме от Бога родени, нямаше да боледуваме и умираме. Хилавото тяло е човешко изобретение – каква идея може да се тури в такова тяло? Човешка идея може да се налее, но не и Божествена. Мислите ли, че Бог ще налее Божествения нектар в чупливо шише? Казваш: „Искам Божият Дух да се пресели в мен“; щом искаш това, трябва да се сдобиеш с шише, направено от Ангелите – работи в това направление, за да получиш такова шише. Тогава само една целувка на Божественото слънце ще преобрази Живота ти, ще внесе в теб импулс за нова работа. Божественото начало в теб ще пусне дълбоко корените си и физическият свят ще изтегли соковете, нужни за Новия живот – това значи Възкресение на човешката душа. Това е истинският човек, който минава между хората като голям слон – те го хапят, бодат, подиграват, но той върви напред, не обръща внимание. Те му казват: „Да помниш кога си минавал през нашето царство“; слонът върви спокоен, дава такт с хобота си, маха опашката си и казва: „Да знаете кога съм минавал през вашето царство!“.

„И като чуа, зачудиха се, оставиха го и си отидоха.“ Вложете в ума си мисълта, че вашето шише е човешко, не е направено от Бога. Щом е така, в кое шише ще влезете, когато напуснете физическото? Ще кажете, че и да се счупи шишето, важно е водата да се запази – къде ще отиде тази вода? Или в друго шише, или ще се разлее в Природата. Там тя ще пътува, но няма да попадне на мястото, дето ѝ е определено; и тази вода не е Божествена. Наистина учените казват, че водата е съставена от два обема водород и един обем кислород, но те не знаят цялата истина – тази вода е третична субстанция; учените не познават още вторичната и първичната субстанция на водата. От гледището на истинската наука водата не е съставена от водород и кислород, но те са съставени от нея.

Мислите ли, че със знанията, с които днес разполагате, може да преобразите света? Това знание не може да ви направи културни. Днес на сто души едва ли ще се намери един истински човек, който мисли по Божествен начин. Мисълта на много философи и учени е проста като боб; в някои отношения мисълта им е по-проста и от боба. Това не е за упрек – аз изнасям фактите, както са. Ако близо до боба турите суха пръчка, той ще се увие около нея; обаче има ли до боба живо дръвче, даже по-далеч от сухата пръчка, той ще предпочете живото дръвче и ще се увие около него. В това отношение много хора ще постъпят обратно: ще се увият около сухата пръчка – защо? Защото им е по-близо. Днес повечето хора са увити около сухи пръчки и въпреки това очакват някакво преобразуване в живота си. Докато се увивате около сухи пръчки, никакво преобразуване не може да стане.

„И като чуа, зачудиха се, оставиха Го и си отидоха.“ Освободете се от сухите пръчки. Извадете ги и вместо тях направете плета си от живи дръвчета – всяко от тях да ви проговори: „Господи, аз свърших работата си както искаш“. Желая ви всички да се оградите с жив плет, за да влизате и излизате свободно от Божествената градина.

Стремете се да намерите вторичната субстанция на нещата.

4 април 1920 г., София

ЗАЧУДИХА СЕ

ОТИДЕ СЛЕД НЕГО

*И като минаваше Исус от тамо,
видя едного човека, че седеше на
митарницата, Матей на име, и рече
му: „Дойди вслед мене!“; и той стана
и отиде вслед него.*

От Матей 9:9

Сега ще ме запитате защо не говоря върху някой стих за Великден. Не говоря за Великден, понеже на Земята няма Великден. Това, което хората сега вършат на Земята, е репетиция, приготвяне – на Земята няма още Великден. Ако съществуваше Великден, нямаше да има затвори, убийства, бесилки – житото, хлябът, маслото щяха да бъдат евтини. Понеже не живеят както трябва, хората се лъжат, като мислят, че има Великден на Земята. Сега иде Великден!

„И като минаваше Исус, видя едного човека, че седеше на митарницата.“ Питате: „Какво общо има митарят с нас?“. Всички вие сте митари. Митарят е човек, който седи на митарницата и чака да му падне отнякъде нещо. Има ли някой от вас да не е митар, в смисъл бирник? Всеки очаква да вземе нещо. Като минал край митаря, Исус му казал: „Дойди след мене!“. Той напуснал митарницата и тръгнал след Христа – в един момент той ликвидирал с противоречията и дълговете си.

На какво се дължат недоразуменията и противоречията в живота? На факта, че хората не са готови да плащат дълговете си. Те имат да плащат полици, данъци, но постоянно отлагат. Всички недоразумения в живота се дължат все на неправилно вземане-даване. Ето защо казвам: сегашната култура е на вземане-даване. Даваш ли – добър си, не даваш ли – лош си; даваш ли – добър си, вземаш ли – лош си. Казвате: „Нали вярваме в Христа – вярваме, че Бог съществува, че Христос е дошъл на Земята“. Това са празни думи. Ако наистина вярвахте в Христа, в идването Му на Земята, щяхте да измените живота си; ако не сте го изменили, не вярвате в Христа. Гръбнак трябва да имате!

Момъкът казва на своята възлюбена:

– Ти не ме обичаш.

– Обичам те, много те обичам.

– Докажи това!

– Как да го докажа?

– Напусни майка си и баща си, т.е. митарницата, и тръгни след мен!

Лесно е човек да се прекръсти, лесно е да се провери под масата, дето е поставено тялото на Христа, но готов ли е да тръгне след Него? Всички заявяват, че служат на Христа, но какво служене е това, ако не сте готови да напуснете митарницата? Когато Христос казва на момата да тръгне след Него, тя започна да се отдръпва от обещанието си и казва: „Как ще погледне обществото на това, какво ще кажат майка ми и баща ми?“. Ако момата обича искрено, тя ще каже: „Ще дойда след Тебе, защото Любовта ми е и майка, и баща“. Майката и бащата в пълния смисъл на думата са емблема на Любовта – с тях започва Любовта. Христос казва на митаря:

– Дойди след Мене!

– Защо?

– За да се освободиш от всички мъчнотии и неприятности.

Мъжът седи на митарницата и преглежда тефтерите си – какво има да взема и дава. Жената също седи на митарницата, отворила е тефтерите си и казва: „Мъжът ми нищо не ми е купил, а мен ми трябва четиристотин лева за рокля, триста лева за обувки, двеста лева за шапка, двеста лева за масло, за козунак и т.н.“. Мъжът прави сметките си – кои полици да плати, колко да даде за захар, за масло, за брашно. И мъжът, и жената живеят за реализиране на този дълъг поменик. От друга страна, на мъжа се казва: „Слушай, дължник, гледай навреме да изплатиш старите си полици; ако не ги изплатиш, нов кредит няма да ти се отпусне“. Христос казва на жената: „Остави старите тефтери настрана, те не могат да оправят света – и с нови дрехи, и с нови обувки ще си останеш пак такава, каквато си“. Лошата жена и с нови дрехи и обувки си е пак лоша, и без тях е пак лоша; добрата жена и с нови дрехи, и без тях си е пак добра. В книгата на Природата никъде не е писано за обувки с високи токове,

никъде в Природата няма да срещнете модни рокли и шапки. Модата, като външна проява на човешкия живот, разваля благородните мисли, чувства и желания в човека – тя разваля хармонията в Живота.

Христос казва: „Дойди след мене!“ – митарят напуска митарницата и тръгна след Христа. Един американски милионер, благочестив християнин, обичал да прави добрини – често давал пари на черкви, на училища, на болници, за което минавал като голям благодетел. Като умрял, той се отправил към Рая с надежда, че за добрите си дела ще бъде приет за гражданин на Царството Божие. Свети Петър го спрял и го запитал:

– Какви добрини си правил на Земята?

– Какви ли не! На една черква дадох един милион лева.

– Как ти благодариха за това?

– Бях на особена почит и уважение.

– Друго?

– Дадох един милион лева на едно неделно училище.

– Те дадоха ли ти нещо?

– Направиха ме член в главния комитет на училището.

– Друго?

– Дадох два милиона лева на университета.

– Как ти благодариха?

– Приеха ме за почетен член на университета.

– Кажете едно добро дело, за което не ти е платено.

Американецът започнал да се рови в паметта си, за да си спомни такова Добро. Най-после казал:

– Един ден, като отивах на работа, една бедна вдовица ме спря и започна да се оплаква от положението си. Понеже бързах, подхвърлих ѝ един долар и продължих пътя си.

– Виж, тази работа е малко особена, аз не мога да я разреша – отговорил свети Петър. – Трябва да отидем при Господа, Той да разреши въпроса.

Отишли двамата при Господа и Му разказали случая. Господ ги изслушал внимателно и като се обърнал към свети Петър, казал:

– Дай му два долара и го върни на Земята.

И тъй, хората вършат много добрини, но като отидат при Господа, Той ще каже: „Дайте им два долара и ги пратете на Земята, там да работят и да разберат основните начала на Любовта“. Добрите импулси, от най-малките до най-големите, се крият в Обичта. Всеки търси човек, общество или обич. Въпреки това от осем хиляди години до сега хората се оплакват, че никой не ги разбира. Ако срещнете мъж и жена, които се обичат и разбират както трябва, и двамата заедно ще отидат на другия свят. Като души, те са свързани в името на Любовта и са неразделни.

Сега да се върнем към епохата на робството: момък и мома се влюбват един в друг; момата е свободна гражданка, а момъкът – роб; за да се оженят, момата трябва да вземе положението, в което се намира момъкът – да стане робиня. Който слиза на Земята, непременно ще се зароби – не си правете илюзии. Животът на Земята е робство; ако мислите, че не е така, не разбирате Истината. Следователно, ако обичаш някого, ще слезеш на уровен, на който е той, и ще приемеш неговото иго – само така ще проявиш своята Любов. Обичаш една мома и казваш: „Да се целунем“; да се целунем, обаче след малко червата и на двамата започват да куркат – хляб искат. Любовта се заключава във вътрешно ядене – без ядене никаква Любов не съществува. Казвате, че това е Ново учение; не, то е старо учение, което хората искат да заместят с целувки и прегръдки. Целувката е вътрешен подтик, както въздухът, който се вкарва в помпата. Чрез тази помпа се пълнят гумите на автомобилите и моторите, за да пътуват леко по пътя си без сътресение и подскачане.

„Дойди след мене!“ – с тези думи Христос покани митаря да напусне митарницата и да слезе оттам. Това значи да напусне старите разбирания и да приеме новите разбирания за Живота. Какво правят сегашните млади? Съберат се двама млади и се питат:

- Обичаш ли ме?
- Обичам те. Ами ти?
- И аз те обичам.
- Тогава да се целунем.

Аз ги наблюдавам: момата има широко и високо чело, със силно развито чувство към музика и поезия, със силно

въображение; момъкът има ниско чело, той е краен материалист; момата мисли за музика и поезия, а момъкът – за богатство, за къщи и имоти. Съберат се двамата и започват да спорят, без да дойдат до някакво заключение. Това става и между християните – съберат се двама души и казват: „Да сме солидарни, да имаме еднакви убеждения!“. Добре е да имат еднакви убеждения, но как се постига това? Единият има широко и високо чело, а другият – ниско и тясно; главата на единия е тясна, а на другия – широка. Който има тясна глава, е кавалерист, бързо напада; широката глава е на броненосец, артилерист. Момък, на когото главата е тясна, не обича да работи – той казва на момата: „Веднъж да се кача на коня, ще видиш какво мога да направя“. Качи се на коня и слезе, но нищо не прави – той може само на кон да язди. Който има широка глава, може и с кон, и без кон. Това не е само в преносен смисъл, но фактически е така – ако не напълно, поне наполовина.

Какво трябва да се прави сега? С търпение ще носиш последствията на своя сегашен живот. Вие сами сте създали своя живот, сами сте дали плана и средствата за устройване на своята глава, както и на своето тяло. Къщата ти е тясна, вратите и прозорците ѝ са малки – защо? Толкова средства си имал. Вината е в теб – дойде ли ти гост, трябва да се навежда, за да влезе в къщата ти; и ти сам мъчно влизаш в нея.

В това отношение вие приличате на онези българи сватбари, които се спрели пред вратата на своята ниска къща и не знаят как да вкарат булката, която била доста висока. Най-после се събрали на съвет и решили да отрежат главата на булката. Това им се видяло много страшно и почнали да плачат. Един пътник минал край тях, видял, че плачат, и ги запитал: „Какво нещастие ви се случило?“. Те разказали причината за плача си. Пътникът им отговорил: „Лесно ще ви помогна, но с условие да ми платите за съвета“. Те обещали да му дадат колкото иска, само да им помогне. Той казал: „Аз ще се кача на врата на булката, а вие ще я теглите напред“. Наистина, той седнал на врата ѝ, а те започнали да я теглят навътре, докато минала през вратата.

Така правите и вие – слизате на Земята във вашите малки, ниски къщички, но искате да влезете прави, без да

се навеждате. Срещате пътника – съдбата, която се качва на врата ви и ви застава да се наведете. Щом влезете във вашата колибка, започвате да идеализирате всичко и казвате: „Баща ми беше добър и благороден човек, майка ми също беше добра и благородна жена“. Остави това настрана; виж какво ще правиш в тази колибка, дето нямаш нито стол, нито каса. Христос проповядваше на хората Учение за реалния живот, за реалната наука, обаче щом се отдалечиха от Христа, науката се отдалечи от своя път и те се почувстваха безпомощни.

Сега по случай Великден ще ви обясня какво представяват агънцата, прасетата, кокошките, които днес пълнят трапезите на хората. Духът на тези животни живее в центъра на Земята, телата им – на Земята между хората. Като дойде тържествен ден, например Великден, хората започват да колят тези животни – те крещат, бляят, викат за помощ; духът им отдолу ги запитва: „Какво правите, какво е това смущение, което става на Земята?“. Казвам: „Великден има горе, тържествен ден е настанал за хората“. Сега и вие страдате и питате защо идат страдания на Земята. Великден има горе. Като не съзнавате причината за страданията, казвате: „Колко хубаво беше опечена кокошката, колко вкусна беше гъската!“. Вие се радвате, а кокошката и гъската страдат. Каквото правиш, това ще ти се върне. Ти причиняваш страдания на едни, други – на теб и т.н. – това е строг кармичен закон. Казвате: „Бог е наредил така, Той е допуснал да се колят агнетата, прасетата, кокошките“. Не вярвам в това учение, според мен то е лъжливо учение. Вие сами си нареждате Живота, сами си допускате едно-друго, а приписвате всичко на Господа; ако това беше наредено от Бога, нямаше да има страдания. Ако клането на животните беше допуснато от Бога, агнето само щеше да дойде при човека, за да се пожертва за него – всъщност така ли е? Агнето бяга, човек го гони, докато най-после го заколи. След това питаш: „Като умра, къде ще отида?“. Ще отидеш при свети Петър, който ще те заведе при Бога, за да се произнесе за делата ти. Той ще каже: „Дайте му два гроша и го върнете назад“. Това не е за осъждане, аз констатирам фактите. Всеки трябва да признае грешките си и да ги изправя с цел да подобри Живота си.

Мислите, чувствата и желанията на човека са живи същества с определено въздействие върху човека. Всяка мисъл е живо нещо, в нея има сърце и мозък; всяко чувство е живо, в него има сърце и душа. Ако мислите и чувствата не са живи, как ще си обясните вътрешния спор в себе си – кой спори в човека? Чувствата и мислите – с желание всяко от тях да вземе надмощие. Мислите са синове и дъщери на Мъдростта, носители на Новата култура – те са деца на Херувимите и Серафимите, но днес са още в зачатък. Казваш: „Моите мисли и желания“ – не са твои, те са само твои пансионери, които един ден ще си кажат мнението за теб. Те държат сметка за твоя живот – колко агнета и прасета си изял – и ще те държат отговорен за всичко. Тогава ще кажеш: „Господи, аз ли съм най-грешният човек?“. Щом не признаваш грешките си, Господ ще каже: „Извикайте този праведен човек, да каже какви добрини е направил в живота си“. Ще кажеш, че си дал един грош на бедна вдовица, за да се освободиш от нея, за да не те безпокои. Господ ще каже: „Дайте му два гроша и го пуснете да си върви“ – ето какво представлява сегашната култура. – „Лоши са хората.“ Не са лоши, но своенравни, представят се такива, каквито не са. Какво коства на хората да насадят навсякъде плодни дървета, житни храни и зеленчуци, за да има за всички изобилно? Ще кажете, че има достатъчно месна храна. Кой ви даде право да колите животните? – „Те са говеда, не разбират.“ Не е така.

Ще кажете за някого, че е благороден, високопоставен човек – кръвта му е напълно покварена. – „Защо Бог ни изпраща толкова наказания?“ Той не ви е наложил дори една хилядна част от наказанията, които заслужавате. След всичко това ще кажете: „Христос воскрес!“ За вас Христос още не е възкръснал. – „Това е еретическо.“ Всички хора са еретици. Когато отидат на Небето, и оттам ще ги изключат; от сто хиляди християни едва един може да се приближи към вратата на Царството Божие. Господ казва на Архангел Михаил: „Иди при онези немирници на Земята да им наложиш такова наказание, за да помнят как се престъпват великите закони на Битието“. В продължение на десет-двадесет години главите на хората ще узреят – такава е волята на Бога. Той казва: „Сит Съм на вашите лъжи и заблуждения,

сит Съм на вашите свещи, кандила, тамяни, сит Съм на вашите лъжи, на вашата неискреност“. Като слушат това, дяволите във вас казват: „Страшно нещо ни чака!“. Страшно е за онези, които не изпълняват Божия закон и Божията воля. Аз не вярвам в закон, писан от хората – вярвам в онзи закон, написан в самите вас.

Днес всички управници и учители спорят върху въпроса трябва ли предметът *Закон Божи* да се изхвърли от училището, или да остане и занапред да се преподава. Питам: какво се е постигнало с преподаването на този предмет толкова години? Ние не се нуждаем от *Закон Божи*, нуждаем се от Божия закон. Когато Божият закон влезе в нашите умове, сърца и души, ние ще имаме правилно разбиране за Живота. Във вас се крият незнани сили, които като се развият веднъж, няма да бъдете вече роби на условията, но господари. Всички ще се занимават с физическа работа само по два часа на ден – останалото време ще употребите за великото Божествено училище на Живота. Христос казва на митаря:

– Дойди след мене.

– Защо?

– За да те науча на великото изкуство да живееш.

Преди пет-шест хиляди години в Египет царувал един велик цар, който имал само една дъщеря. Неговото нещастие се заключавало в това, че устата на дъщеря му била крива. Коя е била причината за това не казвам – ще си помислите, че Божията воля била такава. Коя е причината за това не е важно, важно е, че никой лекар, никой учен не могъл да помогне – устата на царската дъщеря си останала крива. Най-после бащата се принудил да направят маска на дъщеря му, с която да прикрива недостатъка си. След това той я изпратил в Едем да се учи при един велик Учител, член на Бялото Братство. Според законите на това Братство никой член нямал право да целуне жена, колкото и да е света и чиста. Царската дъщеря се учила дълго време при своя Учител, но всякога носела маската на лицето си. Един ден тя се почувствала крайно отегчена от нея и решила да я хвърли, за да се яви при Учителя си такава, каквато била в действителност (понякога и хората постъпват по същия начин – когато устата или очите им са изкривени,

те носят маски, за да ги скриват). Когато видял лицето на своята ученичка, Учителят изпитал голямо съжаление към нея. Той имал практически знания – само с една целувка можел да изправи недъга ѝ. Силни чувства се борели в него: желанието да ѝ помогне и дългът към законите на Бялото Братство, чието нарушаване го обричало на строго наказание. След дълга борба в него надделяло съжалението към царската дъщеря и той решил да се пожертва – целунал я. Недоволна от това, тя турила маската на лицето си и се върнала при баща си. Той я запитал защо е напуснала учението си. Дъщерята казала на баща си, че Учителят я целунал. Бащата извикал Учителя при себе си, за да го пита защо постъпил така. Той обяснил на бащата причината за целувката. Така той изгълнил задължението си към своя ближен, но не закъсняло и изключването му от Братството. И вие в сегашния си живот изпадате в положението на този велик Учител – член на Бялото Братство.

„Дойди след мене!“ – „Защо?“ – „Защото си направил едно добро.“ Значи който направи едно Добро, напуска митарницата. Щом напуснеш митарницата, ще те уволнят, защото не можеш да бъдеш едновременно слуга на света и служител на Бога – Бог и светът искат да им се служи. Вие трябва да бъдете герои – не само да възприемете новите идеи, но и да се запитате готови ли сте да ги задържите в себе си. Приближавате се до една жена, целувате я, за да се оправи устата ѝ, но не се оправя – какво ще стане тогава с вас? Ще ви турят в затвора.

В Америка през една тъмна нощ един негър се осмелил да целуне една американка. Като дошла до светлината, тя видяла, че този човек е негър и го предала на властта, която го глобила десет хиляди долара. Десет хиляди долара за една целувка! Аз не критикувам нито вас, нито обществото; критиката не е наука, но казвам: трябва да изправите грешките си – трябва да знаете как да ги изправите. Ако си митар, не можеш да служиш на Бога; трябва да напуснеш митарницата – стария живот на ограниченията. Всички нещастия в живота ти се дължат на митаря в теб. Докато страдаш, ти си с митаря; щом престанеш да страдаш, ти си с Христа. Отказваш се от митарницата, но после ти домъчнее – връщаш се при нея; отиваш и се връщаш – не

можеш да се откажеш веднъж завинаги от нея. Откажеш ли се веднъж, това трябва да почива на дълбок вътрешен принцип. Напусни митарницата, без да съобщаваш на хората, без да пишеш по вестниците (без да искаш вестникарите ще се научат и ще пишат, че еди кой-си напуснал митарницата).

Христос казва на митаря: „Дойди след мене!“. Питам: каква е вашата опитност за Христа, в когото вярвате от две хиляди години? Казвате, че той е дошъл на Земята, страдал, разпнат бил и на третия ден възкръснал – сега Го очаквате да дойде втори път на Земята. Въпреки всичко това, нямате доблест да напуснете митарницата – като ви каже Христос да Го последвате, отговаряте: „Господи, имам още малко работа, когато минеш втори път оттук, тогава ще дойда след Тебе“. Отлагате работата от ден за ден, а когато остареете, съжалявате, че приближава време да отидете на онзи свят, без да сте подготвени. Като отидете при Бога, Той ще каже: „Дайте му два гроша и да си върви“ – не се лъже Бог. Ако не посветите живота си от младини за благородна работа (да знаят всички същества – хора и животни, кокошки и агънца, че сте човеци, ученици на Новото учение), Бог няма да ви приеме. Ако сте от Новото учение, кокошките и патиците няма да бягат от вас, но ще ви отворят път да минете.

Вчера седя на двора и размишлявам върху днешната беседа. По едно време дойде една котка и започна спокойно да се търкаля по земята и да си играе. Изведнъж се изправи на краката си, вслуша се в стъпките на улицата и избяга през оградата; след малко пак се върна. Питам я:

– Защо избяга? Тези хора не са опасни.

– Аз още не вярвам, че те са от Новото учение. Колко кожи са ни одирани заради жените!

Казвам ѝ:

– Имаш право да се страхуваш.

Сега на вас се вижда смешно, че съм разговарял с котката – това е факт, разговарях. Човек може да разговаря с животните. Наистина, езикът им е различен от този на хората, но мога да се разговарям и разбирам с тях.

„Дойди след мене!“ Първото нещо, което се изисква от хората, е да напуснат греха, в който живеят, без да се самоосъждат. Казвах: „Всяка година коля по едно агне, курбан на св. Георги“. Кажи си: „Тази година ще наруша обичая си,

няма да заколя агне“. Нима не си в сила да се откажеш от клане на агнета? Направил ли си договор с някого да колиш? Казваш: „Снощи сънувах покойния си баща, яви ми се и пожела да му помогна нещо – ще заколя едно агне за Гергьовден, дано св. Георги му помогне“. Така постъпвах и евреите – принасяха жертви. Днес Господ казва: „Сит Съм на вашите жертви, сит Съм на клането на агнета и кокошки“. И св. Георги казва: „Сит съм на вашите агнета – ако искам да ям, от вас ли ще очаквам?“. Хората се извиняват със св. Георги – те си хапнат, а казват, че за св. Георги ги колят, той да отговаря. Хитри са хората – те ядат, а св. Георги плаща. Такова е било положението на Яков, който работел при Лаван – колкото овце изяждали вълците, все Яков ги плащал. Ако хората са хитри, Бог е умен – Той ще извика и тях, и св. Георги и ще го пита:

– Ти искал ли си да ти колят агнета?

– Никога, Господи!

Голямо дело ще се заведе против нас, това трябва да знаете!

Можеш да заколиш едно агне, но кое агне и кога? Да заколиш едно агне, това значи да го трансформираш, да мине от по-ниско в по-високо състояние, от по-долен в по-горен живот. Да заколиш една кокошка, значи да подобриш живота ѝ. Вън от това клането е престъпно действие. Всичко в Природата се основава на закона за трансформирането: когато изядеш един плод, семката те моли да я посадиш в земята – тя казва: „Заплата за труда ти е моето месце.“ Питам: посади ли семето на кокошката, която изяде? Това са символи, на които трябва да разбирате вътрешния смисъл.

Сега да се върнем към нашия обществен живот. Питате: „На какво се дължат нещастията в живота ни?“. Една от съществените причини за това е безразборното изстребване на млекопитаещите, на безразборното убиване и екзекутиране на хората. Когато душите на убитите отидат в Астралния свят, те внасят условия за нервни болести и разстройство между хората. Казвате, че убивате разбойника – опасен човек за обществото; вие не знаете, че сега, когато е безпльтен, той става по-опасен, отколкото когато е бил в плът – сега той се движи свободно между

слабохарактерните хора и им внушава чувство за отмъщение. Днес хората повдигат въпроса трябва ли да се налагат смъртни наказания; според Божествения закон смъртните наказания не се позволяват. Докато хората се бият и наказват, трябва да знаят, че започват по човешки и постъпват по човешки – по старата култура; щом дойде Новата култура, тя щя се обоснове на съвсем нови принципи, различни от старите. Аз нямам право да се меса в живота на свинете, че ровят – това е тяхна работа, аз не съм страж на свинете; защо рови свинята, има си причина за това – тя си търси храна; казвате: „Хайде да хванем тези прасета в гората!“. Това е същото, както апашгът рови в кесиите на хората. Ще кажете, че е позволено да колите агнета и прасета, кокошки и гъски. Така казва и апашгът – защо? Защото той може да те обере и по законен, и по незаконен начин. Това не е култура, това не е Христовото учение – Христос казва на всички хора да живеят разумно. Той казва, че майките и бащите могат да оправят света по естествен път: майката трябва да вложи благородни мисли и чувства в децата си. Ето защо видите ли, че убиват някого, ще знаете, че в никоя свещена книга не е допускано убийството. Видите ли, че убиват някого, всички хора да станат на крак и единодушно да извикат: „Този човек трябва да живее!“.

От две хиляди години очакват Христа; и днес Го очакват. Но преди да дойде Той, на Земята ще се вдигне такъв прах, какъвто никога не са виждали. На Земята ще стане генерално пречистване, защото иде такъв Великден, какъвто не са предполагали. Това е естествено; какво става с лозата, когато земеделецът я обрязва? Лозата започва да плаче. Кои пръчки плачат? Здравите. Която пръчка не плаче, тя е суха, земеделецът я отрязва и хвърля в огъня. Питам за някого плаче ли този човек. Плаче – значи той е добър. Аз съжалявам онзи, който не страда и не плаче – той живее в удоволствия. Сега не се позволяват никакви удоволствия; веднъж завинаги трябва да се ликвидира с удоволствията и да кажем: „Всички на работа!“. Казвате: „Като дойде на Земята, Христос ще оправи света“. Не очаквайте всичко от Христа. Добри закони има на Земята, но те трябва да се прилагат – ако няма кой да ги изпълнява, как ще се оправи светът? Колко добри култури са пропаднали по причина на

това, че нямало хора, които да ги прилагат. – „Ние ли сме виновни за това?“ Не казвам, че вие сте виновни за греховете на цялото човечество – вие сте виновни за своите грехове. Ако между вас се крият някъде първата Ева и първият Адам, ще ги дадем под съд като виновници за греха на Земята.

Често слушате да се говори за Христовата религия; Христос не донесе религия – Той донесе едно Велико Божествено учение, което може да се приложи на Земята. Неговото учение е за Земята, а не за Небето. Христос показва на хората как могат да живеят по Божествен начин според законите на материалния свят. Който живее по земному, в Божествения свят не може да живее; който живее по Божествен начин, той може да живее и на Земята, и на Небето. Ще кажете, че това е противоречие – къде няма противоречия? Като говоря, понякога вдигам главата си нагоре; това не е естествено, но го правя, защото трябва да говоря музикално, с чисти, ясни тонове. Мислите, които ви изнасям, са преживени и опитани, те са абсолютно чисти – нямам право да ви изнеса нито една нечиста мисъл. Вие сте в положението на бедни хора, които очакват всичко от богатите, обаче попаднат ли между тях, нищо не получават. Казвате: „Нищо не дават богатите хора“; не очаквайте на тяхното подаяние, не подавайте ръка за подаяние на никого. Първото нещо, което ви се налага днес, е да се откажете от просията – не очаквайте на подаяние. Ако искаш нещо от някого, предложи му труда си, кажи: „Аз владеем изкуството да свиря и да рисувам, зная още да шия, да копая, готов съм да направя всичко, от което се нуждаеш“. Щом свършиш някаква работа, веднага ще ти се плати. Казвате: „Трябва да се помогне на този беден човек“; не е беден, той е актьор на сцената – такава роля му е дадена. Според мен сегашните бедни са някогашни аристократи, които са живели охолно и са изпаднали; днес, като не могат да работят, стоят по улиците, очакват да минат слугите им, за да им дадат нещо; ако им дадат малко, не са доволни, роптаят. Аз съм правил опити с просящите: мина край един просяк, дам му десет стотинки; преди да види колко съм дал, благодари, но щом види десетте стотинки, започва да роптае, не е доволен; върна се, дам му още пари – благославя ме. Днес всички хора благославят за пари. Аз искам всички, които ме слушате, да

знаете по няколко изкуства. Жената иска от мъжа си да ѝ купи нова рокля, обувки, шапка, а самата тя нищо не работи, очаква на слугинята. Преди да иска нещо от мъжа си, жената трябва да е изчистила къщата, да е наготвила добре, да му е ушила нова риза, да му е оплела чорапи – тогава може да каже, че има нужда от рокля или обувки. И мъжът първо трябва да се грижи за издръжката на къщата, а после да очаква да получи нещо. Тъй както сега живеете, това е криво прилагане на християнството; ето защо не може да очаквате благословението на Невидимия свят. Затова съществуват толкова болести и нещастия в нашия живот; като правя своите психологически наблюдения, намирам къде се крият причините, които развалят обществата.

Христос казва: „Дойди след мене!“. Напусни митарницата, не събирай повече данък – който иска да служи на Бога, не трябва да събира никакъв данък. Да събираш данъци, това е старо учение; който живее в закон Божий²⁷, може да събира данъци, но който живее в Божия закон, по никой начин не може да събира данъци. Питам някого: „В кой закон живееш?“. – „В закон Божий.“ Тогава имаш право да даваш и да вземаш. Ако живееш в Божия закон, трябва да владееш изкуства и да не събираш данъци. – „Как ще науча този велик закон?“ Като тръгнеш след Христа. Казвам: още сега можете да живеете по Божествен начин. – „Какво доказателство ще ни се даде за Божествения живот?“ Никакво – ще посадиш семката и ще чакаш да израсне. Достатъчно е човек да няма абсолютно никакво съмнение в Божественото, да е проникнат от искрено желание да намери Истината.

Не се занимавайте с мен – отде съм дошъл, кой съм и т.н. Казват: „Ти ли се намери за тази работа?“. Ако не съм аз, друг ще бъде – все ще се намери човек, който да проповядва Божието Слово. Като дойде Христос на Земята, убеди ли евреите в Истината, приеха ли те учението Му? Не Го приеха. Богомилите убедиха ли хората в правотата на своето учение? И те не можаха. Питат кои са богомилите. Всички хора, които носят добри, светли идеи, са богомили – те са носители на Новата култура. Който не знае това, казва, че богомилите развращавали народа – не, те са оправяли света. И Христос е боготомил и за боготомилското Му учение Го разпнаха. Днес всички християни, всички народи се крият

под епитафията на този Богомил. Защо се крият под тази епитафия? Защото тя ги храни. Един стих от Евангелието казва: „С устните си ме почитате, а сърцето ви е далеч от Мене“. С устните си Го почитат, защото ги храни.

Аз съм подал заявление против българите – този път те няма да се освободят от отговорност. Аз съм прав, искрен човек, не мога повече да нося неискреността на хората. Този път ще говоря Истината така, както никой не я е изнасял. Когато изнеса Истината, в света няма да има вече затвори и бесилки, няма да има вече пролетариат и буржоазия – навсякъде ще има братство, хората ще работят върху своите добродетели. Дали е вярно това, или не, времето ще покаже. Който вярва, да вярва – за мен е безразлично вярвате ли, или не вярвате. Когато дойде Новото време, ще разберете, че това е Божият закон, а не закон Божий.

Да се върнем към живия Христос. Има хора във от Църквата, които са разбрали живия Христос по-добре от ония, които са в Църквата. Хората в Църквата са прави по ум, криви по сърце, а хората във от Църквата са прави по сърце, криви по ум. Ние сме решили да оженим правите по ум и криви по сърце с кривите по ум и прави по сърце – с този процес ще започне Новата култура. Като срещнеш брата си, кажи му: „Братко, твоят ум е крив, а сърцето ти е право; моят ум е прав, а сърцето ми е криво; хайде да се заемем на работа, двамата заедно да свършим нещо“. Това изисква Христовото учение от всички хора, от всички народи. Митарят, когото Христос извика от митарницата, имаше крив ум, криви разбирания, но право сърце – затова напусна митарницата и тръгна след Христа.

Новото учение не трябва да вдига шум около себе си. Ние не сме дошли да кореним, преди нас има други, които ще коренят и разорават. Ние ще сеем семена в тези леговища и ще ги отглеждаме тихо и спокойно, докато нарастат – това всички трябва да разберат. Не мислете за някакъв Рай, напуснете вашите криви разбирания за Рая. Раят, който търсите, е в самите нас – вие всякога можете да го имате. Ако влезете неподготвени в този Рай, не може да издържите на неговата светлина – тя е непоносима за нас. Какво ще прави нашето кученце, ако го оставите да слуша музика в широка, добре осветена концертна зала – то ще се измъчи,

ще започне да лае. Такова ще бъде и вашето положение, ако влезете неподготвени в другия свят, във великото мълчание, за да слушате Божествената музика.

Ако отида по-далеч в обясненията си, ще обвиня и вас, и себе си. Сега аз развивам пред вас един въпрос като пред виновници за страданията на Христа. Аз се упражнявам върху вас, като върху мишенки, с които се упражняват войниците. Ще ме извините за това, но знайте, че колкото дупки направя, ще ги запълня; колкото рани ви причиня, ще ги излекувам. Считаю ви живи мишенки: зад вас има крепости, в които се крие неприятелят – аз бия върху тези в крепостта. Всички трябва да научите това изкуство.

„Дойди след мене!“ Това се отнася до съвременните християни. Ако християните вярваха в Христа и прилагаха Неговото учение, като се заговори за война, всички еднородно ще кажат: „Ние не искаме да се бием – това изисква нашият Учител!“. Какво направиха християните? Всички отидоха да се бият и да молят Господа да подкрепи и усили тяхното оръжие – това са все правоверни хора. Христос казва: „Моите последователи не можаха да издържат първия си изпит“. Евреите от първите векове издържаха изпита си, а тези от вторите векове не можаха, всичко изгубиха. Сега Христос трябва да слезе отново на Земята, за да оправи работата. Ако Христос не слезе, хората ще се избият като кучета: ще се колят и бесят, докато Земята се зарази; хората ще се заразяват един от друг, докато напълно се унищожат. Време е вече да дойде друга култура в света. За да се избегне злото, което иде на Земята, повтарям: Христос трябва отново да слезе между хората. Аз виждам, че всички бягат от фронта, но ви питам: готови ли сте да се върнете на фронта? – „Готови сме.“

Някои искат да ме изгонят от България, но казано ми е да говоря и аз ще говоря. Цялото човечество да се опълчи против мен с цел да ме изпъди, няма да бъде в сила да ме мръдне нито на милиметър от мястото ми – нека всички знаят това. Аз не съм дошъл на Земята, за да я напускам. Мога да стана и невидим, но тогава ще опитат друга сила. След мен ще дойдат милиони и милиони Същества със своите мечове – те ще пометат всичко, няма да остане един богат българин в България. Така казва Господ, така казва

Небето. Не се лъжете да мислите, че има още време. Всички трябва да бъдете честни и справедливи. Аз искам да намеря онези честни, справедливи, благородни българи, които не крадат, не лъжат, не злословят – те са здравите и добри българи. На тези българи аз ще измия краката, ще им дам утошение и ще ги нарека мои братя.

Днес всички седят и казват: „Нищо лошо няма да стане“. Не, никой няма да се избави от Господа. Голяма отговорност пада на духовенството – всички ще бъдат съдени за престъпленията си по правилата и законите на Бялото Братство. Така говори Живият Господ, на когото аз служа, и те ще проверят Неговите думи.

Мнозина казват, че обичат Господа; никого не обичат те. Казвам: със своите постъпки хората опозориха Божието име, Божията Любов и братството на Земята. Това е разврат, проказа в света, това е гибел, която носи органически болести. След всичко това ще се проповядва за Христа, ще се казва *Христос възкресе*. Тази година ще помнят българите, че за тях няма *Христос възкресе*, няма да им дам червено яйце. Червеното яйце подразбира Божествения живот. Българите трябва да приберат между тях всички плачещи, всички страдащи и да ги задоволят.

Днес Христос възкръсна – за кого? Бедните казват, че Христос не е възкръснал; вдовиците казват същото. А за мен казват, че заблуждавам народа. Не, братя, никого не заблуждавам – вие сте заблудени, а аз говоря Истината. Господ иска от вас да се повдигнете, да бъдете смели и решителни, да сте готови да се жертвате за своята идея, да изтриете сълзите на своите братя, на страдащото човечество. Вместо да се гоните и преследвате, направете това, което изисква Бог от нас. Че един бил комунист, друг – радославист²⁸, трябва ли да се гонят? Комунистите искат братство и равенство – те имат добра идея, добре работят. Нека използват доброто от тях, нека използват доброто и от буржоазните партии. Казва се, че някои от тях убивали народа – къде е този народ? Когато народът започне да говори, ще бъде страшно. Когато всички народи започнат да говорят, ще настане плач и ридание, скърцане със зъби. Не чакайте цялото тяло да се поквари, дойде ли моментът на пълно разлагане, ще настане най-голямото зло в света.

За да не дойде това зло, Христос казва: „Напуснете вашата митарница и тръгнете след Мене! Плач не искаме вече – децата да останат вкъщи, а които могат да носят, да тръгнат след Мене!“ – „Да почакаме още малко, за да наредим живота си!“ Никога няма да го наредите. Вие трябва да оправите своя ум, своето сърце и своята воля – само така ще се разберете като братя.

Приложете Новото учение още сега. Не ви съдя, но казвам да направите това, преди да е станало всичко, което ви говорих. Когато някой чупи стомната, няма да го бия, но втори път няма да го пратя за вода. Бъдете смели като американеца, който е минал Ниагарския водопад по въже. Той минал водопада през най-широкото място, около един километър широчина; в ръката си носел върлина, с която пазел равновесие; втори път го минал с човек на гърба си, а третия път – пак сам, но без върлина в ръка. Това е истински герой, за това е нужно голямо самообладание. Светът представлява бурно море и ако не го преминете, не сте за този свят.

Някои ме съветват да не говоря много, за да не ме гонят. Казвам: ако Христос беше толкова велик, учен, разумен, благороден и беше толкова гонен, та мен ли няма да гонят? – „Ще говорят лошо за теб.“ За Христа не говориха ли – Христос не избегна това и аз няма да го избегна. Когато говоря Божествената Истина, от нищо не се страхувам. Аз виждам нещата така, както никой не вижда; достатъчно е някой да живее с мен една година, за да научи повече, отколкото само ако ме слуша. Много хора идат при мен, насочват мисълта си с цел да ме уловят в нещо и да ме критикуват – те казват: „Да видим какво ще каже“. Нищо не искам да кажа. Аз съм толкова богат вътрешно, че всичко мога да нося; за мен няма мъчнотии и страдания, които не мога да понасям – от нищо не се страхувам. Мъчението е играчка за мен, не могат да ме мъчат; достатъчно е да ритна тези, които ме мъчат, за да отидат далеч от мен. Само онзи може да ме мъчи, който е по-силен от мен. Днес никой не може да мъчи Христа, защото Той е милион пъти по-силен от по-рано. Днес Христос не може да бъде разпнат – това трябва да знаят всички! Казват: „Ще те разпнем!“ Кое ще ми разпнете – мислите ли, че като убиете тялото ми, ще ме премахнете? Аз не живея в тялото си – тялото ми е привидна

маска. Като изляза от тялото си, аз ставам опасен; докато съм в тялото си, докато имам собственост, не съм опасен; изляза ли от тялото си, ставам вече опасен.

Христос дойде на Земята да научи хората да живеят по Божия закон, защото бъдещият живот се крепи на Божествения. Казват: „Да си поживеем малко, защото много мъчения и страдания ни чакат“. Не се заблуждавайте, в света не съществуват нито страдания и мъчения, нито смърт – те са преходни състояния. Не мислете, че ви проповядвам някаква религия, да ме пази Господ от това. Аз ви проповядвам едно Божествено учение, върху което се основава бъдещият строй; това Учение се крепи върху разумните закони на Природата, то разглежда въпроса за възпитанието и самовъзпитанието, отношенията на мъжа към жената и на жената към мъжа. Божественото учение не е ново, не го изнасям сега, аз само правя превод от великата книга на Живота.

Кой е днешният човек? Митарят. Христос минава край митарницата на всички мъже и жени и казва: „Напуснете митарницата си и тръгнете след Мене!“. Казвате: „Сериозна е тази работа, дошло ли е времето вече, готови ли сме за това, имаме ли достатъчно знания, можем ли да издържим изпита си, какво ще стане с нас, ако пропаднем, какво ще каже общественото мнение за това?“. Не е въпрос какво ще кажат другите – важно е готов ли си ти да напуснеш митарницата. Ние се нуждаем само от двама души, един мъж и една жена – достатъчно е те да са готови да напуснат митарницата и да тръгнат след Христа. Нали Бог създаде двама души, Адам и Ева – от тях произлязоха всички хора на Земята. Жалко е, че и досега още Христос не е намерил такива двама души, готови да се съединят в името на Христа и да тръгнат след Него.

Христос казва: „Напусни митарницата и тръгни след Мене!“. Ако решиш да я напуснеш, напусни я, без да казваш за това на кого и да е. Ако речеш да съобщиш на майка си и на баща си, че си намислил да приставаш, няма да пристанеш – знаят ли, че се готвиш да се жениш, вериги те чакат. Ще отвориш една вечер прозореца, ще скочиш през него и хайде навън. Който мисли да се жени, вериги го очакват. Ще пристанеш – нищо повече! Днес трябва да пристанеш, а не да се жениш по обикновен начин.

„Напусни митарницата и дойди след мене!“ Ако днес чиновникът си позволи да напусне службата, нали ще го глобят? Не само ще го глобят, но и ще го уволнят. Днес е Великден само за онзи, който се реши да напусне митарницата и да пристане на Христа. За останалите още не е дошъл Великден, за тях Великден е в бъдеще.

Сега като ме слушате, онези, които ме разбират, да не изопачават думите ми. Вземете моите думи в техния прав смисъл първо за себе си, а после за другите. Използвайте ги така, както душата ви ги разбира. Бъдете верни на душата и на сърцето си, на Духа и на ума си; бъдете верни на великото и свето начало в себе си – само така ще имаме допирни точки помежду си. Аз забелязвам колебание, страх във вас, не сте още герои. Когато решите да напуснете митарницата без страх и колебание, вие ще бъдете големи герои. Който се реши да напусне митарницата, ще бъде герой, великан, от всичко доволен и щастлив; в него ще потекат нови мисли и идеи и един ден ще се подмлади и ще каже: „Слава Богу, че напуснах митарницата“. Казваш: „Състарих се, преждевременно се прегърбих, защо стана това?“. Защото още не си решил да напуснеш митарницата. Напусни митарницата, за да се подмладиш, да дойде Новата светлина в ума ти.

Сега ще свърша беседата си с една мисъл, която не мога да изкажа – да видим кой от вас може да я прочете. Който я схване, той е намерил ключа на нещата. Когато Духът на Истината дойде във вас, той ще ви каже коя е тази мисъл. Тя е най-великата мисъл, която някой може да изкаже. Ще намерите формата на тази мисъл и ще я наредите така, както е в Божествената гама. Търсете всеки за себе си тази мисъл.

Носете Любовта на всички. На хората прощавайте, а към себе си бъдете строги; към грешките на хората бъдете снисходителни и ги извинявайте; своите грешки не извинявайте, но ги изправяйте по всичките правила – само така грешката е простена. Това изисква Божественото учение.

Ясното небе е служител на слънчевата светлина.

Тихото време е служител на слънчевата топлина.

Росните капки са служители на нежната трева.

Божията Любов е служителка на човешките сърца.

11 април 1920 г., София

МОЛИХ СЕ

И молих се на твоите ученици да го изгъдят и не могах. А Исус отговори и рече: „О, роде неверни и развращени, докога ще бъда с вас и ще ви търпя? Доведи ми сина си тука“.

От Лука 9:40–41

Библията е книга на противоречия, понеже ѝ се дават различни тълкувания. В старо време един невежа, гръцки свещеник, тълкувал стиха от славянски: „Лук свой напреже“ така: „Господ опържи лук и го пригответи за ядене“.

„Молих се на твоите ученици да го изгъдят, но те не можах.“ Значи един баща помолил учениците (едното положение), те не могли да изгъдят лошия дух (второто положение), Христос упреква учениците си за тяхното неверие и казва на бащата: „Доведи сина си тука“. Съвременните християни са учениците на Христа, пръснати из цяла България, Европа и Америка, които и до днес не могат да изгъдят лошия дух. Че не можах да го изгъдят, това може да се докаже статистически, но няма да се спирам върху този въпрос. Кажете ли някой, че е правоверен, питам го: „Може ли да изгониш лошия дух от дома си?“ – „Не можах.“ – „Изгъдихте ли лошия дух от църквата?“ – „Не можахме.“ Наистина, лошият дух и до днес още не е изгъден от света. Христовите ученици се състезаваха кой от тях да бъде по-близо до Христа, кой да заеме първо място. И между сегашните християнски държави има състезание коя от тях да бъде по-близо до Христа – тази е причината за разделянето на църквата на източно – и западноправославна. Въпреки това никоя църква не можа да изгъди лошия дух.

Един от членовете на един християнски дом заболява от тифус и макар вярващи, всички започват да се молят, да търсят лекар и да казват: „Моля ти се, господин лекарю, кажи нещо за положението на болния“. Лекарят посещава болния всеки ден, дава му лекарства, измерва температурата, която ту се вдига, ту спада, докато най-после изгъжда духа от болния и той оздравява. Домашните

му, които минават за християни, не можаха да изгъдят лошия дух от тялото. Религиозните се нуждаят от положително, истинско знание, а не от сляпа вяра.

Някои казват: „Повярвай!“. В какво? – „В Божията Любов, в Божиите закони, които управляват света.“ Защо да повярвам? – „За да бъдеш спасен ти и домът ти.“ Значи без Вяра няма спасение. Истинската Вяра се нуждае от Знание. Някои религиозни мислят, че човек може да бъде прост, невежа, но ако има Вяра, всичко ще постигне – не е така, не се лъжете. Ако Вярата на сегашните хора се основаваше на положителното Знание, съвременните общества щяха да се намират на един уровень, сто пъти по-висок от сегашния. Всъщност така ли е, може ли да наречем сегашните народи културни? Само здравият човек е културен, болният не може да бъде културен. Не можеш да бъдеш здрав, докато не мислиш право и не разбираш великите закони на Битието.

От две хиляди години се проповядва Евангелието, защото било казано, че трябва да се проповядва. Евреите, а преди тях египтяните, също проповядваха Божието Слово, но светът и до днес не е оправен – има нещо криво в тези проповеди. Как ще примирите противоречията между Мойсеевото и Христовото учение? Мойсей казва: „Око за око, зъб за зъб“. Как ще си обясните жертвата на евреите за всяко тяхно престъпление – ще стресиш и за изкупване на греха ще заколиш гълъб, агънце или вол. Христос в противоположност на Мойсей казва: „Ако те ударят от едната страна, дай и другата; ако ти вземат едната дреха, дай и другата“. И Мойсей, и Христос се вдъхновяват от Бога, и двамата са прави, но възгледите им са противоречиви. Мойсей е проповядвал учение за болните – той казва: „Ако имаш някъде цирей, ще го пробиеш, ще го изстискаш, ще го намажеш със зехтин и ще го превържеш“; Христос казва: „Когато имаш някаква рана, ще хвърлиш горната и долната ѝ превръзка и ще я изложиш на слънце“ – Христос препоръчва Слънцето като метод за лекуване. Който не разбира законите, пита кой от двамата е по-прав – Мойсей или Христос. И двамата са прави. Когато няма Слънце, ще се лекуваш в стаята си, ще превържеш раната със зехтин или с лук; когато Слънцето грее, ще излезеш вън, ще развържеш раната си и ще я изложиш на слънчевите лъчи. Следователно Мойсеевото учение е за хора, които живеят вътре в стайте си;

Христовото учение е за хора, които живеят във, на слънчевата светлина и топлина. Приложете Христовото учение не само към отделните хора, но и към обществата.

Сегашният свят е пълен не само с недъзи, но и с болести. Гноясалият цирей не се нуждае от четене на молитви, от *Отче наш*, той се нуждае от нож – ще го изрежеш и ще го изчистиш, като му кажеш: „Твоео място не е тук“. Ако си ял нечиста храна и разстроиш стомаха си, ще вземеш очистително, за да я изхвърлиш навън; по-добре да се освободиш от тази храна, отколкото да остане в теб. И пред тогавашните ученици на Христа, които се мислели за вярващи, за близки на Христа, се яви болен, обсебен от лош дух, но те не могли да го изпъдят. И лекарите се справят мъчно с този дух: те дават на болния едно или друго лекарство и като не могат да го изпъдят, оставят болния да заmine за другия свят. Казват: „Болният замина“. Защо? – „Духът го задигна.“ Защо не могат да го изпъдят? Защото нямат достатъчно Вярa. Тя не е нещо отвлечено. Аз уподобявам Вярата на силна магнетична струя или на здраво въже, на двата му края вързани две кофи, които се спускат в кладенеца да вадят вода; скъса ли се въжето, кофите остават в кладенеца, без да се извади вода. Двете кофи са умът и сърцето на човека, които се спускат и вадят от кладенеца с пълни кофи вода. Скъса ли се въжето, т.е. стане ли нещо с Вярата, двете кофи – умът и сърцето – остават долу, дето се образуват нечистотиите, носители на всички болести.

Христос казва: „Доведи сина си тука“. Къде тука? При Христа. На Земята ли? Под Земя в обикновен смисъл разбирам живота на болките. Обаче Христос не е между болните хора, Той е извън човешките болести, извън техните грехове и слабости. След всичко това хората искат Бог да ги обича. Какво ще направи момъкът, ако види своята възлюбена с четири големи цирея на лицето (единият цирей е на челото, двата са на страните ѝ, а четвъртият – на брадата), ще се ожени ли за нея? Той ще каже: „Отлагам сватбата до второ разпореждане“. Това зависи от четирите цирея. Днес всички хора казват, че не е време още за идване на Царството Божие – защо? Защото всички имат на лицата си по четири цирея. – „Кога ще дойде Царството Божие на Земята?“ Когато се махнат циреите.

„Двама човека се разговаряха с Него, а те бяха Мойсей и Илия.“ Значи учениците бяха там, а Учителят го нямаше – Той се разговаряше с Мойсей и Илия за велики работи, за Своята смърт. Хората гледат на смъртта като на нещо страшно. Когато влязат в Царството Божие, ще я срещнат и тя ще ги запита:

– Познавате ли ме?

– Познаваме те.

– Наистина, няма дом на Земята, който да не съм посетила.

По-добра учителка и възпитателка на Земята от смъртта няма. – „Докога ще ни посещава смъртта?“ Докато сте невежи, докато възприемете Божията Любов и Мъдрост. Тя влезе в някой дом и взема бащата, майката, сестрата или братя и с колесница го занася на другия свят; ти оставаш сам и плачеш. Смъртта казва, че носи вашия близък на зелени пасища и при бистри оттоци, а свещеникът му чете упокойна молитва; на гроба му пишете: „Умря той млад и зелен, грабнат от немилостивата смърт“ – това са тълкувания на съвременните християнски ученици.

Питам как ще излезете от противоречията на живота. – „Защо идат противоречията?“ Защото нашият живот не е нареден както трябва, не се основава на правилата, върху които е поставен християнският живот. – „Безсмислен е животът ни.“ Безсмислен е, защото не знаете да градите. Седиш на едно място и се молиш, мислиш, че си вярващ, казваш: „От нищо не се страхувам“; утре ти се случи нещо, разтрепериш се и почваш да бягаш, казваш: „Страшна работа било“. Една малка причина заставя хората да губят равновесие. Някой казва: „Бог не съществува“; прав си, Бог не съществува, защото в твоя ум Го няма. Друг казва: „В този свят няма ред и порядък“; и ти си прав, защото в твоя ум владее пълен безпорядък. Седнали двамата да спорят, един друг да се убеждават – в какво ще се убеждават? Че били здрави. Има ли смисъл здравият да убеждава хората, че е здрав? Може ли момата с четирите цирея на лицето да се жени, може ли тя да ви убеди, че е здрава? Докато циреите са на лицето, тя не може да говори за здраве; щом циреите ѝ изчезнат, тя е здрава и може да се жени.

„Доведи сина си тука.“ Вие завеждали ли сте сина си при Христа? – „Няма нужда от това.“ Има ли Мир в дома

ви? Бих желал да вляза в един дом и да видя, че майката, бащата, синът и дъщерята живеят щастливи и радостно, бих желал да ги видя здрави и весели. Какво виждам всъщност? В който дом вляза, виждам всички се навели над медицински книги, прехвърлят лист след лист и търсят начин за лекуване – те се питат как се лекува тази или онази болест. Като прелистват книгите, спират вниманието си върху последното откритие на учените – намерили някакъв серум против еди-каква си болест; те си казват: „Да извикаме един лекар, за да впръсне малко от този серум в кръвта ни“. Иде лекарят, църка от този серум, но духът не излиза от болния – духът казва: „Аз не се поддавам на такива малки гранати, за мен са нужни големи, тежки гранати“. Защо учениците на Христа не можаха да изгъдят лошия дух? Христос казва: „Този род лукав не излиза, освен с пост и молитва“. Християните са постили и сега още постят, но те трябва да проникнат във вътрешния смисъл на думата, да разберат какво означава постът. Под *пост* разбираме нов живот, обновяване на организма; под *молитва* се разбира общение, единение с Бога. Христос казва: „Този дух ще излезе от човека, когато той насочи пъпката на своя Живот към Бога така, че лъчите Му да го огряват, докато цъфне“. Слънчевата светлина изкарва всички духове навън. Сега хората постят и се молят, но духът не ги напуска – защо не излиза духът? Защото хората имат криви разбирания за Живота. Само онзи може да цъфне, който си е задал за цел да намери смисъла на Великия живот. Велик подтик се крие в разцъфтяването.

Ново разбиране е нужно на всички. Какво разбира свещеникът? Каквото и да му се говори, той има предвид богомолците. Учителят има предвид учениците, съдията – подсъдимите, майката – своите деца, с една дума, всеки разбира това, което е близо до него. Майката казва: „Да си родя едно детенце“; ще роди, но след пет-шест години детето умира – какво разбра тя от детето си? Един ден и майката умира; казваш: „Има друг свят, там ще продължат живота си“. Ти провери ли това? – „Не съм го проверил, но така е писано в книгите.“ Каква опитност имаш ти, ходил ли си на онзи свят? Значи ние приемате онзи свят на доверие. И това е добре, но по-добре е да влезете там, да имате опитности.

От Божествено гледище човек е малко, дребно същество, което мисли само за ядене и пиене – като си хапне и пийне, има добро разположение. Когато мъжът се връща от работа уморен и неразположен, жената му слага вкусно, добре сготвено ядене, което внася разположение и него; тя му казва: „Виждаш ли каква магическа сила се крие е яденето!“.

Един млад човек отишъл в едно министерство да търси работа. Чиновниците, от които зависело назначаването му, отлагали постоянно. Времето вървяло, той отивал и се връщал от министерството без резултат. Един ден разсилният на министерството му казал: „Господине, ти си народен човек, не знаеш ли какво прави коларят, когато колата му спре? Той взема катран, намазва осите на колелата и колата тръгва. Масло трябва и тук, без масло нищо не става“. Казваш: „Не искам да подкупувам хората“ – защо подкупуваш стомаха и червата си с масло, с агънца и пиленца? Няма човек в света, който да минава без подкуп; няма човек, който живее по Христовото учение.

Не съдя никого, но казвам, че сте закъснели. Днес се проповядва Учение, по-високо от Христовото. Ще кажете, че това е заблуда. Не е заблуда – сам Христос казва: „Има много неща да ви казвам, но още не сте готови; когато дойда втори път, ще ви кажа неща, за които сегашните ви умове не са готови“. Казвате, че Христос е живял някога на Земята, но са Го разпнали, след което възкръснал – къде е днес Христос? На планината, дето се разговаря с Мойсей и Илия. Учениците Му, които не разбраха Неговото учение, заспаха. Ако днес дойде Христос на Земята и започне да проповядва Своего учение, хората пак ще заспят и ще кажат: „Това мистично, отвлечено учение не е за нас, то не ни интересува“. Какво ви интересува – червеното вино и тлъстата кокошчица ли, златните монети, хубавите къщи и облекла ли? Според вас това е смисълът на живота. Не ви съдя, не казвам, че трябва да ходите без дрехи, да се напуснете, но тези неща са сенки, опаковки на Живота.

Истинският живот не се заключава във външността на нещата. Заболееш от ревматизъм – веднага викаш лекар, търсиш начин да се освободиш от него. Защо ти е лекар – отпрати мисълта си към рамото, дето е болката, и заповядай ѝ да слезе в лакътя, от лакътя – в китката, от китката – в

пръстите, докато я изпратиш вън от тялото си. После обърни се любезно към ревматизма и кажи: „Приятелю, не се обиждай, че те изпратих навън, ти си сбъркал пътя си, мястото ти не е в тялото ми, излез вън на свобода“ – така ще го изпратите и от краката си. Какво правите вие сега? Като дойде ревматизмът у вас, веднага туряте вендузи, разтривате го, приемате лекарства и го задържате в себе си. Не, покажете му пътя – той иска да излезе вън. Човек трябва да знае какви сили действат в неговия организъм, за да може правилно да ги използва. Дойде ли до познаване на себе си, човек ще може сам да се справя и с ревматизма, и с всички болести. Възможно ли е това? За учителя е възможно, но не и за учениците; за майстора е възможно, но не и за чираците. Дължиш на някого десетина хиляди лева и си отчаян, обезсърчен, не знаеш какво да правиш; тези пари са книжни, мъртви пари – защо се отчайваш? Друг е въпросът, ако са златни или сребърни. Този малък дълг е малко упражнение, дадено на сегашните християни. Колко тежат десет хиляди златни лева – вие можете да носите и по-голяма тежест.

Христос казва: „Доведи сина си при мене“ – какво ще прави Христос с него? Ще му предаде основните правила, по които трябва да живее. Хората трябва да извадят от ума си мисълта, че светът е лош. Светът е такъв, какъвто сте го създали – това е вашият свят, а не Божественият. Въпросът е можете ли да излезете от този свят – можете. Къщата ви не е хигиенична и лекарят казва, че трябва да я напуснете. – „Ако нямаме средства?“ Докато оздравеете, може да излезете и вън от града, в някоя малка къща на чист въздух. Вие сте си втъпили мисълта, че не може да живеете по друг начин, освен по методите на лекаря; като живеете по методите на лекарите, по тяхната хигиена, колко години живеете? Някои едва дохождат до петдесет-шестдесет години, в редки случаи до сто години, повечето хора остаряват преждевременно. Това показва, че Невидимият свят ги заставя да излязат вън, да напуснат старите си къщи. Като замине за другия свят, човек оставя на Земята само костите си – своите мертеци, мазнините изчезват, остават само сухи кости. На някои главите се търкалят в черквите, Господ поглежда към тях и казва: „Ето какво остава от човека“. Колко години прекарва този човек в безсмислие! Колко години

младата мома прекарва в бездействие, с единствената цел да запази ръцете си меки и гладки, за да я хареса нейният възлюбен! Като дойде възлюбеният ѝ, ще целуне ръката ѝ, ще я погали и ще каже: „Колко мека, гладка ръка имаш!“; обаче един ден момата замине за другия свят и от нея останат само сухи кости – какво ѝ допринесе тази целувка?

Казвате: „Ние очакваме да дойде Христос да ни спаси“. Очаквате Христа, но не сте готови да се откажете от къщите си, от своите лоши навици – това са връзки, които постоянно ви сгъват. Не казвам да нямате връзки, но да бъдат такива, че когато пожелаете да се развържете, сами да направите това. Има връзки, при които човек не може да се развързва, трябва да дойде някой отвън, да го развърже – това са лошите връзки; добри връзки са тези, при които човек сам се връзва и сам се развързва. На Земята човек не може без връзки, но трябва да бъде внимателен, да знае какви връзки прави. Какво общо има това с нашия живот? Между връзките и вас има нещо общо.

„Молих се на твоите ученици, но те не можах да го изгъдят.“ Вие сте ученици, духът е във вас, но не можете да го изгъдите. Народът във вас се бунтува – кой е народът? Болестта. Когато човек се разболее, народът в него се бунтува, става революция и казва: „Учителю, твоят ученик не може да управлява тази къща“. Питате какво трябва да правим, за да подобрим живота си. Всички искат да подобрят живота си, но методите, с които си служат, са криви. Тръгнете в Правия път, дето и методите са прави.

Преди години в Търново стана голям пожар – изгоря съдилището, което се помещаваше в Градския дом. При този случай изгоряха около хиляда дела. Среცнах един познат, който ми каза:

- Добре, че изгоря съдилището.
- Защо?
- Защото против мен беше заведено дело.

След него срещнах един познат адвокат; като разговаряхме, той ми каза:

- Знаеш ли, че съдилището изгоря?
- Какво от това?
- Как какво от това, имах един голям процес, от който пях да спечеля много, а сега губя.

Значи единият се радва, а другият скърби – интересите им са противоположни.

Ако днес стане едно внезапно преобразуване на обществото, който има да дава, ще каже: „Съдилището трябва да изгори“; който има да взема, ще каже: „Съдилището трябва да се възстанови по някакъв начин“ – и двете страни са заинтересовани. Казвам: съдилището не трябва да изгори, изгарянето му подразбира да се внесе в него правото по такъв начин, че да насочи хората към правия живот. Ако християните решат само за един ден да говорят Истината, те щяха да оправят света. Срещнеш един черковник и разговаряш с него, той казва: „Благодаря, че Бог е с мен, че всякога ме е ръководил“ – този човек не говори Истината. Да вярваш в Христа, това значи да нямаш никакви дългове, да не си заинтересован от никакви сметки на Земята, да си свободен в своите действия като птичка. И тъй, всички мъже и жени трябва да са свободни в своите вярвания, без да се налагат на другите как да вярват и в какво да вярват.

Някой ме пита: „Ти вярваш ли в триединния Бог?“. А ти, приятелю, вярваш ли в Него, вярваш ли в Христа, прилагаш ли Неговото учение? – „Как да не вярвам, колко черкви са съградени в името на Христа и Христовия кръст!“ Вярно, хиляди черкви са направени в името на Христа, но това не е доказателство, че хората вярват в Него. Христос не се нуждае от такива черкви, Той иска живи черкви – в тях ще влезе да живее. Като не разбирали Христовото учение, християните правели и досега още правят каменни черкви на Христа, обаче Христос казва: „Аз не се нуждая от вашите каменни черкви, от вас се нуждая – вие сте Ми потребни, а не вашите каменни постройки“. Ако бих се женил някога, щях да предпочета моята възлюбена да бъде в прости дрехи, но с добро сърце и светъл ум, отколкото да е модерно облечена, а с лошо сърце и изопачен ум; това значи: предпочитам добродетелта в дрипели, отколкото греха в модерно облекло – външният блясък на нещата помрачава човешкия ум.

Помнете: Христос е във вас, не Го търсете отвън. Къде ще Го търсите, в главата или в корема си? Когато спите, къде отивате? Трябва да знаете, че къщата и човекът са две различни неща. Тялото на сегашните хора е доста

изопачено, то трябва да се преустрои; това можем ние сами да направим – как? Работа и учене се иска от нас. Като се говори на хората за истинската, положителна наука, те казват: „Това е празна работа; нали е казано, че като повярваш в Господа Исуса Христа, ще бъдеш спасен и ти, и домът ти; нали е казано, че трябва да вярваш в триединния Бог – ето това се изисква от нас“. Казвам: остави това нещо настрана, Животът не се заключава в твоите вярвания. Ти трябва да знаеш, че Бог живее в теб – само така ще се освободиш от заблужденията на лъжливите учители, както и от своите заблуждения; само така ще бъдеш в сила да оправиш своя живот, своите мисли и чувства. Ако вървиш още в стария живот, всеки ден температурата ти ще се повдига и спада от 37 градуса до 41 градуса и от 41 градуса до 37 градуса – какво придобиваш с това? Не, не ти трябва никакви черкви, никакви вярвания – влез дълбоко в себе си!

Ако най-благородните и културни хора се запитат искрено какво велико дело са оставили на човечеството, какво ще си отговорят? Какъв отчет може да си направи всеки човек? Жената ще каже, че е прекарвала по пет-шест часа в кухнята да чука лук, да пържи кюфтета с мисълта, че възлюбеният ѝ ще се върне от работа, пиленцата ѝ – от училище и тя трябва да ги нахрани; Бог пише в книгата: „Лук, месо, кюфтета и друго“. Ученият казва, че се занимавал с математика, астрономия и друго; и това се пише в книгата. Всички хора работят, всички имат актив, но в края на краищата никой не е направил едно истинско Добро, което да остане завинаги записано в книгата на Живота. Питам: можете ли да съберете 5 плюс 5? Ще кажете, че можете. Как ще съберете пет крави и пет вола, как ще умножите пет вола по десет крави, как ще разделите четири круши на четири риби? Като научите великата математика на Живота, ще знаете как да съберете пет крави и пет вола, пет кокошки и пет петела на едно място. Като съберете пет петела и пет кокошки, ще получите десет; като ги разделите на две, ще получите пак пет; значи пет петела и пет кокошки дават само пет яйца, от това събиране като резултат имате тяхното произведение – пет яйца.

Сега аз няма да се спирам повече върху математиката на противоречията, понеже както сте изложени вън, на

силното Слънце, някои могат да слънчасат; след това може да кажете: „Заслужава ли да стоим толкова време на Слънце, да слушаме глупости – как се събират крави с волове, петли с кокошки и т.н.?“. Казвам: умът е петелът, а сърцето – кокошката. В един дом има трима сина и три дъщери – шест, майка и баща – двама, стават всичко осем: четири петела и четири кокошки. Превеждам: майката и бащата трябва да усилят своята дейност, за да изгъдят лошия дух навън.

Защо Христовите ученици не можаха да изгъдят лошия дух? Защото не бяха свързани с Христа. Сегашните християни казват: „Да прочетем *Отче наш*, 91 *Псалом*“. Четат и *Отче наш*, и 91 *Псалом*, но от четенето им нищо не излиза.

Преди години бях в Търново. Дойдоха при мен познати да ме молят да помогна на един болен – изкълчил крака си и никой не може да му помогне. Изпратих двама от нашите приятели да видят какво е състоянието на болния и да се опитат да му помогнат. Като се върнали въпреки, единият от тях усетил силна болка в крака си и се отказал втори път да посети болния. Питат ме защо не могат да помогнат на болния. Казвам: вие отивате при болния да му помогнете, но не вярвате в Бога, който живее във вас. Когато отивам да помагам на хората, първата ми работа е да се свържа с Живия Господ в мен – ако не направя това, не мога да помогна на никого.

Сега, като ме слушате да говоря, казвате: „Вярно ли е всичко това?“. Вярно е само двадесет и пет на сто, а седемдесет и пет на сто не е вярно; с други думи казано, само двадесет и пет на сто от казаното влиза в работа, а седемдесет и пет на сто не влиза. Кое е вярното? Вярно е, че вие трябва да се молите и да постите, да влезете във връзка с Живия Бог, който е във вас. Много пъти е бил разгъван Той, много е страдал, но никога не е умирал. Когато казваме, че Бог умира, подразбираме явяването Му в нов живот. Когато се казва и за нас, че умираме, това значи минаване от стария в новия живот. Ако житното зрънце не умре, няма живот за него. Като мислите така, ще се освободите от ненужните страдания. Всеки човек има свои страдания. Затова именно хората се събират – да си помагат взаимно. Въпреки това не могат всякога да си помагат – защо? Не са научили закона

на събирането. Защо не го научиха? Защото и те, като някогашните евреи, не вярват, че Христос е пратен от Бога.

Когато дойде на Земята, Христос ще каже на християните: „В тъмница бях, не ме посетихте; гладен бях, не ме нахранихте; жаден бях, не ме посетихте; болен бях, не ме нагледахте“. – Той ще съди човечеството за неизпълнение на тези неща. – „Кога трябва да посещаваме болни?“ Ще посетиш болния преди заболяването му, а не когато заболяе. Докато боледува, той се учи – болестта е благословение за човека. Болният е като бременната жена, която ще ражда – тогава ще го посетиш, тогава има нужда от баба. Христос казва: „Болен бях и не ме посетихте“; това значи: бременен бях и не ми помогнахте да родя. В ума на някого се ражда една благородна, възвишена мисъл; казвате му: „Остави настрана тази мисъл, тя е празна работа, не е време за такива мисли“. Казвам: аз съм дошъл до заключението, че всички хора, които мислят и чувстват, имат права мисъл и прави вярвания, безразлично дали са в Църквата, или вън от нея. Мнозина мислят, че спасението е само в Църквата. В това отношение турците имат по-права мисъл: те казват, че правоверни има и между гяурите, а не само между мюсюлманите; те вярват, че са определени около седемдесет хиляди камили да пренасят умрелите от всички гробища на Небето. Значи има правоверни в света, има и кривоверни в църквата.

Запитаха Христа: „Защо твоите ученици не можаха да изпъдят този дух?“. Христос им отговори: „Този дух може да се изпъди само с пост и молитва. Доведи сина си тука“. И вие трябва да отидете при Христа. Познавам много хора, които като ги заболи нещо, отиват при Христа. И на вас казвам: идете при Христа, потърсете Живия Господ, който живее едновременно и във вас, и във всички хора. Ето толкова години ви говоря – това да ви науча. Ако имаш Вяра, всички ще ти се притекат на помощ; ако нямаш Вяра, никой не може да ти помогне. Вярата е здравето въже, което се спуска и вади от кладенеца.

Беседата, която днес ви държа, е малко строга, затова може да не ви харесва. Къде е нейната строгост? Дето казвам, че не сте правоверни. – „Как да не сме правоверни, от двадесет години живеем с Христа, молим се, постим.“ Пожертвал

ли си нещо за Христа? Пожертвай всичко за Него и като воин застани на краката си и иди да помагаш на братята си – само така може да се наречете истински християни. Докато мъже и жени, дъщери и синове, деца и родители спорят кой от тях е по-прав, това не е истинско християнство. Под *истинско християнство* разбирам готовността на сина и дъщерята да се жертват за родителите си, както и родителите също – за децата си. Всеки човек, всяко общество, които приемат Христовото учение и го прилагат, ще се изиявят по друг начин, а не както сега. И тогава ще пием, но виното ни ще бъде сладко; и тогава ще ядем, но малко, без преяждане – храната ще се смила добре, няма да има остатъци. В бъдещата култура няма да има отходни места, нито канализации. Вижте канализациите и отходните места на сегашните хора и ще разберете каква е тяхната култура. Думите на Христа: „Ако не се родите отново от дух и вода, нямате живот в себе си“, се отнасят до бъдещата култура. Значи, ако не преобразите ума, сърцето и тялото си и не ги направите от чиста, фина материя, ще останете при старите условия на живота, при страданията и нещастията.

Сега искам да ви оставя мисълта, че вие сами може да се спасите не като упоавате и вярвате на себе си, но на живия Господ, който е вътре във вас. Нека тази мисъл възкръсне в умовете ви и започнете да се жертвате за Бога – само така ще видите Неговите прояви и ще Го познаете. Търсете Бога в себе си – в своя ум и в своето сърце. Когато морето ви е развълнувано, Бог не е във вас; когато морето ви утихне и се успокои, Бог е във вас. Когато умът ви е смутен, Бог не е във вас; когато се успокои, Бог е във вас. Когато пророк Илия отишъл в гората да прекара в пост и молитва, явила се голяма буря – човешкият ум се вълнувал; после се явил и огънят на човешките страсти; най-после се чул тихият глас на Бога. Затова е казано: „Бог не е нито в бурята, нито в огъня, но в тихия глас“. Когато чуете тихия глас на Бога, вие ще възкръснете и ще влезете в Божествения свят.

Една учителка ми разказваше, че в лицето на своите ученици видяла много от близките си покойници. Ще кажете, че дъската на учителката е мръднала – не е така, с други очи тя е видяла това. Душите на покойниците живеят в къщи, различни от тукашните. Според някои вярващи,

душите на умрелите отивали на звездите, дето прекарват до Второто пришествие – това е заблуждение. Няма умрели хора; за умрелите се казва, че са живи и живеят на едно място с живите. Вие ще разберете това учение, тази идея, когато възприемете Христовия Дух – тогава ще разберете защо хората се раждат и умират, тогава ще разберете какво представлява умът, сърцето, душата и Духът. Ако ви попитат какво нещо е сърцето, ще кажете, че то е мястото, дето се проявяват чувствата; умът е място, дето се проявяват мислите. Душата и Духът са невидими; понеже са невидими, едни ги отричат като несъществуващи, а други ги признават. Прав е онзи, който казва, че има душа – къщата му е пълна, т.е. душата му е в него; прав е и онзи, който казва, че няма душа – къщата му е празна, душата му е вън от него.

Човек може да остане и без душа. Христос казва: „Какво се ползва човек, ако има всичкото богатство на света, а душата му го напусне?“. Душата е небесна жителка: напусне ли човека, той изпитва скръб и нещастие, мъчение и немотия; посети ли го отново, той става радостен и весел. Заедно с душата иде и Христос. Някои казват, че душата е в кръвта на човека – това е неразбиране на нещата; кръвта е едно нещо, душата – друго, а Духът – нещо различно от тях, той твори и създава. Душата е Божествена субстанция, чрез която се проявява Божията Любов. Дето е Духът, там е Знанието и Мъдростта. Ако ме питате защо стават престъпления в света, отговарям: защото Духът не е в него. Защо съществува безлюбие? Защото душата отсъства. Какво да направим, за да дойдат душата и Духът в нас? Отворете прозорците и вратите си – Духът влиза през специални прозорци, а душата – през специални врати. Затова Христос казва: „Аз съм вратата на кошарата“ – това значи: Аз Съм душата.

„Доведи сина си тука!“ И аз казвам: „Доведи парализирания си син тук!“. В това отношение сегашните християни трябва да направят опит, за да видят силата на Христовите думи. Ако проповядвам Новото учение на свещениците, ето какво ще им кажа: „Всички свещеници, от най-големия до най-малкия, покрийте главите си с вретище и пепел, хвърлете царската дреха и корона, предайте се на пост и молитва и кажете: Господи, стресихме, не изпълнихме Твоята воля“. Това е великата Истина, която всички

ще опитат. Христос слиза вече от Небето с голям камшик в ръка: за любимите камшикът ще бъде благословение, за умните – също благословение, а за глупавите – страдание. Казвате: „Добър е Господ, няма да ни остави“. Да, приятелю, Господ е добър, но в хората няма желание доброволно да изпълняват Божията воля. За да изпълните Божията воля, това не подразбира да се откажете от мъжете и от жените си, не подразбира да се откажете и от децата си – не, аз съм готов да бабувам на всички, които се готвят да родят. Сега в умовете ни влиза една нечиста мисъл, която трябва да изхвърлите навън: когато ражда, жената изпълнява свещен дълг; който не разбира това, гледа с презрение на този дълг; не изопачавайте свещените работи в Живота.

Народът запита Христа: „Защо Твоите ученици не можаха да изпъдят този дух?“. И сегашните народи запитват Христа: „Защо християнските народи не можаха да изпъдят този дух?“. Христос отговаря: „Доведете го при мене“. Кой е този, когото трябва да доведат при Христа? Това е Мирът, който ще дойде. Христос казва: „Доведете детето при мене, аз ще му бабувам“. Христос иде от Небето да донесе Мир на човечеството – такъв, какъвто никога не си го представяли. Щом слезе Христос на Земята, всички нечисти духове ще излязат навън от онези, които сега боледуват, гърчат се, ритат. Нека се гърчат, лошите духове трябва да излязат от тях. Взели къщата на някого, обрали го, майка му и баща му умрели от скръб; питате така ли трябваше да стане – как трябваше иначе? По-добре от това не можеше да стане – ние сме на Земята в едно велико училище. Чудни са хората – когато свършиш училището, ще излезеш вън от него. Бил си малко дете, пораснал си – ще хвърлиш детските си дрешки, ще се простиш с тях. И вие трябва да се простите с детските си дрешки, т.е. със старите си тела. Казвате: „То ще се мре, но голям зор ще бъде“; не е така, това е най-хубавото нещо – за кого? За онзи, който разбира законите – той ще отвори вратата и ще си замине.

Често християните постъпват като попския слуга Стоян: господарят му дал една кошница с пет пържени риби и едно писмо, да ги занесе на приятеля му, също свещеник. Стоян взел кошницата и тръгнал към дома на свещеника, за да му предаде подаръка от неговия

приятел. Като вървял, от време на време слугата хапвал по малко от рибите, докато ги изял. Сигнал най-после в дома на свещеника, предал му кошницата с писмото. Свещеникът прочел писмото и го запитал:

– Стояне, тук има пет риби.

– Така ли, аз мислех, че съм ги загубил.

Рибите са в писмото, но не и в кошницата.

Сегашните християни живеят само с писаното християнство в книгите, но не и в сърцата и умовете им. Свещеникът казва: „По-добре рибите да са на скалата, отколкото в писмото“.

И тъй, ние се нуждаем от великата Божествена наука, чрез която да превърнем страданията си в Радост, недъзите си – в Добродетели; всички болести, всички затвори да изчезнат и Животът на Земята да се превърне в музика и песен. Възможно ли е това? Възможно е – кога? Когато християните решат само един ден да говорят Истината и да пожертват всичко за Господа. Казвате: „Когато дойде Христос, ще направим всичко за Него“; как ще го направите – доброволно или чрез насилие? Днес очакват на комунистите – те да извършат това; не чакайте никого, не отлагайте. Съгласете се всички партии – комунисти, земеделци, радикали – доброволно да направите нещо за Христа; ще видите, че един ден ще се реши важният въпрос – ще изгъдите духа навън.

Казвате: „Да бъдем благочестиви, да се молим, че като дойде Христос, да Го посрещнем добре“. Да, но народът пита Христа: „Учителю, защо Твоите ученици не можах да изгъдят духа?“. Христос отговаря: „Доведете го при мене“. Какво ще направи Христос най-после? Той ще каже на Архангел Михаил: „Доведи всички християни при Мен, да не остане нито един от тях на Земята“. Така ще бъде – Христос ще ви повика при Себе Си и ще ви пита: „Докога ще чакате, за да приложите Моего учение?“. Ако не го приложите, Той ще каже на света: „Вземете воловете, нивите, имотите им, вземете къщите им – Аз не искам ученици, които имат къщи, нива, имоти, а позорят Името Божие“. Под нива разбирам човешката душа, в която растат всички добродетели. Като приложите Христовото учение, Живият Бог ще влезе във вас.

Сега, когато ме срещат, хората казват: „Този еретик, този изедник, който носи Новото учение“. Казвам:

гответе се, всички християни ще бъдете повикани при Христа – против вас е заведено дело. Христос ще ви пита: „Какво чакахте досега, че от две хиляди години още не сте приложили Моето учение?“.

Когато се върнете по домовете си, ето какво трябва да направите: съблечете белите си дрехи и се облечете в кожи, във вретища, посипете главите си с пепел и кажете: „Господи, ние опозорихме Твоето име, не изгълнихме Твоята воля и Твоя закон и ставахме за посмешница“. Ако не знаете как се обличат кожени дрехи, ще ви покажа. Не гледайте моите дрехи, те са модерни, но с такива дрехи човек не се спасява. Ако бях дошъл между спасените, другояче щях да бъда облечен; аз съм дошъл в ада, между вас – тук се носи фрак. Аз ви намирам в ада и казвам: мястото ви не е тук; преди две хиляди години Христос ви изведе от ада, какво търсите още тук? Хайде навън, горе! Горе е Земята. – „Ами къщичките ни?“ Това са къщичките на ада – всички трябва да излезете вън от този ад. Който излезе оттам, той ще бъде спасен. Това, което чувате около вас, е скърцане със зъби, а вие мислите, че то е култура – да пази Господ от такава култура! Ад е Земята – излезте вън от този ад!

Днес всички сте на планината и Христос ви казва: „От всички се иска пост и молитва. Отправете се към царския път, към царската врата – всички излезте вън. Ако някой продължава да се бави, ще го хвана за ръката и ще го изведа вън – в срок от десет години да не остане нито един в ада!“.

Това изисква Новото учение. Христос ми казва: „Кажи на всички да излязат вън от ада, да турят раниците на гърба си и да се отправят към планината – Аз ще ги изведа от кошарата навън и ще ги заведа при зелени пасища“.

Върнете се по домовете с мисълта, че Бог живее във вас – само тази мисъл ще ни изведе от ада. Освободете се от мисълта дали говоря право, или не; аз говоря право, но вие не чувате – ушите ви са запушени. Те ще се отворят. Христос иде на Земята, за да извади всички от ада и да ги поведе нагоре. Божествената Светлина ще ви изтегли вън от ада въпреки вашата воля. Ние сме решили този път насила да ви спасим – искате или не искате, ще ви извадим от ада. Царството Божие насила се взима, но този път и Спасението ще бъде насила – който победи, той ще бъде

спасен. Господ и Христос са с вас, затова не отлагайте, но кажете си: „Трябва да се приготвим!“. Щом станеш от сън, започни да се готвиш; ако мъжът ти пита какво правиш, кажи: „Готвя се“. – „Кога ще поживеем, кога ще се женим?“ Когато излезете на повърхността. Горко на онзи, който се жени в ада – неговите деца ще се колят като агънца; адът е място на поквара и нечистота. Децата на онзи, който се жени горе, ще бъдат подобни на Ангели; блажен е, който се жени там – само в Горния свят има братство и равенство. Един ден ние пак ще се срещнем, но не тук, в ада, а горе.

Сега, не мислете, че имам намерение да говоря лошо за някого. Аз не съм лош човек. Понякога съм строг, но когато трябва да изстисквам циреи; щом няма циреи, и от мен по-добър човек няма. Мислете добро един на друг; обичайте се, но не само на думи. Да възкръсне нашият Бог в нас, да проявим Неговата доброта!

„Доведи сина си тука“ – днес и аз ви заведах при Него. Като се върнете по домовете си, лошият дух ще ви тръшне на земята и ще излезе навън – така е било всякога. И тъй, приложете Новото, Божественото учение, с Вяра и Знание, за да придобиете опитности. Без опитности не може – виж нещата и ги опитай, сега има условия за това. Като посади една семка в земята, казвам: блажен е онзи, който без да види, вярва. Когато семката израсте, цъфне, развие се в голямо дърво, което дава плод, казвам: по-блажен е онзи, който вижда нещата и вярва. Днес това дърво е израсло и е дало своите плодове; казвам: най-блажен е онзи, който е опитал плодовете на това дърво. От две хиляди години дървото е израсло, дало е своите плодове и всеки има право да си откъсне по един плод. Плодът му има отношение към възкресяване на вашите души и сърца, а листата му – за лекуване.

И тъй, приближете се до плодовете на това дърво и ги опитайте, за да видите, че Господ е жив – това дърво е Жива реч. Вярвайте, че Христос е с вас и във вас – щом повярвате в това, работата ви е свършена.

18 април 1920 г., София

МОЛИХ СЕ

ПРИЯТЕЛ И РАБ

*Не ви наричам вече раби, защото
рабът не знае що прави господарят
му; а вас ви нарекох приятели, защото
всичко, що чух от Отца си, явих ви го.*

От Иоанна 15:15

Ще се спра само върху две положения от прочетения стих – раб и приятел. Думата *раб* означава ограничение, тя е носител на чувството за страх. Рабът не може да има своя мисъл, рабът не може да има свое мнение, рабът не може да има своя философия – всичко у него е наложено. Христос казва: „Не ви наричам раби, защото рабът не знае що прави господарят му, а вас ви нарекох приятели, защото всичко, що чух от Отца си, явих ви го“. А ако запитате съвременните хора има ли онзи свят, ще кажат: „Не знаем“. – „Отде идете?“ – „Не знаем.“ – „Защо сте дошли на Земята?“ – „Не знаем; знаем само, че по три пъти на ден ядем, лягаме, ставаме, пътуваме, бием се, колим се, но защо е това – не знаем, господарят знае.“ Това не се отнася само до света, който наричаме неверен, но и до религиозните хора, които също се колят и бият. Някои ще кажат, че религиозните хора са по-благочестиви; кръстоносните походи, инквизицията показват доколко религиозните хора са благочестиви, културни – те са хора на невежеството с титли на благочестиви слуги, благочестиви раби.

Христос казва: „Не ви наричам раби, а приятели, защото всичко, що чух от Отца си, явих ви го“. Приятел е този, с когото можеш да споделиш мислите си, да разкриеш сърцето си, с когото можеш да разсъждаваш философски, с когото имаш обмяна. Следователно, когато се основе религиозно общество на робство, на послушание, всички казват: „Трябва да сме послушни“. На какво? – „На всичко, което ни казват.“ За някого казват: „Той е отличен слуга“ – защо? Защото върши всичко, което му заповядват. А едно религиозно общество, основано на приятелство, изисква да се служи на следното: „Всичко, що чух от Отца си, явих ви го“.

Разбира се, съвременните хора не знаят какво е казал Христос на учениците Си и мислят, че всичко, което е говорил, се отнася само до спасението и сега казват: „Вярвай, ще бъдеш спасен ти и домът ти“. Но спасението е наука за болните хора и които искат да се спасят, пращам ги в болницата. Докторите са хората на спасението и те изучават всички онези методи и принципи, по които хората могат да се излекуват от своите болести. Ти му говориш за обществено преобразование, за добродетели, а той те пита: „Спасен ли си ти?“. Казвам му: „Щом ми говориш за спасение, ти си още в болницата, не си още спасен, но излезеш ли от нея, спасен ще бъдеш“. Е, хубаво, когато излезеш един път от болницата, каква полза имаш да мислиш пак за нея? Следващото положение, в което ще се намериш, когато излезеш от болницата, това е училището; следователно училището е мястото за здравите хора. Аз не се занимавам с болници, затова когато някой заболяе, изпращам го в болницата, за да се учи там на спасение, а когато оздравее, изпращам го във Великото училище, за да се учи на знания. И тъй, училището е за здравите хора, а болницата – за болните. Когато излезе човек от болницата, трябва да отиде в света да работи, но за да излезе, трябва да има основни познания за Великата Жива Природа.

В какво се състои този живот, за който имаме сега познания, как се е появил той на Земята? Как се е появил този живот никой не знае. Забележете, че за това и аз не говоря, но говоря за неговото проявление, за неговите форми, за същността на Живота. Следователно Вселената с нейните форми е един велик жив организъм, в който Животът се проявява. Този живот може да бъде чисто механически, т.е. без да взема човек участие в него, а може да бъде и психически, в който човек да взема участие. Ако си раб, не можеш да вземеш участие в Живота; ако си приятел, ще вземеш участие. Между двама приятели има обмяна не само на мисли, но и на чувства, докато между господар и раб се налага една груба сила – господарят заповядва на слугата това и това да направи. Когато господарят яде, слугата трябва да стои прав на крака, да не мисли нищо за себе си, а да е готов всеки момент да изпълни волята на господаря си. И когато съвременните хора ми говорят за

Господа, за Христа, за онзи свят, с това те прикриват едно лъжливо учение, на което служат. Ако те проповядват за Христа, а поддържат робството си, това е едно лъжливо и опасно учение за света – от такова учение Господ се гнуши. И когато проповядваме едно учение, обосновано на приятелство, трябва да знаем в какво се състои то, да го прилагаме и да знаем защо и за какво говори то.

Не трябва да бъдем като онзи американски проповедник негър, който проповядвал как създал Бог човека и как, след като го направил, сушил го три дни на един плет. Запитали го:

– Ами как създаде Бог тоя плет?

– Това не е ваша работа – им отговорил той.

Всяка организация, всяка система, това е един плет, на който днес Господ суши съвременните хора. Когато запитаме откъде е този плет, отговарят ни: „Това не е ваша работа“. Че много по-лесно е да обясниш как е направен плетът, отколкото как е направен човекът. Аз мога по-скоро да ви обясня съграждането на плета как е станало, отколкото да ви обясня появяването на човека. И сега ви казват: „Това не е ваша работа, онова не е ваша работа“, а вие стоите като слуги и чакате заповеди – това не е Ново учение, не е Божествено учение. Божественото учение подразбира взаимност между умовете и между сърцата на хората. Има ли тази взаимност, Христос е вътре във вас и ще ви каже всичко, което е чул от Отца Си. Няма ли тези две разположения, вие ще бъдете раби и няма да разбирате вътрешния смисъл на Живота. Тогава животът ще се изразява като една необходимост, като едно вечно страдание и затова казвате: „Човек се е родил да страда“. Ние ще страдаме само дотогава, докато научим всички положения да минаваме от робство към приятелство, защото робството сами си го налагаме.

Христос казва: „Всичко, което чух от Отца Си, казах ви го“. Е, хубаво, ако започна да ви разказвам всичко, каквото чух от Отца Си, вие ще кажете като онзи турчин: „Ако всичко това е истина, голяма лъжа е“. И българите, когато искат да кажат за някого, че много знае, казват: „Той знае много да лъже“ – тъй че у българите всеки учен човек е един лъжец.

Да се спрем върху тези две положения: робство и приятелство. Робството е обосновано на страха и върху този страх почиват всички съвременни учения от паметивека и досега – до Новото учение, учение на приятелството. Срещна ли някого, ще го питам:

– Ти какъв си, православен ли си?

– Да, аз съм православен.

– Раб ли си в Църквата, или приятел? Знаеш ли нещо?

– Не, свещениците знаят, другите хора знаят.

– Тогава ти си един православен раб.

Срещна друго и го питам:

– Ти какъв си?

– Евангелист.

– Знаеш ли нещо от това, което слушаш?

– Не, тези, които тълкуват, те знаят.

– Тогава и ти си раб в Евангелистката църква.

По същия начин може да изредим, че всички хора са раби.

Когато се срещнат някои хора, започват да спорят кой повече знае и казват: „Нашият проповедник тъй казва, нашият свещеник тъй казва“ и т.н. – спорят, спорят, докато се скарат и сбият, че еди-кой си господар знаел повече. Това благо, което Бог ти е дал, както и тази светлина, която излиза от Слънцето, трябва да са еднакви за всички. Така и Божественото учение трябва всички да го използват еднакво. Остави всеки човек да се развива свободно, макар бил той кокиче, трън, роза или каквото и да е. Защото ако ти го сгъваш, ще приличаш на онзи осел, който като търсил своята прехрана, стъпкал всички цветя из полето.

Всеки от вас трябва да си зададе въпроса: „Аз раб ли съм, или приятел?“. Аз ви говоря като на приятели, а не като на раби. Аз признавам само една власт на света – тя е Божията власт, аз признавам само една власт – властта на Любовта, аз признавам само една власт – властта на Мъдростта, аз признавам само една власт – властта на Правдата, аз признавам само една власт – властта на Добродетелта. Всяко друго учение, което не е обосновано на тези принципи, то е една измама, която светът е изпитал и може да изпита. Всички тия кръвопролития и всички

смущения в обществата се дължат на това лъжливо учение, което не е обосновано на тези добродетели.

Ако аз бих ви казал следните две положения: *мрази и люби* и *не мрази и не люби*, какво бихте подразбрали под тези два принципа? Това са две математически величини. Как ще разтълкувате думите *не мрази и не люби*? Те представляват една отрицателна величина с минус, но показват един положителен принцип и означават: не люби омразата, с която мразиш, защото като любиш омразата, ти ѝ даваш сила. Във второто положение думите *мрази и люби* означават: мрази злото, а за да мразиш злото, значи да мразиш Любовта и само тогава ще се излекуваш. Само когато човек мрази Любовта, намира Живота. Сега ще се намерите в едно противоречие и ще кажете: „Чудна работа!“. Ами вие така започвате в живота: мразите някого, за да ви обикне – това е общ принцип, това е маниер в света. И наистина, когато мразите някого, той започва да ви люби – изменя тази сила и вие го заставяте да работи заради вас.

Ще ви приведа два съвременни термина, които се употребяват в съвременните партии: *производство* и *консумация*. Който произвежда повече, а консумира по-малко, става богат, а който произвежда по-малко и консумира повече, става сиромас; следователно, за да станем богати, трябва да консумираме по-малко. Но когато пазарите се напълнят със стоки и има по-малко консуматори, отколкото производители, тогава се поражда криза на известен артикул – сега например има криза на масло. Не трябва да се произвежда ни повече, ни по-малко (Природата не търпи това нещо), а трябва да се произвежда толкова, колкото се консумира. Тогава аз прилагам в математиката това нещо така: най-късото разстояние между две точки е правата линия – защо, именно, това е така? Казват: „Тъй е писано в математиката“. Не, не е само така, защото тази права линия се обосновава на известен закон – по тази права линия действа една сила, която иска да спести време и пространство и затова избира най-късото разстояние.

И тъй, когато искаме да спестим пространство и време, трябва да изберем правата линия; правата линия е законът за спестяване на пространството и времето, в което живеем, а оттам – начин да спестим енергия. Ако изберем

по-дълга линия, ще употребим повече време, повече пространство, а оттам ще изразходваме и повече енергия. На мнозина съм казвал да спестяват енергия, а да изразходват време, но най-разумен живот е да можеш да изразходваш еднакво и време, и пространство, и енергия. А между робството и приятелството най-късото разстояние, което ги съединява, е правата линия. Вземе ли човек един околен път от робството към приятелството, той с хиляди години ще обикаля тези две точки. Следователно ние трябва да разрешим въпроса така: да изберем най-късото разстояние между робството и приятелството и по него път да се движим – а той ще бъде правата линия.

Сега във всинца ви има набрана от хиляди години една енергия на внушение, която се намира в торпедно състояние; тя се намира в нашето битие, неорганизирана е и затова трябва да се превърне. Тази енергия може да се превърне само тогава, когато ние станем приятели и научим онези велики закони, които работят в приятелството. Например вземете закона на Любовта; съвременните хора мислят, че са научили закона на Любовта, но те се намират едва в началото на тази велика Любов. Онази мома, която намисли да се жени, най-първо си създава идеал, заживява с него, започва да се гизди, да се пудри и всеки ден се оглежда в огледалото, вижда себе си, а едновременно и своя идеал, става от ден на ден по-хубава, докато най-после се ожени. Оженва се – тази илюзия изчезва: явяват се децата, те не разбират нейната философия и те започват отново своя живот от а, б. Майката възлага всичките си надежди на тях и си казва: „Те поне ще разберат моята философия“, но те порастват и като майка си – пак пред огледалото. Хиляди години хората стоят пред огледалото и казват: „Синът и дъщеря ми ще научат това изкуство – как да се живее“ – най-после се счупва огледалото.

Не женете синовете си и дъщерите си по тоя начин, но ги научете как да бъдат приятели, а не раби. Майката учи дъщеря си да се облича хубаво, да се гизди с модерни шапчици, да се докарва с нови обувки, а най-същественото в живота не ѝ дава. Когато се ожени дъщерята и е нещастна, майката се чуди защо тя е нещастна. Че защо се чудиш – ти сама не си научила изкуството на приятелството. Онзи

господин, който иде за дъщерята ти, е като онзи джамбазин, който иска да си купи една крава. Дойде той, показват му кравата, попишне я по гърба, разгледа я оттук-оттам, дава пет горе, пет долу и най-после купува кравата – всички се радват, че продали кравата. Утре вашата крава ще бъде издоена и ще търсят друга крава, с която да я сменят. Така е и с вашите дъщери: дойде един господин, който иска да се жени за вашата дъщеря, взема я, но още утре ще я продаде. Не минават и пет години, от вашата дъщеря нищо не е останало, не прилича тя вече на онази красива Ганка – месцето ѝ е изчезнало, прегърбила се е, зъбите ѝ са изпадали. Това е факт, който мога да ви докажа; казвам: опипана е вашата Ганка. Казвате: „Да ѝ проповядваме учението на спасението, за да се спаси тя и домът ѝ“. Но как? – „Да ходят на църква, да се молят на Бога.“ Ами вие, като стоите от хиляди години в църква, намерихте ли нещо в нея? Църквата е най-разумното, най-идеалното общество, в което като влезеш, трябва да излезеш необикновен. Тя не е здание, направено от камъни, да се разберем в това нещо. Често ме питат: „Ти ходиш ли в църква?“. – „Не ходя.“ – „Значи не си християнин?“ Не съм, аз не съм от онези християни на камъните – не вярвам в никакви камъни. Ще кажат: „Ето един извезан човек“. Е, хубаво, вие, най-разумните, най-духовните хора, покажете ми вашата култура – аз съм готов да я приема и да се откажа от своята. Но ако моята извезаност стои по-горе от вашия разум, аз не се отказвам от нея. Павел казва: „Безумното в Бога стои по-високо от разумното в човеците“. Аз бих предпочел да се свържа с безумното в Бога, отколкото с философията на човеците.

Не си правя илюзии, но искам да ви кажа, да знаете, че трябва да проверявате всички знания, които имате. Ще кажете: „Труден въпрос“. Най-лесният въпрос е да провериш – ще теглиш права линия от робството към приятелството. Това Учение не е за прости хора, не е за раби, нито е за слуги, то е за хора герои, които искат да бъдат приятели на Бога, които искат да работят, да обичат, да любят. Казвате: „А, приятели на Господа“. Да, всички можем да бъдем приятели на Господа. Авраам беше приятел на Господа, затова всички го почитат; няма друг да се поменава в Библията тъй, както Авраам – само той е бил приятел

на Господа. Сегашните верующи ще кажат: „Това се отнася само до Авраам, само той може да бъде приятел на Господа, той прави изключение“. Защо беше Авраам приятел на Господа? Когато му се каза да принесе сина си в жертва на Бога, той не се подвоуми и отиде да го принесе. Ще кажете: „Това е едно глупаво положение“. В този случай да принесеш сина си в жертва значи да отидеш да посееш семето в земята. И тъй, в земята се сее семе човешко. Павел казва: „Сее се семе човешко и възкръсва семе духовно, сее се тяло човешко и възкръсва тяло духовно“. Значи ти трябва да се жертваш, да дадеш всичко, което имаш, за Бога. Вие ще ми възразите: „С тези жертви дойдохме до този хал“. Жената казва: „Какво не съм жертвала за своя мъж“. Без жертва на този свят не може. Това, което вие давате, то е от страх и не може да се нарече жертва – само приятелят може да принесе жертва. Някой казва: „Аз принасям жертва“. Раб ли си? – „Да.“ Нищо не принасяш, никаква жертва не си принесъл. Само приятелят може да принесе жертва и тази жертва е разумна. – „Как да принесем жертва?“ Щом питаш, ти не си приятел. Първото нещо, което е необходимо за нас, е човек да се освободи от онези робски чувства, които го вълнуват. Вие седите и мислите дали Господ ни е простил, дали сме престъпили Неговите закони; това е положение на раб, който стои и мисли дали господарят ще му заплати и колко. Не, приятелят никога не може да се съмнява в своя приятел. Дума, дадена от приятел, е дума, която почива върху това вечно основание.

Сега ще ви приведа един разказ от древността, за да направя мисълта си по-ясна и да направя една промяна в тази философска мисъл. В едно древно царство живял един млад цар, който бил момък и бил известен из цялото царство, дори и вън от него, със своите забележителни произведения. Пишел отлично и всички говорели за него, за неговия талант – какво ново написал той и т.н. В същото царство живяла дъщерята на един беден селянин, която се отличавала със своите добродетели. Младият цар, когато решил да се жени, намислил да вземе за жена тази бедна селянка, която била прочута със своите добродетели. Един ден той решил да я посети, затова натоварил камилите си със скъпоценни работи – най-хубави облекла, подаръци,

различни скъпоценни камъни, масла и други неща – и се надявал, че тя на драго сърце ще се съгласи на неговото предложение да я направи царица, да се ползва от такива привилегии. Той мислел, че това е една благодат за нея, затова се явява направо при нея, без всякакви сватове. Момата му казала: „Аз не мога да се ожения за Вас; дрехите, които ми носите, не могат да се сравнят с тези, които моята душа носи; скъпоценните камъни, които носите, не могат да се сравнят с тези, които аз имам на главата си от своите добродетели; аз не мога да бъда царица на твоето царство, затова си търси по-благородна и по-добра от мен“. Ще кажете: „Колко глупава била тази мома, щеше да има автомобили, всичко щеше да има“. Този селянин, баща ѝ, този земеделец, имал една философска, Божествена мисъл за себе си и я предал на дъщеря си. Царският син се връща при баща си обезсърчен и казва, че не иска да се жени за някоя друга, щом тази мома му отказала. Бащата се зачудил как е могла тази бедна селянка да откаже на царя. Синът започнал да остарява, а бащата се чудел какво да направи с него. Повикал своя велик жрец и му казал да намери един среден път, по който да склони селянката да вземе сина му. Жрецът казал: „Аз ще се моля Богу, за да видя какво ще ми каже Той“. Започнал да чете молитви жрецът, но чуло му се следното: „Като дойдеш втори път при Мен да се молиш, да дойдеш със запалено кандило“. Жрецът казва: „Да, но моето масло се свърши, раздадох го на хората“. – „Защото искаше да спечелиш, ти го продаде, но иди сега при онази бедна мома да вземеш от нейното масло.“ Той отива при бедната мома да иска от нейното масло, но тя му казва: „На такива жреци, които обичат да раздават своето масло, аз не давам – моето масло е само за моите поданици, които живеят в мен; ако ти дойдеш да живееш в моето царство, ще ти дам, но аз не дохождам във вашето царство“. Жрецът се връща при царя и му казва: „Бедната мома не иска да дойде при нас, а вика ние да отидем при нея“.

И днес всички хора се молят Господ да дойде в царството им. Господ няма да дойде във вашето царство и от Своето масло няма да ви даде. Може да се съберете всички правоверни, но от Своето масло няма да ви даде. Той казва: „Първото масло, което ви дадох, вие продадохте за

кокошки, за дрехи, затова повече масло няма да ви дам“. Вследствие на липсата на това живо масло в хората се разпространява болестта неврастения.

И тъй, ние трябва да се върнем, но не приятел да дойде при раб и раб да стане, а приятелят да отиде при приятеля и приятел да стане. Нас искат да ни върнат към старите вярвания, но това не може да стане. Може ли човек да се върне към своите стари вярвания, които е имал в своите първи години на детинството си, например в първата, петата и десетата си година? Това не е в реда на нещата, ние не можем да се върнем назад, а трябва да вървим напред в своята еволюция. Често съм ви казвал, че трябва да съединим нашия ум и сърце в едно, но как – умът е нещо невидимо, сърцето също. Онова чувство у нас, което говори за Любов, е нещо невидимо; ти казваш: „Обичам някого“ – можеш ли да демонстрираш това чувство? Някои казват, че то не може да се докаже; не, това чувство може да се докаже. Когато мома zalюби някого, лицето ѝ става розово, а розовият цвят показва, че Любовта е започнала да работи; когато дойде онази егоистична любов, цветът започва да се изменя, става по-тъмен, по-вишнев; и любовта в своите вибрации се изменя. Казвате: „Покажете ми какво нещо е Любов“; това, което се показва, не е реално, а реалното в Любовта се усеща; това, което се вижда, не е реално, а което се мисли, е реално. Ако ти попипаш моята ръка и усетиш една топлина и мекота, животът не се състои в тази топлина и мекота – топлината и мекотата са само условия, в които се проявява вътрешният Живот. Ако аз се кача на една кола, в нея не е моят Живот, но тя е само едно условие. Казвате: „Той мисли как се върти колата“; да, но между въртенето на колата и моя Живот има голяма разлика.

Христос казва: „Всичко, което чух от Отца си, казах ви го“ – защо? – „Защото сте Мои приятели.“ Ако вие нагласите вашите чувства, вашия ум, това приятелство ще може да се изяви. Аз вземам думата *приятелство* в много широк смисъл. Чувството *приятелство* от чисто френологическо гледище има свой център, където се проявява – то си има белег на устните, на челото. Лесно може да се познае кой е приятел: доведете ми някой човек, когото никога не съм виждал, и ще ви кажа дали е развито у него чувството на приятелство,

или не. Това не са отвлечени разсъждения, но в Природата всяко чувство се изявява. Ние, съвременните хора, сме една написана книга – научете се да я четете. Тази мома, която се оглежда всеки ден в огледалото, много добре прави, защото в огледалото може да се чете, то е една рефлексия.

При първото четене ще видиш дали твоят нос е дълъг или къс, сплеснат или широк. Ако носът ти е къс, това е една десетична или проста дроб, т.е. част от цялата единица; затова навсякъде в дробта тури толкова единици, тъй че знаменателят да бъде равен с числителя. Ако ти си приятел, носът ти трябва да съставлява известна математическа величина; ако носът ти има дължина два сантиметра, никакъв приятел не можеш да станеш, а ще бъдеш само раб. Знаете ли какъв нос е този, който е дълъг само два сантиметра? Вижте колко е голям носът у животните! Ще кажете: „Може и без нос“. Човек, който започва да мисли за приятелство, носът му става по-голям и симетричен, защото приятелството е основано на закона на разбирането, познаването и Мъдростта. Приятелят преди всичко трябва да бъде умен, мъдър и пълен с Любов. Под думата *Любов* не разбирам само Божествената, а Любов, която обхваща всичко. Тъй че ако вашият нос е сплеснат и има широчина долу само един сантиметър, никакъв приятел не можеш да станеш. Аз не говоря за вашите носове, а говоря за тези изопачени форми, които са израз на вътрешното. Когато на някой човек носът му е сплеснат, това показва, че и сърцето у него е сплеснато и той не може да обича. Дългият нос подразбира известни математически съотношения.

Човек е една математическа формула, той е направен само от числа; когато приведем тези числа в букви, ще разберем смисъла на Живота, ще разберем как трябва да се живее и какво е написала Природата. Дългият нос показва, че Природата е надарила човека с голям ум, а широчината на носа показва разширението на сърцето. И тъй, умът се движи по права линия, а сърцето – в широчина. Ако допуснем, че имаме две точки, едната от които е робството, а другата – приятелството, то тази от робството ще започне да се движи към приятелството, ще стигне до него и ще спре – тя не може да се мръдне нито една стомилионна част нагоре от приятелството, а там ще спре. В Природата всички тези

точки се поляризират напред-назад, напред-назад, докато се образува плоскост и дойде сърцето. Значи Любовта достига до своите крайни предели и там се спира. След това се образува едно движение по права линия нагоре; тази трета линия образува куба, т.е. може да се уподоби на числото 4.

Представете си, че всичко това се движи – какво подразбирате от него? Най-първото нещо, което ни предстои в Живота, е да намерим тези две основни точки, с които Любовта може да се прояви в плоскостта на двата свята. Ние живеем само в две измерения, а не в третото. Качете се горе на Витоша, погледнете оттам и ще видите една плоскост, от която всички философи ще ви се видят много дребнави. Значи съвременните хора живеят в две измерения, а Любовта иска широчина. А какво нещо е дълбочината? Тя е Истината. Следователно от първото движение на робството към приятелството се образува плоскост и Любовта се проявява; после идва движението на куба, проявяването на Истината – това означава, че Истината прониква във всички плоскости на куба и дава смисъл на Любовта. Любовта не е преходна, тя е интензивна; тя може да бъде постоянна само тогава, когато Истината почне да действа.

Сега ще се запитате: „Защо съм раб и слуга?“. Защо ли – радвай се, че си рабиня или раб и като такъв имаш първата точка. Започни да изучаваш геометрията. Питате: „Накъде и как ще тегля първата линия от робството към приятелството?“. Вижте онази мома: когато се яви нейният възлюбен в ума ѝ, тя вече нищо друго не търси, а постоянно се оглежда в огледалото – какъв е носът ѝ, веждите ѝ, очите ѝ, устата, каква е горната и долната устна – и си казва: „Днес съм по-хубава от вчера“; утре пак се оглежда и си казва: „А, сега вече ще ме хареса“. Разбира се – кой е онзи художник, който, като рисува една хубава картина, да не я хареса? Казват: „Разхубавила се е тази мома“; разбира се – като започне да тъче от едната точка до другата, разхубавява се. Това е едно движение, което показва смисъла на Живота.

Вие си казвате: „Това нещо е много отвлячено, не може да се схване“; не, тези работи, които засягам, не са отвлечени – те са най-лесното нещо, което може да разберете, а вие се мъчите с много по-трудни работи. На мен например ми се вижда много по-трудна работа кълцането на лук,

правене на кюфтета, отколкото да намериш правата линия между две точки. Като кълцаш лук, очите ти започват да сълзят, да плачат – защо? Вътре твоят Дух ти казва: „Дъще, ти кълцаш лук, но знаеш ли колко страдания причиняваш, когато учиш това изкуство?“. Това кълцане на лука показва, че сме жестоки, жестоки хора. Няма защо да кълцаш лука – опечи го цял. Казват за някого: „Лук си кълца човекът, месо си кълца“; казвам: за човека, който кълца лук или месо, имам особено мнение. Не осъждам вашия живот, но казвам, че това са символи, които трябва да изправим. Почнеш да чукаш пипер, пак плачеш – защо? Пиперът казва: „Не ме кълцай!“ – „Да, но яденето трябва да бъде по-червеничко.“ Всички, които ме слушате, всички, които изучавате тази дълбока наука, си казвате: „Какво да правим сега, когато си отидем вкъщи?“. Ако не се освободите от този страх, който имате, няма да научите това Учение.

Говоря на едно по този въпрос, а той ми отговаря: „Добре, но парички, парички трябва за този живот“; и всички хора казват: „Пари, пари трябва!“ Е, добре, колко върви днес наполеонът? Никога в света не е имало толкова много пари, толкова много злато, както сега. Но не са парите, които правят хората щастливи. Исаия казва: „Елате си вземете при мен без пари“. Казвате: „Може ли без пари?“. Когато обичаш някого, той дохожда при теб и ти му даваш една-две-три и повече крини жито без пари, даваш му дори и цял хамбар – защо си тъй щедър към него? Защото ти е приятел. Казвате: „Каква ще бъде бъдещата разменна монета?“; отговаряме: „Приятелството“. Когато основем Живота си на приятелството, приятелите ще бъдат разменната монета. Казвате: „Кога ще се обърне цялото общество“. Наблюдавайте по какъв закон започва онзи малък жълтък, който си поставил в земята: той не израства наведнъж, а започва най-напред да пуска коренчета надолу и настрани, поляризира се и след сто-двеста-триста до петстотин години израства един голям дъб. Със същия закон трябва да започнем и ние, а условия за това има.

Вие казвате: „Когато се развие съвременното общество, и ние ще научим този закон“; защо ви е съвременното общество? Всички хора си имат своите надежди, не ги осъждам за това, но казвам, че както съвременното общество,

така и отделният човек имат нужда от учители, които да ги научат на законите на Природата. Например на физическото поле не можем без храна, без къщи, т.е. без тяло; в това здраво тяло трябва да имаме здрав мозък, здрави чувства, здрави очи, нос, уста и уши – всички тези неща трябва да се отворят. Казвате: „На този не трябва да се дава толкова много. Защо на един е дадено повече, а на друг – по-малко?“. Не, на всеки човек трябва да се даде толкова, колкото му е необходимо, иначе може да настане изобилие на пазара, а вследствие на това в живота ще настъпи крах. Така и днес, когато се напълни светът с топове и гранати, казаха си хората: „Какво да ги правим?“. – „Ще направим една война, за да се използват.“ И наистина, обяви се война и се туриха в действие тези гранати и топове; тези гранати и топове бяха производство на човешкия гений, на робството. Казвам: не ви трябва да произвеждате това. Днес майките седят и си казват: „Какво ще бъде нашето положение в бъдеще?“. Ако вървите според законите на Природата, ако възприемете това чувство на Любов в себе си и му дадете ход, вашият живот ще се измени свършено.

Съвременната наука е показала какво влияние има внушението. Ако някой ви хипнотизира, ограничи всичките ви способности, а остави да се прояви у вас само едно чувство, вие ще се намерите в един магнетичен сън. Ако този хипнотизатор начертае с тебешир пред вас една права линия и ви каже: „Ти не можеш да минеш през нея“, вие наистина ще се спрете пред линията и ще кажете: „Тук пред мен има едно препятствие, което не мога да го мина“. И всички препятствия, които имате сега, аз ги виждам като една тебеширена линия у онзи зъл дух, който иска да ви пречи, казва: „Ти не можеш да минеш тази линия и ще вървиш тъй, както са вървели твоят баща, майка, сестри и братя от миналото“. Ще му отговориш: „Не, аз вярвам в приятелството“. Затова аз казвам, че човек за човека не е вълк, а приятел и брат. Турете думата *приятел* в ума си, да оживее. Тази дума на английски, френски и другите езици е различна, но всяка една дума има своите вибрации, които те образуват; следователно в окултен смисъл, в духовен смисъл вибрациите на една и съща дума от различните езици могат да се приведат към един и същ знаменател.

Думата *приятелство* във всичките езици има едно и също значение. Тя съдържа две качества, а именно: трябва да се разбираш със своя приятел и да се обичате двамата взаимно; като се разбирате и обичате, еднакво трябва да сте готови да се жертвате един за друг. Нямате ли тези качества, вие не можете да бъдете приятели.

И тъй, Христос казва: „Всички, което чух от Отца си, явих ви го“. Ще кажете: „Този Отец е Отец само на Христа, но не и наш“; тъй говорят само слугите и рабите. Ами онази младата мома, когато се ожени и отиде като снаха при своя възлюбен, не казва ли *татко* на своя свекър? Защо тя нарича свекъра си *татко*? Тя казва на момъка: „Твоят баща ще бъде мой баща и твоята майка – моя майка“ – това е законът на приятелството. Вие отидете при Христа и казвайте: „Аз на Вашия Баща не мога да казвам *татко*, както Вие“ – ами по-голямо омерзение от това може ли да има? И това ние считаме за благочестие! Че ако ти не кажеш на свекъра си *татко*, синът ще се докачи. Не, твоят баща ще бъде и мой баща – такъв е законът и затова, когато дойдете до Христа, трябва да мислите, че Неговият Баща е ваш Баща и че светът, в който Той живее, е и ваш свят.

Сега остава още и следният въпрос: кой ще оправи този свят и как ще се оправи? Не мислете за оправянето на този свят – смешно ми е, когато чувам, че някому са овехтели гащите и се чуди как да ги поправи. Казвам: хвърлете тези стари гащи и облечете нови – ако искаш да поправиш старите, това е кърпеж. Казвате: „Да разформираме сегашното общество“ – не, хвърлете сегашните му гащи, те пропадат вече, и направете нови. Смешно е, ако се мисли, че тези гащи от осем хиляди години не са пропаднали – хвърлете ги и направете нови, широки, за да се ходи свободно. Казвате: „Това Учение не е за нас, та да станат жените ни свободни и да им се отворят очите“. Верни са нашите поговорки, че *слепият, кога прогледне, по-далеч вижда; на бедния натискай главата, за да не вижда*. Казвате: „Приятелството не е за нас, в света трябва да има слуги“; да, но по-добър слуга от приятеля ти в този свят няма: онзи, който може да ти послужи доброволно и с Любов, по-добър слуга от него няма – приятелството е най-доброто слугуване. Разсъждавайте върху думите *рабство* и *приятелство*.

Аз няма да завърша предмета си, ще оставя вие да го завършите. Аз само ви хвърлих една мисъл, от която никога не ще можете да се избавите – Земята може да се обърне с главата надолу, но от тази мисъл няма да се избавите; тя ще ви раздруса тъй силно, че съдраните ви гащи ще изчезнат, замръзналият лед в езерата ви ще се стопи. Може да турите скоби, но всичко това ще изчезне, нищо няма да задържи леда от стопяване.

Казвате: „Какъв ще бъде бъдещият свят?“. Казвам: разменната монета на бъдещата култура ще бъде приятелството, основано на онези велики принципи на човечеството – да бъде мъдро и любещо. Имате ли тези два принципа, ще имате възможност да разсъждавате върху тези въпроси, да се придвижките нагоре в третото измерение; геометриците знаят това измерение, но вие не го знаете, не можете да се движите в него. След това ще дойдете до четвъртото измерение. Вие сте се хванали вече за това хоро. Знаете, че мома, като се хване един път на хорото, отива вече, дома не се връща и майка ѝ трябва да ѝ каже *сбогом*; майката казва: „Моята дъщеря едно време ме слушаше, но сега започна да се конти, ходи на хоро, пуснах ѝ края“. Казвам: нека, нека всички моми и момци играят на това хоро, нека гайдарджията свири, но да има приятелство.

Хоро трябва сега в света и колкото е по-голямо, толкова по-добре. Всички на хорото: млади и стари, учители и ученици, свещеници и владици, проповедници, учени и мъдреци, всички да заиграят по закона на Мъдростта и Любовта – тях да поставят в Живота, за да образуват нови форми. Казвате: „Попове и владици е срамота да играят“; а да вземат пари не е ли срамота? Аз, като поп, бих предпочел хоро да играя, отколкото пари да получавам. Под *поп* подразбирам баща – той трябва да работи даром, за да дава пример на децата си. Като казвам *владици и попове*, аз разбирам майки и бащи – те са владиците и владичиците, на които аз вярвам, те са патриарсите, които Господ е опопил. Следователно тези майки и бащи трябва да служат даром, да вдъхнат Любов в своите синове и дъщери и да турят основа на бъдещото общество. И Христос казва: „Всяко дърво по своите плодове ще се познае“.

П Р И Я Т Е Л И Р А Б

25 април 1920 г., София

ПО ПРЕДАНИЕ

После питат го фарисеите и книжниците: „Защо твоите ученици не ходят по преданието на старите, но с немити ръце ядат хляб?“

От Марка 7:5

„Защо твоите ученици не ходят по преданието?“ – ето един въпрос, на който отговарям: преданието е написано учение, което изнася нрави и обичаи. Някога преданията почиват на известни закони, а някога са вън от тях. Според някои преданията са свещени. Има човешки свещени глупости и престъпления, но те не могат да изменят онези свещени закони, които лежат в основата на човешкия Дух и човешката душа. Защо греши човек? Защото понякога душата и Духът му се проявяват неправилно. Виждали ли сте как някоя тиква пролазя между прътите на един плет и там цъфти, връзва, в резултат на което се деформира – някъде е притисната; коя е причината за това? Много просто: като не разбира законите, тя се провира между двата пръта, без да вземе предвид мястото, с което разполага; когато върже, плодът няма условия да се развива свободно, поради което се е притиснал някъде. Ученият ще създаде цяла теория за обезформянето на тиквата; всъщност няма нищо особено в това: когато градинарят правел плета, той нямал нищо предвид – той искал да запази градината си от прасетата, т.е. от всички външни нашествия, които пречат на неговите интереси.

Злото се заключава в това, че всички хора живеят все по предания. Вълкът живее по предание и ако синът му наруши това предание, баща му ще го запита: „Синко, кой ти даде право да нарушаваш свещените правила на своите предци?“. Ако малкото паяче се откаже да тъче своята мрежа като баща си, последният ще го запита: „Синко, кой ти даде право да нарушаваш свещените правила на своите предци?“. И съвременните хора, които минават за културни и религиозни, казват, че не може да се живее без религия и без предания. Според мен това е само една

трета от истината – как могат животните без религия, без предания и без черкви? Не е важно дали човек може без религия, важно е дали той може без храна, без вода, без въздух и без светлина. Човек не може да съществува без хляб, без вода, въздух и светлина – това е закон; да се казва, че човек не може без религия – това е предание. Следователно човек трябва да бъде не само религиозен, но и духовен, не само духовен, но и Божествен. Без религия може, защото религията е предание.

Христос отговаря на книжниците и фарисеите: „Този народ с устните си ме почита, а сърцето му е далеч от мене“. Божественото учение казва, че ние трябва да се простим, да се откажем от всички грехове и престъпления, да напуснем свещените предания. И в науката има свещени предания, ред хипотези и теории за създаването на света. Правени са опити, изследвания, изчисления, но те са далеч от Абсолютната истина. Ето и аз ще ви кажа едно свещено предание: човек е длъжен да пости поне един ден през месеца, да даде почивка на стомаха си; значи той е длъжен да прекара в пост поне дванайсет дена през годината. От времето на Христа досега са минали две хиляди години; всяка година по дванайсет дена пост, значи всичко двайсет и четири хиляди дни пост – те правят шейсет и пет години. Това е дълг, който хората трябва да изплатят; за да изплати този дълг, човек трябва да пости пет дни в месеца. Знаете ли колко струва този дълг на Природата? Той се равнява на двайсет и четири билиона лева. За да се изплати тази сума, човек трябва да плаща средно по пет лева на ден. В моретата има около десет милиона тона злато, за изплащане на този дълг са потребни шест милиона тона злато; за пренасяне на златото са нужни шест хиляди вагона, които ще изминават шест хиляди километра в час. Това е моето изчисление за дълга, който трябва да платите за дванайсет дена пост през годините от времето на Христа до днес. И като ме питате защо страдате, казвам: всички хора страдат за дванайсет дена пост годишно, с което са нарушили свещения закон на преданието.

„Човек трябва да яде по три пъти на ден“; не е вярно – воденицата, която мели брашно, трябва поне един ден в месеца да прекрати работата си, за да поднови камъка.

На същото основание и човешкият стомах трябва поне един ден в месеца да си почине, за да продължи работата си добре. Това, което ви казвам, не е доказано научно според официалната наука; това са мои научни изследвания и изчисления – това е едно свещено предание. Когато се питаш защо страдаш, знай, че страданията ти са резултат на неспазване на дванайсетдневния годишен пост. Когато камъкът на твоя стомах се развали, трябва да си купиш нов камък, но на Земята мъчно се купува нов камък. За да си купиш такъв камък, трябва да напуснеш Земята; това е дълга разходка, за която са нужни около четиридесет и пет-петдесет години – това наричат хората отиване до Небето и връщане на Земята. Така го наричам и аз, обаче източните народи го наричат *прераждане*. Защо умира човек? Защото се е развалил камъкът му – той отива да си купи нов. За обикновените хора срокът за купуване на нов камък е най-малко петдесет години, а за великите напреднали хора е две хиляди-две хиляди и петстотин години.

Запитаха Христа: „Защо твоите ученици престъпват преданието на старите?“. И сегашните хора задават същия въпрос. Чудни са хората. Майки и бащи, кажете ми дали вашите синове и дъщери в детинството си не са престъпвали някои свещени предания – кое дете не е престъпвало преданията на старите? Защо децата престъпват преданията? Ще кажете, че са малки, нямат още съзнание за това, което правят. Не само защото са деца, има и други причини, които сега не искам да изнасям. Аз зная как децата престъпват преданията, когато ви дойдат гости; когато види това, майката бързо изнася детето навън. Има ли човек в света, който да не е престъпил старите предания? Време е вече да се освободим от лъжливото учение, че трябва да живеем по предания.

Казвате: „Човек се ражда и умира“; това е старо предание, което не отговаря на истината. Питат защо трябва човек да се ражда и умира; ако под *раждане* разбирате, че умираме за другия свят, а се раждате на Земята, това има смисъл; и ако под *смърт* разбирате заминаване от един свят в друг, дето се раждате, и това има смисъл. Да мислиш, че със смъртта става прекратяване на земния живот, за да влезе човек в нова форма, това е свещено предание.

Според това предание хората приемат съществуването на другия свят, обаче има и друго предание, според което се отрича съществуването на другия свят.

„Защо твоите ученици ядат с немити ръце?“ – защо човек трябва да мие ръцете си? За да не се заразява. Какво ще кажете за съдията, който понякога осъжда невинни хора – с чисти ръце ли съди той? Когато говориш неверни думи за някого, изми ли ръцете си; когато мислиш криво, изми ли ума си; когато чувстваш неправилно, изми ли сърцето си? Ето защо, когато измиваме ръцете си, трябва да измиваме и устата, и ума, и сърцето си – всички удове. Ако измиваме само ръцете си, а умът и сърцето ни остават нечисти, това е свещено предание, чрез което маскирате престъпленията си. Извършиш едно престъпление и веднага измиваш кръвта около себе си – след това казваш: „Чист съм“. Има ли нужда след това да миеш ръцете си? Като контраст на старото предание Христос казва: „Моите ученици ядат с немити ръце“. Ето защо, когато човек извърши престъпление, трябва да остане с немити ръце, за да знаят Бог, хората и той сам, че е направил престъпление. Днес, когато направи престъпление, човек се напръска с парфюм, за да го прикрие – това е културата на лъжата. Това, което говоря днес, се отнася до християните; онези, които не са християни, са свободни – те минават за праведни, никакъв закон не ги засяга.

„Защо твоите ученици нарушават старите предания?“ Защо и вие нарушавате Божия закон? Кой е Божият закон? Да мислиш, да чувстваш и да действаш право. Според мен много от европейските народи не са културни, защото прилагат своята негативна воля – това е волята на свещените предания. Положителната воля действа в човека само тогава, когато прави Добро. Ако носиш омраза в сърцето си, а работиш върху възпитание на волята си, тури преграда на своите нечисти мисли и чувства. Волята на онзи, който не прави Добро, е като на животните: когато хваща жертвата си, и лъвът има воля, но тя е животинска, не е разумна – с такава воля светът не може да се поправи. Много фарисеи и садукее, както и сегашните философи, са разисквали върху въпроса как да оправят света. Светът ще се оправи само когато попадне под влиянието на великия Божи

закон: той действа еднакво както върху индивида, така и върху семейството и обществото. Дето има предания, той не работи; там той е толкова верен, колкото и моите изчисления, според които определих на християните един дълг от дваисет и четири билиона лева – това е хипотеза, не е научно доказана теория.

Има научни изчисления, които според мен не са абсолютно точни. Например един учен е изчислил броя на трептенията на червената светлина: според него те са четиристотин дваисет и осем билиона трептения, а според мен са четиристотин дваисет и девет билиона – кой ще оспори моето изчисление? Същият учен казва, че портокалената светлина има петстотин и два билиона трептения; аз казвам, че са петстотин и шест билиона трептения – кой ще оспори това изчисление? Колкото и да поддържате едни или други начисления, всички са с приблизителна точност, не са абсолютни; трябва да дойде една комисия отвън, за да се произнесе кой от двамата е по-прав. Как ще реши тя въпроса? Изчислено е също, че трептенията на червената светлина в един квадратен сантиметър образуват около седемдесет хиляди вълни, портокалената светлина – около 59 720 вълни и т.н. Тези начисления могат да се оспорват – това са все хипотези. И аз мога да изляза с ред изчисления, малко или много противоречиви с тези на сегашните учени – как ще ги опровергаят?

Съществува един неоспорим закон, който гласи: всяка права мисъл, право чувство и право действие не произвеждат никакво раздвояване, не хвърлят никаква сянка в човешкия ум, в човешкото съзнание – всеки може да провери този закон. Срещате един човек за пръв път и казвате, че ви прави добро впечатление; говорите с него и разговорът ви не причинява никакво съмнение във вас; живеете с него десетина години и запазвате първото си впечатление за него – какво показва това? Че мислите, чувствата и постъпките на този човек са прави – значи законът е верен. Обаче ако още при първата среща с някого в ума ви се появява противоречие и раздвояване, този човек е наполовина добър и наполовина лош. Ако по този закон започвате търговия, ще знаете – колкото сте внесли, толкова ще получите.

Вашите търговски сделки приличат на тази, която направил един турчин с турския бей: той поискал от бея петстотин лири назаем с условие да му плати сто процента лихва. Първия и втория месец платил лихвите, след което запитал бея:

– Доволен ли си от мен?

– Дотук съм доволен, но кога ще платиш майката?

Значи турчинът платил само половината от парите, а другата половина изял.

Така постъпват мнозина – взимат пари под лихва сто процента, обещава да си изплатят дълга, но когато дойде до майката, премълчават. Сегашните хора страдат, защото са изяли майката. За да се платят агънцата, майката трябва да е налице. Казваш: „Страдам“ – майката я няма. – „Какво да правя?“ Ще намериш нов кошер, ще вземеш нова царица и пчелите отново ще забръмчат. Днес майката царицата я няма; под *царица* разбираме Божествената мисъл, която е основа на всички мисли – всичко се движи около нея. – „Какво отношение има това към нас?“ Знание ви е нужно като основа на Живота. Какво ще стане с вашия красив палат, ако основата му не е здрава? В скоро време той ще се събори. Каква полза от красивите блестящи камъни, щом основата му не е здрава? Предпочитам да живея в проста, но здрава колиба, отколкото в палат, който утре ще ме затрупа. Ще кажете, че светът е така създаден; вашият свят е създаден както моите изчисления и тия на учените, направени за броя на трептенията на светлината и на нейните вълни.

Питам мислили ли сте някога върху въпросите как е създаден светът, как е нареден вашият живот, отде идете и накъде отивате. Жалко е човек да не познава майка си, баща си, братята и сестрите си. Аз правя предположения, че този човек или отдавна е напуснал баща си и не знае къде се намира, или се е отдалечил много, или братята му са измре-ли, че е останал самотен. Казваш: „Религиозен човек съм“; така е, но съвременните хора гледат на религиозните като на такива, които се грижат първо за уреждане на своя живот, а после – за построяване на черкви, училища, болници. Наистина, яви ли се ново религиозно учение, то се наема първо да гради черкви, да урежда службата им и т.н. – това

става, докато се изопачат всички неща; тогава горко на онзи, който не ходи на черква. Че някого осъдили несправедливо и го турили в затвор, това е в реда на нещата – учението не държи сметка за това. Такива са преданията на старите. Аз гледам на религията като форма на нещата, на духовния живот – като на съдържание, а на Божествения – като смисъл на нещата. Когато се говори за черква и за религия, разбирам форма на някое гърне; питам: празно ли е гърнето, или има нещо в него? Кое е това гърне? Човешката глава – тя не е нищо друго, освен гърне, а мозъкът е смисълът на гърнето. Ако твоят мозък мисли правилно и може да постави ред и порядък навсякъде, това е истински човек.

Според едно предание хората гледат на живота като на постоянна борба. В една евангелска песен се казва, че животът е постоянна борба; към това аз прибавям следното: животът е непрестанно мъчение, непрестанен труд, непрестанна работа. В света се борят разни партии, разни борци, но това не е смисълът на Живота – Животът не е борба, той може да се развива и изявява, без да се борят хората. И тъй, да се казва, че животът е борба, това е свещено предание. Ако за тази борба нарушаваме Божия закон, т.е. вътрешния закон, който гради в нас, ние сами се излагаме на страдания. От това страда и обществото, защото то се ползва от нас дотолкова, доколкото нашите гърнета, нашите глави, са здрави, за да не влиза през тях въздух. Първото условие за работа е главата на човека да бъде здрава, за да не се разваля мозъкът; второто условие – белите дробове да бъдат здрави и третото условие – здрав стомах. Само онзи работи добре, който мисли, чувства и постъпва правилно.

Дали вярвате в това, или не, то е друг въпрос, защото и във вярата има предания. Ако твоята вяра ти помага да растеш и да се повдигаш и те свързва с добри хора по ум и сърце, тя е истинска. Аз говоря за Вярата, а не за религията, защото се срамувам да говоря за нея. Защо се срамувам? Защото от осем хиляди години не съм срещнал нито един човек, който да е издържал на своите религиозни убеждения. Срамувам се да кажа, че принадлежа към известна партия или даден народ – защо? Защото няма партия, няма народ, които да са издържали своя изпит. Питат някого: „Какъв си по народност?“. – „Българин.“

Лесно се казва, че си българин – това е надпис, турен над твоя дюкян, но издържал ли си изпита като българин? Лесно се казва, че си българин, французин или англичанин; колкото и да е благороден един народ, нито един още не се е осъзнал като част от цялото човечество и да работи за общочовешките права.

„Защо твоите ученици не служат на старите предания?“ Христос задава въпроса: „Защо вие служите на вашите предания?“ – и аз задавам същия въпрос. Нямам нищо против преданията, но ако се основават на Божествения закон. Ако според закона на преданията се раждат по-малко, а умират повече, има ли право той да съществува? Ако вашата търговска кантора губи повече, а печели по-малко, има ли смисъл да съществува тя? Тази кантора трябва да ликвидира.

„Защо Твоите ученици ядат с немити ръце?“ Защо фарисеите зададоха на Христа именно този въпрос, защо не Го запитаха за очите на учениците Му – може би те трябваше да ядат и с мити очи? Това, че учениците на Христа ядат с немити ръце, показва, че живеят в грешен свят. Можеш ли да измиеш ръцете си от линиите, написани по тях? Линиите на ръцете никога не могат да се измият – те показват как си живял в миналото, как са живели твоите родители и прадеди, те показват как живееш сега. За невежия човек ръката може да се измие, но за учения не може. И аз виждам човешката ръка немита. За да се измие, ръката трябва коренно да се преобрази – да започне човек да мисли, да чувства и да постъпва правилно. Не мислете, че човек може изведнъж да се измени; достатъчно е да не греши – по този начин той постепенно ще се върне към своето първично състояние на Чистота.

Някой наследил пианството от своите родители – как ще се освободи от този порок? Силна воля е нужна за това. Има начини за освобождаване от пианството, един от тях е методът на Луи Куне²⁹ – лекуване с вода; ако пианицата приложи този метод, значително ще си помогне. Чрез волята си човек може да се лекува и от своите вътрешни недъзи. С един замах човек не може да се освободи от старите свещени предания, които е придобил с течение на години; не може да се откъсне главата на хидрата с един

замах, хиляди години са нужни за това. Не може с един замах да се очисти Бялата раса; за да се очисти от своите недъзи, тя трябва коренно да се измени – животът на индивида, на семейството, на обществото трябва да претърпи коренни преобразования. Не е лесно да се откажеш от едно старо предание. Защо трябва да се откажем от старите предания? Защото не са донесли щастие на човечеството. Положението на сегашните хора е като това на говедата, които колят – какво трябва да се прави? Ако говедата могат да съсредоточат мисълта си към онзи, който ги коли, и му предадат Божествената мисъл, той ще престане да коли. Като не са в състояние да работят с Божествената мисъл, хората казват: „Преклонената главичка остра сабя не сече“. Преклонена главичка към Доброто – разбирам, но не и към злото. Не трябва да давате място на лоши мисли в своя ум; една лоша мисъл след време може да причини пакост както на самия човек, така и на обкръжаващите. Ще кажете, че това е философско твърдение; и така да е, това твърдение се основава на положителни данни.

Питате кога ще се оправи светът. След хиляди години. Много време още хората ще вървят по стария път – те постепенно ще се изяснят. Този процес е неизбежен, защото Земята влиза в нова област: всички стари форми ще се изменят, новите форми ще разрушат старите, хората няма да забележат как ще израстват, как ще станат нови хора. Старите форми ще паднат, както капят есенните листа на дърветата – на мястото на старите хора ще дойдат нови, с нова мисъл.

„Защо твоите ученици нарушават преданието на старите?“ Моите ученици не пазят старите предания, защото имат за цел да възстановят Божествените закони между хората. И сегашните хора търсят начин да подобрят живота си, да си помогнат; те очакват нов живот и казват: „Спасението ще дойде от Небето“. Под *небе* разбирам *разумен живот*; значи те очакват хората да станат разумни, да гледат на своите интереси като на общочовешки. Разумният живот може да съществува и на Земята, както на всички останали планети. Разумният човек живее при всички условия, а глупавият – само при известни условия. Мнозина се намират в едно хипнотично състояние на съзнанието и казват:

„Светът ще се оправи след хиляди години“; и така да е, ти трябва да започнеш своята работа. Ако бубата, която се завива в пашкул, не избере една точка, откъдето да започне, тя никога няма да свърши своята работа. Ако сега не туриш здрава основа на своята къща, какво ще бъде положението ти след хиляда години? Не само един човек, но всички хора трябва да започнат да мислят правилно – права мисъл е нужна на всички хора. Откъдето и да иде тази мисъл, приемете я. Работа се иска от вас – да, работа се иска от всички. Не само това, но човек трябва да бъде смел, готов да се отрече от старото. Понякога животните проявяват по-голяма смелост, по-голяма пожертвувателност от хората. В Природата съществуват закони, които хората още не додизират; като не познават тези закони, те гледат на много явления като на капризи на Природата.

Камий Фламарион³⁰ описал различни явления, за които учените не дават никакво обяснение. Как ще обясните странните явления при електричеството? Лесно е да се каже „капризи на електричеството“. Как ще си обясните следните явления: един човек пътува с кон през една гора, пада едно електрическо кълбо върху него, изгаря всичките му дрехи и обувки и той остава гол, но здрав, незасегнат от електричеството. Преди петдесет-шестдесет години в грънчарницата на един майстор в Балчик пада гръм, електричеството засегнало всички празни грънци, а пълните останали неповредени. Друго електрическо кълбо пада на едно поле и колкото животни среща на пътя си, разсича ги на две равни половини. На едно място пада гръм, надига една голяма стена и я поставя на сто метра разстояние от първото ѝ място. Понеже учените не могат да обяснят тези явления, наричат ги с общо име *капризи на електричеството*. Казвам: каквото и да мислят учените за себе си, ще дойде ден да признаят, че още много има да учат. Съществуват закони в Природата, за които учените още нищо не знаят; един ден, когато се натъкнат на тези закони, те ще се видят в чудо. Едно време дипломатите и държавниците можеха да предвиждат как ще се развиват събитията в политиката; днес те не могат да предвидят какви събития ще настъпят даже през седмицата – защо? Защото условията на живота се изменят бързо. И те се намират пред изненади, това ги прави фаталисти

и казват: „Става нещо особено, иде нещо ново“. Какво иде, какво ще стане? Аз ще ви кажа какво ще стане: гъсеницата ще пробие пашкула и като пеперуда ще хвъркне навън. Това ще го проверите – всички ще хвъркнете и ще излезете навън. Новите условия, новото време, което иде, ще застави всички хора да мислят и чувстват по нов начин.

Да отворим място за Новото, за новите сили, които работят у нас. Отде ще дойдат тези сили? От Природата, от всички хора. Трябва ли човек да бъде по-слаб от животното? Има змии, които като ухапят човека, умъртвяват го – силна е тяхната отрова; значи змията е по-силна от човека. Някоя жена срещне един бивол и само като я погледне, тя започва да бяга; после казват, че биволът бил глупаво животно – как може да бъде глупав, щом те кара да бягаш? Биволът казва: „Като не разбираш законите на Природата, ще бягаш“. Три часа преди да се развали времето пчелите предчувстват това и бързат да се скрият в кошера си; много учени не могат да предскажат точно кога ще се развали времето. Един ден видях в Борисовата градина как дами от висшето общество бягат с прилепнали до тялото рокли от дъжда, търсят подслон да се скрият; пчелите щяха да предвидят развалянето на времето и нямаше да преживеят тази изненада. Защо хората се изненадват? Защото не познават законите на Разумната природа. Казваш им, че времето ще се развали, а те отговарят: „Може и да се оправи“. Може да се оправи, но знаеш ли положително това? – „Предполагам.“ Сегашните хора живеят с предположения. И момата, която ще се жени, предполага, че мъжът ѝ ще бъде добър, красив, че свекървата и зълвата ще бъдат добри; като се ожени, не излиза така. Тя казва: „Дотегна ми животът“ – защо? Защото градила живота си на предположения.

За да не изпадаш в разочарования, погледни ръката си и виж какво е написано на нея; погледни главата и лицето си, за да видиш какво е писано на тях; след това направи точни математически изчисления, за да знаеш с какъв капитал разполагаш. При това положение няма да имаш никакви изненади, никакви разочарования. Ако купиш едно гърне със съдържание по-долнокачествено, отколкото си очаквал, трябва ли да се разочароваш? Купуваш едно гърне масло, което минава за доброкачествено; когато се

върнеш вкущи, виждаш, че си се излъгал: отвън маслото е хубаво, прясно; като го разрежеш, виждаш, че вътре вместо масло е турена цяла зелка. Какво ще правиш? Ще се научиш да бъдеш внимателен. Друг път, когато купуваш масло, ще проверяваш цялата глава ли е масло, или вътре има зелка; маслото струва петдесет лева килограма, а зелката е евтина. Нашите глави трябва да бъдат пълни с доброкачествени неща; жалко е, че главите на много хора са празни, без никакво съдържание.

Възразявате: „Това са празни неща, ние имаме наука, правим научни изследвания, знаем колко трептения имат седемте цвята на спектъра“; след това ще цитирате какво казал този или онзи автор. И ние знаем какво са казали и писали тези автори – техните писания приличат на рисунките на малките деца. Майката казва: „Виж каква хубава рисунка е нарисувал нашият Иванчо, ще я запазя за спомен“; това е обикновена дарба – детето ти не носи заложби на велик художник. Един баща, като чул от устата на детето си една умна дума, извикал от радост: „Моето дете ще бъде гениално“. Никакъв гений няма да стане – геният има определени черти на лицето, определен череп, определено чело. Всеки човек се ражда с определена мисия, колкото тя да е малка или голяма. Защо да не се радваш, ако детето ти бъде обикновен човек, но да изпълни мисията, която му е дадена? Малкото колелце в часовника изпълнява толкова важна работа, каквато и голямото; малкият работник в държавата е толкова важен, колкото и министър-председателят.

Обесили един скромен, незначителен човек; казвам: не трябваше да обесват този човек, който, макар и малка частица от общия голям механизъм, ще спре неговото движение. Но хората не знаят, че в бъдеще убийството на един човек ще причини голямо зло на човечеството. Да убиеш майка си или баща си, това е непросително престъпление, но и до днес още се вършат такива престъпления. Хората са много затыпели – каква култура е сегашната? Осъдят някого на обесване и след това викат свещеник да го причести – свещеникът го утешава с думите: „Такава е Божията воля“. Не, не трябва да го причестяваш, но кажи: „Аз не одобрявам убийствата“. Бог е казал: „Не убивай“ – аз не говоря за външните убийства, но за вътрешните. Не говоря

за набралия цирей, но ако ме питат може ли да се отреже здраво място, казвам: „Нямате право“. Всеки човек, в присъствието на когото се върши престъпление, трябва да го отхвърли от себе си, да не участва в него.

„Защо твоите ученици нарушават преданието на старите?“ Моите ученици не могат да ходят по пътя на старите свещени предания. Като развивам тази тема пред вас, свещениците, както и вие, които ме слушате, ще кажете, че това Учение е опасно. Не е опасно – напротив, то ще ви спаси. Ако вървите още по стария път, ще потънете надолу. Вие вървите по лед, който се огъва и пука; кажат ли ви да продължавате да ходите по него, мислят ви зло. Ледът, на който сте стъпили, се огъва и пука под краката ни – направите ли още две крачки напред, ще се намерите на дъното на езерото. На кое езеро? На езерото на свещените предания. – „Пътят през езерото е прав.“ Не е само този път прав – сега се налага да обиколиш езерото и да минеш по друг път. Всички хора искат да се осигурят – честно или нечестно, не е важно, но да се осигурят. Има друг закон за осигуряване. Ако вървиш по стария път, може да направиш много престъпления, без да те види някой, но след години ще те сполетят най-големи нещастия. Като знаете това, пресявайте свещените предания, в които живеете. Изпитвайте мислите и чувствата си: туряйте настрана всяка мисъл и всяко чувство, които внасят раздвояване в ума и в сърцето.

Един ден отидох в Борисовата градина и седнах на една пейка. Близо до мен виждам един мравуняк. Една мравка ме полази; хванах я с двата си пръста, тя се обърна, започна да ме хапе.

– Защо ме хапеш, знаеш ли, че мога да те стисна между двата си пръста и да те изпратя, дето не си мислила?

Тя отговаря:

– Боря се с два страшни великана.

– Това са двата ми пръста. Ти нямаш представа за човека, затова си позволяваш да хапеш.

– Да, но ние имаме свои пътища и съобщения и който си позволи да минава по тях, ще го хапем.

– Никакви пътища и съобщения не ме плашат. Ако пъхна бастуна си във вашия мравуняк, ще ви пръсна на различни страни.

Пуснах мравката на свобода и продължих своите размишления.

Казвам: и хората се намират в положението на мравките. Докато са силни и здрави, те мислят, че могат да правят каквото желаят, обаче щом ги хванат двата пръста на Провидението, те започват да се гърчат, да хапят и казват: „Два великана ни нападнаха“. Това са двата пръста на Провидението, които неизбежно ще дойдат. Казвате: „Ако не са тези два великана, по-добри хора от нас няма да се срещнат“. Днес Бог е стиснал българите между трите си пръста – сърбите, румънците и гърците. Казвате: „Ако не бяха тези пръсти, лесно щяхме да се справим – имаме си мравуняк, имаме закони“. Бог може да разбърка мравуняка ви, да измени вашите закони. Като дойде до европейските народи, Бог ги хваща с петте си пръста и ги пита: „Готови ли сте да живеете братски помежду си? Ако не сте готови, и вашия мравуняк мога да разбъркам“. Хората наричат това революция, а аз – разбъркване на мравуняка. Достатъчно е да пхна бастуна си в мравуняка, за да разпръсна мравките по всички страни на света. Има мравки, каквито са термитите, които внасят страх и трепет между хората – те имат своя артилерия, кавалерия; опасни са термитите, всичко изяждат, от тях бягат и животните, и хората.

Сега хората очакват нещо ново: едни очакват да се оправи светът по магически начин, а други очакват революция. Светът е оправен, няма защо сега да се оправя, обаче умните хора трябва да разсъждават правилно. Мислите ли, че ако мравунякът се разпръсне, няма да се премести другаде? Ако хората живеят братски помежду си, ще видят, че Божественият свят е оправен: има изобилно храна за всички, материал за съграждане на къщи също има за всички – за всички има добри условия за живот. Злото се заключава в това, че всеки иска светът да се оправи индивидуално за него, на него да е добре.

Един ден гърнчарите се обърнаха към един мъдрец с молба да им изпрати сухо време. – „Ще бъде според желанието ви“ – казал той. След това дошли при него земеделците с молба да им изпрати дъжд. – „Ще бъде според желанието ви.“ Не, гърнчарите и земеделците трябва да се споразумеят помежду си – времето трябва да бъде и сухо, и дъждовно,

т.е. и добро, и лошо. Каквито промени и да стават, те са на място. Не е лошо, че времето се променя, но всяка промяна трябва да се използва разумно. Каквито промени да стават в разумния живот, ние трябва да се подчиняваме.

Днес народите искат да се освободят от царизма; добре е това, но в каквата партия да влизат, доброволно или насилствено, тази партия пак има своя глава – цар; може да го наричат водител, но той е цар на партията. Какво всъщност правят хората? Отказват се от един порядък и в края на краищата установяват същия порядък. Това е в реда на нещата, но когато организираниите общества почнат да се изтезават, това говори за анархия, за неразбиране принципите на Разумния живот. Който признава ума, той живее в ума; който признава сърцето, живее в сърцето; който признава волята, живее във волята; който признава душата, живее в душата; който признава Духа, живее в Духа. Основният принцип в живота на всички е да съзнаваме, че сме разумни същества и докато спазваме законите на Разумния живот, ще живеем добре; щом ги нарушим, ще дойдат лошите последствия. Кога идат лошите последствия? Когато живеем по старите предания, когато едни работят по-малко за сметка на другите, когато всеки се стреми да забогатее, да се осигури.

Днес, при скъпия живот, всеки се нуждае от много пари. Може ли България да задоволи нуждите на всички хора? Въпросът не се отнася до парите – важно е може ли България да произведе толкова храна, че да задоволи всички? Ако хората се обичат и прилагат Любовта, те ще разменят помежду си това, което имат в излишък. Обаче при сегашните условия на живота това е невъзможно; бъдещето ще реализира този идеал – за това са нужни най-малко триста и петдесет хиляди години. Тогава ще се създадат нови гърнета, т.е. нови мозъци, в които ще се влее новата мисъл. Тогава хората няма да се питат коя религия е по-права, кой обществен строй е по-добър, кое управление е по-добро. Тогава те ще имат светъл, ясен ум, който ще бъде видим; тогава душата и Духът на хората ще бъдат видими. Днес те не са видими, но след триста и петдесет хиляди години и умът, и сърцето, и душата, и Духът ще бъдат видими, както се вижда Слънцето. Запишете това в

книгата на вашия Живот – че един ден, когато бъдещото поколение разтваря тази книга, ще каже: „Това е било предсказано в далечното минало; който го е предсказал, думите му са истинни и верни“.

Сегашните хора казват: „Видимото ще си остане видимо, а невидимото – невидимо“. Аз пък казвам: като се срещнем след триста и шестдесет хиляди години, вие ще виждате ума, сърцето, душата и Духа ми, но и аз ще виждам вашите – това е Новото учение. След триста и шестдесет хиляда години ли ще бъде това? Те са като триста и петдесет дена, хиляда години са като една година. Светът ще претърпи големи промени: тогава хората няма да живеят по старите предания, ще се тури край на свещените глупости и престъпления – всичко старо ще остане в архива на сегашното човечество.

2 май 1920 г., София

ЗАПАЛЯТ СВЕЩ

Нито запалят свещ и я турят под шиник, но на светилника и свети на всички, които са вкъщи.

От Матей 5:15

„Нито запалят свещ“ – тук свещта се взема като еμβλημα, позната на всички. Казват *свещица*, а българите я наричат още *вощеница*. Всеки би се запитал какво се крие в една восъчна свещ: може да се крие много нещо, а може и нищо; може да съдържа много нещо, а може и нищо. Едно време тези свещи се продаваха по пет стотинки, а сега са по-скъпи – времето определя цената на нещата. Нещата имат смисъл само за живите хора, а не за мъртвите, които нищо не виждат. Глупавите хора нищо не разбират, безумните на всичко се смеят, а беззаконниците всичко престъпват. Христос говори за малката жива свещ, която има смисъл за живите и разумни хора.

В прочетената глава Христос говори за блаженствата като основа на Живота и после казва: „Вие сте солта на живота“ – значи Той разглежда солта като основа. След солта се явява малката свещ. Като гори, свещта издава светлина; следователно и мисълта е гориво, което носи светлина – мисълта свети. В този смисъл и човек е малка свещица, която гори и свети. На Земята тези свещици горят от една до сто и дваисет години най-много; някога са горели и до деветстотин години. Аз вземам думата *свещица* като слаба проява на човешкия ум. Дом без запалена свещица вечер е непривлекателен; запали ли се най-малката свещица, той вече привлича. Ако двама или трима души, които живеят в един дом, са запалени свещици, домът оправдава своето предназначение – този дом има смисъл да съществува. Майката, бащата, децата са живи малки свещици, които светят – те красят светилника на този дом.

Христос казва: „Така да просветне лицето ви“ – това значи: Така да просветне високото проявление на човешкия Дух. А това, което сега искам да ви кажа, ще се разбере дотолкова, доколкото съзнанието ви е разширено – от

съзнанието зависи дали нещата ще бъдат разбрани, или неразбрани. Мислите ли, че мравките, които живеят в мравуняка, виждат звездите? Освен мравуняка за тях не съществуват нито небе, нито звезди. Не само мравките, но и по-висшите животни не виждат звездите, на които ние се радваме; много животни не знаят, че съществува Слънце – те виждат, че в техния свят стават известни промени, че отнякъде иде светлинна, която след време изгасва, но отде иде тя, каква е, нищо не знаят и не разбират. По същия начин и хората забелязват, че в техния живот стават известни промени, но как стават и кои са причините за това – не знаят. Следователно, ако човешкото съзнание се разшири, човек ще вижда повече звезди, ще вижда и друго Слънце, по-красиво и по-голямо от това, което днес вижда.

Ще кажете, че това са хипотези и теория; така е – щом нещо не ви е ясно, то е хипотеза. Затова ги наричам съвременните хора *хора на хипотезите*: всеки човек е хипотеза, затова не само, че не разбира Природата, но и себе си не разбира. Бих желал да срещна един философ или духовен човек в България, който да каже, че познава себе си – няма такъв човек в България. Онези, у които съзнанието не е пробудено, схващат това като обида. Търговецът, който работи само с книжни пари, трябва ли да се обижда, ако му кажа, че няма ефективен, звонков капитал в касата си? Той ще каже, че работи с два-три милиона; да, но това са фиктивни пари, не са златни монети – един ден този търговец може да фалира и всичкият му капитал, всичките му акции ще отидат на вятъра. Казвам: повечето от сегашните хора работят с фиктивен капитал – те са големи фирми с малко съдържание. Обаче Природата не търпи такива фирми; Живата Разумна Природа не търпи лъжата, затова е създала смъртта. И царе, и владиици, и патриарси, и попове, всички умират – защо? Защото фирмите им са лъжливи. – „Това е силно казано.“ Възможно е, но е велика истина. Защо търговецът трябва да фалира – защото няма капитал; защо умира майката – от глад; защо умира бащата – от глад; защо умират децата – също от глад. Всички хора умират от глад, защото стомахът им не е в състояние да възприема и асимилира правилно храната. С други думи казано, в техния стомах няма онзи

ефектив, онези звонкови монети, с които може да работи; стомах, който работи с фиктивен капитал, лесно фалира.

„Свети на всички, които са вкъщи.“ Щом се запали малката свещица и се тури на светилника да свети на всички, съзнанието на човека се пробужда. Светилникът е единицата – умът, който трябва да се постави в рамките на великия Божии закон, с който мерим нещата. Ще кажете, че свещицата, която свети на светилника, е малка, нищожна. Помнете: всички велики събития водят началото си от тази малка свещица. Всички взривни вещества избухват все от такива малки искрици – една малка искрица, попаднала в голямо количество динамит, произвежда хиляди пъти по-големи разрушения от големия огън. Заблуждението, в което изпадат хората, се дължи на желанието им да бъдат големи хора, големи величини. Ако си голям човек, с голямо съзнание за себе си, нищо не можеш да направиш; колкото си по-малък, с по-малко съзнание за себе си, толкова повече неща можеш да направиш. Ако си твърд като камък, нищо не можеш да направиш. Под *малък* не разбирам слаб човек, да се приспособява и нагажда. Да се приспособяваш на какво? На студ, на лоши хора, които не търпят Истината? Не, Истината не търпи тези неща.

Аз не се приспособявам към вашите разбирания – аз поддържам своите разбирания. Според вас аз може да съм глупав човек; според мен вие може да сте глупави – значи квит сме. Много естествено, едни за други сме глупави: вие не разсъждавате като мен, но и аз не разсъждавам като вас. Като се съберат двама глупави хора на едно място, те свършват една глупава работа. Обаче в сегашния свят една глупава работа е за предпочитане пред една много умна работа. От ваше гледище умно е човек да се ожени, да си роди няколко дечица; от Божествено гледище това е глупаво. Бог създал човека да живее като Ангел, а той се жени, раждат му се деца – цяла опашка след него – и като израснат, дъщерите почват да боледуват, синовете да крадат и убиват; той се вижда в чудо и казва: „Побеля ми главата от тези деца“. Умен човек ли си ти?

Съвременният свят се крепи на глупавите хора – те работят и следват пътя, който Бог им е начертал. Умните хора, т.е. тези с високо съзнание за себе си, са като брѐм-

барите – по цели дни пеят и свирят, философстват, чертаят планове, но нищо не работят, нищо не прилагат. – „Тогава всички да станем глупави.“ Глупавият си е глупав, няма защо да става по-глупав. Когато говоря, аз избягвам употребата на частиците *по* и *най*. Ако някой е глупав, глупав е; ако е умен, умен е – няма защо да вземам тия имена в сравнителна и превъзходна степен: *по-глупав*, *по-умен* или *най-глупав* и *най-умен*. По-умният е по-глупав от умния, най-умният е по-глупав от по-умния. За богатия казвам: богат човек е; няма защо да казвам, че е много богат. Според мен богатството на човека се заключава в житното зрънце, което той посажда навреме. Ако ми предложат богатството на най-големия милиардер в Америка и едно житно зрънце, бих предпочел житното зрънце – за мен житното зърно струва повече, отколкото милиардите на най-големия богаташ в света. Ще кажете: „Ето един глупав човек – ако имаме толкова пари, ще платим всичките дългове на България и тя ще стане свободна, велика държава“. Глупавият не се нуждае от пари – умният има нужда от пари. Защо умните хора се нуждаят от пари, какво ще стане с тях, когато забогатееят? Бог ще ги бие. Когато не давате пари на глупавите, вие ги заставяте да работят, умни да станат.

Христос казва: „Да се тури свещица на светилника, да свети на всички, които са въщи“. Как ще свети тази свещица, отде ще мине светлината ѝ? Тя ще се проектира през човешките очи навън. Когато срещнем един човек, поглеждаме го, искаме да разберем дали свещта му свети. Когато свещта на човека е запалена, в очите му има нещо приятно. Някога поглеждаме човека в очите, виждате, че кепенците му са отворени, но завесите са спуснати – казвате: „Свещта на този човек не е запалена“. Свещта му трябва да гори и свети, умът му трябва да се прояви – в какво ще се проявява? В неговите мисли, чувства и постъпки. Когато Божествената свещ в човека свети, мислите му са светли, постъпките му са правилни, разбиранията му се разширяват и той не ходи вече с пипане, а с виждане.

Съвременните богослови казват, че Христос дойде на Земята да спаси човечеството. Аз казвам: Христос дойде на Земята да запали малката Божествена свещица на човешкия ум. До времето на Христа Новата светлина не

беше проникнала още в човешкия ум – Христос донесе тази Нова светлина, за да свети на всички въщи. Ако трябва да се говори за обикновения човешки ум, ние знаем неговите прояви: обикновеният човешки ум, злият гений, както някои го наричат, създаде най-големите нещастия и пакости на човечеството. Казват за някого: „Дано този човек бъде умен, гениален, изобретателен“; ние, сегашните хора, не се нуждаем от такъв ум – ние се нуждаем от ум, който свети на всички въщи. Като малка запалена свещица, той трябва да определи отношенията между хората от Божествена гледна точка. Ако запали свещицата на някого от нас, всичките му неприятности ще изчезнат – това се отнася както за отделния човек, така и за обществото. Тези малки свещици трябва да се запалят, за да светят навсякъде. Идете в коя и да е православна или католическа църква, за да видите колко много свещи горят. И българите имат обичай да палят свещи, но време е вече тези свещи да се запалят отвътре. Сега вие ходите в тъмнина, но един ден, когато свещите се запалят вътре във вас, вие ще дойдете до правилно, истинско разбиране на нещата. Казвате: „Интересите ни с хората, с нашите близки, не са в съгласие“; казвам: когато запалите своите малки свещици, интересите ви ще дойдат в пълно съгласие – тогава всеки ще намери своето място в Живота, всеки ще поеме своята работа. Човек е дошъл на Земята да свърши някаква работа.

Днес повечето хора искат да играят видни роли в живота, както добрите актьори се прославят на сцената. Казват за някой актьор, че играе добре ролята на Хамлет, на някои от героите на Толстой, на Ибсен или на други; според мен всички хора са актьори в живота – няма защо да се стремят към сцената. Ако не можеш да играеш добре ролята си като мъж пред своята жена, никакъв актьор не си; ако не можеш да изиграеш добре ролята си със своите близки, ти не си актьор. Как ще играеш в театъра? Казват за някого, че е отличен актьор – в какво се заключава неговото отличие? Играл добре ролята на Хамлет – кое е особеното на Хамлет? Той казал: „Да бъда или да не бъда“ – какво особено се крие в тези думи? Да бъда богат или да не бъда богат, да бъда крадец или да не бъда крадец, да бъда министър или да не бъда, да съм цар или

да не бъда. Ако си умен, стани цар – ако си глупав, не ставай; ако си силен, насилвай другите – ако не си силен, не насилвай. – „Искам да бъда силен човек.“ Защо искаш да бъдеш силен – да чупиш главите на хората? Това е старо учение. Ти мислиш, че когато вдигнеш ръка и удариш главата на някого, ще оправиш света; и цар да си, ще знаеш, че когато пукнеш главата на някого, и твоята ще пукнат.

Той ще се намери в положението на онзи българин, който се отегчил да се грижи за шейсетгодишния си баща, турил го един ден в голям кош и заедно с детето си го занесъл някъде на края на града, дето го оставил сам, на произвола на съдбата. Когато тръгнали да си отиват, детето запитало:

- Тате, забравихме коша.
- Не ни трябва.
- Нали един ден ще потрябва и за теб?

Много от сегашните хора – писатели, учени, философи – турят баща си в кош и го изнасят вън от града, но децата им казват: „Татко, вземи коша назад, защото ще трябва и за теб“.

„Турят я на светилника да свети.“ Тази малка свещица е необходима за всички; с други думи казано, човешкият ум с Новата светлина е необходим за всички. Да се възхищаваме и радваме на Божествената светлина, която никога не изгасва. Казвате, че малката свещица е нищожна; и житното зрънце е нищожно, обаче посейте го в земята и му дайте срок десет-двайсет години, за да видите какво ще излезе от него – то ще се размножи толкова много, че ще стане по-тежко от Земята. Малката свещица, запалена в човешкия мозък, е ново вещество, донесено в света – от кого? От Христа. Новото вещество е подобно на житното зърно, което сега се сее в земята. То се присажда така към човешкия ум, както се присаждат различните плодни дървета. Който прилага изкуството да присажда, трябва да е глупав човек. От кабалистично гледище думата *глупав* има по-силни вибрации от думите *силен* и *умен*. Казано е в Писанието: „На силния и горделивия Бог се противи, а на слабия и глупавия дава благодат“. Ученик, който си позволи да каже на професора, че е на особено мнение по известни въпроси, се изгъжда навън – професорът му казва: „Ако оставаш на

особено мнение и мислиш, че знаеш повече от мен, вземи моето място и започни да преподаваш своето учение“.

„Турят я на светилника.“ Когато тази свещица се тури на светилника да свети, светлината ѝ ще се познава по това, че ще произведе различни промени в човешкия организъм: съзнанието на хората ще се разшири; човек ще бъде готов да понася всички горчивини и изпитания с търпение – колкото и да го тъпчат, той пак ще стъпи на краката си и ще върви напред. Веществото на тази свещица никога не изгаря. Колкото повече гонеха християните, толкова повече се разгоряваше техният огън. Мнозина казват: „Ще унищожим Новото учение“; колкото повече го тъпчете, толкова повече ще се разгаря. То носи в себе си сили, които с нищо не могат да се унищожат – тези сили действат вече в света. С точни математически изчисления може да се определи размерът на тази малка свещица след години – силата на нейната Светлина ще се увеличава отвътре-навън.

Вътрешната красота е ценна, а не външната. Какво ще каже момъкът за своята възлюбена, ако тя мисли само за своята външна красота? Когато се ожени за нея, в скоро време той ще се разочарова и ще каже: „Не струва човек да се жени“. Така е казал английският реформатор Йоан Веслей³¹ три дена след женитбата си: той се оженил за една красива американка, но скоро се разочаровал – защо? Свещта ѝ не била запалена. След време при него дошъл един млад момък за съвет – влюбил се в една добра християнка и решил да се ожени за нея. Йоан Веслей му казал:

– Не те съветвам да се жениш за нея. Тя може да живее добре с Христа, но не и с теб.

– Защо?

– Твоята свещ още не е запалена.

Някой ме пита: „Да се ожения ли?“; не бързай – докато свещицата ти не е запалена, не се жени.

Сега аз разглеждам женитбата като материална форма на робство. Старите, които са минали през това робство, казват: „Хайде да турим в тази дупка и младите, за да видят какво значи женитба“. Майката и бащата не казват на сина и на дъщеря си, че трябва да запалят свещиците си, но им говорят за женитба, за щастлив живот, за разходки с автомобили и файтони. Когато се ожени, дъщерята казва

на майка си: „Мамо, тежка била тази работа“. – „И моята е такава – баща ти е с тежък характер, не гледа добре къщата и т.н.“ И това са благочестиви хора, които говорят истината. Те казват: „Трябва да оженим синовете и дъщерите си, за да познаят живота“. Павел казва: „Ако може, по-добре е човек да не се жени“; казвам: човек, на когото свещицата не е запалена, по-добре да не се жени – няма защо сляп слепи да ражда, няма защо безумният безумни да ражда. Казват: „Това е анархистично учение“; според мен по-големи анархисти от сегашните хора няма – те са анархисти по отношение на Бога и на Разумния свят. Ние сме хармонисти, а не анархисти – ние нагласяваме хората. Как се нагласяват? Като запалим свещиците им. Следователно дезакордирания може да нагласиш само когато запалиш свещицата му.

„Свети на всички, които са вкъщи“ – само с тази свещица човек дава правилна преценка на всички явления, на всички отношения между хората. Новата светлина на човешкото съзнание дава възможност да се преработват старите елементи в техния живот, както растенията преработват задушливия въглероден двуокис. Новата светлина може да преработи всички грехове и престъпления на хората – да преработи цялата карма на човека и от нея да извади сокове за Новия живот. Аз мога да направя опит в това отношение, за да видите как става това преработване, но мястото не е подходящо; за такъв опит се изисква абсолютна хармония, да няма никакво противодействие отвън. В скоро време ще направим този опит – ще ограничим света в неговите лоши прояви; с други думи казано, ще вържем дявола – ще вържем не само големия дявол, но и всички малки дяволчета, които му служат. Няма да ги вържа аз, но предсказвам какво ще стане.

Чрез Хамлет Шекспир се запитва: „Да бъда или да не бъда?“. И вие се запитвате: „Да бъда женен или да не бъда женен?“. Ако свещицата ти е запалена, ожени се – ще родиш дете, което ще носи Новата светлина в ума си. Хора, на които свещиците горят, не умират. – „Да се ожени ли дъщеря ми?“ Ако свещицата ѝ е запалена, нека се ожени. Изобщо хора, които живеят с Новата светлина, не умират – те само събличат старите си дрехи и минават от един свят в друг, те не се нуждаят от гробове, нито от паметници.

Време е вече да си служите с Новата светлина на съзнанието. У някои свещицата е запалена вече и свети. Без тази светлина не може да разберете величието на Живота, неговия смисъл, както и сегашните ви отношения и връзки към миналия и бъдещия живот. Като знаете това, вие търсите някой отвън да запали свещицата ви, да ви спаси. Когато дойде Христос, той сам ще запали вашите свещици и ще каже: „Така да светне свещицата ви, че да прослави делата ви пред Отца вашего“. Какви ще бъдат делата? Като срещнете болен, няма да търсите лекар, но с поставяне ръката си над него той веднага ще оздравее; когато срещнете сляп, ще турите ръката си на очите му и той ще прогледа. Аз бих развързал краката на всеки хром, който е готов да запали свещицата си; бих отворил очите на всеки сляп, който е готов да запали свещицата си. Не са ли готови да приемат Новата светлина, хромият ще си остане хром, а слепият – сляп. Кого оживява Христос? Този, у когото Божественият ум свети. Всички, които бяха готови още във времето на Христа да запалят свещиците си, станаха на краката си и оживяха.

Мнозина идат при мен с молба да помогна на някой болен или сакат; досега нищо не съм отговарял, но сега казвам: идете при сакатия, при слепия и ги запитайте готови ли са да запалят своите свещици. Ако са готови, и аз съм готов да им помогна: ще развържа краката на сакатия и ще отворя очите на слепия. Когато ме слушат, лекарите ще кажат, че това е лъжа; нека направим опит, за да видят кой лъже. Доведете при мен слепия, който е готов да запали свещицата си, за да направим опит с него – ще пипна очите му и той ще прогледа. – „Тогава няма да има слепи и сакати хора.“ Няма да има, наистина, но и в тази наука има изключения – не всички слепи могат да прогледат и не всички хроми могат да проходим. Само чистият в мислите и желанията си може да прогледа и проходи, само свободният от връзките на миналото може да прогледа и проходи. Човек трябва да се очисти и да се освободи от ония връзки, които го ограничават.

Като говоря така, мнозина ме запитват: „Кажи истината направо – по кой начин можем да се очистим и освободим?“. Наистина, аз често прикривам истината – вие ме

критикувате за това. Питам: защо и вие криете сладките неща, каква е целта ви? Искате да ги запазите. На същото основание и аз пазя Истината – тя не трябва да се дава в ръцете на децата. Истината, с която всеки ден правя опити, никога не ме е излъгала, всичките ми опити са сполучливи. Тя е началото на бъдещия велик Живот, който иде на Земята – тя ще освободи хората от ограниченията, в които сега живеят, и ще ги направи доволни. Когато срещне гладния, тя не го премахва от пътя си, но го задоволява. Какво прави бременната жена? Тя търпеливо чака деня на освобождаването си. Не може ли да хвърли детето си? Може, но тя не постъпва така. Следователно дайте условия на гладния да не гладува, на жадния – да не страда от жажда, на слепия – да поумнее и да прогледа. Условията на Живота трябва да се подобрят – да станем проводници на Новия живот, на Новата светлина.

Често лекарите изпадат в противоречия, не знаят как да помагат на болните. Викате един лекар, втори, трети и всеки дава различни лекарства – и тримата са на различно мнение, не могат да се съгласят. Викате консулт от пет-шест лекари – всички дават мнението си, докато най-после болният замине за другия свят. Каквото са лекарите за болните, такова са обществените за обществата и народите: те определят диагнозата на обществото, дават му лекарства, създават различни закони, докато най-после настане пълна анархия и разлагане. Ще кажете, че България трябва да се освободи; преди четиридесет години тя се освободи, но оттогава досега ѝ се наложи един дълг от двайсет милиарда лева. Как мислите, нормално ли е вървял животът на българите, какво спечели България? Най-умните българи взеха властта в ръцете си, но България пак не се оправя – този убиха, онзи убиха, изпочупиха главите си. Ще кажете, че този или онзи бяха вълци, нападаха стадото. Възможно ли е една и съща майка, България, да роди и вълци, и овце? – „Еди-кой си е анархист.“ Как е възможно да бъде анархист? Ако това е възможно, тогава приемам да има българи от рода на вълците, на тигрите, на лъвовете, на змиите, на пиявиците, на конете и т.н. – при това положение всички противоречия са възможни. Обаче щом казвате, че сте българи и произлизате от една и съща майка, между вас

не трябва да съществуват никакви противоречия. Казвате, че сте трудолюбиви хора, но съседите ви не могат да ви оценят; тук е мястото на българската поговорка: „Жени ме, мамо, надалеч, да мога да се хваля“.

Питате коя е причината за противоречията между българите. Тяхната свещица още не е запалена. Аз съм правил цели единайсет години измервания и изчисления върху главата на българина¹⁵, но ще ги изнеса, когато дам доклада си за българите. Аз съм правил наблюдения и изучавания върху всички народи и мога да се произнеса за тях – мога да кажа какъв е българинът, англичанинът, французинът, ако не с абсолютна точност, с разлика една единица до абсолютното. Българинът се нуждае от Божествена светлина. И като вижда невежеството си, той не е готов да признае, че не знае.

Един българин се хвалел на своите съселяни, че знаел добре турски (това било в турско време). Случило се един ден да посети селото им турският аянин. Селяните го посрещнали добре, но като не знаели турски език, не могли да го разберат какво иска. Дошло им наум за техния съселянин, който казвал, че знае турски; извикали го като преводач на аянина. Турчинът му казвал нещо, а българинът слушал. Селяните го запитали:

- Какво вика турчинът?
- Дояло му се риба.

Селяните веднага се пръснали из селото да намерят хубава прясна риба за госта. Дали рибата на съселянина си, той да я занесе на госта. Като видял, че му носи риби, турчинът го запитал:

– Подиграваш ли се с мен? Ще ти дам да разбереш кой съм!

Той набил добре българина.

- Защо те би турчинът?
- Защото го наддумах.

Не е така, турчинът му искал едно нещо, а селянинът му донесъл друго – много просто, не го разбирал, не знаел езика му.

Казвам: така става и със сегашните християни – ти им искаш едно, те носят друго. Хората се нуждаят от запалени свещи – щом свещите им се запалят, работите им ще

се наредят добре. Новата светлина трябва да се използва както от индивида, така и от семейството, и от обществото. Днес светът се нуждае от запалени свещи. Англичанинът минава за честен, а българинът се отличава със своята искреност – той казва мнението си за човека право в лицето му; после казва: „Изнесох нещата както са в действителност, не скрих истината“. Добре е да кажеш истината на човека, но да знаеш как да я кажеш, как да я посадиш. Какво ще стане със семката, ако я посадиш много дълбоко? Няма да изникне. Значи, ако кажеш истината, кажи я навреме и на място – посади семката на такова място и толкова дълбоко, за да изникне навреме и да принесе своя плод.

И тъй, съсредоточете всичкото си внимание към придобиване на Новата светлина. Когато Христос проповядвал на хората добър живот, Той имал предвид онова гориво, необходимо за поддържане сегашния живот на хората. Само чрез добрия живот, чрез Новата светлина човек може да се освободи от наслояванията на своето минало. Новата светлина няма да бъде вече под шиник – трябва да дойде някой отвън, да вдигне шиника, да тури свещта на светилника, за да свети на всички, които са вкъщи. Когато се казва, че някой обърнал даден човек към Бога, това значи, че вдигнал шиника, под който била запалената свещ – друго обръщане не съществува. Казваш на някого: „Аз те обърнах“; това е крив превод – никой никого не може да обърне. Според мен само умрелият се обръща, а не живият: когато умре някой, близките му го обръщат на една, на друга страна; живият сам се обръща.

Христос казва: „Така да просветнат лицата ви, че който ги види, да прослави Господа“. Сега, колкото скърби и страдания да имате, вгълбете се в себе си и вижте какво можете да направите за тази малка свещ – направете опит с нея, за да видите как може да я увеличите. Първо направете опит с паяжината, за да видите от колко нишки може да оплетете едно здраво въже за връзване на воловете. Броили ли сте от колко нишки може да се оплете такова въже? Ще кажете, че това е трудна работа; ако това е мъчно, колко по-мъчно е Учението, което ви проповядвам. Дълго време ще сновете, дълго време ще сричате, докато започнете да говорите и четете, докато разберете Истината. Аз ли трябва

да внесе Новата светлина във вашия ум, или вие сами трябва да я възприемете? Трябва ли след това да ви обяснявам какво нещо е Светлината? Щом Светлината проникне в ума ви, вие знаете вече какво представля тя. Казвате: „Ученият е определил какво нещо е светлината, няма защо ние да я обясняваме“. Колкото бабата, която бабува на родилката, ражда, толкова и ученият дава обяснения за Светлината. Учените са определили с колко милиона коли и за колко време иде светлината от Слънцето до Земята, нищо повече не са определили; сама по себе си Светлината не може да се определи. Казвате, че тя прави известен брой трептения в секунда, но тия данни от гледището на Новата наука не са точни. Дойдете ли до новата теория за Светлината, сегашната наука ще се обърне с главата надолу, вие ще изгубите компаса на своя живот и ще кажете: „В какво да вярваме сега?“. Отговарям: старото да стои на мястото си. Стремете се към Новото. Знаете вече какво представлява светлината, знаете колко трептения прави в секунда, знаете, че във всяко трептение има едно повдигане и едно спадане. Обяснете си от гледището на Новата наука причината за трептенията на Светлината, както и причината за всяко повдигане и спадане в тях.

Трептенията се дължат на известни съпротивления в Природата. Според един английски учен етерът е грапава плоскост; ето защо светлината, като минава през него, ту се повдига, ту спада – така се образуват нейните трептения. Това е хипотеза; и без нея и хората, и животните знаят какво нещо е светлината. Тя прави предметите видими, ясни, тя разкрива нещата пред човешките очи. Що се отнася до светлината, всеки има опитност, знае какво всъщност е тя. Виждаш един човек и казваш: „Той има такива очи, такъв ръст, такива ръце и крака“ – описваш го; по описанието познаваш този човек, обаче когато умре, той оставя всички свои органи на физическия свят и ти не можеш вече да си го представиш. На същото основание казвам: Светлината съществува в нашия ум благодарение на известен брой трептения, обаче тя съществува и без тези трептения – тя се проявява и по друг начин, вън от физическия.

Сега да се върнем към Светлината, която се проявява чрез човешкия ум. Тази Светлина придава мек, ясен,

чист израз на очите, тя придава красота и приятност на устата. Без нея човешката уста е лишена от магнетизъм, от жизненост – такава е устата на прокажения, на болния от неизлечима болест. Опасно е ръкуването с такива болни, опасни са и погледите им. Хората страдат от устата, ръцете и очите си – те се заразяват от тях.

„И постави свещта на светилника да свети на всички“ – защо трябва да свети тази свещ? Да покаже на всички хора как трябва да живеят. Христос даде пример за това на Своите ученици, на първите християни. Първото Христово учение се изгуби, поради което днес хората се обръщат към Бога, но не се спасяват. В Америка се държи статистика колко хора годишно се обръщат към Бога; те се обръщат към Бога, но след няколко години отново се връщат към старото – някой се отказал да пие вино, но след пет-шест месеца отново пропилил. За да обърнеш някого, трябва да запалиш неговата малка свещица – той се обръща към своята душа, т.е. към центъра на истинското, вътрешно привличане. Малката вътрешна Светлина ще моделира органите на нашите сетива, с помощта на малката свещица лесно ще се освободите от своите лоши навици. Има цветя в Природата, на които миризмата е в състояние да ви освободи от някои лоши навици: достатъчно е да погледнете известни краски на цветята в определени часове на деня, за да стане преустройство на вашия ум – тези краски действат по магически начин, правят човека по-мъдър. С години те очакват посещението на хора със запалени свещици; щом ги посетят, те им казват: „Ние можем да ви поверим благословието, което Бог ни е дал“.

Божие благословение не иде отвън, то е скрито в самата Природа – в камъните, в растенията, в изворите, във въздуха и светлината. Има скъпоценни камъни, силата на които и досега е скрита от хората. Отвън камъните изглеждат прости, но силата им е вътре; ако носите такъв камък в себе си, ще бъдете здрави и разположени. Камъкът доброволно ще ви предаде своята сила – защо? Защото свещицата ви е запалена. Има извори в Природата с особени качества, които и учените още не познават; който пие от тези води, лесно се справя с болестите си. Когато Христос казал на самарянката, че ще ѝ даде да пие от живата вода,

за да не ожаднява никога, Той имал предвид вода с особени свойства – това е велика истина. Питате къде е тази вода. Аз ще ви питам: „Запалена ли е вашата свещица?“ – „Запалена е.“ Ние ще ви поставим на изпит, за да видим вярно ли е това, което казвате. Ние вярваме на хората, но законът ни изисква да подложим всеки човек на изпит, да го прекараме през най-ситното сито, за да изкараме всички дяволи от него. Само така ще проверим какви сили се крият в него; така той ще направи разлика между живота на своето минало и сегашния си живот. Разликата ще бъде грамадна, както между живота на свободния човек и впрегнатия вол. Вие сте впрегнати волове, а казвате, че сте свободни – не, още не сте свободни. В Новия живот отношенията между хората ще бъдат съвсем други – тогава ще бъдете истински човеци. Ще ме извините, но аз не ви наричам още истински човеци; аз нарушавам вашата етикеция, като казвам, че не сте още човеци – стари човеци сте, но не и нови. Новият човек отваря очите на слепия, намества краката на хромите, помага на бедните – той е най-добрият служител на човечеството. Новият човек не носи диплома си отвън – той никъде не учи, не свършва никакво училище, но навсякъде го поставят на изпит. Когато дойде при мен, той казва: „Аз съм специалист“; щом е така, ще ти дадем една трудна задача – той решава задачата правилно. Всяка задача представлява известен изпит – започва с изпит и свършва с изпит.

Казано е в Писанието: „Повярвай в Господа Исуса Христа и ще бъдеш спасен ти и домът ти“; превеждам стиха: Запали в твоя ум малката свещица на Господа Исуса Христа, за да бъдеш спасен ти и домът ти. Христос казва: „Аз съм виделината на света“; значи щом малката ти свещица е запалена, ти носиш Христа в себе си, ти си едно с Него, мислиш като Него – в това е смисълът на Живота.

„Повярвай и ще бъдеш спасен ти и домът ти.“ Нека вярата остане за старите времена. Аз не отричам вярата, но говоря на Новото човечество и казвам: имайте ума на Христа, носете запалена малката свещица. – „Какво ще стане с нас?“ Ще стане това, което досега никога не е ставало. Мнозина казват: „Чудно как ни насърчава този човек – той иска да ни плаши, да ни измами, но ние не се лъжем“. Как ще ви мамя, когато вие сами сте измамени. Аз виждам вашите

скъсани дрехи, вашите празни каси; да мисля, че имате знания – нямате, да имате собствена къща – нямате. Вие сте робини на смъртта, която всеки ден одира кожата ви и прави от нея цървули. Не сте културни хора. Днес вие се нуждаете от човек, който може да вдигне шиника, за да остави свещта свободно да свети. Вдигне ли се шиникът, в продължение на десет-двайсет години ще имате нова култура, както житото, което израства и узрява за няколко месеца.

Сега, ще ме извините, че говоря малко строго! Искам да се освободите от вашите опаковки, за да остане само гъпката. Не прави ли същото и светлината? Тя удря върху гъпките на растенията, за да излезе цветът. Вие не чувате нейните удари, но знаете ли какви удари причинява тя? Ударите, която тя произвежда върху гъпките, са силни – те спасяват положението им, те разтварят цветовете. Ударите на Светлината изхвърлят лошото навън, а изкарват Доброто отвътре. Следователно дойде ли Божествената светлина върху човека, тя ще изкара лошото от неговия ум навън и ще отвори път на Доброто, което се крие в душата му.

Искам да коригирам израза, с който си послужих: казах, че не сте човеци – какво разбирам под тези думи? Че не сте се проявили като човеци. И житното зърно, докато е в хамбара, не е проявено; щом се посее, ще се прояви. Също и вас като ви посеят, вие ще се проявите като човеци. Друг е взел вашето богатство, друг владее вашия ум – заложен е някъде вашата душа. Когато се проявите, ще кажете: „Искам да си откупя всичко, което съм заложил, искам да си взема богатството, което Баща ми е дал“. И сега, когато се върнете по домовете си, потърсете богатството си; не чакайте да умре вашият земен баща, но го хванете за врата и му кажете: „Татко, в теб е заложено моето богатство – моя ум, моето сърце и моята душа, искам да ми ги върнеш“. Кажи и на майка си: „Мамо, в теб е заложено моето богатство – моя ум, моето сърце и моята душа, искам да ми ги върнеш“. – „Почакай малко, когато се жениш, ще ти ги дадем.“ – „Не, аз искам сега да ми ги дадете, сам ще се женя.“ Казвам: иде Новата светлина, която ще видоизмени отношенията между хората, ще създаде нови отношения.

Ние няма защо да се занимаваме с нисшите животни – ще ги оставим настрана; няма защо да изстребваме

гъсениците – намерете начин да не се размножават чрезмерно. Един познат ми разправяше, че чел някъде за нови открития на учените: един учен намерил начин за съствяване на микробите, докато се превърнат във вещество за приготвяне на различни украшения, главно колани за жените. В бъдеще жената ще носи колани от микробите на най-страшните болести; нека след това се опита някой мъж да оскърби жената – тя ще му каже: „Знай, че мога да те ударя с колана си“. Според мен учените са на прав път – вместо да се мъчат хората и да страдат от холера и чума, по-добре нека използват тези микроби в услуга на човечеството. Новата положителна наука ще впрегне злото на работа. Ще кажете, че само учените могат да свършат тази работа; не, всеки човек може да впрегне микробите на работа.

И тъй, трептенията на Новата светлина ще слязат в ниските области на човешкия живот и веднъж завинаги ще освободят хората от пертурбациите, на които всеки ден се натъкват. Наистина, можем ли да се освободим от тези условия? Който има запалена свещица, лесно може да се освободи. Аз мога да запаля свещицата на всеки човек – достатъчно е да драсна една клечка кибрит, за да запаля тази вечно горяща свещ. Някои хора и досега държат запалената си свещ под шиник; обаче Христос казва, че умният, който сам е запалил свещта си, никога не я туря под шиник. Учените казват, че запалените свещи са новите идеи, които ще преобразят света. Нека проблесне Светлината на тези идеи!

Казвате: „Като отидем на онзи свят, там ще научим всичко, там ще разберем Истината“. Ако на Земята не се стремите към Истината, и в другия свят няма да се стремите; ако тук имате стремеж, и в другия свят ще се стремите. Следователно колкото и да е слаб стремежът ви към Истината, приложете го, докато сте на Земята. Търсете Истината – бъди готов за най-малкия скъпоценен камък да продадеш всичко. Готови ли сте и вие да продадете всичко, за да купите тази малка свещица? Казвате: „Да оженим децата си, поне така да ликвидират със своята карма“; не се занимавайте с кармата – две хиляди години все с кармата си ликвидирате и още не сте ликвидирали. Друг ще ликвидира вашата карма, друг ще разреши този въпрос. Питате: „Дали е узряла вече кармата ни?“. Тя е узряла и презряла

даже – това всички трябва да знаете. Ако чакате още петдесет години да узрее кармата ви, вие сте загубени – вашата еволюция ще се спре, така ще изгубите благоприятните условия за развитие. Няма време за отлагане – ликвидирайте още сега. Изхвърлете въвн от себе си всяко съмнение, всичко отрицателно. Намерете свещицата и я запалете – тя ще внесе във вас новите идеи.

Христос казва: „Като дойде Духът на истината, той ще ви научи на всичко“. Божият Дух, който иде сега в света, ще внесе във всички Новата светлина. Кои всички? Които са готови да запалят своята свещ. Ще кажете, че тогава ще станат чудеса в света; тия чудеса са подобни на гласовете, които Илия чул в планината – така той разбрал как ще се подобри света и закрил лицето си. Какво означава закриването на лицето? Ликвидиране с този свят. След това Илия намерил Елисея, оставил му кожуха си и си заминал. Елисей, като взел кожуха на Илия, ударил реката и казал: „В името на Илиевия Бог ще премина реката“; Елисей се домогнал до закона, чрез който се уравновесяват противодействащите сили – дето минавал, всичко се нареждало добре благодарение на Илиевия кожух.

Когато се запали малката свещица, тогава ще чуете Божия глас. Тогава ще оставите кожуха си и ще закриете лицето си; това значи да възприемете Христовото учение и да кажете: „В името на Господа Исуса Христа ще премина реката“. Христос казва: „Отивам при Отца си и при вашия Отец“ – за кои се отнася това? За онези, на които свещицата е запалена. Христос каза на учениците си: „Идете в света, палете малките свещици и проповядвайте Моето учение“; обаче дойде после дяволът и изопачи Христовото учение – той вложи в него това, което не отговаря на Истината. Днес между християните има прости и учени, благородни и неблагородни хора. Истинският християнин е благороден, ако знае как да постъпва със своя ближен.

При един евангелски проповедник в Свищовско отишъл един беден селянин с молба да му се помогне. Проповедникът го приел в дома си, нахранил го добре и го поканил да си почине на едно меко, топло легло. Жената на проповедника останала крайно недоволна от мъжа си и попитала селянина:

– Кога дойде в това село?

– Днес.

– Хайде тогава, носи много здраве на селото си.

Понеже дрехите на бедния селянин не били чисти, проповедникът не бил готов да го задържи повече у дома си – той се страхувал от жена си.

Казвам: долу фалшивата аристокрация, долу фалшивото благочестие и благородство! Бих желал да има повече такива българи, какъвто е бил бедният селянин. В селата има повече такива българи, отколкото в градовете – те ще спасят България. Ако българите вървят по стария път, работите им няма да се оправят, обаче приемат ли Новото учение и запалят малката свещица, всичките им работи ще се оправят. Ако духовенството запали всички свещи на хората, контрибуцията ще се стопи изведнъж. А сега те първи са недоволни, първи мърморят против неправдата. Достатъчно вече мърморене – не произнасяйте името на Господа напразно, не говорете за пари. Казано е: „Горко на онези проповедници и духовници, които работят с пари“. Ако свещениците не запалят свещите на хората, ще дойдат простите хора – те ще ги запалят. Но тогава няма да има свещеници – народът ще изпълнява службата и на свещениците, и на проповедниците, и на учителите; това ще бъде наказанието им. Всички ще проверите думите ми, ще разберете право ли говоря. Кажете това на свещениците и проповедниците; ако не ме послушат, ще сменя всякаква отговорност от себе си – отсега нататък Господ ще им говори. И вие ще говорите на себе си, няма аз да ви говоря.

Сега аз искам от вас Чистота. На мнозина не харесвам работите. Много от вашите прояви не са похвални и заради вас се сипят много хули върху мен. Аз отблъсквам всякаква отговорност от себе си – няма защо в мое име да се вършат престъпления. Който иска да служи на някого, да служи на живия Господ, Бог на всички народи, Бог на Любовта. Служи на душата си, служи на своя ближен. Аз нямам нужда да ми служат. И Христос казва: „Нямам нужда от вашите свещи, от вашия тамян, няма нужда духовенството да се облича в тези скъпи одежди в Мое име – нека всеки подаде ръка на брата си и заживее в Любов и Истина“.

Казвам: ако българите, както и всички останали народи, не приемат Новото учение, което сега им се проповядва,

никакво бъдеше не ги очаква. Помнете: всеки дом, който не приеме Новото учение, няма бъдеще; всяка партия, която не приеме това Учение, няма бъдеще; всеки, народ, който не приеме това Учение, няма бъдеще. Всички трябва да приемат Учението на Любовта, Правдата и Истината не по форма, но вътрешно – да заживеят като братя, като чада на един Баща.

Като говоря строго, не мислете, че се карам на вас. Казвам ви да запалите своята свещ, да дадете място на живия Господ в себе си, да опитате Неговата благодост. Бог не е такъв, какъвто Го проповядват. Колкото съм ви говорил за Господа, не съм засегнал даже една милионна част от Неговата благодост. Велик е Господ в своите действия – Той е жив, Той ще оправи света. Не се противете на великата Истина, която иде в света. Бъдете като житното зрънце – използвайте Светлината и Топлината и Бог ще ви благослови. От вас се иска духовна Чистота – да се освободите от всички раздори и недоразумения помежду си. Мъже и жени – всички трябва да бъдат чисти. Това не значи, че те не трябва да ядат и пият, да нямат желания; може да имаш удоволствия, но законни, от които и ти, и обкръжаващите да сте доволни; ако се срамуваш от това, което правиш, не го прави. Прави всичко съзнателно, чрез закона на жертвата; това не значи да живееш като калугер, но по закона на Свободата, както живеят Ангелите – това е живот в хармония.

Желая ви да получите благословението на живия Господ – нека Той ви ръководи, нека Той ви учи.

Сега, давам ви почивка за четири-пет месеца. През това време ще проповядвам на себе си, а Бог да ви учи. Ще отида за малко време сред Природата, за да правя научни изследвания. В София има много проповедници, може да отидете да ги слушате; не казвам, че само мен трябва да слушате. Свободни сте да ходите дето искате – на театър, на концерт, на разходка – дето сърцето ви тегли. Ние не туряме преграда на пътя на хората, не ги ограничаваме, оставяме ги свободни.

Сегашните хора трябва да поплачат малко като деца-та. Дъжд е нужен на света. Когато мине и замине дъждът, всичко ще се нареди добре.

9 май 1920 г., София

ДЕСЕН И ЛЯВ ПЪТ

Предметът, върху който има да говоря, е важен. Употребявам думите *ляв и десен път*, защото няма други пътища. Десен и ляв път са величини. По левия път е слизането, а десният път е пътят, посоката, по която става възлизането, изкачването.

Всичко в света е продукт на човешкия Дух. Човекът е в началото на своето развитие. За да можем да разбираме една негова мисъл, която се влива в света, трябва да се освободим от всички посторонни мисли.

Бог, когато е създавал света, турил е в един котел Силата, Мъдростта, Славата и почивката. От Силата се родило насилието, от Мъдростта се родили знанията, от Славата всички започнали да се стремят в разни посоки. На дъното на котела останала почивката – Бог я задържал за Себе Си. В света няма почивка – трябва да отидем при Господа, за да почиваме.

Двама руски банкери се басирали за три милиона рубли: единият да престои четиринадесет години арестуван в една стая. Според баса той чел много книги и най-после започнал да чете Евангелието. След като го прочел, рекъл си: „Намерих смисъла на живота – смисълът е в свободата, в свободното развитие“. Оставало му само един ден, за да изпълни четиринадесет години. Написал записка, че излиза от затвора двадесет и четири часа по-рано, че се отказва от трите милиона рубли, защото не е в тях щастието, и избягал през прозореца. Другият банкиер, с когото се бил басирал, за да не даде трите милиона, решил да убие през нощта затворения и да спаси парите си; влиза в стаята през нощта, но намира само оставената записка.

От осем хиляди години светът е в непрекъсната борба – даже и между най-малките животинки. Съвременните хора казват, че животът е борба. В борбата е животът – това е един необходим импулс за него. Раждали са се Велики Учители, за да дадат насока на живота. Такъв Учител е бил Христос. Сегашните християни още не са се спирали върху Христовото учение.

Полевия път човек е слизал към сърцето. Обсебването е станало от неразумни сили, които не са се подчинявали на ума. Хората вярвали, че идели от Бога и отивали към Бога. Важен въпрос откъде идем, защо сме дошли и къде ще отидем. Земята е училище, където ще научим съвременните закони. В света има четири положения: подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свръхсъзнание. В Природата има закони, които съществуват и могат да премахнат всички пречки в нашия живот – само една магическа дума може да премахне страданията на цял един народ. Цялата Природа е като един жив организъм.

Духовният свят е свят, в който Разумните същества владеят всички закони и са господари на смъртта. Смъртта е преминаване от един стадий в друг, от една по-проста форма в друга, по-сложна. Няма нищо по-съвършено от човешкия мозък – той е мястото, където се развиват всички мисли, чувства и желания.

Онзи, който не работи по левия и десния път на своя Живот, е осъден на страдания. По десния път се раждат героите. За да бъде герой, човек трябва да слиза по левия път и да се качва по десния. Един народ колкото по-много герои има, за да се самопожертват, толкова по-много блага ще има той.

Никой не може да ограничава нашата мисъл, но и ние не можем да избегнем последствията от нея. Например параходът *Титаник* потъна благодарение непредвидливостта на инженерите – липсваше му необходимата сила, за да се бори с морските пречки. Идеи могат да дадат и най-малките деца.

Левият път е развиване на нашето сърце – от него произтичат всички благородни чувства. Мойсей казал на евреите, когато отидат в Обетованата земя, да не закачат хората, които са в нея. Евреите не послушали тая Божия заповед, дадена чрез Мойсей, и пострадаха. Жените са левият път, мъжете са десният път; жените са потенциалната енергия, мъжете са кинетичната енергия. Жените трябва да изучават закона на левия път, мъжете – на десния; когато двата пътя се пресекат, ще дадат волята – децата. Те са стимулът за всички благородни подбуждения – бащата и майката възлагат на децата своята надежда.

Затова и Христос казва: „Оставете децата да дойдат при мене“. Под деца Христос разбира Божествения път. За този път са потребни няколко качества. Първо, да разпознаваме Добро от зло – кои подбуждения са прави и кои са неправи; за достигане на тая мярка потребен е контрол в нашия ум – всякога трябва да сме положителни в нашата мисъл. Второто качество е да бъде човек издръжлив, постоянен; който не е издръжлив, той ще изгуби – който човек е издръжлив, победата е негова; такъв издръжлив народ е английският. Трето качество, потребно на човека, е Вярата – това е качество на човешкия ум, а съмнението е червей за него; Вярата разбира и опит – ще опитам един човек дали е готов да се жертва за мен.

Двама приятели тръгнали на разходка из гората. Единият се хвалел, че бил готов в името на приятелството да стори всичко, за да го спаси. Появила се една мечка и този, който се хвалел, че е готов на самопожертване, бързо се покатерил на едно дърво. Вторият легнал на земята; мечката дошла, пообиколила го, помирисала го, после се допряла до ухото му се и си заминала. Слязъл от дървото приятелят и го попитал: „Какво ти каза мечката?“. Той му отговорил: „Друг път с такъв приятел да не тръгваш на път“.

Десният и левият път са двата необходими принципа, двете условия в Живота. Сега българите са на кръстопът. На българския народ са потребни издръжливост и Вярa. Природните закони са неумолими; страданията на българския народ не са се още свършили, но това не трябва да ви обезпокоява. Майката носи в утробата си девет месеца своя плод и се жертва за рожбата си, защото вярва, че тя е носител на Любовта. А след нея иде Мъдростта – Любовта без Мъдростта и Мъдростта без Любовта не могат. Децата пък са носители на Истината.

Каквито закони съществуват за човешките същества, същите закони са и за Природата. Отсега нататък хората трябва да цъфнат. В Слънчевата система има нов елемент – това е одухотворението. Целият живот е наричан и обозначен върху човека: например носът е олицетворение на волята, ума, Мъдростта – това се доказва от формата, линиите и големината на носа. Хората трябва

да работят в левия път с Любовта, в десния – с Мъдростта, а в правия път – с волята, с Истината. Индивидът е едно условие за народа, а един народ е условие за индивида. Мисълта е едно отражение на велики принципи в Живота. Всички трябва да разбират законите на света и тогава само ще създадем един живот на благоденствие. Ние сме слуги на Живата Природа – тя щедро ни възнаграждава, но и неумолимо е възискателна.

Любовта е една велика Сила, на която нищо не може да противостои – всичко се подчинява на нейната Сила. Там, дето Любовта влиза, зло не влиза и там, дето Любовта не влиза, злото не излиза. Където има Светлина, лекар не влиза; дето няма Светлина, лекарят не излиза.

Когато ядем много, мислим, че ще се оправим, но ако има стрихнин в храната? В Делиормана един орел ял от мъртва овца, поставена за тровене на вълци. След като се наял и почувствал отровата, започнал да се търкаля по земята, повърнал отровеното месо и хвъркнал към гнездото си. Има мисли, чувства и действия, които тровят нашия организъм. Отровната храна трябва да я повърнем, както онова месо, изядено от орела. Не можем да насърчаваме себе си със страхливост, а само с геройство. Болестите произтичат от храната, която възприемаме – не разбираме условията на Живота, които Природата е определила. Същият закон е за ума, сърцето и душата. Йогите например имат правила в живота: за засилване на кръвоносната система пият вода на глътки, а за засилване на нервната система се излагат на Слънце.

За нашето развитие Вярата е необходимо условие – Вярата е потребна за всеки човек и за всички професии. В себе си всеки трябва да вярва, че това, което говори, е вярно. Не пускайте в ума си една мисъл, която не е проверена, в душата си – нищо, което не е проверено. Лесно се цапа, мъчно се чисти.

Ще ви приведа примера за двете съседни царства на есперзите и мензите. Те били в постоянна вражда помежду си заради лошите отношения между двамата им царе. Мъдреците предrekli, че синът на царя на мензите ще пострада на двадесет и първата си годишна възраст, затова посъветвали да го изпратят при един овчар в царството

на есперзите. На двадесет и първата си година, когато пасял овцете в една планина, царският син вижда, че отдалеч идва една мома на кон с двама пазачи. Тя слязла от коня, започнала да бере цветя, радвала се на Природата, защото я обичала. Изведнъж царският син забелязал, че една змия ехидна ухапала момата по лявата ѝ буза. В миг той решава да ѝ помогне, хвърля се към момата и започва да изсмуква отровата. Пазачите, като видели това, помислили, че той напада момата и с лък го прострелват в дясното рамо. Стрелата била отровна; момата забелязва това и бързо изсмуква отровата от рамото му. Така и двамата се спасяват един друг. Познали, че един без друг не могат, те се оженили и заживели в блаженство.

Това са двата пътя – Любовта и Мъдростта, лявата и дясната страна, левият и десният път. Жените трябва да изсмучат тая обществена зараза, която прояжда всичко. Някои се бият; бъдете герои, защото на страхливците не се дава Небето. Паметници за добри мисли, чувства се дават на героите.

Къде сме били по-рано и къде ще бъдем – това може да се определи. Всички велики хора са определяли положението на един народ – те са предвиждали всичко като ясновидци. Един народ има нужда от проповедници, свещеници, учители, политици и прочее, но всички трябва да бъдат чисти в дела, мисли и желания.

Какво приложение има Питагоровата теорема в живота? Сборът от квадратите на ума и сърцето дава човешката воля на квадрат: $a^2 + b^2 = c^2$, т.е. сборът от квадратите на двата катета дава квадрата на хипотенузата. Следователно умът и сърцето трябва да вървят заедно. Волята всичко може да направи; нейната функция може да се определи накратко така: волята може да контролира ума и сърцето.

Всичко в Природата е в тясна връзка. И за човека може да се каже какъв е, както и за животните. Джамбазите много точно определят животните, като ги пипнат, погледят, оглеждат ги отвън, преценяват зъбите им и прочее. Левият път е пътят на Любовта, десният път е пътят на Мъдростта; когато ги съединим, ще получим третия път – пътя на волята. Левият път е линията отзад на главата ни; десният път е линията отпред на главата, пред челото ни.

Сега, да завърша моята беседа. Привеждал съм и друг път тоя пример: един млад българин се условил при един стар грънчар да учи занаята. Учил го три години, накрая се отделил от своя майстор, за да бъде самостоятелен. Започнал работа, обаче всичките му грънци се пукали. Върнал се наново при майстора си и го запитал защо се пукат грънците му. Започнал да работи наново като чирак и тогава видял, че майсторът, щом извади гърне от пещта, духвал с уста в него: *ху* – така грънците не се пукали. Значи всичкото изкуство и сила, за да не се пукат грънците, се е състояло в това *ху*. Грънците са тялото; пещта са негодите и страданията, които имат всички, които се пекаат – без тях няма повдигане. Грънците се пукат, защото не духаме, защото не сме в хармония с Божествения Дух. Майката духа на ръката си или на ръката на детето си и дава сила. Когато майката е бременна, трябва да си каже: „Ти, дъще, майка ще станеш – умна, работна, скромна“ – и ще се изпълни. Или да каже: „Ти, синко, баща ще станеш – умен, добър, честен, справедлив“. Сега ви казвам, че след пет години моята беседа ще получи своята цена.

Не се отчайвайте, бъдете смели. Ученикът не се отчайва от поправките на учителя върху слабото смятане. Ученикът си казва: „Ще се поправа“ – и поправа се. Американският проповедник Муди първоначално бил обуцар, но си рекъл: „Аз ще стана добър проповедник“. Работил върху себе си, постепенно успявал, въпреки подигравките на служителите си, и най-после успял да стане много добър проповедник.

Сега, ако четиринайсет души от вас приемат моята мисъл, аз считам, че мисълта ми е платена.

13 юни 1920 г., Сливен
Читалище „Зора“

ОТ МЕН ДА МИНЕ

И отвеща Симон Петър и рече: Ти си Христос, Син на Бога живаго.

От Матей 16:16

Ще ви прочета една част от 16-а глава от Евангелието от Матей. Ще говоря върху 16-и стих: *И отвеща Симон Петър и рече: Ти си Христос, Син на Бога живаго.*

От две хиляди години се разисква тоя въпрос – кой е Христос? Да се хвалим, че баща ни е богат, и да вършим волята му са две различни неща. Ако осиромашее бащата, ще вярваме ли в него? Ако бащата изгуби имането си, ще вярваш ли в него? В Христос вярваш, защото очакваш да ти даде сто хиляди лева. Във всички Църкви Христос не е разбран – ако Го бяха разбрали, щяха да приложат Неговото учение. Оня Христос, Който дава Живот, е друго нещо. Вярата подразбира всяка връзка и съединение с Бога – да имаш контакт с Живото Слънце.

„Ти си Христос, Син на Бога живаго.“ Христос отговаря: „Това човек не ти го е открил, а Бог Отец“. Онзи, който може да открива кой е Христос, не може да бъде плът и кръв. Момата, когато срещне любимия си, казва: „Той е“ – не са майката и бащата, които ѝ го откриват; това е любов на картошки, на такава кола не се качвам. Какво нещо е Христос? Той е една Топлина за развитието на човешката душа. За да се развива душата, трябва да има Светлина и Топлина. Христос е носител на Любовта и Мъдростта: Мъдростта е Знание, а Любовта е отражение на Топлината. Щом имаме тия два принципа, ние сме във връзка с Христос и ще Го разберем – само тогава ще сме свободни.

Сега казваме, че сме християни – що е християнин? Свещеникът казва: „Да отидем в църква, да запалим свещи, да кадим тамян и прочее“. Да сме християни значи да имаме знания, а да имаме знания значи да вървим по стъпките на Христа. Майстор е оня, който умее добре занаята си и го изпълнява. Всякой може ли да бъде християнин? Не – трябва да има знания, да държи дълбоко в себе си законите на Природата, да ги спазва и да знае да върви по стъпките

на Христа. Например милосърдие е да пожертваш целия си живот за Христа, а не да раздадеш имота си на хората и те помежду си да го изпият и изядат; милостта е да дадеш имота си като семе за плод и да го оползотворят.

Сега в Европа всички са християни, а дори един малък въпрос не могат да изгледят. Съвременните християни са с разгласени тонове, но всеки казва, че цигулката му е нагласена. Някой казва: „Аз съм християнин“ – с какво си започнал? – „С милосърдието, но не върви; с друга добродетел, но също не върви.“ Християнинът трябва да върви със закона за самопожертването. Християнството не е за светски галени деца, които искат да ядат и пият, но е за големи деца, които искат да работят за Баща си. Самопожертване значи да повдигнеш живота си. Христос казва: „Който изгуби живота си за Мене, ще го намери, и който го запазва, ще го изгуби“. Например имате жито в хамбара си и друго, което е посято на нивата – от кое се ползвате? От това, което е посято. Законът за самопожертването не разбира да загубим душата си, а да почерпим Сила. Жертва е да заколим едно агне, а самопожертване е да дадеш всичко от себе си или най-малко да направиш услуга. Росните капки не се ли самопожертват? Те падат като дъжд, като роса – човек я използва и нейните сили влизат в него.

Пътят за Царството Божие е отдолу: от Земята стават самопожертванията – от долу на горе се отива в Царството Божие. Корените на Христа са долу и Той казва: „Който не слиза при Моите корени, няма дял с Мен“. Сега хората се отказват от болните души, от сиромасите и прочее, а това значи, че бягат от Христа; затова са страданията на човеците – че не си помагат. Не говоря само за физически болните и страдащите; всеки трябва да се качи като разбойника на кръста, а това са страдания, мъки и неволи в света. Христос каза на разбойника: „Днес ще бъдеш с Мен в Царството Божие“, а то значи: „Ще бъдеш вече днес в Мене“ – това е Царството Божие.

Това, което в тоя свят ще извършим, то е за нашето повдигане. Не трябва да имаме никакви сенки над нашата глава – Христос ни учи да живеем на Светлина, т.е. с Божията Мъдрост и Любов. Няма по-добро учение от това да дадем един плод – това е плод от Дървото на Живота и той е плод за изцеление.

Един германски граф винаги се хвалел на своята годеница, че е готов да умре за нея. Един ден, когато били на разходка и преминали една река, нападнали ги на брега разбойници. Графът избягал, за да се спаси, а годеницата била спасена от лодкаря, който ги пренесъл през водата. На другия ден графът отишъл да поздрави годеницата си за избавлението ѝ; тя му казала: „Господине, втори път да не ти гледам вече гърба“. И Христос казва: „Гърба да не ви видя вече, ако не се самопожертвате“. Питат ме: „Ти какъв си?“. Казвам: „Никакъв“ – а то значи да изпълниш Волята Божия на Земята.

И друг път съм давал примера за двете царства, на есперзите и мензите. Ако това момък се беше замилил дали да спаси момата, или не, щеше да изпадне в грешка. Ако момата мислеше, че той е овчар, и ако се бе поколебала дали да го избави, също щеше да изпадне в грешка. Тия двама млади са изпълнили Христовия закон. И сега Христос иска да спаси света: ако жената, която е емблема на Любовта, туреше устата си на дясното рамо на мъжа, което е емблема на Мъдростта, не щеше да има разприавии във всяка къща. Така и тия две царства, които постоянно се карали, се примирили и заживели в мир и съгласие. Царството на мензите е царството на Мъдростта, т.е. Христос, когото прободоха с копие и изтече кръв и вода; ние трябва да изсмучем тая отрова от раната.

Христос не е отвлечено същество. Той е Същество, което влиза във връзка с всякого – всеки човек ще влезе с Него във връзка чрез ума и сърцето си. Казва Христос: „Ще живея във вас, Любовта и Мъдростта ще живеят във вас. И ще се изяви Истината – тя е изявената Божествена Любов, тя е плодът, който съвременният живот носи“. Та всички вие трябва да дойдете в съприкосновение с Христа. Сега се греете на огъня, но ще дойде ден, когато ще ви стане студено. Хората трябва да бъдат във връзка с Вечната светлина, с Вечното слънце – то е онова, което има да дойде в света. Да познаем Христос значи да изучаваме Неговото учение, а то значи да сме свободни.

Христос не може да се подчинява на други, освен на Бога. Казвате, че ще умрем от глад – всеки човек е умирал от глад, също баща ти и майка ти все от глад умират. Докато

хората не възприемат Христовото учение, не ще ликвидират със смъртта. Трябва да ликвидирате със смъртта и тогава ще бъдете истински господари и християни. Истинският християнин е господар на смъртта, нему не са потребни свещи, попове и кадилници – те са за светските хора. Истинският християнин не признава смъртта – преминал е от смърт към Живот. Старите евреи казват: „Заспа и отиде при отците си“, а в Писанието се казва: „И ще ги възкреси в последния ден“. Кой е последният ден? Той е денят, в който ти си станал истински християнин. Свещи палете – дайте на бедни и нуждаещи се. За да си християнин, трябва да си герой. Казва Христос: „Който не напусне баща, майка, мъж, жена, дом и имот, не е Мой ученик и нищо не ще получи“.

Един кафеджия чукал кафе в една чутура и на всеки удар казвал: „Хъ“. Минавал един човек и му казал: „Да станем ортаци, но ще делим наполовина – ти ще чукаш, аз ще казвам хъ“. Продали кафето и когато трябвало да делят, кафеджията отказал да даде половината. Отишли при съдията и кадията отсъдил: „Да вземат парите и да ги пускат в бакърена синия: кафеджията ще взема монетите, а ортакът му – звъntenето“.

И сега, когато ние работим, не трябва никога да ни спъва, за да изпълним Христовото учение – ни деца, ни внуци. Бащата всякога трябва да бъде честен, добър, справедлив, умен. Смисълът на живота е бащата и майката да имат синове и дъщери, които да ги обичат. Не може за всички да е благоприятно време; то днес е за Царството Божие – така казва Христос.

Някои чакат да дойде Христос в света, но аз казвам, че Той е в света. Това, което става сега в света, е под ръководството на Христа – Той ликвидира всичко. Вече е късно да се спечели нещо с измама; в бъдеще условия да живеят имат само честните, справедливи хора – лошите хора ще изчезнат както допотопните животни. В живота има смисъл да сме във връзка с Източника, от Който сме излезли – с нашия Баща, Който ни пази и винаги е в нас. Онези, които Го слушат, Той ще ги благослови; онези, които не Го слушат, ще прати на изпитание. Дал е право на хората да правят каквото искат и е запазил в Себе Си правото да дава всекому заслуженото.

О Т М Е Н Д А М И Н Е

Новата култура е такава, каквато светът не е виждал. – „Ами може ли без пари?“ На майката колко плащате, а на бащата? Когато ние започнем да живеем като майката и като бащата, светът ще се оправи. Всички хора не са доволни – защо? Защото Христос работи. Хората чувстват, че имат болки, и това е добър признак; лошо е, когато човек боледува и не чувства болката – в него Христос не работи. Сега Христос кани клосните, хромите, слепите – те са тия, които не могат да крадат, да лъжат.

Сега Господ не иска да се доказва Неговото съществуване: да се отрича значи, че Той не е в нас, а Той е вътре в нас, когато казваме, че има Господ. Следователно за едни хора Господ е вътре в тях, а за други е вън от тях; във всеки случай и едните, и другите са под влиянието на Господа. Трябва да работите, за да стоите всякога във връзка с Христа. Той е в растенията и в овощията, и в цветята – те говорят. Това на практика се доказва: идете под една узряла круша, обичайте я, порадвайте ѝ се и след десет минути ще почнат да падат круши – това показва, че и тя ви изразява обичта си. Цветята са много чувствителни към обичта: извадете от стаята си едно цвете, което сте обичали, и то ще изсъхне. Научете децата си да не късат главите на мухите и буболечиците, защото ако днес детето убие муха, утре ще убие и човек. Всяко зло, което правим, ще се възвърне върху нас.

Оформям моето учение така: спазарявате една кола дърва и всяка от спазаряващите страни казва: „От мен да мине“. Новото учение казва: „От мен да мине“. Ако жената казва: „От мен да мине“, братът – „От мен да мине“, сестрата – „От мен да мине“ и т.н., тогава всички ще са във връзка с Христа и ще са разбрали Неговото учение. Това е Новото учение, Новата култура, с което можем да бъдем братя. В Новото учение ще има Правда, Любов, Мъдрост, Добродетели, Истина. Това е да прилагаме Христовото учение – „От мен да мине“. Когато ти откраднат хиляда лева, ще казваш: „Благодаря Ти, Господи, че от мен замина; съжалявам, че е дошъл до мен и си е правил труд да дойде“.

27 юни 1920 г., Бургас

ДВАТА ПРИНЦИПА

От Лука 6:47–49

Във висшата окултна математика има два принципа, които гласят така: отношенията на Земята спрямо Слънцето определят отношенията на Слънцето спрямо Земята. Заменям Земята с човека, а Слънцето – с Бога и тогава имате един превод: отношенията на човека към Бога определят отношенията на Бога към човека; това е принципът, върху който не може да има никакъв спор. Следователно от този закон и от туй съчетание на съотношенията произтичат всички противоречия в нашия частен и обществен живот. Правя един втори превод: отношенията на душата към Духа определят отношенията на Духа към душата. Правя още един превод, като заменям душата с детето, а Духът – с майката, и тогава имаме пак същия закон: отношенията на детето към майката определят отношенията на майката към детето.

В Писанието ще намерите онзи стих, в който е казал Христос, че тези, които са съградили къщата си на пясък, не са като тези, които са я съградили на канара. По правилата на този окултен закон за отношенията си имайте предвид, че вие не сте свободни да мислите, да чувствате, нито да действате както искате. Някой казва: „Аз съм свободен да правя каквото искам“ – това е една крива мисъл; за да е така, трябва да си свободен от всички чужди мисли. Ако ти искаш това, което хората искат, и то не е право; същото е, ако десет души стражари водят някого; той върви, накъдето те го карат.

Пазете следната мисъл: аз не искам да ви убеждавам в нищо, не искам да ви налагам нищо, аз искам да ви освободя от робството, в което се намирате. Може да разбирате криво. *Искам* – това е един човешки израз, или е желание на Невидимия свят, или е желание на Бога всички Негови деца да са свободни. С вашето минало аз не искам да се занимавам – това е ваша работа, аз се занимавам само с вашето настояще и с вашето бъдеще. И единственият човек, който може да ви помогне в пътя, в който сега се намирате,

ДВАТА ПРИНЦИПА

това съм аз. Ако аз ви изоставя, вие сте изгубени в дадения момент; ако аз пусна пръчката, за която сте заловени, може само след хиляди години да дойдете и да ви избавя. Тук няма никаква философия; от онази майка, която носи детето в утробата си, зависи животът на детето: ако тя реши да го износи, ще го роди, а ако реши да го пометне, то няма да се роди живо. Ще бъде смешно, когато едно дете се намира в утробата на майка си, да дойде друга и да му каже: „Излез от тази утроба и мини в моята“ – трябва да се износи. Който дървен философ каже противното, той е първокласен невежа, не разбира този велик закон.

Второ, аз не искам да изменям Божествения ред на нещата дори на една стомилионна част, нито желая вие да се опитате да го измените – то е светотатство. Друго положение: от седем милиона години законите на Бялото Братство не са се изменяли нито с една стомилионна част. Вземам това число, което е една величина, принадлежаща на висшата Божествена математика, на Божествения свят. Тия закони са строго определени за всяка мисъл, чувство и действие – имат специална форма, в която може да се изрази мисълта ни, чувстването и действието ни. И законът е: когато се изрази в тая форма, усещаме едно задоволство и приятност – значи формата е изразена както трябва. А в противен случай усещаме едно незадоволство; то не е лош признак, а подтик да се стремим да възприемем тази висша форма.

По време на апостолите имаше разделение на тогавашните християни на петровци, павловци, христовци и други. И Павел казва: „Аз посях, други поляха, а Господ възрасти“; та какво от това, че си посял или посадил, или полял – важното е, че Господ възраства. И всички принципи се свеждат към възрастването, а не към това кой е посадил и кой е полял. И на вас казвам: там, дето Бог ви е поставил, там, дето земеделецът ви е посял, там, дето майката ви е турила в училището, не напускайте вече тия отношения, които са създадени – земеделецът и майката са по-умни, отколкото вие, които напускате училището.

Сега аз ще спра тук. Тази година Бялото Братство ще има своята среща на 19 август. То всяка година си има своята среща. Не си правете илюзия, че вие сте от Бялото

Братство; искам да не сте невежи: Бялото Братство се състои от човешки души, които са свършили своята еволюция от хиляди години. Те се събират всяка година и определят съдбините на всичките народи; с тяхната среща ние правим сега своята среща на Земята – и те са на Земята. Ако вие вървите правилно по този път, и вие ще бъдете някога членове на това Братство, а сега сте само служители. В Послание към Евреите има нещо за това, засегнато от апостол Павла.

Тази година от тук, от София, се поканват всички ония, които са били до 1914 г. включително – те ще дойдат на 17-и сутринта в Търново; ония от 1916-а до 1919 г. включително – на 18-и сутринта, а новите – на 18-и вечерта. Аз желая да се създаде между всинца ви една хармония, за да може да използваме времето – и ще има да се извърши работа.

Върху софиянци Бялото Братство не гледа с добро око, да ви кажа истината. Не че не ви обича, но съжалява за ония права, които вие сте си дали. Свободата иска права, но да знаете, че има права и задължения; от там трябва да научите начините как трябва да се управляват държавите и народите – нито един от досегашните методи на Земята не може да се приложи и резултатите ги знаете. Ще се учите, защото пак ще дойдете на Земята, докато свършите своето развитие – ще ходите, ще се връщате в училището като ученици, докато свършите. Не мислете, че ще ме убедите на своя страна. Само един начин има за това: ако живеете в Добродетелта, в Любовта, Мъдростта, Правдата и Истината. Аз не мога да бъда там, където не е Господ – в злото Бог Го няма. Аз казах на един приятел, че няма да позволя никому да извърши престъпление, а като си замина, може да правите каквото искате. Който се опита, ще го хвана и ще му причиня една болка – аз няма да му позволя да извърши самоубийство; ще дойдете един ден да разберете този закон. Някой казва: „Ама мен не ме е страх“; покажи ми Любовта си – иначе ти си първокачествен страхливец.

Сега, имате задължение спрямо Белите Братя на Школата, на която принадлежите; нищо не може да ви извини, не можете да се освободите от задълженията си към тях – никъде не можете да се скриете, даже и в дъното на ада. Това да разберете добре: от Белите Братя няма укриване, те

са носители на Светлина, на всяка нова култура, на всяко Добро. И когато човек има тяхното съдействие, във всичко успява, а когато се лиши от тяхното съдействие, всичко е свършено. Вашите отношения към мен са отношения към Бялото Братство, а отношенията ви към Бялото Братство са отношения към Бога. Ще кажете: „Ние познаваме само един Господ“; вие имате грешка: Слънцето се познава чрез светлината, но и за нея има един посредник – това е етерът, иначе то ще бъде невидимо. Също така и Бялото Братство е посредник между вас и Бога.

Тази година трябва да се организирате, разпасана команда няма да има. Аз съм готов всекиго да изслушам и бих желал да бъдете поне наполовина от мен. И Христос е казал: „Ученикът трябва да бъде като Учителя“. А аз как съм живял между вас, видели ли сте нещо лошо от мен? Искате да направите нещо – аз казвам: „Опитайте, направете“. Но аз зная, че законът е такъв: с каквато мярка мери човек, с такава ще му размерят. Трябва да бъдете свободни.

Аз познавам вашия живот от миналото, зная всичко, но аз не ровя, а заравям нещата отгоре. Знанието не всякога ползва, но от това, каквото вие вършите, аз се ползвам. Ако искате да имате Божието благословение (туй ми е казано и аз нарочно дойдох), трябва да слушате Господа. И тогава аз казвам: Той има три положения, категоричен съм. Първо, ако не искате да вървите по Учението, което проповядвам, аз казвам: много добре, свободни сте. Второ, готови ли сте да изпълните Христовото учение, както е в Евангелието? Но изпълнете го във всичката му пълнота. Трето, готови ли сте да изпълните Мойсеевото учение във всичката му пълнота? Или Мойсея, или Христа, или мен – ние сме едно, това е проявление на Бога. Това Учение е Божествено. Мойсеевото учение е Божествено, Христовото учение е Божествено и сегашното Учение е Божествено – това е един и същ източник, само формите са различни; Духът е един и същ. Да допуснем, че ви казвам една максима, един закон, без да го подписвам, и вие го изпълните; няма да изгубите много, ако името ми го няма. Но Христос казва – Неговото учение трябва да се изпълни. Вие изпълнете или това, което Бялото Братство разкрива, или Христовото, или Мойсеевото учение, но едно от тия учения трябва да се изпълни. Аз ви

поставям тия три положения, понеже вие хвърляте мисли на съмнения: аз не искам да махам никого и бих желал да изгълните едновременно и трите учения. В пълнотата си те са едно и също: Христос в Мойсея е същият, Христос в Исуса е същият и Христос, който е в мен, е същият. Искам да разбирате вътрешната страна: Слънцето за нас важи според светлината, която ни праща.

Още сега трябва да се самоопределите в себе си – да бъдете искрени, защото от тази искреност зависи благословието, което искате да получите. Аз виждам мисълта ви: „Дали ние сме толкова подготвени, та нас викат?“. Спомнете си за онзи цар, който повикал гости на трапезата си: като не са дошли званите, вас, клосните и хромите, ви викам – да благодарите, дето ония не са дошли. Тук не е въпросът за достойнство, а вие сте дошли да се учите. И аз ще дам доклад за вас, както никой не е дал: ще кажа как се учите – с всички подробности. После ако дойде тоягата, аз не съм отговорен; ако Баща ви употреби тояжката, аз ще седя с всичкото благоговение и ще броя ударите. Не се самозаблуждавайте да мислите, че единият е по-достоеен от другия. В Бялото Братство всичко върви като в музиката: ние не пъдим никого и не викаме никого – Бог го повиква, а повиканият сам се изпъжда. Вие сте свободни в туй отношение – никой не може да ви ограничи, но и от последствията никой не може да ви избави.

Аз желая между всинца ви да се възстанови хармония – живот, но не по буквата. Аз не искам да се ровя във вашия живот, не искам да ви съдя, но ви казвам последствията и ви лекувам като болни. Може ли онзи, който лекува, да не причини малка болестка?

Черното братство ви е поомотало – то направи цяла буря. Грехът си е грях пред Бога; такова престъпление може да се прости, но не и да се извини. Един брат ще дойде да прекара цял живот, за да изкупи едно престъпление – това е правило за всички – и за големи, и за малки. Аз не искам да изхавявате силата си.

Говорите, че съм казал това или онова; не черпете от втори източник, от втора ръка, но елате при мен. А вие му туряте деветдесет и девет панделки и после заключавате. Някой казва: „Господин Дънов се е осигурил“. Преди

години Маньо Райнов³² дойде при мен и ми предложи трийсет хиляди лева, за да ги употребя за каквото намеря за добре; аз му отговорих: „Нека стоят у теб“. След смъртта му неговата жена пак ми ги предложи и ги остави при мен. За тия пари, които постъпят в Братството, е строго определено за какво да се употребят и ако някой злоупотреби, сам ще понесе последствията. Д-р Миркович³³ искаше да ми остави наследството си; аз му казах: „Продай го и парите раздай на бедните или на своите роднини“. И този брат (*сочи Лазар Котев*³⁴) ме питаше за къщата; аз му казах: „Един да я вземе – ако ме излъже единият, ще ме излъжат и другите“.

В Бялото Братство има един закон: не можем да съдим един брат, докато не извърши престъпление; да мислиш, да желаеш и да действаш – чак тогава. Първо на Земята ще те съдят, сетне – в Астралния свят за твоите пожелания, сетне – в Умственото поле и най-сетне – в Причинния свят ще се ликвидира. Не е за нас съдбата; и Христос каза: „Не дойдох да съдя, а да спасявам“. Отец е дал съдба на Сина Човечески, а Синът Човечески представлява това Бяло Братство, на което е дадено право да съди света. Като изучите окултната наука, ще узнаете за тази Велика йерархия, която има власт да съди по-малките братя. Вашето отношение към мен е временно. Казва се: във време на пътя не смущавайте каруцаря; ако е майстор, той ще ви закара; ако пък нямате вяра, не се качвайте на каруцата му. Сега, не изпъждаме никого.

Има три вида закони: за братство, приятелство и познанство. Вие не сте братя още. За да бъдеш брат в Бялото Братство, трябва да пожертваш живота си за другите; това е законът на Братството – ти си длъжен да дадеш всичкото. Не изпълните ли, вас ще държат отговорни. Сега за вас изпълнявам закона на приятелството, а не закона на братството.

Учението, което ви проповядвам, преимуществено се състои в това: аз искам да ви запозная със законите на Живата Природа – туй, което досега никой не е учил. И това става много медлено. В книгите, които четете, това е лесна работа, но ако искате да учите законите на Живата Природа, тази школа е трудничка. Аз искам да бъдете свободни в мислите и чувствата си. Аз не съм ви ограничавал в нищо,

но други има, които ще ви ограничат; понеже е казано, че праведния седем пъти ще мине през огън, то ще трябва да се пригответе за това мъчение.

В годишното събрание се пригответе да няма вече връщане към елементарните работи, т.е. към кръщение и спасение – да пристъпим към нова формула, в която трябва да се изрази Новият живот. Аз не желая никой от вас да се спъне в нищо. Сега ще изучите закона на смирениято и кротостта – то е първото нещо, а второто е електричеството и магнетизмът и третото е мъчението. А вие в София почнахте с мъчението; трябва да имате запас от енергия, за да минете през този огън. Аз ви казвам само начина, за да се пригответе за кротостта и смирениято, електричеството и магнетизма – тия неща не съм ги създал аз, те съществуват.

Вие, софиянци, трябва да изгладите това. Ще попитате как. Можете: сто души са осъдени да лежат в затвора за дълговете си; аз съм богат, плащам и казвам: „Пуснете ги“. Бъдете самостоятелни – всеки да има своя мисъл, един от другото да не се влияете, а помагайте си. Ако вие се влияете отвън, може да ви кажат: „Г-н Дънов е такъв и такъв“; но ако вие сами не можете да познаете истината, тя не може да се предаде отвън. Желая да имате взаимна почит и Любов – да се почитате и любите един другото; това е първият закон на Бялото Братство, не можете да измените този закон. И там, на Сините камъни³⁵, дето прекарах двайсет и пет дена, получавах всичките ви мисли и мога да ви дам тяхна фотография. И ако искате да стреляте, стреляйте на месо, а не само дан-дум – то е само дунанма.

Време нямате. Вие сте в двайсетата година на двайсети век – кармата ви е назряла вече и ако не ликвидирате правилно сега, ще останете за две хиляди години назад. Вие като минете напред, други идват, които ще ви заместят. Не се спирайте, вярвайте във великия Божествен закон, имайте опитността на миналото – разбирате много добре работите, не сте слепи.

На 17-и и 18-и бъдете в Търново. Вярвайте в живия Господ и Той ще ви се изяви; защото Той казва: „Ако вярвате в Моите думи, Истината ще ви се изяви“. Вие трябва да вярвате в някого; една майка трябва да

ви роди – това е законът. С личности ние не боравим. Когато един ден пак се срещнем, пак ще говорим, защото работите ще се изяснят. На Черната ложа трябва да се даде отпор. Черното и Бялото Братство са в сътъкновение и вие трябва да вземете участие на едната страна: ако вземете участие на страната на Черното братство, от месото ви суджуци ще правят, а от кожата ви – ремъци, а ако вземете страната на Бялото Братство, ще ходите на двата крака, кожата ще ви бъде здрава и ще имате всичкото Божие благо. – „Неутралитет не се ли позволява?“ Никакъв неутралитет – с Господа или против Господа!

От това, което е станало между вас, не са се изменили моите отношения; аз съжалявам, дето хората не могат да разберат този закон. Аз искам да не ме знае този, на когото съм направил добро, а да каже: „Господ да благослови онзи, който ми направи това добро“. Гледайте да въдворите хармония. Имали сте опитности, страдания и стремежи; станалото станало, то не е за първи път, но всички недоразумения трябва да изчезнат – доброволно, а не по насилствен начин. Тази година вие, софиянци, сте тези, които спирате малко работата – затова дойдох да ви предупредя. Трябва да създадем много работа, защото човешката мисъл, желание и действие, съединени в Бога, са една велика сила.

Не търсете Христа на физическото поле. Не Го търсете и в един човек, защото Той е във всички хора. Само че там, където се проявява Христос, ще видите интензивна Светлина. Христос е Един и много.

Понякога казвате: „Господин Дънов дали е Христос, или Христос е в него?“. Ще ви кажа: Христос не съм, но Христос е в мен. Ако бях Христос, за когото ме мислите, щях да управлявам целия свят; щом не съм такъв човек, не съм и Христос. Христос не е на физическия свят.³⁶

8 август 1920 г., София³⁷

ДВАТА ВЕЛИКИ ЗАКОНА

*Да възлюбиш Господа Бога
твоего с всичкото си сърце, с
всичката си душа и с всички
си ум. Да възлюбиш ближния си
както себе си.*

От Матея 22:37, 39

*Да се не смущава сърцето
ви: верувайте в Бога и в мене
верувайте...*

От Йоанна 14:1,2

Ще говоря върху двата велики закона, върху които почива човешкият живот. Когато запитали Христа върху този въпрос, Той изразил тия два закона със следващата мисъл: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце, с всичката си душа, с всички си ум и с всичката си сила; и да възлюбиш ближния си както собствената си душа“.

В Писанието се казва: „Бог е Любов“; ние често питаме: „Любиш ли Бога, вярваш ли в Бога?“. Да вярваш в Бога, това е по неговия стих, но когато кажеш: „Любиш ли Бога?“, това вече не е по стиха на вярата. Например казвате за един човек, че е честен – това е вярване. Вярването е по отношение сегашния живот, следователно туй, което осмисля човешкия живот, то е правилното разбиране на истинския Живот. И млади, и стари искат да осмислят тоя свой живот; всички искат да продължат своя живот, да бъдат щастливи и да бъдат умни. Трябва да сме умни като инженерите и техниците, които правят изчисление по строежа на един път, иначе той не ще бъде построен добре; светските хора обмислят много добре своите работи.

Вярата само не е достатъчна – тя е една трета от Истината; Надеждата е също една трета от Истината и Любовта е една трета от Истината. Когато съберете трите, ще получите пълната Истина. Надеждата е сегашният свят, тя ни въодушевява. Всичките хора живеят на тоя свят само за ядене, всеки иска да увеличи своя имот и да се осигури. Ако хората мислеха по-идеално, светът щеше

да бъде по-друг. Хората от света казват, че това, което виждат, то е реалното, то е Надеждата. Вярата представлява вътрешното съдържание на нещата.

Аз разпределям реалния свят на три категории. Първо, свят, който се изменя и променя – това е физическият свят, физическото поле. Щом се изменя и променя, то се губи. Например ако един престъпник е влязъл в категорията на честни и почитени хора, където не се изменя и променя, той вече няма да е такъв, какъвто е бил. Втората категория е свят, който не се изменя, а се променя – това е Ангелският свят. Например посятото житно зърно не се изменя, а само се променя; мъртвите не са изчезнали – влезем ли в Духовния свят, ще ги намерим. Третата категория е свят, който нито се изменя, нито се променя – това е Божественият свят; той е основа, върху него всичко се гради. Например имате едно шише, което е празно – то е реално по форма, но не и по съдържание; ако същото шише е пълно, то е реално и по форма, и по съдържание – тук вече имате условия, които не се изменят, нито се променят, т.е. реалност по сила.

Всичко във вашия живот куца от неправилното му разбиране по причина на лошо прилагане на законите на Природата, на Бога. Тия велики закони трябва да се приложат за всички наши чувства и желания. Вие сте присъствали на концерт и виждате как свири някой виртуоз – добрият музикант виртуоз свири по строги правила за движението на лъка, за звуковете и прочее. Добрият човек е един добър виртуоз в Живота. Българите казват: „Цигулар къща не гледа“ – не, цигулар къща гледа. Неговата цигулка трябва да бъде вътре в него, а това значи той да има хармония в своето вътрешно битие и животът му да издава една прекрасна мелодия. Мнозина казват, че нам не ни трябва свирене – всеки трябва да знае да свири. Аз ви питам, когато майката роди детето си и то изяви гласа си, радват ли се всички в тоя дом? Да; ако не изяви глас, не се радват: „Не ще го бъде, казват, това дете“.

Сега аз искам да ви наведе към великата мисъл за Любовта. Любовта не трябва да я разбирате така, както хората сега я схващат – Любовта не трябва да бъде само едно приятно чувство, едно влечение. Тази любов, за която

хората сега говорят, не е истинска Любов. Тя може да се оприличи на любовта между двамата другари, които пътували из една гора, а единият все обещава, че е готов да се жертва за другаря си при каквито и да било обстоятелства. И когато срещнали една мечка, той, който изказал готовност да се жертва за другаря си, веднага се озовал на върха на близкото дърво. Другият се уплашил и легнал на земята; мечката дошла до него, помирисала го отгук-оттам, отишла до главата му, помирисала го край ухото и си заминала. Другарят му слязъл от дървото и го запитал:

– Какво ти пушнеше мечката на ухото?

– Каза ми да не ходя друг път по гората с другар като теб.

Тук имаме любов само по форма, т.е. имаме шише, но без съдържание. Тоя приятел трябваше да остане долу и да се жертва за своя другар, а не да бяга и да се качва на дървото.

Ако поставите един човек да живее постоянно в една изба, мислите ли, че той ще бъде доволен? Има един анекдот за конгреса на животните: те се събрали и когато жълтурката предложила да се върнат и да се примирят с хората, видели да минава един човек. Вълкът казал на другите: „Погледнете какво има около шията на тоя човек!“. Казали му: „Вълча кожа“. Вълкът отговорил: „Аз се отказвам да се помиря с човека“. После минала една жена и лисицата казала: „Погледнете какво има около шията на онази дама!“. Казали ѝ: „Лисича кожа“. И лисицата се отказала да се помири с човека, защото изказала недоверие към него. Птичките пък казали: „Погледнете шапките на ония дами – не са ли нашите перца и опашки по главите на тия жени?“. Човешкият свят изисква постоянно да бъдем в лъчите на тая Божествена Любов, която е готова да се жертва.

Всичките хора само за храна мислят. Животните са по-умни – те не стоят по четири часа в кухнята за своя възлюблен. Жената сготви на мъжа си, а той я набие и я изпъди – защо? Жената не трябва да кълца месо или лук за своя мъж (разбирайте ме в широк смисъл). Нещата трябва да се подложат на опит; всяко нещо, което не издържа опит, всяко нещо, което не издържа приложение, не е полезно.

Христос се спира на тия два закона. В първия е казано: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си сърце“. Сърцето само по себе си е един обширен свят: докато човешкото сърце има правилно кръвообращение, докато чувства правилно, то е нормално, а това значи, че има живот; спре ли сърцето своята функция, смъртта дохожда. Когато човешките чувства престанат да функционират, човек в Духовния свят е мъртъв – аз казвам: сърцето на този човек е станало мъртво. Сърцето трябва да бъде изложено на Божествената Любов. Да любиш Господа значи не да даваме, а да вземаме – за да вземаме от Господа, трябва да Го любим. Само чрез Любовта ние можем да вземаме от някого нещо. Имало ли е някога две души да са се съединили без Любов помежду си – жена с мъж, търговец с друг търговец или каквито и да е било съдружници? Бог не е пример, а една необходимост – без Любовта си към Него нищо не можем да получим.

Няма нужда да доказваме има ли Го Господа, или Го няма. Защо трябва да любим? Само чрез Любовта си ти можеш да извадиш ония сокове, които да ти принесат полза. Ако кажем, че нямаме нужда от Бога, тогава какво ще трябва да Го заменим? Ако трябва да се подчиняваме на съдии, адвокати и прочее длъжностни лица, не трябва ли да се подчиняваме на Оня, от Когото сме излезли? Ако на тия хора, които нищо не са ти дали, се подчиняваш, тогава питам: защо да не се подчиниш на Бога, Който всичко ти дава? Ако не искаш, то законът за необходимостта ще те застави да се подчиниш на Господа. Ако един човек, който е стоял в тъмна стая, е болен, кой е крив за боледуването му? Изложете го на Слънце и той ще оздравее – и всичко трябва да излезе на Слънце, сред Живата Природа, където има Живот.

Съвременните хора питат къде е Господ. Христос говори за един Бог, който много добре е определен. Едно дете, което гонят да го бият, потърсва помощ най-първо от баща си, майка си, брата си, а ако ги няма и не са в състояние да му помогнат, веднага извиква: „О, Боже, Божичко!“. *Божичко* значи: люби хората и се жертвай за тях. Любовта е необходима, за да не замръзват източниците на водата, която е потребна за растението. За Любовта не трябва много

да се говори – ония, които много говорят за Любовта, малко любят и които много обещават, малко дават.

Христос продължава и казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкия си ум“. Умът е един светилник, свещ – той трябва да се подклажда. Само сърцето е това, което заставя човека да мисли – щом се ангажира сърцето, ангажира се и умът. Ако някой каже, че на теб сърце не ти трябва, това е само половината на Живота. Умът създава формите, той е една необходима Светлина за Живота, с която ние урегулируме своите постъпки. Мислите ни и чувствата ни не могат едни без други – сърцето и умът трябва да бъдат свързани. И умът трябва да черпи сили от това същото Слънце, което стопля сърцето. По какво се познава умният човек? Той се отличава по това, че си поправя грешките и вселява ред. По какво се отличава добрата майка? Тя поддържа своите деца всякога нахранени добре (не преситени) и облечени добре. В подобни бащи и майки има ум. Същото е и в едно общество: във всяко общество, където хората са облечени и нахранени, има ред и членовете му са добре; обратното показва, че има недоимък. Затова потребно е производство. Между нас и Живата Природа има тесни съотношения – ние трябва да работим, когато ни е определено.

Нашият живот е нареден от по-рано, няма ние да го нареждаме сега. Един господин от Варна, освободен от фронта през 1917 г., успял да спечели петдесет и пет хиляди лева. Един ден той пожелал да се продължи войната още осем години, за да може да спечели още няколко пъти по петдесет и пет хиляди лева, но същата вечер тоя господин умрял. Той е нарушил закона на съзнанието. Всеки трябва да бръкне дълбоко в своето сърце и в своята душа, за да извади онази Божествена частица, ония ценности и чувства, които Бог е вложил в тях – по този начин само човек ще намери смисъл в своя живот. Съвременните хора имат недъзи, затова искат сами да уредят живота си. Двама братя се скарват и намразват при дележ на наследство; как ще се възстанови Любовта помежду им? Когато се поправи грешката – когато се даде на всеки това, което му се пада. Върнете незаконно взетото и Любовта ще се възобнови – ето Божественият принцип.

Любовта иска да се поправят всички наши погрешки. Когато имам един хляб, защо да не дам половината на друг, който гладува – иначе той ще ме набие и ще ми вземе целия; ако бях умен, щях да избегна своето гладуване. Затова Христос казва: „Дайте едната си риза“; и Господ казва: „Дайте половината от имота си, за да не го вземат целия“. Богатството разваля Любовта. Някой чака да стане богат, че тогава да живее, а то става обратното. Не са парите, които дават щастието на човека в света, а това са просветеният ум и доброто сърце – това значи да си богат. Нямах ли ум и сърце, ти си едно натоварено магаре. Ако то десет дни пренася злато от едно място на друго, питам: това магаре богато ли е? Не, то носи богатството за своя господар. Под *богатство* разбирам това, което може да подобри нашето положение, нашия живот. Следователно настоящето е, което може да поправи нашия бъдещ живот. Много искат да се осигурят за бъдещето си; каквото сега направите, то е, което решава бъдещата ви съдба. В миналото е решен сегашният ви живот – понеже не сте решавали добре, затова сега страдате.

После, Христос казва: „Да възлюбим ближния си както себе си“. Аз питам: можеш да направиш ти това за Любовта Божия? Това е вторият закон: човек трябва заради Бога да люби животните, растенията и всичко, което е с нас. Изпречи ли се мравка на пътя ви, сторете ѝ път. Но ще речете: „Ще закъснеем“; а досега като сте бързали, какво сте направили, нали пак не сте си уредили живота? Я ми кажете кой е прокопсал в тоя свят? Много малко – защо? Защото когато са срещнали на пътя си мравка, не са ѝ сторили път. В гробищата са и владици, и попове, и царе, и богати – всички са все фалирали. Досега те не са си уредили живота, но в бъдеще ще го уредят само като спазват закона на Любовта. Всеки живот трябва да бъде на мястото си. Вторият закон е добър за нашата душа.

Един бедняк от Австрия пожелал да отиде в Америка и като нямал средства, потърсил от един banker хиляда крони. Последният си казал в себе си: „На много души помагах, давах назаем, но не ми ги върнаха – ще дам и на тоя бедняк хиляда крони“. Бедният взел парите и заминал за Америка. По това време bankerът изгубил цялото си състояние. След петнадесет години бившият бедняк се

завърнал в Австрия като голям богаташ, потърсил банкера, намерил го в най-окаяно материално състояние и вместо дадените му назаем хиляда крони връща на обеднелия banker петнайсет хиляди крони. Божественият закон е: всяко добро, сторено в името на Любовта, не се забравя никога. Доброто добро ражда и злото зло ражда. Този е законът за Доброто към ближния.

Аз ви препоръчвам следния метод: болни сте, нямате апетит, не можете да спите, викате доктори, плащате и нямате полза; аз ви казвам: „Излезте вън на Слънце – идете и не ме питайте защо“. Питат често къде е Господ. Когато излезете вън на Слънце, първия ден ще се почувствате малко добре, втория ден ще се почувствате още по-добре и най-сетне, след месец-два, ще оздравеете. Хората се лекуват на лекар: един дал шейсет хиляди лева за лечение при лекар и умрял, друг дал десет хиляди лева за лекар и тоже умрял. Не ви казвам да не ходите при лекар, всеки човек има нужда от лекар, но намерете своя лекар и ходете при него. За този мой съвет за лекуване не искам да ми заплащате никаква визита; Слънцето ви оздравява – Господ Бог пари взема ли за това оздравяване?

Един ходжа отишъл в банята да се окъпе, но след като свършил и се облякъл, нямал пари да плати и на излизане казал на баняджията: „Благодаря, много хубава беше банята“. Обаче баняджията му казал, че трябва да си плати, а не да благодари. Ходжата, който нямал средства, се помолил на Господ да се събори банята, та да може да си отиде, без да плати. Действително в банята станал някакъв смут, баняджията влязъл за малко в банята, за да види какво става, а през това време ходжата се възползвал от случая и си отишъл, без да плати. Всякога трябва да си плащаме банята в света – това е закон във физическия свят. Обаче в Божествения свят не е така: там е обратно, там пари не вземат – ще те изгъдят, ако искаш да платиш, и ще ти кажат: „Иди, направи пак същото“. Ако едно учение иска за всяко добро, което ние правим, да ни се заплаща, това не е ново учение – даром сте взели, даром давайте.

Душата е една градина с най-хубавите цветя и овоция, които са необходими за Живота – в нея израстват потребните ни плодове. Щом има добри плодове в нашия Живот, ние не сме изложени на погибел. Живата душа не

е отделена от човека, но е един фактор, който обема ума и сърцето. Умът и сърцето са служители на душата, слуги на душата: умът е слугата, сърцето е слугинята; те са господинът и жената на душата, а самата тя, душата, е господарката. Когато душата не се грижи за своите слуги, те се бунтуват. Душата е един велик свят и когато излезете от този свят, ще влезете в другия, на по-големите души – във Великия свят, в който ще сте обградени с Великата Любов.

Христос казва: „Любете ближния си като себе си“. Ако не приложим първия закон, не можем да приложим и втория – да любим ближния си. Може ли една майка, която не е здрава, да създаде и отхрани здрави деца? Никога. Трябва да бъдем здрави във всяко едно отношение – духовно, умствено и физическо. Храната, в широк смисъл, е особено и главно условие, за да получим добри плодове, когато имаме добро здраве. Според храната на нашия ум, сърце и душа ще се определи животът, който може да прекараме на Земята. Всички болести на ума, сърцето и душата са резултат на лошата храна. Стомахът и душата боледуват вследствие от лошата храна. Всички болести се зараждат от нашия ум и от нашето сърце: лошото сърце дава лоши страсти, лошият ум дава лоши мисли. Неврастенията е резултат на това, че в ума няма достатъчно Светлина; омразата е резултат на това, че в сърцето няма достатъчно Любов. Богат е, който люби; сиромах е, който мрази.

Христос казва: „Блажени нищите духом“ – богати духом, но бедни по зло. Само бедните хора мразят, а богати наричам тези, които любят. Богати хора има, но на какво? Богати на зло – да те пази Бог от човек, богат на престъпления и грехове. Богатият на грехове е беден по добродетели; богатият с добри мисли и добри желания е истински богат човек, той никога не е в оскъдност и материални лишения.

Да възлюбиш Господа Бога твоего от всичкото си сърце, от всичкия си ум, от всичката си душа, от всичката си сила и да възлюбиш ближния си като себе си – тия два закона са основните принципи в Живота, без които той не може да се уреди. Всеки трябва да се допита: „Богат ли съм аз – богат по ум, богат по сърце, богат по душа?“. Богатият по ум прави добри дела, богатият по чувства прави добри дела, богатият по душа прави добри дела.

Въпросът дали има Господ, или няма ще оставим да се разреши по-късно. Тия, които седят и разсъждават има ли Господ, или не, са подобни на ония трима българи, които имали една печена кокошка и като не могли да я поделят помежду си, решили да си легнат да спят и който сънува най-страшен сън, той да я изяде. На другия ден заранта станали и почнали да си разказват сънищата. Първият казал: „Аз сънувах, че слизам през големи пропасти все по-дълбоко и по-дълбоко до центъра на Земята“. Вторият казал: „Аз сънувах, че се качвам нагоре към небето все по-високо и по-високо и стигам до Месечината“. Третият казал: „Аз сънувах, че когато единият от вас слезе към центъра на Земята, а другият се качи нагоре към Месечината, няма да се върнете обратно – станах и изядох кокошката“. Нашите размишления трябва да бъдат върху това как да подобрим живота си. Христос казва: „Когато уредим живота си по Божествената програма на ума, сърцето и душата, ще бъдем щастливи на Земята“.

Има някои, които се запитват били ли са друг път на Земята. За тия хора привеждам следния пример: имало в едно село човек на име Стоян, който един ден тръгнал с магарето си, за да го закара в града и да го продаде. На пет километра от града Стоян замръкнал и легнал да спи, като завързал юлара на магарето за ръката си. Някакви деца от града снели юлара от главата на магарето и го откарали. Събудил се Стоян, видял, че магарето го няма, започнал да си търка очите – гледа наново, но магарето все го няма. Тогава той си рекъл: „Ако съм Стоян, загубил съм едно магаре; ако не съм Стоян, спечелил съм един юлар“. Юларът не е реалното, магарето е реалното. Това е доказателство за прераждането: трябва да спечелите магарето, а не да държите само юлара – само тогава всеки един ще си отговори откъде е дошъл и къде е бил. Магарето е умът, а юларът...

Сега хората са малко пияни; когато Природата ги набие, ще се опомнят, ще изтрезнеят и ще познаят откъде са дошли – на хората ще се докаже, че се прераждат, когато ги набие Природата. Сега нашият ум и сърце са изместени и когато дойде лекарят и нанесе удари, човечите ще се наместят и оправят (както един германски лекар намествал с удари и плесници кривите челюсти на своя пациент).

Въпросът не е има ли Господ на небето или на земята, а има ли Любов в сърцето, ума и душата.

Христос казва на Своите ученици: „Ще се освободите от учението на лъжата и тъмнината, за да приемете учението на Светлината“. Ако едно учение е право, душата и мислите са светли и сърцето е бодро и възпламенено. Всяко учение, което ви дава подтик в живота, е добро. И ние сега трябва да живеем като разумни същества. Някой остарее и почне да мисли да умира, оставя пари да го погребат. Христос осмисля този живот – Той казва: „Живейте добре“. От плода на мислите и желанията ние ще познаем какъв е бил животът.

Когато сте нещастни, неврастеници, болнави, недо- волни и прочее, потърсете къде сте накърнили Любовта – възобновете я и ще бъдете здрави. Това е Новото учение, което ви проповядвам. Опитайте всички учения в света и най-после ще опитате и това. Новото Учение иска да осмисли живота – то е Учението, с което се говори, прави и работи едновременно; то е Учението на опитите, на делата и на наблюденията. Ти искаш да имаш някои опитности; представи си, че двамата сме на дъното на океана и ти имаш на гърба си тежест от осемдесет килограма злато: аз ти разказвам, че горе, над водната повърхност на океана, има светлина, и ти искаш да излезеш към нея, обаче чувалът със злато на твоя гръб те държи към дъното и не можеш да излезеш над повърхността. Докато не хвърлите този чувал със злато от гърба си, аз не ще мога да ви извадя над водната повърхност на океана и вие няма да видите слънчевата светлина, няма да почувствате слънчевата топлина и няма да получите техните блага.

Не е богатството и материалното това, което ще ви направи щастливи. Ще ви дам един друг пример: по време на последната коронация в Англия един англичанин тръгнал от Америка за Англия с триста шейсет и пет милиона, за да участва в празненствата. По пътя той пресметнал, че тая сума няма да му стигне за разходи, поради което се хвърлил в океана и се удавил. Тоя човек не е бил луд.

Истината на живота ще я намерите вътре в себе си. Ние можем да се върнем при Бога само когато разтворим всичкото си сърце, всичкия си ум и цялата си душа и употребим

всичката си сила за Добро. Те трябва да се разтворят, иначе ще бъдем нещастни. Най-същественото нещо, най-голямата сила в света е Любовта. Туй, което осмисля живота, е Божествената Любов – няма по-голяма ценност от нея: и богати, и бедни, всички се стремят да добият Любовта. Всички хора въздишат силно, че са изгубили Любовта. Тя е великото богатство и на майките, и на бащите, и на господарите, и на слугите, и на учителите, и на учениците, и на братята. Тя се добива само по един начин: когато се мине през шест врати – шест начина, от които четири са за Бога и два са за нас. Тя се добива, когато отворим сърцето, ума, душата и силата си – това са четири принципа, които ни водят към Бога; и още – когато възлюбим Бога и когато обикнем ближния като себе си. Ако стоим пасивно, не ще я добием, но когато станем активни, мъжествени, Бог казва: „Ще се заселя в тях и ще им бъде Баща, и ще им бъде Учител“.

Трябва Чистота, Истина и искреност. Може да напуснете света, да станете калугер, цар и друг, но ако нямате Любовта, вие не можете да бъдете щастливи. Сега навсякъде всички са оплетени с лъжа. Не, търговецът трябва да даде своите обяви според тия два закона – съдържанието на обявата трябва да бъде според съдържанието по качество и обратното, а не да продава плат за чист вълнен, а половината му да бъде памучна. Любовта трябва да бъде еднаква и по форма, и по съдържание. Един селянин продал на един чиновник от София тенекия с хубаво прясно масло; чиновникът го занесъл в дома си, похвалил се на жена си за доброкачественото масло, обаче бил изненадан от обстоятелството, че в тенекията имало само една педя масло отгоре, а под него всичко било пръст. Любовта не позволява подобни продажби.

Трябва да любим всички. Не е срамата да любим по Божествената Любов. Жена, която люби само един мъж, греша – тя трябва всички мъже да люби; мъж, който люби само една жена, греша – той трябва да люби всички жени. Престъпление става само между един мъж и една жена в тайно; между една жена и много мъже и между един мъж и много жени престъпление не става, защото Любовта е в явно. Всички хора са наши сестри и братя – също и помежду си. Търсят Бог в небето – Той е в Разумния живот.

Там, където има смърт, там няма Господ; там, където има Живот, там е Господ. Когато видиш, че една буболечка се дави, че едно животно трябва да се облекчи, че един човек се нуждае от помощ, помогни им – там е Господ.

Нашите прегрешения ще се опростят, но само с дела. Един престъпник убил деветдесет и девет души и отишъл да се изповяда на един свещеник. Последният, след като му прочел опрощаваща молитва, казал му, че трябва да отиде край един кръстопът, да посее бостан и на всеки минаващ пътник да дава по една диня, за да утолява жаждата си. Освен това свещеникът му дал една суха, обгоряла тояжка, поръчал му да я забие всред бостана и когато види, че на нея поникнат зелени листа, греховете му ще бъдат простени. Отишъл грешникът, посадил бостан, забил обгорялата тояжка и от узрелите дини давал на всеки минаващ край бостана пътник. Десет години продължавал той изкупването на греховете си, обаче зелени листа на тояжката все не израствали. Един ден по пътя край бостана бързо минал един пътник на кон, който въпреки настояването на бостанджията да спре и получи диня, отказал и си продължил пътя, понеже много бързал. Тогава градинарят си рекъл: „Десет години стоях тук, раздавах дини и всички пътници ядяха, но зелени листа все не поникват. И без това няма да бъде опростен, но поне да убия тоя пътник, който пречи на опрощаването ми“. Отишъл в колибата си, взел си пушката, гръмнал и убил пътника. След проверка се оказало, че тоя конник бил лош човек, който отивал да развали сватбата между двама млади, които искрено се обичали и искали да се свържат. За голямо учудване на грешника, когато се върнал в бостана, видял, че на прегорялата тояжка имало покарали зелени листа – той бил вече опростен. После той се преродил в тия двама млади като тяхно родно дете – така умът и сърцето били свързани и съчетани по закона на хармонията. Любовта спасила грешника: бързачият пътник отивал да извърши престъпление и Господ го премахва чрез грешника бостанджия, за да получи той опрощение. Който иска да обича своя другар като себе си, ще му се опрости и няма да казва: „Каква съдба настана, да сме роби и двама“. Който се жертва в името на Любовта,

сърцето му ще се обрадва, умът му ще се избистри, душата му ще се облагороди, силата му ще се увеличи. И по този начин ще бъдем спасени.

Съвременните хора умират, защото отиват да развалят Божествената сватба между ума и сърцето. Трябва да приложим Божествената Любов към всички животни, трябва да турим нашата Любов към всички свои близки. Ако искаме да си съставим една идея за Бога, трябва да не забравяме следните принципи: има ли Любов – има и Бог, има ли Бог – има и Любов; има ли Любов – има и Живот, има ли Любов и Живот – има и имот; няма ли Любов – има сиромашия. Аз искам да си създадете една идея за Бога – Бог и Любов са едно. Богатия с Любов всеки го обича, сиромаша на Любов никой не го обича. Който има Любов, той е възпитател. Моралът е това, което става причина да се повдигнат две души. Всеки един, който не отвори сърцето си, който не отвори ума си, който не отвори душата си, не може да бъде обичан от другите. Бащи и майки, само така възпитавайте децата си! Господарите така да възпитават слугите си и слугите – господарите си; учителите – учениците си и учениците – учителите си. Там, където има Любов, има въодушевление: жената се въодушевява, когато мъжът я люби; мъжът се въодушевява, когато жената го люби; сестрата се въодушевява от Любовта на брата си, братът – от тая на сестра си; слугата – от Любовта на господаря си и господарят – от Любовта на слугата си; ученикът – от Любовта на учителя и учителят – от Любовта на учениците си. Нека сега всички се въодушевяваме от тая Любов, която ще въведе хармония в света и подобрение в живота. Амин!

2 януари 1921 г., Русе

КРОТКИТЕ

*Блажени кротките, защото те
ще наследят земята.*

От Матей 5:5

Думата *кротките* е вам известна, а така също и думата *земя*. Христос казва кои ще наследят Земята – кротките. Съвременните културни хора имат повърхностно понятие за думата *кротост*. Съвременният език, на който ние, хората, говорим, е изгубил своя смисъл, т.е. ние говорим, без да разбираме. Че не се разбираме, т.е. че не разбираме езика си и не можем да влезем в положението един на друг, за това не се изисква голяма философия и голяма логика да се докаже – всеки един от вас може да провери. Всяка дума има смисъл и този смисъл се крие в съставните букви на думата. Вие може да превърнете известна дума в абсолютни числа, в абсолютни величини. Когато някой химик каже H_2O , това е формулата на водата; и самата дума *вода* е формула. Как ще превърнете водата на нейните съставни части? Казвате, че водата се състои от два елемента – водород и кислород, но водата същевременно е формула на живота. Аз сега питам: какви са елементите на Живота? Ето една велика философия, върху която можем да мислим.

Аз ще се спра върху думата *кротост* и ще приведа тази дума във величини: 10, 70, 50, 90 и 800: 10 + 10 – абсолютна величина, 90 – отрицателна величина и 800 – положителна величина. Какво разбрахте вие сега от това 10? Вземете българската буква *К*: имате права линия, която е спусната отгоре надолу; тази права линия показва, че кръгът на живота е разделен – това е диаметърът, който минава отгоре надолу през центъра на тази окръжност. Значи кротостта е, която разделя един живот от друг – кой живот? Злото от Доброто. Тази линия разделя кръга на две; след това има една друга линия, която идва от горе към центъра на правата линия, а другата – от този център надолу. Така на тази линия се образува три ъгъла, всеки от по 60°, а всички ъгли, събрани, ще дадат 180°. Когато искаме да изследваме развитието на живота на човека, тази единица е човешкият гръбнак.

Да обясня защо именно кротките ще наследят Земята. Тази линия, която е образувала гръбнака на змията, е сраснала с лицето ѝ, т.е. няма никакво отклонение; значи лицето на змията е отзад, а не отпред. Затова за известни хора казваме, че имат двойно лице: едно отпред и едно отзад – лицето на змията. У кучето, което е почнало да се развива вече, този ъгъл на лицето е почнал да се повдига на 45° и то върви отзад напред; значи еволюцията върви отзад напред. У слона този ъгъл се повдига на 90° , а у човека е на 180° – затова лицето му е паралелно с гръбначния стълб. Затова казваме, че две събрани величини са равни на сбора; значи сборът на предната и задната величина на развитието е равен на 180° и следователно числото 2 показва движението на човешкия живот отзад напред към очовечаване.

И така, под думата *кротост* (в тази формула на буквата К) подразбираме едно лице, което е преминало от 1° до 180° . Казах, че тези три ъгъла, които се образуват при буквата К, са по 60° . Когато съкратим нулата, ще останат три шестници – затова в *Откровение* се казва, че знакът на лошия човек е 666. Какво означава 666? Това е кораб без кормило. Нулата е движение, което се разполага отзад на кораба – това е витло, което се движи на кораба отзад. При туй витло, при туй колело стои това кормило на Живота. Това 666 е 3 по 6 равно на 18; липсва нулата, т.е. кормилото, което води кораба. Ако този кораб спазва своята сила, но няма кормило, което да направлява пътя му, всякога ще се случват катастрофи в живота. Аз казвам: всички хора, които нямат кормило, са лоши. Някои ми казват: „Той е лош човек“ – казвам: кормило няма. Как може да се изправи този човек? Като му се даде кормило, а на човешки език това означава: възпитавайте неговата воля, т.е. създайте воля в този човек. Като казвам „сздайте воля“, думата *воля* за мен пак е формула. Тук 6 означава логиката в живота – да можеш да разсъждаваш правилно и във всичките си работи да успяваш, да бъдеш щастлив. Кротки хора са ония, които имат логичен ум, които сполучват във всичките си работи и всякога са щастливи. В тяхната душа няма никакви незадоволства и не ламтят за какво богатство, понеже цялата Земя е тяхна. Те са хора, които не вярват в частната собственост и не ламтят за нея; частната

собственост е най-голямото изобретение на дявола. Аз не говоря за държавата, а говоря за случаи като този с двама братя в Англия, на които баща им оставил известно имущество и почнали да го делят; единият остава наследник по права линия и взема всичко, а другият – нищо. Някой може да се лиши от своята собственост, но кога? Когато няма кормило, когато няма воля – тогава той може да я даде под опекунството на своите настойници.

Втората буква *P* аз определям с числото 70 – тя означава Велика наука. Някой учен създава известна теория и тя става наука; дойде друг, създаде нова теория – събори старата; и така всеки ден изникват нови теории. Наука, която се мени, не е наука, но представление. В тази Велика наука основата е Добродетелта и величините са абсолютни, неизменни, те са математически определени. Числото 70 съдържа в себе си думата *благодат*, т.е. всички ония условия, при които човек може да се развива.

Буквата *O* е числото 50 и означава човешката глава. Да се спра на тази буква *O*. Вие всички сте учени хора, мнозина от вас сте свършили гимназия, а някои имат висше образование. Допуснете, че през центъра на това *O* спуснем диаметър – сферата ще се раздели на две части. Ако завъртите този кръг около неговата ос, какво ще се образува? Ще се образува сфера, нали? Но представете си, че на този кръг турите друга ос и кръгът се завърти около своя център и своя диаметър едновременно; и ако турите една точка в този кръг, който се движи в две посоки, може ли да изчислите след една минута тази точка къде ще бъде, ако прави за минутата хиляда завъртвания около своя кръг и същевременно се върти около своя диаметър? Тази точка ще обиколи повърхността на цялата сфера, ще видите зигзаги и ще се чудите какво е това явление. То произтича от факта, че кръгът се върти около центъра и диаметъра си едновременно. Така също и човешката глава се движи веднъж около себе си и после – около сърцето; и двете са все едно движение. Тогава буквата *O* означава освобождение: някоя жена е бременна и ражда – значи освобождава се. Мразиш някого, но после го обикнеш, т.е. двама души се помиряват или прощават някому – то е все буквата *O*. Само в буквата *O* можеш да прощаваш, т.е.

когато имаш глава; хора, които нямат глава, не могат да прощават. Някой казва: „Аз не мога да прощavam“ – казвам: ти нямаш глава. – „Ама за мен това е невъзможно“ – казвам: ти нямаш глава, свършена работа.

Третото значение на буквата *О* е Свободата. Само ония хора, които имат добре оформена глава и мозък – само такива хора, само такъв дом, само такива общества, мъже, жени, деца и приятели могат да бъдат свободни. Глава, глава се изисква тук! Българите често се наричат *глава* – глава на семейството, глава на партия и т.н.; да, само главата ти да не е направена от люспи – да не е лукова.

И тъй, буквата *О* има девет качества на кротостта. Казвам: числото 90, това е една отрицателна величина, т.е. кроткият човек всякога е готов да изплати своите дългове – няма нужда да му прашаш червени листове, той точно навреме идва да изплати дълговете си. Ако той те обиди, сам ще си наложи наказанието; няма да каже, че другите са криви, а ще рече: „Аз съм крив, аз съм музикантът – на мен не се позволява да вземам фалшиви тонове; аз, който имам развит мозък и слух, трябва да вземам тези тонове абсолютно вярно и добре“. Следователно кроткият човек се самонаказва, за да се изправи; и той се наказва не за себе си, а за другите. И ще ви кажа в какво седи това наказание: кроткият човек, като види, че нивата на някой човек не е изорана, запряга воловете и я изорава – това е неговото страдание за благо на ближния му. Когато такъв кротък човек, на когото торбата е пълна, срещне някой гладен, сменя своята торба и нахранва своя ближен; ако кроткият човек е учител, когато учениците правят грешки, той знае как да ги изправи; когато срещне слепи хора, не разсъждава, а им отваря очите. Това означава буквата *Т* – означава да примириш у себе си ума и сърцето. Мъжете и жените ще трябва да намерят допирна точка, да се примирят. Когато някои сватосват момък или мома, те разбрали ли са, че младите си съответстват? Когато една мома се оженила, петелът почнал да пее, а тя му казала: „Не пей, че и теб може да оженят“. Съвременната женитба прилича на случая с Йоан Веслей, религиозен реформатор в Англия, който се оженил и след три дни казал на приятеля си: „Не си струва да се жени човек“.

Сега, имаме числото 800, което означава победа, държава и Царство Божие – числото 800 означава победа над злото. Христос казва на кротките: „Дерзайте, Отец е благоволил да ви даде царство“. И тъй, у кроткия човек кои качества виждате? Имаме шестнайсет качества; когато съберем 1 плюс 6, получаваме 7 – числото на Пълнотата. Кроткият човек може преспокойно да си почива в неделя. Неделя е ден на Виделината, а събота е ден на тъмнината; съботата значи, че еволюцията е завършила своя цикъл и няма никакви условия, а неделята показва първия ден на Божественото събуждане. Когато някой казва: „Добре да празнуваш неделята и съботата“, аз казвам: когато умираш, ще трябва да празнуваш съботата, а когато възкръсваш – неделята. Така е правилно, това е грамадната разлика между съботата и неделята. Според вас кой ден трябва да се празнува? Ако умираш, ще празнувате съботата, ако се раждате – неделята, която е ден на Виделината. Нали в петък вечерта и в събота Христос преседя в гроба, а в неделя излезе из своята почивка – значи Христос признава съботата, а после почнаха да празнуват неделята. Ние, съвременните културни хора, трябва да празнуваме неделята.

Ами онези, които са влезли в гроба? Аз не вярвам в хора, които не са влизали в гроба, които не са слизали в ада, за да извадят своя брат. Да се отиде в ада е изкуство, а в Рая всеки знае. Красивата мома всеки я обича – кой като я види, казва: „Колко е хубава!“ и почва да се подмазва. Ама, господинчо, я опитай да я поносиш вътре в корема си. Ще кажеш: „Не искам да бъда аз жена“; който не може да бъде жена и да ражда, той не може да бъде мъж. Онзи, който не е в сила да роди, не заслужава да води тази красива мома – туй говори кротостта. Така трябва да разбирате дълбоката съвременна философия на Живота, ако искате да съградите едно общество, което здраво да почива на тези закони.

Сегашните закони са били добри за времето си, но са отживели. Не ме разбирайте криво. Ако завържете с конец един бръмбар, той не може да се освободи – този конец е морал за бръмбара. Но ако завържете един слон с вашия конец, мислите ли, че този конец ще обуздае слона? Следователно ще бъде много глупаво да казваме, че слонът не е изгълнил еди-кой си закон на конца и го скъсва – закон, който се

къса, не е закон. Следователно трябва да имате закони, които не се късат. За слона трябва дебело въже, та като дойде, да се спре и да каже: „Това е закон, спирам се с почитание“. Закон, който не може да внесе у вас респект, уважение, той е посмешище. Сегашните закони трябва да бъдат такива, на които хората еднакво да се подчиняват, т.е. да не са конци.

Какво нещо е моралът? Привеждал съм и друг път този анекдот. В царството на паяците вестникарите разпространили новината, че един голям слон шествал в тяхната държава. Всички инженери се събрали да решават какво да правят и най-после дошли до следното решение: да прекръстосат всички улици с въжета. Прекарвали такива въжета с хиляди километри, обаче слонът набърже минал през тази паяжина. След всичко това паяците почнали да изчисляват какво сътресение са направили вътре в слона. Какво сътресение може да произведе една паяжина на слона? Той нищо не почувствал.

Някой казва: „Старото“ – кое е старо? Само Истината е стара. Всяко нещо, което се къса като паяжина, не е старост, а сянка на нещата. Казва Христос: „Кротките ще наследят земята“ – Земята в този смисъл подразбира всички условия, при които човек се развива. Буквата З означава числото, което не признава никакви закони. Думата зло, както се пише на български с три букви, значи, че тя не се подчинява на никакви закони – това е злото. Следователно всички сили, които не се подчиняват на никакви закони, наричаме хаос в живота. Вижте, разгневите се и казвате: „Станал съм нервен“ – аз казвам: ти си станал зъл, живееш без закон, не можеш да контролираш силите, които са вътре в теб. Какво ще бъде, ако някой певец вземе неверни тонове? Ще му кажат: „Ти не си певец, ти не познаваш вътрешния закон на музиката, като теб и волът, и магарето, и кокошката могат да пеят“. Съвременните хора искат да бъдат моралисти – да се качват на Божествената сцена.

H_2O – това е вода, ама разбрахте ли водата какви елементи съдържа в себе си? Тази H_2O някой път е чиста, а някой път има известни примеси. Ако е минала през човешкото тяло и излезе навън, ще ви бъде ли приятна? Водата, която излиза от планинския извор, е потребна, но тази, която излиза от човешката фабрика, за която

всеки ден работи тази H_2O , не е потребна – всеки лекар ще каже, че трябва да стане дестилиране, за да премахнем всички тези утайки.

Има известни хора, които не са кротки. Кроткият човек нито за момент не изгубва своето равновесие. Имате ли предвид, че пътят, по който вървим в този свят, не е широк път? Той е тесен, тънък като конец – изисква се голямо изкуство да пази човек равновесие. Трябва да имате хладнокръвието на онзи американец, който преминал през Ниагарския водопад по едно прекарано над него въже; този господин минал с вършината си от единия бряг до другия – това показва, че той има самообладание, защото ако в един момент го изгуби, ще отиде във вълните на водопада. Светът е един водопад; вие искате да бъдете герои във на брега, но ако минете над водопада по въжето, тогава ще ви кажа, че сте отлични герои, които пазят равновесие в живота. Дойде си мъжът вечерно време и вдигне шум, а жената не знае как да го предаде и казва: „Снощи моят мъж малко се понапил, дошъл и отворил една уста, та два, та три часа не можах да спя“. Аз казвам: твоят мъж се качил на това тънко въже, изгубил равновесие и потънал в Ниагарския водопад. Когато казваш, че ще бъдеш кротък, значи бъди мъж и смело мини по въже над водопада. Казват на мъжа: „Бъди мъж – поразсърди се малко, покажи си гнева!“; да, но ще бъдеш с краката надолу в Ниагарския водопад. Кротката мома започват да я учат: „Не бъди толкова глупава да пазиш равновесие, а се опитай да слезеш долу!“; някой път тя се понамръщи на възлюбения си, и като погледнеш, двамата се скарали. – „Какво зло стана – наш Иван и Стоянка се скарали!“ Аз казвам: ваш Иван и Стоянка са изгубили равновесие отгоре на въжето и са паднали в Ниагарския водопад – каква философия има тук да мислим? Тъй животът има смисъл.

Ще ви приведа сега един пример из миналото на човечеството. В древността имало две царства; царят на едното бил много умен и кротък човек, а на другото – много жесток. Кроткият цар имал двама сина: единия – по-голям, другия – по-малък. На умираше той направил завещание, според което на единия син оставя царството, а на другия – една флейта, българска свирка, но с условието – който я вземе, да напусне царството; двамата братя били длъжни

след смъртта на баща си да теглят жребий и комуто се падне свирката, той да напусне царството. Умира бащата, теглят жребий и действително на по-малкия брат се пада свирката. Той я взема и тръгва с нея по света, защото по-големият брат не му позволил да вземе нищо друго със себе си. Така големият брат турил короната и останал да царува вместо баща си, а по-малкият влязъл в другото царство, където управлявал жестокият цар. Този цар имал нужда от овчар; той имал овце със златни руна, но бил толкова жесток, че овчар, който изгубел една от неговите овце, го праснал на вечно заточение. Отишал царският син, представил се за овчар и започнал да свири със свирката си. Когато почнел да свири, всички вълци се спирали и изгубвали охотата си да ядат овце. Ако царят осъдил някого на екзекуция, стражарите, които го водели през това място, по гласа на свирката пускали осъдения и казвали: „Нека да си поживее човекът, хайде да си поиграем“. Накъдето подкарвал своето стадо, всички вълци почнали да изгубват жестокостта си; когато минел през някой затвор и засвирел, всички затворници се разигравали и навсякъде наставало братство и равенство. Чул и царят за него и казал: „Кой е този вагабонтин, който развращава народа ми и не изпълнява волята ми?“. Потеглил към него да го накаже, но когато наближил, овчарят почнал да свири и царят захванал да играе. Разбрал той, че има нещо друго в света и рекъл: „Ела, синко, в моя палат – аз имам дъщеря. Ти си човекът, който трябва да управлява – ти ще свириш на моя народ и ще го веселиш, ще обърнеш нова страница“.

И тъй, казвам: нагласете вашата пищялка, онзи ваш кавал или онази ваша свирка на кротост, че като почнете да свирите, и вълци, и стражари, и затворници, всички да започнат да играят и да кажат: „Може да се живее и по друг начин“. Правилно ме разбирайте – туй, което ви говоря, насила не може да стане. Гладният човек трябва да се нахрани, а кое е най-важното за гладния? Хлябът. А кое е най-важното за жадния човек? Водата. Кое е най-важното за обидената душа? Онази Любов, която може да се покаже в даден момент. Отчаян ли е някой, спри се със своята свирка и му посвири. Бих употребил глаголите *нахранвам, напоявам, научавам, проповядвам* и т.н.

А сега питам: „Ти ходил ли си в църква?“. Църквата, това е нашата душа, а нашето сърце е великият олтар, на който ние трябва с тази свирка да свирим; и Господ ще каже: „Ти си човекът, който ще наследиш Земята“. Бих желал всеки българин да има тази свирка, та като засвири, кой където и да се намира, да започне да играе. Когато ви свирят на тази свирка и я чуете, можете да играете, защото някой път на други свирки играете – от игра до игра има разлика. Някое дете започва да играе, но вдига шум и врява наоколо си – то не играе под звуците на тази Божествена свирка.

Христос казва: „Кротките ще наследят земята“, т.е. тези кротки хора, които разбират великите закони и силите, които функционират в света. И те не са далеч – аз казвам: онзи овчар, царският син, иде със своята свирка. Той няма да дойде с меч, с пушки и с взривни вещества; вие ще чуете отдалеч неговата свирка и като засвири, ще има игране, скачане, всички братски ще живеят – мъже, жени, деца, животни. Можете ли вие да превърнете онази фиктивна свирка и да ѝ дадете вътрешен, същински смисъл – можете ли да я превърнете във формула? По-ясно от това не мога да ви говоря. Ако взема да ви обяснявам думата *кротост*, в нея има шестнайсет сили, които имат разни състояния. Знаете ли какво трябва да правите в първия час след ставането си от сън, какво трябва да правите втория, третия, четвъртия и останалите часове през деня? Знаете ли, че всеки час от деня си има математически точно определена работа? Тя е така определена, както един велик виртуоз, когато свири с цигулката си, трябва да вземе точно всяка една нота – ако пропуснете само една нота, веднага се чувства една празнота. Следователно Животът е една велика Божествена пиеса, за изгълнението на която сме дошли на Земята. Някои казват: „Аз живея“ – ти още не живееш, а само се упражняваш. Когато вземеш своя кавал или своята флейта, на всички около теб ще трябва да стане добре и леко. Когато се научиш да свириш тъй добре, ти ще можеш да изливаш своята мисъл, своята благодат върху хората. Аз съм правил опити и досега този закон в нищо не ме е излъгал.

Веднъж се разхождах на половин километър по варненския бряг и долових, че някъде двама млади се любуват – тяхната мисъл и чувство бяха изгълнили за известно

време цялото пространство. И наистина, слизам по брега и виждам тези млади, че си гутукат. Вървя по-нататък и виждам юрдечки; проектирам към тях мисълта си и някой сякаш ми казва: „Ще взема един камък и ще ги ударя“. Аз не се спирам да извърша това, но наблюдавам тези юрдечки и виждам, че те са вече на половин километър от мен, защото са възприели мисълта ми. Продължавам пътя си по-нататък и виждам друга група юрдечки – изпращам им една добра мисъл, че към брега има хубава храна за тях; спирам се и виждам, че всички бързат към брега, възприели мисълта ми. Това са факти, от които се уверяваме, че животните могат да възприемат нашите добри и лоши мисли. Като срещнеш някое куче, то те погледне и схваща скритите ти намерения – разбира какво мислиш да правиш с него. Наблюдавал съм как ме гледа някое куче, когато ме срещне – разглежда ме внимателно, изпитва ме, но аз му казвам: „Не се бой, няма да ти направя нищо, аз съм от Новата култура“. – „Дано дойде по-скоро, защото ние страдаме от тия некултурни хора, които минат-заминат покрай нас, вземат камък и хайде отгоре ни.“ Това не е алегория, а факт. Така постъпвате помежду си: срещнете един приятел и веднага се нахвърляте върху него с лоши мисли. Ние трябва да се отнасяме благо с всички хора, защото това, което излиза от нашето сърце, е една велика мощна сила, която едновременно гради и разрушава. Ние сами разрушаваме своето щастие. Ние сме хората, пред които Господ гради бъдещия свят – затова не очаквайте да дойдат други хора. Ние, които живеем на Земята, сме в състояние да градим и разрушим живота си. Всеки от вас е призован за една велика работа.

Казвате си: „За велики работи сме призовани ние“ и затова се качвате на определеното място и от височината на положението си започвате да заповядвате. В това свое положение вие приличате на оня българин, който след Освобождението започва да си търси служба: ходил тук-там, подавал заявления, но навсякъде му казвали: „Тази работа не е за теб“ – той търсел лека работа. Един ден, когато се разхождал из градската градина, видял как капелмайсторът маха с една пръчица и всички оркестранти свирят. Той се спрял, замислил се и си казал: „Ето една работа, каквато търся – да е лека и приятна“. Подал заявление за

тази служба, защото му се видяло, че няма по-лека работа от това да управляваш хората.³⁸ Но да управляваш хората е велико изкуство – трябва да разбираш ума, сърцето и душата на тия хора, трябва да разбираш всекидневната им мисъл и чувство и само тогава да вдигаш пръчицата според такта. А тактове има различни, ключове – също различни. А сега всички искаме да ставаме министри в България – няма ли някой против това? Ако разбирате това изкуство, аз ще бъда пръв, който ще гласувам за вас; ако някой, дори да е дете, разбира това изкуство и вдига пръчицата, когато трябва, аз ще гласувам за него. Всички ще бъдем капелмайстори и ще започне да се образува тази вътрешна вълна, която ще ни повдигне – това е вътрешният смисъл на думите „да бъдем кротки и добри“.

А сега трябва дълго време да аргументираш пред хората дали има Бог, или не. Аз имам много доказателства, с които да ви докажа това, да го обоснова и с тези велики опити да принесе всички онези сили да преминат през сърцата ви. Вие чакате всичко наготово от баща си – той да ви достави пари да ходите, където искате. Не, вие сами можете да проверите тези неща, но затова ще трябва да се събудят във вашия мозък всички клетки, които досега не са още събудени. Клетките, които образуват мисълта ви, спят – висшите духовни, религиозни клетки още спят и вие чакате да ви се даде нещо наготово. Не се надявайте на наследството на баща си – да получите сто или двеста хиляди лева, да си купите автомобил, да ходите на разходки, на балове, на концерти, да прекарате един весел и безгрижен живот и да кажете: „Аз съм богат човек“. Вие обаче сте бедни – вашият Небесен Баща ви е оставил каквото ви е нужно и ви казва: „С труд и пот на челото си ще изкарвате прехраната си“. А знаете ли какво значи да излезе една капка от челото ви? Аз уважавам всеки човек, който с пот на челото си изкарва прехраната. Лекарите, за да излекуват един болен, причиняват му изпотяване. За да може всички нечистотии от сърцето и ума да се изхвърлят, за да може да дойде прясна вода в света, трябва да стане изпотяване. Казва се за някого: „Горкият човек, изпотил се“; не, съжали онзи човек, който не се е изпотил нито веднъж през живота си. Много хубаво нещо е изпотяването. Какво трябва да правим,

когато се изпотим? Хвърлете ризата си и се преоблечете. Ако си пътник, хвърли ризата си, облечи отгоре палтото си, опери ризата си, почакай няколко часа да изсъхне, а след това я облечи; не чакай да изсъхне на гърба ти, за да не се върне потта наново в тялото ти.

Сегашните хора казват: „Да възприемем старите мисли, които сме имали за живота“; а това значи да изсушим старата пот със своята топлина – какво ще придобием? Тази стара пот ще ви изпрати на онзи свят; с това вие ще придобиете минус, а не плюс, защото плюсят е движение нагоре, а минусът – движение надолу. Вие казвате за някого. „Той замина за онзи свят“; питам: „Какъв знак имаше отпреде си, плюс или минус?“. – „Минус.“ Тогава наистина той е отишъл на онзи свят, само че е надолу в него – затова нагоре не го търсете. Вие трябва да разберете четирите аритметични действия. Вие разбирате събирането, защото всеки от вас може да събере две величини, например да събере 5 и 6 – колко правят? 5 плюс 6 е равно на 11. Може ли да съберете двама добри хора на едно място, щом разбирате и знаете да събирате – може ли да съберете една добра мома и един добър момък и общият сбор да бъде равен? Щом можем да събираме, ние трябва да събираме всички свои мисли и желания.

Ако ви питам какво нещо е изваждането, къде го срещате в Природата, вие вероятно ще кажете: „Знаем какво е изваждането, учили сме го в училищата“. Питам: можете ли да прилагате това изкуство? Когато посееете едно зрънце, то най-напред започва с изваждането – спуска своите крачка надолу в земята; после се явява процесът на размножаването – когато се разклонява и завързва класовете си; най-после дохожда делението – когато житните зрънца се отделят от стръкчетата и падат надолу в земята. Тези действия – събиране, изваждане, умножение и деление – стават всеки ден в живота ни. Често вие изваждате една мисъл от главата си, но важно е дали тази мисъл е добра, или лоша. Ако аз извадя от своята глава мухлясал хляб и го дам на някой беден, това изваждане ли е? Първокласен невежа е онзи, който вади от торбата си мухлясал хляб. Вие казвате: „Нашият Учител ни учи, когато изваждаме, да туряме пред действията знака *минус*“, но аз уча другоаче, а

именно: ще туриш знака *плюс* и пак ще извадиш. Е, добре, когато даваш някому пари назаем, вземаш лихва и с това се умножават парите ти, това умножение ли е? Умножение е, когато умножаваш броя на добрите хора, когато примиряваш хора, които се карат – това могат да направят кротките хора, които ще дойдат в света.

Не мислете, че сте кротки хора. Кротки сте, само че може да разберете имате ли способности за това. Не се изисква много време за един ученик, за един художник, за един музикант или за един християнин – достатъчни са пет-шест години, за да се научи на това изкуство. Как ще приложите кротостта? Като се върнете в дома си, ако сте неразположени духом, кажете си: „Аз съм кротък човек“, т.е. трябва да разсъждавате логически, трябва да търсите сполука в своята работа и трябва да сте щастливи.

Думата *щастие*, както се пише на български език, ще я разясня така: буквата *Щ* е образувана от буквите *Ш* и *Т*. В буквата *Т* има две резки, спуснати надолу, а в буквата *Ш* има три резки, които заедно с първите две образуват човешката ръка, отпусната надолу. Значи в щастиято ръката ви трябва да бъде готова. Буквата *А* означава човешкия нос – значи волята ви трябва да бъде силна, кротка, а умът ви да бъде съединен с волята. Буквата *С* е Месечината, която постоянно образува този закон на смени. Като турите *С* върху *Т*, ще направите една лодка – значи всичкото богатство, което придобиете чрез волята си, ще го поставите върху себе си, което е вашето сърце. И тъй, щастлив човек е онзи, който може да впрегне в работа ума заедно с волята си, т.е. мъжкия и женския принцип да ги впрегне заедно, да ги тури в лодката си и така да управлява Живота си. Ако не знае така да постъпи, ще каже: „Каква съдба настана, да сме роби и двама“ – казвам на това: отлична поезия. Щом впрегне своя ум и своето сърце заедно на работа, ще каже: „Каква съдба настана, да сме щастливи и двама“.

Ако взема българската поезия и я преведа по своему, всичко ще излезе обратно на това, което поетът е възпял и написал. Някои четат и се чудят как е могъл поетът да напише такива работи, отгдето му идват тези неща в ума – за такова нещо не се изисква никакъв ум, никакво изкуство. Какво изкуство се изисква за това, ако взема един чук и

удрям едно шише или една стомна? Аз бих желал да направя това шише и тази стомна, а не да правя дупки в тях – съвременните хора само дупки правят. Гледам някои хора копаят дупки и ги питам: „Защо копаете тези дупки?“ – „Не знаем, плащат за дупки.“ Доста, доста дупки! В света има излишък от дупки – сега вече трябва да се сее; туряйте семена вече в тия дупки, садете дървета, за да се образува хубава райска градина. Когато паднете в някоя от тези дупки и си счупите крака, ще речете: „Каква съдба настана, да сме роби и двама“, а когато насадите хубави плодни дървета в тези дупки и те ви дадат плодове, вие ще си хапнете от тях и ще кажете: „Каква съдба настана, да сме щастливи и двама – да си хапнем и двама заедно“ (това, последното, е вече проза).

Христос казва: „Кротките ще наследят земята“. Аз знам, че вие сте кротки хора – това мога да го докажа; само външно изглежда, че не сте кротки. Така едно време светиите са носели дрехи с бодли отвън, за да не им обърне внимание дяволът и да не ги изкушава – предпазвали се от него с бодлите си. И вие носите отвън такива халати, които не ви издават като кротки хора, и затова често се чуват между вас думите: „Посмушни го малко“. В това отношение вие мязате на оная жена, която имала обичай постоянно да посмушква мъжа си, каквото и да направел той – каквото да каже, както и да бъде, тя все му правела бележки, все го посмушквала. Вкъщи той все търпял, но един ден били поканени на гости у кумците си, където бил приготвен много хубав обяд – хубаво опечена пуйка с хубаво старо винце – и той се поразпуснал малко. Жена му през всичкото време го следяла и когато бивала недоволна от него, го посмушквала. Най-после той не могъл да изтърпи и ѝ казал: „Е, прекали го вече – не стига, че вкъщи ме мушкаш, но и тук трябва!“. Съвременните хора казват: „Нека посмушкаме този човек малко, стига е ял, нека бъде морален“ – оставате този човек, нека си похапне и пийне; злото не е в яденето и пиенето, но в кривото разбиране на живота – да мислим, че щом ядем много и станем тлъсти, добре ще ни бъде. Някои родители казват: „Да нахраним дъщеря си добре, за да бъде пълна като месечинка“; Господ не ви е направил да станете като месечинки – защо не кажете, че искате да станете като Слънцето, като него да светите. Тук е заблудението

ни, когато мислим, че всичко е в пълинотата – да станем Месечина. В първоначалния език е писано, че трябва да станем синове Божии, т.е. да носим такива светили, чрез които да градим, да носим Живот и Радост навсякъде по Земята. Знаете ли какво нещо е Месечинката? Ако си като Месечината, ти ще бъдеш осъден на смърт: Месечината е един канал, през който минават всички нечистотии на Земята. И вие искате да мязате на този канал, но в това няма никакъв смисъл, нито някаква философия. В бъдеще вече никога да не казвате, че искате дъщеря ви да стане като месечинка, а пожелайте да стане като Слънцето светла или най-малко като ранната звезда Венера; ако пожелаете да стане като Месечината, тя е осъдена на смърт.

Сегашните хора ходят на разходка по месечина, наблюдават я, но не знаят, че тя ги развращава. Когато минавате край някое нечисто място, от големите миризми обонянието ви се разваля, но ако искате да се проясни, ходете по чисти високи планински места. Когато направиш една грешка, обърни се към Месечината и кажи: „Месечинко, научи ме как да изхвърля греховете си, как да ги изкарвам навън, за да мога и аз по този начин да се очистя“. Когато наблюдаваш Слънцето, кажи: „О, Слънчице светло, Слънчице ясно, като гледам твоите добродетели, покажи ми начина как да проявя и аз своите скрити добродетели и да ги разработя в себе си“. А вие стоите и разсъждавате върху това какво е казал Кант, Хегел и други, и си казвате: „Е, дълбока работа е това“. Да, а, в, с, това е една относителна величина, но знаете ли колко неща са скрити в това а, в, с?

Внесете думата *кротост* в себе си и не мислете за нея тъй, както сте мислили в миналото и досега. Тя е една велика дума, върху която трябва да съградите бъдещата култура на Земята. Ако българите искат да ги благослови Бог и да благослови земята, в която живеят, трябва да напишат така: „Кротките ще наследят Земята – ние сме кротки, вярваме в кротостта и затова ще наследим Земята“. Качествата на кроткия човек са следните: той реже циреи, но не и глави; със своя нож той отрязва от тебе всяка тъга, освобождава те от нея. Всички вие, които ме слушате, сте кротки хора, затова когато се върнете у дома си, съблечете старите си дрехи. Аз днес съм много

щедър, ще подаря на всички ви по един костюм – това го подписвам; и затова, когато се върнете по домовете си, облечете се с тези нови дрехи, които ви подарявам. Като ме слушате, вие си казвате: „Наистина ли говориш това, или само така?“. Наистина ви говоря – казвам: „Обичам ви“ и свършено. Защо не? Не се колебайте, свършете със стария господар. Всички – мъже, жени и деца – нагласете кавала си, засвирете, та да заскачат и да заиграят всички.

Когато се върнете по домовете и запееете: „Каква съдба настана, да сме роби и двама“, това показва, че служите още на старата култура. Отсега нататък ще пеете на Новата култура, както аз превеждам: „Каква съдба настана, да сме щастливи и двама“. Когато засвирим на Новата култура, и Любовта ще дойде, защото в това свирене са вложени всички сили. Щом се чуе това свирене, всички Същества ще заиграят и самата Земя ще заиграе. Знаете ли защо понякога стават земетресения? Има добри хора на Земята, които щом засвирят със своите кавали, тъй много разиграват Земята, че тя започва да изхвърля своята вътрешна материя във вид на лава и казва: „Долу, долу старите дрехи, изхвърлете старите си къщи, излезте от затворите, отворете прозорците си“. Като се събори твоята колиба, благодари на Бога и кажи: „Благодаря Ти, Боже, че ми помогна да изляза от тази срутена къща“. Погледнете птичките, когато станат сутрин как започват да благодарят и славят Бога с пеенето си; а вие, когато станете, започвате: „Каква съдба настана, да сме роби и двама“ или „Тази моя жена ще ми умори живота“. Не, тя няма да ви умори, тя си носи своето щастие – тя беше числото 13 у вас и тогава ви правеше по-голяма беля, а сега е излязла от вас. Едно време, преди да се яви Ева, мъжът имаше тринайсет ребра, но Бог извади едното ребро от него, именно тринайсетото, и каза на Адам: „Бъди внимателен с числото 13, то е едновременно числото на Правдата и злото в света“. Числото 19 е Месечината. Не се обиждайте вие, жените, защото трябва да знаете, че едно време Месечината е била светла като Слънцето, но сега е изгаснала, мъртва е; ще дойде време, когато тя отново ще оживее. Някой казва: „Цяла месечинка е моята възлюблена“; казвам: ти никога няма да удовлетвориш

твоята месечинка, тя постоянно се пълни и празни. – „А какво да правя?“ Когато тя стане като Слънцето, ще дойде време, когато ще живеете по образ и подобие Божие и ще бъдете радостни и весели.

Вие не се обиждайте, защото аз не считам, че всички мъже са мъже и всички жени са жени. За пояснение на мисълта си ще дам следния пример: един древен цар имал много красива дъщеря, която пазел от всякакво изкушение. Той заповядал на своите мъдреци да измислят такива тънки и фини костюми, които тя да сменя всеки ден, но материята им да бъде тъй естествена, щото никой да не подозира, че е облечена. Всеки, който срещал царската дъщеря, я целувал и започнали да говорят на царя:

– Срегнахме дъщеря ти, еди-кой си я целуваше.

– Нищо от това, той е целувал само външната обвивка, но нейната душа никой не е целувал, царската дъщеря никой не е виждал.

Външната дреха могат да целуват всички, но когато се дойде до душата, там има други правила. Аз познавам царската дъщеря другояче, а не както е дегизирана тя. Някои казват: „А вие не знаете ли колко хубава е моята дъщеря?“. Не, тя още не е твоя дъщеря – ти знаеш ли, че тя е тринайстото ребро? Някой момък се ожени за някоя мома, но животът им не върви – защо? Защото той е взел чужда жена и я туря между ребрата си, но не му подходжда. Тогава Бог казва:

– Не е тази жената, която е направена от теб.

– Да, но поп ни венча.

– Нищо, тя не е от Бога.

Когато хората започнаха да се венчават тъй, както не е определил Бог, създаде се смъртта, за да ексекутира хората, та да могат да намерят своята половина и да я наместят. Когато първия път не намерим своята половина, втори път ще я потърсим; ако и тогава не я намерим, трети път ще я потърсим, докато най-после я намерим. Някой казва: „Моята жена е цяла царица“ – тя може да е царица, да е учена, но не е твоята сродна душа. Само когато ни се отворят очите, само тогава ще познаваме своите близки и ще ги обичаме. А това ще бъде, когато станем кротки хора. Земята, това е кротката жена; кроткият мъж,

който следва закона на Бога, ще наследи Земята – това се подразбира под Христовите думи: „Кротките ще наследят земята“. Каквито и да сте, ако не служите на този закон, не може да наследите Земята. Следователно само чрез кротостта ще наследите тази кротка Земя и ще разберете тези закони, които сега се разкриват.

Аз нахвърлям моите мисли тъй, както Слънцето своите лъчи, и всеки ще ги възприеме тъй, както иска неговата душа, и ще твори с тях толкова, колкото е изкуството на неговата душа, и всеки ще се облече тъй, както изисква неговият вкус. Аз не искам всички да сте еднакви. Всеки може да бъде кротък по различен начин: един може да бъде кротък като карамфил, друг – като роза, като теменужка, но всички бъдете кротки. Това свири царският син със своя кавал: „Диу-диу-диу, кротките ще наследят Земята, диу-диу-диу!“. Българският кавал казва: „Чистите по сърце ще наследят Земята, диу-диу-диу“. Тъй ще засвири българската гайда или българският кавал и българинът ще вдигне ръце нагоре и ще заиграе.

Вдигането на ръцете нагоре значи, че ще трябва да цъфнете – двете ръце, това са мъжът и жената. Мъже и жени, съединете се сега, дайте ръцете си. Как се ръкувате вие? Поставяте вътрешната част на ръката си във вътрешната част на ръката на вашия приятел и отгоре поставяте големия си пръст. Вътрешната част на ръката е женският принцип, а големият пръст, който туряте отгоре, е мъжкият принцип. Ръкуването означава, че в името на Бога ще извършите това: ние, жените, т.е. законът на Любовта, като се преплетем със закона на Мъдростта, ще освободим света от сегашното робство. И тъй, при всяко здрависване вложете мисълта си: „Тъй, братко, да започнем с Любов и Мъдрост и да ги преплетем, за да ни благослови Господ“. Така искам да се здрависват всички българи – когато се срещнат, да си кажат: „Добре дошъл, братко, в името на Божията Любов, Мъдрост и Истина!“.

23 януари 1921 г., София

КРОТКИТЕ

ЛЮБОВТА

Най-голяма от тях е любовта.

Първо Коринтияном 13:13

Бог е любов.

Първо Йоанново 4:8

Ще говоря тази сутрин върху един стих, който турям за основа на Великата Божествена наука в света, а именно върху стиха: „Бог е любов“. Ще кажете вие: „Това го знаем“; да, отчасти, но не в неговата пълнота.

Аз ще ви задам една математическа задача, едно математическо съотношение: ще започнем с неизвестните $x : y = x_1 : y_1$ и $w : t = e : a$. Последната пропорция, това са елементите на висшата духовна математика, на живата математика. X е една величина от видимия, от реалния, от материалния свят и този x може да се определи много лесно – как? Ще работите.

Ще ви дам друга една задача, а тя е следната: от два срещуположни града излизат две групи войници, срещат се и се поздравяват. Едните запитват другите: „Колко сте на брой?“; вторите отговарят: „Ако един от вас дойде при нас, ще станем два пъти повече от вас“, а първите им казват: „Ако един от вас дойде при нас, ще станем, колкото сте вие“. Онзи, който знае математическите правила, веднага ще намери на колко е равен x и на колко y . А след като разрешите на какво е равен x , т.е. видимият, материалният свят, тогава ще минете към Духовния свят – $x_1 : y_1$. Това са отвлечени истини.

„Бог е любов.“ Аз вземам Любовта като принцип: вън от Любовта ние не познаваме Бога, той е само в Любовта. Понеже Любовта е достъпна за всички същества, няма органическо същество, няма жива материя в света, която по един или друг начин да не е тясно свързана с Любовта и да не се влияе от нея. Следователно ние познаваме Бога в Любовта и този Бог на Любовта не е вън, не е само във Вселената, а е и вътре в нас. В Писанието една от заповедите казва: „Да възлюбиш Господа Бога твоего с всичкото си

сърце, с всичката си душа, с всичкия си ум и с всичката си сила“ – разбирате смисъла на тази заповед.

Ще разгледам Любовта от четири гледища: като стремеж, като чувство, като сила и като принцип. Любовта като стремеж действа в сърцето, като чувство – в душата, като сила – в ума и като принцип – в Духа, а това е целият цикъл на човешкото развитие отначало докрай. Когато се съединят началото и краят на едно място, образува се едно ново начало; когато това ново начало се събере със своя край, ще образува друго ново начало, следователно това е един вечен процес в Божествения свят – без край и без начало.

Любовта като стремеж има свое начало: например някоя мома си стои спокойно вкъщи, нищо не я тревожи, но един ден тя среща някой млад момък – веднага в нея се явява стремеж, започва да става неспокойна; също това става и с момъка, значи настъпва началото на тяхното безпокойствие. Аз казвам: „Идва началото на тяхната Любов на стремеж“. Какъв е краят? Оженят се, народят им се деца – това свършек ли е на живота? Не е.

Сега настъпва второто проявление на Любовта – проявлението ѝ като чувство, и тогава тя действа на душата. Това е по-висока степен на развитие: чувството се проявява между приятели и братя. Следователно всеки, който има приятел и брат, трябва да е минал през първия огън на Любовта; докато не стане това, не можеш да изпиташ второто проявление – Братството е основано на Любовта като чувство, чието проявление е в душата. Чрез чувството става поляризирането: стремежът – това са корените във физическия свят, а чувството – това са клонищата; стремежът върви към центъра на земята, а чувството – към Бога.

Любовта като сила се проявява само в светиите, в Христа, в хора, които са готови да защитават една Божествена кауза. Не можеш да имаш Любовта, ако в теб няма ум; ето защо всички онези, които са възприели Истината и искат да защитават Любовта, имат силата на Христа, силата на светиите и запечатват Любовта си с жертви.

Любовта като принцип встъпва едва сега в света – те обгръща всичко. До Любовта като сила има и омраза, и привличане, и отблъскване, и гладене, и дращение; в Любовта като принцип няма никакви противоречия, тя

примириява всички противоречия в света – за нея няма зло, а всичко е добро, възвишено.

Всеки от вас, който иска да разбере смисъла на Живота, не трябва да бяга от него, а трябва да премине през всичките му стадии – през корените, през клоните, през цвета, който е силата на Любовта, и да опита плода му, който е принципът на Любовта. Като минеш последователно през корените, клоните и цвета на Любовта, ще дойдеш най-после в принципа – до плода на Любовта, и той ще ти даде смисъла. Там е безсмъртието – свят, в който няма смърт, а има Възкресение. За тази Любов се казва в Писанието, че тя е връзката на съвършенството.

И тъй, вие не можете да разберете Любовта, докато не разберете своето сърце, докато не разберете елементите и силите, които се крият в него; вие не можете да разберете Любовта, докато не разберете чувствата, елементите и способностите на вашия ум; вие не можете да разберете Любовта, докато не разберете стремежите и силите на вашия Дух. Изучаването на Любовта е една велика наука, с която Новото небе и Новата земя ще се занимават. Любовта е първият велик принцип на Бога, чрез който Той се проявява.

Аз не искам да ви говоря по този въпрос само на теория, но ще ви докажа, че Любовта има съотношение към сърцето като стремеж, към душата – като чувство, към ума – като сила и към Духа – като принцип. Следователно всеки от вас може да знае каква е неговата Любов – как? По биенето, по пулсирането на вашето сърце: пулсът на сърцето – това е тактът на Любовта, кръвообращението е също във връзка с Любовта. В деня, когато човек престане да люби, и сърцето преставя да тупти. Когато някои мразят, това е негативната страна на Любовта – тогава се явява сърцебиене. Сърцето понякога бие повече, а понякога по-малко; хората наричат това състояние *сърцебиене*, а аз казвам, че законът на Любовта в такива хора не действа правилно. – „Как ще се поправим?“ Влезте във вашето сърце, във вашите чувства, в силата и в принципа на Любовта, регулирайте ги и ще изпитате такава Радост, каквата само светиите и праведните са изпитвали – сърцебиенето ви ще изчезне. Тази наука е необходима за вас.

Аз ще бъда много принципен и реален по въпроса, който разглеждам. Например понякога вие почувствате Любовта като стремеж и си казвате: „Хайде да се целунем“. Тогава събират се двама, радват се един на друг като гутутки и се целуват, а след това казват: „Какво направихме!“. Аз не казвам, че целувките са лошо нещо, но във всяка целувка трябва да има съдържание на Любов. Всяка целувка, в която няма Любов, е престъпление, а всяко престъпление носи след себе си нещастие или за сърцето, или за душата. Аз не съм от онези, които казват, че е грешно да се целуват хората – може да се целувате, но как? Ще се спрете, ще застанете пред Бога и ще запитате: „Господи, мога ли да изкажа Твоята Любов?“. Ако Господ ви проговори и каже: „Изкажи Любовта Ми“, тогава може да се целунете. Но ако отидеш в името на Господа, туриш подписа Му и не дадеш никаква Любов, това е престъпление, за което Господ ще те държи отговорен – това е то кармата, кармичното престъпление с Любовта от хората, които си играят с лъжливата любов.

Христос е изявление на тази Велика Любов. Следователно, като говоря за Христа, считам Го не като един отвлечен принцип, а като реално изпълнение на Любовта. Любовта не е нещо отвлечено, а нещо реално – тя има форма, съдържание и смисъл. Който познава Любовта, ще познае и света – ние познаваме света чрез Любовта. Дето има Любов, има и Живот, има движение – в нея всичко започва да живее, а дете няма Любов, не може да има Живот. И когато е казано, че Бог е Любов, с това се определя, че ако има Любов, ще има проявление на Бога.

Някой ти казва: „Аз те обичам“. С какво – със стремежа ли, с чувството, със силата или с принципа на Любовта? Те са различни положения, не трябва да лъжем. Той ще ти отговори: „Обичам те със стремежа на Любовта“ или „С чувството на Любовта“, или „Със силата на Любовта“. Когато у теб дойде силата на Любовта, в ума и мислите ти ще настане яснота; имаш ли Любовта на чувствата, ако си тъжен, веднага ще станеш благ и радостен, ще бъдеш готов за всички жертви; ако при теб дойде човек, у когото има стремежа на Любовта, той ще те направи активен. Дъщеря ви, която до онзи ден е била кротка като агне, започва да гледа към земята надолу – тя иска да се прояви и казва: „Аз искам да сляза в

материята, за да изуча живота“. Казваме, че не трябва да грешим; нищо, така само ще разберем елементите на Любовта. В Любовта като стремеж прегрешенията са неизбежни. Ние трябва да имаме в себе си стремежа и силата на Любовта. В Любовта има две поляризации: като стремеж и като чувство, които се проявяват на физическия свят, и като сила и като принцип, които принадлежат на Божествения свят – това са две велики проявления на Любовта.

Вие сте учили физиология – кой е правилният пулс на сърцето? Ще започнете с една велика наука: правете наблюдения и забележете при разните ваши разположения колко пъти в минута бие сърцето; следете при ритъма на отклонението между колко удара варира сърцето или какъв ъгъл ще се образува при един отлив и прилив на сърцето. Този ъгъл ще бъде приблизително равен на шестдесет градуса – закона на човешката еволюция. Когато имате приятно разположение на душата, пак бройте пулсиранията на сърцето. Например някоя мома има стремеж към някой момък; нека тя пресметне колко туптения в минута прави сърцето ѝ, когато го срещне – по ударите на сърцето си тя ще може да определи дали той ще устои в любовта, или ще я излъже, ще определи неговите бъдещи отношения и т.н. След като момата и момъкът се разделят и отпаднат духом, нека те пак да пресметнат броя на ударите на сърцата си. Когато се усъмните в някого, пак изчислявайте колко туптения прави сърцето ви. Отбелязвайте си тези числа – започнете да работите с висшата математика. Защо, когато се срещнат момък и мома, които имат стремеж един към друг, сърцата им трепват? Много естествено, трябва да трепнат – ако сърцето не трепне, няма живот в него. Майката, когато е бременна, нали усеща трепване, заиграване на детето в утробата ѝ – тогава тя започва да се радва. Трепването показва, че Божественият живот идва и Господ пита: „Ти готова ли си да възприемеш този живот и да го обработиш?“. По същия начин Господ пита и момата, и момъка; а момата нищо не иска да знае – тя мисли за шапки, за рокли, мисли как да си нареди къщата, а за трепването на сърцето нищо не мисли. А трепването е важно, другите неща са второстепенни. Тази наука, за която ви говоря, е реална – работете с тези числа.

След това се дохожда до втория стадий на Любовта. Имате приятел, когото обичате с най-чисти и безкористни чувства, забелязвате нещо интензивно във вас – следете биенето на сърцето си, намерете тези съотношения. Това ще бъде *y* (игрек) от пропорцията. После изчислете какво е биенето на сърцето ви, когато вашият приятел или брат е близо до вас или далеч от вас – има една разлика.

После настъпва третият стадий на Любовта, т.е. Любовта като сила. Например четете житието на някой светия или се срещате с човек, който е готов да се жертва за някоя идея, за човечеството и затова се отделя от майка, баща, напуска дома си – веднага сърцето ви трепва; пребройте тогава трептенията на сърцето си.

Когато ме слушате да говоря това, ще ми възразите: „Е, сега с такива ли работи ще се занимаваме, има по-важни въпроси от тези“. Не, по-важни неща няма. Ако умееете да регулирате вашето сърце тъй, както Бог отначало го е създал, то ще регулира вашия ум, а умът ви ще даде условия на Духа да се прояви – всичко това е свързано едно с друго. Изпуснете ли най-малкото, ще изпуснете и най-голямото – между малките и големите величини има съотношение. Това, което в Божествения свят е единица, във физическия е множество, а това, което във физическия свят е единица, в Божествения свят е множество. Много естествено е това: в Божествения свят например изтича една много голяма река като единица, но когато слиза във физическия свят, всеки си отбива от нея една малка вадичка и си образува една рекичка; тези малки рекички, когато отиват към Божествения свят, се събират и образуват една голяма река.

И тъй, всяка дисхармония в сърцето ви е дисхармония в Любовта ви – или в стремежа, или в чувствата, или в силата на вашата Любов. Ако дисхармонията е в стремежа ви, ще търсите причината в сърцето си; ако дисхармонията е в чувствата ви, ще търсите причината в душата си; ако дисхармонията е в силата ви, ще търсите причината в ума си. Следователно дисхармонията на вашия живот ще търсите в тези три области – в сърцето си, в душата си и в ума си. Имайте предвид, че Любовта без ум не може да се прояви – тя не е за глупави хора, глупавите хора никога не са чувствали Любов. Всички същества, които са

лишени от Любов, са лишени и от интелигентност, а всяко същество, което има Любов, е интелигентно. У същества, в които няма Любов, тя се проявява като механически закон – движение, растене отвън навътре; а у онези, които имат Любов, растенето става отвътре навън. Следователно у учени хора, които нямат Любов, но имат знания, събират сведения и цитират от различни места, у тях движението е отвън; хора, у които има Любов и растат отвътре навън, възприемат тази храна и я обработват. Когато гледаме на хората с много знания, но без Любов, казваме за тях: „Този човек няма любов към брата си“.

Най-важното от всичко е да имаме един приятел, когото да обичаме – кой е този приятел? Той е Христос. Срещате някой учител, обиквате го – кой е този учител? Христос – в Неговия ум ще намерите смисъла на Живота. Някоя мома има стремеж към някой момък – отде произтича този стремеж? Христос е в този стремеж и Той не лъже никога. Онзи, който не лъже никога, наричам Христос, а онзи, който лъже и в стремежите, и в чувствата, и в силата, той е антихрист. Онзи, у когото стремежът в сърцето е правилен, чувствата в душата са правилни и силата в ума е правилна, Той е Христос. В Любовта не се допуска абсолютно никаква лъжа. И онзи, който би се опитал да оскверни тази Любов, той носи проклятието, кармически приема нещастие – с това се започва и падането в Любовта.

И тъй, когато разрешите тези числа, ще намерите на колко са равни x и y . Y запитва X : „Колко сте?“. X отговаря: „Ако един от вас дойде при нас, ние ще бъдем два пъти колкото вас; но ако един от нас дойде при вас, ще станем толкова, колкото сте вие“. Значи x е равно на 7, y е равно на 5. Това ще бъде така, ако работим с числата до 10, но ако от y към x отиват не един, а десет, тогава x ще бъде равно на 70, а y – на 50. Когато разрешите това първо уравнение, ще пристъпите към Божественото уравнение, където ще търсите на какво са равни Божествените x и y . Онези от вас, които не са запознати с математиката, ще намерите някой математик да ви запознае с въображаемите, имажинерните числа. Ще кажете: „Е, с тези ли хиксове ще се занимаваме сега?“. Ами че всеки от вас е един голям X – ще ви докажа това нещо. Я ми кажете знаете ли часа, в който сте дошли на Земята, знаете

ли откъде сте дошли и къде отивате? Не знаете, не помните кога сте родени. За Христа говорите, но не Го знаете – исторически Го познавате, но като Любов, като принцип не Го познавате. Опитали ли сте Любовта като сила и като принцип? Имали ли сте опитността на някой светия, опитали ли сте преживяванията на човек, който е готов да жертва всичко за приятеля си? Някои от вас имат тази опитност. За стремежа на Любовта – там всички сте герои, признавам ви правото. Когато се говори за стремежа на Любовта, нея я познават около петстотин милиона души; когато дойде до чувствата, тази Любов я познават около един милион; а когато се дойде до силата на Любовта, едва ли ще се намерят в света десет хиляди души, които да я познават. И тъй, 500 000 000, 1 000 000 и 10 000 – това са числата, от които можете да съставите три уравнения.

Бог е Любов. Трябва правилно да започнем с Любовта: не търсете Бога в небето, но търсете Го тъй, както детето търси майка си и както цветята търсят земята – спуснете корени дълбоко, влезте в материалния свят. След като слезете пет, десет, петнадесет, двадесет метра надолу, у вас ще се яви желание да се поляризирате и да се качите нагоре – тези две противоположни посоки създават желание за растене нагоре и надолу. По този закон ние примиряваме материалистите с идеалистите. Тогава в света идват материалистите, безбожните хора, както ги наричат – хора, у които има стремеж; те се спускат дълбоко в материята, те никога не са видели Слънцето. Тези хора са корените, а идеалистите – това са клоните. Ако нямахме материалисти, никога не щяхме да имаме идеалисти. Идеалистите казват на материалистите: „Днес работете долу, но един ден вие ще се качите горе, ще познаете, че има Бог, а пък ние ще разберем, че има място, където няма Любов“.

Не е все едно да те бодат с игла или да те гладят с ръка. Казват: „Еди-кой си момък целунал някоя мома“; кое е по-добре – да я ухапе, да я набие или да я целуне? По-добре е да я целуне, отколкото да я ухапе или одращи, както е постъпвал едно време, когато е бил вълк. Следователно целувката е един начин да не си причиняват хората рани. – „Едно време съм правил ужасни престъпления, а сега ще те целуна, за да видиш, че нямам нокти, нямам зъби, каквито имах

тогава“ – казва момъкът на момата. Момата казва: „Колко е хубав моят възлюблен!“. Защо е хубав? Защото Любовта е влязла в тоя вълк и го е укротила. Излезе ли си Любовта от сърцето му, той пак става вълк. Че това е така, се вижда, когато я напусне – започва да говори лошо за нея, търси начин да ѝ отмъсти, иска да я набие, става цял звяр. А момата пък купува витриол, плисва го в лицето му и го прави нещастен за през целия му живот. И след това казват: „Колко благороден е човек!“. Да, благороден е, докато има Любов в сърцето му, а когато излезе Любовта от него, никакво благородство няма, той е цял демон – това са хора, лишени от Любов. Няма защо да им се сърдим, те изпитват такива страдания и мъчения, каквито ние не познаваме – всички грешници, престъпници изпитват големи мъчения. Вие още не сте изпитвали Любов, не я познавате във всичките ѝ проявления – вашата Любов е достигнала дотам да не дерете с ноктите си и да не хапете със зъбите си. Любовта трябва да се прояви у вас и като чувство, т.е. не само да не хапе и дращи, но и да дава нещо от себе си. Майката е изпитала тази Любов; тя казва: „Едно време аз удушавях от Любов“, но сега тя туря рожбата си от едната гърда на другата и я кърми. Какво нещо е кърменето? То е цяла наука; аз препоръчвам на майките и на бащите да изучават кърменето: наблюдавайте какъв е законът на кърменето – гледайте вашето дете дали ще ви ошипе, дали плаче, дали ще ви ухапе и от това ще познаете от каква еволюция е то.

Сега да се върнем към основния закон: *Бог е Любов*. Вложете в себе си мисълта: Бог е Любов в Неговото първично проявление. Разберете ли този първи принцип, ще разберете всички последващи принципи; не разберете ли първия принцип, нищо друго не можете да разберете. Следователно на всички ви препоръчвам да се върнете към първия принцип – да разберете Бога като Любов. Схванете ли първия принцип, ще схванете и втория – принципа на Мъдростта, или на Вярата. Любовта е принципът на сърцето и душата, а Вярата – на ума и на Духа; това е поляризиране. Вярата произтича от Любовта, тя е втори принцип – теософите го наричат *будхи*, еманация на втория Логос, който създава условия за Живот. Само умът, интелигентността може да създаде истински условия за правилния,

възрастващия Живот; само умният, интелигентният човек може да се развива правилно, глупавият не може. Някои ще кажат: „Знанието възгордява“; не, знание без Любов възгордява, а знание с Любов облагородява. Знание без първия принцип възгордява, т.е. става болезнено; англичаните казват „горделива плът“, „болезнена плът“, т.е. такава, която не може да се лекува – това се отнася за човек, който много знае, но у когото няма Любов.

И тъй, този Господ, когото туряме за основа на сърцето, на душата, на ума и на Духа, това е Бог на Любовта – Той е основата на Любовта. Когато Любовта обиколи през всички тези места, образува се цял един кръг; следователно пренасяйте Любовта си от сърцето в душата, от душата – в ума, от ума – в Духа и се съединете с Бога. Това са четири велики свята: сърцето – това е Астралният свят, душата – това е християнският Рай (теософите го наричат *девакан*), а Любовта като сила – това е Менталният свят. Когато влезете в Умствения свят, там ще срещнете Същества, които се занимават с Любовта като сила. Любовта като принцип – това е светът на Духа, т.е. Божественият свят; като влезете в този свят, ще се качите при Бога и само там по един опитен начин ще можете да разрешите всички мъчности и ще разберете дълбоките причини на всичко, което става сега. Сега не се взирайте да видите нещо – отвънка нищо няма да видите, но отправете ума и мисълта си към душата си.

Ще ви дам един метод за работа: имаш един брат, един приятел; запитай се: „Готов ли съм за този свой брат да дам половината от своето богатство – мога ли да го оставя да разполага с всичко, което имам?“. Правете най-напред маневри в себе си, за да се проверявате, и след пет или десет години дайте едно сражение. Някои от вас могат още първата година да дадат едно сражение, а някои – след десет години. И тогава ще опитате Любовта като чувство – при тези проявления на Любовта ще разберете всичко, което Бог дава, ще разберете неща, които не е позволено да се казват.

Не се стремете да изказвате Любовта си, бъдете естествени. Някой казва на другито: „Аз много те обичам“; след малко този твой другар те моли за една услуга, но не се минали и десет минути, откакто си изявил своята любов, но

вече отказваш да му послужиш. В такъв случай по-добре не казвай, че обичаш. Кажеш ли, че обичаш някого, ти ангажираш Бога, но не дадеш ли възможност Той да се прояви, ти си навличаш карма, вършиш престъпление – по-добре е да мълчиш. Когато вляза в една къща, не казвам, че обичам хората в нея, а сядам на последното място; ако има някой болен, не казвам, че ще го излекувам, но питам какво го боли, откога го боли, т.е. вземам пълно участие в болестта му и той оздравява. Тогава домашните му започват да говорят: „Ами знаете ли кой го излекува, знаете ли как го излекува?“. На всичко това аз мълча и се радвам, че моят Бог се е проявил. А сега вие направите някому добро, помогнете му, а после казвате: „Да не бях аз, той беше изгубен – благодарение на мен той се подкрепи“. Знаете ли на какво приличате? В Америка има една секта, наречена *Християнски сциентисти*³⁹, която поддържа, че в света материята не съществува и че болестите са фиктивни. Един господин със счупен крак отишъл при един от членовете на тая секта, за да му помогне. Оня му казал: „Ти трябва да знаеш, че материята не съществува, и трябва да си внушиш мисълта, че кракът ти не е счупен“. Болният се върнал вкъщи, мълчил се дълго време да си внушава мисълта, че кракът му не е счупен, че няма болки и най-после успял, излекувал се. Американецът го срещнал и му казал: „Сега трябва да ми заплатиш за лекуването, благодарение на мен вече не страдаш“. Пациентът отговорил: „Представи си, че ти са заплатени десет хиляди долара“. Каквото е лекуването, такова е и плащането. И науката е същата: когато боравим с реалния свят, ще боравим с факти – факт с факт, а когато говорим за отвлечени неща, там отвлечено на отвлечено ще отговаря. Не можем да разберем Божествения свят, докато не разберем реалния. И тъй: Бог е Любов, а Любовта е свързката на съвършенството.

На какво се дължат всички раздори, които стават сега в света? Ще ви приведа един окултен разказ, който вие сами ще разтълкувате и приложите в живота. Нямам ни най-малко намерение да засегна някого, но ви давам начин как да тъчете, как да работите. Когато Господ направил света, явила се водата при Него и Го запитала: „Какво е моето предназначение?“. – „Ще слезеш долу да поливаш цветята

и дърветата, за да цъфтят и зреят, ще поиш земята и всичко, което е по нея.“ Слязла тя на Земята и започнала да извършва службата си. Слънцето, когато я видяло, се влюбило в нея и започнало да я тегли нагоре, карало я да се изпарява. Когато се качила горе в пространството, започнали да се карат за нея – от тази препирня водата се смразила и във вид на сняг отново паднала на земята. Водата се зарадвала за тази хубава бяла премяна, обаче един вол излязъл от обора си и като видял земята покрита със сняг, запитал се: „Какво е това бяло, но студено нещо?“. Погледал, позамислил се и оставил изверженията си върху снега. Водата се наскърбила, задето волът нацапал премяната ѝ. Другият неин възлюбен, който се скарал за нея със Слънцето, когато била горе в пространството, казал на Слънцето: „Сега можеш да си я вземеш – не ми трябва такава тя“. Водата се оплакала на Слънцето, задето пострадала тъй жестоко. Слънцето пенкало силно, стопило снега и водата се просмукала в земята, откъдето наново, като чисти и студени извори, излязла пак на повърхността. Изверженията на вола се превърнали на тор, върху който израсли най-хубавите плодни дървета.

И така, бялото ще се стопи, а извержението ще стане тор, върху който ще израстат хубави плодни дървета. Следователно тези две противоречия в света ще се примирят. Слънцето, като стане възлюбен, ще напече и ще донесе радост. Любовта като напече, всички недоразумения ще изчезнат и злото и Доброто ще се примирят – от студената вода ще излязат чисти кристални извори, които ще утоляват жаждата на уморените пътници, а от изцапаната дреха ще израснат хубави плодове. Следователно от гледището на Любовта всички страдания, които сега преживяваме, ще се превърнат в една велика стройна наука за човешкото сърце, душа, ум и Дух.

Заемете се да разрешите тази задача: $w : m = e : a$; това са четирите проявления на Любовта. В Любовта $w : m = e : a$ – с това ще турите основа на новата наука на Живота, на възпитанието. Ще започнете като цигуларя – не само да нагласявате своята цигулка, но и да знаете да свирите. Защото Любовта е най-великата ария, най-великата симфония в света и който може да свири и пее това, което тя е написала, той е истински човек, ангел, светия,

Бог. В бъдеще ще се учим да пеем и свирим в Любовта: когато сме наскърбени, няма да казваме, че сме нещастни, но ще казваме, че сме в минорно настроение; когато сме радостни, ще казваме, че сме в мажорно настроение. Минорната гама – това е стремеж надолу, мажорната – стремеж нагоре, а хроматичната гама – това са процеси, които отиват отгоре надолу и отдолу нагоре.

Сега, когато излезете оттук, искам да останете с идеята да разберете Любовта като стремеж, като чувство, като сила и като принцип. Биенето на сърцето има косвено влияние върху дишането, а дишането има косвена връзка с кръвообращението и пречистването на кръвта. Ето защо всички съвременни болести се пораждат от неправилното разбиране на Любовта, от неправилното дишане и окисляване в организма; следователно всички тела у човека се заразяват отдолу нагоре. Затова трябва да работим в тези четири области на Любовта, за да пречистим душата си.

В християнството се казва, че трябва да се покаем – значи Покаянието се отнася до стремежа на Любовта. След това идва Раждање и Новораждана – те се отнасят до чувствата на Любовта, до душата. Следва Посвещение – то се отнася до ума. И най-после идва Възкресението – то се отнася до силата на Духа, сиреч до Любовта като принцип. И тъй, в Любовта има два процеса: в сърцето и в душата, в ума и в Духа. Когато минавате през тези процеси, ще минавате през всички степени на вашето развитие – работете едновременно в сърцето, в душата, в ума и в Духа си. Между ума и духа има едно прекръстосване, защото умът е мъжът на сърцето, а душата е невестата на Духа. Когато казваме, че Бог е създал човека по свой образ, то значи, че го е създал по образа на Своята Любов, защото трябва да знаете, че Любовта е първият образ на Бога. Така че изразът *по образ* значи *по Любов*, т.е. един красив образ, който е Неговата Любов. Познавате ли Любовта, познавате и Божието лице; не познавате ли Любовта, Бог за вас е безличен. *По подобие*, това значи *по ум*. Когато се каже, че човек е направен по образ и подобие Божие, подразбира се, че е направен по Любовта и Мъдростта на Бога – следователно, ако искаме да приличаме на Бога, трябва да имаме Неговата Любов и Неговата Мъдрост.

Следващият процес е слизането на човека, съгрешаването; в този човек сърцето е от пръст, то е променчиво. След това Бог му вдъхнал дихание на Живот; това е вторият процес – слизане на душата и на Духа във физическия свят.

Това, което ви давам, е, за да работите върху него, а не е за философия; в него има много недоизказано. Съществува една велика Божествена наука, а това, което ви говорих, е само предисловие, въведение във великата наука на Любовта. Проучете това въведение, спрете се върху четирите раздела: на сърцето, на душата, на ума и на Духа – това са четири области на този велик свят, който Бог е създал. Ние сме призвани да опитаме този Бог и да Го проповядваме на света. Има само един Господ – Той е Господ на Любовта като стремеж, като чувство, като сила и като принцип. Любовта като принцип е във всичко и над всичко. И тъй, ако ме пита някой какъв съм, отговарям: аз принадлежа на Любовта като принцип – познавам Бога само като Любов и Му служа.

Христос е изявление на Бога на Любовта, а материалният свят е материализираната Любов на Бога. Целият физически свят е едно изявление на Бога, материализиране на Бога, следователно, когато познаем физическия свят, ще познаем Бога. Не мислете, че като напуснете този свят, ще отидете в по-добър – когато го напуснеш, къде ще отидеш? Не роптай против този свят, но виж Божественото в своя брат. Ще кажеш: „Защо Бог е създал този грешник, този блудник?“. Не, вникни, спри се – някой вол е изхвърлил изверженията си върху него, но какво от това? Слънцето, като пекне, ще го изкачи пак нагоре. Не се смущавайте, нека хората грешат. Този свят е отлично, хармонично създаден – аз всякога се радвам, когато го гледам. Като гледам това извержение, казвам си: „Много хубаво е то, върху него ще израстат най-хубавите плодни дървета. А от този изцапан сняг какви хубави студени извори ще се образуват, когато го напече Слънцето!“. Ще примирим и едното, и другото състояние: ако си бял и студен, не се обезсърчавай; ако си един вол и правиш понякога пакости, пак не се обезсърчавай – това са символи, които означават една велика истина. Ако не можеш да разбереш Доброто в най-малките

му проявления, как ще го разбереш в най-великото? Ако не можеш да прецениш една капка вода, как ще прецениш повече? Преценете Бога като Любов и не Му се сърдете. Всеки ден повдигайте съзнанието си нагоре и Му кажете: „Излъга ме възлюбеният като стремеж, изцапа ме“. Той ще ви отговори: „Ти си в стремежа на Любовта, качи се една стъпка по-нагоре“. Качиш се една стъпка по-нагоре и казваш: „И тук ме излъгаха – и брат ми не е такъв, какъвто го мислех“. Да, и тук ще намериш едно противоречие, но тогаз се изкачи горе в ума си. Когато се качиш в принципа на Любовта, там ще намериш причината на всички неща, които стават, и всичко ще разбереш.

Питате: „Как да се примирим – примири ни ти“; аз не съм дошъл да ви примирявам. Скарате се и викате мен; когато извършихте греха, питахте ли ме? Не е наука това да примиряваш. Аз проповядвам една велика наука на Любовта. Някой изхвърлил изверженията си върху другото – добре е направил; някой е студен – добре е и това; това е един процес. Аз проповядвам Любовта във велик смисъл: Любов активна, Любов на целувки, но със съдържание; Любов на чувства, но интензивна, благородна; Любов на сила, но да има в тази сила Светлина. Където и да влезем, да има Любов. Когато видя, че някоя душа страда, аз не плача за нея, не се сърдя на вола, че я нацапал, но ѝ казвам: „Не се смущавай – изпари се, качи се по-горе или стопи се, влез в земята, слез по-долу и излез като извор“. Това е великата наука на Любовта, която ще разреши всичко. Това, което виждате сега в света – противоречията в домовете и обществата, това е един временен процес, който се дължи на неразбиране на Любовта. Върху това трябва да се спрем.

Сега искам от вас да мислите, да се стремите, да имате горещи сърца, да бъдете герои, да не ви е страх от Любовта. Всички да сте пълни с чувства, а да не сте като баби. Искам да бъдете философи, а не да предъвквате кой какво казал, кой учен как мисли по този или онзи въпрос и т.н. Бих желал всички да имате сърца, души, умове, които да действат; когато се срещнем тогава, ще има между нас пълна обмяна. Това е Новото учение. Всичко старо трябва да се забрави. Не се противете, не спорете – нямаме време за спорене. Ще кажете: „Еди-кой си вол е оставил там нещо от своите

извержения“; това го знай – кажете си: „Всеки от нас има велика мисия в света“. Трябва да бъдем герои, да бъдем по образ и подобие на Бога и тогава всички наши Братя, заминали преди милиони и милиарди години, ще се съединят с нас. Тези Братя са Серафимите – Братя на Любовта, Херувимите – Братя на хармонията, Престолите – Братя на волята, Господствата – Братя на радостта и интелигентността, Силите – Братя на движението и растенето, Властите – Братя на външните форми и изкуството, Началата – Братя на времето, състоянието и такта, Архангелите – Братя на топлината и огъня, Ангелите – носители на живота и растителността, които приготвяват Живота. Последният, десетият чин, ще заемат напредналите човешки души. Трябва да се съединим с тези братя. Всички заедно ще засвирим и тогава ще чуем Христовия глас: „Елате вие, деца, благословени от Отца Моего, и наследете Новото царство – Новото небе и Новата земя на Любовта, които Съм приготвил за вас“. Това е Учението на Любовта.

27 февруари 1921 г., София

ВЯРАТА

А сега остават тези трите: вяра, надежда, любов.

Първо Коринтияном 13:13

Днешната ми беседа ще бъде върху втория принцип на човешкия живот – Вярата.

Аз вземам думата *вяра*, понеже нямаме по-добра дума от нея. Вземам я в най-широк смисъл и правя различие между Вяра и вярване. Във Вярата не може да има никакви противоречия, тя изключва всяко съмнение. А вярванията допускат наполовина съмнения: може да вярваш, че ще станеш добър, но може да вярваш, че ще станеш и лош; може да вярваш, че ще живееш, но може да вярваш, че ще умреш. Днес хората се въздигат, страдат и умират все от вярвания – светът е пълен все с вярвания. Всички учени и религиозни хора учат само вярвания, но това вярване не е донесло нито Спасението, нито Свободата, нито Знанието, нито Любовта, които очакваме, защото е вярване. Не казвам, че вярването е лошо, но то е само предговор на Вярата.

Ще засегна Вярата от четири гледища, а именно: ще я разгледам като подсъзнателен стремеж в сърцето, като съзнателно чувство в душата, като самосъзнателна сила в ума, и като свръхсъзнателен принцип в Духа, или научно казано, като стремеж в подсъзнанието, като чувство в съзнанието, като сила в съзнанието и като принцип в свръхсъзнанието. Пазете тези съотношения. Аз ще говоря по въпроса принципно, нямам за цел да защитавам никаква ограничена кауза, никакво ограничено учение – целта ми е да говоря за Истината тъй, както си е.

Вярата е принцип на човешкия ум, значи началото на човешкия ум, това е Вярата, или в друг смисъл казано, умът е съграден върху основите на Вярата. Вярата свързва човешкия ум и интелект с хармонията в Природата и му дава подтик за развиване и изучаване законите на Битието.

Сега, като ме слушате, бъдете тъй добри да оставите настрана само за един час всички ваши предубеждения – не да ги изхвърлите, а да оставите раницата с вашите вярвания

и заблуждения настрана, докато ви пооплекне. Когато ме изслушате, пак си я турете на гърба и си вървете, нямам нищо против това. Иначе ще заприличате на онзи българин с тежък товар, който бил настигнат по пътя от един колар. Коларят, като видял колко е тежък товарът на пътника, му предложил да се качи на колата. Пътникът се качил на колата, седнал в нея, но не свалял товара си от гърба.

– Свали си товара, приятелю, и го остави настрана в колата – казал му коларят.

– Не искам да ти правя затруднения – отговорил пътникът.

– Не, ти мен не затрудняваш, а себе си. Моето желание е товарът да слезе от гърба ти. Аз приех теб и товара ти – еднакво да си почивате, и за двама ви има достатъчно място в моята кола.

Когато се качим на Божествената кола, ние трябва да свалим товара си и да си отпочинем. Следователно всеки от вас, който иска да има просветен ум в каквото и да е направление, който иска да изследва Природата в каквото и да е област, трябва да се стреми да влезе във връзка с Живата Природа, трябва да има Вярa.

Аз не съм от ония, които казват, че трябва да се стремим и развиваме само в една посока. Философски казано, всички посоки създават една истинска посока, която е Истината. Значи ние трябва да се стремим във всички посоки, защото от гледището на Вярата всички посоки са добри. Може в някои от тия посоки да дойдат и страдания, но те са път за изправяне. Когато дойдат върху нас тия страдания, те показват, че в миналото сме нарушили Божествените закони, съзвучието на Божествения свят, и от това нарушение се е родило злото в сегашния свят. И като не разбираме, ние постоянно се питаме от какво е това зло. Ако вие прережете една електрическа жица от инсталацията, в която постоянно тече електрически ток, и я уловите с ръцете си, знаете ли какво ще стане с вас? Тази жица е безопасна, докато си стои спокойно, но прережете ли я, тя става опасна. Ако стоите върху една тръба от канализацията, вие сте на безопасно място, но речете ли да пробиете една дупка, за да видите какво има в тръбата, вие ще пострадате и трябва да бягате надалеч – защо? Защото

пробихте тръбата, течението на водата се измества и тя ще ви залее. Съвременните хора са интересни – те като малките деца носят длета и казват: „Хайде да пробием тръбата тук, хайде там“, а когато дойде опасността, казват: „Бягайте сега“. Някой професор химик стои в лабораторията, държи ретортата, прави опити; ретортата се пуква, пръсва се течността, професорът бяга настрана, всичко се разваля; казвам: този професор е пробил тръбата. Не е само този начинът за изследване, има и друг начин.

Когато искате да тонирате вашия ум, да го пречистите, непременно трябва да внесете във вас Вярата. Някой ще възрази: „С вяра нищо не става“ – всичко с Вяра става, а нищо без Вяра не става. Докато имате Вяра, вашият ум ще бъде здрав, силен, гениален, всичко може да направи; в момента, когато напуснете Вярата, умът ви ще се раздвои, в него ще се образуват пукнатини и вие сте изгубени – знаете ли какво става с такива хора? Започват една работа, един час работят – отчайват се, работата им не върви; дойде пак Вярата, пак започнат работа, работят един час – отново я напускат. И тъй, в света едни хора работят, а други стоят по кафенетата, въртят си палците, не работят – изгубили са Вярата. Какво да се прави с тези хора? Внесете Вяра в ума им и те са спасени.

Ще ви приведа един окултен разказ, който трябва всякога да имате в ума си, когато разсъждавате върху Вярата. В древно време имало един царски син, който се влюбил в една слугиня – много умна, интелигентна и красива. Решил да се ожени за нея. Момата се зарадвала много и си казала: „Сега животът ми има смисъл – този царски син ще ми доставя всичко, за което съм мечтала“. Тя си въобразявала, че ще има прекрасни палати, с много стаи, където ще ѝ прислужват придворни дами. Той наистина ѝ направил голям палат, обещал ѝ всичко, за което си била мечтала тя, но когато се оженили, той ѝ казал: „Моля те, в моя палат не искам да има никакви слугини, за да не ми напомнят за твоя низък произход – ти сама ще чистиш тоя палат и ще нареждаш всичко“.

Когато Вярата се появи в човешкия ум, умът ще ти каже: „Аз не искам в моя палат да има слугини“. Кой са тези слугини? Например вие не знаете нещо и си казвате:

„Чакайте да видя какво е казал еди-кой си автор, да речем какво е казал Кант“. И Кант е човек като теб – може да е изказал много хубави мисли, но не трябва да се осланяш на него. Какво казва Кант в съчинението си *Критика на чистия разум*? Той казва, че нещата са непостижими – това е петдесет на сто вярно. За човек, който има Вярата, всичко в света е постижимо. Следователно дали постижими, или непостижими са нещата, това зависи от Вярата. Вярата обема времето, а времето е процес на Божествения разум – то е такт на Божествената хармония. Вярата определя отношението на тоновете, съчетанията вътре в тази Божествена хармония. Тя определя още и съотношенията на нашите мисли – всяка мисъл е тон в нашия ум и ако имаме Вярата, всички наши мисли ще образуват една величествена Божествена хармония.

И тъй, Вярата трябва да започне от сърцето, т.е. във вашето подсъзнание – там трябва да се вложи този светъл лъч на разумния стремеж. Когато си лягаш вечер, вложи в ума си следната мисъл: „Вярата, в която аз живея, ще внесе Божествената хармония в стремежите на моето сърце“. Легни си с тая мисъл и с пълно упование в твоето подсъзнание; не философствай, не мисли за последствията. Когато посееш някое житно зърно в земята, не мисли как ще израсне – то само по себе си ще извърши своята работа. Ако седнеш при него и мислиш как ще израсне, дали ще израсне, или не, започнеш да го отравяш и заравяш, ти ще го развалиш, ще го сгънеш, ще попречиш на развитието му. Така и някои хора възприемат една Божествена мисъл, но започват да разсъждават дали тя е Божествена, или не; оставят тази мисъл да израсне във вашето съзнание. Докато една мисъл не порасне, не започне да се развива, не цъфне, не завърже, не даде плод и тоя плод не узрее, не я бутайте; дотогава не може да се познае дали тя е Божествена, или не, не може да се познае Божествената истина, която е вложена в нея – за това нещо е необходимо време. Времето е израз на Истината – където няма време, няма Истина. Лъжата всякога съкращава времето. Всички, които заемат пари от банката с кратки срокове, не прокопсват – те променят полиците си на всеки три месеца, но износно е те да бъдат с дълги срокове. В съвременната научна мисъл всички

учения имат къси срокове. Ние не вярваме в късите срокове, а вярваме само в дългите срокове. Ние считаме дългия срок за едно кръгово движение на енергията вътре в душата.

Второто проявление на Вярата е като чувство в съзнанието. Това значи в даден момент да чувстваш, че мисълта ти не може да бъде мисъл, докато не се проектира в материалния свят. Тази мисъл трябва да добие правилна форма, защото правилното мислене не е нищо друго, освен мисълта ти да има правилно съчетание със законите, в които живееш. Ако мисълта ти не добие правилна форма, ще прилича на грозна жена, а грозните хора не ги обичаме, т.е. грозните форми произвеждат в ума ни дисхармонично впечатление. Красотата е едно качество на мисълта, затова мисълта в нас трябва да бъде красива. Ако ти не чувстваш, че твоята мисъл е права, ще започнеш да я проверяваш с други хора, но с това ще изпаднеш в другата крайност – защо? Защото и те може да се намират в същото състояние. Тогава как ще провериш дали твоята мисъл е права, или не? Следователно първото нещо, което трябва да имаш предвид, е следното: да вярваш, че твоята душа чувства нещата правилно. Душата никога не лъже, в душата на човека няма никаква лъжа.

Третото проявление на Вярата е в силата на мисълта. Вашата мисъл трябва да има сила – вътре в нея трябва да има движение и разширение, т.е. тя трябва да бъде производителна, да можеш да вършиш всяка работа с нея. Вие може да опитате силата на вашата мисъл: ако вашата мисъл е правилна и върви хармонично във всяко отношение, т.е. има правилен стремеж в сърцето, правилни чувствания в душата, правилно разширение в ума, тогава, ако имате каквато и да е рана на ръката си, щом съсредоточите мисълта си върху нея, тя бързо (за пет-десет минути или за един-два дена, според раната) ще заздравее.

Всички катастрофи, които стават сега и в обществена, и в политическата, и в научната област, се дължат на това разстройство на нашия ум, който не е турил Вярата за основа в Живота – ние живеем в света с вярвания. Откъде идват всички катастрофи в света? Те идват от това, че сме се усъмнили в Бога, във великия закон на Любовта и казваме, че Бог не е Любов и че човек за човека е вълк. А този

вълк Бог го е създал; тогава каква философия, какъв смисъл има Животът, когато най-възвишеното нещо в света ние наричаме вълк? А вълкът е отрицание на Любовта, отрицание на Вярата. Следователно всеки човек може да стане вълк: щом изгубите Любовта си, вие сте един вълк, мечка, тигър, лисица; защото тези диви животни са отрицателните качества на великата добродетел, която наричаме Любов. Вярата пък определя защо ние страдаме. Казвам: „Ти си изгубил Любовта си, затова си вълк“. – „Как ще се поправа?“ Когато внесеш Любовта в сърцето си, тя ще внесе Вярата и ти ще се повдигнеш, ще бъдеш един Ангел, за да служиш в Божествения свят.

Въоръжете ума си с Вярa, а не с вярвания, защото вярванията са религиозни, езически системи, които се явяват като резултат от опитите на миналото. Съвременните религии са един опит за изправяне на човечеството; аз не ги осъждам, а казвам, че всички религии имат стремеж да помагат на човечеството. И всички Велики Учители идват между това човечество, за да го повдигнат, за да му помогнат, понеже са служители на великия Божествен закон. Но техните последователи са изопачили тоя закон – спрели са се само на външната му страна и са изопачили Живота; така те са създали вярванията. Идва лекар и ти казва: „В мен вярвай, аз ще ти помогна“; започва – днес една инжекция, утре друга, изхарчваш много пари, но нищо не помага; идва погът, опее те. Не, в такъв лекар не трябва да вярваш, а само в онзи, който носи Любовта като принцип. Ако лекарят или приятелят ти носи този принцип на Любовта в себе си, приеми го, но ако не го носи, дори да е учител, свещеник, лекар, затвори вратата си за него, не го приемай, нека остане вън.

Писанието казва: „Без вяра не може да се угоди на Бога“; аз превеждам тези думи така: без ум, без мъдрост не може да се угоди на Бога. Кой деца радват родителите – нали умните, послушните деца? Глупаво, пакостно дете не радва родителите си. Всеки, който внася Радост и Веселие, той е умен. Умните синове и дъщери, умните приятели, учители, свещеници – те са хора на Вярата. Когато запиташ сега тези хора дали има задгробен живот, те се съмняват и казват: „Кой знае, науката още не го е доказала“. Но кой е по-напреднал – науката ли, или ние? Ами кой създаде

науката – тя ли нас, или ние нея? Ние сме като старите езически народи, които си създаваха образ, подобен на тях, падаха на колене пред своя идол Ваал и го молеха: „Покажи ни къде е истината“. Така и ние осем хиляди години се молим на науката да ни покаже къде е истината – Ваал; нищо няма да ни покаже тя. Има една наука, на която трябва да разчитаме – тя е Божествената наука, науката на човешкия дух на Любовта, на която вторият принцип е Вярата. Тя е неизменна наука, т.е. не се мени. Съвременната наука е човешка, тя е наука на вярванията, на хипотезите, а в науката на Вярата всичко е определено точно, математически – в нея всичко е точно предвидено, както в техниката, както в човешкия организъм. Казваме, че стомахът не е интелигентен, работи чисто механически; не, той е отличен химик – когато му дадете нужните условия, той работи много по-добре, отколкото нашите химици. В него влиза необработена, несмляна храна и той веднага отделя съответни сокове за смилането и разтварянето ѝ; след няколкочасова работа смляната храна преминава в червата, за да си задържат от нея това, което им е необходимо, след което се разнася чрез кръвта по целия организъм. Белите дробове не са едно духало, както някои казват, и работят по известни закони; също така и мозъкът си върши добре работата. А ние, съвременните хора, които се мислим за умни и интелигентни, какви ли не глупости правим: мъжът, като не може да изправи жена си, набива я хубаво; учителят, като не може да поправи ученика си, изпъжда го вън от училището; свещеникът, като не може да изправи паството си, отлъчва го от Църквата и обявява пасомите си за еретици; държавата, като не може да поправи някои от поданиците си, изпраща ги в затвора или на бесилката – всички съвременни държави правят специални заведения за провинилите се свои поданици. Това са заведения на вашите глупости, за които ще ви съдят – така пише горе, в Невидимия свят. Това са полици, които един ден ще се плащат; разните министри и властващи лица да не мислят, че един ден няма да отговарят за ония стотици и хиляди хора, които са затворили в тъмница. Не, небето и земята ще преминат, но нито една резка от закона не ще се измени, докато не

дойде всичко в първоначалното си състояние. Тъй е било от паметивека, тъй ще бъде и до скончанието на века – и не само в България, но и навсякъде.

Като говоря за скончание на века, разбирам свършване на нашите глупости и начало на Божествената хармония в света, на онази велика мисъл, за която ви говоря. И когато се срещнем тогава, няма да питаме: „Ти вълк ли си, или не?“. Казвам: опитайте ноктите ми, опитайте зъбите ми; ако имам такива, вълк съм; ако нямам, не съм вълк. Тази Вяра – благородното, разумното в човека – не позволява да имаш никакви нокти, никакви зъби. Ноктите – това е кривата математика. Когато вълкът загуби Любовта си, та не може да разшири своята мисъл, той застава на пътя и чака да мине някоя овца, за да я хване и изяде – защо постъпва така? Той казва: „Както вие, господа, имате право да си купувате консерви от вашите дюкяни, така и аз имам право да си купя от Божествения дюкян една консерва – затова отварям капачката и я изядждам“. Но в Божествения свят е забранено да се ядат консерви – там няма никакви консерви. Според Божествения закон щом вълкът срещне овцата, трябва да ѝ каже: „Аз съм много гладен – можеш ли по закона на Любовта да се пожертваш за мен?“. Ако овцата се съгласи, той може да я изяде; ако не се съгласи, ще почака да мине втора, трета, докато се намери някоя да се пожертва; ако никоя овца не се съгласи, той ще се нахрани с корени. Едно време така е живял вълкът – това ще ви го докажа, то не е фигура, а е велик закон. Когато вълкът постои седем-осем дни гладен, казва си: „Колко съм глупав, едно време другояче се хранех“ – отива в гората и се нахранва с корени. Ако не се е хранил някога така, откъде ще му дойде тази мисъл? Значи той е живял и при други условия.

Сега и нас, съвременните хора, трябва да ни остави Господ десетина дни гладни, за да ни научи, че и по друг начин може да се живее: ще отидем в гората, ще извадим сладки коренчета и ще се нахраним – и така може да се живее. Съвременните лекари ще ни обясняват какви са веществата в консервите, какви елементи са необходими за нашия организъм и чрез какви храни ще си ги доставим; не съм против това, но то не е култура. Имайте предвид, че всяка органическа храна, която употребявате, колкото чиста и

да е тя, винаги носи своите отрови и причинява отлагания. Няма същество, което да не умре, щом се храни с органическа храна; и човек е наченал да умира, откакто е почнал да се храни с такава храна, защото във всяко органическо същество има чисто и нечисто поляризиране. Наблюдавайте как котката изяжда мишките: тя улавя една мишка и изяжда всичко от нея; но ако котката, която е такава чистница, би яла както трябва, би живяла много повече. Тя казва: „Според нашата наука аз не мога да се бавя, да губя време – гладна съм, затова те изяждам цяла“. Така и мъжът – дойде си от работа и казва на жена си: „Бързо, гладен съм“; ако не е стотвено, да му мисли жената. Това не е наука. Ние трябва да започнем с тия основни неща в живота.

Сега ви остава да се запознаете с Вярата като принцип, за да разберете онова нейно проявление, което примирява всички противоречия в Живота. Ще ви покажа как се явяват противоречията: например двама млади се любят; когато Любовта се проявява като принцип, и двамата са готови да бягат от дома – казвам: герои са и двамата. Когато се роди първото им дете и майката започне да го кърми, вижда наоколо си, че условията са неблагоприятни и любовта между тях започва постепенно да охлажда – защо? Защото те не са разбрали Любовта във всичките ѝ страни, в дълбокия ѝ смисъл – че тя трябва да се поддържа с разумност. Когато една птичка прави гнездото си върху клоните на дърветата, тя избира такива, които са запазени от бурите, даже и от най-слабия вятър, така че тя го съгражда много по-умно от всеки инженер – тя схваща къде са благоприятните условия за съграждане на гнездото и там снася яйцата си. А съвременните хора казват: „Ние можем и без гнездо, можем и без добри условия да снесем яйцата си“. И наистина, снасят ги, но после отиват да ги излюпват в *Майчин дом* – това е културата на кукувиците, те снасят яйцата си в чуждо гнездо. Има много кукувици, при това интелигентни, които снасят своите яйца все в чужди гнезда. Питайте някой естественик откъде се е зародила идеята в кукувицата да снася яйцата си в чужди гнезда; някой ще отговори, че Господ е наредил така. Не, Господ не е казал това. Знаете ли свойствата на кукувицата? Тя избира гнезда на слаби птички, та когато се излюпи кукувичето, то, бидейки по-силно, изхвърля другите

малки птичета от гнездото. Така постъпвате и вие с вашите идеи – изхвърляте другата, но вашата е пак кукувица. Сега разберете какво означава тази кукувица. Ако ти приемеш една Божествена мисъл, но ако тя не те научи как да се поставиш в хармония с Божествения закон в Природата, ако не внесе Любов към хората, какво те ползва тя, защо ти е тази мисъл? Една мисъл може да ти донесе и съмнение. Следователно без Вярa не може да се служи на Любoвта, без Вярa не може да се угоди на Бoга на Мъдростта.

Като прочетете *Притчи*, 8-а глава, от 29-и стих нататък, ще видите, че там се говори за Мъдростта, а тук говорим за Вярата. *Когато полагаше закона си на морето, да не престъпят водите повелението му* (водата, морето, това е съвременният свят); *когато нареждаше основанията на земята* (под основание на земята се разбират нашите и всички органически тела), *тогаз бях при него и устройвах всичко*; и аз му бях наслаждение всякой ден, и веселях се всякога пред него. *Веселях се на обитаемата негова земя; и наслаждението ми беше с човешките синове* (тук се говори не за сегашните човешки синове, а за тогавашните, които са живели с Вярa – носителка на Любoвта). *Сега, прочее, послушайте ме, о чеда; и блажени са, които пазят пътищата ми. Послушайте поучение и ставайте мъдри, и не отхвърляйте го. Блажен този човек, който ме слуша и бди всякой ден при моите двери, и очаква при стълповете на вратата ми; защото който ме намери, ще намери живот и ще вземе благоволение от Господа* (който ме намери, това значи: който намери Вярата, ще намери Живота, от него ще изчезне всяко съмнение, новото съзнание ще дойде в него, една нова интелигентност ще го възпламени и той ще каже: „Сега вече разбирам смисъла на Живота“); *а който съгреши против мене, своята си душа онеправдава; всички, които ме мразят, обичат смъртта*.

Сегашните хора казват: „Може и без вяра“; не, с безверие не може. Казвам: не трябва вярвания, а Вярa. Безверието и Вярата, това са два полюса, защото безверникът може да стане вярващ, а човекът на Вярата не може да се поляризира. Вярата е свързана с човешкия ум, с човешкия интелект, а умът е свързан с дишането. Понеже се намираме

на границата на една нова еволюция в света, ние сме направили един ъгъл от сто и осемдесет градуса – пътят, който сме извървели от деня на излизането ни от Божествената хармония, е път на слизване; сега сме до дъното и започваме другата половина на този кръг – предстои ни да изминем друг ъгъл от сто и осемдесет градуса. Този е законът на еволюцията, при който ще изучавате нещата отдолу нагоре, а не както сега отгоре надолу – само по този начин ще имате една опитност, много по-реална от по-раншната и по-достъпна за вашия ум. Затова всички източни твърдения трябва да се проверят от ново становище; опитностите на източните и западните народи трябва да се проверят – и едните, и другите са петдесет на сто верни. И там ще влезе Вярата – всяка мисъл и всяка наука трябва да се проверява на опит и нищо да не се взема на доверие.

Вярата подразбира жив опит, но опитът не става по един начин. Ако искаш да провериш една музикална пиеса, ще намериш опитен музикант, а не обикновен, и от него ще разбереш дали тази музика е правилна; ако искаш да разбереш свойствата на материята, ще намериш някой учен химик, който не пробива тръби и не прави експлозии, и от него ще искаш да ти даде първите упътвания върху великите закони на материята. Материята е една реалност; в нейните сегашни форми тя е преходна, следователно, ако се уповаваме на тези форми, ние се лъжем. Сегашните ѝ форми ще преминат към други, които ще бъдат реални. Сегашните наши мисли също са преходни; всичките ни сегашни разбирания са само един предговор към онова правилно разбиране, което ще дойде. С тези си думи не искам да кажа, че сте невежи, че не разбирате нещата, но само констатирам, че причината на вашето невежество се дължи на това, че нямате Вярa, а Вярата е свързана с вашия ум. Следователно онзи, който няма Вярa, не може да има и правилно дишане, защото умът е свързан с дишането – умните хора дишат плавно и хармонично. Мисъл, която въздейства на дишането, е права. Наблюдавайте някоя красива жена или мъж, здрави по воля, сърце и ум, и ще забележите красотата и пластичността в дишането им. Който не диша правилно, и мисълта му е неправилна. Някой писател се кани да пише някоя статия, започва да размишлява, издишва издълбоко,

после диша неравномерно, става, свива си цигара, разхожда се из стаята, пак сяда, пише – статията е готова. Критиката започва да говори: „Еди-кой си написал отлична статия“ – написал е дим, т.е. самата статия е толкова вярна, колкото и димът на цигарата му. Друг написал статия как да се поправи обществото; преди да започне статията, той казва: „Чакай да се прекръстя“ – кръсти се. Не, приятелю, кръстът показва как да носиш мъчнотиите. Когато направиш кръст и кажеш *Во имя Отца*, запитай се: „Моята глава знае ли да мисли правилно?“; кажеш ли *И Сина*, запитай се: „Любовта действа ли в сърцето ми?“; кажеш ли *И Светаго Духа*, запитай се: „Силата на Бога в мен ли е?“. Това значи да направиш кръст и да прочетеш *Во имя Отца* – кръстът е нещо вътрешно. Някой казва: „Да се прекръстим“; да, да се прекръстим – с главата, със сърцето и със силата си. Когато се прекръстите, кажете си: „Дали Господ на Мъдростта е в ума ми, имам ли Вярa?“.

По какво се отличава човек с Вярa от другите, у които няма Вярa? По това дали има в него страх – във Вярата страх няма. Някой казва: „Да викаме лекар“; ако викаш лекар от страх, че си болен, ти ще умреш; ако го викаш с Вярa като твой брат и твой приятел, ще оздравееш. Когато викаш лекар със страх, и лекарят ще се уплаши, ще каже, че положението е опасно, и сам не ще се реши да лекува; викат втори лекар – и той казва същото; викат трети, събират се на консулт и най-после и тримата казват: „Я оздравее, я не“. Това прилича на положението на онзи циганин, който казал: „В онзи дол я има вода, я не“. Такава наука всеки я знае: *я ще оздравее, я не* или *може да е добра, но може да не е добра*. Например старите казват за момата: „Ние знаем, може да е много добра, но може и да не е добра“; те не казват като циганина *я е вярно, я не*, но казват *може да е вярно, може и не*. Някой пита: „Ти какво мислиш за моята мисъл?“. – „Е, може да е добра и вярна.“ *Не може, а трябва да е вярна*. Друг път казваме: „Не знам кой ще бъде спасен“. Не знам кой ще бъде спасен, знам кой ще влезе в Царството Божие, знам кого Господ е избрал – знаят го и всички онези, които имат Вярa, няма скрито-покрито за вярващия. Скрито-покрито има само в престъпленията, само те се крият, само злото може да е скрито. Но и добрите дела трябва

да са тайни. В този свят и добрите, и лошите хора трябва да се крият – защо? Лошият човек се крие, за да не го хванат и затворят в тъмница; добрият и богат човек се крие, за да не го подведат под член четвърти от закона⁴⁰, та да му кажат: „Ти си неприятел на народа, хайде в затвора“. Ето защо сега богатите отричат, че са богати, а едно време хората се хваляха, че имат пари. Днес всички богаташи искат да минат за сиромаси – защо? Защото има член четвърти. Това не е правилно мислене, това не е философия на Живота. Волът, който оре на нивата и прокарва браздите, казва: „Аз съм, който ора“; да, оре, защото има остен, а орачът е този, който носи закона. Аз мисля, че ние сме преминали това учение на остена – сега е учението на Вярата.

Според новото учение всеки сам трябва да опита своята мисъл вярна ли е. После аз ще представя мисълта си на моя брат и ще го оставя той да я възприеме; той няма да ме пита вярна ли е мисълта ми – защо? Защото съм опитал мисълта си деветдесет и девет пъти. Не само аз, но хората от осем хиляди години насам са опитвали този велик закон; и вие може да го опитате.

Днес ви говоря за Вярата. Кажете: „Ние ще живеем с Вярa“ – внесете в себе си Вярата и започнете да работите с нея. Не мислете как гледат хората на вас, дали сте интелигентни, или не. Е, хубаво, щом сте интелигентни, ще ви дам да разрешите една задача: $ai : a = bi : b = ci : c$ – какво ще разберете от тази задача? Тя е задача, която определя отношенията на Невидимия свят към видимия: когато става известно явление във физическия свят, съответното явление става и в Невидимия – такъв е законът. Когато един човек се ражда на Земята, едновременно с него друг се ражда на Небето; когато някой умира на Земята, и на Небето умира някой. Когато един човек умира на Земята, за Небето той се ражда, т.е. за да отиде един човек от Земята на Небето, трябва друг да дойде на Земята – те се заместят, между величините има известно съотношение. Някой пита: „Защо трябва да умирам?“; не, няма да умреш, но казвам: решено ти е да се родиш в другия свят, а друг да се роди на Земята. Ще кажете: „Дотук те слушахме, но отгук нататък няма да те слушаме“. Не настоявам да приемете това като една положителна истина, а само като един символ, но ще го

проверявате и ще разберете, че има известно съотношение между Духовния и физическия свят.

И тъй, ще разглеждате каква е Вярата ви в подсъзнанието, в съзнанието, в самосъзнанието и в свръхсъзнанието. Когато от вашата душа изчезне всяко съмнение, омраза, лъжа и те излязат на повърхността, кажете си: „Не, с тази величина вече не мога да боравя“. Кажете ли си така, това показва, че Вярата е турила в сърцето ви своя пръв корен. Вярата има връзка с ритмичното дишане; затова индусите се стремят да дишат ритмично, когато искат понякога да регулират своята мисъл отгоре надолу; а западните народи още не знаят това – те имат стремеж отдолу нагоре. Забелязано е, че у туберкулозно болните хора ритъмът на дишането е бързо, дихателните им движения са къси, следователно смяната на енергиите у тях е неправилна, което значи, че между Вярата и мисълта има борба.

От какво се поражда туберкулозата? Или от страх, или от омраза. Всяка мома може да заболее от туберкулоза: вземете ѝ възлюбения, лишете я от надеждата, че ще има друг, и у нея ще се яви стеснение, омраза и тя ще заболее. Тя казва: „Без този момък не мога да живея“ – там е заблуждението; не, твоят момък е в твоя ум – той е твоята любов. Ако момата срещне човек от физическия свят, който ѝ съответства, нека го вземе, но ако не срещне такъв, по-добре е да си живее сама. Първият възлюбен на сърцето е умът – залюбят ли се двамата, това е правилната женитба; но момата казва: „Този вътрешен възлюбен няма да ме храни, а външният“. Не, външният ще те предаде. Вие, мъже и жени, които сте опитали този закон, които сте се женили, щастливи ли сте, разрешили ли сте правилно този въпрос? Не.

Вие приличате на знаменития английски реформатор Йоан Веслей³¹, който се оженил за своята възлюбена и след три дни казал: „Не си струва човек да се жени“ – и това го казва един велик човек и реформатор. Умът е първият възлюбен – той ще ти донесе Светлина, този възлюбен ще намери външни форми, за да се изрази. Тогава пък сърцето на момъка ще намери своята възлюбена отвънка и ще стане едно правилно кръстосване. Когато умът на момъка се прекръстоса в сърцето на момата, става добра и истинска женитба на физическия свят. А днес всеки момък

търси мома и обратно; момъкът намира мома, започва да ѝ чете какво е написал, тя се възхищава, а той казва: „Гений съм аз“. Но когато момата му изказва своите възжеления, той ѝ казва: „Колко си наивна“; каже ли ѝ така, тя нека да стои далеч от него – у него няма ритмично дишане. Ще кажете: „Ти ще ни изкараш нечистите ризи“. Да, тази вода, която сега иде в света, ще ви изкара всичките нечисти ризи. Когато натопите нечистите ризи в топла вода и ги варите, нечистотията нали кипва и излиза отгоре; следователно, когато насадите правилната мисъл в ума си, тя ще изкара всички недъзи.

Не мислите, че моята беседа има предвид вашите погрешки, но ви казвам: ако искате в бъдеще животът ви да бъде хармоничен, вложете Вярата в себе си, изменете мисленето си и започнете да изправяте миналото си. Всички мисли и желания, наслоени у вас от ред минали съществувания, може да се изправят само чрез закона на Любовта в човешкия Дух и чрез закона на човешкия ум. Когато Любовта проникне отдолу нагоре, от сърцето – в душата, от душата – в ума и оттам – в човешкия Дух, ще има хармония, движение в две посоки, т.е. две противоположни течения. Когато двама души се ръкуват, нали си подават ръцете от две места – това е движение, в което има едновременно две противоположни течения. Ако в момъка мисълта и дишането са правилни, в него става правилно течение и ако сте ясновидец, ще забележите, че от ръката му по направление към ума изтича една светлина; ако чувствата на момата са правилни, ще видите, че от нея излиза една бяла, мека светлина, обкръжена с една много тънка розова краска; когато тези две светлини, на момъка и на момата, се срещнат и се съединят, ще образуват Божествена вълна. Какво чувстват тези млади? Казват: „Ние сме готови двамата заедно да се борим в света и да се жертваме“ – тогава и бабите при това положение ще възкръснат, защото стари хора няма. Стари хора са онези, които са изгубили оня първичен закон на Вярата и умират от глад.

Хърбърт Спенсър⁴¹ казва: „Когато обмяната на енергиите в организма става неправилно, човек бързо остарява и може да умре бързо, а когато става правилно, т.е. колкото харчи, толкова и печели, той може да живее сто, двеста и

повече години“. Аз не поддържам такъв възглед, защото смисълът на живота не се състои в неговата продължителност, а в неговото разумно приложение. Христос казва: „Аз дойдох, за да имат живот, и да го имат изобилно“. Когато знаем как да съчетаваме силите на сърцето, душата, ума и Духа си, това може да направим и на себе си, и на приятелите си. Затова Христос казва: „Ако двама души са събрани в Мое име, трябва да имат една обща цел“ – това са хората, които трябва да имат Любов. Бог е Любов и всички хора се движат към Любовта, но същевременно искат да бъдат богати, щастливи, а това почива на известни закони.

И тъй, дишането трябва да бъде ритмично. Допуснете ли в себе си омразата или лъжата, дишането ви ще се измени. Достатъчно е човек да допусне в себе си стотина такива мисли и желания, за да му се причини апоплектичен удар; натрупването на тези мисли ще подежда на дишането, дишането – на сърцето и животът веднага ще се прекрати – защо? Защото този човек не е мислил и дишал правилно; от Невидимия свят ще изпратят комисия, която ще каже: „Този човек не е мислил правилно“ и ще му види сметката.

Без Вярa не може да се угоди на Бога, без Вярa не може да се служи на човечеството, без Вярa не можем да служим на ближния си, без Вярa не можем да служим на себе си. Денят, в който човек изгуби Вярата си, и той е изгубен. Трябва ви Вярa положителна – вярa в своите мисли и чувства, а не в чуждите (аз не говоря за яйцата на кукувицата). Кои са вашите мисли? Това, което е родено от Бога, то е ваше, то е общо; а онова, което е родено отвън, то е кукувиче яйце. Някой иска да направи голяма къща, да даде голямо угощение, но горко на кокошките, които ще участват, които ще пострадат за това угощение. Това е навсякъде в света – един народ ще стане богат, но за негова сметка друг ще осиромашее; това не е правилно, това не е култура. Следователно, когато се изопачи закона на Вярата, народите се израждат – цели народи, цели племена, раси и материци изчезват. Ако хората мислят така още сто години, и сегашната раса и всички европейски народи ще оглупеят, ще се изродят. Когато те се изродят, ще дойде нова раса, която ще тури един нов ред на нещата. Затова първото нещо

е да изправим мисълта си, да турим в нас Вярата. Засега ще оставим народите – ще оставим закона на еволюцията да си върви по своя път. А във вашата душа не искам да остане абсолютно никакъв страх – страхът оставете вън. Нека да ви е страх само когато грешите, но когато правите добро, не трябва да не ви е страх. Ние, съвременните хора, мислим само какво ще стане с нас – нищо лошо няма да стане. Онзи, който ни е пратил на земята – Любовта, която ни е родила, която е първото нещо на света, ще ни направи безсмъртни. Дрехите ни може да се изменят, но това не е смърт – това са вариации, това е пеене, Божествена хармония на нещата.

Най-първо е потребна Вярата, за да измените всички свои мисли. Постарайте се при първия урок да внесете в себе си хармония. Имате известно болезнено състояние; кажете си: „За да поправа това си състояние, зависи от Вярата, затова ще изменя вярванията си във Вярата и ще туря хармония в мислите си“. Съединете се с всички хора и кажете: „Всички хора по Земята са добри, всички закони са правилни, няма изключения, смъртта е нещо преходно в света“. Ако приложите този закон в ума си, няма да мине дори един, два, три часа, или няколко дни (според сериозността на болестта ви) и последната ще изчезне. По същия начин може да проверите дали мисълта ви е права. Опитайте този закон и когато имате ревматизъм в ставите на крака си; не бързайте да викате лекар, а проверете дали можете чрез мисълта си да пренесете болестта в ръката си и оттам да я изхвърлите навън. Ако действате чрез Вярата си, ще премествате токовете на вашето електричество и магнетизъм от едно място на организма си в друго и ревматизмът ще премине. Ревматизмът – това са натрупани мисли, затлъстяването – това са пак натрупани мисли. Човек, който много мисли, ще започне и да чувства много – това показва, че у такъв човек сърцето действа много. Ако някой много яде и не работи, ще затлъстее и скоро ще вика лекар – затлъстяването е един признак, че мислите и чувствата не са правилни; същият закон е в сила и за сухите хора – сухите са много активни. Не, всичко трябва да бъде умерено.

Дойде ли у вас една мисъл, не я спирайте, а я проявете; дойде ли едно чувство, проявете го. Работете, не се отказвайте от работа – така ще влезете във връзка с великия

Божествен закон. Ако срещнете някой старец, паднал на пътя, а вие сте студент или учител и бързате за работа, спрете се, помогнете му с каквото можете. Или ако видите, че две деца се бият и плачат, спрете се, примирете ги; не ги наказвайте, но им дайте по един лев или ако имате ябълки, дайте им по една ябълка; посъветвайте ги да не се бият и им обърнете внимание, че са братчета, че и двамата са прави. Примирени по този начин, тези деца всякога ще ви слушат – така ще извършите една добра работа. Но ако ги примирявате и им обяснявате, че не са на правата страна, те няма да ви разберат – и двамата са на права страна. Между вас, религиозните, има много да плачат – за какво? За греховете си. Светските хора пък плачат, че е умрял някой от тях; учениците плачат, че са пропаднали на изпита си; професорите плачат, че са изгубили мястото си – всички плачат, защото не мислят правилно.

Постарайте се да внесете в дишането си ритмичност и правилност. Дойде ли ви някоя правилна мисъл, проверете веднага правилно ли се извършва дишането у вас – всяка мисъл, която дава подтик в живота ви, е правилна. Вие дишате с прекъсване, но това е една неправилност, от която трябва да се освободите; ако дишате така, ще ви сполети някое нещастие. Забележете, че когато дишате неправилно, вашето сърце ви пробужда, трепва от време на време. Такова трепване става и с овцете на някой овчар, когато предстои да им се случи някакво нещастие; ако овцете прибързват и се спират внезапно, овчарят знае, че няма да се мине няколко часа и нещастieto ще стане. Ако вашите мисли и чувства бягат от едно място на друго като овце, трябва да сте на поста си и да знаете, че крадецът е близо до вас.

Вярата е един жив принцип на ума – само чрез нея ще можем да узнаем всички тайни, които са вътре в Природата. Знаем ли тези тайни, ще можем да обновим и живота си. Това няма да стане за една, две или десет години, но за сто години ще стане. И тъй, тези два принципа – Любовта и Вярата – трябва да ги съединим. Ние трябва да съчетаем силата на Духа, на ума, на душата и на сърцето: като стремим се на сърцето в подсъзнанието, като чувство на душата в съзнанието, като сила на ума в самосъзнанието и като принцип на Духа в свръхсъзнанието; и в това съчетание ще

дойде новата мисъл, която може да ни обнови. И тогава ще забележите, че когато се срещнат двама души, у които има такова обновление, те могат да се търпят; това е много естествено, защото и двамата са негативни или по сърце, или по душа, или по ум, или по Дух.

Всякога трябва да има хармония и допълване, т.е. когато умът действа в момъка, в момата трябва да действа сърцето; когато у момъка действа Духът, в момата трябва да действа душата – само така ще има пълна хармония и съчетание; дето и да са тези хора, между тях ще има винаги едно съчетание. Обратно, влезе ли една и съща мисъл в двамата, между тях ще има дисхармония и разединение. Всяка мисъл има едно движение от север към юг или от изток към запад – това представлява човекът; иначе винаги ще има едно кръстосване. Това са сили на сърцето, сили на душата, сили на ума и сили на Духа: силите от ума слизат към сърцето, т.е. слизат от централната към вегетативната симпатикова нервна система, а оттам влизат към главата; там, където става това преплитане, се образува нов подтик. Следователно срещнете ли човек, бил той мъж или жена, с когото мислите ви се преплитат правилно, ще почувствате известна хармония и у вас ще се родят или нови мисли, или нови чувства. Ако няма между вас тази хармония, ще се върнете у дома си обременен, ще ви заболи глава; това не говори, че тези хора са лоши, но вие трябва да постъпите по друг начин. Зимно време с бели и леки дрехи ли ще се облечете, лятно време с дебели дрехи ли ще се облечете? Когато отивате при човек, който живее в зимата на своя живот, ще облечете дебелите си дрехи; когато отивате при човек, който живее в своето лято, ще се облечете в светли и леки дрехи – вие трябва да се съобразявате къде и по кое време отивате. И не мислете, че хората са лоши – в положителен смисъл лоши хора в света няма. Лоши хора според мен са онези, които имат много тор и които грабят наготово – какво грабят? Доброто на другите хора. Добри хора са тези, които дават, а лоши хора са ония, които вземат.

Разбойникът стои в гората, чака да мине някой; минава човек, който е работил цели три-четири години, за да спечели нещо и нахрани децата си – оня му взема парите, ограбва го. И тъй, в света съществуват два метода за

ограбване – бавен и бърз. Например искаш да вземеш парите на един човек: започваш да го убеждаваш, отиваш първия ден при него, говориш му – не се съгласява; отиваш втория ден, пак го убеждаваш – не се съгласява; най-после успяваш да му вземеш парите и той казва: „Излъга ме този човек“. Бързият начин е този на апаша: когато отидеш при някого с револвер в ръка и той сам казва: „Вземай, вземай по-бързо“ – така не се губи време. Бързият метод е вреден. Всички сегашни хора постъпват според него – носят си револвер и казват: „Дай си парите, ти ще работиш, а аз ще почивам“. А в Божия закон е писано: „Всина ще работим и еднакво ще делим благата“. Всеки ще работи според колкото може и никой никого не трябва да използва – туй е законът на Вярата.

Като ви говоря за Вярата, казвам, че на Земята живеят и други същества, много по-умни, които вие не виждате. Сега ще навляза в друга област, където $x : y = xi : yi$; последното отношение $xi : yi$ представлява отвлечения свят. Тези същества са по-умни, по-интелигентни от вас; те са усвоили законите, които напътят нашия Живот, и действат между нас. Каквото и да мислите, каквото и да проектирате, те са между нас – вие сте под тяхно влияние. Например мислите как да разрешите един въпрос – те се борят и го разрешават. Не мислете, че тези хора са сенки – те са реални хора, материализирани, облечени с тела; има начин да говорите с тях. За да ме разберете по-добре, ще ви приведа едно сравнение. Представете си, че се намирам пред един мравуняк; мравките си имат известен ред на нещата, носят си това-онова в мравуняка, но аз поставя бастун си там; веднага се вдига голям шум между мравките – някой им разстройва мравуняка, казват си: „В Природата стават някои сътресения, естествени сили влияят“, а тези сили са моят бастун; после турям пръста си между тях и някоя мравка ме ухапва. Представете си сега как у някоя мравка идва мисълта, че тук има някое разумно същество, което ѝ пречи – далеч ли е тя от истината? Следователно по отношение на тези грамадни хора, за които ви говоря, ние сме като мравките. Аз мога да ви докажа, че те съществуват, като туря между вас техния бастун и ви размърдам; може да направите опит да видите техния бастун. Стоя един ден пред един мравуняк и с лупата си фиксирам светлината точно

към пътя на мравките; те отиват към светлината, но щом ги опари, отскачат, казват си: „Какво е това явление – нещо много светло, но пари“; наобикалят ме мравките, чудят се на това явление, разсъждават наоколо ми – цял концерт. Казвам им: „Аз съм, познавате ли ме?“. Често и тези големи хора (*умните* ги наричам аз) правят с хората така, както и ние правим с малките мравки. Те са решили да поправят света – дадена им е власт отгоре, даден им е план и сега те ще разорят света. Това, което тези същества ще донесат, аз наричам нов ред и нов порядък в света.

Като ме слушате сега, вие си казвате: „Ако това е истина, голяма лъжа е“, както гласи турската пословица. Ако имате Вяра, ще направите опит и ще се уверите, но ако имате само вярвания, ще кажете според турската пословица: „Ако това е истина, голяма лъжа е“. Не, не е лъжа това.

И тъй, да се върнем на мисълта си. Тази първична Интелигентност, която трябва да дойде в света, произтича от Бога – от тоя първоизточник иде сега една нова вълна, която хората трябва да приемат. Казват, че Бог вдъхнал душа в човека; сега Бог прави нова вдишка – за хиляди години Бог един път вдишва. Ще разберете двата принципа – че Бог е всеобемна Любов, която обгръща всички същества, и че Бог е всеобемна Интелигентност. Тази Интелигентност ще се прояви според естеството на всяко същество. Трябва да има разнообразие, но във всинца ни трябва да има тази Божествена хармония. Подложете Учението на опит: направете дишането си ритмично; внесете в сърцето, в душата, в ума и в Духа си, както и в подсъзнанието, съзнанието, самосъзнанието и свръхсъзнанието си подтика да видите тези Същества и вие ще ги видите. Когато ги видите, вие ще намерите вашите учители, вашите братя и сестри. Те са Същества благородни и тъй високи в своите постъпки, и така изгълняват Христовото учение, че вие и понятие нямате от всичко това. Когато отидете в дома им на гости, ще ви приемат като по-малки свои братя, ще ви дадат най-добрия прием и ще ви изпратят в този свят да носите Новото учение. При сегашното ви състояние, с тези улове, сърца и души, които имате, не може да ги видите – вашето небе е облачно. Съмнението, което имате, показва, че не можете да служите на Вярата на този Господ, който е вътре във вас.

И тъй, без Вярa не може да се угоди на Бога на Любовта. Вие не сте още вътре в тялото си, а сте извън него. За човешката душа тялото още е само като катедрата за професора – качи се на нея, преподаде урока си, престои всичко два-три часа и слиза. Човек само временно живее в тялото си, дето си има и катедра; Духът слиза в тялото само за известно време, за известни часове и минути – докато преподаде уроците си. Но душата е нещо велико. Някои ще ме попитат: „Като е толкова велико и голямо нещо душата, как се събират толкова души в света?“. Велика душа е онази, в която има интензивна, широка Любов и правилна мисъл; душа, в която няма Любов и правилна мисъл, е малка. Не е във външната форма, не е в голямото пише; светецът може да живее в колиба, а престъпникът – в палат, но не е палатът, който създава гения, нито колибата е, която създава невежеството. Следователно вие трябва да измените мисълта си, за да измените света. Всички ние колективно създадохме нашата мисъл и нашите тела, като ги изопачихме; и пак колективно ще работим, за да се върнем към първоначалното съзнание, като се съединим с тоя велик закон.

Днес времето е ясно: свидетел е на това, че ако приемем Новото учение, ще имаме тази Светлина – то свидетелства за мен. Аз и така съм щастлив и богат, но вие трябва да придобиете всичко това за вас и да го предадете на вашите деца, на вашето поколение. А сега вашите почернели лица и побелели коси говорят друго нещо. Аз бих желал да ви побеляват косите, но не от страх, а от Любов. Когато косата се изменя от Любов, тя приема разни краски. Когато нагорещават желязо, то става светло, а когато изстине, става черно; всички, на които косите са черни, трябва да побелеят. Питате защо остаряваме; ами въглищата, които изгарят, нали трябва да нагорещят желязото? Значи енергията от въглищата минава в желязото – затова трябва да донесем малко въглища. Не мислете, че е лошо да имате черни коси; черните коси, черните очи показват, че тези хора са още в сянка – Светлината още не е проникнала в тях. Такива хора не са грешници, но в тях има складирана енергия, която отпосле ще се прояви – те очакват в бъдеще да цъфнат и узреят. А хората с бели коси показват, че са цъфнали и узрели. Любовта – това е началото на Живота, мисленето – това

е възрастният човек, който е разбрал смисъла на Живота и затова главата му е почнала да побелява.

Без Вяра, без този ум не можеш да служиш на Бога. Аз оспорвам мнението, че много ум и знания не ни трябва – не, трябва ни един Божествен ум, Божествени разбирания. Трябва да разбираме висшата математика, биологията, астрономията, естествените науки – и то във всичките им съотношения. Трябва да разбираме как са свързани животните, растенията; нищо в света не е без смисъл, затова трябва да обикнем всяко растение, всяко животно и като се явим при тях, да им предадем добри мисли. Не мислете, че нещата в света са лоши – за да станат лоши, ние сме причина; ето защо трябва да знаем да поправяме тоя свят отвътре навън.

И тъй, започнете да поправяте мисълта си, страстите си. Има страсти, които изгарят. Често съм слушал мома да казва: „Изгори ме той“ – да, този ток, който момъкът изпраща на момата, може да бъде толкова силен, че да я убие моментално; чувствата на някоя майка могат да бъдат толкова силни, че да изгорят детето. Мисълта и чувството понякога биват толкова силни, че могат да възкресят някого. Трябва да знаем как да чувстваме, как да мислим; мислите и чувствата могат да убиват и възкресяват – и едното, и другото е вярно. И сега силите на Природата са подчинени на човешкия ум. Ако искате да се ползвате от този закон, трябва да имате Вяра и Любов и Бог ще ви даде нов начин да проверявате нещата – тогава ще кажете: „Моята мисъл е права“. А сега казвате: „Я има вода, я не“ – това е вярата на циганина. Вложете Любовта и Вярата, направете един опит и тогава ще разберете въпроса по-подробно.

Аз бих започнал да ви обяснявам всичко това математически, със съвременната алгебра и геометрия, но колцина от вас ще ме разберете? Кой професор по математика е успял да убеди учениците си във верността на своите теории? Сега учат теории и много правила, но дойде ли да ги приложат в живота, не знаят как. Ние, хората на Новото учение, знаем как да приложим една енергия в органическия живот. Като казвам *ние*, подразбирам Белите братя, които живеят между нас. Аз ги слушам сега, че казват: „Някои от тези ученици може да станат добри, а други – не; някои от тях ще бъдат

ученици, а други – оглашени“. Ако ги приемете, те ще ви помогнат и вие ще станете носители на Новата култура, на Новото небе и Новата земя, които сега се създават.

Тази нова мисъл казва сега на света: в ума ви не трябва да има абсолютно никаква лъжа. Приемаш ли някакви хипотези, дръж ги като такива, но в ума си трябва да държиш онези истини, които са абсолютно доказани – тази работа с Вярата става. И трябва да знаеш едно: откъде си дошъл и къде отиваш. Откъде сте дошли? Казвате: „Родиха ме“. Помниш ли деня и часа на твоето раждане? – „Не, майка ми, баба ми го казват.“ – „Зная, че ще умра.“ Отде знаеш? – „Вярвам.“ Не, това е вярване, а не Вярата. Когато насочим нашата мисъл, ние знаем кога сме родени, знаем кога ще оставим този свят, знаем откъде започва физическият свят и докъде се простира, знаем откъде започва Духовният и докъде се простира. Затова ви трябва един отличен ум, като у Христа.

За да бъдете чисти, умни, възвишени хора, герои в света, необходима ви е Вярата, чрез която се добива всичко. Тя е едно от качествата на Ангелите, това качество и хората трябва да го придобият. С Вярата започва Новата култура. Приложете сега Вярата и Любовта. Те започват с времето – времето е такт на Божествената хармония, а хармонията е вътрешният смисъл на Живота. Това е учението на Вярата, която Христос е проповядвал в света: *Ако имате вяра колкото синапово зърно, ще можете и планина да премествате... Повярвай, ще бъдеш спасен, ти и домът ти.* И тъй, вярвайте на вашия ум; той ще упражни влияние върху дишането, което трябва да бъде ритмично, а не с хъркания. Турете волята си чрез мисълта, за да направите живота си щастлив.

Сега ще ви приведа един разказ от Толстой. Занесли на един цар житно зърно, голямо като кокоше яйце. Царят заповядал да повикат най-стария човек от града, за да го пита дали помни такова едро жито. Довели стареца – ходел едва-едва, подпрян на две патерици. Попитал го царят за житото, а той отговорил: „В мое време не е ставало такова жито, питайте баща ми“. Идва бащата, старец, подпрян с една патерица, вижда житото и казва: „В мое време не е ставало такова жито, питайте баща ми“. Идва бащата, строен,

добър старец, без всякаква патерица, поглежда житото и казва: „Да, такова зърно в нашите години растеше, с него се хранехме“. Царят запитал този старец: „Защо ти, който си най-стар по години от всички, ходиш тъй изправен и без патерици, докато синът ти е с една патерица, а внукът ти – с две?“. Старецът отговорил: „Това е така, защото в тях не расте това житно зърно“. И тъй, когато тази права мисъл е расла в хората, те ходеха без патерици; когато се изопачи, ходеха с една патерица, а когато не остана помен от нея – с две патерици. Накрая царят запитал стареца: „Ами с пари ли го купувахте?“. – „В наше време пари нямаше“ – отговорил старецът.

И тъй, аз ви давам това кокоше яйце, това житно зърно – Вярата, с която хората едно време се хранеха. Приемете го, насадете го, живеете с него и вие ще имате в ума си най-хубавите мисли и ще бъдете здрави. Нервността, безсмислието в живота, страданията, всичко ще изчезне и ще кажете: „Сега има смисъл да се живее – добре е и за нас, и цялото човечество“. Животът на българския народ ще се осмисли само тогава, когато Вярата се прояви в своята първична същина. Тогава ще разберете ония задачи, които сега са неизвестни на хората.

6 март 1921 г., София

ПРИЛОЖЕНИЯ

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

¹ Всички библейски текстове, цитирани в началото на беседите, са приведени в съответствие с Виенското издание на Библията от 1885 г., с което си е служил Учителя Беинса Дуно.

² *Фотографската плоча* – детайл от стария фотографски апарат, покрит със светлочувствителни сребърни соли.

³ *Конференцията в Париж* – става дума за Парижката мирна конференция, на която заседава Съглашението (Антанта) – коалицията на държавите победителки в Първата световна война. Протича от януари 1919 г. до август 1920 г. На 27 ноември 1919 г. в предградието Ньой сюр Сен е подписан мирен договор с България, който я задължава да предаде Западните покрайнини (села в Кулско, областите около Босилеград, Цариброд и Струмица) на Кралството на сърби, хървати и словенци, Беломорска Тракия – на Гърция и Южна Добруджа – на Румъния.

⁴ *Източен въпрос* – проблем на международната политика, водещ началото си от превземането на Константинопол от турците през 1453 г., завършил частично с победата на християнските държави над Турция през Балканската война, 1913 г., и окончателно – с примирието в края на Първата световна война, сключено между Съглашението и Турция в гр. Мудрос на 30 октомври 1918 г.

⁵ *Съглашение* (Тройно съглашение, или Антанта) – коалиция между Франция, Англия и Русия, воювала в Първата световна война (1914–1918) срещу Централните сили.

⁶ Перифраза на *Матей 11:12*: *...царството небесно насил се зема...*, допълнена от Учителя Беинса Дуно като формула за себеутвърждаване.

⁷ *Днес е 9 март* – отбелязва се датата на Пролетното равноденствие според стария стил на летоброене по Юлианския календар, използван в България до 31 март 1916 г.; по нов стил тази дата съответства на 22 март.

⁸ Денят на посочената дата е събота; на следващия ден, неделя, липсва беседа, най-вероятно преместена по случай Празника на пролетното равноденствие.

⁹ *Уилсън*, Томас Удроу (1856–1924) – бележит американски политик, президент на САЩ (1913–1921), един от учредителите на Общество на народите (Лига на нациите) – организация, създадена по време на Парижката мирна конференция на 25 януари 1919 г.

¹⁰ *Велико космично слънце* – в астрономията още Галилей и Кант оформят концепцията за галактиката Млечен път, но едва в периода 1917–1922 г. астрономите от цял свят, изследвайки усилено Вселената, успяват да докажат, че нашата Слънчева система е част от много по-голяма самостоятелна галактична система, която има

свой център и е една от многото такива в Космоса. Нашата галактика има в центъра си компактно сгрупване от стотици милиони звезди, имащо близка до сферата форма. Учителя Беинса Дуно многократно говори в своите беседи за *Великото космично слънце*, използвайки и термина *Алфиола*, вероятно имайки предвид именно централното галактично сгрупване в Млечния път. След 2000 г. се доказва, че в центъра на това сгрупване има свръхмасивна черна дупка с маса от порядъка на четири милиона слънчеви маси. Астрономите наричат този обект *Стрелец А**.

¹¹ *Алфа Центаури* (Alpha Centauri) – система от двойна звезда в съзвездиято Кентавър, отстояща на 4.37 светлинни години от Слънцето.

¹² *През тази война* – става дума за Първата световна война (1914–1918). България се включва на страната на Тройния съюз на 14 октомври 1915 г. и сключва примирие на 28 септември 1918 г.

¹³ *Парице, парице, всесилна царице...* – неточен цитат от стихотворението на Петко Р. Славейков *Песен на паричката ми*: „о, парице, о, всесилная царице!“

¹⁴ *Това е живот вечен, да познаеш единаго истиннаго Бога* – перифраза на Йоанна 17:3: „А това е живот вечний, дето да познаят тебе, единаго истиннаго Бога, и Исуса Христа, когото си проводил.“

¹⁵ Става дума за периода 1901–1912 г., през който Учителя Беинса Дуно пътува из селища на България, изнася публични сказки и прави френологични изследвания на избрани представители на българския народ.

¹⁶ Става дума за революционните събития в Русия от 1917 г., свързани с установяване на болшевишка диктатура.

¹⁷ *Тесеракт* – термин от геометрията, отнасящ се към четириизмерния аналог на куба.

¹⁸ *Само един е в състояние...* – перифраза на Псалом 51:9: „Отвърни лицето си от греховете ми и всичките ми беззакония изглади.“

¹⁹ *В Париж не им дали право* – става дума за Парижката мирна конференция, виж обяснителна бележка 3.

²⁰ *Преди години бях в Бостън* – Младият Петър Дънов живее в Бостън, САЩ, в периода 1892–1893 г. В Теологическия факултет на Бостънския университет защитава дипломна работа на тема: „Миграцията на германските племена и тяхното християнизирание“.

²¹ *Когато слънцето потъмнее...* – перифраза на Матей 24:29-31 и Марка 13:25-27.

²² *Халеевата комета* – ярка комета с орбитален период от 76 години, наречена на името на английския астроном Едмънд Халей, наблюдавана през XX век в 1910 г. и 1986 г.

²³ *Тарас Булба* – герой от едноименен роман на руския писател Михаил Гогол (1809–1852).

²⁴ *Симпатичната нервна система* – симпатикова нервна система – дял от вегетативната (автономна) нервна система, състояща се ганглии; най-голямо симпатиково ганглийно сплетение е чревното, наречено още слънчев възел, или стомашен мозък.

²⁵ *Цвете мило, цвете красно* – популярна в началото на XX век песен от Константин Тинтеров.

²⁶ *Епиктет* – гръцки философ стоик (50–135), роден в град Хеирополис, област Фригия, Мала Азия. Бил роб в Рим, впоследствие освободен, след което се заселва в Никополис ад Епир и основава философска школа. Учението му достига до нас от записките на ученика му Флавий Ариан. Оказал влияние върху християнската теология и догматика.

²⁷ *Закон Божи* – намек за официалното преподаване на православно вероучение, съществувало в българското образование до 1944 г. като училищен предмет „Закон Божий“.

²⁸ *Радославист* – привърженик на Либералната партия, чийто лидер в края на XIX в. и в началото на XX в. е Васил Радославов (1854–1929), два пъти министър-председател на България, включително и по времето на Първата световна война.

²⁹ *Луи Куне* (Luis Kune) – популярен френски лечител, създал в края на XIX век оригинална система за водолечение, автор на фундаменталните трудове *Новата лечебна наука* и *Наука за лицеизраза*.

³⁰ *Камий Фламарион* (Camille Flammarion, 1842–1925) – френски астроном, основател на обсерваторията в Жювизи и на Френското астрономическо дружество; прилагал в научните си подходи методи, свързани със спиритизъм и прераждане.

³¹ *Йоан Веслей* (John Wesley 1703–1791) – знаменит духовник на Англиканската църква, основател на Методисткото движение, доминираща теологична система в САЩ.

³² *Маньо Райнов* – последовател на Учителя Беинса Дуно; липсват биографични данни.

³³ *Д-р Миркович*, Георги (1826–1905) – бележит български възрожденец, един от първите ученици на Учителя Беинса Дуно. Роден и завършил земния си път в Сливен. Завършва френско католическо училище в Цариград и медицина в Монпелие, Франция. Работи като лекар, участва в униатското движение за църковна независимост, създава проект за български училища, сътрудничи на революционното движение. След осемгодишна каторга в Диарбекир работи в новоосвободена България като директор на гимназия, създава спиритическо дружество *Милосърдие*. Деятел на Червения кръст и депутат в Областното събрание. Издава списания *Нова светлина* и *Виделина*, където публикува първите статии на Учителя Беинса Дуно. Счита се за основател на българската класическа хомеопатична медицина.

³⁴ *Лазар Котев* – ученик на Учителя Беинса Дуно, живял в София.

³⁵ *Сините камъни* – скалисти възвишения край Сливен.

³⁶ Последните два абзаца са заимствани от записки на Борис Николов (1900–1990) и не фигурират в дешифровката на стенограмата, съхранена от стенографката Елена Андреева (1899–1990). Публикувани са в „Изгревът на Бялото Братство“, т. 3, Житен клас, София, 1995, като разговор с Учителя Беинса Дуно в дома на Лазар Котев на 8 август 1920 г.

³⁷ Беседата първоначално е включена в сборника „Великата майка“ (лекционен курс пред женски клас), съставен от Елена Андреева. В края на дешифрираната стенограма е отбелязано, че е изнесена само пред мъжка аудитория (виж. „Великата майка“, Бяло Братство, София, 2005).

³⁸ Анекдотът е заимстван от популярния хумористичен разказ на Михалаки Георгиев „Меракът на чичо Денчо“, публикуван през 1899 г. Михалаки Георгиев (1854–1916) е един от първите последователи и ученици на Учителя Беинса Дуно, участник в първите събори на Всемирното Бяло Братство (тогава наричано *Верига*) във Варна и Велико Търново от 1906 г. до 1915 г.

³⁹ *Християнски сциентисти* (Christian Science) – религиозна доктрина, основана от Мери Бейкър в Бостън, САЩ, през 1866 г.

⁴⁰ *Член четвърти от закона* – става дума за Постановление 4 на Министерския съвет от 1920 г., озаглавено *За прилагане в най-непродължително време Закона за преследване незаконно обогатените чиновници*; издаването му е наложено като мярка срещу нарушения на конституцията и причиняване вреди на държавата за личен интерес по време на правителствата на Радославов и Стамболов.

⁴¹ *Хърбърт Спенсър* (1820–1903) – философ и социолог, един от създателите на позитивизма и английския либерализъм.

РЕЧНИК НА ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

- Апаш* (тур.) – крадец.
Аянин (тур.) – помощник на валия (областен управител), знатен гражданин.
Бакър (тур.) – металът мед.
Благоутробие (ост.) – корем, шкембе.
Бостан (тур.) – зеленчукова градина.
Брожение (рус.) – ферментация.
Букаи (ост.) – вериги за спъване на кон.
Валия (тур.) – областен управител, губернатор.
Витриол (ост.) – димяща сярна киселина.
Вретище (ост.) – еврейска молитвена дреха от грубо платно, обличана от пророци и свещеници за покаяние и измолване на опрощение.
Глаголствам (ост.) – говоря.
Гноза (гр.) – тайно знание, предавано при посвещение.
Грош (ост.) – монета от 20 стотинки.
Гяур (тур.) – неверник, който не изповядва исляма.
Даждие (ост.) – данък, налог.
Дам (тур.) – обор за едър добитък.
Дервиш – член на мюсюлмански религиозен орден, последовател на суфизма.
Джамбаз, джамбазин (тур.) – търговец на добитък.
Домуз (тур.) – свиня.
Дръндар (ост.) – човек, който се занимава с разбиване на вълна или памук.
Дунанма (тур.) – увеселение с илюминации, шум, глъчка.
Дюкян (тур.) – магазин за стоки, занаятчийска работилница.
Ефенди (тур.) – учтиво обръщение към мъж – господине.
Жиг (ост.) – белег, направен с нажежено желязо върху кожа на добитък.
Журфикс (фр.) – определен ден за прием на гости.
Жълтурка – птица жълта овесарка.
Зурла – турски духов музикален инструмент, изработен от дърво.
Иждивявам (ост.) – изразходвам.
Кадия (тур.) – съдия.
Калем (тур.) – пръчка от дърво, използвана за присадка.
Камбур, камбурест (тур.) – гърбав.
Кинематограф (ост.) – кинофилм.
Капелмайстор (нем.) – диригент на оркестър.
Картошки (рус.) – картофи.
Кирадгия (тур.) – наемател, квартирант.
Клосен, клосни (ост.) – недъгав, инвалид.
Клоча (диал.) – квача, издавам звуци като квачка.
Конечен (ост.) – краен.

- Краска* (рус.) – цвят, багра.
Кросно (ост.) – част от домашен тъкачен стан, на която се навива основата или изтъкания материал.
Курна (тур.) – каменно корито на чешма или баня.
Кюп (тур.) – голям глинен съд, делва.
Лестница (рус.) – стълба, стълбица.
Лозинка (ост.) – клетва, парола.
Медлено (рус.) – бавно.
Мертек (тур.) – напречна греда на покрив.
Месечина, Месец (ост.) – Луна.
Метил – болест, причинявана от паразита метил, предимно в черния дроб на овцете.
Млекопитаеци (ост.) – бозайници.
Непреривен (рус.) – непрекъснат.
Нефес-орта (тур.) – буквално – по средата на въздуха; идиом за нещо неточно, нереално.
Низвержение (диал.) – изпразнение.
Нудя (ост.) – принуждавам.
Овоци, овоция (рус.) – плодове.
Оглашен (ост.) – слушател.
Ока (тур.) – мярка за тегло, равна на 1.282 кг.
Опущение (ост.) – грешка, пропуск, небрежност, неточност.
Ортак (тур.) – съдружник.
Осел, ослица (ост.) – магаре.
Отток (рус.) – извор, поток.
Отвещавам (ост. от рус.) – отговарям.
Палаче (диал.) – малко куче.
Партакеша (диал.) – багаж, парцали, дърми.
Пасом, пасоми, паство (ост.) – хора под ръководство на духовно лице.
Пенкилер (разг.) – лекарство, лекуващо всички болести.
Пиростия (гр.) – железен триножник за поставяне на съд върху открит огън.
Полушарие (рус.) – полукълбо.
Разбогатявам (ост.) – забогатявам.
Салеп, салепаджия (тур.) – питие от грудки на растението салеп, продавач на салеп.
Самун (тур.) – кръгъл хляб.
Симид (тур.) – хляб, приготвен с мая от леблебия.
Синия (тур.) – тава.
Совалка (ост.) – подвижна част от домашен тъкачен стан, с която нишките от вътъка се прокарават между нишките на основата.
Стъгда (ост.) – площад.
Съсци (ост.) – гърди, цицки, бозки.
Теготение (ост. от рус.) – привличане, гравитация.
Тисяща, тисящи (ст. бълг.) – хиляда, хиляди.
Тоже (рус.) – също.
Трен (фр.) – влак.

Турнюор (фр.) – принадлежност на женския тоалет от модата на XIX век с вид на възглавнички, прикрепящи се под роклята под талията, за да придава пищност на фигурата.

Тутти кванти (*tutti quanti*) (итал.) – буквално – всички подобни, тем подобни, други такива.

Тържик (тур.) – кожена торба, мях.

Уд (ост.) – крайник, член, отделен орган от тяло.

Укруха (рус.) – крайче на хляб.

Умъчнявам се (ост.) – става ми мъчно, натъзвавам се.

Фалага (тур.) – дървен уред, използван в предосвободженските училища за стягане на краката при бой с пръчка.

Хардалия (тур.) – младо вино, пресечено с горчица, за да остане сладко.

Хас (тур.) – ярък цвят.

Хромел (ост.) – каменна мелница за зърно.

Чутура (ост.) – дълбок дървен съд за чукане на жито и други зърна.

Шиник (гр.) – дървен съд за мерене на жито, равно на половин крина.

Юдол (ост.) – долина на страдания.

Юлар (тур.) – оглавник на домашно животно.

Юшурджия (тур.) – бирник, събирач на данък в натура.

Aller (фр.) – ходя, тръгвам, отивам.

Backsliders (англ.) – човек, който се връща към лош или неморален начин на живот.

C'est moi (фр.) – аз съм.

Humbug (англ.) – шарлатания, шашма.

Passer (фр.) – минавам, преминавам.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАТЕЛ

Абсолютното 52, 55, 71, 105, 140, 195, 238, 319, 342, 353, 411, 514, 536, 580, 626, 627, 669, 672, 691, 694, 736, 738, 739, 760, 786, 793

Алхимия 91, 98, 106, 115, 269, 423, 596

Ангел, Ангелски йерархии 24, 27, 33, 35, 38, 55, 62, 82, 116, 121, 125, 132, 166, 168, 172, 217, 222, 227, 230, 236, 293, 339, 340, 341, 346, 349, 351, 361, 397, 406, 410, 426, 446, 482, 483, 493, 499, 500, 512, 540, 552, 554, 555, 584, 587, 612, 651, 686, 703, 720*, 765, 769, 775, 793

– **Ангелски свят** 58, 419, 724

– **Архангели** 468, 509, 552, 572, 582, 584, 585, 587, 620, 649, 769

– **Архангел Михаил** 552, 572, 582, 584, 585, 587, 620, 649

– **Власти** 769

– **Господства** 769

– **Начала** 769

– **Престоли** 769

– **Серафими** 620, 769

– **Сили** 769

– **Херувими** 217, 508, 620, 769

Астралното 73*†, 111, 115, 262, 360, 379, 422, 624, 720, 763

Астрология, астрономия 270, 284, 371, 424, 431*, 432*, 507, 508, 543, 574, 602, 643, 792

– **Венера** 79, 276*, 431, 490, 750

– **Велико космично слънце** 193

– **Вселена, Космос** 34, 61, 84, 122, 127, 193, 287, 289, 291, 293, 322, 327, 342, 360, 385*, 459, 553, 653, 754

– **Душата на Вселената** 193

– **звезди** 36, 84, 132*, 177*, 270, 456, 482, 501, 523, 528, 552, 647, 685

– **комети** 39, 306, 490

– **Луна** 163, 456, 482, 731, 748, 749, 750, 751, 752

– **Марс** 198, 276*, 431, 443*, 444*, 490

– **Меркурий** 431

– **Нептун** 79, 196, 432

– **планети** 39, 79, 132*, 177, 306, 412, 431, 432, 443, 444, 490, 676

– **Сатурн** 79, 198, 432, 443, 490

– **Слънце** 7, 9, 12, 17, 27, 30, 34, 60, 61, 62, 69, 84, 93, 104, 124, 130, 186, 189, 192, 193, 202, 203, 205, 206, 207, 208, 224, 225, 228, 233, 237, 239*, 243, 249, 253, 256, 290, 303, 306, 311, 313, 318, 321, 325, 327, 333, 340, 354, 356, 403, 408, 411, 413, 424, 454, 456, 466, 468, 482, 488, 489, 490, 497*, 505, 510, 512, 513, 521, 523, 543, 556, 579, 610, 611, 612*, 635, 644, 655, 682, 685, 696, 707, 710, 712, 715, 718, 719, 726, 727, 729, 749, 750, 751, 752, 753, 761, 765, 767

– **Слънчев логос** 243

– **Слънчева система** 192, 193, 208, 244, 293, 327, 329, 432, 490, 706

– **Уран** 79, 432

– **Юпитер** 79, 198, 431, 432

– **и благоприятни и неблагоприятни условия (аспекти)** 450, 451

– **и Голямата пирамида** 287

– **и душа** 193, 360, 427, 501, 647

– **и зачатие** 40*, 41*, 152, 444

– **и Платоническа година** 427

– **и свършване на света** 482

– **и слънчево изригване** 490

– **и слънчево петно** 243, 333, 490

– **и създаване на Космоса** 79, 84, 287, 288, 291, 293, 459, 501

– **и ум и сърце** 34, 36*, 360, 431, 432, 501, 507*, 528, 552, 602, 792

– **и човек** 34*, 36*, 39, 61, 79, 84, 122, 132, 196, 198, 270, 287, 306, 322, 371, 385, 412, 431, 432, 443, 444, 450, 451, 459, 482*, 490, 501, 507*, 508, 523, 545*, 552, 553, 602, 643, 647, 653, 676, 685, 750

† Страници и понятия, отбелязани с [*], не съдържат посочения термин, а негов синоним.

Безкористие 338, 495, 496, 539, 580, 759

Безсмъртие 15, 59, 64, 82, 97, 123, 133, 192, 200, 251, 298, 469, 526, 541, 542, 565, 756, 786

Битие 15, 18, 50, 69, 192*, 196, 197, 211, 212, 230, 288, 293, 295, 387, 406, 427, 461, 595, 620, 635, 657, 724, 770

Благост 49, 81, 201, 337, 389*, 396*, 436*, 499*, 559*, 568*, 655*, 703, 722*, 757

Благодарност 16, 32, 84, 108, 112, 128*, 136, 161, 180, 198*, 236, 277, 278, 282, 294*, 299, 318, 330, 332, 372, 397, 414, 437, 447*, 471, 499, 508, 513*, 540, 546, 594, 606, 616*, 626, 642*, 714, 719, 729*, 751

Благодородство 16, 17, 32, 41, 42, 67, 68, 75, 80, 81, 87, 91, 116, 123, 125, 126, 138, 141, 152, 179, 182, 185, 200, 203, 210, 229*, 241*, 249, 274, 284, 295, 297, 300, 304*, 323, 333, 359, 362, 384*, 393, 395, 413, 422, 449, 456, 458, 467, 492, 493, 498, 511, 519, 520, 566, 582, 587, 590*, 595*, 616, 619, 620, 623, 625, 630, 631, 643, 645, 660, 675, 701, 702, 705, 735, 762, 763, 768, 777, 790

Бог, Божествено, Господ 35*, 57*, 78*, 90*, 94, 95, 96, 107, 111, 114*, 150, 151, 157, 158, 182, 190*, 206, 214, 225*, 232, 253*, 256*, 257, 262*, 266, 269*, 273*, 277*, 280, 285*, 286, 290, 294*, 308, 314*, 315, 321, 322, 324*, 328, 331*, 337*, 338, 351, 352, 356, 368, 375, 380, 401*, 405, 408*, 426, 438, 441, 444*, 447, 453, 456, 460, 464, 468, 494, 508*, 514, 517*, 521, 538*, 550*, 551*, 561, 562, 569, 571*, 573, 581*, 590*, 601*, 602, 603, 615*, 622, 641*, 653*, 670*, 690*, 691, 705, 715, 736*, 741, 745, 746, 749, 760, 778

– **Бог Дух, Божествен Дух** 21*, 44, 125, 126, 128, 130*, 131, 149, 160, 161, 234, 238*, 307, 312, 313, 406, 413, 431, 512, 549*, 564, 565, 566, 568, 612, 647*, 701, 709

– **Бог е Любов** 8, 48, 52, 62, 381, 388*, 588, 702*, 723, 735, 754, 757, 761, 762, 763*, 764, 766*, 768*, 774*, 785, 790, 791

– **Бог Отец** 7, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 24, 27, 40, 59, 209, 213, 218, 222, 223, 235, 411,

419, 420, 423, 507, 652, 654, 661, 666, 692, 701, 710, 720, 740, 769, 781

– **Бог Син, Син Божи** 7*, 8, 9, 13, 15, 18, 21, 27, 191*, 215, 240*, 241*, 247, 249, 281, 295, 297, 298*, 310*, 394, 395*, 397, 419, 420, 421, 430*, 432, 520*, 525, 531*, 534*, 710, 720*, 750*, 781

– **Божествен живот** 20*, 29, 30*, 32, 33, 37, 40*, 42, 43, 55, 58, 82, 84*, 88*, 98, 99, 100, 103, 113, 121*, 139, 141, 175, 234, 236, 238*, 243, 244, 248*, 267, 300*, 317*, 373*, 454, 486, 502*, 503, 529*, 530, 548*, 577, 584*, 589, 612*, 627, 630, 632, 674, 711, 712, 713, 779*, 793

– **Божествен закон** 11, 17, 18, 22, 29*, 31, 33, 36, 38, 40, 43, 45, 47, 49, 50*, 52, 60*, 61, 64*, 67*, 71*, 80, 82*, 91, 101, 110, 122, 126, 130, 131*, 133*, 138, 159, 160, 163, 167, 175*, 176, 177, 202, 213, 233, 239*, 240, 245, 247, 248*, 250, 254, 255, 258*, 264, 270*, 278*, 281*, 295*, 302, 318, 330*, 340*, 342, 344, 345, 349, 354*, 355, 357, 360, 361, 363*, 376*, 383, 387, 388, 391*, 392, 406*, 413*, 414*, 422, 423*, 435, 451, 461, 463, 469, 471*, 478, 484, 506*, 510, 516, 522, 530, 533, 547, 548, 556, 557, 558, 582, 584, 587, 619*, 621, 625, 626*, 627, 628, 630*, 632, 635, 659, 666*, 671, 672, 674, 675, 676, 686, 711*, 712*, 716, 721, 723, 724, 726, 728, 729, 753, 762, 771, 774, 777, 779, 787, 789, 792*

– **Божествен мир** 12, 23, 48, 88, 164, 216, 513, 587*, 588, 637, 648

– **Божествен организъм** 193, 528*

– **Божествен план** 46, 62, 395, 397, 437, 731*

– **Божествен принцип** 55, 88, 199, 200, 216, 239, 259, 265, 267, 727, 733, 735, 754, 755, 756, 757, 761, 762, 763, 767, 790

– **Божествен разум, ум** 43, 311, 577, 692, 773, 792

– **Божествен ред, порядък** 7, 86, 154, 235, 270*, 297*, 383*, 398*, 418, 478*, 505, 576*, 582, 716

– **Божествена гама** 29, 633

– **Божествена граматика и логика** 87

– **Божествена енергия** 15*, 39, 193*, 203*, 333*, 336*, 610, 611*

– **Божествена идея** 117, 138, 152*, 171*, 234, 377, 428*, 532, 572, 580, 589, 600*, 735*

– **Божествена Истина** 52, 98*, 192, 218, 319, 329, 544, 587, 631, 773

– **Божествена книга** 49, 154, 185, 195, 369, 558, 566*, 582*, 632*, 643
 – **Божествена Любов** 15, 53*, 55, 75, 103*, 112, 125, 126, 127, 131, 139, 186, 187, 234, 237*, 238, 281, 381, 388, 428, 496, 521*, 525, 544, 548, 559, 630, 633, 635, 637, 647, 662, 711, 712, 725, 726, 728, 733, 735, 753, 768, 791
 – **Божествена мисъл** 28*, 43, 61*, 81, 200, 239, 245, 251, 313*, 370, 371, 411, 419, 443, 466, 467, 469, 507, 531*, 598, 613*, 624*, 660, 673, 676, 723, 773, 779
 – **Божествена музика** 629
 – **Божествен огън** 33*, 38*, 112*, 274, 281*, 566, 582*, 600*, 646*
 – **Божествена организация** 31, 654
 – **Божествена проява** 8, 11, 15, 18, 20, 21, 27, 33, 43, 55, 59*, 84*, 85, 93, 97*, 129*, 144, 145, 197*, 238*, 271, 281*, 305, 307*, 310*, 381, 387, 388, 396, 411, 412, 420, 428, 502, 503*, 546, 563, 565, 584*, 594, 596, 644, 646, 647, 651*, 652*, 666*, 718, 722, 755*, 756, 757, 758, 762, 763*, 764, 790*
 – **Божествения свят** 8, 30*, 79*, 97, 100, 110, 112*, 138*, 142*, 148*, 278, 311, 378, 383, 386, 419, 420, 422, 430, 461*, 481, 531, 564, 565, 588, 612, 626, 640*, 646, 681, 716, 724, 729, 730*, 758, 759, 763, 764, 771, 775, 777
 – **Божествена сила** 23*, 26, 27, 38, 43, 49*, 54, 91, 126, 197, 234, 388, 479*, 487*, 489, 501*, 548*, 549, 591, 647*, 704*, 755, 781
 – **Божествена църква, храм** 84, 117*, 126, 213, 261*, 264, 303, 515*, 525*, 558, 559, 744
 – **Божествено дърво** 42, 88, 147, 349, 651, 711
 – **Божествено учение** 13, 20*, 34, 68*, 69*, 71*, 72*, 81*, 84, 86, 88*, 97*, 102*, 116*, 123*, 127, 130*, 143*, 145*, 147, 148, 149, 153, 167, 169*, 170*, 179*, 181, 188, 189*, 191*, 201*, 205*, 207, 215*, 219*, 220*, 221*, 222*, 236, 259*, 264*, 268*, 271*, 272*, 295*, 303*, 317, 320*, 334*, 339*, 341*, 350*, 361*, 379*, 389*, 399*, 400*, 402*, 403*, 414*, 416*, 454*, 462, 471, 472, 480*, 506*, 510, 512*, 513*, 515*, 530*, 541*, 544*, 545*, 549*, 553*, 557, 559, 560, 583*, 585, 587, 588*, 596*, 598*, 599*, 600*, 619*, 623*, 625*, 626, 627*, 628*, 629*, 632, 633, 634*, 635*, 636*, 639*, 642*, 646*, 647*, 649*, 650*, 651, 654, 655, 658, 669, 697*, 701*, 704*, 710*, 711*, 712*, 713*, 714*, 718, 719*, 732*, 769*, 790*, 793*

– **Божествено училище, школа** 167*, 264*, 268*, 407, 621, 716*
 – **Божии гняв** 100*, 109*, 537*
 – **Божие благословение** 14, 15, 49, 92, 100, 154, 174, 310, 317, 350, 362, 490, 502, 645, 648, 697, 703, 718, 750, 769
 – **Божие създание** 56, 81, 202, 442
 – **Божия благодат** 28, 31, 38, 135, 138, 139, 141, 147, 316, 689*
 – **Божия благодет** 49*, 81, 201*, 703
 – **Божия воля** 14, 18, 27, 28, 33, 79, 104, 112, 147, 173, 174, 185, 196, 197, 198, 231, 235, 293, 295, 296, 304, 305, 307, 311, 313, 317, 326, 339, 346, 360, 388, 394, 430, 431, 457, 465, 472, 476, 477, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 487, 507, 509, 512, 530, 534, 542, 565, 582, 584, 621, 647, 648, 650, 679, 712
 – **Божия милост** 81, 103, 188*, 341, 506*, 584, 711*
 – **Божие Слово, говор, език** 9, 11, 12, 13, 17, 20, 21, 31, 38, 47, 48, 49, 50, 51, 58, 60, 70, 91, 102, 105, 108, 110, 126, 129, 149, 155, 159, 164, 165, 170, 172, 173, 177, 181, 185, 186, 197, 201, 213, 222, 240, 309, 316, 323, 340, 344, 398, 399, 404, 407, 412, 413, 415, 416, 429, 457, 467, 474, 498, 501, 502, 503, 527, 533, 552, 553, 554, 559, 563, 568, 580, 586, 587, 627, 630, 635, 646, 684, 699, 701, 702, 720, 726, 751, 769
 – **величие на Бога** 18*, 21*, 42*, 49*, 81*, 103, 126*, 127*, 193, 218*, 234*, 265*, 312*, 335*, 341, 345*, 359*, 360*, 385, 392*, 414*, 423*, 437*, 439*, 469*, 489, 502*, 506*, 509*, 510*, 512*, 516*, 526*, 528*, 529*, 532*, 533*, 548*, 549, 553, 556*, 557*, 565, 572, 577, 582*, 584*, 587*, 589*, 595*, 606*, 621*, 626*, 631, 649*, 686*, 703, 721*, 744*, 754*, 756*, 757*, 767*, 773*, 774*, 775*
 – **Господния трапеза** 34, 268, 271, 272, 574*
 – **Живия Господ** 340, 341, 393, 415, 416, 439, 465, 466, 467, 471, 473, 488, 512, 513, 515, 516, 525, 542, 559, 564, 570, 588, 591, 630, 644, 645, 646, 651, 702, 703, 721, 734*
 – **образ и подобие Божие** 7, 81, 457, 467, 502, 506, 752, 766, 769
 – **отражение на Бога** 8, 104*, 419*, 472
 – **Провидение** 85, 355, 358, 387, 681
 – **Слава Божия** 104, 299*, 300*, 301*, 302, 306, 310, 311, 312, 317, 318, 336, 357, 633, 692*, 695, 751

– **Царство Божие** 40, 47, 61, 64, 72, 92, 99, 104*, 106, 117, 118, 119, 120, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 133, 134, 136, 139, 141, 168, 175, 180, 185, 201, 259, 271, 342, 344, 345, 346, 347, 350, 353, 354, 355, 363, 367*, 439, 513, 515, 519, 531, 532, 533, 544, 588, 589, 591, 592, 594, 595, 597, 598, 650, 711, 740, 769

– **и Виделина, Светлина** 8, 9, 11, 13, 17, 18, 19, 20, 26, 34, 39, 41, 43, 51, 59, 62, 67, 69, 80, 92, 93, 99, 100, 104, 112, 120, 139, 143, 153, 161, 189, 193, 200*, 204, 205, 213, 224, 227*, 228, 230, 231, 233, 234, 235, 236, 238, 239, 240, 242, 243, 246, 248, 249, 250*, 252*, 271, 278*, 292, 295, 303*, 311, 333, 354, 383, 411, 419, 422, 427, 437, 461, 471, 474, 490, 501, 502, 513, 531, 533, 542, 544, 548, 572*, 585, 588, 611*, 627, 633, 636, 638, 642, 650, 655, 669, 684, 687, 688, 689, 692, 694, 695, 697, 698, 699, 700, 701, 703, 710, 711, 712, 718, 719, 722, 725, 730*, 732, 740, 773, 784

– **и въздух** 9, 61, 67, 69, 183, 529*, 533, 697

– **и Възкресение** 9, 27, 82, 123*, 126, 131, 189, 194, 199*, 208, 240, 457*, 513, 545*, 570, 591, 620*, 630*, 639*, 646, 651

– **и Добро** 26, 28, 29*, 33, 46, 48, 68*, 71*, 74*, 76, 77, 80, 82*, 84, 88, 91*, 99*, 100, 119, 127, 132, 154, 161, 162, 165, 166, 168, 172, 173, 184*, 197, 202, 207, 211, 217, 226, 231, 243, 244, 251, 258*, 281*, 310*, 311, 319*, 323, 333, 339*, 340, 341*, 349, 350, 353*, 354, 385, 387, 388, 390, 397*, 415, 430, 445, 455, 461, 470*, 471, 483, 484, 485, 487, 488, 489, 491, 492, 495, 496, 497, 498, 499, 500*, 501, 502, 506, 507, 511, 512, 513, 515, 516, 522, 528, 530*, 537*, 539, 540*, 549, 563, 565, 579, 582, 587, 588*, 589*, 596*, 599, 607, 614, 616, 617, 648, 649*, 651, 676, 695, 699, 706, 711, 713, 714*, 717*, 722, 729, 730, 732, 740*, 764

– **и зло** 28, 33, 38, 46, 49, 68*, 76, 82*, 88, 91*, 100, 119, 127, 153, 162, 165, 168, 172*, 184*, 197, 215, 226*, 231, 233, 258*, 260, 278, 318, 333, 339*, 341*, 353*, 354, 385, 388, 400, 415, 430, 465, 504*, 506, 511*, 522, 523, 528, 530*, 537*, 587, 599, 614, 629, 631, 676, 706, 717, 729, 730, 740, 771

– **и майка** 14, 26, 69, 71*, 88*, 116*, 122, 131, 194, 211, 212*, 250, 263, 295, 301, 312, 326, 348, 377*, 407, 415, 421*, 475, 476, 557, 565, 572, 575, 609, 666, 667, 673, 709, 713, 761

– **и Мъдрост** 18, 20, 38, 63, 79, 81, 99, 100, 132, 135, 137*, 141, 142, 143*, 144, 147, 148, 153, 163, 187, 201, 240, 281, 297, 306, 319, 323*, 326*, 359, 381, 382, 383, 386, 387, 388, 389, 390, 394, 395*, 409, 410, 412, 413, 421, 422, 428, 439, 454, 510, 515, 520*, 525, 526*, 533*, 548, 559, 563, 584, 588, 620*, 637, 647, 655, 662, 697, 704, 710, 711, 712, 714, 717, 753, 762, 766, 775, 779, 781

– **и наука** 16, 33, 110, 139, 170, 227, 234, 295*, 300, 305*, 306, 311, 312, 317, 319, 359, 377, 395, 433, 549, 554, 595, 606, 619, 643, 649, 754, 756, 767, 776, 792*

– **и хармония** 30, 47*, 121, 140*, 234, 249, 340, 436, 568, 584, 709, 773, 777, 779, 780, 786, 790, 793

Богатство 7, 10, 12*, 17, 25, 28, 31, 41, 46, 50, 61, 64, 70, 72, 83, 87*, 96, 106, 107*, 108*, 121, 129, 135, 136, 143, 144, 146, 151, 154, 160, 164, 165, 166, 168, 172, 176, 180, 181, 201, 208, 215*, 216, 219, 228, 230, 231, 232*, 233, 236, 257, 260, 262*, 263*, 264, 265, 268, 271, 272*, 277, 278, 279, 292, 303*, 305*, 313, 317, 321, 331, 334, 344, 351*, 388, 392*, 394, 401, 404, 408, 432, 434, 439, 440, 442, 443, 444, 445, 446, 448, 453, 454, 455, 456, 466, 472, 474, 478, 479, 487, 488, 494, 501, 505, 511, 514, 541, 542, 557, 563, 564, 566, 567, 573, 583*, 584, 596, 602, 607, 618, 626, 629*, 631, 647, 656, 682, 687, 688, 699, 710, 721, 728, 729, 730, 732, 733, 735, 737, 746, 748, 763, 782, 785, 791

Бодрост 48, 50, 51, 115, 182, 293, 397, 445, 583, 732

Братство 14, 46, 47, 48, 52, 68*, 70, 73*, 74*, 80, 81*, 84, 120, 121, 122*, 126, 130, 132*, 133, 134, 136, 141, 145, 146, 150, 151*, 154, 173*, 180, 186, 187, 189, 191, 201, 218, 229, 232, 236, 238, 247, 252, 255, 262, 265, 266, 292, 297, 313, 317, 337, 387, 388*, 397, 414*, 420, 421, 432, 438, 439, 461, 464, 465, 466, 470, 474, 479, 483, 511*, 520, 522, 531, 542, 547, 567, 585, 587, 588, 599, 621, 622, 628, 630, 631, 646, 651, 665, 673*, 681, 702, 703, 714, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 733, 735*, 740, 743*, 744, 753, 755, 759, 760, 763, 767, 768*, 769, 781, 782, 787*, 790, 792

Будност 143*, 158*, 208, 233, 259, 309, 387, 431, 476, 509, 566, 577, 588, 590*, 592*, 595, 599, 685, 686, 740, 746

Будхи 762

Букви 20, 47, 97*, 114, 163, 170, 177*, 179, 211, 408, 409, 491*, 607*, 609, 662, 736, 737, 738, 739, 741, 748

България, българин 22, 34, 48, 52, 72, 79, 83, 86, 88, 101, 105, 117, 124, 125, 128, 130, 131, 141, 149, 153, 154, 166, 171, 173, 174, 182, 184, 185, 186, 199, 202, 203, 206, 207, 216, 217, 219, 222, 223, 232, 243, 245, 248, 251, 255, 261, 267, 274, 275, 276, 279, 280, 281, 283, 291, 293, 294, 298, 303, 304, 307, 308, 310, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 321, 337, 338, 339, 340, 343, 349, 354, 355, 357, 358, 361, 370, 372, 376, 378, 386, 387, 390, 391, 393, 394, 396, 397, 402, 403, 404, 406, 408, 409, 411, 412, 413, 418, 429, 433, 437, 439, 451, 458, 464, 469, 485, 487, 489, 492, 506, 509, 510, 512, 513, 515, 516, 518, 530, 536, 542, 554, 559, 560, 562, 568, 569, 581, 582, 585, 586, 587, 588, 602, 609, 618, 628, 629, 630, 634, 654, 674, 675, 681, 682, 684, 685, 687, 688, 689, 693, 694, 695, 702, 706, 709, 724, 731, 736, 739, 741, 742, 744, 745, 746, 748, 750, 753, 771, 777, 794

Бяло Братство 585, 621, 622, 630, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 769*, 792

Вдъхновение 128, 635

Веселие 13, 26, 50, 63, 64, 83, 103, 136, 144, 154, 184, 202, 290, 293, 320*, 378, 382*, 383, 396*, 397, 402, 441, 444*, 453, 499, 500, 513, 533, 542, 563, 569, 638, 647, 743*, 746*, 752, 775, 779

Виделина 92, 104, 224, 228, 233, 234, 236, 501, 502, 544, 548, 588, 698, 740

Внимание, внимателност 15, 19, 22, 28, 34, 41, 95, 102, 106, 133, 144, 159, 218, 273, 280, 281*, 289, 317, 332, 355, 357, 372, 383, 401, 405, 407, 417, 443, 444, 447, 452, 454, 456, 484, 493, 511, 521, 542, 558, 568, 582, 589, 596*, 603, 607, 612, 616*, 638*, 641, 679, 695, 745, 749*, 751, 787*

Воля 19, 31, 77, 188, 213, 217, 250, 298, 301, 302, 304, 319, 321, 334, 340, 366, 368, 376, 445, 473, 474, 475, 504, 524, 529, 562, 581, 585, 620, 631, 653, 682, 705, 706, 707, 710, 737, 738, 743, 748, 780

– **Божия воля** 14, 18, 27, 28, 33, 79, 104, 112, 147, 173, 174, 185, 196, 197, 198, 231, 235, 293, 295, 296, 307, 311, 313, 317, 326, 339, 346, 360, 388, 394, 430, 431, 457, 465, 472, 476, 477, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 487, 507, 509, 512, 530, 534, 542, 565, 582, 584, 621, 647, 648, 650, 679, 712

– **Престоли, Братя на волята** 769

– **Човешка воля** 73, 75, 82, 113, 114, 158, 196, 197, 212, 221, 249, 300, 305, 308, 318, 324, 337, 344, 345, 352, 364, 365, 380, 431, 451, 477, 506, 568, 582, 585, 587, 671, 675, 708, 793

Въздържание 197, 431, 536

Възраждане 312, 533

Възкресение 9, 27, 56, 82, 97, 102, 123, 124, 126, 131, 132, 133, 189, 194, 199, 208, 216, 221, 240, 457, 483, 486, 513, 545, 565, 566, 570, 591, 612, 620, 623, 630, 639, 646, 651, 659, 713, 740, 756, 766, 784, 792

Вяра 9, 10, 11, 12, 13, 21, 22, 23, 25, 26, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 49, 51, 62, 67, 69*, 71, 74, 87, 94, 95, 101, 109*, 118, 125, 127, 131, 132, 133, 134, 143, 157, 160, 161, 171, 182, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 193, 194, 196, 197, 198, 201, 208, 210, 213, 215, 216, 218, 219, 220, 222, 224, 227, 228, 230, 234, 235, 246, 255, 265, 266, 267, 281, 290, 291, 292, 297, 303, 304, 305, 324*, 328, 340, 350, 352, 359, 362, 389, 393, 399, 401, 403, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 420, 421, 428, 429, 430, 431, 432, 434, 438, 439, 451, 452, 465, 473, 474, 485, 488, 489, 494, 497, 512, 515, 517, 518, 521, 530, 532, 533, 534, 536, 538*, 541, 542, 545, 548, 549, 551, 552, 558, 559, 561*, 562, 563, 564, 567, 575, 576, 581, 582, 583, 584, 585, 587, 588, 611, 614, 619, 621, 623, 628, 629, 634, 635, 636, 637, 642, 643, 644, 645, 646, 651, 653, 658, 659, 661, 665, 667, 674, 696, 698, 705, 706, 707, 710, 720, 721, 723, 724, 737, 740, 750, 762, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 789, 790, 791, 792, 793, 794

Вярност 16, 27, 162*, 267, 342, 360, 396, 435, 561, 596*, 633, 634*

Геройство 10, 67, 81, 139, 171, 206, 210, 214, 266, 267*, 279, 280, 281, 308, 343, 396*, 400, 411, 433, 437, 439, 448, 451, 447*, 507, 512, 529, 569, 576, 577, 582, 594*, 622, 631, 633, 658, 705, 707, 708, 713, 742, 761, 768, 769, 778, 793

Графология 164, 170*, 171*, 312*

Гъвкавост 135*, 141*, 225, 346, 780

Дарба 25, 71, 153, 427, 450, 469, 562, 662*, 679

Деликатност 155, 374, 524, 545, 555, 561

Дисциплина 25, 26, 130

Доблест 123, 227, 539, 623

Добро 8, 9, 10, 12, 15, 16, 17, 19, 21, 22, 23, 24, 26, 28, 29, 30, 32, 33, 34, 38, 39, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 54, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 71, 74, 75, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 88, 90, 91, 92, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 102, 103, 104, 105, 107, 108, 113, 114, 115, 116, 119, 122, 123, 124, 126, 127, 128, 131, 132, 136, 137, 138, 139, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 150, 151, 152, 154, 157, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 171, 172, 173, 176, 177, 181, 182, 184, 185, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 197, 198, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 211, 212, 215, 217, 218, 219, 220, 222, 226, 231, 232, 233, 236, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 250, 251, 253, 258, 260, 261, 262, 264, 269, 270, 271, 281, 285, 288, 289, 292, 293, 295, 298, 303, 304, 305, 307, 310, 311, 312, 313, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 323, 324, 328, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 345, 346, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 356, 358, 359, 361, 362, 363, 367, 368, 372, 373, 374, 376, 377, 379, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 392, 394, 395, 397, 398, 399, 402, 404, 405, 412, 413, 414, 415, 420, 423, 424, 425, 430, 434, 436, 438, 441, 442, 443, 444, 445, 447, 449, 450, 452, 455, 456, 459, 460, 461, 464, 465, 466, 468, 469, 470, 471, 472, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 506, 507, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 519, 520, 522, 523, 524, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 537, 539, 540, 541, 542, 543, 546, 549, 550,

551, 553, 554, 556, 557, 561, 562, 563, 564, 565, 567, 568, 571, 572, 574, 578, 579, 580, 582, 583, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 593, 594, 596, 597, 599, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 612, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 622, 624, 625, 627, 628, 630, 636, 637, 638, 639, 641, 642, 643, 646, 648, 649, 651, 653, 655, 656, 659, 660, 662, 664, 666, 667, 670, 671, 672, 674, 676, 678, 679, 681, 682, 688, 690, 691, 693, 694, 695, 698, 699, 700, 701, 703, 706, 708, 709, 710, 711, 713, 714, 717, 718, 720, 721, 722, 723, 724, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 735, 736, 738, 739, 740, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 753, 756, 761, 764, 765, 767, 768, 770, 771, 775, 776, 778, 781, 782, 783, 786, 787, 788, 789, 790, 792, 794

Добродетел 10, 97, 99, 281, 319, 321, 368, 373, 390, 397, 445, 470, 492, 493, 501, 588, 606, 608, 628, 642, 649, 653, 655, 656, 659, 660, 711, 714, 717, 730, 738, 750, 775

Добросъвестност 113

Доверие 123, 483, 638, 725*, 780*

Доволство 12*, 14, 15*, 16, 25, 27, 33*, 34, 35, 36, 40, 41*, 44*, 42, 48*, 52*, 54*, 63, 79, 83, 93*, 96, 101*, 115, 121*, 135, 136, 145*, 146, 148, 162, 168*, 177, 178, 180*, 181, 188, 189, 192*, 193*, 198*, 210*, 221*, 236, 248*, 254*, 262*, 265*, 266*, 271*, 282*, 288*, 321, 332*, 339*, 344*, 353*, 363, 364, 367*, 371*, 372, 383, 386*, 402*, 442*, 443*, 449*, 453*, 456, 457, 464, 466, 473, 477, 498*, 515, 516*, 522*, 539, 540*, 550*, 559*, 560, 573*, 574, 583, 586*, 590, 594, 595*, 599*, 600, 602, 605*, 606*, 610, 612*, 622*, 626, 630, 633, 673, 682*, 693, 701*, 702*, 703, 714, 716, 725, 732*, 737, 749*, 751*

Достойнство 37, 82, 108, 175, 191, 198, 222, 280, 372, 382, 391, 400, 442, 446, 546, 719

Дух, духовност 13, 16, 20, 25, 27, 31, 40, 41, 50, 56, 61, 71, 80, 88, 92, 98, 107, 133, 134, 152, 153, 158, 165, 172, 177, 189, 190, 192, 196, 197, 205, 217, 239, 240, 243, 244, 255, 261, 278, 285, 288, 291, 301, 306, 308, 318, 330, 338, 339, 340, 344, 346, 348, 357, 370, 371, 372, 374, 376, 380, 392, 414, 418, 428, 429,

430, 432, 434, 452, 456, 467, 470, 477, 491, 506, 513, 514, 519, 520, 528, 529, 532, 533, 541, 542, 545, 554, 555, 556, 559, 560, 562, 563, 569, 583, 587, 597, 607, 608, 619, 630, 634, 635, 636, 638, 641, 644, 645, 646, 648, 649, 651, 658, 659, 664, 665, 669, 683, 685, 702, 703, 706, 715, 718, 730, 746, 748, 755, 758, 759, 767, 770, 785, 787, 788, 790, 791

– **Божествен Дух** 21*, 44, 125, 126, 128, 130*, 131, 149, 160, 161, 234, 238*, 307, 312, 313, 406, 413, 431, 512, 549*, 564, 565, 566, 568, 612, 647*, 701, 709

– **Духовен живот** 37, 42, 43, 114, 136, 138, 139, 141, 146, 206, 226, 262, 303, 315, 343, 478, 503, 546, 674, 682*

– **Духовен свят** 30, 97, 109, 114, 136, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 154, 164, 169, 221, 293, 322, 331, 360, 366, 369, 378, 419, 468, 493, 519, 543, 544, 573, 593, 598, 601, 604, 609, 705, 724, 726, 754, 763*, 783, 793

– **Христов Дух** 125, 224, 227, 234, 235, 238, 549, 552*, 647

– **човешки дух** 38, 66*, 72, 93*, 115, 212, 235, 241, 247, 289, 364, 552, 592, 668, 684, 704, 765, 776, 784

– **и Истина** 76, 219, 419, 566*, 570, 633, 701

– **и Любов** 116, 118, 119, 120, 122, 124, 125, 126, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 139, 140, 146, 154, 160, 224*, 234, 238, 248, 307, 446, 496, 647, 756, 762, 763, 766, 776, 781, 784

– **и Мъдрост** 135, 137, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 150, 153, 154, 421, 525, 647

Душа 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 17, 18, 20, 23, 27, 30, 32, 38, 40, 42, 43, 46, 47, 49, 52, 53, 55, 58, 59, 61, 67, 68, 69, 71, 79, 81, 82, 84, 86, 91, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 103, 107, 109, 112, 114, 115, 117, 118, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 127, 129, 130, 132, 133, 134, 139, 149, 152, 155, 157, 161, 164, 169, 175, 180, 185, 188, 193, 201, 209, 212, 213, 221, 227, 228, 234, 236, 239, 245, 246, 248, 249, 251, 260, 266, 267, 277, 289, 295, 304, 307, 311, 313, 321, 324, 336, 337, 340, 346, 347, 351, 360, 381, 392, 393, 394, 395, 396*, 399, 405, 410, 411, 413, 415, 417, 418, 419, 423, 425, 426, 427, 430, 431, 432, 437, 441, 443, 444, 449, 451, 452, 458, 470, 471, 474, 475, 478, 480, 481, 483, 487*, 488, 491, 493, 497, 498, 500, 501, 502, 505*, 512, 514, 515, 516, 520, 521, 525, 528, 533, 544, 545, 546, 547, 549, 554, 556, 557, 559, 560,

562, 563, 564, 565, 566, 567, 570, 583, 587, 588, 592, 595, 603, 608, 611, 612, 617, 620, 621, 624, 633, 646, 647, 649, 651, 660, 668, 682, 683, 684, 697, 699, 702, 707, 710, 711, 715, 717, 723, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 735, 737, 743, 744, 746, 752, 753, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 762, 763, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 774, 779, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 790, 791

Еволюция 29, 43, 50, 61, 71, 72, 82, 157, 239, 267, 287, 294, 347, 374, 415, 418, 471, 501, 591, 592, 661, 701, 717, 737, 740, 758, 762, 780, 786

Електричество 61, 68, 186, 276, 322, 335, 336, 373, 428, 429, 473, 532, 533, 677, 721, 771, 786

Енергия 15, 21, 22, 32, 33, 39, 41, 42, 43, 60, 61, 62, 144, 146, 149, 156, 177, 178, 183, 184, 193, 199, 201, 203, 206, 224, 236, 242, 256, 291, 318, 325, 326, 332, 333, 334, 335, 336, 338, 339, 341, 360, 366, 369, 370, 371, 372, 373, 376, 377, 378, 380, 391, 392, 424, 429, 445, 447, 456, 459, 464, 542, 555, 607, 608, 609, 610, 611, 656, 657, 705, 721, 774, 783, 784, 791, 792

Единство, единение 46, 58*, 97, 119, 186, 239*, 311*, 324, 409*, 430, 448*, 449, 478, 479, 638, 759*

Естественост 24, 53, 59, 71*, 76, 78, 137, 144*, 177*, 212, 215, 224, 249, 250, 253*, 307, 403, 407*, 410, 425, 447*, 448*, 469*, 495, 510*, 541, 562, 600, 601, 625, 626, 686*, 752, 758*, 759, 763, 778*, 788*, 789, 792*

Етер 15, 566, 696, 718

Жертва 8, 10, 11, 12, 13, 15, 19, 20, 29, 44, 47, 48, 55, 61, 67, 74, 79, 86, 88, 95, 96, 98, 102, 103, 107, 166, 167, 169, 184, 196, 206, 227, 229, 247, 259, 260, 270, 282, 296, 307, 309, 350, 351, 365, 385, 387, 405, 421, 437, 438, 445, 447, 448, 462, 467, 485, 494, 500, 509, 513, 528, 530, 558, 567, 569, 573, 575, 576, 577, 580, 582, 595, 596, 619, 622, 624, 630, 635, 645, 646, 649, 659, 666, 671, 677, 703, 705, 706, 711, 712, 720, 725, 726, 734, 755, 757, 759, 761, 777, 784

Живот 7, 11, 12, 17, 21, 22, 24, 25, 26, 31, 34, 35, 36, 38, 39, 41, 44, 45, 47, 48, 49, 52, 53, 56, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 77, 79, 81, 85, 86, 87, 89, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 102, 104, 105, 111, 112, 115, 118, 119, 120, 122, 125, 126, 127, 130, 131, 132, 134, 140, 142, 144, 145, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 156, 157, 158, 160, 161, 163, 165, 166, 167, 168, 169, 171, 173, 176, 177, 178, 179, 180, 182, 183, 184, 188, 190, 192, 194, 196, 197, 198, 201, 202, 203, 204, 205, 207, 208, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 217, 218, 220, 222, 223, 224, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 241, 242, 245, 246, 247, 249, 254, 255, 256, 257, 259, 260, 261, 263, 265, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 276, 278, 279, 281, 282, 283, 284, 286, 288, 289, 290, 292, 294, 295, 296, 299, 304, 305, 308, 309, 313, 314, 318, 319, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 331, 332, 333, 334, 335, 338, 339, 344, 346, 348, 349, 352, 353, 357, 359, 360, 362, 364, 365, 368, 370, 372, 374, 376, 377, 378, 380, 382, 384, 386, 387, 388, 389, 391, 392, 394, 395, 396, 399, 401, 402, 403, 408, 410, 412, 413, 415, 416, 417, 418, 419, 422, 423, 424, 426, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 440, 441, 442, 446, 448, 450, 452, 453, 456, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 466, 467, 468, 469, 474, 476, 477, 479, 480, 482, 483, 485, 487, 488, 489, 490, 491, 493, 495, 496, 498, 501, 504, 505, 507, 508, 509, 510, 517, 518, 520, 521, 522, 523, 524, 526, 532, 533, 535, 536, 540, 543, 545, 550, 554, 555, 556, 561, 563, 565, 566, 567, 568, 569, 571, 572, 573, 574, 576, 578, 579, 580, 581, 583, 585, 587, 590, 592, 593, 595, 596, 597, 598, 599, 602, 604, 605, 608, 609, 610, 613, 615, 616, 618, 623, 624, 625, 626, 629, 631, 635, 637, 639, 640, 641, 642, 643, 647, 650, 653, 654, 656, 657, 659, 660, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 670, 672, 673, 675, 676, 677, 678, 680, 681, 683, 685, 686, 688, 690, 691, 693, 696, 697, 700, 705, 706, 707, 708, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 733, 735, 736, 737, 740, 741, 742, 743, 744, 746, 747, 748, 749, 751, 752, 754, 755, 756, 757, 759, 762, 763, 765, 767, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 777, 778, 780, 782, 783, 784, 787, 788, 789, 791, 792, 794
 – **Божествен живот** 20*, 29, 30*, 32, 33, 37, 40*, 42, 43, 55, 58, 82, 84*, 88*, 98, 99, 100, 103, 113, 121*, 139, 141, 175, 234, 236, 238*, 243, 244, 248*, 267, 300*, 317*, 373*, 454, 486, 502*, 503, 529*, 530, 548*, 577, 584*, 589, 612*, 627, 630, 632, 674, 711, 712, 713, 779*, 793
 – **Духовен живот** 37, 42, 43, 114, 136, 138, 139, 141, 146, 206, 226, 262, 303, 315, 343, 478, 503, 546, 674, 682*

– **и Христос** 8, 9, 13, 14*, 15, 18, 19*, 20, 23, 27, 28, 29*, 40, 42, 50*, 54*, 58, 67, 68, 76, 78, 84*, 88, 91, 100, 103, 106, 109, 114, 116, 117, 135, 139, 141, 154, 199, 200, 211, 227, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 243, 248, 250, 251, 252, 253, 264, 266, 267, 274, 277*, 298, 302, 303, 306, 307*, 310*, 311*, 312, 330*, 336*, 340, 341, 345*, 347*, 350*, 351*, 354, 355, 356, 358*, 361*, 363, 369, 371*, 379, 385, 393, 400, 407, 409, 414, 420*, 421*, 439*, 443*, 444, 445, 447, 451, 455, 457, 465*, 470*, 471, 472*, 473, 475*, 484, 492, 494*, 499*, 512*, 513*, 514*, 515*, 516*, 519, 525, 527*, 529, 531, 537, 538, 541, 542, 544, 546, 547, 548, 549, 551, 552, 553, 557*, 558*, 559, 564, 570, 582, 584, 588, 591, 594, 600, 614, 617, 619, 620*, 621*, 622, 627, 628, 630, 632, 636, 638, 644, 645, 646, 648*, 649, 651, 661*, 684, 692, 695, 698, 702, 703, 704, 710, 711, 712, 713, 721, 723, 731, 732, 734, 745, 750*, 758, 760, 764*, 769, 779*, 785, 793

Жизнерадост 94, 144

Знание 7*, 8*, 9*, 10*, 11*, 12*, 13*, 15, 17*, 18, 19*, 20*, 21, 23*, 25, 27, 29, 31, 32*, 33*, 34, 36, 37, 38, 39, 40*, 41, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 52, 53*, 58*, 59, 60, 61, 64*, 67, 68, 72, 74*, 77*, 78, 82, 83, 85, 86, 88, 90, 91, 92, 93*, 95, 97*, 99, 100, 101, 102, 105, 106, 107, 109*, 110*, 111, 112, 113*, 114, 115, 116, 121, 126*, 127, 129, 130, 132, 137, 139, 140, 145, 148, 149, 150, 151*, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 168, 171*, 173, 178, 180, 181, 183, 187, 188, 189, 193, 195, 196, 197*, 199, 201, 204, 206, 207, 211, 212, 215, 216, 217*, 219, 220, 221*, 222*, 225, 229, 231, 233, 238, 240, 242, 243, 245, 246*, 247, 248, 250, 252, 253, 257, 258, 261, 262, 266, 267, 268, 272*, 274, 275, 276, 278, 280, 283, 284, 285*, 286, 287, 290, 291, 292*, 294, 295, 296, 302, 304, 305, 306*, 309, 310, 311, 312, 314, 315, 316*, 318, 319, 321, 322, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334*, 335, 336, 337, 340, 345, 349, 350, 352, 358, 361, 364, 365, 367, 368, 369, 370, 372, 373, 374, 376, 377, 378, 381, 382, 383, 386*, 387, 394, 396*, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 406, 407, 408, 409, 410, 412, 415, 416, 418, 420, 421, 424*, 427, 428, 429, 431, 432, 433, 435, 438, 440, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 452, 453*, 455, 456, 458, 461, 463, 468, 469, 472, 473*, 474, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 489, 490, 491, 495, 498*, 499, 500, 501, 502*, 503, 505, 507, 509*, 510, 514, 515, 517, 518, 523, 524, 525, 528, 530, 531, 532, 533, 536, 537, 538, 539*, 542, 544, 545, 546, 547, 549, 550, 551, 554*, 560, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569*, 573,

575*, 578*, 579, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 591, 592, 593, 594*, 596, 598, 599, 600, 602, 606, 608, 609, 611, 613, 618, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 629, 631, 632, 635, 637, 639, 640, 641, 642, 643, 646*, 647, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 658, 661*, 662, 664, 667, 669, 670, 671, 672, 673, 677, 678, 679, 680, 685, 688, 689, 690, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 699, 700, 701, 704, 710, 712*, 717, 718, 720, 721, 722, 724, 727*, 731, 732, 739, 740, 741, 742, 744, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 754, 756, 757, 758, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 769, 770, 771, 772, 773, 775, 778, 781, 783, 785, 787, 790*, 792, 793

Идеал 8, 18, 28, 30, 78, 86, 141, 161, 233, 288, 289, 334, 349, 350, 438, 448, 467, 564, 565, 571, 576, 592, 610, 619, 657, 658, 682, 723

Идея 36, 49, 58, 59, 64, 70, 76, 78, 79, 81, 93, 110, 111, 115, 117, 136, 138, 141, 152, 154, 155, 156, 171, 172, 175, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 186, 187, 205, 211, 214, 224, 225, 226, 227, 228, 232, 234, 235, 239, 262, 263, 265, 279, 286, 288, 289, 293, 294, 295, 296, 307, 308, 318, 319, 323, 326, 334, 350*, 375*, 376*, 377, 384, 395, 399, 404, 407, 413, 428, 430, 448, 462, 476*, 485, 487, 492, 498, 515, 532, 533, 559, 564, 568, 572, 580, 585, 586, 589, 590, 591, 594, 600, 604, 608, 612, 622, 627, 630, 633, 647, 700, 701, 705, 735, 759, 761*, 766, 778, 779

Издържливост 7, 27, 42, 59, 96, 123, 138, 383*, 462*, 465*, 478*, 504*, 512*, 525, 536, 542, 546, 566, 599, 628, 629, 632, 674, 675, 706, 725

Изкуство 7, 14, 24, 25, 33, 41, 44, 56, 57*, 75, 116, 139, 161, 177, 186, 204*, 218, 312, 340, 355, 372, 383, 412, 422, 444, 446, 449, 495, 496, 518, 531, 577*, 578, 591, 595*, 597*, 599, 621*, 626*, 627, 629, 657, 664, 689, 709*, 740, 742, 746, 747, 748, 753, 769

Изобилие 35, 48, 85, 103, 136, 154, 200, 203, 205, 316, 317, 389, 464, 494, 510, 512, 594, 620, 665, 681, 785

Измерение 143, 371, 394, 663, 667

Изпитание, изпит 9, 21, 25, 32, 49, 59, 68, 102, 110, 123, 138, 184, 268, 269, 279, 293, 303, 369, 382, 383, 387, 391, 407, 445, 458, 488, 547, 596, 622*, 629, 632, 674, 675, 680, 690, 698, 713, 745, 787*

Изпълнителност 14, 18, 27, 28, 31, 33, 34, 46*, 49, 51, 59, 69, 79, 87*, 88, 91, 103, 104, 112, 113, 117, 127, 138, 142, 147, 150, 160, 167, 173, 174, 181, 185, 197, 198, 199, 207, 210, 222, 229, 232, 235, 249, 263, 270, 277, 279, 286, 294, 296, 311, 312, 323*, 326, 330, 339, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 349, 350, 352, 354, 355, 357, 358, 360, 361, 372, 375, 384, 388, 430, 431, 436, 452, 457, 465, 472, 475, 476, 477, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 487, 513, 521, 528, 530, 542, 556, 565, 567, 569, 584, 621, 622, 625, 647, 648, 650, 653, 679, 702, 704, 709, 710, 712, 713, 718, 719, 720, 740, 743, 744, 790

Интуиция 44

Истина 8, 12, 16, 18, 20, 29, 31, 34, 36, 37, 44, 46, 47, 50, 55, 56, 58, 60, 67, 72, 76, 79, 82, 86, 89, 90, 95, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 106, 112, 113, 115, 121, 125, 132, 140, 141, 142, 153, 156, 159, 160, 161, 162, 168, 170, 172, 183, 184, 187, 188, 189, 193, 194, 195, 196, 199, 203, 205, 206, 207, 212, 219, 220, 221, 227, 230, 231, 234, 237, 244, 246, 247, 260, 263, 270, 274, 276, 277, 283, 285, 295, 297, 298, 300, 301, 303, 305, 311, 321, 328, 346, 350, 354, 356, 357, 359, 364, 371, 373, 383, 390, 391, 392, 393, 397, 399, 406, 407, 410, 411, 413, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 422, 429, 432, 435, 437, 438, 439, 445, 448, 451, 453, 454, 467, 471, 472, 482, 483, 486, 487, 492, 497, 498, 501, 505, 506, 509, 513, 516, 523, 525, 529, 537, 538, 539, 542, 546, 547, 550, 552, 558, 559, 561, 563, 565, 566, 567, 570, 574, 578, 579, 580, 581, 584, 585, 586, 589, 591, 593, 594, 595, 606, 617, 627, 630, 633, 643, 647, 649, 654, 663, 683, 685, 686, 688, 691, 695, 700, 702, 706, 707, 712, 714, 721, 723, 725, 730, 732, 733, 741, 753, 754, 755, 762, 767, 770, 771, 776, 782, 783, 789, 790

– **Абсолютна Истина** 52, 319, 353, 669, 793

– **Божествена Истина** 52, 192, 218, 319, 329, 544, 587, 631, 773

– **истинско знание** 52*, 287, 447, 481, 510, 635

– **истински човек** 25, 68, 81, 91, 190, 191, 396, 456, 503, 507, 545, 548, 575, 612, 613, 674, 698, 765

– **истински християнин** 28, 81, 169, 400, 404, 646, 701, 713
 – **и Свобода** 11, 54, 94*, 126, 201, 208, 213*, 412, 461, 468, 469, 544, 587, 588, 611*, 628, 639, 642, 670, 692, 693, 697, 698, 703, 717

Клетки 65, 109, 204, 209, 242, 249, 272, 273, 352, 392, 450, 542, 608, 746

Концентрация 169, 172, 217, 252, 289, 385, 676, 695, 774

Красота 7, 11*, 12, 16, 17, 20, 33*, 34, 37, 43, 44*, 55, 58, 59, 67*, 68*, 76, 78, 92*, 94, 102, 108*, 109*, 113, 120*, 122*, 132*, 133*, 134, 135, 144*, 151, 167*, 182*, 184*, 188*, 203, 216*, 220*, 225*, 232*, 233, 247*, 252*, 256, 258*, 264*, 269*, 270*, 272*, 274*, 275, 288, 296*, 297*, 304*, 306*, 309*, 311, 316*, 323, 324*, 329, 331, 333*, 340*, 341*, 345*, 346*, 349, 351, 352*, 353*, 364*, 369*, 374*, 375*, 376*, 377*, 378*, 384*, 402*, 405*, 413*, 433*, 438, 452, 456, 471, 472, 478*, 479*, 480, 491, 493*, 504*, 507*, 508, 512, 516, 520*, 523*, 536*, 548, 550*, 551*, 564*, 575*, 588, 591, 595, 600*, 612, 639*, 657*, 658*, 659*, 663*, 673, 678, 679*, 684, 685, 690, 697, 700*, 724, 729*, 740, 749*, 752, 762*, 765*, 766, 767*, 772, 773*, 774, 780, 794*

Кротост 20, 39, 49, 61, 92, 98, 99, 100, 101, 102, 104, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 141, 506, 546, 562, 563, 721, 736, 737, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 746, 748, 749, 750, 752, 753, 757, 762*

Кръщение 198*, 265*, 266, 269, 271*, 281, 337*, 341, 405, 615*, 721, 781*

Култура 7, 17, 34, 60, 71, 72, 075, 076, 080, 086, 089, 104, 119, 120, 122, 124, 125, 126, 127, 130, 137, 139, 146, 154, 160, 161, 168, 171, 172, 173, 175, 176, 183, 184, 187, 192, 200, 201, 204, 210, 211, 213, 214, 216, 217, 220, 222, 229, 231, 243, 245, 249, 256, 258, 259, 261, 267, 268, 275, 278, 288, 292, 298, 310, 316, 317, 324, 326, 331, 332, 333, 337, 342, 344, 348, 353, 357, 360, 361, 365, 366, 371, 373, 374, 380, 382, 384, 385, 390, 391, 392, 393, 396, 402, 406, 408, 415, 437, 438, 439, 442, 457, 458, 460, 484, 493, 495, 498, 499, 503, 505, 509, 511, 515, 524, 530, 535, 536, 537,

546, 549, 571, 576, 581, 606, 609, 613, 614, 620, 625, 627, 628, 629, 635, 643, 646, 650, 652, 658, 667, 668, 671, 679, 699, 714, 718, 736, 740, 745, 750, 751, 777, 778, 785, 793

Литература 12, 28*, 38*, 45, 113, 133, 139, 153, 157, 161, 162, 164, 168, 194, 196, 197, 201, 202, 203, 205, 210*, 230, 238, 252, 253, 267*, 269, 270, 273, 275, 280, 281, 282, 283, 285, 287, 293, 296, 310, 312, 321, 323, 324*, 328*, 332, 333, 336, 342, 345, 346, 374, 375, 381*, 389, 412, 421, 428, 430, 434, 435, 437, 448, 451, 452, 453, 475, 481, 498, 500, 537, 549, 562, 566, 578, 579*, 581, 590, 607*, 617, 618, 623, 625*, 638, 649*, 677*, 679, 689, 720, 748, 773, 780, 781, 784*

Логос 243, 762

Логика 87, 277, 394, 504, 552, 736, 737, 748

Любов 9, 13, 19, 27, 28, 33, 45, 46, 47, 50, 51, 59, 65, 68, 69, 70, 71, 72, 76, 79, 86, 87, 90, 101, 102, 107, 108, 110, 113, 114, 120, 122, 123, 124, 128, 129, 130, 132, 133, 138, 140, 144, 147, 149, 151, 154, 160, 167, 170, 179, 180, 188, 189, 191, 194, 196, 200, 202, 203, 204, 205, 208, 212, 216, 218, 221, 224, 225, 229, 246, 247, 254, 258, 259, 262, 265, 266, 267, 287, 290, 296, 297, 298, 305, 307, 314, 324, 329, 330, 333, 336, 337, 338, 339, 340, 342, 346, 352, 353, 355, 357, 358, 359, 375, 379, 382, 389, 391, 392, 396, 400, 407, 409, 411, 412, 413, 415, 416, 421, 422, 423, 431, 432, 439, 442, 446, 453, 460, 461, 463, 465, 467, 469, 470, 471, 474, 476, 479, 485, 488, 490, 491, 492, 494, 495, 498, 500, 502, 503, 506, 508, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 520, 526, 528, 530, 533, 534, 546, 547, 563, 569, 573, 577, 578, 582, 584, 595, 599, 603, 608, 610, 615, 617, 636, 640, 641, 642, 643, 648, 655, 658, 661, 663, 665, 666, 667, 690, 694, 703, 706, 707, 708, 710, 714, 717, 721, 727, 729, 732, 734, 742, 744, 751, 755, 758, 765, 767, 768, 770, 772, 777, 778, 781, 786, 787, 791, 792, 793

– **Абсолютна Любов** 319

– **Божествена Любов** 15, 55, 75, 112, 125, 126, 127, 131, 139, 186, 187, 234, 238, 281, 381, 388, 428, 496, 525, 544, 548, 559, 630, 633, 635, 637, 647, 662, 711, 712, 725, 726, 728, 733, 735, 753
 – **Бог е Любов** 8, 48, 52, 62, 381, 388*, 588, 702*, 723, 735, 754, 757, 761, 762, 763*, 764, 766*, 774*, 785, 790

– **човешка любов** 10, 11*, 12*, 18*, 20*, 29, 35, 41, 49, 52, 53, 54, 55, 58, 60, 61, 63, 64*, 66*, 67, 73, 74, 77, 84, 88, 89, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 103, 106, 116, 118, 119, 134, 139, 145, 146, 150, 163, 183, 187, 198*, 201*, 206*, 211, 220, 227, 235, 236, 237*, 245, 248, 250, 252*, 295, 323, 351*, 383, 388*, 395, 399, 445, 448, 454, 456, 464, 487, 521, 532, 538, 548, 559, 564, 567, 591, 592, 594*, 600, 630, 656*, 657, 682, 724, 725, 726, 728, 730, 733, 743*, 756, 757, 759, 760, 762*, 763*, 775, 776, 779, 783, 784, 785
– **и Ангели, Ангелски йерархии** 55, 62, 341*, 351*, 410, 769

Магия 468, 591, 596, 639, 681, 697, 705

Магнетизъм 61, 68, 96, 97, 98, 099, 182, 183, 186, 202, 336, 338, 378, 390, 391, 490, 532, 533, 636, 665, 697, 721, 786

Математика 8, 29*, 47, 53*, 61, 73, 177, 192*, 240*, 259, 269*, 270*, 288, 292, 302, 315, 318, 319, 330, 350*, 358, 365, 369, 370, 376, 377, 393, 400, 401, 403, 417, 418, 427, 429, 441, 443, 455, 489, 500, 501, 502, 518, 519, 520, 528, 544*, 555, 568, 602, 643, 656, 662, 667*, 672, 678, 690, 715, 716, 736, 738, 744, 754, 758, 760, 761, 776, 777, 789*, 792

– **0** 269*, 270*, 311, 327, 328, 446, 737
– **1** 58, 174, 239, 269*, 270*, 275, 284, 311, 321*, 327, 366*, 394, 448, 457*, 476, 483, 489, 493*, 501, 662, 686, 694*, 736, 737, 740, 759

– **2** 171, 174, 175, 244, 245, 269*, 270*, 275, 283, 284, 290, 291, 321*, 327, 371*, 394, 395*, 406, 415, 476, 488*, 493, 501, 708, 736, 737

– **3** 174, 269*, 270*, 275, 284, 326, 327, 394, 493, 501, 737, 741

– **4** 32*, 269*, 270*, 275, 327, 350*, 394, 476, 493, 501, 518*, 663

– **5** 168, 244, 245, 269*, 270*, 283, 284, 315, 318, 327*, 406, 476, 501, 502, 643, 747, 760

– **6** 169, 269*, 270*, 315, 502, 737, 740, 747

– **7** 29*, 38, 73, 120, 122, 125, 199, 245, 269*, 270*, 284, 309*, 315, 347, 360*, 396, 421*, 489, 502, 545, 551, 552, 586*, 716, 721, 738, 740, 760

– **8** 269*, 270*, 489, 490, 644*

– **9** 128*, 269*, 270*, 336*, 364*, 443*, 706, 739

– **10** 58, 269*, 270*, 311, 318, 319, 327, 736, 760

– **11** 275, 279, 285, 747

– **13** 275, 751

– **15** 327

– **16** 740, 744

– **17** 483, 486, 488, 489, 490

– **18** 737

– **19** 572*, 716

– **20** 364*, 398, 415, 736*

– **25** 244, 245, 283, 284

– **45** 737

– **50** 736, 737, 760

– **60** 736, 737

– **70** 736, 760

– **90** 221, 736, 737, 739

– **180** 156, 736, 737

– **250** 406

– **666** 737

– **800** 736, 740

– **8000 години** 181, 228, 257, 258, 265, 317, 429, 452, 467, 500, 546, 556, 617, 666, 674, 704, 716, 782

– **Божествена математика** 315*, 319*, 489*, 520, 606*, 716, 738*, 760*

– **Духовна, окултна математика** 61, 715, 792*

– **геометрия** 155, 157, 161, 187, 281, 286, 292, 302, 305, 315, 327, 368, 370, 518, 524, 555, 581, 663, 667, 792

– **имагинерни числа** 760, 782*, 789

– **иррационални числа** 315, 316, 318, 606

– **рационални числа** 315, 318, 319

Материя 21, 30, 37, 40, 43, 83, 85, 91, 93, 94, 105, 111, 147, 151, 156, 157, 158, 164, 189, 192, 197, 209, 224, 230, 231, 233, 252, 253, 255, 256, 258, 288, 291, 311, 363, 369, 370, 392, 414, 445, 469, 476, 489, 495, 511, 519, 555, 591, 595, 596, 603, 626, 646, 690, 729, 730, 732, 751, 752, 754, 758, 761, 764, 767, 774, 780

Материализъм 229, 233, 252, 291, 329, 376, 421, 428, 430, 476, 761

Ментален, Умствен свят 73, 111, 112, 136, 369, 406, 422, 602, 604, 609, 720, 763, 767*

Ментално тяло 379

Мекота 17, 29, 35, 68, 214, 319, 512, 522, 543, 567, 583, 641, 661, 696, 701, 784

Милост 81, 103, 116*, 168, 311, 341, 420, 506, 584, 595*, 637*, 711

Мир 12, 13, 23, 48, 50, 51, 58, 60, 68, 88, 89, 109, 112, 154, 164, 165, 166, 202, 216, 232, 244, 246, 248, 277, 309, 334, 355, 372, 380, 409, 415, 421, 423, 453, 465, 467, 469, 495, 513, 538, 552, 556, 569, 575, 581, 587, 588, 597, 599, 603, 607, 635, 637, 648, 712, 725, 738, 739, 748, 756, 761, 765, 767, 768, 778, 787

Мистика 36, 263, 287, 423, 589, 603, 639

Могъщество 55

Молитва 14, 17, 22*, 48, 76*, 84*, 95, 101, 117*, 145, 150, 163*, 166*, 173*, 209, 210, 211, 212, 213, 215, 216, 217, 218, 219, 221, 222, 223, 241*, 250, 265*, 294, 308, 319, 339, 350, 351, 378, 379, 389, 393, 400*, 422, 460*, 467*, 470*, 478, 488, 489, 494, 496, 504, 506, 508, 515, 529, 554, 574, 581, 611*, 624*, 629, 634*, 636, 637, 638, 641*, 644, 645, 646, 647, 649, 650, 658, 660, 681*, 692*, 729*, 734*, 763*, 776*

Морал 28, 46, 85, 86, 103, 106, 136, 151, 188, 246, 247, 253, 342, 345, 447, 504, 511, 536, 735, 740, 741, 749

Мъдрост 10, 18, 20, 38, 63, 79, 81, 94, 97, 99, 100, 132, 133, 135, 137, 140, 141, 142, 143, 144, 146, 147, 148, 150, 153, 154, 163, 187, 201, 205, 208, 240, 268, 269, 270, 278, 281, 282, 287, 290, 294, 296, 297, 298, 306, 319, 323, 326, 359, 364, 366, 367, 373, 374, 381, 382, 383, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 394, 395, 396, 409, 410, 412, 413, 421, 422, 428, 439, 445, 454, 469, 492, 501, 510, 515, 520, 525, 526, 532, 533, 548, 559, 563, 567, 584, 588, 620, 637, 647, 655, 662, 667, 681, 697, 704, 706, 707, 708, 710, 711, 712, 714, 717, 752, 753, 762, 766, 775, 779, 781

Надежда 9, 10, 12, 38, 51, 62, 63, 101, 220, 263, 282, 305, 353, 393, 447, 471, 476, 477, 480, 500, 616, 657, 660, 664, 705, 723, 724, 746, 770, 783

Невидим свят 15*, 48, 53*, 55*, 56*, 77*, 80*, 107*, 111*, 142*, 148*, 154*, 185*, 214*, 230*, 233*, 247*,

262*, 287, 309*, 310, 316*, 349, 351*, 354*, 385*, 396, 415*, 434*, 435, 445*, 461*, 471*, 482*, 483*, 495, 499*, 509*, 533*, 543*, 544, 547*, 549*, 550*, 552*, 561*, 565*, 572, 574*, 592, 603*, 617*, 623*, 627, 629*, 636*, 637*, 638*, 640, 641*, 647*, 652*, 654*, 661*, 670*, 671*, 691*, 693*, 700*, 715, 730*, 747*, 776*, 782, 785

Нежност 28*, 95*, 242, 524, 545, 633

Новораждане 766

Обич 11, 13, 27, 29, 45, 49, 52, 55, 60, 63, 64, 68, 73, 83, 87, 96, 102, 103, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 134, 151, 160, 163, 164, 165, 167, 168, 176, 180, 185, 187, 192, 196, 205, 206, 207, 234, 235, 238, 244, 251, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 277, 281, 286, 291, 295, 311, 323, 324, 326, 336, 341, 343, 352, 355, 366, 370, 372, 377, 378, 381, 382, 383, 393, 396, 400, 402, 408, 417, 418, 420, 431, 432, 434, 446, 466, 469, 490, 491, 492, 493, 506, 516, 518, 521, 523, 532, 533, 537, 548, 549, 561, 569, 573, 574, 582, 587, 594, 596, 599, 600, 605, 607, 610, 612, 615, 616, 617, 618, 623, 630, 636, 651, 656, 658, 660, 661, 662, 664, 666, 668, 682, 688, 708, 713, 714, 717, 733, 734, 735, 738, 740, 749, 751, 752, 757, 759, 760, 763, 764, 774, 779, 792

Организиране 31, 50, 141, 142, 200*, 212, 392, 535*, 657*, 682*, 718

Отговорност 90, 114, 167, 260, 451, 452, 468, 477*, 483*, 553, 620, 628, 630, 702, 719, 720, 757, 776

Отзивчивост 119, 377, 567

Отстъпчивост 63*, 187, 272, 343*, 408, 478*

Пестеливост 424, 449, 459, 656, 657

Поезия 139, 164, 230, 238, 281, 282, 285, 310, 324, 332, 333, 336, 374, 381, 412, 617, 618, 748

Посвещение 31*, 359, 435, 436, 499, 517*, 574, 575*, 623*, 766

Послушание 15, 25*, 33, 38, 42, 43*, 47*, 48, 49, 50, 51, 69, 70, 78*, 80, 89, 90*, 91*, 94*, 97, 100*, 103*, 129, 131, 136, 155, 159, 165, 167, 172, 173, 189, 197, 203, 207, 216, 222, 245, 250, 255, 272, 289, 290*, 297, 319, 330*, 334, 340, 353, 389*, 393, 394, 412*, 413, 416, 422, 425, 426*, 429, 432, 435*, 437, 438, 464, 465*, 472, 478, 479*, 497*, 510, 511, 512, 513*, 521, 532, 533, 534, 537*, 545, 552, 554, 555*, 556, 559*, 560*, 562*, 564*, 565, 566, 569, 583*, 585, 586*, 629, 633*, 652*, 667*, 702*, 705*, 713, 718, 770*, 771*, 775, 779, 787*

Постоянство 8*, 10, 17, 18, 34*, 37*, 41*, 45*, 47, 60, 64, 82*, 93, 106*, 119*, 138*, 157*, 163*, 173*, 180, 183, 194*, 195*, 210*, 237, 241*, 252*, 254*, 258, 282, 291*, 294, 304*, 308*, 328, 354*, 365*, 373*, 385*, 391, 398*, 412, 441, 447, 454, 456*, 474*, 494*, 502, 510, 518, 520, 522, 523, 536, 542, 548*, 573, 580*, 583, 586, 603, 607*, 614*, 639*, 641*, 663, 674, 706, 707*, 712, 725, 748, 749*, 752, 771*

Правда 64*, 65*, 70*, 76*, 81, 86*, 92, 95, 97, 98, 100, 101, 102, 104, 106, 107, 113, 129*, 154, 165, 168, 170*, 173, 185, 188, 202, 203, 221, 259, 261*, 268*, 272, 274, 275, 293*, 296*, 297*, 304*, 309*, 311, 319, 341*, 346*, 353*, 354*, 381, 389*, 390, 395, 397, 410, 445, 458, 462*, 463*, 464, 465*, 468*, 469, 473*, 477*, 478*, 492, 522*, 523, 526*, 530, 531, 537*, 544*, 553*, 557, 563, 567, 576*, 584, 587, 588, 596*, 620*, 630, 655, 671*, 674*, 684*, 702*, 703, 709, 713, 714, 717, 721*, 751, 756*, 779*

Прана 373

Предвидливост 24, 25, 44, 62, 160, 316, 572, 601, 677, 678, 708, 776

Принцип 22, 54, 55, 73, 88, 90, 158, 199, 200, 211, 216, 239, 252, 255, 259, 262, 265, 267, 294, 313, 321, 324, 328, 346, 382, 398, 399, 406, 417, 435, 465, 480, 506, 539, 548, 556, 557, 577, 602, 623, 625, 653, 655, 656, 667, 682, 706, 707, 710, 715, 716, 727, 730, 733, 735, 748, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 761, 762, 763, 766, 767, 768, 770, 775, 776, 778, 787, 790

Прераждане 18, 29*, 30, 40*, 59*, 64, 65, 71, 133, 167, 169, 171*, 190, 200*, 234*, 238*, 241, 250*, 264*, 267, 292, 328, 336, 348*, 351, 356, 357, 361, 368, 454, 470, 544, 574, 583, 644*, 670, 675, 698*, 718, 728, 731, 734, 784

Причинен свят, тяло 111, 493, 720

Провидение, промисъл 85, 355, 358, 382, 387, 681

Прошка 64, 80, 117, 190, 217, 222, 266, 295*, 296*, 444, 499, 565*, 579*, 585*, 633, 659, 669, 679*, 719, 734, 738, 739

Радост 9, 10, 13, 14, 18, 20, 29, 34, 43, 44, 45, 47, 48, 50, 51, 60, 62, 63, 64, 69, 73, 78, 82, 83, 94*, 100, 107, 110, 114, 118, 125, 135, 138, 139, 142, 144, 146, 154, 162, 165, 168, 176, 184, 194, 202, 205, 248, 272, 291, 292, 306, 352, 353, 360, 361, 374, 380, 393, 397, 398, 405, 425, 430, 441, 446, 453, 457, 458, 462, 476, 482, 499, 500, 512, 513, 514, 516, 523, 533, 534, 551, 569, 575, 578, 587, 588, 589, 594, 619, 638, 642, 647, 649, 658, 663, 679, 685, 689, 708, 714, 724, 735, 750, 752, 756, 757, 758, 764, 765, 766, 767, 769, 772, 775

Разумност 21, 22, 26, 28, 33, 34, 35, 48, 55, 65, 69, 85*, 87, 112, 130, 135, 147, 148, 155, 156, 161, 167, 170, 173, 193, 219, 233, 240, 249, 276, 291, 305, 307, 308, 313, 322, 325, 327, 331, 372, 375, 387, 390, 392, 417, 425, 432, 441, 443, 444, 447, 448, 461*, 464, 468*, 469*, 478, 480, 483, 487, 489, 491, 502, 505, 506, 511, 519, 530, 532, 536, 549, 552, 556, 572, 581, 586, 587, 589, 591, 600*, 602, 603, 625, 631, 632, 657, 658, 659, 671, 676, 678, 682, 684, 685, 691, 705, 732, 733, 773, 777, 778, 785, 789

Рай 72, 87, 91, 107, 127, 148, 149, 180, 197, 201, 236, 258, 263, 264, 285, 351, 406, 410, 457, 476, 497, 550, 558, 577, 580, 588, 616, 628, 740, 749, 763

Реалност 13, 54, 59, 60, 65, 78, 136, 140, 158, 183, 194, 273, 283, 284, 291, 292, 300, 321, 329, 354, 411, 417, 425, 426, 447*, 492, 543, 552, 592, 604, 619, 661, 724, 731, 754, 757, 758, 764, 780, 789

Самообладание 631, 742

Самоопределение 211, 212, 213, 291, 719

Самостоятелност 36, 37, 44, 106, 709, 721

Свежест 51, 064, 438, 537, 549, 716

Светлина 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 20, 21, 26, 27, 30, 31, 38, 41, 47, 50, 51, 55, 59, 62, 69, 73, 77, 78, 80, 85, 87, 91, 92, 93, 99, 100, 102, 103, 107, 112, 120, 121, 122, 125, 132, 135, 136, 139, 140, 142, 143, 154, 161, 165, 166, 168, 172, 179, 186, 189, 190, 193, 195, 199, 204, 205, 207, 210, 211, 212, 213, 220, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 230, 231, 235, 238, 239, 240, 242, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 253, 255, 262, 269, 271, 274, 276, 278, 281, 284, 291, 292, 295, 297, 309, 310, 311, 312, 318, 327, 333, 336, 341, 350, 354, 359, 360, 383, 390, 408, 411, 414, 415, 419, 422, 425, 428, 429, 432, 435, 436, 437, 452, 454, 461, 467, 468, 471, 472, 473, 474, 481, 482, 484, 487, 490, 496, 499, 501, 502, 511, 512, 515, 517, 520, 531, 533, 536, 540, 542, 543, 545, 547, 551, 552, 555, 556, 561, 564, 565, 566, 572, 575, 576, 579, 585, 607, 608, 610, 616, 619, 622, 623, 627, 628, 633, 636, 638, 642, 655, 669, 672, 673, 682, 684, 685, 686, 690, 691, 693, 695, 696, 697, 700, 701, 703, 707, 710, 711, 712, 718, 719, 727, 728, 730, 732, 749, 750, 751, 755, 756, 759, 761, 765, 768, 771, 773, 783, 784, 788, 789, 790, 791

– **Божествена светлина** 18, 19, 34, 39*, 43*, 104, 153*, 513, 650, 687*, 689, 692*, 694, 699
– **Христова светлина** 18*, 43, 67*, 234*, 544*, 688*, 722*

Свещеното 56, 201, 491, 564, 566, 579, 625, 648, 668, 669, 670, 671, 674, 675, 680, 683

Свобода 11, 13, 15, 20, 24, 25, 29, 34, 40, 42, 44, 45, 46, 48, 50, 52, 54, 55, 56, 59, 60, 65, 67, 76, 78, 82, 86, 91, 92, 94, 96, 98, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 112, 118, 126, 127, 130, 140, 142*, 145, 147, 149, 152, 154, 155, 159, 161, 163, 168, 173, 176, 178, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 187, 192, 194, 196, 197, 199, 201, 204, 206, 208, 212, 213, 215, 217, 220, 223, 225, 229, 230, 231, 237, 242, 254, 256, 262, 266, 278, 280, 290, 298, 299, 308, 309, 312, 313, 317, 323, 330, 331, 332, 334, 337, 338, 340, 344, 347*, 355, 356, 376, 379, 382*, 388, 390, 392, 393, 394, 395, 396, 400, 409, 412, 413, 414, 431, 432, 436, 438, 442, 443, 448, 449, 451, 460, 461, 463, 464, 465, 467, 468*, 469*, 470, 471, 473, 474, 475, 476, 477, 483, 485, 487, 491, 496, 498, 505, 506, 507, 509, 514, 526, 527, 530, 532, 538, 539, 542, 544, 546, 549, 567, 577, 579, 581, 582, 587, 588, 590, 595, 596, 598, 610, 611, 613, 615,

617, 620, 624, 628, 636, 639, 640, 642, 643, 644, 648, 649, 650, 655, 657*, 659, 664, 666, 668, 670, 671, 675, 681, 682, 687, 692, 693, 695, 697, 698, 699, 700, 703, 704, 710, 712, 715, 717, 718, 719, 720, 722, 727, 732, 738, 739, 740, 745, 750, 753, 770, 787

Святост 27, 77, 95, 104, 107, 125, 132, 133, 135, 136, 165, 166, 227*, 247, 269, 276*, 297*, 309, 310, 312, 318, 341, 350, 390, 415*, 465, 467*, 484*, 496, 502*, 512, 553, 576, 608, 616*, 749, 755, 756, 759, 761, 765, 791

Скромност 23, 203, 221, 236, 281, 384, 679, 709

Сила, сили 9, 10, 11, 12, 13, 18*, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 30*, 31*, 33, 34, 35*, 38, 39, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 60, 62, 64, 67, 68, 72, 73*, 76, 82, 91, 93*, 94*, 98, 101, 102, 107, 108, 110, 115, 118, 119, 121, 122, 124, 126, 132, 135, 137, 139, 142, 145*, 149, 153, 156, 157, 158, 159, 169, 170, 176, 177, 180, 181, 182, 183, 184, 186, 187, 193, 196, 197, 201, 202, 204*, 209, 210, 214, 215, 217, 218, 219, 221, 222, 227, 231, 234, 243, 263, 276, 281, 285*, 286, 288, 289, 291, 293, 301, 303, 308, 311, 312, 315, 322, 325, 330, 332, 333, 334, 335, 339, 340, 345, 350, 354, 363, 364, 365, 368, 369, 373, 374, 378, 387, 388, 391, 393, 401, 402, 403, 406, 408, 410, 411, 421, 426, 431, 432, 434, 445, 446, 447, 453, 455, 456, 462, 463, 464, 465, 468, 470, 478, 479, 480, 482, 485, 487, 488, 489, 492, 501, 504, 505, 507, 511, 513, 514, 518, 520, 521, 522, 524, 531, 532, 534, 536, 541, 542, 543, 547, 548, 549, 552, 556, 558, 569, 571, 572, 573, 581, 582*, 586, 587, 589, 590, 591, 593, 595, 598, 603, 604, 608, 609, 611, 617, 621, 622, 629, 631, 636, 639, 640, 643, 644, 647, 653, 656, 667, 675, 678, 681, 689, 690, 697, 698, 699, 701, 704, 705, 707, 709, 711, 719, 722, 723, 724, 727, 730, 733, 735, 737, 740, 741, 744, 745, 746, 748, 751, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 763, 765, 766, 767, 768, 770, 772, 774, 778*, 781, 785, 786, 787, 788, 789, 792

Слава 79*, 104, 132, 165, 174, 210, 275, 288*, 298*, 299, 300*, 301, 302, 306, 310, 311, 312, 317, 318, 327, 336, 357*, 509, 535, 559, 563, 574, 633*, 688, 692, 695, 704, 751

Слово, говор 9, 11, 12, 13, 17, 18, 19*, 20, 21*, 28, 29, 31, 36, 38, 44*, 45, 46, 47, 49, 52*, 61, 62, 70, 76*, 80, 81, 83, 87, 89*, 90, 91*, 93*, 94, 95, 97, 98*, 102, 104*, 107, 108, 110, 112, 113, 115*, 122*, 126, 127, 128, 129, 145, 147, 149, 151*, 155, 157, 159, 162, 164*, 165, 167, 169*, 170, 171, 172, 173, 185, 186*, 187*, 189, 192, 194, 197, 200*, 201, 202, 205*, 209*, 216, 219, 222, 224*, 231, 239*, 246, 255, 257, 259, 261, 262, 277, 309, 316, 317, 318*, 321, 323, 328, 329, 331, 334*, 336*, 340, 346*, 352, 387*, 396, 398, 399, 400, 404, 407, 409, 412, 415, 416, 419, 420, 422*, 424, 425, 429, 433, 467, 469, 474, 478, 485, 487, 497, 498, 501*, 502*, 507, 509, 517, 519, 520, 523, 534, 537, 539, 544, 545, 552, 553, 556, 558, 559, 563, 564*, 566, 568, 571, 580, 585, 586, 587, 588, 591, 610, 612, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 633, 635, 638*, 642, 644*, 645, 646, 647, 649, 650, 651, 653, 655, 659*, 661, 664, 665, 671, 672, 674, 679, 683, 684, 687, 689*, 691*, 692, 695, 698, 699, 702, 703, 705*, 707, 714, 726, 727, 732, 736, 740, 746*, 750*, 751, 757, 761, 770*, 789

– **проповед** 19, 20, 34, 75, 76, 85, 110, 130, 136, 145, 149, 167, 168, 189, 192, 202, 208, 219, 237, 247, 250, 258, 272, 278, 305, 309, 329, 335, 337, 359, 375, 393, 396, 402, 414, 434, 465, 466, 478, 479, 487, 495, 512, 533, 564, 565, 580, 586, 590, 591, 592, 597, 605, 619, 627, 630, 632, 635, 639, 647, 654, 658, 695, 701, 702, 703, 718, 720, 732, 743, 767, 768, 793

Смелост 13, 27, 46, 50, 67, 102, 155, 184, 232, 265, 267, 343, 385, 396, 416, 488, 489, 505, 507, 524, 525, 579, 588, 598, 599, 602, 603, 622, 630, 631, 677, 709, 742

Смирение 7, 24, 25, 28, 31, 34, 35, 39, 40, 61, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 141, 201, 296, 389, 721

Спокойствие 19, 23, 57*, 63, 79, 92, 95, 96*, 101, 106, 108, 110, 111, 113, 114, 115, 123, 124, 125*, 129, 143*, 159*, 166, 170, 185*, 190*, 197, 198*, 199*, 219, 248, 289*, 301, 319, 325*, 332, 344*, 350*, 384*, 396*, 400, 422, 424, 429*, 431, 446*, 459, 489, 523, 546, 550, 589, 590, 598, 599, 607, 610, 612, 623, 628, 646, 740, 755, 771 Стремеж 9, 42, 55, 59, 61, 67, 72, 76, 86, 87, 99, 115, 140, 147, 154, 164, 175, 180, 224, 271, 290, 297, 383, 573, 591, 598, 606, 696, 700, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 766, 767, 768, 770, 771

Стремеж 9, 15, 27, 28, 41, 42, 55, 59, 61, 67, 72, 76, 79, 85, 86, 87, 99, 115, 140, 143, 147, 154, 164, 175, 180, 224, 225, 230, 233, 235, 270, 271, 290, 297, 298, 331, 347, 374, 383, 401, 402, 426, 432, 435, 441, 443, 454, 459, 467, 480, 501, 528, 571, 573, 578, 588, 591, 598, 606, 613, 682, 688, 696, 700, 704, 716, 722, 733, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 763, 766, 767, 768, 770, 771, 773, 774, 775, 783, 787

Съвършенство 18, 19*, 52, 59, 71*, 93*, 115, 226, 245, 354*, 499, 584, 588*, 592*, 705, 756, 764

Съзнание, съзнателност 7, 8, 10, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 25, 28, 40, 45, 60, 65, 67, 75, 78, 81, 94, 100, 104, 114, 115, 135, 137, 140, 141, 146, 152, 157, 167, 193, 198, 202, 208, 209, 211, 212, 224, 227, 229, 242, 262, 292, 293, 296, 298, 313, 318, 333, 337, 338, 343, 344, 352, 358, 379, 401, 407, 443, 467, 475, 476, 477, 480, 481, 483, 505, 509, 520, 526, 561, 566, 572, 581, 591, 599, 602, 619, 670, 672, 675, 676, 682, 684, 685, 686, 690, 691, 692, 703, 705, 727, 768, 770, 773, 774, 779, 783, 787, 790, 791

Сърце 9, 10, 11, 12, 13, 14, 19, 26, 29, 31, 32, 39*, 42, 46, 52, 53, 58, 59, 60, 61, 68, 69, 73*, 76, 77, 80, 82, 84, 87, 92, 94, 104, 106, 112, 113, 114, 115, 119, 127, 129, 136, 139, 143, 146, 147, 156, 157, 158, 159, 162, 163, 169, 171, 172, 175, 180, 183, 185, 188, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 212, 220, 221, 236, 240, 249, 250, 254, 255, 267, 285, 289, 291, 300, 301, 302, 304, 308, 309, 317, 319, 321, 324, 325, 333, 337, 344, 346, 355, 357, 359, 360, 363, 368, 375, 376, 379, 380*, 382, 392, 393, 394, 399, 408, 409, 410, 419, 420, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 437, 438, 439, 445, 447, 449, 451, 452, 453, 460, 464, 467, 468, 469, 470, 471*, 472, 474, 475, 483, 484, 487, 488, 491, 493, 497, 501, 504, 509, 510, 512, 514, 515, 516, 517, 519*, 520, 524, 525, 531, 532, 540, 550*, 555, 556, 562, 563, 567, 573, 581, 582, 583, 584, 585, 587, 588, 592, 597, 600, 603, 605, 607, 620, 621, 628, 631, 633, 636, 642, 644, 646, 647, 649, 651, 652, 654, 660, 661, 662, 663, 669, 671, 674, 680, 682, 683, 699, 703, 705, 707, 708, 712, 723, 726, 727, 728, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 738, 739, 744, 745, 746, 748, 753, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 762, 763, 765, 766, 767, 768, 770, 773, 774, 775, 780, 781, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 790

Точност 7, 73, 147, 161, 209, 211, 219, 231*, 283, 306, 312, 322, 328, 358, 360, 365, 368, 376, 380, 410*, 455, 489*, 519, 520, 601*, 672, 678, 690, 694, 696, 708*, 739, 744, 776, 789

Трансформация, превръщане 12, 22, 24, 29, 37, 41, 42, 43, 60, 61, 62, 69, 72, 75, 82, 84, 96, 102, 109, 112, 113, 120, 121, 126, 158, 161, 167, 182, 186, 200, 201, 242, 247, 293, 297, 313, 316, 318, 325, 326, 332, 334, 335, 336, 338, 339, 341, 369, 370, 374, 394, 398, 403, 410, 413, 421, 439, 441, 459, 485, 486, 489, 496, 513, 529, 532, 533, 534, 550, 555, 574*, 591, 595, 596, 610, 612, 613, 624, 642, 646, 649, 653, 657, 675, 676, 683, 699, 700, 736, 744, 765

Търпение 32, 76*, 81*, 96*, 103, 126*, 164*, 185*, 271, 318*, 328*, 337, 338, 339, 340, 370, 382, 383*, 388, 400, 407, 442*, 448*, 456, 469, 474, 509, 515*, 521, 525, 526, 528, 532, 533, 534, 594, 598, 618, 634*, 656*, 685*, 686*, 690, 693, 749*, 788

Ум 10, 11, 14, 16, 19, 23, 24, 25, 31, 36, 42, 44, 46, 52, 53, 58, 61, 75, 76, 77, 78, 82, 83, 86, 88, 114, 127, 129, 131, 132, 138, 141, 143, 145, 146, 147, 152, 156, 157, 158, 159, 162, 163, 164, 168, 169, 171, 175, 177, 179, 180, 183, 185, 188, 190, 195, 202, 203, 205, 212, 218, 221, 226, 227, 232, 235, 236, 238, 239, 242, 243, 244, 247, 249, 250, 251, 253, 254, 255, 262, 267, 269, 271, 273, 276, 277, 278, 280, 281, 282, 284, 285, 288, 289, 293, 295, 300, 301, 302, 309, 310, 314, 317, 319, 321, 322, 323, 324, 326, 327, 333, 335, 337, 340, 346, 349, 350, 353, 355, 357, 359, 360, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 371, 374, 375, 376, 377, 382, 383, 384, 389, 390, 392, 394, 399, 402, 405, 408, 409, 410, 411, 412, 420, 423, 424, 426, 427, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 441, 442, 445, 447, 451, 453, 454, 460, 462, 464, 467, 469, 470*, 473, 474, 483, 484, 486, 487, 491, 492, 496, 497, 504, 507, 508, 512, 514, 515, 516, 517, 519, 522, 525, 528, 531, 533, 537, 539, 544, 555, 562, 563, 567, 569, 573, 578, 579, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 589, 590, 592, 595, 603, 605, 607, 608, 613, 621, 624, 628, 631, 637, 639, 640, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 654, 661, 662, 663, 665, 671, 672, 676, 679, 680, 681, 683, 684, 693, 694, 697, 700, 705, 707, 708, 709, 712, 713, 716, 723, 725, 731, 732, 733, 734, 735, 737, 739, 742, 746, 748, 755, 756, 757, 759, 760, 765, 766, 768, 771, 776, 778, 785, 786, 788, 789, 790, 794

– **Божествен разум, ум** 43, 311, 577, 692, 773, 792

– **интелект** 524, 571*, 572*, 770, 779

– **разум** 21, 155*, 572, 658

– **Ментален, Умствен свят** 73, 111, 112, 136, 369, 406, 422, 602, 604, 609, 720, 763, 767*

– **природен, обективен ум,**

низш Манас 145, 291*, 442, 446, 493*, 524, 572*, 688*

– **и Вяра** 9, 12, 21, 26, 532, 636, 674, 698, 706,

762, 770, 772, 773, 774, 775, 779, 780, 781, 787, 792, 793

– **и Светлина** 13, 20, 21, 26, 34, 43, 47, 80, 85, 87, 112, 139, 161, 172, 204, 419, 425, 428, 472, 481, 501, 520, 536, 552, 556, 572, 633, 642, 682, 686*, 687, 688, 689, 691, 692, 696, 699, 727, 728*, 730, 783, 784

Устойчивост 28, 37, 96*, 97, 297*, 312, 345, 383*, 392, 403, 404*, 447, 504, 758

Ученик 25, 32, 34, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 46, 49, 50, 51, 68, 91, 92, 93, 102, 117, 138, 146, 155, 157, 168, 179, 185, 237, 264, 268, 272, 273, 284, 292, 305, 308, 322, 324, 326, 334, 335, 336, 340, 341, 353, 388, 389, 400, 407, 411, 434, 445, 451, 453, 456, 480, 486, 487, 504, 511, 513, 521, 524, 526, 533, 557, 596, 597, 598, 622, 623, 634, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 644, 645, 646, 648, 649, 653, 667, 668, 670, 671, 675, 676, 680, 689, 697, 701, 709, 713, 717, 718, 732, 733, 735, 739, 748, 776, 787, 792, 793

Учител 17, 25, 33, 36, 37, 40, 41, 42, 51, 66, 80, 89, 105, 116, 117, 120, 146, 150, 151, 155, 157, 162, 167, 169, 174, 179, 184, 185, 195, 198, 222, 223, 232, 234, 238, 251, 254, 258, 261, 264, 268, 270, 278, 288, 301, 303, 304, 305, 315, 317, 318, 321, 323, 324, 326, 327, 328, 329, 330, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 353, 354, 359, 368, 370, 376, 378, 389, 394, 421, 425, 433, 444, 453, 486, 487, 488, 497, 499, 504, 511, 513, 521, 524, 530, 533, 556, 559, 564, 565, 568, 574, 575, 579, 580, 586, 595, 621, 622, 629, 637, 638, 640, 641, 643, 646, 649, 665, 667, 702, 704, 708, 709, 718, 733, 735, 739, 747, 760, 775, 776, 787, 790

Учителя за себе си 50, 75, 95 101, 103, 112, 117, 123, 127, 128, 129, 132, 150, 153, 160, 164, 168, 170, 172, 187, 189, 193, 200, 202, 203, 204, 208, 216, 235, 252, 255, 261, 262, 265, 266, 294, 296, 313, 316, 317, 321, 328, 329, 334, 338, 340, 346, 352, 358, 359, 361, 391, 396, 411, 412, 413, 415, 423, 425, 430*, 436, 438, 465, 466, 472, 473, 496, 498, 499, 513, 514, 516, 537, 545, 547, 548, 549, 553, 559, 562, 563, 564, 568, 579, 585, 586, 588, 628, 629, 630, 631, 632, 644, 648, 649, 651, 653, 658, 686, 687, 692, 693, 694, 702, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 750, 751, 753, 767, 768

Учитивост 15, 225, 339, 420, 495

Физиогномия 12*, 17*, 18, 19, 48, 75, 77, 78, 80*, 88, 94, 114, 115*, 121, 144, 169*, 172, 175, 179, 193, 203, 205, 221, 232, 239, 240, 243, 245, 246, 248, 249, 250, 251, 253, 254, 255, 266, 314, 315, 319, 327, 354, 355, 365, 366, 368, 369, 370, 376, 377, 378, 379, 383, 391, 425, 444, 446, 448, 452, 455, 467, 473, 474*, 495, 496*, 522*, 524, 530*, 552, 554, 563, 567, 581, 591, 609, 621, 636, 637, 661, 662, 663, 678, 679, 687*, 697, 706, 708, 737, 748, 791

Френология 145, 146, 204, 205, 239, 371, 379, 562, 607, 661, 708

Хиромантия 17, 113, 311, 319, 377, 379, 392*, 455, 470, 486, 529, 568, 607, 675, 678, 753

Христос 22, 26, 30, 32, 35, 36, 38, 44, 48, 75, 82*, 86, 90, 95, 112*, 127*, 129*, 142, 147*, 151, 153, 155*, 159, 162, 164*, 165, 166*, 171*, 172*, 173*, 176, 177, 178*, 183*, 184, 185, 186, 189*, 192, 194, 202*, 203*, 207, 208, 213, 216*, 217*, 232*, 241*, 244*, 254, 255, 256, 257, 260, 261, 262, 263, 265, 273, 278, 280*, 286*, 290*, 294*, 297, 300, 301, 313, 314, 316, 317, 318, 319, 321*, 323, 326*, 331, 335, 344, 348*, 352, 357, 360*, 373, 376, 377, 380*, 381*, 387, 390*, 394, 395*, 396*, 397*, 398, 404*, 405, 408*, 418*, 428*, 429, 430*, 432, 435*, 436*, 460*, 461*, 476*, 479, 480, 487, 489, 491, 495, 498*, 509*, 511, 517, 522, 523, 526, 528, 533*, 540, 550*, 566*, 581, 585, 587*, 590, 599*, 601, 602, 603, 609, 610, 611, 613*, 616, 618*, 623, 631, 633, 637, 640, 643, 653, 669, 670, 671, 672*, 675, 689, 690, 700, 706, 715, 716*, 717*, 729*, 736, 741, 744, 748*, 777*, 778*

– **Живия Господ** 340, 341, 393, 415, 416, 439, 465, 466, 467, 471, 473, 488, 512, 513, 515, 516, 525, 542, 559, 564, 570, 588, 591, 630, 644, 645, 646, 651, 702, 703, 721, 734*

– **Христов глас** 239, 240, 534*, 769

– **Христов Дух** 125, 224, 227, 234, 235,

238, 525, 549, 552*, 559, 570*, 647, 701*, 718*

– **Христова кръв** 101, 107, 414, 584, 586, 712

– **Христова мисъл** 17*, 28, 43*, 45, 200*,

239, 251, 370, 371, 411, 419, 443, 466, 531, 732

– **Христово учение** 13, 20, 68, 69, 71, 72,

81, 88, 97, 102, 116, 123, 139, 143, 145, 149, 170*,

179, 181*, 191, 201, 205*, 215, 219, 220, 221, 222,

264, 268, 271, 272, 295, 303*, 320, 329*, 339,

341, 350, 361, 379, 389*, 399, 400, 402, 403, 416,

454, 471, 472, 506, 530, 541, 544, 545, 549, 553,

583, 588, 598, 600, 625, 626, 627, 628, 629, 634,

635, 636, 639, 642, 646, 649, 654, 697, 701, 704,

710, 712, 713, 714, 718, 719, 732*, 790, 793

– **и Виделина, Светлина** 9, 13, 17, 18,

20*, 21*, 39, 41, 43, 51, 67, 69, 92, 93, 100, 104, 120*,

161*, 204, 224, 228, 230*, 231, 233, 234, 235, 236,

239*, 240*, 243*, 246*, 248*, 249*, 250*, 252*, 292*,

295*, 311, 333*, 354, 411*, 467, 482, 544, 548, 588, 627,

636, 650, 684, 687, 688, 692, 695, 697, 698, 701, 710,

711, 712, 718, 719, 722, 727, 732, 740*, 749*

– **и жертва** 8, 11, 13, 15, 20, 29*, 61, 79, 98, 107, 169*,

196, 227, 247, 307, 309, 351, 385, 421, 445, 513, 558, 576,

580, 596, 624, 630, 635, 645, 646, 649, 659*, 711, 712, 755

– **и Живот** 8, 9, 13, 14*, 15, 18, 19*, 20, 23, 27, 28,

29*, 40, 42, 50*, 54*, 58, 67, 68, 76, 78, 84*, 88, 91, 100,

103, 106, 109, 114, 116, 117, 135, 139, 141, 154, 199, 200, 211,

227, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 243, 248, 250, 251, 252,

253, 264, 266, 267, 274, 277*, 298, 302, 303, 306, 307*,

310*, 311*, 312, 330*, 336*, 340, 341, 345*, 347*, 350*, 351*,

354, 355, 356, 358*, 361*, 363, 369, 371*, 379, 385, 393,

400, 407, 409, 414, 420*, 421*, 439*, 443*, 444, 445, 447,

451, 455, 457, 465*, 470*, 471, 472*, 473, 475*, 484, 492,

494*, 499*, 512*, 513*, 514*, 515*, 516*, 519, 525, 527*,

529, 531, 537, 538, 541, 542, 544, 546, 547, 548, 549, 551,

552, 553, 557*, 558*, 559, 564, 570, 582, 584, 588, 591,

594, 600, 614, 617, 619, 620*, 621*, 622, 627, 628, 630,

632, 636, 638, 644, 645, 646, 648*, 649, 651, 661*, 684, 692,

695, 698, 702, 703, 704, 710, 711, 712, 713, 721, 723, 731,

732, 734, 745, 750*, 758, 760, 764*, 769, 779*, 785, 793

– и **Любов** 8, 9, 11, 13, 15, 20, 27*, 28, 29*, 41, 45, 46, 49, 50*, 52, 53, 55, 58, 59, 60, 61, 68, 69, 71, 72, 74*, 76, 79, 88, 97, 103, 107, 116, 120*, 125, 126, 130, 131, 134, 139, 140*, 145, 160, 163, 170*, 191, 196, 198, 200, 201, 205, 206, 221, 224*, 227, 234, 235, 236*, 238, 250*, 258*, 259, 281, 295*, 330, 338, 341, 389, 400, 410, 411, 412, 413, 445, 454, 470, 471, 488, 506, 510, 513, 516, 520, 521, 532, 534*, 544, 547, 548, 559, 563, 582, 588, 600, 615, 617, 630, 648, 658, 667, 702, 710, 711, 712, 714, 717, 723, 726, 727, 728, 730, 732, 734*, 753, 754, 755, 757, 760, 761, 763, 766, 767, 769, 781, 785, 793

– и **Отец** 7*, 8, 9, 10, 11, 13, 18*, 20, 21, 27, 40, 59, 218, 235, 411, 419, 420, 423, 652, 654, 661, 666, 692, 701, 710, 720, 740, 769, 781*

– и **Слово** 9, 126*, 149, 580*, 586, 627, 635*

– и **смирение** 7, 28*, 31*, 34, 61, 105, 106, 108, 109, 110, 113*, 116, 117, 141, 296*

– и **слизание, идване** 13, 18, 34, 67, 70, 72, 94, 98, 100, 104, 113, 139, 149, 190, 191, 204*, 225, 227, 228, 230, 231, 233, 234, 236, 238, 266, 269*, 295, 306, 308, 310, 324, 328, 333, 334, 336, 337, 340, 341, 389, 400, 407, 410, 411, 413*, 469, 477*, 482, 486, 488, 500, 504, 510, 515, 532, 542*, 546*, 563*, 574, 584, 588, 591, 600, 609, 614, 625, 627, 629*, 632, 639, 641, 645, 648, 649*, 660, 687, 692, 701, 712*, 713, 720, 722, 785

– и **Царство Божие** 61, 64, 72, 104, 117*, 120, 123*, 125*, 126*, 128*, 130*, 131, 134*, 136, 139, 141, 168*, 175, 201, 204, 271, 336*, 342, 345*, 346*, 350, 355, 363, 367, 513*, 519, 531, 532, 544, 565*, 574*, 591, 595, 598, 620*, 711, 713, 740, 769*, 781*

Цялото 14*, 20*, 27*, 34*, 44*, 46, 49*, 50*, 55*, 58*, 60, 61, 62*, 79*, 84, 86*, 88, 109*, 112*, 113, 116, 119, 120, 122*, 125*, 127, 142*, 150*, 153*, 154*, 159*, 162*, 174*, 185*, 193*, 196, 197, 199*, 204*, 217, 240*, 242*, 243*, 246*, 249, 250*, 260*, 287, 289, 290*, 293, 303*, 305*, 315*, 317*, 327*, 344*, 345*, 352*, 360*, 387, 392*, 406*, 457*, 461, 462*, 481*, 487, 488*, 489*, 490*, 503*, 510*, 512, 513*, 518*, 526, 528*, 540*, 548*, 549, 553*, 571*, 572*, 577*, 584*, 588*, 626*, 629*, 662*, 675*, 705, 706, 737*, 763*, 767*, 794

Честност 162, 167, 173, 175, 185, 188, 202, 203, 204, 207, 228, 269, 274, 319, 348, 375, 382, 390, 395, 399, 459, 465, 480, 481, 507, 515, 539, 546, 558, 559, 569, 573, 574, 578, 587, 630, 680, 695, 709, 713, 723, 724

Чистота 9, 10, 15, 18, 19, 20, 26, 28, 29, 34*, 39*, 42, 43, 59*, 61, 62, 65, 67, 68, 84, 85, 86, 87, 89, 91, 92, 95, 97*, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 108, 109, 110, 111*, 112, 113, 123, 125, 132, 133, 134*, 136, 147, 167, 168, 173, 183, 186, 203, 213, 216, 218, 221, 226, 227, 228, 230, 234, 235, 237, 239, 240, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 252, 254, 255, 258, 261*, 272, 273, 274, 277, 278, 284, 296, 298, 304, 306, 307*, 308*, 309, 310, 311, 318, 322, 325, 326, 333, 335, 337, 348, 356*, 357*, 362, 382, 388, 390, 391, 392, 397, 399, 408, 415, 423, 426, 436*, 437*, 459, 465, 467, 468, 471*, 473, 487, 496, 499, 504, 505, 508, 509*, 511, 513, 519*, 531*, 534, 536, 546, 549, 550*, 566, 567, 573, 579*, 583, 588, 591, 592, 597, 609, 610, 611, 612, 621, 625, 626, 627*, 630*, 636*, 640, 646, 648*, 651*, 671, 675, 676, 692, 697, 702, 703, 707, 708, 733, 741, 746*, 750, 753, 759, 765, 766, 772, 777, 778, 784*, 793

Щастие 12, 42, 48, 58, 69, 120, 165, 228, 231, 232, 235, 242, 274, 291, 299, 308, 313, 322, 326, 359, 365, 371, 379, 394, 412, 438, 443, 458, 460, 463, 482, 489, 540, 548, 554, 589, 593, 600, 605, 612, 633, 638, 664, 676, 690, 704, 723, 728, 731, 732, 733, 737, 745, 748, 749, 751, 783, 785, 791, 793

Ясновидство 38, 164, 169, 336, 394, 430, 432, 483, 708, 784

ФОРМУЛИ ЗА СЕБЕУТВЪРЖДАВАНЕ

– *Както ме Отец познава, така и аз Го познавам.* 10

– *Както Христос ме познава, така и аз Го познавам и полагам душата си заради Неговите овце.* 13, 15

– *Аз познавам Бога, както Той ме познава; аз Го любя, както Той ме люби; аз ще се пожертвам за Него, както Той се жертва за мен.* 19

– *Аз познавам живия Бог, който е в мен, и изпълнявам Волята Му.* 27

– *Господи, искаме да се свържем с Тебе.* 49

– *Готови сме вече да учим, да проникнем във великите тайни на Битието, където цари Радост и Веселие, Мир и Свобода.* 50

– Господи, благослови и нашата работа. 51
 – Взимам Христовото иго на себе си. 108
 – Днес трябва да бъда кротък и смирен заради Онзи, който ми е дал Живот. 115, 116
 – Господи, помени в Царството Си всички мъже и жени, старици и деца, свещеници и проповедници, учители и ученици, търговци и занаятчии и ги научи да живеят правилно, да не рушат къщите на своите близки, да не отнемат живота на всичко живо по лицето на Земята. 117
 – Господи, ще възлюбя и Духа Ти, ще обикна и душата, и тялото Ти. 129
 – Господи, искам да ми помогнеш да разкъсам всички стари вериги. 130
 – Царството Божие с Любов се взима, с Обич се държи и с Дух се крепи. 134
 – Господи, ние с Любов ще Ти служим, с Обич ще поддържаме Царството Ти и с Дух ще го крепим. 134
 – Ние можем да се споразумеем, да уредим живота си, защото Господ е с нас, Духовният свят е с нас. 154
 – Бог създаде света да се веселим и пеем, Той облече всички свои създания в различни костюми и ги изпрати на Земята да живеят в Мир и Любов, Той не благоволява в тяхната смърт, в убийствата и бесенето. 202
 – Велики Учителю на Светлината, ти ще бъдеш между нас и ще ни управляваш. 222, 223
 – Господ ще ми помогне. 319
 – На Тебе, Господи, се кланяме, на Тебе уповаваме. Никаква политика не ни трябва – долу всички узурпатори, долу всички лъжци. 393
 – Всички ние свършихме с учението на Мойсей. Искаме да приложим учението на Тоя, когото не познаваме и който ни говори. Искаме да слушаме живия Господ, който живее в нас – отсега нататък искаме да служим на Него. 416
 – Отсега нататък ние ще вярваме в живия Господ, който движи света и който е решил да го реформира. 439
 – Каквото баща ни е оставил, ще го обработваме заедно и ще го делим по братски. 464

– Господи, в името на моите добродетели и добродетелите на моята жена дай ми сила да работя в Твоята градина. 470
 – Господи, извади ме от това състояние на безумие и ме въведи в закона на Свободата, за да мисля правилно. 470
 – Мога да търпя, ще изнеса страданието докрай. 474
 – От днес туряме край на стария живот, заличаваме всички стари сметки, всички вземания-давания. 485
 – Всичко, което е Добро, мога да приема; всичко, което е Добро, мога да приложа. Когато искам да направя някакво Добро, няма сила, която може да ми противодейства – всичко мога да направя чрез Живия Господ на Любовта, който е създал всичко в света. 488
 – От днес изхвърлям всичко старо от сърцето си. 488
 – Разбирам какво искат да кажат планетите Сатурн, Марс и Венера. 490
 – Искам моят ум да бъде чист като тази вода. Аз ще бъда добър. 496
 – Не дойдох да изпълня своята воля, но волята на Оня, който ме е изпратил. 542
 – Господи, искам Твоята Любов, Твоята Мъдрост, Твоята Истина, Твоята Правда и Доброта да пребъдват винаги в мен. 563
 – Приятелю [болест], не се обиждай, че те изпратих навън, ти си събркал пътя си – мястото ти не е в тялото ми, излез вън на свобода. 639, 640
 – В името на Господа Исуса Христа ще премина реката. 701
 – Ти, дъще, майка ще станеш – умна, работна, скромна. Ти, синко, баща ще станеш – умен, добър, честен, справедлив. 709
 – Добре дошъл, братко, в името на Божията Любов, Мъдрост и Истина. 753
 – Всеки от нас има велика мисия в света. 769
 – Ние ще живеем с Вяра. 782
 – Всички хора по Земята са добри, всички закони са правилни, няма изключения, смъртта е нещо преходно в света. 786

ПРИТЧИ

- Англичанинът и неговият тигър 16
- Курс по философия 19
- Мислите на писателя 45
- Разговор между философа и бръснаря 56
- Монолог на лисицата 65
- Себеотричане 66
- Наследството на четиримата 68
- Лекарят престъпник 74
- Укротителят и змията 78
- Думи и смисъл 82
- Слугуването на светията 107
- Изцапаните пръсти на кадията 108
- Одеждите на седемте сестри 120
- Царят и девицата 122
- Двамата братя 150
- Генерал Кутузов и офицерът 151
- Бентът на реката 153, 462
- Александрийските светии 165
- Разбойниците и делбата 166
- Вретената на селянката 179
- Тарас Булба и синовете му 181
- Просякът и милостинята 188
- Разговор с череп 189
- Господ към българите 202
- Упорството на българина 207
- Болното циганче 210
- Любовта на майката 211
- Земният живот на индуския бог 232
- Светията, птичето и времето 247
- Гредата на руския министър 256
- Двамата германци 260
- Наследството на гъркинята 263
- Изпитът на мъдрия цар 269
- Характеристики 273
- Настрадайн Ходжа и магаретата 290
- Изпитът на Антон Праведни 296
- Пожарът и парализираните 299
- Философът и дупките 301
- Условиата в нас 304
- Богатият наследник 305
- Проповедта и свещеникът 306
- Любовта на царските дъщери 323
- Млад и стар кон 331
- Разговор от турско време 343
- Господар на положението 345
- Отшелникът и дяволът 348
- Нежеланият живот 351
- Приказка без край 367
- Как пият конят и Иван 376
- Простите и главните гъби 384
- Трийсет стотинки 386
- Реклами на гърба 390
- Гнездата на лястовичките 391
- Храната на богаташа 392
- Честният продавач на салеп 395
- Методите на овчарката 401
- Каквото лечението, такова и плащането 414
- Вира и Знание на Земята 420
- Съдружници 426, 713
- Другото лечение 430
- Кравата на брамина 433
- За дължината на лисичите опашки 434
- Блудният син 440
- Направено от човек 447
- Подрязаното лозе 449
- Трите плесници 453
- Проповедникът и момата 478
- Кой го праща 485
- Да откъсне розата 494
- Широка Любав 496
- Овен за курбан 497
- Предназначение на дните 501
- Сълзи за красота 507
- Как ще го прославят 509
- Първото дело в света 522
- От мляко – масло 525
- Шкембето на котките 526
- Живот в сто стаи 531
- Въпрос на философия 535
- Ангелче в ада 540
- Чие е златото 541
- Кадъните и виното 542
- Място за свещеник 549
- Цената на магарето 550
- Символи в *Откровение* 551
- Първото житно зърно 554
- Пожарът в Чикаго 557
- Послушал кучето си 560
- Свинята знае 562
- Откъде ще мине Земята 566

- Закъснял 569
- Архангел Михаил и борбата със змея 572
- Помирение и жертва 574, 707
- Защо паякът преди 577
- Престъпникът и гърнето с мляко 580
- Малките неща 589
- Дяволът изпитва Йов 596
- Епиктет и патрицият 597
- Доброто изкуство 599
- Графове и графини 605
- Неплатеното добро 616
- Булката и ниската къща 618
- Целувка за царската дъщеря 621
- Минават за християни 634
- Как върви колата 639
- Изгорялото съдилище 641
- Защо не помогнали 644
- Стоян и рибите 648
- Сушил го на плет 654
- Да отидем при нея 659
- Лихвата и майката 673
- Капризите на електричеството 677
- Моралески представи 680
- Разумни промени 681
- Ще потрѣбва 689
- Йоан Веслей за женитбата 690
- Преводач от турски 694
- Какво е благородство 701
- Свобода и три милиона рубли 704
- С приятел на път 706, 725
- Отровна храна 707
- Грънчарско изкуство 709
- Кое е важното 712
- Отказали да се помирят 725
- Печалба от войната 727
- Незабравено добро 728
- Ходжата и платата 729
- Печената кокошка и тримата българи 731
- Кое е загубил 731
- Твърде малко милиони 732
- Опростеният грешник 734
- Слонът и паяжините 741
- Флейтата на царския син 742
- Мисли на варненския бряг 744
- Подходящата работа 745
- Посмушквала го 749
- По външната дреха 752
- Състоянията на водата 764
- Не свалил товара си 771
- Без слугини 772
- Голямото житно зърно 793

Учителя Петър Дънов
Бейнса Дуно

СИЛА И ЖИВОТ
том IV

Съставителство и редакция
ДИМИТЪР КАЛЕВ

Азбучен показател
ФИЛИП ФИЛИПОВ

Графичен дизайн и корица
ПЕТЪР ДОБРЕВ

Коректор
СТЕЛА РУСКОВА

Предпечатна подготовка
ФИЛИП ФИЛИПОВ

Формат 32/84/108
Печатни коли 51,5

Издателство „Захарий Стоянов“
office@zstoyanov.com
www.zstoyanov.com

Издателство „Бяло Братство“
izdatelstvo@BialoBratstvo.org
www.BialoBratstvo.org

Печат
УИ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Цена 30 лв.